JOHANNIS BUXTORFI

LEXICON HEBRAICUM ET CHALDAICUM:

William Dalton

Complectens

Omnes voces tam Primas quàm Derivatas, quæ in Sacris Bibliis, Hebræâ, & ex parte Caldæâ linguâ scriptis extant.

Interpretationis fide, exemplorum Biblicorum copiâ, Locorum plurimorum difficilium ex variis Hebræorum Commentariis explicatione, auctum & illustratum.

Accessit Lexicon breve Rabbinico-Philosophicum, communiora vocabula continens, quæ in Commentariis passim occurrunt.

Cum justo INDICE vocum Latino.

Editio sexta, de novo recognita, & innumeris in locis aucta & emendata.

Huic Sextæ Editioni accessit Abbreviaturarum συλλογὴ, ex optimis Authoribus concinnata.

LONDINI,

Typis *Jacobi Junii*, & *Mosis Bell*, sumptibus *Richardi Whitakeri* & *Samuelis Cartwright*.

M. DC. XLVI.

Celsissimo Regni Anglicani totius Conventui.

ILLud *Vobis*, (honoratissimi *Proceres, Equites, Concives*, & dignissimi) unicè in votis fuit, ut honestis literis suus staret honos; sacris novus accederet. Quam a pijs sententiam, Religionis sanctione, (frustra crepante invidia) palàm aperuistis. Intelligebant facilè candidi quid judicaret Prudentia, quid Authoritas præscriberet. Sacras à Theologiæ candidatis paginas, at archetypas evolvi voluistis, ut expertos se darent initiati, cum faceretis in his fontibus periculum. Sperabamus adeò, summæ, brevi, (quod ἐμόψιφος censuit Erasmus) visum iri impudentiæ, quenquam Theologi titulo gestire, qui non Græcas, Hebraicas mundi Theologici arculas reclusisset. Deërat interim supellex libraria, cùm ab exterorum incertis, (quæ ubiq; calamitas,) tùm potestate, tùm voluntate dubii penderemus. Puduit in tanto opere promovendo nostram operam

Ep. ad M. Dorpium lib. 31. epist. 42. col. 2015. Edit Lon.

JOHANNIS BUXTORFI

LEXICON HEBRAICUM ET CHALDAICUM:

Complectens

Omnes voces tam Primas quàm Derivatas, quæ in Sacris Bibliis, Hebræâ, & ex parte Chaldæâ linguâ scriptis extant:

Interpretationis fide, exemplorum Biblicorum copia, locorum plurimorum difficilium ex variis Interpretum Commentariis explicatione auctum & illustratum.

Accessit Lexicon breve Rabbinico-Philosophicum, communiora vocabula continens, quæ in Commentariis passim occurrunt.

Cum justo INDICE vocum Latino.

Editio sexta, de novo recognita, & innumeris in locis aucta & emendata.

Huic Sextæ Editioni accessit Abbreviaturarum σύνοψις, ex optimis Authoribus recensitum.

LONDINI,

Typis Jacobi [illegible]
Richardi [illegible]

GENEROSISS. ET ILLUSTRIBUS DOMINIS,

D. ADOLPHO,
D. ARNOLDO-JUSTO,
D. GUILHELMO-HENRICO, } Fratribus germanis,

COMITIBUS *in Bentheim, Tekleburg, Steinfurt & Limpurg*: DOMINIS *in Rheda, Weselinghofen, Alpen & Helffenstein*: LIBB. BARONIBUS *in Lennep*: *Praefectis haereditariis Coloniensium, &c.*

Dominis suis clementiss. Gratiam & Pacem à DEO precatur,

JOHAN. BUXTORFIUS.

INTER *infinita* DEI *clementissimi in Ecclesiam, cujus & Vos, Illustres & Generosiss.* DD. *Comites, tutores estis, collata dona, Linguarum donum tantum est, ut eo, tanquam medio accommodatissimo,* DEI *vivi & veri, coeli terraeq; Creatoris, ipsiusq; sanctissimi verbi cognitio inter gentes infideles, ab Ecclesia & Republica Israelis remotas, eruperit, propagata & con-*

ram desiderari. Conscripsimus statim Copias, in quibus excudendis operam insumentes non-nihil egimus. Prodiit *Vobis* Londini (hodie primùm) Lexicon Hebraicis Typis adornatum. Indignum prorsus videbatur à *Vobis* provocantibus, excitantibus ad alios confugere. Accipite, quæsumus, & protegite justo Patrocinio debitum; clientelæ officium; ulteriùs velitis, jubeatis. Non, quod videtis, veremur, ne, (momo mussitante) artes conticescant: nec veremur, [illegible] procellarum tenebris, post fugatos [illegible]ones, quin dies purior enitescat. Post tot in molestissimo hujus curriculi pulvere & tantas dimicationes, sincera, constans, pura *Pax* pro meta emicabit: Quam, piissimo, i. e. vestro omnium exemplo sinceram, fidam, puram utrisque ulnis amplexamur. Quam *Vobis*, (pro Prudentia & Pietate) prensantibus, ambientibus *Deus Opt. Max.* tanquam Tesseram deponat, dum in Coelis puriorem pleniorem (adjudicante Christo) æternùm confirmarit.

Decimo. Cal. Martii 1645. stilo vet.

Levidenses hasce opellæ primitias officii ergo humillimè.

D.D.D.

R. Whitaker, S. Cartvvright.

f..t. Quid fit? impetrat ab Eleazare ſummo Judæorum Pontifice ſeptuaginta duos ſelectiſſimos viros, qui S. Scripturam ex Hebræa in Græcam linguam ipſi tranſtulerunt, idq; circ. Annum CCLXXX. *ante natum Chriſtum. Rex ingenti gaudio affectus, eos, re benè geſtâ, cum muneribus ampliſſimis Hieroſolymam remittit. Hîc demùm prima fundamenta converſionis gentium infidelium ad* DEUM *jaciuntur; hîc cognitionis* DEI *inter gentes ſparguntur ſemina, quæ paulatim in culmum aſſurgere, & poſt modum, irrigante Chriſto & Apoſtolis, in ſegetem uberrimam excreſcere debebant: hîc quæ ter mille & aliquot centenos annos à condito mundo gentes latuerant, communi & longè lateq; tum patente linguâ innoteſcunt: hîc theſaurum ſalutis gentes accipiunt ab iis, qui eas abominabiles, & ne terrâ quidem dignas antea judicaverant. Singulare ſcilicet hoc fuit* DEI *conſilium, ut illi ipſi, qui Meſſiam,* CHRISTUM DOMINUM, *ſpreturi & rejecturi erant,* CHRISTUM *gentibus amplectendum manifeſtarent: ut Verbum, quod ſibi ſolis à* DEO *concreditum ſemper gloriati erant, nunc ultrò & fideliter cum gentibus communicarent. Scilicet, ut Euſebius ſcribit, ne ſi poſt Chriſti adventum id faciendum fuiſſet, vel ex invidia, quâ erga Chriſtum & Chriſto fidentes laborarunt, Sacram Scripturam occultaſſent, vel corruptam dediſſent, vel illorum, qui verſuri eam fuiſſent, fides dubia apud poſteros ſemper manſiſſet. Quàm avidè autem ea acceptata, & latè divulgata fuerit, docent Chriſti tempora, quibus*

 adeò

servata sit. Primitùs enim DEI *cognitio purior & perfectior vigebat tantùm in populo una circumscripta linguâ unâ, nempe Hebræa in populo Hebræo, quem solum* DEUS *pro suo beneplacito, ex omnibus aliis mundi populis, in peculium sibi elegerat, & fœdus gratiæ, Verbo scripto comprehensum, cum ipso inierat. Cum verò populus iste, progressu temporis, majori ex parte perfidus & refractarius fieret, statuit* DEUS, *pertinacissimâ populi malitiâ & ingratitudine offensus, fœdus suum tantùm in reliquis fidelibus conservare, & in refractariorum locum exteras gentes assumere, easq; ad sui agnitionem vocare.* Hoc *mediatè factum, & equidem consilio* DEI *suspiciendo, ac providentia admirabili. Subtraxit Judæis immorigeris animarum pastores Prophetas, sustulit Reges tutores corporum, & conservatores tranquillitatis publicæ. Inde res ipsorum cœperunt magis magisq; pessum ire, religio concidere, sectæ irrumpere, cultus verus* DEI *labascere & in fictitium converti. Tunc nulla pax domi, horribilis exagitatio foris: rapiebantur, distrahebantur inter vicinas gentes, ac inter eas Ægyptiis & Græcis adeò familiares facti sunt, ut & linguam Græcam singulari* DEI *consilio addidicerint. Interea suscitat* DEUS *animum Ptolomæi, Ægyptiorum regis, quem Philadelphum cognominârunt, ut, cùm esset omnium scientiarum & sapientum virorum amantissimus & cupidissimus, ac aliquot centena millia librorum ex toto orbe collegisset; res quoque Hebræorum sibi describi, ac maximè Legem ipsorum pernoscere cuperet.*

[illegible] in Hebraicis linguam Græcam transfert. *De hoc Hieron. in Epist. ad Pammachium*: Aquila proselytus & contentiosus interpres, non solùm verba, sed etymologias verborum transferre conatus est, &c. *Et Comm. In Jesaiam cap.* 4. De Aquila autem non miror, quòd homo eruditissimus linguæ HEBRAICÆ, & verbum è verbo exprimens, &c.

ANNO *Christi* CLXXX. *sub Imp. Commodo innotuit* Theodotionis Pontici *interpretatio Græca, de qua Epiphanius lib. de Mensuris*, post hunc circa secundi Commodi regnum, Theodotion quidam Ponticus, è sectatoribus Marcionis hæresiarchæ Sinopitæ, infensus & ipse illius hæresi, & ad Judaismum declinans, & circumcisus, & HEBRÆORUM linguam ipsorumque elementa edoctus, privatim etiam ipse interpretationem, & pleraque consonanter cum Septuaginta duobus, edidit.

ANNO *Christi* CC. *sub Imperatore Severo*. Symmachus, *à Samaritanis ad Judæos in Christum credentes (appellantur Judæi, quòd circumcisionem retinerent) deficiens, novam Sacræ Scripturæ interpretationem Græcam edidit. De hoc Hieron. in* c. 32. *Jerem. scribit. quòd* non verbum ex verbo, ut ante ipsum Aquila, sed sententias sententiis, juxta intelligentiæ ordinem, expresserit.

Anno Christi CCXIX. *Imper. Anton. Caracallâ, scribit Epiphanius, inventam esse in urbe Iericho aliam Sacræ Scripturæ ex* HEBRÆO *in Græcum interpretationem, quæ* Quinta editio *appellata fuit*.

adeo in Ecclesiis pervulgata erat, ut jam Verbum DEI *plane ab Hebræis ad Græcos transiisse visum fuerit. Hæc itaque Verbi divini inter gentiles, per translationem ex lingua Hebræa in linguam Græcam propagati, exoptata & salutaria fuere initia.*

CHRISTO *in plenitudine temporis mundo exhibito, ut* DEI *nomen celebre ab oriente in occidentem usque redderetur, rursus beneficio linguarum opus fuit, ut Christus cuique genti & nationi secundum suam linguam prædicaretur & innotesceret. Quocirca anno* CHRISTI XXXIV. *in festo Pentecostes, Judæis ex omnibus nationibus Hierosolymis congregatis, ac diversis linguis utentibus, Spiritus Sanctus in Apostolos cælitus mittitur,* & cœperunt loqui aliis linguis, prout Spiritus ille dabat eis effari, *ut est* Actor. 2. 4. *ita ut singulæ nationes eos sua lingua loquentes, maximo cum stupore audirent & intelligerent. Locuti etiam sunt postea omnium istarum gentium linguis, ad quas egressi sunt, ut Christum prædicarent.*

Post Apostolos Verbum DEI *scriptum, Veteris quidem Testamenti, Septuaginta interpretum Versione Græcâ, Novi autem ab Evangelistis & Apostolis itidem Græcâ linguâ comprehensum, in Ecclesiis populi* DEI *permanet, cujus puritas beneficio linguæ Hebraicæ conservata fuit.*

Circa annum Christi CXXIX. *sub Imperatore Ælio Hadriano,* Aquila Ponticus *ex gentili Christianus, ex Christiano Judæus factus, Judæorum linguam, id est, Hebraicam discit, ac de novo Vetus Testamentum*

rursus sumpsit, & ex lingua renovavit HEBRAICA quam ipsam sciebat quoque accuratissimè, in eis corrigendis plurimùm laboris conferens.

Circa annum Christi CCCC. Hieronymus Stridonensis, *omnium Christianorum primus, cùm ante viginti annos Hierosolymis à Iudæis linguam Hebræam discere cœpisset, Biblia Hebræa in linguam Latinam transtulit, & in occidentales Ecclesias Verbum* DEI *propagavit. Translatio ipsius longè lateque ab Ecclesiis acceptata fuit. Post Hieronymi tempora studium linguarum sacrarum diu cessasse videtur: undè non tantùm Translatio ipsius graviores depravationes passa est, quàm nunquam antea Biblia Græca (quæ subinde suos cultores & restauratores habuêre) sed & in universa doctrina Ecclesiæ, horrendæ tenebræ obortæ sunt, quæ ad mille ferè annos durarunt.*

ANNO *Christi* M. CCC. Nicolaus Lyranus *Hebraicè peritissimus, Biblia Latina commentariis quidem illustravit; at de textu Latino cum fonte Hebræo conferendo, parum aut nihil ab eo tentatum est.*

Tandem DEUS, *clementer Ecclesiæ suæ misertus, excitavit circa annum* M. D. *linguarum studiosissimos & peritissimos viros, qui turbatorum lacuum pertæsi, Scripturam sacram è fontibus Hebræis abluerunt, eamque vero suo nitori restituere, agminatim conati sunt.*

ANNO *Christi* M. D. XV. *in Hispania prodiit insigne* Opus Biblicum Complutense, *studio* Francisci Ximenii, *Archiepiscopi Toletani.*

ANNO *Christi* CCXXX. *denuò nova reperta est Interpretatio, quæ* Sexta editio *dicta. De hac Epiphanius citato libro*: Post hunc regnavit Alexander filius Mameæ annos tredecim: in medio horum temporum inventa est Sexta editio in Nicopoli ad Orientem sita.

Origenes *circa hæc tempora, studio conservandæ Sacræ Scripturæ in Ecclesia adductus, conjunxit primùm quatuor priores Græcas,* LXX. *Aquilæ, Theodotionis & Symmachi, ita ut columnis oppositis sibi responderent; eaqué appellata fuêre* Biblia Tetrapla. *Postmodùm præmittens illis textum Hebraicum Hebraicis characteribus scriptum, & eundem Græcis literis exaratum, appellavit ea* Hexapla. *Denique cùm inventæ essent Quinta & Sexta editiones, eas quoque prioribus, distinctis columnis, addidit; unde emanarunt Octopla, ut Epiphanius dicto loco prolixè explicat.*

Circa Annum Christi CCC. *& paulò ulteriùs,* LXX. *Interpretum Translatio emendata fuit per* Lucianum Martyrem & Hesychium. *De his Hieronymus in præfat. lib. Paral. sic scribit*: Alexandria & Ægyptus in Septuaginta suis Hesychium laudat autorem: Constantinopolis usque Antiochiam, Luciani martyris exemplaria probat: Mediæ inter has provinciæ Palæstinos Codices legunt, quos ab Origene elaboratos Eusebius & Pamphilus evulgaverunt, totusque orbis hac inter se trifariâ varietate compugnat. *De Luciano martyre scribit Eusebius*: Ipse omnes libros sacros

rursus

Vidimus Verbum DEI, *per beneficium cognitionis linguæ Hebraicæ, inde à tempore* LXX. *Interpretum, à tribus scilicet fermè seculis ante natum Christum, in sua puritate conservatum, aut, cùm longinquitate temporis & librariorum incuriâ depravatum esset, ad suam puritatem, quantum quidem divina gratia humanæ concessit industriæ, ad hæc usque tempora reductum esse. Quanta itaque laude digni sunt etiam illi, qui studium Hebraicum inter Christianos illustrarunt & propagarunt? Inter hos, post Hieronymi tempora, Christianorum primus fuit* Johannes Capnion *Phorzensis, vulgò* Reuchlin *dictus*, *V. J. D. & Maxim. Imperatoris ac Eberhardi primi Wirtebergensis Ducis consiliarius, & totius Sueviæ Triumvir. Hic Anno Christi* 1494. *edidit librum de Verbo mirifico, arcanâ Hebræorum sapientiâ refertum: Anno* 1506. *Grammaticam & Lexicon Hebraicum, & decennio pòst, Libros tres De arte Cabalistica. Hunc attigerunt in Hispania* Petrus Galatinus: *In Italia* Felix Pratensis, Daniel Bombergus, Elias Levita *Judæus Germanus Romæ tunc degens: in Gallia* Santes Pagninus, Gulielmus Postellus, Franciscus Vatablus. *Subsecuti sunt* Johannes Mercerus, Cornelius Bertramus, Anton. Rodolphus Cephalerius: *in Germania* Sebastianus Munsterus, Johannes Forsterus, Paulus Fagius, Johannes Avenarius, *& plurimi alii, qui vel Præceptis vel Lexicis, vel utroque, Hebrai-*

cum

Sequenti anno editum est in Italia Psalterium Octoplum, *Hebraicè, Græcè, Arabicè, Chaldaicè, cum tribus versionibus Latinis, & commentario ex Hebræis potissimùm Scriptoribus elaborato, per August.* Justinianum Genuensem, *Episcopum Nebiensem*

ANNO *Christi* M. D. XXVIII. *in Gallia* Santes Pagninus Lucensis, *post Hieronymum primus Biblia Hebræa integra in Latinum fidelissimè convertit.*

ANNO M. D. XXXIV. *in Germania* Sebastianus Munsterus, *& paulò post,* Sebastianus Castalio *similiter magnâ fide & diligentiâ Biblia Hebræa Latinè interpretati sunt.*

ANNO M. D. XLIII. *prodiit Versio Latina* Leonis Judæ, *Theologi Tigurini, religione & fide summâ elaborata.*

ANNO M. D. LXVIII. *insecuta sunt* Biblia Regia Hispanica, *Hebraica, Chaldaica, & Græca, cum totidem Latinis versionibus, studio incredibili labore & diligentiâ admirabili, ac laude Regis sempiternâ, per Ariam Montanum adornata.*

Postremò, viri incomparabiles Immanuel Tremellius & Franciscus Junius, *suam quoque Versionem, perpetuis textûs notis diligentissimè illustratam, Ecclesiæ exhibuerunt. Præter hosce publicos in universam Ecclesiam redundantes labores, privatim etiam singulæ penè nationes in sua lingua vernacula, Versiones biblicas hoc seculo consecutæ sunt.*

Vidimus

scribere & dedicare volui, tùm, ut esset testimonium publicum memoris & grati mei, animi, pro favore summa ac singulari multiplicique, benevolentia & clementia erga me vestra, quam antè viginti annos primùm in Illustri Schola Nassovia; deinde hîc Basileæ, postremò etiam Argentinæ, magno meo cum gaudio expertus sum. Quæ benevolentia vestra, ut perpetuam apud me memoriam promerita est; ita eandem quoque in posterum erga me constantem futuram, haud dubius spero. Altera causa, quoniam Divina clementia Vobis dedit, ut sitis in eorum numero, qui Ecclesiæ & Scholarum fidi & liberales dicuntur & sunt nutritii: quâ virtute quæ major in principe & in eminentia constituto Dominatore esse potest? Præclarum profectò κατόρθωμα *per Inclytum Parentem vestrum* D. ARNOLDUM *bened. mem. Filius* DEI *præstitit, quòd sublato in sublime* VERITATIS VEXILLO *Ecclesiam inter tot turbas & immania rerum discrimina reformarit, & Illustrem* SCHOLAM STEINFURTANAM, *inter tot hostiles incursiones, direptiones, depopulationes prudenter fundarit, liberaliter ornarit, feliciterque erexerit. Eo non tantùm pietatis in* DEUM, *& fidei in patriam fidosque ac charos patriæ accolas, sed & benevolentiæ ergà exteros remotiores, testimonium editum est luculentissimum. Vigent enim illic nunc variæ doctrinæ, erudita studia, aluntur in præcipuis Scientiis viri Clarissimi & Doctissimi, fluunt undiq;*

Iuvenes

cum studium mirum in modum propagarunt. Adeo potens isto seculo fuit DEI *erga Ecclesiam suam gratia, ad tam densas mille annorum tenebras discutiendas & profligandas.*

Jam vero, ut ad vos, Illustres & Generosiss. D D. Comites, propius sermonem dirigam; cùm Divinæ providentiæ placuerit, me ex omnibus minimum ad docendam linguam Hebræam in celeberrima Basileensi Academia vocare, studui pro viribus Spartam nactam exornare, & assiduitate augere. Et si autem meæ mihi tenuitatis in hisce studiis probè conscius sim, tamen monente Apostolo, Ut quisque accepit donum, ita alius in alium illud subministrantes, boni estote dispensatores variæ Dei gratiæ, 1 Pet. 4. 10. *volui quoque qualiacumque dona, mihi ex gratia concessa, ad publicam utilitatem conferre. Adornavi nunc breve hoc* LEXICON HEBRAICUM & CHALDAICUM *ad usum Studiosorum Theologiæ, qui magnæ molis libros circumferre nequeunt. In ea voces omnes Veteris Testamenti, quatenus illud Hebraicè, & ex parte Chaldaicè conscriptum, fidâ curâ explicantur. Non pauca etiam loca obscura & difficilia illustrantur. In subsidium adhibui Chaldæos & Hebræos interpretes, priscos & recentiores, quotquot mihi illorum copia esse potuit. Ex illorum authoritate quàm sæpissimè lux infertur locis ab interpretibus nostris diversimodè redditis. Huncce meum laborem qualemcunque, Vobis, Generosissimi D D. Comites, inscribe-*

IOHANNIS BUXTORFI
EPITOME RADICUM HEBRAICARUM ET CHALDAICARUM.

א

אבב אָבִיב Nomen masc. *Culmus*, *Spica mutica*, *Exod.* 9.31. *Arista virens*, *Levit.* 2. 14. Inde mensis אָבִיב *Exod.* 13.4. id est, *Martius*, quasi mensis spicarum, quia hordeum tunc fuit spicatum, *Exod.* 9.v.31.

אֵב m. *Viror*, *Virens*, *Fructus recens*, forma קֵן cum Affixo, בְּאִבּוֹ In virore suo, *Job* 8. 12. Plurale constructum, בְּאִבֵּי הַנָּחַל In virentia vallis, *Cant.* 6. 10.

אִנְבָּא, אֵבָּא m. *Chal. idem*: *Aff.* וּבַדַּרוּ אִנְבֵּיהּ Et dispergit fructum ejus, *Dan.* 4.11. וְאִנְבֵּהּ *Et recens fructus ejus*, *Dan.* 4. 9. 11. ubi נ est loco Dagesch. Radix אָבַב Primum vel praecocem fructum producere, legitur in Targum, *Hos.* 9.10.

אבד *Periit*, *Interiit*: Partic. Benoni אֹבֵד Periens vel Perdita, *Deut.* 32.v.28. in Pathach propter constructionem, ut Aben Esra recenset. Fut. יֹאבֵד Peribit, *Pro.* 19.v.9. in Tzere propter pausam. *Chald. Futur.* יֵאבַדוּ *Peribunt*, *Jer.* 10. 11. *Pih.* אִבֵּד *Perire fecit*, *Perdidit*: Futurum וָאַבֶּדְךָ Et perdidi te, *Eze.* 28.16.

Iuvenes & Studiosi literarum flagrantissimis au-divi, vidi, novi, qui non tantùm ex hisce Helvetiæ partibus, sed & ex aliis nationibus inde redeuntes, liberales studiorum fructus illic acquisitos prædicarent. Hanc laudem Pietate fundatam, in longinquum profitebitur subsecutura posteritas. Quarè cùm Vos ipsi, Generosiss. Comites, variarum linguarum & rerum cognitione optimè imbuti, ad pietatis & doctrinarum præclara studia conservanda, cùm Paternâ institutione, tùm proprio pietatis zelo, summè propensi sitis, optimam spem concipio, fore ut & hosce meos conatus ad studium Theologiæ, quod in vera intelligentia Verbi divini linguâ Hebræâ & Græcâ conscripti, fundamentum habet, promovendum, benignè & clementer approbaturi sitis. Quod cùm de Vobis intellexero, abundè magnum horum studiorum fructum consecutus videbor. Oro autem Filium DEI, Iesum Christum, ut det Vobis diu videre Terram vestram Pace, Concordiâ, Religione, Disciplina florentem, ad DEI gloriam & Ecclesiæ bonum. Scripsi Basileæ 17. August. Anno Domini

M. DC. VII.

Lectori

loco sunt, ut 2 *Reg.* 5. 13. Denique includit & avum & proavum,& pluraliter,quoslibet Majores: Const. אֲבִי & bis אַב *Gen.* 17.5. Aff. אֶת־אָבִי Cum patre meo, *Gen.* 19. 34. cum Kametz ad differentiam formæ constructæ. Plur. אָבוֹת *Patres, Majores*; Const. אֲבוֹת: Aff. אֲבוֹתַי Patres, vel majores mei, *Psal.* 39.13. *Chald.* אַב: *Aff.* אֲבוּךְ *Pater tuus*, *Daniel.* 5. 11. אֲבוּהִי *Pater ejus*, *Dan.* 5. 2. אֲבִי *Pater meus*, *ver.* 13. *plurale* אֲבָהָתִי *Patrum meorum*, *Daniel.* 2. 23. *cum Chirek loco Pathach*: אֲבָהָתָךְ *Patrum tuorum*, *Esræ* 4. 15. אֲבָהָתַנָא *Patres nostri*, *Esr.* 5. 12.

אֵבֶה m. *Voluntas, Desiderium*: עִם אֳנִיּוֹת אֵבֶה Cum navibus desiderii, *Job.* 9. 26. id est, velocibus, in quibus homines citò compotes fiunt Desiderii sui, perveniendo, quò volunt & desiderant, ut explicat R.Levi Gerson,& R.David in lib.Rad.

אֶבְיוֹן m. *Egenus*, quasi Desiderans dictus: cum enim sit pauper & bonis destitutus, semper habere Desiderat, scribit R.Sal. *Exo.* 23.6. *Deut.* 15.4. Aff. אֶבְיוֹנְךָ Egeni tui, *Exo.* 23.6. Plur. אֶבְיוֹנִים & const. וְאֶבְיוֹנֵי Egeni, *Exo.* 23.11. Aff. אֶבְיוֹנֶיהָ Egenos suos, *Psal.* 132.15.

אֲבִיּוֹנָה f. *Appetitus, Concupiscentia*, *Eccles.* 12.5.

אֲבוֹי *Heu, Eheu*, *Prov.* 23.29.

אָבִי *Ah, ô*, optandi & desiderandi affectum significans, *Job.* 34.36. Quibusdam, Voluntas mea: Pater mi.

אבח אִבְחָה f. *Cuspis, Mucro*, Const. אִבְחַת חָרֶב Mucronem gladii, *Ezech.* 21. 20. Interpretes Hebræi variant: alius *Terrorem*, alius *Mactationem*, alius *Clamorem* exponit, respiciendo ad Radices טבח, נבח, בעת per literarum commutationem.

אבט אֲבַטִּחִים *Pepones.* Quidam volunt esse Nomen quatuor literarum. Vide infra in בטח.

אבך *Hithpah.* הִתְאַבֵּךְ *Elevari*, *Elevare se*: Futur. וַיִּתְאַבְּכוּ Elevabunt se, juxta Aben Esram, *Jesa.* 9.18.

pro וְאֵאֲבִידְךָ euphoniæ caussâ. *Hiph.* Præter. וְהֶאֱבִיד Et perdet, *Num.* 24. 19. Futur. אֲבִידָה Perdam, *Jerem.* 46. 8. א radicali abjecto, & Cholem ex forma Kal, vel certè Chald. assumpto. *Chald. Infinit.* לְהוֹבָדָה *Ad perdendum, Dan.* 2. 12. *& in Aleph* לְהוֹבָדָא *ver.* 24. *Futurum,* תְּהוֹבֵד *Perdes. v.* 24. יְהוֹבְדוּן *Perderent, v.* 18. *In quibus* א *radicale mutatum in* ו *&* ה *characteristicum ex Hebraismo servatum, loco* א. *Hophal, Præter.* הוּבַד *Perditum fuit, Dan.* 7. 11.

אֹבֵד m. *Perditio, Num.* 24. 20. *Psal.* 119. 176. quibusdam manet Particip. Kal. est formæ, שֹׂרֵק Vitis generosa.

אֲבֵדָה f. *Res perdita*, sive amissa, *Levit.* 6. 3. Constructum, לְכָל־אֲבֵדַת אָחִיךָ Omni rei amissæ fratris tui, *Deut.* 22. 3.

אֲבַדּוֹן m. *Perditio, Perditionis locus, Interitus, Job.* 28. 22. *Prov.* 15. 11.

אֲבַדּוֹה f. idem, *Prov.* 27. 20. quod legitur אֲבַדּוֹ.

אָבְדָן m. idem, Construct. בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי In perditionem cognationis meæ, *Esth.* 8. 6. juxta Aben Ezram.

אַבְדָן m. idem, *Esth.* 9. 5. quod juxta *R. D.* Kimchi possit esse Infinitum Pihel, cum ן paragogico & Dagesch ejecto.

אָבָה *Voluit; Acquievit:* construitur sæpè cum Dat. & ferè addita negatione: Præt. לֹא אָבָה לִי Non acquievit mihi, *Psal.* 81. 12. וְלֹא אָבוּא Et non voluerunt, *Jes.* 28. 12. cum א paragog. Fut. אַל תֹּבֵא Ne acquiescito, *Prov.* 1. 10. ubi prima radicalis abjecta, & tertia in א mutata est.

אָב m. *Pater*, à propensa Voluntate erga liberos, quasi Benevolus dictus: item *Author, Inventor* primus *Gen.* 4. 20. *Doctor*; 2 *Reg.* 2. 12. id est, רַבִּי juxta paraphrasten Chaldæum: *Socer*, affinitate pater, 1 *Sam.* 24. 12. Tribuitur & Regibus, Principibus, Heris, Dominis, qui officio, suis ministris, subditis aut domesticis, Patrum

loco

אֵבוּס m. *Præsepe*, quasi Saginatoriũ: בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר Cum non fuerint boves, præsepe mundum est, *Prov.* 14. *v.* 4. Plur. cum Aff. אֲבוּסֶיךָ Præsepia tua, *Job* 39. 12. quasi ab אָבוּס

מַאֲבוּסִים m. p. *Granaria:* Aff. מַאֲבֻסֶיהָ Granaria, Horrea ejus, *Jer.* 50. 26.

אבק אָבָק m. *Pulvis Pulvisculus:* Const. אֲבַק רַגְלָיו Pulvis pedum ejus, *Nah.* 1.3. Aff. אֲבָקָם Pulvis eorum, *Ezech.* 26. 10.

אֲבָקָה f. idem: unde const. מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל Præ omni pulvere aromatarii, *Cant.* 3. *v.* 6.

נֶאֱבַק *Niph. Luctari*, quòd hoc in pulvere fieret, unde, *Fulvâ luctantur arenâ*, apud Virgil. *Et*, *In arenam descendere.* Futurum וַיֵּאָבֵק Et luctatus est, *Genes.* 32. 24. Infin. cum Aff. בְּהֵאָבְקוֹ In luctando ipsum, *Gen.* 32.25.

אבר אָבִיר m. *Robustus, Fortis, Potens, Validus.* Const. אֲבִיר יַעֲקֹב Robustus Jacobi, *Gen.* 49. 24. אֲבִיר יִשְׂרָאֵל Fortis Israelis, *Jes.* 1.24. Apud Rabbinos אִבֵּר roborare, obfirmare.

אַבִּיר m. idem: כַּאַבִּיר Ut potentissimus, *Jes.* 10.13. pro כְּאַבִּיר & juxta Masorethas legendum כַּבִּיר. Plur. אַבִּירִים *Robusti:* synecdochicè *Tauri, Juvenci, Equi*, quòd his robur competat, unde, *Fortes invertant tauri* apud Virgil. Et, *Non fortitudine equi delectatur*, *Psal.* 147. *vers.* 10. Const. אַבִּירֵי בָשָׁן, Robusti juvenci Baschanis, *Psal.* 22.13. Aff. אַבִּירַי Fortes meos, *Thren.* 1.15.

אֵבֶר m. *Penna, Ala*, quòd in iis Robur avium sit, אֵבֶר כַּיּוֹנָה Alas quasi columbæ, *Psal.* 55. *vers.* 7.

אֶבְרָה f. idem, *Job* 39. *vers.* 16. Aff. אֶבְרָתוֹ Alas suas, *Deut.* 32. 11. Plur. cum Aff. אֶבְרוֹתֶיהָ Pennæ ejus, *Psal.* 68. *vers.* 14.

הֶאֱבִיר *Hiph. Volare:* Futurum יַאֲבֶר־נֵץ Volabit accipiter, *Job* 39. 29.

אגד אֲגֻדָּה f. *Fasciculus*, metaphoricè; *Cuneus, Agmen*

sa. 9. *v.* 18. Quidam, in minutissimum pulverem abibunt, quasi ab אָבָק Caph & Koph permutatis.

אבל *Luxit, In luctu fuit:* tribuitur etiam metaphoricè inanimatis. Præter. אָבַל תִּירוֹשׁ Luget mustum, *Jes.* 24. 7. *Hiph.* הֶאֱבִיל *Lugere fecit, Luctum attulit.* Præt. הֶאֱבַלְתִּי Luctum attuli, *Ezech.* 31. 15. Fut. וַיַּאֲבֶל־חֵיל Et luctum attulit munitioni, *Thren.* 2. *v.* 8. *Hithpah.* Præt. הִתְאַבֵּל Luxit, 1 *Sam.* 15. 35.

אָבֵל m. *Lugens*; at 1 Sam. 6. v. 18. juxta paraphrasten Chaldæum & R. Solomonem, ponitur pro אֶבֶן *Lapis*, ut ex *v.* 15. liquet: Est & proprium nomen loci à Luctu sic dicti, *Gen.* 50. 11. Const. כַּאֲבֶל־אֵם Sicut lugens matris, *Psal.* 35. *v.* 14. Plural. אֲבֵלִים Lugentes: const. לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן Lugentibus Tzionis, *Jesa.* 61. 3. Fœminin. Plural. אֲבֵלוֹת *Thren* 1. 4.

אֵבֶל *Luctus*, *Gen.* 27. 41.

אֲבָל *At, Ast, Sed, Verùm, Veruntamen, Immò.*

אוּבַל *Vide in* יָבַל.

אבן אֶבֶן f. *Lapis*; metonymicè, *Pondus, Deut.* 25. *v.* 13. *Perpendiculum: Massa*, ut Lapis plumbi, *Zach.* 5. 7. Lapis stanni, *Zach.* 4. 10. Aff. אַבְנוֹ Lapidem suum, 2 *Reg.* 3. 25. *Chald.* אֶבֶן *Lapis*, *Esræ.* 5. 8. & forma emphatica אַבְנָא *Dan.* 2. 34. Plur. אֲבָנִים f. *Lapides, Pondera, Perpendicula: Const.* אַבְנֵי שֹׁהַם Lapides onychis, *Exod.* 28. 9. Aff. אַבְנֵיהֶם Lapidum eorum, *Neh.* 4. 3. אֲבָנֶיהָ Lapides ejus, *Deut.* 8. 9.

אָבְנַיִם m. d. *Sellæ parturientium juxta R. Sal*, Exod. 1. 16. Sellæ, Tabulæ figulorum, *Jer.* 18. 3. Forma dualis duplæ formæ servit: plicatæ enim circumgestantur commoditatis causâ.

אַבְנֵט m. *Balteus, Levit.* 8. 13. Aff. וְאַבְנֵטְךָ Et balteo tuo, *Jes.* 22. 21. Plur. אַבְנֵטִים *Exod.* 28. 40.

אבס *Saginare:* Partic. Pahul אָבוּס Saginatus, *Prov.* 15. 17. Plur. אֲבוּסִים 1 *Reg.* 4. 23.

riæ res Comportentur, *Nehem.* 6.5. *Chald.* אִגְּרָא *f. Epistola. Esr.* 4. 8. *emph.* אִגַּרְתָּא *v.* 11. *&* *sine* א *in fine*, *Esr.* 5.6. Plur. אגרות Epistolæ, *Neh.* 2.7. Aff. אִגְּרוֹתֵיהֶם Literas suas, *Neh.* 6.17.

אֲגַרְטָל m. *Pelvis*, *Pollubrum*: Plur. conſt. אֲגַרְטְלֵי זָהָב Pelves aureæ, *Esr.* 1.9.

ארב *Hiph.* הֶאֱדִיב *Cruciavit.* Infin. וּלְהַאֲדִיב *Et ad cruciandum*, 1 *Sam.* 2.33. *Vide* דָּאַב.

אדם *Rubere*, *Rubrum*, *Rufum esse*: Præt. אָדְמוּ Rubebant, *Thren.* 4. 7. *Pyh.* Part. מְאָדָּם Rubricatus, *Nahum.* 2. 3. *Plur.* מְאָדָּמִים Rubricatæ, Rubefactæ, *Exod.* 25. 5. *Hiph.* Futurum אִם יַאְדִּימוּ Si rubra fuerint, *Jeſ.* 1.18. *Hitph.* Futurum כִּי יִתְאַדָּם Cùm rubeſcit, *Prov.* 23.31.

אָדֹם m. *Ruber*, *Rufus*, *Rubicundus*: Plural. אֲדֻמִּים Rubentes, 2 *Reg.* 3.22. Fœmin. אֲדֻמָּה Rufa, *Num.* 19.2.

אֹדֶם m. *Pyropus*, *Rubinus*, lapis pretioſus, *Exod.* 28. 17. & 39.10. *Ezech.* 28.13.

אָדָם m. *Homo*, quia fuit creatus עָפָר מִן הָאֲדָמָה Pulvis ex terra, *Gen.* 2.7. Interdum generalitatem utriuſque ſexus ſignificat, interdum diſtributivè, *Quiſque*, ut *Levit.* 1. 2.

אֲדָמָה c. *Terra*, culta propriè, Rubri ſive argillacei coloris: Conſt. אַדְמַת קֹדֶשׁ Terra ſanctitatis, *Exod.* 3.5. Aff. עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע לָחֶם Colens terram ſuam ſaturabitur pane, *Prov.* 12.11. Plur. אֲדָמוֹת Terræ *Pſal.* 49.12.

אֲדַמְדָּם *Subrubidus*, *Levit.* 13. 42. Fœm. אֲדַמְדֶּמֶת Subrubida, *ver.* 43. Plur. אֲדַמְדַּמּוֹת Subrubidis, *Levit.* 14.37.

ארן אֶדֶן m. *Stylobates*, *Baſis*, *Exod.* 38. 27. Plural. אֲדָנִים & Conſt. אַדְנֵי *Exod.* 26.37. Aff. וְאַדְנֵיהֶם Et ſtylobatas earum, *Exod.* 38. 10. אֲדָנֶיהָ Baſes ejus, *Job.* 38.6. אֲדָנָיו Baſes ejus, *Exod.* 35.11.

אָדוֹן m. *Dominus*, de Deo & Hominibus, *Joſ.* 3. 11. *Mic.* 4.11. Aff. אֲדֹנִי Dominus meus, *Gen.* 32.15 de Abrahamo,

men militum : Conſt. אֱגֻדַּת אֵזוֹב Faſciculus hyſſopi, *Exod.* 12.22. Aff. וַאֲגֻדָּתוֹ Et cuneum ſuum, id eſt, hominum & animalium turmas, *Hamos* 9. 6. Plur. אֲגֻדּוֹת Faſces, Sarcinæ. *Jeſ.* 58.6. Quidam deducunt à גדד, ut tradit Ab. Eſra *Gen.* 7.11. unde & גְּדוּד Turma.

אגז אֱגוֹז m. *Nux*, juxta Hebræos interpretes communiter, *Cant.* 6.10. quidam, *Tonſio*, *Putatio*, *Colluctatio*, quaſi à גֵּז.

אגל אֶגֶל m. *Gutta*: Plur. conſtr. אֶגְלֵי טָל Guttas roris, *Job*. 38. 28. Ab. Eſra vult, א eſſe formativum: R. Levi explicat per טיפי.

אגם אֲגַם m. *Stagnum*, *Jeſa*. 35. 7. Plur. אֲגַמִּים Stagna, *Jeſa*. 42.15. Conſtr. וְאַגְמֵי מַיִם Et ſtagna aquarum, *Jeſa*. 14.23. Aff. אַגְמֵיהֶם Stagna eorum, *Exo*. 7.19. ex quibus Dageſch euphoniæ cauſſâ ejectum eſt, aut ſunt à forma אֲגָמִים inquit Kimchi. R. Sal. hic ſcribit: אגם eſt collectio aquarum non ſcaturientium neque fluentium, ſed ſtantium in loco uno.

אַגְמוֹן m. *Juncus*, à Stagnis in quibus creſcit, *Jeſa*. 58.5. *Cortina*, *Ahenum* majus, *Job*. 41.11. quomodo & יָם *Mare*, ad vas amplum refertur, ut eſt ſuo loco. Ab. Eſra, Stagnum, ex aëris calore fumans.

אגן אַגַּן f. *Crater*, *Cant*. 2.7. Plur. בָּאַגָּנוֹת In crateribus, *Exod*. 24.6. *Jeſa*. 22.24.

אגף אֲגַפִּים maſc. plur. *Alæ*; metaphoricè, *Agmina*, quomodo Latinis *Alæ equitum*, *Alæ legionum* dicuntur. Affix. אֲגַפָּיו Agmina ejus, *Ezech*. 12. 14.

אגר *Collegit*, *Congeſſit*, *Comportavit* : Præter. בַּקָּצִיר אָגְרָה Comportat in meſſe, *Prov*. 6.8. Partic: בַּקַּיִץ אֹגֵר Congregans in æſtate, *Prov*. 10.5.

אֲגוֹרָה Vide in גרר. Quidam tamen hinc deducunt, quaſi ſit formæ בְּשׂוֹרָה: Vid. R. David. in Michlol.

אִגֶּרֶת fœm. *Epiſtola*, *Literæ*, ſic dictæ quòd in ea variæ

אֲדַרְגָּזְרַיָּא *Chald. m. p.* Senatores, Judices, *Dan.* 3. *v.* 2. *Sunt qui ex* אַדִּיר *Magnificus &* גְּזַר *Decrevit, compositum existimant, quasi* Judices magnificos *dicas.*

אַדְרַזְדָּא *Chald.* Sedulò, Diligenter, *Esth.*7.3.

אֲדַרְכֹּן m. *Drachma : Plur.* אֲדַרְכֹּנִים Drachmæ, 1 *Par.*29. *vers.*7. & *Esra.*8.27.

אהב אָהַב *Amavit Dilexit :* Partic. fœm. cum י paragogico, אֹהַבְתִּי Amans, *Hos.* 10. *v.* 11. pro אֹהֶבֶת Futur. אֹהַב Diligam, *Prov.* 8. *v.* 16. ex forma Chaldaica : תְּאֵהֲבוּ Amabitis, *Prov.* 1. 21. pro תֶּאֱהֲבוּ, ut Aleph audiatur : Quidam tamen ex Pihel esse volunt. *Niph.* Partic. Plur. הַנֶּאֱהָבִים Amantes se, Dilectissimi inter se, 2 *Sam.*1.23. Pihel : Part. מְאַהֲבִים Amantes, Amatores : מְאַהֲבַי Amantium me, *Zach.*13.6.

אֲהָבִים m. p. *Amores, Prov.*5.19. & אֳהָבִים *Prov.*7.18.

אַהֲבָה f. *Amor, Dilectio:* Conft. אַהֲבַת נַפְשׁוֹ Amore animæ suæ, 1 *Sam.* 20.17. Aff. אַהֲבָתִי Amor meus, *Psal.*109.*v.*4.

אהה *Ahah, Ah,* Jud. 6. 22. Interjectio dolentis. Alias הָהּ *Ezech.* 30. 2.

אהי *Ubi ? Hos.*13.10.14. quasi pro אַיֵּה positum. Aliis est Futurũ, *Ero* per Apocopam pro אֶהְיֶה ab הָיָה.

אהל אֹהֶל m. *Tentorium, Gen.* 4. *v.* 20. Aff. אָהֳלֹה Tentorium ejus, *Gen.* 13. 3. cum ה in loco Vau : הָאָהֳלִי Tentorii mei, *Jos.* 7. 2. cum Articulo ה & Affixo ; vide Thesaurum nostrum Grammaticũ, lib. 2. cap. 5. in fine: Plur. אֹהָלִים & אֳהָלִים Conft. אָהֳלֵי Aff. לְאֹהָלָיו. In tentoria sua, *Jud.*7.8. מֵאָהָלֶיךָ A tentoriis tuis, *Job* 22. *vers.* 23. Cholem manente vel mutato.

אָהַל *Tentorium figere, tendere, vel movere.* Futurum וַיֶּאֱהַל Et tentoria movit, Gen.13.12. *Hiph.* Futur. יַהֵל Tentorium figet. *Jes.* 13.20. pro יַאֲהִל abjectâ primâ radicali : יַאֲהִיל. Vide in הלל.

אֲהָלִים m. p. *Santali,* arbores præstantissimæ, *Num.*24. 6. cujus ligna siccata, aut fructus, odoris grati sunt, ut liquet

hamo, Plur. אֲדוֹנִים Domini. Dicitur de uno & pluribus. De uno Abrahamo, *Gen.* 24. 9. Potiphare, *Gen.* 39. 2. Pharaone, *Gen.* 40. *v.* 1. Josepho, *Gen.* 42. 30. vide *Iud.* 3. 25. 2 *Sam.* 20. 6. De uno Deo, *Psal.* 136. 3. *Mal.* 1. 6 Constr. אֲדוֹנֵי Affix. אֲדֹנָיו Domini ejus, pro Dominus ejus, passim. Semel de Angelis, *Gen.* 19. 2. quòd viri esse putarentur. Sic אֲדֹנֶיךָ Domini tui, singulariter, *Gen.* 24. 51. אֲדוֹנַי Domini mei, cum Pathach de hominibus; אֲדוֹנָי cum Kametz, de Deo & Angelis divinis, & habet sensum singularem. De angelis, quando ut legati Deum & Dominum suum referunt, *Gen.* 18. 3. 27 30. 31. 32. *Iudic.* 6. 15. 22. Cæterùm אֲדֹנָי de Deo sic scriptum & lectum, invenitur centum triginta quatuor locis, quæ Masorethæ annotarunt. Septem ex illis sunt לַאדֹנָי quinquaginta וַאדֹנָי.

אֱדַיִן *Chal.* Tunc: בֵּאדַיִן *In tunc, per Pleonasmum, Dan.* 2. *Oritur ex Hebræo* אָז vel אֱזַי commutato ז in ד.

אדר *Niph. Partic.* נֶאְדָּר *Magnificus*, *Exod.* 15. 11. cum י paragogico, נֶאְדָּרִי Magnificum exhibes te, *Exod.* 15. 6. *Hiph.* הֶאְדִּיר *Magnificavit, Magnificum reddidit:* Futur. וְיַאְדִּיר magnificũ reddidit, *Jes.* 42. *v.* 21.

אַדִּיר m. *Magnificus: Validus.* Aff. אַדִּירוֹ Magnificus ejus, *Jer.* 30. 21. Plur. אַדִּירִים Constr. אַדִּירֵי הַצֹּאן Magnifici pecoris, *Jer.* 25. 34. Aff. אַדִּירֶיךָ Magnifici tui, *Nah.* 3. 18.

אֶדֶר m. *Magnificentia, Zach.* 11. 13. item *Toga, Pallium* magnificum, *Mich.* 2. 8

אֲדָר m. *Adar*, mensis Februario nostro respondens, *Esth.* 3. *v.* 7. *Chald.* לִירַח אֲדָר *Mensis Adar, Esræ.* 6. 15. *vide* 2 *Mac.* 15. 37. ubi dicitur esse vocem Syriacam.

אַדֶּרֶת f. *Magnificentia: Toga, Jos.* 7. *ver.* 21. Aff. אַדַּרְתּוֹ Togam magnificam suam, Paludamentum suum, *Jon.* 3. 6, אַדַּרְתָּם Magnificentia eorum, *Zach.* 11. 3.

אדר אִדְּרָא *Chald.* Area *in Targum sæpe: Plur. constr.* מִן אִדְּרֵי קַיִט *Ex areis æstivis, Dan.* 2. *v.* 35.

ſperantis potiùs, quàm dubitantis. Inde R. Salomo *Gen.*50.15. vult etiam optantis eſſe, idem quod לו *Utinam*. Poteſt etiam ad אלה referri.

אול m. *Robur*: cum Aff. אולם Robur eorum, *Pſal.* 73. 4. Affine eſt ipſi איל.

אוּלָם *Profectò, Certè, Veruntamen*, *Gen.*28.19. confirmandi particula quaſi ab איל. vide & infrà in אלם.

אֱוִיל *Stultus*, *Prov.*12.15. אֱוִלִי idem, *Zach.* 11. 15: Plur. אֱוִלִים Stulti, *Prov.*1.7.

אִוֶּלֶת *Stultitia*, *Res ſtulta*, *Prov.* 19. 3. Aff. אִוַּלְתִּי Stultitia mea, *Pſal.*38.6.

נוֹאַל *Stultè agere*, pro נֶאֱוַל Vide in יאל.

און אָוֶן m. *Iniquitas*, *Vanitas*, *Moleſtia* : *Idolum*, à Vanitate vel moleſtia, *Jeſ.* 66. 3. 1 *Sam.* 15. 23. Aff. אוֹנֶךָ Vanitatis, iniquitatis tuæ, *Jer.*4.14. אוֹנָם Iniquitatem ipſorum, *Pſal.*94.23. Aliter mox.

און m. *Robur*, *Potentia*, *Vires*, *Subſtantia*, *Opes*, quomodo cum הון convenit, ut D. Kimchi ſcribit, *Hoſ.* 12. 8. Sic autem dicuntur opes, quòd vel robore, vel iniquitate aut moleſtiâ & labore parentur, aut quod homines Robur ſuum, in iis ponant. Aff. אונו Subſtantiam ſuam, *Job.*20.10. אונו Rob. ejus. *Job* 18.7. אוני Potentiæ meæ. *Gen.*49.3. Plur. אונים Vires, *Jeſ.*40.16. *Pſ.*78.51. At *Prov.* 11.7. Chaldæus & Ab. Eſra accipiunt ex ſignificatione אָוֶן pro adjectivo, Iniqui, formæ טובים Boni. Vide & אנן.

תְּאֻנִים m. p. *Moleſtiæ*, *Ezech.*24.12.

אוץ *Urſit*, *Arctavit*, *Preſſit*, *Feſtinavit* : Præt. אָץ Feſtinabat, *Joſ.*10.13. אַצְתִּי Urſi *Jer.*17.16. *Hiph.* Fut. וַיָּאִיצוּ Et urgebant *Geneſ.* 19. 15. תָּאִיצוּ Urgebitis, *Jeſ.* 22. 4.

אָץ m. *Præceps*, *Feſtinus*, *Arctus*, *Anguſtus*, *Joſ.* 17. 15.

אור *Lucidum eſſe*, *Illuminari*, *Lucere*, *Illucere* : Præter. הַבֹּקֶר אוֹר Mane illuxerat, *Geneſis*. 44. 3. *Niph.* נָאוֹר *Lucidum fieri*, *Illuſtrari*. *Illuſtrare*. Partic.

quet ex *Prov.*7.*v.*17. Et Fœm וַאֲהָלוֹת Et santali, *Cant*, 4. 14. Et sic *Psal.*45.9. Vulgò *Aloen* reddunt.

אוֹ *Aut*, *Vel*, *Sive* : Volunt quidam pro *Et*, *Si*, quandoque sumi, sed non necesse est.

אוב m. *Pytho*, qui responsa dando diabolicis artibus homines a Deo avocat. *Levit.* 20.*v.*27. *Plur.* אֹבוֹת Pythones, *Levit.*19. 31 : Item. *Vtres*, unde כְּאֹבוֹת Sicut utres, *Job.* 32. *v.*19. Hinc Pythonis significatio juxta Aben Esram, quòd ex tumido ventre, quasi Utre oracula, deponeret. Inde & ἐγγαστρίμυθος dictus fuit.

אוד אֹדוֹת, עַל אוֹדֹת *Propter*, *Causa*, *De*, semper præcedente particula עַל, pro qua semel legitur אֶל 2 *Sam.*13.16. Aff. עַל־אֹדוֹתַי וְעַל־אוֹדוֹתֶיךָ Mei causâ & tui causâ. *Jos.*14.6.

אוד m. *Titio*, *Torris*, *Amos* 4. 11. אוּדִים הָעֲשֵׁנִים Titiones fumigantes, *Jes.*7.4.

אוה *Pih. Expetivit*, *Concupivit*, *Desideravit* : Præter. אִוִּיתִךָ Desidero te, *Jes.*26.9. Futur. תְּאַוֶּה Desiderabit, *Deut.*12.20. נָאוָה נַאֲוֶה Vide in נָאָה *Hith.* הִתְאַוָּה Desiderat, *Prov.*21.26. וְהִתְאַוִּיתֶם vide in תָּוָה.

אֵו m. *Desiderium* juxta quosdam, *Proverb.* 31. 4. vide & in אַיִן.

אַוָּה *Desiderium*: Constr. אַוַּת־נַפְשְׁךָ Desiderium animæ tuæ, *Deut*, 12.15. Aff. בְּאַוָּתִי in desiderio meo, *Hos.*10.10.

תַּאֲוָה f. idem. Const. תַּאֲוַת לִבּוֹ Desiderium cordis ejus, *Psal.*21.3. Aff. תַּאֲוָתִי Desiderium meum, *Psal.* 38. 10. vide aliam ejus significationem in תָּאָה.

מַאֲוַיִּים m. p. idem: Const. מַאֲוַיֵּי רָשָׁע Desideria improbi, *Psal.*140.8.

אוח אֹחִים m. p. *Aves ferales*, *Animalia terribilia*, *Jes.*13.21. Variant interpretes.

אוי *Eheu*, *Væ*, *Ezech.*16.23. & cum ה paragogico אוֹיָה Hei, Heu, *Psal.*120.5.

אול אֻלַי אוּלַי *Fortassis*, *Fortasse*, *Forsitan.* Est benè sperantis

In signa, *Gen.*1.14. Aff. אֹתֹתַי Signa mea, *Num.*14.*v.*22. *Chald.* אָת : *plur.* אָתִין *Signa*, Dan. 6. 28. emph. אָתַיָּא *Dan.* 3. *v.* 31. Aff. אָתוֹהִי Signa ejus *v.* 32. אותיות vide in אָתָה.

אז *Tunc*: Futurum cum hac voce, plerumque convertitur in Præteritum, docet Ab Esra *Exod.* 15. 1. אֲזַי idem, *Psal.*124.v. 3. מִן אָז *A tunc*, *Ex tunc*, id est, A quo tempore, Ex quo, *Jer.*44. 18: מֵאָז idem, *Gen.* 39.5. vel *A tunc* pro, *Ab æterno*, Ante ullum tempus, *Psal.* 93.2. *Prov.*8.22.

אזא אֲזָה *Chal.* Accendi. Succendi: *Partic. Pehil* אֲזֵה *Accensa*, Dan.3.22. *pro* אֲזֵה *vel* אֲזֵי *Infinit.* לְמֵזֵא *Ad accendendum*, vers. 19: Aff. לְמֵזְיַהּ *Ad accendendum eam*, *ibid.*

אזב אֵזוֹב m. *Hyssopus*, cujus in aspersionibus sacris erat erat usus, fasciculo ex eo facto, *Exod.* 12. 22. ubi vide interpretes.

אזד *Chald.* Abiit, Exiit. *Partic.* *Fœm.* אַזְדָּא *Abiit*, *Dan.* 2. 5. 8. *Juxta R. Saadiam idem est quod* אֲזַל per commutationem ל & ד.

אזל *Abiit*, *Digressus est*, *Profectus fuit*. Præter. אָזְלַת Abiit, Defecit, *Deut*, 32. 36: simile vide in שׁוּב Futurum תֵּזְלִי Digredieris, *Jer.*2.*v.*36. quæ sunt ex forma Chald. *Chal.* Præt, לְבַיְתֵהּ אֲזַל *Domum suam abiit*, Dan. 2. 17. אֲזַלוּ *Profecti sunt*, Efr. 4. 23. אֲזַלְנָא *Profecti sumus*, Esr. 5. 8. *Imp.* אֵזֶל *Abi* v. 15. *cum Tzere loco chateph Segol. Pyh.* Partic. מְאוּזָּל Abire factus, Vagus, circumforaneus *Ezech.* 27.19. Sic Kimchi. Quibusdam est Nomen proprium. R. Solomon exponit Netum pro מְעוּזָּל. Nam עזל Chaldaicè Nere.

אֶזֶל m. *Itio*, *Abitio*, *Iter*. 1 Sam.20.19.

אזן אֹזֶן f. *Auris*: Aff. אָזְנוֹ Auris ejus, *Jes.*33.15. Duale. אָזְנַיִם Aures, *Jesa.*42.v.20. Const. אָזְנֵי *Jesa.*32. *v.*3. Aff. אָזְנָיו Aures ejus, *Jes.*11.3. כְּאָזְנֵיכֶם In auribus vestris, *Deut.*5.1.

נָאוֹר Illuſtris factus es, *Pſal.* 76. 5. Infin. לֵאוֹר ut illuſtretur, *Iob* 33.30. Futur. וַיֵּאוֹר Et illuxit, 2 Sam.2.32. Hiph. הֵאִיר *Lucere fecit, Lucidum reddidit, Illuſtravit, Illuminavit, Incendit* : & intranſitivè, *Luxit, Reluxit* : Præterit. וְהֵאִיר Ut lux vel lucidum ſit,aut lucem præbeat, Exod. 25. 37.

אוֹר m. *Lux, Lumen* : Aff. אוֹרוֹ Lucem ſuam,Job 36.30. Plur. אוֹרִים Lumina, *Pſal.* 136.7. Quandoque *Pluvia*, juxta Hebræos : ut, יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ Spargit nubes pluviam ſuam, *Iob* 37. 11. Sic Targum, מִטְרֵיהּ Pluviam ſuam: vide & v.21.&36.30.Uide & R.Sal.*Pſal.*139.11.

אוֹרָה f. idem,*Eſth.*8.15. Plur. אוֹרֹת *Olera*, 2 *Reg.*4.*v.*39. *Jeſa.*27.19. ſic dicta,quòd ſuo virore oculos Illuſtrent ut Talmudici ſcribunt in Joma fol. 18.

אוּר m. *Ignis* à Lucendo: *Focus*. *Jeſ.*50.11. Plur. בָּאֻרִים In ignibus. *Jeſ.* 24. 15. Item *Urim*, pectorale ſacrum ſummi ſacerdotis, oraculo in rebus dubiis ſerviens, וְאֶת־הָאוּרִים Et Urim, *Exodi* 28. 30. Aff. תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ Thummim tui,& Urim tui, *Deut.* 33. *v.* 8. quæ qualia fuerint,non ſcimus,ſcribit Aben Eſra.*Ex.*28.*v.*5.Apud Talmudicos legitur אוּרִים dicũtur שמאירין את דבריהן quia illuſtrant,& explicant verba ipſorum : תּוּמִּים autem שמתמימים את דבריהן, quia perficiunt verba ipſorum: Joma cap.7.in fine.Vide Aben Eſram dicto loco, & R.Salom. *Exod.*28.30. & ibidem Targum Jonathanis. Ceſſarunt poſt Templum primum, Sota fol. 48. 2.

אֻרְוֹת אֻוֵרוֹת Vide in אָרָה.

מָאוֹר m. *Lumen, Luminare* : Conſt לִמְאוֹר פָּנֶיךָ Lumini vultus tui,*Pſal.* 90. 8. Plur.Conſt. מְאוֹרֵי אוֹר Luminaria lucis,*Ezek.*32.8. Fœm.Plur. מְאוֹרוֹת *Gen.*1.16.

מְאוּרָה f. *Caverna,Specus* : Conſt. עַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי Super ſpecum viperæ, *Jeſ.* 11. 8.

אוֹת c. *Signum*, tam nudum , quàm prodigioſum. *Gen.*4.15.Plur. הָאֹתוֹת Signis,Exodi 4.9, לְאֹתֹת

In

pro *Unire, Adunare ſe*, unde poſſit eſſe Futur. תַּחַד, quòd vide in יָחַד *Hitph.* הִתְאַחֲדִי Uni te, *Ezech.* 21. 16.

אֲחִירָן Vide in חיר.

אחה אָח m. *Frater; Propinquus, Agnatus, Cognatus*, & qui eadem profeſſione, gente, morib. vel amicitia frater eſt. Pro agnato, ut Lotho, *Gen.* 14. 14. qui *v.* 12. dicitur fuiſſe filius fratris Abrahami: Pro gentili, *Lev.* 25. 46. Pro quolibet proximo, *Lev.* 19. 17. & fratre morib. *Prov.* 18. 19. Conſtr. אֲחִי: Aff. אָחִי frater meus, *Gen.* 20. 5. אָחִיו Fratrem ejus, *Gen.* 4. 2. & ſemel cum Pathach לַאֲחִיו Fratri ſuo, *Num.* 6. 7. Plur. אַחִים Fratres, *Gen.* 13. 8. & ſic *Hoſ.* 13. 15. ubi tamen Aben Eſra & R. Sal. *Pratum*, Ulvam vel carectum exponunt, pro אָחוּ de quo mox. Conſtr. אֲחֵי 2 *Reg.* 10. 13. אֶחָיו Fratres ejus, *Jer.* 49. 10. לְאֶחָי Fratribus meis, *Pſal.* 22. 23. אַחֶיךָ Fratres tuos, *Gen.* 48. 22. אַחֵינוּ Fratrum noſtrorum, *Gen.* 31. 32. *Chald.* אֲחָךְ *Fratribus tuis*, *Eſr.* 7. 18.

אָחוֹת f. *Soror*, *Num.* 25. 18. Conſtr. אֲחוֹת: Aff. וַאֲחֹתִי Et ſoror mea, *Job* 17. 14. Plur. אֲחָיוֹת & conſtr. אַחְיוֹת, unde cum Aff. אַחְיוֹתָיו Sorores ejus *Job* 42, 11. & contractè וַאֲחוֹתַיִךְ Et ſorores tuæ, *Ezech.* 16. 55.

אַחֲוָה *Fraternitas*, *Zach.* 11. 14.

אָחוּ m. *Ulva*, Carectum, vel ſimpliciter, *Gramen*, *Job* 8. 11. בָּאָחוּ In ulva, vel, In gramine, *Gen.* 4. 12.

אַחֲוָיָה *Chald. vide in* חוה.

אחז *Cepit, Prehendit, Apprehendit, Comprehendit, Tenuit, Poſſedit: Hæſit, Cohæſit*, ut 1 Reg. 6. 6. *Ezech.* 41. 6. *Hærere fecit, adjecit, adjunxit*, ut 1 *Reg.* 6. 10. Conſtruitur cum Accuſ: & ſepè cum ב. *Niph.* נֶאֱחַז *Captus, Detentus fuit, Poſſeſſor conſtitutus vel factus fuit*. Præter וְנֵאחֲזוּ Et poſſeſſores fient, *Num.* 32. 30. cum א quieſcente, ut in Futuro Kal. Part. נֶאֱחָז Detentus, *Gen.* 22. 13. Plur. שֶׁנֶּאֱחָזִים Qui capiuntur,

Eccleſ.

אָזַן *Pih.* *Attendit*: Præt. וְאִזֵּן Et attendit, *Eccles.* 12. 9. *Hiph.* הֶאֱזִין *Auribus percepit, Aures præbuit, Advertit.* Partic. מֵזִין *Prov.* 17. 4. pro מַאֲזִין. Sic Futur. אָזִין Aurem præbui *Job.* 32. 11. pro אַאֲזִין.

מֹאזְנַיִם m. d. *Lances, Statera, Trutina*. Construct. מֹאזְנֵי מִרְמָה Lances doli, id est, dolosæ, *Prov.* 11. 1.

* אֲזִקִּים vide in זָקַק.

אזר *Cinxit, Accinxit: Accinctus fuit*: Præter. אָזְרוּ Accinguntur, 1 *Sam.* 2. 4. *Niph.* Part. נֶאְזָר Accinctus, *Psal.* 65. 7. *Pih.* אִזֵּר Futur. וַתְּזְרֵנִי Et accinges me, 2 *Sam.* 22. 40. pro וַתְּאַזְּרֵנִי ut pro eo legitur *Psal.* 18. 40. *Hithp.* Præt. הִתְאַזָּר Accingit se, *Psal.* 93. v. 1. *Imper.* הִתְאַזְּרוּ Accingimini, *Jesa.* 8. 9.

אֵזוֹר m. *Cingulum, Cinctura*, *Jes.* 11. 5.

אח f. *Focus*. וְאֶת הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת Et focus corã ipso ardebat. *Jer.* 36. 22. *Item* Ah, Heu, *Ezec.* 6. 11. & 21. 15. dolentis & gementis, quasi ab אָנַח vel pro אָהּ gutturalib. ה & ח commutatis: vide & mox in אָחַד, & in אחח.

הֶאָח *Euge, Psal.* 35. 35. 21. vox gestientis & insultantis præ lætitia, unde Chaldæus plerunque eam vertit חֶדְוָא *Lætitia*, ut *Ezech.* 36. 2. *Job* 39. 28.

אֹחִים vide supra in אוֹחַ.

אחד אֶחָד m. *Unus, Quidam, primus*: Unum, juxta R. David, *Ezec.* 18. 10. vel est *Frater* juxta Targum ab אֲחָה ex forma Chaldaica. Per Aphæresin, חַד *Ezech.* 33. 30. *Chald.* צְלֵם חַד *Imago una, Dan.* 2. 31. *Fœmin.* חֲדָה בִּשְׁנַת חֲדָה *In anno primo, Esr.* 5. 13. כְּשָׁעָה חֲדָא *Quasi hora una, Dan.* 4. 16. כַּחֲדָה *Simul, Una, Pariter, Dan.* 2. 35. Plur. אֲחָדִים Uni, id est, iidem, *Gen.* 11. 1. Pauci, *Gen.* 27. 44. & 29. 20. לַאֲחָדִים In una, id est, unita, *Ezech.* 37. 17. Fœmin. אַחַת & ad accentus pausantes אֶחָת Una contractum ex masc. pro אַחֶדֶת, ut docet Aben Esra *Exod.* 26. 7. Hinc verbum in *Kal*

pro

*Jeſ.*42.23.Plur.Conſtr. עַל אֲחוֹרָי Verſus poſterioritates,ſive poſteriorem partem,*Exod.*26. 12. Aff. אֲחֹרֵיהֶם Poſteriora eorum,*Ezec.*8.16.

אַחֲרוֹן m. *Poſterior, Poſterius, Poſterum, Poſtremum*: Plur. אַחֲרוֹנִים Poſteriora;*Jeſ.*9. *v.*1. Fœm. בָּאַחֲרוֹנָה In poſtremo, id. eſt. Poſtea, *Deut.* 13. 9. לְאַחֲרֹנָה In poſterum,Poſtea,*Ecclеſ.*1. 11.

אֲחֹרַנִּית *Retrorſum, Gen.*9.23.

אָחֳרָן m. *Chal.Alius,Dan.*2.11.& 7.24.

אַחֲרִית f. *Poſteritas,Poſterius, Poſtremum, Extremum, Vltimum, Finis, Conſequens*, & metonymicè *Merces*, ut *Prov.* 23. 18. *Chald.* בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא. *In extremo dierum, Dan.*2.28.*Aff.* לְאַחֲרִיתוֹ Poſteritati ejus,*Dan.*11.4.

אֵחַר *Moratus eſt. Tardavit, Diſtulit*, quaſi dicas, Poſterioravit. Fut. וָאֵחַר Et moratus ſum. *Gen.* 32 4. formæ Chald. cui ſimile in אֵזַל. *Pihel* Præt. אִחַר Diſtulit, *Gen.*34.19. אֶחֱרוּ Differunt, *Jud.*5.28, cum Sægol ab initio loco Tzere propter ſequens Chateph ſægol. *Hiphil* Fut. וַיּוֹחֶר Et ſivit ut tardaret, 2 *Sam.* 20. 5. cum ו loco א ex Chaldaiſ.

אחש אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים m. Plural. *Satrapæ, Eſth.* 9. 3. Conſt. לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ Satrapis regis,*Heſr.* 8. 36. *Chald.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא *Satrapæ, Dan.* 3. 2.

אֲחַשְׁתְּרָנִים m. p. *Curſores regii, Eſth.* 8. 10. juxta quoſdam.R.Sol.Jarchi exponit *Camelos velociſſimos*,Ab. Eſra, *Mulos*, quem plerique ſequuntur.

אטד אָטָד m. *Kynosbaton*(Sentis-canis,Rubus caninus)vel *Rhamnus*, ſpina ſummè aculeata, *Pſ.*58.10. אֶל הָאָטָד Ad Rhamnum vel Cynosbaton,*Jud.*9.14.

אטט אַט *Senſim, Leniter,Lentè*, 1 *Reg.*21.27. לְאַט לִי Leniter mihi, 2 *Sam.*18.5. לְאַט Senſim, *Jeſ.* 8. 6. *Aff* לְאִטִּי Ad lentitudinem meam,Lentè pro commoditate mea,*Gen.*33.14. Uſum habet nominis.

אִטִּים m. p. Præſtigiatores,Divini, *Jeſ.*19,3.

Ecclef. 9. 12. *Pih.* Partic. מְאַחֵז Continet *Iob* 26. 9. *Hoph.* Partic. מְאֻחָזִים Comprehenfi, Conjuncti, 2 Par. 9. 18.

אֲחֻזָּה *Poffeffio*: Conftr. וַאֲחֻזַּת הָעִיר Et poffeffionem urbis, *Ezech.* 45. 6. Aff. וַאֲחֻזָּתְךָ Et poffeffionem tuam, *Pfal.* 2. 8.

אחל אַחֲלֵי *Utinam*, 2 *Reg.* 5.3. & in Pathach, אַחֲלַי Pfalm. 119. 5. Sunt qui à חָלָה deducant, quod in Pihil præter alia etiam *Precari* fignificat, quafi Precantis & optantis vox fit.

אחס אַחְמְתָא *Chald.* Arca, Scrinium *pro recondendis fcriptis & Actis regum & principum, ut A. Efra & R. Sal. Iarchi putant, Efræ* 6. 2. *Quidam nomen proprium urbis effe exiftimant.* Ecbatana *vulgo fic dicta, quod æftivam ftationem reges illic haberent, ab Hebræo* חָמַם In Targum Efther reperi, אַחְמִיתִין דִּנְחָשָׁא Scrinia ærea, *Efth.* 1. 4. in Venetis.

אחר אַחֲרֵי *Poft, Poftea, Poftquam:* וְאַחֲרֵי־כֵן Et poftea, *Gen.* 15. 14. Cum Affixis. אַחֲרָיו Pofteum. אַחֲרֶיךָ Poft te אַחֲרַי Poft me אַחֲרֵיכֶם Poft vos, &c. *Chald.* אַחֲרֵי דְנָה *Poft hæc, Poft hac*, Dan. 2. verf. 29. אַחֲרֵיהוֹן *Poft eos*, *Dan.* 7. 24. אַחֲרֵין *Poftremò, Tandem, Dan.* 4. 5.

אַחֵר m. *Alius, Alter*, quafi pofterior. *Plural.* אֲחֵרִים Alii, quod eft quafi à fingulari אָחֵר; & in Nun more Chaldaico, אֲחֵרִין *Iob.* 31. 10. *Fœmin.* אַחֶרֶת Alia, Altera, *Genef.* 36. 21. Plurale אֲחֵרוֹת *Gen.* 29. 27. Chal. מַלְכוּ אָחֳרִי *Regnum aliud, Dan.* 2. 39. *in quibus Apocopa literæ* ת

אָחוֹר *Retrò, Retrorfum*; *Pofterum, Pofterius: Occidens*, plaga mundi Pofterior, refpectu Orientis, quæ dicitur קֶדֶם Anterior pars: בְּאָחוֹר In pofteriore parte, Ponè, *Pro.* 29. 11. מֵאָחוֹר A' pofteriore parte, A' tergo, 2 *Sam.* 10. 9. לְאָחוֹר Retrorfum, *Pf.* 114. 3. In pofterum,

אַיֵּה *Ubi?* Aff. אַיֶּכָּה Ubi tu scil. es? *Gen.*3.9. אַיּוֹ Ubi ille? 2 *Reg.*19.13. אַיָּם Ubi sunt illi? *Jes.* 19. 12.

אֵי Ubi? *Gen.*4.9. אֵי־זֶה Ubi ista, scil. sit, 1 *Sam.* 9.18. *Quanam?* 1 *Reg.*22.24. *Ubinam, Quænam, Jer.*6.16. *Qualenam, Quodnam, Eccles.*2.3. Et absque Makkaph אֵי זֶה *Quidnam, Eccles.* 11.6. אֵי מִזֶּה תָּבוֹא Ubi ex quo venis? 2*Sam.* 1.3. hoc est, *Undenam?* אֵי מִזֶּה אַתָּה Uudenam es? *v.*13. Jungitur etiam cum פֹּה, vide illic.

אֵיךְ *Quomodo? Genes.* 39. 9. אֵיכָה idem, *Deut.* 1.12. *Ubinam*; *Cant.* 1. 7. & cum Cholem, אֵיכֹה Ubinam, 2 *Reg.* 6. 13. quasi pro אֵיפֹה de quo in פֹּה. Et geminato Caph, אֵיכָכָה Quomodo? *Esth.* 8. 6. duo sunt penacuta, אֵיכָכָה *Cant.*5.3.

איל אֱיָל m. *Fortitudo, Virtus*; כְּגֶבֶר אֵין אֱיָל Sicut vir sine virtute aut viribus, *Psal.*88.5.

אֱיָלוּת f. idem: *Aff.* אֱיָלוּתִי Virtus mea, *Psal.*22.20.

אַיִל m. *Aries, Num.* 28. 27. item *Superliminare, Limen,* 1 *Reg.*6.31. *Ezech.*40.14. Const. מִלְּבַד אֵיל Præter arietem, *Num.*5.8. Et absque Joth אֵל אֻלָם Limen vestibuli, *Ezech.*40.48, Plur. אֵילִים Arietes, *Mic.*6.7. לָאֵילִים Liminibus, *Ezec.*40.10. אֶת־אֵילִים Superliminaria, *Eze.*40.14. Constr. אֵילֵי Arietes, *Gen.*31.39. אֵלֵיהֶמָּה Superliminarib. eorum, cum ה paragogico, pro אֵלֵיהֶם *Ezech.*40.16. אֵילָו Limina ejus, *v.* 24. vide & mox in אֵל.

אֵיל m. *Planicies,* אֵיל פָּארָן Planicies Paran. *Gen.*14.6.

אֵלוֹן m. idem: עַד אֵלוֹן מוֹרֶה Usque ad planiciem More, *Gen.*12.6. Plur. const. בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא In campestribus planis Mamre, *Gen.*14.13. Quidam *Quercetum* explicant, quasi idem cum אֵלָה, de quo in אָלָה.

אַיָּל m. *Cervus,* quasi Aries ferus vel sylvestris, juxta quosdam, *Deut.*15.22. Plur. אַיָּלִים Cervi, *Cant.*2.9. Fœminine legitur: *Psal.*42.2. cujus diversas causas Hebr. reddunt.

אַיָּלָה f. *Cerva, Gen.*49.21. vel אַיֶּלֶת *Prov.* 5.19. עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר Ad cervam auroræ, *Ps.* 22. 1. quod alii initium

alicujus

אטם *Clausit, Occlusit, Obthuravit.* Partic. אֹטֵם Occludens. *Jes.*33.15. Part. præt. אֲטוּמִים Clausæ, id est, angustæ, quasi clausæ videantur, secundum Chal. paraphrasten, vel clausæ sc. vitro, 1 *Reg.* 6. 4. Et sic *Ezech.*40.16. *Hiph.* Futur. יַאְטֵם Obthuravit, *Ps.*58.5.

אטן אֵטוּן m. *Funis, Funiculus, Filum:* metonymicè *Linteum* ex filis contextum: אֵטוּן מִצְרָיִם Fune Ægypti, id est, linteis Ægyptiacis, quæ erant subtilissima, *Pro.*7.16. In Targum, אֵטוּנֵיהוֹן Funes eorum, Hebraicè מֵיתְרֵיהֶם Ex.35.18. בְּאַטּוּנָא Fune, Heb. בַּחֶבֶל *Jos.*2.15.

אטר *Clausit, Occlusit:* Futur. אַל תֶּאְטַר עָלַי Ne occludat super me, *Psal.*69.16.

אִטֵּר m. *Præclusus:* אִטֵּר יַד יְמִינוֹ Præclusus manu dexterâ sua, *Jud.* 3.15. id est, impos manu dextera. Fuit enim שְׂמָאלִיו Scæva, ut Kimchi scribit.

אי m. *Insula, Regio, Provincia, Jes.*20.6. Plur. אִיִּים *Psal.* 97.1. Item *Aves insulanæ, Ululæ, Jes.*13.22. הָאִיִּין Insulæ, *Ezech.*26.18. Constr. אִיֵּי *Gen.*10.5. vide etiam אִין & אַיֵּה. Item *Væ, Eccles.*4.10. & 10.16.

אי Ubi? vide mox in איה.

איב *Inimicatus est:* Præt. וְאָיַבְתִּי אֶת אֹיְבֶיךָ Et inimicabor inimicos tuos, *Exod.*23.22.

אֹיֵב m. Inimicus: Aff. אֹיְבוֹ Inimicus ejus, 1 *Sam.*24.20. אֹיִבְךָ Inimici tui, *Exo.* 23.4. *Plur.* אֹיְבִים & *Constr.* אֹיְבֵי Inimici: *Aff.* וְאֹיְבַי Et inimicos meos, *Psal.*18.41.

אֹיֶבֶת f. *Inimica: Aff.* אֹיַבְתִּי Inimica mea, *Mich.*7.8.

אֵיבָה f. *Inimicitia, Gen.* 3.15. Const. אֵיבַת עוֹלָם Inimicitia perpetua, *Ezech.* 35. 5.

איד m. *Vapor: Interitus, Calamitas, exitium,* quod quæ evaporant, Intereant & in nihilum quasi abeant. וְאֵיד Et vapor. *Gen.* 2. 6. quod juxta Masoram legitur absque, *Aff.* וְאֵידְכֶם Et calamitas vestra, *Prov.* 1. 27. אֵידָם Calamitas ipsorum, *Ezech.* 35.

איה אַיָּה f. *Pica, Lev.*11.14. *Cornix, Job.*28.7.

dabiles dicti, *Deut.*2.11.R.Salomon hic ſcribit,אמים
dicuntur על שם שאימתם מוטל על הבריות propterea
quòd terror ipſorum projectus eſt ſuper creaturas , id
eſt, homines alios, Chald. אימתנין Terribiles.

אין אין *Non, Nihil, Nemo, Nullus*. Præterito & Futuro nunquam jungitur: אין uſurpatur tantùm,ubi ſententiæ membrum aliquod eſt,ut *Gen.*30.1. *Exod.* 17.7. *Job.*3.9.& alibi: אין in continuatione:Cum præfixis ſervilibus, כאין Tanquam nihil, *Jeſ.*41.11.Id etiam ellipticè uſurpatur, *Quaſi nihil*,ſcil.aberat,hoc eſt,Penè,Ferè,*Pſ.*73.2. מאין Ex nihilo,Præ nihilo,magis quàm nihilum, *Jeſ.*41.24. מאין אתם Unde eſtis vos,*Gen.*29.4.defectivè, מאן,quod legendum מאין Undenam? 2*Reg.*5.25. quæ ſunt pro מאן,de quo infrà in אן.Forma אין in continuatione ſententiæ , ut אין רואה ואין יודע ואין מקיץ Non eſt videns,nec cognoſcens,nec evigilans,1*Sam.*26. האין Anne? באין In non,Dum non,Abſq. לאין Ad non, Ut non: מאין Anon,Abſque,eò quòd non.Hinc אי quod legendum אי,per Apocopam pro אין,*Pr.*31.1.*al.*4.juxta Ab.*Eſram*,Quidam אי *Deſiderium exponunt*,ab אוה *deſideravit*.Semel etiam ואין Et non,1*Sam.*21.8.unde per Apocopam אי 1*Sam.*4.21.*Job*22.30.Sic dicitur בן & בן,ut in בנה:item ריש & רש,ut in רוש:item ניר & נר,ut in נור.*Cum Aff.* איננו Non illud, אינך Non tu, אינני Non ego, אינם Non illi, אינכם Non vos, איננה Non ipſa,&c.ubi ſemper verbum ſubſtantivum ſubaudiendum eſt.

איף איפה f. *Epha*,*Deut.*25.14.menſura major,tantum continens in aridis, quantum Batus in liquidis, *Ezech.*45.11.hoc eſt,tres ſeas.vide סאה.Et abſque י juxta *Maſoram*. האפה *Epha*,*Lev.*5.11.*Conſt.* אפת 1*Sam.*17.7. איפה, איפו Vide in פה.

איש m. *Vir* , *Mas* , *Maritus* : diſtributivè *Quiſque*, *Unuſquiſque* , *Quilibet* : *Aliquis*, *Quidam*, *Quiſpiam* : Dicitur & de reb. in animatis, ut איש אל־אחיו

 Viri

alicujus Cantici, alii instrumentum musicum fuisse existimant: R. Menachem citante R. Sol. explicat מָעוֹז Robur. Et sic Ab. Esra כַּחֲעָלוֹת הַשַּׁחַר Robur ascensus auroræ: Plur. כָּאַיָּלוֹת Quasi cervarum, *Ps.* 18.34. Const. בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה Per cervas agri *Cant.* 2. 7.

אֵל m. *Fortis*: בְּיַד אֵל גּוֹיִם In manus fortissimi gentium, *Ezech.* 31. 11. Item substantivè *Potestas*, *Facultas*, quando post se habet Nomen יָד, unde לְאֵל יָדְךָ In facultate manus tuæ, *Prov.* 3. 27. non est sine ל in hoc usu. Item *Deus* à Fortitudine & infinita potestate sic dictus, uude à quibusdam Deus fortis semper transfertur. Quidam tamen volunt esse decurtatum ab אֱלֹהַּ sicut à יְהוָה veuit יָהּ. Aff. אֵלִי Deus mi, *Ps.* 22. 2. & 68. 25. *Jes.* 44. 17. nec cum aliis Aff. reperitur. Plur. אֵל אֵלִים Deus Deorum, *Dan.* 11. 36. בְּנֵי אֵלִים Filii fortium, *Psal.* 29. 1. defectivè בָּאֵלִם Inter fortissimos, *Ex.* 15. 11. Constr. אֵילֵי הָאָרֶץ Fortes terræ, *Ezech.* 17. 13. cum י in medio, & absque eo, אֵלֵי גִבּוֹרִים Fortes potentum, *Ezech.* 32. 21. id est, duces potentissimi. Vide etiam infra in אלה.

אים Unde אָיֹם m. *Formidabilis*, *Terribilis*, *Terrificus*: *Hab.* 1. 7. Fœm. אֲיֻמָּה Terrifica, *Cant.* 6. 3.

אֵימְתָן *Chald.* m. Terribilis, *Jesa.* 28. 6. *Plural.* אֵימְתָנִין *Habac.* 1. 7. *in Targum*: *Fœmin.* אֵמְתָנִי Terrifica, *Daniel.* 7. 7. *per Apocopam, pro* אֵמְתָנִית *& Segol est loco Tzere.*

אֵימָה f. *Terror*, *Formido*: Et cum duplicata literâ fœminigeneris, אֵימָתָה Formido maxima, *Exod.* 15. 16. Construct. אֵימַת מֶלֶךְ Formido regis, *Prov.* 20. 2. *Aff.* וְאֵימָתוֹ Et Terror ejus, *Job.* 9. 34. *Plur.* אֵימוֹת Terrores, *Ps.* 55. 5. & forma masc. אֵימִים *Job* 20. 25. item *Idola*, *Jer.* 50. 38. quasi Terricula dicas, quòd Terrorem potiùs quam tranquillitatem animis cultorum suorum afferant, ut Kimchi scribit hoc loco: *Aff.* אֵימֶיךָ Terrores tuos, *Ps.* 88. 16. אֵמִים *Emei*, *Gigantes*, quasi Terrifici & formidabiles

aut duram, *Deut.* 21. 4. בְּאֵיתָן In robore, *Gen.*49.24. *Aff.* לְאֵיתָנוֹ Ad vim ſuam, *Exod.*14.27. Semel abſque ' אֵתָן Forti,ſcil.dolore,ut ſupplent Ab Eſra & R. Levi, *Job.*33.19.Plur.וְאֵיתָנִים Et validos, *Job.*12.19. & abſq: 'וְהָאֵתָנִים Et Robuſta,*Mic.*6.2.Fuit & *Ethanim* menſis ſeptimi, id eſt,Septembris, nomen:ut, In menſe Ethanim, is eſt menſis ſeptimus, 1 *Reg.*8.2. Ante exitum ex Ægypto,hicmenſis anni civilis erat primus,poſt exitum factus ſeptimus anni eccleſiaſtici,ratione feſtorum,*Exod.*12.2. Inde paraphraſtes Chald. hoc loco transfert, בְּיַרְחָא דְעַתִּיקַיָּא קְרוֹ לֵיהּ יַרְחָא קַדְמָאָה וּכְעַן הוּא יַרְחָא שְׁבִיעָאָה׃ *In menſe quem (priſci) vocarunt menſem primum, nunc eſt menſis ſeptimus.* Poſtea anni civilis initium rediit in principium menſis Septembris, quem uſque hodie vocant תשרי Tiſri.

אֵיתוֹן Vide in אַתָּה.

אית *Chald. Eſt, Sunt,* Hebraicè, יֵשׁ, & adjunctis Aff. perſonæ diſtinguuntur. In Daniele ſemper dicitur אִיתַי:ut,אִיתַי גְּבַר *Eſt vir,Dan.*5.11. אִיתַי גֻּבְרִין *Sunt viri.Dan.*3.12.*Affixa*,לָא אִיתוֹהִי *Non eſt ipſa, Dan.*2.11. הַאִיתָךְ *Nunquid es tu,v.*20.אִיתֵיכוֹן *Eſtis vos,Dan.*3.14. אִיתַנָא *Sumus nos ,Dan.*3. 18. In Targum dicitur אית.

אַךְ *Tantùm, Tantummodò,Duntaxat, Veruntamen,Sed, Profectò, Certè, Utique, Omninò, Sanè.* In media ſententia ferè excluſiva eſt , *Gen.* 18. 32. *Exod.* 10. 16. הֲרַק־אַךְ An tantùm duntaxat, Tantummodò, *Numer.* 12. 2. Pleonaſmus, cui ſimilem vide in בַּל.

אכל *Edit, Comedit, Conſumpſit.*Fut. אֹכַל Comedam, *Gen.* 24. 33. תֹּאכַל Conſumet, 2 *Sam.* 11. 25. *Chald. Part præſ. fœm.* אָכְלָה *Comedens erat, Daniel.*7.7. *Imper.fœm.* אֲכֻלִי *Comede,verſ.*5. *Futurum* יֵאכֻל *Comedet, Dan.*4.30. וְתֵאכֻל *Et conſumet,Dan.*7.23. *Eſt & Vociferari,Clamare,Proclamare, Promulgare,Pervulgare, Divulgare, Præt.* וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא *Et proclamarunt*

Viri ad fratrem suum,id est,unius ad alterum, *Exo.* 25. 20. אִישׁ Quidquam, *Jes.* 40.26. אַשְׁרֵי הָאִישׁ Beatus vir, id est,quilibet,*Psal.*1.1. Aff. לְאִישָׁהּ Viro suo, *Gen.*3.6. אִישֵׁךְ Virum tuum, *v.* 16. Plur. אִישִׁים Viri *Prov.* 8. 4. *Jes.*53.3. *Psal.*141.4. אִשׁ vide in יֵשׁ.

אִשָּׁה f. *Vira, Fœmina, Mulier, Uxor:* & distributive *Quæque, Unaquæque.* אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ Mulier ad sororem suam,id est,una ad alteram,*Exo.*26.3.*Plur.*אִשֹּׁת Fœminæ, *Eze.* 23.44. nec sæpius reperitur in plurali.Notant Hebræi,in אִישׁ & אִשָּׁה contineri nomen Dei יָהּ quod sit symbolum gratiosæ Dei præsentiæ,si maritus & uxor juxta Dei præcepta vivant: si ab eis decedant,& Deum recedere ab ipsis, ut utriusque nomen, excluso יה maneat אֵשׁ *Ignis.* Meminit author libri zeror hammor *Fasciculi myrrhæ* in Parascha שְׁמִינִי, *Lev.* 11.

אֵשֶׁת f. Idem.De forma vide Ab.Esram,*Psal.* 58. 9. Aff. וְאִשְׁתּוֹ Et uxor ejus, *Gen.* 3. 8. Semel cum Sægol אֶשְׁתְּךָ Uxor tua, *Psal.* 128. 3.

אִישׁוֹן m. *Nigrum, Nigredo:* כְּאִישׁוֹן בַּת עָיִן Ut nigrum pupillæ oculi, *Psal.*17.8. בְּאִישׁוֹן לַיְלָה In nigredine noctis. *Prov.* 7.9. Vulgò putant אִישׁוֹן significare *Pupillam*, & בַּת hoc loco *Filiam.*Pupillam, quia in ea conspicitur צורת איש imaguncula viri. Si sic; quis virunculus conspicitur in Nigredine noctis,quæ etiam vocatur אִישׁוֹן? deinde בַּת hic significat Pupillam,ut est in בָּבָה,non filiam,ut putant.R.Salomon scribit hic אישון esse השחור שבעין nigrum quod est in oculo in quo lux sita est; item esse לשון חשך significare Tenebras,obscuritatem.

אֱשׁוּן m.idem,*Prov.*20.20.Targum אִתּוּנָא mutato ש in ת. הִתְאֹשָׁשׁ *Virum præbuit se*, Imperat. הִתְאֹשָׁשׁוּ Viros præbete vos, *Jes.*46.8. Vide etiam infrà in אשש.

איתן

אֵיתָן m. *Fortis, Robustus, Validus*; metaphoricè *Asper, Horridus:* & substantivè, *Vis, Robur:* אֶל־נַחַל אֵיתָן Ad Vallem horridam sive asperam

aut

Psa:

ſunt, *Neh.* 2. 3. *Hiphil.* הֶאֱכִיל *Comedere fecit, Comedendum dedit, Cibavit, Conſumpſit* : Infinit. לְהָכִיל Ad comedendum, *Ezech.*21.28. pro לְהַאֲכִיל.

אֹכֶל *Cibus, Eſca, Commeatus, Gen.*41.35.

אוֹכִיל maſc.idem: וְאַט אֵלָיו אוֹכִיל Et præbebo ipſi cibum *Hoſ.* 11. 4.

אֲכִילָה f. idem. בְּכֹחַ הָאֲכִילָה הַהִיא Virtute cibi iſtius, 1 *Reg.* 19. 18.

מַאֲכָל m. idem Conſt. מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה Ex omni cibo Pharaonis, *Gen.*40.17.Aff. מַאֲכָלָהּ Eſcam ſuam, *Prov.*6.8.

מַאֲכֶלֶת f. idem, *Jeſ.* 9. 5.

מַכֹּלֶת f. *Cibus, Cibarium*, 1 *Reg.* 5. 11. primâ Radicis deficiente.

מַאֲכֶלֶת f. *Culter*, cibarius propriè, & latè *Gladius*, à Conſumendo, juxta illud. Et gladius meus תֹּאכַל abſumet carnem, *Deut.*32.42. שמכשרת את אוכל Quia rectificat ſive præparat cibum, ut dicitur in Bereſchit rabba, *Sect.* 57. Plurale מַאֲכָלוֹת Cultri, *Prov.*30.4.

אָכֵן *Certè, Verè, Profectò, Utique, Sanè, Jeſ.* 53. 4. Quidam ad כֵּן reducunt.

אָכַף *Curvavit, Reflexit ſe, Prov.* 16.26. *idem quod* כָּפַף ut ſcribit R. Levi in hunc locum.

אֶכֶף m. *Manus*, à Reflexione : Aff. אַכְפִּי Manus mea, *Job.* 33.17. idem quod כַּפִּי.

אִכָּר m. *Agricola, Jer.* 51. 32. *Plur.* אִכָּרִים *Joel.* 11. 1. Aff. אִכָּרֵיהֶם Agricolæ ipſorum, *Jeſ.* 61. 6.

אַל *Ne, Nequaquam*, dehortandi & deprecandi particula, rariſſimè negandi *Non.* Jungitur Futuro, אַל תֹּאכְלוּ Ne comedatis, *Exod.* 12.9. אַל מָוֶת Non mors, id eſt, Immortalis, *Prov.*12.28. ſimile vide in קוּם: לְאַל Ad non, In nihilum, *Job.*24.25. Speciale eſt אַל pro אָן Quo? ut Chaldæus reddit, 1 *Sam.*20.10. alii pro עַל מִי Contra quem? & ſic reſpondet David, עַל נֶגֶב Contra meridianum tractum. Simile vide ſuprà in אוד. *Chaldaicum* אַל יְבַהֲלוּךְ *Ne perturbent te, Dan.*5.10.

אל

runt criminationes vel accusationes eorum, nempe Judæorum, Daniel 3. 8. id est, Accusarunt, criminati sunt Judæos: דִּי אֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי דָנִיֵּאל *Qui proclamaverant obtrectationes ejus, nempe Danielis, Daniel. 6. 24. id est, accusaverant Danielem. Ita hoc Verbum cum Nomine* קְרַץ *vel* קַרְצָא *aut* קוֹרְצָא, Obtrectatio, Delatio, Crimen, *junctum, est* Obtrectare, Detrectare, Criminari, Calumniari, Deferre, Accusare, *ut & sequentia loca ex Targum declarant: Præter.* לָא אֲכַל קוּרְצִין בְּלִישָּׁנֵיהּ *Non proclamans obtrectationes linguâ sua, Hebraicè,* לֹא רָגַל *Non obtrectat, Psalm. 15. 3. Partic. Plurale Construct.* גַּבְרֵי אָכְלֵי קוּרְצָא *Viri proclamatores detractionis, Hebraicè,* אַנְשֵׁי רָכִיל *Homines detractores, Ezech. 22. 9. Futur.* לָא תֵיכוּל קוּרְצִין *Non divulgabis aut proclamabis obtrectationes, Hebraicè* לֹא תֵלֵךְ רָכִיל *Non ambulabis ut detractor vel calumniator, Levit. 19. 16. Hinc* Diabolus *Syriacè in Novo Testamento passim vocatur* אָכֵל קַרְצָא Proclamans obtrectationem, *id est,* Obtrectator, Calumniator, Criminator, *Matth.* 4. 1. מַאֲכַל קַרְצָא Delatio criminis, Accusatio, *Job.* 18. 29. *Et absque vocabulo* Obtrectationis, *Particip. Plurale,* אָכְלִין מְעִיקָךְ *Vociferantes, Clamantes sunt, hoc est, clamant hostes tui, quod Hebraicè est* שָׁאֲגוּ Rugiunt, *Psal.* 74. 4. *Dicitur &* אַכְלֵי *ex forma Quiescentium tertiâ radicali; ut* וַאֲכְלֵי *Et vocavit, Hebr.* וַיִּקְרָא *Jesa. 22. 12. Particip.* קָל דְּמַכְלֵי *Vox clamans, id est,* קוֹל קוֹרֵא *Jesa. 40. vers. 3. Imperat.* אַכְלֵי כְעַן *Proclama nunc, Judic. 7. 3. Unde apparet* אֲכַל *&* אַכְלֵי *in hac locutione eodem sensu sumi. Vide R. Sal. Levit. 19. 16. Niph.* נֶאֱכַל *Comedi, Absumi, Consumi:* Infin. cum Futuro, הֵאָכֹל יֵאָכֵל Comedendo comedetur, *Levit.* 7. 8. *Pih.* Futur. תְּאָכְלֵהוּ Consumet eum, *Job.* 20. 26. ex תְּאַכֵּל factum, pro תְּאַכֵּל, qualem formam *Pohel* vocant. *Pyhal* Præt. אֻכְּלוּ Consumpta sunt

אָלָה *Exſecratus eſt, Juravit, Pejeravit*: ſemel ex ſignificatione Chaldaica, *Ejulavit*, unde Imper. אֱלִי Ejula, *Joel*. 1.8. *Hiph*. הֶאֱלָה *Adjuravit*. Infin. לְהַאֲלֹתוֹ Execratione adjurando eum, 1 *Reg*. 8.31. Fut. וַיֹּאֶל Adjuratione obſtrinxit, 1 *Sam*. 14.24. per Apocopam, pro וַיֹּאֲלֶה quod formam à יַאַל habet.

אָלָה f. *Exſecratio, Adjuratio, Jusjurandum*: *Aff*. וּבְאָלָתוֹ Et cum adjuratione ejus, *Deut*. 29. 12. *Plur*. אָלוֹת Execrationes, *Deut*. 29.21.

תַּאֲלָה f. idem; Aff. תַּאֲלָתְךָ Execrationem tuam, *Thren*. 3.65.

אַלְיָה f. *Cauda*, ſed ovis aut arietis tantùm, juxta Eliam, cum זָנָב ſit generale, *Levit*. 7.3.

אַלָּה *Quercus*: תַּחַת הָאַלָּה Subter quercum, *Joſ*. 24.26.

אֵלָה f. idem. *Gen*. 35. 4. Plural. *Querceta, Luci quercei*: מֵאֵילִים Propter quercus ſive lucos querceos, *Jeſ*. 1. 29. plenè cum י quaſi ab איל deductum: בָּאֵלִים Inter lucos. *Jeſ*. 57.5. אֵלֵי צֶדֶק Quercus juſtitiæ, *Jeſ*. 61.3. Aff. אֵלֵיהֶם Quercus ipſorum, *Ezech*. 31.14.

אַלּוֹן m. idem, *Jeſ*. 6.13. Plur. כָּאַלּוֹנִים ut quercus, *Amos* 2. 9. Conſt. אַלּוֹנֵי *Jeſ*. 2.13.

אֱלֹהַּ m. *Deus*, *Deut*. 32.17. *Hab*. 3.3. *Job*. 3.4.23. & ſæpius in eo. Semel legitur plenè אֱלוֹהַּ *Pſ*. 50.22. Aff. לֶאֱלֹהוֹ Dei ſui, *Hab*. 1.11. Plur. אֱלֹהִים Dii, Deus: Conſt. אֱלֹהֵי; cum Aff. אֱלֹהָיו Deus ejus, אֱלֹהֶיךָ Deus tuus, אֱלֹהַי Deus meus, אֱלֹהֵינוּ Deus noſter, &c. Habet modò pluralem, modò ſingularem ſenſum. Pluralem, cùm dicitur de diis falſis; ut, Qui ſac. לָאֱלֹהִים Diis, anathema ſit, *Ex*. 22.20. & alibi paſſim: Angelis bonis, qui ſic dicũtur ab excellentia divina: aliter autem vocantur à Functione & miniſterio, ut eſt in לאך. *Pſ*. 8.6. & 97.7. (qui locus adducitur ad *Heb*. 1.2.) *Job*. 16. Judicibus, magiſtratibus, *Exo*. 21.6. & 22.8.9.28. *Pſ*. 82.1. Singularem ſenſum habet de unico & vero Deo uſurpatum: de unico

angelo

אל Com. Plur. *Illi, isti, Illæ, Istæ, Hi, Hæ*, 1 *Par.* 20. 8. Hic Masora notat, Duo esse אֵל prophana, id est, quæ non significent Deum (de quo vide sup. in איל) sed alterum quod indicatur verbis ואמר לה אל, nondum inveni. Ab eo diversum est aliud, מִשֻּׂמוֹ אֵל *Num.* 24. 23. quod Chal. exponit יָת אִלֵּין, & R. Sal את אלה. Alii, Deus. Cum ה ab initio, אֶת כָּל הָאֲרָצֹות הָאֵל Omnes terras istas, *Gen.* 26. 3. Hic Masora enumerat octo, quæ sint profana: nam reliqua sunt divina, id est, Deum significant. Sæpius est cum ה paragogico, אֵלֶּה. Semel legitur de Goliatho, 1 *Sam.* 17. 11. *Chal.* שְׁמַיָּא אֵלֶּה *Cœlis istis*, *Jer.* 10. 11. אֵלֶּה מָאנַיָּא *Hæc vasa*, *Esr.* 5. 15. *ubi* ה *juxta Masorethas redundat. Vide & suprà in* איל. כָּאֵלֶּה tria sunt, *Jer.* 10. 16. & 51. 19. *Job.* 16. 2. Aliàs כָּאֵלֶּה.

אל אֶל, אֱלֵי *Ad, Apud, Juxta, Erga, versus*. Variè sumitur interdum pro ב *In*, pro עִם *Cum*, pro עַל *Contra, Super:* אֶל יוֹסֵף Ad Josephum, *Gen.* 41. 57. אֶל הָאָרֹן In arcam, *Exod.* 25. 16. אֶל בְּנֵי מִצְרַיִם Cum filiis Ægypti, *Ezec.* 16. 26. אֶל אֱדוֹם Contra Edom, *Jer.* 49. 20. Pro אֶת articulo, *Ps.* 2. 7. *Jes.* 38. 19. אֱלֵי מַיִם Ad aquas, *Job* 29. 19. Aff. אֵלַי Ad me, אֵלֶיךָ ad te, אֵלָיו ad eum, אֵלֶיהָ ad eam, אֵלֵינוּ ad nos, אֵלֵימוֹ ad eos, אֲלֵיהֶם ad eos, אֲלֵיהֶן ad eas, אֲלֵיכֶם ad vos, אֲלֵיכֶן ad vos fœm. semper sub forma plurali. Kimchi hæc ad radicem אֵלֶה refert.

אלג אֶלְגָּבִישׁ m. *Grando immanis*, אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ Lapides immanis grandinis, id est, אַבְנֵי בָרָד גְּדוֹלוֹת Lapides grandinis maximi, R. Sal. *Ezech.* 13. 11. Ubi vide etiam, R. Davidem.

אַלְגּוּם Plural. אַלְגֻּמִּים m. *Ligna-thyina*, species cedri præstantissimæ, 2 *Par.* 2. 8. & literis transpositis, אַלְמֻגִּים 1 *Reg.* 19. 11. Hebræi communiter *Corallium* putant esse, sed id non videtur competere istis operibus, ad quæ adhibebatur.

principali Dei intentione; ſcivit enim hominis infirmitatem & inſtabilitatem, quæ judice opus habebat. Motus verò gratiâ & clementiâ ſua præpollenti, mox conjunxit nomen gratiæ cum nomine judicii, inquiens: ביום עשות יהוה אלהים *Gen.* 2.4. כי לא המטיר ווי' אלהים על הארץ: *ver.* 5.

אֱלָהּ Chal. *Deus*, *Dan.* 2.28. & אֱלָהָא *Eſ.* 4.24. Aff. אֱלָהִי *Dei mei*, *Dan.* 4.5. אֱלָהֵהּ *Dei ipſius*, *Dan.* 6.5. אֱלָהָךְ *Deus tuus*, *v.* 20. אֱלָהֲהוֹן *Deus ipſorum*, *Dan.* 3.28. אֱלָהֲהֹם *Dei eorum*, *Eſr.* 5.5. Plur. אֱלָהִין *Dii*, *Dan.* 2.47. & אֱלָהַיָּא *Jer.* 10.11. *Conſtructum* וְלֶאֱלָהֵי כַסְפָּא *Et Deos argenteos*, *Dan.* 5.23.

אִלּוּ Si, *Eſth.* 7.4. *Eccleſ.* 6.6. vox Chaldaica & Rabbinica, unde כְּאִלּוּ Ac ſi, Quaſi.

אֲלוּ Chald. Ecce, *Dan.* 2.31. וַאֲלוּ *Et ecce*, *Dan.* 7.8. *idem quod* אֲרוּ *de quo infrà ſuo loco, per commutationem* ל *&* ר.

אלח *Niph.* נֶאֱלַח *Fœtidus, Putidus, Rancidus factus fuit*; Præterit. נֶאֱלָחוּ Putidi facti ſunt, *Pſ.* 14.3. Part. נֶאֱלָח Fœtidus factus eſt.

אֵלֶּךְ Chald. *m. Illi, Iſti, Pronomen Plur. maſc.* גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ *Viri iſti*, *Dan.* 3.12.

אלל אֱלִיל m. *Nihilum. Res nihili* רֹפְאֵי אֱלִל Medici nihili, *Job.* 13.4. Ubi R. Levi notat eſſe deductum ab אַל *Non*, geminatâ literâ Lamed, ad extremam nullitatem indicandam: וֶאֱלִיל Et re nihili. *Jer.* 14.14. ſcribitur cum ו, & legitur per י: *Plur.* אֱלִילִים Idola, *Levit.* 26.1. ſic dicta, quòd ſint omnino Nihil, juxta illud Apoſtoli, *Idolum enim nihil eſt.* Quidam ſic dicta putant quaſi אל אֵלִים Non dii, *Conſt.* אֱלִילֵי *Jeſ.* 2.20. Cum Aff. וְלֶאֱלִילֶיהָ Et idolis ejus, *Jeſ.* 10.11.

אֱלוּל m. *Elul*, nomen menſis Auguſti, *Neh.* 6.15.

אַלְלַי Vide infrà in יָלַל.

אלם *Niph.* נֶאֱלַם *Mutus redditus fuit, Obmutuit*: Præter. נֶאֱלַמְתִּי Obmutui, *Pſal.* 39.10. Fut. תֵּאָלַם

angelo, *Jud.* 13. 22. de uno vitulo, *Exod.*32.31. de uno idolo,ut Dagone,*Jud.* 16.17. Haſtoreth,Chamos, Milchom,1 *Reg.*11.33.de uno Moſe, *Ex.*4.16.& 7.1. de arca 1 *Sam.*4.7. Dicitur & de ſola perſona Patris, *Pſ.*45.8.Filii, *Hoſ.*1.7. Cum de unico & vero Deo dicitur, & vocem pluralem adjunctam habet, tunc habetur ratio terminationis,non ſenſus:vide *Gen.*20.13. & 35.7. *Joſ.* 24. 19. 1 *Sam.*4.8.2*Sam.*7.23.cum quo confer 1*Par.*17.21.*Jer.*10. 10.Porrò judicibus ac magiſtratibus tribuitur,quòdDei judicantis & gubernantis vices gerant:Angelis, quòd in ipſis divina ac cœleſtis gloria refulgeat:Idolis quòd pro diis habeantur à ſuis cultoribus.Videatur Kimchi *Pſ.*82. 6.Cabaliſticè אלהים dicitur quod אֵל הֵם Deus ſint, & inde ' per modum myſterii expreſſum eſt in זְכוֹר בּוֹרְאֶיךָ Recordare creatorum tuorum,id eſt,creatoris tui אלהים quia אל הם: R.Bechai in principio *Gen.* Hebræi nomen אלהים volunt eſſe judicii:יהוה nomen gratiæ,unde,Nam judicium Dei eſt, *Deut.*1.17.Deus judex,hunc deprimit, illum extollit,*Pſ.*75.8.Deus eſt judex juſti, *Pſ.*7.12.Nam Deus judex eſt, *Pſal,*50.6. Utique es Deus judex in terra, *Pſ.*58.15.Cùm ſurgit ad judicium Deus,*Pſ.*76.10.Surge ô Deus,judica terram, *Pſal.*82.8. Quando autem judicium exit ad gratiam & clementiam tunc attribuitur ei nomen יהוה.Unde in libro שערי אורה lit.יו fol.1.2.legitur: אם המשפט יוצא לרחמים נקרא יהוהואם המשפט יוצא לדין נקרא אלהים: Quando ſententia egreditur ad clementiam,tunc vocatur יהוה (id eſt, tribuitur ei nomen יהוה)quando autem egreditur ad judicium,(id eſt,rigorem juſtitiæ) tunc tribuitur Deo nomen אלהים. Quòd יהוה ſit nomen gratiæ & clementiæ, eſt ex *Exo.*34.6. יהוה eſt Deus gratioſus וחנון & clemens. Vide ampliùs in eodem libro in lit.ט,f.1.2.& in l.כ f.1.ubi ſcribitur:אלהים הוא השם הממונה על הדין.Quod autem in principio dicitur creaſſe אלהים Deus judex mundum, id factum eſt ex princi-

אלן, אִילָן, אִילָנָא, אִילָנָה m. *Chald.* Arbor, *Dan.* 4. *Putant quidam ad* איל *referendum esse, ut Jod sit radicale &* ן *formativum.*

אִלֵּין *Chald.* Illi, Isti, Illæ, Istæ, כָּל אִלֵּין מַלְכְוָתָא *Omnia ista regna, Dan.* 24. 4.

אַלּוֹן Vide in אלה : & אֵלוֹן in איל.

אלף *Didicit:* Fut. תֶּאֱלַף Discas, *Prov.* 22. 25. *Pih.* אִלֵּף *Discere fecit, Docuit :* Part. מַלְּפֵנוּ Docens nos, *Job.* 35. 11. pro מְאַלְּפֵנוּ. *Hiph.* vide inter nomina.

אַלּוּף m. *Doctor, Dux, Ductor,* qui suos de omnibus rebus Docet & instruit : item *Bos,* sui generis Ductor, *Jerem.* 11. 19. Aff. אַלּוּפִי Dux meus, *Ps.* 55. 14. Plur. אַלּוּפִים Duces, *Jer.* 13. 21. Construct. אַלּוּפֵי *Gen.* 36. 15. Aff. אַלּוּפֵיהֶם Duces eorum, *Gen.* 36. 19. אַלּוּפֵינוּ Boves nostri, *Psal.* 144. 14.

אֶלֶף c. *Mille, Chilias :* Affix. אַלְפִּי Chilias mea, nempe sub qua ego sum, ut explicant R. Sol & Kimchi, *Jud.* 6. 15. *Duale,* אַלְפַּיִם Duo millia, *Num.* 35. 5. Plur. אֲלָפִים Millia, Milleni ; Boves, Chiliades: לַאֲלָפִים In millenos, *Deut.* 5. 10. וַאֲלָפִים Et boves, *Ps.* 8. 8. Const. אַלְפֵי אִישׁ Millia virorum, *Exod.* 32. 28. בְּאַלְפֵי יְהוּדָה Inter Chiliadas, vel Chiliarchias Jehudæ, *Mich.* 5. 2. vide *Mat.* 2. 6. Aff. בַּאֲלָפָיו In millia sua, 1 *Sam.* 18. 7. הֶאֱלִיף *Hiph.* unde מַאֲלִיפוֹת *Millena parientes,* q. Millesicantes dicas, *Psal* 144. 13. *Chald.* אֶלֶף אַלְפִים *Millies mille, Daniel.* 7. 10. *item* אֲלַף *&* אַלְפָּא *Daniel.* 5. 1. *Plural.* אַלְפִים, *ut ante, ubi Masorethæ notant, legendum esse* אַלְפִּין.

תַּלְפִּיּוֹת quod hic afferunt, vide in תלה.

אלץ *Pih. Molestavit, Moleste-ursit:* Fut. וַתְּאַלְצֵהוּ Et moleste ursit eum, *Jud.* 16. 16.

אם *Si, Siquidem, Siquando ;* Et interrogative ; *Utrum, An? Jud.* 9. 2. הַאִם *An vero, Job.* 6. 13. עַד אִם *Usquedum, Genes.* 24. 33. עַד אֲשֶׁר אִם *Usquequo*

תֵּאָלֵם Obmutescas, *Ezech.*24.27. *Pih.* אִלֵּם *Ligare,Colligare*, propriè manipulos vel fasces segetum,significatione à nomine derivato petitâ: Part. מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים Colligantes segetum fasces, q. d. Manipulantes manipulos, *Gen.* 37.7.

אֵלֶם m. *Manipulus, id est,* קָהָל *Congregatio, Caterva*, ut Aben Esra citat,*Ps.*58.2.item, עַל־יוֹנַת אֵלֶם De oppressione manipuli, quâ scilicet justum opprimit manipulus malignus,*Ps.*46.1.alii, De columba obmutescentiæ.

אִלֵּם m. *Mutus, Exod.*4.11. Plur. אִלְּמִים *Jes.*56.10.

אֲלֻמָּה f. *Manipulus, Fasciculus, Fascis*, Aff. אֲלֻמָּתִי Fascis meus, *Genes.* 37.7. Plural. cum Aff. אֲלֻמֹּתָיו Manipulos suos,*Psal.*126.6. & forma masc. אֲלֻמִּים *Genes.* 37.7.

אוּלָם m. *Porticus, Vestibulum,* 1 *Reg.* 7.6. & cum Kibbutz,אֻלָם, *v.* 7. Et cum dagesch, אֻלָּם *Ezec.*40.39.Plural. Construct. וְאֻלַמֵּי Et vestibula, *Ezech.* 41.15. Vide & suprà in אול.

אֵילָם m. idem, Plur. אֵילַמִּים cum *Aff.* וְאֵילַמָּיו Et vestibula ejus,*Ezech.*41.21.Fœm. אֵלַמּוֹת, *Ezech.*40.30.

אַלְמָן m. *Viduus, Viduatus, Jer.*51.5.

אַלְמָנָה f. *Vidua, Gen.*38.11. Plur. אַלְמָנוֹת *Exod.* 22.24. *Aff.* אַלְמְנוֹתָיו Viduas ejus, *Jes.* 9. 17. בְּאַלְמְנוֹתָיו vide in אַרְמוֹן.

אַלְמֹן m. *Viduitas, Jes.*47.9.

אַלְמְנוּת f. idem,2 *Sam.* 20.3. *Aff.* אַלְמְנוּתָהּ Viduitatis suæ,*Gen.*38.19.Plur. אַלְמְנוּתַיִךְ Viduitatis tuæ,*Jes.*54.4. Kimchi scribit, posse in forma absoluta dici אַלְמָנוּת, unde constructè אַלְמְנוּת & sic cum affixis.Sic Rabbini dicunt רַחְמָנוּת Misericordia.

אַלְמֹנִי *Almoni*, nomen fictitium, quo vocatur is, cujus proprium nomen reticemus, *Ruth.*4.1.Dicitur & de loco innominato, 1 *Sam.*21.2. 2 *Reg.*6.8.

אַלְמֻג Vide suprâ אַלְגּוּם.

continebat quinque palmos, in ſacris autem ſex, ut Hebræi docent, *Ez.*40.5.& 43.13. Conſt. אַמַּת, *Ier.*51.13. Duale אַמָּתַיִם Duo cubiti, *Exo.*25.10. Plur. אַמּוֹת Cubiti, *Ezech.*42.4. *Poſtes, Ieſ.*6.4. *Chald.* אַמִּין *Cubiti, Dan.*3.1. *Eſr.* 6.3.

אמן *Nutrivit:* Partic. אֹמֵן Nutriens, *Eſth.*2.7. Nutricius, *Num.* 11. 12. Plur. וְאֶל־הָאֹמְנִים Et ad eos qui nutriverant, 2 *Reg.*10.1. Aff. אֹמְנַיִךְ Nutritii tui, *Jeſa.* 49.23. Fœm. אֹמֶנֶת Nutrix, *Ruth.*4.16. Aff. אֹמַנְתּוֹ Nutrix ejus, 2 *Sam.*4.4. Partic. Pahul Plur. הָאֱמֻנִים Qui nutriti erant, *Thren.*4.5. Infin. בְּאָמְנָה Cum nutriretur ipſa, *Eſth.*2.20. *Niph.* eſt poſt *Hiph. Hiph. Credidit, Fiſus eſt:* Præt. הֶאֱמִין Credebat, *Gen.*45.26. Fut. תַּאֲמִינוּ Vide in יָמִין. *Chal.* הֵימִין, commutato א in י juxta Chaldaiſmum. Præt. הֵימִין *Credidit, Dan.*6.23.

מְהֵימַן *Fidus, Fidelis, Dan.* 2. 45. *Niph.* נֶאֱמַן *Firmum, Fidum, Fidele, Stabile, Statum, Conſtans eſſe; Verum eſſe vel Verificari, Confirmari, Nutriri* : Præter וְנֶאְמַן Et firma erit, 2 *Sam.* 7. 16. Futur. ex prima ſignificatione, תֵּאָמַנָה Nutricantur, *Jeſ.*60.4. cum Pathach ſub Mem juxta Maſorethas, & Dageſch ex nun abſorptum eſt. Participium præſens נֶאֱמָן uſurpatur loco Nominis, *Fidus, Fidelis, Verus.*

אֵמוּן m. *Fides, Veritas, Deut.* 32. 20. Plur. אֱמוּנִים *Fidelitates, Veracitates, Prov.* 14. 5. & adjectivè, *Fideles, Pſal.* 31. 24. *Veraces, Pſal.* 12.2. Conſt. אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל Fideles Iſraelis, 2 *Sam.* 20. 19.

אֹמֶן m. *Veritas, Jeſ.*25.1. Fœm. אֹמְנוֹת Antæ. 2 *Reg.*18.16.

אָמוֹן m. *Nutritius, Prov.*8.30. הָאָמוֹן Vide in הָמָה.

אָמֵן *Veritas, Jeſ.*65.16. inde tranſit in Fidentis & aſſentientis particulam, *Amen, Deut.*27. 15. quaſi dicas, Firmum, Ratũ eſto Verè fiat. In Novo Teſt. ubi in principio ſententiæ adhibetur, tranſit in naturam Adverbii, & notat aſſeverationem, reique confirmationem : ut

quequo quum, id eſt, Uſque dum, per pleonaſmum, *Geneſ.*28.15. כִּי אִם *Sed, Pſal.*1,2. Quia certè, utique enim, *Prov.* 23. 18. *Quàm quum, Uſque quum, Geneſ.* 32. 26. *Quòd ſi, Etiamſi*, 1 *Sam.* 14. 40. אם לא *Si non, Niſi, An non.* Denique in juramentis abſolutè poſitum, negat, *Pſal.*89.36. 1 *Reg.*17.1. additâ particulâ negandi, affirmat, *Jeſa.*5.9.

אֵם Vide mox infrà in אמם.

אמה f. *Ancilla, Exod.* 21. 22. Affix. אֲמָתוֹ Ancillam ſuam, *v.*20. Plur. אֲמָהֹת, *Gen.*31.33. Conſtruct. אַמְהוֹת 2 *Sam.*6.20. Aff. וְאַמְהֹתֵיהֶם Et ancillas eorum, *Eſr.* 2. 65.

אַמָּה Vide in אמם.

אמל אֻמְלָלָה f. *Languidum, Debile, Infirmum, Ezech.* 16. 30. *Pyh.* אֻמְלַל *Languere, Langueſcere, Languefieri.* Præter. וְאֻמְלַל Et languebit, *Hoſ.*4.3. אֻמְלָלוּ Langueſcunt, *Thren.*2.8. אֻמְלְלָה גֶפֶן Langueſcit vitis, *Jeſ.*24.7. Partic. præſens juxta quoidam, אֻמְלַל Elanguet, Langueſcit, *Jeſ.* 16. 8. Et in Pathach, אֻמְלַל Languefactus, *Pſal.*6.5.

אֻמְלָלִים Languidi, *Nehem.* 4. 2.

אמם אֵם f. *Mater, Gen.*3.20. Metaphoricè *Bivium, Ezech.*21.21. *Metropolis*, 2 *Sam.*20.19. *Jer.*15.8. Aff. אִמּוֹ Mater ſua, *Gen.* 2. 24. *Plural. cum Aff.* אִמֹּתָם matres eorum, *Thren.*2.12.

לְאֹם אוּם m. (ſicut dicitur אַט & לָאט, בַּר & לְבַר) *Natio, Populus*, ex una quaſi Matre propagatus. לְאֹם מִלְאֹם Natio præ natione, *Gen.* 25. 23. ſemel cum Schurek, וּלְאוּמִּי Et natio mea, *Jeſ.*51.4. Plur. הָאֻמִּים Nationes, *Pſal.* 117.1. לְאֻמִּים *Gen.*27.29. Fœm. אֻמּוֹת Nationes, *Numer* 25.15. Aff. לְאֻמֹּתָם Per nationes ſuas, *Gen.*25.16 *Chald.* אֻמָּה *Natio, Dan.*3.29. Plural. אֻמַיָּא *Nationes, ver.* 4. *Eſr.* 4. 19. Reg. Sch. 92

אַמָּה f. *Cubitus*, menſura cubitalis, quæ communiter con-

אַמֻּצִּים m. p. *Robusti*, *Validi*, *Zach*. 6. 3. Hebræi coloris aliquam speciem significare putant, & inde Chaldæus קִטְמָנִין *Cinerei*.

מַאֲמַצִּים m. p. *Fortificationes*, *Robora*; Constr. מַאֲמַצֵּי כֹחַ Fortificationes virium, *Job*. 36. 19.

אמר *Dixit*, *Locutus*, *Elocutus*, *Proloquutus est*: item, *Cogitavit*, *Statuit apud se*, quando ad cor refertur. Fut. Dicam, אֹמַר *Jes*.43.6. יֹמְרוּךָ dicent tibi, *Psal*. 139.20. perdito Aleph radicali. *Chal. Præt*. אֲמַר *Dixit*, *Dan*.2.24. אֲמַרֶת *Dixi*, *Dan*.4.5. *cum Pathach loco Chirek*: אֲמַרְנָא *Diximus*, *Esr*.5.4. אֲמֶרֶת *Dixit illa*, *pro* אֲמַרַת *propter* ר *Dan*.5.10. אֲמַרוּ *Dixerunt*, *Dan*.4.23. *Part*. אָמַר *Dicens*, *Dan*.4.4. *cum Pathach loco Tzere*. *Plur*. אָמְרִין *Dicentes*, *Esr*.5.3. *Infin*. לְמֵאמַר *Dicendo*, *Dan*.2.9. *& absque*, *Aleph*, לְמֵמַר *Esr*. 5.11. *Imper*. אֱמַר *Dic*, *Dan*.4.2. אֱמַרוּ *Dicite*, *Dan*. 2. 9. *Futur*. יֵאמַר *Dicet*, *Dan*.2.7. תֵּאמְרוּן *Dicetis*, *Jer*.10.11. נֵאמַר *Dicemus*, *Dan*.2.36. *Niph*. Præt. נֶאֱמַר Dicta fuit, *Dan*.8.26. *Hiph*. Præt. הֶאֱמִירְךָ Fecit dicere te, Effecit ut promiseris & spoponderis, Sponsionem stipulatus est à te, *Deut*.26.18. & sic, הֶאֱמַרְתָּ Fecisti dicere seu spondere ipsum, Sponsionem stipulatus es ab illo, *v*.17. Vulgò *Exaltare* exponunt. Sed priorem probat Ab.Esra ex R. Juda Levita Hispano, & R. D. Kimchi in lib. Radicum. *Hithp*. *Fut*. יִתְאַמְּרוּ Verbis prædicabunt, vel exaltabunt se, *Psal*. 94.4. & א in י commutato, תִּתְיַמָּרוּ Summè prædicabitis, efferetis vos, *Jes*.61.6

אֹמֶר m. *Sermo*, *Dictum*, *Ps*.68.12. R. Ab.Esra scribit ad *Ps*. 19.4 אֹמֶר אומר הם הדבורים שיש להם טעם שלם hoc est, significat Verba, quæ continent sensum perfectum, &c. Vide eum. Aff. אֲמָרַי Sermones mei, *Job*.9.27. Et ex alia forma, אִמְרוֹ Sermonis ejus, *Job*.20.29. Plur. אֲמָרִים Sermones, Verba, dicta, *Pr*.22.21. *Const*. אִמְרֵי, ibid. *Aff*. אֲמָרַי Dicta mea, *Ps*.5.2. אִמְרֵיכֶם Sermones vestros, *Jes*.41.26.

אָמִיר m. *Ramus summus*, *Jes*.17.6. Apud Rabbinos אֲמִירֵי תְאֵנִים Rami ficuum.

Amen, amen dico vobis: id est, verè, certè, Profectò, Constanter. Hinc quod Matthæus dicit, ἀμὴν, id Lucas, *cap.*9.27. dicit ἀληθῶς. Item pro ἀμὴν *Mat.* 23.36. Lucas *cap.*1.51. dicit, *ναὶ*, certè, Profectò. Geminatum superlativè significat, ex idiotismo Hebræorum. *Amen dico vobis*, id est. certissimè, Verissimè. Hieronymus *Jesa.*25.1.scribit: Dominus in Euangelio sæpè hoc verbo utitur, Amen, Amen, id est, verè, verè dico vobis.

אָמָן m. *Artifex*, quasi artis Nutritius dictus, vel quasi Firmus in arte, id est, Excellens, *Cant.*7.1.

אֱמוּנָה f. *Veritas, Fides, Firmitas*: item, *Constans, Statum munus, & officium*, uti 1 *Par.*9.22.26. Const. אֱמוּנַת עִתֶּךָ Firmitas temporis tui, *Jes.*33.6. Aff. אֱמוּנָתוֹ Veritas, Fides ejus, *Ps.*100.5. Plur אֱמוּנוֹת *Prov.* 28. 20.

אֲמָנָה f. *Firmitas, Constitutio firma, Neh.* 9. 38. *Constitutio, Pensio firma & stata, Neh.* 11. 23.

אָמְנָה *Veritas*, sed adverbialiter usurpatur pro Verè, Revera, *Gen.*20.12. *Jos.*7.20.

אָמְנָם *Verè, Revera, Sanè, Job.*9.2. כִּי אָמְנָם Quia verè sic est, *Ruth.*3.12. הַאָמְנָם An verè, An verò: וְאַף אָמְנָם Et etiam sanè, Enim-vero esto, Sed esto sanè. *Job.*19.4.

אֱמֶת *Veritas, Fides*, contractum quasi ex אֱמֶנֶת, sicut בַּת est ex בֶּנֶת de quo in בָּנָה: aut ex אֱמוּנָה; ut scribit Ab. Esra, *Gen.*24.49. Aff. אֲמִתּוֹ Veritas vel fides ejus, *Ps.*91.4: & Dagesch est loco ejecti Nun.

אָמֵץ *Robustus, Fortis fuit*: Præter. אָמְצוּ Robusti sunt, *Psalm.* 18. 18. *Pih.* אִמֵּץ Roboravit, Fortificavit, Obfirmavit: Præterit. וַיְאַמֵּץ Et obfirmavit, *Deuter.* 2. 30. *Hiph.* Futurum. וְיַאֲמֵץ Et roborabit, *Psal.* 27. 14. *Hithp.* הִתְאַמֵּץ Roboravit, Fortificavit se, 2 *Par.*10.18.

אַמִּיץ אַמִּץ m. *Fortis, Robustus*, 2 *Sam.* 15.12.

אֹמֶץ m. *Robur. Fortitudo, Job.* 17. 9.

אַמְצָה f. idem, *Zach.*12.5.

est. *Fœm.* אֳנִיָּה idem, *Prov.* 30. 19. Plur. אֳנִיּוֹת Naves, *Jesa.* 2. 16. Aff. מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם E classibus suis, *Ezech.* 27. 29.

אֲנִיָּה f. *Mœstitia, Mœror, Jes.* 29. 2.

תַּאֲנִיָּה f. idem, Thren. 2. 5.

תֹּאֲנָה f. *Occasio, Jud.* 14. 4.

תַּאֲנָה, f. idem, Aff. תַּאֲנָתָהּ Occasionem ejus, *Jer.* 2. 24.

אֲנָה, אֲנָא, Chald. *Vide in* אֲנִי.

אנח *Niph.* נֶאֱנַח *Suspiravit, Gemuit, Ingemuit,* Præt. נֶאֶנְחוּ Suspirabunt, *Jesa.* 24. 7. Imp. הֵאָנַח Suspira, *Ezech.* 21. 6.

אֲנָחָה f. *Suspirium, Gemitus, Jes.* 35. 10. Aff. אַנְחָתִי Gemitus mei, *Psal.* 102. 6. Plur. cum Aff. אַנְחֹתַי Gemitus mei, *Thren.* 1. 22.

אֲנַחְנוּ Vide in sequenti voce.

אֲנִי Et alia forma אָנֹכִי c. *Ego:* Plural. אֲנַחְנוּ & cum Aphæresi נַחְנוּ *Nos*, quæ forma ter tantùm reperitur, *Gen.* 42. 11. *Thren.* 3. 42. *Num.* 32. 32. In Genesi quidam volunt deficere א, ad indicandum, quod unus fratrum deficeret, qui apud patrem manserat. Semel scribitur אֲנוּ quod juxta vocales legendum אֲנַחְנוּ *Jer.* 42. 6. juxta literas esset אָנוּ, quæ forma Rabbinis usitata. *Chal.* אֲנָא *Ego, Dan.* 2. 8. *vel* אֲנָה *v.* 23. *Plur.* אֲנַחְנָא, *Nos, Dan.* 3. 16.

אַתָּה m. *Tu*, ubi נ in Dagesch conversum, quod in lingua Chaldæa redit: Aben Esra *Num.* 32. 32. vult א esse adjectitium. Quinquies scribitur אַתְּ, vide *Eccles.* 7. 23. Masoram. Plur. אַתֶּם *Vos, Exod.* 5. 11. *Chald.* אַנְתָּה c. *Tu. Dan.* 2. 29. *Plur.* אַנְתּוּן *Vos, ver.* 8.

אַתְּ fœm. & sexies אַתִּי Tu. Ter per Enallagen ponitur pro Masculino, *Num.* 11. 15. *Deut.* 5. 27. *Ezech.* 22. 14. Plur. אַתֵּנָה, אַתֵּן quod quater legitur: vide *Gen.* 31. 6. Masoram magnam.

אֲנָךְ m. *Libella, Perpendiculum,* עַל חוֹמַת אֲנָךְ Super murum perpendiculi, *Amos* 7. 7.

אָנֹכִי Vide paulò antè in אֲנִי.

אִמְרָה f. *Sermo*, Const. אִמְרַת *Ps.*105.19. Aff. אִמְרָתוֹ Verbum ejus, *Ps.*147.15. & semel אֶמְרָתוֹ *Thren.*2.17. Plur. אֲמָרוֹת, & Const. אִמְרוֹת, Dicta, Eloquia, *Psal.*12.7.

מַאֲמָר m. *Sermo, Oratio; Edictum, Esth.*1.15. Chald. וּבְמַאֲמַר *Et (ex) sermone*, *Dan.* 4. 14. כְּמַאמַר *Secundum edictum*, *Esra.*6.9.

אִמַּר, אִמְּרָא m. *Chal.* Agnus, *in Targum frequens*: Plur. אִמְּרִין *Agni*, *Esr.*6.9.17.

אֶמֶשׁ *Hesternâ, Præteritâ nocte vel vesperâ, Heri vesperi*, *Gen.*19.34.

* אִמְּתָנִי *Nomen* Chald. *vide suprà* in אֵים.

אָן *Quo?* 1 *Sam*, 10. 14. Loci & temporis est: עַד־אָן *Quousque?* de tempore, *Job.*8.2. מֵאָן De quo id est, undenam? 2 *Reg.*5.25. quod legitur מֵאַיִן ut *Gen.*29.4. & alibi.

אָנָה *Quò*, *Ps.*139.7. & *Deut.*1.28. quibus duobus locis est milra; aliàs semper milhel seu penacutum, ut Masorethæ notant: & Nun est cum Dagesch: אָנָּה תֵלֵךְ Quò abis? *Judic.*19.17. אָנֶה וָאָנָה Huc aut illuc, 1 *Reg.*2.36. עַד־אָנָה Usquequo? *Psal.*13.2. Item אָנָּה *Quæso, obsecrò*, *Psal.*116.4. & sic sexies per ה scribitur, aliàs אָנָּא *Genes.* 50. 17.

אִנּוּן *Chald.* Illi, isti, Dan. 2. 44. fœmin. אִנִּין Isti, eæ, ea, Dan. 7. 17. Nun in fine ad terminationem pluralem pertinet.

* אִנְבָּא *Nomen Chaldaicum, vide in* אבב.

אָנָה *Mœstus fuit, Luxit*: Præt. וְאָנוּ Et mœrebunt, *Jes.* 3. 26. *Pih.* אִנָּה *Obvenire, occurrere fecit*, Causam vel occasionem præbuit veniendi, id est, Objecit, Impulit, Tradidit, Exod.21. 13. *Pyh.* Fut. יְאֻנֶּה Objicietur, Tradetur, *Prov.*12.21. תְאֻנֶּה Dabitur causa ut obveniat, *Ps.*91.10. *Hithp.* Particip. מִתְאַנֶּה Occasionem quærit, vel fabricatur secum, 2 *Reg.* 5. 7.

אֳנִי c. *Navis, Classis*, 1 *Reg.*10,11. ubi masc. & *v.*22. fœm. est

Sanhed. *f.* 111. Bava Kama *f.* 50. Con. אַפֵּי *Aff.* בְּאַפּוֹי In nares ipsius, *Gen.* 2. 7. אַפֶּיךָ Vultus tui, *Gen.* 3. 19 *Chal.* אַנְפִּין, *Aff.* אַנְפּוֹהִי *Faciem suam, Dan.* 2. 46. *ubi* נ *redit.*

אֲנָפָה f. *Ardea, Lev.* 11. 19. Talmudicis est, *Milvus iracundus.*

אנק *Clamavit, Exclamavit,* cum gemitu proprie, ut saucii, Infin. בֶּאֱנֹק In clamando, quum clamabit *Ezec.* 26. 15. Futur. יֶאֱנֹק Exclamabit: *Jer.* 51. 52. *Niph.* Par. וְהַנֶּאֱנָקִים Et qui exclamant, *Ezec.* 9. 4. Infin. הֵאָנֵק Clamare, *Ezech.* 24. 17.

אֲנָקָה f. *Exclamatio, Gemitus, Mal.* 2. 13. Constr. אֶנְקַת אָסִיר Gemitus vincti, *Psal.* 79. 11. Item *Attelabus,* locustæ species sine alis, *Levit.* 11. 39. Diversimode redditur.

אנש *Ægrum esse, Ægritudine affici:* Futurum, וָאָנוּשָׁה Et ægritudine afficior, *Psal.* 69. 21. deficiente Aleph radicali, & cum Schurek loco Cholem, & He paragogico: integrum enim esset אֶאֱנוֹשָׁה ut notat Kimchi in Michlol. *Niph.* Fut. וַיֵּאָנַשׁ Et ægritudine confectus fuit, 2 *Sam.* 12. 15.

אָנוּשׁ m. *Mortiferus, Ægerrimus, Jer.* 30. 15. *Fœmin.* וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה Et plaga mea mortifera, *Jer.* 30. 18.

אֱנוֹשׁ m. *Homo,* à mortifera ægritudine, in quam post peccatum incidit, sic dictus: Plur. אֲנָשִׁים Homines & specialiter, Viri, *Num.* 13. 4. Const. אַנְשֵׁי Viri, *Gen.* 17. 27. Aff. אֲנָשֶׁיךָ Viri tui, 1 *Reg.* 10. 8.

אֱנָשׁ, אֱנָשָׁא, אֲנָשָׁא *Chal.* Homo, *Dan.* 7. 4. 8. Quisquam, *Dan.* 2. 10. Plur. אֲנָשִׁים *Viri, Dan.* 4. 14.

נָשִׁים quod hic adducunt, uide in נָשָׁה.

* אַנְתָּה *Pronomen Chald. Vide in* אֲנִי.

אסם m. *Horreum:* Plur. cum Aff. אֲסָמֶיךָ Horrea tua, *Prov.* 3. 10. extat & *Deut.* 28. 8.

אסן אָסוֹן m. *Exitium, Gen.* 42. 4. Ab. Esra מָוֶת Mortem exponit.

אָנַן *Plangere, Lugere, Mœstum, Tristem esse*, apud Rabbinos: אוֹנֵן Plangens, Mœstus: אֲנִינָה Lamentum, Planctus, Mœror, אֲנִינוּת idem: in Targum אֲנִינוּתָא, idem, *Job* 18. 12. *Thren.* 2. 5. Hinc Hebr. in *Hithp.* הִתְאוֹנֵן *Lamentari, Plangere, Quiritari*: Partic. כְּמִתְאוֹנְנִים Sicut Plangentes, Quiritantes, *Num.* 11. 1. Fut. יִתְאוֹנֵן Quiritabitur, *Thren.* 3. 39.

אוֹן m. *Planctus, Mœror, Luctus, Gen.* 35. 18. *Deut.* 26. 14. *Hos.* 9. 4.

אֲנוּן *Chald. vide sup. in* אֵן.

אָנַס *Adegit, Coëgit, Ursit, Exegit, Pressit: Participium,* אֵין אֹנֵס Nemo erat urgens, *Esth.* 1. 8. *Chaldaica, Participium* אָנֵס *Premens, negotium facessens, Daniel.* 4. 6.

אָנַף *Iratus fuit*: Fut. יֶאֱנַף Irascatur, *Ps.* 2. 12. *Hithp.* Præt. הִתְאַנַּף Irâ percitus fuit, *Deut.* 1, 37. Futur. וַיִּתְאַנַּף Et irâ percitus fuit, *Deut.* 9. 8.

אַף m. *Ira; Vultus, Facies*, sic dicta quòd iræ index sit, & per synecdochen *Nasus, Psal.* 115. 6. Affix. בְּאַפְּךָ In ira tua, *Ps.* 6. 2. אַפָּהּ Naso ejus, *Gen.* 24. 47. מֵאַפְּכֶם De naso vestro, *Num.* 11. 20: Dagesch est pro abjecto נ, & sic fit in בַּת Filia, ut est in בְּנָה. Duale est אַפַּיִם *Facies, Vultus, Nares*, & forma dualis propriè geminas nares notat, & inde ad Vultum quoque accommodatur, quod propter narium interstitium, quasi geminus videatur, unde & פָּנִים quod quoq; Vultum significat, plur. tantùm est. Hinc *Iram* eâdem formâ signific. ut קְצַר אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת Brevis irarum (id est, cito irascens, præceps irâ) facit stultitiam, *Prov.* 14. 17. אֶרֶךְ אַפַּיִם Longus irarum, id est, tardus ad iram, *Exod.* 34. 6. de Deo. Quærunt Talmudici, Quare hic dicatur אַפַּיִם forma duali, non אַף singulariter. Respondent: Quia ארך אפים Longanimis est erga justos, & erga improbos, ut utrique peccantes, per tarditatem iræ ad pænitentiam invitentur, Sanhed.

אֱסָר m. idem, *v.*4. Plural. cum Aff. וְאֱסָרֶיהָ Et obligationes ejus, *v. 6.*

אֵסוּר m. *Vinculum, Ligamen, Jer.* 37. 15. Plural. אֱסוּרָיו Vincula ejus, *Jud.*15.14.

אָסִיר m. *Vinctus, Psalm.* 79. 11. Plural. אֲסִירִים Vincti, *Psal.* 68. 7. Const. אֲסִירֵי *Zach.*9.12. Aff. אֲסִירַיִךְ Vinctos tuos, *v.* 11.

אַסִּיר m. *Vinctus, Jes.* 42.7.

מָסֹרֶת f. *Vinculum, Ezech.* 20. 37. contractè pro מַאֲסֹרֶת Sic מַבֹּלֶת pro מַאֲבוֹלֶת, ut est in אָכַל.

אֱסוּר *Chald.* Vinculum, *Dan.* 4. 12. *Plur.* וְלֶאֱסוּרִין *Et* ad vincula, *Esr.* 7. 26.

אֱסָר, אֱסָרָא *Chald.* Interdictum, *quasi Vinculum dictum, Dan.* 6. 7,8.

אע אָעָא m. *Chald.* Lignum, *Esr.* 5. 8. *Dan.* 5. 4. *idem quod Hebræum* עֵץ, commutato ץ in ע, quod sæpius fit.

אף *Etiam, quinetiam. Quoque* : אַף־כִּי *Quantominus,* 1 *Reg.* 8. 27. *Quanto magis, Proverb.* 11. 31. Quandoque deficit כִּי, ut *Job.*4.19. *Chald.* וְאַף Etiamque *Dan.* 6. 22. Aliter vide supra in אנף

אפד *Amicivit, Accinxit:* Præter. וְאָפַדְתָּ Et accinges, *Exod.* 29. 5. Futurum וַיֶּאְפֹּד Et accinxit, *Levit.* 8. 7.

אֵפוֹד m. *Ephod, Cinctum, Amiculum* humerale: certa vestis sacra fuit, de qua *Exod.* 28. 6. Vide Aben Esram, *Exod.* 28. 4. & ibid. R. Salom. Tunicæ etiam sacerdotum, de quibus, *Exod.* 28.40. hoc nomine appellatæ sunt, 1 *Sam.* 2. 18. & 22. 18.

אֲפֻדָּה f. *Amictus* ; Construct. אֲפֻדַּת *Jes.* 30. 22. Aff. אֲפֻדָּתוֹ Amictus ejus, *Exod.* 39. 5.

אַפֶּדֶן Vide in פדן.

אפה *Coxit,* propriè panem in furno, *Gen.* 19. 3. Imper. אֵפוּ Coquite, *Exod.* 16. 23. Futur. יֹאפוּ

Et

אסף *Congregavit, Collegit, retraxit, Recepit:* Construitur cum præpositione אֶל, Exceptis tribus locis, in quibus construitur cum עַל, ut tradit Masora, *Amos* 3. 9. Quomodo á קָבַץ differat, vide illic: Præt. אָסַף Recepit, *Gen.*30.23. אָסְפוּ Recipient, Retrahent ad se *Joel.*2.10. Particip. Plur. Const. אֲסֻפֵי Intercepti, *Ezech.* 34. 29. Fut. תֹּסֵף Recipies, *Psal.* 104. 29. absque א. *Niph.* נֶאֱסַף *Collectus, Congregatus, Receptus, Sublatus fuit: vel Congregavit se:* Præter. נֶאֱסָף Recipitur, *Jesa.* 57. 1. *Pih.* Particip. מְאַסֵּף Colligens, *Jer.* 9.22. Plur. cum Aff. מְאַסְפָיו Colligentes illud, *Jes.*62.9. Dagesch irregulariter ejecto. *Pyh.* Præter. יְאֻסַּף Et colligitur *Jesa.*33.4. יְאֻסְּפוּ Et congregabuntur, *Hos.* 10. 10. Part. מְאֻסָּף Receptus, *Ezech.*38.12. *Hiph.* Fut. אֹסִפְךָ Tollam te. 1 *Sam.*15.6. Et contractum, אָסֵף Recepturus sum, Soph.1.2.3 quòd á סוּף esse potest. *Hithp.* Infin. בְּהִתְאַסֵּף Dum congregarent se, Deut. 33. 5.

אֹסֶף m. *Collectio, Jes.*32.10. Plur. Constr. כְּאָסְפֵּי קַיִץ Sicut collectiones æstatis, *Mich.*7.1.

אָסִיף m. idem, *Exod.* 34. 22.

אֲסֵפָה f. idem, *Jes.* 24. 22.

אֲסֻפִּים m. p. *Collectæ, Res congregatæ,* 1 *Par.* 26. 15. cum quo confer. 2 *Par.*25.24. Const. בְּאַסְפֵּי קַיִץ In congregationibus æstatis, *Neh.*12,25.

אֲסֻפּוֹת f. p. *Collectiones,* Collegia, *Eccles.*12.11.

אֲסַפְסֻף m. *Collecta turba, Colluvies,* unde cum Aleph quiescente, וְהָאסַפְסֻף Et colluvies, *Num.*11.4.

אָסְפַּרְנָא *Chald.* vide in סְפַר.

אסר *Ligavit, Obligavit, Vincivit,* Part. אֹסְרִי Ligans, *Gen.* 40. 11. cum ׳ paragogico. Partic. præter. הַסּוּרִים Vincti *Eccl.* 4.14. contract. pro הָאֲסוּרִים: vide simile suprà in אלף. *Niph.* Imper. הֵאָסְרוּ Vincti estote, *Gen.*42.16. Fut. יֵאָסֵר Vinciatur, Vinctus esto, *v.* 19. *Pyh.* אֻסְּרוּ Vincti sunt, *Jes.* 22. 3.

אֱסָר m. *Obligatio, Num.* 30. 3.

Ezech. 47. 3. ſecundum Targum, & R. Salomon, qui exponunt per קַרְסֻלַּיִם: R. Levi *Dan.* 5. 24. deducit ex ſignificatione Nominis פַּס, unde פַּס הַיָּד Pars manus, id eſt, manus uſque quo brachio jungitur & פַּס הָרֶגֶל, Pes ubi talis jungitur, Talus. Plur. conſt. אַפְסֵי אָרֶץ *Pſal.* 2. 8.

אפע אֶפַע m. *Vipera*, juxta quoſdam, *Ieſ.* 41. 24. Targum לָא מִדַּעַם Nihil quicquam: Ab. Eſra, אַיִן Nihilum.

אֶפְעֶה f. *Vipera*, *Ieſ.* 59. 5. *Iob* 20. 16.

אפף *Circumdedit*: אָפְפוּ עָלַי רָעוֹת Circumdederunt me mala, *Pſal.* 40. 13. אֲפָפוּנִי circumdederunt me, 18. 5.

אפק *Hith.* הִתְאַפֵּק *Confirmare*, *Corroborare ſe*, *Fortiter ſe continere*, *Reprimere ſe*. Præter. הִתְאַפְּקוּ *Continerent ſe*, *Ieſa.* 63. 15. *Infin.* לְהִתְאַפֵּק Continere, Reprimere ſe, *Gen.* 45. 1.

אָפִיק m. *Fortis*, *Validus*, *Robuſtus*: *Torrens*, *Alveus*, à valido aquarum decurſu, *Iob* 6. 15. Plural. אֲפִיקִים Robuſti, *Iob* 12. 21. Alvei, *Ezech.* 32. 6. Conſtr. אֲפִיקֵי יָם Alvei maris, 2 *Sam.* 22. 16. אֲפִיקֵי מָגִנִּים, Robuſta ſcutorum, *Iob* 41. 6. אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה Robuſta æris, dura ut chalybs, *Iob* 40. 13. Aff. אֲפִיקָיו Alveos, Validas aquas ejus, *Ieſ.* 8. 7.

אפר אֵפֶר m. *Cinis*. *Num.* 19. 9. עָפָר וָאֵפֶר Pulvis & cinis, *Gen.* 18. 27.

אֲפֵר m. idem, juxta quoſdam, 1 *Reg.* 20. 38, 41. vel Velamen, juxta Targum & Hebræos, quaſi ex פְּאֵר tranſpoſitum.

אוֹפִיר *Ophir*, proprium nomen Viri, *Gen.* 10. 29. item regionis cujuſdam Indiæ, auri pretioſi ditiſſimæ, 1 *Reg.* 9. 28. quam Joſephus lib. 8. cap. 2. dicit olim Sophirum, nunc Auream terram appellari. Inde *Aurum Ophir* vel Ophirium (vulgò Obrizum quaſi Ophrizum) pro Auro præſtantiſſimo ſumitur, *Iob* 22. 24. 1 *Par.* 29. 4. Vide זָהָב.

Et coxit eam, 1. *Sam.* 28. 24. quæ irregularia ſunt. *Niph.* Futur. תֵּאָפֶה Coquitor, *Levit.* 6. 10. תֵּאָפֶינָה Coquuntor, *Levit.* 23. 17.

אֹפֶה m. *Coquus, Piſtor, Gen.* 40. 17. Aff. אֹפֵהֶם Piſtor eorum, *Hoſ.* 7. 6. Plur. הָאֹפִים Coqui, *Gen.* 40. 16. *Fœm.* וּלְאֹפוֹת Et in piſtrices, 1 *Sam.* 8. 13.

מַאֲפֶה m. *Coctum, Levit.* 2. 4.

תֻּפִּינִים m. p. *Cocturæ:* Conſtr. תֻּפִּינֵי *Levit.* 6. 21. al. 14. abjecto א.

אפל אֹפֶל m. *Caligo, Job* 3. 6. בְּמוֹ־אֹפֶל In caligine, *Pſalm.* 11. 2.

אָפֵל m. *Caliginoſus, Amos* 5. 20.

אֲפֵלָה f. *Caligo, Exod.* 10. 22. Aff. וַאֲפֵלָתְךָ Et caligo tua, *Jeſ.* 58. 10. Plur. בָּאֲפֵלוֹת in caliginibus, hoc eſt, ſumma caligine, *Jeſ.* 59. 9.

אֲפִילוֹת f. p. *Obſcura,* id eſt, latentia, abſcondita, ſub terra, *Exod.* 9. 32. hoc eſt tarda, ſerotina ſemina.

מַאֲפֵל m. *Caligo, Joſ.* 24. 7. אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה Terra caliginis maximæ, *Jer.* 2. 31. compoſitum cum nomine divino יָהּ augendæ ſignificationis causâ: ut & in aliis fit, Vide לֶהָב.

אפן אֹפֶן m. *Rota, Ezech.* 1. 15. Conſtr. אֹפַן מַרְכְּבוֹתָיו Rotam curruum ejus, *Exod.* 14. 25. Plural. אֹפַנִּים *Ezech.* 1. 16.

אֹפֶן idem: metaphoricè *Modus, Ratio:* Plural. cum Aff. דָּבָר דָּבֻר עַל אָפְנָיו Verbum dictum juxta modos ſuos, *Prov.* 25. 11.

אפס *Deſiit, Defecit, Gen.* 47. 15. הֶאָפֵס An deficeret, *Pſal.* 77. 9.

אֶפֶס m. *Defectus, Finis, Terminus: Nihil, Nemo, Nullus:* item, *Niſi, Tantùm, Tantummodò, Præter,* maximè ſequente כִּי, ut *Deut.* 15. 14. הַאֶפֶס An nullus, 2 *Sam.* 9. 3. מֵאֶפֶס Præ nihilo, id eſt, minus nihilo, *Jeſ.* 40. 17. Aff. וְאַפְסִי Et præter me, *Ieſ.* 47. 8. Duale, אַפְסַיִם *Tali,*

Ezech.

ארא אֶרְאֶל m. *Valens*, *Prævalidus* : Aff. אֶרְאֶלָּם Prævalidi eorum, *Jeſ.* 33. 7. idem cum אֲרִי אֵל 2 *Sam.* 23. 20. quod ex אֲרִי Leo, & אֵל Deus, ad auxeſin, quaſi *Leoninus*, *Leo fortiſſimus*. Chaldæus & Hebræi, *Nuncium*, *Legatum* exponunt.

ארב *Inſidiatus eſt*, conſtruitur cum Dativo & Præp. אֶל, עַל. Præt. וְאָרַב Et inſidiatus fuerit, *Deut.* 19. 11. &c. *Pih.* Part. מְאָרְבִים Inſidiantes, *Jud.* 9. 25. *Hiph.* Futur. וַיָּרֶב Et inſidias poſuit, 1 *Sam.* 15. 5. pro וַיַּאֲרֵב ut Kimchio placet: R. Sol. & R. Levi à רוב deducunt, pro, Et contendit, id eſt, pugnavit.

אֶרֶב m. *Inſidiæ*, *inſidiarum locus*, *Latibulum*, *Job.* 37. 8.

אֹרֶב m. idem: Aff. יָשִׂים אָרְבּוֹ Ponit inſidias ſuas, *Jer.* 9. 8. בְּאָרְבָּם In inſidiis ſuis, *Hoſ.* 7. 6. Si eſſent Infinitivi, ב ante Affixum haberent lene.

אֲרֻבָּה f. *Specus*, *Cataracta*, metaphoricè, *Caminus*, *Fumarium*: Qui huc referunt, ponunt א radicale, formæ כְּבֻדָּה: quibus א ſervile eſt, deducunt à רבב, ut אֲגֻדָּה à גָּדַד, ut docet Ab. Eſra *Gen.* 7. 11. מֵאֲרֻבָּה De camino, *Hoſ.* 13. 3. Plur. אֲרֻבּוֹת Cataractæ, Speculæ, Feneſtræ, 2 *Reg.* 7. 19. Aff. אֶל אֲרֻבֹּתֵיהֶם Ad feneſtras ſuas, *Ieſ.* 60. 8.

אָרְבּוֹת f. p. *Cataractæ ſive obices*, *Ieſ.* 25. 11. ex abſoluta forma אֶרֶבוֹת, & ſing. אֹרֶב.

מַאֲרָב m. *Inſidiæ*, *Jud.* 9. 35. Conſt. בְּמַאֲרַב In inſidiis vel inſidiarum loco, Specu, *Pſal.* 10. 8.

ארג *Texuit*, *Attexuit*, Part. אֹרֵג Texens & Textor, *Exod.* 28. 32. Plural. אֹרְגִים חוֹרִי Texentes albam telam, *Ieſ.* 19. 9. Fœm. אֹרְגוֹת Texentes, 2 *Reg.* 23. 7.

אֶרֶג m. *Textura*, *Radius textoris*, *Iob* 7. 6. *Iud.* 16. 14.

אַרְגְּוָנָא *Chald.* Purpura, *Dan.* 5. 7. *Et Hebraice* אַרְגְּוָן 2 *Par.* 2. 7.

אַרְגַּז m. *Arca*. *Capſula* תָּשִׂימוּ בָאַרְגַּז Ponetis in capſula 1 *Sam.* 6. 8.

אפת אַפְּתֹם *Chald.* Thesaurus, Aerarium, *Esr.* 4. 13. R. Salom. Tributum, *Ab. Esra.* תצאורת המלך ותועלתיו Commodum annuum sive reditus annuos exponit.

אֵצֶל *Apud, Juxta, Penes, Propè:* מֵאֵצֶל De apud id est, de latere, 1 *Sam.* 20. 41. Aff. אֶצְלִי Apud me, אֶצְלָם apud eos: מֵאֶצְלוֹ De apud eum, Ab ipso, 1 *Reg.* 20. 36.

אָצַל *Reponere, Seponere, Reservare:* Præter. אָצַלְתָּ Seposuisti, *Gen.* 27. 36. אָצַלְתִּי Seposui, *Eccles.* 2. 10. *Niph.* Præter. נֶאֱצַל Angustum, Contractum fuit, quasi Separatum & sepositum in se, *Ezech.* 42. 6. *Hiph.* Futurum וַיָּאצֶל & seposuit, *Num.* 11. 25.

אַצִּיל m. *Ala, Axilla,* quasi Juxta vel ad Latus posita; cum ה locali, אַצִּילָה Ad alam usque, id est, Pteromata adificii, ab alarum similitudine sic dicta, *Ezech.* 41. 8. Plur. const. אַצִּילֵי יָדַי Axillis manuum mearum, *Ezech.* 13. 18. Fœmin. אַצִּלוֹת, *Jer.* 38. 12.

אֲצִילִים m. p. *Selecti, Optimates, Magnates,* quasi Sepositi dicti; Construct. וְאֶל־אֲצִילֵי Et in selectos *Exod.* 24. 11. Aff. וּמֵאֲצִילֶיהָ Et ex selectis vel optimatibus ejus, *Jesa.* 41. 9.

אָצַר *Recondidit, Reposuit in Thesaurum, Thesaurum collegit vel fecit.* Præter. אָצְרוּ Recondiderunt, 2 *Reg.* 20. 17. Partic. הָאֹצְרִים Thesauros facientes, *Amos* 3. 10. *Niph.* Fut. יֵאָצֵר In thesaurum reponetur, *Jes.* 23. 18. *Hiph.* Futur. וָאוֹצְרָה Et thesaurarios constituam, *Neh.* 13. 13. pro אוֹצִירָה.

אוֹצָר m. *Thesaurus, Mal.* 3. 10. Constr. אוֹצַר *Jos.* 6. 19. Aff. אוֹצָרוֹ Thesaurus ejus, *Jesa.* 33. 6. Plural. אוֹצָרוֹת Thesauri, *Neh.* 13. 13. Const. אוֹצְרוֹת, *Job.* 38. 22. Aff. בְּאוֹצְרוֹתָיו In Thesauris ejus, 2 *Reg.* 20. 13.

אקק אַקּוֹ m. *Rupicapra, Deuter.* 14. 5. R. Salomon אשְׁטֵיינבוק id est, *Steinbock,* Hyrcus sylvestris.

ſubjungitur, *Jeſ.*30.6. potens adhuc, *Prov.*3.30. ſed qui tandem præ inopia prædæ, quam viribus deſtitutus conſequi non valet, perit, *Job.*4.11. Hæc ſex à Talmudicis recenſentur in Sanhedrin, *cap.* 11. *fol.* 95. *col.* 1.

אָרוֹן c. *Arca, Loculus, Feretrum* : לָשֵׂאת הָאָרוֹן Ad portandum arcam, *Exod.*25.14. וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן Et poſitus fuit in loculo, *Gen.*50.26. Conſtr. אֲרוֹן יְהוָה Arca Domini, 2 *Par.*8.11.

אֻרְוָה f. Stabulum. Præſepe, à capiendo pabulo ſic dictū: plur. אֻרְוֹת 2 *Par.* 32. 28. Conſt. אֻרְוֹת 1 *Par.* 4. 26. & אֻרְיוֹת 2 *Par.*9.25. Tertia radicalis ה mutata eſt in ו & י.

אֲרוּ *Chald.* Ecce, *Dan.*7.2. *dicitur &* אֲלוּ *per commutationem* ר *&* ל, *ſcribit R. Saadias, Dan.* 7. 4.

אֶרֶז m. *Cedrus, Levit.* 14. 4. *Aff.* אַרְזָה Cedrus ejus, *Soph.*2.4. deficiente Mappik: Plur. אֲרָזִים *Pſ.*29.5. Conſt. אַרְזֵי *Jud.*9.15. Aff. אֲרָזֶיךָ Cedri tuæ, *Jer.*22.7. Talmudici decem genera cedrorum numerant in Roſch haſchana fol. 23. 1.

אֲרָזִים m. p. *Cedrata, Cedrinæ capſæ, Ezech.*27.24.

אָרַח *Iter fecit* ; Præter. וְאָרַח Et iter facturus eſſet ? *Job.*34.8.

אֹרֵחַ m. *Viator, Jud.*19.17. Plur. אֹרְחִים *Jer.*9.2.

אֹרַח f. *Iter, Via, Semita* : metaphoricè *Conſuetudo. Gen.* 10. 11. Aff. אָרְחִי Iter meum, *Pſal.*139.3. Plur. אֳרָחוֹת Viæ, *Jud.*5.6. Conſt. אָרְחוֹת, *Pſal.*8.9. אורחות vide mox, Aff. אֹרְחוֹתָיו Vias ejus, *Prov.*22.25. ſic אֹרְחוֹתֶיךָ Semitæ tuæ, &c. *Chal.* אֹרְחָתֵהּ *Viæ ejus, Dan.*4.34. וְכָל־אֹרְחָתָךְ *Et omnes viæ tuæ, Dan.* 5. 23.

אֹרְחָה *Comitatus, Turma, Cohors commeantium:* Conſtr. אֹרְחַת, *Gen.*37.25. Plural. אֹרְחוֹת Cætus commeantes, *Jeſ.*21.13.

אֲרֻחָה f. *Viaticum, Cibarium itineris*, quaſi Itinerarium dicas, *Jer.*40.5. אֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד Cibarium ejus cibarium juge eſt, *Jer.*52.34. ubi conſtructum & affixum eſt.

אַרְגְּמָן m. *Purpura*, *Purpureum*, *Exod.* 25. 4. idem quod אַרְגְּוָן, quod præcedit.

ארה *Carpſit, Decerpſit:* Præter. אָרִיתִי Decerpſi, *Cant.* 8.5. וְאָרוּהָ Et carpunt eam, *Pſal.* 80. 13.

אֲרִי m. *Leo*, *Prov.* 22. 13. Plur. אֲרָיִים 1 *Reg.* 10. 20. & אֲרָיוֹת Leones, *v.* 19. כָּאֲרִי Sicut Leo, *Pſ.* 22. 17. quod in Maſora *Num.* 24. 9. dicitur ſcriptum כארו. In Pſalmo autem Maſora notat, Duo ab initio eſſe cum Kametz & in duplici ſignificatione. *Jeſ.* 38. 13. propriè ſignificat, Leonem: ergo in *Pſal.* 22. aliam ſignificationem obtinet quæ ab alia non poteſt eſſe, quàm כארו, ut maſora in *Num.* libro notat, & quam confirmat Chald. interpres, & Græci. Sic & R. Jacob collector Maſoræ, in ordine אר ſcribit ſe in quibuſdam correctis exemplaribus inveniſſe כארו.

אַרְיֵה m. idem: *Gen.* 49. 9. *Chald.* כְּאַרְיֵה *Sicut Leo*, *Daniel.* 9. 4. *Plur.* אַרְיָוָתָא *Leones*, *Dan.* 6. 8. Leonum nomina plura ſunt, & ſecundum ætatis gradus diſtinguuntur. *Catulus* vocatur גּוּר אַרְיֵה Catulus leonis, *Gen.* 49. 9. *Jer.* 51. 38. ubi dicitur non שָׁאַג Rugire ſed נָעַר Rudere, id'eſt, inconditam vocem edere non verum rugitū. *Nomen primum* כְּפִיר *Juvenis Leo*, *Leunculus*, vel כְּפִיר אֲרָיוֹת Juvenis Leonum, jam rugiens, *Iud.* 14. 5. dentatus ad dilacerandam prædam, *Job.* 4. 10. *Pſal.* 58. 7. tugurium relinquens, *Jer.* 25. 38. prædari diſcens, *Ezec.* 19. 5. *Amos* 3. 4. *Secundum* אֲרִי vel אַרְיֵה *Leo Major*, & adultior, catulos habens, & pro iis prædam rapiens, *Nah.* 2. 12. animoſus, 2 *Sam.* 17. 10. Seſe efferens, *Num.* 23. 24. *Tertium* שַׁחַל *Job.* 4. 10. *Quartum* שַׁחַץ, *Job.* 28. 8. quæ duo mediæ ætatis ſunt, ac per *Leo ferox*, explicari poſſunt. *Quintum* לָבִיא *Leo immanis*, & annoſus, ſed catulos adhuc habens, *Job.* 4. 11. & molares, *Joel* 1. 6. ferox & quem ob ferociam nemo excitare, aut commovere audeat, *Gen.* 49. 9. *Sextum* לַיִשׁ *Leo vetus*, qui præcedenti ſub-

אַרְנֶבֶת f. *Lepus*, *Levit*, 11 6,

ארע אַרְעָא m. *Terra*: מֵאַרְעָא *De terra*, *Jer*. 10. 11. *commutato* צ in ע *ut aliâs*, Ab Heb. אֶרֶץ.

ארץ c. sed f. sæpius, *Terra*, *Regio*. Quidam deducunt à רצץ, â Terendo, quod ab incolis suis terra teratur & calcetur, ut & Latinè à Terendo dictum volunt. *Gen*. 1. 10, cum ה locali, אַרְצָה Terram versus, In terram vel regionem, *Gen*. 12. 5. Cum articulo ה ab initio Aleph semper est cum Kametz; ut הָאָרֶץ Aff. אַרְצוֹ Terra ejus, אַרְצְךָ Terra tua, אַרְצָם Terra eorum: Plur, אֲרָצוֹת Terræ, *Jer*, 28. 8. Const, אַרְצוֹת *Psal*. 105. 44.

ארק אַרְקָא *Chald*. Terra; שְׁמַיָּא וְאַרְקָא *Cælum & Terram*, *Ier*. 10. 11.

ארר *Maledixit*, *Exsecratus est*: construitur cum accusativo, ut *Mal*. 2. 2. Imperat. אָרָה־לִּי Maledic mihi, *Num*. 22. 6. cum Dativo pleonastico: אוֹרוּ Maledicite, *Iud*. 5. 23. *Niph*. Partic. Plurale נֵאָרִים Maledicti, *Mal*. 3. 9. quod tamen propter Tzere potius ad נֵאַר reducendum. *Pih*. Præter. אֵרֲרָהּ Maledictam reddidit eam, *Gen*. 5. 29. Partic. מְאָרֲרִים Maledictionem afferentes, *Numb*. 5. 18. *Hophal* Fut. יוּאַר Maledictus erit, *Num*. 22. 6.

מְאֵרָה f. *Maledictio*, *Deut*. 28. 20. *Construct*. מְאֵרַת *Prov*. 3. 33. *Plur*. מְאֵרוֹת, Maledictiones, *Prov*. 28. 27. Maledictio est subtractio & defectus benedictionis sive boni. Inde Hebræi quandoque חִסָּרוֹן *Defectum*, *Diminutionem*, *Penuriam*, explicant, ut *Deut*. 28. 20. *Mal*. 3. 9. ubi & Vulgata Latina reddit Famem, Egestatem. Sic & Græci ut *Deut*. ἔνδειαν egestatem.

ארש אֲרֶשֶׁת f. *Pronunciatum*: וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו Et pronuuciatum la biorum ejus, *Psal*. 21. 3.

ארש *Pih*. *Desponsavit*: *Deut*. 20. 7. אֵרַשְׂתִּי Desponsavi 2 *Sam*. 3. 14. Fut. תְּאָרֵשׂ Desponsabis, *Deut*. 28. 30. *Pyh*. Præt. אֹרָשָׂה Desponsata, *Deut*. 22. 28. Partic. מְאֹרָשָׂה *Desponsata*, *v*. 23.

ארך *Prolongari, Produci, Prorogari*; Præter. אָרְכוּ לוֹ Prorogati essent ei, *Gen.* 26. 8. *Ezech.* 12. 22. Futur. וַתֶּאֱרַכְנָה Et prolongabantur, *Ezech.* 31. 5. *Hiph.* הֶאֱרִיךְ *Prolongavit, Prorogavit, Produxit, Protraxit, Distulit:* & intransitivè *Prolongari*, ut *Deut.* 5. 16.

אֹרֶךְ m. *Longitudo*, *Gen.* 6. 15. Aff. אָרְכּוֹ Longitudo ejus, *Exod.* 25. 10.

אַרְכָּה *Chald. Prorogatio*, *Dan.* 4. 24. & 7. 12.

אֶרֶךְ m. idem, *Jer.* 15. 15. & adjectivè אֶרֶךְ אַפַּיִם Longus, id est patiens irarum, tardus ad iram, q. d. Longanimis, *Exod.* 34. 6. Talmudici: Quare dicit אפים & non אף? nempe quia ארך אפים לצדיקים ולרשעים longanimis erga probos & improbos. אֶרֶךְ רוּחַ Longus spiritu, Longanimis, *Eccles.* 7. 9. אֶרֶךְ הָאֵבֶר Longa alâ, alatissima, *Ezech.* 17. 3.

אֲרִיךְ *Chald.* Decens, Conveniens, *Esr.* 4. 14.

אֲרֻכָּה *Longum: Diuturnum, Diutinum*, 2 *Sam.* 3. 1.

אֲרוּכָה אֲרֻכָה f. *Sanitas*, quasi vitæ Prolongatio dicta, *Jer.* 30. 17. Constr. אֲרֻכַת *Jer.* 8. 22. Aff. וַאֲרֻכָתְךָ Et sanitas tua, *Jes.* 58. 8. metaphoricè, *Neh.* 4. 7. 2. Paral. 24. 13. de murorum restauratione.

אַרְכּוּבָה *Nomen Chald. vide in* רָכַב.

ארם *Aram*, nomen proprium viri, *Gen.* 10. 22. inde regio appellata *Aramia, Syria:* & nomen gentile אֲרַמִּי *Aramæus, Syrus:* fœm. אֲרַמִּיָּה *Aramæa, Syra* אֲרָמִית Aramicè, Syriacè, 2 *Reg.* 18. 26.

אַרְמוֹן c. *Palatium, Arx*, 1 *Reg.* 16. 18. Hinc הַהַרְמוֹנָה Ad palatium, *Amos* 4. 3. cum ה loco א. Plur. אַרְמְנוֹת Palatia, *Amos* 1. 4. Aff. בְּאַרְמְנוֹתָיו Et Palatia ejus, *Amos* 6. 8. Hinc etiam, juxta quosdam, בְּאַלְמְנוֹתָיו In palatiis ejus, *Ies.* 13. 22. per commutatonem ר in ל, ut suprà fuit in Chaldaicis אֲרוּ & אֲלוּ: vel, *In viduatis palatiis ejus*, ut significationem habeat ab אַלְמוֹן & אַרְמוֹן.

ארן m. *Ornus*, *Ies.* 44. 14. אֹרֶן quod hinc deducunt vide in אָרָה.

אָשָׁם m. *Delictum, Reatus, Oblatio pro reatu, Gen.*26.10. *Lev.*7.2. Aff. אֶת־אֲשָׁמוֹ Reatum suum, id est, Oblationem suam pro reatu, *Lev.*5.6.

אַשְׁמָה f. idem, 2 *Par.*28. 13. Constr. לְאַשְׁמַת Secundum reatum, *Lev.*4.3. Aff. אַשְׁמָתוֹ Reatus sui, *Lev.*6.5. Plural. אַשְׁמוֹת 2*Par.*28.10. Aff. אַשְׁמוֹתַי Et reatus mei, *Psal.*69.9.

אַשְׁמַנִּים m. p. *Loca desolata*, juxta quosdam, *Jesa.*57.10. de quo vide etiam in שמן.

אָשַׁף m. *Chaldaica* Astrologus, *Dan.* 2. 10. *Plural.* אָשְׁפִין *Astrologi, Dan.*5.11. & אָשְׁפַיָּא *Dan.* 4. 4. Hebraicè, הָאַשָּׁפִים Astrologis, *Dan.*1.20. de quo vide etiam נָשַׁף.

אַשְׁפָּה f. *Pharetra, Job.*39.*v.*26. Aff. אַשְׁפָּתוֹ Pharetram suam, *Psal.*127.5.

אַשְׁפֹּת f. *Fimus, Stercus, Sterquilinium*, 1 *Sam.* 2. 8. הָאַשְׁפּוֹת Sterquilinii, *Nehem.*3.*v.*14. & inde per Syncopam, הַשְׁפוֹת, *v.* 13. pro הָאַשְׁפּוֹת. Plur. אַשְׁפַּתּוֹת Stercora, *Thren.*4.5. quod possit esse à singulari אַשְׁפַּת. Cæterum Kimchi in suo Michlol, confert cum Nominibus, formæ מַלְכוּת & שִׁפְלוּת quasi terminatio וּת sit formativa, ut וּת. Sic in אַחוֹת & חָמוֹת. Fortè possit esse à שְׁפָה, quod in lingua *Chaldaica* significat Conterere, Calcare, unde Stercus dictum אַשְׁפּוֹת, quia Calcatur & conteritur ab omnibus. Idem notat ad citatum locum è libro Samuelis.

אֶשְׁפָּר m. *Frustum, Portio ampla*, 2 *Sam.*6.19. Prisci Hebræorum Sapientes explicarunt, quasi ex tribus vocabulis compositum, nempe אֶחָד מִשִּׁשָּׁה בְּפָר Unum ex sexta bovis, id est, Una sexta bovis. In tot enim partes generaliores animal mactatum dissecabant, (ut hodie in quatuor) sicut scribitur in Codice Talmudico Pæsachim, cap.2.fol.36. Vide etiam שְׁפַר.

אָשַׁר *Incessit*: Imper. וְאִשְׁרוּ Et incedite, Prov. 9. 6. *Pih. Incedere fecit, Direxit, Duxit*: item, *Felicitavit*,

אֵשׁ c. sed f. sæpius, *Ignis*, *Gen.* 15.17. *Aff.* אֶת־אִשּׁוֹ Ignem suum, *Deut.* 4.36. Utroque genere usurpatur, *Job.* 20. 26. אֶשָּׁא *Chald.* Ignis, *Dan.* 7.11.

אִשֶּׁה m. *Ignitum*, *Igne-absumendum sacrificium*, pro אִשְּׁשֶׁה formæ לְבֵנָה. simile vide in צחח. Pertinebit ergo ad אשש. *Constr.* אִשֵּׁה, *Levitic.* 1. 9. Plural. *Constr.* אִשֵּׁי Ignita, *Lev.* 4.35. Aff. לְאִשַּׁי In ignitis meis, *Numb.* 28.2.

אִשָּׁה Vide in איש.

אשד אֶשֶׁד m. *Effusio*, *Decursus*, *Numb.* 21. 15. Plur. אֲשֵׁדוֹת Decursus, Loca declivia, quasi Declivitates dicas, *Jos.* 10.40. Constr. אַשְׁדוֹת Ex lingua Chaldaica originem habet, in qua שְׁדָא & אֲשַׁד ponitur pro Hebræo שָׁפַךְ, *Effundere*.

אַשְׁדּוֹד *Asdod*, nomen proprium loci: inde nomen gentile, אַשְׁדּוֹדִיּוֹת *Asdodææ*, *Neh.* 13.23. אַשְׁדּוֹדִית *Asdodice*, *Asdodææ*, *v.* 24.

אשה אֻשִׁיָּה f. *Fundamentum*, Plur. cum *Aff.* אָשְׁיוֹתֶיהָ Fundamenta ejus, *Jerem.* 50. 15. In Targum נְפַלָא אֲשִׁיָּתְהָא Ceciderunt fundamenta ejus, *Jerem.* 50. 15.

אֶשָּׁיָא Chald. *Vide infrà in* אשש.

אֶשֶׁךְ m. *Testis*, *Testiculus*: מְרוֹחַ אָשֶׁךְ Attritus teste, *Lev.* 21. 20.

אֶשֶׁל m. *Nemus*, *Arboretum*, *Gen.* 21.33. תַּחַת הָאֶשֶׁל Sub arboreto, 1 *Sam.* 31.13. pro quo 1 *Chron.* 10. 12. dicitur תַּחַת הָאֵלָה Sub quercu.

אָשַׁם *Deliquit*, *Reus fuit*, *Reus factus aut peractus fuit*: item, *Vastatus*, *Desolatus fuit*, ut *Ezech.* 6.6. *Hos.* 14. 1. *Jes.* 24. 6. *Niph.* Præter. נֶאְשָׁמוּ Desolantur, *Joel.* 1.18. *Hiph.* Imper. הַאֲשִׁימֵם Reos perage eos, vel, Desolato eos tanquam reos, *Psal.* 5.11.

אָשֵׁם *m. Delinquens*, *Reus*, *Levit.* 5. 2. Plural. אֲשֵׁמִים, *Gen.* 42.21.

אָשֻׁר אֲשׁוּר f. idem: Aff. תִּטֶּה אַשֻּׁרִי Declinavit gressus meus, *Job*.31.7. אֲשֻׁרֵנוּ Gressum nostrum, *Psal*. 17. 11. Hac forma etiam proprium nomen est, *Assyrius & Assyria terra*.

אֲשֶׁר *Qui, quæ, quod*, utriusque generis & num. & conjunctionaliter, *Quòd, Quum, Est*. 3. 4. *Levit*. 4. *v*. 22. *Si, Deut*. 11.27. pro אִם: *Quia*, 1 *Sam*.15.15. בַּאֲשֶׁר In quo sc. loco, id est, Ubi, Ubicumque, *Ruth*. 1.*v*.16,17. Propterea quòd, Eò quòd, pro עַל אֲשֶׁר, vel בַּעֲבוּר אֲשֶׁר *Gen*.39.9.23. כַּאֲשֶׁר *Quemadmadum, Sicut, Quomodo, Quomodocumque, Prout, Quum, Quando*: לַאֲשֶׁר Ei qui: מֵאֲשֶׁר A quo, De quo: De eo quod, *Gen*.31.*v*.1. Ex quo, *Ies*.43.4. item loci, pro מִמָּקוֹם אֲשֶׁר Ex loco quo, hoc est, Ubicumque, vel potius Undecumque, *Exod*.5.11.

אֲשֵׁרָה f. *Lucus* sic dictus, quòd homines Beatitatem in eo, ut pote sacro & religioso, quærerent, aut per Antiphrasin, quasi minimè Beatus, ut Latinè *Lucus* quasi *minimè lucidus*, *Deut*.16.*v*.21. Plural. וַאֲשֵׁרִים Et lucos 2 *Reg*.17.10. Aff. וְאֶת־אֲשֵׁרָיו Et lucos ejus, *Exod*.34.13. Et forma fœm. אֲשֵׁרוֹת 2 *Par*.33.3.

אֻשַּׁרְנָא *Chald*. Murus, *quasi urbis in circuitum Processus, Esr*.5.3.9. *de quo vide etiam in* שׁוּר.

תְּאַשּׁוּר f. *Buxus*. *Ies*. 41. 19. quare vocatur nomen ejus שהוא תאשור מאושר מכל מיני ארזים: quia est felicissima, præstantissima, inter omnes species cedrorum, In libro Jelammedenu, sectione תרומה.

אשש אָשִׁישׁ m. *Fundamentum*: Plur. *Const*. לַאֲשִׁישֵׁי De fundamentis & ל est pro עַל, juxta R. Sol. *Ies*. 16. *v*.7. *Chald*. אֻשַּׁיָּא Fundamenta ipsa. *Esr*. 4. 12. Aff. אֻשּׁוֹהִי *Fundamenta ejus*, *Esr*. 6. *v*. 3. Hinc Hebræi quidam deducunt ex *Hith*. הִתְאֹשָׁשׁוּ *Fortes estote*, q.d. benè firmati & fundati, *Iesa*. 46. 8. de quo etiam suprà in אִישׁ.

אֲשִׁישָׁה f. *Lagena*, 2 *Sam*. 6. 19. Plur. בַּאֲשִׁישׁוֹת Lagenis, *Cant*.

vit, *Beavit*, *Beatum*, *Felicem prædicavit:* Præt. וְאִשְּׁרוּ Et beatos prædicabunt, *Malach.* 3. 12. Part. מְאַשְּׁרִים Felices prædicamus, *v.* 15. vide etiam, *Jes.* 9. *v.* 16. מְאַשְּׁרֶיךָ Qui ducunt te, *Jes.* 3. 12. Imper. וְאַשֵּׁר Et dirige, *Pro.* 23. 19. אַשְּׁרוּ חָמוֹץ Dirigite oppressum, *Ies.* 1. 17. R. Solomon, Confirmate, corroborate. Ea significatio Rabbinis perusitata est. *Pyh.* Partic. מְאֻשָּׁר Beatus est, *Pro.* 3. *v.* 18. Futur. יְאֻשַּׁר Beatus reddetur, *Psal.* 41. 3.

אֹשֶׁר m. *Beatitudo*, *Beatitas*, *Aff.* בְּאָשְׁרִי Cum beatitate mea est, beatè mihi est, *Gen.* 30. 13.

אַשְׁרֵי Plurale Constructum, *Beatitates*, sed per adjectivum *Beatus*, recte exprimitur, nunc singulariter, *Psal.* 1. nunc pluraliter, *Psal.* 2. *v.* 12. Vel est ut אַחֲרֵי adverbialiter, *Bene*, *Beate*, & sensu habet, ut apud Plaut. in Sticho, Sce, Agite: Benè vos, benè nos, benè te, benè me benè nostrum etiam Stephanium. Et in Pers. Sce. Hostibus: Benè mihi, benè vobis, bene amicæ meæ. Cum Aff. לָךְ אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב Beatitates tuæ; & bonum tibi, id est, beatus eris & benè tibi erit, O te beatum & felicem, *Ps.* 128. 2. Sic, אַשְׁרֵיךְ Beata tu, O te beatam, *Eccles.* 10. 17. אַשְׁרֵיכֶם O vos beatos, *Jesa.* 32. 20. אַשְׁרֵהוּ Beatus ipse est, *Prov.* 29. 18. in quo deficit י nota plur. numeri: אַשְׁרָיו idem, *Prov.* 16. 20. Cum Affixo primæ personæ superior forma usurpari potest, in antecedenti Nomine אֹשֶׁר.

אָשׁוּר f. *Incessus*. *Gressus*. Aff. בַּאֲשֻׁרוֹ Gressum ejus, *Job.* 23. 11. Plur. שֵׁן בַּת אֲשֻׁרִים Ebur filius (Heb. filia. nam שן generis communis est) gressuum *Ezech.* 27. 6. id est, gressibus tritum, nempe quod diu in terra defossum fuit, & id solum Plinius ebur esse dicit, *lib.* 8. *nat. hist.* *cap.* 3. Hebræi hic variant, Kimchi אֲשֻׁרִים nomen gentis esse putat. At cùm gentem significat, semper cum Dagesch scribitur: Aff. תִמְעַד אֲשֻׁרָיו Nutat ullus gressuum ejus, *Psal.* 37. 31. ubi fœmininum est.

loco א, הֵתָיו *Jesa.* 21. 14. Futur. וַיֵּאת Et veniet, *Jesa.*41.25. per Apocopam: וַיֵּתֵא Et venit, *Deut.*33.21. תֵּאתֶה Perveniet, *Mich.* 4. 8. *Chald Præterit.* אֲתָה *Esra.* 5. 3. אֲתוֹ *Venerunt*, *Esra.* 4. 12. *Infinit.* לְמֵתֵא *Ad veniendum*, *Dan.* 3. 2. *Imperat.* וַאֱתוֹ Et *venite*, *vers.* 26. *Hiph. Præter.* הַיְתִיו *Venire fecerunt*, *Adduxerunt*, *Dan.* 5. 3. *Infin.* לְהַיְתָיָה *Ad adducendum*, *v.* 2. *Hoph. Præter.* וְהֵיתָיִת *Et adductus est*, *Daniel.* 6. 18. הֵיתָיו *Adducti sunt*. *Daniel.* 3. 13. *in quibus* א *more Chaldaico in* י *commutatum est.*

את אות c. *Signum*, quod Eventurum aliquid portendit, vel aliquid in mentem vel memoriam Venire facit; vide supra suo loco.

אָת Chald. *ibidem:*

אִיתוֹן m. *Ingressus*, *Ezech.*40.15.

אתן אָתוֹן f. *Asina*, *Num.*22.23. Aff. אֲתֹנוֹ Asinæ suæ, *Gen.*49.11. Plur. אֲתֹנוֹת *Gen.*32.15.

אתונ אַתּוּנָא m. *Chald. Fornax*; לְגוֹא־אַתּוּן Intra fornacem, *Dan.* 3. 11. לְמֵזֵא לְאַתּוּנָא *Succendere fornacem*, *vers.* 19.

אֲתַר m. *Chald*, *Locus*, *Dan.* 2. 35. Aff. עַל אַתְרֵהּ In *loco suo*, *Esr.*5.15.

באתק *Vide in* בָּתַר.

ב

בֵּאֵר *Pih. Declaravit*, *Deut.*1.5. Infin. בָּאֵר הֵיטֵב Declarando benè, *Deut.*27.8.

בְּאֵר f. *Puteus*, Claram aquam continens, *Gen.*16.14. Aff. בְּאֵרֶךָ Putei tui, *Prov.*5.15. Plur. בְּאֵרוֹת Putei, *Gen.*26.15. 18. Et alia forma, בֶּאֱרוֹת *Gen.*14.10.

באר Vide in בּוֹר.

Cant.2.5.forma masc.*Constr.* אֲשִׁישֵׁי Lagenas, *Hos.*3.1.
* אֶשְׁתַּדּוּר *Chald.* vide in שְׁדַר.

את Verbis activis subjunctum, notat Accusativum, post passiva Nominativum: ut, יֵאָכֵל אֶת־הַצְּבִי Comeditur caprea, *Deut.* 12. 22. & sic passim. Sic post verbum Neutrum, 2 *Sam.* 11. 25. Ante Makkaph notatur cum Sægol אֶת־: ter etiam absque Makkaph, *Ps.*47.5. *Ps.*60.2. *Prov.*3.12. Sic etiam ante Pronomina notat Accusativum, אֶתְהֶם Eos, אֶתְהֶן Eas, אֶתְכֶם Vos אֶתְכֶן Vos, fœm. Ante alia Pronomina est cum Cholem אֹתִי Me, אֹתְךָ Te, אֹתָם Eos, אֹתוֹ Eum, &c. מֵאֵת De, è, ex, *Ier.*2.*v.*37. 1 *Reg.*6.*v.*33. Et ita absolutè quandoque sumitur אֶת־הָעִיר Ex civitate, *Gen.*44.*v.*4. Sic *Exo.*9.*v.*29. 1 *Reg.*18.22. Item pro Præpositione אֶל *Ad*, vel ejus vicario ל, ut אֶת־הַכֹּהֵן Sacerdoti, pro לַכֹּהֵן *Lev.*13.*v.*49. Sic *Levit.*16.*v.*15. *Iob.*26.4. 1 *Reg.*6.*v.*31. Est & *Cum*: ut, אֶת־מִי Cum quo, *Ies.*40.14. *Ies.*23.17, & alibi sæpè. Hoc usu cum Affixis Pronominibus frequens est, אִתּוֹ Cum eo, אִתְּךָ Tecum, אִתִּי Mecum, אִתָּנוּ Nobiscum, &c. Hinc eleganter, מֵאִתְּךָ De tecum, id est, à te מֵאִתִּי A me, מֵאִתּוֹ ab eo, & ita deinceps. Reperias etiam אוֹתָךְ Tecum, *Ezech.*2.1.6. pro אִתָּךְ. Et sic מֵאוֹתִי A me, pro מֵאִתִּי *Ies.*54.*v.*15.

אֵת m. *Ligo*: Aff. וְאֶת־אִתּוֹ Et ligonem suum, 1 *Sam.*13.20. Plural. וְלָאֵתִים Et pro ligonib. *v.* 21. & cum Dagesch, לְאִתִּים In ligones, *Jes.*2.4. Aff. אִתֵּיכֶם Ligones vestros, *Joel.*3.10.

אַתְּ, אַתְּ Vide in אני.

אָת Chald. *vide suprà in* אות.

אתה *Venit, Advenit, Accessit*, propriè Chaldaicum est, unde & ejus linguæ formam imitatur: Præterit. אָתָנוּ Accedimus, *Jer.*3.22. ex forma Quiescentium tertiâ Aleph. Partic. אֹתִיּוֹת Venientia, Ventura, *Jesa.* 44. 6. Imper. אֵתָיוּ Venite, *Jes.* 21. 12. & cum ה
loco

בָּגַד *Prævaricatus fuit, Perfidè egit.* Conſtruitur abſolutè ſæpiùs cum Præpoſ. ב & מִן, quaſi perfidè agere in, vel contra aliquem, aut Perfidia deſciſcere ab aliquo. Præterit. בָּגַדְתָּ בָהּ Perfidè agis in eam, *Mal.* 2. 14. Particip. בֹּגֵד Perfidè agens, Perfidioſus: fœmininum, בֹּגֵדָה Perfida.

בֶּגֶד m. *Perfidia, Jeſ.* 24. 15. *Jerem.* 12. 1. item *Veſtimentum,* fortè quòd ſit primæ hominis contra Deum Perfidiæ tegumentum & teſtimonium, cùm antea homo nudus fuerit, & tum eſt generis communis. Maſculinum, *Levit.* 13. 47. Fœm. *Levit.* 7. 27. Aff. בִּגְדוֹ Veſtimentum ſuum, 2 *Reg.* 9. 13. Plur. maſcul. בְּגָדִים *Levit.* 6. 11. Conſtr. בִּגְדֵי *Gen.* 27. 15. Aff. בְּגָדֶיךָ Veſtimenta tua, 2 *Reg.* 5. 8. fœmin. cum Affix. כָּל־בִּגְדוֹתֶיךָ Omnia veſtimenta tua, *Pſal.* 45. 9.

בָּגוֹדָה f. *Perfida, Jer.* 3. 7. cum Kametz ab initio, loco Scheva.

בֹּגְדוֹת f. p. *Perfidiæ,* אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת Viri perfidiarum, id eſt, perfidi, *Soph.* 3. 4.

בַּד *Linum, Lineum, Exod.* 28. 42. Plur. בַּדִּים Linea, *Ezech.* 9. 2. item *Vectes,* Exod. 27. 6. *Rami, Ezech.* 17. 6. & 19. 14. *Membra, Job* 41. 3. Conſtructum, בַּדֵּי Vectes, *Exod.* 27. 6. Aff. בַּדָּיו Vectes ejus, id eſt, Artus, vel oſſa ejus, quæ ceu vectes corpori inhærent, *Job* 18. 13. Alias ſignificationes vide in duabus ſeqq. radicibus.

בָּדָא *Effinxit, Mentitus, Commentus fuit,* 1 *Reg.* 12. 38. Partic. cum Aff. בּוֹדָאם Effingis ea, *Nehem.* 6. 8. pro בּוֹדְאָם.

בַּדִּים m. p. *Mendacia, Mendaces, Jeſ.* 44. 25. per quos illic intelliguntur, חוֹזֵי בְּכוֹכָבִים Inſpicientes aſtra, Aſtrologi, juxta R. Sol. & ſic intelligas, *Jer.* 50. 36. R. David ibi: וקראם בדים לפי שהם כוזבים במשפט המזלות לפעמים:
Aff. בַּדֶּיךָ Mendacia tua, *Job* 11. 3. בַּדָּיו Mendacia ejus, *Jeſa.* 16. 6. & ſic *Jer.* 48. 30. א eliſo.

בָּדַד

באשׁ *Putruit*, *Fætuit*, *Exod.* 7. 18. Futur. וַיִּבְאַשׁ Et fætuit, v. 21. Niph. Præter. נִבְאַשׁ Fætidus factus fuit, 1 *Sam.* 13.4. נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ Fætidus redditus es apud patrem vel patri tuo, 2 *Sam.* 16. 21. נִבְאֲשׁוּ בְּדָוִד Fœtidi facti sunt Davidi, 2 *Sam.* 10. 6. *Hiph.* transitivè & intransitivè sumitur: Præter. הִבְאִישׁ Fætuit, *Exod.* 16. 24. הִבְאִישׁוּ Putruerunt, *Psal.* 38. 6. הִבְאַשְׁתֶּם Fætere fecistis, *Exod.* 5. 21. Futur. יַבְאִישׁ Fætidum reddit, Prov. 13.5. Hithp. *Præt.* הִתְבָּאֲשׁוּ Fætidos reddiderunt se, 1. Paralip. 19.6.

באשׁ *m.* Fætor, *Hamos* 4. 10.

באשׁ *m.* idem. Aff. בָּאְשׁוֹ Fætor ejus, *Joel* 2. 20. בָּאְשָׁם Fætor eorum, *Jes.* 34. 3.

בָּאְשָׁה f. *Vitium*, herba vitiosa aut fætida frugum, *Job* 31. 40.

בְּאֻשִׁים m. p. *Labruscæ*, Uvæ fætentes, *Jes.* 5.2.

באשׁ בִּישׁ *Chald.* Malum esse vel videri, Displicere: *Præt.* שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי *Valdè malum fuit super eum, id est, vehementer displicuit ei, Dan.* 6. 14. *quod Aben Esra explicat,* רַע בְּעֵינָיו *Malum erat in oculis ejus, & R. Saadia* מְאֹד הֵרַע לוֹ *Valde male habuit ipsum.*

בְּאוּשְׁתָּא f. *Chald. Maligna, Pessima, Esr.* 4.12.

בבה f. *Pupilla, Const.* בְּבָבַת עֵינוֹ In pupillam oculi ipsius, *Zach.* 2. 8. Contractè כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן ut nigrum pupillæ oculi, *Psal.* 17.8. Sic בָּבָא, בָּבְתָא Pupilla, Chaldæis & Talmudicis usitatissimum. Ergo בַּת in hoc usu non est Filia, ut multi putant.

בג masc. *Cibus*, & conjungitur semper cum voce פַּת *Portio*, *Buccella*, ac si unam cum ea constituat dictionem: Kimchi tamen scribit ut duas: *Constructum*, בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ In portione cibi Regis, *Dan.* 1.8. 13. Aff. פַּתְבָּגָם Portionem cibi eorum, vers. 16. פַּתְבָּגוֹ Portionem cibi ejus, *Dan.* 11. 26. לָבַג Vide in בָּזַז.

Hebræi communiter *Cryſtallum* explicant, ut R. Sol. in lib. Num. & Kimchi *Jeſ*.3.19.

בדק *Inquiſivit*, *Rimatus*, *Scrutatus eſt*, Infin. לִבְדּוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת Ad ſcrutandum & reſtaurandum domum, 2 *Par*.34.10.

בֶּדֶק m. *Rima*, *Fiſſura*, *Ruptura*, 2 *Reg*.12.6. Aff. מַחֲזִיקֵי בִּדְקֵךְ Reſtaurantes rupturam tuam, *Ezech*.27.9.

בדר *Chald. in Pahel*, Sparſit. Diſperſit: *Imp*. וּבַדַּרוּ *Et ſpargite*, *Dan*. 4. 11. Ex Hebræo בָּזַר, commutato ז in ד.

בהו בֹּהוּ m. *Inanitas*, *Res Inanis*, *Gen*. 1. 2. אַבְנֵי בֹהוּ Perpendicula inanitatis ſive inania, *Jeſa*. 34. 11.

בַּהַט m. *Porphyrites*, marmoris ſpecies rubens, *Eſt*.1.4. Variant interpretes.

בהל *Niph*. נִבְהַל *Turbari*, *Conturbari*, *Perturbari*, *Terreri*: Præter. כִּי נִבְהַל Quòd perturbatus eſſet, 1 *Sam*.28.21. *Pih*. בִּהֵל *Terruit*, *Turbavit*, *Conturbavit*, *Perturbavit*: *Acceleravit*, *Feſtinavit*, quòd celeritas plerunque Turbulenta eſt: Particip. מְבַהֲלִים Turbabant, *Eſr*. 4. 4. quod ſcribitur מְבַלֲהִים tranſpoſitis literis, ut Nomen ſimile, *Jeſ*.17.14. Infin. לְבַהֲלֵנִי Accelerare me, ut accelerarem, 2 *Par*.35.21. *Chald*. *Futur*. יְבַהֲלֻנַּנִי *Conturbabunt me*, *Dan*.4.2. יְבַהֲלֻנֵּהּ *Conturbaſſent eum*, *v*. 16. יְבַהֲלָךְ *Perturbet te*, *ibid*. *Pyh*.Par. מְבֹהֶלֶת Accelerata, *Proverb*.20.21. *Hiph*.Præt. הִבְהִילָנִי Perturbat me, *Job*.23.16. Fut. וַיַּבְהִלוּ Et accelerarunt, *Eſth*.6.14. וַיַּבְהִילוּהוּ מִשָּׁם Et feſtinare fecerunt eum inde, id eſt, deturbaverunt, 2 *Paral*.26.20. *Hithp*. *Chald*. מִתְבָּהַל *Conturbatus*, *Dan*.5.9:

בֶּהָלָה f. *Conturbatio*, *Terror*, *Lev*.26.16. Plur. בֶּהָלוֹת Terrores, *Jer*.15.8. Hinc per metatheſin בַּלָּהָה *Jeſa*.17.14. Plur. בַּלָּהוֹת, & Conſtr. בַּלְהוֹת, *Job*.24.17.

בְּהִילוּ *fœm*. *Chald*. Celeritas, *per Apocopam literæ Thau unde* בִּבְהִילוּ *Cum celeritate*, *id eſt*, *Celeriter*, *Eſr*.4.23.

הִתְבַּהֲלָה

בָּדַד *Solitarius fuit, Solitarium egit*: Particip. בּוֹדֵד Solitarius existens, *Jes.* 14.31. בּוֹדֵד לוֹ Solitarius sibi, *Hos.* 8.9.

בָּדָד m. *Solus*, sed sumitur semper adverbialiter, *Seorsum, Solitarie*, unde masculinis & fœmininis jungitur, tam per se, quàm cum ל ab initio: ut, יֵשֵׁב בָּדָד Desidet solilitariè, id est, Solitarius, *Thren.* 3.28. Et fœm. יָשְׁבָה בָדָד Desidet solitariè, hoc est, solitaria, *Thren.* 1.1. Et numero plur. בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ Solitariè habitabunt, *Jer.* 49.31. Et cum prosthesi ל, לְבָדָד Solitariè, *Mich.* 7.14.

בַּד *Solus*; בַּד בְּבַד יִהְיֶה Solum cum solo esto. *Exod.* 30.34. id est, Unumquodque solum vel seorsum esto, ut Ab. Esra explicat. Cum prosthesi ל adverbiascit.

לְבַד *Seorsum, Zach.* 12.12. Sequente Præpositione מִן est *Præterit*. לְבַד מִן הַשַּׂהֲרֹנִים Præter lunulas, *Judic.* 8.26. לְבַד מִשָּׂרֵי Præter principes, 1 *Reg.* 5.16. vel ei præfixa: ut מִלְּבַד נְשֵׁי Præter uxores, *Gen.* 46. 26. Cum Aff. est, *Solus*, לְבַדִּי Solus ego, לְבַדְּךָ Solus tu, לְבַדּוֹ Solus ipse, לְבַדְּכֶם Soli vos, &c.

בדל *Hiph.* הִבְדִּיל *Separavit, Disparavit, Distinxit, Distinctionem fecit, Discrevit*. Præt. הִבְדִּיל Separavit, *Num.* 16.9. &c. *Hoph.* Part. præt. sive Pahul הַמִּבְדָּלוֹת Separatæ, *Jes.* 16.9. pro מֻבְדָּלוֹת, juxta R. Sol. Et Kimchi in Com. inquit, Chirek esse loco Schurek, quod scil. cum Kametz chatuph in ea conjugatione permutatur. *Niph.* נִבְדַּל *Separari, Separare se*: Præt. נִבְדְּלוּ Separaverunt se, *Esr.* 9.1. Part. הַנִּבְדָּל Separatus, *Esr.* 6.21.

בְּדַל m. *Segmentum, Particula separata*: בְּדַל אֹזֶן Particulam auris, *Amos* 3. 12.

בְּדִיל m. *Stannum, Ezech.* 27.12. Plur. cum Affix. בְּדִילָיִךְ Stanna tua, *Jes.* 1.25.

בְּדֹלַח m. *Bdellion, Gen.* 2.12. *Num.* 11. 7. juxta quosdam ligni vel arboris nomen, de qua Plinius *l.* 12. *c.* 9. & Dioscorides *l.* 1. Bdolchon, & corruptè Bolchon appellat.

Hebræi

inde תָּבוֹאתָה Veniat, Deut. 33. 16. Vide Thes. nostrum Grammaticum cap. 30. ad Futurum, *Hiph.* הֵבִיא *Venire fecit, Adduxit, Introduxit, Intulit, Attulit, Obtulit : Præter.* וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ *Et occumbere faciam, efficiam ut occidat Sol, Amos* 8. 9. Particip. absque Aleph, מֵבִי Adduco, 1 *Reg.* 21.21. *Hoph.* הוּבָא Allatus, Illatus, Adductus fuit : Præt. הוּבָאתָה Adductus fuisti, *Ezech.*40.4. cum ה paragogico.

בא *Ingressus, Introitus :* מִבֹּא Ab ingressu, 2 *Reg.* 23.11. & cum Affix. וּבוֹאֶךָ Et introitum tuum, *Psal.* 121.8. Est Infinitivus.

בִּיאָה f. idem : בְּבִאָה In introitu, *Ezech.* 8.5.

מָבוֹא m. *Aditus, Ingressus, Introitus : Occasus,* de Sole : Constr. מְבוֹא Occasus, *Zach.* 1.7. Aff. עַד־מְבֹאוֹ Usque ad occasum ejus, *Psal.* 50.1. Plur. Constr. כִּמְבוֹאֵי עִיר Sicut per ingressus civitatis, *Ezech.* 26.10. Plur. Fœm. מְבוֹאֹת Aditus, *Ezech.* 27.3.

מוֹבָא m. idem: cum Aff. מְבוֹאֶךָ Ingressum tuum, 2 *Sam.* 3. 25. quod legendum מוֹבָאֶךָ, ו & ב transpositis, juxta Masorethas : Plural. cum Affixis וּמוֹבָאָיו Et aditus ejus, *Ezech.* 43. 11.

תְּבוּאָה f. *Proventus, Reditus,* propriè Venturus : nam præteriti anni dicitur עָבוּר, ut est in עָבַר : Constructum אֶת־תְּבוּאַת Proventum, *Lev.* 23.39. Aff. תְּבוּאָתוֹ Prov[illegible]tum suum, *Lev.* 19.25. Plur. תְּבוּאֹת, *Lev.* 25.16. Aff. [illegible] מִתְּבוּאֹתֵיכֶם Ex proventibus vestris, *Jer.* 12.13.

בוב [illegible]rtic. *Niph.* נָבוּב *Vacuus, Evacuatus, Job* 11.12. [illegible] Schurek est loco Cholem, scribit Kimchi in libro R[illegible]dicum : Constructum, נְבוּב לֻחֹת Vacuum, Cavum [illegible]bularum, *Exod.* 27. 8. id est, concavum ex tabulis. בִּיב Locus excavatus, Fossa apud Rab.

בוז *Sprevit, Contempsit :* Præterit. בַּז Spreverit, Zach. 4. 10. cum Pathach loco Kametz : בָּזוּ Spernunt, *Prov.* 1. 7. Partic. præter. לַפִּיד בּוּז Fax contempta, *Job* 12.5.

הִתְבְּהָלָה *Chald.* idem: *Dan.* 2. 25. *& cum* א *in fine,* בְּהִתְבְּהָלָא *Dan.*6.20.

בהם בְּהֵמָה, בְּהֶמֶת c. *Bestia, Pecus, Iumentum*: collectivum est, utriusque sexus, *Gen.*7.2. ubi utroque genere usurpatur: Constr. בֶּהֱמַת הָאָרֶץ Bestia terræ, *Ies.*18.6. Affix. בְּהֶמְתּוֹ Pecus suum, *Gen.*36.6. Observatum est, cum Affixis denotare pecus, quod est in hominis potestate. Plural. בְּהֵמוֹת Bestiæ, *Deut.*32.24. *Const.* בַּהֲמוֹת *Psal.*8.8. Porrò, בְּהֵמוֹת etiam singulariter capitur pro *Elephante*, propter ingentem magnitudinem, quâ instar plurium est, *Iob.*40. 10. R. Levi tamen dicit, esse Bestiam specialem, sic appellatam, de qua Rabbini multa nugantur.

בהן בֹּהֶן masc. *Pollex*, tam manuum, quàm pedum, *Exod.*29.20. Plur. ex alia forma, בְּהֹנוֹת Pollices, *Iud.*1.6. quod est ut לְשֹׁנוֹת à לָשׁוֹן. Sic בָּחוֹן.

בהק בֹּהַק *m. Pustula lucida, aut Vitiligo, Lev.* 13. 39. *Chald.* בְּהַקָא à בְּהַק Lucidum, Clarum esse, unde מַבְהֲקִין Pellucent, 2 *Sam.*22.13. בָּהִיק Lucens, illustris, splendidus, *Can.*7.3: בְּהִיקִין splendentes. *Can.*1.11.

בהר בָּהִיר m. *Nitidus, Splendidus, Candidus, Iob.*37.21.

בַּהֶרֶת f. *Papula alba, Lev.*13.2. Plur. בֶּהָרוֹת, *v.*38. quod est à singul. בֶּהָרָה formæ בַּקָּשָׁה dagesch per sægol, ut aliâs, compensato.

בוא *Venit, Advenit, Pervenit: Ingressus*, Congressus est; quod verecundè de congressu maritali dicitur *Ivit, Abivit*, nempe aliquò: *Occubuit*, de Sole, quod terram & oceanum Subire videatur, *Genes.* 28. 11. quomodo & *Exire* vel *Prodire* dicitur, cùm oritur, *Gen.* 19.23. Præter. בָּנוּ Venimus, 1 *Sam.*25.8. pro בָּאנוּ ubi Masorethæ notant, novies in hoc Verbo Aleph deficere, & loca enumerant, *Ier.*39.16. Fut. cum ה paragogico præter morem, וְתָבוֹאָה Et adveniat, *Iesa.* 5. 19. & inde

בִּינָה f. *Intelligentia, Prudentia, Animadversio* : Constru&c. בִּינַת אָדָם Intelligentia hominis, *Prov.* 30.2. Affixum. הֲמִבִּינָתְךָ Num ex intelligentia tua, *Job* 39. 29. Plural. עַם בִּינוֹת Populus intelligentiarum, id est, intelligentissimus, *Jesa.* 27. 11. Chald. בִּינָה Intelligentia, *Dan.* 2.21.

תְּבוּנָה f. idem : Aff. לִתְבוּנָתוֹ Intelligentiæ ejus, *Psal.* 147.5. כִּתְבוּנָם Pro intellectu suo, *Hos.* 13. 2. quod contractum est, pro כִּתְבוּנָתָם vide simile in גלל inter Nomina : Plural. תְּבוּנוֹת Prudentiæ, Intelligentiæ, *Jesa.* 40. 14. Affix. עַד־תְּבוּנוֹתֵיכֶם Usque ad intelligentias vestras, sive sensa uestra, *Job* 32.11.

בּוּס *Calcavit, Conculcavit, Proculcavit* : Futur. וָאָבוּס Et calcavi, *Jes.* 63. 6. *Pih.* Præt. בּוֹסְסוּ Conculcant, *Jes.* 63.18. *Jer.* 12.10. *Hoph.* Particip. מוּבָס Proculcatum, *Jes.* 14. 19. *Hithp.* Partic. fœm. מִתְבּוֹסֶסֶת Conculcandam præbens te, *Ezech.* 16.6.

בּוֹס m. *Conculcans*, Nomen participiale transitivum, ut Kimchi notat in lib. Rad. unde Plur. בּוֹסִים Conculcantes, *Zach.* 10.5.

מְבוּסָה f. *Conculcatio*, *Jes.* 22.5.

תְּבוּסָה f. *idem* : constru&c. תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ Proculcatio Achasiæ, 2 Par. 22.7.

בּוּץ m. *Byssus, Byssinum*, 1 Par. 15.27. בץ vide in בצץ.

בּוּק מְבוּקָה, בּוּקָה f. *Vacuitas, Evacuatio*, *Nah.* 2.10. Reliqua quæ hinc esse possint, vide in בָּקַק.

בּוֹר *Fovea*, *Exod.* 21. 33. *Cisterna* aquarum collectarum, 2 *Reg.* 18.31. *Carcer*, propriè subterraneus, *Jesa* 38.8. *Sepulchrum*, *Psal.* 28.1. Hebræi notant, propriè esse cisternam rotundam, & inde latiùs extenditur. Interdum scribitur cum א in medio, מִבְּאֵר De cisterna, 2 *Sam.* 23.15.20. Plur. בֹּרוֹת Cisternæ, *Deut.* 6.11. & בֹּארוֹת *Jer.* 2.13.

בּוּז m. *Contemptus, Despectio, Psal.* 31. 19. fœmin. בּוּזָה Despectio, *Nehem.* 4. 4.

בּוּךְ *Niph.* נָבוֹךְ *Perplexum, Implexum esse* : Præt. נָבֹכוּ Perplexa sunt, *Joel* 1. 18. fœm. נָבוֹכָה Perplexa erat, *Esth.*3.15. Partic. Plurale, נְבֻכִים Perplexi, *Exod.* 14.3. cum Schurek sive Kibutz loco Cholem.

מְבוּכָה f. *Perplexitas, Jes.* 22.5. Aff. מְבוּכָתָם Perplexitas istorum, *Mich.*7.4.

בּוּל m. *Bul*, nomen mensis octavi, id est, *Octobris*, 1 *Reg.* 6.38. Scaliger Sidoniorum & Tyriorum vocabulum esse existimat. Hebræi diversas etymologias afferunt : videantur Kimchi & R. Sal. in Com. Chaldæus respexit ad יבל, Adducere, unde vertit, *In mense collectionis fructuum.*

בּוּן *Intellexit*: Præt. בַּנְתָּה Intelligis, *Psal.*139.2. Particip. מְבָנִים ab intelligentibus vel prudentibus, *Jer.* 49.7. *Niph.* Præter. נְבוּנוֹתִי Prudentiâ instructus sum, *Jes.* 10.13. Particip. נָבוֹן Intelligens, Prudens, *Gen.* 41.33. Construct. וּנְבוֹן דָּבָר Et intelligens rerum, 1 *Sam.* 16. 18. Plur. נְבוֹנִים Prudentes, *Jes.*5.21. Aff. נְבוֹנָיו Prudentum ejus, *Jesa.*29.14. *Pih.* Futur. יְבוֹנְנֵהוּ Prudentem reddidit eum, Erudivit eum, *Deut.*32.10. *Hiph.* הֵבִין *Intelligere fecit, Intelligentem, Prudentem effecit vel reddidit, Erudivit*, item intransitivè *Intellexit, Percepit, Sensit, Consideravit, Animadvertit, Advertit* : Præterit. בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים Considerabam vel studebam in libris, *Dan.*9.2. per defectum ה characteristici. Sic in Imperativo, וּבִין Et considera, *Dan.* 9.23. & cum ה paragogico, בִּינָה Considera, *Psal.* 5.2. Plur. בִּינוּ Animadvertite, *Psal.* 94. 8. *Hithp.* הִתְבּוֹנֵן Intellexit, & cæt. intransitivè, ut modò : Futur. תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה Animadvertetis eam intelligentiâ id est, certissimè intelligetis, *Jer.* 23.20.

בִּין vide infrà suo loco.

Dona & honoraria, *Jer.* 40.5. Videtur hinc esse ut præcedens: nam largitiones profusiores sunt quidam Despectus bonorum. Inde Rabbinis בִּזְבֵּז *Profundere; Prodigere facultates suas.* Et apud Rabbinos פְּלִיג לְהוֹן חוּלְקִין וּבִזְבְּזָן וּמַתְּנָן: Distribuit illis portiones, largitiones & munera.

בָּזַז *Prædatus, Deprædatus est, Diripuit,* Ezech. 29. 19. Præterit. irregulare, בָּזְאוּ Diripiunt, *Jesa.* 18. 2. pro בָּזְזוּ. *Niph.* Præter. וְנָבוֹזּוּ Et diripientur, *Amos* 3. 11. Infin. cum Futuro, הִבּוֹז תִּבּוֹז Diripiendo diripietur, *Jesa.* 24. 3. *Pyh.* Præterit. וּבֻזְזוּ Ut diripiantur, *Jer.* 50. 37.

בַּז m. *Præda, Jer.* 10. 6. hinc לְבַג In prædam, *Ezec.* 25. 7. quod Masorethæ notant legendum לְבַז per commutationem Gimel & Sajin. Sic alibi גֵּה pro זֶה. Rabbini id referunt ad commutationem literarum cabalisticam אטבח, de qua vide Abbreviaturas nostras. Aff. בִּזָּהּ Prædam ejus, *Ezech.* 29. 9.

בִּזָּה f. *Præda, Direptio, Neh.* 4. 4. *Esth.* 9. 10.

בָּזָק m. *Fulgur, Ezech.* 1. 14. idem quod בָּרָק, quod præcedit, commutatis ז & ר, ut Latinis in *Honos* & *Honor.* Est autem בְּזַק *Dispergere,* apud Rabbinos, unde quidam reddunt, *Fulgur dispergens,* hoc est, vehementissimum.

בָּזַר *Sparsit, Dispersit, Dissipavit*: Futur. יִבְזוֹר Disperget, *Daniel.* 11. 24. *Pih.* Præterit. בִּזֵּר Dissipavit, *Psal.* 68. 31. Convenit cum פִּזֵּר.

בָּחַל *Fastidivit, Aspernatus, Aversatus est*; Præt. fœm. בָּחֲלָה *Zach.* 11. 8. Apud Rabbinos est Maturescere, Excrescere vel coqui ad maturitatem. בּוֹחַל Fructus maturus.

בָּחַן *Probavit, Exploravit*; Præterit. בְּחָנַנִי Probavit me, *Job.* 23. 10. *Niph.* Futur. יִבָּחֵן Probetur, *Job.* 34. 36.

בּוּשׁ *Erubescere, Pudeferi, Pudore suffundi, Pudere:* In Futur. אֵבוֹשׁ, & cum ה paragogico, אֵבוֹשָׁה E- rubescam, *Psal.* 25. 2. formâ hinc & à יָבֵשׁ. Pih. בֹּשֵׁשׁ vide in בֹּשֵׁשׁ. *Hiph* הֵבִישׁ vel הוֹבִישׁ, forma rursus à יָבֵשׁ mutuatâ, *Pudefecit:* Pudenda commisit, ut *Hos.* 2. 5. *Jer.*48.20. הֵבִישׁוֹתָ Pudefecisti, *Psalm.* 44. 8. & הֹבַשְׁתָּ, 2 *Sam.* 19. 5. *Hithp.* Futur. יִתְבֹּשָׁשׁוּ. Erubescent, *Gen.* 2. 25.

בּשׁ Vide infrà in בֹּשֵׁשׁ.

בּוּשָׁה f. *Pudor, Mich.*7.10.

בָּשְׁנָה f. idem, *Hos.*10.6. cum נ epenthetico, speciali & inusitatâ formâ.

בֹּשֶׁת f. idem, *Psal.*35.26. item *Pudendum idolum, Jerem.* 3.19. & 11.13. & *Hos.*9.10. Aff. וּבָשְׁתִּי Et pudorem meum, *Psal.*69.20. בָּשְׁתְּכֶם Pudor vester. *Jes* 61.7.

מְבוּשׁ m. *Pudendum:* Plur. cum Affix. מְבֻשָׁיו Pudenda eius, *Deut.* 25. 11.

* בָּזָא unde Præter. בָּזְאוּ, quid vide in בָּזַז.

בָּזָה *Sprevit, Contempsit, Despexit;* Præter. בָּזִיתָ Sprevisti, 2 *Sam.* 12. 9. Infinit. לִבְזֹה נֶפֶשׁ Ad contemnere anima, *Jes.* 49. 7. per enallagen, pro לִבְזוּי Ad *eum quem* contemnit anima cujusque, id est, quisque: sic mox sequitur, לִמְתָעֵב גּוֹי Ad *eum quem* abominatur gens. Alii ad populum Israeliticum, alii ad Christum Messiam referunt. *Niph.*Partic. נִבְזֶה Despectus, Contemptus, *Jes.* 53. 3. Plur. נִבְזִים Contempti, *Mal.* 2. 9. *Hiph.* Infin. לְהַבְזוֹת Ut spretos reddant, *Est.* 1. 17.

בִּזָּיוֹן m. *Contemptus, Est.* 1.18.

נְמִבְזָה f. *Contemptibilis,* 1 *Sam.* 15.9. pro נִבְזֶה per epenthesin literæ מ, vel est compositum ex מְבֻזָּה & נִבְזֶה.

נְבִזְבָּה, נְבָזְבָה f. Chald. *Honorarium, Præmium Largitio,* profusior propriè, *Dan.*2.6. Plur. cum Aff. וּנְבִזְבְּיָתָךְ Et honoraria tua, *Dan.*5.17. Sic in Targum מַתְּנָן וּנְבִזְבָּן

Dona

מִבְטָא m. *Pronunciatum, Prolatio : Num.*30.7.

בָּטַח F*isus est, Confisus est, Fiduciam posuit*· Construitur cum præpositione בְּ, אֶל & עַל, sæpè etiam absolutè ponitur. Partic. Præter. בָּטוּחַ Confisus, Fretus, *Jes.*26.3. *Psal.*112.7. *Hiph.* Præter. הִבְטַחְתָּ Fecisti ut fiduciam poneret, *Jer.* 28. 15. Partic. מַבְטִיחִי Confidere faciens me, *Psal.*22.10. Futur. יַבְטַח Confidere faciat, 2 *Reg.* 18.30.

בֶּטַח m. *Fiducia, Securitas, Confidentia, Securè, Confidenter : Levit.* 25. 18.

בִּטָּחוֹן m. *Fiducia, Eccles.* 9. 4.

בִּטְחָה f. idem : וּבְבִטְחָה Et in fiducia, *Jes.*30.15.

בַּטֻּחָה f. idem : Plur. וּבַטֻּחוֹת Et securitates, *Job.* 12.6. Vide etiam טוּחַ.

מִבְטָח מִבְטַח מִבְטֶח idem : מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי אֶרֶץ Fiducia omnibus extremitatibus terræ, *Psal.* 65.6. Aff. מִבְטַחוֹ Fiducia ejus, *Jer.*17.7. cum pathach ex forma מִבְטַח, cujus formæ plura sunt, ut מִשְׂגַּב מִשְׁעַן, & similia. מִבְטֶחָה Fiduciæ ejus, *Pro.*21.22. ubi deest Mappik in He: מִבְטֶחָם Fiducia eorum, *Jer.*48.13. quæ duo habent Sægol loco Kametz, euphoniæ causâ sequente alio Kametz: Plural. מִבְטַחִים Securitates, *Jes.*32.18. Aff. בְּמִבְטַחַיִךְ Fiducias tuas, *Jer.*2.37.

אֲבַטִּחִים m. p. *Pepones, Num.*11.5. Ab. Esra scribit, ex lingua Arabica esse notum vocabulum. Majemon in libro Talmudico *Trumoth, cap.* 8. scribit אבטיחין בערבי בטיך ובלעז מלוני: id est, Abbattichin, Arabicè *Battich*, vulgò *Melone*. Ergo א erit servile.

בָּטֵל *Cessavit, Intermisit, Intermissum, Impeditum fuit:* Præt. וּבָטְלוּ Et intermittent, *Eccles.*12.3. *Chald. Præterit. fœmin.* בְּטֵלַת *Impeditum fuit, Esra.* 4.24. *Partic. præsens fœm.* בָּטְלָא *Impeditum mansit, ibid. Pah. Præt.* בַּטִּלוּ *Cessare fecerunt, Impediverunt, Esr.* 4. 23. *Infinit.* לְבַטָּלָא *Ad impediendum, v.* 21.

בֹּחַן m. *Probatio*; *Munitio*, *Ezech*. 21.18. *Jes*.28.16.

בַּחַן idem, *Jes*.32.14.

בַּחוּן m. *Specula exploratoria*, vel juxta quosdam, *Turris munita*, *Jer*.6.27. Plur. cum Schurek & Aff. בַּחוּנָיו speculas ejus, *Jes*.23.13. à sing. בַּחוּן formæ תַּנּוּר.

בָּחַר *Elegit*, *Selegit*: ferè cum Præpositione ב construitur. Præter. בְּךָ בָּחַר Te selegit, *Deut*.7.6. *Niph*. Præt. וְנִבְחַר Et eligetur, electa erit, *Jer*. 8.3. Partic. נִבְחָר Selectum, Lectissimum, *Prov*.8.16. *Pyh*. Fut. יְבֻחַר Eligetur, *Eccl*. 9.4. ubi juxta Masorethas legendum יְחֻבַּר *Associabitur*.

בָּחוּר m. *Lectus*, *Electus*: item, *Juvenis*, quasi ad omnes operas Selectus, *Ezech*. 9.6. Plur. constr. בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל Juvenum Israelis, 1 *Sam*. 26.2. Et plurale alterius formæ בַּחוּרִים *Psal*. 148.12. à sing. בַּחוּר formæ תַּנּוּר ex Dagessatis: sic quoque juxta quosdam, *Jes*.42.22. *Const*. בַּחוּרֵי Juvenes, *Ezech*.23.6. Aff. בַּחוּרֵיהֶם Juvenes eorum, 2 *Par*. 36. 17.

בְּחוּרִים m. p. *Juventus*, quasi ætas Selecta: Aff. מִבְּחֻרָיו A juventute sua, *Num*. 11.28.

בְּחֻרוֹת f. p. idem: Aff. בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ In diebus juventutis tuæ, *Eccles*. 12.1.

בָּחִיר m. *Electus*: Constr. בְּחִיר, 2 *Sam*. 21.6. Aff. בְּחִירִי Electus meus, *Jes*.42.1. Plur. cum Aff. בְּחִירָיו Electi ejus, *Psal*. 105.6.

מִבְחוֹר m. *Delectus*, *Selectum*, *Lectissimum*, 2 *Regum* 3.19.

מִבְחָר m. idem: Constr. מִבְחַר בַּחוּרָיו Selectissimum Juvenum ejus, *Jer*. 48.15. Plur. cum Aff. מִבְחָרָיו Delectuum ejus. *Dan*. 11.15.

בָּטָא *Pronunciavit*, *Effutivit*: Partic. בּוֹטֶה Effutiens, *Prov*. 12.18. ex forma Quiescentium tertiâ ה: *Pih*. Infinit. לְבַטֵּא Effutiendo, & Futur. יְבַטֵּא Effutit, *Levit*. 5.4.

בית m. *Domus*, *familia* : & generaliter *Sedes*, *Locus*, quo aliquid capitur vel continetur, ut *Exo*. 25. 27. 2 *Sam*. 15. 17. 1 *Reg*. 18. 32. בַּיְתָה בֵּיתָה Ad domum, In domum, versus domum, Intus : *Gen*. 43. 24. *Ezech*. 44. 17. מִבַּיִת *Intrinsecus*, *Exod*. 25. 11. & intercedente articulo, מֵהַבַּיִת idem, *Ezech*. 40. 9. Constr. בֵּית *Gen*. 24. 7. בֵּית־לָהּ Intra eam, *Ezec*. 1. 27. sic מִבֵּית *Exod*. 26. 33. Aff. בֵּיתוֹ Domus ejus, בֵּיתְךָ Domus tua, בֵּיתִי Domus mea, &c. Plur. בָּתִּים *Domus*, *Sedes*, *Familiæ*, *Exod*. 1. 21. *Ædiculæ*, *Sacella textilia*, 1 *Reg*. 23. 7. לְבָתִּים Pro domibus, In loca vel sedes, *Exod*. 25. 27. Const. Aff. בָּתֶּיךָ Domus tuæ, *Exod*. 10. 6. Kametz ante Dagesch forte irregulare est. Fortè est propter defectum literæ Jod, vel ad differentiam בָּתִּים Bathi, scribit Ab. Esra, *Exod*. 12. 8. *Chal*. בַּיְתָא דְנָה *Domum hanc*, *Esr*. 5. 9. *Construct*. עֲבִידַת בֵּית אֱלָהָא *Opus domus Dei*, *Esr*. 4. 24. *Aff*. וּבַיְתֵהּ *Et domus ejus*, *Esr*. 3. 29. *Plur*. וּבָתֵּיכוֹן *Et domus vestræ*, *Dan*. 2. 5.

בִּיתָן m. *Palatium* : אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן Ad hortum palatii, *Esth*. 7. 7. Constr. בִּיתַן הַמֶּלֶךְ Palatii regis, *Esth*. 1. 5. Quidam, Hortum interiorem vertunt.

בִּית *Chald*. Pernoctavit, *Dan*. 6. 18. *pro Hebræo* לון *sæpissimè in Targum ponitur*.

בָּכָא m. *Morus* : *Psal*. 84. 7. *Plur*. מִמּוּל בְּכָאִים Ex adverso mororum, 2 *Sam*. 5. 23.

בָּכָה *Flevit*, *Deflevit* : regit Accusativum, & frequenter est cum Præpositionibus עַל, אֶל & ל Præt. וּבָכוּ אֵלַיִךְ Et fleverunt ad vel propter te, Defleverunt te, *Ezech*. 27. 31. Infin. בָּכוֹ Flendo, *Jer*. 22. 10. cum ו loco ה : Futur. וַיֵּבְךְּ Et flevit, *Gen*. 27. 38. cum Apocopa tertiæ radicalis. *Niph*. Part. נִבְכִים, unde constr. עַד נִבְכֵי־יָם usque ad fluenta, fluctus vel profunda maris, *Job*. 38. 16. per metaphoram, *Pih*. Partic. fœm. מְבַכָּה Deflet, *Jer*. 31. 15. Plur. מְבַכּוֹת Deflentes, *Ez*. 8. 14.

בטן בֶּטֶן f. *Venter*, *Uterus*, *Num.* 5. 22. metaphoricè *Prominentia*, *Projectura*, 1 *Reg.* 7. 20. Affix. בִּטְנִי Ventris mei, *Job.* 19. 17.

בָּטְנִים m. p. *Nuces terebinthinæ*, *Gen.* 43. 11. quidam nuces *Avellanas* explicant.

בי *ô*, *Ah*, *Quæsò*, *Obsecrò*; particula obsecrandi juxta Hebræos, *Gen.* 43. 20. *Exod.* 4. 10.

בין *Inter*; interdum habet naturam Nominis, quasi *Medium* vel *Medietatem* dicas: בְּבֵין In inter, In Medio, *Jes.* 44. 4. Ubi Veneta magna habent בְּבֵן absque י: Aff. בֵּינוֹ Inter eum: בֵּינִי וּבֵינֶךָ Inter me & inter te, *Gen.* 16. 15. בֵּינִי וּבֵינְךָ 1 *Sam.* 20. 23. בֵּינֵינוּ Inter nos, בֵּינֵיכֶם Inter vos; quorum quædam habent formam pluralem masculinam. Sic fœmininâ terminatione אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל Ad intermedietates orbium, id est, In medium vel Intervallum, *Ezech.* 10. 2. מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים E medietatibus, è medio, ex intervallo Cherubinorum, ibid. בֵּינוֹתָם Inter eos, *Gen.* 42. 23. בֵּינוֹתֵינוּ Inter nos, *Gen.* 26. 28. Et formâ duali, absque י in medio אִישׁ הַבֵּנַיִם Vir medietatum, 1 *Sam.* 17. 4. id est, Intermedius, interponens se inter duo castra, duello pugnam transacturus. Huc quidam referunt לַבֵּן *Ad medianum*. scil. cantum musicum, nempe Tenorem, ut vulgò vocant, *Psal.* 9. 1. de quo vide etiam in עֲלָם *Chald.* בֵּין *Inter*. *Dan.* 7. 5. בֵּינֵיהֵן *Inter ea*, *v.* 8.

ביץ בֵּיצָה f. *Ovum*, apud Rabbinos: Plur. בֵּיצִים Ova, *Deuter.* 22. 6. Const. בֵּיצֵי *Jes.* 59. 5. Affix. מִבֵּיצֵיהֶם Ex ovis eorum, ibid.

ביר בֵּיר m. *Puteus*, *Jer.* 6. 7. ubi scribitur בַּיִר quasi sit בּוֹר, sed Masorethæ notarunt legendum בֵּיר.

בִּירָה f. *Regia*, *Palatium*, *Castrum*, 1 *Paral.* 29. 1. *Chald.* בְּבִירְתָא In Regia, *Esr.* 6. 2.

בִּירָנִיּוֹת f. p. Palatia, Arces, Basilicæ. 2 *Par.* 17. 12.

בַּל *Non, Nequaquam,* בַּל חָלִיתִי Non ægrotavi, *Prov.* 23. *v.* 35. בַּל יֹאמְרוּ Ne dicant, *Hos.* 7. 2.

בְּלִי *Non: Sine, Præter, Absque:* עַד־בְּלִי Donec non, *Ps.* 72. *v.* 7. עַל־בְּלִי Eo quòd non, *Gen.* 31. 20. בִּבְלִי In vel per non, Absque, *Deut.* 4. 42. לִבְלִי־חֹק Ad non modum, immodicè, *Jes.* 5. 14. לִבְלִי־אֹכֶל Propter non cibum, id est, penuriâ cibi, *Job.* 38. 41. מִבְּלִי Eo quòd non, quòd nulli, *Thren.* 1. 4. מִבְּלִי לְבוּשׁ Absque veste, *Job* 24. 7. הֲמִבְּלִי־אֵין An propterea quod non ulla, id est, nulla prorsus, *Exod.* 14. 11. Pleonasmus, cui similis in בִּלְעֲדֵי.

בִּלְעֲדֵי Vide infrà in בלע.

בִּלְתִּי Idem, habétque epenthesin literæ ת: ut עַד בִּלְתִּי usq; dum non, *Job* 14. 12. בִּלְתִּי אִם Nisi, Præter. *Gen.* 47. *v.* 18. לְבִלְתִּי Ad non, quomodo frequenter cum Infinitivo construitur: מִבִּלְתִּי Propterea quòd non. Cum Affixis, בִּלְתִּי Absque me, *Jes.* 10. 4. בִּלְתֶּךָ Absque vel Præter te, 1 *Sam.* 2. 2. nec cum pluribus reperitur.

בְּלִימָה *Nihilum, Job.* 26. 7. compositum ex בְּלִי Non, & מָה *Quid* sive aliquid.

בְּלִיַּעַל Nequam, nullius frugis. Vide in יעל.

בלא *Chald.* Consumi, Atteri vetustate: *Pah.* בַּלֵּא *Attrivit: Futur.* יְבַלֵּא *Deteret. Dan.* 7. 25.

בְּלוֹ m. *Tributum provinciale,* Vetus & solitum, *Esr.* 4. 13. Talmudici exponunt כסף גולגלתא Tributum capitationis, in singula capita.

בלג *Hiph.* הִבְלִיג *Recreare, Confortare se.* Part. הַמַּבְלִיג Qui recreat se, *Amos* 5. 9. fœm. cum ׳ paragogico, מַבְלִיגִיתִי Recreans, vel recreatura se, scilicet anima, *Jer.* 8. 18. juxta quosdam est nomen, *Recreatio mea,* Futurum וְאַבְלִיגָה Et recreabo me, *Job.* 9. 27. & 10. 20. *Psal.* 39. 14.

בלה *Veterascere, Vetustate teri, Atteri, Deteri:* Præter. וְלֹא־בָלוּ Non inveteraverunt, *Deut.* 29. 5. Infin. אַחֲרֵי בְלֹתִי Post veterascere me, *Genes.* 18. 12. *Pih.*

בֶּכֶה m. *Fletus*, *Esr.* 10. 1.
בְּכִי m. idem, *Jer.*9.10. Aff. בִּכְיִי Fletus mei, *Psal.* 6. 9.
בָּכוּת f. idem, *Gen.* 35. 8.
בְּכִית f. idem ; *Aff.* בְּכִיתוֹ Fletus ejus, *Gen.* 50. 4.

בכר בְּכוֹר m. *Primogenitus*, *Primogenitum*, *Gen.* 25. 13. *Deuter.* 21. 17. Aff. בְּכוֹרוֹ Primogenitus ejus, *Gen.*22. 21. Plural. Construct. בְּכוֹרֵי, *Psalm.* 135. 8. Aff. בִּבְכוֹרֵיהֶם In primogenitis illorum, *Psalm.* 136. *v.* 10. Et forma fœmin. וְאֶת־בְּכֹרוֹת Et primogenita, *Nehem.* 10. 36.
בְּכוֹרָה f. *Primogenitura*, *Jus Primogenitorum*, *Genes.* 25. 32. Aff. אֶת־בְּכֹרָתְךָ Jus tuum primogenitorum, *v.* 31.
בְּכִירָה f. *Primogenita*, *Gen.* 19. 31.
בִּכֵּר *Pih.* *Primogenitum proferre*, *efficere vel instituere*, *Jus primogenituræ dare* : Infin. לְבַכֵּר *Deut.* 21. 16. Futur. יְבַכֵּר Primogenita profert, *Ezech.*47.12. *Puh.* Fut. יְבֻכַּר Primum gignetur, *Lev.*27.26. *Hiph.*Par. fœm. כְּמַבְכִּירָה Tanquam primipara, *Jer.* 4. 31.
בִּכּוּרִים m. p. *Primitiæ*, *Primitivi fructus*, *Levit.* 23. 17. Construct. בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ Primitiæ operum tuorum, *Exod.* 23. 16. Affix. בִּכּוּרֶיךָ Primitiarum tuarum, *Levit.* 2. 14.
בִּכּוּרָה f. *Præcox*, *Primus fructus*, *Mich.*7.1. at illud כְּבִכּוּרָהּ habet Mappik redundans, *Jes.* 28. 4. Plur. בַּכֻּרוֹת Præcocia, *Jerem.*24.2. cum Pathach, ex forma חַבּוּרָה.
בִּכְרָה f. *Dromas*, *Jerem.* 2. 23. Plural. Construct. בִּכְרֵי *Jesa.* 60. 6.

בל בָּל *Chald.* Cor, Animus, *quasi per transpositionem literarum ab Hebræo* לֵב *deductum*, *juxta Hebræos plerosque*, *Dan.* 6. 15. *Addit Aben Esra*, *etiam Arabice* Cor *dici* בָּל, *Kimchi in lib. Radic. scribit*, *juxta quosdam interpretes idem esse quod* מַחֲשָׁבָה Cogitatio, *& inde Arabice*, אגעל בלך *id est*, שִׂים מַחֲשַׁבְתְּךָ Adhibe cogitationem tuam.

בָּלַם *Constrinxit* : Infin. לִבְלוֹם Ad constringendum, *Psal.* 32. 9.

בְּלִימָה Vide suprà in בל.

בָּלַס *Perquisivit* : Partic. וּבוֹלֵס Et perquirens, *Amos* 7. 14. Ex Chaldæo בְּלַשׁ deductum est.

בָּלַע *Absorpsit, Exsorbuit, Deglutivit, Devoravit, Perdidit*, Item, *Texit, Operuit*. juxta quosdam, *Num*. 4. 12 *Iesa*. 9. 16. Præter. בְּלָעַנִי Deglutit me, *Ier*. 51. 34. Infin. עַד־בִּלְעִי Ad deglutire me, Dum deglutiam, *Job* 7. v. 19. *Niph*. Præter. וְנִבְלַע Et absorbebitur, *Hos*. 8. 8. נִבְלְעוּ Absorbentur, *Ies*. 28. 7. *Pih*. Præter. בִּלַּע Absorbuit, *Ies*. 25. 8. בִּלֵּעוּ Perdunt, *Ies*. 3. 12. Infin. כְּבַלַּע Quum absorbent, *Num*. 4. 20. *Pyh*. Part. מְבֻלָּעִים Perditi, *Ies*. 9. 16. Fut. יְבֻלַּע Absorberetur, *Iob* 37. 20. *Hith*. Futur. תִּתְבַּלַּע Absorbeatur, *Psal*. 107. 27.

בֶּלַע m. *Absorptio, Perditio, Pernicies, Psalm*. 52. 6. *Aff*. אֶת־בִּלְעוֹ Absorptum ejus, *Ier*. 51. 44.

בִּלְעֲדֵי *Præter, Præterquam, Excepto* : בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה Præterquam quòd video, *Job* 34. 32. Vox ex duabus composita, scribit Aben *Esra*, *Gen*. 41. 16. nempe ex בַּל & עַד, vel עֲדֵי, unde & ב interdū cum Pathach notatur. Sæpiùs cum מ ab initio, מִבַּלְעֲדֵי Præter. *Num*. 5. 20. הֲמִבַּלְעֲדֵי An præter. *Ier*. 44. 18. Sic 2 *Reg*. 18. 25. & *Ies* 36. 10. Tria juxta Masoram, בִּלְעֲדֵי רַק Præter duntaxat, *Gen*. 14. 24. cum Pathach, quod Kimchi esse existimat, quale in חֲרוֹנִי, & similibus. Est autem Pleonasmus, ut & in בַּל & אַךְ: Aff. בִּלְעָדַי Excepto me, *Gen*. 41. 16. מִבַּלְעָדַי Præter me, *Ies*. 43. 11. & 44. 6. cum Pathach sub ב.

בָּלַק *Exinanivit* : Part. וּבוֹלְקָהּ Et exinaniturus eam, *Ies*. 24. 1. *Pyh*. Partic. fœmin. מְבֻלָּקָה Exinanita, *Nah*. 2. 10.

* בִּלְתִּי Vide suprà in בַּל.

בָּמָה f. *Excelsum, Sacellum, Ara idolorum*, הַבָּמָתָה In excelsum illud, 1 *Samuel*. 9. 13. Plural.

בָּלָה Consumpsit, Trivit, Detrivit: Præt. בִּלָּה בְשָׂרִי Terit carnem meam, *Thren.* 3.4. Partic. מבלהים vide in בהל Infin. לְבַלּוֹת Consumendo, *Psal.* 49.15. Fut. יְבַלּוּ Deterent, *Jesa.* 65.22.

בָּלֶה m. *Vetus*, *Tritum* : Plur. שַׂקִּים בָּלִים Saccos tritos, *Jos.* 9.4. Fœmin. לַבָּלָה Effætæ, *Ezech.* 23.43. Plural. נְעָלוֹת בָּלוֹת Calcei triti, *Jos.* 9.5.

בְּלוֹיִם m. p. *Veteramenta* : Constr. בְּלוֹיֵ pro בְּלוֹיֵי *Jer.* 38.11. & בְּלוֹאֵי *v.* 12.

בְּלִי m. Consumptio, *Ies.* 38.17.

בַּלָּהָה f. Vide suprà in בהל.

תַּבְלִית f. Consumptio, *Ies.* 10.25.

בָּלַל *Confudit*, *Perfudit*, *Miscuit*, *Gen.* 11.9. בַּלֹּתִי Perfudi, *Psal.* 92.11. vel intransitivè, *Perfusus sum* R. Sal. Infinitivum facit cum Affixo, pro לְבַלּוֹתִי Perfundendo me, hoc est, juxta Chaldæum, רַבֵּיתָא יָתִי Inungis me oleo recenti, id est, constanti dominatu, viribus & potentiâ me instruis, ut non peream sicut improbi, quorum instabilitatem versu præcedenti proposuit. Similem formam Infinitivi vide in חָנַן. Quidam faciunt Infinitivum Pihel à בָּלָה pro בְּבַלּוֹתִי *In veterascendo me*, Senescente me, In senectute mea, scilicet perfundis me, quod tunc subaudiendum. Partic. præt. בָּלוּל Mistum, *Exod.* 29.40. בְּלוּלָה f. *Lev.* 7.10. Plur. בְּלוּלוֹת Mixtæ, *Lev.* 2.4. Fut. וְנָבְלָה Et confundamus, *Gen.* 11:7. pro נָבֹלָּה. Vidè simile in בָּקַק. Et aliâ significatione, וַיָּבָל *Et pabulum dedit*, q. d. pabulavit, pabulum miscuit, *Iud.* 19.21. à Nomine quod mox sequitur. *Hith.* Fut. יִתְבּוֹלָל Confundit, Commiscet se, *Hos.* 7.8.

בְּלִיל m. *Farrago*, *Pabulum*, *à Miscendo*, *Ies.* 30.24. Aff. עַל־בְּלִילוֹ juxta farraginem suam, *Iob.* 6.5.

תֶּבֶל m. *Confusio*, *Lev.* 18.23. & 20.12.

תְּבַלֻּל m. *Suffusio*, Vitium oculi, quo visus confunditur, *Levit.* 21.20.

quandoque בְּן ut *Deuter.* 25. 2. Cum ו paragogico בְּנוֹ בְעוֹר Filius Behoris, *Num.* 24.3. cui simile vide in Nomine חַיָּה Aff. בְּנוֹ Filius ejus, בְּנִי Filius meus, בִּנְךָ Filius tuus, בְּנֵנוּ Filius noster,&c. Plural. בָּנִים *Filii, Nepotes, Posteri : Pulli, Job* 39. 19. Discipuli, doctrinâ & institutione filii. Vide R. Salomon *Deut.* 6. 7. Construct. בְּנֵי *Gen.* 6. 2. Aff. וּבְנֵיהֶם Et pulli earum, *Gen.* 32. 15. בָּנָיו Filii ejus, *Gen.* 46. 7. *Chald.* בְּנֵי *Filii, Dan.* 2. 25. וּבְנֵי תוֹרִין *Et filii bovum, id est, juvenci, Esr.* 6. 9. בְּנֵיהוֹן *Filii eorum, Dan.*6.24. וּבְנוֹהִי *Et filiorum ejus, Esr.*6.10.

בַּת f. *Filia*, quasi ex בֶּנֶת ut Dagesch ostendit, in forma Affixorum, tum etiam ejus Plurale. Sic est אַף Ira, ex אֶנֶף, Metaphoricè quoque hoc nomine appellantur *Oppida, Pagi, Villæ*, quæ sunt quasi Filiæ majorum civitatum : Aff. בִּתּוֹ Filia ejus, *Gen.* 29. 6. Plur. בָּנוֹת Filiæ, quasi à sing. בָּנָה : Constr. בְּנוֹת *Gen.* 6. 2. Aff. וּבְבְנוֹתֶיהָ Et in villis ejus, *Jud.* 11. 26. בְּנוֹתֶיךָ Filias tuas, *Gen.*31.31. vide etiam infrà בַּת suo loco,& בָּבָה.

בְּנַס *Chald. Irasci, Indignari :* Præt. בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא Indignatus fuit & efferbuit plurimùm, *Dan.* 2. 12. וְנָסִים וּבְנַס מָרְדְּכַי Et conturbatus ac indignatus fuit Mardocheus, *Esth.* 4. 17. Quidem volunt ב esse servile & נַס Ira, à נְסַס. His obstant sequentia וּבְנַס פַּרְעֹה Et indignatus fuit Pharao, Hebr. וַיִּקְצֹף *Gen.* 40.2. in Jonathane, בְּנַסוּ וּקְצַפוּ Indignati sunt & efferbuerunt, *Esth.*2.21. in Venetis primæ editionis, pro quo in altera כְּנַסוּ mendosè per כ : וְהָא אִנּוּן בְּנִיסִין Et ecce illi erant indignabundi, *Gen.*40.6. in Targum Jonathanis: אַפֵּי בְּנִיסְתָא Facies indignabundæ, *Prov.* 25.23. ubi in Venetis pravè est כ initio : Nomen, עֲלַי בְּנָסָא מִתְמַלְאִין Contra me indignatione replentur, *Job* 15. 10. Addit Elias à נְסַס nullum defectivum נַס reperiri. Integrum, וּבְנָסִים סַגִּי Et in indignatione multa, *Eccles.*5.16.

במות Excelſa, *Num.* 21.28. Aff. בָּמוֹתֶיךָ *Excelſa tua*, 2 *Sam.* 1.25 בָּמוֹתָיו Excelſa ejus, 2 *Reg.*18.22. at de בָּמוֹתָיו *Jeſa.* 53.9. interpretes variant. Et alia forma, בָּמֳתֵי אָרֶץ Excelſa terræ, *Deut.*32.13. cum Vau redundante; juxta Maſorethas. Sequitur punctationem Nominis קָמָה, unde radix potius formanda eſſet בום.

בָּנָה *Ædificavit, Exſtruxit*: Futurum per Apocopam, וַיִּבֶן Et ædificavit, *Zach.* 9.3. Hinc *Ædificare domum*, metaphoricè dicitur & de liberorum procreatione: ut, אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת־בֵּית אָחִיו Qui non ædificaverit domum fratris ſui, *Deut.* 25. 9. אֲשֶׁר בָּנוּ Quæ exſtruxerunt domum Iſraelis, *Ruth.* 4.11. Sic in Niphal. Inde בֵּן *Filius*, quaſi Ædificium familiæ paternæ, quæ in eo habitat & conſervatur. *Chald. Præter.* בְּנַיְתַהּ *Ædificavi eam, Dan.* 4. 27. וּבָנוֹ *Et ædificarunt, Eſra* 6. 14. *Part. præſens maſc. Plural.* בָּנַיִן *Ædificantes, Eſr.*4.12. *Partic. præter.* בְּנֵה *Ædificata fuerat, Eſr.*5.11. *Infinit.* לְמִבְנֵא *Ædificare, Eſra* 5. 2. *vel* מ *ejecto & per Dageſch compenſato* לִבְּנֵא, *v.*3. *cum* ה *paragogico*, לְמִבְנְיָה *Ædificandi, v.*9. *Futur.* יִבְּנוֹן *Ædificanto, Eſra* 6.7. *Niph.* Præter. נִבְנָה Ædificata fuerat, 1 *Reg.* 3. 2. Partic. הַנִּבְנֶה Quæ ædificata fuerit, 1 *Par.*22.19. Infin. לְהִבָּנוֹת Ut ædificaretur, *Hag.* 1. 2. Futur. אִבָּנֶה Ædificabor, Liberos conſequar, *Gen.*16.2. & 30. 3. *Chald. ex Ithp. Partic.* מִתְבְּנֵא *Ædificatur, Eſr.*5.8,16. *Futur.* יִתְבְּנֵא *Ædificabitur, Eſr.*6.3. תִּתְבְּנֵא *Ædificabitur, Eſr.*4.13,16.

בִּנְיָה f. *Ædificium, Ezech.* 41.13.

בִּנְיָן m. idem verſ.12. *Chald.* בִּנְיָנָא *Eſr.* 5. 4.

מִבְנֶה m. *Structura*: Conſtr. כְּמִבְנֵה־עִיר Quaſi ſtructura civitatis, *Ezech.* 40.2.

תַּבְנִית f. *Structura, Similitudo, Exemplar, Forma*: *Aff.* תַּבְנִיתוֹ Similitudinem illius, 2 *Reg.* 16.10.

בֵּן m. *Filius*, latè: *Gener*, 1 *Sam.* 24.17. *Pullus, Lev.* 12.6. *Ramus, Gen.* 49. 22. *Pſal.* 80. 16. Conſtruct. בֶּן, & quandoque

ritata marito, id eſt juncta marito, *Gen.* 20. 3. *Niph.* Futur. תִּבָּעֵל Maritabitur, *Prov.* 30. 23.
בּוֹעֵל m. *Conjux, Maritus, Plural.* בֹּעֲלַיִךְ Conjuges tui, *Jeſa.* 54. 5.
בַּעַל m. *Dominus, Maritus, Conjux.* Latiſſimè uſurpatur, vide *Gen.* 37. 19. & 14, 13. & 49. 23. *Exod.* 24. 14. *Prov.* 1. 17. & 29. 22, &c. Eſt & proprium nomen loci, & idoli, atque ita variè cum multis vocibus jungitur: Aff. בַּעְלִי Maritus meus, *Hoſ.* 2. 16. בַּעְלָהּ Mariti ſui, *Prov.* 12. 4. Plural. בְּעָלִים Bahalimi, tutelares dii, *Jud.* 2. 11. *Hoſ.* 11. 2. Conſtr. בַּעֲלֵי Domini, *Jud.* 9. 2. 3. Aff. בְּעָלֶיהָ Dominos ſuos, *Eccleſ.* 7. 13. Cum Affixis etiam ſenſu ſingulari uſurpatur, *Exod.* 21. 29. & 22. 11. & ſæpiùs eo capite, *Jeſa.* 1. 3, & alibi. *Chald.* בְּעֵל *Dominus, Præſes*: בְּעֵל טְעֵם *Præſes conſilii, Eſr.* 4. 8.
בַּעֲלָה f. *Domina*: & nomen urbis, Bahala, *Joſ.* 15. 9. בַּעֲלָתָה Bahalam verſus, 1 *Paral.* 13. 6. Conſtruct. בַּעֲלַת־אוֹב Domina Pythonis, Pythoniſſa vel prædita Pythone, 1 *Sam.* 28. 7. בַּעֲלַת־הַבַּיִת Domina domus, 1 *Reg.* 17. 17. Hera domeſtica.
בָּעַר *Arſit, Exarſit, Succenſus, Combuſtus fuit*: & interdum tranſitivè, *Accendit, Exuſſit*, ut *Pſ.* 83. 15. item *Obbruteſcere*, ex ſignificatione Nominis derivati, unde Futurum יִבְעֲרוּ Obbruteſcent, *Jerem.* 10. 8. & ſic Particip. בֹּעֲרִים Obbruteſcentes, Brutiſſimi, *Pſal.* 94. 8. at אֲנָשִׁים בֹּעֲרִים Homines ardentes, odio ſcilicet, id eſt, infeſtiſſimi, juxta Maſoretharum notam, *Ezech.* 21. 36. *Niph.* Præter. נִבְעַר Obbruteſcit, *Ier.* 10. 14. נִבְעֲרוּ Obbrutuerunt, *v.* 21. & ſic *Ieſa.* 19. 11. *Pih.* בִּעֵר *Ardere fecit, Accendit, Incendit, Succendit, Combuſſit, Exuſſit*, & indè latiùs, *Suſtulit, Removit*, ut ſtipulæ ex agris exuſtione removentur: & ſicut herbæ ab animantibus depaſcuntur, unde eſt *Pavit, Depavit*, ut *Exod.* 22. 5. *Ieſa.* 3. 14. Eadem ſignificat & in

בֹּסֶר m. *Omphax*, *Uva immatura* : *Jerem.* 31.29. Aff. בִּסְרוֹ Omphacem ejus, *Job* 15.33. cujus absolutum possit esse בֶּסֶר.

בָּעָה *Bullavit*, *Bullas excitavit*, & ex usu Chaldaico *Petivit*, *Quæsivit*, *Rogavit* : Imp. cum Fut. אִם־תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ Si quæsituri estis, quærite, *Jesa.* 21.12. מַיִם תִּבְעֶה אֵשׁ Aquas bullat vel ebullire facit ignis, *Jes.* 64.2. *Chald. Præter.* בְּעָה *vel* בְּעָא *Petiit*, *Dan.* 2.16.49. דִּי בְעֵינָא *Quod quærebamus*, *Dan.* 2.23. וּבְעוֹ *Et quærebant*, *vers.* 13. *Partic.* בָּעֵה *Orans*, *Dan.* 6.11. *Plur.* בָּעַיִן *Quærebant*, *vers.* 4. *Infin.* לְמִבְעֵא *Petendum*, *Dan.* 2.18. *Futur.* אֶבְעֵא *Quæsivi*, *Dan.* 7.16. יִבְעֵא *Petierit*. 6. *v.* 8. *Ex Pahel Futurum*, יְבַעוֹן *Requisiverunt* 4. *v.* 33. *Niph.* Præter. נִבְעוּ Requisita sunt, *Obad.* 6. Partic. נִבְעָה Tumens, Inflata est ut bulla, ut Ab. Esra explicat, *Jesa.* 30.13.

בְּעִי m. *Postulatio*, *Petitio*, *Job* 30.24. ut R. Levi Gerson explicat, de quo vide amplius in עיה.

בָּעוּת f. *Chald.* Petitio : *cum* Aff. בָּעוּתֵהּ *Petitionem suam*, *Dan.* 6.14. *& per Apocopam*, בָּעוּ *v.* 8.

אֲבַעְבֻּעוֹת f. p. *Bullæ*, *Pustulæ*, *Exod.* 9.9.

בָּעַט *Recalcitravit* : Futurum וַיִּבְעַט Et recalcitravit, *Deuteron.* 32.15. תִּבְעֲטוּ Recalcitrabitis, 1 *Sam.* 2.29.

בָּעַל *Dominatus est*, *Dominium habuit*, *Imperavit* : Et ad virginem vel mulierem relatum, *est Dominum*, *Maritum ejus esse vel fieri*, *Ducere eam* in uxorem : Præter. וּבָעַל בַּת Et duxerit filiam, *Mal.* 2.11. וּבְעָלָהּ Et maritus ejus fuerit, *Deut.* 24.1. וּבְעַלְתָּהּ Duces eam, Maritus ejus eris, *Deut.* 21.13. *Dominandi* significatione construitur ferè cum ב & ל, ut *Jer.* 3.14. 1 *Par.* 4.22. vel assumit Affixa, ut בְּעָלוּנוּ Imperabunt nobis, *Jes.* 26.13. Particip. præter. fœmin. בְּעוּלָה Maritata, Conjugata, *Jes.* 62.4. Constr. בְּעֻלַת בַּעַל Maritata

ritata

בצץ בִּץ m. *Cœnum, Lutum* : הָטְבְּעוּ בַבִּץ Demersi sunt in cœnum, *Jer*. 38. 22.

בִּצָּה f. idem *Job* 8. 11. Plurale cum א loco ו, בִּצֹּאתָו Cænosa ejus, *Ezech*. 47. 11.

בָּצֵק *Intumuit* : Præt. בָּצֵקוּ Intumuerunt, *Neh*. 9. 21. בָּצֵקָה Intumuit, Inflatus est, *Deut*.8.4.

בָּצֵק m. *Massa* farinacea, ab Intumescendo, *Ex*. 12.39. Aff. אֶת־בְּצֵקוֹ Massam suam, *v*. 34.

בָּצֶקֶת f. *Fermentatio*, juxta quosdam; vide in יָצַק.

בָּצַר f. *Præcidit*; *Vindemiavit* : Partic. loco Nominis, כְּבוֹצֵר Ut vindemiator, *Jerem*. 6. 9. Plural. בֹּצְרִים Vindemiatores, *Jer*. 49.9. Futur. יִבְצֹר Vindemiat, Præcidit, *Psal*.76.13. תִּבְצֹר Vindemiabis, *Levit*. 25.5. In *Niph*. נִבְצַר *Præcidi*, id est, Averti, Cohiberi, Prohiberi : Futur. יִבָּצֵר Præcideretur, *Gen*. 11. 6. *Job* 42. 2. In *Pih*. בִּצֵּר *Munivit* : Infinit. לְבַצֵּר Ad muniendum, *Jesa*. 22.10. Futur. *Jerem*.51.53.

בָּצִיר m. *Vindemia*, *Levit*. 26. 5. Constructum מִבְּצִיר Præ vindemia, *Jud*. 8. 2. Affix. בְּצִירֵךְ Vindemiam tuam, *Jer*.48.32.

בָּצוּר m. *Munitum*. Fœmin. חוֹמָה בְּצוּרָה Murus munitus, *Jesa*.2.15. Plural. עָרִים בְּצוּרוֹת Civitates munitæ, *Num*. 13. 29. גְּדוֹלוֹת וּבְצֻרוֹת Magna munita, id est, abstrusa, *Jer*.33.3.

בֶּצֶר m. *Aurum lectissimum*, quasi ab igne Munitum, aut quòd sit hominis Munimentum, *Job* 22. 24. vide זָהָב.

בְּצַר m. idem, *Job* 36.19. Plur. בְּצָרֶיךָ Aura tua, id est, auri copia, copiosissimum aurum tuum *Job* 22. 25. notat autem Kimchi in lib. Rad. in quibusdam exemplaribus correctis reperiri absque י quasi singulare.

בִּצָּרוֹן m. *Munitio*, *Zach*.9. 12.

בַּצֹּרֶת f. *Cohibitio pluviæ*, *Siccitas*, *Sterilitas* : וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת Et in anno cohibitæ pluviæ, *Jer*. 17.8. id est, sicco

&

in *Hiphil. Pyh.* Partic. מְבֹעֶרֶת Succensa, *Jer.* 36. 22. *Hiph.* Præt. וְהִבְעַרְתִּי Et comburam, *Nah.*2.13. Partic. מַבְעִיר Sublaturus vel Remoturus sum, 1 *Reg.* 16. 3. Futur. יַבְעֶר Depaverit, *Exod.* 22. 5.

בְּעִיר m. *Brutum, Jumentum, Pecus* : Aff. בְּעִירֹה Pecus suum, *Exod.*22.5. בְּעִירָם Bruta eorum, *Psal.*78.48.

בַּעַר m. *Brutus, Baro, Bardus*, id est, stupidus, *Psal.* 73. 22. & 92.7.

בְּעֵרָה f. *Incendium, Exod.* 22. 6.

תַּבְעֵרָה f. *Exarsio, Combustio*, sed est ut nomen proprium loci, *Num.* 11.3.

בעת *Pih. Perterruit, Perturbavit* : Præter. בִּעֲתֻהוּ Perturbant eum, *Job* 18. 11. Partic. fœm. מְבַעִתֶּךָ Perturbat te, 1 *Sam.*16.15. *Niph.* Præter. נִבְעַת Territus fuit, *Est.*7.6. נִבְעַתִּי Conturbatus fui, *Dan.*8.17.

בְּעָתָה f. *Terror, Jer.*8.15.

בִּעוּתִים m. p. *Terrores, Conturbationes* : Constr. בִּעוּתֵי *Job* 6. 4. Aff. בִּעוּתֶיךָ Conturbationes tuæ, *Psal.*88.17.

בצל m. *Cepa* : Plur. וְהַבְּצָלִים Et ceparum scilicet recordamur, *Num.*11.5.

בצע *Quæstum fecit, Quæstui vel avaritiæ deditus fuit* : item *Divisit, Discidit, Concidit* ; *Concisus, Sauciatus fuit, Concidit se*, & ita cum פצע convenit, ב & פ inter se commutatis : Particip. בֹּצֵעַ בֶּצַע רָע Quæstuosus quæstus mali, id est, Quæstui deditus, q.d. Quæstuans quæstum, *Abac.* 2. 9. וּבְצַעַם Imper. Et divide eos, *Amos* 9. 1. cum duplici Pathach præter normam. Futur. יִבְצָעוּ Concident se, Sauciabuntur, *Joel* 2. 8, *Pih.* בִּצַּע *Quæstum exercuit* vel fecit, ut *Ezech.* 22. 12. item *Præcidit, Concidit, Resecuit, Jesa.* 38. 12. *Perfecit, Complevit, Jesa.*10.12. *Zach.*4.9.

בֶּצַע *Frustulum, Segmentum, Jud.* 5. 19. *Quæstus, Lucrum*, & in malum ferè semper sumitur, *Exod.* 18. 21.

Evacuatores, Depopulatores, *Nah.* 2. 2. *Niph.* Præter. וְנָבְקָה Et exhaurietur, *Jeſ.* 19. 3. pro נִבְקָה, cui ſimile vide in סָבַב: Infin. & Futur. הִבּוֹק תִּבּוֹק Exhauriendo exhaurietur, *Jeſ.*24. 3. *Pih.* Futur. יְבַקְקוּ Evacuabunt, *Jer.* 51. 2.

בַּקְבּוּק m. *Lagena*, ſic dicta à ſono, quem inter evacuandum edit, 1 *Reg.* 14. 2. *Jer.* 19. 1.

בִּקֵּר *Pih. Quæſivit, Inquiſivit, Diſquiſivit, Requiſivit:* Præter. וּבִקַּרְתִּים Et inquiram eas, *Ezec.*34. 11. *Chald. Præter.* וּבַקַּרוּ *Et inquiſiverunt*, *Eſr.* 4. 19. *Infinit. cum* ה *paragogico* לְבַקָּרָה *Ad inquirendum*, *Eſr.* 7. 14. *Futur.* יְבַקַּר *Inquirat*, 4. *v.*15. *Hithp. Futur.* יִתְבַּקַּר *Perquiratur.* 5. 17.

בֹּקֶר m. *Manè, Diluculum*, á Requirendo: item Tempeſtivè, Opportunè ut ea ſunt, quæ manè fiunt, *Pſ.*5.4. & 46. 6. Plural. לַבְּקָרִים Matutinis ſingulis, *Pſal.*73.14. *Pſal.* 101. 8.

בָּקָר m. *Bos*, & collective *Boves*, & latiùs *Armentum*, quod peculiari Inquiſitore ac Inquiſitione hominum indigeat, *Gen.* 18. 7. Aff. בְּקָרְךָ Armenti tui, *Deut.* 12. *v.* 17. בְּקַרְכֶם Armenti veſtri, *verſ.* 6. Plural. בְּקָרִים Boves, 2 *Paral.* 4. 3. Affix. בְּקָרֵינוּ Boum noſtrorum, *Nehem.* 10. 36.

בּוֹקֵר m. *Armentarius, Bubulcus*, *Amos* 7. 14.

בַּקָּרָה f. *Inquiſitio*: Conſtr. כְּבַקָּרַת רֹעֶה Secundum inquiſitionem paſtoris, *Ezech.* 34. 12.

בִּקֹּרֶת f. *Flagellatio*, quòd fieret loro Bovino, ut ſcribit Aben Eſra, *Levit.* 19. 20.

בִּקֵּשׁ *Pih. Quæſivit, Petivit, Poſtulavit, Percunctatus eſt, Conſuluit:* Præter. בִּקֵּשׁ Quæſivit, *Deut.* 13. *v.* 10. *Pyh.* Futur. יְבֻקַּשׁ Quæratur, *Jer.* 50. 20. וּתְבֻקְשִׁי Et quæreris, *Ezech.* 26. 21.

בַּקָּשָׁה f. *Poſtulatio, Petitio:* Aff. אֶת־בַּקָּשָׁתִי Petitionem meam, *Eſr.* 5. 8.

& sterili; Plural. עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת Super rebus cohibitionum, *Jer.* 14. 1. id est, cohibitarum pluviarum, hoc est de siccitate, quasi à בַּצָּרָה.

מִבְצָר m. *Munitio*, *Lev.* 32.26. Constr. מִבְצַר *Jesa.* 25.12. Plural. מִבְצָרִים Munitiones, *Dan.* 11.24. *Constr.* מִבְצְרֵי *Thren.* 2.2. Aff. מִבְצָרֶיךָ Munitiones tuas, *Mich.* 5.11.

מִבְצָרָה f. idem. Plur. עִיר מִבְצָרוֹת Urbem munitionum, *Dan.* 11. 15.

בָּקַע *Scidit, Discidit, Fidit, Diffidit, Rupit: Disrupit, Perrupit:* Præt. בָּקַעְתָּ Fidisti, *Psal.* 74. 15. Infin. לְבִקְעָם Discindere vel Perrumpere eas, 2 *Paral.* 32. 1. *Niph.* Præter. נִבְקַע Fissa est, *Job* 25. 8. Infin. לְהִבָּקַע Ad disrumpendum, *Ezech.* 30.16. *Pih.* Præter. בִּקַּע *Discidit*, 2 *Reg.* 15.16. *Pyh.* Partic. fœmin. מְבֻקָּעָה Disrupta, *Ezech.* 26. 10. Futurum, יְבֻקָּעוּ Diffindentur, *Hos.* 14. 1. *Hiph.* Infinit. לְהַבְקִיעַ Ut perrumperent, 2 *Reg.* 3.26. Futur. וְנַבְקִיעֶנָּה Et rumpamus eam, *Jesa.* 7.6. *Hoph.* Præt. הָבְקְעָה Perrupta est, *Ier.* 39.2. *Hithp.* Præter. הִתְבַּקָּעוּ Rupti sunt, *Ios.* 9. 13. Futur. יִתְבַּקָּעוּ Diffindent se, Diffilient, *Mich.* 1.4.

בֶּקַע *Dissectio*, Dissectum in duas partes, id est, *Dimidium.* Sumitur autem pro Dimidio siclo, *Gen.* 24. 22. *Exod.* 38.26.

בְּקִיעִים m. p. *Dissectiones*, *Rupturæ*, *Amos* 6.11. Constr. בְּקִיעֵי *Iesa.* 22.9.

בִּקְעָה f. *Vallis, Convallis*, quòd à montibus utrinque Dissecta sit: לְבִקְעָה In convallem planam vel Planiciem, juxta R. Sol. *Iesa.* 40.4. Construct. בִּקְעַת, *Deut.* 34. 3. Plur. בְּקָעוֹת *Ies.* 41. 18. *Chald. constr. sing.* בְּבִקְעַת דּוּרָא *In convalle Dura*, *Dan.* 3. 1.

בָּקַק *Exhausit, Vacuavit, Evacuavit:* Præter. וּבַקֹּתִי Et exhauriam, *Ierem.* 19.7. בְּקָקוּם Evacuarunt, Depopulati sunt eos, *Nah.* 2.2. Partic. præs. בּוֹקֵק Vacua, vel activè, Evacuans, *Hos.* 10. 1. Plural. בֹּקְקִים Evacuatores,

* בַּרְבֻּרִים Vide infrà in בָּרָר.

בָּרַד *Grandinare:* Præt. וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיַּעַר Etsi grandinet in descendendo sylvam, *Jesa.*32. 19.

בָּרָד m. *Grando:* בָּרָד כָּבֵד Grando gravis, *Exod.*9. 18.

בָּרוֹד *Grandinatum*, id est, punctis notatum quasi grandineis, ut *Guttatum* dicitur quasi guttis respersum: Plur. בְּרֻדִּים Grandine-guttati, *Gen.*31. 12.

בָּרָה *Comedit, Refecit se pastu:* item *Elegit, Selegit:* Præt. בָּרָה אִתָּם Comedit cum eis, 2 *Sam.*12. 17. Imp. בְּרוּ Seligite, 1 *Sam.* 17. 8. Futur. אֶבְרֶה Reficiam me, 2 *Sam.*13.6. *Hiph.* Infin. לְהַבְרוֹת Ut comedere facerent, Reficerent, 2 *Sam.* 3. 35. Futur. וְתַבְרֵנִי לֶחֶם Et reficiat me cibo, 2 *Sam.*3.5.

בִּרְיָה f. *Cibus, Edulium,* 2 *Sam.*13.5,7.

בָּרוּת f. *Cibus, Alimentum:* Aff. בְּבָרוּתִי Pro alimento meo, *Psal.* 69. 22.

בָּרוֹת f. idem: הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ Fuerunt in alimentum ipsis, *Thren.*4.10. & est formæ אַחְוֹת ab אָחָה, vel est Infin. *Pih. Ad Comedendum*, ut Kimchi scribit.

בְּרִי m. *Serenitas, Puritas:* אַף בְּרִי יַטְרִיחַ עָב Etiam serenitate fatigat nubem, *Job* 37.11. id est, splendore solis huc illuc impellit & dissipat. Forma hinc est, ut פְּרִי à פָּרָה, & similia plurima, sed significatio à בָּרַר. Inde Targum בִּבְרִירוּתָא Claritate, puritate, expressâ Præpositione, quæ in Hebræo subintelligitur, pro בִּבְרִי. Sic Aben Esra, כשיהיה האויר ברור *Cum fuerit aër purus:* R. Levi ait, esse ex significatione בירור *Claritatis.* Quidam *Irrigationem* explicant, quasi à רָוָה, ut ב sit servile.

בְּרִית f. *Fœdus, Pactum*, ab Eligendo, quasi à בָּרָה vel בָּרָא de quo in בָּרָא, quia Eliguntur personæ inter quas, & res ac conditiones propter quas, fœdus initur: aut à cædendo, quia victimæ cædi in fœderibus pangendis solebant, ut *Gen.*15.10. quæ significatio etiam in ברא fuit. Est ergo sicut שְׁבִית à שָׁבָה: Aff. בְּרִיתִי Fœdus

 meum,

בַּר *Chald.* Filius : לְבַר *Filio, Dan.* 3. 25. כְּבַר Quasi *filius, Dan.*5.31. בְּרֵהּ *Filius ejus, Dan.* 5. 22. Et sic Hebraicè נַשְּׁקוּ בַר Osculamini Filium, *Psal.*2.12. Aff. בְּרִי Fili mi, *Prov.* 31. 2. Ex hoc loco Aben Esra præcedentem exponit, בַר sc. utrobique eodem sensu sumi, quia scriptum est, בְּנִי אַתָּה Filius meus es tu. Item osculandi verbum hic denotare osculum subjectionis & obedientiæ, ut etiamnum (inquit) moris est apud Indos. Aliam significationem vide in בָּרַר.

בָּרָא m. *Chald.* Ager : חֵיוַת בָּרָא *Bestia agri, Dan.* 2. 38. בְּדִתְאָא דִּי בָרָא *In herba agri, Dan.* 4. 12. *Est à* בַּר Foris, Extra, *quod in Targum ponitur pro Hebræo* חוץ, *& inde est* Ager, *propriè Incultus & sylvestris, extra limites agrorum cultorum situs, unde* תּוֹר בַּר *Bos agrestis sive sylvestris.*

בָּרָא *Creavit*, ac propriè Deo competit, *Gen.*1.1. *Niph. Creari, Recreari* : Præt. נִבְרְאוּ Creantur, *Jes.* 48. 7. Part. נִבְרָא Creatus vel Recreatus & renovatus, *Psal.* 102. 19. Fut. יִבָּרֵאוּן Recreantur, Renovantur, *Psal.*104. 30. *Pih.* בֵּרֵא *Præcidit, Exscidit, Succidit* : item, *Elegit, Selegit*, quæ ex significatione Verbi בָּרַר & בָּרָה manare videntur : Præt. וּבֵרֵאתָ Et Succide, *Jos.*17.15. בֵּרֵאתוֹ *Exscinde eam, v.*18. Infin. וּבָרֵא אוֹתְהֶן Etiam succidendo eas, *Ezech.*23.47. Imp. וְיָד בָּרֵא Et latus selige, *Ezech.* 21. 24. *Hiph.* הִבְרִיא *Saginare*, ex Nomine derivato : Infinit. לְהַבְרִיאֲכֶם Ut saginaretis vos, 1 *Sam.*2.29.

בָּרִיא m. *Pinguis, Saginatus, Jud.*3. 17. Plural. בְּרִאִים Saginati, 1 *Reg.* 4. 23. cum defectu Joth in medio : Construct. בְּרִיאֵי *Dan.*1.15. Fœmin. בְּרִיאָה *Pingue, Opimum, Ezech.* 34. 3. vel defectivè בְּרִאָה, *Hab.* 1. 16. Plur. בְּרִיאוֹת Pingues, *Gen.* 41. 2, 5. Et substantivè, בְּרִיאָה *Creatura, Creatio, Num.*16.30.

בִּרְיָה f. *Opima, Pinguis, Ezech.* 34. 20. ex præcedenti contractum : vide & בָּרָה.

1.*Sam.* 13. 10. Futurum, נִבְרְכָה Flectamus genua, *Psal.*95.6. וַיִּבְרַךְ Et flexit genua, 2. *Paralip*, 6. 13. *Chald. Particip. præsens* בָּרֵךְ *Procumbens in genua, Dan.* 6. 10. *Particip. Pehil:* בְּרִיךְ *Benedictus, Dan.* 3. 28. *Niph.* Præterit. וְנִבְרְכוּ בְךָ Et benedictæ erunt in te, *Gen.* 12.3. & 18.18. *Pih.* בֵּרֵךְ *Benedixit: Salutavit, Valedixit*, in accessu vel recessu usurpatum. Per euphemiam est etiam quandoque *Maledixit*. Construitur cum Accusat. Præteritum, בֵּרַךְ אֶת־אֲדֹנִי Benedixit Domino meo, *Gen.* 24.35. Pro *Maledixit*, 1 *Reg.* 21. 10, 13. *Job.*1.5, 11. Futur. וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ Et si salutaverit te aliquis, 2 *Reg.*4.29. וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה Et valedixerunt Rebeccæ, *Gen.*24.60. *Chald. Præter.* בָּרֵךְ *Benedixit, Dan.* 2.19. בָּרְכֵת *Benedixi, Dan.*4.31. *Pyh.* Futur. יְבֹרַךְ Benedicetur, *Prov.*22.9. תְּבֹרָךְ *Prov.* 20. 21. *Partic.* מְבֹרָךְ Benedictum, *Psal.*113.2. *Chald. Particip.* מְבָרַךְ *Benedictum, Dan.*2.20. *Hiph.* Infinit. אַבְרֵךְ Ingeniculandum, Genua flectenda esse, *Gen.* 41.43. cum א loco characteristici ה, ut *Jer.* 25.3. *Jesa.* 63. *v.*3. in similibus exemplis. Esse autem Infinitivum, docet Verbum continuò sequens, וְנָתוֹן *Et dedisse* sive *Constituisse*, tum etiam confirmat R. Jonah, ut Aben Esra citat: Nempè regius præco in Josephi inauguratione ante currum proclamavit, Flectenda esse genua omnibus coram Josepho; Constitutum enim eum esse supremum Præfectum totius Ægypti; Variant interpretes. Allegorici scribunt אברך dicitur quasi אב בחכמה Pater sapientiâ, ורך בשנים & tener annis. Futurum, וַיַּבְרֵךְ Et effecit ut genua flecterent, *Gen.*24. 11. *Hithp.* Præter וְהִתְבָּרְכוּ Et benedictæ erunt, *Gen.* 22. 18. *Jer.*4.2. Partic. præs. cum Futuro הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן Qui benedicturus est sibi in terra, benedicat sibi in Deo veritatis, *Jes.* 65. 16.

בֶּרֶךְ f. *Genu*, à Benedicendo & Salutando, Duale בִּרְכַּיִם Genua,

meum, *Gen.* 9. 15. בְּרִיתוֹ Fœdus ejus, *Deut.* 4. 13. Rabbini pluraliter dicunt בְּרִיתוֹת.

ברז בַּרְזֶל m. *Ferrum*: בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד Ferrum ferro acuitur, *Prov.* 27. 17. בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ Ferrum ingressum est anima ejus, *Psal.* 105. 18. id est, ferreis vinculis inclusum fuit corpus ejus.

בָּרַח *Fugit, Aufugit, Diffugit, Effugit, Profugit, Transfugit, Transcurrit*: Præt. כִּי בָרַח Quod fugeret, *Gen.* 31. 22. Infin. בְּבָרְחוֹ Quum fugeret ipse, *Psal.* 3. 1. *Hiph.* הִבְרִיחַ *Fugere fecit, Fugavit:* Præter. הִבְרִיחוּ Fugaverunt, 1 *Par.* 8. 13. Particip. intransitivum, מַבְרִיחַ Transcurrens, Transfugiens, *Exod.* 26. 28.

בְּרִיחַ m. *Repagulum, Vectis*, à Transcurrendo, *Ex.* 26. 28. & 36 33. Plur. בְּרִיחִים Vectes, 2 *Par.* 14. 7. Aliâs semper scribitur בְּרִיחִם defectivè. Constr. בְּרִיחֵי *Ps.* 147. 13 Affix. בְּרִיחֶיהָ Vectes ejus, *Jer.* 51. 30. *Jes.* 15. 5. Semel cum Kametz בְּרִיחִים Vectes, *Jes.* 43. 14.

בָּרִחַ m. *Extensus, Oblongus*, scil. in rectum, instar vectis: nam oppositum ejus est, עֲקַלָּתוֹן Tortuosum נָחָשׁ בָּרִחַ Serpens oblongus, *Job.* 29. 13. *Jesa.* 27. 1. Scribitur absque ׳ ad differentiam præcedentis vocis, בריחים, vide ibidem.

מִבְרָחִים m. p. *Profugi, Fugitivi:* Aff. מִבְרָחָיו Profugi ejus, *Ezech.* 17. 21.

בָּרַךְ *Benedixit: Genua flexit*, honoris causâ. Quatuor autem Verbis Hebræi honoris cultum describunt: הִשְׁתַּחֲוָה Corporis totius prostrationem denotat: קָדַד Verticis inclinationem: כָּרַע demissionem capitis cum superiore corpore usque in genua: בָּרַךְ Genuum inflexionem, ut in singulis explicabitur. Istam distinctionem tradunt Talmudici in libro שבועות fol. 16. 2. & Megillæ fol. 22. 2. Particip. pahul, בָּרוּךְ Benedictus, Laudatus: fœmininum בְּרוּכָה Benedicta, *Ruth.* 3. 10. Infinit. לְבָרְכוֹ Ad benedicendum ei, 1 *Sa-*

declarandum, *Eccles.* 9. 1. cum Schureck loco Cholem: לָבֻרָם Ad declarandum eis, *Eccl.* 3. 18. & Kametz primum est loco ejecti Dagesch. *Niph.* Partic. נָבָר Purus vel Purificans se, *Psal.* 18. 27. Imper. הִבָּרוּ Purgate vos, *Jesa.* 52. 11. *Pih.* Infinit. לְבָרֵר Ad purificandum, *Dan.* 11. 35. *Hiph.* Infinit. לְהָבַר Ad purgandum, *Jer.* 4. 11. Imper. הָבֵרוּ Purgate, *Jer.* 51. 11. *Hithp.* Futur. תִּתְבָּרַר Purum te exhibes, *Psal.* 18. 27. pro quo irregulariter est תִּתָּבָר 2 *Sam.* 22. 27. ad analogiam quandam antecedentis & consequentis Verbi ibidem, etsi alia eorum sit ratio: יִתְבָּרְרוּ Purgabuntur, *Dan.* 12. 10.

בַּר m. *Mundus, Purus, Job* 11. 4. וּבַר לֵבָב Et purus animus, *Psal.* 24. 4. Plur. Constructum, לְבָרֵי לֵבָב Puris animo, *Psal.* 73. 1.

בַּר m. *Frumentum, Triticum*, à Puritate, *Gen.* 41. 35. בַּבָּר Frumento, vel ex Chaldaica significatione, *In agris, Foris, Job* 39. 7. *al.* 4. Et in Pathach, פִּסַּת־בַּר Pugillus tritici, *Psal.* 72. 16. item *Frumenti horreum, Hamos* 8. 5.

בֹּר m. *Puritas, Psal.* 18. 24. כְּבֹר Secundum puritatem, *Jesa.* 1. 25. item *Smegma*, sic dictum, quòd Purificet à sordibus, *Job.* 9. 30.

בֹּרִית f. *Smegma, Jer.* 2. 22. וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים Et ut smegma fullonum, *Mal.* 3. 2. quasi pro בֹּרְרִית.

בַּרְבֻּרִים m. p. *Selectissima* juxta quosdam, 1 *Reg.* 4. 23. Kimchi scribit, multos existimare, esse עופות הַמְּסוֹרָסִים *Aves castratas*, id est, *Capones*. Id petitum ex Pandectis Talmudicis, Tractatu Bava mezia, *fol.* 16. ubi scribitur esse gallos, qui saginantur per coactionem, intruso illis cibo in os.

ברש בְּרוֹשׁ m. *Abies, Jes.* 41. 19. Plur. בְּרוֹשִׁים Abietes, *Jesa.* 14. 8. Affix. בְּרוֹשָׁיו Abietum ejus, *Jesa.* 37. 24.

ברת בְּרוֹת m. *Bruta*, arbor, de qua Plinius lib. 12. 17. Cupresso similis, quomodo quidam inter-

Genua, *Jesa.* 66. 12. Constr. בִּרְכֵּי *Gen.* 50. 23. Affix. בִּרְכַּי Genua mea, *Gen.* 30. 3. *Chald.* בִּרְכוֹהִי *Genua sua*, *Dan.* 6. 11.

בְּרָכָה f. *Benedictio* : item *Munus*, *Donum*, benedictionis Dei symbolum, vel testimonium, *Gen.* 33. 11. 1 *Sam.* 25. 27. Constr. בִּרְכַּת, *Gen.* 28. 3. Aff. בִּרְכָתֶךָ Benedictionem tuam, *Genes.* 27. 35. Plur. בְּרָכוֹת Benedictiones, *Prov.* 10. 6. *Constr.* בִּרְכוֹת *Gen.* 49. 25.

בְּרֵכָה f. *Piscina*, 2 *Reg.* 18. 17. Constr. אֶל בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ Ad piscinam regis, *Nehem.* 2. 14. Plural. בְּרֵכוֹת Piscinæ, *Cantic.* 7. 8.

בְּרַם *Chald.* *Sed*, *Verum*, *Verumtamen*, *Dan.* 2. 28. *Esr.* 5. 13.

בְּרֹמִים m. p. Vestes pretiosæ, *Ezech.* 27. 24. R. Sal. Urbinas in lib. *Obel moed*, scribit esse generale nomen vestium pulchrarum, quæ sic appellentur Arabicè. Kimchi notat se à Patre suo audivisse, vestes pulchras & honoratas Arabicè dici תאב מברומא.

בָּרַק *Fulguravit* : Imper. בְּרוֹק בָּרָק Fulgura fulgur, *Psal.* 144. 6.

בָּרָק m. *Fulgur*, *Coruscatio*, *Fulgor*, *Ezech.* 21. 25. *Gladius coruscus*, *Job* 20. 25. Constr. בְּרַק *Habac.* 3. 11. Plur. בְּרָקִים Fulgura, *Exod.* 19. 16.

בָּרֶקֶת f. *Smaragdus*, vel *Carbunculus*, lapis pretiosus, à Fulgore sic dictus, *Exod.* 28. 17.

בָּרְקַת f. idem, *Ezech.* 28. 13.

בַּרְקָנִים m. p. *Oxycanthæ*, spinæ summè aculeatæ : *Tribuli*, *Jud.* 8. 7, 16.

בָּרַר *Expurgavit*, *Purificavit*, *Declaravit* : item *Elegit*, *Selegit* : Præt. וּבָרוֹתִי Et seligam, vel, Expurgabo, *Eze.* 20. 38. Partic. Præter. בָּרוּר *Purum*, *Clarum*, *Nitidum*, *Jesa.* 49. 2. *Job* 33. 3. Plur. בְּרוּרִים Electi, Selecti, Lectissimi, 1 *Par.* 7. 40. Fœmin. בְּרוּרָה Purum, *Soph.* 3. 9. Plur. בְּרֻרוֹת Selectæ, *Neh.* 5. 18. Infinit. לָבוּר Et ad declarandum,

Quæ Evangelizas, *Jeſa.* 40. 9. Plur. הַמְבַשְּׂרוֹת Ea quæ enunciabant, *Pſal.* 68. 12. *Hithp.* Futur. יִתְבַּשֵּׂר Annunciabitur, 2 *Sam.* 18.31.

בְּשֹׂרָה f. *Nuncium*, 2 *Sam.* 18. 20. 25. *Nuncii præmium*, 2 *Sam.* 4.10.

בשש *Pih.* בֹּשֵׁשׁ *Tardavit*, *Diſtulit*, *Exod.* 32. 1. *Jud.* 5. 28.

בּוֹשׁ m. *Tarditas*, עַד־בּוֹשׁ Uſque ad tarditatem, id eſt, diu, dudum, *Jud.* 3.25. Vide & 2 *Reg.* 2. 17. & 8. 11. Referunt hæc ad בּוֹשׁ.

בת f. *Bathus*, menſura liquidorum, *Jeſ.* 5. 10. Plural. בַּתִּים Bathi, *Jeſ.* 45. 14. *Chald.* בַּתִּין *Bathi*, *Eſr.* 7. 22. Talmudici ſcribunt Bat continuiſſe שלש סאין Tria ſata, quæ conſtituerunt Epha, aridorum menſuram maximam, Erubhin fol. 14.

בַּת *Chald.* *Pernoctavit*, *vide in* בִּית.

בָּתָה f. *Deſolatio*, *Jeſa.* 5. 6. Plur. הַבַּתּוֹת Deſolationes, *Jeſa.* 7. 19.

בתל בְּתוּלָה f. *Virgo* matura, nubilis & integra adhuc, *Gen.* 24. 16. Conſtr. בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל Virgo Iſraelis, *Jer.* 31. 4. Plur. בְּתוּלֹת, Virgines, *Pſal.* 148. 12.

בְּתוּלִים m. p. *Virginitates*, *Deut.* 22. 14. Conſt. בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה Virginitates puellæ, id eſt, ſigna virginitatis, *Deut.* 22. 15. Aff. בְּתוּלָי Virginitatem meam, *Jud.* 11. 37.

בתק *Pih.* *Confodit*, *Transfixit*: Præter. וּבִתְּקוּךָ Et transfigent te, *Ezech.* 16. 40.

בתר *Diſſecuit*, *Gen.* 15. 10. *Pih.* וַיְבַתֵּר אֹתָם Et diſſecuit ea, ibid.

בֶּתֶר m. *Sectio*, *Pars diſſecta*: עַל הָרֵי בָתֶר In montibus ſectionis, id eſt, ſectis, diſparatis, *Cant.* 2. 17. Aff. בִּתְרוֹ Partem dimidiatam ejus, *Gen.* 15. 10. Plur. Conſtr. בֵּין בִּתְרֵי Inter dimidiatas partes, *Jer.* 34. 19. Aff. בְּתָרָיו Dimidiatas partes ejus, *v.* 18.

בתר

interpretantur: Plural. בְּרוֹתִים Brutina, è brutis arboribus, Cypreſſina, *Cant.* 1. 17. Aben Eſra ſcribit, juxta quoſdam idem eſſe quod בְּרוֹשִׁים *Abietes, Abiegna*, commutatis ש & ת.

בְּרִית f. Vide ſuprà in בָּרָה.

בָּשַׁל *Elixari, Coqui, Matureſcere*, ut *Joel.* 3. 13. בָּשְׁלוּ Elixant, *Ezech.* 24. 5. *Pih.* Præt. וּבִשַּׁלְתָּ Et coques, *Deut.* 16. 7. Particip. בֵּית הַמְבַשְּׁלִים Domus coquentium, Locus poparum, *Ezech.* 46. 24. *Pyh.* Præterit. בֻּשָּׁלָה Coctum fuerit, *Levit.* 6. 28. Partic. מְבֻשָּׁל Coctum, *Exod.* 12. 9. *Hiph.* הִבְשִׁילוּ Coxerunt, Maturarunt, ſive Maturas protulerunt, *Gen.* 40. 10.

בָּשֵׁל m. *Coctile*, *Exod.* 12. 9.

בִּשְׁלָמִי Vide in שֶׁל.

מְבַשְּׁלוֹת f. p. *Culinæ, Foci*, *Ezech.* 46. 23.

בֶּשֶׂם בֹּשֶׂם m. *Aroma, Odoratum*, *Exod.* 30. 23. Aff. עִם־בְּשָׂמִי Cum aromate meo, *Cant.* 5. 1. cujus forma abſoluta eſſet בֶּשֶׂם בָּשָׂם Plur. בְּשָׂמִים Aromata, *Ex.* 25. 6. Aff. בְּשָׂמָיו Aromata ejus, *Cant.* 4. 16.

בָּשַׁס *Conculcare*. Infin. יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם Propter conculcare vos, *Amos* 5. 11. idem quod בּוּס & בּוֹסֵס Nam ש eſt loco ס.

בָּשָׂר m. *Caro*, ſynecdochicè nunc *Homines* nunc *Animantia* comprehendit, interdum totum, interdum partes denotat, unde etiam honeſtatis cauſa de membro pudendo dicitur, ut *Levit.* 15. 3. *Ezech.* 16. 26. Conſtr. בְּשַׂר בָּנֶיךָ Carnem filiorum tuorum, *Deut.* 28. 53. Affix. בְּשָׂרוֹ Caro ejus, 2 *Reg.* 5. 14. Plurale ſemel בְּשָׂרִים Carnes, *Prov.* 14. 30. *Chald.* בְּשַׂר *Caro*, *Dan.* 7. 5. *emph.* בִּשְׂרָא, *Dan.* 2. 11.

בִּשֵּׂר *Pih. Nunciavit, Annunciavit*, regit accuſativum perſonæ בִּשַּׂר אֶת־אָבִי Nunciavit patri meo, *Jer.* 20. 15. Vide & 2 *Sam.* 18. 21. Partic. מְבַשֵּׂר Nuncians vel Nuncius, 2 *Sam.* 18. 20. Fœm. מְבַשֶּׂרֶת

Quæ

Partic. וְנִגְאָלָה Et contaminatæ, *Soph.* 3. 1. *Pih.* גֵּאֵל *Polluere, Contaminare* : Præt. גֵּאַלְנוּךָ Polluimus te, *Mal.* 1.7. *Pyh.* Particip. מְגֹאָל Pollutus, ibid. Futur. וַיְגֹאֲלוּ Et polluti sunt, *Esr.* 6.62. *Hiph.* Præt. אֶגְאַלְתִּי Contaminavi, *Jes.* 63.3. ex forma Chaldaica, cum א, vel ut Ab. E[illegible] scribit, est ex Futuro & Præterito compositum. [illegible]mile vide in חָבַר in Hithpael. *Hitph.* יִתְגָּאַל Contaminaret se, *Dan.* 1.8.

גֹּאַל m. *Pollutio* : Plur. Constr. גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה Pollutiones sacerdotii, *Neh.* 13.29.

גְּאֻלָּה f. *Redemptio*, *jus Redempturæ*, *Vindiciæ*, *Levit.* 25.24. *Constr.* גְּאֻלַּת *v.* 32. Affix. גְּאֻלָּתוֹ Jus redempturæ ejus, *v.* 29.

גֶּבֶא m. *Lacuna, Fossa, Palus*, *Jes.* 30.14. Plur. גְּבָאִים, Aff. גְּבָאָיו Lacunæ, Paludes ejus, *Ezech.* 47.11.

גבב גַּב m. *Gibbus, Tergum, Dorsum* : in genere, cujuscunque rei faciem sive superficiem eminentiorem appellant גַּב, scribit Kimchi in lib. Rad. unde ad varia transfertur. גַּב *Fornix, Excelsum*, juxta Hebræos, *Ezech.* 16. 24. גַּב הַמִּזְבֵּחַ *Projectura* altaris, *Ezech.* 43. 13. Aff. עַל־גַּבִּי Super dorsum meum, *Psal.* 129. 3. גַּבֵּךְ Fornicem tuum, *Ezech.* 16. 31, 39. Plur. Constr. גַּבֵּי *Job* 15. 26. לְגַבֵּי חֹמֶר גַּבֵּיכֶם *Eminentiis* luti eminentiæ vestræ, scil. similes sunt, id est, Quicquid in vobis excelsum est, tumulis luti simile est, *Job.* 13.12. וְגַבֵּיהֶם Et *apsides* earum, 1 *Reg.* 7. 33. & defective וְגַבֵּהֶם Et dorsa eorum, *Ezech.* 10. 12. וְגַבֵּהֶן Et apsides earum, *Eze.* 1.18. Et forma fœminina, וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו Et *supercilia* oculorum ejus, *Levit.* 14. 9. *Chald.* עַל־גַּבַּהּ In dorso ejus, *Dan.* 7.6.

גֵּבָא גב Vide infrà in גוב.

גֵּבִים m.p. *Cantherii, Trabes*, 1 *Reg.* 6.9. vide etiam גוב.

גָּבַהּ *Altum, Elatum esse, Efferre, Exaltare se* ; Præt. גָּבַהּ לִבִּי Extulit animus meus, *Psalm.* 131. 1.

בְּתַר *Chald.* Post; Aff. וּבָתְרָךְ *Et post te*, *Dan.* 2. 39. *Cum Epenthesi Aleph*, וּבָאתַר דְּנָה *Et post hæc*, *Postea*, *Dan.* 7. 6. *Hebr.* אַחַר.

ג

גָּאָה *Altum, Excelsum esse, Extollere se, Excellere, Superbire.* Præt. cum Infin. גָּאֹה גָּאָה Excellendo excelluit, *Exod.* 15. 1. גָּאוּ Altæ erant, *Ezech.* 47. 5. Futur. וְיִגְאֶה Quum attollit se, *Job* 10. 16. הֲיִגְאֶה An attollit se, *Job* 8. 11.

גֵּאֶה m. *Excellens, Elatus, Superbus, Fastuosus*, *Jesa.* 2. 12. Semel גֵּא *Jesa.* 16. 6. Plur. בֵּית גֵּאִים Domum superborum, *Prov.* 15. 25.

גֵּאָה f. *Fastus*, *Prov.* 8. 13.

גֵּוָה f. *Superbia*, *Jer.* 13. 17. cum ו loco א: *Exaltatio*, *Job.* 22. 29. & 33. 17. aliam ejus significationem vide infrà in גוה. *Chald.* בְּגֵוָה In superbia, *Dan.* 4. 34.

גָּאוֹן m. idem, *Prov.* 8. v. 13. Constr. גְּאוֹן *Jesa* 16. 6. Aff. גְּאֹנוֹ Excellentiæ ejus, *Jes.* 2. 10. Plur. cum Affix. גְּאוֹנַיִךְ Excellentiarum tuarum, *Ezech.* 16. 56.

גֵּאוּת f. *Elatio, Superbia*, *Jes.* 9. 18. & 12. 5. Psa 17

גַּאֲוָה f. idem, *Psal.* 36. 12. Constr. גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ Superbia hominis deprimit eum, *Pro.* 29. 23. Aff. גַּאֲוָתוֹ Superbiam ejus, *Jes.* 25. 11.

גְּאֵיוֹנִים *Superbi*, *Psal.* 123. 4. compositum ex גֵּאֶה & גָּאוֹן.

גָּאַל *Redemit, Vendicavit, Vindicavit.* Part. גֹּאֵל *Redimens, Redemptor, Vindex*, *Num.* 35. 19. *Lev.* 25. 25. *Ruth.* 3. 12, 13. *Propinquus, Cognatus*, qui jus vindiciarum habebat, 1 *Reg.* 16. 11. *Niph.* נִגְאַל *Vindicari, Redimi, Redimere se*: item *Contaminari, Pollui*: Præt. וְנִגְאָל Et redimet ipse sese, *Levit.* 25. 49. נְגֹאֲלוּ Contaminati sunt, *Thren.* 4. 14. ex *Niph.* & *Pyh.* compositum.

Partic.

pro מְגְבָּלוֹת. Simile ipsi מִבְדָּלוֹת Separatæ, *Jos.* 16. 9.

גבן גִּבֵּן m. *Gibbosus* : אוֹ גִבֵּן אוֹ דַק Aut gibbosus aut gracilis nimis, *Lev.* 21. 20. Deducunt à גַּב quod dorsum & eminentiam quamlibet significat.

גַּבְנוֹן m. *Gibbosus admodum, Eminens* : Plurale, הָרִים גַּבְנֻנִּים Montes gibbosi, id est, gibbis seu collibus abundantes, eminentes, *Psal.* 68. 17.

גְּבִינָה f. *Caseus* : כַּגְּבִנָה תַּקְפִּיאֵנִי Tanquam caseum coagulasti me, *Job* 10. 10.

גבע גָּבִיעַ m. *Scyphus*, *Gen.* 44. 12. Constr. & Aff. וְאֶת גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף Scyphum autem meum, scyphum argenteum, *vers.* 2. Plur. גְּבִעִים *Exod.* 25. 33. Affix. גְּבִיעֶיהָ Scyphi ejus, *v.* 31.

גִּבְעָה f. *Collis*, *Jer.* 2. 20. Constr. גִּבְעַת 1 *Sam.* 10. 5. Plur. גְּבָעוֹת *Constr.* גִּבְעוֹת עוֹלָם colles seculi, *Gen.* 49. 26. Aff. גִּבְעֹתֶיךָ Colles tui, *Ezech.* 35. 8. Est & proprium nomen loci, *Gibea*, *Jud.* 20. 25. unde גִּבְעָתָה Gibeam versus, 1 *Sam.* 23. 19.

מִגְבָּעוֹת f. p. *Tiaræ*, *Exod.* 29. 9. Vide Joseph. Antiq. lib. 3. 8. & Ab. Esram, *Exod.* 28. 37.

גִּבְעֹל m. *Culmus* : וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל Et lino erat culmus, *Exod.* 9. 31.

גבר גָּבַר *Valuit, Invaluit, Prævaluit, Validus, Robustus fuit*, Præt. גָּבַר Prævalet, *Psal.* 103. 11. גָּבְרוּ Invaluerunt, *Gen.* 7. 19. *Pih.* גִּבֵּר *Roboravit, Corroboravit* : Præt. וְגִבַּרְתִּי Et corroborabo, *Zach.* 10. 6. *Hiph.* Præter. וְהִגְבִּיר Et corroboravit, *Dan.* 9. 27. Futur. נַגְבִּיר Roborabimus, *Psal.* 12. 5. *Hithp.* יִתְגַּבָּר Viriliter se geret, *Jesa.* 42. 13. *Job* 15. 25. יִתְגַּבָּרוּ Invaluerunt, *Job* 36. 9.

גֶּבֶר m. *Vir*, quasi Validus, ut & Latinè à Viribus dictus; distributivè *Quisque*, ut *Joel* 2. 8. Plural. גְּבָרִים Viri, *Jer.* 41. 16.

גְּבַר m. idem, *Psal.* 18. 26. *Chald.* גְּבַר *Vir*, *Dan.* 2. 25. Cum Kametz in Venetis magnis, at *cap.* 5. 11. cum Pathach,

גָּבְהָתְּ Exaltas te, *Ezech.*31.10. *Hiph.* הִגְבִּיהַּ *Exaltavit se, Exaltavit* : Præt. הִגְבַּהְתִּי Exalto *Ezech.* 17. 24. Particip. הַמַּגְבִּיהִי Qui exaltat habitaculum, *Psalm.* 113.5. cum י paragogico.

גָּבֹהַּ m. *Altus, Elatus, Excelsus, Jesa.* 2. 15. Constr. per crasin, גְּבַהּ־לֵב Elatus animo, *Prov.*16.5.Plur. גְּבֹהִים. f. גְּבֹהָה Alta, *Deut.*3.5. Plur. גְּבֹהוֹת *Dan.*8.3.

גֹּבַהּ m. *Altitudo, Elatio, Prov.* 16. 18. Aff. גָּבְהוֹ Altitudo ejus, 1 *Sam.*17.4.*Plur.Constr.* גָּבְהֵי שָׁמַיִם Altitudines cælorum, *Job* 11.8.

גֹּבַהּ m. *Altitudo,* 1 *Sam.*16.7.

גַּבְהוּת f. idem, *Jes.*2.11.

גבח גִּבֵּחַ m. *Recalvaster,* Calvus anteriore parte capitis, ut *R. Sal.* docet, *Levit.*13.41.

גַּבַּחַת f. *Recalvatio,* locus recalvus, *v.*42. Aff. בְּגַבַּחְתּוֹ In loco recalvo ejus, *v.* 43.

גָּבַל *Terminavit, Determinavit* : Præt. אֲשֶׁר גָּבְלוּ Quem determinaverunt, *Deut.*19.14. Futur. יִגְבּוֹל־אֹתוֹ Terminabit eum, *Jos.* 18.20. *Hiph.* Præt. וְהִגְבַּלְתָּ Et terminabis, Terminum pones, *Exod.* 19. 12. Imper. הַגְבֵּל Termina, *v.* 23.

גְּבוּל m. *Terminus, Gen.* 10.19. Affix. בִּגְבֻלוֹ In termino ejus, *Num.*21. 23. Plur. cum Affix. וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ Et terminos ejus, 1 *Sam.* 5. 6.

גְּבוּלָה f. idem : Aff. גְּבֻלָתוֹ Termino ejus, *Jes.* 28. 25. Plur. גְּבוּלוֹת *Psal.*74.17. *Job* 24.2.

גַּבְלוּת f. *Terminatio* : שַׁרְשׁוֹת גַּבְלֻת Catenæ terminationis, *Exod.* 28.22. id est, æqualiter terminatæ.

גִּבְלִי m. *Giblæus,* gentile nomen, *Jos.*13.5. גִּבְלִים Giblæi. Hi architecturæ periti fuerunt, & inter structores templi numerantur, 1 *Reg.* 5. 18. unde quidam illic *Lapicidas, Fabros murarios* reddunt. Sic *Chald.* אַרְגּוּבְלַיָּא, quod *Lapicidas* significat, 2 *Reg.* 12.12.

מִגְבָּלוֹת f. p. *Terminales, Æquabiles, Exod.* 28. 14.

pro

גְּדַד *Chald.* Excidit, Succidit: *Imper.* גֹּדּוּ *Succidite. Dan.*4. 11. *quasi ex Hebræo* גֹּדּוּ *factum,* ו *&* ד *commutatis.*

גְּדוּד m. *Turma, Gen.* 49.19. propriè militum grassantium, ab Exscindendo & vastando, item *Sulcus, Lira*, quasi terræ Scissura. Plur. גְּדוּדִים Turmæ, 2 *Reg.*5.2. Const. גְּדוּדֵי 2 *Reg.* 24. 2. Aff. גְּדוּדָיו Turmæ ejus, *Job.* 19. 12. גְּדוּדֶיהָ Liras ejus, *Psal.* 65. 11.

גְּדוּדוֹת f. p. *Cæsuræ, Incisiones, Jer.* 48. 37.

גַּד m. *Turma*, Variant interpretes. בָּגָד Venit turma, *Genes.* 30. 11. vel Cum fortuna bona, Feliciter, advenit fortuna bona. Kametz posterius est propter Athnach, & legendum בָּא גָד. Tales voces quindecim sunt, quæ scribuntur ut una, ac leguntur ut duæ, teste Masorâ magnâ: לַגַּד Turmæ isti, *Jes.* 65. 11. nempe exercitus cælestis, cui divinos honores tribuebant. Ab.Esra.

גּוּד *Turmatim convenire, Depopulari*; Futur. יָגוֹדּוּ Turmatim conveniunt, *Psal.*94.21. Et ex forma Quiescentium גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד Gad turmatim populabitur eum, & ipse populabitur, *Gen* 49. 19. Vide & *Habac.* 3. 16. Sic quandoque Defectiva & Quiescentia secundâ radicali, formas inter se confundunt. *Hithp.* הִתְגּוֹדֵד *Incidere se, Cæsuram sibi inducere :* Partic. מִתְגּוֹדְדִים Incidentes se, *Jer.* 41. 5. Futur. תִּתְגּוֹדְדִי Turmatim coito, *Mich.* 5. 1. תִּתְגּוֹדָדִי Cæsuram induces tibi, *Jer.*47. 5. יִתְגּוֹדָדוּ Turmatim conveniunt, *Jer.* 5. 7.

גדה גְּדִי m. *Hædus Gen.* 38. 20. Plur. גְּדָיִים 1 *Sam.* 10. 3. Constr. גְּדָיֵי *Gen.* 27. 9. Fæmin גְּדִיּוֹת Capellæ; Aff. גְּדִיֹּתַיִךְ Capellas tuas, *Cant.* 1.8.

גְּדוֹת f. p. *Ripæ* ; Aff. עַל כָּל־גְּדוֹתָיו Super omnes ripas suas, *Jos.* 3. 15.

גָּדַל *Magnum esse vel fieri, Crescere, Educari:* הָלוֹךְ וְגָדֵל Eundo & crescens, id est, crescendo, *Genes.* 26. 13. *Pih.* גִּדֵּל *Crescere fecit, Magnificavit, Educavit :*

Pathach, quæ communis est & analoga ejus forma. Et aliter גַּבְרָא unde Plural. אִיתַי גֻּבְרִין *Sunt viri. Dan.*3. *v.* 12. גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ *Viri isti, ibid.*

גִּבּוֹר m. *Potens, Validus, Robustus, Fortis:* Aff. גִּבּוֹרָם Fortissimum suum, 1 *Sam.*17.51. Plur. גִּבּוֹרִים Fortissimi, &c. Constr. גִּבּוֹרֵי חַיִל Potententes robore, 1*Par.*5. 24. Aff. גִּבּוֹרֶיךָ Potentiū tuorum, *Hos.*10.13. *Chald.* גִּבָּר unde *Plur. Const.* גִּבָּרֵי חַיִל *Potentibus robore, Dan.*3.20.

גְּבִיר m. *Herus, Dominus,* Dominio & authoritate potens, *Gen.* 27.29.

גְּבִירָה f. *Augusta,* & de regina tantùm dicitur, 2 *Reg.*10. *v.* 13. *Jer.* 13. 18.

גְּבֶרֶת f. *Hera, Domina, Jes.*47.5. Aff. גְּבִרְתִּי Heræ meæ, *Gen.* 18.8.

גְּבוּרָה f. *Virtus, Potentia, Robur, Fortitudo, Exod.*32.18. Constr. בִּגְבוּרַת הַסּוּס In fortitudine equi, *Ps.*147.10. Aff. גְּבוּרָתִי Potentiam meam, *Jes.*33.13. Plur. גְּבוּרוֹת Potentiæ, id est, summa potentia, *Psal.* 106. 2. Aff. בִּגְבוּרֹתָיו Propter potentias ejus, *Psal.* 105. 2. *Chald.* גְּבוּרְתָּא f. *Potentia, Dan.* 2. 23.

גבש גָּבִישׁ m. *Unio,* margarita pretiosa, juxta R. Levi Gerson, *Job.*28.18.

גג *Tectum, Jos.*2.6. הַגָּגָה Super tectum, *Jos.*2.6. pro עַל הַגָּג ut eodem versu est: Const. גַּג 2 *Sam.*11.2. Aff. אֶת־גַּגּוֹ Tectum ejus, *Exod.* 30. 3. Plural. גַּגּוֹת Tecta, *Psal.*129.6. Aff. עַל־גַּגֹּתֵיהֶם Super tecta sua, *Jer.*19.13.

גַּד m. *Coriandrum, Exod.* 16. 31. Herba est, scribunt Hebræi cui nomen אַלְיַנְדְּרֵי *Aliandre;* semen rotundum est, color autem ejus non est albus: unde Man non colore, sed rotunditate ipsi comparatur. De hoc plenius Disputant Talmudici in Joma fol. 75. Aliam significationem vide in גדד.

גְּדָבַר *Chald.* Thesaurarius, Præfectus ærario, Quæstor: aliâs גִּזְבָּר per commutationem ז & ד: Plur. גְּדָבְרַיָּא, *Dan.* 3. 2.

מִגְדָּל m. *Turris*, *Jeſ.* 5. 2. Conſtr. מִגְדַּל *Jud.* 8. 17. Plur. מִגְדָּלִים Turres, *Jeſ.* 30. 25. Aff. מִגְדָּלֶיהָ Turres ejus, *Eze.* 26.4. Et fœm. מִגְדָּלוֹת Turres, 2 *Par.*32.5. & aliâ ſignificatione מִגְדָּלוֹת *Creſcentes plantulæ*, *Flores*, *Cant.*5.13. quidam tamen in prima ſignificatione accipiunt, pro *Turriculis*: Aff. בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ In turribus tuis, *Ezech.* 27. 11.

מִגְדּוֹל m. *Turris*, 2 *Sam.* 22. 51. aliâs eſt nomen proprium loci, ut *Exod.*14.2.

גָּדַע *Abſcidit*, *Exſcidit*, *Succidit*: *Præt.* גָּדַע Succidit, *Thren.* 2.3. Particip. Præter. גְּדֻעִים Succiſi ſint, Exſcindantur, *Jeſ.*10.33. *Niph.*Præter. אֵיךְ נִגְדַּע Quomodo ſucciſus eſt, *Jer.* 50. 23. נִגְדַּעְתָּ Succiſus es, *Jeſa.* 14. 12. *Pih.* Præt. גִּדַּע Succidit, *Pſal.* 107. 16. Futur. אֲגַדֵּעַ Succidam, *Pſal.* 75.11. *Pyh.* Præterit. גֻּדָּעוּ Exciſi ſunt, *Jeſa.*9.10.

גָּדַף *Pih. Blaſphemavit*, *Contumeliâ, probo affecit*: Præt. וְגִדַּפְתָּ Blaſphemaſti, 2 *Reg.* 19.22. Partic. מְגַדֵּף Probro afficit, *Num.* 15.30.

גִּדּוּפִים m. p. *Contumeliæ*, *Convitia*, *Jeſ.* 43.28. Conſtr. גִּדּוּפֵי *Soph.*2.8.

גִּדּוּפוֹת f.p.idem; מִגִּדּוּפֹתָם à contumeliis eorũ, *Jeſ.*51.7

גְּדוּפָה f. *Convitium*, *Ezech.*5.15.

גָּדַר *Sepſit*, *Sepem obduxit*, *Maceriam*, *Murum*, *Parietem ſtruxit*. *Præt.* גָּדַר בַּעֲדִי Sepit circum me, *Thren.*3.7. וְגָדַרְתִּ אֶת־גְּדֵרָהּ Maceriabo maceriam, obducam maceriam, *Hoſ.* 2. 6. Sic Partic. גֹּדֵר גָּדֵר Sepiens ſepem, *Ezech.* 22. 30.

גּוֹדֵר m. *Faber murarius*, *Cœmentarius*: Plur. וְלַגֹּדְרִים Et cœmentariis, 2 *Reg.* 12.12.

גֶּדֶר m. *Marceria*, *Murus*, *Paries*, *Sepes*, *Septum*, *Prov.* 24. 31.

גָּדֵר m. idem: Aff. גְּדֵרוֹ Maceria ejus, *Jeſ.*5. 5. Plural. cum Aff. גְּדֵרֶיהָ Macerias ejus, *Pſal.*80. 13. Fœm. גְּדֵרָה

 1 *Par.*

cavit : Præter. גִּדֵּל vel גִּדֵּל *Jos.*4.14. *Jes.*49.21. *Pyh.* Partic. Plur. מְגֻדָּלִים Educatæ, *Psal.* 144.12. *Hiph.* הִגְדִּיל *Magnum effecit*, *Magnificavit*, *Magnifica effecit*. Interdum intransitivè *Magnificavit se*, *Extulit*, *Sustulit se*, ut *Job* 19.5. *Jer.* 48.26. *Hithp.* Præt. הִתְגַּדַּלְתִּי Magnificabo me, *Ezech.* 38.23. Futur. יִתְגַּדֵּל Magnificavit se, *Jes.*10.15.

גָּדוֹל m. *Magnus*, *Magnificus*, *Psalm.* 21.6. Constr. גְּדוֹל הָעֵצָה Maximus consilio, *Jer.* 32.19. גְּדָל־חָסֶד Magnus benegnitate, *Psal.* 145.8. Aff. עַד־גְּדוֹלָם Usque ad maximum eorum, *Jer.* 6.13. Plur. גְּדוֹלִים Magni, Magnates, 1 *Sam.* 17.14. Constr. אֶת־גְּדוֹלֵי הָעִיר Magnates civitatis istius, 2 *Reg.*10.6. Aff. גְּדֹלָיו Magnates ejus, 2 *Reg.* 10.11. Fœmin. גְּדוֹלָה Magna, *Gen.* 27.34. Plur. גְּדֹלוֹת, *Psal.*12.4.

גָּדֵל m. *Magnus*, & participialiter, *Crescens*, Ut *Gen.*26.13. הָלֹךְ וְגָדֵל Iens & crescens erat, id est, pergebat indesinenter crescere, 1 *Sam.* 2.26. Plur. Constr. גִּדְלֵי בָשָׂר Magni carne, *Ezech.* 16.26.

גֹּדֶל m. *Magnitudo*, *Deut.*32.3. Aff. וְאֶת־גָּדְלוֹ Et magnitudinem ejus, *Deut.*5.24. vel גֻּדְלוֹ *Psal.* 150.2.

גְּדוֹל m. idem, *Exod.* 15.16.

גְּדֻלָּה f. *Magnitudo*, *Magnificentia*, *Amplitudo*, *Est.* 6.3. Constr. גְּדֻלַּת *Esth.* 10.2. Affix. וְלִגְדֻלָּתוֹ Et amplitudinis ejus, *Psal.* 145.3. Plural. גְּדֻלּוֹת Amplitudinum, 1 *Par.* 17.21.

גְּדִלִים m. p. *Institæ*, *Deut.*22.12. *Fasciæ*, 1 *Reg.*7.17. Ex significatione Chaldaica, quâ גַּדֵּל *Intorquere*, *Implicare*: תִּכָּא דִמְגַדְּלָא Catena quæ contorta est, *Eccles.* 4.12. גְּדִילָא *Funis contortus*, *Jes.*5.18. & alibi. Apud Rabbinos, אִשָּׁה גוֹדֶלֶת Mulier implicans capillos: מְגַדְּלָא שֵׂעַר נְשַׁיָּא Plicans crines mulierum, Zœpffe machen. גְּדִילִים Fila contorduplicata. Hinc ad Fascias transfertur, quæ rem quasi funibus constringunt.

מגדל

cujus etiam aliam significationem vide in גאה.

גַּו m. idem: Aff. אַחֲרֵי גַוְּךָ Post tergum tuum, 1 *Reg.* 14.9. אַחֲרֵי גַוָּם Post tergum suum, *Neh.* 9. 26. גַּוֵּךְ Tergum tuum *Ezech.* 23.35,

גֵּו, גו, גוא *Chald.* Medium; לְגוֹא *In medium, Dan.* 3.6. *juxta Veneta magna, sed frequentius est* גו, *unde* בְּגוֹ *In medio, Dan.* 7. 15. בְּגַוַּהּ *In medio ejus, Esræ* 4. *vers.* 15. quod fœmin. בְּגַוֵּהּ *In medio ejus, Esr.* 5.7. quod masculinum.

גְּוִיָּה f. *Corpus*: לִגְוִיַּת Corpori, *Nah.* 3. 3. Constr. גְּוִיַּת 1 *Sam.* 31.12. Aff. בִּגְוִיָּתָם In corpora illorum, *Nah.* 3. 3. Plural. גְּוִיּוֹת Corpora 1 *Sam.* 31.12. Aff. גְּוִיֹּתֵיהֶם Corpora sua, *Ezech.* 1.23. גְּוִיֹּתֵיהֶנָה Corpora sua, *v.* 11. cum ה paragogico, pro הֶן.

גּוּז *Abscidit, Abscissus fuit; Abripuit, Avulsit*: Præter. גָּז חִישׁ Abscissum est festinè, *Psal.* 90. 10. Fut. וַיָּגָז Abripuit, *Num.* 11.31. Convenit cum גָּזַז.

גּוֹזִי m. *Avulsor*: Aff. גּוֹזִי Avulsor meus, *Psal.* 71.6.

גּוּחַ *Prodiit, Prodire fecit, Eduxit, Edidit*: Imper. וָגֹחִי Et ede, educito, scil. partum, juxta Ab. Esram, *Mich.* 4.10. Futur. וַתָּגַח Quum prodis, *Ezech.* 32. 2. & est in Pathach propter accentum ad penultimam retractum, sicut וַתָּנַח *Gen.* 8.4. *Hiph.* Partic. מֵגִיחַ מִמְּקֹמוֹ Prodibat, erumpebat è loco suo, *Jud.* 20,33. *Chald. Partic. plural.* מְגִיחָן *Erumpebant, Dan.* 7.2. Infin. בְּגִיחוֹ Cùm prodiret vel erumperet illud, *Job.* 38.8. Futurum. יָגִיחַ Prodire faciet, Educet, *Job.* 40.18.

גּוֹחַ m. *Eductor*: Aff. גֹחִי Eductor meus, *Psal.* 22.10.

גּוֹי m. *Gens*. Sæpiùs dicitur de gentibus infidelibus & incredulis, à vera fide in Deum & republica Israelis alienis, quæ idcirco Deo abominationi fuerunt. Hinc Judæi appellarunt ac etiamnum appellant Christianos, גּוֹיִם *Gojim*, quasi gentem abominabilem, quinetiam (exemplo *Gen.* 20.4. ubi *Goi* de solo Abimelech

 putant

1 *Par.*4.23.vel גְּדֶרֶת *Ezech.*42.12. Plur. גְּדֵרוֹת *Num.*32. 24 Constr. גִּדְרוֹת צֹאן Septa, Caulæ gregum, *v.*16. Aff. גְּדֵרֹתָיו Macerias ejus, *Psal.*89.41.

גדש גָּדִישׁ m. *Meta frumenti*, *Exod.*22.6. metaphoricè *Tumulus*, *Job.*21.32.

גה *Hic*, Pronomen idem quod זֶה, *Ezech.* 47. 13. per commutationem ג & ז, ut suprà fuit בַּג & בַּז, de quo in בָּזַז.

גהה *Mederi, Sanare, Curare*: Futur. יִגְהֶה מִכֶּם מָזוֹר Curabit à vobis ulcus, Curabit vos ab ulcere, *Hos.*5.13.

גֵּהָה f. *Medicina*, *Prov.*17.22.

גהר *Pronum expandere, extendere, prosternere vel abjicere se*: Fut. וַיִּגְהַר אַרְצָה Pronum se abjecit in terram, 1 *Reg.*18.42. וַיִּגְהַר עָלָיו Et pronus expandit se super eo, 2 *Reg.*4.34.

גּוֹא גֵּו גו *Chald. vide in* גוה.

גוב m. *Locusta*: כְּגוֹב גֹּבָי Sicut locusta locustarum, *Nahum.*3.17. id est, Sicut magnæ seu prægrandes locustæ juxta Hebræos. וְהִנֵּה יוֹצֵר גֹּבַי Et ecce formabat locustas, *Amos* 7. 1. pro גֹּבִים. Simile vide in הָדָר, in Nomine defectivo הַר.

גֵּבִים m. p. idem, כְּמַשַּׁק גֵּבִים Secundum discursionem locustarum, *Jes.*33.4. Item Cantherii, Trabes, 1 *Reg.*6.9.

גֵּבִים *Fossæ, Foveæ*: עַל גֵּבִים Ad foveas, *Jer.* 14. 3. item 2 *Reg.*3.16.

גֹּב, גּוֹבָא, גֻּבָּא m. *Chald.* Fovea, Fossa; לְגוֹב אַרְיָוָתָא *In foveam leonum*, *Dan.*6.8. עַל פֻּם גֻּבָּא *super os foveæ*, *v.*17

גוד Quæ hinc esse possint, vide suprà in גדד.

גוה גֵּו m. *Corpus*, & synecdochicè *Tergum*, item *Medium*: מִן גֵּו E corpore, scilicet urbis, *Job.* 30. 5. לְגֵו Corpori, *Prov.*10.13. Aff. אַחֲרֵי גֵּוְךָ Post tergum tuum, *Jes.*38.17. גֵּוִי Corpus meum, *Jes.*50.6. גֵּוֵךְ Corpus tuum, *Jes.*51.23. Fœmin. מִגֵּוָה E corpore, *Job.* 20. 25.

גִּיל m. *Exsultatio*, *Hos*. 9.1. שִׂמְחָה וָגִיל Lætitia & exsultatio, *Jesa*. 16. 10. כְּגִילְכֶם Vide infra in גיל.

גִּילָה f.idem, *Jesa*.65.18.Irregulare est, יָגֵל אַף גִּילַת Et exsultabit etiam exsultatione, *Jes*. 35. 2. Aben Esra supplet, גִּילַת לֵב Exsultatione animi, Constructum pro absoluto.

גָּוַע *Exspiravit*, de agone animam agentium, quomodo in novo Testam. de Christo est ἐξέπνευσεν, *Luc*. 23.46. Præter. כִּי גָוַע Quòd exspirasset, *Num*. 20.29. וְגֹוֵעַ Et exspirans, moribundus, *Psal*.88.16.

גּוּף m. *Corpus*, apud Rabbinos, in Bibliis fœmin. גּוּפָה, unde Constr. גּוּפַת שָׁאוּל Corpus Saulis, 1 *Par*. 10. 12. Plural. גּוּפוֹת Corpora, ibid.

גּוּף *Hiph*. הֵגִיף *Claudere*, *Occludere*: Futur. יָגִיפוּ Occludent, *Neh*.7.3. In Targum aliquoties pro Hebræo סָגַר ponitur, & inde מְגוּפָה *Operculum* apud Rabbinos.

גּוּר *Peregrinatus*, *Commoratus*, *Diversatus fuit*, *Habitavit in loco peregrino*: *Timuit*, *Metuit*, *Formidavit*; Tunc cum ל vel מִן plerunque construitur: item *Congregavit*, *Abac*. 1. 15. & transitivè, *Congregare se*, *Convenire*, *Coire*, *Psal*. 56. 7. Præter. גָּר Peregrinatus fuit, *Jud*. 19.1,16. גּוֹר יָגוּר Peregrinando peregrinabitur, vel Congregando Congregabit se, juxta Hebræos quosdam, *Jes*.54.15.Partic. מֵעִם גָּר Ab habitante, vel, accola, *Job*. 28.4. id est, è loco ubi erant accolæ, juxta R. Levi: Plural. גָּרִים Peregrinantes, 2 *Sam* 4.3. Fœm. Constr. מִגָּרַת בֵּיתָהּ Ab habitarice domus suæ, *Ex*.3.22. Imper. גּוּרוּ לָכֶם Metuite vobis, *Job* 19.29. וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ Et timete ab eo, *Psal*. 22.24. Futur. אָגוּר Metuerem, *Deut*. 32.27. *Hithp*. *Part*. מִתְגּוֹרֵר *Commorans*, *Permanens*, *Hospitans*, 1 *Reg*.17.20. *Jer*.30.23. juxta Kimchi & R. Salom. Futur. יִתְגּוֹרָרוּ Congregant se, *Hos*.7.14.

גּוּר m. *Catulus*, *Gen*.49.9. *Deut*. 33.22. Plural. cum Aff. גּוּרֶיהָ Catulos suos, *Ezech*.19.2.

גור

putant dici) virum unicum (Christianum) vocant singulariter גוֹי *Goi*, (contrà vide Aben Esram, *Ex.*21.8) & fœminam, גּוֹיָה *Gojah*, affectu prorsus malitioso. At גוֹי de unico non dici, docet Aben Esra, *Ex.*21.8. Atque ita, quod ante Christum fuit generale nomen, id post Christū fecerunt speciale, & ad solos Christianos restrinxerunt. Turcas enim non *Gojim*, sed יִשְׁמְעֵאלִים *Ismaelitas*: Æthiopes, כּוּשִׁיִּם appellant, & ita aliæ quæque gentes Christo non addictæ, speciali nomine ipsis vocantur. Ex quo autem libri ipsorum censuræ Christianorum in quibusdam locis fuêre subjecti, pro גּוֹיִם, declinandæ invidiæ causâ, substituerunt כּוּתִיִּם *Cuthiim*, ut in Opere Talmudico Basileæ edito, factum, Cuthæos autem Samaritanos olim vocarunt, quòd venerint ex Cutha, de qua 2 *Reg.* 17. 24. Aliquando tamen etiam de Judæis usurpatum est; Efficiam te patrem gentis magnæ, *Gen.* 12. 2. sub quibus & Israelitæ: Vos eritis mihi regale sacerdotium & gens sancta, *Ex.*19.6. gentes rebelles, *Ezech.* 2.3. Gens maxima, *Deut.*4.6. Primitiæ gentium, *Amos* 6.1. Hyperbolicè ad *Locustas* transfertur, *Joel* 1.6. Sicut עַם *Populus* de formicis, *Prov.*30.25. Cum Affixo, גּוֹיִ Gentis meæ, *Soph.*2.9. pro גּוֹיִי Plural. גּוֹיִם Gentes, *Gen.*17.4. contractè, ut antè cum Aff. pro גּוֹיִים: Constr. גּוֹיֵי הָאָרֶץ Gentes terræ: *Gen.*22.18. Aff. בְּגוֹיֵהֶם In gentibus suis, *Gen.*10.5. גּוֹיִךְ Gentes tuas, *Eze.* 36. 13, 14. contractè scriptum, & legendum גּוֹיַיִךְ ut Masorethæ notarunt.

גיל *Exsultavit*: Præter. וְגַלְתִּי Et exultabo, *Jesa.*65.19. *Hiph.* Infinit. cum Futuro, גִּיל יָגִיל Exsultando Exsultabit, *Prov.*23.24. scribitur cum ו, ac si esset ex Kal, sed legitur cum י, גִּיל יָגִיל, ex *Hiph.* ut Masorethæ notarunt; Imperat. גִּילוּ Exsultate, *Joel* 2. 23. pro הָגִילוּ Fut. יָגִיל Exsultat, *Psal.* 21.2. cum י redundante, juxta Masorethas.

גֵּז m. *Vellus*, *secta* lana, *Deut.* 18. 4. וּמִגֵּז Et de vellere, *Job* 31. 20. item, *Secta herba*, *Psal.* 72. 6. Plural. Constr. גִּזֵּי Fœnisecia. *Amos* 7. 1. Fœmin. גִּזָּה Vellus, *Jud.* 6. 37. Constr. גִּזַּת הַצֶּמֶר Vellus lanæ, ibid.

גָּזִית f. *Cæsura*, *Cæsio*: *Lapis cæsus* & ferro politus, 1 *Regum*. 5. 17. Sic Kimchi illud huc refert, quasi pro גְּזִית positum, ut dicitur, זְלוּת à זָלַל. Alioqui magis esset à גזז deducendum. Kimchi in Michlol scribit, esse pro גְּזִיִת formæ גָּפְרִית Sic vult etiam בְּרִית esse pro בְּרִיִת & contractum debuisse dagessari, גָּזִית. Sed בְּרִית cum Cholem loco Dagesch.

גָּזַל *Rapuit*, *Abripuit*, *Diripuit*, Præter. גָּזַל גְּזֵלוֹת Rapinas rapuit, *Ezech.* 18. 12. *Niph.* Præter. וְנִגְזְלָה Et eripitur, *Prov.* 4. 16.

גֵּזֶל m. *Rapina*, *Ezech.* 18. 18.

גֶּזֶל m. idem: וְגֵזֶל מִשְׁפָּט Et rapina juris, *Eccles.* 5. 7.

גְּזֵל m. idem, *Ezech.* 22. 29.

גּוֹזָל m. *Pullus*, avium vel columbarum propriè, quod Rapinæ sit expositus, *Gen.* 15. 9. Plural. cum Aff. גּוֹזָלָיו Pullos suos, *Deut.* 32. 11.

גְּזֵלָה f. *Raptum*, *Rapina*, *Levit.* 6. 4. Constructum גְּזֵלַת הֶעָנִי Rapina pauperis, *Jesa.* 3. 14. Plural. גְּזֵלוֹת Ezech. 18. 12.

גָּזָם m. *Eruca*, *Joel.* 1. 4. Aben Esra à גזז *Tondendo* deducit, & ם servile esse vult.

גֶּזַע m. *Truncus succisus*, *Jesa* 11. 1. Aff. גִּזְעוֹ Truncus succisus ejus, *Job.* 14. 8.

גָּזַר *Secuit*, *Scidit*, *Abscidit*: *Decidit*, *Decrevit*: Præter. גָּזַר Abscinderet scil. hostis, vel Abscinderetur, *Hab.* 3. 17. Fut. וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין Et scindet ad dextram, *Jes.* 9. 20. id est, exscindendo undiquaque victum colliget, וְתִגְזַר־אֹמֶר Et decernes sermonem, *Job* 22. 28. *Niph.* *Exscindi*, *Excidi*, *Succîdi*, *Decerni*: Præter. נִגְזַר Decretum est. *Esth.* 2. 1. נִגְזָרוּ Excisi sunt, *Psal.* 88. 6. *Chald.*

 Præter.

גּוּר m. idem: Plur. Constr. כְּגוּרֵי Sicut catuli, *Jer*. 51.38. Et fœm. cum Aff. גֹּרֹתָיו Catulis suis, *Nah*. 2.12.

גֵּר m. *Peregrinus*, *Inquilinus*, *Advena*, *Accola*: Aff. וְגֵרְךָ Et peregrinus tuus, *Exod*. 20.10. Plur. גֵּרִים Peregrini, *Exod*. 22.21. R. Salom. *Exod*. 22.20. גר אדם שלא נולד באותה מדינה אלא בא ממדינה אחרת לגור שם *Ger* est homo qui non natus est in illa civitate, sed venit ex alia civitate ad habitandum illic.

גֵּרוּת f. *Hospitium*, *Jer*. 41.17.

מָגוֹר m. *Formido*, *Metus*, *Pavor*, *Jer*. 6.25. Fœmin. מְגוֹרָה unde constructum מְגוֹרַת רָשָׁע Formido improbi, *Proverb*. 10.24.

מָגוּר m. *Commoratio*, *Habitatio*, *Formido*: Aff. בִּמְגוּרָם In commoratione ipsorum, *Psal*. 55.16. Plural. Constr. מְגוּרֵי אָבִיו, Peregrinationum patris sui, *Gen*. 37.1. Aff. בִּמְגוּרָיו In habitationibus suis, *Job* 18.19. מְגוּרַי Formidines meas, *Thren*. 2.22. Vide & מָגַר.

מְגוּרָה f. *Granarium*, *Horreum*, quia fruges in eo congregantur & recipiuntur, *Hag*. 2. 20. item *Formido*, unde Plural. מְגוּרֹתָם Formidines eorum, *Jesa*. 66. 4. וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי Et ex omnibus pavoribus meis, *Ps*. 34.5.

מַמְּגֻרוֹת f. p. *Granaria*, *Joel*. 1.17. Vox anomala, inquit Ab. Esra, aucta duplici מ formativo.

גּוּשׁ m. *Strigmentum*, *Ramentum*, *Pulvis*: וְגִישׁ Et ramentum, *Job* 7.5. scribitur cum י & legitur per ו. Apud Talmudicos, גזור אגושא Condemnatus ad pulverem.

גִּזְבָּר m. *Chald*. Quæstor, Præfectus ærario, *Esr*. 1. 8. Plural. ex alia forma, גִּזַּבְרַיָּא *Quæstores*, *Esræ* 7.21.

גָּזַז *Resecuit*, *Abscidit*, *Totondit*: Part. כִּי גֹזֵז Quod tonderet, 1 *Sam*. 25. 4. Plur. גֹּזְזִים Tondentes, 2 *Sam*. 13.23. Constr. עַל גֹּזְזֵי Ad tonsores, *Gen*. 38. 12. *Niph*. Præter. נָגֹזּוּ Tonsi fuissent, *Nah*. 1.12.

35.8. Cœterum legitur hinc גֵּי הִנֹּם Vallis Hinnom, vel, גֵּי בֶן הִנֹּם Vallis filii Hinnom. Hujus mentio, *Jos.* 15.8. In ea erat locus excelsus ædificatus, cui תֹּפֶת *Topheth* nomen, in quo sacrificuli idololatræ, immolabant liberos hominum idolo *Molech*, traducendo eos per ignem, sive comburendo eos, propterea quòd Deus Abrahamo dixerat : *Assume nunc filium tuum, unicum Isaacum, & offer eum in holocaustum, Gen.* 22.2. Hinc religio facta, & immanibus exemplis comprobata, *Jer.* 7.31. & 19. 2. & 2 *Par.* 28.3. contra expressum Dei mandatum, *Lev.* 18. 21. & 20. 2. unde pius rex Josias, istum locum polluit, 2 *Reg.* 23. 11. projiciendo illic cadavera, fimum, stercora ac omnes res immundas, ne ampliùs horrendæ isti idololatriæ consecratus esset, aut religiosus haberetur, ut Kimchi hoc loco annotat. Placet hîc subjicere, quæ reperi in libro Jalkut (commentarius est mysticus in universa Biblia) in *Jerem. cap.* 7. *fol.* 61. *col.* 4. ubi ita scriptum : *Etsi fuerint omnes domus idololatricæ in ipsa urbe Jerusalem ; Moleci tamen fuit extra urbem in loco separato. Quomodo Molech erat factus ? Imago erat* (ærea, *R. Sol. Jerem.* 7. 31.) *habens faciem vituli, manus expansas instar hominis manus aperientis, ut ab illo aliquid accipiat, intrinsecus excavata. Septem ipsi extructa fuêre sacella, ante quæ imago ista fuerat collocata. Avem sive pullum collumbinum offerens, primum sacellum ingrediebatur : ovem aut agnum, secundum : arietem, tertium : vitulum, quartum : juvencum, quintum : bovem, sextum : qui denique filium proprium offerret, septimum occupabat sacellum. Hic Molecum osculabatur, juxta illud,* Sacrificatores hominum, vitulum osculantur. *Hos.* 13. 2. *Filius ante Molecum ponebatur : Molecus igne supposito succendebatur, donec ignitus fieret instar lucis. Tunc sacrificuli acceptum infantem candentibus Moleci manibus indebant, ac ne parens ejulatum ac clamorem pueri audiret, tympana pulsarunt. Inde*

locus

Præter. Ithpehal, fœm. אִתְגְּזֶרֶת *Excisus est, Dan.* 2.45. *sic* הִתְגְּזֶרֶת *v.* 34.

גֶּזֶר m. *Segmentum, Decisum* : Plur. בֵּין הַגְּזָרִים Inter segmenta illa, *Gen.*15.17.

גְּזֵרָה f. *Decisio, Levit.* 16. 22. *Chald.* Decretum : *unde Constr.* בִּגְזֵרַת עִירִין *Ex decreto vigilum, Dan.*4.14.

גִּזְרָה f. *Decisum, Segmentum* : *Excisio, Septum,* structura separata, ab alia quasi Decisa & distincta, *Ezech.*41. 12, 13. Aff. גִּזְרָתָם Excisio eorum, *Thren.*4.7.

גָּזְרִין m. p. *Chald.* Haruspices, *quasi Sectores dicti, quod ex victimis sectis futura prædicerent, Dan.*2.27. וְגָזְרַיָּא *Et haruspices, Dan.*4.4.

מְגֵרָה f. *Serra,* juxta Hebræos, vel juxta alios, *Securis* : Plur. וּבְמַגְזְרוֹת הַבַּרְזֶל Et serris vel securibus ferreis, 2 *Sam.*12.31. à Secando.

גחל גַּחֶל m. *Pruna Carbo* : Plur. גֶּחָלִים Prunæ, *Psal.*18.9. Constr. גַּחֲלֵי־אֵשׁ Prunarum ignis, *Levit.* 16.12. Aff. עַל־גֶּחָלָיו Super prunas ejus, *Jes.*44.19.

גַּחֶלֶת f. idem, *Jesa.* 47.14. Aff. אֶת־גַּחַלְתִּי Prunam meam, 2 *Sam.* 14.7. Est formæ dagessatæ יַבֶּלֶת.

גחן גָּחוֹן m. *Venter,* & de reptilium Ventre tantùm dicitur, ut R.Sol. monet : עַל־גָּחוֹן Super ventrem, *Levit.*11.42. cum Vav majusculo, quia Masorethæ notant quod ea est media litera totius Legis Mosis.

גיא גַּיְא m. Vallis : כָּל־גֶּיא יִנָּשֵׂא Omnis vallis attolletur, *Jesa* 40.4.

גַּיְא f. idem : הַגַּיְא ad vallem, *Num.* 21. 20. Hinc absque א, וְהַגַּי Et vallis, *Jos.*8.11. בַּגַּי in valle, *Deut.*34.6. לַגַּי In vallem, *Mich.*1. 6.

גֵּיא f. idem: גֵּיא גְדוֹלָה Vallis magna, *Zach.*14.4. Absq; א, גֵּי הָעֹבְרִים Vallis transeuntium, *Eze.*39.11. quod novies sic scribi, à Masorethis observatum: Plur. גֵּאָיוֹת, *Ezech.*31.12. & גֵּיאָוֹת quod legendum גֵּאָיוֹת 2 *Reg.*2. 16. Sic *Ezech.*6.3. Aff. וְגֵיאוֹתֶיךָ Et valles tuæ, *Ezech.* 35.8.

ipſo natus, Metzia, *cap.* 2. *fol.* 27. & ita ſæpè hac voce utuntur. Quidam ad גָּלַל reducunt, quaſi *Revolutionem parem* ſignificet.

גִּיר m. *Calx:* כְּאַבְנֵי־גִר Sicut lapides calcis, *Jeſa.* 27. 9. cum defectu י *Chald.* עַל־גִּירָא *In calce vel ſuper calcem, id eſt, in tectorio ex calce, Dan.* 5. 5.

גַּלָּב m. *Tonſor:* Plur. תַּעַר הַגַּלָּבִים Novaculam tonſorum, *Ezech.* 5. 1.

גֶּלֶד m. *Cutis, Pellis:* Aff. עֲלֵי גִלְדִּי Super cutem meam, *Job* 16. 15.

גָּלָה *Migravit Deportatus, Abductus fuit in captivitatem vel exilium:* item *Revelavit, Retexit,* & intranſitivè *Revelare, Retegere ſe:* Præt. גָּלָה חָצִיר Retexit ſe gramen, id eſt, prodiit, *Pro.* 27. 25. Fut. יִגֶל Demigrat, *Job* 20. 28. pro יִגְלֶה *Chald. Partic. præſ.* גָּלֵא *Revelans, Dan.* 2. 22. *&* גָּלֵה *v.* 28. *Partic. Pehil* גְּלִי *Revelatum eſt, Dan.* 2. 19. *vel* גֱּלִי *v.* 30. *per Sheva compoſitum, cui ſimile in* קְרָא *Infin.* לְמִגְלֵא *Revelare, v.* 47. *Niph.* Præter. נִגְלָה Revelavit ſe, 1 *Sam.* 3. 21. וְנִגְלָה מִנִּי Et tranſportatur à me, *Jeſa.* 38. 12. Futur. cum Apocopa, תִּגָּל Retegetur, *Jeſa.* 47. 3. *Pih.* גִּלָּה *Revelavit, Retexit, Deportavit, Thren* 4. 22. at illud, וַתְּגַלִּי Et retegis te, *Jeſa.* 57. 8. intranſitivè exponit Ab. Eſra: *Pyh.* Præt. גֻּלְּתָה Deportabitur, juxta quoſdam, *Nah.* 2. 7. Particip. תּוֹכַחַת מְגֻלָּה Increpatio manifeſta, *Pro.* 27. 5. *Hiph.* הִגְלָה, *Migrare vel Deportari fecit, Deportavit, Captivum abduxit:* Præter. הִגְלָה vel הֶגְלָה Deportaverat, *Jer.* 29. 1. *Chald.* Præter. הַגְלִי *Abduxit, Deportavit, Eſr.* 4. 10. *Hoph.* הָגְלָה Deportatus fuerat, *Eſth.* 2. 6. Et fœmin. הָגְלַת Deportabitur, *Jer.* 13. 19. pro הָגְלְתָה, cui ſimile vide in רָצָה in Hiphil. *Hithp.* Infin. בְּהִתְגַּלּוֹת In retegendo ſe, Ut retegat ſe, *Pro.* 18. 2. Futur. וַיִּתְגַּל Et retexit ſe, *Gen.* 9. 21. per Apocopam.

גּוֹלָה f. *Migratio, Deportatio, Exilium,* & metonymicè, *Deportata*

locus iste dictus fuit תֹּפֶת Tophet, *nempe à* תֻּפִּים tympanis: *vallis verò* הִנֹּם Hinnom, *quia vox puerili erat* נֹהֵם rugiens, *aut quòd astantes sacrificuli dicerent,* יֶהֱנֶה לָךְ Utile erit tibi, Dulce erit tibi, Condimentum erit tibi. Hæc ibi, vide Kimchi 2 *Reg.* 23.11. R. Bechai *Levit.* 18. scribit, parentes persuasos fuisse, reliquos liberos hoc sacrificio à morte ereptum iri, seque totâ vitâ futuros prosperrimos. R. D. Kimchi, *Psal.* 27.13. scribit: *Gehinnom est locus vicinus urbi Jerusalem, contemptissimus, in quem projiciebant sordes ac cadavera, fuitque illic* אֵשׁ תָּמִיד *Ignis continuus ad comburendum cadavera, ossa ac reliquas sordes. Inde* (ab horrendis istis cruciatibus & igne perpetuo) *postmodum appellatum fuit judicium impiorum, sive locus in quo pœnas æternas impii sustinebunt,* גֵּיהִנָּם Gehinnam, id est, γέεννα *Gehenna.* Eò tendunt verba Christi, quando dixit εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός *In Gehennam ignis, Mat.* 5.22. Nec dubium est, quin ista *Gehennæ* significatio tunc communis, & vulgò nota fuerit, ut antiquissimi Judæorum libri, & inter eos Talmudici testantur, in quibus legitur: *Frenduit super eos princeps Gehennæ dentibus suis,* Sanhedrin *cap.* 7. *fol.* 523. & in Nedarim, *cap.* 4. *fol.* 39. *Septem res creatæ sunt ante creationem mundi, nempe Lex Mosaica & Pœnitentia, Paradisus & Gehenna, Solium gloriæ & Domus sanctuarii, & Nomen Messiæ,* & ita passim. Hæc cursim propter vocabulum *Gehennæ.*

גִּיד m. *Nervus, Gen.* 32.32. Plural. גִּידִים *Ezech.* 37.6. Constr. גִּידֵי *Job* 40.12.

גִּיל m. *Similitudo,* similis aut æqualis natura, conditio vel status: אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם Qui sunt secundum similitudinem vestram, aut, ejusdem cum vobis status & conditionis, *Dan.* 1.10. Apud Talmudicos, בֶּן־גִּילוֹ id est, Filius eâdem horâ, & sub eodem Planeta cum ipso

גֻּלָּה f. *Lecythus*, *Lenticula*: מִימִין הַגֻּלָּה A dextris lecythi *Zach.*4.3. Constr. גֻּלַּת הַזָּהָב Lecythus auri, *Ecclef.* 12.6. Aff. וְגֻלָּהּ Et Lecythus ejus, *Zach.*4.2. pro גֻּלָּתָהּ vide simile in עָרְם inter Nomina: Plural. גֻּלּוֹת *Scaturigines*, *Jos.*15.19. גֻּלֹּת *Orbes*, 1 *Reg.*7.41.

גִּלָּיוֹן m. *Volumen*, *Liber*, quia antiquitus in longum descriptus, convolvebatur, ut hodie Liber Legis in Synagogis Judæorum: vel, si deducatur á גָּלָה, quia ignota Revelat: גִּלָּיוֹן גָּדוֹל Volumen magnum, *Jes.* 8. 1.

גָּלָל m. *Stercus*, á Conuolutione, 1 *Reg.* 14. 10. Affix. כְּגֶלֲלוֹ Sicut stercus ipsius, *Job.* 20. 7. Plural. כַּגְּלָלִים Veluti stercora, *Soph.* 1. 17. Constr. תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם Pro stercoribus humanis, *Ezech.*4.15.

גְּלָל m. *Chald.* Devolutio: אֶבֶן גְּלָל *Lapide devolutionis*, *Esr.* 5. 8. *id est*, *maximo*, *quem Devolvi necesse est præ gravitate*. *Ab. Esra*, R. *Sol.* & *Elias Levita* Marmor *interpretantur*.

גָּלִיל m. *Limes*, *Confinium*, diversorum terminorum Convolutio & concursus: בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל In terra confinii hujus, 1 *Reg.* 9. 11. Et nomen proprium *Galilæa*, *Jos.*10.7. forma constr. גְּלִיל הַגּוֹיִם Galilæa gentium, juxta quosdam, *Jes.*9.1. Plur. גְּלִילִים *Volubiles*, *Versatiles*: *Orbes*, 1 *Reg.*6.34. Constr. גְּלִילֵי זָהָב Orbes aurei, *Cant.*5.14. עַל גְּלִילֵי כֶסֶף Ad orbes argenteos, *Est.* 1.6.

גְּלִילָה f. *Galilæa*, juxta quosdam, Hebræi *Tractum*, *Terminum*, *Limitem* exponunt, *Ezech.* 47. 8. Plur. גְּלִילוֹת Termini, *Joel* 3. 4. Sed *Jos* 18.17. quibusdam nomen proprium loci est, *Gelilоth*, qui aliâs *Gilgal* dicitur, *Jos.* 15. 7.

גִּלּוּלִים m. p. *Idola*, *Dii stercorei*, per contemptum, *Ezech.* 22.3. Constr. גִּלּוּלֵי, *Ezech.* 8. 10. Aff. אֶת־גִּלּוּלָיו Deos stercoreos suos, *Ezech.* 14. 4.

גִּלְגָּל m. *Gilgal*, nomen proprium loci: item *Rota*, unde Constr. גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ Rota plaustri sui, *Jes.*28.28.

Deportata multitudo, *Deportati*, *Exules* : כְּלֵי גוֹלָה Instrumenta deportationis, *Jer*.46.19.

גָּלוּת f. idem. גָּלוּת שְׁלֵמָה Deportatio perfecta, *Hamos* 1.9. Aff. וְגָלוּתִי Et deportationem meam, id est, deportatos meos, *Jesa*.45.13. *Chald.* גָּלוּתָא *idem*, *Dan*.2.25.

גִּלָּיוֹן Vide in גָּלַל.

גִּלְיוֹנִים m.p. *Specula*: quòd objecta Revelent, *Jes*.3.23.

גִּלַּח *Pih*. *Rasit*, *Abrasit* : וְגִלַּח רֹאשׁוֹ Et radet caput suum, *Num*. 6.9. *Pyh*. Præter. גֻּלַּח Abrasus fuit, *Jud*.16.22. אִם גֻּלַּחְתִּי Si raderer, *v*.17. Partic. Plural. Constr. מְגֻלְּחֵי זָקָן Rasi barbâ, *Jer*. 41.5. *Hitph*. Præter. וְהִתְגַּלָּח Et radet se, *Levit*. 13.33. Infin. הִתְגַּלְּחוֹ Radere eum, *Num*.6.19.

גָּלַל *Volvit*, *Devolvit*, *Convolvit*, *Volutavit*. Præt. גַּלּוֹתִי Devolvi, *Jos*. 5.9. *Niph*. Præter. וְנָגֹלּוּ Et convolventur, *Jes*.34.4. Futur. וְיִגַּל Et devolvetur, id est, decurret, fluet, *Amos* 5.24. *Pih*. Præter. ex geminata prima radicali, וְגִלְגַּלְתִּיךָ Et devolvam te, *Jer*. 51.25. *Pyh*. Partic. Fœmin. מְגוֹלָלָה Volutatum, *Jesa*. 9.5. *Hiph*. Futur. וַיָּגֶל Ut devolverit, *Gen*. 29.10. *Hithp*. הִתְגַּלְגָּלוּ Devolvunt sese; *Job* 30.14. Part. מִתְגּוֹלֵל Volutabat sese, 2 *Sam*.20.12. Infin. לְהִתְגֹּלֵל Ut volutetur, *Gen*.43.18.

גּוֹל m. *Devolutus*, *Psal*. 22.9. quidam loco Participii præsentis גֹּלֵל positum existimant, Devolvens est, Devolvit, scil. vel se vel res aut vias suas, juxta id : Devolve super Dominum viam tuam, *Psal*.37.5.

גַּל m. *Cumulus*, *Acervus*, quasi Convolutionem dicas, *Gen*. 31.46. item *Scaturigo*, à Revolutione aquæ, *Cant*. 4.12. עַל־גַּל juxta scaturiginem, *Job* 8.17. Plur. גַּלִּים *Acervi*, *Hos*.12.11. 2 *Reg*. 19.25. item *Fluctus*, ab aquarum Convolutione, *Zach*.10.11. Constru. כְּגַלֵּי הַיָּם Sicut fluctus maris, *Jesa*. 48.18. Affix. גַּלֶּיךָ Fluctuum tuorum, *Job* 38.11.

גָּלַשׁ *Detondit, Deglabravit* : Præt. שֶׁגָּלְשׁוּ Quæ detondent, *Cant.* 4. 1. & 6. 4. Hinc in Targum, גָּלוּשׁ *Recalvaster*, גָּלוּשְׁתָּא *Recalvatio*, *Levit.* 13. 41, 42. Ab. Esra, Conspicui sunt & videntur.

גַּם *Etiam, Quoque* : Repetitum in continuatione sententiæ, est *Tum, Tam, Quàm*, וְגַם Quinetiam, *Gen.* 44. 9. הֲגַם Num etiam, Etiàmne? *Gen.* 16. 13. וְאַף־גַּם Ac insuper etiam, *Levit.* 26. 24. Pleonasmus nec inelegans, nec in his Particulis infrequens: בְּשַׁגַּם Eò quòd etiam, *Gen.* 6. 3. compositum ex Præp. בּ, & Pronomine שׁ, quod cum Pathach loco Sægol notatur, & גַּם. R. David *Jehos.* 7. 11. כל גם לרובת, omne גם venit ad augendum.

גָּמָא *Pih. Absorpsit, Exsorpsit, Exhausit* : Futurum יְגַמֶּא־אֶרֶץ Absorbet terram, nempe celerrimo cursu, ut R. Levi explicat, *Job.* 39. 27. *Chaldæus*, Facit foveam in terra: sic alii, Fodit. *Hiph.* Imperat. הַגְמִיאִנִי Sorbere sine me, Sorbendum da mihi, *Gen.* 24. 17. In Targum יְגַמְּעָן דְּמָא Absorbent sanguinem, *Job.* 39. 30. גְּמִיעָה *Absorbitio*, apud Rabbinos.

מְגַמָּה f. *Haustus* : Constr. מְגַמַּת פְּנֵיהֶם Haustus faciei ipsorum, *Hab.* 1. 9. R. Sal. exponit per שְׁאִיפַּת *Absorbitio*, *Haustus* faciei ipsorum, hoc est, celerrimo suo cursu, quo videntur terram ante se constitutam quasi absorbere, tendunt orientem versus: vel, Cursus ipsorum est celerrimus, ut orientalis ventus.

גֹּמֶא m. *Juncus, Scirpus*, sic dictus, quòd aquam Sorbeat, *Job.* 8. 11.

גָּמַד גֹּמֶד m. *Cubitus*, mensura cubiti. *Jud.* 3. 16. idem quod אַמָּה de quo in אמם.

גַּמָּדִים m. p. *Gammadæi*, *Ezech.* 27. 11. populi Phæniciæ (quorum urbem Plinius corruptè Gamalen, pro Gamaden appellat, lib. 2. cap. 91.) quasi *Cubitales* vel brachiales dicti, quòd brachio potentes & robusti

גַּלְגַּל m. *Orbis*, *Rota*, *Sphæra* : כַּגַּלְגַּל Tanquam rotam, vel Rotationem, id eſt, pulverem rotatum & circumactum à turbine, *Pſal.* 83.14. & ſic *Jeſa.* 17. 13. בַּגַּלְגַּל In orbe, *Pſal.* 77.19. nempe cæleſti, qui circumvolvitur, Aben Eſra : רֶכֶב וְגַלְגַּל Curribus & rotis, *Ezech.* 23.24. Quidam *Eſſedum*, alii *Carrucas* interpretantur. Plural. cum Affixo, וְגַלְגַּלָּיו & rotæ ejus, *Jeſa.* 5.28. *Chald.* גַּלְגִּלּוֹהִי *Rotæ ejus*, *Dan.* 7.9.

גֻּלְגֹּלֶת f. *Calvaria*, *Cranium*, *Caput*, 2 *Reg.* 9.35. לַגֻּלְגֹּלֶת In caput unumquodque, *Exod.* 16.16. Aff. אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ Cranium ejus, *Jud.* 9.53. Plur. cum Affixo, לְגֻלְגְּלֹתָם Per capita ſua, *Num.* 1.2.

מְגִלָּה f. *Volumen*, liber convolutus, *Jer.* 36.28. Conſtr. מְגִלַּת־סֵפֶר Volumen libri, *v.* 2. *Chald.* מְגִלָּה חֲדָה *Volumen unum, id eſt, quoddam*, *Eſr.* 6.2.

בִּגְלַל *Propter*, *Occaſione*, *Causâ* : ſeparatum ſcribitur בִּגְלַל cum Pathach, quaſi formâ conſtructâ, *Gen.* 39.5. Aff. בִּגְלָלֵךְ Tuâ causâ, Propter te, *Gen.* 30. 27. *Gen.* 12.13. בִּגְלַלְכֶם Propter vos, *Deut.* 1.37.

גלם

Convolvit, *Involvit* : Futur. וַיִּגְלֹם Et convolvit, 2 *Reg.* 2.8.

גֹּלֶם m. *Glomus*, *Maſſa* rudis & intricata adhuc, neque in veram formam evoluta : Aff. גָּלְמִי Maſſam rudem meam, *Pſal.* 139. 16.

גְּלוֹם m. *Pallium* : Plural. Conſtr. בִּגְלוֹמֵי תְכֵלֶת Palliis vel togis hyacinthinis, *Ezech.* 27.24.

גַּלְמוּד m. *Solitarius*, rejectus & deſertus, deſolatus, Aben Eſra, *Job* 3.7. & 30. 3. Fœmin. גַּלְמוּדָה *Solitaria*, *Jeſ.* 49.21. Apud Talmudicos legitur : In civitatibus maritimis vocant menſtruatam גלמודה *Galmuda*. Quid גלמודה ? Separata à viro ſuo : Sota *cap.* 7. in fine.

גלע

Hithp. הִתְגַּלַּע *Immiſcere ſe* : Infinit. וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע Ante miſcere ſe, antequam immiſceat ſe, *Prov.* 17.14. Futur. יִתְגַּלָּע Immiſcet ſe, *Prov.* 18.1. *Sic* 20.3. neque ſæpius legitur.

גמר *Perfecit: Defecit, Desiit,* Præter. גָּמַר חָסִיד Desiit beneficus, *Psal.* 12. 2. & sic 77. 9. Partic. גֹּמֵר עָלָי Perficientem erga me, *Psal.* 57. 3. Futur. יִגְמָר־נָא Deficiat quæso, *Psal.* 7. 10. יִגְמֹר בַּעֲדִי Perficiat pro me, *Psal.* 138. 8.

גְּמִיר m. *Chald.* Perfectus, Consummatus, *juxta quosdam; vel substantivè,* Perfectio, Integritas, *Esr.* 7. 12.

גנב *Furatus est, Abduxit, Subtraxit, Surripuit furtim:* Præter. גָּנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי Furatus es Deos meos, *Gen.* 31. 30. Partic. Præter. גָּנוּב Furtivum, *Gen.* 30. 33. Plural. מַיִם גְּנוּבִים Aquæ furtivæ, *Pro.* 9. 17. Fœmin. cum י paragogico juxta R. Sol. גְּנֻבְתִי Furto sublatum *Gen.* 31. 39. Vide simile infrà in מְלֵאָ. *Niph.* Fut. יִגָּנֵב Furto ablatum erit, *Exod.* 22. 12. *Pih.* Partic. Plural. Construct. מְגַנְּבֵי Suffuratores, qui suffurantur, *Jer.* 23. 30. Fut. וַיְגַנֵּב אֶת־לֵב Et suffurabatur cor, 2 *Sam.* 15. 6. *Pyh.* Infinit. cum Præter. גֻּנֹּב גֻּנַּבְתִּי Furando, furto ablatus sum, *Gen.* 40. 15. Fut. וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב Et apud me verbum erat furtivum, *Job.* 4. 12. Absconditum, clandestinum. *Hithp.* Futurum וַיִּתְגַּנֵּב Et furtim subtraxit se, 2 *Sam.* 19. 3.

גַּנָּב m. *Fur:* כְּבֹשֶׁת גַּנָּב Secundùm pudorem furis, *Jer.* 2. 26. Plur. חַבְרֵי גַנָּבִים Socii furum. *Jes.* 1. 23.

גְּנֵבָה f. *Furtum, Ex.* 22. 4. Aff. בִּגְנֵבָתוֹ Cum furto suo, *v.* 3.

גנז m. *Thesaurus: Gazæ:* Plur. Constr. אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ In thesauros regis, *Esth.* 3. 9. *Chald.* בְּבֵית גִּנְזַיָּא *In domo gazarum vel thesaurorum, Esr.* 5. 17.

גַּנְזַךְ m. *Gazophylacium:* Plur. cum Affixo, וְגַנְזַכָּיו Et Gazophylaciorum ejus, 1 *Par.* 28. 11. R. Sol. scribit esse locum in quo thesauri sacri asservantur. Formæ אַרְגָּז.

גנן *Protexit, Obtexit,* construitur cum עַל. Præter. וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר Et protegam supra urbem hanc, 2 *Reg.* 20. 6. Infin. גָּנוֹן Protegendo, *Jes.* 31. 5. *Hiph.* Futur. יָגֵן עֲלֵיהֶם Proteget eos, *Zach.* 9. 15.

essent ut quibusdam placet, non quòd cubitalis staturæ fuerint, quod loco isti non convenit.

גָּמַל *Retribuit, Rependit, Retulit bonum vel malum*, & ita construitur cum Accusativo, affixo vel separato, vel cum Dativo, vel cum Præpositione עַל: item *Ablactavit, Educavit, Maturavit*, Præter. כִּי גָמַל עָלָי Quia rependit mihi, *Psal.* 13.6. גְּמַלְתַּנִי הַטּוֹבָה Rependisti mihi bonum, וַאֲנִי גְמַלְתִּיךָ הָרָעָה Et ego affeci te malo, 1 *Sam.* 24. 18. Partic. וּבֹסֶר גֹּמֵל Et omphax maturescens, *Jesa.* 18.5. Partic. Præter. גָּמוּל Ablactatus, *Jesa.* 11.8. Infin. עַד־גָּמְלָךְ אוֹתוֹ Donec ablactasset eum, 1 *Sam.* 1.23. Futur. וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים Et maturabat, educabat amygdala, *Num.* 17.23. וַתִּגְמְלֵהוּ Et educavit eum, 1 *Reg.* 11. 20. *Niph.* Infin. הִגָּמֵל Ablactari; & Futurum וַיִּגָּמַל Et ablactetur, *Gen.* 21. 8. Vide & 1 *Sam.* 1.22.

גְּמוּל m. *Retributio*, bona vel mala, unde vel *Beneficium* vel *Maleficium*, & omninò *Meritum* denotat אֶת־גְּמוּלֵךְ Retributionem tuam, meritum tuum, *Psal.* 137.8. Aff. גְּמֻלְךָ Retributio tua, *Obad.* 15. Plur. cum Aff. כָּל־גְּמוּלָיו Omnium beneficiorum ejus, *Ps.* 103. 2. *Fœm.* גְּמוּלָה 2 *Sam.* 19. 36. Plural. אֵל גְּמֻלוֹת Deus retributionum, *Jer.* 51. 56.

גָּמָל m. *Camelus*, *Jesa.* 21. 7. Plural. absolutum & constructum גְּמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו Camelos ex Camelis domini sui, *Gen.* 24.10. Semel additur fœmininum ad distinguendum sexum, גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת Cameli lactantes, *Gen.* 32.15. Aff. לִגְמַלֶּיךָ Camelis tuis, *v.* 19.

תַּגְמוּל m. *Retributio, Beneficium, Meritum*, unde cum Af. formæ Chald. תַּגְמוּלוֹהִי, Beneficia ejus, *Ps.* 116.12.

גמץ גּוּמָּץ m. *Fossa*: חֹפֵר גּוּמָּץ Fodiens Fossam, *Eccl.* 10. 8. *Chaldaicum est, unde* גֻּמָּצָא עַמִּקְתָּא Fovea profunda, *Prov.* 22. 24. Verbum גַּמְצֵיהּ Effodit eam, *Psal.* 7. 16. in Targum.

געש *Concuti, Commoveri* : Futur. וַתִּגְעַשׁ *Et concussa fuit*, *Psal.* 18. 8. *Pyh.* Fut. יְגֹעֲשׁוּ Concutiuntur, *Job.* 34.20. *Hithp.* וְהִתְגֹּעֲשׁוּ Et commoventur, *Jerem.* 25. 16. cum Cholem in medio propter ejectum Dagesch, ut in Pyhal. Sic Futurum, יִתְגֹּעֲשׁוּ Commoveantur, *Jer.*46.8. Et cum Pathach, יִתְגַּעֲשׁוּ *Jer.*46.7.

גפף גַּף m. *Corpus* : Ala, cum Aff. בְּגַפּוֹ cum corpore suo, *Exo.*21.3. id est בִּלְחוֹדוֹהִי ut Targum reddit, nempe *solus*, non etiam cum uxore. Plur. constr. עַל גַּפֵּי Super alis, id est, pinnis excelsis, *Pro.*9.3. Quidam, *Super eminentiis* : quasi pro גַּבֵּי de quo in גבב *Chald. idem* : *Plural.* גַּפִּין Alæ *Dan.* 7. 4. *Aff.* גַּפַּהּ *Alæ ejus*, *ibid.* אֲגַפָּיו Vide in א, item בְּגַפּוֹ Vide supra in גוף.

גֶּפֶן f. *Vitis*, *Gen.*40.9. Semel masculinum est, גֶּפֶן בּוֹקֵק Vitis vacuans, *Hos.*10.1. Aff. גַּפְנוֹ Vitem suam, id est, fructum vitis suæ, 2 *Reg.* 18. 31. & sic *Jer.* 5. 17. Plur. וְהַגְּפָנִים Et vites, *Cant.*2.13.

גֹּפֶר masc. *Gopher*, cedri species, *Gen.* 6. 14. Plinius *lib.* 13. *cap.* 5. meminit cujusdam, quæ cariem non sentit, cuique materiæ est æternitas.

גָּפְרִית f. *Sulphur*, *Gen.*19.24.

גָּרָב masc. *Psora*, scabies maligna, intus & foris sicca, juxta R. Sol. *Levit.* 21.20. *Deut.*28.25.

גרד *Hithp.* הִתְגָּרֵד *Scabere*, *Scalpere se* : Infinit. לְהִתְגָּרֵד Ad scabendum se, *Job* 2.8.

גָּרָה *Pih.* *Miscere*, & de contentione ac bello tantùm dicitur, quomodo Virgilius dixit, *Miscere prælia*; & Cicero, *Miscere & concitare certamina.* Futur. יְגָרֶה מָדוֹן Miscet contentionem, *Prov.* 29. 22. *Hithp.* Præterit. הִתְגָּרִית Miscuisti scil. bellum, *Jer.* 50. 24. Imper. וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה Et misce cum eo bellum, *Deut.*2.24. per Apocopam.

תִּגְרָה f. *Conflictus* : Constr. מִתִּגְרַת יָדְךָ à conflictu manus tuæ, *Psal.* 39.11.

גַּן m. *Hortus*, quòd septo Protegi soleat, *Gen.*2.8. Aff. לְגַנִּי In hortum meum, *Cant.* 5. 1. Plural. מַעְיַן גַּנִּים Fons hortorum, *Cant.* 4.15.

גִּנָּה גַּנָּה f. idem, *Jesa.* 1. 30. Constr. גִּנַּת *Cant.* 6. 10. Plural. גַּנּוֹת Horti, *Eccl.* 2. 5. Affix. גַּנּוֹתֵיכֶם Hortos vestros, *Amos* 4.9.

מָגֵן m. *Clypeus*, *Scutum*, à Protegendo, *Gen.* 15. 1. Semel reperitur Fœmininum עַל הַמָּגֵן הָאֶחָת Super scutum unum, 1 *Reg.* 10. 17. Aff. מָגִנִּי Scutum meum, *Psal.*7.11. Plural. מָגִנִּים Scuta, 1 *Reg.*10.17. Constr. מָגִנֵּי הַזָּהָב Scuta aurea, 1 *Reg.*14.26. מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת Scuta ærea, *vers.* 27. Aff. מָגִנֶּיהָ Clypei ejus, id est, Protectores, *Hos.*4.18. Fœmin. מָגִנּוֹת Scuta, 2 *Par.*23.9.

מְגִנָּה *Obtegumentum*: Const. מְגִנַּת לֵב Obtegumentum cordis, id est, אוֹטֶם הַלֵּב Obthuratio cordis, juxta R. Sal. *Thren.*3.65. confer 2*Cor.*3.14,15. ubi dicitur κάλυμμα Velamen. Vide etiam in מָגֵן Plurale vide antè.

געה *Mugiit*, *Boavit*: Infin. וְגָעוֹ Et mugiendo, 1 *Sam.*6.12. Futur. אִם יִגְעֶה An boat, *Job.*6.5.

געל *Fastidivit*: Præter. גְּעַלְתִּים Fastidivi eos, *Lev.*26. 44. Partic. גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ Fastidiens virum suum, *Ezech.* 16. 45. *Niph.* Præter. נִגְעַל Fastidio fuit, 2 *Sam.* 1. 21. *Hiph.* Futur. וְלֹא יַגְעִל Et non fastidit, id est, cum fastidio coit & incassum semen ejicit, *Job* 21.10.

גֹּעַל m. *Fastidium*, *Ezech.* 16. 5.

גער *Increpavit*, *Objurgavit*, *Compescuit*: & sic construitur cum Præpositione ב: absque ea, *Perdidit*, *Disperdidit*, *Corrupit*: Præt. וְגָעַר בּוֹ Et increpabit eam, *Jes.*17.13. גָּעַרְתָּ זֵדִים Perdidisti superbos, *Psal.*119.21. & sic *Psal.* 9.6. ubi Ab. Esra notat absque ב constructum significare *Excisionem* & *perditionem*.

גְּעָרָה f. *Increpatio*, *Prov.*13.1. Constr. גַּעֲרַת, *Jes.* 30. 17. Aff. מִגַּעֲרָתוֹ Ab increpatione ejus, *Job.*26.11.

מִגְעֶרֶת f. *Increpatio*, *Perditio*, *Exitium*, *Deut.*28.20.

nuendum, *Eccles*.3.14. Futur. אֶגְרַע Succidam, *Ezec*.5.11. Targum אֶקְטוֹף, quod idem: וְתִגְרַע Et diminuis, minimum existimas, *Job*.15.4 וְתִגְרַע אֵלֶיךָ Et subtrahis ad te, id est, aliis adimis & tibi confers, *ver*. 8. יִגְרַע מִצַּדִּיק Subtrahit è justo, *Job*.36.7. *Niph*. Præter. וְנִגְרַע Et diminuetur, *Levit*.27.18. *Pih*. Futur. יְגָרַע Subtrahet, *Job*.36.27.

מִגְרָעוֹת f. p. *Contractura, Imminutiones*, 1 *Reg*. 6.6.

גָּרַף *Convolvit, Devolvit, Everrit*: Præt. גְּרָפָם Devolvit vel Everrît ea, *Jud*.5.21.

אֶגְרוֹף m. *Pugnus*, quasi manus Convoluta: בְּאֶגְרֹף cum pugno (Targum בְּכוּרְמֵיזָא Fuste) *Exod*.21.18. בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע Pugno injustitiæ, *Jes*.58.4.

מֶגְרָפָה f. *Gleba*, massa terræ Convoluta, vel agri exverra: Plur. cum Affix. תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם Sub glebis suis, *Joel*.1.17.

גָּרַר *Concidit, Secuit, Dissecuit*: item *Ruminavit*, quasi denuò Concidit: vel ab Attractione: nam Chaldaicè est *Trahere, Attrahere*. Futur. יְגוֹרֵם Dissecabit eos, *Prov*.21.7. juxta Ab. Esram & Kimchi in libro Rad. Qui *Terrere* vertunt, deducunt à גּוּר, sed id aliter construitur, ut suo loco videre est: יִגָּר Ruminabit, *Lev*.11.7. pro יָגוֹר ut אָבוֹת à בַּתַּת & alia plura: Kametz pro Pathach propter pausam. *Pyh*. Partic. Plur. מְגֹרָרוֹת Secti, Dissecti, 1 *Reg*.7.9. *Hithp*. Partic. מִתְגּוֹרֵר Dissecans, succidens, *Jer*.30.23. juxta quosdam, ut Kimchi citat in libro Rad. sed aliam explicat. vide in גור

גֵּרָה f. *Rumen, Cibus ruminis*; unde גֵּרָה לֹא יִגָּר Ruminationem vel ruminationis cibum non ruminat, *Levit*.11.7. מַעֲלַת גֵּרָה Ascendere faciens vel revocans cibum ruminis, *v*.3.6. Item *Obolus*, quasi minimum monetæ Segmentum, *Exod*. 30.13. quorum viginti faciebant siclum.

גָּרוֹן m. *Guttur*. ab Intersectionibus, vel ab Attractione

H spiritus;

גָּרָה גָּרוֹן & alia quæ hinc esse possint, vide in גָּרַר.

גָּרַז *Niph.* נִגְרַזְתִּי *Succidi, Excidi*: Præter. נִגְרַזְתִּי Excisus sum, *Psal.* 31. 23.

גַּרְזֶן m. *Securis*, ab Excindendo, *Deut.* 20. 19.

גָּרַל גּוֹרָל m. *Sors*, *Levit.* 16. 8. Constr. גּוֹרַל צַדִּיקִים Sors justorum, *Psal.* 125. 3. Aff. גּוֹרָלְךָ Sortem tuam, *Prov.* 1. 14. Plural. גּוֹרָלוֹת Sortes, *Levit.* 16. 8.

גֶּרֶם m. *Os ossis*: *Ossa*, *Artus*, *Prov.* 17. 22. item *Fastigium*: אֶל־גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת In fastigio graduum, 2 *Reg.* 9. 13. & sic Kimchi in Comm. exponit. *In gradu supremo*: חֲמוֹר גָּרֶם Asinus ossium, id est, ossibus valens, fortissimus, *Gen.* 49. 14. Plural. גְּרָמִים Aff. גְּרָמָיו Ossa ejus, *Job.* 40. 13. *Chald.* גַּרְמֵיהוֹן *Ossa eorum*, *Dan.* 6. 25.

גָּרַם *Comminuere, Conterere ossa*, quasi *Exossare* dicas, sicut à nomine שֹׁרֶשׁ *Radix*, venit Verbum pro *Eradicare*, scribit Kimchi, *Ezech.* 23. 34. Præt. לֹא גָרְמוּ Non exossant, *Soph.* 3. 3. id est, non abjiciunt ossa, sed carnem cum ossibus devorant, ut mane ne ossa quidem rodenda reliqua habeant. *Pih.* Futurum, וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם & ossa eorum exossabit, id est, conteret, *Num.* 24. 8. חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי Testas ejus comminues, *Ezech.* 23. 34.

גֹּרֶן f. *Area*, *Numer.* 18. 27. גֹּרְנָה In aream, *Mich.* 4. 12. Aff. מִגָּרְנְךָ De area tua, *Deut.* 16. 13. Plur. גְּרָנוֹת Areæ, *Joel.* 2. 24.

גָּרַס *Frangi*, *Comminui*: Præterit. גָּרְסָה נַפְשִׁי Comminuitur anima mea, *Psal.* 119. 20. *Hiph.* הִגְרִיס *Comminuit*: Futur. וַיַּגְרֵס Et comminuit, *Thren.* 3. *vers.* 16.

גֶּרֶשׂ m. *Comminutum*, *Contusum*, *Res contusa*, *Levit.* 2. 14. Aff. מִגִּרְשָׂהּ De contuso ejus, *v.* 16.

גָּרַע *Diminuit*, *Detraxit*, *Subtraxit*, *Ademit*: *Succidit diminuendo*. Construitur cum Accusativo & cum Præpositione מִן. Particip. præt. זָקָן גְּרֻעָה Barba diminuta, succisa, *Jer.* 48. 37. Infinit. לִגְרוֹעַ Ad Diminuendum

juxta Paraphraſten Chaldæum, & Hebræos. Quidam *Eluxcus propulſi vel jactati.*

*גֹּרֵשׁ Vide ſuprà in גָּרַם.

גשם גֶּשֶׁם m. *Imber, Pluvia*: non tam generale eſſe volunt, quàm מָטָר, quod quamcunque pluviam ſignificat: hoc verò Pluviam fortem, ſive Imbrem, juxta Kimchium in lib. Radic. וְגֶשֶׁם אָיִן Et pluvia non eſt *Prov.*25.14. Plur. עֵת גְּשָׁמִים Tempus pluviarum. *Eſr.* 10.13. Conſtr. גִּשְׁמֵי בְרָכָה Pluviæ benedictionis. *Ezec.* 34.26. Aff. גִּשְׁמֵיכֶם Pluvias veſtras, *Levit.*26.4.

גֹּשֶׁם m. idem: לֹא גֻשְׁמָהּ Non (deſcendet) pluvia ejus, *Ezech.*22.24. Quidam volunt eſſe Verbum *Pyh.* pro, *Non profundêris pluviâ*, & ita Dageſch characteriſticum deficit, & Mappik redundat, vel eſt לְהִתְפָּאֲרֵת הַקְּרִיאָה *Ad venuſtiorem pronunciationem*, ut Kimchi ſcribit in Commentariis.

הִגְשִׁים *Hiph. Pluere fecit, Pluviam demiſit, vel ſuſcitavit.* Particip. præſ. Plur. מַגְשִׁמִים Pluere facientes, *Jerem.* 14. 22.

גְּשֵׁם m. *Chald.* Corpus: Affix. בְּגֶשֶׁמְהוֹן *In corpus eorum, Dan.*4.30. גִּשְׁמֵהּ *Corpus ejus*, 7.11.

גִּשֵּׁשׁ *Pih. Palpavit*: Futur. נְגַשְׁשָׁה כַּעִוְרִים Palpavimus tanquam cæci, *Jeſa.*59.10.

גתת גַּת f. *Torcular, Joel.*3.13. Plur. גִּתּוֹת Torcularia, *Neh.*13.15.

ד

דָּא *Chald.* Hæc, Iſta, Hoc, Illud, *Dan.*3. דָּא לְדָא *Hoc ad illud, Invicem, Dan.* 4. 6. דָּא מִן דָּא *Hæc ab illa, Dan.*7.3. Ex *Hebræo* זֹה, ז in ד *mutato.*

דאב *Doluit, Mœſtus fuit*, Præter. fœmin. דָּאֲבָה Mœret, Mœſta eſt, *Jerem.* 31. 24. Infin. לְדַאֲבָה Ad mœren-

spiritus : נְטוּיוֹת גָּרוֹן Extentæ gutture, *Jes.* 3. 16. Aff. גְּרוֹנִי Guttur meum, *Psal.* 69. *v.* 4. Est formæ חָזוֹן.

אֲגוֹרָה f. *Numulus* : constr. לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף Pro numulo argenteo, 1 *Sam.*2.36. ubi Kimchi notat א esse servile, & ejusdem originis cum גֵּרָה : de quo anté.

גַּרְגַּר m. *Granum, Bacca* : Plur. גַּרְגְּרִים, *Jes.*17.6.

גַּרְגְּרָה, גַּרְגֶּרֶת f. *Faux*, Fistula gutturis, à Segmentis & orbibus, ut R. Salomon scribit: Plur. עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ Ad fauces tuas, *Prov.*3.3.

מְגֵרָה f. *Serra*, 1 *Reg.*7.9. 2 *Sam.* 12. 31. Plur. וּבַמְּגֵרוֹת Et serris, 1 *Par.*20.3. pro quo legitur, 2 *Sam.* 12. 31. וּבְמַגְזְרוֹת Et securibus.

גרשׁ *Expulit*, *Ejecit* : Particip. præsens גֹּרֵשׁ מִפָּנֶיךָ Expulsurus sum â facie tua, *Exod.* 34. 11. Part. præteritum, וּגְרוּשָׁה Et expulsam, id est, repudiatam, *Lev.* 21. 14. *Niph.* Præt. נִגְרַשְׁתִּי Ejectus sum, *Jon.* 2. 5. Partic. נִגְרָשׁ Expulsum, Propulsum, *Jes.* 57. 20. *Pih.* Præter. גֵּרַשְׁתָּ Expulisti, *Gen.*4.14. Infin. גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ Expellendo expellet, *Exod.* 11. 1. *Pyh.* Præteritum גֹּרְשׁוּ Expulsi sunt, *Exod.* 12. 39.

גֶּרֶשׁ m. *Ejectum, Extrusum*, גֶּרֶשׁ יְרָחִים Extrusum lunarum, id est, fructus quos quæque luna protrudit, *Deuter.* 33. 14.

מִגְרָשׁ m. *Expulsio*, *Suburbium*, *Suburbanum prædium*, *Ezech.*45.2. dictum quasi ex urbe Expulsum : Constr. מִגְרַשׁ *Lev.*25.34. Affix. לְמַעַן מִגְרָשָׁהּ Propter expulsionem ejus, *Ezech.* 36. 5. Plural. Constr. מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים Suburbana prædia civitatum, *Numer.* 35. 4, 5. Aff. וּמִגְרְשֵׁיהֶם Et suburbana prædia illarum, *v.* 3. וּמִגְרָשֶׁהָ Et suburbana prædia ejus, *Josu.*21.11. ubi deficit י ante ה juxta Masorethas, & sic toto isto capite, excepto *vers.* 13. ubi bis plenè scribitur.

מִגְרָשׁוֹת f. p. *Suburbia*, Suburbana loca, *Ezech.* 27. 28.

num erit. Hæc communior interpretatio, teste Kimchio.

דבב *Loqui*: Particip. דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים Loquitur labiis dormientium, *Cant.* 7.9. hoc est, בְּשִׂפְתֵי Per labia, facit ut etiam dormientes loquantur. Sic convenit cum Partic. præcedente הוֹלֵךְ. Si דּוֹבֵב accipiatur ex Pihel sive Pohel, tunc Præter. erit pro Part. מְדוֹבֵב.

דִּבָּה f. *Infamia, Fama mala*: Constr. דִּבַּת הָאָרֶץ Infamiam terræ, *Num.* 13.33. Affix. וְדִבָּתְךָ Et infamia tua, *Prov.* 25.10.

דֹּב com. *Ursus, Ursa*: דֹּב אֹרֵב Ursus insidians, *Thren.* 3.9. Plur. כְּדֻבִּים Sicut ursi, *Jes.* 59.11. Fœm. שְׁתַּיִם דֻּבִּים duæ ursæ, 2 *Reg.* 2.25. *Chald.* לְדֹב Urso. *Dan.* 7.5.

דבח *Chald.* Sacrificare. *Partic.* דָּבְחִין *Sacrificantes*, *Esr.* 6.3. ex Hebræo זבח commutatis ז & ד.

דִּבְחִין m. p. Chald. *Sacrificia*, ibid.

מַדְבְּחָא m. Chald. *Altare*, *Esr.* 7.17.

דבך נִדְבָּךְ *Chald.* Ordo, Series, Strues lapidum, Paries, Structura, Maceria: נִדְבָּךְ דִּי אָע חֲדַת Paries ex lignis novis: Plurale, נִדְבָּכִין דִּי אֶבֶן גְּלָל Ordines murorum terni ex lapidibus magnis, *Esr.* 6.4. Sic in Targum נִדְבָּךְ עַל נִדְבָּךְ Ordo super Ordine, Heb. אֶבֶן עַל־אֶבֶן Lapis super lapide, *Hag.* 2.15. נִדְבְּכִין עֲבִידָן לְהוֹן Ordines lapidei erant facti ipsis in circuitu, Heb. טוּר, *Ezech.* 46.23. מִלְּרַע לְנִדְבְּכַיָּא Sub ordinibus lapideis istis, ib.

דבל דְּבֵלָה fœm. *Palatha*, massa ficuum, 1 *Sam.* 30.12. Constr. דְּבֶלֶת תְּאֵנִים Palatha ficuum, 2 *Reg.* 20.7. Plur. דְּבֵלִים, 1 *Sam.* 25.18.

דבק *Adhæsit, Cohæsit; Conjunctus, Conglutinatus fuit*: Construitur cum Præposit. אֶל, לְ, בְּ, עִם, אַחֲרֵי: Præter. וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ Et adhærebit uxori suæ, *Gen.* 2.24. Cum Affixo Futur. תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה Adhæreat mihi malum, *Gen.* 19.19. *Chald. Partic. Plur.* דָּבְקִין *Cohærentes*, *Dan.* 2.43. *Pyh.* Futur. יְדֻבָּקוּ Conglutinentur, *Job* 38.38. & 41.8. *Hiph.* הִדְבִּיק *Adhærescere fecit*,

Agglu-

mœrendum, Mœrere, *Deut.* 19. 9. cum ה paragogico. *Hiph.* הֶאֱדִיב *Dolere fecit, Cruciavit.* Particip. וּמְדִיבוֹת נָפֶשׁ Et cruciantes animum, *Levit.* 26. 16. pro מַאֲיבוֹת Infin. לַאֲדִיב per metathesin literarum, juxta Hebræos, vide suprà suo loco.

דְּאָבָה f. *Mœror, Job* 41. 13.

דַּאֲבוֹן m. idem, *Deut.* 28. 65.

דאג *Solicitus, Anxius fuit, anxiè timuit;* Præter. וְדָאַג לָנוּ Et solicitus sit nobis, id est, nostrâ causâ vel de nobis, 1 *Sam.* 9. 5. & sic 10. 2. וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ Et quem solicita timuisti, *Jes.* 57. 11. Futur. אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי Solicitus sum de peccato meo, *Psal.* 38. 19.

דְּאָגָה f. *Solicitudo, Anxietas, Prov.* 12. 25.

דָּאג Vide in דָּגָה.

דאה *Volavit, Volitavit,* pernicem volatum propriè notat, qualis est aquilæ: Futur. יִדְאֶה הַנָּשֶׁר Volat aquila, *Deut.* 28. 49. וַיֵּדֶא Volitatque, *Psal.* 18. 11 per Apocopam.

דָּאָה f. *Milvus*, idem quod דַּיָּה scribit Ab. Esra, *Le.* 11. 14

דב *Fluxus, Stercus, Excrementum,* originis Chaldaicæ, â דוּב, idem quod Hebr. זוּב *Fluere.*

דִּבְיוֹנִים m. p. *Stercus columbinum,* 2 *Reg.* 6. 25. compositum ex דָּב & יוֹנִים columbæ. דָּב *Fluxus*, id est, זבל הזב מן היונים Stercus aut fimus fluens ex columbis, juxta R. Sal. vel צוֹאַת יוֹנִים Excrementum columbarum, juxta Kimchium. Chaldæus, קַבָּא חֲבַל מַפְּקַת יוֹנַיָּא Cabus fimi, excrementi columbarum. Est autem vox legenda pro חִרְיוֹנִים: vide חָרַר.

דבא m. *Sermo*, juxta quosdam: וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ Et sicut dies tui, sic sermo tuus, *Deut.* 33. 25. id est, quamdiu vives, tamdiu sermo de te erit, & sermone hominum celebraberis. Vel, *Robur, Fortitudo*, (quod Chaldæus secutus) pro, juxta annos vitæ tuæ semper idem erit robur tuum, ut juventutis, ita senectutis robur firmum

de te, *Ps.*87.3. Fut. שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ Quò sermo fiet de ea, *Can.* 8.8. *Hiph.* Fut. יַדְבֵּר Ducit, Adducit, *Psal.*47.4. & sic 18.48. ex usu Chaldaico. *Hithp.* Part. מִדַּבֵּר Loquens, *Num.* 7.89. pro מִתְדַּבֵּר per usitatam Syncopam.

דָּבָר m. *Verbum, Sermo: Res, Negotium, Aliquid, Quidquam, Gen.*18.14. *Exod.*18.16. כָּל־דָּבָר רָע Omnem rem malam, *Deut.*17.1. Constructum דְּבַר־יְהוָה Verbum Domini, *Jer.*1.4. עַל־דְּבַר *Propter negotium, Propter, Causâ, Ratione*, ut עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ Propter gloriam nominis tui, *Psal.*79.9. Affix. דְּבָרִי Verbum meum, דְּבָרְךָ Verbum tuum, quod octies scribitur cum י redundante, דְּבָרֶיךָ ut Masorethæ notant, *Jud.*13.17. Plural. דְּבָרִים Constr. לְדִבְרֵי־רוּחַ Verbis ventosis, *Job.*16.3. Affix. דְּבָרָיו Verba ejus: דְּבָרֶיךָ Verba tua; & cum hoc Affixo tredecim sunt quæ scribuntur absq; י, ut כִּדְבָרֶךָ Secundum verba tua, *Gen.*30.34. pro כִּדְבָרֶיךָ Loca annotata sunt in Masora magna.

דַּבֵּר m. *Verbum, Sermo, Jer.*5.13. unde ablato accentu ante Makkaph דְּבַר *Hos.*1.2. Est formæ שִׁלֵּם, אִלֵּם.

דֶּבֶר m. *Pestis, Exod.*9.3. Plural. cum Affixo, דְּבָרֶיךָ Pestes tuæ, *Hos.*13.14. Dicitur sic, quasi perditio, Res perdens, Das böse Ding ex 2 *Par.*22.16. Vel quòd sit res à Deo Edicta & decreta: aut quòd Abducat omnis status & generis homines.

דֹּבֶר m. *Ductus, Caula, Ovile*: Affix. כְּדָבְרָם Secundùm ductum suum, Pro more suo, *Jes.*5.17. בְּתוֹךְ הַדָּבְרוֹ In medio ovilis sui, *Mich.*2.12. sic dictum ovile, quòd oves eò semper Ducantur.

דְּבִיר m. *Adytum*, quasi Oraculum vel Loquutorium dictum, quòd Deus inde responsa daret, 1 *Reg.*6.19. & י quandoque deficit. Est & nomen proprium urbis in libro Josuæ, & regis cujusdam, *Jos.*10.3.

דִּבְרָה f. *Ductus, Ratio, Causa, Negotium*, sed semper formâ constructâ cum Præpositione עַל reperitur, עַל־דִּבְרַת

Secun-

Agglutinavit, Conglutinavit: Persecutus, Assecutus fuit: Præterit. הִדְבַּקְתִּי Feceram ut adhæreret, *Jer.* 13. 11. הִדְבִּיקֻהוּ Assecuti sunt eum, 2 *Sam.* 1. 6. *Hoph.* Partic. מֻדְבָּק Adhærere facta, *Psal.* 22. 16.

דָּבֵק m. *Adhærens, Conjunctus:* דָּבֵק מֵאָח Conjunctior fratre, *Prov.* 18. 24. Fœm. דְּבֵקָה Conjuncta, 2 *Par.* 3. 12.

דֶּבֶק m. *Junctura, Commissura, Ferrumen, Glutinum,* quo aliquid conjungitur, *Jes.* 41. 7. Plur. דְּבָקִים Commissuræ, 2 *Par.* 18. 33. 1 *Reg.* 22. 34.

דָּבַר *Locutus, Elocutus est:* Construitur cum Præpositionibus ל, אֶל, עַל. Particip. דּוֹבֵר Eloquor, *Ex.* 6. 29. Plural. דֹּבְרִים Loquuntur, *Num.* 36. 5. Constr. דֹּבְרֵי *Ps.* 5. 6. Fœm. Plur. דֹּבְרוֹת Loquuntur, *Num.* 27. 7. Partic. Pahul, דָּבֻר Dictum, *Prov.* 25. 11. Infin. בְּדָבְרֶךָ In loqui te. Quum loquutus fueris, *Psal.* 51. 6. *Niph.* נִדְבַּר *Assidue, frequenter loqui, vel prædicare, dictitare, obloqui, colloqui,* Præt. נִדְבְּרוּ Frequenter loquuntur, *Mal.* 3. 16. נִדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ Oblocuti sumus tibi, *Mal.* 3. 13. Partic. Plur. הַנִּדְבָּרִים בְּךָ Assidue loquentes contra te, *Eze.* 33. 30. Kimchi scribit ad hunc locum לשון דבור בהוא כם לשון דבור כשהוא עם בית הוא לענין גנאי: h. e. Verbum דִּבֵּר quando cum ב construitur, sumitur in malam partem. *Pih.* דִּבֵּר *Dixit, Edixit, Locutus, Elocutus, Prolocutus fuit;* cum אֶל Allocutus, cum עִם Collocutus, cum עַל Oblocutus, & sic varie construitur, nempe cum Dativo, Accusat. vel Præpos. ב, אֶל, אֵת, עַל, עִם, Præt. וְדִבַּרְתִּי עַל לִבָּהּ Et locutus sum ad cor ejus, *Hos.* 2. 14. sic *Gen.* 34. 3. *Jes.* 40. 2. Infin. לְדַבֵּר בָּם Loquendo de eis, *Deut.* 11. 19. וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ Et in alloqui me te, *Ezech.* 3. 27. Fut. אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי Loquar de te ad patrem meum, Tuâ causâ patrem meum alloquar, 1 *Sam.* 19. 3. Et ex alia significatione *Perdere:* unde וַיְדַבֵּר Et perdidit, 2 *Par.* 22. 10. pro quo in eadem historia legitur תְּאַבֵּד, 2 *Reg.* 11. 1. *Pyh.* Partic. מְדֻבָּר בָּךְ Dicitur, prædicatur de

דַּבֶּשֶׁת f. *Gibbus*, *Jes.*30.6. sed camelorum tantùm, sic dictus, quòd oneribus læsus, Melle sanari soleat. Inde in Talmud, דבש למאי חזי לכתיתה דגמלי Mel ad quid conducit? Ad contusionem camelorum, *Schab. fol.*154.2

דָּגָה *Augeri, Multiplicari, Fæcundari more piscium:* nam à דָּג Piscis, Verbum formatum, ut Hebræi tradunt: Futur. וְיִדְגּוּ לָרֹב Et fiant ut pisces in multitudinem, Multiplicentur ut pisces, *Gen.* 48.16.

דָּג m. *Piscis*, vide infrà in דוג.

דֶּגֶל m. *Vexillum*, *Num.* 2. 3. Aff. עַל־דִּגְלוֹ iuxta vexillum suum, *v.* 2. Plur. cum Affixo, לְדִגְלֵיהֶם Ad vexilla sua, *Num.*2.17.

דָּגַל *Vexillum erigere.* Partic. Præter. דָּגוּל Vexillatus, ornatus vel elatus ut vexillarius, *Cant.* 5. 10. Futur. נִדְגֹּל Vexillum erigamus, *Psalm.* 20. 6. *Niph.* Part. נִדְגָּלוֹת Vexillatæ copiæ, *Cant.*6.3.

דָּגָן m. *Frumentum*, *Gen.* 27. 28. Constr. וּדְגַן שָׁמַיִם Et frumentum cælorum, *Psalm.* 78. 24. Aff. דְּגָנְךָ Frumentum tuum, *Deut.* 7.13.

דָּגַר *Collegit*, *Jer.*17.11. וְדָגְרָה Et colliget, *Jes.*34.15. Chaldaicum est.

דַּד m. *Uber, Mamma:* Plural. Constr. דַּדֵּי בְתוּלֵיהֶן Mammas virginitatis illarum, *Ezech.* 23. 3. Affix. דַּדַּיִךְ Mammas tuas, *v.* 21.

דָּדָה *Hithp.* הִדַּדָּה *Vagari, Incedere, Gradi*, sed sensim & leniter: Futur. אֶדַּדֶּה Sensim incedam, *Jes.* 38. 15. pro אֶתְדַּדֶּה cum Affixo, אֶדַּדֵּם Gressurus sum cum illis, *Psal.*42.5. pro אֶדַּדֶּה עִמָּהֶם Progrediar cum illis, juxta Hebræos.

דְּהַב *Chald.* Aurum, דִּי דְהַב טָב *Ex auro bono*, *Dan.* 2. 32. ubi exemplaria in folio habent ·, quod parvum, ut liquet ex forma emphatica. *emph.* רֵאשֵׁהּ דִּי דַהֲבָא *Caput auri*, *Dan.* 2. 38. *Hebr.* זָהָב *commutatis* ז & ד.

Secundum rationem, Pro ratione, *Eccl.* 3. 18 & 8. 2. cum Affixo, דִּבְרָתִי Causam meam, *Job* 5. 8. & sic cum י paragogico, ut Ab. Esra notat, עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק Secundum ductum, ordinem vel rationem Melchizedek, *Psal.* 110. 4. ubi Ab. Esra exponit עַל־מִנְהַג Secundum morem vel consuetudinem, & in Epist. ad Hebræos *c.* 5. 6. κατὰ τὴν τάξιν, Secundum ordinem, & *c.* 7. 15. κατὰ τὴν ὁμοιότητα, Secundum similitudinem. *Chald.* עַל־דִּבְרַת *Propter causam, vel simpliciter propter, ut Hebraice* עַל דְּבַר *Dan.* 2. 30. עַל־דִּבְרַת דִּי יְהוֹדְעוּן *propterea ut agnoscant, Dan* 4. 14. *atque ita legitur in Venetis editionis primæ, sed postea scriptum lectum,* עַל־דִּבְרַת *eodem sensu juxta Hebræos. Et sic Græci,* ἵνα γνῶσιν.

דִּבְּרוֹת f. p. *Verba:* cum Affix. מִדַּבְּרֹתֶיךָ E verbis tuis, *Deut.* 33. 3. A sing. דַּבֶּרֶת formæ בַּקֶּשֶׁת.

דֹּבְרוֹת f. p. *Rates*, à Ductu dictæ, 1 *Reg.* 5. 9.

דְּבוֹרָה f. *Apis*, à continuo susurro quasi Loquutione, vel mirabili Ductu, & ordine sui operis, *Jes.* 7. 18. Plur. כַּדְּבֹרִים Sicut Apes, *Psal.* 118. 12.

הַדָּבְרַיָּא *Chald.* Gubernatores, *quasi Ductores dicti: Aff.* הַדָּבְרַי *Gubernatores mei, Dan.* 4. 33. לְהַדָּבְרוֹהִי *Gubernatoribus suis, Dan.* 3. 24. ה *ab initio est Heemanticum sicut & in* הַמְהוּבְנָה, *de quo in* מנך.

מִדְבָּר m. *Desertum*, per antiphrasin sic dictũ, quasi locus à Sermone remotus; vel à Ductu, si de pascuoso dicatur, quod pecora eo pascendi causâ Ducuntur: Constr. לְמִדְבַּר שְׁמָמָה In desertum solitudinis, id est, vastissimum, *Jer.* 12. 10. Aff. מִדְבָּרָהּ Desertum ejus, *Jes.* 51. 3.

דְּבַשׁ m. *Mel, Gen.* 43. 10. item Palma, Dactylus, à dulcedine, unde : Primitiæ frumenti, musti, olei & palmæ, 2 *Paral.* 31. 5. De melle nunquam fuerunt primitiæ datæ. Hinc R. Salomon, *Lev.* 2. 11. scribit : כל דמתיקת פרי קרויה דבש : *Omnis dulcedo fructuum vocatur* devasch. Aff. עִם דִּבְשִׁי Cum melle meo, *Cant.* 5. 1.

דּוּד m. *Calathus, Canistrum, Sporta, Jer.* 24. 2. *Lebes,* 1 *Sam.* 2. 14. *Pelvis, Labellum,* quo fertur argilla aut intrita conficiendorum laterum, *Psal.* 81. 7. secundum Ab.Esram: *Ahenum, Job.* 41. 11. Plur. בְּדוּדִים In sportas, 2 *Reg.* 10.7. Et cum ו mobili, וּבַדְּוָדִים Et in lebetibus, 2 *Par.* 35. 13. Constr. cum Epenthesi, דּוּדָאֵי Sportæ, Calathi, *Jer.* 24. 1. similem Epenthesin vide in דוד.

דּוּדָאִים m.p. *Mandragoræ,* juxta communem interpretum sententiam, *Gen.* 30. 14. Quidam, *Flores amabiles;* quasi â superiore דוד deductum. Odor illis ascribitur *Cantic.* 7. 13. Constr. מִדּוּדָאֵי De mandragoris, *Gen.* 30. 14. Judæi *Violas* propter odorem interpretantur, & sic in Talm. Sanhed. *f.* 99. Vide Drusium in fine *Com. Ruth.*

דוה דָּוֶה m. *Languidus, Thren.* 5. 17. fœmin. דָּוָה Languida, *Thren.* 1. 13. אֶת־אִשָּׁה דָּוָה Cum muliere languente, scilicet ex fluxu mensium, *Levit.* 20. 18. & 15. 33. *Jes.* 30. 22.

דַּוָּי m. *Languidum, Jes.* 1. 5.

דְּוַי m. *Languor, Psal.* 41. 4. Plur. Constr. כִּדְוֵי לַחְמִי Sicut languores cibi mei, *Job.* 6. 7.

דְּוֹת f. idem: דְּוֹתָהּ Languoris ejus, *Levit.* 12. 2.

מַדְוֶה m. idem: Constr. מַדְוֵה *Deut.* 28. 60. Plural. Constructum. וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם Et omnes languores Ægypti, *Deut.* 7. 15. מַדְוֵיהֶם vide in מַדְ.

דוח *Hiph.* הֵדִיחַ *Dispulit,* metaphoricè *Abluit;* lavando enim Dispelluntur sordes: Præterit. הֱדִיחָנִי Dispellit me, *Jer.* 51. 34. Futur. יָדִיחַ Abluet, *Jes.* 4. 4. יָדִיחוּ Abluent, *Ezech.* 40. 8.

דּוּךְ *Tutudit:* Præt. דָּכוּ בַּמְּדוֹכָה Tundebat in mortario, *Num.* 11. 8.

דּוּכִיפַת f. *Gallus sylvestris,* juxta Targum & R. Salom. Quidam, *Attagen, Lev.* 11. 19.

דַּךְ *Pauper,* vide in דכך.

מְדוֹכָה f. *Tudicula, Mortarium, Num.* 11. 8.

מַדְהֵבָה f. *Aurea, Aurifica, Inaurata vel Auricupida*, *Jesa*. 14. 4. *in Hebræo, ubi propheta Regem Babyloniæ voce Babylonica irridet, ejus divitias carpens.*

דהם *Niph.* נִדְהָם *Defatigari:* Partic. נִדְהָם Defessus, Defatigatus, *Jer*.14.9. Kimchi in Com. *Obstupefactus*, qui nescit quid agendum.

דהר *Plausit*, sed de equis tantùm dicitur, qui citato cursu terram plaudunt: וְסוּס דֹּהֵר Et equi plaudentis, *Nah*.3.2.

דַּהֲרוֹת f. p. *Plausus*, *Jud*.5.22.

תִּדְהָר *Teda*, arbor resinam ferens, *Jes*. 41. 19.

*דוב *Ursus* : vide suprà in דבב.

דוג *Piscari* : *Hiph*. Præt. וְדִיגוּם Et piscabuntur eos, *Jer*.16.16. pro וְהֵדִיגוּם, simile vide in דוב.

דָּג m. *Piscis*, *Jon*.2.1. Semel cum epenthesi, דָּאג *Nehem*. 13. 16. Plur. דָּגִים *Job*.40.26. Constr. דְּגֵי הַיָּם Pisces maris, *Gen*. 9. 2. Fœm. דָּגָה, *Deut*. 4. 18. Constr. דְּגַת יְאֹרֶיךָ Piscem rivorum tuorum, *Ezech*.29.4. Aff. דְּגָתָם כִּדְגַת הַיָּם Pisces eorum, sicut pisces maris, *Eze*.47.10. Hæc duo sunt à Verbo דָּגָה, propter mutationem Kametz in Scheva, sicut שְׁנַת à שָׁנָה.

דַּיָּג m. *Piscator* : Plur. הַדַּיָּגִים Piscatores, *Jesa*. 19. 8. לְדַוָּגִים Ad piscatores, *Jer*. 16.16. quod scribitur cum ו, sed legendum per י, לְדַיָּגִים.

דַּוָּג m. idem : Plur. דַּוָּגִים Piscatores, *Ezech*.47.10.

דוּגָה f. *Piscatio*, *Amos*. 4. 2.

דוד m. *Dilectus*, *Amicus* : synecdochicè *Patruus*, 1 *Sam*.10.15. Affix. דּוֹדִי Dilectus meus, *Cant*.6. 1,2. אֶל־דּוֹדוֹ Ad patruum suum, 1 *Sam*. 10 16. דּוֹדְךָ Dilectus tuus, *Cant*.5.17. Plur. דּוֹדִים Dilecti, *Cant*.5.1. Et substantivè *Amores*, עֵת דֹּדִים Tempus amorum, *Ez*.16.8. Aff. דֹּדֶיךָ Amores tui, *Cant*.1.2.4.& 4.10. Hinc דָּוִיד *David*, *Zac*. 12.8.10.12. & 13.1. vel דָּוִד q. Dilectus.

דּוֹדָה f. *Amita* : Aff. דֹּדָתוֹ Amitam suam, *Exod*.6.20.

Mulier contentionum, id est, contentiosa, *Prov.* 27.15. & מִדְיָנִים *Prov.* 18. 18. Constr. מִדְיְנֵי אִשָּׁה Contentiones mulieris, *Prov.* 19.13.

מְדָנִים m.p. *idem, Prov.* 6.19. volunt ex priori forma, esse contractum.

מְדִינָה f. *Provincia*, quasi Jurisdictio dicta, *Esth.* 1.22. Plur. מְדִינוֹת ibid. *Chald.* מְדִינְתָּא f. *idem*, *Esr.* 5. 8. *Const.* מְדִינַת *Dan.* 3. 1. *Plural.* מְדִינָן *Esr.* 4. 15. *emph.* מְדִינָתָא *Dan.* 3.2.

דוץ *Exsilire*: Futur. תָּדוּץ Exsilit, *Job* 41. 13. Chaldaicum est.

דור *Habitare*: Infin. מִדּוּר Præ habitare, *Psal.* 84.12. דוּרִי Habitare meum, Habitatio mea, *Jes.* 38.12. *Chald. Partic.* דָּאֲרִין *Habitant, Dan.* 2.38. *quod legendum* דָּיְרִין: *Constr.* דָּאֲרֵי *Habitantes, Habitatores, Dan.* 4.32. *legendum* דָּיְרֵי; *sic infrà in* זוע: *Fut.* תְּדוּר *Habitabat, Dan.* 4. 18. יְדֻרָן *Habitabant, Dan.* 4. 9. *quod scribitur cum* י *redundante.*

דּוֹר vel דֹּר m. *Ætas, Generatio*, homines una ætate & generatione viventes, *Eccles.* 1.4. Aff. וְאֶת דּוֹרוֹ Et generationem ejus, *Jes.* 53.8. Plural. לְדוֹר דּוֹרִים In generationem generationum, id est, in omnes generationes, *Jes.* 51. 8. Fœmin. דּוֹרוֹת *v.* 9. Aff. לְדוֹרוֹתָיו Per generationes illius, *Levit.* 25.30.

דָּר *Chald. idem*: עִם דָּר וְדָר *Cum generatione & generatione, Dan.* 3. *v. ult.*

דּוּר m. *Pyra, Rogus, Ezech.* 24. 5. Kimchi in Comment. vult esse Imper. *Strue pyram vel rogum*, ex significatione sequentis Nominis.

מְדוּרָה f. *Pyra, Rogus, Ezech.* 24. 9. Aff. מְדֻרָתָהּ Pyræ ejus, *Jesa* 30. 33.

מְדָר מְדוֹר masc. *Chald.* Habitatio: Aff. מְדוֹרָךְ *Habitatio tua. Daniel.* 4. 22. מְדָרְהוֹן *Habitatio eorum. Daniel.* 2. 11.

דּוּם *Siluit, Obmutuit, Quievit*: At illud, כְּדֻמָּה Sicut excisa, *Ezech.* 27. 32. juxta Kimchium significatum habet à דָּמָה: quibusdam est nomen proprium *Duma*, ut *Jes.* 21. 11. Imper. דּוֹמּוּ Silete, *Jes.* 23. 2. *Pih.* דּוֹמֵם *Silere facere, Sedare, Quietum reddere*; Præteritum וְדוֹמַמְתִּי Et silere fecit, *Psal.* 131. 2.

דָּם m. *Quies*; בְּדָמְךָ In quiete tua, id est, pristina tranquillitate tua, *Ezec.* 19. 10. de qua etiam in דָּמָה in fine.

דּוּמָה f. *Silentium*; *Sepulchrum*, sic dictum, quòd illic fit silentium à celebrando Deo, *Psal.* 115. 17. & 94. 17. Est & nomen proprium regionis, *Jes.* 21. 11.

דּוּמָם *Silens*, *Jes.* 47. 5. לְאֶבֶן דּוּמָם Lapidi silenti, *Hab.* 2. v. 19. Convenit cum דָּמָה & דָּמַם, quæ etiam vide.

דִּין *Judicavit, Disceptavit, Judicium exercuit, Causam egit, Jus dixit*: Præter. דָּן דִּין עָנִי Judicavit causam pauperis, *Jer.* 22. 16. *Chald. Particip.* דָּאֲנִין *Causam cognoscentes*, *Esr.* 7. 25. *ubi Masorethæ notant legendum* דָּיְנִין: *quia* א *Schevâ mobili affici non solet*; *simile in* דּוּר. *At quum* א *habet Scheva compositum, manet, vide* קוּם. *Niph.* Particip. נָדוֹן Disceptans apud se, 2 *Samuel.* 19. 9. *Hiph.* הֵדִין *Judicavit*, &c. ut antè. In Infinitivo & Imper. communiter deficit ה characteristicum: Infin. לָדִין Ad judicandum, pro לְהָדִין, *Jes.* 3. 13. Imper. דִּין Judica, *Job.* 35. 14.

דַּיָּן m. *Judex*, *Psal.* 68. 6. 1 *Sam.* 24. 16. *Chald. Plural.* דַּיָּנַיָּא *Causidici, causarum cognitores*, *Esr.* 7. 25.

דִּין m. *Judicium, Causa, Sententia judicata*, *Deut.* 17. 8. Aff. וְדִינִי Et causam meam, *Psal.* 9. 5.

דּוֹן m. *idem*: שַׁדּוּן Quòd judicium est, *Job.* 19. 29. quòd ex jure justum & æquum est.

דִּין *Chald. idem*, *Dan.* 4. 34. *emph.* דִּינָא, *Dan.* 7. 10. *vel* דִּינָה *Esr.* 7. 26.

מָדוֹן m. *Contentio*, ut *Ps.* 80. 7. אִישׁ מָדוֹן Vir contentionis, id est, contentiosus, *Jer.* 15. 10. Plurale est אֵשֶׁת מִדְיָנִים

Mulier

דֹּחַן m. *Milium:* וְעֲדָשִׁים וְדֹחַן Et lentes & milium, *Ezech.* 4. 9.

דָּחַף *Impulit:* Particip. Præter. דְּחוּפִים Impulsi, id est, Festinantes, *Esth.* 3. 15. & 8. 14. *Niph.* Præt. נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ Impulit se, Proripuit se domum suam, *Esth.* 6. 12. נִדְחַף לָצֵאת Impellebatur ad exeundum, 2 *Paral.* 26. 20.

מִדְחֵפוֹת f. p. *Impulsiones*, *Psal.* 140. 12.

דָּחַק *Arctavit, Pressit:* Partic. præsens cum Affixo וְדֹחֲקֵיהֶם Et prementes eos, oppressores eorum, *Jud.* 2. 18. Futur. יִדְחָקוּן Prement, *Joel* 2. 8.

דִּי *Chald.* Qui, quæ, quod, *utriusque generis, & numeri, ut Hebræum* אֲשֶׁר *cui respondet: item* Quòd, Ut, *Conjunctionaliter:* דִּי הֵן *Quia, Quòd si, Dan.* 2. 9. Indicat & Genitivum casum, דִּי דְהַב *Auri, v.* 32. דִּי לֵיהּ *Ejus v.* 20. עַד דִּי *Usque dum, Dan.* 2. 9. דִּי לָא *Ut non, v.* 18. עַל דִּי *Suprà, Magis quàm, Dan.* 3. 19. *Compositum,* כְּדִי Quum, *Dan.* 3. 7. הֵא כְדִי Perinde ac, *Dan.* 2. 43. וּכְדִי *Et quum, Dan.* 5. 20.

דַּי m. *Sufficientia, Sufficiens, Satis,* עַד־בְּלִי־דָי Usque ad non sufficientiam, id est, abundantissimè, absque omni mensura, ut dedisse nunquam satis sit, *Mal.* 3. 10. וּכְדַי בִּזָּיוֹן Et quantum satis est contemptus, *Esth.* 1. 18. לְמַדַּי Ad sufficientiam, 2 *Par.* 30. 3. pro לְמִן דַּי per Pleonasmum Particularum מִן & לְ: vide non dissimilem in רֵאשׁ in voce רִאשׁוֹן: Aff. דַּיֶּךָּ Quod satis est tibi, *Prov.* 25. 16. Construct. דֵּי שֶׂה Sufficientiam pecudis, quantum satis est pro pecude, *Lev.* 5. 7. דֵּי הָשִׁיב לוֹ Sufficientiam restituere ipsi, id est, quantum satis erit ad restituendum ipsi, *Lev.* 25. 28. דֵּי מַחְסֹרוֹ Sufficientiam defectus illius, id est, quantum satis est indigentiæ ejus, *Deut.* 15. 8. כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ Secundum sufficientiam redemptionis suæ, *Lev.* 25. 26. Videtur potius esse plurale constructum ex integro דַּיִּם, ut חַיִּים constructum חַיֵּי. Est

דּוּשׁ *Trituravit*: Præter: וַיָּדָשׁ חִטִּים Et triturabat triticum, 1 *Par.* 21. 20. Infin. אָדוֹשׁ יְדוּשֶׁנּוּ Triturando triturabit eum, *Jeſa.* 28.28. cum poſtheſi literæ א. *Chald.* *Futurum cum Aff.* וּתְדוּשִׁנַּהּ *Et triturabit, conteret eam*, *Dan.* 7. 23. *Niph.* Præter. וְנָדוֹשׁ Et triturabitur, *Jeſa.* 25. 10. Infin. cum Schurek, כְּהִדּוּשׁ Sicut trituratur, *Jeſa.*25.10. *Hoph.* Futurum יוּדַשׁ Triturabitur, *Jeſa.*28.27.

דַּיִשׁ m. *Tritura*, *Lev.*26.5.

דִּישׁ m. *Trituratio*: Aff. בְּדִישׁוֹ In trituratione ejus, dum triturat, *Deut.*25.4.

מְדֻשָׁה f. idem: Aff. מְדֻשָׁתִי Tritura mea, *Jeſa.*25.10.

דִּישֹׁן m. *Pygargus*, caprea quædam ſylveſtris, damis non abſimilis, ut quidam volunt, *Deut.*14.5.

דָּחָה *Depulit*, *Impulit*: Præterit. cum Infinit. דָּחֹה דְחִיתַנִי Impellendo impuliſti me, *Pſal.*118.13. *Niph.* Partic. Plural. Conſtruct. נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל Depulſos Iſrael, *Jeſa.* 11.12. quidam à נָדַח deducunt, quaſi nomen participiale à ſing. נִדָּח. Futurum, יִדָּחֶה Impellit ſe, Impellitur, *Prov.* 14.32. יִדַּחוּ Impellantur, *Jer.* 23. 12. cum Pathach & penacutum præter normam, *Pyh.* Præter. דֹּחוּ Impelluntur, *Pſal.*36.13.

דְּחִי maſc. *Impulſio ad lapſum*, *Lapſus*: מִדֶּחִי à lapſu, *Pſal.* 56. 14.

מִדְחֶה m. *Impulſio*, *Prov.* 26. 28.

דַּחֲוָן *Chald.* Cantiones; Inſtrumenta muſica, *Dan.*6.18. *ſic dicta, quod triſtitiam Depellant, ut Aben Eſræ placet*; *aut* Muſici *quaſi exhilarantes dicti, per tranſpoſitionem literarum à* חָדָה *quaſi* חֶדְוָן *juxta R. Saadiam. Kimchi* Menſam *exponit ex uſu Rabbinorum, unde* דַּחֲוָנוֹת Menſæ.

דְּחַל *Chald.* Timuit: *Partic. præſens plur.* דָּחֲלִין *Timentes*, *Dan.*5.19. *Pih.* דַּחֵל *Terruit. Futur.* וִידַחֲלִנַּנִי *Et exterruit me*, *Dan.* 4.2. *Partic. ſive Nomen* דְּחִיל m. *Terribilis*, *Dan.*2.31. *Fœm.* דְּחִילָה *Timenda*, *Dan.*7.7.

דָּכָא *Pih. Attrivit, Contrivit* : Præter. דִּכָּא לָאָרֶץ Atterit in terram, id eſt, Attritam dejicit, *Pſ.* 143. viz. deſinit in Kametz ad formam Quieſcentium tertiâ וְ; דִּכֵּאתָ Contriviſti, *Pſal.* 89.11. ſimiliter ad formam eandem. Futur. cum Aff. וּתְדַכְּאוּנַנִי Et atteretis me, *Job.* 19.2. quod etiam eſt ex ſequenti Radice, א omninò redundante. *Pyh.* Præter. דֻּכְּאוּ Attriti fuerunt, *Jer.* 44.10. Part. מְדֻכָּא Attritus, *Jeſ.* 53.5. *Hithp.* Futur. cum Syncopa, וְיִדַּכְּאוּ Et conterentur, *Job.* 5.4. pro יִתְדַּכְּאוּ. דַּכָּא m. *Contritus*, *Jeſ.* 57.15. עַד־דַּכָּא Uſq: dum ſit contritus, *Pſal.* 90.3. פְּצוּעַ־דַּכָּא Vulneratus (&) contritus, *Deut.* 23.1. ſcil. בַּבֵּיצִים Teſticulis, ut Rabbini exponunt, aut Virilitate, ut in textu ſequitur : Plur. Conſtruct. דַּכְּאֵי־רוּחַ Contritos ſpiritu, *Pſal.* 34.19.

דָּכָה *Attrivit ſe* : Futur. וְיִדְכֶּה Atterit ſe, *Pſal.* 10.10. *Niph.* Præt. וְנִדְכֵּיתִי Et attritus fui, *Pſal.* 38.9. Partic. וְנִדְכֶּה Et contritum, *Pſal.* 51.19. *Pih.* Præt. דִּכִּיתָ Contriviſti, *Pſ.* 51.10. דִּכִּיתָנוּ Contriviſti nos, *Pſ.* 44.20. דֳּכִי m. *Contritio*, cum Chatephkametz loco Scheva: unde cum Aff. דָּכְיָם Contritionem ſuam, vel fragorem ſuum, *Pſal.* 93.3. Hebræi, *Fluctus ſuos*, qui ſic dicuntur, quòd ſeſe mutuo Conterunt.

דכך דַּךְ Atritus, Pauper, *Pſal.* 74.21. Plur. cum Aff. דַּכָּיו Attritos ſuos, *Prov.* 26.28. Verbum geminatâ primâ radicali, דִּכְדֵּךְ *Conterere*, *Contundere*, apud Rabbinos.

דְּכַר *Chald.* Recordari, Meminiſſe, *pro Hebræo* זָכַר *literis* ז *&* ד *commutatis.*

דְּכַר *m.* Aries: Plural. דִּכְרִין *Arietes*, *Eſr.* 6.9.

דִּכְרוֹנָה *f.* Memoriale, *Eſr.* 6.2.

דָּכְרָנַיָּא *m. p.* Res memorabilis, *Eſr.* 4.15.

דָּלַג *Subſiliit*, *Inſiliit* : Particip. הַדּוֹלֵג Qui inſiliit, *Soph.* 1.9. *Pih.* Partic. מְדַלֵּג Saliens, *Cant.* 2.8. Fut. אֲדַלֶּג־שׁוּר Tranſiliam murum, *Pſal.* 18.30. יְדַלֵּג Saliet, *Jeſ.* 35.6.

etiam, דַּי syllabica adjectio, unde בְּדֵי רִיק In vanum. Pro vanitate vel inanitate, *Jer.* 51. 58. בְּדֵי אֵשׁ Pro igne, ibidem: בְּדֵי שׁוֹפָר Propter tubam, *Job.* 39. 28. כְּדֵי Sicut, *Jud.* 6. 5. מִדֵּי חֹדֶשׁ De mense, *Jesa* 66. 23. מִדֵּי־בֹא Inde, à quo, vel ex quo venit, 1 *Reg.* 14. 28. כִּי־מִדֵּי אֲדַבֵּר Nam ex quo loquor, *Jer.* 20. 8.

שַׁדַּי *Omnipotens:* אֲנִי־אֵל שַׁדַּי Ego sum Deus omnipotens, *Gen.* 17. 1. Propriè qui sufficiens, qui in se & à se sufficientiam & abundantiam omnimodam habet, ita ut nullius ope egeat, sed in se sufficiens sit ad opem conferendum omnibus, ad protegendum, ad promissa servanda, & explendos defectus omnium. Est unum ex nominibus Dei, compositum juxta R. Salomonem & alios Hebræos, ex Pronomine inseparabili שַׁ, cum Pathach hoc loco notato; & nomine superiori דַּי. Hinc apud Talmudicos legitur מאי דכתיב אני אל שדי אני הוא שאמרתי לעולם די: id est, *Quid est, quod scriptum legitur:* Ego sum Deus Schaddai? *Ego sum qui dixi:* In *æternum sufficiens sum*: Chagiga *fol.* 12. 1. Hoc sensu LXX, sæpe reddiderunt *ἱκανὸς* nunquam autem *αὐτάρκης*, etsi optimè id ipsi respondeat, & à Patribus sic redditum sit. *Ezech.* 10. 3. retinuerunt Hebræum *σαδδαΐ*. Vide Aben Esr. *Gen.* 17. 1. & *Ex.* 6. 3. Vide & שָׁדַד.

דַּיָּה f. *Milvus*, *Deut.* 14. 13. Plur. דַּיּוֹת Milvi, *Jes.* 34. 15. R. Sal. *Vultures.*

דְּיוֹ m. *Atramentum:* עַל־הַסֵּפֶר בַּדְּיוֹ In libro cum atramento, *Jer.* 36. 18.

דָּיֵק m. *Munitio*, *Propugnaculum*, *Antemurale*, 2 *Reg.* 25. *v.* 1. *Ezech.* 4. 2.

דֵּךְ *Chald.* Hic, Is, Iste: בֵּית אֱלָהָא דֵךְ *Domum Dei hanc*, *Esr.* 5. 17. Fœmin. דָּךְ Ista, Hæc, קִרְיְתָא דָךְ *Urbs ista*, *Esr.* 4. 13.

דִּכֵּן *Chald.* Hic, Iste, Hæc, Ista, *gen. com.* צַלְמָא דִּכֵּן *Imago ista*, *Dan.* 2. 31. *quod masc.* קַרְנָא דִכֵּן *Cornu istud*, *Daniel.* 7. 21. *quod fœmininum.*

ctum, וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ Et ex tenuitate terræ, id eſt, tenui populo terræ, *Jer.*40.7. Et ſecundum aliam ſignificationem, *Vitta:* דַּלַּת רֹאשֵׁךְ Et vitta capitis tui, juxta quoſdam, *Cant.*7.5. vel *Cincinni* capitis tui, aut Implexum ſive Capilli implexi capitis tui, ut R. Sal. explicat. Pl. וּמִדַּלּוֹת Et ex attenuatis ſive tenui populo, *Jer.*52.16.

דָּלַף *Stillavit, Perſtillavit* : Præter. דָּלְפָה Stillat, *Job* 16. 20. Futur. יִדְלֹף Perſtillat, *Eccl.* 10. 18.

דֶּלֶף m. *Stilla, Prov.* 27. 15.

דָּלַק *Arſit, Accenſus fuit, Perſecutus, Inſectatus eſt,* & tunc regit Accuſativum vel ſimpliciter vel cum Præpoſitione אַחֲרֵי *Poſt.* R. Sal. ſcribit *Pſal.* 7. 14. כל דליקה לשון רדיפה הוא h. e. Verbum דָּלַק ſemper ſignificat perſecutionem. Præter כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי Quòd fervidè inſectatus es me, *Gen.* 31. 36. וַיִּדְלְקוּ בָהֶם Et accenſi in eos, *Obad.*18. דְּלָקֻנוּ Inſectantur nos, *Thren.* 4.19. Partic. דֹּלְקִים Fervidi vel Fervidè inſectantes, *Pſal.*7.14. *Chald. Partic.* דָּלִק *Ardens, Dan.* 7. 9. *Hiphil* הִדְלִיק *Accendit, Incendit.* Infinit. הַדְלֵק Accendendo, *Ezech.*24.10. Futur. יַדְלִיקֵם Incendat eos, *Jeſa* 5.11.

דַּלֶּקֶת f. *Ardens febris, Deut.* 28.22.

דֶּלֶת f. *Oſtium, Janua, Porta, Fores:* metaphoricè *Folium, Pagina* libri quaſi ejus janua. סִגְרוּ הַדֶּלֶת Occludite fores, 2 *Reg.*6.32. Aff. בְּדַלְתּוֹ In janua ejus, 2 *Reg.*12.9. וּסְגוֹר דְּלָתֶיךָ Et occlude januam tuam, *Jeſa.* 26. 20. quod ſcribitur cum י redundante. Hinc, juxta Ab.Eſram, עַל־דַּל Super oſtium, *Pſal.*141.3. per Apocopam literæ ת, quam dicit in priori forma eſſe formativam generis fœminini, adeoq; adventitiam, non radicalem. Hoc modo poſſit eſſe à Radice דָּלָה, ſic dicta janua, quod cardinibus ſuis Elata ſit vel in Alto vehatur: Duale, דְּלָתַיִם Fores, *Valvæ,* quaſi januas bifidas dicas, *Mal.* 1. 10. eſtque quaſi à ſingulari דֶּלֶה formæ שָׂפָה Conſtruct. דַּלְתֵי *Job* 3. 10. Plural. שְׁלֹשׁ דְּלָתוֹת Tres

דלה *Evexit, Extulit, Hausit.* Præter. דָּלֹה דָלָה לָנוּ Hauriendo hausit nobis, *Ex.* 2. 19. *Pih.* Præter. דִּלִּיתָנִי Evexisti me, *Ps.* 30. 2. Imperat. דַּלְיוּ Tollite, Extrahite, *Pro.* 26. 7. cum י loco tertiæ radicalis ה & dages excidit.

דַּל m. *Elatio, Elatum:* עַל־דַּל שְׂפָתָי Super elatum labiorum meorum, *Psal.* 141. 3. id est, Labium superius, iuxta R. Sal. vide דֶּלֶת.

דְּלִי m. *Situla, Jes.* 40. 15. Plurale vel *Duale*, cum Affixo, מִדָּלְיָו E situlis suis, *Num.* 24. 7. quasi ex integra forma דְּלָיִים à דְּלִי, & inde דָּלְיָו transpositis duobus punctis, vel à דָּלְיִים instar אָזְנַיִם. Dualis verò forma esse potest, quòd duæ situlæ plerunque ad hauriendam aquam adhibentur.

דָּלִיּוֹת f. p. *Propagines, Palmites*, quia sursum se Elevant, vel quòd succum è stirpe Extrahunt & Hauriunt: Aff. דָּלִיּוֹתָיו Propagines ejus, *Jer.* 11. 16. Singulare fit דָּלִית.

דלח *Turbavit, Conturbavit*, & de aquis tantùm dicitur: Futur. וַתִּדְלַח מַיִם Et conturbasti aquas, *Ezech.* 32. 2. וְלֹא תִדְלָחֵם Neque conturbet eas, *v.* 13.

דלל *Exhauriri, Attenuari*, quod Chaldæus interdum *Depauperari* explicat: item *Elevari*, ut aquæ hauriendo, quomodo cum דָּלָה convenit: Præter. דַּלְלוּ Exhauriuntur, attenuantur, *Jes.* 19. 6. דַּלּוּ Elevantur, vel Exhauriuntur spectando in sublime, *Jesa.* 38. 14. *Niph.* Futur. יִדַּל Attenuabitur, *Jesa.* 17. 4.

דַּל m. *Tenuis Attenuatus, Exhaustus*, viribus scil. & facultatibus, דַּל הוּא Tenuis est, *Levit.* 14. 21. כָּכָה דַּל Adeò attenuatus, 2 *Sam.* 13. 4. עַל־דַּל vide in דָּלָה Plural. דַּלִּים Tenues, *Jesa* 11. 4. וְדַלִּים Et attenuati scil. fiebant, 2 *Sam.* 3. 1.

דַּלָּה f. *Peniculamentum, Peniculi*, quos textores in extrema tela relinquunt, quasi Tenue seu rarum filium dicas; מִדַּלָּה A peniculis vel peniculamento, *Jes.* 38. 12. Ab. Esra, Propter tenuitatem, id est, infirmitatem: Constructum,

me, *Jes.*14.14. per Syncopam pro אֲחַדַּמֶּה
דְּמִי m. *Rescissio*, *Jes.*38.10.
דֳּמִי m. *Silentium*, *Jesa* 62.6,7.
דּוּמִיָּה f. *Silentium*, *Psal.*22.3. habet & vim Nominis participialis; unde לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה Tibi silentium laus est, *Psal.* 65. 2. q. d. tam multiplex & tanta est laus tua, ut silere laudabilius sit, quàm eloqui. Vide & *Psal.* 39. 3. & adjectivè *Silens*, *Tacita*, *Psal.*62.2.
דִּמְיוֹן m. *Similitudo*: *Aff.* דִּמְיוֹנוֹ Similitudo ejus, *Ps.*17.12.
דְּמוּת f. *idem*, *Jes.*13.4. Aff. כִּדְמוּתֵנוּ Secumdum similitudinem nostram, *Gen.*1.26.
דָּם m. *idem*: בְּדָמְךָ In similitudine tua, *Ezech.* 19.10. id est, בִּדְמוּתְךָ, juxta Kimchium, quò etiam respexit Chaldæus. Sic alibi צוּרָם pro, צוּרָתָם. Sic R. Salomon. Vide & דּוּם.

דָּמַם *Siluit*, *Conticuit*: metaphoricè *Quievit*, *Acquievit*, *Substitit*, *Exspectavit*: Præter. וְלֹא דָמּוּ Neque quiescunt, *Job.* 30. 27. Imper. דּוֹם Subsiste, *Jos.* 10.12. דֹּמּוּ Subsistite, 1 *Sam.*14.9. Fut. וְאֶדּוֹם Et conticui, *Job.*31.34. וַיִּדֹּם Et substitit, *Jos.*10.13. ubi Dagesch & vocalis brevis sunt loco vocalis longæ Kametz, id quod in hoc genere verborum non infrequens est: simile vide in קָבַב. *Niph.* נָדַם *idem*: item, *Exscindi*, *Succidi*: Præter. נָדַמּוּ Succidentur, *Jer.*25.37. Futur. cum ה paragogico, וְנִדְּמָה Et sileamus ibi, in silentio vitam transigamus, *Jer.*8.14. יִדַּמּוּ Exscindentur, *Jer.*49. v.26. Et irregulariter Dagesch ejecto, יִדְּמוּ Conticescent, *Exod.*15.16. ut & antea in prima persona: simile vide in תָּמַם in Niph. *Pih.* Præter. דּוֹמַמְתִּי vide in דּוּם. *Hiph.* Præter. הֲדִמָּנוּ Silere fecit nos, Silentium indixit nobis, *Jer.*8.14. *Hithp.* juxta quosdam, תִּדֹּמִּי Exscindaris, id est, prorsus vasteris, *Jer.*48.2. pro תִּתְדּוֹמְמִי.
דּוּמָם Vide in דּוּם.
דְּמָמָה f. *Silentium*, 1 *Reg.* 19. 12.

paginas, *Jer.*36.23. Construct. דַּלְתוֹת הַבַּיִת Fores domus, *Jud.* 19.27.

דָּם m. *Sanguis, Reatus sanguinis:* Quidam deducunt ab אָדֹם *Rufus*, per Aphæresin ut sic à Rubedine dicatur: Constr. דַּם נְקִיִּים Sanguine innocentum, *Jer.* 19.4. וְדַם־עֵנָב Et sanguinem uvæ, id est, succum, *Deut.*32.14. Aff. דָּמְךָ Sanguis tuus, 1 *Reg.*2.37. בְּדָמְךָ Vide suprà in דּוֹם: דִּמְכֶם Sanguinem vestrum, *Ge.*9.5. Plur. חֲתַן־דָּמִים Sponsus sanguinum es mihi, *Ex.*4.25. Sic ferè *Cædes*, quasi sanguinis effusionem denotat: דָּמִים בְּדָמִים נָגָעוּ Cædes aliæ alias cædes attigerunt, *Hos.*4.2. Construct. קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ Vox sanguinum fratris tui, id est, sanguinis cæde fusi, *Gen.*4.10. Aff. דָּמָיו בּוֹ Sanguines ejus in eo, id est, cædis causa est in ipso, ac proinde reus est mortis, ut Chaldæus reddit paraphrastes, *Levit.*20.9. R. Salomon hîc notat: ubicunque dicitur דמיו בו Sanguis ejus in eo est, ibi intelligitur Lapidatio, q.d. ipse sibi lapidationis causa est. Id colligit ex versu 27. ubi dicitur, Lapidibus obruuntor, דמיהם בם sanguis ipsorum in ipsis est.

דָּמָה *Similem esse, Assimilari*, & semel transitivè, *Assimilare*, *Jer.*6.2. item *Silere*, *Psal.* 35.15. & inde metaphoricè *Destitit, Quievit, Cessavit*, *Thren.*3.49. *Jer.* 14.17. *Chald. Partic. præsens*, דָּמֵה *Similis*, *Dan.* 3.25. *fœmin.* דָּמְיָה *Dan.*7.5. *Niph.* נִדְמָה *Similem fieri: Exscindi, Succidi:* Præter. נִדְמֵיתָ Similis factus es, *Ezec.*32.2. נִדְמֵיתִי Exscindor, Excisus sum, *Jes.*6.5. Partic. נִדְמָה שׁוֹמְרוֹן Exscindetur, Schomron, *Hos.*10.7. *Pih.* דִּמָּה *Assimilavit, Comparavit, Cogitavit, Imaginatus est, Proposuit sibi*, Præter. דִּמָּה לָנוּ Cogitavit nobis, id est, contra nos, 2 *Sam.* 21.5. כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי Sicut imaginatus sum mihi, Proposui mihi, *Jes.*14.24. דִּמִּיתִיךְ Assimilo te, *Cant.*1.9. דִּמִּינוּ Cogitamus, *Psal.*48.10. Futur. אֲדַמֶּה Similitudines proponam, *Hos.* 12.10. *Hithp.* אֶדַּמֶּה Assimilabo me,

דפה דֹּפִי m. *Infamia, Probrum:* בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן דֹּפִי In filium matris tuæ dabis infamiam, *Psal.* 50. 20.

דפק *Pulsavit:* Præterit. וּדְפָקוּם Et pulsaverint eas, *Gen.* 33. 13. Particip. דּוֹפֵק Pulsans, *Cant.* 5. 2. *Hithp.* Partic. מִתְדַּפְּקִים עַל־הַדָּלֶת Pulsantes januam, *Jud.* 19. 22.

דקק *Comminuit, Comminutus fuit:* Præter. דַּק לְעָפָר Comminutus esset in pulverem, *Deuter.* 9. 21. *Exod.* 32. 20. *Chald.* דָּקוּ *Comminuta sunt*, *Dan.* 2. 35. *quasi à* דוק *ex forma Quiescentium secundâ, ut non raro hæc cum Defectivis secundâ radicali form is permutant.* Futurum וְתָדוּק Et comminues, *Jesa.* 41. 15. יְדֻקֶּנּוּ Comminuit ipsum, *Jesa.* 28. 28. *Hiph.* Præter. הֵדַק Comminuit, 2 *Reg.* 23. 15. Infin. הָדֵק Comminuendo, *Ex.* 30. 36. & irregulariter לְהָדַק, 2 *Par.* 34. 7. pro לְהָדֵק. Futur. אֲדִקֵּם Comminuam eos, 2 *Sam.* 22. 43. Accentu retracto, וַיָּדֶק Et comminuit, 2 *Regum.* 23. 6. *Chald. Præter. fœmin.* וְהַדֶּקֶת *Et comminuit, Daniel.* 2. 34. הַדִּקוּ *Comminuerunt, Dan.* 6. 25. *Partic. Præs.* מְהַדֵּק *Comminuens, Dan.* 2. 40. *&* *eliso* ה *characteristico: fœmin.* מַדְּקָה *comminuebat, Dan.* 7. 7. *Futur. fœm.* תַּדִּק *Comminuet, Dan.* 2. 40. *Cum Affixo* וְתַדְּקִנַּהּ *Et comminuet eam, Dan.* 7. 23. *Hoph.* Futurum. יוּדַק Comminuetur, *Jes.* 28. 28.

דַּק m. *Minutus, Tenuis, Gracilis: Minutum, Res minuta, Exod.* 16. 14. אוֹ־דַק Aut gracilis, gracili corpore præditus, *Levit.* 21. 20. juxta Aben Esram: at R. Solomon exponit pro homine cujus oculus panniculo vel pelliculâ tenui obductus est: כַּדַּק Sicut rem minutissimam, *Jes.* 40. 15. Fœmin. דַּקָּה *Levit.* 16. 12. Plural. וְדַקּוֹת בָּשָׂר Et tenues carne, *Gen.* 41. 3.

דֹּק m. *Conopeum, Aulæum, Cortina, Jes.* 40. 22.

דקר *Transfixit, Transfodit:* Præter. אֵת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ Quem Transfixerunt, *Zach.* 12. 10. *Niph.* Futur.

דמן דֹּמֶן m. *Stercus*, *Fimus*, *Psal.*83. 11. כְּדֹמֶן Sicut fimus, *Jer.*9.22.

מַדְמֵנָה f. *Stercorationis locus*, *Sterquilinium*, juxta Aben Esram, *Jesaiæ* 25. 10. at *Jesa.* 10.31. est proprium nomen loci.

דָּמַע *Lacrymatus est*: Infinitivum cum Futuro, וְדָמֹעַ תִּדְמַע Et lachrymando lachrymabit, *Jer.* 13. 17.

דֶּמַע f. *Lachryma*: metaphoricè *Liquor*, veluti vini vel olei: Aff. מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ Plenitudinem tuam & lachrymam tuam, *Exod.* 22. 29. id est, frugum ac vini, oleique primitias, ut dicitur, *Deut.*18.4. Plenitudinem id est, plenas ac maturas spicas. Lachrymam, id est, mustum ac oleum, quæ calcata, instar lachrymarum manant, & guttatim stillant. De his, primitias dare ne differto. In hunc sensum reddit Targum Jeruschalmi: בִּכּוּרֵי פֵּירָךְ וּבִכּוּרֵי יַעֲוָךְ Primitias fructuum tuorum, & primitias vini torcularium tuorum.

דִּמְעָה f. *Lachryma*, *Psal.*126.5. Constr. דִּמְעַת *Eccles.* 4.1. Aff. אֶת־דִּמְעָתֶךָ Lachrymas tuas, *Jesa.*38.5. Plur. כָּלוּ בַדְּמָעוֹת Deficiunt præ lachrymis, *Thren.*2.11.

דְּמֶשֶׁק m. *Angulus*, *Latus*, idem quod פֵּאָה, ut Ab. Esræ placet, *Amos* 3. 12.

דֵּן דְּנָה *Chald.* Ille, Iste: Illa, Ista, עַל רָזָא דְנָה *Super arcano isto*, *Dan.*2.18. *ubi masculinum*, דְּנָה עִם דְּנָה *Hoc cum illo*, *Dan.* 2.43. אַחֲרֵי דְנָה *Posthæc*, *Posthac*, *v.* 29. כִּדְנָה *Secundum hoc*, *sic*, *Hujusmodi*, *Jer.*10. 11. *Dan.*5.7.

דּוֹנַג m. *Cera*, *Psal.*68.3. הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג Fuit cor meum sicut cera, *Psal.*22.15.

דָּעַךְ *Exstinctus fuit*: Præter. דָּעֲכוּ Exstinguentur, *Jes.*43.17. Fut. יִדְעַךְ Exstinguetur, *Prov.*20.20. *Niph.* Præter. נִדְעֲכוּ Exstinguuntur, id est, diffluunt, de aquis dictum, *Job.*6.17. *Pyh.* Præter. דֹּעֲכוּ Exstincti sunt *Psal.*118.12.

דֶּרֶךְ c. *Via, Iter : Mos, Ratio, Consuetudo :* דֶּרֶךְ נָשִׁים לִי Consuetudo mulierum est mihi, *Gen.* 31. 35. בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם Ratione Ægypti, *Jes.* 10. 24. Aff. לְדַרְכּוֹ In viam suam, *Num.* 24. 24. Dual. מְעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם Quàm perversus duabus viis, id est, huc illuc se flectens, *Prov.* 28. 6. Plural. דְּרָכִים Viæ, *Deut.* 28. 7. Constr. בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ Per vias tenebrarum, *Prov.* 2. 13. Aff. כִּדְרָכָיו Secundum vias suas, *Ezech.* 33. 20.

מִדְרָךְ m. *Calcatio, Vestigium :* Constr. עַד־מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל Usque ad vestigium plantæ pedis, *Deut.* 2. 5.

*דַּרְכְּמוֹן m. *Drachma :* à Græcis videtur mutuo sumptum, Plural. דַּרְכְּמוֹנִים Drachmæ, *Esr.* 2. 69.

דרם דָּרוֹם m. *Meridies, Auster, Plaga meridionalis :* אֶת רוּחַ הַדָּרוֹם Ventum meridiei, *Ezech.* 42. 18 id est, plagam australem : יָם וְדָרוֹם Occidentem & meridiem, *Deu.* 33. 23. Rabbi Bechai notat, *Deut.* 3. 27. sic dici quasi דר רום vel דרך רום Habitans vel incedens altè, quod sol illic procedat in altitudine sua.

דְּרָע *Chald.* m. Brachium : *Plur. cum Aff.* דְּרָעוֹהִי *Brachia ejus, Dan.* 2. 32. *Heb.* זְרוֹעַ.

אֶדְרַע *m.* idem : בְּאֶדְרַע *Cum brachio*, *Esr.* 4. 23. *Heb.* אֶזְרוֹעַ *commutato* ז *in* ד.

דְּרוֹר m. *Libertas, Lev.* 25. 10. *Hirundo, Psal.* 84. 4. sic dicta, quòd Libertatem habet nidificandi in hominum ædibus. Talmudici אין דרור אלא לשון חירות *Non significat* דרור *nisi libertatem :* Rosch haschana fol. 9. 2. Et alibi : למה נקרא שמה צפור דרור שדרה בבית כבשדה׃ *Quare vocatur nomen ejus Avis libertatis? quia habitat in domo sicut in agro :* Betza fol. 241. Videatur & R. Levi, & Ab. Esra, *Prov.* 29. 2.

דַּרְדַּר m. *Carduus, Tribulus, Gen.* 3. 18. *Hos.* 10. 8. sic dictus, quia liberè & sua sponte in locis incultis crescit. Quod Hebraicè dicitur, קוֹץ וְדַרְדַּר, id Græci dixerunt ἀκάνθας καὶ τριβόλους, & sic ad *Heb.* 6. 8.

Niph.Futur. יִדָּקֵר Transfodietur, *Jesa*.13.15.*Pyh*.Part. מְדֻקָּרִים Transfixi, *Jer*.37.10.

מַדְקֵרָה f. *Transfossio* : Plural. Constr. כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב Sicut transfossiones gladii, *Prov*. 12.18.

דַּר m. *Parius lapis*, *Parium marmor*, candidum, juxta quosdam, *Esth*. 1.6. Rabbini lapidem pretiosum esse existimant: unde in Cod. Tulmudico Megilla, *cap*.11.*fol*.12. legitur: *Schmuel dixit: Lapis pretiosus est in urbibus maritimis, Dara vocatus: si ponatur in medio cænaculi, lucem præbet præsentibus. At qui de Schola Rabbi Ismaelis fuerunt, docuerunt sic vocatum, quòd procreet* דְּרוֹר *libertatem omnibus mercatoribus.*

דרא דֵּרָאוֹן m. *Contemptus*, *Dan*.12.2. *Fastidium*, *Nausea*, *Jesa*.66.24. Est formæ זִכָּרוֹן.

דרב דָּרְבָן m. *Stimulus*, *Aculeus*, 1 *Sam*. 13.21. Plur. cum Cholem in medio, דָּרְבֹנוֹת Aculei, *Eccles*, 12.11. Propriè est Ferrum, ligno, quod מַלְמָד dicitur, inditum. Unde apud Talmudicos, מלמד שבלע הדרבן Baculus, Stimulus qui absorpsit aculeum, id est, ferreum aculeum infixum habens, Kelim, *fol*.17.

דרג מַדְרֵגָה f. *Gradus*, *Gradatio præceps*, *Præcipitium* : בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה In latibulo præcipitii, *Cant*. 2.14. Plur. הַמַּדְרֵגוֹת Præcipitia, Gradus, *Ezec*. 38.20. *Chaldæus*, Turres.

* דַּרְדַּר Vide infrà in דרר.

דָּרַךְ *Calcavit*, *Conculcavit* : *Incessit*, *Processit* : incessus enim est viæ Calcatio. Ad arcum relatum, est *Tetendit*, *Intendit* : Præt. דָּרַךְ כּוֹכָב Procedet stella, *Num*.24.17. קַשְׁתּוֹ דָרַךְ Arcum suum tetendit, *Psalm*. 7.13. גַּת דָּרַךְ Torcular calvavit, *Thren*. 1.15. *Hiph*. הִדְרִיךְ *idem* : item *Incedere fecit*, *Deduxit* : וְהִדְרִיךְ Et deducet, *Jesa*.11.15. Infin. juxta Kimchium עֵת הִדְרִיכָהּ Tempus calcandi eam, *Jer*. 51.33. cum Chirek sub ה loco Pathach.

five delibutum reddis, *Pſalm.* 23. 5. יִדְשְׁנוּ Et accipient five removebunt cineres, *Numer.* 4. 13. Infinit. לְדַשְּׁנוֹ Ad excipiendos cineres ejus, *Exod.* 27. 3. Futurum יְדַשְּׁנֶה In cinerem redigat, *Pſalm.* 20. 4. pro יְדַשֵּׁן cum ה paragogico præter. normam: fimile vide fuprà in בוא in Futuro: תְּדַשֶּׁן־עָצֶם Pinguefacit offa, *Pro.* 15. 30. *Pyh.* Futur. יְדֻשַּׁן Pinguefiet, *Jeſa* 34. 7. תְּדֻשָּׁן Pinguis efficietur, *Pro.* 11. 25. Ex *Hoph.* & *Hithp.* compofitum eft Præter. הֻדַּשְּׁנָה Pinguefiet, *Jeſa.* 34. 6.

דָּשֵׁן maſc. *Pinguis*, *Jeſa* 30. 23. Plural. דְּשֵׁנִים Pingues, *Pſalm.* 92. 15. Conſtruct. דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ Pingues terræ, *Pſalm.* 22. 30.

דֶּשֶׁן m. *Pinguedo*, *Pſalm.* 63. 6. item *Cinis*, *Levit.* 1. 16. Affix. אֶת־דִּשְׁנִי Pinguedinem meam, *Jud.* 9. 9.

דָּת f. *Lex*, *Edictum*, *Jus*, *Deut.* 33. 2. יוֹדְעֵי דָּת Noſcentes jus, Periti juris, *Eſth.* 1. 13. כַּדָּת Secundum jus, Ex jure, *verſ.* 8. Aff. אַחַת דָּתוֹ Unum eft jus ejus five de eo, *Eſth.* 4. 11. Conſtr. וְדָתֵי הַמֶּלֶךְ Et jura regis, 3. 8. Aff. וְדָתֵיהֶם Et jura eorum, ibid. *Chald.* דָּת idem, *Dan.* 7. 25. כְּדָת מָדַי *Secundum jus Perſarum*, *Dan.* 6. 8. וְדָתָא נֶפְקַת *Et ſententia egrediebatur*, *Dan.* 2. 13. *Aff.* דָּתְכוֹן *Sententia veſtra*, *v.* 9. *Plur. Conſtr.* דָּתֵי אֱלָהָךְ *Leges Dei tui*, *Eſr.* 7. 25.

* דִּתְאָא *Chal.* Herba, *Dan.* 4. 12, 20. *ex Hebræo* דֶּשֶׁא *mutato* ש in ת

* דְּתָבְרַיָּא *Chald.* Legiſperiti, *Dan.* 3. 2. R. *Saadia*, Confiliarii regii, דָּתֵיהֶם בָּרִיא *quorum jus purum eſt*, ודתם ועצתם ברורה *quorum lex & conſilium illuſtre.*

ה

הָא *En*, *Ecce*: *Gen.* 47. 23. *Ezech.* 16. 43. *Chal.* הָא־כְדִי *Ecce ſicut*, *Perinde ac*, *Dan.* 2. 43. & *cum Kametz*, הָא *Dan.* 3. 25.

דרש *Quæsivit, Inquisivit, Perquisivit: Requisivit, Consuluit, Sciscitatus, Percunctatus est:* Construitur cum Accusativo, & variis Præpositionibus: ut, ב, ל, אֶל, עַל, &c. Præter. דָּרַשׁ בַּיהוָה Requisivit Dominum, 1 *Paral.* 11.14. דָּרַשׁ לַבְּעָלִים Requisivit Bahalimos, 2 *Paral.* 17. 3. &c. Infinitivus anomalus, לִדְרוֹשׁ Ad inquirendum, *Esr.* 10.16. *Niph*, נִדְרַשׁ *Requiri, Consuli:* Præter. נִדְרַשְׁתִּי Quæsitus vel Exquisitus sum, id est, adeò obviam & expositus fui, ut ultrò me invenirent, *Jes.* 65. 1. Similis locutio *Psalm.* 111.2. Infinitiv. cum Futuro, הַאִדָּרוֹשׁ אִדָּרֵשׁ לָהֶם Num consulendo consulor ab illis, *Ezech.* 14.3. cum א loco ה facilioris pronunciationis causâ.

מִדְרָשׁ m. *Commentarius, Historia,* quasi inquisitorium vel Repertorium dicas: Constr. בְּמִדְרַשׁ In commentario, 2 *Par.* 13.22. 2 *Par.* 24.27.

דשא *Herbascere:* Præteritum דָּשְׁאוּ Herbascunt, *Joel.* 2.22. *Hiph.* Futurum. תַּדְשֵׁא Herbascat, *Genes.* 1. 11.

דֶּשֶׁא masc. *Herba tenera, Herbula, Genes.* 1. 11. voluntaria propriè & insativa, unde generaliter de omni terræ virore dicitur, juxta R. Salomonem: עֵשֶׂב autem quamlibet suo nomine appellatam. *Chald.* בְּדִתְאָא דִּי בָרָא *In tenera herba agri, Dan.* 4. 12.20. *mutato pro more* ש *in* ת.

דָּשָׁה f. *Herbilis,* juxta quosdam: כְּעֶגְלָה דָשָׁה Sicut vitula herbilis, *Jerem.* 50. 11. quæ herbis pascitur, & augescit, juxta Kimchium in Comment. R. Solom. *Sicut vitula triturans,* quæ scil. jugiter ex tritura comedit & pinguescit, quasi à דוש.

דשן *Saginatus, Pinguefactus fuit:* Præterit. וְדָשֵׁן Et saginabitur. *Deut.* 31.20. *Pih.* דִּשֵּׁן *Pinguefecit:* item *Decineravit, A cineribus purgavit, Cineres removit: Incineravit: In cineres redegit:* Præterit. דִּשְּׁנָה Pingue sive

הָגוּת f. idem : וְהָגוּת לִבִּי Et meditatio cordis mei, *Psalm.* 49. 4.

הגן הֲגִינָה *Recta, Ezech.* 42. 12. הָגוּן *Rectum Decens, Conveniens, Honestum,* apud Rabbinos : & Targum אִתְּתָא מְהַגְּנָא Mulier honesta & conveniens, *Genes.* 24. 12. in Jonathane, הוֹגֶן *Decentia, Decus, Honestas,* apud Rabbinos.

הדד הֵידָד *Celeusma,* vox ovantium & se invicem hortantium, *Jes.* 16. 9, 10. לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד Non calcabit (cum) celeusmate, *Jer.* 48. 33. Contractè juxta quosdam וְלֹא הֵד הָרִים Et non celeusmatis montium, *Ezech.* 7. 7. id est, echus.

הדה *Immisit, Injecit* : Præterit. יָדוֹ הָדָה Manum suam injiciet, *Jes.* 11. 8. Ab. Esra putat esse pro יְדֶה Chaldæus reddit יוֹשִׁיט *Extendet.*

הדך *Contrivit, Contudit,* Imper. וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים Et contunde improbos, *Job* 40. 7.

הדם m. *Scabellum:* הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ Scabellum pedibus tuis, *Psal.* 110. 1.

הדם *Chald.* Membrum, Frustũ: Plur. הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן *Frusta efficiemini : Dan.* 2. 5. Sic Syrè [illegible] חַד הַדָּמָךְ *Ut pereat unum membrum tuum, Matth.* 5. 29. *Verbum* הַדֵּם In membra, frusta concidere, Discindere, in *Targum* : וְהַדְּמֵיהּ *Ac discidit illum, Jud.* 14. 6. *sic Jud.* 19. 2[illegible] וְהַדֵּימְתָהּ *Ac discidi eam, Jud.* 20. 6. כְּמָא דִמְהַדְּמִין *Sicut qui discindunt, Jud.* 14. 6.

הדס m. *Myrtus, Neh.* 8. 15. Plur. בֵּין הַהֲדַסִּים Inter myrtos, *Zach.* 1. 8.

הדף *Deturbavit, Depulit, Expulit, Impulit* : Præter. הֲדָפוֹ Depulit eum, *Num.* 35. 22. Futur. יֶהְדֳּפֶנּוּ Depulerit eum, *v.* 20. cum Chatephkametz sub Daleth loco Scheva.

הדר *Honoravit, Honorem habuit, exhibuit* : Præt. וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן Et honorem habebis faciei senis, *Levit.*

*הָאָח Vide in אָח.

*הַבְהַב הַבְהָבַי vide in יָהַב.

הֶבֶל m. *Vanitas*, *Jer*. 16.19. & aliâ formâ הֲבָל, unde Constr. הֲבֵל, ut mox : *Aff.* הֶבְלֶךָ Vanitatis tuæ, *Eccles*. 9.9. Plur. הֲבֵל הֲבָלִים Vanitas vanitatum, *Eccles*. 1.2. Constr. הַבְלֵי־שָׁוְא Vanitates res nihili, *Psal*. 31.7. Affix. בְּהַבְלֵיהֶם Vanitatibus suis, *Deut*. 32.21

הָבַל *Kal*, *Evanescere*, *Vanum fieri vel effici*: Futur. וַיֶּהְבָּלוּ Et vani effecti sunt, *Jer*. 2. 5. תֶּהְבָּלוּ Evanescatis, *Psal*. 62.11. *Hiph*. Partic. מַהְבִּילִים הֵמָּה אֶתְכֶם Vanos efficiunt ipsi vos, *Jer*. 23.16.

הבן הָבְנִים m.p. *Ebena ligna*, juxta Kimchium, *Eze*. 27.15. Virgil. *Sola India nigrum Fert Ebenum*.

הבר *Observare*, *Contemplari*: Part. הֹבְרֵי שָׁמַיִם Observatores cœlorum, *Jes*. 47.13. Ab. Esra חַכְמֵי הַמַּזָּלוֹת Peritos signorum cœlestium, id est, Astrologos exponit. Vox peregrina videtur, unde Kimchi ex Arabico deducit.

הגה *Meditari*, & à mente ad os translatum, *Effari*, *Eloqui*: *Mussitare*: *Gemere*, de columbis: *Rugire*, de leonibus: item *Auferre*, *Removere*. Præterit. הָגָה בְּרוּחוֹ Aufert vento suo, *Jesa*. 27. 8. Infin. הָגוֹ סִיגִים Auferre scorias, *Prov*. 24. 4, 5. הֹרוֹ וְהֹגוֹ מִלֵּב Concipere & effari ex animo verba falsa, *Jesa*. 59.13. cum Cholem ab initio loco Kametz. Futur. אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה Gemebam ut columba, *Jesa*. 38. 14. כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה Sicut rugit leo, *Jesa*. 31. 4. *Pyh*. Præterit. הֹגָה Amotus fuit, 2 *Sam*. 20. 13. pro הֻגָּה. *Hiph*. Partic. plur. הַמַּהְגִּים Qui mussitant, *Jes*. 8.19.

הֶגֶה m. *Sermo*, *Loquela*, *Gemitus*, *Job* 37.2. *Ezech*. 2.10.

הָגִיג m. *Meditatio*: Affix. הֲגִיגִי Meditationem meam, *Psal*. 5. 2. per geminationem secundæ radicalis.

הִגָּיוֹן m. *idem*, *Psal*. 9. 17. Construct. וְהֶגְיוֹן לִבִּי Et meditatio cordis mei, *Psal*. 19.15.

הֱוֵה גְבִיר Esto herus vel dominus, *Gen.*27.29. & cum א loco ה ex forma Chaldaica, הֱוֵא־אָרֶץ Esto terræ, id est, in terra vel super terram, *Job.*37.6. הֱוִי סֵתֶר Esto latibulum, *Jesa.* 16. 4. Futurum. יְהוּא Erit, *Eccles.* 11. 3. planè irregulariter pro יֶהֱוֶא. *Chald. Præter.* הֲוָה vel הֲוָא *Fuit, Esr.*5.11. *fœmin.* הֲוָת *Erat, v.* 5. הֲוַיְתָ *Fuisti, Dan.* 2. 31. הֲוֵית *Eram, Dan.*4.1. הֲווֹ *Fuerunt, Esr.*4.20. *Infin.* לְהֱוָא *Ad Essendum, Esr.*4.10. *Cum* ן *paragogico* לֶהֱוֹן *Ad existendum, Dan.*2.43. *aut est contractum pro* לְהֶוְיָהוֹן *Ut sint illa, cum Affixo, sicut & illud,* לָךְ לֶהֱוְיָן *Tibi ad existendũ illa, id est, Tua sunto, pro* לֶהֶוְיָן *Dan.* 5.17. *Fut.* תֶּהֱוֵה *Erit, Dan.*4.24. *& in Aleph* תֶּהֱוֵא *sit, Es.*6.8

הֹוָה f. *Ærumna, Pravitas, Ezech.*7.26. *Jes.*47.11.

הַוָּה f. *idem:* Constructum, הַוַּת נַפְשׁוֹ Aerumnam animæ suæ, *Mich.*7.3. item *Substantia,* id quod homini ex labore suo reliquum existit & remanet, quasi Existentiam dicas, ut Græci *οὐσίαν* vocant: וְהַוַּת בּוֹגְדִים Et substantiam perfidorum, *Prov.*10.3. Chaldæus וְקִנְיָנָא דְרַשִׁיעֵי Et possessionem impiorum: וּבְהַוַּת Et ærumnâ suâ. *Prov.* 11.6. pro בְּהַוָּתָם ut Rab. Levi complet, adjuncto Aff. & sic Chaldæus, וּבְרַשְׁעֵיהּ Et in impietate sua: Conferatur etiam præcedens versus: Aff. בְּהַוָּתוֹ In substantia sua, *Ps.* 52. 9. וְהַיָּתִי Et ærumnam meam, *Job.* 6. 2. scriptum cum י, legendum per ו, הַוָּתִי. Sic *Job.*30.13. Plur. עַד יַעֲבֹר הַוּוֹת Donec transeat ærumnæ, *Psal.* 57. 2. id est, omnis & quæque ærumna. Verbum תְּהוֹתְתוּ, quod hic adducunt, vide infrà in התת.

יְהוָה Nomen Dei proprium, (ut tradit Ab. Esra, *Jes.*42. 8.) ipsum ab essentia sua denominans, q. d. *Ens, Existens* ab æterno & in æternum. Interpres ejus fidus est D. Johannes in principio Apocalypseos, scribens: εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, *Pax à Qui est, qui erat, & qui venturus est, c.*1.4. Idem istud Deus innuere voluit Nomine אֶהְיֶה, cùm dicere Mos. jussit, *Ehjeh misit me ad vos,*

Levit. 19. 32. Partic. Præt. הָדוּר Honoratus, honorificè ornatus, *Jeſ.*63.1. Plur. הֲדוּרִים Vide in fine hujus Radicis. Futur. תֶּהְדַּר Honorem exhibebis, *Lev.* 19.15. *Niph.* Præter. נֶהְדָּרוּ Honore afficiuntur, *Thren.* 5. 12. *Chald. in Pabel.* Honore afficere, Glorificare. *Præterit.* הַדַּרְתְּ *Glorificaſti, Dan.*5.23. הַדְּרֵת *Glorificavi, Dan.*4.31. *Partic.* מְהַדַּר *Glorifico, v.* 34. *Hithp.* Futur. תִּתְהַדַּר Decorem vel honorem tibi arroges, *Prov.*25.6.

הָדָר m. *Honor, Decus, Decor, Majeſtas:* Conſtr. וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ Et propter decorem excellentiæ ejus, *Jeſ.* 2. 10. Aff. הֲדָרִי Decorem meum, *Mich.* 2. 9. Plur. Conſtruct. בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ in decoris, ſcil. locis, ſanctitatis, *Pſ.*110.3.

הֶדֶר m. *idem:* Conſtr. הֶדֶר מַלְכוּת Decorem regni ſive regium, *Dan.*11.20. *Chald.* הַדְרָא *Decorem, Dan.* 5. 18. Aff. הַדְרִי וְזִיוִי *Decor meus & ſplendor meus, Dan.*4.43.

הֲדָרָה f. *idem:* Conſtruct. בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ In decore ſanctitatis, *Pſal.* 29. 2.

הֲדוּרִים m.p. *Tortuoſa, Inæqualia.* וַהֲדוּרִים אֲיַשֵּׁר Et tortuoſa rectificabo, *Jeſa.* 45. 2. ex uſu Chaldaico, Nam הֲדַר Redire, Reverti: unde הָדוּר *Tortuoſum, Reflexum* & variè rediens.

הָהּ *Ah*, vox naturalis dolentis, *Ezech.* 30. 2. aliàs אֲהָהּ, ut eſt ſuo loco.

הוּא *Ille, Ipſe:* הַמָּקוֹם הַהוּא Loci illius, *Gen.* 32. 2. *Plur.* הֵם Ipſi, & cum ה paragogico הֵמָּה *Gen.*6. 4. *Chald.* וְהוּא *Et ipſe, Dan.* 2. 21. *Plur.* הִמּוֹן *Dan.*2.34. *& per Apocopam* הִמּוֹ, *Dan.*2.21.

הוֹד m. *Decus, Decor, Gloria, Majeſtas,* frequenter cum ſuperiore הָדָר conjungitur, ut, הוֹד וְהָדָר Decus & majeſtatem. *Pſal.*21.6. Affix. הוֹי הֹדֹה Heu decus ejus *Jer.* 22. 18. cum He loco Vau. הוֹדְךָ Decorem tuum, *Pſalm.* 8. 2.

הוֹה *Fuit:* Partic. וְאַתָּה הֹוֶה Tu futurus es, *Neh.* 6. 6. מַה הֹוֶה Quid eſt vel ſupereſt, *Eccl.* 2. 22. Imper.

הוה

vel שם של ארבע אותיות, vel concisius, שם של ארבע nempe constans ex quatuor scil. literis, Jod, He, Vau, He. Sic & Græcis τετραγράμματον dictum. Hæc autem appellatio synedochica est per excellentiam: nam & אדני quatuor literis scribitur, nec tamen vocatur tetragrammaton. Item שְׁמָא רַבָּא Nomen magnum: שֵׁם הַנִּכְבָּד Nomen gloriosum: שֵׁם הַמְיוּחָד Nomen appropriatum: שֵׁם הַמְפוֹרָשׁ Nomen separatum vel explicatum: הַשֵּׁם Nomen illud, per synecdochen generis. Hoc postremum desumunt ex illo Levitici: וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם; Et exsecratus est filius mulieris istius Israelitidis nomen, τὸ ὄνομα, cap. 24. 11. quod Jonathan reddit שְׁמָא רַבָּא וְיַקִּירָא Nomen magnum & gloriosum: Targum Jeruschalmi, שְׁמָא מְפָרַשׁ Nomen expositum. Abstinentes ergo ab ejus pronuntiatione, legerunt pro eo אֲדֹנָי Adonai, cujus puncta vocalia nomini יהוה adjecta fuêre, nisi quòd pro chatephpathach positum sit Scheva simplex sub י Inde R. Sal. ad illud *Jesa.* 42. 8. *Ego* יהוה, *illud est nomen meum*, Nomen meum quod scilic. explicatum est per nomen אדון, id est, pro quo legitur & pronunciatur אדון. At ipso nomine אֲדֹנָי continuò (sine interjecto accentu distinguente, ut *Psal.* 16. 2.) antecedente vel sequente, legerunt pro eo אֱלֹהִים *Elohim*, ejusque puncta vocalia ipsi subjecta sunt, ut אֲדֹנָי יֱהֹוִה, quod lectum *Adonai elohim:* alioquin enim bis legendum fuisset *Adonäi adonai*. Hoc inde patet, quod chatephsægol propriè non competit literæ י, sed gutturali: deinde ה in fine nunquam quiescit in Ghirek. Quod אֲדֹנָי legatur, liquet inde, quod literæ serviles בוכלם Nomini יהוה præfixæ, sequuntur naturam & affectiones vocis אֲדֹנָי in punctatione: ut בַּיהוָה quod legendū בַּאדֹנָי: nam aliâs scribendum fuisset בִּיהוָה ut dicitur בִּיהוּדָה: Sic מֵיְהוָה quod legendum מֵאֲדֹנָי: nam Tzere hîc ante י improprium est, & nonnisi gutturalem respicit ob ejectum Dagesch. Tum

*Exod.*3.14.& אהיה אשר אהיה *Sum qui ſum, Ero qui ſum* Hæc paraphraſticè redduntur in Schemoth rabba, *Exod.* 3. *Paraſcha* 3. Dixit Deus benedictus Moſi: Dic eis, אני שהייתי ואני הוא עכשיו ואני הוא לעתיד לבוא: *Ego qui fui, & ego idem nunc, & ego idem in futurum*, & cæt. Huc reſpexit Paraphraſtes in legem, qui Jonathanis titulo gaudet, inquiens: אֲנָא הוּא דַהֲוֵינָא וְעָתִיד לְמֶהֱוֵי שַׁדְּרַנִי לְוָתְכוֹן: *Ego ille qui ſum, & qui futurus ſum, miſit me ad vos.* R. Bechai in Exodum, *f.* 65. colum. 4. Deus benedictus (inquit) imperat tribus temporibus, præterito, præſenti & futuro, & nomen אהיה ſolum, complectitur tria iſta tempora. Et mox; Etiam בשם המיוחד nomine appropriato (יהוה) comprehenduntur tria iſta tempora, ut notum eſt omnibus. Inde David Rex dixit: יְהוָה מָלָךְ *Dominus regnavit, Pſal.* 97. 1. & 99. 1. יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד *Dominus rex eſt in perpetuum & ſempiternum, Pſal.* 10.16. יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם *Regnabit Dominus in ſempiternum, Pſal.* 146.9. In libro טעמי מצות *fol.* 31. horum locorum myſterium explicatur, his verbis: Textus hic docet de Deo creatore, quòd eſt primus ſine principio, & ultimus ſine fine. Sic nomen ejus teſtatur de tribus exiſtentiis ſeu exiſtendi differentiis ejus, הוה היה ויהיה præſenti, præterito & futuro, quæ ſunt literæ ipſiuſmet nominis appropriati יהוה, & profert tres ההוויותיו exiſtentias ejus, voce regni & dominii, ad indicandum, quòd ipſe regnat & gubernat in mundo ſuo, ſicut rex regit ſervos ſuos. Hæc ibi. Ob hanc cauſam apud priſcos Hebræos in maiori reverentia, longéque ſanctiùs habitum fuit, quàm reliqua Dei nomina, quæ partim ab effectis, partim ab attributis ejus petita ſunt, & pio quodam ſtudio ab eo pronunciando abſtinuerunt, ne quotidiano uſu vileſceret & in vanum ſumeretur, ut ea quæ ſubinde in ore ſunt. Appellatum fuit שם בן ארבע אותיות, *Nomen filius quatuor literarum*, vel

næ latuerunt virtutes, magna inclufa miracula. Duæ autem potiffimum tetragrammati factæ funt expofitiones; una per literas *duodecim*, altera per literas *quadraginta duas*, id eft; per voces quafdam, quæ totidem literas continebant. Harum crebra apud Rabbinos mentio fed rara interpretatio, quoad veritatem. De ea nifi lis effet inter ipfos, facerent virtutes, ut Mofes & Chriftus, quos credunt vi hujus Nominis omnia fua facta miraculofa edidiffe. De Mofe legitur in libro Caphtor, *f.*56.1. his verbis: ומשה לא נשתמש אלא בשמו הגדול וכל נפלאותיו אשר עשה היו בשם המפורש שהוא שם יהוה ואהיה אשר אהיה: *Mofes non eft ufus nifi nomine ifto maximo, & omnia miracula fua, quæ fecit, fuerunt per Schemhamphorafch, id eft, nomen expofitum, quod eft ipfum nomen* יהוה *& Ehjeh afcher ehjeh.* In Targum Jonathanis *Exod.*2.21. Sculptum & explicatum erat in ea (virga) שמא רבא ויקירא Nomen illud magnum & gloriofum per quod editurus erat miracula in Aegypto, & findi debebat mare Suph, & aquæ educendæ ex petra. Quòd Chriftus per hoc nomen quoque miracula fua ediderit, probavit ante multos annos Purchetus, cujus locum adducit Lutherus in libro fuo de Schemhamphorafch, ad quem lectorem remitto. Ejus tamen fabulæ illuftrandæ causâ, hoc addo, quod apud Talmudicos reperi. Ut Chriftus in ea hiftoria refertur defcriptum Schemhamphorafch, inclufiffe in difciffam cutem pedis, & ex Templo eduxiffe, ut fic per ejus vim miracula poftmodum ediderit: Sic legitur quidam filius Satdæ per cæfuras cutis fuæ præftigias eduxiffe ex Aegypto. Verba textus funt: הלוא בן סטדא הוציא כשפים ממצרים בסריטה שעל בשרו: *Nonne filius Satdæ exportavit magias ex Ægypto per cæfuras, quas fecerat in carne fua*: Schabbath *fol.*104.2. Satda hæc dicitur fuiffe מרים מגדלא נשיא Maria ornatrix mulierum, plicatrix capillorum muliebrium, ut

 fieri

etiam literæ בגד כפרת post יְהֹוָה & יְהֹוִה ſcriptæ, notantur ſemper cum Dagelch leni, quod non fieret, ſi litera ה in eo nomine eſſet quieſcens, ut ex Grammaticis notum. Exempla vide *Gen.* 7.16. & 15.8. & 16.5. & 18.14. & 20.18. & 21.1. & 24.1. & 26.24. At verò in his & innumeris aliis, Dages videri poſſit adhibitum, non quòd vox antecedens legatur אדני, ſed propter accentum Regem, poſt quem dages lene adhiberi ſolet. Quærenda ergo loca erunt, ubi vox יהוה cum accentu miniſtro notata, habeat poſt ſe dages. Lectum ergo & pronunciatum fuit vel per *Adonai*, *Dominus*, vel per *Elohim*, *Deus*, LXX Græci ante Chriſtum ſemper expreſſerunt illud per κύριος, non, ut veriſimile eſt, ſuperſtitioſâ Judæorum ratione moti, ſed quòd ſuâ linguâ neque ſcribere neq; enuntiare poſſent. Carent enim aſpiratione in media voce, quam litera ה requirit: carent etiam valore, quam litera ו in pronunciando requirit. Hinc ſuum υ in alienam naturam detorſerunt in alienis nominibus exprimendis: ut Λευὶ לֵוִי, Δαυὶδ דָּוִד, νευδῖται. Inde etiam in Romanis οὐαλέριος Valerius. Reddiderunt tamen illud per κύριος, ut Hebræi per אדני. Sic & in Chriſtiana Eccleſia ab interpretibus per *Dominus* redditum fuit, uſque ad Petrum Galatinum, ante quem non putatur aliquis ſcripſiſſe *Jehova* vel *Jehovi*. Prima hujus nominis reverentia, apud Judæos mox, ut omnia ferè, in ſuperſtitionem abiit. Plebi ſub pœna mortis ejus pronunciatio vetita fuit: ſummi ſacerdotes illud in templo Hieroſolymitano, non alibi, & ſemel duntaxat in anno, in ſolenni illa benedictione populi, *Num.* 6.24, 25. in feſto propitiationis, pronunciarunt. Superſtitio autem ut facilè ſe dilatat, ita hic quoq; mox excrevit. Dum nomen per ſe & juxta ſuas literas pronunciari illicitum eſſet, effictæ ſunt ejus per certas literas & numeratas voces, myſticæ expoſitiones quædam, in quarum ſcientia mag-

In Codice Talmudico Kiddufchin, *cap.* 4. *fol.* 71. legitur: Nomen quatuor literarum *sapientes tradiderunt discipulis suis semel in septimana: alii dixerunt, bis. Rabh Nachman filius Jitzchak assensit illis qui dixerunt, Semel, juxta illud:* Hoc est nomen meum לְעוֹלָם in seculum, *Exod.* 3. 13. *scriptum est* לעלם *absque Vau in medio, quasi* לְעַלֵּם *Ad abscondendum, quod absconditum manere debuerit. Rabba existimans publicis concionibus nomen tegrammaton explicandum esse; illi senex quidam regessit, scriptum esse* לְעַלֵּם *Abscondi debere. Rabbi Abbina objecit: Scriptum est,* Hoc est nomen meum, *item,* Et hoc memoriale meum, *Exod.* 3. 13. *Ergo duo fuerunt nomina? Respondit Deus: Non sicut scribor, ita pronuncior: Scribor per Joth He Vau* He, *nempe* יהוה, *sed pronuncior per Aleph Daleth, id est,* אֲדֹנָי. *Amplius docuerunt Rabbini:* Nomen duodecim literarum *principio tradiderunt cuilibet homini: cùm autem multiplicarentur homines perfrictæ frontis & impudentes, tradebant illud tantùm verecundioribus & modestioribus ex genere sacerdotali: (nempe, ut eo benedicerent populo post sacrificium matutinum, addit Scholiastes) Hi celerrimè & præcipitanter efferebant illud, dum fratres ipsorum sacerdotes, nomen tertragrammaton in solenni illa benedictione modularentur. Traditio alia. Dixit Rabbi Tarphon. Aliqando ascendi post avunculum meum in suggestum, & adverti aurem ad sacerdotem summum, & audivi quòd celeriter pronunciaret & quasi absorberet Nomen tetragrammaton inter modulationem sacerdotum. Dixit Rabh Jehuda: Dixit Rabh;* Nomen quadraginta duarum literarum *non traditur nisi verecundo, humili, mediæ ætatis viro, non iracundo, non ebrioso, non pertinaci: quicunque illud novit & in pretio habet, conservatque purè, is dilectus est suprà & acceptus infrà, (id est, in cælo & in terra) eumque reverentur ac metuunt homines, ac hæres*

fit

fieri ſolet puellis ſponſis. Nam מגדלא exponitur in Gloſſa מקלעת שיער נשים, id eſt, Implicans capillos mulierum: Sanhedrin *fol.* 67. 1. editionis Venetæ. Maria hæc dicitur vixiſſe in Templo ſecundo, אמו של פלוני mater ꝑſ N. (id eſt, Chriſti, cujus nomen ſic ſolent reticere) Chagiga, *fol.* 4. סטדא *Satda* dicitur, quaſi סטת דא Declinavit iſta, ſcilicet ad ſcortationes, quia ſcortata eſt, ut ſcribit R. Salomon in Sanhedrin. Videntur hæc omnino eodem referenda, quo hiſtoria iſta Purcheti. Sed videamus de nominis tetragrammati expoſitione per duodecim vel quadraginta duas literas, Hebræos ipſos.

Petrus Galatinus in libro De arcanis catholicæ veritatis, *lib.* 2. *cap.* 11. & 12. expoſitionem hanc ex libro גלי רזויא affert: Prima eſt, אָב בֵּן וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ id eſt, *Pater, Filius, & Spiritus Sanctus* quæ voces, duodecim continent literas. Altera quadriginta duarum literarum eſt, אָב אֵל, בֵּן אֵל, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֵל, אֲבָל לֹא שְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים כִּי אִם אֱלֹהַּ אֶחָד id eſt, *Pater Deus, Filius Deus, ac Spiritus Sanctus Deus: at non* (ſunt) *tres dii, ſed Deus unus*: Alibi vidi אָב אֱלֹהִים, בֵּן אֱלֹהִים, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֱלֹהִים שְׁלֹשָׁה בְּאֶחָד, אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה id eſt, *Pater Deus, Filius Deus, Spiritus Sanctus Deus, tres in uno, unus in tribus*. Magnum operæ pretium eſſet, hanc expoſitionem poſſe ex Rabbinorum libris firmari. R. Bechai in principio Geneſeos *fol.* 5. *col.* 2. ſcribit: Nomen quadraginta duarum literarum deſumi ex primo & ſecundo verſu principii Geneſeos à litera ב vocis בראשית uſque ad ב vocis ובהו, quæ ſunt 42. literæ, ex quarum varia & multiplici combinatione, Cabaliſtis notâ, fit nomen expoſitum per 42. literas. Nomen autem duodecim literarum, fit ex triplicata combinatione Nomins יהוה. Videamus etiam varia Talmudiſtarum & Rabbinorum teſtimonia.

In

In Codice Abhoda ſarah ! *cap.* 1. *fol.* 18. editionis Venetæ: *Abduxerunt R. Chaninam filium Teradjon, dicentes ipſi: Qua ratione ſic egiſti in Lege? reſpondit ipſis: Sicut præcepit mihi* יהוה *Deus meus, egi. Quo audito, protinus ipſum ad combuſtionem damnarunt, uxorem ejus ad necem, filiam ad lupanar. Ipſum ad combuſtionem, propterea quòd protulerat Nomen tetragrammaton per literas ſuas, ex vi decreti per Abba Schaul lati: Quicunque protulerit Nomen tetragrammaton per literas ſuas, non habebit partem in futuro ſeculo, &c.* Scholiaſtes addit, eum tenuiſſe quoque explicationem ejus per quadraginta duas literas, ejuſque virtute feciſſe quæcunque voluerit.

In Sanhedrin. *cap.* 7. *fol.* 66. *Qui maledicit patri ſuo & matri ſuæ, non fit reus niſi quum maledixerit ipſis per Nomen tetragrammaton: ſi maledicat per cognomen,* (ut pote Schaddai, Tzebhaoth, Rachum, Channun) *Rabbi Meir ipſum condemnat, at Sapientes abſolvunt.*

In Codice Schabbath, *cap.* 6. *fol.* 63. ציץ *Bractea erat quaſi lamina quædam aurea, lata duos digitos, pertingens ab una aure ad alteram: in ea ſcriptum duabus lineis, Joth He Vau, He,* יהוה, & *paulò inferius* קדש ל. *Dixit R. Elieſer filius Joſi. Ego vidi bracteam illam in urbe quadam, ac inſcriptum ei linea una,* קֹדֶשׁ לַיהוָה Idem extat in codice Succa, *cap.* 1. *fol.* 5. vide *Ex.* 28. 36.

In Joma, *fol.* 69. 2. Et benedixit Eſra Domino Deo maximo, *Neh.* 8. 7. *Quid eſt* Maximo? *reſpondit Raf. Magnificavit eum per Schemhamphoraſch.*

In Joma *cap.* 6. in Miſchna, *fol.* 66. 1. Sacerdotes & populus ſtantes in atrio (in die propitiationis) quando audiebant Schemhamphoraſch exire ex ore Sacerdotis maximi, flectebant genua, incurvabant ſe, & procidebant in faciem ſuam, dicentes: Benedictum ſit Nomen glorioſum regni ejus in ſæculum & ſempiternum.

In

fit utriusque seculi, hujus & futuri. Hæc illic. Scholiastes addit: *Nomen autem duodecim & quadriginta duarum literarum non revelarunt nobis.* Vide in Talm. Hierosol. lib. Joma fol. 40. col. 4.

In Codice Pesachim, *cap.* 3. *fol.* 50. *Dixit Rabh Nachman filius Jitzchak: Non sicut mundus hic, ita mundus futurus erit. In mundo hoc scribitur Nomen ejus per Joth, He, nempe* יהוה, *& legitur per Aleph Daleth, nempe* אדני: *in mundo futuro erit unum idemque pronunciatum & scriptum,* יהוה.

In Codice Sotah, *cap.* 7. *fol.* 37. *Benedictio sacerdotum (Num.* 6. 24.) *quomodo fit? In provincia* (id est, extra urbem Jerusalem) *dicitur triplici benedictione, sed in sanctuario* (id est, Templo Hierosolymitano) *unicâ tantùm: In sanctuario pronuntiat Sacerdos Nomen tetragrammaton uti scribitur, in provincia per cognomen ejus.* Idem extat in Tamid cap. ultimo. Et pauló post: *Sic bededicitote filiis Israelis, Num.* 6. 23. *Anne per* שֵׁם הַמְּפוֹרָשׁ *id est,* שֵׁם הַמְּיוּחָד *Nomen proprium & essentiale sive ipsum tetragrammaton, an per* כִּנּוּי *Cognomen ejus? Respon. Textus id docet me, ubi dicit:* Et ponent nomen meum super filios Israel, *Num.* 6. 27. Nomen meum, *id est,* שֵׁם הַמְּיוּחָד לִי *Nomen proprium meum.*

In Codice Sanhedrin *cap.* 4. *fol.* 55. *Blasphemans non fit reus nisi quum expressè protulerit nomen tetragrammaton.*

In eodem libro *cap.* 11. *fol.* 90. In principio capitis: *Quicunque profert Nomen tetragrammaton per literas suas vel secundum scripturam suam, non est ipsi pars in futuro seculo.* Scholiastes ad hunc Aphorismum notat, *fol.* 101. *Quicunque profert, scilicet extra Sanctuarium, non autem in sanctuario. Nam sacerdotes in sanctuario benedicebant populo per Nomen istud.* Vide etiam in Schevuoth, *fol.* 36, 1.

In

brum Ikkarim, *Orat.* 2. *c.*28. ubi inter cætera legitur: ויקרא הכתוב שם המשיח יהוה צדקנו להיותו אמצעי אל שנשיג הצדק מהשם על ידו ועל כן יקראהו בשם השם: id eſt, *Vocat Scriptura nomen Meſſiæ* יהוה צדקנו DOMINUS *Juſtitia noſtra (Jer.* 23. 6.) *quia erit mediator Deus, per cujus manum conſecuturi ſumus juſtitiam à Deo ipſo, & idcirco vocat eum nomine* יהוה. Vide eundem *Orat.* 3. *cap.* 25. ubi contra Chriſtum & Chriſtianos ſcribit: & ulterius Petrum Galatinum, *lib.*2. *cap.* 10. & ſeqq. & Tetragrammaton *Joh. Druſii*, & Scalig. in Notis in Fragmenta, ad. De emendat. temporum, *fol.* 34.

Denique præter eſſentiæ denotationem, Hebræi, maximè Cabaliſtæ ipſorum, volunt etiam יהוה eſſe nomen gratiæ, juxta illud: יהוה יהוה אל רחום וחנון *Exod.* 34. 6. Elohim autem eſt nomen judicii ſive Dei judicis, ut ſuprà dictum. Quando autem Deo יהוה tribuitur judicium, intelligitur judicium gratiæ, quando rigor juſtitiæ convertitur in gratiam.

הוֹי *Heu, Hei, Eheu, Ah, Væ*: ô *Heus*, vocandi, *Jeſ.* 55. 1. & abſque Joth הו־הו Heu, Heu, *Amos* 5. 16.

הוּךְ: *Chald.* Proficiſci, Ire, Pervenire, *idem quod Hebraicè* הָלַךְ. *Infinit.* לִמְהָךְ *Ad proficiſcendum, Eſra* 7. 13. *Futur.* עַד יְהָךְ *Donec veniret, Eſr.* 5. 5. וִיהָךְ *Et perveniat, Eſra.* 6. 5.

הוּם *Divexavit, Turbavit*: Præt. וְהָמַם Et divexabit eos, *Deut.*7. 23. *Niph. Turbari, Perſtrepere, Tumultuari*: Futur. וַתֵּהֹם הַקִּרְיָה Et tumultuata eſt civitas, 1 *Reg.* 1. 45. *Hiph.* Futur. וְאָהִימָה Et perſtrepam, *Pſal.* 55. 3. תְּהִימֶנָה מֵאָדָם Perſtrepent præ hominibus, *Mich.* 2. 12.

מְהוּמָה f. *Divexatio, Turbatio, Strepitus, Tumultuatio,* 1 *Sam.* 5. 9. יוֹם מְהוּמָה Dies turbationis vel divexationis, *Jeſa.* 22. 5. Conſtruct. מְהוּמַת־מָוֶת Vexatio mortis

In Joma *fol.* 39. *v.* 2. *Eo anno quo mortuus eſt Schimeon Juſtus, prædixerat Rabbinis ſuis, ſe eo anno moriturum. Unde id ſcis, ajebant ipſi? reſpondebat: Omni die propitiationis apparuit mihi ſenex quidam, veſtitus albis & involutus albis veſtibus, ingrediebatur mecum, & egrediebatur mecum: hodie verò apparuit mihi ſenex, veſtitus nigris & involutus nigris, ingrediebatur mecum, ſed non egrediebatur mecum. Poſt feſtum ergo ægrotans ſeptem diebus, mortuus fuit. Tunc deſtiterunt fratres ejus ſacerdotes benedicere per nomen illud, nempe Tetragrammaton.*

In Eruvin, *fol.* 18. 2. *Ex quo vaſtatum eſt Templum ſanctum, ſufficit homini, ut uſurpet in laudibus & benedictionibus nomen duarum literarum* יה *Gloſſa: Quia nomen Schembamphoraſch non eſt datum omni homini, ſed tantùm ſacerdotibus.*

In R. Chiskia, autore libri Chaskuni, legitur in Collectaneis marginalibus ad *cap.* 3. *Exodi. Nomen quatuor literarum Deus tradidit Moſi: poſtea ipſi dixit;* Ito & congregato omnes ſeniores Iſraelis, & dic eis: יהוה *Deus patrum veſtrorum, &c. verſ.* 16. *unde diſcimus, non fuiſſe traditum ac revelatum Nomen tetragrammaton, niſi ſenioribus iſtius ſeculi:* אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה *verſ.* 14. *bis ſcriptum,* אֶהְיֶה *continet in numeratione* 42. *ad indicandum, quòd tradiderit etiam Moſi Nomen quadraginta duarum literarum:* זֶה שְּׁמִי *Hoc eſt nomen meum, v.* 15. זה *facit* 12. *quo docemur, Deum docuiſſe ipſum quoque Nomen duodecim literarum.*

In libro Jalkut, in *Pſal.* 91. *fol.* 119. *col.* 1. *Quare Iſraelitæ orant in ſeculo hoc & non exaudiuntur? propterea quia non norunt Schembamphoraſch. In ſeculo futuro Meſſiæ, Deus notum illud ipſis faciet, & tunc exaudientur.* Petitum hoc eſt ex Medraſch Tillim in iſtum Pſalmum. Vide porrò Librum More, Parte prima *c.*61. Librum

היך *Quomodo*, idem quod איך commutatis א & ה, 1 *Par.* 13. 12. *Dan.* 10.17.

הֵיכָל Vide mox in הכל.

הֵיךְ *Chald.* Vide paulò antè in היך.

הֵימָן Vide in אמן.

הין *Hiph.* הֵהִין *Paratus fuit, Paratum se obtulit, Ultrò, Promptè voluit :* Futur. וַתָּהִינוּ לַעֲלוֹת Et parati fuiſtis, Voluiſtis aſcendere, *Deut.* 1.41. Deducunt Hebr. ab הֵן *ecce*, eo ſenſu, quo qui ſe ptomptum & paratum offert, dicit, הִנְנִי Ecce me, הִנֶּנּוּ Ecce nos.

הִין *Hin*, menſura liquidorum, quæ continebat duodecim Logos : Logus autem ſex ova : Manachoth *fol.*89.*v.*1.

* הֵיתִי Chaldaicum vide in אתא.

הכל הֵיכָל m. *Palatium ; Regia, Templum :* Conſtr. בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ In palatio regis, *Dan.* 1. 4. Affix. בְּהֵיכָלוֹ In templo ejus, *Pſal.* 27.4. Plur. Conſtr. מֵהֵיכְלֵי שֵׁן E templis eburneis, *Pſal.* 45. 9. Aff. לְהֵיכְלֵיכֶם In templa veſtra, *Joel.* 3. 5. Et forma fœmin. הֵיכָלוֹת *Hoſ.* 8. 14.

הכר *Obfirmavit ſe :* Futur. תַּהְכְּרוּ לִי Obfirmabitis vos mihi, aut contra me, *Job* 19. 3.

הַכָּרָה f. *Obfirmatio, Obduratio :* Conſtr. הַכָּרַת פְּנֵיהֶם Obfirmatio faciei ipſorum, *Jeſa.* 3. 9. Quidam Agnitio faciei ipſorum, & ita eſt à נָכַר .

הלא הָלְאָה *Ultra, Ulterius*, loci & temporis: גֶּשׁ הָלְאָה Secede ulterius, illuc, eò, *Gen.* 19. 9. מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל Ab ultra, id eſt, longè ultra turrim, *Gen.* 35.21. Hinc *Verbum :* unde Part. ex *Niph.* וְהַנַּהֲלְאָה Et procul diſſitam vel disjectam, *Mich.* 4. 7.

הלך *Ambulavit, Ivit, Inceſſit :* cum אֶל conſtructum *Adivit, Acceſſit :* cum מִן *Abivit, Tranſiit :* cum לִפְנֵי *Præceſſit :* cum אַחַר *Secutus eſt*. Præt. cum Aleph paragogico, הָהָלְכוּא Qui venerant, *Joſ.* 10.24. Secunda fœm. cum י redundante. הָלַכְתִּי Iviſti, *Jerem.* 31.21.

Part.

tis vel lethalis, 1 *Sam.*5.11. Plural. מְהוּמוֹת Vexationes, 2 *Par.* 15.5.

הוֹן m. *Substantia, Opes*: הוֹן יָקָר Substantiam preciosam, *Prov.*1.13. *Sufficientia, Prov.* 30.15. לְהוֹן Ad substantiam, *Prov.* 28.22. Affix. מֵהוֹנֶךָ De substantia tua, *Prov.*3,9. Plurule cum Aff. בְּרֹב הוֹנַיִךְ Multitudine opum tuarum, *Ezech.* 27.33,

הזה *Stertere, Somnolentum esse*: Particip. Plural. הֹזִים Stertentes, *Jes.*56.10.

הִי *Heu, Væ*, juxta quosdam, *Ezech.* 2.10. Hebræi volunt idem esse quod נְהִי; vide נָהָה.

הִיא f. *Illa, Ista, Ea*, Undecies tantùm sic scribitur in Mose: aliâs הוּא cum ו. Sic & in aliis libris utroque modo legitur. Assumit ה ab initio, הַהִיא: Pluraliter הֵן Ipsæ, לָהֶן Ipsis, אֲלֵיהֶן Ad ipsas, *Exo.*1.18,19. Cum ה utrinque הֵהֵנָּה Istas, 1 *Sam.*17.28. בָּהֵנָּה In eis, *Jer.* 5.17. הֲלָהֵן An eos, *Ruth.* 1.13. juxta quosdam, quasi sit fœmininum pro masculino; alii, An propterea.

* הֵיבַל Chaldaicum, Vide infrà in יבל.

היה *Fuit*: Præterit. הָיִיתָ Fuisti, & ejecto altero י, וְהָיִתָ Et eris, 2 *Sam.* 15.33. cum ה paragogico וְהָיִתָה Et eris, 2 *Sam.*10.11. Fœmininum cum י redundante in fine וְלֹא־הָיִיתִי Et non fuisti, *Ezec.*16.31. Partic fæmin. הוֹיָה Est, *Exod.*9.3. Infinit. formæ Chaldaicæ in Tzere, הֱיֵה Esse, *Ezec.*21.10. Fut. אֶהְיֶה Ero, cum Apocopa וָאֱהִי Et fui, *Ps.*69.12. יְהִי אוֹר Esto lux, *Gen.*1.3 *Niph. Fieri, Effici*, & quasi contraria significatione, *Confici*, quasi *Defieri* Dicas: ut, נִהְיֵיתִי וְנֶחֱלֵיתִי Confectus fui, & ægrotavi, *Dan.*8.27. sic וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה & somnus ejus confectus fuit ipsi, id est, fractus, interruptus, excussus, *Dan.*2.1. Partic. fœmin. תַּאֲוָה נִהְיָה Desiderium effectum, *Prov.* 13.19.

אֶהְיֶה *Ehjeh, Ero, Sum*, usurpatum ut proprium Nomen Dei, ab æterna ejus essentia, *Exod.* 3.14.

bus laudatis arboribus, *Jesa.*7.19. Aben Esra, In domibus vel locis laudatis. Quidam, In stultis, id est, vilibus & ingloriis arboribus ac lignis. *Pih.* הִלֵּל *Insanum reddere, Infatuare* : sæpius *Laudare, Laudibus extollere*, & ita construitur cum Accusativo, item cum Præpositione, עַל , אֶל, לְ, בְּ Præter. הִלֵּל vel הוֹלֵל Laudavit, *Psal.*10.3. Part. מְהַלְלִים לְשֵׁם Laudes dicentes nomini, 1 *Paral.* 29.13. juxta primam significationem altera forma hujus conjugationis hîc usurpatur: Fut. יְהוֹלֵל Insanos vel stultos reddit, *Job.*12.17. *Jes.*44.25. *Eccles.*7.8. *Pyh.* Præter. הוּלָּלוּ Laudatæ fuerunt, *Psalm.* 78. 63. הָעִיר הַהֻלָּלָה Civitas laudatissima, *Ezech.* 26. 17. Particip. מְהֻלָּל Laudatus, *Psal.*18.4. & ex prima significatione Plural. מְהוֹלָלַי *Psal.*102.9. מְהוֹלָל Insanus, ad insaniam adactus, *Eccles.*2.2. Fut. יְהֻלַּל Laudabitur, *Pr.*12.8. *Hiph. Splendere, Lucere, Splendere facere* : Infin. irregularis, בְּהִלּוֹ Dum efficit ut splendeat, *Job.* 29. 1. pro בְּהַהִלּוֹ Futur. יָהֵל Splendebit, *Job.*31.26. & cum Epenthesi וְלֹא יַאֲהִיל Et non splenderet, *Job.*25.5. vel א est loco ה characteristicæ Conjugationis, levioris pronunciationis causa : יָהֵל Splendet, *Job.*41.9. יָהֵלּוּ Facient ut splendeat, *Jes.*13.10. *Hithp.* הִתְהַלֵּל *Laudare, Jactare se, Laudibus se efferre, Gloriari* : item ex prima significatione *Insanire* : Præter. וְהִתְהֹלָלוּ Et insaniant, *Jerem.* 25.16. Part. אִישׁ מִתְהַלֵּל Vir se jactans, *Pr.*25.14. Imper. וְהִתְהֹלְלוּ Et insanite, id est, insano impetu ferimini vel agitamini, *Jer.* 46. 9.

הֵילֵל m. *Lucifer*, stella matutina, *Jes.*14.12.

הִלּוּל masc. *Laus, Laudatio, Laudativum carmen* : Plur. קֹדֶשׁ הִלּוּלִים Sanctitas, res sancta laudum, quæ scil. in laudem ipsius, ipsi consecretur vel offeratur, *Levit.* 19.24. וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים Et fecerunt laudationes, hymnos, vel laudativa carmina, *Jud.* 9. 27. Kimchi *Lætitias, hilaria*, & inde בֵּית הִלּוּלָא Domus lætitiæ: Chaldæus, חִנְגִּין *Tripudia*.

Part. fœm. מַדּוּעַ אַתְּ הֹלֶכֶתִי Quare itura es, 2 *Reg.* 4.23. cum י utrobique redundante, juxta Masorethas. Infinit הָלוֹךְ וְחָסוֹר Eundo & deficiendo, *Gen.* 8.5. Imperat. הָלְכוּ Abite, *Jer.* 51.50. Futur. יְהָלוֹךְ Abit. *Job.* 16.6. Et aliâ formâ תְּהֲלַךְ Ambulabit *Psal.* 73.9. *Exod.* 9.23. ad formam תִּשְׁכַּב *Niph.* Præteritum נֶהֱלָכְתִּי Abire, id est, evanescere cogor, *Psal.* 109. 23. *Pih.* Præter. הִלְּכוּ Ire faciunt vel cogunt, *Job* 24.10. Futur. אֲהַלֵּךְ Deduco, *Prov.* 8.20. יְהַלֵּךְ Præire faciet, *Psal.* 85.14. significat etiam simpliciter ut in Kal. *Chald. Particip.* מְהַלֵּךְ *Obambulans, Dan.* 4. 26. *Plural. ex Aphel,* מַהְלְכִין *Ambulantes, Dan.* 3. 25. & 4. *vers.* 34. *Hithp.* הִתְהַלֵּךְ *Itavit, Obambulavit, Continenter, Indesinenter ivit*: Præter. הִתְהַלֶּךְ־שָׁם Itaverat eò vel illuc, 1 *Sam.* 30.31.

הֵלֶךְ m. *Itio, Ambulatio*: Viator, pro אִישׁ הֵלֶךְ Vir itionis, 2 *Sam.* 12. 4. *Fluxus*; הֵלֶךְ דְּבַשׁ Fluxus mellis, 2 *Sam.* 14. 26. quædam exemplaria in utroque loco habent duplex Sægol.

הֲלָךְ *Chal.* Vectigal, *vel ut Ab. Esra scribit,* מַס הַהֹלְכִים Tributum *transeuntium, Esr.* 4. 13.

הֲלִיךְ m. *Ambulatio, Incessus, Gressus*: Plur. *cum Aff.* הֲלִיכַי Gressus meos, Vestigia gressuum meorum, *Job* 29.6.

הֲלִיכָה f. idem. Aff. בַּהֲלִיכוֹתָם In ambulatione sua, *Nah.* 2. 5. quod juxta Masorethas scribitur cum י redundante: Plural. הֲלִיכוֹת אֵלִי Incessus Dei mei, *Psal.* 68.25. Aff. רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ Viderunt incessus tuos, ibid.

מַהֲלָךְ m. *Iter, Profectio*: Constr. מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד Itinere diei unius, *Jon.* 3.4. Item *Ambulacrum, Ezech.* 42.4. Aff. מַהֲלָכְךָ Iter tuum, *Neh.* 2. 6.

מַהְלְכִים m. p. *Viæ*, ambulandi loca, *Zach.* 3.7.

תַּהֲלֻכוֹת f. p. *Progressiones, Neh.* 12.31.

הָלַל *Insanivit*: Particip. הוֹלְלִים Insanientes, *Psal.* 5. 6. Futurum אַל תָּהֹלּוּ Ne insaniatis, *Psal.* 75. 5. *Niph.* Partic. וּבְכָל הַנִּהֲלוֹלִים Et in omnibus

In capite tumultuantium, *Prov.*1. 21. id eſt, Turbarum, quæ ſtreperæ & tumultuoſæ eſſe ſolent.

הֶמְיָה f. *Strepitus:* Conſtr. הֶמְיַת נְבָלֶיךָ Strepitus nabliorum tuorum, *Jeſa.*14.11.

הָמוֹן m. *Fremitus, Strepitus, Sonitus, Tumultus: Multitudo, Turba: Copia,* opum ſcil. ut *Ecclеſ.*5.9. *Pſal.*37.16. Et cum א loco He, הָאָמוֹן Multitudinem, Vulgum, *Jer.*52. 15. Conſtr. הֲמוֹן גּוֹיִם Multitudinis gentium, *Gen.*17.4. Aff. וְאֶל־הֲמֹנוֹ Et ad multitudinem ejus, *Eze.*31.2. Et cum ה loco Vau, הֲמוֹנֹה Multitudo ejus, *v.* 18. Plural. הֲמוֹנִים Multitudines, *Joel.*3.14. Aff. וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ Et omnes copias ejus, *Ezech.*32.20.

הֵמִים m. p. *Streperi, Thraſones:* juxta quoſdam: unde defectivum, וְלֹא מֵהֲמֵהֶם Neque ex Thraſonibus ipſorum, *Ezech.*7.11. pro מֵהֲמִיהֶם: Hebræi putant eſſe ex geminato Pronomine הֵם, quaſi וְלֹא מֵהֶם אֲשֶׁר מֵהֶם Neq; ex illis qui ab ipſis ſunt, id eſt, liberis, poſteris. Sic Chaldæus, וְלָא מִבְּנֵיהוֹן Neque ex liberis ipſorum.

הֶמְיָה f. *Strepitus, Sonitus,* juxta quoſdam; unde cum, Aff. וְאֶל־הֲמִיתוֹ Et ad ſtrepitum vel ſonitum ejus, *Pro.*19.18. id eſt, dum clamore & fletu tibi obſtrepit filius, ne condonet animus tuus, ne parcito eum caſtigare: vide etiam in מוּת in Hiphil.

המל הֲמוּלָּה הֲמֻלָּה f. Tumultus, Strepitus לְקוֹל הֲמוּלָּה Ad vocem tumultus, *Jerem.* 11. 16. Sic *Ezech.* 1. 24. Eſt formæ גְּדֻלָּה.

המם *Profligavit, Quaſſavit, Contrivit:* Præter. וְהָמַם Et quaſſit, *Jeſa.* 28. 28. וְהַמֹּתִי אֶת־כָּל־הָעָם Et conteram omnem populum, *Exod.*23.27. Infin. לְהֻמָּם Ad quaſſandum eos, *Deut.* 2. 15. Futur. וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה Et profligavit caſtra, *Exod.* 14. 24.

המן *Multiplicari:* Infinit. יַעַן הֲמָנְכֶם Propter multiplicari vos, vel potius, Multiplicare, id eſt, Eo quod multiplicaveritis, *Ezech.* 5. 7. Non eſt, inquit

הוֹלֵלָה f. *Insania:* Plural. הוֹלֵלוֹת Insaniæ, omnimoda insania, *Eccles.* 1.17. & 2.12. & 7.25.

הוֹלֵלוּת f. *Insania*, *Eccles.* 10.13.

הַלְלוּיָהּ *Hallelujah*, vox composita ex Imperativo Pihel הַלְלוּ & nomine divino יָהּ, & valet, *Laudate Dominum.*

מַהֲלָל masc. *Laus:* Aff. לְפִי מַהֲלָלוֹ juxta laudem suam, *Prov.* 27.21.

תָּהֳלָה f. *Lux*, *Splendor*, *Job* 4.18. juxta R. Levi: Chaldæus, עִילָא Pravitatem: Aben Esra, *Stultitiam.*

תְּהִלָּה f. *Laus*, *Laudatio:* עִיר תְּהִלָּה Civitas laudis, *Jerem.* 49.25. ubi quædam exemplaria habent תְּהִלַּת quasi Constructum sit pro Absoluto. Const. תְּהִלַּת, *Jer.* 48.2. Aff. תְּהִלָּתוֹ Laus ejus, *Hab.* 3.3. Plural. תְּהִלּוֹת Laudes, *Psal.* 78.4. Rabbini utuntur etiam forma masculina, unde Psalmi Davidis inscribuntur סֵפֶר תְּהִלִּים *Liber laudum*, & per Syncopam תִּלִּים.

הלם *Contudit*, *Obtudit:* Præter. אָז הָלְמוּ Tunc obtuderunt, vel obtusæ fuerunt, juxta quosdam, *Jud.* 5.22. וְהָלְמָה סִיסְרָא Et obtudit Siseram, *v.* 26.

הוֹלֶם m. *Tusio:* אֶת־הוֹלֶם פָּעַם Tusionem incudis vel super incude, *Jes.* 41.7.

הֲלֹם *Huc*, *Hîc*, *Gen.* 16.13. *Jud.* 20.7. Duodecim scribuntur sine ו, ut *Gen.* 16.13. in Masora.

הַלְמוּת f. *Malleus*, *Tudes*, *Jud.* 5.26.

יַהֲלֹם *Adamas*, lapis pretiosus, quia contundit ac confringit omnes alios lapides, *Exod.* 26.18.

מַהֲלֻמוֹת f. p. *Contusiones*, *Prov.* 18.6. & 19.29.

הם Pronomen, vide in הוּא: & הִמּוֹ *Pronomen Chaldaicum*, *vide ibidem.*

המה *Tumultuatus fuit*, *Strepuit*, *Perstrepuit*, *Fremuit:* Præter. הָמוּ גוֹיִם Fremuerunt gentes, *Psal.* 46.7. Partic. Fœmin. הֹמִיָּה Strepera, *Proverb.* 7.11. ubi י est loco tertiæ radicalis ה: Plural. בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת

Et vertit se, id est, reversa est, & abiit, 2 *Par.*9.12.*Niph.* Præt. נֶהְפַּךְ Versus fuit, *Exod.*7.15. Et in Cholem וְנַהֲפוֹךְ הוּא Et conversum fuit illud, *Esth.* 9. 1. simile vide in הָתֵם in *Niph.* Futurum. וְלֹא־תֵהָפֵךְ Et non vertes te, *Ezech.*4.10: *Hoph.* Præt. הָהְפַּךְ Conversa est, *Job.*30.15. *Hithp. Part.* מִתְהַפֵּךְ Obvertebat se, *Jud.* 7. 13. fœmin. הַחֶרֶב מִתְהַפֶּכֶת Gladii sese vertentis, id est, vibrantis vel versatilis, *Gen.* 3. 24. Futur. תִּתְהַפֵּךְ Mutabitur, *Job.*38.14.

הֵפֶךְ m. *Diversum, Contrarium :* הֵפֶךְ מִן הַנָּשִׁים Contrarium ab istis mulieribus: *Ezech.*16.34. לְהֵפֶךְ In contrarium, ibid.

הֲפֵכָה f. *Subversio, Gen.*19.29.

הֲפַכְפַּךְ m. *Volubilis, Versatilis, Prov.* 21. 8.

מַהְפֵּכָה f. *Subversio,* Constr. כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם Sicut subversio Sodomæ, *Deut.* 29. 23.

מַהְפֶּכֶת f. *Cippus,* sic dictus ab Evertendo & contorquendo sontium corpore, 2 *Par.*16.10. *Jer.*29.26.

תַּהְפֻּכָה f. *Perversitas :* Plur. דּוֹר תַּהְפֻּכֹת Generatio perversitatum, id est, summè perversa, *Deut.* 32. 20.

הֹצֶן m. *Currus falcatus*, *Ezech.* 23. 24. currus bellici genus fuit, juxta Kimchium.

הרג *Occidit, Interfecit :* Præter. הָרַג אוֹתָם Occidit eos, *Jud* 9.24. *Niph.* Infin. בְּהֵרָג הֶרֶג Quum interficientur interfectione, *Ezech.*26.15. pro בְּהֵהָרֵג, & Sægol est propter sequentem gutturalem affectam Kametz: simile vide in עָטֵף. *Pyh.* Præter. הֹרַג Interfectus est, *Josu.*27.7.

הֶרֶג m. *Occisio, Interfectio, Cædes :* בְּיוֹם הֶרֶג רָב Tempore cædis magnæ, *Jes.* 30. 25.

הֲרֵגָה f. idem : צֹאן הַהֲרֵגָה Pecus occisionis, *Zach.*11.4. Legitur etiam, *Jer.* 7.32. & 19.6.

הרה *Concepit :* Præter. וְהָרָה עָמָל Concepit laborem, *Psal.* 7. 15. Infin. הֹרוֹ וְהֹגוֹ Concipere & loqui, *Jes.*

inquit Kimchi, ab הָמוֹן, quia iſtius formæ Nomina, Cholem cum Affixis retinent. Vide המה.

המס הֲמָסִים m. p. *Cremia, Stipulæ, Jeſ.*64.2. *R. Sal. Res liquidas* exponit, quæ facilè ad ignem liqueſcunt & conſumuntur, & ita eſſet à מָסַס.

המר Unde nomen Plural. fœmin. מַהֲמֹרוֹת *Scrobes, Foveæ, Pſal.* 140.11.

הן *En, Ecce : iterdum etiam eſt An, Num?* הֵן עָם Ecce populus, *Num.* 23.24. הֵן הָיְתָה כָּזֹאת An fuerit hujuſmodi, *Jer.* 2.10.

הֵן *Chald.* Si, *Dan.* 3.15. דִּי הֵן *Quòd ſi, Eſr.* 4.13. *In continuata ſententia repetitum eſt* Sive : הֵן אִיתַי *ſive futurum eſt*, וְהֵן לָא *ſive non, Dan.*3.17,18.

הֵן Pronomen, vide ſuprà in היא.

לָהֵן *Chaldaicum, vide ſuo loco.*

הִנֵּה *Ecce* : Aff. הִנּוֹ Ecce eum, הִנְּךָ vel הִנְּכָה Ecce tu, 2 *Reg.*7.2. הִנְנִי & הִנֵּנִי Ecce ego : bis cum Sægol, & utroq; Nun dageſſato, הִנֵּנִי בְנִי Ecce ego fili mi, *Gen.*22. 7. & 27.1. הִנְנוּ vel הִנֵּנוּ Ecce nos, quod poſtremum ter legitur, *Gen.* 44. 16. & 50.18. *Num.* 14.40.

הֵנָּה *Huc* : הֵנָּה וָהֵנָּה Huc & illuc, *Joſ.* 8. 20. עַד הֵנָּה Uſque huc, hucuſque, 1 *Sam.* 7. 12. hinc contractum עֲדֶנָה Hucuſque, *Ecclеſ.* 4. 2. & inde cum Apocopa, עֲדֶן *verſ.* 3.

הסה *Pih. Silere* : Imper. per Apocopam, הַס Sile, *Zach.*2.17. pro הַסֵּה: Plur. הַסּוּ Silete, *Neh.*8.11. *Hiph.* Futur. per Apocopam, וַיַּהַס Et ſilere fecit, Compeſcuit, *Num.* 13. 31. pro וַיַּהְסֶה.

הפך *Vertit, Evertit, Convertit, Invertit, Ob. Sub. Mutavit, Commutavit, Immutavit* : Et interdum, *Covertere ſe, Verti, Mutari* : Præter. הָפַךְ לָבָן Verſus fuit albus, id eſt, Mutatus in album, *Lev.* 13. 3. הָפְכוּ Verterunt ſe, *Pſal.* 78. 9. Partic. cum י paragogico, הַהֹפְכִי Qui convertit, *Pſal.* 114.8. Futur. יִתְהַפֵּךְ יִתְהַלֵּךְ

Et

הרר הַר masc. *Mons* : Aff. הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה Montem meum cum agro, *Jerem.*17.3. לְהַרְרִי In monte meo, *Psalm.* 30. 5. בְּהַרְרָם In monte suo, *Gen.*14. 6. Plural. Constru&c. הַרְרֵי קֶדֶם Montium antiquitatis, id est, antiquissimorum, *Deut.* 33. 15. Aff. וּמֵהֲרָרֶיהָ Et è montibus ejus, *Deut.*8.9.

הַר m. *Mons*, *Montana loci* : Cum articulo ה notatur cum Kametz : absque eo cum Pathach, quasi illa sit forma absoluta, hæc constructa : עַל הָהָר הַזֶּה Super montem hunc, *Exod.*3.12. Cum He locali הָהָרָה In montem *Gen.*12.8. הַר אֱלֹהִים Mons Dei, *Psal.* 68. 16. Aff. נוּדִי הַרְכֶם Emigra è monte vestro, *Psal.*11.1. & deest Præpositio מִן : Plural. הָרִים Montes, *Gen.*7.20. & Kametz est loco ejecti Dagesch ex Resch. Nam est ex Defectivis secunda radicali. Est & הָרֵי pro הָרִים *Zach.* 14. 5. cui simile vide infrà in חלל in Nomine חַלּוֹן: Construct. הָרֵי *Ezech.* 6. 2. Aff. אֶת־הָרָיו Montes ejus, *Ezech.* 35. 8.

הַרְרִי m. *Montanus*, juxta quosdam : aliis י est Affixum Pronomen, ut in initio Radicis positum.

התל *Pih. Ludificavit*, *Delusit*, *Illusit*, & irregulariter sic dicitur, pro הִתֵּל, cui non absimile in פקד in *Hithp.* Construitur cum Præpositione ב : Præterit. הֵתֶל בִּי Illusit mihi, *Gen.* 31. 7. Infinit. cum Futuro, כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהַתֵּלּוּ בוֹ. Secundum illudere, vel sicut illuditis homini, illudetis ei ? *Job.*13.9. regularis forma, וַיְהַתֵּל בָּהֶם Illudebat eis, 1 *Reg.*18.27. *Pyh.* Præter. לֵב הוּתַל Animus illusus, *Jesa.*44 20.

הֲתֻלִּים m.p. *Ludificationes*, *Illusiones*, *Job.*17.2.

מַהֲתַלּוֹת f. p. idem, *Jesa.*30.10.

התת *Pih.* הוֹתֵת *Prava moliri*, *insidiari*, *machinari.* Futur. תְּהוֹתְתוּ Prava, vel Aerumnas machinabimini, *Psalm* 62.4. Aben Ezra & R. Sal. deducunt à Nomine Plurali הַוּוֹת, de quo in הוה, ita ut ת servile

 transeat

*Jeſ.*59.13. cum ו loco ה, & Cholem ab initio eſt loco Kametz. Futur. וַתַּהַר לוֹ Et concepit ea illi, id eſt, ex illo *Gen.*38.18. וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם Et concepit Mirjamum, id eſt, conceptum peperit, 1 *Par.* 4. 17. *Pyh.* Præter. הֹרָה גָבֶר Conceptus eſt vir, *Job.*3.2. id eſt, natus, in lucem editus.

הוֹרֶה m. *Genitor*, quaſi faciens Concipere: Plurale cum Aff. עַל בִּרְכוֹת הוֹרַי Benedictionibus progenitorum meorum, *Gen.*49.26.

הוֹרָה f. *Genitrix*: Aff. הוֹרָתָם Genitrix eorum, *Hoſ.*2.5.

הָרָה f. *Gravida, Prægnans*, *Gen.*38.24. Conſt. הֲרַת עוֹלָם Ut gravidæ perpetuò, *Jer.*20.17. Plur. הָרוֹת *Amos*, 1.13. Aff. וְהָרֹתֵיהֶם Et gravidas eorum, 2 *Reg.*8.12.

הָרִיָּה f. idem: Plur. cum Aff. וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ Et prægnantes ejus diffindentur, *Hoſ.* 14. 1.

הֵרוֹן m. *Conceptus*: Affix. וְהֵרֹנֵךְ Et conceptum tuum, *Gen.*3.16.

הֵרָיוֹן m. idem, *Ruth.*4.12.

הִרְהֵר *Chald.* Cogitavit: *unde Nomen Plural.* הַרְהֹרִין Cogitationes, *Dan.* 4. 2. In Targum ſæpiùs occurrit. Rabbini dicunt אין להרהר אחר מעש השם Non eſt ſpeculandum poſt opera Dei.

* הַרְמוֹן Nomen, idem quod אַרְמוֹן, vide illic.

הָרַס *Diruit, Deſtruxit, Demolitus eſt: Subvertit, Perrupit*: Præterit. וְעָרָיו הָרָס Et urbes ejus deſtruebat, *Jeſ.*14.17. *Niph.* Præterit. נֶהֶרְסוּ Deſtruantur, *Jerem.* 50. 15. Futur. וְלֹא יֵהָרֵס Et non deſtruetur, *Jerem.* 31. 40. *Pih.* Particip. מְהָרְסַיִךְ Deſtruentes te, *Jeſa.* 49. 17. Infin. הָרֵס תְּהָרְסֵם Demoliendo demolitor eos, *Exod.* 23. 24.

הֶרֶס m. *Deſtructio*, *Jeſa.* 19. 18.

הֲרִיסוּת fœm. idem: Affix. הֲרִיסֻתֵךְ Deſtructionis tuæ, *Jeſa.*49.19. Plural. cum Affix. וַהֲרִיסֹתָיו Et demolitiones ejus, *Amos.* 9. 11.

זְבִחָה f. *Sacrificatio* : Plurale cum Aff. מִזִּבְחֹתָם Propter sacrificationes suas, *Hos.* 4. 19.

מִזְבֵּחַ m. *Altare*, quasi Sacrificatorium : Constr. מִזְבַּח אֲדָמָה Altare terræ, hoc est, terreum, *Exod.* 20. 24. Aff. אֶת־מִזְבְּחוֹ Altare ejus, *Jud.* 6. 32. Plur. שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת Septem altaria, *Num.* 23. 1. Aff. אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ Altaria tua, 1 *Reg.* 19. 10.

זָבַל *Habitavit, Cohabitavit* : Futur. יִזְבְּלֵנִי Habitabit mecum, *Gen.* 30. 20. pro יִזְבוֹל עִמִּי.

זְבֻל, זְבוּל m. *Habitaculum*, 1 *Reg.* 8. 13. de Templo Salomonis. Inde & de Cælo dicitur, quod est proprium Habitaculum Dei, *Jes.* 63. 15. & stellarum, *Hab.* 3. 11.

זְבוּלָה f. idem, *Hab.* 3. 11. Rabbi Sal. tamen ה in fine vult esse loco ל in principio, quod locum denotare solet, pro לִזְבוּל vel בִּזְבוּל In habitatione.

זְבַן *Chald.* Emit, Redemit : *Partic. Plur.* זָבְנִין *Redimentes estis, Redimitis, Dan.* 2. 8. *Pahel* זַבֵּן *Vendere.*

זָג m. *Cortex, Cutis exterior uvarum* : מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג Ab acinis vel acinorum nucleis usque ad cutem, *Num.* 6. 4. sic R. Salomon. Ab. Esra notat, Quosdam Sapientum dicere חַרְצַנִּים esse exterius, זָג interius uvarum, alios contrarium sentire. Hoc petitum ex Codice Talmudico Nazir, *cap.* 6. *fol.* 34. ubi ita legitur : *Quid sunt* חַרְצַנִּים *& quid sunt* זַגִּים? חַרְצַנִּים *sunt exterius acinorum, &* זַגִּים *sunt interius, dixit, R. Jehuda* : *at R. Jose respondens, dixit* : *Ne erres ut jumentum* : *Exterius campanæ dicitur* זוג, *& interius*, עִנְבָּל id est, *Plectrum, Malleus sive clavus interior.* Jonathan Paraphrasta sequitur priorem interpretationem : vertit enim, מִקְּלוּפִין וְעַד זָגִין גּוָאִין דְעִנְבָא A corticibus usque ad acinos interiores uvæ.

זֶה m. *Hic, Iste, Hoc, Istud* : cum ה ab initio, הַזֶּה : Cum ב fit Adverbium, בָּזֶה In hoc. sc. loco, id est, *Hic, Num.* 22. 19. Sic מִזֶּה Ex hoc, sc. loco, id est, *Nunc,*

&

transeat in Radicale. Sic & Kimch. חחשׁבו הוות Cogitabitis prava.

ו

וו m. *Uncinus, Uncus*, à quorum formâ litera ו & figuram & nomen habet. Tales sunt Unci, in quibus januæ versantur. Plural. עָשָׂה וָוִים Fecit uncos, *Exod.* 38.28. Constr. וָוֵי הָעַמֻּדִים Uncos columnarum, *Exod.*27.10. Aff. וָוֵיהֶם Unci earum, *Exod.*26.37.

ז

זאב m. *Lupus, Gen.*49.27. Plural. כִּזְאֵבִים Sicut lupi, *Ezech.*22.27. Constr. זְאֵבֵי עֶרֶב Lupi vesperæ, id est, vespertini, *Soph.* 3. 3.

זאת Pronomen fœmininum, vide infrà in זֶה.

זבב זְבוּב m. *Musca, Jesa.* 7. 18. Plurale Construct. זְבוּבֵי מָוֶת Muscæ mortis, *Eccles.* 10. 1.

זבד *Dotare, Donare :* Præter. זְבָדַנִי אֱלֹהִים Donavit me Deus, *Gen.*30.20.

זֶבֶד m. *Dos, Donum, Donatio :* זֶבֶד טוֹב Donatione bona, *Gen.*30.20.

זבח *Mactavit, Sacrificavit :* priore significatione extat, *Gen.*31.54. 1 *Sam.*28.24. 1 *Reg.*19.21. *Pih.* Præter. זִבַּח Sacrificavit, 2 *Par.*33.22: Partic. מְזַבֵּחַ Sacrificabat, 1 *Reg.*3.3.

זֶבַח m. *Sacrificium, Sacrificatio, Victima, Hos.* 6. 6. *Mactatio, Mactatilia animalia :* זֶבַח גָּדוֹל Mactationem magnam, *Ezech.*39.17. Aff. עַל־זִבְחִי Ad mactationem meam, ibid. Plural. וַיִּזְבַּח זְבָחִים Et sacrificavit sacrificia, *Gen.* 46. 1. Constr. לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן Ad sacrificia deorum suorum, *Num.*25.2. Aff. וְדַם־זְבָחֶיךָ Et sanguis sacrificiorum tuorum, *Deut.* 12. 27.

Aurum Ophir, de quo in אפר : 4 זָהָב מוּפָז 1 *Reg*. 10. 18. vide פָּז. 5. זָהָב שָׁחוּט 1 *Par*. 9. 15. vide שָׁחַט : 6 זָהָב סָגוּר 1 *Reg*. 6. 20. vide סָגַר. 7 זְהַב פַּרְוָיִם Aurum Parvajim, 2 *Par*. 3. 6. sic dictum; quod simile sit לדם הפרים sanguini juvencorum. Hæc illi. Sed sunt plura, veluti כֶּתֶם, חָרוּץ, בֶּצֶר, quæ vide suis locis.

זהם *Pih. Fastidivit, Detestatus est*, tanquam sordidum & immundum : Præter. fœmin. cum Aff. וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם, Et fastidivit vita ejus panem, *Job*. 33. 20. In Targum est *Polluere, Inquinare* : polluta abominabilia sunt.

זהר *Hiph*. הִזְהִיר *Splenduit, Fulsit* : metaphoricè, *Monuit, Admonuit, Præmonuit, Commonefecit* : Præter. וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם Et monuit populum, *Ezech*. 33. 3. Fut. יַזְהִירוּ כְּזֹהַר Splendebunt sicut splendor, *Dan*. 12. 3. *Niph*. Præter. נִזְהָר Admonitus, *Ezech*. 3. 21. Infin. לֹא יָדַע לְהִזָּהֵר Nescit admoneri, *Eccl*. 4. 13.

זֹהַר m. *Splendor*, *Dan*. 12. 3. *Ezech*. 8. 2.

זְהִירִין *Chald. m. p.* Moniti, Cauti : וּזְהִירִין הֲווֹ *Cauti estote*, *Esr*. 4. 22.

*זו, זו Vide paulò antè in זֶה. זִו vide in זִיו.

זוב *Fluxit, Effluxit, Profluxit* : specialiter etiam dicitur de fluxu seminis virilis & sanguinis menstrui mulie-bris : Part. זָב Fluens, id est, gonorrhæâ affectus, *Levit*. 15. 2. & sic *v*. 13. זָב עִמְקֵךְ Fluens est vel Fluit vallis tua, *Jer*. 49. 4. Fœm. זָבָה Fluens, Profluvio affecta, *Lev*. 15. 19. Constr. זָבַת חָלָב Fluens lacte *Exod*. 3. 8. Fut. יָזוּב Fluxerit, Profluxerit, *Levit*. 15. 25.

זוֹב m. *Fluxus, Profluvium*, *Lev*. 15. 25. *Aff*. מִזּוֹבוֹ E profluvio suo. *v*. 13.

זוד *Superbivit, Superbè, Arroganter egit*: Præter. זָדוּ Superbè egerunt : *Exod*. 18. 11. fœmin. זָדָה Superbè egit, *Jerem*. 50. 29. *Hiph*. Præter. הֵזִידוּ Superbiverunt, *Nehem*. 9. 10. *Chald*. *Infin*. לַהֲזָדָה *Ad superbè agendum*,

& geminatum in eadem ſententia, eſt *Hinc*, *Inde* : ut מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד Hinc unus & illinc alter, *Exod.* 17. 12. Deficit quandoque Præpoſitio : ut, עֲלוּ זֶה Aſcendite hâc, *Num.* 13. 18. id eſt, בְּזֶה הַדֶּרֶךְ Per hanc viam : item, כָּזֶה juxta hoc, *Jud.* 18. 3. Quandoque per *jam* exponi poteſt, vide *Num.* 14. 22. & 22. 23. Per Ellipſin Pronominis אֲשֶׁר exponenda ſunt hæc & ſimilia, וְזֶה אָהַבְתִּי Et hic (pro hi, quos) dilexi, *Job.* 19. 19. אֶל־מְקוֹם זֶה Ad locum hunc vel iſtum, (quem) fundaſti ipſis, *Pſal.* 104. 8. vide & *Prov.* 23. 22.

זוֹ f. *Hæc*, *iſta*, *Hoc*, *iſtud* : מַה זֹּה עֹשָׂה Ec quid iſta facit? *Eccleſ.* 2. 2. כָּזֹה וְכָזֶה Secundum hoc & ſecundum hunc, id eſt, hæc & talia mihi fecit, *Jud.* 18. 4.

זוּ, זוֹ Idem eſt quod præcedens, & Vau eſt loco He: וְעֵדֹתִי זוֹ Et teſtimonium meum hoc, *Pſal.* 132. 12. Dicitur & זוּ utroque genere : עַם זוּ Populum hunc, *Jeſ.* 43. 22. Fœmin. *Pſal.* 10. 2.

זֹאת *Hæc*, *Hoc*, *Iſta*, *Iſtud*, cum א in medio, loco He : זֹאת הָאָרֶץ Hæc terra, *Deut.* 34. 4. כָּזֹאת וְכָזֹאת Sicut hoc & ſicut hoc, id eſt, Hæc & talia mecum locuta eſt, 2 *Reg.* 5. 8.

זהב maſc. *Aurum*, metonymicè *Aureus nummus* : ut זָהָב וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב Et ſex millia auri, id eſt, aureorum, 2 *Reg.* 5. 5. Metaphoricè *Serenitas*, *Serenum*, *Aureſcens lux*, ut Varro dixit, *Aureſcit aër.* de L. L. *lib.* 6. מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה Ab Aquilone venit aurea lux, *Job.* 37. 22. id eſt, ſerenitas puriſſima : nam venti aquilonares diſpellunt nubes : Aben Eſra, זוהר השמים Splendor cæli, qui ſimilis eſt colori auri. Item *Limpidus*, *Aureus liquor*, *Zach.* 4. 12. Conſtruct. וּזְהַב הָאָרֶץ Et aurum terræ, *Gen.* 2. 12. Aff. זְהָבוֹ Auri ſui, *Jeſ.* 2. 20. Talmudici ſeptem genera auri numerant in *Joma fol.* 44. 2. Primum זָהָב generale eſt. 2 זָהָב טוֹב Aurum bonum, *Gen.* 2. 12. quod diſtinctum ab auro vulgari. 3 זָהָב אוֹפִיר Aurum

זון *Chald.* Alere, Paſcere, Suſtentare. *Futur. Ithp.* יִתְּזִין *Aletur*, *Dan.*4.9.

זַן m. *Alimentum*, juxta quoſdam: מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן Proferentes de alimento in alimentum, *Pſal.* 144. 13. id eſt, omnis generis alimentum. Sic irregulariter eſt cum Pathach, Vide infrà זַן ſuo loco proprio.

זוֹנָה f. *Caupona*, *Hoſpita*, quaſi Cibatrix dicta, eſtque ſicut טוֹבָה à טוב *Bonum eſſe*: בֵּית אִשָּׁה זוֹנָה In domum mulieris cauponæ, *Joſ.*2.1. Targum, אִתְּתָא פּוּנְדְּקִיתָא *Mulieris hoſpitæ*. Nam פּוּנְדָּק *Hoſpitium à Græco* πανδοχεῖον. R. Salomon, מוכרת מיני מזונות Vendens ſpecies ciborum. Sic & Kimchi, etſi etiam aliam interpretationem adducat, de qua in זנה. R. Anſchel Germanicè reddit, **Speiſerin, ein Gaſtgeberin.** Sic communiter Hebræi. Vide ampliùs in זָנָה.

מָזוֹן m. *Alimentum*, *Commeatus*, *Eſca*, *Cibus*: לֶחֶם וּמָזוֹן Panem & commeatum, *Gen.*45.23. מָזוֹן לָרֹב Commeatum copioſum, 2 *Paral.*11.23. *Chald.* וּמָזוֹן לְכֹלָּא בֵהּ Et cibus erat pro omnibus in ea, *Dan.*4.9.

מוּזָנִים m. p. *Bene-paſti*, *Jer.* 5. 8. Sic Kimchi & alii. Maſorethæ legunt מְיֻזָּנִים *Armati*, ſcil. membro genitali, ut R. Salomon explicat, à זַיִן, quod idem cum זַיֵּן Armare, de quo infrà.

זוע *Movere*, *Commovere ſe*: Partic. וְלֹא זָע Neque movebat ſe, *Eſth.* 5. 9. Futur. שֶׁיָּזֻעוּ Quo commovebunt ſe, *Eccleſ.* 12. 3. *Chald.* Tremere: *Partic.* זָאְעִין *Trementes*, *Dan.* 5. 19. *quod legendum juxta Maſorethas* זָיְעִין, *cui ſimile in* דין. *Pih.* Partic. ex geminatis literis, מְזַעְזְעֶיךָ Commoventes te, *Hab.*2.7.

זְוָעָה f. *Commotio*, *Jeſa.* 28. 19. & literis tranſpoſitis, לְזַעֲוָה In commotionem, *Deut.*28.25.

זור *Alienari*, *Abalienare ſe*: item *Premere*, *Comprimere*: *Comprimi*, *Exprimi*: Præter. זָרוּ Alienati ſunt, *Pſalm.* 78. 30. & cum Cholem זוֹרוּ Abalienant ſe

dum, *Dan.* 5.20. Futur. יָזִיד Superbè arrogem sibi, *Deut.* 18.20. יְזִידוּן Superbiant, *Deut.* 17.13.

זֵד *Superbus*, *arrogans*, *Prov.* 21.24. Plural. זֵדִים Superbi, *Jes.* 13.11. & substantivè, *Superbiæ*, *Superba facta:* וּמִזֵּדִים Et à superbiis, id est, superbè factis, contumaciis, *Ps.* 19.4.

זֵידוֹנִים m. p. *Superbi* : מַיִם הַזֵּידוֹנִים Aquæ superbæ, *Psal.* 124. 5.

זָדוֹן m. *Superbia*, *Prov.* 11.12. Constr. זְדוֹן לִבֶּךָ Superbia cordis tui, *Jer.* 49. 16. Aff. יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ Novi superbiam tuam, 1 *Sam.* 17.28.

זוה זָוִיּוֹת f. p. *Anguli*, *Zach.* 9.15. כְּזָוִיּוֹת Sicut Anguli, id est, angulares, vel antarii lapides, *Psal.* 144.12.

מְזָוִים m. p. idem, & metonymicè *Cellæ*, *Promptuaria*, *Penuaria* angulorum : Affix. מְזָוֵינוּ Promptuaria nostra, *Psal.* 144. 13.

זוז מְזוּזָה f. *Postis*, *Exod.* 21.6. Constr. אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת Super postem domus, *Ezec.* 45.19. Aff. וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי Et postis eorum juxta postem meum, *Ezech.* 43.8. Plural. עַל־מְזֻזוֹת Super postes, *Deut* 6.9.

זִיז m. *Splendor*, radians ac movens se, *Jesa.* 66. 11. Apud Rabbinos זוז *Moveri*, *Movere se* : לא זז משם Non movit se inde. Vide & infrà זיז.

זול *Vile esse*, *Vilipendere* : *Prodigere*, *Profundere* : Partic. Plural. הַזָּלִים זָהָב מִכִּיס Vilipendentes aurum de crumena, id est, tanquam vile prodigentes, *Jesa.* 46.6. *Hiph.* Præter. הִזִּילוּהָ Vilipendunt eam, *Thren.* 1.8. cum Dagesch præter normam, pro הֵזִילוּהָ : simile vide in לון in *Hiph.*

זוֹלֵל m. *Vilis* : fœm. כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה Quod sim vilis, *Thren.* 1.11. aliam significationem vide in זָלַל.

זֻלּוּת *Vilitas*, *Res vilis*: Plural. כְּרֻם זֻלּוּת Quum extolluntur vilia, *Psal.* 12.9. ubi vocalis longa in Dagesch & brevem, euphoniæ causa mutata est : quædam exemplaria habent זְלוּת ex forma singularis numeri, & forma potest esse à זלל.

Deut. 32. 24. Chaldaicè, זָחֲלִין בְּעַפְרָא, Quæ reptant in terra. Et Nomen זָחִיל *Tinea*, in Targum, *Job.* 13.28.

זִיו *Chald.* Splendor: *Aff.* זִיוִי *Splendor meus*, *Dan.* 4. 33. וְזִיוֵהּ *Et splendor ejus*, *Dan.* 2.31. *Plural.* זִיוָךְ *Splendores tui*, *Dan.* 5. 10. זִיוֹהִי *Splendores ejus*, *Dan.* 5. 6. זִיוַי *Splendores mei*, *Dan.* 7. 28.

זִו m. *Sif*, mensis Aprilis nomen, 1 *Reg.* 6. 1. sic dictus, quòd sit in eo זִיוָא לְאִילָנִים Splendor arboribus. Tyriorum vel Sidoniorum vocabulum esse existimant, sicut & *Bul* & *Ethanim*, quæ in eodem libro occurrunt, ut suis locis dictum.

זִיז m. *Fera*, *Psal.* 50. 11. & 80. 14. juxta R. David. R. Salomon *Reptile*, interpretatur. זוז *Movere se*, Aben Esra, *Aves*, *Volatilia*: *Chaldæus*, Gallus sylvestris, *cujus tali pedum in terra stant*, & *caput in cœlum usque pertingit*. Inde fabula Talmudica in Bava bathra *f.* 73. 2. quam in Synagoga Judaica recensuimus *cap.* 36. Item Splendor, idem quod זיו, *Jes.* 66.11. Sive, Motio, Commotio, juxta R.Sal.

זִין *Chald.* Armatura, Arma: מָנֵי זֵינָא *Instrumenta armorum*, 1 *Reg.* 10.22. *Plural.* זֵינִין *Cant.* 4.4. Hinc videtur esse Hebraicè וְהַזּוֹנוֹת Et Arma, 1 *Regum.* 22. 38. Et alterum אֲזֵנִים unde אֲזֵנֶךָ Arma tua, *Deuter.* 23. 13. Sic in Targum בְּבֵית אֲזֵנִין In domo Armorum, *Jesa.* 49. 2. Et זַיֵּן *Armare*: אִזְדַּיַּן *Armatus fuit*.

זִיק m. *Scintilla*, *Flamma*: *Malleolus*, *Fasciculus*, *Laqueus piceus*: Plur. הַיֹּרֶה זִקִּים Qui jaculatur scintillas, tela scintillantia, aut Malleolos, *Prov.* 26. 18. & Dagesch est loco vocalis longæ: fœmin. מְאַזְּרֵי זִיקוֹת Accingitis scintillas, *Jesa.* 50. 11. וּבְזִיקוֹת Et in flammis, ibid. Vide & זקק.

זַיִת c. *Olea*, *Oliva*, *Olivetum*: *Gen.* 8. 11. Construct. אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן Terram oleæ olei, i. oleosæ, *Deut.* 8. 8.

*Psalm.*58.4. לא זורו Non comprimuntur vel exprimuntur, *Jes.*1.6. ut scil. chirurgi vulnera hiantia, comprimere vel exprimere solent, pus ex iis abalienando, quæ possent etiam esse ex *Pyh.* רוחי זָרָה Spiritus meus alienus est, *Job.*19.17. Partic. præteritum sive Pahul, וְהַזּוּרֶה Et quod compressum fuerit, *Jes.*59.5. in Sægol loco Kametz, cui simile vide in לין, quidam à זָרָה deducunt, vide illic. Futur. וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה Et compressit vellus, *Jud.* 6.38. vel Asperserat, à זָרָה Aff. תְּזוּרֶהָ Comprimet illud, *Job.*39.18. *Niph.* Præt. נָזֹרוּ Abalienarunt se, *Jesa.* 1. 4. *Pih.* זוֹרֵר *Sternutare* : Futurum. וַיְזוֹרֵר Et sternutavit, 2 *Regum* 4.35. *Hoph.* Part. מוּזָר Alienus factus sum, *Psalm.* 69.9.

זָר m. *Alienus, Extraneus*, *Lev.*22.10. Plur. זָרִים Alieni, *Jer.*2.25. Fœm. זָרָה Aliena, *Prov.* 5. 20. Plur. פִּי זָרוֹת Os alienarum, *Prov.*22.14. Aben Esræ *Exod.*21.8. זר dicitur, qui non est de familia ejusdem tribus.

זָר Vide infrà in זרה.

זָרָא m. *Fastidium, Nausea, ejectamentum* : quod tanquam Alienum fastidimus, aut cum fastidio ejicimus, *Num.* 11.20. cum א loco ה, cui simile in חגג.

מָזוֹר m. *Vulnus, Ulcus*, sic dictum quòd comprimi soleat, *Obad.* 7. item *Curatio, Sanatio vulneris*, *Jer.* 30. 13. Aff. אֶת מְזֹרוֹ Ulcus suum, *Hos.* 5. 13.

* מַמְזֵר quod hîc adducunt, vide in מזר.

זחח *Niph.* נָזַח *Tolli, Attolli, Extolli, Efferri, Auferri.* Futur. וְלֹא יִזַּח Neque attollitor, aufertor, removetor, *Exod.* 28. 28. Sic 39. 21. In Targum, זְחִיחֵי לִבָּא Elati animo, *Job.* 36. 13. זְחוּחָא *Elatio, Superbia, Thren.* 3. 39.

זָחַל *Timuit, Veritus fuit* : Præterit. זָחַלְתִּי Veritus sum, *Job.*32.6. Hinc Chaldæi dicunt דְּחַל. Item *Repere, Reptare, Serpere.* Partic. כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ Sicut reptilia terræ, *Mich.*7.17. זֹחֲלֵי עָפָר Serpentum pulveris,

Deut.

Memoravit, Commemoravit, Memoriam constituit, In memoriam revocavit, Memoriam celebravit. Ad sacrificia relatum, quandoque per *Adolere* reddunt: Præt. הִזְכַּרְתַּנִי אֶל פַּרְעֹה Memoriam facias mei apud Pharaonem, *Gen.* 40 14. Particip. מַזְכִּיר לְבֹנָה Adolens thus, *Jesa.* 66. 3. מַזְכִּיר *Monens, A memoria, A commentariis,* 2 *Sam.*8.16. Infinit. יַעַן הַזְכַּרְכֶם Eò quòd in memoriam revocatis, *Ezech.* 21. 24.

זֵכֶר, זֶכֶר m. *Memoria, Memoriale, Odor:* Affix. זִכְרוֹ אָבַד Memoria ejus periit, *Job.*18.17. & secundum aliam significationem, זִכְרוֹ Odor ejus, *Hos.*14.8.

זָכָר m. *Mas, Masculus,* quasi patris & paternæ familiæ Memoriale & Monimentum; Nam משפחת אם אינה קרויה משפחה Familia matris non vocatur familia. Aut à Memoria; nam eâ magis valet, & ingenii est præstantioris quàm mulier. Unde Ovidius:

Fortius ingenium suspicor esse viris.

Plur. הַזְּכָרִים Masculi, *Exod.*13.12.

זָכוּר m. *Mas, Masculinum,* quasi Masculatum dicas: Aff. כָּל־זְכוּרְךָ Omne masculinum tuum, omnis mas tuus, *Exod.* 23,17. כָּל־זְכוּרָהּ Omnem marem ejus, *Deut.*20.13.

זִכָּרוֹן m. *Memoria, Monimentum, Exod.* 39. 7.

זִכְרוֹן m. *Memoria, Eccles.* 1. 11. Aff. זִכְרוֹנֵךְ Memoriam tui, *Jes.*57.8. Plural. cum Aff. זִכְרוֹנֵיכֶם Memoriæ vestræ, *Job* 13. 11. Fœmininum, סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת Liber memoriarum sive rerum memorabilium, *Esth.*6.1.

אַזְכָּרָה f. *Suffimentum, Odoramentum:* לְאַזְכָּרָה In memoriale suffimentum, *Levit.* 24. 7. Aff. אַזְכָּרָתָהּ Suffimentum memoriale ejus, *Num.* 5. 26.

זלג מַזְלֵג m. *Fuscina,* 1 *Sam.* 2. 14. Plur. וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת Et fuscinas, *Exod.*38.3. Affix. וּמִזְלְגֹתָיו Et fuscinulas ejus, *Exod.*27.3.

זלל זוֹלֵל m. *Epulo, Comessator, Deut.*31.20. *Prov.*23.21. מְזוֹלֵל Vide suprà in זול. Plur. וְרֹעֶה זוֹלְלִים Et

8.8. Aff. זֵיתְךָ Oleam tuam, *Deut*, 24.20. Plur. זֵיתִים Oleæ, *Deut*. 28.40. Aff. זֵיתֵיהֶם Oleas eorum, *Neh*. 5. 11.

זָכָה *Purus, Mundus fuit: Purum habuit seu pronuntiavit*. Futur. הַאֶזְכֶּה Num purum habebo? *Mich*. 6. 11. תִּזְכֶּה Mundus sis, *Psalm*. 51. 6. *Pih*. Præterit. זִכִּיתִי לְבָבִי Purificavi cor meum, *Psalm*. 73. 13. Fut. יְזַכֶּה נַּעַר Purificabit puer, *Psal*. 119. 9. *Hithp*. Imper. הִזַּכּוּ Purificate vos, *Jesa*. 1. 16. pro הִזְדַּכּוּ de qua anomalia vide Thesaurum nostrum Grammaticum *lib*. 1. *cap*. 16. ad Præteritum.

זָכוּ f. *Chald*. Puritas, *Dan*. 6. 22. *per Apocopam usitatam literæ* ת.

זָכַךְ *Purus, Mundus fuit*: Præterit. זַכּוּ Puri sunt, *Job*. 15. 15. *Hiph*. Præter. וַהֲזִכּוֹתִי Et emundavero, *Job* 9. 30.

זַךְ m. *Mundus, Purus, Levit*. 24. 2. ubi cum Kametz, & *Prov*. 16. 2. est cum Parhach. Fœm. וּלְבֹנָה זַכָּה Et thus purum, *Exod*. 30. 34.

זְכוּכִית f. *Gemma nitidissima*, *Job*. 28. 17. Ab. Esra, lapis pretiosus nitidus; Rabbinis, *Vitrum*, à puritate.

זָכַר *Recordatus fuit, Meminit, Memor fuit: Odoratus fuit*, quando de sacrificiis usurpatur. Construitur communiter cum Accusativo, tàm conjuncto quàm disjuncto, quandoque cum Dativo: Præter. זְכַרְתַּנִי Recorderis mei, *Gen*. 40. 14. זָכַרְתִּי לָךְ Recordor tui, *Jer*. 2. 2. Imper. זָכוֹר לִי אַתָּה Recordare mei tu, *Psal*. 25. 7. Fut. יִזְכּוֹר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ Odoretur omnia sacrificia tua, *Psal*. 20. 4. *Niph*. נִזְכַּר *Memorari, Commemorari, In memoria esse, Memoriam fieri*: Item *Masculum nasci*, ex Nomine derivato. Præter. וְנִזְכַּרְתֶּם Et memoria vestri fiet, *Num*. 10. 9. Futur. וְלֹא יִזָּכֵר Et non memorabitur, *Psal*. 83. 5. Et secundùm aliam significationem, כָּל־מִקְנְךָ תִּזָּכָר Omne pecus tuum quod masculum nascetur, *Exod*. 34. 19. *Hiph*. הִזְכִּיר *Recordari fecit*,

Memo-

Cogitatio ejus, *Jer.* 51.11. Plur. אִישׁ מְזִמּוֹת Virum scelerum, id est, sceleratum, *Prov.* 12.2. Aff. מְזִמּוֹתָיו Omnes cogitationes ejus, *Psal.* 10.4.

זְמַן *Chald.* Parare, Præparare : *Præterit. Hithp.* הִזְדַּמִּנְתּוּן *Præparatis vos, Dan.* 2.9. Vide de eo Thesaurum nostrum Grammaticum cap. 16. Hebraicè Participium ex *Pyh.* לְעִתִּים מְזֻמָּנִים Paratis, designatis, constitutis temporibus, *Nehem.* 10.34. Fœm. בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת Temporibus constitutis, *Neh.* 13. *v. ult.*

זְמָן m. *Tempus*, propriè condictum & determinatum, *Eccles.* 3. 1. Aff. וּבִזְמַנָּם Et secundum condictum tempus eorum, *Esth.* 9. 27. Plur. cum Aff. בִּזְמַנֵּיהֶם Condictis temporibus eorum, *Esth.* 9.31. *Chald.* m. זְמַן, זִמְנָא *idem, Dan.* 7.12. & 22. *Plurale* זִמְנִין *Tempora, Dan.* 6.11. עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא *Tempora ac tempestates, Dan.* 2.21.

זָמַר *Putavit, Præcidit* : Futur. תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ Putabis vineam tuam, *Lev.* 25.3. *Niph.* Futur. לֹא יִזָּמֵר Non putabitur, *Jesa.* 5.6. *Pih.* זִמֵּר *Psallere*; notat modulationes artificiosas, certis cæsuris & numeris Incisas. Construitur cum Dativo & Accusativo. Infinit. וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ Et psallere nomini tuo, *Psal.* 92. 2. Futur. אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ Psallam nomini tuo, *Psalm.* 9. 3. יְזַמֶּרְךָ Psallat tibi, *Psal.* 30.13.

זָמִיר m. *Cantus, Psalmodia : Minuritio, Minurizatio*, cantus avium variè Incisus, qualis est philomelæ, *Cant.* 2.12. Constr. זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה Cantum violentorum sive tyrannorum humiliabit, juxta Ab. Esram *Jesa.* 25.5. quasi dicat, faciet Deus ne tyranni amplius de justis triumphent.

זֶמֶר m. *Camelopardalis, Deut.* 14. 5. Judæis in Versione Germanica est *Rupicapra*, ein Gembsz.

זַמָּר m. *Chald.* Cantor, Musicus : *Plur.* זַמָּרַיָּא *Cantoribus, Esr.* 7.24.

זְמָרָא *Chald.* Musica : כֹּל זְנֵי זְמָרָא *Omnis generis musices, Dan.* 3.5.

pascens comessatores, *Prov.* 28. 7. Constr. בְּזוֹלְלֵי בָשָׂר Cum comessatoribus carnis, *Prov.* 23. 20. Fœm. זוֹלְלָה זֹלֵלָה, vide suprà in זול. Verbum נָזוֹל vide in נזל.

זַלְזַלִּים m. *Flagella in vitibus*, *Jes.* 18. 5. dicta, quasi Epulones humoris.

זַלְעָפָה f. *Prester*, *Procella*, celerrima propriè ac gravissima, *Psal.* 119. 53. Plur. cum Chirek ab initio זִלְעָפוֹת וְרוּחַ Et ventus presterum, id est, procellosissimus, *Psalm.* 11. 6. Constr. מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב Propter procellas famis, *Thren.* 5. 10. id est, famem vehementissimam.

זלת זוּלַת *Præter*, *Nisi*, *Excepto*: Et in Pathach quasi formâ constructâ, qua & in aliis Particulis occurrit, זוּלַת Præter. 2 *Reg.* 24. 14. Cum ׳ paragogico, זוּלָתִי כָּלֵב Præter Caleb, *Deut.* 1. 36. & cum Affixo, זוּלָתִי Præter me, *Hos.* 13. 4. זוּלָתֶךָ Præter te, *Jes.* 64. 4.

זמם *Cogitavit*, *Molitus fuit*, tam in bonum, quàm in malum: Præter. זָמַם Cogitavit, *Deuter.* 19. 19. זָמַמְתִּי Cogitavi, *Zach.* 8. 14. & defectivum, זַמֹּתִי Cogitavi, *Psalm.* 17. 3. Particip. זֹמֵם לַצַּדִּיק Cogitat justo, *Psalm.* 37. 12.

זָמָם f. *Molitio*, *Scelus*, *Scelerata cogitatio*: Aff. זְמָמוֹ Sceleratam cogitationem ejus, *Psal.* 140. 9.

זִמָּה f. *Cogitatio*, *Scelus*, *Levit.* 18. 17. Constr. זִמַּת נְעוּרָיִךְ Scelus adolescentiæ tuæ, *Ezech.* 23. 21. Aff. זִמָּתֵךְ Scelus tuum, *Ezech.* 16. 58. כְּזִמָּתְכֶנָה Secundum scelus vestrum, *Ezech.* 23. 48. ubi ה in fine paragogicum est: Simile fuit suprà in גוה, vide etiam כסת: Plur. זִמֹּתַי נִתְּקוּ Cogitationes meæ avulsæ sunt, *Job.* 17. 11.

מְזִמָּה f. *Cogitatio*, *Solertia*, ut in Proverbiis Salomonis passim accipitur: & *Scelus*: לִמְזִמָּה Ad scelus, id est, scelerate, *Psal.* 139. 20. geminato ה fœminino, cujus prius semper in ת transit, מְזִמָּתָהּ Scelus gravissimum, *Jerem.* 11. 15. cui simile suprà in אִים, & in ישע: Affix. מְזִמָּתוֹ

Cogitatio

Scortari cum filiabus Moab, *Numer.* 25. 1. ubi אֶל idem est, quod עִם. Futurum per Apocopam, וַתִּזֶן Et scortatata est, *Jer.* 3.8. *Pyh.* Præt. זוּנָּה Scortatio peracta fuit, *Ezech.* 16. 34. [pro זֻנָּה] *Hiph.* Præt. הִזְנֵית Scortaris, *Hos.* 5. 3. Infin. הַזְנֵה הִזְנוּ Scortando scortati sunt, *Hos.* 4.18. כְּהַזְנוֹת Sicut scortata est, 2 *Par.* 21. 13. Et transitivè, לְהַזְנוֹתָהּ Faciendo ut scortetur ipsa, *Levit.* 19. 29. Futur. per Apocopam, וַיֶּזֶן Et scortari fecit, 2 *Par.* 21.11.

זוֹנָה f. *Scortum*, *Meretrix*: אִשָּׁה זוֹנָה Mulierem meretricem, *Levit.* 21.7. Sic etiam Græci interpretes acceperunt *Jos.* 2.1. reddentes ἡ πόρνη. Id imitati Apostoli, ad Hebræos 11. 31. *Jac.* 2.25. Vide זוּן. Plur. נָשִׁים זֹנוֹת Mulieres meretrices, 2 *Reg.* 3.16. וְהַזּוֹנוֹת ex alia significatione vide in זין.

זְנוּת f. *Scortatio*, *Hos.* 4. 11. Plur. formæ masculinæ cum Aff. זְנוּתֵיכֶם Scortationes vestras, *Num.* 14.33. בִּזְנוּתַיִךְ In scortationibus tuis, *Jer.* 3. 2.

זְנוּנִים m. p. *Scortationes*, *Hos.* 1.2. Constr. זְנוּנֵי 2 *Reg.* 9. *v.* 22. Affix. וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ Et auferat scortationes suas, *Hos.* 2.2.

תַּזְנוּת f. *Scortatio*: Aff. תַּזְנוּתָם Scortationem suam, *Ezech.* 23.8. Plur. formæ m. cum Aff. תַּזְנוּתֶיהָ Scortationes suas, *Ezech.* 23.7.

זָנַח *Deseruit*, *Abjecit*, *Rejecit*, *Repulit*: Præterit. זָנַח יִשְׂרָאֵל Deseruit Israel, *Hos.* 8. 3. Futur. לֹא יִזְנַח Non rejicit, *Thren.* 3. 31. *Hiph.* Præt. אֲשֶׁר הִזְנִיחַ Quæ abjecerat, 2 *Par.* 29. 19. cum Epenthesi, וְהֶאֱזְנִיחוּ Et retrò abjecerunt, *Jesa.* 19. 6. יַזְנִיחֲךָ Rejiciet te, 1 *Paral.* 9. 10.

* זְנוּנִים Vide paulò antè in זָנָה.

זִנֵּק *Pih.* *Exsiliit*, *Subsiliit*: Futurum יְזַנֵּק Exsiliet, *Deut.* 33. 22.

* זֵעָה Vide in יזע: זְעָה vide in זוע.

זְמֹרָה f. *Palmes, Surculus, Propago*, sic dicta quòd Putari solet, *Num.* 13. 25. אֶת־הַזְּמוֹרָה Surculos, *Ezech.* 8, 17. Constr. וּזְמֹרַת זָר Et palmite extraneo, *Jes.*17.10. Plural. cum Affix. וּזְמֹרֵיהֶם Et palmites eorum, *Nah.* 2, 2. At illud *Ezech.*8.17. juxta Hebr. est *Odor malus ventris*, Crepitus ventris, quomodo ignominiæ causâ vocat Suffitum in Templo.

זִמְרָה f. *Psalmodia, Cantus, Carmen, Psalmodica instrumenta* : & in ת loco ה, וְזִמְרָת Et carmen, *Jesa.* 12. 2. *Psalm.* 118.14. Construct. מִזִּמְרַת הָאָרֶץ De cantatione terræ, *Gen* 43.11. id est, rebus laudatissimis terræ, quæ decantari solent.

זְמִירָה f. *Cantio, Psalmus : Plural.* זְמִירוֹת Cantiones, *Job.*35.10.

מִזְמוֹר m. *Psalmus*, *Psal.* 3. 1.

מְזַמְּרוֹת *Psalteria*, Instrumenta musica, *Jer.*52.18.

מַזְמֵרוֹת f. p. *Falces putatoriæ*, *Jes.*18.5. Aff. וּמַזְמְרוֹתֵיכֶם Et falces vestras.

זַן *Chald.* Species : *pro Hebræo* מִין *sæpè in Targum ponitur* : *Plural. Constructum*, כֹּל זְנֵי *Omnes species*, *Dan.* 3.5. Hinc, juxta quosdam in Hebræo, מִזַּן אֶל־זָן De specie in speciem, id est, omnis generis commeatus, varia annonæ genera, de quo etiam suprà in זון : Plur. וְזַנִּים Et species, 2 *Par.*16.14.

זָנָב m. *Cauda*, *Jud.*15.4. Aff. זְנָבוֹ Caudam suam, *Job.* 40. 12. Plurale terminationis fœmin. sed generis masc. בֵּין־שְׁנֵי הַזְּנָבוֹת Inter duas caudas, *Jud.* 15.4. Constr. זַנְבוֹת *Jes.* 7. 4.

זִנֵּב *Pih. Decaudare, Caudâ truncare.* Præteritum וְזִנַּבְתֶּם אוֹתָם Et decaudabitis eos, id est, extremos cædetis, *Jos.*10.19. Futur. וַיְזַנֵּב Et decaudavit, id est, in postremo agmine cecîdit, *Deut.*25.8.

זָנָה *Scortatus est* : Construitur cum Præpositionibus, אַחֲרֵי, עַל, אֶל, מִן, בְּ, אֵת : Infin. לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת Scortari

זְעֵר שָׁם Pauculum hîc, pauculum illic, *Jesa.* 28. 10.
כַּתַּר־לִי זְעֵיר Exspecta, Sustine me paulisper, *Job.* 36. 2.
Verbum זְעַר in Targum, Minui, Diminui, Parum, Parvum esse vel fieri, אַזְעַר Minuere, Diminuere. זְעֵיר Parvus זְעֵרוּת Paucitas. זְעוּרָא Minorennitas, Pueritia.
זְעֵירָה *Chald. fœm. Parvum, Dan.* 7. 8.
מִזְעָר Idem: וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר Et remanebit homo pusillus, id est, perpauci reliqui fient, *Jes.* 24. 6.

זֶפֶת f. *Pix, Exod.* 2. 3. וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת Et convertentur flumina ejus in picem, *Jes.* 34. 9.

זָקֵן *Senuit, Consenuit* : Præt. כִּי זָקֵן Quum senuisset, *Gen.* 27. 1. אֲנִי זָקַנְתִּי Ego senui, *Jos.* 23. 2. Futur. וַיִּזְקַן Et senuit, 2 *Par.* 24. 15. *Hiph.* Futurum, יַזְקִין Senuerit, *Job.* 14. 8.
זָקֵן m. *Senex, Jesa.* 3. 2. Constr. זְקַן בֵּיתוֹ Senem domus suæ, *Gen.* 24. 2. Plur. נְעָרִים וּזְקֵנִים Pueros & senes, *Jes.* 20. 4. לַזְּקֵנִים Senioribus, *Ruth* 4. 9. *Const.* אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל Seniores Israel, *Exod.* 3. 16. Aff. וּזְקֵנָיו Et seniores ejus, *Jos.* 8. 33. Fœm. זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת Senes & anus, *Zach.* 8. 4.
זֹקֶן m. *Senium, Senectus* : כָּבְדוּ מִזֹּקֶן Graves erant præ senio, *Gen.* 48. 10.
זָקָן c. *Barba* : זָקָן גְּרוּעָה Barba rasa, *Jes.* 15. 2. ubi fœmininum. Constr. זְקַן עֲמָשָׂה Barbam Amasæ, 2 *Sam.* 20. 9. Aff. עַד יְצַמַּח זְקַנְכֶם Donec reflorescat barba vestra, 2 *Sam.* 10. 5. ubi masculinum : אֶת־פְּאַת זְקָנָם Latus barbæ suæ, *Levit.* 21. 51.
זִקְנָה f. *Senectus, Jesa.* 46. 4. Constr. לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה Tempore senectutis Salomonis, 1 *Reg.* 11. 4. Aff. אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ Post senectutem ejus, *Gen.* 24. 36.
זְקֻנִים m. p. *Senectus* : בֶּן זְקֻנִים Filius senectutis, *Genes.* 37. 3. Aff. לִזְקֻנָיו In senectute ejus, *Gen.* 21. 2.

זָקַף *Erexit* : Partic. זֹקֵף כְּפוּפִים Erigens incurvatos, *Psalm.* 146. 8. *Chald. Partic. Pehil.* זְקִיף *Et erigetur, Esr.* 6. 11.

זעך *Niph.* נִזְעַךְ *Exstingui:* Præterit. נִזְעָכוּ Exstinguuntur, *Job.*17.1. idem quod יָעַךְ, commutatis י & ד more Chaldæorum.

זעם *Indignatus fuit : Detestatus fuit, Sprevit:* Construitur cum Accusativo & Præpositione עַל : Præter. cum Futuro, אֶזְעֹם לֹא זָעַם יְהוָה Detestarer quem non detestatur Dominus, *Num.*23.8. וְזָעַם עַל בְּרִית Et indignabitur contra fœdus, *Dan.* 11.30. Partic. præteritum Constructum, זְעוּם יְהוָה Detestabilis Domino, *Prov.* 22.14. Fœm. זְעוּמָה Detestabile est, *Mich.* 6. 10. Imper. irregularis, זֹעֲמָה Detestare, *Num.* 23. 7. *Niph.* Part. נִזְעָמִים Indignabundi, *Prov.*25.23.

זַעַם m. *Indignatio, Ira, Jes.*10.25. Aff. כְּלֵי זַעְמוֹ Vasa indignationis ejus, *Jes.* 13. 5.

זעף *Indignatus, Turbatus fuit :* Particip. Plural. זֹעֲפִים Turbati, vel Mœsti, *Gen.*40.6. Infin. וּבְזַעְפּוֹ Et cùm indignaretur ipse, 2 *Par.* 26. 19. Futur. וַיִּזְעַף Et indignatus fuit, ibid.

זָעֵף m. *Indignabundus,* 1 *Reg.* 20. 43.

זַעַף m. *Indignatio, Æstus, Mich.* 7. 9. *Aff.* מִזַּעְפּוֹ Ab æstu suo, *Jon.*1.15.

זעק *Clamavit, Exclamavit* ; Præterit. זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ Clamavi ad te, *Psal.*142.6. Infin. מִזְּעֹק A clamando, 1 *Sam.*7.8. Imper. זַעֲקִי עִיר Exclama civitas, *Jes.*14.31. *Chald. Præterit.* זְעִק *Inclamavit, Dan.* 6. 20. *Niph.* נִזְעַק *Conclamari , Convocari.* Præter. נִזְעַקְתָּ Convocatus es, *Jud.*18.23. Futur. וַיִּזָּעֵק Et convocatus est, *Jud.* 6. 34. *Hiph.* הִזְעִיק *Clamare effecit, Accersivit, Convocavit:* Infin. לְהַזְעִיק Ad convocandum, 2 *Sam.* 20. 5. Imp. הַזְעֶק לִי Convoca mihi, 2 *Sam.* 20. 4. Futur. יַזְעִיקוּ Efficiunt ut clament, *Job.*35.9.

זְעָקָה f. *Clamor, Esth.* 4. 1. Constr. זַעֲקַת סְדֹם Clamor Sedom, *Gen.*18.20. Aff. לְזַעֲקָתִי Clamori meo, *Job*16.18.

זער *Modicum, Pauxillum, Pauculum, Paulisper :* זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם

efficiunt, ut R. Levi explicat. [Fut. אֱזָרֶה dispergam, *Ezech.* 12. 14. ubi א cum ״] *Pyh.* Particip. præsens, זֹרֶה Quæ ventilata fuerit, *Jesa.* 30. 24. Et cum Schurek loco Cholem, ut quidam volunt, וְהַזּוּרֶה Et qui aspergitur, *Jesa.* 59. 5. de quo vide etiam in זור. Futur. יְזֹרֶה Spargitur, *Job.* 18. 15. *Hiph.* Futur. וַתְּזָרֵנִי vide in אזר.

זֵר m. *Limbus, Corona,* à Cingendo, *Exod.* 25. 24. Aff. מִתַּחַת לְזֵרוֹ Infra limbū ejus, *Ex.* 30. 4. Kimchi in Michlol refert inter Quiescentia secundâ à זור, formæ גֵּר.

זָרָא *Dispersio,* juxta quosdam: vide & suprà in זור.

זֹרִים m. *Ventilatores, Jes.* 51. 2.

מִזְרֶה m. *Ventilabrum, Jer.* 15. 7.

זַרְזִיף m. *Irrigatio,* juxta Aben Esram, *Psal.* 72. 6. vel *Stillæ, Stillatio,* juxta R. Salomonem. Inde apud Talmudicos, זַרְזִיפֵי דְמַיָּא Guttæ aquarum, מטא זרזיפא דמיא על ראשה: Pervenit stillæ aquæ super caput ejus. Kimchi Radicem facit זרף, repetitâ primâ radicali, ut sæpè.

זַרְזִיר m. *Accinctus:* זַרְזִיר מָתְנַיִם Accinctus lumbis, scil. equus, *Prov.* 30. 31. id est, generosus, pugnax, sternax, ad militiam strenuus, à Verbo זְרַז, quod Chaldaicè est *Cingere, Accingere,* R. Levi *Vertagus, Lelaps,* id est, canis venaticus, tener lumbis, hoc est, alacer & habilis ad cursum & venationem. Chaldæus, אֲבַבָּא *Gallus.* Referri potest, ut præcedens, ad זרר, per geminationem primæ Radicis, ut in כַּרְכּוֹב & aliis pluribus.

זָרַח *Ortus, Exortus fuit:* Futur. יִזְרַח שֶׁמֶשׁ Orietur sol, 2 *Sam.* 23. 4.

זֶרַח m. *Ortus:* Affix. לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ Ad splendorum ortus tui, *Jes.* 60. 3.

אֶזְרָח m. *Indigena,* quasi ibi, ubi vivit Oriundus, *Lev.* 16. 29. כְּאֶזְרָח רַעֲנָן Sicut arbor indigena virens, *Psalm.* 37. 35. Const. וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ Et sicut indigena terræ, *Ex.* 12. 19.

זָקַק *Fudit, Effudit, Liquavit,* Futurum, יָזֹקּוּ Liquant, *Job.*28.1. יָזֹקּוּ מָטָר Fundebant pluviam, *Job.*36.27. *Pih.* זִקֵּק *Liquavit, Liquando purgavit, Defæcavit.* Præterit. וְזִקַּק אוֹתָם Liquabit vel Defæcabit eos, *Mal.*3.3. *Pyh.* Partic. זָהָב מְזֻקָּק Aurum defæcatum, 1 *Par.*28.18. Plur. שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים Fæcium fusarum, expurgatarum sive defæcatarum, *Jes.* 25. 6.

זִקִּים m. p. *Catenæ, Compedes:* בְּזִקִּים Cum catenis, *Psal.* 149. 8. אֲסוּרִים בַּזִּקִּים Vincti compedibus, *Job.*36.8. Et cum א quiescente, אָסוּר בָּאזִקִּים Vinctus catenis, *Jer.*40.1. מִן־הָאזִקִּים A catenis istis, *v.* 4. Chaldaicum est; unde pro נְחֻשְׁתַּיִם 2 *Sam.*3.34. Targum habet, לְזִקִּין נְחָשׁ Compedibus chalibeis. Et זְקַק Vincire, Ligare: וּמַלְכֵיהוֹן זְקִיקִין Et reges ipsorum vincti fuerunt, *Jesa.* 60. 11.

זָרַב *Diffluere, Diffundi. Pyh.* Futur. בְּעֵת יְזֹרְבוּ Quo tempore diffluunt, *Job.* 6. 17. Amplius non reperitur. Talmudici habent, דִּמְזָרֵב זְעֵירָא Ut diffluat vel effundatur parum: לְאִזְדַּרְבוּיֵי Ad effundendum. זַרְבָאָה Affluentia, *Prov.* 15. 16. in Targum, זַרְבוּב Fusorium, Fistula canthari.

זָרָה *Ventilavit, Sparsit, Dispersit:* Particip. זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן Ventilans aream sive in area, *Ruth.*3.2. Infin. לֹא לִזְרוֹת Non ad ventilandum. *Jerem.* 4. 11. Imper. זְרֵה הָלְאָה Disperge illuc. *Num.* 16. 37. Fut. וָאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה Et ventilabo eos ventilabro, *Jerem.* 15. 7. Per Apocopam, וַיִּזֶר Et dispersit, *Ex.*32.20. *Niph.* Infin. בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם Quum dispersi fueritis, *Ezech.* 6. 8. Futur. וַיִּזָּרוּ Et dispersi sunt, *Ezech.* 36. 19. *Pih.* Præt. וְזֵרָם Et disperget eos, 1 *Reg.*14.15. Et aliâ significatione, *Cingere*, unde זֵרִיתָ Cingis, circumplecteris, *Psalm.* 139. 3. Particip. מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל Dispergens Israelem, *Jer.* 31. 10. Plural. וּמִמְּזָרִים קָרָה Et à dispergentibus frigus, *Job.* 37. 9. id est, ventis aquilonaribus, qui nubes dispellunt & frigus efficiunt

זֵרְעִים m. p. *Legumina*, *Dan.* 1. 12.
זֵרְעֹנִים m. p. idem, *Dan.* 1. 16.
אֶזְרוֹעַ f. *Brachium*, *Jerem.* 32. 21. Affix. וְאֶזְרֹעִי Et brachium meum, *Job.* 31. 22.
מִזְרָע m. *Sementis*: Constr. מִזְרַע יְאוֹר Sementis rivorum, *Jes.* 19. 7.

זרק *Sparsit*, *Aspersit*, *Conspersit*, *Inspersit*: Præt. וַחֲצִי הַדָּם זָרַק Et dimidium sanguinis sparsit, *Ex.* 24. 6. *Pyh.* לֹא זֹרַק Non fuit aspersa, *Num.* 19. 13.
מִזְרָק m. *Crater*, quia ex eo Aspersiones fiebant: מִזְרָק אֶחָד Crater unus, *Num.* 7. 13. Scribitur cum pathach in forma absoluta. Simile in שפט. Plur. כַּמִּזְרָקִים Quasi crateres, *Zach* 14. 20. Construct. מִזְרְקֵי כֶסֶף Crateres argentei, *Num.* 7. 84. בְּמִזְרְקֵי יַיִן In crateribus vini, *Amos* 6. 6. Et fœminin. וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת Et crateres, 1 *Reg.* 7. 40. Aff. וּמִזְרְקֹתָיו Et crateres ejus, *Exod.* 27. 3.

זֶרֶת m. *Spithama*, mensura digitorum extensorum, continens dimidium cubiti majoris sive sacri, qui constabat sex palmis: unde Spithama fuit trium palmorum, sive duodecim digitorum, ut notat Kimchi in libro Radicum: זֶרֶת אָרְכּוֹ Spithama longitudo ejus, *Exod.* 28. 16. זֶרֶת הָאֶחָד Spithamæ unius, *Ezech.* 43. 13.

ח

חבא *Hiph.* הֶחְבִּיא *Abscondit*, *Abdidit*, *Occultavit*. Præt. הֶחְבִּיאָנִי Abscondit me, *Jesa.* 49. 2. Fœmin. cum duplicata litera fœmi: gen. הֶחְבִּאַתָה Abscondit, *Jos.* 6. v. 17. simile vide in פלא. Futur. וָאַחְבִּא Et occultavi, 1 *Reg.* 18. 13. *Hoph.* Præter. הָחְבָּאוּ Abduntur, *Jes.* 42. 22. *Niph.* נֶחְבָּא *Abscondi*, *Abscondere se*, *Latitare*, *Delitescere*: Præter. כִּי נֶחְבָּא Quia absconderat sese, *Jud.* 9. 5. לָמָּה נַחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ Quare abscondisti te fugiendo? *Gen.* 31. 27. id est, Ut quid etiam fugisti. Part. נֶחְבָּאִים Absconditi, La-

מִזְרָח m. *Ortus*, *Oriens*, pars mundi orientalis : לַמִּזְרָחָה Ad orientem, *Nehem.* 3. 26. Constr. מִזְרַח שָׁמֶשׁ Ad ortum solis, *Deut.* 4. 47.

זרם *Inundavit* : Præt. זְרַמְתָּם Inundasti eos, *Psal.* 90.5. *Pih.* Præt. זֹרְמוּ מַיִם עָבוֹת Exundarunt aquas nubes, *Psal.* 77.18. Cholem est loco Tzere, [formæ Pohel.]

זֶרֶם m. *Inundatio*, *Hab.* 3.10.

זִרְמָה f. *Fluxus* : Constr. & cum Aff. וְזִרְמַת סוּסִים זִרְמָתָם Et (sicut) fluxus equorum fluxus eorum, *Ezech.* 23. 20.

זרע *Seminavit*, *Sevit* : Præter. אִם־זָרַע Quum sevisset, *Jud.* 6.3. זָרְעוּ חִטִּים Seminarunt tritica, *Jer.* 12, 13. *Niph.* Præter. נִזְרַעְתֶּם Seminabimini, *Ezech.* 36. 9. נִזְרְעָה זָרַע Seretur semine, *Numer.* 5.28. Futur. זֶרַע זֵרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ Semen sativum, quod seminari solet, *Levit.* 11. 37. *Pyh.* Præter. אַף בַּל־זֹרָעוּ Etiam non sati sunt, *Jes.* 40.24. *Hiph.* Particip. מַזְרִיעַ זֶרַע Sementans semen, *Genes.* 1. 11. Futur. כִּי תַזְרִיעַ Quum seminificaverit, *Levit.* 12. 2.

זֶרַע m. *Semen*, *Sementis* : זֶרַע אַחֵר Semen aliud, *Gen.* 4.25. Aff. זַרְעוֹ־בוֹ Semen ejus in eo, *Gen.* 1. 11. Plural. cum Aff. וְזַרְעֵיכֶם Et semina vel sata vestra, 1 *Sam.* 8. 15. *Chald.* בִּזְרַע אֲנָשָׁא *Semine humano*, *Dan.* 2. 43.

זֶרַע Idem : Construct. כְּזֶרַע גַּד Sicut semen coriandri, *Numer.* 11. 7.

זֵרוּעַ m. *Sativum*, *Levit.* 11. 37. Plur. cum Aff. זֵרוּעֶיהָ Sata sua, *Jes.* 61. 11. est forma dagessatæ זֵירוּף.

זְרוֹעַ c. sed fœm. sæpius, *Brachium*, *Lacertus*. *Armus*, *Deut.* 33. 20. אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה Armum coctum, *Numer.* 6. 19. Aff. וְנַחַת זְרוֹעוֹ Et descensum brachii sui, *Jesa.* 30. 30. Plur. וּזְרֹעִים Et brachia, *Dan.* 11. 31. Construct. זְרֹעֵי יָדָיו Brachia manuum ejus, *Gen.* 49.24. Aff. בֵּין זְרֹעָיו Inter brachia ejus, 2 *Reg.* 9. 24. Et formâ fœmin. זְרֹעֹת עוֹלָם Brachia æterna, *Deu.* 33.27. Aff. וְשִׁבַּרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו Et conteram brachia ejus, *Ezech.* 30. 22.

rare eum, *Prov.* 20. 16. & 27. 13. & Pathach est loco Chirek ex terminatione פִּעֵל. Quidam volunt ex Pihel esse, deficiente Dagesch: at ea significatio in Pihel inusitata est. [Itaq; regular. in Imper. Kal esset חֲבֹלֵהוּ Nam forma פְּעַל cum Affixis producit - in .] Futur. לֹא אֶחְבֹּל Non destruam, *Job.* 34. 31. *Niph.* Futur. יֵחָבֶל לוֹ Corrumpetur sibi, id est, ipse, *Prov.* 13. 13. *Pih.* חִבֵּל *Corrumpere, Perdere*: item, *Parturire, Eniti*: Præterit. וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ Et perdet opus manuum tuarum, *Ec.* 5. 5. חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ Enixa est te mater tua, *Cant.* 8. 5. Partic. מְחַבְּלִים כְּרָמִים Corrumpentes vineas, *Cant.* 2. 15. Futur. יְחַבֶּל־אָוֶן Parturiet vanitatem, *Psal.* 7. 15. *Chald. Præterit.* חַבְּלוּנִי *Perdiderunt, Læserunt me, Dan.* 6. 22. *Infin.* לְחַבָּלָא *Ad destruendum, Esr.* 6. 12. *Imp.* וְחַבְּלוּהִי *Et perdite eam*; *Dan.* 4. 20. *Pyh.* Præterit. וְחֻבַּל Et perdetur, *Jesa.* 10. 27. רוּחִי חֻבָּלָה Spiritus meus Corruptus est, *Job.* 17. 1. *Chald. ex Ithpah. Fut.* תִּתְחַבַּל *Destruetur, perdetur, Dan.* 2. 44.

חֲבָל m. *Chald.* Corruptio, *Dan.* 3. 25. *Et cum Aleph,* חֲבָלָא *Perditio, ruina, Esr.* 4. 22.

חֲבוּלָה f. *Chald.* Perditum, Corruptum, Corruptela, Læsio, *Dan.* 6. 22.

חֶבֶל m. *Corruptio, Perditio*: *Mich.* 2. 10. *Funis, Funiculus, Laqueus, Job.* 18. 10. *Eccles.* 12. 6. בַּחֶבֶל Fune, *Jos.* 2. 15. Metonymicè, *Pars, Portio hæreditatis*, quæ funiculis mensoriis dividebatur, *Amos* 7. 17. *Deuter.* 32. 9. *Jos.* 17. 14. *Tractus, Deut.* 3. 4. *Soph.* 2. 5. & hac significatione gen. com. est. *Turba, Caterva,* 1 *Sam.* 10. 5. *Psal.* 119. 61. Aff. חַבְלוֹ Funiculus ejus, *Job.* 18. 10. חַבְלֵהוּ Vide in Kal: Plural. חֲבָלִים Funes, 2 *Sam.* 8. 2. חֲבָלִים נָפְלוּ לִי Funiculi acciderunt mihi, *Psal.* 16. 6. id est, possessiones peculiares: Construct. חֶבְלֵי רְשָׁעִים Catervæ improborum, *Psal.* 119. 61. חַבְלֵי מְנַשֶּׁה Partes Menassis, *Jos.* 17. 5. בְּחַבְלֵי בוּץ Funibus byssinis, *Esth.* 1. 6. Aff. כָּל־חֲבָלָיו Omnes funes ejus, *Jesa.* 33. 20.

Latitantes, *Jos.* 10. 17. Infin. נֵחָבֵה לֹא יוּכָל Latitare non poterit, *Jer.*49.10. cum ה loco א, & characteristica conjugationis, נ. *Pyh.* Præterit. חֻבָּאוּ Occultantur, *Job.* 24. 4. *Hithp.* Præt. הִתְחַבְּאוּ Absconderant sese, 1 *Sam.*14.11. Partic. מִתְחַבֵּא Latitans, 2 *Reg.* 11. 3.

מַחֲבֵא m. *Absconsio*: Constr. מַחֲבֵא *Jesa.*32.2.

מַחֲבֹאִים m. p. *Latibula, Latebræ*, 1 *Sam.*23.23.

חבב *Dilexit*, Particip. חֹבֵב עַמִּים Diligis populos, *Deut.* 33. 3. Infinit. בְּחֻבִּי In diligere me, id est, præ dilectione mei, *Job.* 31.33. Targum, בְּעִטְפִּי In sinu meo, & sic Vulgata Latina. Sic certè חוּבָא vel חֻבָּא sumitur in Jonathane & Targum Hierosol. in Legem, pro Hebræo חֵיק, ut *Exod.* 4. 6,7. Dicitur ergo sic sinus, à חבה vel חבא, quia in eo aliquid recondere solemus.

חבה *Latitavit, Abscondit se*: Imperat. fœmin. חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע Latita quasi exiguo momento, *Jesa.*26.20.

חֶבְיוֹן m. *Absconsio*, *Habac.*3.4.

מַחֲבֵר vide infra in חבר.

חבט *Excussit, Decussit*: Particip. חֹבֵט חִטִּים Excutiebat triticum, *Jud.* 6. 11. Futur. תַּחְבֹּט זֵיתְךָ Decuties olivas tuas, *Deut.*24.20. *Niph.* Fut. יֵחָבֶט קֶצַח Excutitur melanthium sive nigella, *Jes.*28.27.

חבל *Pigneratus est, Pro pignore, In pignus accepit*: item ex usu Chaldaico, *Corrupit, Perdidit, Destruxit.* Præt. חֲבֹל לֹא חָבָל Pignus non pignoretur, id est, accipiat, *Ezech.* 18. 16. חֲבֹל חָבַלְנוּ לָךְ Corruptione corrupimus nos tibi, id est, Omnibus modis corruptè contra te egimus, ut Hebræi explicant, *Neh.*1.7. Particip. נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל Animam ipse pignore acciperet, *Deut.* 24. 6. Plural. חֹבְלִים vide inter Nomina. Particip. Pahul, בְּגָדִים חֲבֻלִים Vestes in pignus acceptas: *Amos.* 2. 8. Infinit. אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל Si pignerando pigneraberis, id est, in pignus acceperis, *Exo.*22.26. Imp. חַבְלֵהוּ Pignerare

rare

חָבַר *Sociatus, Associatus, Consociatus, Conjunctus fuit:* Præt. חָבְרוּ אֶל עֵמֶק Sociarunt se ad vallem, *Gen.*14.3. Part. חֹבֵר socians. Hoc in specie dicitur de eo, qui adjurando & incantando serpentes aut alia noxia animalia Consociat, ut ipsorum operâ sine noxa utatur, unde *Incantans*, redditur. Semper adjunctum habet Nomen conjugatum חֶבֶר. Vide illic. Fœm. Plur. חֹבְרֹת Conjuncta, *Exo.*26.3. Partic. Pahul Constr. חֲבוּר עֲצַבִּים Conjunctus idolis, *Hos.*4.17. *Pih.* חִבֵּר *Consociavit, Conjunxit, Composuit.* Præt. יְרִיעוֹת חִבֵּר Aulæa conjunxit, *Exod.* 36.10. Inf. לְחַבֵּר Ad conjungendum, *Exod.* 36. *v.* 18. *Pyh.* Præt. וְחֻבַּר Et conjungatur, *Exod.* 28.7. fœmin. שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ Quæ conjuncta est sibi; *Psalm.* 122.3. Futur. הַיְחָבְרְךָ An consociaretur tibi, *Psalm* 94.20, pro הֲיִתְחַבֵּר עִמְּךָ Num consociabitur tecum. *Hiph.* Futur. אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים Componerem contra vos sermones. *Job.* 16.4. *Hithp.* Præt. אֶתְחַבַּר Consociavit se, 2 *Paral.* 20.34. pro הִת ex forma Chaldaica: Simile in שָׁלַל. Infin. בְּהִתְחַבֶּרְךָ Cùm consociaveris te, ibid. *v.* 36. Futur. יִתְחַבָּרוּ Consociabunt se, *Dan.* 11.6. cum Kametz propter accentum.

חָבֵר m. *Socius, Sodalis, Consors, Prov.* 28.24. Affix. יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ Eriget socium suum, *Eccles* 4.10. Plur. חֲבֵרִים *Cant.*8.13. Const. חַבְרֵי גַנָּבִים Socii furum, *Jes.*1.23. Aff. חֲבֵרָיו Socii ejus, *Jesa.* 44.11. *Chald.* חַבְרוֹהִי *Sociis suis, Dan.*2.17. Fœmin. חֲבֶרֶת *Socia:* Aff. וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ Et ipsa est socia tua, *Malach.* 2.14. *Chald. Plural.* מִן חַבְרָתַהּ *Præ sociis suis, Dan.* 7.20.

חַבָּר m. idem: Plur. חַבָּרִים Socii, *Job.*40.25.

חֶבֶר m. *Societas, Sodalitium, Consociatio: Proverb.* 21.9. *Incantatio:* חֹבֵר חָבֶר Incantans incantatione, id est, Utens incantatione, Incantator, Adjurator incantando, *Deut.*18.11. Plural. חוֹבֵר חֲבָרִים Incantans incantationibus, *Psal.*58.6. Dicitur ut קֹסֵם קְסָמִים

Divinans

חֶבֶל m. *Dolor gravissimus, Tormina,* quæ hominem quasi Fune arctissimè constringunt, quomodo & de doloribus parturientium usurpatur, *Jesa.*66.7. Plural. חֲבָלִים Dolores, Tormina, *Jes.* 13. 8. *Jerem.* 22.23. Constructum. וְחֶבְלֵי־מָוֶת Et dolores mortis, *Psalm.* 18. 5. חֶבְלֵי יוֹלֵדָה Dolores parturientis, *Hos.* 13. 13. Aff. חֶבְלֵיהֶם Dolores suos, *Job.*39.6. בַּחֲבָלֶיהָ In doloribus suis, *Jesa.* 26. *vers.* 17.

חֲבֹל m. *Pignus, Ezech.*18.12. & 33.15. Fœm. חֲבֹלָה, Unde cum Aff. חֲבֹלָתוֹ Pignus suum, *Ezech.* 18.7.

חִבֵּל m. *Malus*, arbor navis à multis Funibus ei alligatis sic dictus, *Prov.* 23.34.

חֹבֵל m. *Gubernator nauticus, Nauta, Nauclerus.* רַב הַחֹבֵל Magister gubernatoris nautici, id est, Supremus nauclerus, reliquis præfectus, *Jon.* 1.6. Plural. חֹבְלִים nomen baculi pastoralis, *Zach.*11.7.14. de cujus etymologia variant interpretes. כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם Omnes gubernatores maris, id est, marini, *Ezech.* 27. 29. Aff. חֹבְלָיִךְ Gubernatores nautici tui, *v.* 8.

תַּחְבּוּלוֹת f. p. *Solertiæ, Consilia industria ac prudentia, Prov.* 1. 5. וּבְתַחְבֻּלוֹת Et prudentibus consiliis *Prov.* 20. 18. Affix. בְּתַחְבּוּלֹתָו Prudentibus consiliis suis, *Job.* 37. 12.

חבץ חֲבַצֶּלֶת f. *Rosa, Lilium, Cant.*2.1. *Jesa.*35.1. Priori loco in Targum redditur, וַרְדָּא Rosa; in altero, שׁוֹשַׁנַּיָּא Lilia. Deinde Hebræum שׁוֹשַׁנִּים *Cant.*6.1. in Targum redditur וַרְדִין Rosæ.

חָבַק *Amplexus, Amplexatus fuit:* Partic. חֹבֵק אֶת־יָדָיו Amplectitur, Complicat manus suas, *Eccl.* 4.5. Fœm. חֹבֶקֶת בֵּן Amplexatura es filium, 2 *Reg.*4.16. Infin. עֵת לַחֲבוֹק Tempus amplectendi, *Ecclef.* 3. 5. *Pih.* חִבְּקוּ־צוּר Amplectuntur rupem, *Job.*24.8. Infin. מֵחַבֵּק Ab amplectendo, *Eccles.* 3. 5.

חִבּוּק m. *Amplexus, Complicatio, Prov.* 6. 10.

Pyh. Præter. וְלֹא חֻבָּשׁוּ Et non alligantur, *Jesa.* 1. 6. לֹא חֻבָּשָׁה Non obligabitur, *Ezech.* 30.21.

חבת חֲבִתִּים m. p. *Sartagines* vel *Cacabi*, 1 *Par.* 9.31. Alii ponunt in חָבָה.

מַחֲבַת f. *Sartago*, *Levit.* 6.14. & 7.9.

חגב m. *Cicada*, *Levit.* 11.22. *Locusta*, 2 *Paral.* 7. 13. *Eccles.* 12.5. Plur. כַּחֲגָבִים Quasi cicadæ vel locustæ, *Num.* 13.34. *Jesa.* 40.22.

חגג *Festum celebravit*, *Feriatus est* : *Tripudiavit*, quòd hoc diebus festis agerent : catachrestice, *Titubavit* more ebriorum. Præter. וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג Et celebrabitis ipsum festum Domino, *Exod.* 12.14. Partic. הָמוֹן חוֹגֵג Multitudo ferians, *Psal.* 42. 5. Plur. וְחוֹגְגִים Et diem festum celebrantes, Tripudiantes, 1 *Sam.* 30. 16. Futur. יָחוֹגּוּ כַּשִּׁכּוֹר Titubent sicut ebrius, *Psal.* 107.27.

חַג m. *Festum*, *Dies festus*, *Festivitas* : item *Sacrificium festi*, *Exod.* 23.15. *Psal.* 118.27. Aff. וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ Et lætaberis in die festo tuo, *Deut.* 16. 14. Plur. חַגִּים יִנְקֹפוּ Sacrificia festi jugulent, *Jesa.* 29. 1. vide etiam de eo in נָקַף : Aff. חַגֵּיכֶם Festivitates vestras, *Amos* 5. 21.

חָגָּא m. *Titubatio* : *Commotio*, *Trepidatio*, *Jes.* 19.17. cum א loco ה. Simile in יָשֵׁן.

חגה חֲגָוִים m. p. *Fissuræ* : Constru&. בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע in fissuris petræ, *Cant.* 2. 14. *Jer.* 49. 16. & ו est loco ה.

חגר *Cinxit*, *Accinxit*, *Accinctus fuit* : Præterit. וְחָגַרְתָּ אֹתָם Et cinges eos, *Exod.* 29.9. וְחָגְרוּ שַׂקִּים Et accingent saccos vel cilicia, *Ezech.* 7. 18. Futur. וְיַחְגְּרוּ 2 *Sam.* 22 46. vide infrà in חָרַג.

חָגוּר m. *Accinctus* : Plural. Constr. חֲגוֹרֵי אֵזוֹר Accincti cingulo, *Ezech.* 23.15.

חֲגוֹר m. *Cingulum*, *Zona* : *Prov.* 31. 24. Aff. וְעַד־חֲגֹרוֹ Usque ad cingulum suum, 1 *Sam.* 18. 4.

חֲגוֹרָה f. idem, *Jesa.* 3. 24. Aff. בַּחֲגֹרָתוֹ In zona sua, 1 *Reg.*

Divinans divinatione vel divinationes, id eſt, utens divinationibus, *Deut.* 18. 10. Affix. בְּעֹצֶם חֲבָרַיִךְ Propter multitudinem incantationum tuarum, *Jeſa.* 47. 9. Talmudici duplicem faciunt incantationem, *Magnam*, quâ magna animalia; *Parvam*, quâ reptilia, ſerpentes, ſcorpii, incantando conſociantur. Hæc faciens dicitur חוֹבֵר: Sanhedrin *fol.*65. Meminit horum Kimchi in lib. Radicum. Fœmin. חֶבְרָה *Sodalitium*, *Job.*34.8.

חַבּוּרָה f. *Plaga*, *Vibex*, *Tumor livens*, *Exod.* 21. 25. Unde Ab. Eſra ſcribit, *Jeſ.* 1. 6. חבורה מכה שתתחבר אליה הלחה Chabbura eſt plaga in qua congregatur ſanies. Aff. לְחַבֻּרָתִי Ad livorem meum, *Gen.* 4. 23. Plural. חַבֻּרוֹת *Pro.*20.30. Aff. חַבּוּרֹתָי Vibices meæ, *Pſal.*38.6.

חֲבוּרָה f. idem: Aff. וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ Et in vibice ejus fit curatio nobis, *Jeſ.* 53. 5.

חוֹבֶרֶת f. *Junctura*: *Commiſſura*, *Exod.* 26. 4. *Eſt forma* חוֹתֶמֶת Obſignatio, כֹּתֶרֶת Cinctura.

חֲבַרְבֻּרוֹת f.p. *Liventes maculæ*, *Jer.*13.23.

הִתְחַבְּרוּת f. *Conſociatio*, *Dan.* 11.23. Nomen ex Conjugatione Hithpahel factum, quæ forma Chaldæis & Rabbinis frequens eſt.

מַחְבֶּרֶת f. *Junctura*, *Commiſſura*: *Exod.*26.4. Aff. מַחְבַּרְתּוֹ Commiſſura ejus, *Exod.*28.26.

מְחַבְּרוֹת f. p. Idem, 1 *Par.*22.3. 2 *Par.*34.11.

חָבַשׁ *Ligavit*, *Alligavit*, *Obligavit*: *Stravit*, *Inſtravit* jumentum, quod fit ligatione cingulorum: *Accinxit*. Præterit. וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם Et alligabis eis, *Exod.*29.9. Particip. לֹא אֶהְיֶה חֹבֵשׁ Non ero obligans ſcil. vulnera veſtra, *Jeſa.* 3. 7. Futur. אֶחְבְּשָׁה־לִּי הַחֲמוֹר Sternam mihi aſinum, 2 *Sam.* 19. 26. וָאֶחְבָּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ Et accinxi te xylino, *Ezech.* 16. 10. יַחֲבוֹשׁ Obligaret ſcil. vulnus, id eſt, mederetur, medelam faceret, *Job.* 34. *verſ.* 17. *Pih.* חִבֵּשׁ Obligat, *Job.* 28. 11. Partic. וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם, Et obligat dolores eorum, *Pſ.*147.3.

Pyh.

desinens sim, quàm citò desinam esse, quàm parum durem, *Psal.* 39.5. Constr. נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים Contemptus & desitus virorum, *Jesa.* 53. 3. id est, qui minus quàm homo est, qui hominum abjectissimus est, à quo omnes homines cessant.

חֶדֶל m. *Mundus, Tempus:* seculum desinens, & instabile: עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל Cum habitatoribus mundi, *Jesa.* 38.11. Aliâs semper dicitur חֶלֶד, vide illic.

חדק חֵדֶק m. *Spina:* aut certa spinæ species: כִּמְשֻׂכַת חֵדֶק Sicut sepimentum spinæ, id est, spinosum, *Proverb.* 15.19. טוֹבָם כְּחֵדֶק Optimus eorum quasi spina est, *Mich.* 7.4.

חדר חֶדֶר m. *Cubiculum, Conclave, Penetrale:* חֶדֶר בְּחָדֶר Conclave in conclavi, id est, in intimum conclave, 1 *Reg.* 20.30. & 22.25. מִן־הַחֶדֶר E penetrali, *Job.* 37. 9. scil. Austri, ut loquitur *cap.* 9. 9. הַחַדְרָה In cubiculum. *Jud.* 15. 1. cum ה locali, vel הַחַדְרָה *Genes.* 43. 30. Aff. מֵחֻדָּרוֹ De conclavi, suo, *Joel.* 2. 16. Plurale vide in sequenti.

חֶדֶר m. idem: Constr. בַּחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ In conclavi cubilis tui, 2 *Regum* 6. 12. בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה In conclavi æstivo, *Jud.* 3. 24. Plur. quod competit tàm huic quàm præcedenti formæ, חֲדָרִים Penetralia, *Prov.* 24. 4. Construct. אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת Ad penetralia mortis, *Prov.* 7. 27. וְחַדְרֵי תֵימָן Et penetralia Austri, *Job.* 9. 9. id est, Sidera in penetralibus austri sita, quæ sic dicuntur, quia non videntur à Septentrionem inhabitantibus, ut Ab. Esra explic. Aff. וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִיִּים Et conclavia interiora ejus, 1 *Par.* 28. 11

חֹדֶרֶת f. *Penetralia petens vel permeans*, *Ezech.* 21. 14. In penetralibus intimis vos persequens & percutiens, Kimchi in Com.

חדש *Pih. Innovavit, Renovavit, Instauravit, Restauravit.* Præter. וְחִדְּשׁוּ עָרֵי Et renovabunt civitates, *Jesa.* 61. 4. Infin. לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה Ad instaurandum

1 *Reg.* 2. 5. Plural. חֲגֹרוֹת *Cinctoria*, *Subligacula*, *Genes.* 3. 7.

מַחֲגֹרֶת f. *Cinctus*, *Cinctura*: מַחֲגֹרֶת שָׂק Cinctus sacci vel cilicii, *Jesa.* 3. 24.

* חַד, חֲדָא, חֲדָה *Chaldaica vide in* אֶחָד.

חדד *Acui*, *Exacui*, *Acutum esse*: Præter. חַדּוּ Et acuti erunt, *Abac.* 1. 8. Futurum anomalum, יָחַד Acuit vel Acuitur, *Prov.* 27. 17. quod significatione huc pertinet, at formam habet à חָדָה per Apocopam, pro יֶחֱדֶה, Kametz autem est propter pausam. *Hoph.* Præter. fœmin. חֶרֶב הוּחַדָּה Gladius exacutus est, *Ezech.* 21. 9.

חַדָּה f. *Acutum*: וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה Et posuit os meum sicut gladium acutum, *Jesa.* 49. 2.

חַדּוּדִים m. p. *Acumina*: Constr. חַדּוּדֵי חָרֶשׂ Acumina testæ seu testacea, *Job.* 41. 21.

חדה *Lætari*, *Gaudere*: Chaldæum propriè est: Fut. per Apocopam, יִחַדְּ Gavisa fuisset, [pro יִחַדְּ formæ יֵשְׁבְּ ubi pro (:) est (-) Furtiv:] *Job.* 3. 6. Sic וַיִּחַדְּ Et lætatus est, *Exod.* 18. 9. *Pih.* Futur. תְּחַדֵּהוּ Exhilarasti eum, *Psal.* 21. 7.

חֶדְוָה f. Lætitia, 1 *Par.* 16. 27. Constr. חֶדְוַת יְהוָה Gaudium Domini, *Neh.* 8. 10. *Chald.* בְּחֶדְוָה *Cum gaudio*, *Esr.* 6. 16. בְּחַדָּה *Vide in* יַחַד. חֲדָה *Vide in* אֶחָד.

חֲדִי, חֲדְיָא *Chald.* Pectus: *Aff.* חֲדוֹהִי *Pectus ejus*, *Dan.* 2. 32. *Est pro Hebræo* חָזֶה, *literis* ז *&* ד *permutatis.*

חדל *Cessavit*, *Desiit*, *Destitit*, *Abstinuit*: Præter. ex duplici terminatione: הֶחֳדַל יֶחְדָּל Qui destitutus est, desistat, *Ezech.* 3. 27. חָדַל לִסְפֹּר Desiit numerare, *Gen.* 41. 49. חָדְלוּ רֹגֶז Cessarunt (à) commotione, *Job.* 3. 19. Imper. חֲדַל מִמֶּנּוּ Desiste à nobis: *Exod.* 14. 12. Ex *Hiph.* & *Hoph.* compositum Præterit. הֶחֳדַלְתִּי Desistere coactus fui, vel interrogativè, Cogererne desistere? *Jud.* 9. 9.

חָדֵל m. *Cessans*, *Desistens*, *Desinens*: מֶה חָדֵל אָנִי Quam desinens

26. 10. id eſt, circino terminum aquæ deſcripſit.

חוּג m. *Circulus*, *Ambitus*, *Jeſa.* 40. 22. וְחוּג שָׁמַיִם Et ambitum cœli, *Job.* 22. 14.

מְחוּגָה f. *Circinus* : וּבַמְּחוּגָה יְתָאֳרֵהוּ Et circino format illud, *Jeſa.* 44. 13.

חוּד *Ænigma loqui*, *Ænigma proponere*, q. Ænigmatizare dicas : Præt. הַחִידָה חַדְתָּה Ænigma iſtud propoſuiſti mihi, *Jud.* 14. 16. Imp. חוּד חִידָה Propone ænigma, *Ezech.* 17. 2. Futur. אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה Proponam nunc vobis ænigma, *Jud.* 14. 12.

חִידָה f. *Ænigma*, ſermo occultus, unde intelligitur res alia, ſcribit Kimchi, *Ezech.* 17. 2. Aff. חִידָתְךָ Ænigma tuum, *Jud.* 14. 13. חִידָתִי Ænigma meum, *v.* 18. Plural. חִידוֹת Ænigmata *Pſal.* 78. 2. בְּחִידוֹת Per ænigmata, *Num.* 12. 8. Aff. וְחִידֹתָם Et ænigmata eorum, *Prov.* 1. 6.

אֲחִידָן *f. p. Chald.* Ænigmata, *Dan.* 5. 12. *cum Aleph formativo.*

חוה *Pih. Indicavit*, *Annunciavit* : Chaldæis uſitatum Verbum : Infin. מְחַוּוֹת דֵּעִי אֶתְכֶם Indicare ſententiam meam vobis, *Job.* 32. 6. Futurum, אֲחַוֶּא דֵעִי Indicabo ſententiam meam, *verſ.* 10. cum א loco ה : אֲחַוְּךָ Indicabo tibi, *Job.* 15. 17. *Chald. Futur.* אֲחַוֵּא *Indicabo*, *Dan.* 2. 24. וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא *Et interpretationem indicabimus*, *verſ.* 4. דִּי יְחַוִּנַּהּ *Qui indicare poſſit eam*, *verſ.* 11. *Aphel Infin.* יוּכַל לְהַחֲוָיָה *Poſſit indicare*, *verſ.* 10. *Imperat.* וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי *Et interpretationem ejus indicate mihi*, *verſ.* 6. *Futur.* תְּהַחֲוּוּן *Indicaveritis*, *ibid.* נְהַחֲוֵה *Indicabimus*, *verſ.* 7. דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַּנִי *Quòd interpretationem ejus poſſitis indicare mihi*, *verſ.* 9.

אַחֲוָה f. *Indicatio* : Aff. וְאַחֲוָתִי Et indicationem meam, *Job.* 13. 17. *Chald. Conſtr.* וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן *Et indicatio ænigmatum*, *Dan.* 5. 12.

חוּת חֵיוָה vide in חָיָה :

randum domum Domini, 2 *Paral.* 24. 4. *Hithp.* Futur. תִּתְחַדֵּשׁ Renovas te, *Psal.* 103. 5.

חָדָשׁ m. *Novus, Recens*: מֶלֶךְ חָדָשׁ Rex novus, *Exod.* 1. 8. Plural. עֲבֹתִים חֲדָשִׁים Funibus recentibus, *Jud.* 15. 13. Fœm. וָאָרֶץ חֲדָשָׁה Et terram novam, *Jesa.* 65. 17. Plur. וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד Et nova ego annuncio, *Jes.* 42. 9. *Chald.* דִּי־אָע חֲדַת *Lignorum novorum*, *Esr.* 6. 4. *per mutationem usitatam* ש *in* ת.

חֹדֶשׁ m. *Novilunium, Mensis*, ab innovatione lunæ: חֹדֶשׁ יָמִים Mensem dierum, *Gen.* 29. 14. per Hypallagen pro Dies mensis unius, id est mensem integrum. חֹדֶשׁ מָחָר Novilunium est cras, 1 *Sam.* 20. 5. Et sic 2 *Reg.* 4. 23. Aff. מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ De novilunio in novilunium, *Jesa.* 66. 23. vel de uno mense in alterum: Plural. רֹאשׁ חֳדָשִׁים Principium mensium, *Ex.* 12. 2. וּבֶחֳדָשִׁים Et in noviluniis, *Ezech.* 45. 17. Constr. לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה Mensium anni, *Exod.* 12. 2. Aff. מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו Numerus mensium ejus, *Job* 14. 5.

חָדְשִׁי m. *Novus, Recens*: אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּים חָדְשִׁי Ad terram inferiorem recentem, 2 *Sam.* 24. 6. id est, recens habitatam vel acquisitam, juxta Hebræos. Quibusdam est proprium nomen.

* חֲדַת *Chald. vide in præcedenti Radice, in Nomine* חָדָשׁ.

חוֹב m. *Debitor*: חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב Pignus suum debitori restituerit, *Ezec.* 18. 7. Kimchi in Com. & R. Sal. exponunt substantivè, Pignus debiti, quod scil: habebat בְּחוֹבוֹ Pro debito suo. Apud Rabbinos בַּעַל חוֹב est *Creditor, Debitor*, pro diverso respectu.

חִיֵּב *Debitorem, Reum effecit*: Præt. וְחִיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי Et reum efficietis caput meum, *Dan.* 1. 10. Chaldæis & Rabbinis frequentissimum Verbum est. Sic à קוּם dicitur קִיֵּם Stabilire.

חוּג *Circinare*: Præter. חֹק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם Statutum circinavit super superficiem aquarum, *Job.* 26. 10.

23. 4. חָלוּ בָהּ Manſerunt in ea, *Thren.* 4. 6. וְלֹא־חָלוּ Et non dolent. *Jer.* 5. 3. וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ Et contremiſcent à facie tua, *Deuter.* 2. 25. חָלָה לְטוֹב Dolebit propter bonum, *Mich.* 1. 12. וְחָלָה חֶרֶב Et reſidebit gladius in urbibus ejus, *Hoſ.* 11. 6. eſtque acutitonum propter Vau hippuch. Infinit. חוּל תָּחוּל Dolendo dolebit, *Ezech.* 30. 16. לָחוּל Vide in חָלַל. Imperat. חוּלִי וָגֹחִי Parturi & edito partum, *Mich.* 4. 10. A facie Domini חוּלִי הָאָרֶץ Intreme terra, *Pſal.* 114. 7. Futur. עַל רֹאשׁ Super caput impiorum יָחוּל permanebit, *Jer.* 23. 19. וַתָּחוּל Et indoleſcet, *Jer.* 51. 29. יָחוּלוּ עַל־רֹאשׁ Maneant ſuper caput, 2 *Sam.* 3. 29. *Pih.* חוֹלֵל *Genuit, Peperit, Enixa eſt, Parere fecit*: metaphoricè, *Formavit*, & Deo tribuitur, cujus partus ſunt res creatæ omnes: *Dolere fecit, Dolore affecit*: Item, *Solicitè exſpectavit*, & ita conſtruitur cum Dativo: Præter. חוֹלֵל אַיָּלוֹת Enititur cervæ, id eſt, cerva quæque, *Job.* 39. 4. חוֹלֲלָה יָדוֹ Formavit manus ejus, *Job.* 26. 13. Partic. רַב מְחוֹלֵל־כֹּל Magiſter format omnia, *Prov.* 26. 10. variant Hebræi: מְחֹלְלֶךָ Formatoris tui, *Deuter.* 32. 18. Fœmin. מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין Dolore afficiens balænam, *Jeſa.* 51. 9. Futur. תְּחוֹלֵל גֶּשֶׁם Parturit vel gignit pluviam, *Proverbior.* 25. 23. Sic Chaldæus בְּשֵׁנָא Concipit, Græci ἐξεγείρει Suſcitat. Quidam reddunt, Avertit, Fugat, reſpicientes ad ſignificatum vocis derivatæ חֲלִילָה (de qua in חלל) cujus meminit Aben Eſra: תְּחוֹלֵל אֶרֶץ Formaſſes terram, *Pſal.* 90. 2. וַתְּחוֹלֵל לוֹ Et exſpecta eum, *Job.* 35. 14. *Pyh.* Præter. חוֹלָלְתָּ Formatus es, *Job.* 15. 7. Part. מְחוֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ Dolore afficitur propter defectiones noſtras *Jeſ.* 53. 5. Fut. יְחוֹלָלוּ Reformabuntur, *Job.* 26. 5. *Hiph.* Imperat. חִילוּ מִפָּנָיו Contremiſcite à conſpectu ejus, *Pſ.* 96. 9. ubi deficit ה characteriſticum, cui ſimile fuit in דוג: Futurum, יָחִיל מִדְבָּר Dolore afficit deſertum, id eſt, deſerti feras, *Pſalm.* 29. 8. vel Parturire facit,

 ut

חוז מָחוֹז m. *Terminus*, *Portus*: Construct. אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם Ad terminum voluntatis ipsorum, *Psalm.* 107. 30.

חוח m. *Spina*, *Job.* 31. 40. *Prov.* 26. 9. metaphoricè, *Hamus*, *Uncus piscatorius*, *Job.* 40. 21. similem usum vide in סִיר: Plural. כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים Sicut lilium inter spinas, *Cant.* 2. 2. בַּחוֹחִים In spinis, inter vepres, 2 *Par.* 33. 11. Et cum ו mobili, וּבַחֲוָחִים Et inter spineta, 1 *Sam.* 13. 6. Sic שׁוֹר, שְׁוָרִים.

חָח m. *Hamus*, *Uncus*, *Fibula*: הֵבִיאוּ חָח Attulerunt fibulas, *Exod.* 35. 22. Hebræi volunt esse ornamentum aureum brachiorum vel auris. Aff. חַחִי Hamum meum, *Jes.* 37. 29. Plural. חַחִים Hami, *Ezech.* 29. 4. בַּחַחִים Uncis, *Ezech.* 19. 4. ubi Chaldæus, שַׁלְשְׁלָן Catenis, Hæc forma possit esse à sing. חַח formæ פַּח, פַּח.

חוט m. *Filum*, *Funiculus*: חוּט הַשָּׁנִי Filum coccineum, Funiculum fili dibaphi, *Jos.* 2. 18. וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ Et filum triplicatum, *Eccles.* 4. 12. אִם־מִחוּט Si à filo usque ad corrigiam calcei, *Gen.* 14. 23.

אַחִיט *Chald. in Aphel* Consuere: *metaphoricè*, Conjungere, Componere, *quovis modo*: *Futur.* וְאֻשַּׁיָּא יַחִיטוּ *Et fundamenta ipsa componunt*, *Esr.* 4. 12. *cum Kametz sub Jotb ad formam Hebraicam, sicut est* תָּסֵף *consumet*, *Dan.* 2. 44. *unde mendosè in quibusdam exemplaribus videtur scribi Pathach. In Targum* חַיֵּט *est* Consuere, *ex Defectivorum genere*: חַיָּט *Sartor*: מַחַט *Acus sartoria*, *apud Rabbinos.*

חול *Parturivit*, *Doluit*: *Timuit*, *Contremuit*, atque ita, ut alia verba metus, construitur cum Præpos. מִן: Item, *Mansit*, *Permansit*, *Resedit*, quomodo construitur cum עַל vel ב. Confunduntur hîc formæ diversorum thematum, nempe, חוּל, חָלָה, חָלַל, & יָחַל unde varia significata concurrunt, quæ accuratè juxta suas Radices distinguenda sunt. Præter, לֹא חַלְתִּי Non parturio, *Jesa.* 23. 4.

Pleonaſmum varium admittit : מִן־הַחוּץ De foris ; הַחוּצָה Foràs, *Jud.* 12.9. הַחוּץ Foràs, *Jud.* 19.25. מֵהַחוּץ (De) foris, *Ezech.* 41.25. אֶל־הַחוּץ Ad extra, Extrinſecus, *verſ.* 9. בַּחוּץ (in) foris, *Gen.* 9.22. לַחוּץ (Ad) foràs, *Pſal.* 41.7. Eleganter poſt ſe regit ל : אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה (Ad de)extra caſtra, *Levit.* 4.12. מִחוּץ לָעִיר Extra civitatem, *Gen.* 19.16. לַחוּצָה הַחוֹמָה Extra murum, 2 *Par.* 32.5. Plural. בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת In capite omnium platearum, *Jeſ.* 51.20. Aff. בְּחוּצֹתָיו In plateis ejus, *Jeſ.* 15.3.

חִיצוֹן m. *Exterior*, *Exterius*, *Ezech.* 44. 1. בַּפְּנִימִי וּבַחִיצוֹן Interno & externo, *Ezech.* 41. 17. Fœm. הַחִיצוֹנָה Exterius, *Ezech.* 40.17.

חור *Albeſcere*, eſtq; propriè Chaldæum: Fut. יֶחֱוָרוּ Albeſcent, Expalleſcent, *Jeſ.* 29.22.

חִוָּר m. *Chald.* Album, Candidum, *Dan.* 7.9.

חוּר m. *Albus*, *Candidus*, *Eſth.* 1.6. & 8. 15. In priori loco quidam intelligunt Aulæa alba, candida : alii foraminoſa (à חר Foramen) plenæ foraminibus, perſpicua. Hinc apud Talmudicos : מאי חור רב אמר חרי חרי ושמואל אמר מלת לבנה, Quid Chur ? Rabh dixit, Foramina, foramina, id eſt, aulæa foraminoſa : Samuel autem reſpondit, eſſe vocabulum Candoris, id eſt, candida aulæa ſignificare.

חוֹר, חֹר, חֹרִים, חוֹרִים, חֹרֵי Vide in חרר.

חוּשׁ *Feſtinavit* : Præter. חָשׁ Feſtinavit, *Jeſ.* 8. 1. חַשְׁתִּי Feſtinavi & non tardavi, *Pſal.* 119. 16. Particip. כְּנֶשֶׁר חָשׁ Sicut aquila feſtinans vel celer, *Abac.* 1.8. Imper. חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי Feſtina ad auxilium meum, *Pſ.* 38.23. Futurum irregulare, וַתַּחַשׁ Et feſtinavit, *Job.* 31.5. quaſi à חָשָׁה per Apocopam. *Hiph.* הֵחִישׁ *Præfeſtinavit*, *Acceleravit*, *Maturavit* : Præter. הֵחִישׁוּ Feſtinabant, *Jud.* 20. 37. Futurum, אָחִישָׁה מִפְלָט לִי Maturabo effugium mihi, *Pſalm.* 55. 9. אֲחִישֶׁנָּה Accelerabo iſtud, *Jeſa.* 60. 22.

ut ſequitur verſu ſequenti : לִבִּי יָחִיל Animus meus dolet intra me, *Pſal.* 55.5. לֹא יָחִיל טוּבוֹ Non permanet bonum ejus, *Job.* 20.21. Ab.Eſra, Exſpectat, Præſtolatur: R.Levi, proſperatur : טוֹב וְיָחִיל Bonum eſt ut exſpectet, *Thren.* 3.26. ubi וְיָחִיל id eſt, שֶׁיָּחִיל Ut exſpectet, ut R.Sol.notat : וַיָּחֶל Timuitq; 1 *Sam.* 31.3. *Hoph.* Fut. הֲיוּחַל An efficeretur ut pariat, *Jeſ.* 66.8. *Hithp.* Partic. מִתְחוֹלֵל Doloribus conficit ſe, *Job.* 15.20. וְסַעַר מִתְחוֹלֵל Et turbo permanens, *Jer.* 23.19. Imper. הִתְחוֹלֵל לוֹ Exſpecta eum, *Pſal.* 37.7. Et geminatis duabus radicalibus literis, Fut. וַתִּתְחַלְחַל Et dolore affecta eſt, Dolens intremuit, *Eſth.* 4.4.

חִיל m. *Dolor*, *Exod.* 15.14. Fœm. חִילָה idem, *Job.* 6.10.

חוֹל m. *Arena*, ſic dicta, quòd dolorem & moleſtiam ambulantibus afferat : חוֹל הַיָּם Arena maris, *Jer.* 33.22. וְכַחוֹל Et ſicut arena, *Job.* 29.18. Hebræis quibuſdam Phœnix eſt.

חוֹלָה f. *Dolorificum*, Nomen adjectivum inſtar טוֹבָה: unde רָעָה חוֹלָה Malum dolorificum, dolorem afferens, *Eccleſ.* 5.12. קוֹל כְּחוֹלָה Vocem quaſi parturientis audivi, *Jer.* 4.31.

חַלְחָלָה f. *Dolor vehemens*, *Cruciatus*, *Nah.* 2.10.

מְחוֹלָה f. vide in חָלַל.

* חוּם *Nigrum*, vide in Radice חמם.

חוּס *Pepercit*, *Miſertus fuit*, Conſtruitur cum Præpoſ. עַל, & ſæpius adjunctum habet Nomen עַיִן Oculus: Præt. חַסְתָּ עַל־ Peperciſti ſuper ricinum, *Jon.* 4.10. לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן Non pepercerat tibi oculus, *Ezech.* 16.5. Futur. וַתָּחָס עָלֶיךָ Et pepercit tibi, ſcil. עֵינִי Oculus meus, 1 *Sam.* 24.11.

חוּץ *Foris*, *Foràs*, *Extra* : *Præter*, *Præterquam* : *Platea*, *Vicus*, ſic dicta, quòd ſint locus Exterior reſpectu ædium : עַל־פְּנֵי־חוּץ In ſuperficie plateæ, In plateis, *Job.* 18.17. זוּלָתִי חוּץ מִמֶּנִּי Præter me, Præter quam ego, *Eccl* 2.25. Pleonaſ-

ejus, Dan. 7.20. בְּחֶזְוִי *In visione mea, vers.* 2. *Plur. Constr.* בְּחֶזְוֵי לֵילְיָה *In visionibus noctis, v.*7.

חָזוּת f. *Visio, Provisio:* קֶרֶן חָזוּת Cornu visionis, id est, conspicuum, illustre & insigne, *Dan.*8.5. *Job.*8.14. Exponit R. Levi, *Cornu implexum*, quomodo & verbum explicat idem ibidem. R. Saadia, *Cornu magnum & altum*, eminus aspectui patens: Aff. וְחָזוּתְכֶם Provisio vestra, *Jes.*28.18. ut antea in חֹזֶה.

חֲזוֹת f. *Visio*, 2 *Par.*9.29. *Chald. cum Aff.* וַחֲזוֹתֵיהּ *Et species, Aspectus ejus, Dan.*8.4.

מַחֲזֶה m. *Visio, Gen.* 15. 1. Constr. מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה Visionem omnipotentis videt, *Num.*24.4.

מֶחֱזָה f. *Aspectus, Prospectus, Fenestra*, sic dicta, quòd per eam Prospiciamus, 1 *Reg.*7.5.

חזז חֲזִיז m. *Fulgetrum, Coruscatio, Nubes, Nubilum:* Kimchi in Michlol deducit à חזה præcedenti radice, quasi Apparentiam dicas, formæ הֲגִיג. Constr. לַחֲזִיז קוֹלוֹת Fulgetro tonitruum, *Job.* 28. 26. Sic *Job.*38.25. Plural. עֹשֶׂה חֲזִיזִים Facit nubes, *Zach.*10. 1. juxta R. Sal. inde legitur in *Bereschith rabba, sect.* 13. *Quinque Nominibus Nubes appellatur*, אֵד, עָנָן, נָשִׂיא, חֲזִיז, עָב. Notandum, pravè in Aruch, in voce אֵד citari Parascham 12. Et in Cod. Talmudico Taanith, *cap.* 1. *fol.* 9. *Quid sunt.* חֲזִיזִים? *R. Juda dixit: Nubes cursitantes.* In Targum חֲזִיזָא קַלִּילָא Nubes levissima, *Cant.* 2. 9. Dicitur sic, quia facit חֶזְיוֹנוֹת visiones sive aspectus varios, ut virides, flavos, aut rubentes, in firmamento, scribitur dicto loco in Beresch. rabba.

חזק חָזַק *Invaluit, Prævaluit, Validus, Fortis fuit, Roboratus, Confirmatus, Obfirmatus fuit*, Præter. חָזַק הָרָעָב Invaluerat fames, *Genes.* 41. 57. חֲזָקוֹ Prævaluit ipsi, pro חָזַק מִמֶּנּוּ, 2 *Paral.* 28. 20. חֲזַקְתַּנִי Fortior fuisti me, *Jerem.* 20. 7. Infinit. לְחָזְקָהּ Ut confirmetur illud, *Ezech.* 30. 21. Imper. חֲזַק וֶחֱזָק Confirmare & confirmare,

חִישׁ *Citò, Festinè, Celeriter, Psal.90.10.*
חָשִׁב m. p. *Celeres, Festini, Num.32.17.*
חָזָה *Vidit, Intuitus, Contemplatus est, Aspexit, Prospexit, Respexit.* Construitur cum Accusativo, & Præpos. ב : Præter. חֲזִיתִיךָ Videbam te, *Psalm.* 63. 3. חָזוּ בוֹ Viderunt in eo, id est, illud, *Job.* 36. 25. חָזוּ לָךְ שָׁוְא Vident tibi vanum, *Thren.* 2. 14. Part. אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה Quam ipse videt, *Ezech.*12.27.Sæpè transit in Nomen, & dicitur de Prophetis, qui חֹזִים *Videntes* dicti sunt, quia Deus per visiones ipsis res futuras & occultas patefaciebat: vide 1 *Sam.*9.9.Infin. לַחֲזוֹת בְּנֹעַם Ut videam amœnitatem,*Psal.*27.4. Futurum per Apocopam, אָחַז Videbo,*Job.*23.9. pro אֶחֱזֶה & Kametz est propter pausam : בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה Domum lapidum respicit,*Job.* 8. 17. R. S. Implicabitur.
חֲזָה, חֲזָא *Chald.* Vidit, *Dan.* 4. 20. דִּי חֲזַיְתָ *Quod vidisti, vers.* 17. חֵלֶם חֲזֵית *Somnium vidi, v.* 2. דִּי חֲזַיְתוּן *Quod videtis, Dan.* 2. 8. *Particip.* חָזֵה הֲוַיְתָ *Videns eras, Dan.* 2. 31. *Plural.* חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא *Aspicientes viros istos, Dan.*3.27. *Particip. Pehil.* עַל דִּי חֲזֵה *Suprà quàm visum fuit, scil. dignum, vel conveniens, Dan.* 3. 19. *pro* חֲזִי, *sumiturque ut Hebræum* רָאוּי, *de quo in* רָאָה : *Infinit.* לְמֶחֱזֵא *Videre, Esr.*4.14.
חֹזֶה m. *Videns, Propheta,* ut in Kal dictum : *Provisio :* עָשִׂינוּ חֹזֶה Fecimus provisionem, Prospeximus,Providè egimus, *Jesa.* 28. 15. Chaldæus vertit שְׁלָמָא pacem.
חָזֶה m. *Pectus, Exod.* 29. 26. Construct. חֲזֵה הַתְּנוּפָה Pectus agitationis, *Exod.*29.27. Plur. עַל הֶחָזוֹת Super pectora, *Levit.*9.20.
חָזוֹן m. *Visio, Ezech.*7.25. *Constr.* חֲזוֹן *Jesa* 1. 1.
חִזָּיוֹן m. *Visio, Jesa.*22.1. Constr. חֶזְיוֹן לַיְלָה Visio noctis *Job.*33.15. Aff. מֵחֶזְיֹנוֹ A visione sua, *Zach.* 13. 4. Plural. חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ Visiones videbunt, *Joel.*2.28.
חֶזְוָא, חֵזוּ *Chald.* Visio, *Dan.*2.19. חֶזְוֵהּ *Aspectus, Species ejus*

חֶזְקָה fœm. *idem:* Conſtruct. כְּחֶזְקַת הַיָּד Secundum robur manus, *Jeſ.*8.11. Affix. וּבְחֶזְקָתוֹ Et in robore ſuo, 2 *Paral.*26.16.

חזר חֲזִיר m. *Porcus, Sus*: חֲזִיר מִיַּעַר Porcus de ſylva, id eſt, ſylveſtris, *Pſal.*80.14. בְּשַׂר הַחֲזִיר Carnem porci, *Jeſ.*65.4. A redeundo ad ſordes ſic dici videtur: nam חֲזַר Redire, Reverti, in Targum. Inde illud, Sus lota redit ad volutabrum cæni, 2 *Pet.* 2. 22.

* חַח Vide ſuprà in חוח.

חטא *Peccare*: Propriè eſt Errare vel aberrare à ſcopo, ut in Hiphil videre eſt, unde & error ipſi tribuitur, ubi dicitur: Anima quum peccaverit per errorem, *Levit.*5.15. & Deus reducit ipſos in viam, *Pſal.* 25. 8. & redeunt in viam, *Pſal.*51.15. Hinc Kimchi pueritiæ tribuit, quando cognitio hominis adhuc imperfecta eſt. Ultra vigeſimum annum, quando peccat ſcienter & contumaciter, tunc dicitur פֶּשַׁע, id eſt, defectio, vel מֶרֶד Rebellio. Conſtruitur cum ב, & ל, Præt. מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי Is qui peccaverit mihi vel adverſus me, *Exod.* 32. 32. חֵטְא חָטְאָה Peccatum peccavit, *Thren.* 1. 8. Partic. אֲשֶׁר חֹטֶא Qui peccat, *Eccl.*8.12. ubi Sægol eſt ex forma Quieſcentium tertiâ radicali ה, ut ſæpe hæc duo genera formas inter ſe permutant. Sic Infinit. מֵחֲטוֹ־לִי à peccando mihi, *Gen.*20.6. ubi ו eſt loco ה, cui ſimile fuit in הָגֹה. Fut. אַל־תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד Ne peccate in puerum iſtum, *Gen.*42.22. *Pih.* חִטֵּא *Mundavit, Purgavit à peccato, Expiavit:* Præter. וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת Et mundabit domum iſtam, *Levit.*14.52. Partic. הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא Sacerdos expians, id eſt, expiationis ſacrificium offerens, *Levit.*6.26. Fut. אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה Ego expiabam illud, id eſt, luebam pro illo, *Gen.*31.39. וַיְחַטְּאֵהוּ Et expiavit, id eſt, in expiationes ſacrificium obtulit eum, *Levit.* 9. 15. *Hiph.* הֶחֱטִיא *Peccare fecit vel ſivit, Ad peccandum induxit:* Præt. הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל Ad peccandum induxit Iſraelem,

confirmare id est, etiam atque etiam confirmare & recolligere, *Dan.* 10. 19. *Pih.* חִזֵּק *Firmavit, Confirmavit, Obfirmavit, Obduravit, Fortificavit, Roboravit, Restauravit:* Præterit. חִזַּק בְּרִיחֵי Confirmat vectes portarum tuarum, *Psal.* 147. 13. חִזְּקוּ פְנֵיהֶם Obfirmant facies suas, *Jer.* 5. 3. Part. מְחַזֵּק אֶת־לֵב Obfirmo cor Pharaonis, *Exod.* 14. 17. Infin. לְחַזֵּק הַבָּיִת Ad confirmandum sive restaurandum domum, 2 *Par.* 34. 10. *Hiph.* הֶחֱזִיק *idem*, atque ita cum Accusativo construitur, sed frequentiùs est, *Apprehendit, Comprehendit, Tenuit, Detinuit, Retinuit*, firmiter & per vim, & sæpius construitur cum Præpositione ב : Præt. לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ Non retinet in æternum iram suam, *Mich.* 7. 18. fœm. וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ Et prehendit eum, *Prov.* 7. 13. Part. מַחֲזִיק בָּם Vi detinens eos, *Exod.* 9. 2. Inf. בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם In die apprehendere me manum eorum, *Ezech.* 31. 32. quod præter morem paroxytonon est, & cum Sægol loco Pathach. Futur. וַתַּחֲזֶק־בּוֹ Et prehendit eum, 2 *Reg.* 4. 8. *Hithp.* הִתְחַזֵּק *Firmum vel fortem se exhibuit, Fortificavit aut Confirmavit se, Confirmatus fuit* : Præt. וְלֹא הִתְחַזַּק Et non confirmavit se, 2 *Par.* 13. 7. Imp. הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים Confirmate vos & estote viri, 1 *Sam.* 4. 9.

חָזֵק m, *Invalescens*, *Exod.* 19. 19. הֹלֵךְ וְחָזֵק Vadens & invalescens, 2 *Sam.* 3. 1. id est, pergebat invalescere.

חָזָק m. *Validus, Valens, Fortis, Robustus, Vehemens* : חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ Fortior est nobis, *Num.* 13. 32. Plur. חֲזָקִים, *Jud.* 18. 20. Constr. חִזְקֵי־מֵצַח Fortes frontis, id est, obfirmata fronte, *Ezech.* 3. 7. Fœmin. בְּיָד חֲזָקָה Manu forti, *Exod.* 13. 9.

חֵזֶק m. Firmitas : *Aff.* חִזְקִי Firmitas mea, *Psal.* 18. 2.

חֹזֶק m. *Robur*, *Hag.* 2. 23. בְּחֹזֶק יָד In robore manus, Robusta manu, *Ex.* 13. 14. Aff. הֲלוֹא בְּחָזְקֵנוּ Nonne robore nostro, *Am.* 6. 13. Fœm. בְּחָזְקָה Cum vehementia, id est, Vehementer, Fortiter, Violenter, *Jud.* 8. 1. *Ezech.* 34. 4.

cæſore lignorum tuorum, Cædente vel Putante ligna tua, *Deut.* 29. 11. Plural. לְחוֹטְבִים Putatoribus iſtis, 2 *Paral.* 2. 10. Conſtr. חוֹטְבֵי עֵצִים Putatores lignorum, *Joſu.* 9. 21. Part. Præteritum ſive Pahul חֲטֻבוֹת Exciſorum, Segmentorum ſpondam, *Prov.* 7. 16. id eſt, ſegmentatam, teſſellatam, affabrè & artificioſè exciſam & exſculptam, juxta Kimchi. Infin. לַחְטוֹב Ad cædendum ligna, *Deut.* 19. 5. Fut. יַחְטְבוּ מִן הַיְּעָרִים Cædent è ſylvis, *Ezech.* 39. 10. *Pyh.* Particip. כְּזָוִיּוֹת מְחֻטָּבוֹת Sicut anguli, antarii lapides exciſi, *Pſal.* 144. 12.

* חִטָּה Triticum vide in חנט.

חטם *Diſtulit, Protraxit, Prolongavit:* Futur. אֶחֱטָם־לָךְ Differam tibi, ſcil. furorem meum, *Jeſa.* 48. 9. ut Kimchi & Ab. Eſra explicant, ut idem ſit quod אַאֲרִיךְ in præcedenti verſus membro. Rabbi Sal. Jarchi: *Nares meas obſtruam vel obthurabo tibi*, ne ſcil. egrediatur fumus iræ meæ: Deducit à חוֹטָם, quod Rabbinis eſt *Naſus*, *Nares*, *Ira*, ut אַף Hebraicè. Quidam, *Obſignabo*, id eſt, Concludam, neque exſeram iram meam propter laudem meam, quaſi idem ſit quod חָתַם.

חטף *Rapuit, Diripuit:* Præt. וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם Et rapiatis vobis, *Jud.* 21. 21. Infin. לַחֲטוֹף עָנִי Ad diripiendum pauperem, *Pſal.* 10. 9.

חטר חֹטֶר m. *Virga, Virgula, Baculus:* וְיָצָא חֹטֶר Et prodibit virgula, *Jeſ.* 11. 1. חֹטֶר גַּאֲוָה Baculus ſuperbiæ, *Prov.* 14. 3.

חיה *Vixit, Revixit, Revaluit:* Præter. וְחָיָה *Et is vivet*, *Eſth.* 4. 11. וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ Et vivas & creſcas vel augearis, *Deu.* 30. 16. quâ phraſi Judæi uti ſolent in fine ſuarum Epiſt. pro eo quod nos dicimus, Vive & vale. Infin. חָיוֹ יִחְיֶה Vivendo vivet, *Eze.* 18. 28. Futur. per Apocopam יְחִי הַמֶּלֶךְ Vivat rex, pro יִחְיֶה, 1 Sam. 10. 24. *Chald. Imper.* חֱיִי *Vive*, *Daniel.* 2. 4. *Pih.* חִיָּה *Vivere fecit*

lem, 1 *Reg*. 14.16. Et per Apocopam הֶחֱטִי, 2 *Reg*. 13.6. הֶחֱטִיאָם חֲטָאָה גְדוֹלָה Induxit eos ad peccandum peccato magno, 2 *Reg*. 17.21. Futurum וְלֹא יַחֲטִא Et non sinebat aberrare vel peccare, scilicet lapidem, dum fundâ eum mitteret. *Jud*. 20. 16. quidam intransitivè vertunt, Et non aberrabat, ex quo loco propria Verbi significatio perspicitur. *Hithp. Fut*. יִתְחַטָּא Purgaverit se, *Num*. 19.13. יִתְחַטָּאוּ Purificant se, *Job*. 41.16. תִּתְחַטְּאוּ Purgatote vos, *Num*. 31.19.

חֵטְא (pro חֵטְא) m. *Peccatum*, *Deut*. 23.22. Aff. בְּחֶטְאוֹ מֵת In peccato suo mortuus est, *Num*. 27. 3. Plur. חֲטָאִים חֲטָאִי גִלּוּלֵיכֶן Peccata magna, *Eccles*. 10.4. Constr. חֲטָאֵי גְדוֹלִים Peccata stercoreorum idolorum vestrorum, *Ezech*. 23.48. Affix. אֶת־חֲטָאַי Peccata mea, *Gen*. 41. 9.

חַטָּאָה f. *Peccatum*, *Jes*. 5.18. *Sacrificium pro peccato*, *Ezech*. 45. 23. מַמְלָכָה הַחַטָּאָה Regnum peccati, *Amos* 9. 8. *Chald*. לְחַטָּאָה *In sacrificium pro peccato*, *Esra*. 6. 17. *per Metonymiam*. Et contractum in ת, חַטָּאת *Mich*. 1. 3. חַטָּאת רֹבֵץ Peccatum cubat, *Gen*. 4.7. id est, pœna peccati, per Metonymiam: Constr. מִדַּם חַטַּאת E sanguine peccati, id est, sacrificii pro peccato, *Exo*. 30. 10. חַטַּאת עַמִּי Peccatum populi mei, *Hos*. 4. 8. Sic etiam usurpatur quandoque tanquam absolutum, ut, לְחַטָּאת Pro peccato, *Zach*. 13. 1. Aff. עַל־חַטָּאתוֹ Propter peccatum suum, *Levit*. 4.3. Plur. כֶּסֶף חַטָּאוֹת Pecunia pro peccatis, 2 *Reg*. 12. 16. Constr. חַטֹּאת, 2 *Reg*. 13. 2. Affix. עַל־חַטֹּאתָיו Propter peccata sua, 1 *Reg*. 16.19.

חַטָּאָה f. *Peccatum*, *Exod*. 32. 31. לַחֲטָאָה In peccatum, *Psalm*. 109. 7. *Chald. Plural. masc*. וַחֲטָיָךְ *Et peccata tua*, *Dan*. 4.24.

חַטָּאִים m. p. *Peccatores*, *Numer*. 32. 14. Constructum, חַטָּאֵי עַמִּי Peccatores populi mei, *Amos* 9.10.

חטב *Cæcidit*, *Putavit*, & de lignis propriè dicitur, ut חָצַב de Lapidibus : Particip. מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ A cæsore

חֵיוְתָא Dan. 4. 11. Constr. חֵיוַת בָּרָא Bestia agri, vers. 9. Plur. חֵיוָן רַבְרְבָן Bestiæ magnæ, Dan. 7.3. emph. מִן כָּל חֵיוָתָא Ab omnibus bestiis, v. 7.

חָיֶה f. Viva, Vivax, Vivida: וָחָיָה Et viva esto vel maneat, Exod. 1. 16. formæ דָּוָה Languida: Plurale חָיוֹת Vivaces, vividæ, Exod. 1. 19. formæ בָּלוֹת Defectæ, Detritæ. In singulari forma explicanda; interpretes Hebræi valdè se fatigant, ut prolixè docet Aben Esra. Deducunt enim à חַי, quòd à fine crescens, י dagessatum habet, חַיִּים חַיָּה Vide illic.

חַיּוּת f. Vita: אַלְמְנוּת חַיּוּת Viduitate vitæ, 2 Sam. 20.3. quæ scilicet per totam vitam duret. Quidam libri חַיּוּת.

חַוָּה f. Chavva, Eva, nomen uxoris Adami primi, sic dictæ, quòd fuit mater כָּל־חָי omnium hominum viventium, Gen. 3. 20. Quidam Rabbinorum per lusum deducunt à חָוָה Loqui, Indicare, עַל שֵׁם שֶׁמְּחַוָּה propterea quòd multum loquitur. Inde etiam ista Rabbinorum sententia, עשרה קבין שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים: Decem cabi colloquiorum descenderunt in mundum, & novem istorum abstulerunt mulieres. Mentio ejus in Hasskuni, Gen. 3. 20. in collectaneis marginalibus.

חַוּוֹת f. p. Villæ: Affix. חַוֹּתֵיהֶם Villas ipsorum, Numer. 32. 41.

מִחְיָה f. Victus, Sustentatio vitæ, Vitalitas, Esra 9.8. Construct. מִחְיַת בָּשָׂר חַי Vitalitas carnis vivæ, Levit. 13.10. Aff. מִחְיָתֶךָ Victum tuum, Jud. 17. 10.

חַי m. Vivens, Vivum. Per Verbum sæpè explicatur Vivere, In vivis esse, quasi defectivum à חָיָה. At rectè Aben Esra Exod. 1. 16. scribit, literas ו & י nunquam in lingua sancta constituere tertiam radicalem. Verbi usum habet, וְאָכַל וָחַי Et comedat, & vivat, Gen. 3. 22. & 11. 12. & alibi. הַעוֹד אָבִי חָי An adhuc pater meus in vivis est? Genes. 45. 3. הַבָּשָׂר הַחַי Caro viva, id est, sana, non putri-

fecit vel fivit, *Vivificavit*, *Vitæ restituit*, *Vivum*, *In vita conservavit* : metaphoricè, *Restauravit* : Præterit. וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה Et animam suam in vita non conservavit, *Psal.* 22.30. Futur. יְחַיֶּה אֶת שְׁאָר הָעִיר Instauravit reliquum civitatis, 1 *Par.* 11.8. הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים An vivificabunt lapides, *Nehem.* 4.3. id est, redivivos statuent. *Hiph.* הֶחֱיָה idem: Præter. הֶחֱיָה יְהוָה אֹתִי Vivum Dominus conservavit me, Infin. הַחֲיֵה אוֹתָם Servando eos in vita, *Jos.* 9.20. *Chald. Partic. Præsens.* הֲוָה מַחֵא *Erat vivificans*, *In vita conservabat*, *Dan.* 5.19. *pro* מְחַיֵּא, *Et sic R. Saadia per* מְחַיֶּה *explicat.*

חַיָּה f. *Vita*, *Vivens*, *Vivum*, *Animans*, *Animal*, *Bestia*, *Fera*: item *Cœtus*, *Caterva* : שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה Reptile animæ viventis, id est, animatum, *Gen.* 1.20. כָּעֵת חַיָּה Secundum hoc tempus vitæ, *Gen.* 18. 10. id est, hinc post annum : רוּחַ חַיָּה Spiritus vitæ, id est, vitalis, *Ezech.* 1. 20. חַיָּה רָעָה Bestia mala, *Gen.* 37.20. צֵיד חַיָּה Venationem feræ, *Levit.* 17.13. לַחַיָּה In catervam, 2 *Sam.* 23.11. juxta R. Salomonem : at Kimchi in Com. In villam, vicum, & putat fuisse locum, cujus mentio fit 1 *Sam.* 17.1. & 1 *Chr.* 11.13. Constr. אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ Bestias terræ, *Gen.* 1. 25. חַיַּת קָנֶה Catervam arundinis, id est, arundiferam, *Psal.* 68.31. חַיַּת יָדֵךְ Catervam manus tuæ, *Jes.* 57.10. id est, Assyrios, qui tibi ad manum præstò fuerunt : R. Sal. Vitam manus tuæ, id est, robur : Ab. Esra. Vitam manus tuæ, hoc est, necessaria tibi ac prosperitatem in operibus tuis. Cum ו paragogico, כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי Omnibus bestiis agri, id est, agrestibus, *Psalm.* 104. 11. 20. & *Psalm.* 79. 2. cui simile vide in עַיִן in Nomine מַעְיָן : cum Aff. חַיָּתוֹ Caterva sua, חַיָּתָם Caterva ipsorum, *Ezech.* 7.13. Hebræi, Anima : Plural. חַיּוֹת קְטַנּוֹת Animantia parva, *Psalm.* 104.25. אַרְבַּע חַיּוֹת Quatuor animalium, *Ezech.* 1.5.

חֵיוָה, חֵיוְתָא f. *Chald.* Bestia, *Dan.* 4. 13. & 7. 5. *emph.* חיותא

חַיִל m. *Robor, Virtus, Vires, Strenuitas: Præmunitio, Propugnaculum, Antemurale: Acies, Exercitus, Copiæ: Opes, Facultates, Opulentia:* אַנְשֵׁי חַיִל Homines roboris, id est, robusti, strenui, *Gen.* 47. 6. אִישׁ חַיִל Vir potens robore, aut valens facultatibus, *Ruth.* 2. 1. חַיִל גָּדוֹל Copiæ magnæ, exercitus magnus, *Ezech.* 37. 10. Constr. חֵיל פַּרְעֹה Exercitus Pharaonis. *Exod.* 14. 28. Usurpatur etiam hoc modo tanquam absolutum, בְּחֵיל כָּבֵד Cum copiis gravibus, id est, numerosis, 2 *Reg.* 18. 17. Et absque י interdum, הַחֵל הַזֶּה Exercitus hujus, Copiarum istarum, *Obad.* 20. חֹמוֹת וָחֵל Muris & præmunitioni, *Jes.* 26. 1. sic *Thren.* 2. 8. אֲשֶׁר־חֵיל יָם Cujus præmunitio est mare, *Nah.* 3. 8. *Aff.* וּבְכָל־חֵילוֹ Et in omni exercitu ejus, *Exod.* 14. 17. כָּל־חֵילָם Omnem substantiam, omnes opes eorum, *Gen.* 34. 29. בְּחֵילֵךְ In præmunitione tua, *Psal.* 122. 7. *Chal.* חַיִל Robur, *Dan.* 3. 20. בְּאֶדְרַע וְחָיִל *Cum brachio & robore: Esr.* 4. 23. *Const.* בְּחֵיל שְׁמַיָּא *In exercitu cæli, Dan* 4. 32. *Aff.* בְּחֵילֵהּ *In copiis ipsius, Dan.* 3. 20.

* חִין *Gratia,* vide in חָנַן.

חַיִץ m. *Paries luteus:* בֹּנֶה חַיִץ Exstruit parietem luteum, *Ezech.* 13. 10. [In sacris alibi non reperitur, at] Rabbinis satis usitatum, & in Targum מְחִיצָא.

חֵיק m. *Sinus, Gremium,* אֶל־חֵיק הָרֶכֶב In sinum currus, 1 *Reg.* 22. 35. Et defectivè, בְּחֵק In sinu, *Proverb.* 21. 14. מֵחֵק E sinu, *Prov.* 17. 23. Aff. אֶל־חֵיקֶךָ In sinum tuum, *Exod.* 4. 7.

חָכָה *Exspectavit, Præstolatus est:* construitur cum ל. Particip. Plur. Construct. חוֹכֵי לוֹ Exspectantes eum, *Jes.* 30. 8. *Pih.* חִכָּה idem, & construitur, quandoque cum Accusativo: Præter. חִכָּה אֶת־אִיּוֹב Exspectavit Jobum, *Job.* 32. 4. Partic. לִמְחַכֵּה־לוֹ Præstolanti ipsum *Jesa.* 64. 4. Infinit. וּכְחַכֵּי Et secundum præstolari, cum præstolantur, *Hos.* 6. 9. [ubi (י) ponitur pro ה.] Futur. וְלֹא תְחַכֶּה Neque præstolaberis, 2 *Reg.* 9. 3.

da aut mortua, *Levit.* 13.16. בְּאֵר לַחַי Puteus viventis, *Gen.* 16. 14. est autem illic tanquam proprium nomen : לֶחָי Viventi, Integro & Incolumi isti, 1 *Sam.* 25. 6. חַי אָנִי Ut vivo ego, *Num.* 14.21. Ad hunc locum scribit R. Salomon : לשון שבועה כשם שאני חי וכבודי ימלא את כל הארץ כך אקיים להם: id est, Locutio juramenti est: sicut ego vivo, & gloria mea impletura est totam hanc terram: sic ego præstabo eis, &c. Definit etiam in Tzere, quasi formam constructam: ut וְחֵי אָחִיךָ Et vivat frater tuus, *Levit.* 25.36. חֵי נַפְשְׁךָ Vivit anima tua, 1 *Sam.* 1.26. quæ asseverandi & jurisjurandi formula est, Ut vivit anima tua, Per vitam tuam, Quàm vivis: sic 2 *Sam.* 14. 19. item, חֵי אֱלֹהֶיךָ Ut vivit deus tuus, *Amos.* 8.14. חַי יְהוָה וְחֵי נַפְשְׁךָ Ut vivit Dominus & vivit anima tua, 2 *Reg.* 2. *v.* 2. ubi notant Hebræi, de vero Deo dici חַי, alias חֵי vide 1 *Sam.* 20. 3. & 25. 26. 2 *Sam.* 15. 21. Plurale, חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם Vivi ne estis omnes vos hodie ? *Deuter.* 4. 4. מַיִם חַיִּים Aquæ vivæ, *Num.* 19. 17. Fœmin. נֶפֶשׁ חַיָּה Animam viventem, *Gen.* 1.21.24. וְחָיָה Et viva sit, viva maneat, hinc deducunt per varias anomaliæ rationes, ut Ab.Esra prolixè docet: vide id paulò antè. Plur. שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת Duos passeres viventes, *Lev.* 14. *v.* 4. vel duas aviculas, est enim generis & speciei. *Chald.* לְחַי *Viventium, Daniel.* 4. 31. אֱלָהָא חַיָּא *Dei viventis, Dan.* 6.20. *Plur. emph.* מִן־כָּל־חַיַּיָּא *Præ omnibus viventibus, Dan.* 2.30. *Absolutum Plurale,* בְּחַיִּין *In vita, Dan.* 7.12. *Constr.* לְחַיֵּי מַלְכָּא *Pro vita Regis, Esr.* 6.10.

חַיִּים m.p. *Vita,* ut alia ætatum nomina, plurale est, quasi dies vel tempora vitæ dicas : חַיִּים וָחֶסֶד Vitam & benignitatem. *Job.* 10.12. נִשְׁמַת חַיִּים Halitum vitæ, *Gen.* 2.7. Et cum ן ad formam Chaldaicam, בַּחַיִּין Vitæ, In vitam, *Job.* 24. 22. Constr. לְחַיֵּי עוֹלָם Ad vitam æternam, *Dan.* 12.2. Aff. שְׁנֵי חַיָּיו Anni vitæ ejus, *Genes.* 47.28. חַיָּיְכִי Vitam tuam, *Psal.* 103. 4. cum Affixo Chaldaico pro חַיָּיִךְ.

tias, *Psal.*49.4. *Chald.* שָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה *Intelligentia ac sapientia*, *Dan.* 5.11. *Emph.* חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא *Sapientiam & potentiam*, *Dan.*2.23. *Constr.* כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ *Pro sapientia Dei tui*, *Esr.*7.25.

חַכְמוֹנִי m. *Chachmonæus*, Nomen gentile, 1 *Paral.*11.11. Idem etiam appellatus fuit תַּחְכְּמֹנִי *Tachkemonita*, 2 *Sam.* 23.8. Quidam, S*apiens*, *Sapientiæ doctor*, quasi sit nomen supremum quendam sapientiæ gradum designans.

חלא חֶלְאָה *Spuma*: *Aff.* אֲשֶׁר חֶלְאָתָה בָהּ Cujus spuma est in ea, *Ezech.* 24. 6. ubi deficit Mappik: וְחֶלְאָתָהּ Et spuma ejus, Ibid.*v.*11. [et *v.*12. nec amplius in Scriptura extat.] R.Sal.scribit: Est excrementum, quod educitur ex ore ollæ per ebullitionem, quod vocant אֶשְׁקְמָא Escume, id est, Spuma; Quidam *Æruginem* reddunt. Sic quoque Kimchi explicat.

חלב m. *Lac*, *Ex.*3.8. גְּמוּלֵי מֵחָלָב Depulsi à lacte, *Jesa.* 28.9. *Const.* חֲלֵב עִזִּים Lac caprarum, *Pro.*27.27. [ubi ex ָ fit ֲ irregul.] *Aff.* חֲלָבֵךְ Lac tuum, *Eze.* 25.4.

חֵלֶב m. *Adeps*, *Pinguedo*: Optimum cujusvis rei: אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ Pinguedinem hujus terræ, *Genes.* 45.18. עִם חֵלֶב כָּרִים Cum adipe agnorum, *Deut.*32.14. עִם חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה Cum adipe renum tritici, Ibid. חֵלֶב יִצְהָר Adipem vel pinguedinem olei, [*Numer.* 18. 12.] *i. e.* optimum oleum, חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן Pinguedinem musti & frumenti, id est, optimum & optimum mustum & frumentum, Ibid. *Aff.* וְאֶת־חֶלְבָּם Adipem earum, *Num.*18.17. *Plur.* וְאֶת־הַחֲלָבִים Et adipes, *Levit.* 9. 19. *Constr.* חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים Sacrificia eucharisticorum, *Levit.* 6. 5. *Aff.* מֵחֶלְבֵהֶן Et de adipibus earum, [scil. pecudum] *Gen.*4. *v.*4. id est, pinguissimis: Deest ' signum numeri pluralis. Possit & singulare esse.

חֶלְבּוֹן m. *Chælbon*, Nomen proprium loci, in Syria, ubi optimum vinum crevit, Kimchi *Jes.*27.18.

חכך חֵךְ m. *Palatum*, *Job*. 12. 11. Aff. חִכּוֹ מַמְתַקִּים Palatum ejus dulcedines, id eſt, dulciſſimum eſt, *Cant*. 5. 16.

חַכָּה f. *Hamus*, *Jeſ*. 19. 8. *Job* 40. 20.

חכל חַכְלִילִי m. *Rubicundus*, *Gen*. 49. 12. Targum, יִסְמְקוּן Rubicundi erunt.

חַכְלִילוּת f. *Rubedo*: חַכְלִילוּת עֵינַיִם Rubedo oculorum *Prov*. 23. 29.

חכם *Sapiens fuit*, *Sapuit*: Præter. אִם־חָכַם לִבֶּךָ Si ſapit animus tuus, *Prov*. 23. 15. Fœmin. כִּי חָכְמָה מְאֹד Quamvis ſapiens ſit valdè, *Zach*. 9. 2. Futur. הוֹלֵךְ אֶת־חֲכָמִים יֶחְכָּם Ambulans cum ſapientibus fit ſapiens, *Prov*. 13. 20. *Pih*. חִכֵּם *Sapientem reddere*. *Informare*. Futurum וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם Et ſenes ejus ſapientes reddit, Informat, *Pſalm*. 105. 22. יְחַכְּמֵנוּ Sapientes nos facit, *Job*. 35. 11. *Pyh*. Particip. מְחֻכָּם Peritiſſimus, Sapientiſſimus, *Pſalm*. 58. 6. Plural. מְחֻכָּמִים Apprimè ſapientia, *Prov*. 30. 24. *Hiph*. *Particip*. מַחְכִּימַת פֶּתִי Sapientiam afferens ſimplici, *Pſal*. 19. 8. *Hithp*. *Futurum*, וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר Ne ſapiens ſis vel ſapere tibi videtor nimium, *Eccl*. 7. 17. נִתְחַכְּמָה לוֹ Sapienter geramus nos ipſi, id eſt, adverſus ipſum, *Exod*. 1. 10. Aſtutè illum opprimamus.

חָכָם m. *Sapiens*, *Peritus*, *Prov*. 3. 7. *Conſtruct*. חֲכַם־לֵב Sapiens animo, *Prov*. 10. 8. *Plural*. הוֹי חֲכָמִים Væ ſapientibus, *Jeſ*. 5. 21. *Conſtr*. חַכְמֵי־לֵב Sapientes animo, *Exod*. 28. *v*. 3. *Aff*. חֲכָמָיו Sapientes ejus, *Eſther*. 6. 13. *Chald*. חַכִּימִין Sapientes, *Dan*. 2. 21. *Emph*. חַכִּימַיָּא *v*. 13. *Conſtr*. חַכִּימֵי בָבֶל *Sapientes Babyloniæ*, *verſ*. 12. *Fœm*. אִשָּׁה חֲכָמָה Mulier ſapiens, 2 *Sam*. 20. 16. *Plural*. אֶל־הַחֲכָמוֹת Ad ſapientes, *Jer*. 9. 17. *Conſtr*. חַכְמוֹת נָשִׁים Sapiens quælibet mulierum, *Prov*. 14. 1.

חָכְמָה f. *Sapientia*, *Prov*. 3. 13. *Conſtr*. אֶת־חָכְמַת שְׁלֹמֹה Sapientiam Solomonis, 1 *Reg*. 4. 34. *Aff*. אֶת־חָכְמָתוֹ Sapientiam ejus, Ibid. *Plur*. יְדַבֵּר חָכְמוֹת Eloquetur ſapientias,

Deprecor faciem tuam, *Psal.* 119. 58. *Imper. per Apocopam*, חַל־נָא Deprecare quæso faciem Domini, 1 *Reg.* 13. v. 6. *Pyh. Præt.* חֻלֵּיתָ Infirmatus fuisti, *Jes.* 14. 10. *Hiph.* הֶחֱלָה : *Præt. per Apocopam* הֶחֱלִי Morbo affecit, *Jes.* 53. *vers.* 10. pro הֶחֱלִיא, ad formam Quiescentium tertiâ radicali א : hæc enim inter se frequenter commutantur: הֶחֱלֵיתִי Ægritudine affeci, *Mich.* 6. 13. *Partic. fœm* מַחֲלָה לֵב Ægrum effecit cor, *Prov.* 13. 12. *Hoph.* הָחֳלֵיתִי Ægrotus factus sum, 1 *Regum.* 22. 34. *Hithp. Infin.* לְהִתְחַלּוֹת Ut morbo conflictaretur, 2 *Sam.* 13. 2. *Imper. per Apocopam*, הִתְחַל Ægrotum age, *vers.* 5. & sic *Futurum* וַיִּתְחַל Et ægrotum egit, ægrotum se simulavit, *vers.* 8.

חֳלִי m. *Morbus*, *Infirmitas*, *Ægritudo* : וָחֳלִי רַע Et infirmitas mala, *Eccles.* 6. 2. *In pausa*, וִידוּעַ חֹלִי Et expertus morbum, *Jesa.* 53. 3. *Aff.* חָלְיוֹ Aegritudo ejus, 1 *Reg.* 17. v. 17. *Plur.* וָחֳלָיִם רָעִים Et morbos pessimos, *Deut.* 28. v. 59. בָּחֳלָיִים Infirmitatibus, 2 *Paral.* 21. 15. *Aff.* חֳלָיֵנוּ Morbos nostros, *Jes.* 53. 4.

חֲלִי m. *Ornamentum*, *Monile*, *Prov.* 25. 12. *Plurale*, חֲלָאִים Ornamenta, monilia, *Cant.* 7. 1.

חֶלְיָה f. *Idem* : *Aff.* חֶלְיָתָהּ Monili suo, *Hos.* 2. 13.

מַחֲלֶה m. *Morbus*, *Infirmitas* : *Constr.* בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ Morbo intestinorum tuorum, 2 *Par.* 21. 15. *Aff.* מַחֲלֵהוּ Ægritudinem ipsius, *Prov.* 18. 14.

מַחֲלָה f. *Idem*, *Exod.* 23. 25. 1 *Reg.* 8. 37.

מַחֲלַת *Machalath* ; habet formam constructam antecedentis Nominis; usurpatur tamen tanquam absolutum in titulo *Psal.* 53. & 88. R. Salom. dicit, esse Instrumentum musicum sic appellatum : Aben Esra putat esse Initium alicujus suavissimi Carminis, tunc decantari soliti : Vide etiam in חָלָל inter Nomina.

מַחֲלֻיִים m. p. *Morbi*, 2 *Par.* 24. 25.

תַּחֲלֻאִים m. p. *Idem* : מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים Mortibus ægritudi-

חֶלְבְּנָה f. *Galbanum*, *Exod.* 30. 34. Resina est vel pinguedo, cujus meminit Plinius *lib.*12. *cap.*25. in fine; odoris mali, ut à priscis Sapientibus Hebræorum traditum in Codice Talmudico כְּרִיתוּת *Kerithuth*, *cap.*1. *fol.*6. R. Salomon notat, Galbanum odoris tetri fuisse, odoramento aromatico immixtum, ut admonerentur, patienter esse infirmos & peccatores Israelis inter pios tolerãdos.

חֶלֶד m. *Ævum*, *Tempus*, *Terra* cessans, instabilis & transiens, quasi cum חֵיל per literarum transpositionem conveniat: זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד Recordare, ego cujus temporis sim, *Psal.* 89. 48. id est, quantulum ævum meum sit: כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד Omnes habitatores terræ, *Psal.* 49. 2. juxta Chaldæum & R. Salomonem, qui scribit, terram sic vocari, quia senescit & fit חֲלוּדָה rubiginosa, 30. 24. Nam חָלַד Rubiginosum esse vel fieri, apud Rabbinos. *Aff.* וְחֶלְדִּי Et tempus meum. *Psal.* 39. 6.

חֹלֶד *Mustela*, : הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר Mustela & mus, *Lev.* 11. 29.

חָלָה *Ægrotavit*, *Ægrotus*, *Æger*, *Infirmus fuit*. *Præter.* כִּי חָלָה Quòd ægrotaret, *Jes.* 39. 1. Part. fœm. Constructum, חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי Ægra amore ego sum, *Cant.* 2. 5. Futur. וַיֶּחֱלֶא Et ægrotavit, 2 *Par.* 16. 12. cum א loco ה, ex forma Quiescentium tertiâ ה. *Per Apocopam*, וַיָּחַל Et ægrotavit, 2 *Reg.* 1. 2. pro וַיֶּחֱלֶה. *Niph.* נֶחֱלָה *Ægritudine*, *Morbo affici*, *Infirmari*: *Præt.* וְנֶחֱלֵיתִי Et ægritudine affectus fui, *Dan.* 8. 27. נֶחְלוּ Infirmi fuerint, *Jerem.* 12. 13. *Part.* *fœm.* בְּיוֹם נַחֲלָה In die ægræ, scil. מַכָּה plagæ, *Jesa.* 17. 11. ut Ab. Esra notat, juxta illud, נַחְלָה מַכָּתֶךָ Ægra est plaga tua, *Nah.* 3. 19. item *Jer.* 14. 17. *Plural.* כָּל־הַנַּחְלוֹת Omnes ægræ, *Ezech.* 34. 21. *Pih.* חִלָּה *Ægrotare fecit*, *Morbo affecit*, *Deut.* 29. 22. *Infinit.* חַלּוֹתִי הִיא Infirmare meum illud est, id est, Hoc me infirmum reddit, *Psal.* 77. 11. Aliâs semper jungitur Nomini פָּנִים *Facies*, estque *Precari*, *Deprecari*, *Obtestari aliquem*: *Præterit.* חִלִּיתִי פָנֶיךָ Deprecor

meum saucium est, *Ps.* 109. 22. *Partic.* וְשָׁרִים כְּחוֹלְלִים Et cantantes æquè ac tripudiantes, *Psal.* 87. 7. *Infin.* לָחוּל Ad saltandum, *Jud.* 21. 21. & Schurek est loco Cholem, cui simile vide in בָּרַר & infrà in חָקַק. Hinc etiam juxta quosdam, חַלּוֹתִי הִיא Vulnerari meum, Confodi meum, id est, Lethale vulnus meum est, *Ps.* 77, *v.* 11. & חַלּוֹת est irregulare, sicut חַנּוֹת eodem Psalmo, *v.* 10. à חָנַן. *Niph.* suum significatum habet à *Pih.* unde illi subjectum. *Pih.* חִלֵּל vel חוֹלֵל *Profanare, Confodere: Tibicinare, Tibiis canere: Saltare: Præt.* חִלֵּל בְּרִיתוֹ Profanat fœdus suum, *Psal.* 55. 21. *Part.* בְּיַד מְחַלְלֶךָ In manu confodientis te, *Ezech.* 28. 9. *Plur.* מְחַלְּלִים בַּחֲלִלִים Tibicinantes tibiis, 1 *Reg.* 1. 40. *Fœmininum alterius formæ,* מִן הַמְּחֹלְלוֹת Ex saltantibus, *Jud.* 21. 23. Aliàs semper in hac conjugatione est *Profanare. Pyh. Particip.* הַמְחֻלָּל Quod profanatum est, *Ezech.* 36. 23. *Plural.* מְחֻלְלֵי חֶרֶב Confossi gladio, *Ezech.* 32. 26. *Niph. Præt.* כִּי־נִחָל Quum profanatur, *Ezech.* 25. 3. *Infinit.* לְבִלְתִּי הֵחֵל Ut non profanaretur, *Ezech.* 20. 9. in Tzere loco Pathach: לְהֵחַלּוֹ Ad profanandum se, *Levit.* 21. 4. *Fut.* וָאֵחַל Et profanor, *Ezech.* 22. 26. *Hiph.* הֵחֵל *Incipere:* & bis, *Profanare: Præter.* כִּי־הֵחֵל Quum cœpisset, *Gen.* 6. 1. *Futur.* אַחֵל Profanabo, *Ezech.* 39. 7. לֹא יַחֵל Non profanabit, *Num.* 30. 3. cum Pathach, ad differentiam alterius significationis, ut אָחֵל תֵּת Incipiam dare, *Deut.* 2. *vers.* 25. *Hoph. Præter.* אָז הוּחַל Tunc cæptum est, *Genes.* 4. 26.

חֹל m. *Profanum, Commune:* לֶחֶם חֹל Panis profanus vel communis, 1 *Sam.* 21. 4. בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל Inter sacrum & profanum, *Levit.* 10. 10.

חָלָל m. *Confossus;* *Deut.* 21. 1. *Profanus,* *Ezech.* 21. 25. *Constr.* בַּחֲלַל־חֶרֶב In confossum gladio, *Num.* 19. 16. *Plur.* וְדַם־חֲלָלִים Et sanguinem confossorum, *Num.* 23 *v.* 24. *Constr.* חַלְלֵי־חֶרֶב מְחַלְלֵי רָעָב Confossi gladio, quàm

tudinum, id est, ægerrimis, *Jer.* 16.4. *Constr.* תַּחֲלוּאֵי רָעָב Aegritudines famis, id est, ob famem, *Jer.* 14. 18. *Aff.* וְאֶת תַּחֲלֻאֶיהָ Et infirmitates ejus, *Deut.* 29.22.

חלט *Chald. Excîdit. Præcîdit:* unde Partic. ex Aphel in Targum, צוֹרַעְתָּא מַחְלְטָא Lepra exscindens, erodens, *Lev.* 13. 15. in Jonath. Hinc est, *Præcisè & propriè aliquid facere, Proprium facere, Appropriare: Præcisè, simpliciter, propriè, absolutè dijudicare, adjudicare, cognoscere, pronunciare:* unde וִיסַאֵיבִנֵּיהּ וְיַחְלְטִנֵּיהּ Et impurabit eum, & propriabit eum, *Lev.* 13. 11. in Jonathane, id est, impurum præcisè, propriè ac simpliciter leprosum pronunciabit: מְצֹרָע מוּחְלָט Leprosus absolutè: לַחֲלִיטִין Ad præcisiones, præcisè. Hinc capiendum illud Hebraicè, וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ Et homines isti experiebantur, festinabant & propriabant, an ex ipso esset res ista, 1 *Reg.* 20.23. id est, festinabant ut experimento cognoscerent, & propriè ac præcisè explorarent. Sæpiùs non reperitur in Bibliis.

חלך חֵלְכָה m. *Pauper, Afflictus, Psal.* 10. 8. Kimchi in libro Radicum vult ה esse paragogicum, ab absoluto חֵלֶךְ formæ תֵּבֵל. Inde retracto accentu חֵלֵכָה, *v.* 14. Masora numerat inter ea, in quibus כָה est Affixum & sic Chaldæus accepit illud, *v.* 10. At *v.* 8. simpliciter מִסְכְּנַיָּא Pauperes. Nam in posteriori vertit מִסְכְּנַיָּא *Pauperes*, in altero, עַנְיָךְ Afflicti tui, *Plurale cum* א, חֶלְכָּאִים Pauperes, *Psal.* 10. 10. id est, עֲנִיִּי ut Chaldæus vertit. Si à præcedenti est, tunc redundat Dagesch, & א est pro ה. Masorethæ legunt divisim חֵל כָּאִים & ideò כ dagessatum est. Est autem חֵל כָּאִים Turba attritorum. Nam à כָּאָה dicitur הִכְאָה Attrivit, נִכְאָה Attritus fuit. Inde, כָּאָה Attritus, Pauper, instar בָּלֶה, unde בָּלִים. Sic & singulare possit esse q. חֵל כָּאָה Viribus attritus.

חלל *Perforari, Perfodi, Confodi: Vulnerari, Saucium fieri: Tripudiare, Saltare. Præter.* וְלִבִּי חָלַל Et cor meum

תְּחִלָּה f. *Initium, Principium, Genes.* 13. 3. *Constr.* תְּחִלַּת חָכְמָה Principium sapientiæ, *Prov.* 9. 10.

חלם *Sominare*, & ex Chaldaica significatione, *Convalescere, Revalescere, Augescere, vel Pinguescere* : Præter. חָלַמְתִּי חֲלוֹם Sommavi somnium, *Gen.* 37. 9. Futur. וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם Et somniarunt somnium, *Genes.* 40. 5. יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם Revalescant nati eaium, *Job.* 39. 4. Hiph. Partic. Plural. אֲשֶׁר אַתֶּם מַחְלְמִים Quæ vos facitis vel curatis somniari, *Jerem.* 29. 8. & est irregulare, pro מַחֲלִימִים, cui simile vide in עָזַר. *Futurum*, וְתַחֲלִימֵנִי Et revalescere facies me, *Jesa.* 38. 16. id est, Sanabis, quâ significatione apud Syros frequens, & אִתְחַלַּם Sanari, in N. T. obvium.

חֲלוֹם m. *Somnium* : *Aff.* וָאֵרֶא בַּחֲלוֹמִי Et vidi in somnio meo, *Genes.* 41. 22. Plural. חֲלוֹמוֹת *& cum Affix.* בַּחֲלוֹמֹתָם Somniis suis, *Jer.* 23. 27.

חֵלֶם m. *Chald.* Somnium : חֵלֶם חֲזֵית *Somnium vidi, Daniel.* 4. 2. *Emph.* פְּשַׁר חֶלְמָא *Interpretationem somnii, vers.* 3. *Affix.* חֶזְוֵי חֶלְמִי *Visiones somnii mei, Dan.* 4. v. 6. Plural. חֶלְמִין *&c.*

חַלָּמוּת f. *Vitellus* : בְּרִיר חַלָּמוּת In albumine vitelli, *Job.* 6. 6.

אַחְלָמָה f. *Amethystus*, *Exod.* 28. 19. Lapis pretiosus est, sic dictus, quòd gestantibus somnia inducit, scribit Aben Esra.

חַלָּמִישׁ m. *Silex, Petra durissima:* Quandoque nomen *Rupis* ad auxesin adjunctum sibi habet: חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם Petram durissimam in fontem aquarum, *Psal.* 114. 8. מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ E rupe petræ, id est, durissimâ, *Deut.* 8. *vers.* 15. *& formâ constructâ*, מֵחַלְמִישׁ צוּר De petra rupis, *Deut.* 32. 13.

חלף *Mutavit; Mutatus, Innovatus fuit: Præteriit, Transivit, Pertransivit, Permeavit: Exscidit, Conscidit: Præt.* מָטָר חָלַף Pluvia præteriit, *Can.* 2. 11. וְחָלְפָה רַקָּתוֹ Et pertransivit

quàm confossi fame, *Thren.* 4.9. *Aff.* מִמְּאוּב חֲלָלֶיךָ Dolorem confossorum tuorum, *Psal.* 69.27. *Famin.* אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה Mulierem meretricem & profanam, *Lev.* 21.7.

חָלִיל m. *Tibia, Fistula*, sic dicta, quòd Perforata & concava sit, unde & חָלוּל Rabbinis *Concavum* est: תֹּף וְחָלִיל Timpanum & tibia, *Jes.* 5.12. *Plural.* כַּחֲלִלִים Tanquam tibiæ. *Jer.* 48.36.

חָלִילָה *Absit*, Vox abominantis aliquid tanquam profanum: חָלִלָה לְּךָ Absit tibi, *Genes.* 18.25. חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ Absit à servis tuis, *Gen.* 44.7.

חַלָּה f. *Placenta*, κολλύρα κολλυρίς, *Num.* 15.20. *Construct.* וְחַלַּת לֶחֶם Et collyram panis, *Levit.* 8.26. Plural. וְחַלּוֹת מַצּוֹת Et placentæ azymæ sive infermentatæ, *Levit.* 2.4.

חַלּוֹן c. *Fenestra*, *Genes.* 8.6. sic dicta, quòd sit quasi Foramen vel Perforatio parietis: *Plural.* וְחַלּוֹנִים Et fenestræ, *Ezech.* 40.25. Et irregulariter חַלּוֹנָי pro eodem, *Jer.* 22.14. cui simile vide infrà in חֹרַי in Nomine חֹר. *Construct.* חַלּוֹנֵי quod tamen pro absoluto חַלּוֹנִים ponitur, 1 *Reg.* 6.4. *Aff.* בְּחַלּוֹנֵינוּ Per fenestras nostras, *Jer.* 6.21. *Et forma fœmin.* חַלּוֹנוֹת *Exech.* 40.29.

מָחוֹל m. *Chorus*, *Psalm.* 149.3. *Constr.* בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים Cum choro ludentium, *Jer.* 31.4. *Aff.* מְחוֹלֵנוּ Chorus noster, *Thren.* 5.15. *Fæm.* מְחוֹלָה unde *Constr.* כִּמְחוֹלַת *Cant.* 6.12. *al.* 7.1. Plur. וּמְחוֹלֹת Et choros, *Exod.* 32.19. וּבִמְחֹלֹת Et cum choris, *Exod.* 15.20.

מְחִלּוֹת f. p. *Fossæ, Caverna*, *Jesa.* 2.19.

מַחֲלַת f. *Machalath*, *Psal.* 53.1. in titulo. Quidam volunt esse generale nomen Instrumentorum musicorum, quæ Excavata & Perforata sunt, ac inflari solent, & dicuntur *Pneumatica*, ut Tibiæ, Tubæ, Buccinæ. Vide etiam in חַלָּה inter Nomina. Eodem modo ab hac Radice deducunt נְחִילוֹת, pro נְחִלוֹת, sensu eodem. At forma grammatica repugnat: vide in נָחַל.

Expeditus, *Num.*32.21. הֶחָלוּץ לַצָּבָא Expeditus ad militiam, 1 *Paral.*12.23. *Constr.* חֲלוּץ צָבָא Expeditus militiæ, *Num.*32.27. חֲלוּץ הַנָּעַל Exutus calceo, *Deut.*25.10. *Futur.* וְנַעַלְךָ תַּחֲלוֹץ Et calceum tuum exues, *Jesa.*20.2. *Niph.* נֶחֱלַץ *Liberari, Expediri, Expeditum esse: Præter.* מִצָּרָה נֶחֱלָץ Ab angustia liberatur, *Prov.* 11. 8. *Imper.* הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם Expediti estote ex vobis, *Num.*31.3. id est, Expediant se, vel, Expedite ex vobis. *Pih.* חִלֵּץ *Liberavit, Eruit, Eripuit: Præter.* חִלֵּץ אֶת הָאֲבָנִים Eruit lapides, *Lev.*14.43. *Imp.* חַלְּצָה נַפְשִׁי Erue animam meam *Psal.*6.5. *Hiph. Futur.* וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ Et ossa tua expedita reddet, *Jesa.*58.11.

חֲלִיצָה f. *Extractio, Exuviæ: Aff.* אֶת־חֲלִיצָתוֹ Extractionem ejus, 2 *Sam.*2.21. id est, Exuvias: *Plural. cum Aff.* אֶת־חֲלִיצוֹתָם Exuvias eorum, *Jud.* 14. 19.

חֲלָצַיִם m.p [vel potius dual.] *Lumbi*, sic dicti, quòd circa eos Expediamur & accingamur ad militiam, *Jes.*32.11. *Affix.* אֵזוֹר חֲלָצָיו Cingulum lumborum ejus, *Jesa.*5.27.

מַחֲלָצוֹת f. p. *Mutatoriæ vestes*, Vestimenta festiva & splendida, quorum diebus sacris ac festis usus est, *Zach.* 3.4. *Jesa.*3.22.

חָלַק *Partitus, Impertitus est, Distribuit, Divisit, Dispertivit*: & semel, *Læve, Molle esse*; ut, חָלְקוּ Lævia vel mollia sunt, id est, blanda, *Psalm.* 55. 22. חָלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם Diviserunt hæreditatem vel possessionem eorum, *Jos.*18.2. *Niph. Futur.* יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ Dividitor terra, *Numer.*26.55. [ubi אֶת post Passivum notat nominativum.] וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם Et distribuit se contra eos, *Gen.*14.15. i. e. Distributis suis copiis irruit in eos. *Pih. Præterit.* וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ Et terram meam distribuerunt, partiti sunt, *Joel.*3.2. *Pyh. Præter.* וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ Et dividetur spolium tuum, *Zach.*14.1. *Futurum.* בַּחֶבֶל תְּחֻלָּק Funiculo dividetur, *Amos.*7.17. *Hiph.* הֶחֱלִיק *Emollivit, Levigavit: Blanditus fuit: Præteritum,* הֶחֱלִיק אֵלָיו

transivit tempora ejus, *Jud.* 5. 26. sc. paxillo, vel, Per transire fecit paxillum per tempora ejus, ut Kimchi in Com. explicat, & similiter Paraphrastes Chaldæus. *Fut.* יַחֲלוֹף Exscindet, Concidet, *Jesa.* 2. 18. *Chald.* יַחְלְפוּן *Præteribunt*, *Dan.* 4. 3. Ex *Pih. Futur.* וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו Et mutavit vestes suas, 2 *Sam.* 12. 20. *Hiph. Præter.* וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי Et mutavit mercedem meam, *Gen.* 31. 7. *Imp.* וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם Et mutate vestimenta vestra, *Gen.* 35. 2. *Futur.* עוֹד יַחֲלִיף Adhuc innovabit, scil. ramos suos hoc est, repullulabit, *Job.* 14. 7. aut intransitivè, Innovabit se, Innovabitur: קַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף Arcus meus in manu mea innovabit se, *Job.* 29. 20.

חֵלֶף *Pro, Vice*: Notat unius rei pro altera Commutationem: חֵלֶף עֲבֹדָתָם Pro ministerio ipsorum, *Num.* 18. 21.

חֲלוֹף masc. *Transitus*: כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף Omnium filiorum transitus, *Prov.* 31. 8. sive Excisionis, qui è vita exscindi debent, & morti adjudicantur: sive, Omnium mortalium, quorum vita levis transitus est ad mortem.

חֲלִיפָה f. *Mutatio, Immutatio, Vicissitudo*: *Aff.* עַד בּוֹא חֲלִיפָתִי Donec veniat immutatio mei, *Job.* 14. 14. R. Levi, כְּרִיתָתִי Excisio mei, id est, מִיתָתִי Mors mea, ut Ab. Esra habet: *Plural.* חֲלִיפוֹת Mutationes, *Psal.* 55. 20. חֲלִיפוֹת Mutationibus, 1 *Reg.* 5. 14. id est, *Permutatim. Alternatim, per vices*: חֲלִפוֹת שְׂמָלוֹת Mutationes vel Mutatoria vestium, *Gen.* 45. 22. id est, alias, novas & recentes, & sic quoque, *Jud.* 14. 19.

מַחֲלָפִים m. p. Cultri mactatorii, ab Incidendo dicti, juxta Kimchium, *Esr.* 1. 9.

מַחְלְפוֹת f, p. *Cincinni*, *Jud.* 16. 13. sic dicti, scribit Kimchi, quia facilè Mutantur, & citò albescunt.

חָלַץ *Exuit, Extraxit*: *Eruit, Liberavit, Expedivit*; & semel intransitivè, *Eruit*, *Subtraxit se*: *Præterit.* חָלַץ מֵהֶם Eruit, Subtraxit se ab eis, *Hos.* 5. 6. חָלְצוּ שַׁד Extrahunt mammas, *Thren.* 4. 3. *Particip. Pahul*, חָלוּץ

Expe-

מַחֲלֻקֶת f. *Partitio, Distributio, Divisio* : *Affixum*, מַחֲלֻקְתּוֹ Distributio ejus, 1 *Par.*27.4. Plural. מַחְלְקוֹת Distributiones, 1 *Par.*26.19. *Aff.* עַל מַחְלְקוֹתָם Per distributiones suas, 2 *Par.*31.2. *Chald.* בְּמַחְלְקָתְהוֹן *In distributionibus suis*, *Esr.*6.18.

חלש *Debilitavit, Debilis vel Debilitatus fuit* : *Partic.* חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם Debilis es supra gentes, *Jes.*14.12. *Futur.* וַיֶּחֱלַשׁ Et debilitatur, *Job.* 14. 10. *Et activum*, וַיַּחֲלֹשׁ Et debilitavit, debilem reddidit, fregit, *Exod.* 17. 13.

חַלָּשׁ m. *Debilis*, *Joel.* 3. 10.

חֲלוּשָׁה f. *Debilitas*, *Exod.*32.18.

חמא חֶמְאָה f. *Butyrum*, *Gen.* 18. 8. *Constr.* חֶמְאַת בָּקָר Butyrum armenti, *Deut.*32.14. *Hinc contractum*, בְּחֵמָא In vel cum butyro, *Job.*29.6. pro בְּחֶמְאָה R. Sal. scribit *Genes.*18.8. חֶמְאָה est Pinguedo lactis, quam colligunt de superficie ejus : Ex ea fit butyrum : Est ergo significatio Butyri metonymica.

מַחֲמָאוֹת f. p. *Butyrina*, scil. verba, id est, mollia, blanda, *Psal.*55.22. & מ primum est formativum, ut R. Sal. scribit. Kimchi in lib. Rad. putat esse Præpositionem, pro מֵחֶמְאוֹת Præ butyris, cui formæ punctatio repugnat.

חמד *Desideravit, Concupivit* : Præterit. חָמְדוּ לָהֶם Desiderant sibi, *Prov.* 1. 22. Niph. Partic. אוֹצָר נֶחְמָד Thesaurus desideratissimus, *Proverb.* 21. 20. Plural. הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב Desideratissima magis quàm aurum, *Psal.* 19. 11. Pih. Præter: חִמַּדְתִּי Summè desideravi, *Cant.* 2. 3.

חֶמֶד m. *Desiderium* : בַּחוּרֵי חֶמֶד Juvenes desiderii, id est, desideratissimi, *Ezech.*23.6.

חָמוּד m. *Desiderabile*, *Res desiderabilis*. *Aff.* חֲמוּדוֹ Desiderabile ejus, *Psal.* 39. 12. בַּחֲמוּדוֹ Cum re desiderabili suâ, *Job.* 20. 20. Plural. וַחֲמוּדֵיהֶם Et desiderabilia eorum, *Jesa.* 44. 9. Fœmin. חֲמוּדוֹת Desiderabilia, *Esr.*8.27.

Blanditur ad se, id est, sibi, *Psalm.* 36.3. אִמְרֵי הֶחֱלִיקָה
Dicta sua emollit, Dictis suis blanditur, *Prov.* 2. 16. *Particip.* מַחֲלִיק פַּטִּישׁ Lævigans, expoliens malleo, *Jes.* 41.7. מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן Quàm qui lenificat sive blanditur linguâ, *Prov.* 28. 23. *Infin. intransitivè*, לַחֲלִק מִשָּׁם Ut divideret se inde, *Jerem.* 37.12. id est, leniter & placidè se subduceret, præ metu populi, juxta Kimchium: Chaldæus, *Ad dividendam hæreditatem suam ab eis. Hithp.* הִתְחַלְּקוּ אוֹתָהּ Partientur eam sibi, vel ut Kimchi in Com. notat, Partientur se (in) ea, *Jos.* 18.5. Nam conjugatio hæc semper intransitiva est.

חֵלֶק m. *Pars, Portio, Possessio:* חֵלֶק כְּחֵלֶק Partem sicut partem, id est, Partes æquales, *Deut.* 18.8. *Aff.* חֶלְקִי יְהוָה Portio mea Dominus, *Psal.* 73.26. Plur. חֲלָקִים Partes, *Jos.* 18.5. *Chald.* חֲלָק Portio, *Esr.* 4.16. *Aff.* חֲלָקֵהּ *Pars ejus*, *Dan.* 4. 12.

חָלָק m. *Lævis, Mollis, Glaber: Blandus, Blandiens:* אִישׁ חָלָק Vir lævis, glaber, *Genes.* 27. 11. וּפֶה חָלָק Et os molle, id est, blandum, *Prov.* 26.28.

חֶלְקָה f. *Pars, Portio: Lævitas, Blandities:* חֶלְקָה אַחַת Portio una, *Amos.* 4 7. *Constr.* וְעַל חֶלְקַת צַוָּארָיו Et super lævitatem seu glabritiem colli ejus, *Gen.* 27.16. *Aff.* אֶת חֶלְקָתִי Portionem meam, *Jer.* 12.10. Plur. חֲלָקוֹת Blanditiæ, blanda, *Jes.* 30. 10. *Et cum Dagesch*, בַּחֲלַקּוֹת Cum blanditiis, *Dan.* 11. 32.

חֲלֻקָּה f. *Partitio: Constr.* חֲלֻקַּת בֵּית אָב Partitio domus paternæ, 2 *Par.* 35.5.

חַלֻּקִים m. p. *Læves: Constr.* חַלֻּקֵי אֲבָנִים Læves lapidum id est, læves lapides, 1 *Sam.* 17.40.

חַלָּקִים m. p. *Lævitates: Constr.* בְּחַלְּקֵי נַחַל Inter lævitates torrentis, *Jesa.* 57. 6. lapides læves. Singulare potest esse חַלָּק.

חֲלַקְלַקּוֹת f. p. *Lubricitates, Blanditiæ*, *Psalm.* 35. 6. *Dan.* 11. 21,34.

מחלוקת

dicas: *Constr.* בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו Propter clementiam Domini erga eum, *Genes.* 19. 16. Propterea quòd clementiâ uteretur Dominus erga eum: *Aff.* וּבְחֶמְלָתוֹ Et clementiâ suâ, *Jesa.*63.9.

מַחְמָל m. *Indulgentia*, *Ezech.* 24. 21.

חמם *Calefactus fuit*, *Caluit*, *Concaluit*, *Incaluit*: Quandoque construitur cum ל vel Dativo: *Praet.* וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ Et quum incalesceret Sol, *Exod.* 16. *vers.*21. וְחַם לָהֶם Calescit illis, *Ecclel.* 4. 11. & sic 1 *Reg.* 1. 2. *Infinit.* לַחְמָם Ad calescendum, *Jesa.* 47. 14. pro לַחְמָם, & Kametz est propter pausam, *Niph. Partic.* הַנֵּחָמִים Qui incalescunt, *Jesa.* 57. 5. *Fut.* וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם Et uni quomodo incalescet? *Eccles.*4.11. *Pih. Futur.* תְּחַמֵּם Calefaciet, *Job.* 39. 17. *Hithp. Futur.* יִתְחַמָּם Calefactus fuerit, *Job.*31.20.

חַם m. *Calidus*, *Jos.*9.12. *Plur.* בְּגָדֶיךָ חַמִּים Vestimenta tua calida, *Job.*37.17.

חֹם m. *Calor*, *Æstus*: וְקֹר וָחֹם Frigusque & æstus, *Gen.* 8. 22. *Aff.* בְּחֻמּוֹ In calore ejus, *Job.*6.17.

חוּם m. *Fuscum*, quasi ex Calore ædustum, *Gen.*30.32.

חַמָּה f. *Calor*, *Sol.* à Calefaciendo, *Job.*30.28. *Aff.* מֵחַמָּתוֹ A' calore ejus, *Psal.*17.7.

חַמָּנִים m. p. *Subdiales statuæ*, quasi Solares vel Soli expositæ, *Jesa.*17.8. & 27.9. *Aff.* חַמָּנֵיכֶם Subdiales statuas vestras, *Levit.* 26. 30. ubi R. Salomon: *Idola erant, quæ ponebant super tecta, & quia soli erant exposita, appellabant ea* חַמָּנִים: Idem scribit *Ezech.*6.4. Et Aben Esra: בָּתִּים *Domus vel sacella erant facta instar curruum, id est, fornicata, ad cultum solis*, *Jes.*17.8. Vide 2 *Par.*33.4. & 34. 4. & 2 *Reg.*23.11,12.

חמס *Abstulit*, *Abripuit violenter*, *Violentiâ usus fuit*: *Violentiam*, *Vim fecit*, *Injuriâ affecit*: *Praet.* חָמְסוּ תוֹרָתִי Vim faciunt legi meæ, vel, Injuriâ afficiunt legem meam, *Ezech.* 22. 26. *Futur.* יַחְמוֹס Violenter

 auferet,

Esr.8.27. כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה Nam defideria tu es, *Dan.* 9. 23. pro, Vir defideriorum, ut plenè dicitur, *Dan.* 10.11. i.e. Omnium defiderabiliũ virorum defideratiffimus.
חֶמְדָּה f. *Idem* : אֶרֶץ חֶמְדָּה Terram defiderii, id eft, defideratam, *Jerem.* 3.19. [al. 14.] *Conftr.* חֶמְדַּת כָּל הַגּוֹיִם Defiderium omnium gentium, *Hag.* 2. 8. *Aff.* חֶלְקַת חֶמְדָּתִי Partem defiderii mei, *Jer.* 12. 10.
מַחְמָד m. *Defiderium*, 1 *Reg.*20.6. *Plur.* כֻּלּוֹ מַחֲמַדִּים Totus ipfe eft defideria, id eft, defideratiffimus, *Cant.*5.16. *Conftr.* מַחֲמַדֵּי בִטְנָם Defideria uteri ipforum, id eft, liberos defideratiffimos, *Hof.* 9. 16. *Aff.* מַחֲמַדַּי Defideria mea, *Joel.*3.5. id eft, defideratiffima quæque.
מַחֲמוּדִים m. p. *Idem* : *Aff.* מַחֲמוּדֶיהָ Res defiderabiles fuas, *Thren.*1.7.
חמה חָם m. *Socer*, & eft ut אָב ab אָבִיו *Aff.* אֶל־חָמִיהָ Ad focerum fuum, *Gen.* 38. 25.
חָמוֹת f. *Socrus* : *Aff.* חֲמוֹתָהּ Socrus ejus, *Ruth.*2.19.
חוֹמָה f. *Murus*, *Levit.* 25. 30. *Conftruct.* לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת In murum æneum, *Jerem.* 15. 20. *Aff.* חוֹמָתָהּ Ad murum ejus, *Nah.*2.5. *Plur.* חוֹמוֹת *Muri*, *Jefa.*26.1. *Aff.* חֹמֹתֶיךָ Muros tuos, *Deuter.*28.52. *Duale*, בֵּין הַחֹמֹתַיִם Inter muros duos, *Jefa.* 22. 11. [compofit ex Plur. fœm. & dual.]
חמט חֹמֶט m. *Limax*, *Teftudo* : Aliis eft *Lacerta* : Aliis, aliud, *Levit.*11.30.
חמל חָמַל *Pepercit*, *Clementiâ ufus fuit* : *Conftruitur cum* עַל & אֶל : *Præterit.* חָמַל עַל־עַמּוֹ Clementiâ ufus erga populum fuum, 2 *Paral.* 36. 15. *Infinit.* לְחֶמְלָה עָלָיִךְ Clementiâ utendo erga te, *Ezech.* 16. 5. cum ה paragogico. Poteft & nomen effe : Nomina enim Verbalia fæpè fuorum Verborum ftructuram imitantur. Simile vide in חָפֵץ. *Futur.* אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ Quifque in fratrem fuum non utetur clementiâ, *Jefa.* 9. 19.
חֶמְלָה f. *Clementia*, quafi Ignofcentiam vel Paffionem dicas :

חִמְצָה f. *Fermentatio*, vide antè in Kal.

מַחְמֶצֶת f. *Fermentatum*, *Exod.* 12.20.

חָמַק *Discessit*, , *Subduxit se : Circuivit se subducendo. Præter.* חָמַק עָבָר Subduxit se, præteriit, *Cant.* 5. *v.* 6. *Hithp. Futur. Fœm.* עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין Quousque subduces te, *Jer.* 31.22. [cum ן paragog.]

חַמּוּק m. *Ambitus*, *Circumductus : Plurale Constr.* חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ Ambitus femorum tuorum, *Cant.* 7.1.

חָמַר *Turbari*, *Turbidum*, *Lutosum esse vel fieri :* Item *Bituminare:Præter.* וְיַיִן חָמַר Et vinum turbidum est, *Psal.* 75. 9. juxta Aben Esram. R.Salomon, Vinum vinosum : nam Chaldaicè Vinum appellatur חַמְרָא . *Fut.* יֶחְמְרוּ מֵימָיו Lutosæ fient aquæ ejus, *Psal.* 46. 4. *Ex alia significatione*, וַתַּחְמְרָה Et bituminavit, bitumine oblevit eam, *Exod.* 2.3. quæ à Nomine חֵמָר Bitumen, petita est. *Pyh. ex geminatis duabus radicalibus*, *Præter.* פָּנַי חֳמַרְמְרָה Facies mea lutulenta, squalida facta est, à fletu, *Job.* 16. *v.* 16. quod juxta Masorethas legendum in fine רוּ , ut illud, מֵעַי חֳמַרְמָרוּ Viscera mea turbantur, turbida fiunt, ut aqua æstuans & fluctuans, *Thren.* 1. 20. R. Sal. explicat, *Aduri.*

חֹמֶר m. *Lutum*, *Jes* 45.9. *Cæmentum*, *Lutritum*, *Gen.* 11.3. Item *Acervus :* unde , חֹמֶר מַיִם רַבִּים Ad acervum aquarum multarum, *Habac.* 3.15. *Plural.* חֳמָרִים Acervi, *Exod.* 8. 14. Fuit & חוֹמֶר *Chomer* mensura maxima, quæ & כּוֹר *Corus* vocatur, continens decem Bathos sive Ephas, quæ ejusdem fuerunt mensuræ, *Ezech.* 45.11.14. De *Epha* est Traditio in jure Hebræorum : האיפה שלש סאין *Epha trium est Sein sive satorum :* Menachoth c. 8. in principio Misnæ. Totidem etiam Bathus in liquidis. Ergo Chomer sive Corus continuit triginta sata : nam ter decies sunt triginta. Quantum סאה *Sea* sive Satum continuerit, vide illic. Chomeris hujus mentio, *Lev.* 27. *v.* 16. *Num.* 11.32. *Jes.* 5.10. *Hos.* 3.2.

auferet, Vi abripiet, *Job.*15.33. *Thren.* 2. 6. עָלַי תַּחְמֹסוּ Quas cōtra me violenter rapitis, id est, iniquè cōminiscimini, *Job.*21.27. *Niph. Præter.* נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ Violenter auferentur vestigia tua, id est, soleæ tuæ, *Jer.*13.22. hoc est, Discalceata ibis in captivitatem: Confer *Jesa.* 20.

חָמָס masc. *Vis, Violentia, Injuria, Rapina*: עֵד חָמָס Testis injuriæ, id est, iniquus, injurius, *Levit.* 23. 1. *Constr.* וַחֲמַס־אֶרֶץ Et violentiam terræ, *Hab.* 2. 8. *Aff.* חֲמָסוֹ Injuria ejus, *Psal.*7.17. *Plural.* מֵאִישׁ חֲמָסִים A' viro violentiarum, id est, violentissimo, *Psal.* 140. 2.

תַּחְמָס m. *Hirundo*, juxta quosdam, *Levit.*11.16. Kimchi in lib. Rad. scribit; quòd sit Avis immunda, sic dicta, quòd alias aves violenter rapit. Avis rapax, juxta Jonathanem, ut Noctua, Bubo.

חָמֵץ *Fermentatus fuit*: *Præter.* כִּי לֹא חָמֵץ Quum nondum fermentata esset, *Exod.* 12.39. *Participia* vide inter Nomina. *Infin.* עַד־חֻמְצָתוֹ Usque ad fermentari ejus, id est, Dum fermentata sit, *Hos.*7.4. ab absoluto חֻמְצָה, vide simile in חָמַל. *Futur.* טֶרֶם יֶחְמָץ Antequam fermentaretur, *Exod.* 12. 43. *Hithp. Futurum metaphoricè*, כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי Quum exacerbabatur animus meus, *Psal.*73. 21.

חָמֵץ m. *Fermentatum*, *Exod.*12.15.

חֹמֶץ m. *Acetum*, quasi vinum Fermentatum vel acidum dictum, *Num.*6.3.

חוֹמֵץ m. *Præfractus, Violentus, Oppressor*, Præfractè & violentur agens, quasi, חָמַס, צ & ס inter se permutatis, *Psalm.* 71. 4.

חָמוּץ m. *Conspersus, Tinctus vel Infectus, Madefactus*: *Constr.* חֲמוּץ בְּגָדִים Madefactus vestibus, *Jes.*63.1. Metaphora à massa conspersa.

חָמוֹץ m. *Oppressus*, *Jesa.* 1. 7.

חָמִיץ m. *Merum, Pabulum*, propriè Subacidum: בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ Farraginem meram comedent, *Jes.*30.24.

significari minus quàm plura, id est, duo sive duas quintas: Subtile id magis, quàm probabile.

חֲמֻשִׁים m. p. *Quini*, Quino ordine, qui militaris erat, *Exod.* 13. 18. Hebræi scribunt, idem esse quod חֲלוּצִים *Expediti*, *Accincti*.

חִמֵּשׁ Verbum in Pihel, *Quintavit*, sicut dicitur Decimavit: *Præter.* וְחִמֵּשׁ אֶת אֶרֶץ Et quintabit terram, id est, quintam proventuum accipiet, *Gen.* 41. 34. quintam terræ imponet solvendam.

חֵמֶת m. *Uter*, *Lagena*: מִן־הַחֵמֶת Ex utre, *Gen.* 21. 15. *Et alia forma*, וְחֵמַת מַיִם Et utrem aquæ, *v.* 14. חֵמַת מִיַּיִן Utre vini, *Hos.* 7. 5. *Aff.* חֲמָתְךָ Utrem tuum, *Hab.* 2. 15. quod est à חֵמָה Vide יָחַם.

חָנָה *Castrametatus est*, *Castra posuit*: *Resedit*: Construitur absolutè & cum Præpos. עַל אֶל & ל: *Præter.* וְחָנִיתִי לְבֵיתִי Et castra ponam ad domum meam, *Zach* 9. 8. וְחָנִיתִי עָלַיִךְ Et castrametabor contra te, *Jes.* 29. 3. *Partic. cum Aff.* חֹנָךְ Castrametantis contra te, pro חֹנֶה עָלֶיךָ *Psal.* 53. 6. *Infinit.* הִנֵּה חֲנוֹת הַיּוֹם Ecce (tempus) castrametandi hodie, *Jud.* 19. 9. id est, Diversandi, hospitandi tempus nunc est: ita enim per עֵת Tempus, R. Salomon supplet.

חֲנִית f. *Hasta*, *Lancea*, quòd in castris ejus maximus usus esset: חֶרֶב וַחֲנִית Gladius aut hasta, 1 *Sam.* 13. 22. *Aff.* וַחֲנִיתוֹ Et hasta ejus, 1 *Sam.* 19. 9. *Plur.* אֶת הַחֲנִיתִים Lanceas, 2 *Paral.* 23. 9. *Et forma fœmin. cum Affixo* וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם Et hastas suas, *Jes.* 2. 4.

חֲנֻיוֹת f. p. *Cellulæ*, *Mansiunculæ*, *Jer.* 37. 14. Singulare חָנוּת *Hospitium*, *Diversorium*, in quo castra nostra ponimus, hospitamur, & quiescimus, apud Rabbinos frequentissimum.

מַחֲנֶה c. *Castra*, *Acies*: הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר Acies illa quæ reliqua facta fuerit: *ubi mascul.* Et, אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת Ad aciem unam, *ubi fœm.* *Genes.* 32. 8. *Constr.* מַחֲנֵה מִדְיָן

 Castra

חֵמָר m. *Bitumen, Exod.* 2. 3.

חֶמֶר m. *Merum, Vinum meracum rubens*, quasi Luteum dictum, vel quòd cerebrum Turbet: כֶּרֶם חֶמֶר Vinea rubentis vini, *Jesa.*27.2. Etiam sanguinem uvarum bibisti חֶמֶר merum, *Deuter.* 32.14. *Chald.* חֲמַר וּמְשַׁח *Vinum & oleum*, *Esra.* 6. 9. *Emph.* חַמְרָא שָׁתֵה *Vinum bibebat, Dan.*5.1.

חֲמוֹר m. *Asinus, Judic.*15.15. R. Bechai scribit *Genes.*2. sic dici à חוֹמֶר, id est, modiis & acervis frumenti portandis: Item, *Acervus, vers.* 16. חֲמוֹר לֶחֶם Asinum panis, 1 *Sam.*16.20. id est, Onustum pane, ut Kimchi explicat in Com. *Aff.* לַחֲמוֹרוֹ Asino suo, *Gen.* 42. 27. *Plur.* וְצֶמֶד חֲמוֹרִים Et par asinorum, *Jud.*19.3. *Duale à forma fœminina,* חֲמֹרָתָיִם Acervos duos, *Jud.*15.16. *Aff.* אֶת־חֲמֹרֵיהֶם Asinos eorum, *Gen.*34.28.

יַחְמוּר m. *Dama*, juxta quosdam, *Deuter.* 14. 5. Quidam *Bubalum* interpretantur. Kimchi in lib. Rad. scribit, esse *Animal simile capræ magnæ.*

חָמֵשׁ f. *Quinque*: חָמֵשׁ שָׁנִים Quinque annos, *Gen.*5. *v.* 6. *Constr.* חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה Quinque centum i.e. quingentos annos, *Gen.*11.11. *Plurale* significat *Decies quinque*, id est, *Quinquaginta*: חֲמִשִּׁים אִישׁ Quinquaginta viros, 1 *Reg.*18.4. *Aff.* וַחֲמִשָּׁיו Cum quinquaginta suis, sc. hominibus vel militibus, 2 *Reg.*1.9. *Masc.* חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים Quinque viros, *Gen.* 47. 2. *Constr.* חֲמֵשֶׁת *Jos.*10.5. Huic competit idem pluralis, qui antè.

חֹמֶשׁ m. *Quinta pars, Gen.* 47. 26. אֶל־הַחֹמֶשׁ Ad quintam partem, sive costam lateris, 2 *Sam.*2.23.

חֲמִישִׁי masc. *Quintus, Genes.*1.23. *Vel cum Dagesch,* בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי Mense quinto. *Zach.* 7. 3. *Fœmin.* חֲמִישִׁית vel חֲמִשִּׁית *Quinta, Neh.* 6. 5. *Quinta pars, Gen.* 47. 24. *Aff.* וְאֶת־חֲמִישִׁתוֹ Et quintam partem ejus, *Levit.* 5. 16. *Aff.* וַחֲמִשִׁתָיו Et quintas partes ejus, *Lev.* 5. 24. Est ex forma singul. & plur. compositum, quo Aben Esra scribit, signi-

חֲנִיכִים m. p. *Initiati, Instructi* : *Aff.* חֲנִיכָיו Instructos suos, *Gen.* 14. 14. scil. servos domesticos.

חֲנָמַל m. *Grando major*, Lapides magni grandinis, juxta Ab. Esram, *Psal.* 78. 47.

חָנַן *Gratiam fecit, Misericors, Gratiosus fuit, Gratiosè largitus est, Misertus fuit.* Construitur cum Accusat. rei & personæ, & Præposit. ל. Præterit. וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן Gratiosus ero cui fuero gratiosus, *Exod.* 33. 19. *Infinit.* הֲשָׁכַח חַנּוֹת An oblitus est gratiam facere, *Ps.* 77. 10. cui similem formam vide in שַׁמּם. *Futur. irregulare*, חָנוֹן יָחְנְךָ Gratiam faciendo gratiam faciet tibi, *Jes.* 30. 19. & sic *Genes.* 43. 29. Nun autem debebat esse dagessatum, ut dicitur וִיחֻנֶּךָּ Et gratiam faciat tibi, *Num.* 6. 25. *Chald. Infinit.* בְּמִחַן עֲנָיִן *Gratiam faciendo pauperibus afflictis, Daniel.* 4. 24. *Niph. Præter. animalium*, מַה נֵּחַנְתְּי Quàm gratiosa tibi eris, quàm gratulaberis tibi, *Jer.* 22. 23. deficit Dagesch, ut antè in Futuro Kal, [et י redundat.] Pih. Part. מְחוֹנֵן Gratiam faciens *Prov.* 14. 21. *Infin.* עֵת לְחֶנְנָהּ Tempus est gratiam faciendi ei, *Psal.* 102. 14. ubi Sægol est loco Pathach, & ex נ abest Dagesch, pro לְחַנְּנָהּ *Hoph. Fut.* יֻחַן Grata fiet. *Jes.* 26. v. 10. *Hithp.* הִתְחַנֵּן *Precari, Deprecari*; propriè pro gratiâ, vel ut gratia fiat : *Infin.* לְהִתְחַנֶּן־לוֹ Ad deprecandum eum, *Esth.* 4. 8. *Chald. Partic.* וּמִתְחַנַּן *Et deprecantem, Dan.* 6. 11.

חֵן m. *Gratia* : מָצָא חֵן Invenit gratiam, *Gen.* 6. 8. *Et in Chirek*, וְחִין עֶרְכּוֹ Et gratiam dispositionis ejus, *Job* 41. v. 3. *Aff.* וַיִּתֵּן חִנּוֹ Et dedit gratiam ejus, id est, לוֹ ipsi, *Gen.* 39. 21. id est, Conciliavit ipsi gratiam.

חַנּוּן m. *Gratiosus, Clemens, Exod.* 22. 27.

חִנָּם *Gratis, Immeritò, Frustrà, Absque causa* : וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם Et servies mihi gratis, *Gen.* 29. 15. Sic *Exod.* 21. 11. לְהָמִית אֶת דָּוִד חִנָּם Occidendo Davidem sine causa, 1 *Sam.* 19. 5.

Castra Midjan, *Jud.*7.8. *Aff.* בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ In medio castrorum tuorum, *Deut.*23.14. *Duale,* מַחֲנַיִם Machanajim, id est, Castra duo: Nomen proprium loci, à duobus Castris sic dicti, Angelorum scil.& Jacobi; *Gen.*32.2. *Cum* ה *locali:* מַחֲנָיְמָה In Machanajim, 2 *Sam.* 17. 24. *Plural.* הַבְּמַחֲנִים Num in castris, *Num.* 13. 20. מַחֲנֶיךָ Castra tua, *Deuter.*23.24. *Et forma fœmin.* בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת In portis castrorum, 2 *Par.* 31. 2.

תַּחֲנוֹת fœm. *Metatio: Mansio: Aff.* תַּחֲנֹתִי Metatio mea, 2 *Regum* 6. 8. & Cholem est loco Schurek, scribit Kimchi.

חָנַט *Condivit aromatibus;* quod *Balsamare* dicunt: Item *Edidit, Protrusit, Protulit. Præter.* חָנְטָה פַגֶּיהָ Protulit grossulos suos, *Cantic.*2.13. *Particip.* יְמֵי הַחֲנֻטִים Dies aromatibus conditorum, vel, qui aromatibus condiri solent, *Genes.*50.3. *Infinit.* לַחֲנוֹט אֶת־אָבִיו Ut aromatibus condirent patrem suum, *vers.* 2. Futur. וַיַּחַנְטוּ Et aromatibus condiverunt, Ibid.

חִטָּה f. *Triticum,* sic dictum, quòd ex folliculis suis Protrusum emineat, & est pro חִנְטָה, ut ex lingua Chaldaica apparet: אֶרֶץ חִטָּה Terram tritici, *Deuter.*8.8. *Plural.* בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים In diebus messis tritici, id est, triticeæ, *Gen.* 30. 14. *Et in Num,* קַח לְךָ חִטִּין Accipe tibi tritica, *Ezech.*4.9. *Constr.* בְּחִטֵּי In tritico Minnith, *Ezech.*27.17. *Chald.* חִנְטִין *Tritica, Esr.*6.9.

חָנַךְ *Initiavit, Primùm imbuit, Instruxit: Dedicavit: Præterit.* וְלֹא חֲנָכוֹ Et non initiavit eam, *Deut.*20. *v.*5. *Imper.* חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ Initia puerum pro ratione viæ ipsius, *Prov.*22.6. id est, primùm imbue, instrue, institue. *Futur.* וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית Et dedicaverunt donum, 2 *Par.*7.5.

חֲנֻכָּה f. *Initiatio, Dedicatio:* לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה Ad faciendum dedicationem, *Neh.*12.27. וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת Et ad dedicationem muri, Ibid. *Chald.* לַחֲנֻכַּת צַלְמָא *Ad dedicationem imaginis, Dan.*3. 2.

Et probrum nationum, *Proverb.* 14. 34. *Aff.* חַסְדּוֹ Benignitas ejus, *Psal.* 106. 1. *Plural.* קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים Minor, id est, impar sum omnibus his beneficiis, *Genes.* 32. 10. *Constr.* זָכְרָה לְחַסְדֵי Recordare benignitatum Davidis, id est, erga Davidem, 2 *Par.* 6. 42. *Affix.* כְּרֹב חֲסָדָיו Secundùm multitudinem benignitatum suarum, *Psal.* 106. 45.

חִסֵּד *Pih. Probro afficere*, quomodo in Targum sæpè usurpatur pro Hebræo חָרַף. Futur. פֶּן יְחַסֶּדְךָ Ne probo afficiat te, *Prov.* 25. 10. Sic Syriacè, דְּמְחַסְּדִין לְכוֹן Quum exprobraverint vobis, *Matth.* 5. 11. מְתְחַסְּדִינַן Probris afficimur, 1. ad *Timoth.* 4. 10. *Hithp.* עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד Cum benigno benignum te exhibebis, *Psal.* 18. 26.

חָסִיד masc. *Benignus*, *Beneficus*, *Misericors*: Item, *Sanctus*, qui piè & sanctè vivit, si de hominibus dicatur, & erga alios Beneficus est: כִּי גָמַר חָסִיד Nam defiit beneficus, *Psal.* 12. 2. אָבַד חָסִיד Periit beneficus, *Mich.* 7. *vers.* 2. אִישׁ חָסִיד Vir benignus, misericors, *Proverbior.* 11. 17. מִגּוֹי לֹא חָסִיד A gente non benigna, id est, maligna, crudeli, immisericordi, *Psalm.* 43. 1. כִּי חָסִיד אֲנִי Nam benignus ego sum, *Jer.* 3. 12. *Aff.* לְאִישׁ חֲסִידֶךָ Viro benefico tuo, vel sancto tuo, *Deut.* 33. *vers.* 8. לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ Non permittes sanctum tuum, vel benignum tuum, erga quem tu benignus es, *Psalm.* 16. 10. *Plural.* בִּקְהַל חֲסִידִים In congregatione sanctorum, *Psal.* 149. 1. לֹא יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו Non derelinquet sanctos suos, *Psal.* 37. 28.

חֲסִידָה f. *Ciconia*, *Jer.* 8. 7. à Beneficientia: nam genetricum senectam ciconiæ invicem educant: colla inter avolandum imponunt præcedentibus: fessos duces ad terga recipiunt, scribit Plin. *lib.* 10. *c.* 23. *Apud Talm.* in *Cholin*, *c.* 3. *f.* 63. legitur: *Quare vocatur nomen ejus* חֲסִידָה? *Eo quòd exercet* חֲסִידוּת *beneficentiam erga socios suos*, *alimentum cum illis communicando*, ut Scholiastes addit.

חֲנִינָה f. *Gratia*, *Jer.* 16. 13.

תְּחִנָּה f. *Precatio*, *Deprecatio*, *Supplicatio*, 1 *Reg.* 8. 54. *Constr.* אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ Ad depecationem servi tui, Ibid. *vers.* 30. *Aff.* וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ Et ad precationem ejus, Ibid. *v.*28. *Plural. cum Aff.* וְאֶת תְּחִנֹּתֵיהֶם Et deprecationes eorum, 2 *Chron.* 6. 39.

תַּחֲנוּנִים m. p. *Deprecationes*, *Preces*, *Zachar.*12.10. *Constr.* תַּחֲנוּנֵי, *Jer.*3.21. *Aff.* וְאֶל תַּחֲנוּנָיו Et ad deprecationes ejus, *Dan.*9.17. *Fœmin.* בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי Voci deprecationum mearum, *Psal.*86.6.

חָנֵף *Contaminatus*, *Profanatus fuit*, *Profanè egit*, *Profanus fuit*: & interdum activè, *Contaminavit*, *Profanavit*: *Hypocrisi uti*, *Hypocritam agere*. *Præt.* חָנֵפוּ Prophani sunt, prophanè agunt, *Jer.* 23. 11. וְהָאָרֶץ חָנְפָה Etiam ipsa terra contaminata vel prophanata est, *Jesa.* 24. 5. *Infin.* חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ Contaminando contaminaretur terra ista, *Jer.* 3. 1. וַיַּחֲנִף אֶת־הָאָרֶץ Et contaminavit terram, *Jer.*3.9. *Hiph.* יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ Contaminabit terram, *Num.*35.33. יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת Contaminabit, hypocrisin exercebit blanditiis, *Dan.*11.32.

חָנֵף m. *Profanus*, *Impurus*: *Hypocrita*: כֻּלּוֹ חָנֵף Totus est hypocrita, *Jes.*9.17. *Plur.* חֲנֵפִים Hypocritæ, *Jes.*33.14. *Constr.* חַנְפֵי לֵב Hypocritæ corde, *Job.* 36. 13.

חֹנֶף m. *Hypocrisis*, *Jesa.*32.6.

חֲנֻפָּה f. *Idem*, *Jer.*23.15.

חָנַק *Pih. Strangulavit*: *Particip.* מְחַנֵּק לְלִבְאֹתָיו Strangulans leunculis suis, *Nah.* 2. 11. *Niph. Futur.* וַיֵּחָנַק Et strangulavit se, 2 *Sam.*17.23.

מַחֲנָק m. *Strangulatio*, *Job.*7.15.

חֶסֶד m. *Benignitas*, *Beneficentia*, *Beneficium*, *Miseri cordia*: Significat id boni, quod gratuitò fit. Item, *Probrum*, ex Chaldaicæ linguæ usu, ubi pro חֶרְפָּה poni solet: עֹשֶׂה חֶסֶד Exercens benignitatem, *Deut.* 5. *v.* 10. חֶסֶד הוּא Probrum est, *Lev.* 20. 17. וְחֶסֶד לְאֻמִּים

Et

חסף חֲסַף Chald. Lutum, *propriè figuli*, Argilla, Testa argillacea : מִנְּהֵין דִּי חֲסַף *Ex eis, id est, partim ex luto*, *Dan*. 2. 3. דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא *Ex ferro & ex luto, id est, ferreos & luteos*, *v*. 34.

*מְחֻסְפָּס m. *Rotundum*, *Exod*. 16. 14. *id est*, עָגוֹל juxta Ab. Esram.

חסר *Defuit, Defecit, Destitutus fuit, Caruit, Eguit, Indiguit : Præter*. לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר Non eguisti ullâ re, non defuit tibi quidquam, *Deut*. 2. 7. חָסַרְנוּ כֹל Eguimus omnibus, *Jerem*. 44. 18. *Infinit*. הָלוֹךְ וְחָסוֹר Eundo & deficiendo, *Gen*. 8. 5. id est, magis magisque deficiebant & minuebantur. *Pih*. חִסֵּר *Destituit, Defraudavit, Minuit, Imminuit*. *Partic*. וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה Destituo animam meam bono, *Eccles*. 4. 8. *Futur*. וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט Et deficere fecisti eum parum ab angelis, *Psal*. 8. 6. i. e. minorem paulisper fecisti eum. *Hiph*. *Præter*. הַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר Qui minus colligebat, non eguit, *Ex*. 16. 18. *Futur*. וּמַשְׁקֶה צָמֵא יַחְסִיר Et potum sitientis deficere facit, id est, subtrahit, *Jesa*. 32. 6.

חֹסֶר m. *Inopia, Penuria, Defectus* : וְחֹסֶר לֶחֶם Et penuria panis, *Hamos* 4. 6. וּבְחֹסֶר כֹּל Et in penuria omnium rerum, *Deut*. 28. 48.

חֲסַר *Idem : Constr*. בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ Defectu animi, dementiâ moriuntur, *Prov*. 10. 21. Et adjectivè, ut sequitur:

חֶסֶר m. *Idem*, *Job*. 30. 3. כִּי חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ Quòd inopia obveniet ei, *Prov*. 28. 22.

חָסֵר m. *Deficiens, Destitutus, Carens, Egens, Indigens* ; מָה־אַתָּה חָסֵר עִמִּי Cujus tu indigens es apud me? 1 *Reg*. 11. 22. *Constr*. וַחֲסַר לָחֶם Aut carens vel indigens pane, 2 *Sam*. 3. 29.

חַסִּיר Chald. Idem : וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר *Et inventus es deficiens*, *Dan*. 5. 27.

חֶסְרוֹן m. *Defectus*. *Eccles*. 1. 15.

מַחְסוֹר m. *Egestas, Indigentia, Penuria*, *Jud*. 18. *v*. 10.

Aff.

חָסָה *Confugit, Recepit se* ad aliquem, sub cujus protectione tutus sit, ut pulli sub alis gallinarum, Inde est, *Speravit, Fisus, Confisus est, Spem posuit vel collocavit :* Construitur cum Præposit. בְּ, & quandoq; תַּחַת. *Præterit.* יֶחֱסֶה בּוֹ Et sperabit in eo, Recipiet se ad eum, *Psal.* 64. 11. *Infinit.* לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו Ad recipiendum te sub alas ejus, *Ruth.* 2.12.

חָסוּת f. *Receptus, Refugium, Jes.*30.3.

מַחְסֶה vel מַחֲסֶה m. *Idem :* וּמִבְּלִי מַחְסֶה Et absque perfugio vel obtectione, *Job.*24.8. *Constr.* מַחְסֵה כָזָב Receptum fallaciæ, id est, fallacem, *Jesa.*28.17. *Aff.* מַחְסֵהוּ Receptus ejus, *Psal.* 14. 6.

חָסַל *Absumpsit, Consumpsit : Futur.* כִּי יַחְסְלֶנּוּ Quia consumet illud locusta, *Deut.*28.38.

חָסִיל m. *Bruchus*, ab Absumendo, 1 *Reg.* 8. 37.

חָסַם *Obturavit, Capistravit : Part.* וְחֹסֶמֶת הִיא Et obturat illa, scil. ora vel nares prætereuntium, *Ezech.*39.11. *Futur.* לֹא תַחְסוֹם Ne obturato os, ne capistrato, *Deut.*25.4.

מַחְסוֹם m. *Capistrum, Psal.*39.2.

חֲסַן. *Chald.* Fortis, Robustus fuit : *In Aph.* אַחְסֵן Apprehendit, Possedit. *Præterit.* הֶחֱסִנוּ *Possederunt, Dan.* 7. 22. *Futur.* וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא *Et possidebunt regnum, Dan.* 7. 18.

חִסְנָא *Chald.* Robur, Potentia, *Dan.*2.37. *Aff.* בִּתְקָף חִסְנִי *Robore potentiæ meæ, Dan.*4.27.

חָסִין m. *Robustus, Psal.*89.9.

חָסוֹן m. *Idem, Amos* 2.9. *Jes.*1.31.

חֹסֶן m. *Robur*, *Jesa.* 33. 6. Item, *Thesaurus*, *Opes*, *Facultates*, quæ Robur & firmamentum hominis sunt, *Ezech.* 22. 25. *Proverb.* 15. 6. Hinc *Verbum* in *Niph.* unde *Futurum* לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן Non reponetur-in-thesaurum neque recondetur, *Jesa.* 23. *v.*18. synonima.

Psalm. 19. 6. וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ Et sponsa de thalamo suo, *Joel.* 2. 16.

חָפֵץ *Voluit, Optavit, Desideravit, Deamavit, Delectatus, Oblectatus, Benè affectus fuit : Placuit, Complacuit.* Construitur cum Accusativo & Ablativo mediante præpos. ב. *Præter.* חָפֵץ בְּבַת יַעֲקֹב Deamavit filiam Jacobi, *Gen.* 34. 19. *Fut.* יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ אָרֶז Cùm volet, cauda ejus est ut cedrus, scil. arrecta & immobilis, *Job.* 40. 12. hyperbole : Ab.Esra, יַעֲמִיד *Erigit, Arrigit* caudam suam : R.Levi & Ab.Esra, *Celeriter movet, Motitat,* quasi à חָפַז per commutationem ז & צ, quia sunt literæ homogeneæ.

חָפֵץ m. *Volens, Desiderans, qui delectatur re aliquâ :* לֹא אֵל חָפֵץ רֶשַׁע Non Deus volens improbitatem, *Psal.* 5.5. *Plural.* אֲשֶׁר אַתֶּם חֲפֵצִים Quem vos desideratis, *Mal.* 3. 1. *Constr.* חֲפֵצֵי צִדְקִי Qui delectantur justitiâ meâ, *Psalm.* 35. 27. *Fœm.* בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה Animo cupido, 1 *Paral.* 28. 9.

חֵפֶץ m. *Voluntas, Desiderium, Studium, Delectatio, Oblectatio, Oblectamentum, Optatum : Res, Negotium, Propositum.* Elegantur construitur cum Præposit. ב, ut Verbum ipsum : אֵין חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ בְּמֹהַר Non est oblectatio Regi in dote, 1 *Sam.* 18. 25. לְכָל־חֵפֶץ Omni negotio, *Eccles.* 3. 1. *Aff.* מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ Ut non invenias voluntatem tuam, *Jesa.* 58. 13. id est, obsequaris libidini tuæ, cupita exsequaris : *Plural.* וְכָל־חֲפָצִים Et omnia desideria, quæcunque expetuntur, *Prov.* 8. 11. *Aff.* כָּל־חֲפָצֶיךָ Omnia desideria tua, *Prov.* 3. 15.

חָפַר *Fodit, Effodit, Perfodit :* Metaphoricè : *Pervestigavit, Perscrutatus est :* Item. *Erubuit, Puduit, Pudore perfusus : Probro, ignominiâ affectus aut confusus fuit. Præter.* חָפַר אֹכֶל Pervestigat cibum, *Job.* 39. 32. בּוֹשָׁה וְחָפֵרָה Erubescet & pudebit eam, *Jerem.* 15. 9. *Part.* חֹפֵר גּוּמָּץ Fodiens fossam, *Eccl.* 10. 8. In *Hiph.* nunc transiti-

Aff. כָּל־מַחְסוֹרְךָ עָלַי Omnis penuria tua ſit ſuper me, *Jud.* 19.20. *Plural.* וּמַחְסוֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן Et egeſtates tuæ, id eſt, maxima egeſtas tua, ut vir clypeatus, ſcil. advenit, *Prov.* 24.34.

חָפָה *Texit, Occultavit, Operuit: Præter.* וְחָפוּ רֹאשָׁם Et operient caput ſuum, *Jerem.* 14. 3. *Particip.* רֹאשׁ לוֹ חָפוּי Caput ipſi erat opertum, 2 *Sam.* 15. 30. *Niph. Particip. fœmin.* נֶחְפָּה בַכֶּסֶף Tecta auro, *Pſal.* 68. *v.* 14. Pih. Præter. חִפָּה זָהָב Obtexit auro, 2 *Par.* 3. 9. *Futur. per Apoc.* וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת Et obtexit domum, *v.* 7. *Et cum* א *loco tertiæ radicalis,* וַיְחַפְּאוּ Et occultarunt, 2 *Reg.* 17. 9.

חָפַז *Trepidavit, Contremuit, Acceleravit cum tremore: Infin.* אָמַרְתִּי בְחָפְזִי Dixi in feſtinando me, id eſt, in feſtinatione mea, vel trepidatione, *Pſal.* 31. 23. quâ phraſi Judæi utuntur in fine ſuarum Epiſtolarum, pro eo quod latinè dicimus, Scripſi raptim. *Futur.* וְאַל־תַּחְפְּזוּ Neque trepidate, *Deut.* 20. 3. *Niph. Præter.* נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ Conturbati ſunt, trepidarunt, *Pſ.* 48. 6. Part. נֶחְפָּז לָלֶכֶת Acceleratus ad eundum, 1 *Sam.* 23. 26. i.e. Accelerabat, abitum. *Fut.* יֵחָפֵזוּן Trepidè ſurripuerunt ſe, *Pſal.* 104. 7.

חִפָּזוֹן m. *Feſtinatio, Exod.* 12. 11.

חָפַן חֹפֶן m. *Pugillus, Pugnus. Duale,* מְלֹא חָפְנַיִם Præ plenitudine utriuſque pugni, *Eccl.* 4. 6. *Conſtr.* אֶל־חָפְנֵי In pugnos, *Ezech.* 10. 7. *Aff.* וּמְלֹא חָפְנָיו Et plenitudinem pugillorum ſuorum, id eſt, plenos pugillos ſuos, *Levit.* 16. 12.

חָפַף *Texit, Protexit: Obtexit, Operuit: Particip.* חוֹפֵף עָלָיו Obtegens ſuper eum, id eſt, Protegens, *Deut.* 33. 12.

חוֹף m. *Portus,* quaſi navium Protectio, *Jeſ.* 9. 1.

חַף *Nitidus, Mundus,* Tectus ab immundicie, *Job.* 33. 9.

חֻפָּה f. *Obtectio, Protectio, Jeſ.* 4. 5. Item *Thalamus,* nuptialis propriè: *Affix.* מֵחֻפָּתוֹ De thalamo ſuo, *Pſalm.*

Mutare se, Dissimulare se mutato habitu: Præter. הִתְחַפֵּשׂ Dissimulavit se, 2 *Paral.* 35. 22. *Futur.* יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי Mutavit se vel mutatum est vestimentum meum; *Job.* 30. 18.

חֵפֶשׂ m. *Perscrutatio, Psal.* 64. 7.

חצב *Cecidit, Exscidit, Incîdit:* Præter. יֶקֶב חָצַב Torcular excidit, *Jesa.* 5. 2. *Part. cum* י *paragogico,* חֹצְבִי Cædens, *Jes.* 22. 16. Simile vide in הָפַךְ & אָסַר. *Niph. Futur.* בַּצּוּר יֵחָצְבוּן In rupe exciderentur, *Job.* 19. 24. *Pyh. Præter.* חֻצַּבְתֶּם Excisi istis, *Jesa.* 51. 1. *Hiph. Partic. fœmin.* הַמַּחְצֶבֶת Quæ excîdit, *Jesa.* 51. 9.

מַחְצֵב *Excisio:* וְאַבְנֵי מַחְצֵב Et lapides excisionis, id est, cæduos, 2 *Reg.* 12. 12.

חצה *Dimidiavit, Divisit, Distribuit, Partitus est. Præterit.* וְחָצִיתָ אֶת הַמַּלְקוֹחַ Et divides capturam vel prædam, *Num.* 31. 27. *Niph. Futurum per apocopam,* וַתֵּחָץ Et dividetur, *Dan.* 11. 4.

חֵצִי m. *Dimidium, Pars dimidiata:* In pausâ notatur cum Tzere in penultima, cùm alia similis formæ soleant notari cum Sægol. Sed & à חֳלִי dicitur חֹלִי cum vocali longa: וְאַמָּה וָחֵצִי Et cubitus & dimidius, id est, sesqui cubitus, *Exod.* 25. 10. לֹא הֻגַּד לִי הַחֵצִי Non fuit mihi nunciatum dimidium, 1 *Reg.* 10. 7. *Constr.* בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם *In* medio cæli, *Jos.* 10. 13. *Aff.* חֶצְיוֹ Dimidium ejus, *Jos.* 8. 33.

חֲצוֹת f. *Idem:* כַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה Circiter medium noctis, *Exod.* 11. 4.

מֶחֱצָה f. *Dimidia pars, Num.* 31. 36. *Constr.* מֶחֱצַת הָעֵדָה Dimidia pars cætus, *v.* 43.

מַחֲצִית f. *Idem,* Exod. 30. 13. *Aff.* מַחֲצִיתוֹ Dimidium ejus, *Exod.* 30. 23.

חצן חֹצֶן m. *Brachium, Lacertus: Jesa.* 49. 22. ubi R. Salomon *Alam, Axillam* interpretatur, & sic Targum *Psalm.* 129. *Affix.* חָצְנִי נָעַרְתִּי Lacertum meum excussi, *Neh.* 5. 13. וְחִצְנוֹ Aut lacertum suum, *Psalm.* 129. 7.

quod

transitivum, nunc intransitivum est: *Præter.* הֶחְפִּיר לְבָנוֹן Pudebat Libanum, *Jes.*33.9. *Part.* בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר Filius pudefaciens & probris afficiens, *Prov.* 19. 26. *Futur.* וְיַחְפִּיר Et pudefacit, *Prov.* 13. 5. לֹא תַחְפִּירִי Non eris ignominiâ confusa, *Jes.*54.4.

* חֲפַר פֵּרוֹת f. p. *Talpæ*, *Jes.* 2. 20. ab Effodienda terra sic dictæ. Scribitur ut duæ dictiones, sed opinio mea est, inquit Ab. Esra, esse tantùm unicam. Masorethæ de isto nihil notarunt, חֲפִירָא & per aphæresin פִּירָא *Fossa* apud Talmudicos. Unde חֲפַרְפֵּרָה vel חֲפַרְפֶּרֶת *Talpa.*

חפש חֹפֶשׁ m. *Libertas*, Ezech.27.20. *Aff.* חֻפְשָׁה לֹא נִתַּן־לָהּ Libertas ejus non datur ei, *Lev.*19.20. deficiente Mappik, ut Masorethæ observarunt. Kibbutz est loco Kametz chatuph, pro חָפְשָׁה.

חָפְשִׁי m. *Liber, Manumissus*, *Exod.*21.5. יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם Exibit pro libero gratis, *Exod.* 21. 2. Et sic, לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ Pro libero dimittet eum, *v.* 27. *Plural.* חָפְשִׁים Liberi, *Jes.*58.6.

חָפְשִׁית *Libertas* : בְּבֵית הַחָפְשִׁית In domo libertatis, 2 *Reg.*15.5. id est, liberâ, solitariâ, à reliquis domibus semotâ, juxta legem de leprosis, *Levit.* 13. 46. *Scribitur & חָפְשׁוּת* 2 *Paral.* 26. 21. quod tamen Masorethæ tradunt legendum חָפְשִׁית.

חֻפַּשׁ *Pyh. Libertate donari* : *Præter.* לֹא חֻפָּשָׁה Non fuit libertate donata, *Levit.*19.20.

חפש *Scrutatus, Perscrutatus est, Pervestigavit* : *Partic.* חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי Pervestigans omnia penetralia, *Prov.*20.27. *Niph. Præter.* אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ Quomodo pervestigata sunt, *Obad.* 6. *Pih. Præter.* וְחִפַּשְׂתִּי אֹתוֹ Et perscrutabor eum, 1 *Samuel.*23.23. *Imper.* חַפְּשׂוּ וּרְאוּ Pervestigate & videte, 2 *Regum.* 10. 23. *Pyh. Particip.* חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ Perscrutatio persctutata, *Psal.* 64. 7. *Futur.* יְחֻפַּשׂ אָדָם Pervestigabitur homo, *Prov.* 28. 12. In *Hitph.*

Mutare

ma fœmin. מִן הַחֲצֵרוֹת Ex atriis, *Exod.* 8. 13. *Conſtr.* חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה In atriis domus Domini, 2 *Reg.* 21. 5. *Aff.* חֲצֵרֹתָיו Atria eius, *Pſal.* 100. 4.

חָצִיר m. *Gramen, Fœnum :* Item *Porrum*, quòd Fœno ſive gramini majori ſimile ſit, *Num.* 11. 5. Et ſemel ex præcedentis Nominis ſignificatione, *Atrium*, *Jeſ.* 34. 13. Quidam etiam ſic exponunt *cap.* 35. 7. *Conſtruct.* חֲצִיר גַּגּוֹת Gramen tectorum, *Jeſa.* 37. 27.

חֲצֹצְרָה f. *Tuba*, *Hoſ.* 5. 8. ex geminata ſecundâ radicali: *Plural.* חֲצֹצְרוֹת Tubæ, *Num.* 10. 2. Hinc Partic. ex *Pyh.* לַמְחַצְּצְרִים Clangentibus, q.d. Tubicinantibus, 2 *Paral.* 5. 13. Et Particip. ex Hiphil. וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְרִים Et tubis buccinabant ſive clangebant, 2 *Par.* 29. 28. quod eſt cum צ redundāte, מַחְצְרִים autem eſt pro מַחְצִירִים, cui ſimile in עִיר.

חקה *Imprimere*, *Exprimere*, *Exſculpere*, Et convenit cum חָקַק ſequenti Verbo. *Particip.* מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר Expreſſum in pariete, *Ezech.* 8. 10. *Hithp. Fut.* תִּתְחַקֶּה Imprimeris, *Job.* 13. 27.

ſ. c19. חקק *Deſcripſit*, *Exaravit*, *Expreſſit :* *Incîdit*, *Sculpſit*, *Inſculpſit*, *Exſculpſit :* *Statuit*, *Decrevit :* *Præter.* וְחַקּוֹתָ עָלָיו Et deſcribes ſuper eum, vel incîdes in eum, *Ezech.* 4. 1. *Partic. cum* י *paragogico*, חֹקְקִי בַסֶּלַע Statuens vel deſcribens in petra, *Jeſa.* 22. 16. vide ſimile in חָצַב *Infin. cum Schurek*, בְּחוּקוֹ Quum ſtatueret vel deſcriberet, *Prov.* 8. 27. 29. vide ſimile in עתת. *Pih. Particip.* מְחֹקֵק Decernens, Legiſlator, *Deut.* 33. 21. *Gen.* 49. 10. *Pyh.* מְחֻקָּק Statutum, *Prov.* 31. 5. *Futur.* בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ In libro deſcribantur, *Job.* 19. 23. abſquè Dageſch quaſi à חוק, unde & Infinitivus paulò antè formam habuit.

חֹק m. *Statutum*, *Conſtitutio*, *Decretum*, *Demenſum*, *Præſcriptum*, *Portio*, *Pars ſtatuta*, *Penſum :* *Modus*, *Ratio ;* לִבְלִי־חֹק Præter modum, Immodicè, *Jeſa.* 5. 14. וְחֹק Et penſum

quod est à forma חֵצֶן. Ab. Esra, Oram vestimenti, in Nehem.

חצף *Chald.* Ursit, Acceleravit: *Particip. Aph. fœmin.* מַחְצְפָה *Acceleratus erat, Dan.* 3. 22. *Et cum* ה *characteristico Conjugationis*, מְהַחְצְפָה *Accelerabat, Dan.* 2. 15.

חצץ *Discîdit, Excîdit: Particip.* חֹצֵץ כֻּלּוֹ Excîdens universa ipsa, *Prov.*30.27. scil. herbas. Ab. Esra interpretatur מְקֻבָּץ מְאֻסָּף *Congregata, Collecta*, id est, turmatim procedit. *Pih.* חַצֵּץ *Ejaculari. Partic.* מִקּוֹל מְחַצְצִים A sono vel strepitu sagittas jacientium, id est, sagittariorum, *Jud.*5.11. quæ significatio à Nomine חֵץ *Sagitta*, petita est. *Pyh. Plural.* חֻצָּצוּ Rescissi, Truncati sunt, *Job.*21.21.

חֵץ m. *Sagitta*, à Scindendo: מֵחֵץ A sagitta, *Psalm.*91.5. *Cum* י *paragogico*, יָרָה הַחֵצִי Jaculatus est sagittam, 1 *Samuel.* 20. 36. nam si esset Affixum, Tzade haberet Dagesch: *Aff.* חִצּוֹ Sagitta ejus, *Zach.* 9. 14. *Plural.* וַיִּשְׁלַח חִצִּים Et emittit sagittas, 2 *Sam.*22.15. *Constr.* חִצֵּי גִבּוֹר Sagittæ potentis, *Psal.* 120. 4. *Aff.* חִצֶּיךָ Sagittæ tuæ, *Psal.* 38. 3.

חָצָץ m. *Scrupus, Lapillus, Prov.* 20. 17. quasi Incisum vel Segmentum lapidum dicas: בֶּחָצָץ In scrupis, *Thren.*3. *vers.* 16. *Plural.* חֲצָצִים Sagittæ: *Aff.* חֲצָצֶיךָ Sagittæ tuæ, *Psalm.* 77. 18. [al. *fulgura*, vel *Lapides grandinis.*]

חָצֵר c. Sed sæpius f. *Atrium*: חָצֵר אַחֶרֶת Atrium aliud, 1 *Reg.*7.8. Et masc. הֶחָצֵר הַפְּנִימִי Atrium interius, *Ezech.*40.19. *Constr.* חֲצַר הַמִּשְׁכָּן Atrium tabernaculi, *Exod.*27.9. *Aff.* בַּחֲצֵרוֹ In atrio ejus, 2 *Sam.*17.18. *Pluraliter*, חֲצֵרִים *Atria*; Item *Villæ* absque muro: בָּתֵּי הַחֲצֵרִים Domus villarum, *Levit.* 25. 31. *Constr.* בְּחַצְרֵי In atriis domus Dei, *Neh.*13.7. *Aff.* בַּחֲצֵרֶיךָ In atriis tuis, *Ps.*84.11. וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ Et villas ejus, *Jos.*21.12. *Et forma*

explicat, quæ ſciri nequeunt, niſi exquiſitâ perſcrutatione, vel potiùs, quòd homini minimè ſunt Perſcrutabilia, Deo autem in propatulo.

חרב *Siccatus, Exſiccatus fuit: Vaſtatus, Devaſtatus, Deſolatus, In ſolitudinem redactus fuit: Præter.* חָרְבוּ הַמַּיִם Exſiccatæ ſunt aqvæ, *Geneſ.* 8. 13. *Inſin.* חָרֹב יֶחֱרָבוּ Deſolando deſolabuntur, *Jeſa.* 60. *v.* 12. Imper. חֲרֹב Devaſta, vel juxta Kimchi in Comm. Gladio cæde vel tolle, à Nomine חֶרֶב Gladius, *Jerem* 50. 21. Et ſic, חִרְבוּ כָּל־פָּרֶיהָ Gladio tollite omnes juvencos ejus, *verſ.* 27. *Niph. Præter.* הָחֳרֵב נֶחֶרְבוּ Deſolando deſolarunt ſe reges iſti, vel, Digladiando digladiati ſunt, id eſt, mutuis gladiis ſe ſuſtulerunt, ut Kimchi & R. Levi Gerſon interpretantur, 2 *Reg.* 3. 23. *Particip.* עִיר נֶחֱרֶבֶת Civitas deſolata, *Ezech.* 26 *v.* 19. *Pyh. Præter.* אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ Quæ nondum exſiccatæ fuerint, *Jud.* 16. 7. *Hiph.* הֶחֱרִיב *Exſiccavit, Vaſtavit, Deſolavit: Præter.* וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב Et civitates ipſorum deſolavit, *Ezech.* 19. 7. *Particip.* הַמַּחֲרֶבֶת יָם Exſiccans mare, *Jeſa.* 51. 10. *Hoph. Præter.* הָחֳרָבָה Vaſtata eſt, *Ezech.* 26. 2. *Chald.* הָחָרְבַת *Devaſtata eſt, Eſr.* 4 15. *Partic.* עָרִים מָחֳרָבוֹת Civitates vaſtatæ, *Ezech.* 29. 12. *Inſin.* fuit in *Niph.*

חָרֵב m. *Siccus, Vaſtus, Deſolatus:* חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם Vaſtus eſt abſqve homine, ut nullus homo ibi ſuperſit, *Jer.* 33. 10 *Fœmin.* פַּת חֲרֵבָה Buccella ſicca, *Prov.* 17. 1. *Plur.* הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת Urbes deſolatæ, *Ezec.* 36. 35. Chatephkamez eſt pro Chatephpathach.

חֹרֶב m. *Siccitas, Deſolatio, Vaſtitas: Æſtus,* metonymicè ſic dictus, quòd Siccitatis cauſa eſt: בַּיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב Interdiu conſumebat me æſtus, *Gen.* 31. 40. יְהִי־נָא חֹרֶב Sit quæſo ſiccitas, *Jud.* 6. 39. עָרֵי חֹרֶב Civitates deſolationis, id eſt, deſolatæ, *Jeſa.* 61. 4.

חֶרֶב f. *Gladius,* à Vaſtando dictus, ut tradit Aben Eſra

ſum, *Prov.* 31.15. לְחֹק In ſtatutum, *Pſal.* 105.10. אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק Enarrabo in decretum vel ad decretum, *Pſal.* 2. *v.* 7. hoc eſt, ut ſit in ſtatutum & memoriale. Meſſiam, verum Davidis filium, certò venturum, ut explicatur in Cod. Talmudico Succah *cap.* 5. *fol.* 52. aut אֶל idem eſt quod Articulus אֵת, ut Kimchi ſcribit in libro Radicum. *Aff.* חֻקּוֹ Statutum ſuum, *Prov.* 8.29. Et *aliter*, חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ In ſtatutam partem tuam vel demenſum tuum, & demenſum filiorũ tuorũ, *Lev.* 10.14. Dageſch ejecto [pro חָקְּךָ vel חֻקְּךָ] *Plural.* חֻקִּים Statuta, Decreta, *Deut.* 4.5. *Conſtr.* חֻקֵּי אֱלֹהִים Statuta Dei, *Exo.* 18.16. *Aff.* וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו Et obſervabis ſtatuta ejus, *Deut.* 4 40.

חֻקָּה f. *Idem, Num.* 9 14 *Conſtr.* לְחֻקַּת עוֹלָם In ſtatutum perpetuum, *Num.* 10.8. *Plural.* בְּחֻקּוֹת הַגּוֹי In ſtatutis gentis, *Lev.* 20. 23. *Aff.* כְּכָל־חֻקֹּתָיו Secundum omnia ſtatuta ejus, *Num.* 9.3.

חִקְקִים m. p. *Statuta : Conſtr.* חִקְקֵי־אָוֶן Statuta iniquitatis, id eſt, iniqua, *Jeſ.* 10.1.

חָקַר *Inveſtigavit, Perveſtigavit, Scrutatus, Perſcrutatus eſt : Præter.* וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ Et inquires & perveſtigabis, *Deut.* 13. 14. *Particip.* חֹקֵר לֵב Scrutans cor, *Jerem.* 17. 10. *Niph. Præter.* לֹא נֶחְקַר Non perveſtigatum eſt, 1 *Reg.* 7.47. *Futur.* כִּי לֹא יֵחָקֵר Quia non perveſtigabitur, *Jer.* 46. 23. *Pih. Præter.* וְחִקֵּר Et ſcrutatus eſt, *Eccleſ.* 12.9.

חֵקֶר m. *Perſcrutatio, Perveſtigatio :* אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ Non eſt perveſtigatio prudentiæ ejus, *Jeſ.* 40. 28. Phraſis in Inſcriptionibus Epiſtolarum apud Judæos uſitatiſſima, pro, Prudentiſſimo : *Plural. Conſtr.* גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב Magni ſcrutationibus animi, *Jud.* 5. 16. id eſt, mente ſagaciſſimi.

מֶחְקָרִים m. p. *Scrutationes : Conſtruct.* מֶחְקְרֵי־אָרֶץ Perveſtigationes terræ, *Pſal.* 95. 4. id eſt, תַּחְתִּיּוֹת Ima, infima fundamenta vel penetralia terræ, ut Aben Eſra explicat,

gitur 2 *Sam.*22.46. וְיַחְגְּרוּ Et accingent se, vel, accincti excurrent, quasi à חָגַר, sed videtur idem esse cum hoc חָרַג, ita ut internus animi tremor, voce externâ literis transpositâ, significatus sit. Hinc Chald. חַרְגָּא Horror, Trepidatio: חַרְגַּת מוֹתָא Horror mortis, *Deut.* 32. 25. חַרְגַּת כַּפְנָא Horror famis, *Thren.*1.20.

* חַרְגֹּל m. *Cantharus*, juxta quosdam, Locustæ species, *Levit.*11.22. De quatuor Locustæ speciebus hoc loco ad esum concessis, prolixè disputatur à Sapientibus Talmudicis, Cod. Cholin, *cap.* 3. *fol.* 65. & seqq.

חָרַד *Tremuit, Contremuit, Trepidavit, Perterritus, Exterritus fuit: Solicitus fuit, Trepidè accurrit*: atque sic construitur cum Præposit. אֶל & אַחַר. Præterit. וְחָרַד וּפָחַד Trepidabitque & pavebit, *Jesa.* 19. *vers.* 16. חָרְדוּ אַחֲרָיו Trepidi currunt post eum, 1 *Sam.* 13. 7. חָרַדְתְּ אֵלֵינוּ Solicita fuisti erga nos, 2 *Regum.* 4. 13. *Hiph.* הֶחֱרִיד *Deterruit, Exterruit, Perterruit, Perterrefecit, Perculit*: Præterit. וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ Perterrefaciam eum, 2 *Sam.*17.2.

חָרֵד m. *Trepidus*: לִבּוֹ חָרֵד Animus ejus erat trepidus, 1 *Sam.*4.13. *Plural.* הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ Qui trepidi estis vel trepidatis ad verbum ejus, *Jes.* 66. 5.

חֲרָדָה f. *Tremor, Trepidatio, Solicitudo*; ac frequenter additur Verbo suo: וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה Et contremuit Isaac tremore magno, *Gen.*27.33. אֵת כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת Totâ solicitudine istâ, 2 *Reg.*4.13. *Constr.* לְחֶרְדַּת אֱלֹהִים In trepidationem Dei, 1 *Sam.*14.15. id est, maximam: quidquid enim in suo genere summum, id Hebræi Divinum appellant: vide *Jonæ* 3. 3. *Psalm.*36.7. & infrà in פָּתַל. *Plural.* חֲרָדוֹת Trepidationes, *Ezech.*26.16.

חָרָה *Arsit, Exarsit irâ, Irâ accensus fuit*; & Iræ vocabulum ferè semper adjunctum habet: ubi autem desideratur, subaudiendum est. Regit Accusati-

Exod. 20. 25. Sumitur autem latè, ut Latinis Ferrum: unde eſt *Culter*, *Joſ.*5.2. *Cælum*, ſculpendi inſtrumentum, vel *Malleus* aut *Scalprum* ad expoliendum, *Exod.*20.25. *Rutrum*, 2 *Par.*34.6. כְּחֶרֶב חַדָּה Sicut gladium acutum, *Jeſa.* 49. 2. אִישׁ חַרְבּוֹ Quiſque gladium ſuum, *Gen.* 34. *v.* 25. *Plural.* מִפְּנֵי חֲרָבוֹת Propter gladios, *Jeſa.*21.15. *Conſtr.* חַרְבוֹת צֻרִים Gladios ſive cultros acierum, id eſt, acutos, *Joſ.* 5. 2. *Aff.* בְּחַרְבוֹתָיו Cultris ſuis dirutoriis, *Ezech.*26.9. id eſt, ferramentis mucronatis, quibus muri deſtruuntur: Kimchi in Comm. Malleis acuminatis, quibus lapides diffringuntur.

חָרָבָה f. *Siccitas*, *Siccum*, *Locus ſiccus*: eſtque formæ בַּקָּשָׁה, & primum Kametz eſt propter Dageſch ejectum: בֶּחָרָבָה In ſicco, *Geneſ.* 7. 22. לֶחָרָבָה In ſiccum, *Exod.* 14. 21.

חָרְבָּה f. *Vaſtitas*; Plural. עַל־חֳרָבוֹת נוֹשָׁבוֹת Contra vaſtitates ſeu loca vaſta habitata, *Ezech.* 38. 12. quæ ſcilicet antea fuerunt vaſta; nunc rurſum à quibuſdam inhabitantur, ut Kimchi & R. Salom. interpretantur: בֶּחֳרָבוֹת In locis vaſtis, *Ezech.* 13. 4. הֶחֳרָבוֹת Vaſtitates iſtæ, Loca vaſta iſta, *Ezech.* 36. 33. Kimchi hoc vult eſſe adjectivum, idem quod הֶחֳרֵבוֹת quod antè in חָרֵב poſitum.

חָרְבָּה f. *Vaſtatio*, *Deſolatio*: לְשַׁמָּה וְחָרְבָּה In deſolationem & vaſtitatem, *Ezech.* 29. 9. *Plurale ſcribitur ſemper cum* ב *leni ſive aſpirato*: חָרְבוֹת Vaſtitates Jeruſalem, *Jeſ.*5.29. לְחָרְבוֹת חֹרֶב In vaſtitates deſolationis, id eſt, deſolatiſſimas, *Ezech.* 29. 10. Plural. כָּל־חָרְבוֹתֶיהָ Omnes vaſtitates ejus, *Jeſa.* 51. 3.

חֲרָבוֹנִים m. p. *Siccitates*: *Conſtr.* בְּחַרְבוֹנֵי קָיִץ In ſiccitates æſtatis, id eſt, æſtivas, *Pſal.*32.4.

חָרַג *Horruit*, *Contremuit*: *Futur.* וְיַחְרְגוּ Et horreſcunt, Contremiſcunt, cum tremore prodeunt vel proſpiciunt è clauſuris ſuis, *Pſal.*18.46. Pro hoc legitur

gra bis, &c. Extant hæc in præfatione libri עֲקֵדַת יִצְחָק. Et apud Talmudicos priſcos: מַחֲרוּזוֹת שֶׁל דָּגִים *Faſciculi piſcium*, piſces ordine in vimen collecti, in Cod. Bava mezia, *cap.* 2. in principio *cap.* & *fol.* 23. Hinc intelligitur, quare apud Grammaticos dicatur, חָרוּז Verſus Rhythmicus, *Plural.* חֲרוּזִים.

חֶרֶט m. *Cælum,* ſculptorium inſtrumentum, *Exod.* 32. *v.* 4. *Stylus ſcriptorius, Jeſa.* 8. 1. *Plur.* חֲרִיטִים *Loculi:* בִּשְׁנֵי חֲרִטִים In duobus loculis, 2 *Reg.* 5. 23. Itèm, *Aciaria, Jeſ.* 3. 22. ornamenta muliebria, quæ aciculis affiguntur: aut *Loculi,* juxta præcedentem ſignificationem. Nam & cum his mulieres ſuperbiunt.

* חַרְטוֹם m. *Chald.* Magus, *Dan* 2. 10. *Plur.* חַרְטֻמִּין *Magi, v.* 2. & חַרְטֻמַּיָּא *Dan* 4. 4. *Ab. Eſra, Dan.* 2. *ſcribit eſſe* חַכְמֵי הַתּוֹלָדוֹת *Genethliacos.* Et ſic Hebr. חַרְטֻמִּים Magi, *Dan.* 1. 20 & 2. 2. *Conſtr.* חַרְטֻמֵּי *Gen.* 41. 8. [Quibuſdam eſſe à חר *foramen,* & טום *obſtruere*; quòd per foramina obſtruſa muſſitent, & incantationes faciant Magi.]

חֲרַךְ *Chald.* Aduſſit, Ambuſſit, Inuſſit, *in Targum frequens: Hithp. Præter.* לָא הִתְחָרַךְ *Non fuit aduſtus, Dan.* 3. 27. Hebraicè Futurum ex Kal, לֹא־יַחֲרֹךְ Non aduret, aſſando ſcil. *Prov.* 12. 27.

חֲרַכִּים m. p. *Clathri, Cancelli, Cant.* 2. 9. ſignificatio etiam Chaldaica eſt. Nam. חֲרַכָּא *Feneſtra,* idem quod Hebraicè חַלּוֹן.

חרל חָרוּל m. *Urtica, Soph.* 2. 9. תַּחַת חָרוּל Sub urticis *Job.* 30. 7. Aben Eſra & R. Levi, Sub ſpinis: *Plural.* חֲרֻלִּים Urticæ, *Prov.* 24. 31.

חרם *Hih.* הֶחֱרִים *Anathematizavit, Anathemate vel Anathemati, Internecioni, Perditioni devovit, Diſperdidit: Conſecravit, Devotum effecit: Præter.* הֶחֱרִים Internecioni devovit eos, *Joſ.* 11. 12. וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה Et anathemate devovebo quæſtum eorum Domino, *Mich.* 4. 13. *Futur.* כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יָחֳרַם Omne devotum,

vum personæ, communiter cum Præpositione ב: Impersonaliter vel reciprocè usurpatum, construitur cum Dativo. *Præter.* וַיִּחַר אַף יְהוָה בָּעָם Ira Domini accensa est in populum, *Num.* 11. 33. הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ An bene vel justè accenditur tibi, scil. אַף Ira, satisne rectè irasceris? *Jonæ.*4.9. *Futur. per Apocopam,* אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי Ne quæso accendatur (ira) Domino meo, Ne ægrè ferat Dominus meus, *Gen.* 18. 30. *Niph. Præter.* נִחֲרוּ־בִי Accensi sunt irâ contra me, *Cant.*1.6. quod & à חָרַר esse potest. *Partic.* הַנֶּחֱרִים בָּךְ Qui exardescunt (irâ) contra te, *Jesa.* 41. 11. *Hiph. Præter.* הֶחֱרָה Exarsit vel Accendit, scil. animum suum, *Neh.* 3. 20. hîc in bonum sumitur, & est studii ardentis, non iræ. *Fut. per Apocopam.* וַיִּחַר עָלַי אַפּוֹ Et accendit contra me iram suam, *Job.* 19. *vers.* 11. *Hithp. Futur. per Apocopam,* אַל־תִּתְחַר Ne irâ accendaris, *Preverb.* 24. *vers.* 19. Sic *Psalm.* 37. *vers.* 1. 8.

חֳרִי m. *Æstus:* מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה Quid (sibi vult) æstus iræ istius maximæ? *Deut.* 29. 24. בָּחֳרִי־אָף In æstu iræ, *Exod.* 11. 8.

חָרוֹן m. *Æstus iræ, Ardens ira; Construct.* חֲרוֹן אַפּוֹ Æstum iræ suæ, *Psalm.* 78. 49. *Aff.* חֲרֹנְךָ Ardentem iram tuam, *Exod.* 15. 7. At, כְּמוֹ חַי כְּמוֹ חָרוֹן Sicut vivum, sic adustum, vel. siccum ut aridum perdet, *Psal.* 58. 10. juxta quosdam.

חרז Unde Nomen Plur. חֲרוּזִים m. *Torques. Cant.* 1. *v.* 10. Propriè sic Hebræis vocantur margaritæ, & similia monilia filo indita; nam חָרַז *Filo indere,* apud Rabbinos, *Germ.* Anreyhen, Anfassen. Unde illud Rabbinorum, אִית דְּיָדַע לְמִחְרַז וְלָא יָדַע לְמִקְבַּח *Est qui novit filo indere, & non novit perforare,* scil. margaritas: *alius novit perforare, & non novit filo indere, &c.* Item: *Vidi quòd filius Assai sedebat,* וְחוֹרֵז *Et colligebat* (scil. torquem pulchrè dictorum) *ex Lege, Prophetis & Hagiographis, &c.*

probranti mihi rem aliquam, *Prov.* 27. 11. *Futurum*, לֹא יֶחֱרַף Non probrosè habebit, vel, Probro exponet me, aut Probrosè aget, *Job.* 27. 6. עָלָיו תֶּחֱרַף Super eum hyemabit, *Jesa.* 18. 8. *Niph. Particip. fœmin.* שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ Ancilla despecta alicui, Probro cujusque exposita, *Levit.* 19. 20. Plerique Hebræorum idem volunt esse quod *Desponsata*. Inde & Talmudicis, חרופה Desponsata. Aben Esra eam expositionem improbat, ac probat priorem. Pih. Præter. חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת Probrosè exponit animam suam ad moriendum, id est, vitam periculo mortis exponit, eam quasi nihili æstimans, *Judic.* 5. 18. אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ Quem probris affecisti, 1 *Samuel.* 17. 45. *Infinit.* בְּחָרְפָם בַּפְּלִשְׁתִּים Quum probra conjicerent in Philistæos, 2 *Sam.* 23. 9. illis insultando, pugnam offerendo. Vel בְּחָרְפָם id est, בְּחָרֵף נַפְשָׁם Quum probrosè exponerent vitam suam, ut in præcedenti loco. Vel, Quum acuerent se in Philistæos, ex usu Verbi Chaldaico. Est ex hac conjugatione, quia Kametz, sub ח accentu junctum, longum est, indicatque compensationem Dagesch. Accentu absente, potest esse ex Kal, & tum Kametz est breve, id est, Kametz chatuph.

חֹרֶף m. *Hyems*, quasi Probrum terræ dicta: nam dehonestat & quasi Probro afficit terram, virorem & splendorem omnem ab illa auferendo: Item *Juventus*, *Adolescentia*, quasi Aetas præcox: Nam חֲרָפַי Præcocia, *Ecclesi.* 11. 2. in Targum Veneto: aut quòd multa Probrosè committit: וְקַיִץ וָחֹרֶף Et æstas & hyems, *Gen.* 8. 22. מֵחֹרֶף Propter hyemem, *Prov.* 20. 4. *Aff.* juxta aliam significationem, בִּימֵי חָרְפִּי In diebus pueritiæ vel juventutis meæ, *Job.* 29. 4. juxta plerosque Hebræos: Quidam, *In diebus hybernorum meorum*, dum scil, in hybernis stationibus quiescerem, Deo, tanquam duce meo, mihi de omnibus necessariis prospiciente.

votum, quod devoverit quis Domino, *Levit.* 27. 28. פֶּן־תַּחֲרִימוּ Ne anathemazite, id est, ne rapite vel attingite anathema, ut Kimchi explicat, *Josua* 6. 18. Alii passivè, Ne fiatis anathema, vel, Ne efficiatis vos ipsos anathema. *Hoph. Futur.* יָחֳרָם Ut anathema perditor, *Exod.* 22. 20.

חֵרֶם vel חֶרֶם m. *Devotum, Res devota, Anathema:* כָּל־חֵרֶם Omne devotum, *Num.* 18. 14. וְחֵרֶם Et anathema non erit amplius, *Zach.* 14. 11. Cum quinque punctis, est etiam *Sagena, Plagæ, Rete:* יָצוּדוּ חֵרֶם Venantur plagis, *Mich.* 7. 2. *Aff.* בְּחֶרְמוֹ Plagis suis, *Hab.* 1. *v.* 15. עַל־עַם חֶרְמִי Super populum anathematis mei, quem scil. internecioni devovi, *Jes.* 34. 5. *Plural.* מְצוֹדִים וַחֲרָמִים Retia & plagæ, *Eccles.* 7. 27.

חָרוּם m. *Curtus membris, Lev.* 21. 18. & opponitur ipsi שָׂרוּעַ Superfluus membris, aut habens unum altero majus, ut Aben Esra notat. R. Salomon & alii exponunt *Simum*, qui nasum habet nimis depressum, sed generalius est.

* חֶרְמֵשׁ m. *Falx messorum;* מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה Ex quo cœperit esse falx in segete, *Deut.* 16. 9.

חרס m. *Sol:* sic dictus, quòd calore suo faciat terram aridam & siccam, instar חֶרֶשׂ testæ juxta illud: Aruit כַּחֶרֶשׂ tanquam testa virtus mea, *Psal.* 22. *v.* 16. מִלְמַעְלֵה הֶחָרֶס A supra solem, *Jud.* 8. 13. id est, Ante ortum vel ascensum solis. *Cum* ה *paragogico*, בְּטֶרֶם יָבוֹא הַחַרְסָה Antequam occumberet sol, *Jud.* 14. 18. Item *Prurigo*, scabiei species, *Deut.* 28. 27. [quòd eam scalpant בַּחֶרֶשׂ testâ.]

חַרְסִית f. *Solaris:* שַׁעַר הַחַרְסוּת Porta solaris, i.e. orientalis, *Jer.* 19. 2. scribitur cum ו, sed legitur per י.

חרף *Exprobravit, Probris affecit, Probro exposuit.* Semel est *Hyemare*, ex significatione Nominis derivati. *Particip.* חוֹרְפִי Probris afficienti me, vel Exprobranti

nebatur massa ferrea gravandi causâ: Trahebatur à bobus super trituram, atque ita frumentum excutiebatur, stramenque redigebatur in paleam, Cod. Menachoth *c.*3.*f.*22. & Cod. Sebbachim, *c.* 14. *f.* 116. בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ In valle decisa vel definita, *Joel.*3.14. [*al.* 4.6.] nempe ad judicium exercendum, pro populo Dei, & in excidium impiorum; vel *Valle tribule*, id est, in qua triturandi impii; aut, *Valle excidii*: רְחוֹב וְחָרוּץ Platea & fossa, *Dan.*9.25. Sic Rabbinis חֲרִיצָה Fossa: מֵחָרוּץ נִבְחָר Præ auro selecto, *Prov.* 8. 10. ab Effodiendo; quia è terræ penetralibus Exscinditur: vide זָהָב suprà. וְהוֹן אָדָם יָקָר חָרוּץ Et substantia hominis strenui, pretiosa est, *Prov.* 12. 27. per transpositionem verborum. Cohærent enim אָדָם חָרוּץ ut Kimchi in libro Rad. notat; aut secundum R. Levi, Substantia hominis pretiosi (non scil. dolosi aut ignavi) aurum est, id est, optima, solida & durabilis: יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי טִיט Substernit excisum vel exacutum quodq; in luto, *Job.*41.21. nempe in abysso & profundo maris, ubi lutum est: Vult dicere, Exacutæ petræ sunt balenis ut testa, acuminata sunt ipsis ut obtusa, substernunt ea sibi, & securè illis in profundo maris incumbunt, ut Ab. Esra & R. Levi enarrant: *Plurale*, וְיַד חָרוּצִים Et manus sedulorum ditat, *Prov.*10.4. & sic *Prov.*13.4. Est formæ dagessatæ תַּנּוּר: ideò retinet Kametz.

חֲרִיצִים m. p. *Tribulæ*: *Casei*, quasi Excisiones è lacte dicas: *Construct.* חֲרִיצֵי הֶחָלָב Caseos lactis, 1 *Sam.*17.18. וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל Et tribulis ferreis, 2 *Sam.* 12. 31. quæ ad supplicia sontium adhibitæ fuerunt. *Et formæ fœm.* בַּחֲרֻצוֹת הַבַּרְזֶל In tribulis ferreis, *Amos.* 1. 3.

חֲרַץ *Chald.* Lumbi: *Aff.* קִטְרֵי חַרְצֵהּ *Cingula lumborum ejus*, *Dan.* 5. 6. *pro* חַרְצוֹהִי *sic enim* ה *aliquando pluralibus additur: vide Grammaticam nostram Chaldaicam.*

*חַרְצַב *Plural.* חַרְצֻבּוֹת f. p. *Nexus*, *Vincula*, *Colligationes*:

חֶרְפָּה f. *Probrum, Opprobrium*: חֶרְפָּה הוּא לָנוּ Probro hoc nobis eſt, *Gen.* 34. 14. *Conſtr.* וְחֶרְפַּת עַמּוֹ Et probrum populi ſui, *Jeſa.* 25. 8. *Aff.* אָסַף חֶרְפָּתֵנוּ Aufer probrum noſtrum, *Jeſ.* 4. 1. *Plur.* וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי Et fuit in probra mihi, *Pſalm.* 69. 11. id eſt, in ſummum probrum; *Conſtr.* וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ Et opprobria probris afficientium te, *v.* 10.

חרץ *Movit, Motus fuit; vel movit ſe: Decidit, Præcidit, Concidit, Exſcidit: Statuit, Decrevit: Præter.* לֹא חָרַץ Non moverat, *Joſ.* 10. 21. אַתָּה חָרָצְתָּ Tu decidiſti, definiviſti, 1 *Reg.* 20. 40. *Partic. Pahul.* כִּלָּיוֹן חָרוּץ Conſummatio præciſa, deciſa, *Jeſ.* 10. 22. *Plur.* חֲרוּצִים יָמָיו Præciſi, definiti ſunt dies ejus, *Job.* 14. 5. *Fut.* יֶחֱרַץ לְשׁוֹנוֹ כֶּלֶב Movebit canis linguam ſuam, *Exod.* 11. 7. אָז תֶּחֱרָץ Tunc movebis te, 2 *Sam.* 5. 24. *Niph. Partic. fœm.* וְנֶחֱרָצָה Et quidem præciſam, *Jeſa.* 10. 23. נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת Deciſum vel præciſum deſolationum erit, id eſt, deciſa, ſumma deſolatio, *Dan.* 9. 26.

חָרוּץ m. *Exciſus: Sedulus, Induſtrius, Strenuus, Solicitus, Tribula: Foſſa: Aurum*: Nunc adjectivum, nunc ſubſtantivum eſt: לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ In tribulam exciſam recentem, habentem multa ora, id eſt, multas cæſuras, *Jeſa.* 41. 15. לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ Non tribulâ trituratur nigella, *Jeſ.* 28. 27. Intelligenda autem tribula antiqua, quæ trahæ quædam ſpecies erat, alligatis ipſi bobus, juxta illud: *Non obturabis os bovi trituranti, Deut.* 25. 4. Generale eſt מוֹרַג; ſpeciale, חָרוּץ a Cæſuris. Fuit enim tribula, ut ſcribit R. Salomon Jarchi, *Jeſa.* 41. *v.* 15. חֲרִיצִים חֲרִיצִים id eſt, plena cæſuris ſive inciſionibus, inſtar inſtrumenti fabrorum ferrariorum, quod dicitur Lima, & trahebatur ſuper trituram, donec abſcinderentur ſpicæ, ac ſtramen ejus fieret palea. *Apud Talmudicos* legitur, fuiſſe inſtrumentum ligneum ex tigillis factum, plenum clavis ſive dentibus (infernè obtuſis) cui imponebatur

עַל חֹר Super foramen, *Jes.*11.8. *Plural.* מִן הַחֹרִים Ex foraminibus, 1*Sa.*14.11. אֹרְגִים חוֹרָי Texentes foraminosa opera, id est, retia, sive aulæa reticulata, *Jes.* 19.9. Sic R.Sal.& Chaldæus. Ab.Esra, Candidam telam,& sic est à חָוַר. Est autem חוֹרָי pro חוֹרִים, cui simile infrà in חַלּוֹן. *Irregulare & illud,* סַלֵּי חֹרִי Canistra foraminum, *Gen.*40.16. id est, foraminosa, pro חֹרִים. Aut חֹרִי *Foraminosum opus, Foraminosus,* ut חָפְשִׁי *Liber.* R.Sal.explicat, *Canistra candida,* ex decorticatis virgulis, in quibus placentæ & crustulata lautiora deferri solent. Ab. Esra, *Canistra candida,* sc. panis. Hoc usu esset à חָוַר, ut antecedens. *Constr.* חֹרֵי עָפָר In foraminibus vel cavernis terræ, *Job.* 30. 6. *Aff.* חֹרָיו Foramina sua, *Nah.*2.12. בְּחוֹרֵיהֶן In foraminibus suis, *Zach.* 14. 12. *Et cum Schurek,* הָפֵחַ בַּחוּרִים Illaqueando in foraminibus, *Jes.*42.22. Porrò חר per Synechdochen speciei est *Podex,* Foramen ventris posterioris, unde excrementa exeunt: inde per metonymiam, חֹרִים *Excrementa,* appellatione obscænâ. Ubi ergo hoc sensu vocabulum hoc occurrit, ibi Scribæ legendum substituerunt aliud vocabulum in auribus honestius, cujus vocales præcedenti voci subjecerunt: ut, לֶאֱכֹל אֶת־חוֹרָאֵיהֶם Ad comedendum excrementa sua, *Jes.*36.12. quod legendum צוֹאָתָם Egesta sua, quæ vox in margine posita est. Juxta consonas autem legendum fuisset חֹרָאֵיהֶם vel חֹרֵיהֶם nam א adventitium. Vide infrà in טחר.

מַחֲרוּת f. p. *Latrinæ,* loca, ubi excrementa deponuntur. Et hæc vox pronunciatu obscæna: unde alienæ vocales ipsi adjectæ, & alia vox, cujus vocales istæ propriæ, pro ea legitur, quæ idcirco ad marginem posita: ut, וַיְשִׂימֻהוּ לְמוֹחֲרָאוֹת Et disponebant illud in latrinas, 2*Reg.*10.27. legendum, לְמוֹצָאוֹת, quæ vox נקיה יותר honesta & pura magis, ut Hebræi ajunt. Singulare esset מַחוּר formæ מָעוֹן.

חרוונים

nes : חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם Vincula ad mortem ipsorum, *Psal.*73.4. פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע Solvendo nexus improbitatis, *Jes.* 58.6.

* חרצן חַרְצַנִּים m. p. *Nuclei acinorum*, *Num.*6.4.

חָרַק *Frenduit, Striduit: Præterit.* חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו Frendit contra me dentibus suis, *Job.* 16.9.

חָרַר *Exarsit, Exustus, Adustus, Ustulatus fuit: Præt.* חָרָה מִנִּי חֹרֶב Exarsit præ siccitate, *Job.* 30. 30. וְחָרָה נְחֻשְׁתָּהּ Et exuratur ærugo ejus, *Ezech.* 24. 11. quæ hinc sunt propter accentum in penultima: עַל כֵּן חָרוּ Idcirco exardescent, *Jesa.* 24. 6. *Niph. Præter.* נָחַר מַפֻּחַ Exardescit follis, *Jer.*6.29. vel, Exsiccatur, Exarescit. Nam ardorem & æstum siccitas sequitur. *Et cum Chirek sub Nun,* נִחַר גְּרוֹנִי Exsiccatur guttur meum, *Psal.* 69.4. *Fut.* וַיֵּחַר Et ustulatus est, *Ezech.*15.5. *Pih.* ex geminata prima radicali. *Infin.* לְחַרְחַר Ad accendendum, *Prov.*26.21.

חַרְחֻר masc. *Adustio, Inflammatio: Febris ardens*, *Deuter.* 28 22.

חֲרֵרִים m. p. *Siccitates, Loca sicca*, *Jer.*17.6.

חֹרִים & חוֹרִים m. p. *Liberi, Ingenui, Nobiles, Illustres:* בֶּן־חוֹרִים Filus ingenuorum, *Eccles.* 10. 17. וָאֹמַר אֶל הַחֹרִים Et dixi ad nobiliores, *Neh.*4.19. sic 5.7. *Constr.* חֹרֵי יְהוּדָה Liberi clarissimi Jehudæ, *Nehem.* 6. 17. *Aff.* חֹרֶיהָ Liberos nobilissimos ejus, *Jes.*34.12. Huc revocamus, quia חָרַר Chaldæis & Syris est, *Liberum efficere, Libertare donare:* חָרְרָךְ Liberavit te, *Rom.* 8. 32. יְחָרֵר כוֹן In libertatem asseret vos, *Joh.* 8. 32. אֲרֵי לָא אִתְחָרְרָה Non enim libertate donata est, *Levit.*19.20.

חר *Foramen, Caverna.* Huc pertinet; nam Chaldaicè dicitur חוֹרָא & חֲרוּרָא. Syrè חֲרוּרָא *Matth.* 19. 24. *Apud Talmudicos*, מחט שניטל חרורה *Acus cujus ablatum est foramen.* Vulgò referunt ad חור, ex Quiesc. secunda. Hinc ergo וַיִּקֹּב חֹר Et perforavit foramen, 2 *Reg.* 12.9.

על

וְחָרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֶבֶן Fabros lignarios & fabros lapidum, id est, latomos, 2 *Sam.* 5. 11. Cùm est ex forma non dagessata, ut דָּבָר, tum primum Kametz mutatur: ut, וַחֲכַם חֲרָשִׁים Et sapientem artificum, id est, peritum artificem, *Jesa.* 3.3.

חֵרֵשׁ m. *Surdus*: כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע Tanquam surdus non audio, *Psal.* 38. 14. *Plur.* הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ O surdi audite, *Jesa.* 42. 18.

חֶרֶשׁ m. *Silentium*, & adverbialiter, *Silenter*, *Clàm*, ut *Jos.* 2 1. [ubi subauditur ב] pro בְּחֶרֶשׁ.

חָרִישׁ m. *Aratio*, *Gen.* 45. 6. *Aff.* לַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ Ad arandum arationem suam, 1 *Sam.* 8.12.

חֹרֶשׁ masc. *Sylva*, *Saltus*, *Virgultum*, densum & implexum, faciendæ umbræ commodum, ut Kimchi scribit in Com. *Ezech.* 31.3. הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר Virgulti & rami summi, *Jes.* 17. 9. quod per Tzere scribitur *Cum* ה *locali*, חֹרְשָׁה In sylvam, 1 *Sam.* 23. 16. *Plural.* וּבֶחֳרָשִׁים Et in saltibus, 2 *Par.* 27. 4.

חֲרִישִׁית f. *Silens*: רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית Ventum orientalem silentem, *Jonæ* 4. 8. Sic Chaldaicè, שְׁתִיקָא Silentem, id est, subtilissimum & tenuissimum, qui æstum solis subtilitate suâ magis augebat, quàm ut perspirando corrigeret.

חֲרֹשֶׁת f. *Artificium*, *Fabrefactura*, *Exod.* 31.5. Est & *Proprium nomen loci*, *Jud.* 4. 31.

מַחֲרֵשָׁה f. *Rutrum* vel *Sarculum*: *Aff.* וְאֶת מַחֲרֵשָׁתוֹ Et rutrum suum, 1 *Sam.* 13.20. *Plural.* לַמַּחֲרֵשׁוֹת Pro rutris. *vers.* 21.

מַחֲרֶשֶׁת f. *Vomer*: *Aff.* אֶת־מַחֲרַשְׁתּוֹ Vomerem suum 1 *Sam.* 13. 20.

חֶרֶשׂ m. *Testa*: וּכְלִי חֶרֶשׂ Et vas testæ, id est, testaceum, *Levit.* 6. 28. *Plural. Constr.* אֶת־חַרְשֵׂי Cum testis, *Jesa.* 45. 9. *Affix.* וְאֶת־חֲרָשֶׂיהָ Et testas ejus, *Ezech.* 23. 34.

חֲרְיוֹנִים m. p. *Excrementa columbarum*, 2 *Reg.*6.25. Vox composita, & similiter obscæna. Juxta consonas essent duæ voces חֲרֵי יוֹנִים *Excrementa columbarum*: At quia & hîc חֲרִים obscænum, ut in antecedentibus, ideo legendum substituerunt in margine דִּבְיוֹנִים, de qua vide דָּב. Ita prisci Hebræorum, honestati, in legendo & pronunciando Verbo Dei sancto, consulere voluerunt, ut quæ vocabula in communi & profano usu obscæna, in re sacra aures cujusquam non offenderent. Hinc Traditio, quæ legitur in Cod. Talmudico Megilla, *cap.*3.in fine. כל המקראות הכתובין בתורה לגנאי קורין אותן לשבח: Id est, *Omnes voces, quæ scriptæ sunt in Lege obscænè, legunt eas honestè*. Vide & טְחֹר.

חָרַשׁ *Aravit*: metaphoricè *Exaravit*; *Expressit*, *Impressit*, *Insculpsit*, *Fabricavit vel Fabricatus est*, *Machinatus est*: Item, *Surdum agere*, *Obsurdescere*, *Tacere*, *Conticescere*, *Silere*; sed id in Futuro tantùm, quando in Pathach desinit: *Præterit*. חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים Araverunt aratores, *Psal.*129.3. *Particip*. חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת Fabricans æs, id est, faber ærarius, 1 *Reg*. 7.14. חֹרֵשׁ רָע Fabricatur malum, *Prov*. 6.14. *Plural*. חֹרְשֵׁי טוֹב Fabricantibus bonum, *Prov*. 14.22. *Partic*. *Præterit*. חֲרוּשָׁה Exaratum, id est, inscriptum, insculptum, *Jer*. 17.1. *Futur*. אַל־תֶּחֱרַשׁ Ne surdum agas, *Psalm*. 28. 1. *Niph*. *Futur*. שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ Ut ager arabitur, *Jer*. 26.18. *Hiph*. *Præter*. כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ Cùm tacuerit ei, *Num*.30.15. *Part*. *ex prima significatione*, מַחֲרִישׁ הָרָעָה Tacitè fabricans malum, 1 *Sam*. 23.9. *Hithp*. *Futur*. וַיִּתְחָרְשׁוּ Et tacuerunt, *Jud*. 16.2.

חָרָשׁ m. *Faber*, *Artifex*: מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ Opus manuum artificis, *Deuter*. 27.15. *Constr*. חָרַשׁ בַּרְזֶל Faber ferri, id est, ferrarius, *Jesa*. 44. 12. חָרַשׁ עֵצִים Faber lignorum, lignarius, *v*.13. & Kametz manet, quia est loco ejecti Dagesch, formæ גַּנָּב: *Plural*. חָרָשִׁים Artifices: *Constr*.

אבן

חֶשְׁבֹּנוֹת m. p. *Idem:* חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים Ratiocinia plurima, *Eccles.*7.30. חִשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב Excogitata cogitatione artificis, 2 *Par.*26.15. Est formæ קִלָּשׁוֹן.

מַחֲשָׁבָה vel מַחֲשֶׁבֶת f. *Cogitatio, Excogitatio. Exod.*35.33. *Aff.* מַחֲשַׁבְתּוֹ Cogitatio ejus, *Esth.* 9.25. *Plural.* מַחֲשָׁבוֹת חָשְׁבוּ Excogitaverunt cogitationes, *Jer.*11.19. *Constr.* מַחְשְׁבוֹת רָע Cogitationes mali, *Prov.*15.26. *Aff.* עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ Profundæ sunt cogitationes tuæ, *Psal.* 92. *vers.* 6.

חָשָׁה *Siluit, Tacuit, Mutus fuit: Infin.* עֵת לַחֲשׁוֹת Tempus silendi, *Eccles.*3.7. *Hiph.* הֶחֱשֵׁיתִי *Silui, Psal.*39.3. Et activè, *Part. Plural.* מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם Silentium indixerunt omni populo, Silere jusserunt, Represserunt universum populum, *Neh.*8.11.

חֲשַׁח *Chald.* Opus, Necesse habuit: *Partic. Plural.* לָא חַשְׁחִין אֲנַחְנָא *Non est necesse nobis, id est,* לָא צְרִיכִין, *ut Hebræi exponunt, vel* לָא חוֹשְׁשִׁין *Non sumus soliciti, Dan.*3.16. *Plur. fœm.* וּמָה חַשְׁחָן *Et quæ opus sunt. Esr.* 6. 9.

חַשְׁחוּת f. *Chald.* Necessarium, *Esr.* 7.20.

חָשַׁךְ *Obscurus, Obscuratus fuit, Tenebrosus, Obtenebratus fuit: Præterit.* חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ Tenebrosus erit sol, *Jesa.* 13.10. *Hiph.* הֶחְשִׁיךְ *Obtenebravit, Tenebras attulit, Tenebras effecit vel induxit: Præter.* וְהַחֲשַׁכְתִּי לָאָרֶץ Tenebras obducam terræ, obtenebrabo terram, *Amos* 8.9. *Partic.* מַחְשִׁיךְ עֵצָה Obtenebrans consilium, *Job.*38.2. *Futur.* בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ Antequam tenebras efficiat, *Jer.*13.16. cum defectu Joth.

חֹשֶׁךְ m. *Tenebræ, Gen.* 1. 2. *Aff.* יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי Illustrat tenebras meas, 2 *Sam.*22.29. *Chald.* יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא *Novit quæ in tenebris sunt, Dan.*2.22.

חֲשֻׁכִּים m. p. *Obscuri, Ignobiles homines, quos fama obscura recondit*, ut Virgil. loquitur, *Prov.*22.29.

חֲשֵׁכָה f. *Tenebræ, Obtenebratio:* חֲשֵׁכָה גְדֹלָה Tenebræ

חָרַת Exaravit, Exsculpsit: Part. Pahul. חָרוּת עַל הַלֻּחֹת Insculpta tabulis, Ex.32.16. [Nec alibi extat.]

חָשַׁב Cogitavit, Excogitavit, Existimavit, Putavit, Imputavit, Reputavit; Æstimavit: Construitur sæpè cum Præpositionibus אֶל, עַל & לְ: Præt. יַחְשֹׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה Cogitat contra vos cogitationem, Jer. 49. 30. ubi scribitur עֲלֵיהֶם Contra eos, sed legendum juxta Masorethas, עֲלֵיכֶם Contra vos: חָשַׁב אֶל יוֹשְׁבֵי Cogitavit contra habitatores Theman, v. 20. Chald. Partic. Pehil, חֲשִׁיבִין Reputantur, Dan.4.2. Futurum אַל יַחֲשָׁב לִי אֲדֹנִי עָוֹן Ne imputet mihi Dominus meus iniquitatem, 2 Sam.19.19. וַיַּחְשְׁבֶהָ לְשִׁכֹּרָה Et reputabat eam pro ebria, id est, esse ebriam, 1 Sam.1.13. Similem locutionem vide Gen.38.15. Niph. נֶחְשַׁב Imputari, Reputari, Æstimari, Annumerari: Præt. וְנֶחְשַׁב לָכֶם Et imputabitur vobis, Num.18.27. Futur. וַתֵּחָשֶׁב לוֹ Et reputatum est ei ad justitiam, Psal.106.13. Pih. חִשַּׁב Cogitare, Excogitare: Reputare, Supputare, Numerare: Præter. וְחִשַּׁב עִם קֹנֵהוּ Et supputabit cum emptore suo, Lev.25.50. Futur. יְחַשְּׁבוּ רָע Cogitant malum, Hos.7.15. Hithp. Futur. יִתְחַשָּׁב Annumerabitur, Annumerabit seipsum, Num. 23. 9.

חֹשֵׁב m. Cogitans, Artifex, quasi Cogitabundus: Artificium: מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב Opere artificis vel artificii, id est, artificiosissimo, Exod.26.1,31. Apud priscos legitur: רוֹקֵם est opus acus, hoc est, acupictoris, ideoque habet tantùm faciem unam: מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב est textoris sive textile, ideoque habet duas facies, utrinque scil. eandem faciem referens, Codic. Talmudico Joma cap. 7. fol. 72. Hinc R. Solomonis & Ab. Esræ glossæ textæ sunt.

חֵשֶׁב m. Cingula, quâ Ephod induebatur & applicabatur Sacerdoti, & ornabat ipsum, scribit R. Salomon, Exod. 28.8. à singulari artificio nomen habens.

חֶשְׁבּוֹן m. Cogitatio, Supputatio, Ratio, Ratiocinium: Eccles. 7.26.

חשבנות

dat Dominus brachium sanctitatis suæ, *Jesa.* 52. 10. *Particip. anomalum*, חֲשׂוּפַי שֵׁת Denudatos natibus, *Jes.*20.4. pro חֲשׂוּפִים & est loco Constructi [חֲשׂוּפֵי ut est in Plantin.] vide simile in יָד. *Infin.* וְלַחְשֹׂף מַיִם Ad hauriendum aquam, *Jes.* 30. *v.* 14. [*Imp.* חֶשְׂפִּי *Denuda*, *c.* 47. 2. cum (׃) loco (·)]

חֲשִׂיפִים m. p. *Greges : Constructum*, חֲשִׂיפֵי עִזִּים Parvi, greges caprarū, 1 *Reg.*20.27.id est,rari,quasi Nudi dicti, quòd præ paucitate & raritate ipsorum,terra quasi Nuda appareret,cùm hostis suâ multitudine terrā oppleret.

מַחְשֹׂף m. *Denudatio*, *Gen.*30.37.

חָשַׁק *Amavit*, *Amore propendit vel propensus fuit*, *Desideravit* : Construitur cum Accusativo & Præpositione ב : *Præter.* בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק In majores tuos propensus fuit, *Deut.* 10. 15. חָשַׁק לִבְנוֹת Desideravit ædificare, 1 *Reg.* 9. 19. חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם Amore propendet animus ejus erga filiam vestram, *Genes.* 34. 8. *Pih.* חִשֵּׁק *Cingere : Præterit.* וְחִשַּׁק אֹתָם Ex cinxit vel fasciis redimivit eas, *Exod.* 38. 28. *Pyh. Part.* מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף Cinctæ erant argento, id est, fasciis argenteis, *Exod.*27.17.

חֵשֶׁק m. *Desiderium*, 1 *Reg.*9.19.*Aff.* אֵת נֶשֶׁף חִשְׁקִי Crepusculum desiderii mei, *Jesa.* 21. 4. id est, desideratissimum, suavissimum.

חֲשׁוּקִים m. p. *Fasciæ*, *Cincturæ*, *Orbes* : *Aff.* וַחֲשֻׁקֵיהֶם Et fascias illarum, *Exod.* 27. 10.

חִשֻּׁקִים m. p. *Canthi*, exterior rotæ cinctura : *Affix.* וְחִשֻּׁקֵיהֶם Et canthi earum, 1 *Reg.* 7. 33.

חשר חִשֻּׁרִים m. p. *Radii rotarum* : *Aff.* וְחִשֻּׁרֵיהֶם Et radii ipsarum, 1 *Reg.* 7. 33. Kimchi in lib. Rad. putat convenire cum קָשַׁר *Ligare*,& Radii dicuntur quasi Ligamenta rotarum.

חַשְׁרָה f. *Colligatio : Constr.* חַשְׁרַת מַיִם Colligationem aquarum, 2 *Samuel.* 22. 12. id est, nubium densarum

bræ magnæ, *Geneſ.* 15. 12. *Conſtr.* חֶשְׁכַת־מַיִם Tenebras aquarum, *Pſal.* 18. 12. id eſt, atras nubes, quæ obſcuritatem efficiunt : *Plurale maſc.* הָלַךְ חֲשֵׁכִים Ambulat in tenebris, *Jeſa.* 50. 10.

מַחְשָׁךְ m. *Tenebræ, Tenebroſus vel Tenebricoſus locus :* מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ Noti vel familiares mei ſunt mihi tenebræ. *Pſal.*88.19. R.Salomon, *Obſcuratus ſum & deſertus à familiaribus meis : Plural.* בְּמַחֲשַׁכִּים In tenebroſiſſimis locis, *verſ.* 7. *Conſtr.* מַחֲשַׁכֵּי אֶרֶץ Obſcura loca terræ, *Pſal.*74.20.

חָשַׂךְ *Cohibuit, Subtraxit :* וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי Et non ſubtraxit à me quicquam, *Gen.*39.9. *Niph. Futur.* יֵחָשֶׂךְ רָע Subtrahitur malus, *Job.* 21. 30.

חֲשַׁל *Chald.*Debilitavit : *Part.* מְהַדֵּק וְחָשֵׁל *Comminuens & debilitans, Dan.*2. 40. *Niph.* Heb. [Semel] *Partic.* הַנֶּחֱשָׁלִים Qui debiles, vel, debilitate affecti erant, *Deut.*25.18. [per metath. à חלש.]

חַשְׁמַל maſc. *Pruna* ſummè ignita, adeóque ardentiſſima, quaſi, חַשׁ מָל Feſtinanter excidens & conſumens : [Extat bis, ut] כְּעֵין חַשְׁמַל Velut color prunæ ignitiſſimæ, *Ezech.* 1. 4, 27. *Cum* ה *paragogico,* הַחַשְׁמַלָה, *cap.* 8. 2. Formæ, אַרְגָּז.

חַשְׁמַן m. *Magnas, Primus :* חַשְׁמַנִּים *Magnates, Optimates, Pſal.*68.32. [Alibi non legitur.] Notat Elias in ſuo Thiſchbi, *Cardinales* in Italia à Judæis vocari *Chaſchmannim.* Formæ אַרְגָּז.

חֹשֶׁן m. *Pectorale,* ornamentum ſacrum ſummi ſacerdotis, è regione cordis adhibitum, *Exod.* 28. 4. חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט Pectorale judicii, *v.* 15. quia de jure reſponſurus, eo induebatur, & per Urim & Tummim, quæ ei incluſa fuerunt, reſponſa cognovit, *Num.*27.21. Græcis λόγιον Rationale.

חָשַׂף *Nudavit, Denudavit :* metaphoricè *Hauſit, Exhauſit, Depromſit : Præteritum,* חָשַׂף יְהוָה Nudat,

ris meis, *Deut.*32.34. *Infin.* וְלַחְתֹּם Et ad obſignandum, *Dan.* 9. 24. & וְלַחְתֹּם, Ibidem, vide in חתם. *Chald. Præter.* וְחַתְמַהּ *Et obſignavit eam, Dan.*6.17. *Niph. Præter.* וְנַחְתּוֹם Et obſignata fuerat, *Eſth.* 8. 8 & eſt in Cholem, cui ſimile vide in עֲתַר. *Partic.* נֶחְתָּם Obſignata, *Eſth.* 3. *v.* 12. *Pih. Præt.* חִתְּמוּ לָמוֹ Deſignarunt ſibi, *Job.* 24.16. *Hiph. Præt.* הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ Obſtruxerit carnem ejus, *Lev.* 15. 3. ſcil. ſemen ſuâ craſſitie, ut R. Salomon explicat.

חֹתָם m. *Sigillum*, *Exod.*28.11. סָגוּר חוֹתָם צָר Clauſa ſigillo arctiſſimo, *Job.*41.6. *Aff.* וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ Et obſignavit annulo ejus, 1 *Reg.*21.8.

חֹתֶמֶת f. *Idem, Geneſ.*38.25.

חתן *Hitph.* הִתְחַתֵּן *Affinitatem iniit, contraxit vel junxit, Affinitate ſe junxit vel conjunxit, Affinitate junctus fuit*: Conſtruitur ſæpiùs cum Præpoſ. ב, quandoque cum אֶת & Dativo: *Præter.* וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם Et affinitatem contraxeritis cum eis, *Joſ.* 23. *verſ.* 12. *Imper.* וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ Et affinitatem inite nobiſcum, *Gen.*34.9. *Futur.* וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב Et affinitate junxit ſe Achabo 2 *Par.* 18. 1.

חֹתֵן m. *Socer*, reſpectu generi, *Exod.* 18. 1. Nurus enim ſuum Socerum appellat חָם, ut Kimchi vult, etſi apud Rabbinos confundatur: *Aff.* לְחֹתְנוֹ Ad ſocerum ſuum, *Exod.*18.15. *Fœm.* חֹתֶנֶת *Socrus*, uxoris mater: *Aff.* עִם חֹתַנְתּוֹ Cum ſocru ſua, *Deut.* 27. 23.

חָתָן maſc. *Gener*, ratione ſoceri & ſocrus, 1 *Sam.*18.18. *Sponſus*, ratione ſponſæ: וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה Et juxta gaudium ſponſi de ſponſa, *Jeſ.*62.5. *Conſtr.* חֲתַן הַמֶּלֶךְ Sponſus regis, 1 *Sam.*22.14. *Aff.* אֶל־חֲתָנוֹ Ad generum ſuum, *Jud.* 19.5. *Plurale cum Aff.* אֶל־חֲתָנָיו Ad generos ſuos, *Gen.*19.14.

חֲתֻנָּה f. *Deſponſatio, Sponſalia*: *Aff.* בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ In die ſponſaliorum ejus, *Cant.* 3. 11.

quæ aquas effundunt, ut Kimchi explicat in Comment. Pro eo legitur, *Psal.*18.12. חֶשְׁכַת־מַיִם Obscuritatem aquarum, id est; Atras nubes, aquis plenas.

חֲשַׁשׁ m. *Quisquiliæ*, *Gramen torridum*, *Gluma*, Cremium ignem facilè concipiens, [Legitur bis] *Jes.*5.24. & 33.11.

חָתָה *Cepit*, *Accepit*: *Particip.* גֶּחָלִים אַתָּה חֹתֶה Prunas tu capis, *Prov.*25.22. *Infinit.* לַחְתּוֹת אֵשׁ Ad capiendum ignem, *Jes.* 30. 14. *Fut.* הֲיַחְתֶּה אִישׁ An accipiet quisquam, *Prov.*6.27. יַחְתְּךָ Accipiet te, *Psal.*52. v. 7. id est, Abripiet celeriter ut pruna removeri solet.

מַחְתָּה f. *Thuribulum*, *Acerra*, quasi Receptaculum ignis & carbonum, ad faciendum suffitum: Item *Forceps*: *Trulla*: מְלֹא הַמַּחְתָּה Plenum thuribulum, *Lev.* 16. *vers.* 12. *Affix.* מַחְתָּתוֹ Thuribulum suum, *Levit.* 10. *vers.* 1. *Plural.* וְאֶת־הַמַּחְתֹּת Et forcipes, juxta R. Salomonem, *Numer.* 4. 14. *Aff.* וּמַחְתֹּתֶיהָ Et forcipes ejus, *vers.* 9. וּמַחְתֹּתֶיהָ Et trullas ejus, *Exod.* 25. 38. R. Salomon scribit, esse instrumentum instar parvi cochlearis, quo capiebant cinerem & sordes ellichnii, totâ nocte in lucernis collectas, quum manè rursus incenderent eas.

חָתַךְ *Concidere*, *Incidere*, apud Rabbinos frequens: *Niph.* נֶחְתַּךְ Decisum est, *Dan.*9.24. impersonaliter, pro, Decisæ sunt. [h.l. tantùm reperitur.]

חָתַל *Fasciis involvit*, ut infantes involvi solent: *Pyh.* Præt. & Infin. ex *Hoph.* הָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ Fasciando non fuisti fasciata, *Ezech.* 16. 4. id est, fasciis involuta, [Præter hæc non reperitur in Scriptura.

חִתּוּל m. *Fascia*, *Ezech.*30.21.

חֲתֻלָּה f. Idem: *Aff.* חֲתֻלָּתוֹ Fasciam ejus, *Job.*38.9.

חָתַם *Signavit*, *Consignavit*, *Obsignavit*: *Partic. præsens*, חוֹתֵם תָּכְנִית Obsignans summam, *Ezec.*28.12. *Partic. Pahul*, חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי Obsignatum in thesauris

חַת m. *Terror:* לִבְלִי־חָת Abſque terrore, *Job.* 41. 24. id eſt, intrepidè: *Aff.* וְחִתְּכֶם Et terror veſter, *Gen.* 9. 2.

חִתָּה f. *Idem: Conſtruct.* חִתַּת אֱלֹהִים Terror Dei, *Geneſ.* 35. 5.

חַתַּת m. *Conſternatio*, *Job.* 6. 21.

חִתִּית m. *Idem*, *Ezech.* 32. 27. *Aff.* חִתִּיתִו Terrorem meum *v.* 32. ſcribitur cum ו ſed legitur per י.

מְחִתָּה f. *Terror, Conſternatio, Contritio: Conſtr.* מְחִתַּת דַּלִּים Terror tenuium, *Prov.* 10. 15.

חַתְחַתִּים m. p. *Contritiones*, *Eccleſ.* 12. 5.

ט

טֵאב Vide infrà in טוֹב.

טאט Vnde geminatâ mediâ radicali in *Pih.* טֵאטֵא *Everrit: Præter.* וְטֵאטֵאתִיהָ Et everram eam, *Jeſa.* 14. 23.

מַטְאֲטֵא m. *Everriculum, Scopæ*, ibid. Apud Rabbinos טִיאוּט *Everritio, Expurgatio*, quod legitur apud R. Salomonem, *Jeſa.* 28. 17. Apud Talmudicos: *Neſciebant quid eſſet* וְטֵאטֵאתִיהָ donec audirent famulam quandam Arabicam dicentē ſociæ ſuæ, שְׁקָלִי טַאטִיתָא וְטַאטִי בֵּיתָא *Accipe ſcopas, & ſcopato domum*, Megilla, *fol.* 11.

טָבַח *Mactavit: Præt.* אֲשֶׁר טָבַחְתִּי Quam mactavi, 1 *Sam.* 25. 11. *Pært.* שׁוֹרְךָ טָבוּחַ Ubi bos tuus mactatus fuerit, *Deuter.* 28. 31. Aben Eſra *Prov.* 9. 2. ſcribit, טבח pro diverſa punctatione, in lingua Arabica eſſe *Mactare* vel *Coquere.* Hinc, quæ ſequitur, Nominis ſignificatio.

טַבָּח maſc. *Coquus*, 1 *Sam.* 9. 23, 24. *Pluraliter*, טַבָּחִים *Satellites*, quaſi Mactatores hominum dicti, quòd in ſontes animadvertere ſolerent: שַׂר הַטַּבָּחִים Principi vel præfecto ſatellitum, *Geneſ.* 37. 36. & 40. 3. רַב טַבָּחִים Præfectus ſatellitum, *Jer.* 39. 9. *Chald.* רַב טַבָּחַיָּא *Præfectum*

חָתַף *Rapuit*, & convenit cum חָטַף. *Fut.* הֵן יַחְתֹּף Si rapuerit, *Job.* 9. 12.

חֶתֶף m. *Rapina, Præda:* כְּחֶתֶף יֶאֱרֹב Tanquam prædæ insidiatur, *Prov.* 23.28. id est, כְּאִישׁ חֶתֶף Sicut vir prædæ, hoc est, prædator, ut R. Levi explicat.

חָתַר *Fodit, Effodit, Perfodit, Foramen fecit:* metaphoricè, *Sulcavit, Remigavit; Præter.* חָתַר בַּחֹשֶׁךְ Perfodit in tenebris, *Job.* 24. 16. *Imp.* חֲתָר־לְךָ Perfode tibi, *Ezech.* 12. 5. *Futur.* וַיַּחְתְּרוּ Et foderunt, scil. remis, id est, sulcarunt, remigarunt, *Jon.* 1. 13.

מַחְתֶּרֶת f. *Effossio*, *Exod.* 22. 2.

חָתַת *Fractus, Attritus, Contritus: Territus, Consternatus fuit: Præter.* חַת Conteretur Merodach, *Jerem.* 50. 2. חַתּוּ Territi sunt, 2 *Reg.* 19. 26. *Particip.* קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים Arcus fortium fracti sunt, 1 *Sam.* 2. *v.* 4. id est, Potentes fracti sunt & arcus ipsorum, ut Kimchi explicat in Com. Verbum respondet propiori, non cum קֶשֶׁת; nam tunc dicendum fuisset חַתָּה: Similem locutionem vide *Job.* 29. 10. *Niph.* נִחַת הוּא Contritus fuit, *Mal.* 2. 5. *Fœmin.* וְנִחֲתָה Et frangitur, *Psal.* 18. 35. absque Dagesch in Thau: Similem formam vide in סָבַב in Niphal. *Futurum* יֵחַתּוּ הֵמָּה Terreantur ipsi, וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי Et non terrear ego, *Jer.* 17. 18. *Pih. Pret.* וְחִתַּתַּנִי Et consternas me, *Job.* 7. *v.* 14. חִתְּתָה קַשְּׁתוֹתָם Contrivit, scil. Babel arcus ipsorum, *Jer.* 51. *v.* 56. juxta Kimchium in Com. at in lib. Rad. dicit Chirek esse pro Kibbutz, ut sit ex Pyhal pro חֻתְּתָה Contritus est quisque arcuum ejus: Simile vide in פִּתַּח in Pihel. *Hiph. Contrivit, Consternatum reddidit, Exterruit, Terrefecit: Præter.* הַחִתֹּתָ Contrivisti, *Jes.* 9. 4. & ex forma analoga, וְהַחִתֹּתִי Et consternatum reddam, *Jesa.* 49. 37. ubi Scheva sub Cheth est loco Catephpathach. *Fut.* יְחִיתַן Terrefaciet eas, *Hab.* 2. 17. cum vocali longâ loco Dagesch, pro יְחִתַּן.

טָהֵר *Mundavit, Purgavit, Purificavit : Præter.* וְטִהַר אֹתוֹ Et mundabit eum, *Levit.* 13. 34. id eſt, mundum pronunciabit. *Particip.* מְטַהֵר כֶּסֶף Purgans argentum, *Malach.*3.3. *Hithp. Præt.* הִטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים Mundaverant ſe ſacerdotes, *Eſr.*6.20. *pro* הִתְטַהֲרוּ, & ſic per totam Conjugationem, [ת Charaćteriſt. deficit.]

טָהוֹר m. *Mundus, Purus : Conſtructum* per Kametz-chatuph in fine, propter ablatum accentum, וּטְהָר־יָדַיִם Et mundus manibus, *Job.*17.9. ubi perperam quædam exemplaria habent וְטָהֹר. *Plural.* מַיִם טְהוֹרִים Aquas mundas, *Ezech.* 36. 25. *Fœmin.* וּטְהֹרָה הִיא Et munda eſt, *Numer.*5.28. *Plural.* אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת Eloquia munda, *Pſalm.*12.7.

טֹהַר m. *Mundicies, Nitor, Purgatio:* וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר Sicut corpus ipſum cæli nitore, *Exod.* 24. 10. *Affix.* יְמֵי טָהֳרָהּ Dies purgationis ejus, *Levit.*12.6.

טָהֳרָה fœm. *Idem* ; eſtque formæ חָכְמָה. *Conſtruct.* טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ Purgationi cuiuſque rei ſanctæ, 1 *Paralip.* 23. 28. *Affix.* בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ Die purgationis ſuæ, *Levit.* 14. 2.

מְטֹּהַר f. *Idem. Aff.* הִשְׁבַּתָּ מִטְּהָרוֹ Feciſti ceſſare nitorem ejus, *Pſalm.* 89. 45. pro מִטָּהֳרוֹ, formæ מִשְׁפָּט: Dageſch euphonicum, ut & in מִקְּדָשׁ *Exod.*15.17. Regia, מִטְּהָרוֹ.

טוֹב *Bonum eſſe : Præterit.* מַה־טֹּבוּ Quàm bona ſunt, *Num.* 24. 5. מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן Quàm boni ſunt amores tui præ vino, *Cant.* 4. 10. *Infin.* בְּטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ Cum bonum eſſet cor regis vino, *Eſther.* 1. 10. id eſt, hilare. *Chaldaicè* טְאֵב *mutato* ו *in* א, *quod ſæpiùs in his Verbis accidit, ut &* בִּישׁ *&* בְּאֵשׁ *Malum eſſe. Præt.* שַׁנִּי טְאֵב עֲלוֹהִי *Valdè bonus fuit ſuper eo, Dan.* 6. 23. *id eſt, lætus, Hiph.* הֵטִיב *Benefecit : Præt.* הֵטִיבוֹתָ Benefeciſti, 1 *Reg.*8. *v.*18. וְהֵטִבֹתִי Et benefaciam, *Ezech.*36.11. quod hinc & à יָטַב formam compoſitam habet.

טוֹב m. *Bonus, Elegans, Præſtans* : טוֹב מִמֶּנּוּ Elegantior illo,

fectum satellitum, Dan. 2.14. *Fam.* Heb. טַבָּחוֹת Coquæ, 1 *Sam.* 8. 13.

טֶבַח m. *Mactatio, animal mactandum,* ut *Genes.* 43. 16. וְטֶבַח גָּדוֹל Et mactatio magna, *Jes.*34.6. *Aff.* טִבְחָהּ Mactationem suam, *Prov.*9.2. id est, animalia sua.

טִבְחָה f. *Mactatio, Jer.* 12. 3. *Aff.* טִבְחָתִי Mactationem meam, id est, animalia mactata, 1 *Sam.* 25. 11.

מַטְבֵּחַ f. *Idem, Jes.* 14. 21.

טָבַל *Tinxit, Intinxit, Demersit, Immersit : Præt.* וְטָבַל אֶצְבָּעוֹ Et intinget digitum suum, *Levit.* 4,6. 17. *Partic. Pahul,* טְבוּלִים Intincta, Infecta, *Ezech.* 23.15. Niph. Præt. נִטְבְּלוּ Intincti sunt, *Jos.*3.15.

טָבַע *Immersus, Demersus, Submersus, Fixus, Infixus fuit: Præterit.* טָבַעְתִּי Demersus sum, *Psal.*69.3. *Futur.* וְאַל־אֶטְבָּעָה Et ne immergar, *vers.* 15. *Pyh.* טֻבְּעוּ בְיַם Submersi sunt in mari, *Ex.* 15. 4. *Hoph. Præter.* בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ Antequam montes figerentur, *Prov.*8.25.

טַבַּעַת f. *Annulus,* sic dictus, quòd Digitus vel aliud ei Infigatur : הַטַּבַּעַת הָאֶחָת Annulum unum, *Exod.* 26.24. בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ Annulo regis, *Esther.* 3. 12. *Affix.* וַיָּסַר אֶת־טַבַּעְתּוֹ Et amovit vel detraxit annulum suum, *Gen.* 41.42. *Plural.* וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת Et duos annulos, *Exod.* 25. *v.*12. *Const.* טַבְּעוֹת זָהָב Annulos auri, id est, aureos, ibid. *Aff.* וְטַבְּעֹתָם Et annulos earum, *Exod.* 36. 34.

טבר טַבּוּר m. *Umbilicus,* [In Bibliis bis,] apud Rabbincs frequens : metaphoricè *Editus locus :* מֵעִם טַבּוּר הָאָרֶץ Ex edito vel editiore loco terræ, *Jud.*9.37. id præcedente versu dixit, מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים E verticibus montium. vide & *Ezech.*38.12.

טֵבֵת masc. *Tebheth,* nomen mensis decimi, qui lunationi *Decembris* nostri respondet, *Esth.*2.16.

טָהֵר *Mundus, Purus fuit : Præterit.* וְטָהֵר בָּעָרֶב Et mundus erit vespere, *Numer.* 19. *v.* 19. טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי Mundus sum à peccato meo, *Prov.* 20. 9. *Pih.*

טֻחוֹת f. p. *Præcordia:* *Renes*, sic dicti, quòd adipe sunt Obducti velut Tectorio: מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת Quis posuit in præcordiis vel renibus sapientiam, *Job.*38.36.

טול *Hiph.* הֵטִיל *Jecit, Dejecit, Ejecit, Injecit, Projecit:* *Præt.* הֵטִיל רוּחַ גְּדוֹלָה Injecit ventum magnum, *Jonæ* 1.4. וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ Et ejiciam te, *Jer.*22.26. *Imper.* וַהֲטִילֻנִי Et projicite me in mare, *Jon.* 1.12. *Hoph.Præter.* מַדּוּעַ הוּטְלוּ Cur ejecti sunt, *Jerem.* 22. 28. *Futur.* יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל Projicitur sors, *Prov.*16.33. *Pih.* ex geminatis literis, טִלְטֵל *Transtulit, Deportavit, Migrare, Vagari fecit. Part.* מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר Deportabit te deportatione viri, id est, virili, forti, vehementi, *Jesa.* 22. 17. טלטול אחר טלטול Migratione unâ post alteram, ut Hebræi exponunt: vide etiam טלל.

טור m. *Ordo, Series:* הַטּוּר הָאֶחָד Ordo primus, *Ex.* 28. 17. *Plural.* אַרְבָּעָה טוּרִים Quatuor ordines, Ibid. *Constr.* טוּרֵי 1 *Reg.*7.2.

טִירוֹת f. p. *Idem:* מִתַּחַת הַטִּירוֹת Sub ipsis ordinibus, *Ezech.* 46. 23. Vide & infrà טיר.

טוּר m. *Chald.* Mons: לְטוּר רַב *In montem magnum*, *Dan.*2. 35. מִטּוּרָא *De monte*, *v.* 45.

טוש *Volavit, Avolavit, Involavit:* [legitur semel.] כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ Ut aquila involat, *Job.*9.26. Chaldæum est, ubi per ם scribitur: עוֹף יְטַיֵּם Avis volans, *Gen.*1. אָטוּם וְאֶשְׁרֵי Avolarem & habitarem, *Psal.*55. 7.

טְוָת *Chald.* Jejunus, Incænatus: וּבָת טְוָת *Et pernoctavit incœnatus*, *Dan.*6.18. Eodem sensu apud Talmudicos legitur; לא הוה לן חמרא איתינא ליה שיכרא ולא אבדיל ובת טוות: *Non erat nobis vinum: attulimus ipsi cerevisiam, & non separavit, ideoque dormivit incænatus:* Pesach.*f.*107.1. Vino consecrato solent Judæi sabbathũ exiens separare à die communi septimanæ, gratias Deo agentes, quòd concesserit sabbathum ipsis celebrare. Cum Rabbi iste, consecrationem instituturus, vino careret,

illo, 1 *Sam.*9.22. כִּי טוֹב הוּא Quòd elegans esset *Exo.*2. *v.* 2. Bonus, scil. aspectu & formâ, ut Ab.Esra explicat. Usurpatur & substantivè, *Bonum:* לְטוֹב לָנוּ In bonum nobis, *Deut.*6.24. id est, ut benè sit nobis: מִטּוֹב עַד־רָע A bono ad malum, *Gen.* 31. 24. id est, sive bonum sive malum: *Aff.* טוֹבָם Optimus eorum, sive, inter ipsos, *Mich.*7.4. *Chald.* דִּי דְהַב טָב *Auri optimi*, *Dan.*2.32. *Plur.* וּבָתִּים טוֹבִים Et domos bonas, *Deut.* 8. 12. *Constr.* שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב Læti & boni animo, 1 *Reg.*8.66. id est, gaudentes animisque læti: וְטוֹבֵי מַרְאֶה Et elegantes aspectu, *Dan.*1.4. *Fœm.* טוֹבָה *Bona:* & substantivè *Bonum*, *Bonitas:* אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה In terram bonam, *Exod.* 3. 8. חֲשָׁבָהּ לְטוֹבָה Cogitavit illud in bonum, *Gen.* 50. 20. *Constr.* טוֹבַת מַרְאֶה Pulchra aspectu, 2 *Sam.* 11. 2. *Aff.* שְׁנַת טוֹבָתֶךָ Annum bonitatis tuæ, *Psal.* 65. 12. *Plural.* טוֹבוֹת מַרְאֶה Pulchræ & elegantes aspectu, *Esth.* 2. 2. *Aff.* גַּם טוֹבֹתָיו Etiam bona ejus, id est, benefacta ejus prædicabant coram me, *Neh.*6.19.

טוּב m. *Bonitas*, *Bonum:* טוּב הָאָרֶץ Bonum terræ, *Jes.*1.19. בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב In lætitia & in bonitate cordis, *Deut.* 28. 47. i. e. læto & hilari animo: *Aff.* מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ Quanta bonitas ejus, & quanta pulchritudo ejus, *Zach* 9. 17. [*al.* 10. 2.]

טָוָה *Nevit: Præt.* טָווּ אֶת־הָעִזִּים Neverunt capras, id est, lanam caprinam, *Exod.* 35. 26.

מַטְוֶה m. *Netum*, *v.* 25. טְוָה Vide infrà suo loco.

טוּחַ *Levit*, *Oblevit*, *Induxit*, *Obduxit*: Cæmentariorum Verbum: *Præterit.* כִּי טַח Quia obduxit oculos earum, ne videant, *Jes.*44.18. in Pathach, cui simile in בּוֹז, vide illic. וְטָח אֶת־הַבָּיִת Et obducet domum istam *Lev.*14.42. *Infinit.* לָטוּחַ קִירוֹת Ad obducendum parietes, 2 *Paral.* 29. 4. *Niph. Infinit.* אַחֲרֵי הִטּוֹחַ אֶת־הַבָּיִת Posteaquam inducta fuerit domus ista, *Lev.* 14. 48.

טִיחַ m. *Tectorium:* הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם Tectorium illud quod obduxistis, *Ezech.*13.12.

טין *Chald.* Lutum, Cœnum: בַּחֲסַף טִינָא *Cum luto cœni*, *Dan.* 2. 41.

טיר טִירָה f. *Palatium*, *Castellum*, *Arx*: *Constr.* טִירַת כֶּסֶף Palatium argenteum, *Cant.* 8. 9. id est, magnificentissimum, ut R. Jona interpretatus est, teste Kimchio in lib. Rad. *Aff.* טִירָתָם נְשַׁמָּה Sit castellum eorum desolatum, *Psalm.* 69. 26. *Plurale cum Aff.* כָּל־טִירֹתָם Omnes arces eorum, *Num.* 31. 10. Vide & in טור.

טלא טָלוּא *Maculosum*, *Maculis latis respersum*, *Gen.* 30. *vers.* 32. *Plur.* וְהַטְּלֻאִים Et maculis latis respersos; *& fœm.* וְהַטְּלֻאֹת Et maculis latis respersas, *v.* 35. בָּמוֹת טְלֻאוֹת Excelsa latis maculis interstincta, *Ezech.* 16. 16. id est, latis plagis & tesseris colorata. Ex *Pyh.* מְטֻלָּאוֹת *Resarta*, *Jos.* 9. 5. Hæc significatio Rabbinis usitata est, דָּאוּי לְטַלְאֵי Opus est resarcire: טָלָה עֲלֵיהֶן עוֹר Assuit ipsis corium: טְלָאֵי Frustula ad resarciendū: מַטְלִית Idem, apud Talmudicos. Hinc forsan per metaphoram טָלוּא Maculosum, Maculis latis respersum, sicut vestis varia frustula assuta habens. טְלָאִים Vide in sequente Radice.

טלה m. *Agnus*, *Jesa.* 65. 25. *Constr.* טְלֵה חָלָב אֶחָד Agnum lactis unum, id est, lacteum sive lactentem, 1 *Sam.* 7. 9. *Plur. cum* א, יְקַבֵּץ טְלָאִים Congregabit agnellos, *Jesa.* 40. 11. *Est & nomen loci*, 1 *Sam.* 15. 4.

טלל *Pih.* *Tegere*, *Obtegere*; est propriè Chaldaicum: *Futur.* וַיְטַלְלוּהוּ Et contexit eam, *Nehem.* 3. *v.* 15. *Partic. ex geminata prima radicali*, וּמְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר Et obtegit te obtectione vel tegumento viri; & amicit te amiciendo, *Jes.* 22. 17. id est, ad dignitatem te evehit, ac præstat & subministrat ea, quæ ad dignitatem conservandam spectant, ut est honorificus & magnificus vestitus. Ita quidam interpretantur. Hebræi aliter, ut suprà in טול dictum. R. Salomon Jarchi explicat: *Et transportabit te, sicut aliquis transportat gallum gallinaceum.* Explicatio

careret, & cerevisia esset inepta ad talem usum sacrum, maluit omittere consecrationem,& dormire incœnatus. Nam ante consecrationem illam & separationem sabbathi à septimana, non est licitum ipsis cœnare. Arabicè etiam hunc usum habere, Ab.Esra annotat.

טחה *Pih. Jaculari. Part. Plur. Constr.* כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת Uti jaculantes arcu, *Gen.* 21. 16. id est, Quantum est jactus teli vel sagittæ: & י est loco tertiæ radicalis ה, ut & in aliis pluribus fit. [Nec alibi extat.]

טחן *Moluit, Commoluit: Præter.* וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם Et molebant molis, *Num.* 11.8. *Infinit.* טָחוֹן הֵיטֵב Molendo benè, *Deut.*9.21. *Imper.* וְטַחֲנִי קָמַח Et mole farinam, *Jesa.*47.2.

טַחֲנָה f. *Molitio*, *Eccles.*12.4.

טוֹחֲנוֹת f. p. *Molitrices, Molares dentes, vers.* 3.

טחר טְחוֹרִים m. p. *Mariscæ, Hæmorrhoides*, morbus ani: *Constr.* טְחֹרֵי הַזָּהָב Mariscæ aureæ, 1 *Sam.* 6. *vers.* 17. id est, Imagines aureæ mariscarum: *Affix.* טְחֹרֵיהֶם Mariscarum suarum, *vers.* 11. In eum sensum apud Davidem, וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר Et percussit hostes suos retrò, *Psal.*78.66. id est, juxta Chaldæum paraphrasten בִּטְחוֹרַיָּא בַּאֲחוֹרֵיהוֹן Mariscis in posterioribus ipsorum, sive occultis corporis partibus. Hæc vox, quasi pronunciatu honestior, substituta est legenda à Masorethis pro voce עֳפָלִים: vide עפל.

טטף טוֹטָפוֹת f. p. *Frontalia, Exod.* 13. 16. *Deut.* 6. 8. *&* 11.18. Scribitur autem, *Deut.* 6. טֹטָפֹת, aliâs טוֹטָפֹת, super quo Talmudici disputant. Schedæ memoriales fuerunt, unde & זִכָּרוֹן Monimentum, scil. custodiendæ Legis, vocantur, *Exod.*13.9. In novo Testamento appellantur *Phylacteria*. Chaldæus & Rabbini vocant תְּפִלִּין, quasi Precum monimenta.

טיט m. *Cœnum, Lutum*: יִרְמָס־טִיט Calcat lutum *Jes.*41.25. עַבְטִיט vide in עבה.

טֻמְאָתוֹ Immundiciem ejus, *Levit.* 22. 5. *Plural.* מִטֻּמְאוֹת Ab immundiciis filiorum Israel, *Levit.* 16. 16. *Affix.* מִכֹּל־טֻמְאֹתֵיכֶם Ab omnibus immundiciis vestris, *Ezech.* 36. 25.

טָמַן *Abdidit, Abscondit, Recondidit, Occultavit: Præter.* טָמַן עָצֵל יָדוֹ Abdit piger manum suam, *Prov.* 19. *v.* 24. *Niph. Imper.* וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר Et absconde te in pulvere, *Jesa.* 2. 10. *Hiph. Futur.* וַיַּטְמִנוּ Et absconderunt, 2 *Reg.* 7. 8.

טָמוּן m. *Absconditus, Absconditum:* בַּטָּמוּן In abscondito, *Job.* 40. 8. *Plur. Constr.* וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל Et occulta absconditorum arenæ, *Deut.* 33. 19. id est, Occultos thesauros in arena vel fundo maris.

מַטְמֹן m. *Thesaurus, Gen.* 43. 23. à Recondendo. *Plural.* יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים Sunt nobis thesauri, *Jerem.* 41. 8. *Constr.* וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים Et thesauros latebrarum, *Jesa.* 45. 3. id est, repositas opes abstrusissimas.

טֶנֶא m. *Corbis, Deut.* 26. 4. *Aff.* בָּרוּךְ טַנְאֲךָ Benedictus corbis tuus, *Deut.* 28. 5.

טִנֵּף *Pih. Inquinavit:* [Semel] *Futurum,* אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם Quomodo inquinarem illos? *Cant.* 5. 3.

טָעָה *Erravit:* [Semel in] *Hiph.* הִטְעוּ אֶת־עַמִּי Fecerunt ut erraret populus meus, *Ezech.* 13. 10. [Idem quod תעה.]

טָעַם *Gustavit: Præt.* טָעַם כָּל־הָעָם לָחֶם Gustavit, omnis populus panem, 1 *Sam.* 14. 24. טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ Gustavi parum mellis, *vers.* 29. *Chald. Futurum ex Pahel,* לָךְ יְטַעֲמוּן *Tibi gustandum dabunt, Dan.* 4. *v.* 22. עִשְׂבָּא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵּהּ *Herbam ut bobus gustandum dederunt ei, Dan.* 5. 21.

טַעַם m. *Gustus, Sapor:* metaphoricè, *Ratio, Consiliũ: Judicium, Sententia, Species, Sensus:* טוּב טַעַם וָדַעַת Præstantiã rationis & scientiæ, *Psal.* 119. 66. אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם Mulier pulchra & aversa rationis, sive à ratione, *Prov.*

catio ex Talmudicis petita, quibus גֶּבֶר Gallum gallinaceum significat. Hinc Gallus iste in Vulgatam Versionem Latinam involavit. *Chald.* Obumbrare, Umbram facere: *Futurum Aphel,* תַּטְלֵל *Umbram fecit, Dan.* 4.9. *ab Hebraeo* צָלַל*, primis litteris inter se pro more permutatis.*

טַלְטֵלָה f. *Contectio, Integumentum, Jesa.* 22.17. Hebraeis est, *Migratio, Vagatio.*

טַל m. *Ros,* sic dictus, quòd herbas & gramina Obtegat: יַעַרְפוּ־טַל Stillabunt rorem, *Deut.* 33.28. *Aff.* יִתְּנוּ טַלָּם Dabunt rorem suum, *Zach.* 8.12. *Chald.* וּבְטַל שְׁמַיָּא *Et rore cæli, Dan.* 4.12. וּמִטַּל *Et de rore, Dan.* 5.21.

טָמֵא *Immundus, Impurus, Pollutus fuit: Præt.* וְטָמֵא Et immundus erit, *Levit.* 15. *vers.* 15. *Infin.* לְטָמְאָה־בָהּ Ut impuretur eo, *Levit.* 22.8. *Niph.* נִטְמָא *Immundum, Pollutum fieri; Impurare, Polluere se: Præter.* וְנִטְמֵתֶם Ut polluti sitis, *Levit.* 11.43. א eliso: נִטְמִינוּ Sordemus, Polluti reputamur, *Job.* 18.3. ad formam Quiescentium tertiâ ה. *Particip. Plur.* אַתֶּם נִטְמְאִים Vos ipsos impuratis, *Ezech.* 20.30. *Pih.* טִמֵּא *Impurare, Polluere, Vitiare, Immundum-reddere: Præterit.* טִמֵּא אֶת־דִּינָה Vitiavit Dinam, *Genes.* 34.5. טִמֵּא אֹתוֹ Immundum reddet, id est, pronunciabit eum, *Levit.* 13.25. *Pyh. Partic.* נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה Anima mea non est impurata, *Ezech.* 4.14. *Hithp. Futur.* לֹא־יִטַּמָּא Ne polluito se, *Lev.* 21.1. [amittit ת characterist.] Et Præt. ex *Hoph.* & *Hithp.* compositum, אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמָּאָה Posteaquam factum est ut pollueretur, *Deut.* 24.4.

טָמֵא m. *Pollutus, Immundus, Impurus: Pollutum: Constr.* טְמֵא שְׂפָתַיִם Immundus labiis, *Jesa.* 6.5. *Plural.* טְמֵאִים הֵם לָכֶם Immunda sunt vobis, *Lev.* 11.26. *Fœm.* עִם־טְמֵאָה Cum immunda, *Levit.* 15.33. *Constr.* טְמֵאַת הַשֵּׁם Impura nomine, *Ezech.* 22.5.

טֻמְאָה f. *Immundicies, Impuritas, Res immunda: Construct.* בְּטֻמְאַת אָדָם Immundiciem hominis, *Levit.* 5.3. *Aff.*

geſtare, ut infantes geſtari ſolent, id eſt, ut Kimchi unico verbo dicit, *Educare*: *Præterit.* אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי Quos palmis explanavi vel geſtavi, *Thren.*2.22. id eſt, à teneris formavi & educavi: וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם Et dextera mea palmavit cœlos, *Jeſa.* 48. 13. id eſt, palmo extendit vel metata eſt cœlos, ut Ab.Eſra explicat: vel, Palmâ diſtendit, explanavit & æquavit cœlos, ut eſſent inſtar Veli & expanſi.

טִפֻּחִים m. p. *Educationes*, quaſi Palmationes dicas: עֹלְלֵי טִפֻּחִים Parvulos educationum, *Thren.* 2.20. id eſt, qui manibus adhuc geſtantur & educantur, ut R. Salomon explicat.

מִטְפַּחַת f. *Ventrale*, juxta quoſdam, *Ruth.*3.15. Kimchi in lib. Radic. *Peplum* exponit, & ſic in Majemone, *Par.* 2. *fol.* 27. מטפחת שבראשה Peplum quod eſt in capite ejus. *Plur.* מִטְפָּחוֹת Ventralia, *Jeſa.*3.22.

טָפַל *Concinnavit, Aſſuit, Conſuit*: *Præter.* טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר Concinnant, Connectunt contra me falſitatem, *Pſal.* 119. 69. *Partic. præſens,* טֹפְלֵי־שֶׁקֶר Concinnatores falſi, *Job.*13.4. *Futur.* וַתִּטְפֹּול עַל־עֲוֹנִי Aſſuis ad iniquitatem meam, *Job.*14.17.

טִפְסָר m. *Imperator, Dux Princeps*: פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר Conſtituite ſuper eam Principem, *Jer.* 51. 27. *Plural. cum Pathah,* וְטַפְסְרַיִךְ Et Principes tui, *Nah.* 3. *verſ.* 17. [Nec ampliùs extat in Scriptura.]

טפף טַף m. *Parvulus, Parvuli*, & dicitur tàm de maribus, quàm fœmellis: וְטַף וְנָשִׁים Parvuloſque & fœminas, *Ezech.*9.6. *Aff.* וְאֶת־כָּל־טַפָּם Omneſque parvulos ipſorum, *Gen.* 34. 29. Hinc *Verbum,* הָלוֹךְ וְטָפוֹף Eundo & parvulando (ut ſic dicam) *Jeſa.* 3. 16. id eſt, greſſibus ſuis parvulos agendo, in greſſu molli, minutis paſſibus, inſtar parvulorum, utendo. Et ſic Ab.Eſra rejectis aliorum interpretationibus, הולכות מַהֲלַךְ טַף *Incedentes inceſſu parvulorum*, exponit.

Prov. 11. 22. id est, socors, ratione & consilio carens; וְטַעַם זְקֵנִים Et consilium sive judicium senum, *Pro.* 12. *v.* 20. מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ Ex sententia vel edicto regis, *Jon.* 3. *v.* 7. אֶת־טַעְמוֹ Sensus suos, 1 *Sam.* 21. 13. עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ Mansit sapor ejus in eo, *Jer.* 48. 11. בָּרוּךְ טַעְמֵךְ Benedictum consilium tuum, 1 *Sam.* 25. 33. *Chald.* בִּטְעֵם חַמְרָא *Pro gustu vini, Ad gustandum vinum, Dan.* 5. 2. מִן־טַעַם אֱלָהּ *De sententia Dei Israelis*: וּמִטְּעֵם כּוֹרֶשׁ *Et de sententia Cyri, Esra.* 6. 14. בְּעֵל טְעֵם *Dominus vel Magister consilii, Præses consilii, Esr.* 4. 8. עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ *Dum causa ad Darium perveniret, Esr.* 5. 5.

מַטְעַמִּים m.p. *Cupediæ, Gen.* 27. 4. *Fœm. cum Aff.* לְמַטְעַמֹּתָיו Cupedias ejus, *Prov.* 23. 3.

טָעַן [Semel] *Oneravit*: *Imp.* טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם Onerate jumentum vestrum, *Gen.* 45. 17. Item [semel] *Fixit, Transfixit, Confodit, Perfodit,* ex usu Chaldaico. *Particip. Pyh.* מְטֹעֲנֵי חֶרֶב Confossi gladio, *Jesa.* 14. 19. Sic in Targum, גֻּבְרִין מְטַעֲנִין Viri confossi, *Jer.* 37. 10. מְטַעֲנֵי חַרְבָּא Confossi gladio, *Jer.* 18. 21. *Ezech.* 28. 8.

טפח טוֹפַח m. *Palmus*, mensura quatuor digitorum conjunctorum, מִסְגֶּרֶת טֹפַח Clausura palmi, id est, tænia palmaris, *Exod.* 25. 25.

טֶפַח m. *Idem*: וְעָבְיוֹ טֶפַח Et crassitudo ejus erat palmus, id est, palmaris, 1 *Reg.* 7. 26. *Plurale,* טְפָחוֹת Palmos vel Palmorum, id est, palmares dedisti dies meos, *Ps.* 39. *v.* 6. hoc est, paucissimos, ut Ab. Esra explicat: מִמַּסַּד עַד־הַטְּפָחוֹת A fundamento usque ad palmas, 1 *Reg.* 7. 9. id est, circumferentias, sive præcinctiones, quibus laquearia & tectum innituntur, quæ ferè palmares esse solent. Locus, scribit Kimchi in Comm. ubi trabes ponuntur, appellatur טְפָחִים Palmæ, quia lapides quibus capita trabium incumbunt, egrediuntur extra parietem mensurâ palmi extrinsecus & intrinsecus.

טִפַּח *Pih. Palmis distendere aut explanare, Palmis ducere vel gestare,*

esset, *Hag.*2.16. R.Sal. *Gen.*2.5.non vult esse קוֹדֶם Antè, sed tantum עַד לֹא.

טָרַף *Rapuit, Prædatus est, Discerpsit, Dilaceravit rapiendo*; est proprium ferarum: *Præterit.* וְטָרַף זְרוֹעַ Et rapiet brachium, *Deut.* 33. 20. *Particip.* אַרְיֵה טֹרֵף Leo rapiens, *Nah.*2.12. *Niph. Futur.* טָרוֹף יִטָּרֵף Si discerpendo discerptum fuerit, *Exod.* 22. 13. *Pyh. Præt.* טָרֹף טֹרַף Discerpendo discerptus est, id est, planè, omninò, *Gen.* 37. 33. *Hiph.* הִטְרִיף *Aluit, Cibavit, Imper.* הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי Ale me cibo statuti mei, *Prov.* 30. 8. id est. Stato victu.

טָרָף m. *Raptum, Decerptum, Avulsum*: *Gen.* 8. 11. *Folium*, quia à vento Rapitur: *Plur. Constr.* טַרְפֵּי צִמְחָהּ Folia vel frondes germinis ejus, *Ezech.*17.9. *Sic Chaldæis frequens*; unde, טְרַף זֵיתָא Folium olivæ, *Gen.* 8. 11. טַרְפֵּי תְאֵנִין Folia ficuum, *Gen.*3.7.

טֶרֶף *Raptum, Rapina, Præda*; quâ cùm feræ vivunt: inde generaliter est *Esca*, *Cibus*, *Victus*, ut *Psal.* 111. 5. *Prov.*31.15. *Malach.* 3.10. *Aff.* עַל־טַרְפּוֹ Super prædam suam, *Jesa.*31.4.

טְרֵפָה f. *Discerptum, Laceratum, Raptum*, *Genes.* 31. 39. *Levit.* 22. 8.

י

יָאַב *Desideravit, Cupidus fuit*: [Legitur semel] *Præter.* לְמִצְוֹתֶיךָ יָאַבְתִּי Præceptorum tuorum cupidus fui *Psal.*119.131.

יָאָה *Pulchrum esse, Convenire. Decere, Congruum, Dignum esse. Præt. f.* כִּי לְךָ יָאָתָה Nam tibi convenit, *Jer.*10. *v.* 7. Kametz in penultima propter pausam, pro יָאֲתָה, formæ, גָּלְתָה. [Semel tantum apud Hebr.at] Chaldæis & Rabbinis tritissimum Verbum est, immò & Syris: ut יָאֵא לָךְ Decet nos, *Mat.*3.15. Nec ad sequens יָאֵת referendum.

טְפַר *Chald.* Unguis : *Aff.* וְטִפְרוֹהִי *Et ungues ejus, Dan.*4.30. וְטִפְרַיהּ *Idem, Dan.*7. 19. Ex Hebræo צִפֹּרֶן; literis צ & ט pro more commutatis.

טָפַשׁ *Obesari, Pinguefieri* : [legitur semel.] טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם Obesatum est quasi adipe cor eorum, *Psal.*119.70. Chaldæum est, unde אִטַּפַּשׁ Impinguatum est, habet hîc Chaldæus : טַפֵּישׁ *Pingue reddito, Jesa.* 6. 10.

טָרַד *Assiduum, Continuum esse in opere, jugiter occupari* : [legitur bis] *Particip.* וְדֶלֶף טֹרֵד Et stillatio continuans, *Prov.* 19. 13. & 27. 15. quæ stillat in domo בְּהַתְמָדָה cum continuatione, ut R.Levi loquitur : טָרוּד *Assiduè occupatus*. apud Rab.

טְרַד *Chald.* Ejecit, Extrusit, Expulit, Depulit : *Partic.* וְלָךְ טָרְדִין *Te autem depulsuri sunt, Dan.* 4. 22. *Particip. Præterit. sive Pehil,* טְרִיד *Depulsus, Dan.* 4. 30.

טָרָה טְרִיָּה f. *Humens, Humidum, Recens* : [legitur bis.] *Jud.*15.15. וּמַכָּה טְרִיָּה Et plaga humida, id est, purulenta, *Jesa.*1.6. R. Salomon inquit : Inveni in libris Medicorum, quòd humorem, qui exit in plaga, vocant טְרִי, id est, *Pus.*

טָרַח *Laboravit, Fatigavit se,* apud Rabbinos frequens: [in Bibliis semel in] *Hiph.Futur.* יַטְרִיחַ עָב Laborare facit densam nubem, *Job.*37.11.id est, Urget, Fatigat, eam huc illuc impellendo & dissipando.

טֹרַח m. *Fatigatio, Labor* : הָיוּ עָלַי טֹרַח Sunt mihi laboris, *Jesa.*1.14. id est, laboriosæ vel oneri : *Aff.* טָרְחֲכֶם Laborem vestrum, sive molestias vestras, *Deut.*1.12.

טֶרֶם *Antè, Antequam, Priusquam, Quum nondum, Necdum, Nondum* : ferè semper post se Verbum habet : הֲטֶרֶם תֵּדַע An nondum cognoscis? Num prius cogniturus es vel cognoscere cupis : *Exod.* 10. 7. בְּטֶרֶם יָבוֹא Antequam ingrediatur, *Lev.* 14. 36. מִטֶּרֶם שׂוּם Ab antequam poni, id est, Quum nondum positus esset

יאת Acquievit, Consensit : Præterit : יֵאָתָה Vide paulò ante in יָאָה. Futur. בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם In hoc acquiescemus vobis, Gen. 34. 35. אַךְ נֵאֹתָה לָהֶם Tantùm acquiescamus eis, vers. 23. וַיֵּאֹתוּ Et acquieverunt, 2 Regum. 12. 8. Est ut יָבֵשׁ à אָבוֹשׁ.

יבב Pih. Vociferatus est. [Semel in] Futur. וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא Et vociferata est mater Siseræ, Jud. 5. 28. Chaldaicum est.

יבל Hiph. הוֹבִיל Attulit, Apportavit : Adduxit, Abduxit: Deduxit, Reduxit. Futur. אוֹבִילֵם Reducam eos, Jer. 31. 9. יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי Afferent reges donarium, Psal. 68. 30. Chald. Præter. וְהֵיבֵל הִמּוֹ Et deportaverat, Abduxerat ea, Esr. 5. 14. Infinit. וּלְהֵיבָלָא כְּסַף Et ad deferendum argentum, Esr. 7. 15. Heph. Futur. לַקֶּבֶר אוּבָל Ad sepulchrum eductus vel elatus fuissem, Job. 10. 9. יוּבַל שַׁי Adducetur munus, Jesa. 18. 7.

יְבוּל m. Proventus : אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ Proventum terræ, Jud. 6. 4. וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים Et nullus fuit proventus in vitibus, Hag. 3. 17. יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ Demigrat proventus domus ejus, Job. 20. 28. Aff. יְבוּלָם Proventum eorum, Psal. 78. 46. Hinc per Aphæresin, בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ Proventum montes proferent ei, Job. 40. 15. לְבוּל עֵץ Proventui arboris incurvabo me, Jes. 44. 19. id est, Coram ramo, qui ex arbore provenit : & metonymicè, Coram idolo ex ramo facto. Sic Kimchi in lib. Rad.

יוּבַל m. Fluvius, Aquæductus, Processus aquarum : וְעַל־יוּבַל Et juxta fluvium, Jer. 17. 8.

אוּבָל m. Idem, Dan. 8. 2. 3.

יָבָל m. Idem : Plur. Constr. יִבְלֵי־מָיִם Processus aquarum, Jes. 30. 25. & 44. 4.

יוֹבֵל c. sed f. sæpius, Aries, בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל Cornu arietis, id est, arietino, Jos. 6. 5. Sic Chaldæus, בְּקֶרֶן דִּכְרָא. Apud Talmudicos: Cum iter facerem in Arabiam, audivi quòd arietem vocarent יובלא, Rosch haschana, cap. 3. 26. Item

יאל *Hiph.* הואיל *Voluit, Acquievit*; ferè ſemper habet poſt ſe Verbum: *Præter.* הואיל משה באר Voluit Moſes exponere, *Deut.* 1.5. *Imper.* הואל וברך Velis & benedic, 2 *Sam.* 7. 29. id eſt, Placeat tibi benedicere: הואילו פנו־בי Velitis, reſpicite(reſpicere)ad me, *Job*.6. *v*.28. *Futur.* ויואל משה Et acquievit Moſes, ut habitaret cum viro iſto, *Exod.* 2. 21. ויואל Et noluit: ex contraria ſignificatione, ut in aliis, juxta Chald. 1 *Sam.* 17. *v* 39. Vide ibi R.Sal. [At 1 *Sam.* 14. 24. ויאל *& adjuravit*, habet ſignificationem deſumptam ab אלה *juravit.*]
Niph. נואל *Stultè agere vel velle, Stulteſcere: Præterit.* נואלו Stulteſcunt principes Tzoan, *Jeſa.* 19.13. נואלנו Stultè egimus, *Num.* 12.11. Irregulare eſt pro נאולנו ab אול vel אויל Stultus.

יאר m. *Rivus*: על־פי היאר Juxta os rivi, *Jeſa.* 19. 7. *Cum* ה *locali,* היארה תשליכהו In rivum projicite eum, *Exod.* 1.22. *Defective* [abſque (י)] כאר Velut rivus, *Amos* 8.8. pro כיאר ut mox ſcribitur eodem verſu. *Aff.* לי יארי Mihi eſt rivus meus, *Ezech.* 29. 3. *Plural.* נהרים יארים Fluvii rivi, *Jeſa.* 33.21. *Conſtr.* כל־יארי מצור Omnes rivos obſidionis, 2 *Reg.* 19.24. *Aff.* דגת יאריך Piſces rivorum tuorum, *Ezech.* 29. 4. R. Salom. ſcribit *Exod.*7.19. יארים ſunt aquæ fluviatiles factæ manibus hominum, ex labio fluminis majoris, ad agros irrigandos. Nilus verò vocatur יאר Rivus, quia per innumeros rivos ſe per totam Ægyptum diffundit, ſcribit idem *Gen.* 41. 1.

יאש *Niph.* נואש *Deſperavit, Spem, Animum abjecit: Præter.* ונואש ממני Et ſpem abjiciat de me Saul, 1 *Sam.* 27. 1. Sumitur etiam quaſi imperſonaliter, *Deſperatum, Actum eſt, Jer.* 2. 25. *Jeſa.* 57. 10. *Particip.* אמרי נואש Verba hominis animi abjectiſſimi, ſpe deſtituti, *Job*.6.26. *Pih.* יאש *Spe deſtituit: Infinit.* ליאש את לבי Spe deſtituendo animum meum, *Eccleſ.* 2.20.

Numer. 11. *v.* 6. *Plural.* הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת Ossa arida, *Ezech.*37.4.

יַבֶּשֶׁת יַבָּשָׁה f. *Arida, Aridum, Siccum*: dicitur de Terra, quæ sic appellata fuit, quando aquis exundantibus liberata, Arida in usum hominum & animalium terrestrium primùm apparuit: וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה Appareatque arida, *Genes.* 1.9. וְיַבֶּשֶׁת Et aridam, *Psalm.* 95. 5. *Chald.* עַל־יַבֶּשְׁתָּא *Super terram, Dan.* 2. 10.

יְבֶשֶׁת f. *Exsiccatio*: Vide in principio Radicis.

יגב יָגֵב m. *Ager*: *Plural.* כְּרָמִים וִיגֵבִים Vineas & agros, *Jerem.*39.10.

יֹגֵב m. *Agricola*: *Plur.* לְכֹרְמִים וּלְיוֹגְבִים Vinitoribus & agricolis, 2 *Reg.*25.12.

יגה *Hiph.* הוֹגָה *Mœrore, Mœstitiâ affecit, Afflixit*: *Præterit.* אִם הוֹגָה Si mœstitiâ affecerit, *Thren.*3.32. Aliam significationem hujus formæ vide in הָגָה. *Partic.* בְּיַד מוֹגַיִךְ In manu affligentium te, *Jes.* 51. 23. *Futur.* עַד־אָנָה תוֹגְיוּן Usquequò mœrore afficietis, *Job.* 19. 2. [cum ן paragog. mutato ה in י.] *Niph.Part.Plur. Constr.* נוּגֵי מִמּוֹעֵד Mœstos propter solennes conventus, *Soph.*3. *v.*18. ut ab Ab.Esra & Talmudicis explicatum in Cod. Berachoth *cap.* 4. *fol.* 28. R.Salomon & Chaldæus longiùs discedunt à vocis proprietate, respicientes ad הָגָה *Removendi* significatione. *Fœmin. Plur.* בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת Virgines ejus mœstæ, *Thren.* 1. *v.* 4. Est autem Schurek loco Cholem. *Pih. Futur.* וַיַּגֶּה Et mœstitiâ afficit, *Thren.* 3. 33. pro וַיְיַגֶּה cui simile fuit antè in יַבֵּשׁ.

יָגוֹן m. *Mœror, Mœstitia*: יָגוֹן וַאֲנָחָה Mœror & gemitus, *Jesa.* 35. 10. *Aff.* וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם Exhilarabo eos à mœrore ipsorum, *Jer.*31.13.

תּוּגָה f. *Idem*: וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה Exitus gaudii est mœstitia, *Prov.* 14. 13. *Constr.* תּוּגַת אִמּוֹ Mœror matris suæ est, *Prov.*10.1.

Item *Jubilæus annus*, id est, *Quinquagesimus*, quòd cornu arietino solenniter promulgari soleret, *Lev.* 25. *Plur.* שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים Buccinæ arietum, *Josu.* 6.4. rursus Chaldæus, שׁוֹפְרַיָּא דְקֶרֶן דִּכְרַיָּא.

יַבֶּלֶת f. *Fluxus*, aut *Fluxu affectum*, juxta quosdam: vel communiter juxta Hebræos, *Verruca*; & metonymicè, *Verrucosum*, *Lev.* 22.22. Sic Chaldæus יַבְלָן Verrucosum. Disputant Talmudici, An in Sabbatho יבלת Verrucam exscindere liceat? Pesachim *c.* 6. in principio.

יִבֵּם Pih. *Fratris defuncti absque liberis uxorem ducere, Leviri & Affinis proximi jus & officium præstare*: quasi Fratriare & Levirare dicas: *Præt.* וְיִבְּמָהּ Leviri jure ducet eam sibi, *Deut.* 25.5. *Imp.* וְיַבֵּם אֹתָהּ Et fratris jure ducito eam, *Gen.* 38.8.

יָבָם m. *Levir*, mariti frater: *Aff.* מֵאֵן יְבָמִי Renuit levir meus, *Deut.* 25.7.

יְבֶמֶת f. *Glos*, *Fratria*, uxor fratris: *Aff.* וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ Tunc ascendet glos ejus, Ibid.

יָבֵשׁ *Aruit*, *Exaruit*, *Arefactus*, *Exsiccatus fuit*. *Infinitiv.* עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם Usque dum exsiccatæ fuissent aquæ, *Gen.* 8.7. quæ forma partim perfecta, partim imperfecta est, cui similis extat in יָכֹל [Vel potius dicendum, ת.. esse paragogic.] *Futur.* וְיֵבוֹשׁ Et arescet, *Hos.* 13. *v.* 15. quod formam à בּוֹשׁ habet: nam hæc duo Verba formas inter se confundunt; *Et formâ communi*, אִיבָשׁ Arescam, *Psal.* 102.12. *Vel* י *abjecto*, יָבַשׁ Arescet, *Jes.* 19. *v.* 7. *Pih.* יִבֵּשׁ *Arefacere*, *Exsiccare*: *Futur.* וַיַּבְּשֵׁהוּ Et arefacit ipsum, *Nah.* 1.4. contractum, pro וַיְיַבְּשֵׁהוּ. Simile vide infrà in יָחַל: *Hiph. Præterit.* אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ Quod exsiccaverit, *Josu.* 2.10. *Et intransitivè*, וְהוֹבִישׁוּ Et arescent vel exsiccabuntur, *Zach.* 10.11. Multa etiam hujus formæ & conjugationis pertinent ad בּוֹשׁ, vide illic.

יָבֵשׁ m. *Aridus*, *Siccus*: עֵץ יָבֵשׁ Lignum aridum, *Ezech.* 27. 24. *Fœmin.* נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה Anima nostra arida,

id est, opera: בְּיַד מֹשֶׁה Per manum Mosis & Aharonis, *Num.* 33. 1. id est, operâ Mosis: בְּיַד פִּשְׁעָם In manum defectionis ipsorum, *Job.* 8. 4. id est, potestatem: בְּיַד In manu duorum tuborum, *Zach.* 4. 12. id est, spacio, In medio: כְּיַד אֱלֹהָיו Secundum manum Dei ipsius bonam super eum, *Esr.* 7. 9. id est, Prout Dei favor, gratia & auxilium adfuit ipsi, *Cum Affix.* אִישׁ אֶת־יָדוֹ Quisque locum vel spacium suum, *Jer.* 6. 3. Sic יָדְךָ manus tua, יָדִי manus mea, יָדָם manus ipsorum, מִלְאוּ יֶדְכֶם Implete manum vestram, *Exod.* 32. 29. מִיֶּדְכֶן De manu vestra, *Ezech.* 13. 12. *Duale,* רַחֲבַת־יָדַיִם Ampla spaciis est, *Gen.* 34. 21. וְלֹא הָיָה בָהֶם יָדַיִם Et non erant in ipsis vires, *Jos.* 8. 20. & sic Targum חֵילָא Robur: *Est &* יְדֵי Manus, *pro* יָדַיִם *Ezech.* 13. 18. cui simile est in שָׂדֶה. *Const.* עַל־יְדֵי אַרְנוֹן Ad spacia Arnonis, *Jud.* 11. 26. id est, juxta Arnonem: מִידֵי חָרֶב A manibus gladii, *Job* 5. 20. id est, potestate. [pro מִיְּדֵי] *Aff.* אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ Ne remittas manus tuas, *Jos.* 10. 6. *Terminatione fœmininâ semper usurpatur metaphoricè:* שְׁתֵּי יָדוֹת Duo cardines, *Exod.* 26. 17. חָמֵשׁ יָדוֹת Quinque partibus, *Gen.* 43. 34. & 47. 24. & sic 2 *Sam.* 19. 43. וְיָדוֹת Et manus, id est, fulcra manualia erant utrinque, 1 *Regum.* 10. 19. *Aff.* לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו Ad duos cardines ejus, *Exod.* 26. 19. *Chald.* מִן־יַד אַרְיָוָתָא *De manu, id est, potestate leonum, Dan.* 6. 27. בִּידֵהּ *Manum ejus, Dan.* 4. 35. בִּידֵיהוֹן *In manibus eorum, Esr.* 5. 8. בִּידַיִן *Manibus, Dan.* 2. 34.

ידד *Jecit, Projecit: Præt.* יַדּוּ גוֹרָל Projecerunt sortem, *Joel.* 3. 3. quod vide etiam in sequenti Radice.

יָדִיד m. *Dilectus;* יְדִיד יְהוָה Dilectus Domini, *Deut.* 33. 12. *Aff.* אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי Cantabo nunc dilecto meo, *Jes.* 5. *vers.* 1. *Plural.* יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ Ut liberentur dilecti tui, *Psal.* 60. 7. *Fœmin.* שִׁיר יְדִידֹת Carmen dilectarum, amicarum, *Psal.* 45. 1. Hebræi, Amorum: מַה־יְּדִידוֹת Quàm amabilia sunt tabernacula tua, *Psal.* 48. 2.

יגע Laboravit, Fatigatus, Defatigatus fuit : Præt. לָרִיק לָמָּה זֶּה יָגַעְתִּי Frustra laboravi, Jesa. 49. 4. Futur. הֶבֶל אִיגָע Ut quid in vanum laborabo, Job. 9. 29. Pih. Futur. אַל־תְּיַגַּע Ne fatiges, laborare facias, Jos. 7. 3. Hiph. Præter. הוֹגַעְתַּנִי Fatigasti me, Jes. 43. 24.

יָגֵעַ m. Lassus, Defatigatus : עָיֵף וְיָגֵעַ Lassus & defatigatus, Deut. 25. 18. Plural. כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים Omnes res laboriosæ, labore plenæ sunt, Eccles. 1. 8.

יְגִיעַ m. Idem : Plural. Construct. יְגִיעֵי כֹחַ Defessi viribus, Job. 3. 17.

יְגִיעַ m. Labor : metonymicè Facultates, sic dictæ, quòd Labore comparentur : וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי Et laborem manuum mearum vidit Deus, Gen. 31. 42. יְגִיעֲךָ יֹאכַל Laborem tuum comedet, Deut. 28. 33. Plurale cum Aff. כָּל־יְגִיעַי Omnes labores mei, Hos. 12. 8. Fœm. Constr. יְגִעַת בָּשָׂר Fatigatio carnis est, Eccles. 12. 12.

יָגָע m. Idem : מֵשִׁיב יָגָע Repetens vel Reddens laborem, Job. 20. 18.

יגר Metuit, Formidavit, Reformidavit : Præter. יָגֹרְתָּ מִפְּנֵיהֶם Metuisti ab illis, Deut. 28. 60. וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי Et quod formidabam, Job. 3. 25.

יָגוֹר m. Timens : אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם A quibus tu formidans es, Jer. 22 25.

יגר m. Chald. Cumulus, Acervus : יְגַר שָׂהֲדוּתָא Cumulus testimonii, Genes. 31. 47. Usurpatur autem à Labane, tanquam proprium nomen.

יד c. sed f. sæpius, Manus : latè usurpatur : Ripa : Latus : Tractus : Robur, Vires, Potestas : Locus, Spacium. Constructè desinit in Pathach, cum Affixis retinetur Kametz : עַל־יַד הַיְאֹר Juxta ripam rivi, Exod. 2. v. 5. Num. 13. 30. כָּל־יַד נַחַל Ad omnem tractum torrentis Jabbok, Deut. 2. 37. כִּי־אָזְלַת יָד Quòd abiit vel recessit manus, id est, vires manuum, robur ac facultas omnis, Deut. 32. 36. הֲיַד יוֹאָב Num manus Joabi, 2 Sam. 14. 19.

cta, unà regnum Judaicum constituit, inde & Benjamitæ *Judæi* dicti fuerunt, ut Mardochæus Benjamita vocatur Vir Judæus, *Esth.*2.5. Tandem in universos residuos nomen traductum, qui omnes vocantur *Judæi.* Impositum & Terræ fuit, quam tribus Jehudæ occupavit, & *Chald.* דִּי יְהוּד *Terræ Judææ*, *Daniel.* 2. *vers.* 25.

יְהוּדִי m. *Judæus*, *Esth.* 3. 4. *Plural.* יְהוּדִים *v.* 6. *Chald.* יְהוּדָיֵא & יְהוּדָאִין *Judæi*, *Dan.* 3. 8.

יְהוּדִית *Judaicè*, linguâ Judaicâ, id est, Hebraicâ, 2 *Regum.* 18. 26. Hinc *Verbum* formatum in *Hithp.* pro *Judaizare* : *Part.* מִתְיַהֲדִים Judaizabant, Judæi fiebant, *Esth.* 8. 17.

יָדַע *Scivit*, *Novit*, *Agnovit*, *Cognovit*; *Animadvertit*, *Percepit.* Propriè mentis est & intellectus, quandoque etiam sensus, ut quando de Concubitu dicitur : Interdum Operosam cognitionem denotat, pro *Curare*, *Curarem agere*, ut *Psalm.* 1. 6. *Prov.* 27. *vers.* 23. *Præter.* יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ Cognovit Euam uxorem suam, *Genes.* 4. 1. nempe concubitu maritali, quòd sic decorè & honestè effertur: יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ Novi figmentum ejus, *Deut.* 31. 21. id est, mores & studia ejus. *Partic.* אֶל־יוֹדֵעַ סֵפֶר Ad scientem libros, *Jesa.* 29. 11. id est, Literarum peritum : וְאָנֹכִי הַוּיֹדֵעַ Ego sum qui scio, *Jer.* 29. 23. quod scriptum transpositis literis & legendum הַיּוֹדֵעַ, ut à Masorethis notatum: יוֹדְעֵי בִינָה לַעִתִּים Scientes intelligentiam temporum, 1 *Par.* 12. 32. id est, Rationis temporum periti, יוֹדְעֵי דַעַת Scientes scientiam, *Dan.* 1. 4. id est, Præditi scientiâ. *Particip.* *Præteritum sive Pahul*, וִידוּעַ חֹלִי Expertus morbos, *Jesa.* 53. 3. *Infin. irregularis*, juxta R. D. Kimchi in libro Rad. דְּעָה חָכְמָה Scire sapientiam, *Prov.* 24. 14. at Ab. Esra facit Imperativum cum ה paragogico præcedente Sægol. *Fut.* יֵדַע

Pernoscit,

יְדִידוֹת f. *Dilectio*, *Jer.*12.7.

ידה *Jecit*, *Dejecit*, *Projecit*, *Jaculatus est* : *Imper.* יְדוּ אֵלֶיהָ Jaculamini in eam, *Jerem.*50.14. *Pih. Infin.* לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת Ut dejiciant cornua gentium, *Zac.*1. *v.* 21. *Fut.* יַדּוּ Projecerunt sortem *Joel.* 3. 3. pro יְיַדּוּ : Simile fuit antè in יָגָה in Pihel : Et sic quoque, וַיַּדּוּ אֶבֶן בִּי Et projecerunt lapidem in me, *Thren.*3.53. *Hiph.* הוֹדָה *Confiteri*, *Celebrare*, *Gratias agere* ; construitur cum Dativo : *Præt.* הוֹדִינוּ לְךָ Celebramus te Deus, *Ps.*75.2. *Et cum Accusativo* : יְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ Celebrabunt nomen tuum, 1 *Reg.* 8. 33. *Particip.* וּמוֹדֶה Et qui confessus fuerit, *Prov.*28, 13. *Chald. Particip.* וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא *Orabat & confitebatur*, *Dan.* 6. 11. מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה *Gratias ago & laudo ego te*, *Dan.* 2. 23. Et sic Hebraicè *cum* ה *conjugationis* : יְהוֹדוּךָ Celebrabunt te, *Psalm.* 45. 18. *Hithp. Præter.* וְהִתְוַדָּה עָלָיו Et confitebitur super eo, *Lev.* 16. *vers.* 21. *Particip.* וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי Et confitebar peccatum meum, *Dan.* 9. 20. Aliam formam vide paulò post in fine Radicis.

תּוֹדָה f. *Confessio*, *Celebratio*, *Laudatio*, *Laus*, *Gratiarum actio*, *Eucharisticum sacrificium* : זֶבַח־תּוֹדָה Sacrificium laudis, *Levit.*22.29. וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית Et confessio secunda procedebat, *Nehem.* 12, 38. id est, Celebrantium ordo vel classis. *Constr.* תּוֹדַת *Levit.* 7. 13. *Plur.* שְׁתֵּי תוֹדֹת Duos celebrantium ordines, *Neh.* 12. 31. וּבְתוֹדוֹת Et laudationibus, gratiarum actionibus, *Neh.*12.27. יְתוֹדוֹת Et eucharistica, 2 *Par.*29.31.

הֻיְדוֹת f. p. *Celebrationes*, *Neh.*12.8.

יְהוּדָה *Jehudah*, filius patriarchæ Jacobi, quasi Celebrationis filius dictus, quòd mater à partu ipsius Deum celebrasset, *Gen.* 29. 35. & eum Celebraturi essent fratres ejus, *Gen.*49.8. Illud nomen post scissuram tribuum, quæ antea *Hebræi* & *Israelitæ* dicebantur, *soli tribui Jehudæ* impositum est ; & quia *tribus Benjamin* ipsi postea adjun-

um, *Job*.38.12. ubi ה in fine pertinet ad Nomen ſequens, & legendum juxta Maſorethas, יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר *Pyh. Part.* אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי Dux meus & notus meus, *Pſal*.55.14. Phraſis uſitatiſſima in Judæorum Epiſtolis, quâ præcipuum & familiarem amicum compellant: *Plur.* מְיֻדָּעַי Familiares meos, *Pſal.* 88. 9. *Hiph.* הוֹדִיעַ *Scire, Experire fecit, Notum fecit, Indicavit, Inſtruxit, Oſtendit* : Conſtruitur cum Accuſativo & Dativo: *Præt.* הוֹדַעְתָּ לָהֶם Notam facies eis, *Exod.* 18. 20. הוֹדַעְתִּי אוֹתָם Scire feci eos, *Ezech*.20.11. *Hinc anomalum,* יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם Indicavi, Condixi locum talem, [1 *Sam.* 21. 2.] & eſt pro הוֹדַעְתִּי, & אֶל pro אֶת, [Poteſt etiam eſſe *Præt. Pohel.*] *Chald. Præt.* הוֹדַע לְדָנִיֵּאל *Notum fecit Danieli, Dan*.2.15. הוֹדְעָךְ *Oſtendit tibi, v.* 29. וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי *Nunc autem notum feciſti mihi, verſ.* 23. וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא *Notum fecimus regi, Eſr*.4.14. *Particip. Plural.* מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה *Notum facimus nos, v.* 16. *Infin.* לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא *Notam facere regi, Dan.* 5. 8. לְהוֹדָעוּתָךְ *Ut nota faceremus tibi, Eſr.* 5. 10. לְהוֹדָעֻתַנִי *Ut notum facias mihi, Dan*.2.26. *Futur.* לְמַלְכָּא יְהוֹדַע *Regi notam faciet, v*.25. לָא תְהוֹדְעֻנַּנִי *Notum non feceritis mihi, verſ.* 9. *Hoph. Præter.* אוֹ הוֹדַע Aut notum factum fuerit, *Lev*.4.23. [pro הוֹדַע] *Hithp. Infinit.* בְּהִתְוַדַּע Quando cognoſcendum præbuit ſe, *Gen.* 45. 1. *Futur.* אֵלָיו אֶתְוַדָּע Ei notum faciam me, *Num.* 12. 6.

דֵּעַ m. *Scientia, Sententia* : *Aff.* אֲחַוֶּה דֵעִי Indicabo ſententiam meam, *Job*.32. 10. אֶשָּׂא דֵעִי Proferam ſententiam meam, *Job*.36.3. *Plural.* תְּמִים דֵּעִים Perfecti ſcientiis, *Job*.37.16.

דֵּעָה f. *Scientia* : וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה Paſcent vos ſcientiâ, & intelligentia, *Jer*.3.15. *Plural.* אֵל דֵּעוֹת Deus ſcientiarum, 1 *Sam*.2.3.

דַּעַת Eſt Infinitivus, & inde nomen, *Cognitio, Notitia, Scientia, Sententia:* בִּבְלִי־דַעַת Præter ſcientiam, *Deut*.4.42. id eſt, per imprudentiam: בְּמִלִּין בְּלִי־דַעַת Sermonibus abſque

Pernoſcit, *Pſal.* 138.6. quæ forma partim perfecta, partim imperfecta eſt:quidam in Hiphil ponunt;[pro יְהֵידַע, ut ſit formæ הֵיטִיב, retento characteriſt. ה.] alii in Pihel : at ſignificatio hujus Verbi in iſtis Conjugationibus loco Pſalmi non convenit. *Chald. Præter.* כְּדִי יְדַע *Quùm cognoviſſet, Dan.*6.10. דִּי כָּל־דְּנָה יְדַעְתְּ *Quum totum hoc cognoſceres, Dan.*5.22. דִּי אֲנָה יִדְעֵת *Quia ego novi, Dan.* 4.6. *Particip.* יָדַע אֲנָא *Scio ego, Dan.* 2.8. *Plural.* וְלָא יָדְעִין *Neque cognoſcunt, Dan.* 5.23. *Conſtruct.* לְיָדְעֵי בִינָה *Scientibus intelligentiam, Dan.*2.21. *Particip. præteritum ſive Pehil,* יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא *Notum ad eſſendum regi, id eſt, notum ſit, Eſræ* 4.12. *Imperat.* דַּע מַלְכָּא *Scito rex, Dan.*6.15. *Futurum,* וְאִנְדַּע *Et cognoſcam, Dan.* 2.9. תִּנְדַּע *Cognoſces, Dan.*2.30. דִּי יִנְדְּעוּן *Ut cognoſcant, Dan.*4. *v.* 14. quæ ſunt cum נ loco dageſch, pro אֵדַּע. *Niphal.* נוֹדַע *Notum fieri, Agnoſci, Cognoſci, Innoteſcere, Notum facere, Animadverti : Præteritum,* לֹא נוֹדַע Neque notum ſit, *Deut.*21.1. *Infin.* וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי Poſteaquam notum factū eſt mihi, *Jer.*31.19. *Futurum,* יִוָּדַע Notus fiebat, *Pſ.* 74. *v.* 5. id eſt, Inſignis, Celebris, *Futurum,* בְּלֵב כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ In animo ſtultorum innoteſcit, cognoſcendum ſe exhibet, *Prov.*14.33. nempe, quidquid ſapientiæ reconditum eſt. Paucula quæ ſtulti, & vani ſcioli norunt, mirè jactant & oſtentant, juxta illud vetus : אִסְתֵּירָא בְּלָגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא *Stater in lagena, Kis Kis clamat.* Numulus in vacuam lagenam injectus, magnum edit ſonum & ſtrepitum, ſi moveatur. Sic eſt ſapientia in hominibus vanis. At in ſapientibus ſapientia quieſcit, nec profertur, niſi cùm opus eſt, juxta illud : Parcens ſermonibus novit ſcientiam, *Prov.* 17. 27. Sic explicatur præcedens locus à Veteribus Hebræorum Sapientibus, Codic. Talmudico Bava metzia, *cap.*7. *fol.* 85. Meminit etiam proverbii iſtius in hac Radice Kimchi, in libro Radicum. *Pih. Præter.* יִדַּעְתָּה שַׁחַר Notum feciſti auroræ locum ſuum,

יהב *Chald.* Dedit, Tradidit, Reddidit: *Præt.* יְהַב בִּידָךְ *Tradidit, Tradat in manum tuam, Dan.* 2. 38. וִיהַבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן *Et tradiderunt corpus suum, Dan.*3.28.*Particip. præsens,* יָהֵב חָכְמְתָא *Dat sapientiam, Dan.* 2. 21. *Plural.* יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא *Reddituri illis rationem, Dan.*6. *v.* 3. *Imper.* לְאָחֳרָן הַב *Alteri da, Dan.* 5. 17. *Præt. pass. Pehil.* יְהִיב לַהּ *Datum est ei, Dan.* 7.4. *Fœm.* יְהִיבַת לְהוֹן *Data fuerat eis, vers.* 12. וִיהִיבוּ *Et tradita fuerunt, Esræ* 5. *vers.* 14. *Ithpeh. Particip.* מִתְיְהֵב לְהוֹן *Dabatur illis Esræ* 4. 20. *Fœmin.* תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא *Sit datus, Detur, Esræ* 6. 8. *Plural.* דִּי מִתְיַהֲבִין *Quæ traduntur, Esr.* 7. 19. *Futur.* יִתְיְהֵב לֵיהּ *Detur ei, Dan.* 4. 13. וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ *Tradanturque in manus ejus, Dan.* 7. 25. *Hebr. Imper.* הַב הַב Da, Da, *Prov.*30.15.cum ה paragogico: הָבָה לִּי בָנִים Da mihi liberos, *Gen.*30.1. הָבָה לָּנוּ לֶחֶם Da nobis panem, *Gen.* 47. 15. *Sequente continuò alio Verbo, habet vim hortantis particulæ, ut alia quædam:* הָבָה נִלְבְּנָה Agedum, formemus lateres, *Gen.* 11. 3. vide & *v.* 7. & 38. 16. *Exod.*1.10. *Plur.* הָבוּ גֹדֶל Date magnitudinem Deo nostro, *Deut.*32.3. *Et cum Tzere ab initio,* אָהֲבוּ הֵבוּ Amant Date, id est, munera, *Hos.* 4. 18. *Fœm.* הָבִי הַמִּטְפַּחַת Cedò ventrale, *Ruth.*3. 15.

יְהָב m. *Onus, Cura,* propriè illarum rerum, quæ nobis desunt, & nobis dari anxiè & solicitè petimus: הַשְׁלֵךְ יְהָבְךָ Projice onus tuum, curas tuas super Dominū, & ipse sustentabit te, *Psal.*55.23. R. Salomon & Ab.Esra, מַשָּׂאֲךָ Onus tuum. Inde apud Talmudicos: *Nesciebant quidam Rabbinorum quid esset* הַשְׁלֵךְ יְהָבְךָ: *Dixit Rabba bar bar Channa: Quodam tempore ambulabam juxta Arabem quendam, & portabam onus. Tum dixit Arabs ille ad me:* שְׁקֹל יַהֲבָךְ וְשַׁדִּי אַגַּמְלַאי *Accipe onus tuum, & injice camelis istis,* Megilla *fol.* 18. & Rosch haschana *fol.* 26. Kimchi in lib. Rad. dicit, posse esse Præteritum, q. d. Projice quod dedit tibi ad hunc diem,

absque scientia, *Job*.38.2. id est, indoctis inscitè prolatis : *Aff.* בְּדַעְתּוֹ Scientiâ illius, *Prov.* 3. 20.

יִדְּעֹנִי m. *Ariolus*, futurorum divinator, quasi Sciolus dictus. *Apud veteres legitur :* Jiddeoni est, qui ponit os animantis, cui nomen יַדּוּעַ, in os suum, & os illud postea ex sese loquitur, in Cod. Talmudico Sanhedrin *cap.* 7.*fol.*65. Inde Jonathan, וְתָבְעֵי גְּרַם יַדּוּעַ Et sciscitantes os Jiddoa, *Lev.*20.6. Species divinationis prohibita, *Levit.* 20. 27. *Plur.* וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים Et ad ariolos, *Levit.*19.31.

מַדָּע vel מַדַּע m. *Scientia :* וּמְבִינֵי מַדָּע Et intelligentes scientiam, *Dan.* 1. 4. id est, præditi scientiâ : וּמַדָּע Et scientiam, 2 *Par.* 1. 10. *Aff.* בְּמַדָּעֲךָ Per scientiam tuam, *Eccles.*10.20. Ab.Esra, In animo & cogitationibus tuis, quas nemo scit nisi tu, hoc est, conscientia.

מַנְדַּע, מַנְדְּעָא m. *Chald. Idem :* רוּחַ יַתִּירָא וּמַנְדַּע *Spiritus excellens & cognitio, Dan.* 5.12. וּמַנְדְּעָא *Et scientiam, Dan.* 2. 21. *Aff.* וּמַנְדְּעִי יְתוּב עֲלַי *Et intellectus meus, vel, Mens mea reversa est ad me, Dan.* 4. 33. נ *est loco Dagesch, ut & in Verbo dictum.*

מוֹדָע masc. *Affinis, Cognatus, Notus, Familiaris, Ruth.*2.1. *Prov.* 7. 4.

מוֹדַעַת f. *Cognatio, Affinitas* : *Aff.* מוֹדַעְתָּנוּ Cognationis nostræ, vel, de cognatione nostra, *Ruth.*3.2. id est, Cognatus vel affinis noster: Kametz autem est loco Tzere.

מַדּוּעַ *Quare ?* Vox composita ex מַה & דּוּעַ ut dicitur בּוּל pro יְבוּל, q.d. Quæ scientia aut ratio est ? Quare, Quamobrem ? Usus enim ejus est, cùm causam alicujus rei Scire & Cognoscere cupimus : מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי Quare venistis ad me ? *Gen.* 26.27. Ab.Esra *Exod.*18.14. מַדּוּעַ est quasi מָה דַּעְתְּךָ, Sicut, מַלָּכֶם, מַזֶּה.

יה · *Jah*, nomen ex Nominibus divinis : בְּיָהּ יְהוָה In Jah, vel, Deo Domino, *Jes.*26.4. Vide R.Salomon. *Psal.* 68.5.

defectivè יָמִם *Num.*6.5. à quo significatione differt יֵמִם *Gen.*36.24. *Constr.* כִּימֵי הַשָּׁמַיִם Sicut dies cœli, *Deut.*11. *v.* 21. *Aff.* הֲמִיָּמֶיךָ Num à diebus tuis, *Job.*38.12. *Et in* ג *more Chaldaico,* קֵץ הַיָּמִין Finis dierum *Dan.* 12. 13. *Et forma fœmin.* זְכֹר יְמוֹת Memento dierum seculi, *Deut.* 32. 7. כִּימוֹת Secundum dies, *Psal.* 90. 15. *Chald.* יוֹם בְּיוֹם *Die in diem Esr.*6 9. *id est, Quotidie:* בְּיוֹמָא *In die, Dan.* 6. 10. *Plural.* וְעַתִּיק יוֹמִין *Et antiquus dierum, Dan.*7.9. בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא In fine dierum, *Dan.*2.28. *Aff.* וּבְיוֹמֵיהוֹן *Et in diebus illis, Dan.* 2. 24. *Fœmin.* מִן־יוֹמָת עָלְמָא *A diebus seculi, Esr.*4.15.

יוֹמָם *Interdiu, Psal.*1.2. *Cum* ב, בְּיוֹמָם *Neh.* 9.9.

יָוֵן m. *Cœnum, Lutum.* [Legitur bis.] מִטִּיט הַיָּוֵן E cœno luti, *Psal.* 40. 3. בִּיוֵן מְצוּלָה In cœno profunditatis, *Psal.* 69. 3.

יוֹנָה *Columba.* Vide in יָנָה.

יָזַם *Cogitavit:* [Extat semel] *Præter.* יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת Cogitârunt facere, *Gen.*11.6. Convenit cum זָמַם.

יָזַן Unde quidam formant *Partic.* מְיֻזָּנִים pro מְזֻיָּנִים *Armati,* quod vide in זין.

יֶזַע יֶזַע m. *Sudor:* [Legitur semel.] בַּיֶּזַע Cum sudore, *Ezech.*44.18. id est, Veste laneâ sudorem excitante, ut R. Salomon explicat. Talmudici exponunt, במקום שמזיעין In loco ubi sudant, id est, in lumbis ubi caro duplicatur, & faciliùs sudat: Zevachim *fol.*19.1.

זֵעָה f. *Idem: Constr.* בְּזֵעַת אַפֶּיךָ In sudore vultus tui, *Gen.*3.19. Est sicut שֵׁנָה à יָשֵׁן scribit Aben Esra.

יָחַד *Adunatus fuit: Futur.* תֵּחַד Adunator, *Gen.* 49. 6. לֹא תֵחַד Non unies te, *Jes.* 14. 20. *Pih. Imper.* יַחֵד לְבָבִי *Aduna cor meum, Psal.* 86. 11.

יָחִיד m. *Unicus, Unigenitus:* אֵבֶל יָחִיד Luctum unigeniti, *Jerem.* 6. 26. *Aff.* אֶת־יְחִידְךָ Unicum tuum, *Genes.* 22. 2. *Plural.* יְחִידִים Unicos, Solitarios, *Psalm.*68. *v.* 7. *Fœmin.* הִיא יְחִידָה Ipsa unica, *Jud.* 11. 34. *Aff.* יְחִידָתִי Unicam

diem, & quæ tibi amplius necessaria sunt, super eum, & ipse enutriet te: aut Nomen, Omnia donabilia tua, id est, donanda, quæ tibi dari desideras, & ipse dabit ea tibi, & enutriet te.

הַבְהָבִים m. p. *Dona, Donaria*: *Aff.* זִבְחֵי הַבְהָבַי Sacrificia donariorum meorum, *Hos.* 8. 13. R. Salomon & Kimchi in lib. Rad. *Sacrificia assatorum meorum.* Sic in Targum Hierosolymitano pro Hebræo צְלִי Assatum, ponitur מְהַבְהַב *Exod.* 12. 9. Tradit Kimchi in lib. Rad. etiam Arabicè sic sumi. Apud Talmudicos eodem modo usurpatur, Codice Bava metzia, *cap.* 7. *fol.* 89. de fructibus & frugibus, quæ ad ignem assantur, ut ad cibum tanto sint commodiora. הִבְהוּב ibidem *Assatio.* Kimchi tamen in Comm. à יהב deducit, & exponit מַתְּנוֹתַי Donorum meorum, quæ ipsi putant se mihi donare.

יהד Unde Part. מִתְיַהֲדִים; *Et Nomina*, יְהוּדָה. יְהוּד. Vide suprà in Rad. יָדָה.

יהר יָהִיר m. Superbus, Arrogans: גֶּבֶר יָהִיר Vir arrogans, *Habac.* 2. 5. [*&* *Prov.* 21. 24.] יוּהֲרָא *Superbia*: אִתְיְהִיר *Superbire*, Talm.

יוֹם masc. *Dies*, tàm naturalis quàm artificialis: & synecdochicè, *Tempus*: יוֹם אֶחָד Dies unus, *Gen.* 1. *v.* 5. וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם Et in omni die & die, *Esth.* 2. 11. id est, Quolibet die: הַיּוֹם Hoc die, Hodie, *Gen.* 24. 42. כְּיוֹם בְּיוֹם Sicut die in diem 1 *Sam.* 18. 10. id est, Eo die, ut antea: *Aff.* בָּא יוֹמְךָ Venit dies tuus, *Jer.* 50. 31. *Duale*, יוֹם אוֹ יוֹמַיִם Diem unum aut biduum, *Ex.* 21. *v.* 21. *Plurale*, יָמִים בָּאִים Dies veniunt, 1 *Sam.* 2. 31. Sic & *Annum* significat: ut, יָמִים אוֹ עָשׂוֹר Dies (Annum) aut decem menses, *Gen.* 24. 55. יָמִים Annus erit redemptio ejus, *Lev.* 25. 29. לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים Triade dierum, scil. anni, *Amos* 4. 4. id est, Tertio quoquo anno: יָמִים יָמִימָה De anno in annum, *Exod.* 13. 10. *Semel defectivè*,

verunt, conceperunt, *Jef.* 57.5. juxta Kimchium, R. Salom. & Aben Efram. *Pihel Præt.* יֶחֱמָתְנִי Concepit me, *Pfal.* 51. 7. י cum Sægol loco Tzere, propter Chateph-fægol fequens, ut paulò antè. *Infin.* בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן Tempore coire oves, *Genef.* 31. 10. id eft, admiffuræ ovium, quo tempore coeunt & concipiunt : לְיַחְמֶנָּה Ut conciperent ipfæ, *Gen.* 30. 41. cum Affixo [Fœm. fing. Vel *ad incalefcendum eam*; id eft, cum unaquæque earum incalefceret.]

חֵמָה f. *Æftus iræ, Excandefcentia, Æftuans ira* : חֵמָה אַפּוֹ Excandefcentiam iræ fuæ, *Jef.* 42. 25. pro חֲמַת : nam abfolutum non rarò loco conftructi ponitur : בְּחֵמָה in alia fignificatione vide in חמא : *Cum* א, בְּחֵמָא גְדֹלָה Cum excandefcentia magna, *Dan.* 11. 44. *Conftruct.* חֲמַת אָחִיךָ Excandefcentia fratris tui, *Gen.* 27. 44. *Aff.* שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ Effunde excandefcentiam tuam, *Jer.* 10. 25. Aliam hujus fignificationem vide in חֵמֶת. *Plural.* שְׁאֵרִית חֵמֹת Refiduum æftuum, id eft, hominum æftuantium irâ, *Pfal.* 76. 11. Eft etiam per metaphoram, *Venenum, Virus*, חֲמַת נָחָשׁ Veneni ferpentis, *Pfalm.* 58. 5. Et fic *Pfal.* 140. 4. *Deuter.* 32. 33. *Chald.* הִתְמְלִי חֵמָא *Repletus fuit excandefcentiâ, Dan.* 3. 19. בִּרְגַז וַחֲמָא *Per iram & excandefcentiam, v.* 13.

יָחֵף mafc. *Difcalceatus* : הוֹלֵךְ יָחֵף Incedens difcalceatus, 2 *Sam.* 15. 30. מִיָּחֵף A difcalceato, ne fit difcalceatus & nudus, *Jerem.* 2. *verf.* 25. יֵיחוּף *Difcalceatio*, Rab.

* יחר Unde poffit effe וַיּוֹחֶר, quod vide in אָחַר.

יַחַשׂ mafc. *Genealogia, Genus, Generis recenfio* : סֵפֶר הַיַּחַשׂ Liber genealogiæ, *Neh.* 7. 5.

הִתְיַחֵשׂ *Hithp. Recenferi, Recenfere fe per genus, familiam aut genealogiam. Præter.* כֻּלָּם הִתְיַחֲשׂוּ Omnes hi recenfiti fuerunt, per genera diftribuerunt fe, 1 *Paral.* 5. 17. *Infin.* בְּהִתְיַחְשָׂם Cùm per genera recenferent vel diftribuerent,

Unicam meam, id est, Animam, *Psal.* 22. 21.

יַחַד *Unà, Simul, Pariter:* לְיַחַד Ad simul, In unum, 1 *Paral.* 12. 17. יַחְדָּיו vel יַחְדָּו Idem, & est ut עָלָיו, אֵלָיו, sub forma nominum pluralium cum Affixo Vau.

יחל *Pih. Moratus, Præstolatus est, Exspectavit, Speravit, Confisus est:* Item, *Sperare fecit, Spem fecit.* Construitur cum Præpositionibus לְ, אֶל & עַל. *Præter.* עַל־אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי De quo mihi spem fecisti, *Psalm.* 119. *v.* 49. לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי Judicia tua exspecto, *vers.* 43. *Futur.* יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם Præstolatur filios hominum, *Mich.* 5. *vers.* 7. Hinc contractum, וַיְּחֶל Et exspectavit, *Gen.* 8. 10. pro וַיְיַחֵל: simile vide infrà in יָשַׁר. *Niph. Præt.* כִּי נוֹחֲלָה Quòd spe suffulta fuisset, spe aluisset se, *Ezech.* 19. *vers.* 5. Kimchi in Com. Et vidit quòd dies multos perstitit in spe sua, sed periit exspectatio ejus. *Futur.* וַיִּיָּחֶל Et exspectans continuit se, *Gen.* 8. 12. *Hiph. Præteritum*, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי Et in verbo ejus exspectationem habeo, *Psalm.* 130. 5. *Fut.* אוֹחִילָה לְפָנֶיךָ Morabor coram te, 2 *Sam.* 18. 14. *At illud* אוֹחוּלָה קִירוֹת לִבִּי Doleo parietes cordis mei, *Jer.* 4. 19. id est, Præcordia mihi dolent, significatum habet à חוּל *Doluit:* scribitur autem cum ו in medio, sed legendum per י ut Masorethæ notarunt.

יָחִיל m. *Exspectans*; *Thren.* 3. 26.

תּוֹחֶלֶת f. *Spes, Exspectatio:* תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה Spes protracta, *Prov.* 13. 12. *Aff.* תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא Spes mea in te est, *Psal.* 39. 8. תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה Spes ejut fallax vel mendax est *Job.* 40. 28.

יחם *Caluit, Incaluit: Coivit, Concepit:* *Futur.* וְלֹא יִחַם לוֹ Et non erat calor ei, pro יֵיחַם. 1 *Reg.* 1. 1. וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן Et conceperunt oves, [ubi י est cum ֶ] pro וַיִּחֲמוּ, ut mox in Pihel, *Gen.* 30. 39. וַיֵּחַמְנָה Ut coirent vel conciperent, *vers.* 38. cum י in forma fœminina, [loco ת,] cui simile in יָשַׁר. *Niph. Partic.* הַנֵּחָמִים Qui coiverunt,

Domini mei, *Gen.*24.44. Chaldæus, דִּי זַמִּין *Quam præparavit*, & ſic *v.* 14. וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים Et increpabit populos multos, *Jeſ.*2.4. *Fut.* וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ Ut dijudicent inter nos duos, *Gen.* 31. 37. *Hoph. Præter.* וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב Et corripitur in dolore, *Job.*33.19. *Niph. Partic.* נוֹכָח עִמּוֹ Diſceptans eſt cum eo, *Job.* 23. 7. *Partic. Fæmin.* וְנֹכַחַת Arguta, erudita fuit, *Gen.* 20. 16. *Futur.* [cum ה parag.] וְנִוָּכְחָה Et diſceptemus, *Jeſa.* 1. 18. *Hithp. Futur.* יִתְוַכָּח Diſceptavit, *Mich.* 6. 6.

תּוֹכֵחָה f. *Correctio*, *Correptio*, *Increpatio*, *Reprehenſio*: יוֹם צָרָה וְתוֹכֵחָה Dies anguſtiæ & increpationis, 2 *Regum.* 19. 3. *Plural.* תּוֹכֵחוֹת Increpationes in populis, *Pſalm.* 149 7.

תּוֹכַחַת f. *Idem*: שֹׂנֵא תוֹכַחַת Odio habens correptionem *Prov.*12.1. *Aff.* שִׁמְעוּ נָא תוֹכַחְתִּי Audite nunc diſceptationem meam, *Job.* 13.16. *Plural.* תּוֹכָחוֹת Diſceptationes, *Pſal.* 38. 15. *Conſtr.* וּבְתוֹכְחוֹת חֵמָה Et increpationibus excandeſcentiæ, *Ezech.* 5. 15.

יָכֹל *Potuit*, *Valuit*, *Potentiâ valuit*: *Prævaluit*, *Superavit*, & ita conſtruitur cum ל vel Affixo, quod per ל explicandum. *Præter.* וְיָכָלְתָּ עֲמֹד Et poteris conſiſtere, *Exod.* 18. 23. יָכְלוּ לְךָ Prævalebant tibi, *Obad.* 7. יָכוֹל נוּכַל לָהּ Prævaleſcendo prævalebimus ei, *Num.* 13. 31. i.e. Omninò, omnibus modis: יְכָלְתִּיו Prævalui ei, *Pſ.*13. *verſ.* 5. pro יְכֹלְתִּי לוֹ *Infin.* יָכוֹל ut antè, & יְכֹלֶת Poſſe, *Num.* 14. 16. מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת Propter non poſſe Dominum, *Deut.* 9. 28. id eſt, Propterea quòd non poterat. Similis forma fuit in יבש. *Futur.* לֹא אוּכַל Non poterò, *Geneſ.*19.19. וַתּוּכָל Et prævaluiſti, *Jer.*20.7. *Chald. Præter.* הֲיָכִל *Num potuit*, *Dan.*6.21. יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא *Potuiſti revelare*, *Dan.* 2. 47. וְיָכְלָה לְהוֹן *Et prævaluit eis*, *Dan.* 7. 21. *Partic.* יָכִיל *Potens eſt*. *Dan.* 3. 17. *Plural.* יָכְלִין לְהַחֲוָיָה *Poſſunt indicare*, *Dan.* 2. 27. *Futur.* דִּי יִכֻּל *Qui poſſit*, *Dan.* 3. 29. דִּי תִוכֻּל *Quòd poſſis*, *Dan.* 5. 16. [Scribitur bis

rent se, v. 7. *Usurpatur & loco Nominis*, וְאֵת הִתְיַחֵשׂ Et cum generis recensione, 2 *Par*. 31. 17. *Aff*. מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם Præter generis ipsorum mares, *v*. 16.

יטב *Benè, Bonum esse aut videri : Futur*. יִיטַב־לִי Benè sit mihi, *Gen*. 12. 13. אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם Quod bonum visum fuerit in oculis vestris, 2 *Sam*. 18. 4. *Absque* י *radicali*, וְיִטַב לִבֶּךָ Benè se habeat animus tuus, Bono vel hilari esto animo, 1 *Reg*. 21. 7. *Chald. Futurum*, וּמָה־דִי עֲלָיךְ יֵיטַב *Quod autem tibi bonum videbitur*, *Esræ* 7. 18. *Hiphil*. הֵיטִיב *Benefacere, Benè agere, Melius aut præstantius reddere vel efficere :* Construitur cum Dativo & Accusativo, quandoque cum Præposit. אֶל & עִם. *Præterit*. הֵיטִיב לָכֶם Benefecit vobis, *Jesa*. 24. 20. הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ Meliorem præstitisti benignitatem tuam posteriorem priore, *Ruth*. 3. 10. *Part*. מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם Bonum reddebant animum suum, *Jud*. 19. 22. i. e. exhilarabant animos suos. *Imper*. הֵיטִיבִי נַגֵּן Benefac pulsando, *Jesa*. 23. 16. i. e. Optimè pulsa, Modulare benè. הֵיטֵב etiam adverbiascit, *Benè, Optimè :* טָחוֹן הֵיטֵב Molendo benè, *Deut*. 9. 21. Vide & *Deut*. 17. 4. *Jonæ*. 4. 9.

מֵיטָב m. *Bonum, Optimum : Construct*. מֵיטַב שָׂדֵהוּ Optimum agri sui, וּמֵיטַב כַּרְמוֹ Et optimum vineæ suæ, *Exod*. 22. 5.

יין m. *Vinum :* יַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ Vinum lætificat cor hominis, *Psal*. 104. 15. בַּיַּיִן שָׁגוּ Vino errant, *Jes*. 28. 7. *Constr*. וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם Vinum convivii ipsorum, *Dan*. 1. 16. *Aff*. שְׁתֵה בְלֶב טוֹב יֵינֶךָ Bibe animo hilari vinum tuum, *Eccles*. 9. 7.

יכח *Hiph*. הוֹכִיחַ *Arguit, Disceptavit, Disseruit : Increpavit, Reprehendit, Corripuit*, & sic construitur cum Accusativo : *Adjudicavit*, cum Dativo, quod vertunt *Præparavit :* quanquam etiam *Increpandi* significatio Dativum regat : *Dijudicavit*, cum Præposit. בֵּין Inter. *Præt*. אֲשֶׁר הוֹכִיחַ Quam adjudicavit Dominus, לְבֶן־אֲדֹנִי filio Domini

Exod. 2.& inde ad majorem ætatem quoque transfertur ut *Genes.* 37.10. & 32.22. *Ruth.* 1.5. *Plural.* יְלָדִים Nati, 1 *Sam.* 1.2. *Catuli*, *Jes.* 11.7. *Constr.* יַלְדֵי פֶּשַׁע Filii defectionis, *Jes.* 57.4. *Et cum Pathach ab initio*, וְיַלְדֵי זְנוּנִים Et natos scortationum, *Hos.* 1.2. *Aff.* יְלָדָיו Natos suos, *Gen.* 32.22. וְיַלְדֵיהֶן Et natos illarum, *Gen.* 33.2. *Fœmininum*, יַלְדָּה *Puella*, tàm parvula, quàm grandior, ut de Dina, *Gen.* 34.4. *Plural.* יְלָדִים וִילָדוֹת Pueris ac puellis, *Zach.* 8.5.

יָלִיד m. *Natus*, *Gen.* 17.12. *Plural. Construct.* יְלִידֵי בֵיתוֹ Natos domus suæ, *Gen.* 17.23.

יִלּוֹד m. *Natus recens*, *Exod.* 1.22.

וָלָד m. *Proles*, *Gen.* 11.30.

וָלֶד m. *Idem*, 2 *Sam.* 6.22.

יַלְדוּת f. *Juventa*, *Eccles.* 11.10. יַלְדֻתֶךָ Juventæ tuæ, *Psal.* 110.3.

לֵדָה f. *Partus*, *Jer.* 13.21.

מְיַלֶּדֶת f. *Obstetrix*: ut suprà in Pihel.

מוֹלֶדֶת f. *Nativitas*, *Progenies*, *Cognatio*; *Aff.* בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ In terra cognationis vel nativitatis suæ, *Genes.* 11.28. וּמוֹלַדְתְּךָ Et progenies tua, *Gen.* 48.6. *Plural.* וּמוֹלְדוֹתַיִךְ Et genituræ tuæ, *Ezech.* 16.3.

תּוֹלְדוֹת f. p. *Generationes*, *Gen.* 2.4. Usurpatur autem semper in constructione cum altero substantivo.

יָלַךְ *Ivit*, *Ambulavit*, *Profectus*, *Progressus est*, *Accessit*, *Processit*, *Abivit*, pro diversa structura. Idem quod הָלַךְ. *Præteritum & utrumque Partic. inusitata sunt.* *Infin.* לְבִלְתִּי־לֶכֶת Ad non ire, id est, Ut non iret, sequeretur, 1 *Reg.* 11.10. *Imperat.* יֵלֵךְ בְּשָׁלוֹם Ito in pace, 1 *Samuel.* 29.7. *Cum* ה *paragogico*, לְכָה אִתָּנוּ Ito nobiscum, *Num.* 10.29. *Hæc forma ter absque* ה *paragog. occurrit*, לֵךְ נָא אִתִּי Veni quæso mecum, *Num.* 23.13. Sic *Jud.* 19.13. 2 *Paral.* 25.17. *Futur.* אֵלֵךְ Ibo: & *semel cum primâ radicali* י *expressa*, אֵילְכָה Ibo spoliatus, *Mich.* 1.8.

bis eodem versu, cum ו redundante] יוּכַל Possit. Dan. 2. 10.

מִיכָל m. *Rivus, Rivulus, Vadum: Constr.* מִיכַל הַמָּיִם Rivum aquarum, 2 *Sam.* 17. 20. Quibusdā est Nomen proprium.

יְכֹלֶת f. *Potentia:* Vide antè in Infinitivo.

יכת Hinc juxta quosdam וַיַּכְּתוּם & וַיַּכְּתוּ quæ vide in כָּתַת suâ propriâ Radice.

ילד *Genuit, Generavit,* cùm de viris usurpatur: *Peperit:* de mulieribus: *Præterit.* מִי יָלַד־לִי Quis genuit mihi istos? *Jesa.* 49. 21. וְיָלַד שָׁקֶר Et pariet mendacium, *Psal.* 7. 15. *Anomalum,* וְיוֹלַדְתְּ בֵּן Et paries filium, *Gen.* 16. v. 11. compositum ex forma Participii & Præteriti [Vel est *Præt.* formæ Pohel. יְלִדְתִּיךָ Genui te, *Psal.* 2. 7. est cum (·) sub ל loco (-)] *Infin.* יָלֹד Parere, *Job.* 15. 35. *Et imperfectè* לֶדֶת *Gen.* 16. 16. indeque *contractum* לַלַת Ad pariendum, pro לָלֶדֶת, 1 *Sam.* 4. 19. *Niph. Præter.* אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ Qui natus est ei, 1 *Paral.* 3. 1. נוֹלְדוּ־לוֹ Nati sunt ipsi, 1 *Paral.* 3. 5. & 20. 8. ex forma Niph. & Pyh. *Infin.* בְּהִוָּלֶד־לוֹ Cùm natus esset ipsi Isaac, *Genes.* 21. 5. *Pih.* יִלֵּד *Parere fecit, Obstetricavit: Partic. loco Nominis,* הַמְיַלֶּדֶת Parere faciens, i. e. *Obstetrix, Genes.* 35. 17. *Plural.* הַמְיַלְּדוֹת Obstetrices, *Exod.* 1. 17. *Infinit.* בְּיַלֶּדְכֶן Obstetricantibus vobis, *Exod.* 1. v. 16. *Pyh. Præter.* יֻלַּד־בֵּן Natus est filius, *Genes.* 4. 26. יֻלַּדְתִּי Genitus fui, *Jer.* 20. 14. *Hiph.* הוֹלִיד *Genuit, Peperit, Parere fecit;* propriè Virorum: *Præt.* וְהוֹלִידָהּ Facit ut pariat ipsa, *Jesa.* 55. 10. *Partic.* אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד An ego qui gigno, *Jes.* 66. 9. *Infin.* וְהוֹלִיד אָוֶן Et pariendo mendacium, *Jes.* 59. 4. *Hoph. Infin.* יוֹם הֻלֶּדֶת Die nasci, vel nativitatis, id est, quo natus fuit Pharao, *Genes.* 40. 20. [Est composit. ex Inf. Kal לֶדֶת, & Hoph. הוּלַד, & ita sequens] בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אֹתָךְ In die quâ nata es tu, *Ez.* 16. 4. *Hithp. Fut.* וַיִּתְיַלְדוּ Et natales suos professi sũt, *Num.* 1. 18.

יֶלֶד masc. *Puer, Puerulus, Natus,* recens propriè, ut

Exod. 2.

amplum in Templo, 1 *Reg.* 7. 23. & ita etiam fœmininum reperitur, 2 *Reg.* 16. 17. יַם הַמֶּלַח Mare salis, id est, salsum, *Gen.* 14. 3. מִיַּם־סוּף A mari algoso, וְעַד־יָם Usque ad mare Philistæorum, *Exod.*23.31. חַיָּם הָאֶחָד Lacum unum, 2 *Reg.* 25. 16. *Cum* ה *locali*, הַיָּמָּה הַגָּדוֹל Ad mare magnum, *Jos.*15.12. יָמָּה וָקֵדְמָה Occidentem versus & versus orientem, *Gen.*28.14. *Plural.* יַמִּים Maria, *Gen.* 1.10.

יֵמִים m. p. *Muli*, quorum inventor fuit Hana, asino nempe ad equam admisso, *Gen.*36.24. Pater hujus Hanæ fuit Tzibhon, ut ibidem dicitur. At *vers.*20. Tzibhon & Hana dicuntur fuisse fratres ex patre Seir. Inde ludunt & comminiscuntur Talmudici, Tzibhonem cum matre fuisse congressum, ac genuisse ex ea per nefandum incestum Hanam. Hana ergo, scribunt, fuit פָּסוּל profanus, illegitimus & spurius, & introduxit in mundum פְּסוּלִין profana & spuria animalia: Cod. Pesachim. *cap.* 4. *fol.* 54. Vide Plin. *lib.*8. *cap.* 44.

ימן יָמִין f. *Dexter, Dextera, Dexterum : Dexterum latus, Dextera manus :* שׁוֹק הַיָּמִין Armum dexterum, *Exod.*29.22. עֵין יְמִין Oculum dexteri, sc. lateris : nam עֵין est Constructum, 1 *Sam.* 11.2. עַל־יָמִין Ad dexterum latus, dexteram, *Gen.* 24. 49. וַתֹּחֶז יַד־יְמִין יוֹאָב Et tenuit manum dexteri lateris Joab, 1 *Sam.*20.9. hic יַד est constructum, ut & יְמִין. Item *Auster, Meridies*, quasi plaga Dextera, *Psal.*89.13. Nam à situ Orientis, quæ Anterior pars vel plaga vocatur, Meridionalem appellant יָמִין Deteram; Septentrionalem, שְׂמֹאל Sinistram; & Occidentalem, אָחוֹר Posteriorem : *Constr.* יְמִין ut antè : *Cum Affixo*, בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ Me sustentat dextera tua, *Psal.*63.9.

יְמָנִי m. *Dexter :* הָעַמּוּד הַיְמָנִי Columnam dexteram, 1 *Reg.*7.21. *Fœm.* יָדָם הַיְמָנִית Manus eorum dextera, *Exod.*29.20.

Hiph. הוֹלִיךְ *Ire, Abire fecit, Duxit, Abduxit, Deduxit, Eduxit, Attulit, Detulit, Pertulit, &c. Præt.* וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים Et deducam cæcos, *Jesa.* 42. 16. *Particip.* הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ Qui deduxit nos, *Jerem.* 2.6. *Imperat. cum expressa prima radicali* י, *ut in Kal*, הֵילִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד Abduc puerum hunc, *Exod.* 2.9.

ילל *Hiph.* הֵילִיל *Ejulavit. Præter.* וְהֵילִל Et ejulabit omnis habitator terræ, *Jerem.* 47. 2. *Imper.* הֵילֵל בְּרוֹשׁ Ejula abies, *Zach.* 11. 2. *Futur.* אֵילִיל Ejulabo, *Jer.* 48. 31. *Et cum* י *quiescente*, אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה Plangam & ejulabo, *Mich.* 1. 8. *Cum characteristica conjugationis expressa*, מֹשְׁלָיו יְהֵילִילוּ Dominatores ejus ejulabunt, *Jesa.* 52. 5.

יְלֵל m. *Ejulatus*, *Deut.* 32. 10.

יְלָלָה f. *Idem*, *Soph.* 1. 10. *Constr.* יִלְלַת הָרֹעִים Ejulatus pastorum, *Zach.* 11. 3. וילְלַת *Jer.* 25. 36. pro וִילְלַת, Simile in יקהּ. *Aff.* יִלְלָתָהּ Ejulatus ejus, *Jesa.* 15. 8.

אַלְלַי *Væ, Hei*, ejulatus vox: אַלְלַי לִי Hei mihi, *Job.* 10. *v.* 15. & sic *Mich.* 7. 1. & Aleph est loco primæ radicalis Joth, ut R. Mosche Kimchi scribit.

הֵילֵל Vide supra in הלל.

ילפ יַלֶּפֶת f. *Scabies saniosa*, [Legitur bis] *Lev.* 21. 20. [& 22. 22.] *vel sicca, Lichen.* Prisci Hebræorum Sapientes scribunt, fuisse חֲזָזִית הַמִּצְרִית speciem ulceris purulenti & fœtidi Ægyptiaci. Item, *Dixit Resch Lakisch: Quare vocatur nomen ejus* יַלֶּפֶת? Propterea שֶׁמְּלַפֶּפֶת *quòd adhæret* וְהוֹלֶכֶת *& serpit usque ad diem mortis*. Cod. Talmudico Bechoroth, *fol.* 41. 1. Sic deducitur à Rabbinico & Chald. לְפַף Conjungere, Involvere.

*יֶלֶק Vide in לקק.

ימם יָם m. *Mare.* Semper scribitur cum Kametz, præterquam cum סוּף conjunctum, tunc habet Pathach. Item, *Occidens*, respectu maris ad occidentem terræ Canaan siti: semel *Meridies*, respectu situs maris rubri, *Psal.* 107. 3. Transfertur etiam ad *Lacum* sive *Vas*

amplum

Goliathi quærebant occasionem occidendi ipsum, vide 1 *Sam.* 21. 10. Aben Esra putat fuisse suave carmen, cujus initium fuerit יוֹנַת &c. Chaldæus: De Ecclesia Israëlis simili columbæ silentii, &c. *Aff.* יוֹנָתִי Columba mea, *Cantic.* 2. *v.* 14. *Plural. masc.* עֵינַיִךְ יוֹנִים Oculi tui ut columbarum sunt, *Cantic.* 1. 15. *Constr.* כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת Sicut columbæ vallium, *Ezechiel.* 7. *vers.* 16.

ינח *Hiph.* הִנִּיחַ *Statuit, Collocavit, Deposuit, Imposuit, Reposuit, Manere fecit, Reliquit, Sivit, Omisit, Permisit: Præter.* לֹא הִנִּיחַ Non permisit, *Psalm.* 105. 14. אֲשֶׁר הִנִּיחַ שָׁם Quas collocaverat vel reliquerat illic Moses, 1 *Reg.* 8. 9. *Particip.* מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן Sinit, Permittit ei dormire, *Eccles.* 5. 11. *Imperat.* הַנַּח־לוֹ Sine illum, *Hos.* 4. *v.* 17. *Hoph. Præter.* וְהֻנִּיחָה שָּׁם Et collocetur illic, *Zachar.* 5. 11. cum Chirek in medio ex forma *Hiphil.*

מֻנָּח masc. *Relictum, Dimissum, Area, Locus liber & vacuus:* וַאֲשֶׁר מֻנָּח Et quod relictum vel concessum erat, *Ezech.* 41. 9. id est, Spacium vacuum & liberum, Area pura: לַמֻּנָּח Ad aream puram, vacantem & relictum locum, *v.* 11. מְקוֹם הַמֻּנָּח Locus areæ vel spacii vacantis, ibid.

נַחַת f. *Depositio: Depositum:* Unde, וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ Et depositum mensæ tuæ, *Job.* 36. 16. id est, Fercula, quæ in mensam tuam deponuntur, plena erunt pinguedine: vide & נַחַת.

ינק *Suxit: Præterit.* וְיָנַקְתְּ חֲלֵב Et suges lac gentium, *Jesa.* 60. 16. *Partic.* יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי Sugentem ubera matris meæ, *Cant.* 8. 1. יוֹנֵק Lactentem cum viro cano, *Deut.* 32. 25. *Fut.* אִינָק Sugam, *Job.* 3. 12. *Hiph.* הֵינִיק *Lactare: Præt.* הֵינִיקָה בָנִים Lactavit filios, *Gen.* 21. 7. *Partic. fœm. loco Nominis,* מֵינֶקֶת Nutrix, *Genes.* 35. *vers.* 8. *Cum Affixo,* וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ Et nutricem ejus, 2 *Reg.*

תֵּימָן m. *Auster, Meridies, Job.* 39. 29. *Ventus australis,* & sic fœmininum est, *Cant.*4.16. *Cum* ה *locali,* תֵּימָנָה Meridiem versùs, *Num.* 2. 10.

הֵימִין *Dexteram petere, Ad dexteram flectere: Partic.* מַיְמִינִים *Dextrantes, Dexteram petentes,* 1 *Paral.* 12. 2. *Inf. abjectâ primâ radicali,* לְהֵמִין Dextrandum, Ad dexteram flectendum, 2 *Sam.* 14. 19. *Imp.* הֵימִינִי Dexteram pete, *Ezech.*21.16. *Fut.* וְאֵימְנָה Et dexteram petam, *Gen.*13.9. תַּאֲמִינוּ Dexteram petetis, *Jesa.*30.21. cum א loco primæ radicalis י.

ימר *Hithp. Futur.* תִּתְיַמָּרוּ quod vide in אָמַר. Huc quoque refert Kimchi ex Hiphil הֵהֵימִיר, *Jer.* 2. 11. ut sit formæ הֵיטִיב. Vide de eo מוּר.

ינה *Oppressit vi vel fraude, Fraudem fecit, Defraudavit, Damnum dedit. Partic. fœm.* הָעִיר הַיּוֹנָה Civitati isti opprimenti, *Soph.* 3. 1. חֶרֶב הַיּוֹנָה Gladium opprimentem, *Jerem.* 46. *v.* 16. *Futur.* נֹינָם Opprimamus eos, *Psal.*74.8. juxta Aben Esram & alios, quasi נֹינֶה אֹתָם cui simile vide infra in יָרָה. Vide & נִין. *Hiph. Præt.* וְאֶבְיוֹן הוֹנָה Et pauperem oppresserit, *Ezech.* 18. 12. וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ Et viduæ vim faciunt in te, *Ezech.*22.7. *Partic.* אֶת־מוֹנַיִךְ Oppressores tuos, *Jes.* 49. 26. *Infin.* לְהוֹנֹתָם Ad opprimendum eos de possessione ipsorum, *Ezech.* 46. 18. id est, Per oppressionem eos ejiciendo de possess. sua. *Futur.* וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה Et quemquam non oppresserit, *Ezech.*18.7.

יוֹנָה f. *Columba,* quasi Oppressioni & prædæ exposita, שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה Duos filios, id est, pullos columbæ, *Levit.*12.8. כְּיוֹנָה פוֹתָה Similis columbæ fatuæ sive simplici, quæ scil. facilè in rete illabitur, *Hos.*7.11. *Constr.* עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים De culumba obmutescentiæ in locis longinquis *Psal.* 56. 1. R. Salomon hîc scribit: David de seipso sic loquitur, quòd fuerit quasi יוֹנָה אִלֶּמֶת Columba muta procul à terra Israëlis apud regem Achis, ubi fratres

Golia-

יֹסֵד m. *Fundator* : הִנְנִי יִסַּד Ecce ego fundator ſum, *Jeſa.* 28. 16. At R. Salomon ſcribit, eſſe Præteritum, ac orationem eſſe defectam, pro הִנְנִי הוּא אֲשֶׁר יִסַּד Ecce ego ſum ille qui fundavit in Tzione,&c.
יְסוֹד m. *Fundamentum*, *Exod.* 29. 12. *Aff.* וְנִגְלָה יְסוֹדוֹ Et retegeretur fundamentum ejus, *Ezech.* 13. 14. *Plur. cum Aff.* וִיסֹדֶיהָ Et fundamenta ejus, *Mich.*1. 6. *Et fœminin.* יְסוֹדוֹתֶיהָ Et fundamenta ejus deſtruentur, *Ezech.*30.4.
יְסֻד m. *Idem*, [יְסֻד cum (:)] *Eſr.* 7. 9. *Fœmin. cum Affix.* יְסוּדָתוֹ Fundationem ſuam, *Pſal.*87.1.
מַסָּד m. *Idem*, 1 *Reg.*7.9.
מוּסָד m. *Idem* : *Conſtr.* מוּסַד ut ſuprâ in *Hophal.*
מוּסָדָה f. *Idem* : מַטֵּה מוּסָדָה Virga fundationis, id eſt, fundatiſſima, *Jeſ.*30.32. *Plural. Conſtr.* מִיסְדוֹת הַצְּלָעוֹת Fundamenta ſubſtructionum, *Ezech.*41.8. ubi ſcribitur cum ׳, ſed legendum juxta Maſorethas per ו.
מוֹסָדוֹת f. p. *Fundamenta* : וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת Et lapidem pro fundamentis. *Jer.* 51. 26. *Conſtr.* מוֹסְדוֹת תֵּבֵל Fundamenta orbis, *Pſ.* 18. 16. *Maſc. Conſtr.* מוֹסְדֵי הָרִים Fundamenta montium, *Deut.*32.22.

יָסַךְ *Unxit* : [Legitur ſemel in] *Futur.* לֹא יִיסָךְ Ne ungito eo, *Exod.* 30.32. Convenit cum סוּךְ.

יָסַף *Addidit*, *Adjecit*, *Adjunxit* : ſæpiſſimè *Pergere* reddendum eſt, maximè ſequente Infinitivo. *Præterit.* וְלֹא יָסַף עוֹד Neque adjecit ultrà cognoſcere eam, *Geneſ.* 38. 26. id eſt, Perrexit unquam : וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ Tum addet adhuc, i.e. perget relinquere eum, *Num.*32. *v.* 15. *Part. in Chirek*, הִנְנִי יוֹסִף Ecce ego addo, id eſt, pergam, *Joſ.* 29. 14. ſimile vide in תָּמַךְ. *Niph. Præt.* וְנוֹסַף Et adjunget ſe, *Exod.*1.10 וְנוֹסְפָה Et adjecta manebit poſſeſſio earum, *Num.*36.4. *Partic.* וְנוֹסָף Et cui additur, *Prov.*11.24. *Plural. fœm.* נוֹסָפוֹת Addita, Additiones, Additamenta, *Jeſ.* 15. 9. *Hiph. Præter.* וְלֹא הוֹסִיף Neque addidit, id eſt, Perrexit ulterius exire, 2 *Reg.*24.7.

הוֹסָפַת

2 *Reg.* 11. 2. *Plural.* גְּמַלִּים מֵנִיקוֹת Camelos fœminas lactantes, *Gen.* 32. 15. Confundit formam cum Quiesc. secundâ.

יוֹנֶקֶת f. *Ramus tener*, sic dictus, quòd succum arboris Exsugit: *Aff.* יוֹנַקְתּוֹ Tener ramus ejus, *Job.* 8. 16. *Plural. cum Aff.* יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו Ibunt teneri rami ejus, *Hos.* 14. v. 7. id est, propagabunt vel diffundent se.

יְנִיקוֹת f. p. *Idem*: *Aff.* רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו Summitatem tenerorum ramorum ejus, *Ezech.* 17. 4.

יסד *Fundavit*: *Præter.* יָסַד אֶרֶץ Fundavit terram, *Prov.* 3. 19 *Infinit.* וְלִיסֹד Et ad fundandum terram *Jesa.* 51. 16. *Et cum Dagesch, quod alioquin post Chirek longum rarissimum,* לִיסַּד Fundare, 2 *Par.* 31. 7. hæc autem forma apud Rabbinos in hoc genere Verborum, ut & defectivis, usitatissima est. *Niph.* נוֹסַד *Fundari*: Item *Consultare.* Nam Consilia rerum agendarum Fundamenta sunt: *Præt.* נוֹסְדוּ יָחַד Consultârunt simul, *Psal.* 2. 2. *Infin.* בְּהִוָּסְדָם Dum consultarent ipsi, *Psal.* 31. 14. לְמִן־הַיּוֹם הִוָּסְדָהּ Inde à quo die fundata est ipsa, *Exod.* 9. 18. & deficit Mappik in ה. *Pih. Præter.* יִסַּד צִיּוֹן Fundavit Tzionem, *Jesa.* 14. 32. כֵּן יִסַּד הַמֶּלֶךְ Sic fundaverat rex, *Esr.* 1. 8. id est, Constituerat. *Pyh. Præter.* יֻסַּד בֵּית Fundata fuit domus, 1 *Reg.* 6. 37. *Partic.* וּמְיֻסָּד Et fundatum lapidibus pretiosis, 1 *Reg.* 7. 10. *Hoph. Particip.* מוּסָּד מוּסָּד Fundationem fundatam, *Jesa.* 28. 16. R. Salomon scribit, utrumque esse Nomen, *Fundationem fundationis*, id est, fundatissimam, ut dicitur Rex regum, Canticum canticorum, &c. Kimchi scribit, posterius esse Participium, quod Aben Esra sequitur. *Infin.* עַל הוּסַּד Propter fundari domum Domini, *Esr.* 3. 11. id est, eò quòd fundaretur: vel est Infin. loco Nominis, ut Aben Esra scribit, Propter fundationem, sensu eodem. Sic juxta quosdam, וְאֵלֶּה הוּסַּד Hæc sunt fundari Salomonis, 2 *Paral.* 3. 3. id est, fundationes, fundamenta.

gationem Domini, *Prov.* 3. 11. Metaphoricè *Vinculum*, *Job* 12. 18. *Aff.* קְחוּ מוּסָרִי Accipite eruditionem meam, *Prov.*8. 10.

מוּסָר m. idem : Aff. וּבְמוֹסָרָם יַחְתֹּם Et eruditionem vel castigationem eorum obsignat, *Job.* 33. 16.

מוֹסֵר m. *Vinculum* : Plurale Construct. מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ E vinculis colli tui, *Jes.*52.2. Affix. פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי Solvisti vincula mea, *Psal.* 116. 16. Fœmininum, נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת Ruperunt vincula, *Jer.*5.5. Constr. וּמוֹסְרוֹת עָרוֹד Lora onagri, *Job.*39.8. Aff. וּמוֹסְרוֹתַיִךְ Et vincula tua disrumpam, *Jer.* 30.8.

יעד *Condixit, Indixit, Constituit*, scil. locum vel tempus, ubi vel quando aliquid fieri debeat : item *Desponsavit* ; Præterit. מִן־הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר יְעָדוֹ Ultra tempus statutum, quod constituerat ipsi, 2 *Sam.*20.5. יְעָדָהּ Desponsaverat eam, *Ex.* 21.8. שָׁם יְעָדָהּ Ibi constituit illam, *Jer.* 47.7. *Futur.* יִיעָדֶנָּה Desponsaverit eam, *Exod.* 21.9. *Niph.* נוֹעַד *Convenire, Congregari*, in dicto scil. & statuto loco vel tempore : *Præt.* וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם Et conveniam tibi illic, *Exod.* 25. 22. id est, tecum : הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ Reges convenerunt, *Psalm.* 48.5. & sic *Amos* 3. 3. *Num.* 10.4. *Partic.* הַנּוֹעָדִים עָלָי Qui congregati fuerunt contra me, *Num.*14.35. *Futur.* אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה Conventurus sum illic tecum, *Exod.* 30.6. וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו Et convenerunt pariter, *Job.* 2. 11. נִוָּעֵד אֶל־בֵּית Conveniamus ad domum Dei, *Neh.*6.10. *Hiph.Futur.* מִי יוֹעִדֵנִי Quis tempus constituet mihi, scil. ad litigandum, vel causam agendam contra Dominum, *Job.* 9. 19. וּמִי יוֹעִידֵנִי Et quis contestetur mecum, Quis me judicio sistet, *Jer.* 49.19. & 50.44. *Hoph. Præter.* הוּעַד quod vide in עוד. *Part. Plur.* תְּאֵנִים מוּעָדִים Ficuum compositorum, constitutorum, *Jer.* 24. 1. *Fœmin.* מוּעָדָה vide inter Nomina : *Plural.* אָנָה פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת Quocunque facies tua constituta est, *Ezech.*21.16.

הוֹסַפְתָּ חָכְמָה Addidisti sapientiam, 1 *Reg.*10.7. *Futur.* לֹא אֹסֵף לִשְׁמֹעַ Non addam, id est, pergam audire, *Deut.*18.16. וְיוֹסֶף לֶקַח Adjiciet perceptionem, *Prov.*1.5. *Chald. ex Hophal. Præter. fœm.* הוּסְפַת לִי *Addita fuit mihi*, *Dan.* 4. 33.

יסר *Castigavit, Erudivit : Partic. Præsens*, יֹסֵר לֵץ Erudiens derisorem, *Prov.*9.7. הֲיֹסֵר גּוֹיִם Num castigans gentes, *Psal.*94.10. *Infinit.* יָסֹר בַּמַּשָּׂא Erudiendo in onere sive portatione, hoc est, portandi munere & officio, 1 *Par.*15.22. Et sic R.Salomon, *Erudiebat & instruebat eos.* Kimchi verò in lib. Rad. ponit in שׂור, quasi ס sit loco שׂ, pro, *Principatum vel primas partes obtinere. Futur. venit defectivè*, וְיִסְּרֵנִי Quum erudiret me, *Jesa.* 8. *v.* 11. וְאֶסֳּרֵם Et castigem eos, *Hos.* 10. 10. vel Vinciam eos, & tum est ab אָסַר : Posteriorem R.Salomon probat. *Niph. Imper.* הִוָּסְרוּ Eruditionem percipite, Erudimini, *Psal.* 2. 10. הִוָּסְרִי Erudire, *Jerem.* 6. 8. *Futur.* לֹא יִוָּסֶר עָבֶד Non castigatur servus, *Prov.* 29. 19. *Pih. Præt.* יִסַּר אֶתְכֶם Castigavit vos, 1 *Reg.* 12. 11. *Partic.* מְיַסְּרֶךָּ Erudit te, *Deut.* 8.5. *Infinit.* יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ Castigando castigavit me Dominus, *Psal.*118.18. [cum י loco (¨)] Huc revocat & Ab.Esra יִסּוֹר Erudire, *Job*.39.35. Vide inter Nomina. *Hiph. Fut.* אַיְסִירֵם Castigabo eos, *Hos.*7.11. ad analogiam Verborum perfectorum. *Hithp. Præterit.* וְנִוַּסְּרוּ Et erudientur, *Ezech.* 23. *v.* 48. pro נִתְוַסְּרוּ, & est ex forma *Niphal* & *Hithp.* compositum.

יְסוּרִים m. p. *Castigationes*, juxta quosdam, *Jer.* 17. 13. [יְסוּרַי Castigationes meæ.] Sed Masorethæ legendum docent per ו ab initio, de quo vide in סוּר.

יִסּוֹר m. *Eruditio :* הֲרֹב עִם שַׁדַּי יִסּוֹר An contendere cum omnipotente eruditio est? *Job*.38.35. id est, An eruditionem indicat, an eruditi est? Est formæ גִּבּוֹר.

מוּסָר m. *Castigatio, Eruditio :* חָכְמָה וּמוּסָר Sapientiam & eruditionem, *Prov.* 1. 7. *Constr.* מוּסַר יְהוָה Castigationem

idem cum לועז Barbarus [ut est *Psal.* 114. 1.] per commutationem ל & נ, ut quoque fit in נִשְׁכָּה לִשְׁכָּה & Cubiculum. R.David deducit in עזז, & intelligit Chasdim, sive Chaldæos, populum robustissimum & simul sermonis peregrini, Syri scil. quem non intelligebant nisi pauci Judæi.

יעט *Amicivit: Præter.* מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי Pallo justitiæ amicivit me, *Jes.* 61. 10. [Legitur semel, estque idem quod עטה.]

יְעַט *Chald.* Consilium inniit vel dedit, Consuluit, ab Hebræo יָעַץ *Commutatis* צ & ט. *Ithpahel. Præter.* אִתְיָעַטוּ *Consilium inierunt, Dan.* 6. 8.

יָעֲטִין m. p. *Chald.* Consiliarii: *Aff.* יָעֲטוֹהִי *Consiliarii ejus Esr.* 7. 14.

עֵטָא f. Consilium, *Dan.* 2. 14.

יעל *Hiphil.* הוֹעִיל *Profuit, Profecit, Utile fuit: Præter.* מַה־הוֹעִיל Quid profuit sculptile, *Hab.* 2. 18. *Partic.* וְאֵין בָּם מוֹעִיל Et non in eis utile existens, vel, utilitatem afferens, *Jer.* 16. 19. id est, Inutilia.

יַעֲלָה *f. Rupicapra: Constr.* וְיַעֲלַת־חֵן Et rupicapra gratiæ, id est, gratiosa, *Prov.* 5. 19.

יְעֵלִים m. p. *Rupicapræ,* 1 *Sam.* 24. 3. *Constr.* יַעֲלֵי סָלַע Capreæ rupis, id est, rupicapræ, *Job.* 39. 4. Possit ad עָלָה referri, ut sic ab Ascendendo dictæ sint.

בְּלִיַּעַל *Nequam, Nullius utilitatis.* Vide עלל.

יען *Propter, Propterea, Eò quòd, Quandoquidem, Quia.* Quidam referunt ad עָנָה *Respondit,* quod redditionem & quasi responsionem quandam causæ denotet: יַעַן טִמֵּאת Eò quòd impurasti, *Ezech.* 3. 11. יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי Eò quod unxit Dominus me, *Jesa.* 61. 1. *Et cum aliis vocibus* יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ Eò quòd fecisti, *Gen.* 21. *v.* 16. יַעַן כִּי Propterea quòd, *Num.* 11. 20. יַעַן מֶה Propter quid? Quamobrem? *Hag.* 1. 9. יַעַן בֵּיתִי Propter domum meam, *Et per pleonasmum,* יַעַן וּבְיַעַן Quia

 &

עֵדָה f. *Congregatio, Conventus, Cœtus: Constr.* בַּעֲדַת צַדִּיקִים In cœtu justorum, *Psalm.* 1.5. עֲדַת דְּבֹרִים Congregatio vel examen apum, *Judic.* 14.8. *Aff.* וַעֲדָתוֹ Et cœtus ejus, *Jer.* 30.20.

מוֹעֵד m. *Tempus statutum, constitutum aut condictum: Conventus solennis, Cœtus. Solennitas*; וְעַד־עֵת מוֹעֵד Usque ad tempus constitutionis, id est, constitutum, 2 *Sam.* 24.15. וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד Et constituit Dominus certum tempus *Exod.* 9.5. קְרִיאֵי מוֹעֵד Vocati cœtus, *Numer.* 16.2. id est, Præcipui è cœtu convocati, וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד Et comederunt solennitatem, 2 *Par.* 30.22. id est, sacrificia solennitatis, ut Kimchi interpretatur in libr. Rad. *Aff.* שִׁחֵת מוֹעֲדוֹ Perdidit conventum suum, *Thren.* 2.6. id est, locum conventus, & congregationis populi sui. *Plural.* בַּמּוֹעֲדִים In solennitatibus, *Ezech.* 46. *v.* 9. וּלְמוֹעֲדִים Et in Tempestates vel stata tempora, *Gen.* 1. *v.* 14. *Construct.* מוֹעֲדֵי יְהוָה Solennitates Domini, *Levit.* 23.4. כָּל־מוֹעֲדֵי־אֵל Omnes conventus Dei, id est, conventuum loca, Synagogas, *Psal.* 74.8. *Aff.* בְּמוֹעֲדָיו In cœtibus ejus, *Jesa.* 14.31. בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶיךָ In medio cœtuum tuorum, Synagogarum tuarum, *Psalm.* 74.4. *Et Fœmin.* וְלַמּוֹעֲדוֹת Et statis temporibus, 2 *Par.* 8.12.

מוּעָדָה f. *Conventus*: עָרֵי הַמּוּעָדָה Civitates conventus, *Jos.* 20.9.

יעה יָעָה *Ejecit, Removit*, palâ vel furcillis propriè: [Legitur semel] *Præterit.* וְיָעָה בָרָד Et excernet vel removebit grando, *Jesa.* 28.17.

יָעִים m. p. *Palæ*, *Exod.* 38.3. Instrumentum ad removendum cinerem ab altari. R. Salom. scribit *Exod.* 27. fuisse simile operculo ollæ ex ære fusili tenui, cum capulo oblongo: *Aff.* וְיָעָיו Et palas ejus, *Exod.* 27.3.

יעז יָעַז *Robustus, Robore præditus*: [Unde semel in] Particip. *Niph.* אֶת־עַם נוֹעָז Populum robore præditum, *Jesa.* 33.19. Convenit cum עָזַז. R. Salomon hic facit

idem

Plural. עֵצוֹת Consilia, *Deut.* 32.28. בְּרֹב עֲצָתָיִךְ In multitudine consiliorum tuorum, *Jesa.* 47. 13. Simile fuit suprà in חָמֵשׁ ad fœmininum ejus, & in אֲחוֹת.

מוֹעֲצוֹת f. p. *Consilia, Consultationes, Proverb.* 22. 20. *Aff.* בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם Cum consiliis suis, *Psal.* 81. 13.

יַעַר m. *Sylva*: Item *Favus*, propriè sylvestris, quòd in terra Chanaan magna mellis copia in sylvis esset: וַיָּבֹא יַעַר Et venit in sylvam, 1 *Sam.* 22. 5. חֲזִיר מִיַּעַר Porcus de sylva, *Psal.* 80. 14. id est, Porcus sylvestris. Notant Talmudici, ע in hac voce esse mediam literam in toto libro Psalmorum: Item versum וְהוּא רַחוּם *Et ipse misericors, Psal.* 78. 38. esse medium versum totius libri Psalmorum: Kidduschin *cap.* 1. *fol.* 39. Masorethæ de litera ע, ceu mediâ libri Psalmorum nihil notarunt. Medietatem etiam (quod versiculorum ratione dici puto) non ad istum, sed ad 36. qui incipit וַיְפַתּוּהוּ assignarunt. Hoc unum. Alterum, litera ע, in Venetis magnis antiquioribus, manuscriptis authenticis, supra reliquas literas in hac voce suspensa est. Causam aliquam affert R. Salomon, quam prætereo. Sed R. Bechai, in Commentario in Legem, & in כד הקמח, capite גאולה; scribit: והעין התלויה כי כן הם עובדי התלוי: id est, *Litera Ajin suspensa est, nam sic sint cultores suspensi istius*, id est, Christi, quem sic vocant; vide *Genes.* 25. 39. in Aben Esra. Vide & Vajikra rab. *sect.* 13. Videatur Bechai virulentus hoc loco in Christianos scriptor. Nam per *Porcum de sylva*, intelligunt Regem Romanorum & Regnum Romanum, cui porcus in cibis est. Sunt qui putant eà literâ suspensâ indicari 70. annos exilii Babylonici. Masorethæ notant, quatuor esse tales literas suspensas. Prima, ע in voce מִיַּעַר *Psalm.* 80. *Altera*, litera ע, in voce רְשָׁעִים *Job.* 38. 13. *Tertia*, rursus ע *in* מֵרְשָׁעִים ibid. *vers.* 15. Nempe literâ ע, quæ Oculum significat, ex רשעים sublatâ, manet, רשים, id est, *Pau-*

& quandoquidem, *Levit.* 26. *v.* 43. *Ezech.* 13. 10.

יַעֲנֶה Vide in עָנָה.

יעף [Vel יָעֵף] *Lassus, Lassatus, Fatigatus, Defessus fuit: Præter.* וְיָעֵפוּ Ac defatigatæ fuerint, *Jerem.* 51. 58. [cum (‥) ob pausam.] *Futur.* לֹא יִיעַף Non lassatur, *Jes.* 40. 28.

יָעֵף m. *Fessus, Lassus, Defessus:* נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ Dans lasso robur, *Jesa.* 40. 29. *Plural.* לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְעֵפִים Viris tuis defessis, *Jud.* 8. 15.

יְעָף m. *Lassitudo, Dan.* 9. 21. Vide & עוּף.

תּוֹעָפוֹת f. p. *Vires, Job.* 22. 25. *Construct.* וְתוֹעֲפוֹת הָרִים Et vires montium ei, *Psal.* 95. 4. כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ Ut vires unicornis ipsi sunt, *Num.* 23. 22. Sic Targum & Hebr. Apud Davidem tamen R. Salomon *Altitudines* exponit: Et, *Altitudines montiũ*, per hypallagen, pro, Montes altitudinum, id est, altissimi, quasi Montes lassitudinum dicti, quòd lassitudinem pariant, dum conscenduntur.

יעץ *Consilium iniit, Consilium cepit, Consilium dedit, Consuluit: Præter.* מִי יָעַץ זֹאת Quis cepit consilium hoc, *Jesa.* 23. 8. וּמְזִמּוֹת יָעָץ Sceleratas cogitationes secum consultat, *Jesa.* 32. 7. יְעָצָנִי Consilium dedit mihi, *Psal.* 16. *v.* 7. *Partic.* אֲשֶׁר הוּא יוֹעֵץ עָלָיו Quod ipse consulturus est super eum, *Jesa.* 19. 17. *Passim in Nomen transit*, pro *Consiliario:* הַלְיוֹעֵץ Num pro consiliario, 2 *Par.* 25. 16. *Cum Aff.* אִם־יוֹעֲצֵךְ Num consiliarius tuus periit? *Mic.* 4. *v.* 9. *Et fœmin.* יוֹעַצְתּוֹ Consiliaria ejus, 2 *Paral.* 22. 3. *Partic. Pahul.* הָעֵצָה הַיְּעוּצָה Consilium quod initum fuit *Jesa.* 14. 26. *Niph. Præter.* אֶת־מִי נוֹעָץ Cum quo communicavit consilium, *Jesa.* 40. 14. נוֹעֲצוּ יַחְדָּו Consultant pariter, *Psal.* 71. 10. *Hithp. Futur.* וְיִתְיָעֲצוּ Et consultant, *Psal.* 83. 4.

עֵצָה f. *Consilium:* לִי עֵצָה Mihi vel meum est consilium, *Prov.* 8. 14. *Constr.* אֶת־עֲצַת זְקֵנִים Consilium senum, 1 *Reg.* 12. 8. *Aff.* לַעֲצָתוֹ Consilio ejus, *Psalm.* 106. 13.

Plural.

יְפֵה־פִיָּה f. *Pulcherrima, Speciosissima, Jer.* 46. 19. Nomen scribit Kimchi in Comm. quod scribitur ut duæ dictiones, legitur autem tanquam una, & secunda ac tertia radicalis geminatæ sunt, ad summam pulchritudinem indicandam. Simile in חפר.

יְפִי m. *Pulchritudo, Ezech.* 28. 7. & יֳפִי unde in pausa יֹפִי; [*Jesa.* 3. 24.] & inde cum *Aff.* יָפְיוֹ Pulchritudo ejus, *Zach.*9.17.

יפח *Hithp. Anhelare, Suspirare. Futur.* תִּתְיַפֵּחַ Anhelat *Jer.*4.31. Convenit cum פוּחַ.

יָפֵחַ m. *Spirans: Constr.* וִיפֵחַ חָמָס Et spirans violentiam, *Psal.*27.12.

יפע *Hiph.* הוֹפִיעַ *Splenduit, Illuxit : Præter.* וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ Et splendet lux nubis suæ, *Job.*37.15. Hebræi transitivè exponunt, Splendescere facit, Splendidam reddit lucem nubis suæ. *Futur.* וְאַל תּוֹפַע עָלָיו נְהָרָה Neque illuxisset super eum splendor, *Job.*3.4.

יִפְעָה f. *Splendor : Aff.* וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ Et polluent splendorem tuum, *Ezech.*28.7.

יפת מוֹפֵת m. *Prodigium, Portentum, Ostentum* : אוֹת אוֹ מוֹפֵת Signum aut prodigium, *Deuter.* 13. 1. *Aff.* אֲנִי מוֹפֶתְכֶם Ego sum ostentum vestrum, *Ezech.* 12. 11. *Plural.* וְנָתַתִּי מוֹפְתִים Et edam ostenta, *Joel.* 2. 30. *Aff.* וּמוֹפְתָיו Et portenta sua, *Psal.*78.43.

יָצָא *Exivit, Prodiit, Processit, Discessit, Digressit, Progressus, Egressus est : Præter.* הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא Sol prodibat super terram, *Genes.* 19. 23. א *ejecto,* עָרֹם יָצָתִי Nudus egressus sum, *Job.*1.21. *Cum Aff.* יְצָאֻנִי Egressi sunt ex me, *Jer.* 10. 20. pro יָצְאוּ מִמֶּנִּי juxta Hebræos. Et sic sæpè Affixa, Verbis intransitivis juncta, per Præpositionem interjectam explicanda sunt. *Partic. fœm in Thau,* יוֹצֵאת Egrediebatur, *Jud.*11.34. & יוֹצֵת *Deut.*28.57. *Infin.* יָצֹא & *contractè* צֵאת *Gen.* 24. 11. pro צֵאת juxta formam Quiescentium primà י. *Hiph.* הוֹצִיא *Exire fecit, Eduxit,*

peres. Improbi oculo mentis privati, fiunt pauperes, destituti luce cælesti, de qua illic sermo. *Quarta* נ in voce מְנַשֶּׁה, *Jud.*18.30. Mentio illic Gersomi, filii Menassis. Gersomum istum tradunt fuisse filium מֹשֶׁה Mosis, sed quòd idololatriam esset amplexus, non nominari filium מֹשֶׁה Mosis, dedecus id Mosi fuisset, sed interpositâ & suspensâ literâ נ, filium מנשה Menassis. Suspensa fuit litera ista, tanquam non pertinens ad dictionem; nempe si pius fuisset, aut resipuisset, dictus fuisset omissâ istâ literâ suspensâ, Filius משה Mosis: Contrà, filius מנשה Menassis: Nam Mosi fuisset ignominiosum, talem habuisse filium: Vide Sanhed. *cap.* 11. *fol.* 103. & Bava bathra *cap.* 8. *fol.* 109. Talmud Hierosol. *cap.*9. *fol.* (edit. Cracov. cum Comm.) 13. Kimchium *Jud.*17. *v.* 7. Redeamus ad vocem. *Cum Affixo,* וּכְבוֹד יַעְרוֹ Et gloriam sylvæ ejus, *Jos.* 10. 18. יַעְרִי Favum meum, *Cant.* 5. 1. *Plural.* מִן הַיְּעָרִים Ex sylvis, *Ezech.* 39. 10. *Fœmin. Construct.* בְּיַעְרַת הַדְּבָשׁ In favum mellis, 1 *Samuel.* 14. 27. *Plural.* יְעָרוֹת *Psal.*29.9.

יָפָה *Pulchrum esse: Præt.* מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ Quam pulchri sunt amores tui, *Cant.*4.10. מַה־יָּפִית Quam pulchra es, *Cant.* 7. 6. *Futur. per Apocopam contractum,* וַיִּיף בְּגָדְלוֹ Et pulchra erit magnitudine suâ, *Ezech.* 31. 7. וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד Et pulchra fuisti supra modum, *Ez.*16. *v.*13. *Pih. Futur.* וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ Et auro pulchrum reddidit ipsum, *Jer.*10.4. *Pyh. Præter. ex geminatis duabus literis,* יָפְיָפִיתָ Pulcherrimus vel longè pulchrior redditus vel effectus es, *Psal.*45.3. *Hithp. Fut.* לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי In vanum reddis te pulchram, *Jer.*4.30.

יָפֶה m. *Pulcher, Cant.*1.16. *Constr.* יְפֵה תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה Pulcher formâ, & pulcher aspectu, *Gen.* 39. 6. *Fœmin.* הִנָּךְ יָפָה Ecce tu pulchra es, *Cant.* 1. 15. *Constr.* יְפַת תֹּאַר Pulchra formâ, *Gen.*29.17. *Plural.* נָשִׁים יָפוֹת Mulieres formosæ, *Job.* 42. 15. *Constr.* יְפוֹת מַרְאֶה Pulchra aspectu, *Gen.*41.2.

מִיצִאִים m. p. *Prognati* : *Construct.* וּמִיצִאֵי מֵעָיו Et prognati viſcerum ejus, Egreſſi ex viſceribus ejus, id eſt, Filii ejus, 2 *Par.*32.21. ſcribitur in fine cum ו, ſed juxta Maſorethas legendum per י, & מ potiùs Præpoſitio eſt, quàm Heemanticum, *Ex egreſſis è viſceribus ejus*, id eſt, Quidam filiorum ejus, cui ſimile מִילִדֵי De filiis, 1 *Paralip.*20.4.

מוֹצָאוֹת f. p. *Exitus*, *Exortus*: *Aff.* מוֹצָאֹתָיו Exortus ejus, *Mich.* 5. 2. Item *Latrinæ*, Excrementorum loca vel receptacula : Nomen in textu quidem Biblico non occurrens hac ſignificatione, ſed à Maſorethis pro alia voce in margine ſubſtitutum, vide חָרָר.

תּוֹצָאוֹת f. p. *Exitus* : *Pſal.* 68. 21. *Conſtr.* תּוֹצְאוֹת חַיִּים Egreſſiones, Exitus vitæ, *Prov.*4.24. *Aff.* תּוֹצְאֹתָיו Exitus ejus, *Num.*34 4.

יְצַב [*Chald.* Verum, Veritatem cognoſcere, Vero inſiſtere & inniti; *Infin. Pahel.* לְיַצָּבָא *Ad veritatem cognoſcendum*, *Dan.*7.19.]

יַצִּיב *Verum*, *Firmum*, *Veritas*, *Certitudo* : מִן יַצִּיב De vero, verè, *Dan.* 2. 8. וְיַצִּיב חֶלְמָא Et verum eſt ſomnium, *Dan.* 2. *v.* 45. יַצִּיבָא Verum eſt, *Dan.*3. *verſ.* 24. וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא Et veritatem quæſivi, *Dan.* 7. *verſ.* 16. *Et ſine Jod*, וּצְבִית לְיַצָּבָא Et deſideravi veritatem, Ibid. *v.* 29. מִן־יַצִּיב De firmo vel vero, id eſt, Verè, *Dan.*2.8.

יָצַב *Hiphil.* הִצִּיב *Statuit*, *Conſtituit* : הִצִּיב דְּלָתֶיהָ Statuit fores ejus, 1 *Reg.*16.34. *Partic.* מַצִּיב לוֹ יָד Conſtituit ſibi locum, 1 *Sam.*15.12. *Hoph. Præt.* וְהֻצַּב Et ſtatio poſita fuit, *Nah.* 2. 7. Hebræis proprium nomen eſt reginæ Aſſyriorum. *Partic.* סֻלָּם מֻצָּב Scala conſtituta, *Gen.* 28. 12. *Niph.* נִצַּב *Siſti*, *Collocari*, *Conſtitui*, *Stare*, *Conſiſtere* : *Præter.* וְנִצַּבְתָּ Et conſiſtes, *Exod.* 7. *v.* 15. *Partic.* אָנֹכִי נִצָּב Ecce ego conſiſto, *Geneſ.* 24. *v.* 13. הַנִּצָּב Qui conſtitutus erat, *Ruth.* 2. 5. *Hithp.* הִתְיַצֵּב *Siſtere*,

Produxit, Protulit, Extulit, Deprompsit. Præter. הוֹצִיא שֵׁם רָע Protulit nomen malum, famam malam, *Deut.* 22. 19. *Imper.* הַוְצֵא אִתָּךְ Educito tecum, *Gen.* 8. 17. quod ad formam Perfectorum juxta Masorethas legendum, הַיְצֵא. *Hoph. Præter.* הוּצָאָה Educta est, *Ezech.* 38. 8. *Partic.* הַמּוּצָאִים Qui educuntur, *Ezech.* 14. 22. *Fœm.* הִיא מוּצֵאת Ipsa educebatur, *Gen.* 38. 25.

צֵא m. *Sordes, Excrementum, Jesa.* 30. 22. ubi Masorétharum glossa est, significare טִנּוּף *Inquinamentum.* Quibusdam est Imper. Interjectionis vim habens, *Apage.*

צֵאָה f. *Excrementum, Stercus: Constr.* צֵאת הָאָדָם Excrementi hominis, *Ezech.* 4. 12. *Aff.* אֶת־צֵאָתֶךָ Excrementum tuum, *Deut.* 23. 13.

צֹאָה f. *Idem:* קִיא צֹאָה Vomitu (&) excremento sive sordibus, *Jesa.* 28. 8. *Constr.* אֵת צֹאַת Excrementum, Stercus filiorum Tzionis, *Jesa.* 4. 4. *Aff.* וּמִצֹּאָתוֹ Et à stercore suo, sordibus suis, *Prov.* 30. 12.

צֹאִים m. p. *Sordidi:* הַבְּגָדִים הַצֹּאִים Vestimenta sordida, excrementa infecta, *Zach.* 3. 3.

צֶאֱצָאִים m. p. *Filii, Prognati; Res prognatæ, Propagines,* quasi Egressiones vel Progressus dicas: הַצֶּאֱצָאִים Prognati, filii, *Jesa.* 22. 24. qui sunt יְצִיאֵי מֵעַיִם, ut Ab. Esra scribit, id est, egressiones viscerum, egredientes ex visceribus matris, & sic Chaldæus בְּנַיָּא Filii. Quidam, *Proventus, Constr.* וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ Et prognati viscerum tuorum, *Jesa.* 48. 19. *Aff.* וְצֶאֱצָאֶיךָ Et prognati tui vel à te, *Job.* 5. 25. וְצֶאֱצָאֶיהָ Et res prognatas ex eâ, *Jes.* 42. 5.

מוֹצָא m. *Exitus, Exortus, Progressus; Productio, Prolatum, Pronunciatum:* מֹצָא דֶשֶׁא Productionem teneræ herbæ, *Job.* 38. 27. וּמוֹצָא שְׂפָתַי Et prolatum labiorum meorum, *Psal.* 89. 35. מִמּוֹצָא Ab exortu, *Psal.* 75. 7. *Aff.* מֹצָאוֹ Exortus ejus, *Hos.* 6. 3. *Plural. Constr.* וּמֹצָאֵי מַיִם Et processus aquarum, *Psal.* 107. 35. *Aff.* וּמוֹצָאָיו Et exitus ejus, *Ezech.* 43. 11.

מַצָּע masc. *Stratum:* קָצַר הַמַּצָּע Brevius est stratum, *Jesa.* 28. 20.

יָצַק *Fudit, Effudit, Infudit, Perfudit, Profudit:* Quandoque intransitivè, *Effundi, Effluere.* Dicitur de Liquidis per se, & Liquefactis, ut auro, ære, & aliis metallis, quæ fusa rursus consistunt, & firmiora fiunt. Inde *Firmari, Durescere: Consistere, Collocari, Situm esse.* Sæpè etiam cum צוק formam confundit, quod accuratè distinguendum. *Præter. abjectâ primâ radicali, & cum* ן *paragogico:* צָקוּן לַחַשׁ Effuderunt submissam orationem, *Jesa.*26.16. *Partic. Pahul.* יָצוּק Fusus, *Job.* 29. 6. *Plural.* יְצוּקִים Fusi, 2 *Paral.* 4. 3. *Plural. Fœm.* יְצֻקוֹת Fusæ, 1 *Reg.* 7. 30. *Infin.* בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק Quum duresceret pulvis in duritiem, *Job.* 38. 38. id est, ut esset firmus ac solidus instar metalli fusi & consolidati, ut R. Salom. exponit. Quidam, Quum perfunditur pulvis, ut consistat firmus. *Futur.* אֶצָּק־מַיִם Effundam aquas, *Jes.* 44. *vers.* 3. *Intransitivè,* וַיִּצֶק־דַּם Et effluxit sanguis plagæ, 1 *Reg.*22.35. habetqué formam anomalam, quasi וַיִּיצַק ex Quiescentium formâ, quum aliâs defectivum sit: Vide simile in יָקַע. *Hiph. Part. fœmin.* מוּצֶקֶת Infundebat, 2 *Reg.* 4. 5. *Futur.* וַיַּצִּיקוּ Et statuerunt, collocârunt, 2 *Sam.* 15. 24. *Hoph. Præt.* הוּצַק Infusa est, *Psal.* 45. 3. *Particip.* מוּצָק Fusum, 1 *Reg.*7.23. *Job.* 37. 18. Vide & mox in Nominibus. *Futur.* נָהָר יוּצַק Fluvius effundetur *Job.*22.16.

יָצוּק m. *Fusum, Firmum, Validum, Solidum,* ut id quod è metallis fusum est: יָצוּק עָלָיו Firma est in eo, *Job.*41.14. לִבּוֹ יָצוּק Cor ejus firmum est, *v.*15. *Plural.* יְצוּקִים Vide in Verbo. *Fœminin.* יְצוּקָה *Fusio, Fusura:* cum *Affix.* בְּיִצֻקָתוֹ In fusura ejus, 1 *Reg.* 7. 24. *Plural.* יְצֻקוֹת Vide in Verbo.

מֻצָק מוּצָק m. *Idem:* וְהָיִיתָ מֻצָק Erisqué validus, *Job.*11. *v.* 15. Vide & antè in Hophal, לַמּוּצָק In solidum, firmum,

Sistere, Statuere se, Assistere, Consistere : Præt. וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ Et sistent se ibi tecum, *Num.* 11. 16. *Irregulare est ex Futur.* וַתֵּתַצַּב Et stetit, *Exod.*2.4. pro וַתִּתְיַצֵּב.

נְצִב m. *Præfectus, Præstitutus*, regioni vel provinciæ alicui : ut, נְצִב מֶלֶךְ Præfectus, scil. regni, erat rex, 1 *Regum.*22.48. Item *Capulus*, cultri scil. vel ensis, sic dictus, quòd in eo gladius Consistat, *Jud.*3.22. *Plural.* נִצָּבִים *Præfecti, Sitarchi, Præfecti annonæ*, 1 *Reg.*4.7. *Curatores*, 1 *Reg.* 5. 16.

מֻצָּב m. *Statio, Stativa, Castra* vel Munitiones in quibus milites Subsistunt : וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב Et obsidebo te stativis, *Jesa.* 29. 3. Chaldæus כַּרְקוֹם quod est ex Græco *χαράκωμα Vallum, Agger.*

מַצָּב, מַצֵּב m. *Status, Statio*, locus ubi quid Stat aut Consistit, *Jos.* 4. 3. *Acies stationaria, seu Statio Militum*, 1 *Sam.*14.1. *Aff.* מִמַּצָּבְךָ De statione tua, *Jesa.*22.19.

מַצָּבָה f. *Statio militum*, 1 *Sam.*14.12.

מַצֵּבָה f. *Statua, Gen.* 28. 18. *Constr.* אֶת־מַצְּבַת Statuam Bahal, 2 *Reg.*10.27. *Et in Thau* מַצֶּבֶת *Gen.*35.20. 2 *Samuel.*18.18. *Statumen, Jesa.*6.13. מַצַּבְתָּהּ Statumen ejus, Ibid. *Plural.* מַצֵּבוֹת Statuæ, 2 *Reg.*17.10. *Const.* אֶת־מַצְּבוֹת Statuas domus Bahal, 2 *Reg.*10.26.

יצג *Hiph.* הִצִּיג *Statuit, Constituit, Stitit, Collocavit : Præter.* וְהִצִּיגַנִי Et constituit me, *Job.*17.6. *Pyhal Futur.* יֻצַּג Sistitor, *Exod.*10.24.

יצע *Hiph.* הִצִּיעַ *Stravit, Substravit, Stratum posuit : Futur.* וְאַצִּיעָה Aut stratum ponerem, *Psal.* 139. 8. יַצִּיעַ Sternat aut Substernat, *Jesa.* 58. 5. *Hoph.* יֻצַּע Substernitur, *Jes.* 14. 11. יֻצַּע Stratum erat, Substernebatur, *Esth.*4.3. Quibusdam est Pyhal.

יָצוּעַ m. *Stratum : Aff.* יְצוּעִי Stratum meum, *Genes.* 49. 4. *Plural.* יְצוּעִים *& constructe*, יְצוּעֵי Strata, 1 *Paral.* 5. 1. *Aff.* יְצוּעָי Stratorum meorum, *Psal.*132.3.

יָצִיעַ m. *Substructio, Solum, Stratum*, 1 *Reg.*6.5,6.

verſ. 12. *Niph. Præter.* נִצְּתוּ Accendentur, *Jerem.* 9. 10. *Hiph.* הִצִּית *Accendit, Incendit, Succendit : Præter.* הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ Incendit ignem ſuper eam, *Jer.* 11. 16. *Partic.* מַצִּית בְּךָ אֵשׁ Succenſurus ſum in te ignem, *Ezech.* 20. *verſ.* 47.

יקב יֶקֶב m. *Torcular, Lacus torcularis, Jeſa.* 5. 2. *Aff.* וּמִיִּקְבֶךָ Et de torculari tuo, *Deut.* 15. 14. *Plural.* יְקָבִים יִדְרֹכוּ Torcularia calcant, *Job.* 24. 11. *Conſtr.* יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ Torcularia regis, *Zach.* 14. 10. *Aff.* יְקָבֶיךָ Torcularia tua, *Prov.* 3. 10.

יקד יָקַד *Uſſit, Arſit, Exarſit: Particip.* אֵשׁ יֹקֶדֶת Ignis urens, *Jeſa.* 65. 5. *Infin. cum Futur.* יֵקַד יְקוֹד Ardebit ardendo, *Jeſ.* 10. 16. יַתִּיקַד Et ardebit, *Deut.* 32. 22. *Hoph. Futur.* תּוּקַד בּוֹ Incendetur in eo, *Lev.* 6. 9.

יְקֹד m. *Ardor, Jeſa.* 10. 16. Quidam infinitivum faciunt, ut antè poſitum.

יְקוֹד *Focus, Jeſa.* 30. 14.

מוֹקֵד m. *Idem, Pſal.* 102. 4. *Plural. Conſtr.* מוֹקְדֵי עוֹלָם Ad focos æternitatis, id eſt, æternos, Ad ardores perpetuos, *Jeſa.* 33. 14.

מוֹקְדָה f. *Aduſtio, Levit.* 6. 9.

יְקֵדָה f. *Chald.* Combuſtio: *Conſtr.* לִיקֵדַת אֶשָּׁא *In combuſtionem ignis, Dan.* 7. 11.

יָקִדְתָּא f. *Chald.* Ardens, Accenſa, *Dan.* 3. 6. *vel* יָקִדְתָּא 26. Abſolutum יָקִדָא.

יקה יְקָהָה *Obedientia; ſecundùm quoſdam : vel Aggregatio, Collectio, Aſſociatio:* [legitur bis in] *Conſtr.* יִקְּהַת עַמִּים Obedientia, vel aggregatio populorum, *Gen.* 49. 10. לִיקֲּהַת אֵם Obedientiam matris, *Pro.* 30. 17. R. Levi, Aſſociationem matris, ut ſcil. mater ſolet liberos ad ſe allicere, & in gremium aſſociare. Scribitur autem cum Dageſch euphonico pro לִיקְהַת: ſimile vide in יָקַר. R. Sal. Radicem facit קָהָה Aggregare, Congregare, & ſic litera י eſt ſervilis. Probat ex uſu Talmudico, קְהִיָּה & יְקָהָה idem per tranſpoſitum י.

יקע

mum, vel soliditatem, firmitatem, consistentiam, *Job.* 38. 38. *Constr.* מִצַּק נְחשֶׁת Fusum æris, 1 *Reg.*7.16.

מוּצֶקֶת f. *Fusura* : *Aff.* בְּמֻצַּקְתּוֹ In fusura ejus, 2 *Par.*4.3.

מוּצָקוֹת f. p. *Infundibula.* *Zach.*4.2.

יָצַר *Finxit, Formavit* : propriè Figulorum Verbum, latius tamen deinde usurpatur. R. D. Kimchi scribit; De Homine usurpatum, significare formationem membrorum ipsius : עָשָׂה de præparatione victus, amictus, aliorumque ad corporis conservationem necessariorum : בָּרָא de Creatione prima ex nihilo, *Jesa.* 43. 7. Item *Arctari, Angi, Anxietatem vel Angustiam esse alicui,* quod à צוּר vel צָרַר mutuò accipit. *Præterit.* מִי יָצַר אֵל Quis formavit Deum, *Jes.* 44. 10. *Futur.* וַיִּיצֶר Et finxit Deus hominem, *Genes.*2. 7. *Ex altera significatione, literæ formativæ Futuri habent Tzere discriminis causâ, & construitur cum Dativo* : וַיֵּצֶר לָהֶם Et angustia erat ipsis valdè, *Judic.* 2. 15. וַיֵּצֶר לוֹ Et anxietas fuit ipsi, anxius fuit, *Gen.* 32. 7. יֵצְרוּ Arctantur, Anguntur, *Job.* 18. 7. *Niphal.* לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל Ante me non est formatus Deus, *Jesa.* 43. 10. *Pyh. Præter.* יֻצָּרוּ Formata sunt, *Psalm.* 139. *vers.* 16. *Hoph. Futur.* כָּל־כְּלִי יוּצַר Omne instrumentum (quod) formabitur contra te, *Jesa.* 54. *vers.* 17.

יוֹצֵר masc. *Formans, Fingens* : *Fictor, Formator, Figulus,* *Zach.*11.13. *Jesa.* 41. 25. *Aff.* וְיֹצֶרְךָ Et formator tuus, *Jesa.*43.1. *Plural.* הֵמָּה הַיּוֹצְרִים Ipsi sunt figuli illi, 1 *Par.*4.23.

יֵצֶר m. *Figmentum, Cogitatio, Gen.* 8. 21. & 6. 5. *Aff.* יִצְרוֹ Cogitationem ejus, *Deut.*31.21.

יְצֻרִים m. pl. *Membra* : *Aff.* וִיצֻרַי Et membra mea, *Job.* 17. 8.

צוּרָה f. *Forma*, vide in צוּר. Et מֵצַר vide in צרר.

יָצַת *Succendi, Exuri, Flagrare* : *Futur.* וַתִּצַּת Et flagrat, *Jesa.*9.18. בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ Igni exurentur, *Jes.*33. *vers.* 12.

Inter pretiosas vel caras tuas, *Psal.* 45. 10. cum Dagesch euphonico, pro בִּיקְרוֹתֶיךָ cui simile vide in יתר in Nomine יִתְרוֹן.

יְקָר m. *Pretium*, *Pretiosum*, *Res pretiosa*: Metaphoricè *Gloria*, *Honor*: יִתְּנוּ יְקָר Tribuent honorem maritis suis, *Esth.* 1. 20. *Constr.* כִּיקַר כָּרִים Ut pretiosum agnorum, *Psal.* 37. 20. *Plural. fœmin.* אוֹר יְקָרוֹת Lux pretiositatum, id est, pretiosissima, *Zach.* 14. 6. *Chald.* וִיקָר שַׂגִּיא *Et gloriam multam.* *Dan.* 2. 6. וְלִיקָר מַלְכוּתִי *Et ad gloriam regni mei*, *Dan.* 4. 33. *Emph.* וִיקָרָא *Et gloriam*, *Dan.* 2. 37. & וִיקָרָה *Dan.* 5. 20.

יַקִּיר m. *Pretiosus*, *Honorabilis*, *Gloriosus*, *Carus*: הֲבֵן יַקִּיר Num filius pretiosus, *Jer.* 31. 20. *Chald.* רַבָּא וְיַקִּירָא *Magnus & gloriosus*, *Esr.* 4. 10.

יקשׁ Vel יָקֹשׁ *Laqueum tetendit*: *Præter.* יָקֹשְׁתִּי לָךְ Laqueum tetendi tibi, *Jer.* 50. 24. *Niph.* *Præter.* נוֹקַשְׁתָּ Illaqueasti te, Irretitus es, *Proverb.* 6. 2. *Fut.* תִּוָּקֵשׁ בּוֹ Illaqueeris eo, *Deut.* 7. 25.

יוֹקֵשׁ m. *Auceps*: *Plural.* מִפַּח יוֹקְשִׁים De laqueo aucupum *Psal.* 124. 7.

יָקוֹשׁ m. *Idem*, *Hos.* 9. 8.

יָקוּשׁ m. *Idem*: מִיַּד יָקוּשׁ De manu aucupis, *Proverb.* 6. 5. *Plural.* כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים Secundùm tendere aucupes, Ut tendentes aucupes, *Jer.* 5. 26.

יוּקָשִׁים m. p. *Irretiti*, *Eccles.* 9. 12.

מוֹקֵשׁ masc. *Laqueus*, *Tendicula*: מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ Tendicula, laqueus id esset tibi, *Deut.* 7. 16. *Plural.* מוֹקְשִׁים Laqueos posuerunt mihi, *Psal.* 140. 6. *Constr.* מוֹקְשֵׁי מָוֶת Tendiculæ mortis, *Psal.* 18. 6. *Et fœmin.* וּמוֹקְשׁוֹת Et laqueis, *Psal.* 141. 9.

ירא *Timuit*, *Extimuit*, *Metuit*, *Reveritus est*. Construitur absolutè, & cum Accusativo tàm disjuncto quàm conjuncto, & cum Præposit. מִלִּפְנֵי, ל, מִן. *Præter.* וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ Sed timebis à Deo tuo, *Lev.* 19. 14. *Infin.*

יקע Pendêre luxatum, Luxari, Recedere, Divelli. Futur. וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ Et pendebat-luxatum acetabulum femoris, *Gen.* 32. 25. פֶּן תֵּקַע נַפְשִׁי Ne luxata recedat anima mea abs te, *Jer.* 6. 8. Sic *Ezech.* 23. 17,18. *Hiph.* הוֹקִיעַ *Pendere facere, Suspendere: Præter.* וְהוֹקַעֲנוּם Et suspendemus eos, 2 *Sam.* 21. 6. *Imper.* וְהוֹקַע אוֹתָם Et suspende eos, *Num.*25.4. *Hoph. Partic.* עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים Ossa suspensorum, 2 *Sam.*21.13.

יקף *Hiph.* הִקִּיף *Ambivit, Circuivit, Cinxit, Circumdedit, Circumegit: Præterit.* הִקִּיף עָלָי Circumegit mihi, *Job.* 19. 6. כִּי הִקִּיפוּ Cùm circumegissent, *Job.* 1. 5. *Futur.* תַּקִּיפוּ vide in נָקַף.

יקץ *Evigilavit, Expergefactus est: Futur.* וָאִיקָץ Et evigilavi, *Gen.*41.21. וַיִּיקַץ Et evigilavit Pharao, *Genes.*41.4. *Et in Sægol propter accentum ad penult. retractum,* וַיִּיקֶץ Et quum evigilasset Noah, *Gen.* 9. 24. *Et defective* וַיִּקַץ Et evigilavit, 1 *Regum.* 18. 27. וְיִקְצוּ Expergiscentur, *Habac.* 2. 7. abjecto י radicali, quod Metheg compensat.

יקר *Pretiosus fuit, Pretiosus visus vel habitus est, Pretiosè æstimatus fuit, In pretio fuit. Præter.* יָקַרְתָּ בְעֵינַי Pretiosus visus es in oculis meis, *Jesa.*43.4. *Futur.* וְיֵיקַר דָּמָם Et pretiosus est sanguis eorum, *Psal.* 72. 14. וַיֵּיקַר Et in pretio erat, 1 *Sam.*18.30. *Hiph.Imper.* הוֹקַר רַגְלְךָ Pretiosum habe vel facito pedem tuum, *Proverb.*25.17. *Futur.* אוֹקִיר אֱנוֹשׁ Faciam ut pretiosus sit homo, *Jesa.*13.12. יָקָר m. *Pretiosus, Honorabilis, Rarus, Carus:* כָּל־הוֹן יָקָר Omnem substantiam pretiosam, *Prov.* 1. 13. *Constr.* יְקַר רוּחַ Pretiosus spiritu, *Prov.*17.27. scribitur cum ו, sed legitur per י. *Plural.* בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים Filii Tzionis pretiosissimi, *Thren.* 4. 2. *Fæmin.* יְקָרָה הִיא Pretiosa est, *Proverb.* 3. 5. *Et forma constructa pro absoluta,* יִקְרַת Pretiosum, *Jesa.* 28. 16. cui simile vide in עגל; *Plural.* אֲבָנִים יְקָרוֹת Lapides pretiosi, 1 *Reg.*5.17. *Aff.* בִּיקְּרוֹתֶיךָ

Inter

Mare autem sive lacum deposuit, 2 *Reg.*16.17.*Hoph.Prat.* וַיּוֹסֵף הוּרַד Et Joseph deductus fuit, *Genes.* 39. 1. *Futur.* אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָד In sepulchrum dejicieris, *Jesa.*14.15.

מוֹרָד m. *Descensus, Locus declivis, Declive* : בְּמוֹרָד In declivem locum, *Mich.* 1.4. *Constr.* בְּמוֹרַד In declivi Beth Choronis, *Jos.*10.11. *Plural.* בְּמֹרְדֵי vide in מָרַד.

ירה *Jecit, Projecit, Dejecit, Præcipitavit* : *Jaculatus, Ejaculatus est, Jaculis petiit vel confecit* : *Præter.* יָרָה בַיָּם Præcipitavit in mare, *Exod.*15.4. יָרָה הַחֵצִי Jaculatus est sagittam, 1 *Sam.* 20. 36. *Infin.* לִירוֹא Ad jaculandum sagittis, *cum* א ; 2 *Par.* 26. 15. *Fut.* וַנִּירָם Et jaculis confecimus eos, *Num.*21.30. pro וַנִּירֶה אוֹתָם, ut Kimchi exponit in lib. Rad. Et Aben Esra præter alias expositiones etiam ab hoc themate deducit, exponens ; כַּאֲשֶׁר יָרִינוּ אוֹתָם Posteaquam jaculis confecimus eos, periit, &c. *Niph. Futur.* יָרֹה יִיָּרֶה Jaculando jaculis conficitor, *Exod.* 19.13. *Hiph.* הוֹרָה *Jecit, Projecit, Jaculatus Ejaculatus est* : Item, *Docuit, Instituit, Ostendit, Monuit, Præmonuit* : *Præterit.* הוֹרַנִי Projecit me, *Job.* 30. 19. אֲשֶׁר הוֹרֻהוּ Quibus docebat eum, 2 *Regum.* 12. 2. *Infin.* לְהוֹרוֹת Ad præmonendum, *Gen.* 46. 28. *Fut.* אוֹרֶה Jaculabor, 1 *Sam.*20.20. *Et cum* א. גַּם הוּא יוֹרֶא Etiam ipse projiciet, profundet, *Prov.*11.25. id est, Abundabit, cumulatim habebit, ut magnâ copiâ, si opus fuerit, aliis sua bona elargiri & projicere possit. Quidam exponunt passivè, quasi יְרֻא vel יְרֻוֶה Irrigabitur : nam præcedit מַרְוֶה Irrigans.

יוֹרֶה m. *Pluvia tempestiva, Deut.*11.14. *Jer.*5.24. nempe Autumnalis, post jactam sementem, sic dicta, quòd terram quasi Erudiat ac informet ad producendam sementem acceptam.

מוֹרֶה f. vide in יָרֵא, & in Rad. מָרָה.

תּוֹרָה fœm. *Doctrina, Institutio,* quomodo in Proverbiis Salomonis sæpè usurpatur : *Lex,* quomodo dicitur vel

de

יָרֵא Timere; & contractè לְרֹא מִפְּנֵי דָוִד Timere à Davide, 1 *Sam.* 18. 29. [ubi in (ֹ) latet ' .] *Niph. Partic.* נוֹרָא *Timendus*, *Reverendus*, *Terribilis*, *Formidabilis*: מַה־נּוֹרָא Quàm reverendus est locus hic, *Genes.* 28. 17. *Fœmin.* מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה E regione formidabili, *Jes.*21.1. *Plural.* נוֹרָאוֹת Terribilia, *Jesa.* 64. 3. *Futur.* לְמַעַן תִּוָּרֵא Ut reverenter colaris, *Psalm.* 130. 4. *Pih. Præter.* יֵרְאֻנִי Metuere fecerunt me, Metum incusserunt mihi, 2 *Sam.* 14. *vers.* 15. *Part.* מְיָרְאִים Timorem injiciebant, *Nehem.* 6. 9. *Infin.* לְיָרְאֵנִי Ad timorem injiciendum mihi, *Neh.*6.19.

יָרֵא masc, *Revereus*, *Timens*, *Timidus*: regit casum Verbi sui, & construitur ut Nomen: יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ Timeo ego eum, *Gen.*32.11. Vide *Deut.* 7. 19. הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב Qui timidus ac mollis corde est, *Deut.* 20. 8. *Constr.* יְרֵא יְהוָה Timens Domini, *Jesa.*50.10. *Plural.* יְרֵאִים *Constr.* יִרְאֵי Timentes: *Aff.* יְרֵאָיו Timentes ejus.

יִרְאָה f. *Reverentia*, *Timor*: יִרְאָה וָרַעַד Timor & tremor invadit me, *Psal.*55.6. *Constr.* יִרְאַת יְהוָה Timor Domini, *Prov.* 1.7. *Aff.* בְּיִרְאָתֶךָ Cum timore vel reverentia tui, *Psal.*5.8.

מוֹרָא m. *Reverentia*, *Malach.* 2.5. *Et cum* ה, מוֹרָה Timor, *Psal.*9.21. *Aff.* וְאֶת־מוֹרָאוֹ Et timorem ejus, *Jesa.*8.12. *Plur.* וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים Et terroribus maximis, *Deuter.*4.34.

* ירב יְרִיבִים Vide in ריב.

ירד יָרַד *Descendit*: *Præter.* וְלֹא יָרַד Et non descendit, 2 *Sam.* 11.9. *Semel cum Aphæresi primæ radicalis*, וַהַיּוֹם רַד מְאֹד Et dies descenderat valdè, id est, inclinaverat, *Jud.*19.11. *Infinit.* עַד־רֶדֶת Usque ad descendere, id est, donec descenderint, corruerint, *Deut.*28.52. & sic [cum Affix. רִדְתָּהּ *Deut.*20.20.] *Hiph.* הוֹרִיד *Descendere fecit vel sivit*, *Demisit*, *Dejecit*, *Detrusit*. *Deturbavit*, *Deposuit*, *Detulit*, *Deportavit*: *Præter.* וְאֶת־הַיָּם הוֹרִיד

Mare

Chald. יַרְכָּתֵהּ *Latus vel femur ejus*, *Dan.* 2. 32. *Duale*, בְּיַרְכָּתַיִם In utroque latere, *Ex.*26.23. *Constr.* אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה Ad latera navis, *Jonæ.*1.5.

ירע יָרַע [*Idem est quod* רוע] *Malum esse, vel videri* : *Præter.* נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ Anima ejus mala videbitur ipsi, *Jesa.* 15. 4. id est, Tædebit ipsum animæ, hoc est, vitæ suæ. *Futurum*, אַל־יֵרַע Ne malum videatur, ne displiceat, *Gen.*21.12. מַדּוּעַ לֹא יֵרְעוּ Quare non esset malus, id est, afflictus, malè dispositus vultus meus, *Nehem.*2.3. *Est & transitivum*, יֵרַע לָנוּ Malefacturus, nociturus est nobis, 2 *Sam.*20.6. quasi ex Pihel pro יְרֵעַ.

יְרִיעָה f. *Aulæum*, *Exod.* 26. 2. *Plural.* יְרִיעוֹת *Habac.* 3.7.

ירק יָרַק *Spuit*, *Exspuit*, *Inspuit* : *Præterit.* יָרֹק יָרַק Spuendo inspuisset in faciem ejus, *Numer.* 12. 14. Convenit cum רָקַק.

יָרָק masc. *Olus*, sativum propriè & cibarium; לְגַן־יָרָק Hortum olerum, 1 *Reg.* 21. 2. *Construct.* וִירַק דֶּשֶׁא Et olus herbæ, 2 *Reg.*19.26. id est, Oleracea herba, vel, Viror herbæ.

יָרוֹק m. *Viride*, *Viriditas*, *Virens herba*, *Job.*39.5.

יֶרֶק m. *Viror*, *Viriditas* : *Olus viride* : Dicitur tàm de arboribus quàm herbis, *Exod.*10.15. *Gen.*1.30.

יֵרָקוֹן masc. *Rubigo*, segetum morbus, 1 *Reg.*8.37. *Pallor*, *Aurigo*, hominum morbus, *Morbus regius*, *Deut.* 28. 22. Est formæ Dagessatæ זִכָּרוֹן.

יְרַקְרַק m. *Subviridis*, *Lev.*13.49. *Subfulvus*, *Psal.* 68. 14. *Plural. fœmin.* יְרַקְרַקּוֹת Subvirides, *Levit.* 14. 37. cujus singulare esset יְרַקְרֶקֶת ad formam אֲדַמְדֶּמֶת quod etiam sic pluraliter flectitur.

ירש יָרַשׁ *Jure hæreditario possedit*, *In hæreditatem successit*, *Hæreditatem adiit vel obtinuit*, *Hæres effectus fuit* : *Præter.* וִירִשְׁתֶּם Et possidebitis gentes, *Deut.* 4. 1. cum Chirek in medio, loco Pathach. *Imperat.* רֵשׁ Posside: & רַשׁ,

de tota lege Mosis tantùm, vel *de specialibus quibusdam legibus*, ut Conjugii, Sabbathi, Lepræ, &c. vel denique *de universo Verbo Dei*, quod sic vocatur, quòd nos de Dei voluntate erga nos, & nostro officio erga Deum & proximum nostrum, Doceat & Erudiat: תּוֹרָה אַחַת Lex una, *Exod.* 12. 49. *Constr.* בְּתוֹרַת יְהוָה In lege Domini voluntas ejus, *Psal.* 1. 2. aliter vide in תור: *Aff.* וּבְתוֹרָתוֹ Et in lege ejus, Ibid. *Plural.* עָבְרוּ תוֹרֹת Transgressi sunt leges, *Jesa.* 24. 5. *Aff.* וְאֶת־תּוֹרֹתָיו Et leges ejus, *Exod.* 18. 16.

ירח m. *Luna: Mensis*: יָרֵחַ וְכוֹכָבִים Lunam & stellas, *Psal.* 8. 4. אוֹ לַיָּרֵחַ Aut lunæ, *Deut.* 7. 3. *Constr.* יֶרַח יָמִים Mensem dierum, *Deut.* 21. 13. id est, integrum mensem: *Aff.* וִירֵחֵךְ Et luna tua non deficiet, *Jes.* 60. 20. *Plural.* גֶּרֶשׁ יְרָחִים Fructu lunarum, *Deut.* 33. 14. id est, quos quæque luna protrudit: Pluralis autem numerus ei tribuitur, quia pluries nova fit: *Constructum*, כְּיַרְחֵי־קֶדֶם Ut mensibus antiquis, *Job.* 29. 2. *Chald.* לִירַח אֲדָר *Mensis Adar*, *Esr.* 6. 15. *Plurale*, יַרְחִין Menses, *Dan.* 4. 26.

ירט *Declinavit, Divertit*: [Legitur bis.] *Præter.* כִּי־יָרַט Quia declinavit, *Num.* 22. 32. In Targum Jonathæ, סָטַת Declinat de via. *Futurum transitivum*, יִרְטֵנִי Inclinavit me, *Job.* 16. 11. formam habet quasi à רָטָה vel est pro יִירְטֵנִי.

ירך f. *Femur*, cùm de homine dicitur: *Latus*, cùm de aliis rebus: עַל־כַּף הַיָּרֵךְ Super acetabulum femoris, *Gen.* 32. 32. *Constr.* תַּחַת יֶרֶךְ Sub femore Abraham, *Gen.* 24. 9. עַל־יֶרֶךְ Ad latus, in latere tabernaculi, *Exod.* 40. 24. *Aff.* יְרֵכוֹ Femoris ejus, *Gen.* 32. 25. יְרֵכָהּ Femur ejus, *Exod.* 37. 17. id est, *Scapus*, nam de candelabro dicitur: *Duale*, וְעַד יְרֵכַיִם Usque ad femora, *Exod.* 28. *vers.* 24. *Aff.* חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ Ambitus femorum tuorum, *Cant.* 7. 1.

יַרְכָה fœm. *Idem*: *Aff.* וְיַרְכָתוֹ Et latus ejus, *Gen.* 49. 13. Chald.

in fine redundat,] cui simile vide in שָׁכֵן . *Futurum*, לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי Ut non habiteris, *Ezech.* 26. 20. *Niph. Pr*æ*t.* וְנוֹשְׁבוּ Ut inhabitentur civitates, *Ezech.* 36. 10. *Part.* נוֹשָׁבֶת Habitata, quæ habitabaris, *Ezech.* 26. 17. *Pih. Præter.* וְיִשְּׁבוּ טִירוֹתֵיהֶם Ut collocent arces suas in te, *Ezech.* 25. 4. *Hiph.* הוֹשִׁיב *Sedere, Residere, Habitare fecit, Collocavit : Præter.* הַהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת Qui collocavit vel residere aut habitare fecit uxores alienigenas, eas nempe ducendo, *Esr.* 10. 14. *Hoph. Præter.* וְהוּשַׁבְתֶּם Et habitatores efficiamini, *Jesa.* 5 8.

שִׁיבָה f. *Sessio, Residentia : Aff.* בְּשִׁיבָתוֹ In residentia ejus, Dum resedit ipse, 2 *Sam.* 19. 33.

יְשִׁיבָה *Academia, Vide Lex. Rabbin.*

מוֹשָׁב m. *Habitatio, Sedes :* עִיר מוֹשָׁב Civitatem habitationis, *Psal.* 107. 4. id est, habitabilem : *Constr.* וּבְמוֹשַׁב לֵצִים Et in sede derisorum, *Psal.* 1. 1. *Aff.* מוֹשָׁבֶךָ Habitatio tua, *Gen.* 27. 39. *Plural. Constr.* מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ Habitationibus terræ, *Ezech.* 34. 13. *Et fœm.* מוֹשְׁבוֹתָם Habitationes eorum, 1 *Par.* 6. 54.

תּוֹשָׁב m. *Incola, Inquilinus : Construct.* תּוֹשַׁב כֹּהֵן Inquilinus sacerdotis, *Levit.* 22. 10. *Plurale,* וְתוֹשָׁבִים Et inquilini, 1 *Par.* 29. 15. *Constr.* מִתֹּשָׁבֵי Ex inquilinis Gilhad, 1 *Reg.* 17. 1.

ישה יֵשׁ *Est, Sunt,* utriusque numeri : *Additis Pronominibus, accomodatur aliis personis :* יֶשְׁנוֹ Est ipse, *Est* 3. 8. אִם־יֶשְׁךָ Si es tu nunc, *Gen.* 24. 42. אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים Si estis vos facientes, *vers.* 49. *Est & cum* א : הַאִשׁ Sitne, *Mich.* 6. 10. אִם־אִשׁ Si est, 2 *Sam.* 14 19. Hisce duobus tertium Masorethæ hoc loco annumerant, quod plenè cum ' scribitur, אִישׁ רֵעִים Sunt amici, *Proverb.* 18. 24. pro quo in Targum, אִית *Sunt.* Ex forma hac אִישׁ, fortè prodiit Chaldaicum אִית, mutato ש Hebr. in ת .

תּוּשִׁיָּה f. *Essentia, Substãtia, Substãtiale, Existens, Existẽtia.*

רַשׁ, ut *Deut.* 2. 31. *Et regulariter cum* ה *paragogico,* יְרָשׁ Posside, *Deut.* 33.23. *Futur.* אִירָשֶׁנָּה Possessurus sum eam *Gen.* 15.8. *Niph.* נוֹרַשׁ *Pauperem fieri vel effici,* quod habet ab affini Verbo רוּשׁ. *Futur.* וּפֶן אִוָּרֵשׁ Et ne fortè pauper factus, *Prov.* 30.9. *Pih. Futur.* יְיָרֵשׁ Jure hæreditario possidebit, aut faciet possidere, *Deuter.* 28.42. In *Hiph.* הוֹרִישׁ *Possidere fecit, Possidendum dedit vel tradidit, Hæredem instituit:* & contrariâ significatione, *Possessione expulit,* & tunc plerunque construitur cum Præposit. מִן vel מִפְּנֵי: Item, *Depauperavit, Pauperem fecit. Præter. & Futur.* אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ Quod possidere fecerit te, cujus hæredem instituerit te, scil. Illud possidebis: וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ מִפָּנֵינוּ Et quemcunque expulerit à facie nostra, &c. *Jud.* 11. 24. *Partic.* יְהוָֹה מוֹרִישׁ Dominus pauperem facit, 1 *Sam.* 2.7.

יְרֵשָׁה f. *Possessio, Hæreditas, Num.* 24.18.

יְרֻשָּׁה f. *Idem, Deut.* 2. 5. *Constr.* יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ Hæreditatem timentium nominis tui. *Psal.* 61. 6. *Aff.* לִירֻשָּׁתוֹ Ad hæreditatem suam, *Deut.* 3. 20.

מוֹרָשׁ m. *Idem: Constr.* לְמוֹרַשׁ קִפּוֹד In hæreditatem anatariæ, *Jesa.* 14.23. *Plural.Constr.* מוֹרָשֵׁי לְבָבִי Possessiones cordis mei, *Job.* 17.11. *Aff.* אֵת מוֹרָשֵׁיהֶם Hæreditarias possessiones suas, *Obad.* 17.

מוֹרָשָׁה f. *Idem, Deut.* 33.4. מוֹרֶשֶׁת *Proprium nomen est loci, Mich.* 1.14.

תִּירוֹשׁ m. *Mustum*, sic dictum, quòd potum, hominem facilimè Possideat & occupet, mentemque è recta sua sede Expellat: תִּירוֹשׁ וְדָגָן Musti & frumenti, *Numer.* 18. 12. *Aff.* אֶת־תִּירוֹשִׁי Mustum meum, *Jud.* 9. *vers.* 13.

יָשַׁב *Sedit, Consedit, Mansit, Permansit: Habitavit, Incoluit:* quandoque *Habitari: Præter. anomalum,* יֹשַׁבְתְּ בַּלְּבָנוֹן Quæ desides in Libanon, *Jer.* 22.23. ex forma Præteriti & Participii compositum, [ubi (י) in

יָשֵׁן m. *Dormiens*, 1 *Sam.*26.7. *Plural.* כֻּלָּם יְשֵׁנִים Omnes ipsi dormiebant, *verf.* 12. *Constr.* וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי Multi ex dormientibus terræ pulveris, *Dan.*12.2. *Fœm.* אֲנִי יְשֵׁנָה Ego dormio, *Cant.*5.2.

יָשָׁן m. *Vetus*, ut antè in Niphal: *Plur.* חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים Nova etiam vetera, *Cantic.* 7. 13. *Fœmin.* הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה Piscinæ veteris, *Jesa.* 22. 11.

שֵׁנָה f. *Somnus*: Plena & perfecta Dormitio: vide in נום & רדם synonima distincta, *Pro.*6.4. *Et semel* שֵׁנָא, *Psal.*127.2. cui simile vide in כָּלַל. *Construct.* שְׁנַת־עוֹלָם Somnum perpetuitatis, *Jer.* 51. 39. *Hinc cum Kametz*, שְׁנָת *Psal.*132.4. sed non est constructum, ut Kimchi scribit in lib. Rad. Quidam subaudiunt Affixum, quasi sit pro שְׁנָתָם: *Aff.* וּשְׁנָתוֹ Et somnus ejus, *Dan.*2.1. *Plural.* שֵׁנוֹת Somni, *Prov.*6.10.

ישע *Hiph.* הוֹשִׁיעַ *Salvavit, Salvum fecit, Servavit, Saluti, Auxilio fuit.* Construitur cum Dativo & Accusativo: *Præterit.* יָדִי הוֹשִׁיעָה לִּי Manus mea salutem attulit mihi, *Jud.*7.2. *Infin.* לְהוֹשִׁיעַ לָךְ Ut sim saluti vel auxilio tibi, 2 *Sam.* 10. 11. & ita sæpè cum Dativo. *Niph. Præter.* עַם נוֹשַׁע Populus (qui) servatus est. *Deut.* 33. *v.* 29. *Futur.* הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה Serva me & servabor, *Jer.*17.14.

יֵשַׁע יֶשַׁע m. *Salus, Auxilium, Conservatio*: יֵשַׁע יְמִינוֹ Salute dexteræ suæ, *Psal.*20.7. *Aff.* מָגֵן יִשְׁעֶךָ Clypeum salutis tuæ, *Psal.*18.36.

יְשׁוּעָה fœm. *Idem*: *Et cum duplici signo fœminini generis*, יְשׁוּעָתָה Omnimoda salus, *Psalm.*3.3. Duplex salus, hujus scil. & futuræ vitæ, ut Hebræi explicant. Hujusmodi enim auctio vocis, auctæ significationis indicium est: Simile fuit suprà in יוֹמָם: *Constr.* אֵת יְשׁוּעַת Salutem Dei nostri, *Psal.*98.3. *Aff.* יְשׁוּעָתוֹ Salutis ejus, *Psal.*96.11. *Plur.* מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת Magnificans salutes, *Psalm.* 18. 51. id est, Magnificè omnimodam salutem præstans.

תְּשׁוּעָה fœmin. *Idem*: habet formam à שׁוּעַ, ut sæpè hæc Quief-

Varie redditur, & ſæpiùs *Virtus*, *Lex*, *Sapientia*, quòd ſtabilis & durabilis harum ſit eſſentia, ac reliqua omnia tranſeat. A יֵשׁ derivari, tradit Ab. Eſra, *Job*. 5. 12. & *Jeſa*. 28. 29. Kimchi in lib. Rad. ſcribit, י eſſe loco tertiæ radicalis ה. R. Levi *Job*. 5. in hac voce explicanda valdè prolixus eſt. Generalem habet uſum & ſenſum, qui tamen in eo permanet, ut ſolidum & eſſentiale denotet. Multa etiam à Talmudicis diſputantur, quare Lex vocetur תושיה vide Sanhed. *fol*. 26.

יֶשַׁח *m. Depreſſio*: [Extat ſemel cum] *Aff*. יֶשְׁחֲךָ Depreſſio vel humiliatio tua, *Mich*. 6. 14. Convenit cum שחה & שחח & שׁוּח, quæ Depreſſionem ſignificant.

שַׁחַת f. *Fovea*, vide in שָׁחַת.

ישט [Legitur ter in] *Hiph*. הוֹשִׁיט *Extendit*, *Porrexit*: *Futurum*, יוֹשִׁט־לוֹ Extenderit ipſi, *Eſth*. 4. 11. [& 5. 2. *It*. 8. 4.] Propriè Chaldaicum eſt.

יָשַׁם *Deſolatus fuit*: Convenit cum שָׁמַם & אָשַׁם. *Futur*. לֹא תֵשָׁם Non deſoletur, *Gen*. 47. 19. תִּישַׁמְנָה Deſolabuntur, *Ezech*. 6. 6. *Hiph*. *Futurum*, אִם־לֹא יַשִּׁים Si non deſolaverit, *Jerem*. 49. 20. נַשִּׁים Deſolabimus, *Num*. 21. 30. quæ tamen ab Hebræis potiùs ad שָׁמַם referuntur. [Si ſunt à יָשַׁם, tunc י commutatur in Dageſch; ſi ab אָשַׁם, tunc א mobile exturbatur; ſi verò à שָׁמַם, tunc vocalis (ֵ) reſoluitur in (ַ) & Dageſch.]

יְשִׁימוֹן m. *Solitudo*, *Pſal*. 68. 8.

יָשַׁן *Dormivit*, *Obdormivit*, *Redormivit*: *Præteritum*, יָשַׁנְתִּי Dormirem, *Job*. 3. 13. *Futurum*, פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת Ut non dormiam mortem, *Pſal*. 13. 4. id eſt, Dormitione vel ſomno mortis. *Niphal* נוֹשַׁן *Veteraſcere*, *Inveteraſcere*: *Præteritum*, וְנוֹשַׁנְתֶּם Et inveteraſcetis in terra, *Deut*. 4. 25. *Particip*. יָשָׁן נוֹשָׁן Vetus inveteratum, *Levit*. 26. 10. id eſt, Valde vetus: *Fœminin*. צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת Lepra inveterata, *Levit*. 13. 11. *Pih*. *Futur*. תְּיַשְּׁנֵהוּ Dormire fecit eum, ſomnum induxit ipſi, *Jud*. 16. 19.

יֹשֶׁר m. *Rectitudo, Æquitas:* אִמְרֵי יֹשֶׁר Eloquia rectitudinis, id est, recta, *Job.* 6. 25. *Aff.* יָשְׁרוֹ Æquitatem illius, *Job.* 33.23.

מִישׁוֹר m. *Idem, Psalm.* 143. 10. Item *Planicies, Planum:* עָרֵי הַמִּישֹׁר Civitates planiciei, *Deuteronom.*3.10.

מֵישָׁרִים m. p. *Rectitudines, Recta:* עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים Oculi tui videbunt recta, *Psal.*17.2. מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ Rectitudinibus diligunt te, *Cant.*1.4. id est, rectissimè, hoc est, Amore forti & vehementi, qui caret salebris & pravitatibus, ut R. Salomon explicat.

ישׁשׁ m. *Decrepitus:* זָקֵן וְיָשֵׁשׁ Seni & decrepito, 2 *Paral.*36.17. *Et cum Chirek,* יָשִׁישׁ *Idem:* גַּם שָׂב גַּם יָשִׁישׁ Et canus & decrepitus, *Job.*15.10. *Plural.* בִּישִׁישִׁים חָכְמָה In decrepitis est sapientia, *Job.*12.12.

ית *Chald. Articulus Accusativi casus, respondens Hebræo* אֵת: *cum Pronom.* יָתְהוֹן *Eos, Dan.*3.12. In Targum scribitur יַת cum Pathach.

יתב *Chald.* Sedit, Habitavit, ex *Hebræo* יָשַׁב. *Præt.* וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב *Et antiquus dierum sedit, Dan.* 7. *v.* 9. & יְתִבוּן *vers.* 10. *Particip. Plur.* דִּי יָתְבִין *Qui habitabant, Esræ.* 4. 17. *Aphel,* וְהוֹתֵב הִמּוֹ *Et habitare fecit eos, Esr.*4.10.

יתד f. *Paxillus, Palus, Clavus: Constr.* אֶת־יְתַד־הָאֹהֶל Paxillum tentorii, *Jud.*4.21. *Plur.* וְכָל־הַיְתֵדֹת Et omnes paxillos, *Exod.*38.20. *Constr.* יִתְדוֹת הֶחָצֵר Paxilli atrii, *Exod.*27.19. *Aff.* יְתֵדֹתָיו Paxilli ejus, Ibid.

יתם יָתוֹם m. *Pupillus, Deuter.* 10. 18. *Plural.* יְתֹמִים *Exod.*22.23. *Aff.* וְאֶת־יְתֹמָיו Et pupillos ejus, *Jesa.* 19. 17.

יתר *Hiph.* הוֹתִיר *Reliquit, Reliquum, Residuum esse fecit: Abundavit, Abundantem, Excellentem effecit: Præter:* הוֹתִיר לָנוּ Reliquum fecisset nobis superstitem, *Jesa.* 1. 9. *Hoph. Futur.* אַל־תּוֹתַר Ne fias excellens, *Genes.* 49. 4. & Cholem est loco Schurek, [...] Aben Esra:

Quiescentium genera formas inter se permutant: *Const.* שָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם Vana est salus hominis, *Psal.* 60.13. id est, auxilium humanum: *Aff.* תְּשׁוּעָתְךָ Salus tua, *Psal.* 119.41.

מוֹשָׁעוֹת f. p. *Salutes, Omnimoda Salus, Psal.* 68.21.

ישף יָשְׁפֵה masc. *Jaspis*, Lapis pretiosus, [Legitur bis] *Exod.* 28.20. [& 39.13.] Jonath. reddit פַּנְטֵירִי Pantherinus lapis, à maculis Pantheræ similibus.

ישר *Rectum esse vel videri: Præter.* כִּי יָשַׁר הַדָּבָר Nam recta erat res illa in oculis populi, 1 *Par.* 13.4. atque ita ferè semper post se habet, *In oculis*, pro *Placere, Probari* alicui. *Futurum defectivum*, וַיִּשַּׁרְנָה Et rectà contendebant, 1 *Sam.* 6.12. cum Dagesch loco abjectæ primæ radicalis י. Est autem cum י formativo tertiæ personæ masculinæ in voce fœminina, cui simile in עָמַד. *Pih.* יִשֵּׁר *Rectificavit, Direxit, Æquavit, Complanavit: Rectà deduxit, Rectà ivit vel contendit. Præter.* יִשַּׁרְתִּי Rectifico, Ut recta approbo, *Psal.* 119.128. *Futur.* יְיַשֶּׁר־לָכֶת Rectificabit ire, *Prov.* 15.21. id est, Rectè gradietur, וַיְיַשְּׁרֵם Et direxit eas, Rectà deduxit, 2 *Par.* 32.30. & alterum י juxta Masorethas redundat, quasi sit ex Præter. וַיִּשְּׁרֵם at literæ dant formam וַיְיַשְּׁרֵם: Simile fuit in יִחֵל. *Pyh.Partic.* זָהָב מְיֻשָּׁר Auro directo, rectificato, 1 *Regum.* 6. *v.* 35. *Hiph. Imper.* הַוְשַׁר לְפָנַי Complana coram me, *Psalm.* 5.9. quod juxta Masorethas legendum ad formam analogam הַיְשַׁר cui simile in יָצָא in Hiphil. *Futur.* יַיְשִׁירוּ Rectificent, Rectà respiciant. *Prov.* 4.25.

יָשָׁר m. *Rectus, Rectum, Æquum: Constr.* יְשַׁר־דֶּרֶךְ Rectus viâ, *Prov.* 29.27. *Plurul.* דּוֹר יְשָׁרִים Generatio justorum, *Psalm.* 122.2. *Constr.* וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה Et rectis animo lætitia, *Psal.* 97.11. *Fœmin.* רֶגֶל יְשָׁרָה Pes rectus, *Ezech.* 1. *v.* 7. *Plural.* כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת Alæ eorum rectæ erant, *Ezech.* 1.

כ

כָּאַב *Doluit, Dolere affectus vel correptus fuit: Partic.* וְכוֹאֵב Et dolens, *Psalm. 69. 30. Plural.* כֹּאֲבִים Dolentes, *Gen.* 34. 25. *Futurum,* יִכְאַב Dolore afficitur, *Job.*14.22. *Hiph. Præterit.* הִכְאַבְתִּיו Dolore affeci eum, *Ezech.* 13. *vers.* 22. *Particip.* מַכְאִב Dolorem afferens, *Ezech.*28.24.

כְּאֵב m. *Dolor, Jes.* 17. 11. *Aff.* וּכְאֵבִי נֶעְכָּר Et dolor meus perturbatus est, *Psal.*39.3.

מַכְאוֹב m. *Idem, Psal.*69.27. *Aff.* וּמַכְאוֹבִי Et dolor meus, *Psal.* 38. 18. *Plural.* רַבִּים מַכְאוֹבִים Multi dolores impio, *Psal.*32.10. *Aff.* אֶת־מַכְאֹבָיו Dolores ejus, *Exod.*3. *v.* 7. *Fœm.* אִישׁ מַכְאֹבוֹת Vir dolorum, *Jes.*53.3.

כאה *Hiph.* הִכְאָה *Atterere, Conterere, Ægritudine vel dolore afficere: Infinit.* יַעַן הַכְאוֹת Eò quòd atterunt animum justi, *Ezech.* 13. 22. *Niph. Præt.* וְנִכְאָה Et attereretur, *Dan.*11.30. *Partic. Constr.* וְנִכְאֵה לֵבָב Et attritum animo, *Psal.*109.16.

נְכֵאָה f. *Attritus, Ægritudine affectus, Æger:* רוּחַ נְכֵאָה Spiritus attritus, *Prov.*15.13. & 17.22. & 18.14.

נְכָאִים m. p. *Attrita, Contrita, Jesa.*16.7. scilicet אֲשִׁישֵׁי Fundamenta urbis istius fortissimæ, vel, Attriti, scil. homines lamentantes, juxta Ab.Esram. Quidam ad נָכָה referunt, quòd נ in hac Radice fuisset punctandum cum Chirek, ut in Niphal.

כָּאֶה m. *Attritus,* unde *Plural.* חֵל כָּאִים Viribus attriti, Turba attritorum. Vide in חלך.

כָּבַד *Grave esse, Aggravari, Ingravescere, Augeri, Honorari. Præterit.* כָּבְדוּ Graves erant, *Genes.* 48. 10. *Futur.* יִכְבַּד יְהוָה Honoratur Dominus, *Jes.*66.5. *Niph.* נִכְבַּד *Honoratus, Glorificatus fuit, Glorificavit seipsum, Gloriosus fuit: Præt.* מַה־נִּכְבַּד Quàm gloriosus fuit, 2 *Sam.*6. *vers.* 20.

Eſra : Item *Infinit.* וְהוֹתֵר Et ſupereſſe, Remanendo, *Exod.* 36. 7. id eſt, Supererat. *Niph.* נוֹתַר *Relinqui, Relinquum fieri, Supereſſe, Remanere : Præt.* לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה Non reliqua fuit ulla anima, *Joſ.* 11. 11. *Futur.* וָאִוָּתֵר Et relictus ſum ego ſolus, 1 *Reg.* 19. 10.

יָתֵר m. *Excellens, Prov.* 12. 26.

יוֹתֵר m. *Excellentia, Emolumentum, Eccleſ.* 7. 12. *Reſiduum,* 1 *Sam.* 15. 15. Et adverbialiter, *Nimiùm, Ampliùs, Magis, Potiùs, Eccleſ.* 12. 12.

יַתִּיר m. *Chald.* Excellens : וְזִיוֵהּ יַתִּיר *Et ſplendor ejus excellens erat, Dan.* 2. 31. *Fæmin.* וּרְבוּ יַתִּירָא *Et amplitudo excellentior, Dan.* 4. 33. *Et adverbialiter,* יַתִּירָה Excellenter, *id eſt, Valdè, Vehementer, Abundanter, Dan.* 3. 22.

יֶתֶר m. *Reſiduum, Reliquum, Jud.* 7. 6. *Excellentia, Gen.* 49. *v.* 3. Item, *Chorda, Reſtis, Nervus: Pſalm.* 11. 2. *Aff.* יִתְרִי Chordam meam, *Job.* 30. 11. ſcribitur cum ו in fine, ſed legitur per י : *Plur.* יְתָרִים לַחִים Reſtibus virentibus, *Jud.* 16. 7. *Eſt & adjectivum, juxta Ab. Eſr.* יֶתֶר מְאֹד Excellens valdè, *Jeſ.* 56. 12.

יְתוּר m. *Excellens : Conſtr.* יְתוּר הָרִים Excellentiſſimum montium, *Job.* 39. 11. Vide etiam תּוּר.

יִתְרָה f. *Reſiduum, Jeſ.* 15. 7. *Et in* ת, יִתְרַת *Jerem.* 48. 36. cui ſimile fuit ſuprà in יָשֵׁן in Nomine שֵׁנָה, & in זָמַר in Nomine זִמְרָה.

יִתְרוֹן m. *Emolumentum, Præſtantia,* in Eccleſiaſte ſæpiùs : כִּיתְרוֹן הָאוֹר Ut eſt emolumentum lucis, *Eccleſ.* 2. 13. pro כְּיִתְרוֹן cui ſimile vide ſuprà in ילל in Nomine יְלָלָה.

יוֹתֶרֶת f. *Reticulum hepatis, Exod.* 29. 22.

מוֹתָר m. *Præſtantia, Emolumentum, Prov.* 14. 23. *Conſtr.* וּמוֹתַר הָאָדָם Et præſtantia hominis, *Eccleſ.* 3. 19.

מֵיתָרִים m. p. *Funes, Nervi : Aff.* וְכָל־מֵיתָרַי Et omnes funes mei, *Jerem.* 10. 20. בְּמֵיתָרֶיךָ Nervis tuis, *Pſal.* 21. 13.

כָּבוֹד m. *Gloria, Honor : Constr.* כְּבוֹד־אֵל Gloriam Dei : [*Psal.*19.2.] *Aff.* אַל־תֵּחַד כְּבוֹדִי Ne adunator vel aduneris tu ô gloria mea, *Gen.*49.6. juxta R. Salomonem : si enim personâ tertiâ Verbum explicetur, tùm est discrepantia generis. Hebræi pro *Anima* accipiunt. Alii pro *Lingua*, quòd sit Gloriationis instrumentum : & sic *Psal.*16.9. & 30. *vers.* 13. & 57. 9.

כְּבוּדָּה f. *Honorata, Psal.* 45. 14. Item, *Gravamen, Impedimenta militaria, Jud.*18.21.

כְּבֵדֻת f. *Gravitas :* בִּכְבֵדֻת Cum gravitate, Graviter, Tardè, *Exod.*14.25.

נִכְבָּד m. *Honoratus, Honorabilis, Gloriosus : Plur.* נִכְבָּדִים & נִכְבַּדִּים ; Unde *Constructum* נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ Honoratissimi terræ, *Jes.* 23. 8. נִכְבַּדֵּי־מָיִם Gravata aquarum, Copiæ graves aquarum, *Prov.* 8. 24. *Aff.* וְנִכְבְּדֵיהֶם Et honoratos eorum, *Psal.*149.8. וְעַל נִכְבַּדֶּיהָ Et super honoratos ejus, *Nah.*3.10. *Plur. Fœm.* נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ Honorificentissima prædicantur de te, *Psal.*87.3.

כָּבָה *Exstingui : Præter.* כַּפִּשְׁתָּה כָּבוּ Sicut linum exstincti sunt, *Jesa.* 43. 17. *Pih. Præt.* וְכִבּוּ אֶת־גַּחַלְתִּי Et exstinguent prunam meam, 2 *Sam.*14.7.

כבל כֶּבֶל m. *Compes,* [Legitur bis] *Psal.* 105. 18. *Plur. Constr.* בְּכַבְלֵי בַרְזֶל Compedibus ferri, hoc est, ferreis, *Psal.*149.8.

כָּבוּל *Cabbul,* Nomen proprium regionis, 1 *Reg.* 9. 13. R. Salomon. scribit, sic appellatam fuisse, quasi Compeditam, id est, argillaceam, tenacem & infrugiferam. Nam כבול etiam Talmudicis significat, דלא עביד פירי quod non profert fructum, Prolixè de hoc Nomine in Schab. *fol.*54. Josephus Antiq. *lib.*8. *cap.*2. scribit : *Appellata fuit terra ista Chabalon, voce Phænicum, quæ significat Displicentiam, Id quod displicet.*

כִּבֵּס *Pih. Lavit, Abluit. Præter.* וְכִבֶּס בְּגָדָיו Et abluit vestimenta sua, *Levit.* 13.6. *Pyh. Præter.* וְכֻבַּס שֵׁנִית

Et

verſ. 20. *Futur.* וְאֶכָּבְד Et glorificer, *Hag.* 1.8. ſcribitur defectivè, & legitur cum He paragogico, וְאֶכָּבְדָה. De hoc apud priſcos legitur: *Quid docet deficiens He? Quinque res quæ non fuerunt in Sanctuario ſecundo, nempe Arca cum propitiatorio & Cherubim, Ignis cœleſtis, Præſentia majeſtatis divinæ, Spiritus Sanctus, Urim & Thummim:* Hæc in Cod. Talmudico, Joma *cap.* 1. in fine capitis. Gloſſator addit, Per Spiritum ſanctum intelligi Spiritum, qui in prophetis fuit, qui ab anno ſecundo Darii ceſſavit. Videntur tamen Urim & Thummim fuiſſe in Templo ſecundo, ex *Eſr.*2.63. *Nehem.*7.65. Vide interpretes Hebræos, qui contrà ſentiunt. *Pih.* כִּבֵּד *Grave reddidit, Aggravavit,* 1 *Sam.*6.6. nec alibi in hac ſignificatione extat: Alias eſt *Honoravit, Honore affecit, Honorem exhibuit: Præterit.* כִּבַּדְתָּנִי Honoraſti me, *Jeſa.* 43. 23. *Pyh. Particip.* מְכֻבָּד Honoratum, *Jeſa.* 58. 13. *Fut.* יְכֻבָּד Honorabitur, *Prov.* 13. 18. *Hiph.* הִכְבִּיד *Ingraveſcere fecit, Aggravavit, Gravius effecit:* Semel intranſitivè ex altera ſignificatione. *Infin.* לְהַכְבִּיד Ad honorificandum te, Ut gloriam tibi arroges, 2 *Paral.* 25. 19. Et *Præter.* וְהִכְבַּדְתִּים Et amplificabo eos, *Jerem.* 30. 19. *Hithp. Partic.* מִמִּתְכַּבֵּד Præ eo qui ſe honore extollit, *Proverb.*12.9. *Imper.* הִתְכַּבֵּד Gravem, id eſt, Numeroſum, effice te, *Nah.*3.15.

כָּבֵד m. *Gravis, Numeroſus, Ingens, Dives, Geneſ.* 13. 2. Item *Jecur, Exod.*29.13. *Ezech.*21.21. à Gravitate ſic dictum, unde Galenus Hepar omnium viſcerum graviſſimum & denſiſſimum appellat, *lib.* 6. de Uſu partium *cap.* 17. *Conſtr.* כְּבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן Gravis ore & gravis linguâ ſum, *Exod.* 4. 10. *Et aliâ forma,* כֶּבֶד עָוֹן Gravis iniquitate, *Jeſa.* 1. 4. *Aff.* כְּבֵדוֹ Jecur ejus, *Prov.* 7. 23. *Plur.* כְּבֵדִים Graves, *Exod.*17.12. *Conſtr.* וְכִבְדֵי לָשׁוֹן Et graves linguâ, *Ezech.* 3. 5.

כֹּבֶד m. *Gravitas, Multitudo, Copia:* כֹּבֶד אֶבֶן Gravitas eſt ſaxo, *Prov.*27.3.

Et domita fuerit, *Num.* 32. 22. *Part.* נִכְבָּשׁוֹת Subjectæ, *Neh.*5.5. *Pih. Præter.* כִּבֵּשׁ Subegerat, 2 *Sam.* 8. 11.

כֶּבֶשׁ *Clivulus*, altiori loco subjectus, [Extat semel] 2 *Par.* 9. 18.

כִּבְשָׁן m. *Fornax*, *Gen.* 19. 28. proprie lateraria.

כֶּבֶשׂ m. *Ovis*, *Agnus*, *Levit.*4.32. *Plural.* כְּבָשִׂים *Ex*-29. 38. *Aff.* כְּבָשָׂי Agnorum meorum, *Job.*31. *v.* 20. *Fœm.* כַּבְשָׂה *Agna*, *Lev.*14.10. vel כִּבְשָׂה 2 *Sam.*12. *v.* 3. *Construct.* כִּבְשַׂת הָאִישׁ Agnam viri istius, 2 *Sam.*12. *v.* 4. *Plur.* כְּבָשׂוֹת Agnæ, *Gen.*21.29. *Constr.* כִּבְשׂת הַצֹּאן Agnas gregis, *v.* 28.

כְּדַב *Chald.* Mentiri, *ab* Hebræo כָּזַב, *permutatis pro more* ד *&* ז.

כִּדְבָה f. *Chald.* Mendacium : Mendax : *Dan.*2.9.

כדד כִּידוֹד m. *Scintilla* : [Semel in] *Plural. Constr.* כִּידוֹדֵי אֵשׁ Scintillæ ignis, *Job.*41.10.

כַּדְכֹּד m. *Pyropus*, lapis pretiosus, quasi Scintillans dictus, *Jesa.*54.12. prima radicalis geminata.

כַּד f. *Cadus*, *Hydria* : כַּד הַקֶּמַח Cadus farinæ, 1 *Reg.* 17. *v.* 14. *Aff.* וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ Et implevit hydriam suam, *Genes.* 24. 16. *Plural.* וְכַדִּים רֵיקִים Et hydrias vacuas, *Judic.*7.16.

* כְּדִי Chaldaicum, Vide in דִּי.

* כְּדְנָה כדן Chaldaicum, Vide in דֵּן.

כדר כַּדּוּר m. Pila, *Acies militum*, *Jes.* 22. 18. [Legitur bis.] וְחָנִיתִי כַדּוּר עָלַיִךְ Et castramentabor pilâ contra te, *Jesa.*29.3. id est, pilatâ acie.

כִּידוֹר m. *Idem* : [Extat semel,] עָתִיד לַכִּידוֹר Paratus ad aciem, *Job.* 15. 24.

כה כֹּה *Sic*, *Ita* : Affirmantis & Similitudinis particula. Interdum *Loci* est : עַד־כֹּה Eousque, *Gen.*22.5. כֹּה Hîc *Gen.*22.31. כֹּה וָכֹה Huc Illuc, *Exod.*2.12. Item, *Temporis* : עַד־כֹּה Usque huc, Adhuc, Hactenus, *Exod.*7.16. עַד־כֹּה וְעַד־כֹּה Usque sic & usque sic, id est, Interea, 1 *Reg.*

Et lavabitur secundò, *Levit.* 13. 58. *Hoph. Infin.* אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס Postquam lotum est illud, *Levit.* 13. 56. ex Hophal & Hithpahel compositum.

כּוֹבֵס m. *Fullo*, quasi Lotor dictus. *Jesa.* 7. 3. Sic ex *Pihel*, מְכַבְּסִים Et sicut smegma fullonum, *Malach.* 3. 2.

כבע כּוֹבַע m. *Galea*, 1 *Sam.* 17. 5. *Plur.* בְּכוֹבָעִים In galeis, *Jer.* 46. 4.

כבר *Hiph.* הִכְבִּיר *Multiplicare. Futurum*, מִלִּין יַכְבִּר Verba multiplicat, *Job.* 35. 16. *Particip.* לְמַכְבִּיר Ad multiplicantem, multiplicantis in modum, hoc est, לָרוֹב, ut R. Levi explicat, Multipliciter, Abundè, *Job.* 36.

כַּבִּיר m. *Validus, Validum, Validæ sive ingentes opes*, *Job.* 31. *v.* 25. כַּאבִּיר Vide in אבר : *Plur.* מַיִם כַּבִּירִים Aquarum validarum, *Job.* 34. 24.

כְּבָר m. *Pulvinar*, 1 *Sam.* 19. 13.

כְּבִיר *Jam*, Temporis particula, ac ferè Præteriti, *Eccl.* 1. *v.* 10. שֶׁכְּבָר Qui jam, *Eccles.* 4. 2. בְּשֶׁכְּבָר Quandoquidem quæ jam sunt, *Eccles.* 2. 16. quod compositum ex ב pro בַּעֲבוּר Propterea, & שֶׁ pro אֲשֶׁר Quæ, & כְּבָר.

כְּבָרָה f. *Cribrum, Vannus* : יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה Agitatur vanno, *Amos* 9. 9. כָּבַר *Cribrare*, apud Rabbinos.

כִּבְרָה f. *Milliare* : *Constr.* כִּבְרַת הָאָרֶץ Milliare terræ, *Gen.* 35. 16. & 2 *Reg.* 5. 19. R. Salom. scribit *Gen.* 48. 7. esse mensuram terræ bis mille passuum, scilic. minorum, quale erat iter sabbathi : Kimchi in lib. Rad. putat כ esse servile, ac thema esse בִּירָה, ac significare Spacium viæ, quantum homo conficit à manè usque ad pastum. Quidam *Jugerum, Stadium, Spacium exiguum*, interpretantur.

מִכְבָּר m. *Cribrum*, *Exod.* 27. 4. *Constr.* וְאֶת מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת Et cribrum æneum, *Exod.* 35. 16.

מַכְבֵּר m. *Stragula*, 2 *Reg.* 8. 15.

כבש *Subegit, Subjecit, Subjugavit : Domuit* : *Præt.* וְכָבְשׁוּ Et subegerint, *Zach.* 9. 15. *Niph. Præt.* וְנִכְבְּשָׁה

Et

רַבָּא *Princeps*, & pluraliter רַבְרְבִין *Principes, Magnates*. Tunc est *Præses, Præfectus, Satrapa, Gubernator, ut, Genes.* 41.45. *Exod.* 2.16. & 3.1. *Job.* 12.19. 2 *Sam.* 8.18. 2 *Sam.* 20.26. 1 *Reg.* 4.5. De Sacerdotibus idololatris dictum, in Targum redditur כּוּמָר, de quo vide in כָּמַר *Plur.* כֹּהֲנִים Sacerdotes: *Constr.* כֹּהֲנֵי & cum *Aff.* וְכֹהֲנָיו Et sacerdotes ejus, 2 *Reg.* 10.11. *Chald.* כַּהֲנָא *Sacerdos, Esr.* 7.12. *Plural.* כַּהֲנַיָּא *Sacerdotes, Esr.* 6.18. *Aff.* וְכַהֲנוֹהִי *Et sacerdotibus ejus, Esr.* 7.13.

כְּהֻנָּה f. *Sacerdotium, Sacerdotalis functio, Ezræ.* 2.62. *Constr.* כְּהֻנַּת *Jos.* 18.7. *Aff.* כְּהֻנַּתְכֶם Sacerdotii vestri, *Num.* 18.1. *Plural.* הַכְּהֻנּוֹת Functionum Sacerdotalium, 1 *Sam.* 2.36.

כַּוָּא *Chald.* Fenestra; *pro Hebræo* חַלּוֹן *sæpè in Targum ponitur: & inde plurale,* כַּוִּין Fenestræ, *Dan.* 6.11.

כוה *Niph.* נִכְוָה *Uri, Aduri.* Futurum, תִּכָּוֶה Ureris, *Jes.* 43.2. תִּכָּוֶינָה Adurentur, *Prov.* 6.28.

כִּי m. *Ustio, Adustio, Jes.* 3.24.

כְּוִיָּה f. idem, *Exod.* 21.25.

מִכְוָה f. idem, *Levit.* 13.24. Construct. מִכְוַת אֵשׁ Adustio ignis, ibid.

כּוֹחַ m. *Vis; Vires, Virtus, Robur, Facultas:* Aff. כֹּחוֹ Vis ejus, *Jud.* 16.5. כֹּחֲךָ Vis tua, *Jud.* 16.6. Semel tantùm in medio cum ו scribitur, *Dan.* 11.6. aliàs semper absque ו. Est & reptilis immundi nomen, *Lacerta, Lev.* 11.30. de quo variant interpretes.

כּוּל *Capercre, Continere, Complecti:* Kimchi מָדַד *Mensus est. Præterit.* וְכָל Et complexus est, *Jesa.* 40.12. *Pih.* geminatis duabus radicalibus, כִּלְכֵּל *Sustentavit, Sustinuit: Cepit; Continuit; Moderatus est, Disposuit. Præterit.* כִּלְכֵּל Sustentaverat regem, 2 *Samuel.* 19. *vers.* 32. *Partic.* וּמִי מְכַלְכֵּל Et quis sustineat, *Malach.* 3. *v.* 2. *Infin.* לְכַלְכֵּל Sustentare, 1 *Reg.* 4.7. *Fut.* יְכַלְכֵּל

usque sic, id est, Interea, 1 *Reg.* 18.45. Hic dixit בְּכֹה In sic, id est, hoc modo, & ille dixit, בְּכֹה illo modo, 1 *Regum.* 22.20. *Chald.* עַד־כָּה *Hucusque*, *Dan.* 7.28.

כָּהָה *Caligavit*: Propriè est *Contrahi*, *Stringi*, ut fit humore exhausto: *Rugari*, *Rugas contrahere*. *Præter.* כָּהֲתָה עֵינוֹ Caligavit oculus ejus, *Deut.* 34.7. *Fut.* יִכְהֶה Caligabit, *Jes.* 42.4. id est, obscurè lucebit: וַתֵּכַהּ Et caliget, *Job.* 17.7. per Apocopam, cui simile in לְהָה. *Pih. Præt.* וְלֹא כִהָה בָּם Et non fuit corrugatus in eos, 1 *Sam.* 3.13. reprimendo & coercendo eos: וְכִהֲתָה כָל־רוּחַ Et caligabit omnis spiritus, *Ezech.* 21.7. id est, Pavore arctabitur & contrahetur omnis animus ut deficiat. *Infin.* כְּהוֹת Caligare, 1 *Sam.* 3.2.

כֵּהָה f. *Strictum*, *Contractum*, *Levit.* 13.56. *Contractio*, *Retractio*. *Nah.* 3.19. *Plural.* בֶּהָרוֹת כֵּהוֹת Papulæ contractæ, *Levit.* 13.39.

כְּהַל *Chald.* Posse: *Particip.* הַאִיתָיךְ כָּהֵל *Nunquid es tu potens*, *An potes tu*, *Dan.* 2. 26. *Plural.* וְלָא כָהֲלִין *Et non poterant*, *Dan.* 5. 8.

כָּהַן *Pih. Sacerdotem egit*, *Sacerdotio functus est*; *Præter.* וְכִהֵן לִי Et sacerdotio fungetur mihi, *Ex.* 40. 13. *Futur.* יְכַהֵן פְּאֵר Sacerdotem agit ornatu, *Jesa.* 61. 10. i. e. Magnificè, ut sacerdos, ornatum parat.

כֹּהֵן m. *Sacerdos*, *Gen.* 14.18. Sacris serviens, sacra ministrans. Horum primarius dictus fuit הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל *Sacerdos maximus* vel *summus*; & typum gerebat Christi sacerdotis, sanguine suo abluentis peccata, *Numer.* 32. 25. & deinceps. *Maximus* dictus est propter quinque res: *primò*, quòd maximus fuerit בְּחָכְמָה sapientiâ: 2. בְּכֹחַ robore, propter oblationem & agitationem sacrificiorum: 3. בְּנוֹי pulchritudine: 4. בְּעֹשֶׁר divitiis: 5. בְּשָׁנִים annis: in Vajikra rabba, Glossâ magnâ in Levit. *sect.* 26. ad *Levit.* 21. 11. *Hinc præterea extenditur ad Primarios ministros in politicis*, quomodo & in Targum tunc redditur

dente Pathach, ac si thema ejus esset כָּנָן ; ut, כַּנּוֹ Basin ejus, *Exod.*30.28. עַל־כַּנֶּךָ Super basin tuam,id est, Constitutionem, Statum vel Officium tuum,*Gen.*40.13. לָכֵן, עַל־כֵּן *Propterea, Idcirco, Ideo, Quapropter : Propterea quòd Quandoquidem, Jud.*6.22. *Gen.*38.26. & tunc שֶׁ vel אֲשֶׁר subauditur : *Hucusque, Hactenus, Nehem* 2.16. אַחֲרֵי כֵן, אַחַר כֵּן Post sic, id est, *Postea,Deut.*21.13. כְּמוֹ־כֵן *Similiter, Jesa.* 51. 6. וּבְכֵן Et in sic, id est, *Atque tunc*, Et ita demum, *Esth.*4.16. *Eccl.*8.10.*Plural.* כֵּנִים Recti,Probi, *Gen.*24.11. *Chald.* וְכֵן *Et sic, Dan* 2.24.

אָכֵן *Firmè, Certè :* non incommodè huc referri possit, tanquam affirmantis particula : vide in literæ א.

כַּנָּה f. *Surculus,Planta,Ps.*80.16.[ubi כ est majusculum.]

כִּיּוּן m. *Basis*, juxta quosdam, *Amos.* 5. 25. R.Salomon scribit esse nomen proprium Idoli : Aben Esra notat, ex lingua Arabica & Persica constare, stellam *Saturni* appellari כֵּיוָאן. Inde fortè Græci olim legerunt, literâ כ infernè evanidâ, רֵיוָן ῥεφὰν, quod tandem inserto μ mutatum in ῥεμφὰν ; vide *Actor.*7.43.

כַּוָּנִים m. p. *Liba, Popana, Placentæ effigiatæ*, effigiem idoli habentes impressam, quod colebatur, & cui offerebatur, *Jer.*7.18. & 44. 19. R. Salom. scribit, fuisse typum vel effigiem stellæ cujusdam magnæ, quam colebant, & appellabant eam propter magnitudinem ejus, *Reginā cœli.* Kimchi hoc & præcedens Nomen idem significare vult.

מָכוֹן m. *Locus dispositus, Basis, Sedes, Statio. Constr.* מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ Sede habitationis tuæ, 1.*Reg.*8.39. *Aff.* עַל־מְכוֹנוֹ Super basin suam, In loco ipsius, *Esr.*2.68. *Plur.cum Aff.* מְכוֹנֶיהָ Bases ejus, *Psalm.* 104. 5. *Fœmin.* מְכוֹנָה *Basis*, 1 *Reg.* 7. 27. *Plural.* מְכוֹנוֹת, Ibid.

מְכוּנָה f. *Idem : Aff.* עַל־מְכֻנָתָהּ In basi sua, *Zach.*5.10.

תְּכוּנָה f. *Dispositio, Sedes parata, Apparatus, Nah.*2.9. *Aff.* עַד־תְּכוּנָתוֹ Usque ad sedem ejus, *Job.*23.3. וּתְכוּנָתוֹ Et dispositionem ejus, *Ezech.*43.11.

דְּבָרָיו Moderatur,diſponit res ſuas,*Pſ.*112.5. לֹא יְכַלְכְּלוּךָ. Non complectentur vel continebunt te, 1 *Reg.* 8. 27. *Pyh. Præterit.* וְכִלְכְּלוּ Et ſuſtentati,ſuſtentatione & commeatu inſtructi ſunt, 1 *Reg.* 20. 27. quod vide etiam in כָּלַל *Hiph. Infin.* נִלְאֵיתִי הָכִיל Defeſſus ſum ſuſtinendo, *Jerem.*6.11. לְהָכִיל Ad capiendum,*Ezech.* 23.32. In aliâ ſignificatione vide in אָכַל. *Futurum* יָכִיל Continebit, 1 *Reg.* 7.27. יָכִלוּ *Capiunt*, *Jer.*2.13.

כּוּן *Aptavit*,*Diſpoſuit*, *Direxit* : *Futur.* וַיְכֻנֶנּוּ Et diſpoſuit nos, *Job.* 31. 15. cum Dageſch in primo Nun, euphoniæ causâ, & Segol eſt,quaſi ſit affixum tertiæ perſonæ, ut quidam accipiunt. *Niph.* נָכוֹן *Aptari*, *Parari* ; *Statui*, *Conſtitui* ; *Firmari*, *Confirmari* ; *Rectum*,*Firmum*, *Stabile eſſe* : *Præter.* נָכוֹנוּ Parata ſunt, *Prov.*19.18. *Particip.* נָכוֹן Certum , Statum, Firmum , &c. *Conſtruct.* עַד־נְכוֹן הַיּוֹם Uſque ad firmum vel diſpoſitum diei, *Prov.* 4. 18. id eſt, Uſque ad meridiem. Tum enim lux eſt in perfecta diſpoſitione & potentia ſua, ſcribit R. Levi Gerſon: *Imperat.* הִכּוֹן Paratus adſis, *Amos* 4.12.*Futur.* יִכּוֹן Stabile erit.Stabilietur,*Pſal.*89.38.*Pih.* כּוֹנֵן *Aptavit*, *Paravit*, *Præparavit* : *Diſpoſuit*, *Direxit* ; *Firmavit*, *Confirmavit*, *Stabilivit* : *Statuit*, *Conſtituit* : & ſemel intranſitivè, כּוֹנֵן Compara, Præpara te, *Job.* 8. 8. *Pyh. Præter.* כּוֹנָנוּ Statuuntur, Diriguntur, *Pſal.* 37. 23. Item כּוֹנָנוּ Parata erant, *Ezech.* 28.13. H*iph.* הֵכִין ſignificat ut in Pihel. H*oph. Præter.* הוּכַן Conſtitus eſt, *Jeſ.*30.33. וְהוּכַן Et ſtabilietur, *Jeſa.* 16. 5. וְהֻכַן Et paratus erit, *Nah.* 2. 5. *Partic.* סוּס מוּכָן Equus paratus, diſpoſitus, *Prov.* 21. 31. *Plural.* מוּכָנִים Diſpoſiti,*Ezech*.40. *v.* 43. H*ithp. Futur.* יִתְכּוֹנָן Stabilitor,*Prov.* 24. 3. *Et cum Syncopa* ת, וְתִכּוֹנֵן Et firmetur, *Num.* 21. 27.

כֵּן *Rectum*, *Recte*, 2 *Reg.*7.9. *Num.*27.7. *Sic*, *Ita*, *Geneſ.* 1. *Baſis*,In qua aliquid conſtitutum eſt, 1 *Reg.*7.29,31. Et hac ſignificatione cum Affixis ſuſcipit Dageſch, antecedent

כזר אַכְזָר m. *Crudelis, Ferox, Sævus, Deuter.* 32. 33. *Job.*41.1. vel אַכְזָרִי *Jer.*6.23. *Jeſa.* 13.9.

אַכְזְרִיּוּת f. *Crudelitas, Prov.*27.4.

כחד *Pih. Celavit, Abſcondit.* Conſtruitur abſolutè, vel cum Dativo, *Pſal.* 40. 11. ſæpiùs cum Præpoſit. מִן, *Gen.* 47.18. Ferè ſemper negativè uſurpatur. *Niph.* נִכְחַד *Abſcondi, Exſcindi, Succidi. Præter.* לֹא נִכְחַד מִמֶּנִּי Non eſt abſconditus à me, Celatus mihi, *Hoſ.*5.3. *Futur.* הַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד Quæ ſuccidenda eſt, ſuccidatur, *Zachar.* 11. *v.* 9. *Hiph.* הִכְחִיד *Celavit, Exſcidit. Infinit.* וּלְהַכְחִיד Et ut exſcinderet, 1 *Reg.*13.14. *Futur.* וָאַכְחִד Et exſcidi, *cap.* 11. 8. יַכְחִידֶנָּה Celaverit illud, *Job.*20. *verſ.* 12.

כחל *Fucavit:* [Legitur ſemel] *Præter.* כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ Fucaſti oculos tuos, *Ezech.* 23. *verſ.* 40. כָּחַל Stibium, [apud Rabbinos.]

כחש *Mentiri, Mendacem fieri:* Metaphoricè, *Emaciari, Pſal.*109.24. *Pih.* כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה זַיִת Mentitum eſt opus olivæ, *Habac.*3.17. כִּחַשְׁתִּי Mentitus eſſem, Abnegaſſem, *Job.* 31. 28. *Niph. Futur.* וְיִכָּחֲשׁוּ Et mendaces fient, id eſt, conatibus ſuis fruſtrabuntur: aut, Emaciabuntur, hoc eſt, viribus privabuntur, *Deut.*33.29. *Hithp. Futur.* יִתְכַּחֲשׁוּ לִי Mendaces facti ſunt mihi, 2 *Sam.* 22. *verſ.* 45.

כַּחַשׁ m. *Mendacium: Macies: Aff.* כַּחֲשִׁי Macies mea, *Job.*16.8. *Plural. cum Aff.* וּבְכַחֲשֵׁיהֶם Et mendaciis ſuis, *Hoſ.*7.3.

כֶּחָשִׁים m. p. *Mendaces, Jeſa.* 30.9.

כי *Quia, Quoniam, Quòd, Quamvis, Nam:* Interdum, *Igitur, Ideò, Idcircò,* ut *Geneſ.* 22. 17. 1 *Sam.* 2. 25. *Jer.*4.18. הֲכִי *An quia? Gen.*27.36. עַד כִּי *Donec, Uſque dum, Gen.*26.13. כִּי אִם *Quod ſi, Geneſ*40.14. *Etiamſi,* 1 *Sam* 14. 29. *Joſ.* 17. *v. ult. Sed, Pſal.* 1. 2. *Niſi quum, Gen.*32.26. אַף־כִּי vide in אַף.

כּוֹס f. *Calix*, *Poculum*, *Gen.* 40. 11. *Aff.* כּוֹסִי Poculum meum, *Psal.*23.5. *Plur.* וְכוֹסוֹת Et pocula, *Jer.* 35. *vers.* 5. Est & avis immundæ nomen, *Bubo*, *Lev.* 11. 17. כְּכוֹס חֳרָבוֹת Sicut bubo vastitatum, *Psal.*102.7.

כּוּר masc. *Catinus*, *Catinum*, *Fornax*, locus vel labrum aut vas ad liquandum metalla, 1 *Reg.*8.51. מִכּוּר הַבַּרְזֶל E catino vel fornace ferri, *Deut.*4.20.

כֹּר m. *Corus*, propriè Aridorum mensura maxima, eadem cum חֹמֶר vide illic: Bis tamen etiam de Liquidis dicitur, 1 *Reg.* 5. 11. *Ezech.*45. 14. *Plural.* כֹּרִים Cori 2 *Par.*2.10. *Chald.* כֹּרִין *Coros*, *Esr.* 7. 22.

מְכוּרָה Vide in מָכַר.

כּוּשׁ *Chusch* proprium nomen Viri, *Genes.* 10. 6. qui Arabibus Æthiopibúsque nomen dedit, unde Æthiopia *Chusch* dicta, 2 *Reg.*19.9.

כּוּשִׁי *Æthiops*, 1 *Sam.*18 21. הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ Num mutabit Æthiops pellem suam, *Jerem.*13.23. *Plural.* כֻּשִׁיִּים Æthiopes, *Amos.*9.7. *Fœm.* כֻּשִׁית *Æthiopissa*, ex regione Chusch oriunda, *Num.*12.1. Sic autem appellatur Tzippora uxor Mosis, quæ non Æthiopissa, sed Midjanitis erat. Midjanitæ autē vocati sunt Chuschitæ, quòd Æthiopiæ vicini essent, & partem regionis Chusch obtinerēt.

כָּזַב *Mentiri* : *Partic. loco Nominis*, כָּל הָאָדָם כֹּזֵב Omnis homo mendax est, *Psalm.* 116. 11. *Niph. Præt.* וְנִכְזָבְתָּ Et mendax efficiaris, *Pr.*30.6. *Fœm.* תוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה Spes ejus mendax fit vel est, *Job.*40 28. [*al.*41.9.] *Pih. Præt.* כִּזֵּב Mentitus fuerit, *Mich.*2.11. *Futur.* אֲכַזֵּב Mentiar, *Psal.*86.36. יְכַזְּבוּ מֵימָיו Mentiuntur, Fallaces sunt aquæ ejus, *Jes.*58.11. vide & *Hab.* 2. 3. *Hiph. Futur.* מִי יַכְזִיבֵנִי Quis mendacem faciet me, *Job.*24 25.

כָּזָב m. *Mendacium*, *Psal.*4.3. *Plural.* דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים Loquuntur adversus me mendacia, *Hos.*7.13. *Aff.* כִּזְבֵיהֶם Mendacia eorum, *Hamos* 2.4.

אַכְזָב m. *Fallax*, *Jer.* 15. 18. Et substantivè, *Mendacium*, *Mich.* 1. 14.

כָּךְ *Sic*, apud Rabbinos frequentissimum : Inde, כָּכָה *Sic*, I*ta*, *Numer*. 11. 15. שֶׁכָּכָה Quòd sic, *Cant*. 5.9. שֶׁכָּכָה לּוֹ Cui ita est, *Psal*.144.15.

כּכב כּוֹכָב masc. *Stella* : דָּרַךְ כּוֹכָב Procedet stella, *Num*.24.17. *Constr*. כּוֹכַב *Ham*.5.26. *Plur*. כּוֹכָבִים Stellæ, *Gen*.37.9. *Constr*. כּוֹכְבֵי *Jesa*.13.10. *Aff*. כּוֹכְבֵיהֶם Stellas eorum, *Ezech*.32.7.

כִּכָּר f. *Massa*, *Frustum*, *Tracta* : *Planities*, cùm de Terra dicitur, *Genes*.13.12. *Talentum*, cùm de Metallis, *Exod*.38.25. ubi notant Hebræi, Talentum continuisse sexaginta minas sacras, id est, vulgares centum viginti. Minam viginti quinque siclos. Ergo Talentum ter mille siclos. Aben Esra. R. Salomon. *Constr*. כִּכַּר עוֹפֶרֶת Massa plumbi, *Zach*.5.7. עַד־כִּכַּר לֶחֶם Usque ad frustum panis, *Prov*.6.26. כִּכַּר־לֶחֶם אַחַת Tractam panis unam, *Exod*.29.23. vulgò *Tortam* vertunt : *Duale*, קַח כִּכָּרַיִם Accipito duo talenta, 2 *Reg*. 5. 23. *Constr*. כִּכְּרַיִם כֶּסֶף Talenta duo argenti, Ibid. *Plur*. כִּכָּרִים Talenta, 1 *Paral*.22.14. *Constr*. כִּכְּרֵי כֶסֶף Talenta argenti, 2 *Reg*.5.5. *Chald*. כַּכְּרִין *Talenta*, *Esra*. 7. 22. *Fœmin*. כִּכְּרוֹת לֶחֶם Tractas panis, *Jud*.8.5.

כָּלָא *Clausit*, *Inclusit*, *Occlusit*, *Cohibuit*, *Continuit*, *Coercuit* : Confundit interdum formam cum כָּלָה : ut *Præter*. כָּלָאתִי Cohibui, *Psal*. 119. 101. כָּלוּ Occluserunt, 1 *Sam*.6.10. pro כָּלְאוּ : *Et intransitive*, כָּלֵאוּ Clauserunt vel cohibuerunt se, *Hag*.1.10. כְּלִתַנִי Continuisti me, 1 *Sam*.25.33. *Niph*. *Futur*. יִכָּלֵא Cohibebitur, *Gen*.8. *v*. 2. וַיִּכָּלְאוּ Et coercentur, *Ezech*.31.15. *Pih*. *Imp*. כַּלֵּה Cohibe, *Psal*.74.11. cum ה loco א. *Infin*. לְכַלֵּא Ad cohibendum, *Dan*.9.24.

כֶּלֶא m. *Coercitio*, *Cohibitio*, *Carcer*, coercitionis locus, 2 *Reg*.17.4. *Aff*. כִּלְאוֹ Carceris sui, 2 *Reg*.25.29. *Plurale*, כְּלָאִים Carceres, *Jesa*.42.22.

כְּלִיא m. Idem, *Jer*.37.4. quod legitur כְּלוּא.

כיד masc. *Exitium, Pernicies* : [Extat semel cum] *Aff.* כִּידוֹ Perniciem suam, *Job.* 21.20.

כִּידוֹן m. *Lancea, Hasta, Job.* 41. 20. *Humerale, Armatura, Scutum,* 1 *Sam.* 17.6. *Jer.* 50. 42.

כיל כִּילַי m. *Tenax, Avarus,* [Extat bis] *Jesa.* 32. 5. *Et cum Tzere ab initio,* וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים Tenacis instrumenta mala sunt, *v.* 7. Hebræi scribunt כִּילַי dici, quòd Tenax semper cogitet כָּל־לִי Omnia mea sint, neq; sint alterius, ut Aben Esræ placet. Alii à כָּלָא, quòd omnia includat ; Alii à כָּלָה Consumi, quòd perpetuo habendi desiderio seipsum consumit & conficit.

כים כִּימָה f. *Vergiliæ, Plejades, Job.* 9. 9. [*&* 38. 32.] עֹשֵׂה כִימָה Faciens Plejadas, *Amos*, 5.8.

כיס m. *Loculus, Marsupium, Crumena* : כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ Crumena una erit omnibus nobis, *Pro.* 1.14. *Aff.* בְּכִיסְךָ In loculo tuo. *Deut.* 25. 13. Aben Esra deducit à כָּסַס *Numerare, Supputare,* quòd inde semper depromantur numeranda & exsolvenda. Rabbinorum communis sententia est ; בְּכִיס בְּכוֹס בְּכַעַס *In loculo, in poculo & in oculo irato*, cognoscitur hominum ingenium.

כיף כֵּיפָא *Petra* ; In Targum respondet Hebræo סֶלַע : [Legitur bis in] *Plural.* יְכֵפִים Et petrarum, *Job.* 30. 6. וּבַכֵּפִים Et in petras, *Jer.* 4. 29. Hinc Apostolus Petrus Kephas dictus.

כיר כִּיּוֹר m. *Labrum, Lavacrum, Concha,* Vasis genus, *Exod.* 30. 18. 1 *Sam.* 2. 14. *Focus, Foculus,* vas ad fovendum ignem, *Zach.* 12. 6. *Suggestus,* 2 *Paral.* 6. 13. *Plural.* כִּיּוֹרִים Labra, 2 *Par.* 4. 6. *Et fœm.* אֶת־הַכִּיּוֹרוֹת Labra, 1 *Reg.* 7. 40.

כִּירַיִם m. d. *Testus,* vas fictile, in quo placentæ, liba & id genus similia, coquebantur, *Levit.* 11. 35. Ejus nunquam usus, nisi cum operculo, unde quasi duplum censebatur, cui servit forma dualis.

כְּלָהּ *Chaldaicum, vide infrà in* לא.

כִּלָּיוֹן m. *Consummatio, Jesa.* 10. 22. *Constr.* וְכִלְיוֹן עֵינַיִם Et consumptionem oculorum, *Deut.* 28. 65.

תִּכְלָה f. *Perfectio, Psal.* 119. 96.

תַּכְלִית f. *Perfectio, Consummatio, Finis, Job.*26.10.

מִכְלוֹת f. p. *Perfectiones* : מִכְלוֹת זָהָב Ex perfectionibus auri, id est, auro perfectissimo & purissimo, 2 *Par.*4.21.

כְּלִי m. *Instrumentum, Vas* : *Num.*19.15. *Aff.* כֶּלְיְךָ Instrumento, vasi tuo, *Deut.* 32. 24. *Plural.* כֵּלִים Vasa, Instrumenta, Supellectilia, *Exod.*22.7. *Constr.* כְּלֵי כֶסֶף Vasa argentea, *Genes.* 24. 53. *Aff.* כֵּלָיו Instrumenta illius, *Exod.*39.33. כְּלֵיהֶם Vasa eorum, *Gen.*42.25.

כִּלְיוֹת f. *Renes, Jer.*11.20. vide Aben Esram *Exod.*29.13. *Constr.* כִּלְיוֹת חִטָּה Renum tritici, *Deut.* 32. 14. id est, Optimi & crassi tritici, cujus genicula extuberant ad formam renum : *Aff.* כִּלְיוֹתָי Renes meos, *Psal.*26.2.

כֶּלַח m. *Senectus, Senium* : [Legitur bis] אָבַד כָּלַח Periit senium, *Job.*30.2. תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר Ingredieris in senectute in sepulchrum, *Job.* 5. 26. Hîc בכלח in numeris continet 60. unde Talmudici collegerunt, Senectutis initium esse anno sexagesimo. Tunc enim soliti fuerunt prisci Judæi instituere convivium & diem lætitiæ, (quod etiamnum hodie divites faciunt) propterea quòd pœnæ divinæ loco ducant, si Deus hominem ante 60. annum è vita tollat. Ejus autor quidam R. Joseph, ut legitur in Moed Katon, *fol.* 28. 1.

כָּלַל *Perfecit, Absolvit* : propriè est *Summatim, totaliter & universaliter aliquid complecti & absolvere: Præter.* כָּלְלוּ יָפְיֵךְ Perfecerunt pulchritudinem tuam, *Ezech.*27. *v.*11. *Pyh. Præter. ex geminatis duabus radicalibus,* וְכָלְכְּלוּ Et summati fuerunt, 1 *Reg* 20.27. id est, In una summa omnes, vel universi comprehensi & inventi fuerunt; Vide & de eo כּוֹל.

כָּלִיל masc. *Perfectum, Absolutum, Totum, Integrum,* *Con-*

מִכְלָה f. *Caula* : מִמִּכְלָה E caula, *Abac.*3.16. cum ה loco א, vel potiùs contractum pro מִכְלָאָה, ut liquet ex plurali. *Constr.* מִמִּכְלְאוֹת צֹאן Ex caulis ovium, *Psal.*78 70. *Aff.* מִמִּכְלְאֹתֶיךָ E caulis tuis, *Psal.*50.9.

כִּלְאַיִם m. *Diversa genera, Hererogenea* : *Lev.*19.19. Aben Esra notat, כלאים sunt שני מינים duæ diversæ species quæ inter se miscentur. Legitur & *Deut.* 22. 9.

כלב כֶּלֶב m. *Canis*, *Exod.*11.7.. *Plural.* כְּלָבִים Canes *Jesa.*56.10. *Constr.* עִם כַּלְבֵי צֹאנִי Cum canibus greges mei, *Job.* 30. 1.

כְּלוּב m. *Canistrum, Fiscus, Corbis, Cavea* : כְּלוּב קָיִץ Canistrum æstivorum fructuum, *Amos.* 8. 1. 2. כִּכְלוּב Sicut cavea plena avibus, *Jer.*5.25. [Nec ampliùs extat.]

כָּלָה *Consumi, Deficere* ; *Absolvi, Perfici, Finiri* : Et ex usu Chaldaico, *Confidere, Sperare, Anxiè exspectare*, quomodo in Targum respondet Hebræis Verbis בָּטַח & יִחֵל. *Præterit.* נִכְסְפָה גַם כָּלְתָה נַפְשִׁי Desiderat & anxiè exspectat, aut confidit anima mea, *Psal.* 84. 3. vel, Deficit, Consumitur desiderio : כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי Anxiè exspectat salutem tuam anima mea, *Psal.*119.81. Sic mox in Pihel : כָּלִינוּ Consumimur *Psal.* 90. 7. *Infinit.* עַד לִכְלוֹת Usque ad absolvi, donec absolvatur, 1 *Paral.*28.20. *Pih.* כִּלָּה *Absolvit, Complevit, Perfecit, Finivit, Consummavit. Consumsit* : *Solicite expetivit, Anxiè exspectavit*, ut antè. *Præter.* כִּלִּיתִי Consumpsi, *Num.*25.11. *Partic.* מְכַלֶּה Consumpturus, *Jerem.*14.12. *Futur.* וַתְּכַל דָּוִד Et solicitè expetivit David rex, 2 *Sam.* 13. 39. per Apocopam pro תְּכַלֶּה, quod fœmininum, & subintelligitur נֶפֶשׁ Anima, ut Chaldæus complet. *Pyh. Præt.* כָּלּוּ Absolutæ sunt, Finiuntur, *Psal.* 72. 20. וַיְכֻלּוּ Et perfecti sunt, *Gen.* 2. 1.

כָּלֶה m. *Consumptus, Deficiens* : *Plural. fœminin.* כָּלוֹת Deficientes, *Deut.* 28. 32.

כָּלָה f. *Consumptio, Consummatio* : *Jesa.* 28. 22. *Plural.* כָּלוֹת ut in præcedenti voce.

Chald. כלא ,כָּלָא ,כָּל ,כֹּל *Idem Dan.* 2. 10. *Esra.* 5. 7. בְּכָלְהוֹן *In omnib. illis, Dan.*2.38. כָּל־קֳבֵל Vide קבל.

מִכְלוֹל m. *Perfectio :* לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל Induti perfectione, id est, perfectissimo ornatu, *Ezech.*23.12.

מַכְלוֹל m. *Idem : Plural.* בְּמַכְלֻלִים Cum perfectionibus, rebus perfectissimis, *Ezech.*27.24.

מִכְלָל m. *Idem : Constr.* מִכְלַל יֹפִי Perfectione decoris, *Psal.*50.20.

כלם *Niph.* נִכְלַם *Erubuit, Rubore affectus fuit. Ignominia, Pudore suffusus vel perfusus fuit : Præter.* בֹּשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי Erubesco, etiam ignominioso pudore suffundor, *Jer.*31.19. Hinc Kimchi colligit, graviùs hoc Verbum significare, quàm בּוֹשׁ : Vide etiam *Jer.*22.22. *Hiph.* הִכְלִים *Pudefecit, Pudore, Ignominiâ affecit, Pudore suffudit: Præter.* הִכְלִימוֹ אָבִיו Ignominiâ affecit eum pater ipsius, 1 *Sam.*20.34. הֶכְלַמְנוּם Ignominiâ affecimus eos, 1 *Sam.*25.7.&c. [ubi ה est cum (ֶ)] *Hoph. Præter.* וְהָכְלְמוּ Et pudore suffusi sunt, *Jerem.* 14. 3. הָכְלַמְנוּ Ignominiâ affecti fuimus, 1 *Sam.*25.15.

כְּלִמָּה f. *Ignominia, Pudor : Constr.* כְּלִמַּת הַגּוֹיִם Ignominiam gentium, *Ezec.*34.29. *Aff.* כְּלִמָּתִי Ignominia mea, *Psal.*44.16. *Plural.* כְּלִמּוֹת Ignominiæ, *Mich.*2.6.

כְּלִמּוּת f. *Ignominia, Jer.*23.40,

כלף כֵּלַפּוֹת f. p. *Mallei,* [Legitur semel] *Psalm.*74.6. R. Salomon vult esse usus Arabici: alii, Instrumentum ad perdendum.

כמה *Desiderari, Desiderio teneri.* [Extat semel] *Præterit.* כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי Desiderio tui tenetur caro mea, *Psal.*63.2. R.Sal. *Arescere* exponit.

כַּמָּה כַּמֶּה Vide in מָה.

* כְּמוֹ *Sicut.* Vide in מוֹ.

כמז כּוּמָז m. *Cingula pendula vel bullata muliebris, Exod.* 35. *vers.* 22. [Legitur etiam, *Numer.* 31. *vers.* 50.]

Consummatum, Consummatio : Et adverbialiter *Absolute, Integrè, Penitùs, Prorsus, In universum, Universalitèr :* Item, *Holocaustum,* Sacrificium totum consumendum igne, ut *Deuter.*33.10. Interdum cum עוֹלָה, quòd propriè Holocaustum significat, conjungitur, ut *Psal.*51.21. ubi Aben Esra notat, עוֹלָה fuisse Sacrificium juge, כָּלִיל Sacrificium Sacerdotis, do quo *Levit.6.*16. *al.* 23. *Conſt.* עָלָה כְּלִיל הָעִיר Ascendit consummatio urbis ad cælum, *Jud.*20.40. id est, Totali incendio urbs consumpta fuit : וּכְלִיל יוֹפִי Et perfectus pulchritudine, *Ezec.*28. *vers.* 12. *Fœmin. Constr.* כְּלִילַת יֹפִי Perfecta pulchritudine, *Thren.*2.15.

כַּלָּה f. *Sponsa,* respectu sponsi : *Nurus,* respectu soceri vel socrus, sic dicta, quòd priorem vitæ statum, sive virginitatis sive viduitatis, tunc cum fit sponsa vel uxor alterius Perficiat & absolvat : vel ut Kimchi in lib. Rad. scribit, Perfecto ornatu. Tunc enim omnia sua ornamenta producit, & ornat se perfectissimè : כַּכַּלָּה Sicut sponsa, *Jesa.*49.17. *Aff.* כַּלָּתוֹ Nurum suam, *Gen.*11.31. *Plur. cum Aff.* וְכַלּוֹתֵיכֶם Et sponsæ vestræ, *Hos.* 4. 13. לִשְׁתֵּי כַלּוֹתֶיהָ Ambabus nuribus suis, *Ruth.*1.8.

כְּלוּלוֹת f. *Sponsalia : Aff.* כְּלוּלֹתָיִךְ Sponsaliorum tuorum, *Jerem.*2.2.

כֹּל *Omnis, Omne, Totum, Universum : Omnes, Omnia,* si plurali adjungatur. Cum negandi particula, לֹא, בִּלְתִּי, אַיִן, est, *Quicquam, Ullum : Nullum, Nihil quicquam :* ut, וְלָרָשׁ אֵין כֹּל Pauperi autem nihil quicquam erat, 2 *Sam.* 12. 3. לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה Non facies omne opus, id est, ullum, *Exod.* 20. 10. *Aff.* כֻּלֹּה Totus ipse, *Jerem.*8.10. כֻּלּוֹ Tota ipsa, *Mal.*3.9. כֻּלָּם Universi ipsi 1 *Reg.*22.28. quod & irregulariter כֻּלְהֶם 2 *Sam.* 23. 6. *Semel cum* א, כֻּלָּא Totam, *Ezech.* 36. 5. Simile vide in מִדַּד. *Cum Paragoga.* כֻּלָּנָה Omnia hæc, *Gen.* 42. 36. *Et cum epenthesi,* לְכֻלְּהֵנָה Omnibus ipsis, 1 *Regum.* 7. 37.

Chald.

כִּנָּה *Cognominavit. Cognomine vel titulo appellavit, Titulis usus fuit,* ut vel honoris vel adulationis causâ fieri solet: *Fut.* לֹא אֲכַנֶּה Non cognominabo, cognomina attribuam, titulis aut præfatione utar, *Job.*32. *v.* 21. אֲכַנְּךָ Cognominavi te, *Jesa.* 45.4. יְכַנֶּה Cognominabit, *Jesa.*44.5.

כַּנָּה Vide suprà in כֵּן in כּוּן, & mox in כנן.

כְּנָוָה f. *Chald.* Collegium, Societas: *Aff.* וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן *Et reliquum collegii ipsorum, Esræ.*4.9. וּכְנָוָתֵהּ *Et collegium ejus, Esræ.*5.6. *Plural.* כְּנָוָתֵהּ *Societatum ejus, Esr.* 4.7.

כְּנֵמָא *Chald.* Hujusmodi, Hunc in modum, In hanc sententiam: וּכְנֵמָא פִתְגָמָא *Et hujusmodi sermone, Esra.* 5. 11. כְּנֵמָא אֲמַרְנָא *Hujusmodi respondimus, v.* 4. Rabbini ex כ & אמר compositum volunt, quasi כְּנֵאמַר primâ radicali elisâ & tertiâ mutatâ in א, quod Talmudicis usitatum, qui dicunt אֵימָא pro אֹמַר *Dicam,* נֵימָא pro נֹאמַר dicemus:

כנן כִּנִּים m. p. *Pediculi, Exod.*8.17. *Et defectivè,* לְכִנִּם In pediculos, *v.* 16.

כִּנָּם c. *Pediculorum multitudo,* q.d. Pediculium, *Exod.* 17. *v.* 18. Jungitur Verbo fœminino, quia tota species significatur, aut magna multitudo; tunc enim talia utroque genere usurpantur.

כַּנָּה *Surculus: Vitiarium, Psal.*80.16. [Vide in כּוּן]

כָּנַס *Collegit, Congregavit, Comportavit, Congessit. Præter.* כָּנַסְתִּי Congessi, *Eccles.*2.8. *Pih. Præter.* וְכִנַּסְתִּי Et congregabo, *Ezech.* 22. *vers.* 21. *Futur.* יְכַנֵּס Colliget, *Psal.*147.2. *Hithp. Infinit.* בְּהִתְכַּנֵּס Dum, vel, ut colligat se, *Jesa.*28.20.

כְּנֶסֶת f. *Vide Lexic. Rabbinic.*

מִכְנָסַיִם m. *Femoralia: Constr.* מִכְנְסֵי בָד Femoralia linea, *Exod.* 28.42.

כנע *Hiph.* הִכְנִיעַ *Depressit, Prostravit, Abjectum, Humilem reddidit. Præter.* וְהִכְנַעְתִּי Et depressi, 1 *Par.*17. *vers.* 10.

כמן מִכְמַנִּים m. p. *Recondita, Thesauri reconditi* : [Extat semel] *Constr.* בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב In recondita auri, *Dan.* 11.43. Verbum כְּמַן *Latêre, Abscondere se, Insidiari,* Chaldæis usitatum est : לְמִכְמַן תַּקְלִין Ad abscondendum laqueos, *Psal.* 64. 6.

כַּמֹּן m. *Cyminum:* עַל כַּמֹּן יוּסָב Super cyminum circumagitur, *Jesa.* 28.27. [& *v.* 25. nec ampliùs.]

כָּמַס *Recondere.* [Extat semel] *Partic. Pahul,* כָּמֻס עִמָּדִי Reconditum est penes me, *Deut.* 32.34.

כמר *Niph.* נִכְמַר *Incalescere, Calefieri, Flagrare, Æstuare* : Metaphoricè dicitur de cordis & viscerum æstuatione ex commiserationis affectu. Et ulteriùs *Atrari, Denigrari, Contrahi, Convolvi,* ex æstu vel adustione. *Præter.* נִכְמְרוּ רַחֲמָיו Æstuabant viscera ejus, *Chald.* אִתְגּוֹלָלוּ Convoluta sunt, *Gen.* 43. 30. Sic 1 *Reg.* 3. 26. *Hos.* 11. 8. עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ Pelles nostræ ut furnus atratæ sunt, *Thren.* 5. 10. Sic Targum.

כְּמָרִים m. p. *Sacrificuli,* quasi Atrati dicti, quòd pullis vestibus ex superstitioso ritu incederent : אֶת־שֵׁם הַכְּמָרִים Nomen sacrificulorum atratorum, *Soph.* 1. 4. *Aff.* וּכְמָרָיו Et sacrificuli atrati ejus, *Hos.* 10. 5. *In Targum,* כּוּמְרָא & pluraliter כּוּמְרִין Sacerdotes gentiles & idololatræ. Hodiè Judæi *Monachos* sic vocant, & כּוּמְרִית est *Monialis.*

כִּמְרִירִים m. p. *Æstus*, vel juxta quosdam, *Atrores, Nigredines* : *Constr.* יְבַעֲתֻהוּ כִּמְרִירֵי יוֹם Terreant eum æstus diei, vel Atrores, Tenebræ diei, veluti teterrimarum nubium, aut eclipseωn. Sic tertia radicalis geminata est, ut in סַגְרִיר. Vide & מרר. [Extat *Job.* 3.4.]

מִכְמָר m. *Rete, Jesa.* 51.20.

מַכְמוֹר m. *Idem* : *Plurale cum Aff.* בְּמַכְמֹרָיו In retia ejus, *Psal.* 141.10.

מִכְמֶרֶת f. *Rete jaculum, Jesa.* 19.8.

מִכְמֶרֶת f. *Idem* : *cum Aff.* בְּמִכְמַרְתּוֹ In rete jaculum suum, *Hab.* 1.15.

כְּנַשׁ *Chald.* Congregavit: *Infin.* שְׁלַח לְמִכְנַשׁ *Misit ad congregandum, Dan.*3.2. *Hithpah. Partic.* מִתְכַּנְּשִׁין *Congregabant se, Dan.*3.3. *Heb.* כָּנַס *ut antè.*

כִּסֵּא m. *Solium, Thronus, Deuter.* 17. 18. *Aff.* כִּסְאוֹ Thronum ejus, *Exod.*11.5. *Plur.* כִּסְאוֹת Throni, *Psal.* 122. 5.

כִּסֵּה m. *Idem.* Ter occurrit, 1 *Reg.* 10. 19. bis; & *Job.*26. *vers.* 9:

כֵּס m. *Idem, Exod.*17.16.

כֶּסֶא m. Vide in כָּסַם.

כָּסָה *Texit, Obtexit, Operuit, Occultavit, Celavit: Partic.* כֹּסֶה דָּעַת Tegens scientiam, *Prov.*12.23. *Part. Pahul,* כְּסוּי חֲטָאָה Tectus peccato, *Psalm.* 32. 1. *Niph. Præter.* נִכְסָתָה Operitur, *Jer.*51.42. *Infinit.* לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת Ut non tegatur, *Ezech.* 24. 8. *Pihel* construitur cum Accusativo & Præpositione עַל. *Preter.* כִּסָּה הֶעָנָן Texit nubes ipsa, *Num.* 9. 15. כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם Texeras omne peccatum eorum, *Psal.* 85. 3. *Pyh. Præter.* כֻּסּוּ Operiebantur, *Psal.*80.11. *Futurum,* שְׁמוֹ יְכֻסֶּה Nomen ejus obtegitur, *Eccles.*6.4. *Participium,* מִתְכַּסֶּה Operiebat se, seu, Opertus erat, 1 *Reg.*11.29. *Plural.* מִתְכַּסִּים Tectos, Opertos, 2 *Regum.*19.2. *Futur. per Apocopam,* וַיִּתְכַּס Et texit se, 2 *Reg.*19.1. תִּכַּסֶּה Teget se, *Proverb.* 26. 26. pro תִּתְכַּסֶּה.

כְּסוּי m. *Tegmen, Num.*4.6.

כְּסוּת f. *Tegumentum, Operimentum, Genes.* 20. 16. *Affix.* כְּסוּתָם Operimentum eorum, *Jesa.*50.3. *Et cum Aphæresi,* סוּת, unde, סוּתֹה Operimentum suum, *Gen.*49.11. id est, Vestimentum. Vide hîc Aben Esram.

מִכְסֶה m. *Tegmen, Operculum, Exod.*26.14. *Constr.* וּמִכְסֵה עֹרֹת Et operimentum è pellibus, ibid. *Aff.* מִכְסֵהוּ Operimentum ejus, *Num.*4.25.

מִכְסָה f. Vide mox infrà in כסם.

מְכַסֶּה m. *Idem:* וְלִמְכַסֶּה עָתִיק Et ad tegumentum vetus,

*verſ.*10. *Imp.* הַכְנִיעֵהוּ Deprime illud, *Job.* 40. 7. *Futur.* אַכְנִיעַ Depreſſurus ſum, *Pſal.*81. 15. *Niph.* נִכְנַע *Depreſſit, Demiſit, Humiliavit, Abjecit ſe : Depreſſus, Abjectus fuit : Infinit.* כְּהִכָּנַע Sicut depreſſerat ſe, 2 *Par.* 33. 23. *Futur.* יִכָּנַע Abjiciatur, *Lev.* 26. 41.

כְּנַעַן *Canaan*, nepos Noæ ex Cham, *Gen.* 9. 18. Ab eo terra, quam ipſe cum ſuis poſteris, (qui deſcribuntur *Gen.* 10. 15.) occupavit, Regio vel *Terra Canaan* dicta fuit, *Gen.* 11. 31. cujus termini delineantur *Gen.* 10. 19. Ejus terræ incolæ ob maris viciniam mercaturæ dediti fuerunt, unde כְּנַעַן *Negociator, Mercator*, per ſynecdochen, *Hoſ.* 12. 7. אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן In terram Canaan, id eſt, Negotiatoris ſive Negotiatorum, *Ezech.* 17. 4.

כְּנַעֲנִי m. *Cananæus*, *Geneſ.* 8. 2. לַכְּנַעֲנִי Negotiatori, *Proverb.* 31. 24. *Plural.* כְּנַעֲנִים Mercatores, *Job.* 40. 25. *Fœmen.* כְּנַעֲנִית *Cananæa.*

כִּנְעָן *Idem : Plurale cum Aff.* כִּנְעָנֶיהָ Negotiatores ejus, *Jeſa.* 23. 8.

כִּנְעָה *f. Merx : Aff.* כִּנְעָתֵךְ Mercem tuam, *Jer.* 10. 17.

כנף כָּנָף c. ſed f. ſæpius, *Ala, Ora*, *Geneſ.* 1. 21. *Constrʋct.* אֶת־כְּנַף הַמְּעִיל Oram pallii, 1 *Sam.* 24. 5. *Aff.* בִּכְנָפוֹ Alâ ſuâ, *Hag.* 2. 13. *Duale,* פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם Pandentes utraſque alas, *Exod.* 25. 20. *Conſtr.* כַּנְפֵי *Exod.* 19. *verſ.* 4. *Aff.* כְּנָפָיו Alas ſuas, *Deuter.* 32. 11. כַּנְפֵיהֶם Alarum ipſorum, *Ezech.* 1. 24. *Fœm. Conſtr.* כַּנְפוֹת הָאָרֶץ Alas vel oras terræ, *Ezech.* 7. 2. Hinc *Verbum* in *Niphal*, unde [ſemel] *Futur.* יִכָּנֵף *Extremæ oræ includetur*, aut *Alatus erit*, Alis utetur, Alis aufugiet, *Jeſ.* 30. 20.

כנר כִּנּוֹר m. *Cithara*, *Gen.* 4. 21. *Aff.* כִּנֹּרִי Cithara mea, *Job.* 30. 31. *Plural. cum Aff.* וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ Et ſonitum citharарum tuarum, *Ezech.* 26. 13. *Fœm.* וְכִנּוֹרוֹת Et citharas, 1 *Reg.* 10. 12. *Aff.* כִּנּרוֹתֵינוּ Citharas noſtras, *Pſal.* 137. 2.

Esra, *Novilunium* interpretatur, à כָּסָה *Tegere*, שֶׁמִּתְכַּסֶּה בּוֹ הַלְּבָנָה quòd tunc Luna Sole Tegitur.

מֶכֶס m. *Numerus*, *Portio numerata*, *Summa*, *Num.* 31. 28. *Aff.* וּמִכְסָם Et portio eorum, *v.* 4.

מִכְסָה f. *Summa*, *Numeratum* : *Constr.* אֶת־מִכְסַת Summam; *Lev.*27.23. כְּמִכְסַת Secundùm numerum, *Ex.*12. *v.* 4. Leniter sine Dagesch, pro מִכְּסַת formæ מְגִלָּה.

כָּסַף *Appetivit*, *Expetivit* : *Futurum.* יִכְסֹף Appetet, *Psal.* 17.12. תִּכְסֹף Expetes, *Job.* 14. 15. *Niphal*, נִכְסַף *Desiderio affici vel teneri* : *Infin.* [cum charactere Præteriti,] & *Præt.* נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה Desiderando desiderio tenebaris, *Genes.* 31. 30. נִכְסְפָה Desiderio afficitur, *Psal.*84.3. *Particip.* נִכְסָף Affecta desiderio, *Soph.*2.1.

כֶּסֶף masc. *Argentum*, tàm signatum quàm non signatum quasi Expetibile & Desiderabile dictum, *Pecunia*, *Nummi argentei*, *Genes.* 17. 12. *Aff.* כַּסְפְּךָ Argentum tuum, 1 *Regum.* 20. 5. *Plural.* כַּסְפֵּיהֶם Pecunias eorum, *Genes.* 42. *v.* 25.

כסת כְּסָתוֹת f. p. *Pulvilli*, *Ezech.*13.18 *Aff.* כִּסְתוֹתֵיכֶנָה Pulvillos vestros *v.*20. simile vide in זְמַם.

כְּעַן *Chald.* Jam, Nunc, *Dan.*2.23. מִן אֱדַיִן וְעַד כְּעַן *Inde à nunc usque ad nunc*, *Esr.*5.16.

כְּעֶנֶת *Vide in* עֵת.

כָּעַס *Indignatus fuit* : *Præter.* וְכָעַס Et indignatur, *Psal.*112.10. *Infin.* לִכְעוֹס Indignando, *Eccl.*7.10. *Futur.* אֶכְעַס Indignabor, *Ezech.*16.42. *Pih.* כִּעֵס *Irritare* : *Præter.* וְכִעֲסַתָּה Et ad indignationem provocabat, Irritabat eam, 1 *Sam.*1 6. כִּעֲסוּנִי Irritârunt me, *Deut.*32. *v.* 21. *Hiph. Præter.* הִכְעִיס idem, 1 *Reg.*15 30.

כַּעַס m. *Indignatio*, *Eccles.* 7. 4. Et cum שׂ, כַּעַשׂ *Job.* 5. 2. מִכַּעַשׂ Præ indignatione, *Job.*17.7. *Plur.* הַכְּעָסִים Irritamenta, 2 *Reg.* 23. 26.

כָּפָה *Subigere*, *Supprimere* : vel, *Exstinguere.* Priori modo convenit cum כפף sicut etiam dicitur

tus, *Jeſa.*23.18. Similis forma ex Participio in חֹעֵב.

כָּסַח *Succîdit*, *Excîdit*, [Legitur bis] *Part. Plural.* קוֹצִים כְּסוּחִים Spinæ ſucciſæ, *Jeſ.*33.12. *Fœmin.* כְּסוּחָה Succiſa, *Pſal.*80.17. Sic Chald. תִּכְסַח כַּרְמָךְ Putabis vitem tuam, *Lev.*25.3. pro Hebr. זְמֹר.

כַּסּוּחָה fœm. *Succiſum* : נִבְלָתָם כַּסּוּחָה Cadaver eorum ſucciſum, *Jeſ.*5.25. Aben Eſra vult כ eſſe radicale formæ שְׁבוּלָה. Sic & Kimchi, qui exponit in Com. כְּרוּתָה. Vide & סחה.

כָּסַל *Stulteſcere. Stultum, Stolidum fieri : Futur.* יִכְסָלוּ Stolidi fiunt, *Jer.*10.8.

כְּסִיל maſc. *Stultus*, *Stolidus*, *Pſalm.* 49. 11. Item, *Orion*, ſtella, *Amos.*5.8. *Plurale:* כְּסִילִים Stulti, Stolidi, *Pro.*1.33. *Aff.* וּכְסִילֵיהֶם Et Oriones eorum, Sidera eorum, *Jeſ.*13. *verſ.* 10.

כֶּסֶל m. *Stoliditas*, *Stultitia*, *Pſ.*49.14. *Ilia*, *Job.*15.27. *Spes*, *Fiducia*, *Exſpectatio* : *Aff.* כִּסְלוֹ Spes ſua, *Job.*8.14. *Plural.* כְּסָלִים Ilia, *Lev.*3.4. *Aff.* כְּסָלַי Ilia mea, *Pſal.*38.8.

כִּסְלָה f. *Stultitia*, *Fatuitas* : *Spes*. *Aff.* כִּסְלָתֶךָ Spes tua, *Job.*4 6.

כְּסִילוּת f. *Stoliditas*, *Prov.* 9. 19.

* כִּסְלֵו m. *Kiſlev*, menſis noni nomen, incipiens à novilunio Novembris noſtri, *Zach.*7.1.

כָּסַם *Totondit : Infinit. & Futur.* כָּסוֹם יִכְסְמוּ Tondendo tondento, *Ezech.* 44. 20. [& nuſquam alibi legitur in Sacris.]

כֻּסֶּמֶת f. *Zea*, frumenti genus, quod vulgò *Spelta* dicitur, *Exod.*9.32. *Plural. maſc.* וְכֻסְּמִים Et ſpeltas, Ez.4.9. a ſing. כֻּסֶּם.

כָּסַס *Numeravit*, *Supputavit* : *In ſummam redegit* : *Futur.* תָּכֹסּוּ Numerabitis, *Exod.*12.4.

כֶּסֶה, כֶּסֶא m. *Feria ſtativa*, *Tempus ſtatum.* quod in Numeratum anni diem ſemper recurrit, *Prov.* 7. 20. *Pſal.* 81.8. Rabbini vocant מוֹעֵד קָבוּעַ *Solennitatem fixam:* Ab.

Eſra

כִּפָּה fœm. *Ramus*, *Jeſa*. 9. 14. *Aff.* וְכִפָּתוֹ Et ramus ejus, *Job*.15.32.

כָּפַר *Picavit*, *Pice obduxit*. *Præter*. וְכָפַרְתָּ Et picato, *Geneſ*.6.14. *Pih*. כִּפֵּר *Placavit*. *Expiavit*, *Expiationem fecit*, *Exod*.30.10. *Futurum* אֲכַפְּרָה Placabo, *Gen*.32.20. *Pyh*. *Præter*. כֻּפַּר Expiatio facta fuit *Exod*. 29. 33. וְכֻפַּר Et abolebitur, *Jeſa*.28.18. *Futur*. יְכֻפַּר Expietur, *Jeſ*.22. *v*. 14. Ex *Niphal* & *Hithpahel* compoſitum; *Præteritum*, וְנִכַּפֵּר Et expiabitur, *Deuter*. 21.8. *Hithp*. *Futur*. יִתְכַּפֵּר Expiabitur, 1 *Sam*.3.14.

כֹּפֶר m. *Pix*, *Gen*.6.14. *Expiatio*, *Redemptura*, *Redemptionis pretium*, *Exod*.21.30. *Vicus*, *Villa*, 1 *Sam*.6.18. *Cyprus*, arbor odorata, *Cantic*.1.14. *Aff*. כָּפְרוֹ Redempturam ſuam, *Pſal*.49.8.

כְּפָר m. *Pagus* : *Vicus* : *Conſtr*. כְּפַר, quod quibuſdum eſt Proprium nomen, *Joſa*.18.24. *Plur*. בַּכְּפָרִים In pagis, vel, Ad cypros, *Cant*.7.11. וּבַכְּפָרִים Et in pagis, 1 *Paral*. 27. 25.

כְּפִר m. *Idem* : *Plural*. בַּכְּפִירִים In vicis, vel aliquo vicorum, *Nehem*.6.2.

כְּפִיר m. *Leo juvenis*, prædari diſcens, *Ezech*. 19.3. ubi à Catulo diſtinguitur. *Plur*. הַכְּפִירִים Juvenes-leones, *Pſal*.104.21. *Aff*. כְּפִירֶיהָ Juvenes leones ejus, *Ezech*.38. *v*. 13. Vide אֲרִי.

כְּפוֹר m. *Pruina*, *Pſal*.147.16. *Crater*. *Pelvis*, 1 *Par*.28.17. *Plur*. *Conſtr*. וְלִכְפוֹרֵי Et pro pelvibus, Ibid. כְּפוֹרֵי כֶסֶף Crateres argentei, *Eſr*.1.10.

כִּפֻּרִים m. p. *Expiationes*, *Levit*.23.28.

כַּפֹּרֶת f. *Propitiatorium*, *Expiatorium*, *Placatorium* : Vocatur ſic *Operculum*, *Tegumentum* arcæ fœderis, ex auro puro factum, quòd illic Dominus propitium ſe oſtenderet, *Exod*.25.17.

כפש *Hiph*. הִכְפִּישׁ *Depreſſit*, *Subegit*. [Legitur ſemel] *Præterit*. הִכְפִּישַׁנִי Depreſſit me, *Thren*.3.16. id eſt,

tur שָׁנָה & שָׁנַג, item חָקָה & חָקַק. Altero modo Chaldæum eſt, & convenit cum כבה. [Legitur ſemel] *Futur.* יִכְפֶּה אַף Supprimit vel exſtinguit iram, *Prov.* 21. 14.

כָּפַל *Duplicavit, Conduplicavit. Præterit.* וְכָפַלְתָּ Et conduplicabis cortinam, *Exod.* 26. 9. *Niph. Futur.* וְתִכָּפֵל חֶרֶב Et duplicabitur vel iterabitur gladius, *Ezec.* 21. *verſ.* 19.

כֶּפֶל m. *Duplum, Job.* 41. 4. *Duale,* כִּפְלַיִם Duplicia, Duplo majora, *Job.* 11. 6.

מַכְפֵּלָה f. *Machpela,* Nomen proprium loci, *Geneſ.* 23. 17. Quibuſdam Subſtantivum eſt, *Duplicitas.*

כָּפַן *Collegit, Aggregavit, Congregavit:* Juxta Ab. Eſram & R. Salom. idem quod כָּנַף in Targum & apud Rabbinos. *Præter.* כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ Applicuit radices ſuas, *Ezech.* 17. 7.

כָּפָן m. *Fames, Job.* 5. 22. & 30. 3. ex uſu Chaldaico.

כפס כָּפִים m. *Tignum,* [extat ſemel,] וְכָפִים מֵעֵץ Tignum è ligno, *Hab.* 2. 11. Aben Eſra: *Locus inquit durior eſt in trabibus, qui vocatur Nodus.*

כָּפַף *Curvavit, Incurvavit, Pſal.* 57. 7. *Particip.* כְּפוּפִים Incurvatos, *Pſal.* 146. 8. *Infinit.* הֲלָכֹף An incurvare? *Jeſa.* 58. 5. *Niph. Futur.* אִכַּף Incurvabo me, *Mic.* 6. *v.* 6. [pro אֶכָּפֵף vel אֶכַּף.]

כַּף f. *Curvatura, Cavum,* 1 *Sam.* 25. 29. *Vola manus,* & ſynecdochicè, *Manus: Planta pedis,* Ezech. 1. 7. *Acerra,* vas concavum, *Num.* 7. 14. *Acetabulum, Gen.* 32. 25. כַּפּוֹ Manum ſuam, *Lev.* 9. 17. *Duale,* כַּפַּיִם Manus, *Pſal.* 24. *v.* 4. Hebræi etiam *Nubes* interpretantur, *Job.* 36. 32. *Thren.* 3. *v.* 41. *Exod.* 33. 22. ubi videatur Aben Eſra. *Conſtructum,* כַּפֵּי *Lev.* 8. 27. *Affix.* כַּפֵּיכֶם Manus veſtras, *Jeſa.* 1. 15. *Fœm. Plural.* כַּפּוֹת *Spathæ,* Ramuli palmarum, *Lev.* 23. *v.* 40. *Plantæ, Joſ.* 3. 13. *Volæ,* 2 *Reg.* 9. 35. *Acerræ, Numer.* 7. 84. *Manubria, Cant.* 5. 5.

אַכְפִּי Vide in אָכַף.

vit illis apparatum magnum, 2 *Reg.*6.23. יִכְרוּ עָלָיו Convivium apparabunt super eum, *Job.*40.25. *Niph. Futur.* עַד יִכָּרֶה Donec fodiatur, *Psalm.* 94.13. *Chal.ex Ithpehal* אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי *Trãsfixus, Infirmatus est spiritus meus, Dan.*7. 15. *vel etiã Abbreviatus: ut sumitur in Targũ, Prov.*14.29.
כֵּרָה f. *Convivium*, 2 *Reg.*6.23.
כְּרוֹת f. p. *Fossuræ, Soph.*2.6.
מִכְרֶה m. *Fodina*: Construct. מִכְרֵה מֶלַח Fodina Salis, *Soph.* 2. 9.

כְּרַז [κηρύσσειν] *Chal.*Proclamavit: *Præter.Aphel.* וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהִי *Et proclamarunt de eo, Dan.*5,29.
כָּרוֹזָא m. Præco, [κήρυξ] *Dan.*3.4.

כרך תַּכְרִיךְ m. *Stola, Pallium*, quasi Involucrum dictum, [Legitur semel] *Esth.* 8. 15. Nam כְּרַךְ in Targum & apud Rabbinos est *Involvere, Involucro operire, Amicire.*

כַּרְכֹּב m. *Ambitus, Circuitus*: [extat bis] *Exod.*27.5. *Aff.* כַּרְכֻּבּוֹ Ambitu illius, *Exod.* 38. 4.

כַּרְכֹּם m. *Crocus*, [Legitur semel] *Cant.*4.14. Hinc pilei flavi, quos Judæi Venetiis gestant, vocantur ab illis כּוֹבָעִים כַּרְכֻּמִּים *Galeri crocei.* Kimchi radicem *facit* כרם, & sic prima radicis repetitur, ut id præcedenti כַּרְכֹּב & similibus.

* כִּרְכֵּר Vide paulò pòst in כָּרַר.

כֶּרֶם m. *Vinea, Genes.*9.20. *Aff.* תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ Putabis vineam tuam, *Levit.* 25. 3. *Plural.* כְּרָמִים Vineæ, *Job.*24.18. *Constr.* כַּרְמֵי *Jud.*14.5. *Aff.* אֶת־כַּרְמֵיהֶם Vineas suas, *Jud.* 9. 27.
כּוֹרֵם m. *Vinitor*: *Plural.* כֹּרְמִים *Vinitores, Joel.* 1. 11. *Aff* וְכֹרְמֵיכֶם Et vinitores vestri, *Jes.*61.5.

כַּרְמֶל *Carmel*, nomen proprium oppidi in tribu Jehuda, *Jos.* 15. 55. & montis feracissimi, aut qui adjunctam vallem habuit eximiæ feracitatis, 1 *Reg.*18. *v.* 19. unde quandoque cum monte Baschan, qui feracitate

כנע, כבש, כפה juxta Hebræos quoſdam. R. Sal. *Operuit me, Cumulavit ſuper me pulverem.* Apud Rabbinos, מִדָּה כְּפוּשָׁה Menſura accumulata & preſſa.

כְּפַת *Chald.* Vinxit, Ligavit. *Præter.* כְּפִתוּ *Vinxerunt, Dan.*3.21. *Quidam ex Paſſivo Pehil exponunt,* Vincti fuerunt. *Pahel Infin.* לְכַפָּתָה *Ad ligandum, Dan.* 3. 20. *Partic.* מְכַפְּתִין *Ligati, Dan.* 3. 23. In Targum quandoque reſpondet Hebræo אָסַר.

כַּפְתֹּר m. *Malum, Pomum, Malogranatum,* ſed artificiale tantùm, cujus generis inter pinnacula templorum ac ſtructurarum magnificarum, ornatus causâ locari ſolent: *Globus, Sphærula, Exod.*25.33. *Amos.*9. *v.* 1. *Plur.* כַּפְתֹּרִים. *Aff.* כַּפְתֹּרֶיהָ Mala, Sphærulæ ejus, *Ex.*25.31. בְּכַפְתֹּרֶיהָ In malis vel globis ejus, *Soph.*2.14.

* כַּר Vide כרר.

כָּרַב כְּרוּב m. *Cherub, Cherubinus,* imago humana, ſed alata, operculo propitiatorio arcæ fœderis impoſita, *Exod.*25.18. repræſentans angelos inviſibiles, unde Moſes Angelos ante paradiſum collocatos, *Cherubim* appellavit, ut populus nomine noto & quaſi viſibili, meliùs comprehenderet angelos inviſibiles, *Geneſ.* 3. 24. Plurale, כְּרֻבִים *Ex.*25.18. Vide & *Ezech.* 9. & 10.

כִּרְבֵּל *Pih. Amicire, Tegere:* [Legitur ſemel in] *Pyh. Part.* מְכֻרְבָּל בִּמְעִיל Opertus, Paludatus pallio 1 *Par.*15.27.

כַּרְבְּלָה f. *Chald.* Paludamentum, Tegumentum: *Aff.* כַּרְבְּלָתְהוֹן Paludamentis ſuis, *Dan.*3.21.

כָּרָה *Fodit, Effodit. Perfodit: Convivium apparavit: Emit, Comparavit : Præt.* בּוֹר כָּרָה Ciſternam fodit, *Pſal.*7.16. אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי Quod emi mihi, *Gen.*50.5. juxta Targum & Talmudicos in Roſch haſchana *fol.* 26. cujus meminit R.Sal. Ab.Eſra exponit *Fodi. Futur.* וָאֶכְּרֶהָ לִּי Et comparavi eam mihi, *Hoſ.* 3. 2. [ubi כ eſt cum dageſch euphonico.] וַיִּכְרֶה לָהֶם כֵּרָה גְדוֹלָה Et apparavit

inter alia etiam significare *Cameli præstantis speciem*, ut de כִּרְכָּרוֹת.

כַּר masc. Varia significat: *Pascuum*, *Jesa.*30.23. *Agnus*, *Jesa.*16.1. *Clitellæ*, *Stramentum*, *Gen.*31.34. *Plural.* כָּרִים *Agni*, *Jesa.*34.6. *Pascua*, *Psal.*65.14. *Duces*, *Primores exercitus*, *Ezech.* 21.22. & sic *Ezech.* 4.2. ubi quidam *Arietem* pro Instrumento bellico, ad oppugnandum urbes, explicant. *Et per Apocopam*, לַכָּרִי Ad primores, 2 *Reg.*11. *v.* 19. pro כָּרִים juxta Chaldæum & Hebræos.

כָּרֵשׂ m. *Ingluvies*: [extat semel cum *Aff.* מִלָּא כְּרֵשׂוֹ Replevit ingluviem suam, *Jer.*51.34.

כָּרַת *Cecîdit*, *Abscidit*, *Discidit*, *Exscidit*, *Præcîdit*, *Succîdit*, *Amputavit*. Cum nomine Fœderis, per *Pangere* redditur, q.d. Scindere fœdus: nam in fœdere pangendo Dissectione pecorum utebantur, *Gen.*15.10. 17. & *Jer.*34.18. כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית Pepigit nobiscum fœdus, *Deut.*5.2. *Niph.* נִכְרַת *Abscissus*, *Discissus*: *Excisus*, *Succisus fuit*, *Joel.*1.5. *Infin. cum Futuro*, הִכָּרֵת תִּכָּרֵת Exscindendo exscindetur, *Num.* 15.30. *Pyh. Præter.* כָּרַּת שָׁרֵּךְ Præcisus est umbilicus tuus, *Ezech.* 16.4. [ubi ר cum Dagesch, & legitur & scribitur.] *Fœm.* כָּרְתָה Excisus est, *Jud.* 6. 28. *Hiph. Præterit.* הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת Excidit pythones, 1 *Sam.*28.9. *Hoph. Præter.* הָכְרַת Excisum fuit, *Joel.*1.4.

כְּרֻתוֹת *p. f. Trabes*, 1 *Reg.*7. 2. & 6. 36.

כְּרִיתוּת f. *Repudium*, quasi conjugii Scissio vel Rescissio, *Jesa.*50.1. vel כְּרִיתֻת, *Deuter.*24.1. *Plural.* כְּרִיתֻתֶיהָ Repudiorum ejus, *Jerem.*3.8.

כְּרֵתִי *Keretæus*, 1 *Sam.*30.14. *Plural.* אֶת־כְּרֵתִים Keretæos, *Ezech.*25.16.

כֶּשֶׂב m. [Idem quod כֶּבֶשׂ] *Agnus*, *Ovis annicula*, *Levit.* 3.7. *Plural.* מִן הַכְּשָׂבִים Ex ovibus, *Levit.* 1. 10. *Fœmin.* כִּשְׂבָּה Agna vel ovis fœmina, *Levit.* 5. 6.

citate commendatissimus est, *Nah.*1.4. conjungitur. Inde appellativè est *Arvum*, locus frugibus ac arboribus consitus, *Jesa.*32.15. ac specialiùs, *Spica virens*, *Levit.*2.14. וְכַרְמֶל Aut spicas virentes, *Lev.*23.14. & sic 2 *Reg.* 4.42. *Aff.* וְכַרְמִלּוֹ Et arva ejus, 2 *Reg.* 19. 23. Vide & in seq. forma.

כַּרְמִיל m. *Coccineum*, 2 *Paral.* 2. 7. *Et ex forma præcedenti*, כַּכַּרְמֶל Tanquam coccineum, *Cant.*7.5.

כַּרְמְלִי m. *Carmelita*, 1 *Sam.* 30. 5. cujus *fœmin.* כַּרְמְלִית 1 *Sam.*27.3.

כרס כָּרְסֵא כָּרְסֵי m. *Chald.* Solium, Thronus, *Dan.* 5. 20. *Aff.* כָּרְסְיֵהּ *Solium ejus*, *Dan.* 7. 9. *Plur.* כָּרְסָוָן *Solia*, *Ibid.*

כִּרְסֵם *Pih. Suffodit:* [Legitur semel] *Futur.* יְכַרְסְמֶנָּה Suffodiat eam, *Psal.*80.14.

כָּרַע *Incurvavit se, Procubuit in genua. Præterit.* כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה Incurvabit se, cubuit ut leo, *Genes.* 49. 9. Quadrupedia majora, quando cubare volunt, in crura se primùm demittunt: כָּרְעוּ עַל בִּרְכֵיהֶם Incurvarunt se in genua sua, *Jud.*7.6. *Futur.* וְנִכְרְעָה Et procumbamus in genua, *Psal.*95.6. ubi Kimchi scribit, significare Incurvationem capitis, cum quadam parte corporis. *Hiphil*, הִכְרִיעַ *Incurvare fecit*, *Prostravit*, *Depressit*. *Præterit.* הִכְרִיעַ *Psal.* 78. 31. *Infinit.* הַכְרֵעַ הִכְרַעְתַּנִי Deprimendo depressisti me, *Jud.*8.35. Vide ברך.

כְּרָעַיִם f. d. *Crura*, *Levit.* 11. 21. *Aff.* כְּרָעָיו Crura ejus, *Levit.* 4. 11.

כַּרְפַּס m. *Carbasus*, Linum & Velum ex lino factum: *Carbasinum*, [Extat semel] *Esth.* 1.6. Sed quia præcedit ibi חוּר quod *Candidum* significat, ideò hoc redditur *Viride*, Est formæ חַשְׁמַן.

כרר *Pih.* geminatâ primâ radicis, כִּרְכֵּר *Saltavit*, *Subsiliit. Partic.* מְכַרְכֵּר Saliens, 2 *Sam.*6.14.[& 16.]

כִּרְכָּרוֹת f. p. *Veredarii*, *Jesa.*66.20. Aben Esra scribit, כי

inter

כַּשָּׁפִים m. p. *Præstigiatores, Malefici, Jer.* 27. 9.

כְּשָׁפִים m. p. *Præstigiæ, Maleficia, Mich.*5.12.

כָּשֵׁר *Rectum esse : Futur.* יִכְשַׁר Rectum sit, *Eccl.* 11.6. *Hiph. Infin.* הַכְשִׁיר Dirigere, *Eccl.* 10.10.

כָּשֵׁר m. *Rectus, Rectum, Esth.*8.5.

כִּשְׁרוֹן m. *Rectitudo, Æquitas, Eccles.*2.21.

כִּישׁוֹר m. *Verticulum,* quasi fusi Directorium, [Semel] *Prov.*31.19. Chaldaicè כִּשְׁרָא.

כּוֹשָׁרוֹת f.p. *Compedes,* [Semel] *Psal.* 68. 7. juxta Ab.Esram: R.Sal. Recto, opportuno tempore.

כָּתַב *Scripsit, Conscripsit, Descripsit, Inscripsit, Perscripsit, Præscripsit, Rescripsit. Præter.* כָּתַב לָכֶם Scripsit vobis, 2 *Reg.*17.37.*&c.Chald. Præter.* כְּתַב *Scripsit, Dan.*6. *v.*25. כְּתַבוּ *Scripserunt, Esr.*4 8.*Particip.* כָּתְבָן *Scribentes, Dan.* 5. 5: *Fœmin.* כָּתְבָה *Scribens erat, ibid. Partic. Pehil,* כְּתִיב Scriptum erat, *Esr.* 5. 7. *Futur.* נִכְתֻּב *Scriberemus, Esr.* 5. 11. *Niph. Præter.* נִכְתַּב Scriptum est, *Esth.* 3. 12. *Partic.* נִכְתָּב Rescripta erat, *Esth.*8.8. *Futur.* יִכָּתֵב Scribatur, *Esth.*3.9. *Pih. Præt.* כִּתֵּבוּ Præscripserunt, *Jes.*10. *v.* 1. *Partic.* מְכַתְּבִים Scribentibus, Scribis, ibid.

כְּתָב m. *Scriptum Scriptura, Præscriptum, Rescriptum : Aff.* כִּכְתָבָם Secundùm scripturam eorum, *Esth.*8.9. *Chald.* דִּי לָא כְתָב *Cujus non est scriptura, id est, cujus mensura non est præscripta, sed indefinita, Esr.* 7. 22. *Constr.* כִּכְתָב *Secundùm præscriptum, Esr.*7.18. *Fœmin.* כְּתָבָה *Scriptura, Dan.*5.7. *vel* כְּתָבָא *Dan.* 5. 8.

כְּתֹבֶת f. *Inscriptio, Levit.* 19. 28.

מִכְתָּב m. *Scriptura, Scriptum, Exod.*32.16.

כֹּתֶל m. *Paries :* [Extat semel cum] *Aff.* כָּתְלֵנוּ Parietem nostrum, *Cant.* 2. 9. *Chald.* דִּי כְתַל *Parietis, Dan.*5.5. *Plur.* בְּכֻתְלַיָּא *In parietibus, Esr.*5.8.

כֶּתֶם m. *Aurum-insigne :* כֶּתֶם פָּז Aurum insigne, aurum purgatissimum, *Cantic.*5.11. בְּכֶתֶם אוֹפִיר auro Ophir, *Job.*28.16. בְּכֶתֶם טָהוֹר Auro puro, *v.* 19. Vide זָהָב.

כַּשְׂדִּי *Chald.* Chaldæus: divinus, *divinandi peritus, quòd in eo Chaldæi excellerent, Dan.* 2. [*v.* 10. Scribitur etiam cum ס, כַּסְדָּיאָ *Esr.* 5. 12.] *Plur.* כַּשְׂדָּיֵא [*Dan.* 2. *v.* 10. & כַּשְׂדָּיֵא *v.* 5. *& cap.* 4. 4. *al.* 7.] *quod sic scribitur pro* כַּשְׂדָּאֵי, [ex forma Regiminis:] *& integrè*, כַּשְׂדָּאִין *Chaldæi, Dan.* 3. 8. Hebr. כַּשְׂדִּים *Chaldæi, Dan.* 2. 2. Sumitur & pro regione, quam Chaldæi incolebant: unde cum ה locali כַּשְׂדִּימָה In Chaldæam, *Ezech.* 11. 24.

כָּשָׂה *Obduci, Operire*: [Semel in] *Præter.* כָּשִׂיתָ Obductus es, scil. adipe, *Deut.* 32. 15. Convenit cum כָּסָה.

כָּשַׁל *Impegit, Offendit, Lapsus est. Præter.* וְכָשַׁל עוֹזֵר Et corruet adjutor, *Jes.* 31. 3. Niph. *Præt.* וְנִכְשַׁל Et impinget, *Dan.* 11. 19. *Partic.* וְהַנִּכְשָׁל Et qui collapsus est, *Zach.* 12. 8. *Infinit.* וּבְהִכָּשְׁלָם Et quum corruerint, *Dan.* 11. 34. *Pih.* Futur. תְּכַשְּׁלִי Impingere facies, quod Masorethæ legendum docent תְּשַׁכְּלִי *Orbabis, Ezech.* 36. *v.* 14. *Hiph.* הִכְשִׁיל *Impingere fecit, Labefactavit*: *Præter.* הִכְשִׁיל Labefactavit, *Thren.* 1. 14. הִכְשַׁלְתֶּם Fecistis ut impingerent, *Mal.* 2. 8. *Infin.* וּלְהַכְשִׁיל Et ad faciendum ut impingas, 2 *Par.* 25. 8. *Hoph. Partic.* מֻכְשָׁלִים Projecti, *Jerem.* 18. 23.

כַּשִּׁיל m. *Securis, Bipennis* aut *Vectis, Psal.* 74. 6.

כִּשָּׁלוֹן m. *Lapsus, Prov.* 16. 18.

מִכְשׁוֹל m. *Offendiculum, Offensio, Lev.* 19. 14. *Plur.* מִכְשׁוֹלִים Offendicula, *Jerem.* 6. 21.

מַכְשֵׁלָה f. *Ruina, Jesa.* 3. 6. *Plur.* וְהַמַּכְשֵׁלוֹת Et ruinas vel offendicula, *Soph.* 1. 3.

כִּשֵּׁף *Pih. Præstigiis usus est,* 2 *Par.* 33. 6. Participium, מְכַשֵּׁף Præstigiis utens, Præstigiator, Maleficus, *Deut.* 18. 10. *Plur.* וְלַמְכַשְּׁפִים Et præstigiatores, *Exod.* 7. *v.* 11. *Fœmin.* מְכַשֵּׁפָה Præstigiatricem, *Exod.* 22. 18. Ab. Esra scribit *Exod.* 7. מְכַשְּׁפִים esse, qui mutant & transformant res naturales ad aspectum oculi.

gunt quidam Cavitatem, sive Alveolum dentis: alii Petram, quæ formam habuerit Mortarii, in loco cui Lechi nomen. Altero loco Aben Esra intelligit Vicum urbis, qui à Mortario appellatus, ut ferè omnes insigniores plateæ, nomen à certa aliqua re habere solent.

כָּתַת *Tudit, Contudit, Contrivit: Præter.* וְכַתּוֹתִי Et contundam, *Psal.* 89. 24. *Particip.* וְכָתוּת Et contusum, *Lev.* 22. 24. *Infinit.* כָּתוֹת Contundendo, *Jes.* 30. *v.* 14. *Futurum,* וָאֶכֹּת Et contrivi, *Deut.* 9. 21. ubi Dagesch & vocalis brevis sunt loco vocalis longæ: simile vide in קָבַב. *Pih. Præter.* כִּתַּת Contudit, 2 *Paral.* 34. 7. וְכִתְּתוּ Ut tundant, *Jes.* 2. 4. Ex *Hiph.* formâ irregulari est Futurum, וַיַּכְּתוּ Et contriverunt, *Deut.* 1. 44. [pro וַיָּכִיתוּ & sic] וַיַּכְּתוּם Et contuderunt eos, *Num.* 14. 45. *Hoph. Futur.* יֻכַּת Conteretur, *Jesa.* 24. 12. יֻכַּתּוּ Contundentur, *Jerem.* 46. 5. In his vocalis longa in brevem & Dagesch commutata est, ut sæpè. Alii à יכרת, alii à נכת deducunt.

כָּתִית m. *Tusum, Exod.* 27. 20.

מְכִתָּה f. *Contusio:* בִּמְכִתָּתוֹ In contusione ejus, *Jes.* 30. 14.

ל

לֹא *Non.* Triginta quinq; sunt cum Vav in medio לוֹא; Juxta Masoram quindecim locis scribitur לֹא, pro quo legendum לוֹ *Ei, Ipsi:* Loca sunt, *Exod.* 21. 8. ubi vide Aben Esram, *Lev.* 11. 21. & 25. 30. 1 *Sam.* 2. 3. 2 *Sam.* 16. 18. *Psal.* 100. 3. & 139. 16. 2 *Regum.* 8. 10. *Jes.* 9. 3. & 63. 9. *Esr.* 4. 2. *Job.* 13. 15. & 41. 3. *Prov.* 19. 7. & 26. 2. Alibi tamen plura observata sunt, ut *Jes.* 49. 5. & 1 *Par.* 11. 20. *Job.* 6. 21. Item bis scriptum לוֹ, quod legendum לֹא *Non,* 1 *Sam.* 2. 16. & 20. 2. הֲלֹא *Nonne, Annon? Jos.* 10. 13. vel cum Vau, הֲלוֹא 1 *Reg.* 1. 11. Et cum He, הֲלֹה *Nonne, Deut.* 3. 11. בְּלוֹא In non, In id quod non,

נִכְתָּם נִכְתַּם *Niph. Inaurari :* [Semel] *Participium,* נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ Insigni auro obducat se, vel, Obducta est iniquitas tua coram me, *Jerem.*2.22. R.Salomon & Chaldæus, *Maculosa est.*Nam כְּתָם Chaldaicè & apud Rabbinos, *Macula*, ut R.Salom. notat.

מִכְתָּם m. *Aureum κειμήλιον, Psal.*16. 1. Quidam Instrumenti musici ; alii,Carminis Nomen fuisse existimant.

כתן כְּתֹנֶת f. *Tunica :* כְּתֹנֶת פַּסִּים Tunicam versicolorem, *Genes.* 37. 3.

כְּתֹנֶת f. *Idem, Gen.* 37. 31. *Aff.* כְּתָנְתּוֹ Tunicam ipsius, *Genes.* 37. 23. *Plural.* כְּתָנוֹת Tunicæ, *Exod.* 28. 40.*Aff.* בְּכֻתֳּנֹתָם Cum tunicis suis, *Levit.*10.5.

כֻּתֳּנוֹת f. p. *Idem, Genes.*3.21.

כתף כָּתֵף f. *Humerus,Scapula: Latus, Littus,Num.*34. *v.* 11. *Aff.* כְּתֵפִי Humerus meus, *Job.*31.22. *Plural.* כְּתֵפוֹת Humeralia, *Exod.*28.7. *Constructum,* וְכִתְפוֹת Et latera ostii, *Exod.* 41. 2. Masculinè cum *Aff.* וּכְתֵפָיו Humeros suos, *Exod.*28.12. כְּתֵפֶיהָ Scapulæ ejus, 1 *Regum.*7.34.

כתר *Pih. Cinxit :* & ex Chaldaico usu, *Exspectavit. Præterit.* כִּתְּרוּ Cinxerunt, *Jud.* 20. 43. כִּתְּרוּנִי Cingunt me, *Psal.*22.13. *Imperat.* כַּתַּר־לִי זְעֵיר Exspecta me paululum, *Job.*36.2. *Hiph.* הִכְתִּיר *Cinxit, Coronavit. Particip.* מַכְתִּיר Circumsidet, *Hab.* 1. 4. *Futur.* יַכְתִּרוּ Cingent, *Psal.* 142. 8. וַעֲרוּמִים יַכְתִּירוּ דָעַת Et astutos coronant scientiâ, *Proverb.* 14. 18. vel impersonaliter, Coronantur astuti scientiâ.

כֶּתֶרֶת f. *Corona,* quasi Cinctura dicta, *Esth.*11.1.

כֹּתֶר f. *Coronamentum,* 1 *Reg.*7.16. *Plural.* כֹּתָרוֹת Coronamenta, ibid.

כתש *Contudit :* [semel in] *Futur.* אִם־תִּכְתּוֹשׁ Si contunderes stultum, *Prov.*27.22.

מַכְתֵּשׁ m. *Mortarium,* ibid. Item,*Cavum, Cavitas, Jud.*15. *v.* 19. *Soph.* 1. 11. à forma Mortarii. Priori loco intelli-

gunt

esse pro מַלְאָכָה formæ מַמְלָכָה, ut liquet etiam ex plurali constructo. Significatur autem hoc nomine Res & substantia quævis circa quam opera & industria collocatur, ut 1 *Sam.* 15.9. & *Gen.* 33. 14. *Constr.* מְלֶאכֶת עוֹר Opere pelliceo, *Lev.* 13.48. semel cum defectu לִמְלֶכֶת ,א הַשָּׁמַיִם Operi cælorum, *Jer.* 7. 18. quod repetitur, *Jer.* 44.17. R. Salom. Reginæ cælorum, quasi à מַלְכָּה. *Affix.* לִמְלַאכְתּוֹ Operi suo, 2 *Par.* 8. 9. *Plural.* מְלָאכוֹת. *Constr.* מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית Opera structuræ, 1 *Par.* 28.19. *Affix.* מַלְאֲכוֹתֶיךָ Opera tua, *Psal.* 73.28.

* לְאֹם Vide in אמם.

לבא לָבִיא m. *Leo immanis*, & annosus quidem, sed decrepito, qui לַיִשׁ dicitur, junior, cùm dentes molares ei attribuantur, *Joel.* 1.6. & catuli, *Job.* 4. 11. vide ארה. *Plur.* לְבָאִם Immanes leones, *Psal.* 57. 5. *Fœmin.* לְבִיָּא *Leæna, Ezech,* 19.2. *Plur,* cum *Aff.* לְלִבְאֹתָיו Leænis suis, *Nah.* 2. 12. Quidam à sequenti Nomine deducunt, quasi Leonem cordatum & animosum dicas.

לֵבָב m. *Cor, Animus : Construct.* לְבַב אֱנוֹשׁ Cor hominis, *Psalm.* 104.15. בִּלְבַב יַמִּים In cor marium, id est, Intimam partem, quia cor est in intima parte pectoris, *Jon.* 2.4. Sic, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς, In corde terræ, *Matth.* 12. 30. Et Virg. Detumuere animi maris. Aff. בִּלְבָבְךָ In animo tuo, *Deut.* 9. 4. לְבַבְכֶם Cor vestrum, *Numer.* 35. 19. *Plural.* cum *Aff.* לִבְבֵיהֶן Ad corda sua, *Nah.* 2.7. Et formâ fœmininâ, לְבָבוֹת Corda, 1 *Par.* 28. *v.* 9. *Chald. Constr.* וּלְבַב *Et cor, Dan.* 7.4. לִבְבָךְ *Animum tuum, Dan.* 5.22. לִבְבֵהּ *Animus ejus, Dan.* 5.20.

לֵב m. idem : בְּלֵב וָלֵב Cum corde & corde, id est, Duplici corde, cujus unum in ore, alterum in pectore, *Ps.* 12. *v.* 3. sic alibi est בְּלֹא לֵב וָלֵב Absque corde & corde, id est, Integro animo, 1 *Par.* 12.33. בְּלֶב־יָם In corde maris, *Exod.* 15.8. בְּלֵב הָאֵלָה In cor quercus, id est, per mediam quercum, 2 *Sam.* 18. 14. *Aff.* בְּלִבְּךָ In animum tuum, *Prov.* 2.10. *Chald.* בְּלִבִּי *In animo meo, Dan.* 7.28.

non, *Jer.*2.11. Pro non, id eſt, Sine, Abſque, *Jeſ.*55.1. Per non, per eos qui non, *Jerem.* 5.7. בְּלוֹא Ac ſi non, *Obad.*16. לְלוֹא Iis qui non, *Jeſ.*63.1. Abſque, 2 *Par.*15. *v.* 3. *Chald.* לָא *Non, Jer.*10.11. הֲלָא *Nonne, Dan.* 3.24. *Et cum He,* כְּלָה *Ut nihili, Dan.*4.32.

לאב תַּלְאוּבָה f. *Siccitas:* [Legitur ſemel in] *Plur.* בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת In terra ſiccitatum,id eſt,ſicca, *Hoſ.*13.5.

לאה *Moleſtè, Ægrè ferre: Laborare, Labore defetiſci, Defatigari, Defeſſum eſſe.* Futurum, תִּלְאֶה Ægrè feres, *Job.*4.2. Cum apocopa, וַתֵּלֶא Defetiſceris, *Job.*4.5. וַיִּלְאוּ Et defeſſi ſunt, *Gen.*19.11. *Niph.Præterit.* נִלְאָה Fatigatus fuit, *Jeſ.*16.12. [*al.*21.] נִלְאֵתִי Defeſſus ſum, *Jeſ.*1.14. *Hiph.* הֶלְאָה *Fatigavit: Præter.* הֶלְאַנִי Fatigat me, *Job.*16.7. [ubi ſub ה charact. eſt (ֱ) pro (ֶ) & ſic] הֶלְאַת Fatigat, *Ezec.*24.12. ubi ת eſt loco ה [pro הֶלְאֲתָה] *Futur.* תַּלְאוּ Fatigatis, *Jeſ.*7.13.

תְּלָאָה f. *Labor, Defatigatio, Moleſtia, Exod.*18.8. מַתְּלָאָה Quantum fatigationis, *Mal.* 1. 13. pro מַה תְּלָאָה,ſicut alibi dicitur מַזֶּה pro מַה־זֶּה,*Exod.*4.2.

לאט *Obvolvit, Involvit, Involucris texit: Præt.* לָאַט אֶת־פָּנָיו Obvolvit faciem ſuam,2 *Sam.*19.4. Vide & *Job.*15.11. Affine eſt verbo לוט.

בַּלָּאט Vide infrà in לוט.

לאך מַלְאָךְ *Legatus, Nuncius: Angelus:* qui ſic dicitur à Functione, quam Deus ipſi imponit, à מְלָאכָה Functio. Conſtructum, מַלְאַךְ יְהוָה Angelus Domini, *Gen.*16.7. *Aff.* מַלְאָכוֹ Angelum ſuum, *Gen.*24.40. *Plur.* מַלְאָכִים Nuncios, *Gen.*32.3. Conſtructum, מַלְאֲכֵי Angeli Dei, *Geneſ.*32.1. *Aff.* מַלְאָכָיו Nunciorum ſuorum, 2 *Par.*36.15. מַלְאָכֵכֵה Nunciorum tuorum, *Nah.*2.13. [pro מַלְאָכַיִךְ, ubi ה paragog. eſt] cum Tzere loco Kametz. *Chald.* מַלְאֲכֵהּ *Angelum ſuum, Dan.*3.28.

מַלְאָכוּת f. *Legatio:* Conſtructum, בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה In legatione Domini, *Hag.*1.13.

מְלָאכָה f. *Opus, Functio, Artificium, Ars.* Kimchi vult, ſic

eſſe

לְבָנָה f. *Luna*, *Jes.*24.23. ab Albedine sic dicta: Pallor enim ac rubedo accidentales ejus colores sunt.

לִבְנֶה m. *Populus alba*, arbor, *Gen.*30.37. *Hos.*4.13.

לְבֹנָה f. *Thus*, à Candore, *Cant.*4. 14.

לְבָנוֹן m. *Libanus mons*, à Thuris copia, ut quidam volunt. Præcipuè à cedris præstantissimis laudatus fuit, ex quibus propterea Salomon Templum ædificavit, quod inde vocatur *Libanus*, *Zach.*11.1. per metonymiam, quòd ex lignis montis Libani esset exstructum.

לְבֵנָה f. *Later*, ab albore dictus, quòd dum excoquitur igne, Albescit, *Gen.*11.3. Item, *Pavimentum*, *Pavimentatio lateritia*: *Construct.* לִבְנַת סַפִּיר Pavimentatio Sapphiri, *Exod.*24.10. id est, Pavimentatum Sapphiro, pro lateribus. Est sicut חֶשְׁכַת ab integro חֲשֵׁכָה Tenebræ. *Plurale*, לְבֵנִים Lateres, *Genes.*11,32. *Aff.* מִלִּבְנֵיכֶם De lateribus vestris, *Exod.*5.19.

לָבַן *Lateres formare*, quasi laterificare dicas: *Futur.* נִלְבְּנָה Laterificemus, Formemus lateres, *Gen.* 11. 3. *Et Infinit.* לִלְבֹּן Ad formandum lateres, *Exod.*5.7.

מַלְבֵּן m. *Fornax latereria*, *Nah.*3.14. וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בַּמַּלְכֵּן Et traduxit eos per fornacem laterariam, id est, Combussit eos in loco ubi lateres uruntur, 2 *Sam.* 12. 31. & scriptum est cum Caph, sed juxta Masorethas legendum per Beth בַּמַּלְבֵּן: Aut, ut Kimchi præter præcedentem explicationem notat; Traduxit eos per Molecum, id est, Locum Moleci Dei Ammonitarum, in quo liberos traducebant per ignem, & comburebant eos. Sic idem sunt מֹלֶךְ, מַלְכֵּן, מִלְכּוֹם.

לָבַשׁ *Vestivit se*, *Induit*. *Præterit.* וְלָבַשׁ בְּגָדִים Et induet vestes alias, *Levit.* 6. *v.* 11. *Et in Tzere*, לָבֵשׁ *Psal.*93.1. *Chald. Futur.* תִּלְבַּשׁ *Indues vel Induêris*, *Dan.*5. *v.* 16. יִלְבַּשׁ *Induetur*, *Dan.* 5. 7. *Pyh. Particip.* מְלֻבָּשִׁים Induti, 1 *Reg.* 22. 10. *Hiph.* הִלְבִּישׁ *Induere fecit*, *Induit*, *Vestivit alium*: *Præter.* וְהִלְבַּשְׁתָּ Et indues eos, *Ex.*28.41.

Chald.

לִבָּה f. *Idem*: *Aff.* לִבָּתֵךְ Animus tuus, *Ezech.*16.30. *Plural.* לִבּוֹת Corda, *Psal.* 7. 10. *Aff.* לִבֹּתָם Corda eorum, *Jes.*44.18. בְּלִבּוֹתָם In animis suis, *Psal.* 125. 4. בְּלַבַּת Vide infrà in לָהַב. Nam si hinc esset, dici debuisset, בְּלִבַּת cum Chirek sub Lamed, ut notat Aben Esra, *Exod.* 3. 2.

לְבִבוֹת f. p. *Mattyæ, Lagana, Placentæ suaves & gratæ*, quasi Cordialia, aut Cordis refectoria dicas, 2 *Sam.*13. *vers.* 6.

נִלְבַּב *Niph. Cordatus fieri*: *Futurum*, יִלָּבֵב Cordatus fiat, *Job.* 11. 12. *Pih. Præterirum*, לִבַּבְתִּנִי *Rapuisti animum meum*, juxta Aben Esram, *Cant.*4.9. R. Salomon, *Traxisti animum meum ad te*, q. d. Incordiasti me. Talmudici prisci, *Copulasti cor meum cum tuo*: unde & לִבּוּבִין *Copulati*, scilicet *Copulis*, quibus duo animalium pedes copulantur, ut conjunctim eant, Cod. Schabbath *cap.*5. *fol.*53. Syrè ex prima significatione לַבַּבוּ Animum addite, 1. ad *Thessal.*5.14. אֶתְלַבַּבוּ Bono animo estote, *Mat.* 14.27. Futurum ex alia significatione וַתְּלַבֵּב *Et placentet*, placentas aut mattyas paret, 2 *Sam.*13.6. & sic *v.* 8.

* לבר Vide in Rad. ברר.

לבט *Niph.* נִלְבַּט *Conturbari, Conturbare se*: *Fut.* [bis] יִלָּבֵט Conturbabitur, *Prov.* 10. 10. Aben Esra, *Corruet*, Pœnas dabit: Quidam. *Vapulabit.* [Et *Hos.*4.14.]

לבן *Hiph.* הִלְבִּין *Albuit, Albus evasit, Dealbavit*: *Præt.* הִלְבִּינוּ Albi evaserunt, *Joel.*1.7. *Fut.* אַלְבִּין Albescam, *Psal.*51.9. Et transitivè, *Infin.* [cum defectu ה charact.] וְלַלְבֵּן Et ad dealbandum, *Dan.* 11. 35. *Hithp. Futur.* וְיִתְלַבְּנוּ Et dealbabuntur, *Dan.*12.10.

לָבָן m. *Albus*: Et interdum substantivè, *Album, Albor*, *Gen.*30.35. *Construct. irregulare in Sægol*, וּלְבֶן־שִׁנַּיִם Et albus dentibus, *Gen.*49.12. *Plural.* סוּסִים לְבָנִים Equi albi, *Zach.* 6. 3. *Fœmin.* לְבָנָה Alba, *Levit.*13.24. *Plur.* פְּצָלוֹת לְבָנוֹת Decorticata alba, *Gen.*30.27. Et substantivè.

לבנה

להג m. *Lectio, Studium:* [Extat ſemel] לַהַג הַרְבֵּה Lectio multa, fatigatio carnis eſt, *Eccl.* 12. 12.

להה *Inſanire, Furere:* [Semel] Futurum per apocopam, וַתֵּלַהּ Et furebat, *Gen.* 47. 13. ubi Pathach loco Sægol propter ultimam gutturalem, quæ ob id cum Mappik eſt, vide ſimile in פָּהָה. Chaldæus reddit וְאִשְׁתַּלְהִי Et laborabat, feſſa, languida erat, quaſi cum לאה conveniens. *Hithp.* [Semel] Participium ex geminatis duabus literis, כְּמִתְלַהְלֵהַּ Sicut inſaniens, *Pro.* 26. 18.

להט *Ardere, Flammare:* Participium, אֵשׁ לֹהֵט Ignem flammantem, *Pſal.* 104. 4. *Plur.* לֹהֲטִים Flammantes, Incendiarii, qui aliorum animos mendaciis & calumniis inflammant & irritant, *Pſal.* 57. 5. *Pih.* לִהֵט Inflammavit, Accendit, Incendit: *Præterit.* וְלִהַט אֹתָם Et inflammabit eos, *Malach.* 4. 1. [*al.* 3. 19.] לִהֲטָה Inflammavit, *Joel.* 1. 19. Futurum, תְּלַהֵט לֶהָבָה Accendit flamma, *Pſal.* 83. 15.

לַהַט m. *Flamma, Lamina flammans, Geneſ.* 3. 24. *Plural.* בְּלַהֲטֵיהֶם vide in לוט.

להם *Hithp.* הִתְלַהֵם *Blandiri:* vel juxta quoſdam, *Contundi, Conteri,* per metatheſin cum הלם conveniens. [Legitur bis in] *Particip.* כְּמִתְלַהֲמִים *Sicut blandientium, Prov.* 18. 8. & 26. 22. Vel, Quaſi *contuſorum,* eorum ſcil. qui oſtendunt ſe percuſſos & fractos, ut alios ad commiſerationem commoveant.

להן *Chald.* Quamobrem, Itaque, *Dan.* 2. 6. 9. Niſi, Præterquam, *Dan.* 6. 6.

להק לַהֲקָה f. *Congregatio, Cœtus:* [Extat ſemel in] Conſtruct. אֶת־לַהֲקַת הַנְּבִיאִים Cœtum Prophetarum, 1 *Samuel.* 19. *verſ.* 20. per metatheſin pro קְהִלָּה.

לו *Utinam, Gen.* 17. 18. *Quæſo, Geneſ.* 23. 13. *Fortaſſis, Gen.* 50. 15. *Si, Jud.* 8. 19. Et cum א paragog. לוּא *Utinam,*

Chald. וְהַלְבִּישׁוּ לְדָנִיֵּאל *Et induerunt Danielem, Dan.* 5.29.

לְבוּשׁ m. *Indumentum, Vestimentum, Vestis : Esth.*6.8. *Aff.* לְבוּשׁוֹ Indumentum suum, *Genes.* 49. 11. *Plural. Constr.* לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת Indutis hyacinthino, *Ezech.* 23. 6. *Affix.* בִּלְבֻשֵׁיהֶם Vestimentis suis, *Thren.* 4. 14. *Chald.* לְבוּשֵׁהּ *Vestimentum ejus, Dan.* 7. 9. לְבוּשֵׁיהוֹן *Vestimentis suis, Dan.*3.21. Rabbini etiam fæminino utuntur לְבוּשָׁה, unde Talmudici : לְבוּשָׁה dicitur quasi לא בושה *Non pudor :* vestiendo enim & tegendo facit, ut hominem nuditatis suæ non pudeat, Scabbath, *fol.*77.2.

מַלְבּוּשׁ m. idem, *Job.*27.16. *Affix.* וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשׁ Et vestimentum tuum fuit xylinum, sive byssinum, *Ezec.*16.13. Plurale, מַלְבּוּשַׁי Vestes meas, *Jes.* 63. 3. וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם Et vestitum eorum, 1 *Reg.*10.5.

תִּלְבֹּשֶׁת f. *Vestitus, Jes.* 59. 17.

* לגם אַלְגּוּם, vide in litera א.

לַהַב m. *Flamma :* metaphoricè *Gladius, Mucro, Acies, Lamina flammans :* וְלַהַב חֶרֶב Et flammam gladii, *Nah.* 3. 3. אַחַר הַלַּהַב Post mucronem, *Jud.* 3. 22. *Plur.* לְהָבִים Flammæ, *Jes.* 13. 8. Constructum, בְּלַהֲבֵי אֵשׁ In flammis igneis, *Jes.*66.15.

לַהֶבֶת, לֶהָבָה f. idem, *Jesa.* 4. 5. *Ezech.* 20. 47. posterior hæc in Regimine usurpatur : ut, לַהֶבֶת חֲנִיתוֹ Lamini hastæ ejus, 1 *Sam.*17.7. Hinc contractum בְּלַבַּת אֵשׁ In flamma ignis, *Exod.* 3.2. pro בְּלַהֶבֶת vel לַהֶבֶת : *Plural.* לֶהָבוֹת *Psal.* 105.32. *Construct.* לַהֲבוֹת אֵשׁ In flammas ignis, *Psal.*29.7.

שַׁלְהֶבֶת f. idem, *Ezech.*20.47. [& *Job.*15.30.] Prosthesin literæ ש habet ex usu Chaldæis frequenti, quibus שַׁלְהוֹבִיתָא *Flamma.* Hinc compositum שַׁלְהֶבֶתְיָהּ Flamma Dei, *Cant.* 8. 6. id est, maxima & vehementissima. Masorethæ notant, juxta Ben Ascher, vocem esse unicam: Aben Esra mavult esse duas, & יָהּ nomen divinum, subjunctum esse, ut אֵל & אֱלֹהִים etiam aliis vocibus simili sensu subjungi solent.

לוז *Decessit. Recessit*: Futurum, יָלֻזוּ Decedant, *Prov.* 3. *v.* 21. *Niph. Particip.* נָלוֹז *Perversus*, qui à recto Recessit, *Prov.* 3.32. Constructum, וּנְלוֹז דְּרָכָיו Et perversus viis suis, *Prov.* 14.2. *Plur.* וּנְלוֹזִים Perversi verò, *Prov.* 2. *v.* 15. *Hiph. Futur.* יַלִּיזוּ Recedere faciant, *Prov.* 4.21. ubi euphoniæ causâ [(י) resolvitur in (ַ) & Dagesch,] pro יָלִיזוּ.

לוּז m. *Corylus*, [Semel] *Gen.* 30.37.

לָזוּת f. *Pravitas*, *Prov.* 4.24. habet formam quasi à לזה.

לוּחַ m. *Tabula*: כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ Scribe eas in tabula cordis tui, *Prov.* 3. 3. *Plural.* לוּחֹת Tabulæ, *Deut.* 9.9. Duale, כָּל־לֻחֹתָיִם Omnia tabulata, utriusque scilicet lateris, atque adeò quasi gemina tabulata, *Ezech.* 27.5.

לֵחַ Vide infrà in לחח.

לוט *Abscondit, Operuit, Involvit, Obvolvit*: quomodo convenit ei לָאַט. *Particip.* הַלּוֹט הַלּוֹט Operimenti istius obducti, *Jes.* 25.7. [prius est nomen, posterius Pahul kal,] cum Cholem pro הַלּוּט: *Fœm.* לוּטָה Involutus 1 *Sam.* 21.9. *Hiph. Futur.* וַיָּלֶט Et obvolvit, 1 *Reg.* 19.13.

לָט m. *Absconsio*: assumto ב adverbiascit, בַּלָּט *Abscondite*, *Clâm*, *Ruth.* 3.7. & cum Epenthesi בַּלָּאט Clâm, Sensim, *Jud.* 4.21. Plurale, לָטִים *Incantationes*, quòd Occultæ sint & occultè fiant, aut fascino oculi spectantium obvolvantur & operiantur, ut veram rerum speciem non videant. *Affix.* בְּלָטֵיהֶם Incantationibus suis, *Exod.* 8.3. בְּלַהֲטֵיהֶם Incantationibus suis, *Exod.* 7, 11. (ubi vide Ab. Esram) pro בְּלָאטֵיהֶם. Apud priscos Hebræorum sapientes legitur: בְּלָטֵיהֶם *Id opus est dæmonum*: בְּלַהֲטֵיהֶם *est opus præstigiatorum*, Cod. Sanhedrin, *cap.* 7. *fol.* 67.

לֹט m. *Mastiche*, *Stacte*, *Ledanum*, *Gen.* 37. 25. Variant interpretes.

לוּל m. *Cochlea*: *Plur.* לוּלִים Cochleæ, Gradus cochleares,

nam, *Jesa.* [63.19, *al.*64. 1.] וְלֹא *Etiamsi*, 2 *Sam.*18.12. *Et compositum*, לוּלֵא *Nisi*, *Gen.*43. 10. ubi Masorethæ notant, reperiri sic quater: vel לוּלֵי, *Gen.*31.42. quasi ex לוּ & לֹא.

לֹג m. *Sextarius*, *Levit.* 14. 12. Mensura liquidorum minima, vigesima quarta pars Seæ sive Sati, sex ova continens, scribit Kimchi in lib. Rad.

לוה *Mutuatus est*, *Mutuo accepit*: Item *Adhæsit*: *Præt.* לָוִינוּ Mutuamur, *Neh.*5.4. *Particip.* לֹוֶה *Mutuo accipit*, *Psal.*37.21. *Futur.* יִלְוֶנּוּ Adhæret, Adjacet ei, *Eccles.*8.14. *Niph.* נִלְוָה *Adhæsit*, *Adjunxit se*, *Adjunctus fuit*: וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם Et adjungent se ipsis multi, *Dan.* 11. 34. *Hiph.* הִלְוָה *Mutuavit*, *Mutuo dedit*: *Præt.* וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים Et mutuabis gentibus multis, *Deut.*28.12. *Particip.* מַלְוֶה Mutuo dans, *Psal.*112.5. *Futur.* תַּלְוֶנּוּ Mutuabis ei; יַלְוְךָ Mutuabit tibi, *Deut.*28.44.

לִוְיָה f. *Adjunctio*, *Adjectio*: *Construct.* לִוְיַת חֵן Additamentum gratiæ, *Prov.*1.9.

לִוְיָתָן m. *Balæna*, *Leviathan* Vulgò, *Job.* 3. 8. & 40. 20. *Psal.*74.14. *Jesa.*27.1. *Psal.* 104. 26. *Jobi* 3. R. Levi exponit per אֶבְלָם *Luctum suum*, ut Nun sit affixum pro Mem. Eâ significatione apud Rabbinos legitur, אשה לא תעורר לויתה במועד: Mulier non excitet luctum suum in festo. Sic Aben Esra, & quidam ex nostris.

לֹיוֹת f. *Adjectiones*, 1 *Reg.*7.29. Kimchi scribit י esse loco mediæ radicalis ו.

לֵוִי *Levi*, filius tertius Patriarchæ Jacobi ex Lea uxore, quasi Adhæsionis vel Conjunctionis filius dictus, quia sperabat Lea, maritum Jacobum Conjunctiorem futurum, & arctiori amoris vinculo adhæsurum ipsi, *Gen.*29. *v.* 34. Interdum gentile est, *Levita*, *Exod.*4.14. Levitæ, autem dicebantur, quòd Aharoni & filiis ipsius in ministerio sancto Adjuncti essent ad ministrandum illis: *Plur.* לְוִיִּם Levitæ, *Deut.*17.9. *Chald.* וְלֵוָיֵא *Et Levitæ*, *Esr.* 6. *vers.* 16.

לוז

glutit, *Prov.*20.25. & est sicut יָלֶן in Fut. Hiph. præcedentis radicis, aut Pathach est ex crasi, pro יַבְלַע.

לוֹעַ m. *Gula, Fauces*; בְּלֹעֶךָ In fauces tuas, *Prov.*23.2.

לוּץ *Illudere, Deridere, Ludificare. Præter.* לַצְתָּ Si deriseris, *Prov.* 9. 12. *Hiph. Præter.* הֱלִיצוּנִי Derident me, *Psal.*119.51. *Futur.* יָלִיץ Deridet, *Prov.* 3. 34. אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם Stultorum quisque deridet reatum, *Pr.*14.9. id est, Ornatis verbis oratorum more tegit & excusat delictum suum, aptè fucat & palliat, ut vulgò dicitur, quomodo Verbum hoc propriè significare vult Kimchi in libro Radicum, & inde demum *Deridendi & Ludificandi* fluere significatum. Alii aliter exponunt. *Partic.* מֵלִיץ Vide inter Nomina. *Hithp. Futur.* תִּתְלוֹצָצוּ Derideatis, Ludificemini, *Jesa.*28.22.

לֵץ m. *Derisor*, *Prov.*9.7. *Plural.* בְּמוֹשַׁב לֵצִים In sede derisorum, *Psal.* 1.1. לַלֵּצִים Derisoribus, *Prov.* 19.29.

לוֹצֵץ m. *Idem*: *Plurale*, אֶת לֹצְצִים Cum derisoribus, *Hos.*7.5.

לָצוֹן m. *Derisio*, *Prov.*1.22. & 29. 8. *Jesa.*28.14.

מֵלִיץ m. *Derisor*: Item, *Interpres, Orator*, *Genes.* 42. 23. *Plur. Constr.* בִּמְלִיצֵי שָׂרֵי בָבֶל Cum oratoribus principum Babel, 2 *Par.*32.31. *Aff.* וּמְלִיצֶיךָ Et oratores tui, *Jes.*43.27. מְלִיצַי Derisores mei, *Job.*16.20.

מְלִיצָה f. *Interpretatio*, *Prov.* 1.6.

לוּשׁ *Depsere*: *Partic. fœmin.* וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת Et mulieres depsunt, *Jer.* 7. 18. *Infinit.* מִלּוּשׁ A depsendo, Ex quo subacta est vel subegit, scil. pistor massam, *Hos.* 7. v. 4. *Imper.* לוּשִׁי Depse, *Gen.* 18. 16. *Futur.* וַתָּלָשׁ Et depsit, 1 *Sam.*28.24.

לְוָת *Chald. Ad, Apud*; *Aff.* מִן לְוָתָךְ *De apud te, id est, A te*, *Esr.*4.12.

לָז c. *Ille, Illa, Iste, Ista*, sed semper cum præfixo ה, אֶל הַסֶּלַע הַלָּז In rupe ista, *Jud.* 6. 20. *Et cum* ה *in fine, quasi ex* זֶה & לוֹ *compositum*; הַלָּזֶה Ille, *Gen.* 24. *vers.* 65.

leares, 1 Reg. 6. 8. Et fœmininum cum epenthesi, לֻלָאֹת *Lofamenta, Laqueoli, Ligulæ, Exod.* 26. 4. *Constr.* לֻלְאוֹת תְּכֵלֶת Laqueoli hyacinthi, *vers.* 4.

לוּלֵא *Nisi*, Vide suprà in לו.

לוּן *Pernoctare, Divertere. Prætcr.* וְהוּא לָן Et ipse pernoctavit, *Gen.* 32. 21. לָנוּ Pernoctarunt, Diverterunt pernoctandi causâ, *Jesa.* 10. 29. וְנָלִן Et pernoctemus, *Jud.* 19. 13. per syncopam נ. *Fœmininum in Segol loco Kametz,* וְלָנָה Et pernoctabit, commorabitur, *Zach.* 5. 4. cui simile vide in זור: *Infinit.* לָלוּן Pernoctare, *Jud.* 19. *vers.* 10. *Hiph.* הֵלִין *Idem:* Item *Murmuravit. Præt.* הֲלִינֹתֶם Murmurastis, *Num.* 14. 29. *Partic.* מַלִּינִם Murmuratis, *Exod.* 16. 8. pro מַלִּינִים *Infin.* [cum defectu ה charact.] לָלִין Ad pernoctandum, *Gen.* 24. 23. *Futur.* וַיָּלֶן Et murmuravit, *Exod.* 17. 3. תָּלֵן Pernoctabit, pro תָּלִין, *Job.* 17. 2. *Et transitivum,* וַיַּלִּינוּ Et murmurare fecerunt, Ad murmurandum incitarunt, *Num.* 14. 36. ubi vocalis longa in brevem & Dagesch resoluta est euphoniæ causâ: Simile vide in סות. *Niph. Futur.* וַיִּלֹּנוּ Et murmurarunt *Exod.* 15. 24. *Hithp. Futur.* יִתְלוֹנָן Pernoctabit, *Psal.* 91. 1.

לָן m. *Pernox, Pernoctans: Plural.* לָנִים Pernoctes estis, *Nehem.* 13. 21. & est sicut כּוּן à כָּנִים.

מָלוֹן m. *Diversorium, Hospitium, Jes.* 10. 29. *Constr.* מְלוֹן אֹרְחִים Diversorium viatorum, *Jer.* 9. 2.

מְלוּנָה f. *Tegillum, Tuguriolum, Jesa.* 1. 8. כִּמְלוּנָה Ut tegillum, *Jesa.* 24. 20.

תְּלוּנָּה f. *Murmuratio: Plurale cum Dagesch,* תְּלוּנּוֹת Murmurationes, *Exod.* 16. 12. *Aff.* תְּלוּנֹּתָם Murmurationes ipsorum, *Num.* 17. 10.

לוּעַ *Absorberi, Deglutiri: Præter.* לָעוּ Deglutiuntur, *Job.* 6. 3. וְלָעוּ Et absorbebunt, *Obad. vers.* 16. *Pih. Fut. anomalum, ex geminato & transposito* ע, יְעַלְעוּ Sorbent, *Job.* 39. 33. pro יְלוֹעֲעוּ *Hiph. Futur.* יָלַע Quum deglutit,

למד *Didicit: Præter.* ולא למדתי חכמה Neque didici sapientiam, *Prov.* 30. 3. *Pih.* לִמַּד *Discere fecit, Docuit, Eccles.* 12. 9. לִמַּדְתַּנִי Docuisti me, *Psal.* 71. 17. *Pyh. Præterit.* לֻמָּד Edoctus, Assuetus, *Jerem.* 31. 18. in Kametz propter pausam, quamvis etiam Participium præsens esse possit. *Part. Præt. Const.* מְלֻמְּדֵי־שִׁיר Docti musices, 1 *Paral.* 25. 7. *fœm.* מְלֻמָּדָה Edocta, *Jes.* 29. 13.

לִמּוּד vel לִמֻּד m. *Eruditus, Doctus, Assuetus*, *Jer.* 2. 24. *Plur.* לְשׁוֹן לִמּוּדִים Linguam eruditorum, *Jesa.* 50. *vers.* 4. *Constr.* לִמּוּדֵי יְהוָה Edocti à Domino, *Jesa.* 54. *vers.* 13. *Aff.* בְּלִמֻּדָי Inter peritos meos, id est, qui à me edocti sunt, hoc est, discipulos meos, *Jes.* 8. *vers.* 16.

לָמוּד m. *Peritus: Plural. Constr.* וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה Periti belli, 1 *Par.* 5. 18.

* כִּלְמַד *Kilmad*, Medorum provincia, vel Kilmadæus, *populus*, Ezech. 27. 23. Quibusdam est appellativum constructum, *Quasi edoctus, & assuetus*, scil. mercari tecum, ut Kimchi monet in Commentariis, à למד.

מַלְמַד m. *Stimulus*, sic dictus, quòd boves Doceat arare: *Constr.* בְּמַלְמַד הַבָּקָר Cum stimulo bovis, *Jud.* 3. 31.

תַּלְמִיד m. *Discipulus*, discens ab alio, 1 *Par.* 25. 8.

* לְמַעַן Vide in עָנָה.

לעב *Hiph.* הִלְעִיב *Subsannavit.* [Semel in] *Partic.* מַלְעִבִים Subsannantes, 2 *Paral.* 36. 16.

לעג *Subsannavit, Irrisit.* Construitur cum Dativo & ב interdum. *Præt.* לָעֲגָה לָךְ Subsannat te, 2 *Reg.* 19. 21. *Particip.* לֹעֵג לִי Subsannat me, *Jer.* 30. 7. *Futur.* אֶלְעַג Subsannabo, *Proverb.* 1. 26. *Niph. Part. Construct.* נִלְעַג לָשׁוֹן Ridiculus linguâ, *Jesa.* 33. 19. id est, Barbarus, qui ignotis & non intelligentibus ridiculè loquitur. *Hiph. Partic.* וּמַלְעִגִים בָּם Et subsannabant eos, 2 *Paral.* 30. 10. *Fut.* וַיַּלְעֵג עַל־הַיְּהוּדִים Et subsannavit,

לְהָשִׁים m. p. *Amuleta, Jesa.* 3. 20. Ab. Esra scribit, esse characteres auro vel argento scriptos, formâ vel modo incantationis: Quidam, *Inaures.*

לטא לְטָאָה f. *Stellio,* reptile immundum. [Semel] *Lev.* 11.30. R. Salom. *Lacertam* interpretatur.

לטש *Acuit, Polivit; Metaphoricè, Erudivit: Particip.* לוֹטֵשׁ Acuentem, Acutè erudientem, *Gen.* 4. *v.* 22. *Infinit.* לִלְטוֹשׁ Ad poliendum, 1 *Sam.* 13. 20. *Futur.* יִלְטוֹשׁ Acuit, Vibrat, *Job.* 16.9. יִלְטוֹשׁ Acuet, *Psal.* 7. *v.* 13. *Pyh. Partic.* כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ Similis novaculæ acutæ, *Psal.* 52.4.

ליל m. *Nox:* כְּלֵיל Sicut noctem, *Jesa.*16.3. *Constr.* לֵיל שִׁמֻּרִים Nox observationum, *Exod.* 12. 42. quod tamen etiam absolutum esse videtur citra constructionem, בְּלֵיל In nocte, Noctu, *Jes.*15.1. *Cum* ה *paragogico,* לַיְלָה Nox, *Gen.*14.15. & manet masculinum; ut, בַּלַּיְלָה הוּא Nocte ipsa, *Gen.* 19.33. *Plural.* לֵילוֹת Noctes 1 *Sam.* 30. 12. *Chald.* לֵילְיָא Noctu, *Dan.*2.19. בֵּהּ בְּלֵילְיָא *In eadem nocte, Dan.*5.30.

לִילִית f. *Strix,* avis noctu volans, scribit Ab. Esr. *Jes.* 34. *v.* 14. *Lamia,* juxta quosdam.

ליש m. *Leo vetus:* [Legitur ter, *Job.*4.11. *Prov.* 30.30.] לָבִיא וָלַיִשׁ Immanis Leo, vetúsque leo, *Jesa.* 30. 6. Vide אַרְיֵה.

לכד *Cepit, Occupavit, Deprehendit: Futur. cum Aff.* יִלְכְּדֻנוֹ Capient ipsum, *Prov.* 5. 22. [pro יִלְכְּדוּהוּ, ubi ad יִלְכְּדוּ accedit ן parag. converso ו in (:) & affix. est pro הוּ. Vide simile in יִקָּבֵנוּ] *Niph.* נִלְכַּד *Captus, Deprehensus fuit; Partic.* הַנִּלְכָּד Qui deprehensus fuerit, *Jos.*7.15. *Futur.* יִלָּכֵד Capietur, *Jes.* 24. 18. *Hithp. Fut.* יִתְלַכָּדוּ Comprehendunt se, *Job.*41.8. Metaphoricè, יִתְלַכָּדוּ *Concrescunt, Congelantur, Job.*38.30.

לֶכֶד m. *Captura: Prov.*3.26.

מַלְכֹּדֶת fœm. *Decipula: Aff.* וּמַלְכֻּדְתּוֹ Et decipula ejus, *Job.* 18. 10.

Plural. לוקחי חטים Acceptrices tritici, 2 *Sam.* 4. 6. id est, Sicut emptores frumenti. *Niph. Præt.* נלקח Captus erit, Tolletur, *Ezech.*33.6. in Kametz propter pausam: נלקחה Capta est, 1 *Sam.*4. 17. *Infinit.* אל הלקח Propter capi, Eò quod capta esset, 1 *Sam.* 4. 21. ubi אל est pro על: ביום הלקחו Quo die tolleretur ipse, 1 *Sam.* 21. 6. *Futur.* אלקח Tollar, 2 *Reg.*2.9. ותלקח Ut assumeretur, *Esth.*2.8. *Pyh. Præt.* לקח Desumptus fuit, *Gen.*3. *v.* 23. לקחה זאת Sumpta est hæc, *Gen.* 2. 23. cum Kametz chatuph sub Koph præter normam, loco Scheva. *Partic.* לקח מאתך Quum tollor abs te, 2 *Regum.* 2. 10. *Hoph. Fut.* יקח נא מעט מים Sumatur nunc parum aquæ, *Gen.* 18.4. היקח An auferetur, *Jesa.*49.24. *Hithp. Partic.* ואש מתלקחת Et ignis intereeptus, Immixtus, *Ezech.* 1. 4.

לקח m. *Perceptio, Disciplina, Doctrina,* quæ accipitur & percipitur: לקח טוב Disciplinam bonam trado vobis, *Prov.*4.2. *Aff.* לקחי Doctrina mea, *Deut.*32.2.

מלקח m. *Faux, Captura*: *Num.* 31. 26. *Plur. cum Affix.* מדבק מלקוחי Adhæret faucibus meis, vel, Palato meo, ut Kimchi & R. Salomon volunt, *Psal.* 22.16.

מלקחים m. d. *Forcipes*, quasi acceptoria dicas, 1 *Reg.* 7. *v.* 49. Et cum Pathach, & *Affixo*, ומלקחיה Et forcipes ejus, *Exod.*25.38.

מקח m. *Acceptio, Sumptio*: *Constr.* ומקח שחד Aut sumptio muneris, 2 *Par.* 19. 7. Apud Rabbinos *Emptio*, ut supra in Verbo.

מקחות f. pl. *Merces*, res quæ emuntur & accipiuntur, *Nehem.* 10. 31.

לקט *Legit, Collegit*: *Præt.* לקטו לחם Collegerunt panem, *Exod.* 16. 22. *Inf.* ללקט Ad colligendum, *v.* 27. *Pih Præter.* את אשר לקטה Quod legerat, *Ruth.* 2. *v.* 18. *Partic.* כמלקט Ut qui legit, *Jesa.* 17. 5. *Pyh. Futur.* תלקטו Colligemini, *Jesa.* 27. 12. *Hithp. Futur.* ויתלקטו Et collegerunt se, *Jud.* 11. 3.

navit Judæos, *Neh*.4.1. תִּלְעַג Subſannabis, *Job*.21.3.
לַעַג m. *Subſannatio*, *Pſal*.79.4.
לָעֵג m. *Subſannator*, *Ridiculus*, *Irriſor*, *Sannio* : *Plur.Conſt*. לַעֲגֵי מָעוֹג Sanniones facetiæ, id eſt, faceti, *Pſal*. 35. 16.
בְּלַעֲגֵי שָׂפָה Cum ridiculis labio, *Jeſ*.28.11.

לעז לוֹעֵז m. *Barbarus*, Peregrini, vel exotici ſermonis : [Extat ſemel] מֵעַם לֹעֵז E populo barbaro vel peregrini ſermonis, *Pſ*.114.1. Sic ibi *Chald*. מֵעַמִּין בַּרְבְּרָאֵי Ex populis barbaris, nempe Ægyptiis inter quos Jacob de quo ibi ſermo, habitavit. Hinc Judæi Itali appellantur לוֹעֲזִים: & quando Galli, Itali vel Hiſpani Judæi aliquam vocem Hebræam in vernacula lingua exponere volunt, tum præmittunt, בְּלַעַז id eſt, *Vernaculè*, Sermone in hac terra uſitato. At Germaniæ Judæi ponunt abbreviate בלא id eſt, בְּלָשׁוֹן אַשְׁכְּנַז. *Linguâ Germanicâ*, quorum terram ab Askenas denominant, cujus mentio fit *Gen*. 10.3.

לעט *Hiph*. הִלְעִיט *Guſtavit* vel *Guſtandum dedit*. [Semel in] *Imper*. הַלְעִיטֵנִי Guſtare fine me, *Gen*.25.30.

לענ לַעֲנָה f. *Abſinthium*, *Jer*. 9. 15. לַלַּעֲנָה In abſinthium, *Amos*.5.7.

לפד לַפִּיד m. *Lampas*, *Fax*, *Tæda*, *Jud*. 15. 4. *Plur*. לַפִּידִים Tædæ, *Job*.41.10. *Conſtr*. כְּלַפִּידֵי אֵשׁ Similes tædis ignis, *Dan*. 10. 6.

לפת *Inclinavit*, juxta quoſdam : Vel juxta Targum, *Apprehendit*, *Complexus eſt* : *Futur*. וַיִּלְפֹּת Et complexus eſt, *Jud*. 16. 29. *Niph*. *Fut*. וַיִּלָּפֵת Inclinavit ſe, Huc illuc vertit ſe, ut Ab.Eſra vult, *Ruth*. 3. 8. יִלָּפְתוּ Inclinant vel avertunt ſe, *Job*. 6. 18. [Nec amplius extat.]

לקח *Cepit*, *Accepit*, *Abſtulit*, *Suſtulit*, *Sumpſit*, *Aſſumpſit*, *Deſumpſit* : *Præter*. אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח Primogenituræ jus meum abſtulit, *Gen*. 27.36. [Et abſque ל, קָח *tulit*, *Ezech*.17.5. קָחָם *tulit eos*. *Hoſ*. 11. 2.] *Part*. *Plural*.

ſtantiſſimus humor meus, *Pſal.*32.4. humor ſcil. calidus per quem homo vivit, Aben Eſra.

לשך לִשְׁכָּה f. *Cubiculum, Cella, Nehem.* 13. 5. *Conſtr.* לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים Cubiculum principum, *Jer.*35.4. *Plural.* לְשָׁכוֹת Cellæ, *Ezech.*40.17. *Conſtr.* לִשְׁכוֹת שָׁרִים Cubicula cantorum, *v.*44.

לשם לֶשֶׁם m. *Cyanus*, Lapis pretioſus cærulei coloris, *Ex.*28. 19. [& 39. 12.] Kimchi ex R. Jona *Topazium* eſſe ſcribit: *Chald.* קַנְכִּירֵי quem quidam *Lyncurium* interpretantur.

לשן לָשׁוֹן c. ſed fœm. ſæpius, *Lingua*: Metonymicè *Sermo*: & Metaphoricè ad varia transfertur: ut, *Lingua maris*, pro Sinu, *Joſ.*15.2. *Lingua auri*, pro lingula aurea, *Joſ.*7.21. *Lingua ignis*, pro Flamma extrema in ſpeciem linguæ ſe protendente, *Jeſ.* 5. 24. *Conſtr.* לְשׁוֹן יָם Linguam ſive ſinum maris, *Jeſa.* 11. 15. דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק Adhæret lingua lactentis, *Thr.* 4. 4. ubi maſc. eſt. *Sic cum Aff.* וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה Et lingua mea ſi eloquetur, *Job.*27.4. *Plur.* מֵרִיב לְשֹׁנוֹת A contentione linguarum, *Pſal.*31.21. *Aff.* לִלְשֹׁנֹתָם Secundum linguas ſuas, *Gen.*10.20. *Chald.* לִשָּׁן Lingua, *pro populo cujuſcunque linguæ aut ſermonis, Dan.*3.29. *Plural.* לִשָּׁנַיָּא *Lingua*, *v.*4. לושן *Pih. Detrahere, Calumniari. Partic.* מְלָשְׁנִי Lingua lædens, vel Detrahens, aut Calumnians, *Pſal.*101.5. cum paragogico, [& ו redundante.] *Hiph. Futur.* אַל־תַּלְשֵׁן Lingua offendas, Inſimules, Calúmnieris aut Deferas, *Pr.*30.10.

לתח [Semel] מֶלְתָּחָה f. *Veſtiarium*, 2 *Reg.* 10. 22. Targum הַמַּסְתְּרָא Arca.

לתך לֶתֶךְ m. *Semichomer* ſive *Semicorus*, menſura continens quinque ephas. [Legitur ſemel] *Hoſ.*3.2.

לתע *Niph.* נִלְתַּע *Commoli.* [Semel] *Præter.* cum defectu primæ radicalis, נִתָּעוּ Commoluntur, *Job.*4.10. מַלְתָּעוֹת f. p. *Molares-dentes*: *Conſtr.* מַלְתְּעוֹת *Pſal.*58.7. quod & literis tranſpoſitis dicitur מְתַלְּעוֹת *Joel.*1.6. unde *Aff.* מְתַלְּעֹתָיו Molares ejus, *Pr.*30.14

לֶקֶט m. *Collectio, Spicilegium, Lev,* 19. 9.
יַלְקוּט m. *Pera,* ſic dicta, quòd in eam res neceſſariæ Colligantur, 1 *Sam.* 17. 40.

לקק *Lambit, Linxit* : *Præter.* לָקְקוּ הַכְּלָבִים Linxerunt canes, 1 *Reg.* 21. 19. *Fut.* יָלֹקּוּ Lincturi ſunt, Ibidem : יָלֹק Lambet, *Jud.* 7. 5. *Pih. Part.* הַמְלַקְקִים Qui lamberant, *Jud.* 7. 6.

יֶלֶק *Bruchus*, Locuſtæ ſpecies : vel *Melolontha*, Scarabæi ſpecies, *Joel.* 1. 4. ſic dicta, quòd quaſi Lambendo viriditatem abſumat, ut Ab. Eſra notat.

לקש *Pih. Collegit*, ſed propriè ſeros fructus, unde & *Vindemiavit:* [Legitur ſemel in *Fut.*] וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ Et vineam improbi vindemiabunt, *Job.* 24. 6. q. d. Serotinabunt, Serò colligent. Vindemiæ autem Hebræis ſeræ dicuntur, quòd fiunt deſinente anno, nempe ante Septembrem, à quo annum civilem incipiunt.

לֶקֶשׁ m. *Fœnum-cordum*, gramen ſerotinum poſt primam ſectionem recreſcens, *Amos.* 7. 1.

מַלְקוֹשׁ m. *Pluvia ſerotina*, nempe menſis Maji, meſſem antecedens, eamque promovens; quaſi Collectionis pluvia, quòd facit ut colligatur meſſis : יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ Pluviam tempeſtivam & pluviam ſerotinam, *Deut.* 11. *verſ.* 14. Hinc inter plures rationes horum Nominum legitur apud Talmudicos : יוֹרֶה *eſt pluvia menſis Octobris, deſcendens lentè, non turbulenter, ſenſim erudiens terram, ad acceptum ſemen producendum, ſicut homo imbuit diſcipulum ſuum, doctrinam ipſi inſtillando :* מַלְקוֹשׁ *eſt pluvia menſis Maji, ſic dicta, quòd ſit* מַל קַשִׁין *Exſcindens ſegetes, eas ſcil. maturando ut demetantur : aut* מְמַלֵּא הַתְּבוּאָה בְּקַשֶּׁיהָ *Implens fruges exiſtentes adhuc in ſtipulis ſive calamis ſuis:* vult dicere, quòd ſpicas impleat ac perficiat, granaque turgida reddat: Codic. Taanith *c.* 1. *f.* 6.

לשד m. *Humor* : *Conſtr.* כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן Sicut ſapor humoris olei, *Numer.* 11. 8. *Aff.* לְשַׁדִּי Præ-

ſtantiſſimus

Jerem. 6. 30. *Niph. Partic.* כֶּסֶף נִמְאָס Argentum reprobum, *Jer.* 6. 30. & sic *Psal.* 55. 4. *Futur.* תִּמָּאֵס Spreta sis, *Jesa.* 54. 6. יִמָּאֲסוּ וְיִמָּאֵס, vide in מָסַס.

מאר *Hiph. Particip.* סִלּוֹן מַמְאִיר *Spinus dolorificus, vel Pungens, Ezech.* 28. 24. *Fœminin.* צָרַעַת מַמְאֶרֶת Lepra dolorifica vel pungens, *Levit.* 13. 5. Targum, מְחַסְּרָא Diminuens, erodens.

מְאֵרָה f. *Defectus, Diminutio, Penuria, Deut.* 28. 20. *Malach.* 3. 9. juxta R. Salomonem. Vide & in ארר.

מג A plerisque habetur proprium nomen vel cognomen Viri: Quidam verò putant idem esse quod *Castrorum metatio, Jer.* 39. 3.

מגד m. *Pretiosum, res pretiosa*: Generaliter notat, quidquid in re quapiam eximium & præstans est, *Deut.* 33. 14. & seqq. *Plural.* פְּרִי מְגָדִים Fructus rerum pretiosarum, *Cant.* 4. 13. *Aff.* מְגָדָיו Rerum pretiosarum suarum, *Cant.* 4. 16.

מִגְדָּנוֹת f. p. *Res pretiosæ*; sed de fructibus terræ tantùm dicitur, *Gen.* 24. 53. *Esr.* 1. 6. 2 *Par.* 32. 23. Elias vult Radicem esse גדן, ad Michlol, *fol.* 223.

מגל m. *Falx, Falcula, Jer.* 50. 16. [Itemque *Joel.* 3. 13.] Quidam ad גָּלַל reducunt, & à Rotunditate & Semicirculo sic dictam volunt: Quidam thema fingunt נגל.

מגן *Pih. Dedidit, Tradidit, Genes.* 14. 20. *Futur.* אֲמַגֶּנְךָ Dederem te, *Hos.* 11. 8. תְּמַגְּנֶךָּ Tradet tibi, *Pro.* 4. 9.

מְגִנָּה f. *Traditio*; juxta quosdam: *Constr.* מְגִנַּת לֵב Traditionem cordis, ut cor tradant, abjiciant & perdant, *Thren.* 3. 65. Vide de eo etiam in גנן.

מגר *Detrusit, Dejecit*: *Partic. Præt.* מְגוּרֵי אֶל־חֶרֶב Detrusi in gladios, *Ezech.* 21. 17. juxta quosdam: Alii, *Formidines gladii*, quasi à גּוּר. *Pih. Præt.* מִגַּרְתָּה Dejecisti, *Psalm.* 89. v. 45. *Futur. Chald.* יְמַגַּר *Dejiciet, Esra.* 6. 12.

מ

מואב *Moab*, Nomen proprium filii Lot, *Gen.* 19. 37. [q. מֵאָב *Ex parte.*] Inde, מוֹאָבִי m. *Moabita*, *Deut.* 23. 3. *Plural.* מוֹאָבִים Moabitæ, *Deuter.* 2. 11. *Fœmin.* מוֹאָבִיָּה Moabitis, *Ruth.* 4. 5. vel מוֹאָבִית 2 *Par.* 24. 26. *Plur.* מוֹאֲבִיּוֹת Moabitidæ, *Ruth.* 1. 4.

מאד *Valdè*, *Gen.* 1. 31. Geminatum, בִּמְאֹד מְאֹד *Vehementissimè*, 2 *Reg.* 10. 4. בִּמְאֹד מְאֹד Quàm plurimùm, *Exod.* 1. 7. עַד מְאֹד Usque valdè, Admodùm. Item Nominaliter, *Vires*; וּבְכָל מְאֹדוֹ Et totis viribus suis, 2 *Reg.* 23. 25. בְּכָל מְאֹדֶךָ Totis viribus suis, *Deut.* 6. 5.

מאה Cent. centum, *Gen.* 50. 22. *Constr.* וּמְאַת שָׁנָה Et centum annos, *Gen.* 5. 3. *Plur.* מֵאוֹת *Gen.* 5. 4. *Et cum* ה *redundante*, הַמֵּאָיוֹת *Centuriones*, 2 *Reg.* 11. 4. quasi הַמֵּאוֹת, sed Masorethæ absque י legendum docent. *Duale fœminin.* מָאתַיִם *Ducenti*, *Genes.* 32. 14. *Chald.* מְאָה *Centum*, *Dan.* 6. 2. *Duale* דִּכְרִין מָאתַיִן *Arietes ducentos*, *Esr.* 6. 17.

מאום מְאוּמָה *Aliquid*, *Quicquam*, *Deut.* 13. 17. Semel per *Apocopam*, מְאוּם *Quicquam*, *Job* 31. 7. quod juxta Masorethas legendum מוּם *Macula*.

מאן *Chald.* Vas. *Plural.* מָאנַיָּא *Vasa*, *Dan.* 5. 3. Et מָאנַיָּא *Esr.* 5. 14. In Targum scribitur etiam absque א.

מאן *Pih.* Renuit, *Exod.* 7. 14. *Infinit.* מָאֵן *Renuere*, מְאַנְתָּ Renuendo renuisti, *Exod.* 22. 17.] מָאֵן m. *Renuens*; Adjectivum loco Participii, *Exod.* 9. 2. Est autem forma, ut סָמֵךְ Festinans, שָׁבֵחַ Laudans. *Plurale alterius formæ*, הַמְּמָאֲנִים Qui renuunt, *Jer.* 13. 10. quasi *sing.* מְמָאֵן, forma אָרוֹם חָרָם.

מאס Sprevit, Rejecit, Reprobavit, Aspernatus, Aversatus est. Construitur cum Accusativo & Præposit. *Præteriti*, מְאָסָם יְהוָה Reprobat Dominus illos,

מַדּוּעַ Vide in ידע.

מָה מָה, מֶה *Quid, Quod, Quæ?* de re quærens; Vel adverbialiter, *Quàm*; Vel citra interrogationem, *Quid, Quî, Quomodo, Quicquid, Quidquam, Quidvis:* בַּמֶּה, בַּמָּה In quo, Quanam re? לָמָּה, לָמֶה Ad quid, Quare? לָמָּה זֶּה Quid ita? Quorsum ergo? לָמָה semper est milra, præterquam semel, *Job.* 7. 20. Sequente voce ab א vel ה incipiente, quater habet Dages: aliâs semper ante gutturales omnes sine Dagesch: *Compositum cum* ש: שַׁלָּמָה *Ut quid, Cur? Cantic.* 1. 7. כַּמָּה *Quot? Quamdiu?* כַּמֶּה *Tot, Aliquot, Zach.* 7. 3. עַד־כַּמֶּה Quoties tandem? 1 *Reg.* 22. 16. עַד מָה *Usquequò, Tantisper dum, Num.* 24. 23. עַל־מֶה, עַל־מָה Propter quid? Quamobrem? מַזֶּה *Quidnam? Exod.* 4. 2. compositum ex מָה & זֶה: Sic, מַלָּכֶם Quid vobis est? *Jesa.* 3. 15. ex מָה & לָכֶם: *Item,* מָהֵם Quid isti, *Ezec.* 8. 6. *Chald.* מָה *Quod, Dan.* 2. 22. *Quid, Dan.* 4. 33. עַל־מָה *Propter quid? Esr.* 7. 15. לְמָה *De eo, Esr.* 6. 8. כְּמָה *Quàm, Dan.* 3. 30. לְמָה *Quid? Esr.* 4. 22. *Et cum* א *loco* ה, לְמָא דִּי *De eo quod, Esr.* 6. 8.

מָהַהּ *Hithp.* ex prima geminata, הִתְמַהְמַהּ *Cunctari, Morari: Præt.* הִתְמַהְמָהְתִּי Cunctatus sum, *Ps.* 110. 60. *Particip.* מִתְמַהְמֵהַּ 2 *Sam.* 15. 28. *Infinitivus,* לְהִתְמַהְמֵהַּ Cunctari, *Exod.* 12. 39.

מָהַל *Miscuit:* [Semel duntaxat in] *Part.* מָהוּל בַּמָּיִם Mixtum est aquâ, *Jesa.* 1. 22. Kimchi explicat מְעֹרָב. Pater ejus adducit similem significationem ejus ex lingua Arabica אלמהל.

מָהַר *Dotavit, Dotem constituit: Præterit* מָהֲרוּ Dotant, *Psal.* 16. 4. *Infinit. cum Futuro,* מָהֹר יִמְהָרֶנָּה Dotando constituet dotem ipsi, *Exod.* 22. 16. *Pih.* מִהַר *Festinavit. Acceleravit:* 1 *Sam.* 4. 14. מִהַרְתָּ לִמְצֹא Festinasti invenire, *Gen.* 27. 20. *Niph.* נִמְהַר *Festinanter fieri, Præcipitari: Præter.* וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה Consilium retor-

מָדַד *Mensus, Dimensus, Emensus est, Mensuravit* : *Infinit.* לָמוֹד Ad mensurandum, *Zach.* 2. 6. *Futur.* תָּמוֹד Metieris, *Eze.* 45. 3. *Niph. Futur.* יִמַּד Mensurabitur, *Hos.* 1. 10. יִמַּדּוּ Mensurabuntur, *Je.* 31. 37. *Pih. Præter.* וּמִדַּד עָרֶב Et (cor meum) emetitur vesperam, *Job.* 7. 4. sic enim R. Levi & Aben Esra subaudiunt Nomen לִבִּי *Futur.* אֲמַדֵּד Metiar, *Ps.* 60. 8. וַיְמֹדֶד Et mensus est, *Hab.* 3. 6, *Hithp. Futur.* וַיִּתְמֹדֵד Et mensus est se, 1 *Reg.* 17. 21.

מַד m. *Mensura* : *Aff.* מִדָּהּ Mensura ejus, *Job.* 11. 9. *Plur.* מִדַּיִךְ Mensurarum tuarum, *Jerem.* 13. 25. Est etiam *Vestimentum, Vestis*, quasi corporis Mensuram vel Mensuratum dicas, & semper cum Affixis invenitur : מִדּוֹ Vestimento suo, *Levit.* 6. 3. כְּמַדּוֹ Sicut vestimento suo, *Psal.* 109. 18. *Plural.* מַדָּיו Vestibus suis, 1 *Sam.* 17. 38. *Et cum epenthesi* ו *loco literæ* ד *geminandæ* ; מַדְוֵיהֶם Vestes eorum, 2 *Sam.* 10. 4.

מִדָּה f. *Mensura, Dimensio, Exod.* 26. 2. אִישׁ מִדָּה Vir mensuræ, 1 *Par.* 20. 9. id est, Procerus. *Constr.* וּמִדַּת יָמַי Et mensuram dierum meorum, *Psal.* 39. 5. Item, *Tributum*, ex usu Chaldaico : לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ Pro tributo regis, *Nehem.* 5. 4. *Plural.* אַנְשֵׁי מִדּוֹת Viri mensurarum sunt, *Num.* 13. 33. id est, Proceræ staturæ : *Aff.* מִדּוֹתָיו Vestium ejus, *Psal.* 133. 2. *Et masc.* מְנָת מִדַּיִךְ Portio mensurarum tuarum, *Jerem.* 13. 25. *Chald.* מִדָּה *Tributum, quòd à facultatibus suis quisque regi vel magistratui dat, quasi Demensum dictum*: וּמִדָּה *Et tributum, Esr.* 4. 20. *Const.* מִדַּת *Esr.* 6. 8. *& Dagesch in* נ *resoluto, ut Chaldæis familiare*, מִנְדָּה *Esr.* 4. 13. *& sic* 7. 24. *Apud Talmudicos* : במדה שאדם מודד מודדין לו Quâ mensurâ homo mensus fuerit, remetiuntur ei: Sabbath. *f.* 100. 1. Confer, *Mat.* 7. 2.

מָדוֹן m. *Mensura* : 2 *Sam.* 21. 20. Aliam significationem vide in דון. Scribitur cum י & legitur per ו.

מְמַדִּים m. plur. *Mensuræ* : *Aff.* מְמַדֶּיהָ Mensuras ejus, *Job.* 38. 5.

מדן מְדִינָה *Provincia* : Vide in דין.

מוט *Motus, Dimotus fuit. Nutavit, Vacillavit: Declinavit: Præter.* מָטָה רַגְלִי Dimovetur pes meus, *Psal.* 94. 18. *Particip.* וּמָטִים Et declinantes, *Prov.* 24. 11. *Infin.* מוֹט *Movendo, Jesa.* 24. 20. *Niph. Præter.* בַּל נָמוֹטוּ Ne dimoveantur pedes mei, *Psal.* 17 5. *Futur.* בַּל־אֶמּוֹט Non dimovebor, *Psal.* 16.8. יִמּוֹטוּ Dimoventur. *Ps.* 82. *v.* 5. יִמִּיטוּ Demittantur, Admoveantur, *Psal.* 140. 11. significatione passivâ ex Hiphil desumpta. Scribitur cum ׳, sed legendum יִמּוֹטוּ. *Hiph. Futur* יָמִיטוּ עָלַי Admovent super me, *Psal.* 55.4. *Hithp. Præter.* הִתְמוֹטְטָה Commovebit se, *Jes.* 24 20.

מוט m. *Dimotio*, passivè, לַמּוֹט In dimotionem, ut dimoveatur, *Psalm.* 67. 9. item *Vectis, Palanga*, quâ aliquid de loco in locum Promovetur, *Num.* 4. 13. בַּמּוֹט Palangâ, *Num.* 13.24. item *Lorum jugi, jugum, Temo.* quasi Motionis instrumentum, unde cum *Aff.* מוֹטֵהוּ Jugum ejus, *Nah.* 1.13. *Fœmin.* מוֹטָה Jugum, *Jesa.* 58.9. *Jer.* 28.10. *Plural.* מוֹטֹת Juga, *Jer.* 28.13. Temones, *Lev.* 26. 13. בַּמֹּטוֹת Vectibus, 1 *Par.* 15.15.

מוך *Tenuem, Attenuatum esse fieri, Depauperari: Præter.* וּמָךְ אָחִיךָ Et attenuatus fuerit frater tuus, *Lev.* 25.47. *Futur.* כִּי־יָמוּךְ Cum facultatibus attenuatus fuerit, ibid. *v.* 25.

מול *Circumcidit*, & de præputio carnis vel cordis tantùm dicitur: *Præter.* אֹתָם מָל Eos circumcidit Jehosua, *Jos.* 5.7. *Niph* Infinitivus cum Futuro, הִמּוֹל יִמּוֹל Circumcidendo circumcidetur, *Genes.* 17. 13. *Imperat.* הִמֹּלוּ Circumcidimini. Circumcidite vos, *Jerem.* 4 4. *Pih.* מוֹלֵל *Succidere, Exscindere. Futur.* יְמוֹלֵל Succidet, scil. quispiam, pro, Succiditur, Impersonaliter, *Ps.* 90 6. *Hiph.* Futurum, אֲמִילַם Exscindam eos, *Psal.* 118.10. *Hithp.* Futurum, כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ Sint sicut præcisæ, id est, obtusæ scilicet sagittæ, ne penetrent, *Psalm.* 58 8. Sic R. Salomon vult esse ex significatione præcedentis

Bb יְמוֹלֵל

retortorum vel reluctantium præcipitatur, *Job.* 5. 13. id est, præceps adeóque temerarium fit. *Partic.* נִמְהָר Et festinam, præcipitem, *Hab.* 1. 6. *Plural.* נִמְהָרִים Præcipites, Inconsiderati, *Jesa.* 32. 4.

מָהִיר m. *Promptus, Festinus*: סֹפֵר מָהִיר Scriba promptus, *Psal.* 45. 2. *Constr.* מְהִיר צֶדֶק Promptus ad justitiam *Jesa.* 16. 5.

מֹהַר m. *Dos, Gen.* 34. 12.

מַהֵר *Festinus*: קָרוֹב וּמַהֵר מְאֹד Propinquus & festinus valdè, *Soph.* 1. 14. Et adverbialiter, *Citò, Celeriter, Festinanter, Deut.* 7. 22.

מְהֵרָה f. *Festinatio, Celeritas*: Semper autem adverbiascit, vel præfixa Præposit. בְּ; vel simpliciter: בִּמְהֵרָה יִנָּתֵק Citò rumpitur, *Eccl.* 4. 12. קַל מְהֵרָה Leviter citò, id est, velocissimè, *Joel.* 3. 4.

מוֹ Est interdum syllaba expletiva, assumens ante se literas serviles; ut, בְּמוֹ *In, Cum, Psal.* 11. 2. לְמוֹ *Ad, Job.* 39. 2. כְּמוֹ *Sicut, Job.* 12. 3. quod cum *Aff.* הֵן הֵם כֵּן כָּם retinet Scheva: aliàs sub Caph habet Kametz כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ Sicut ego, sicut tu, 1 *Reg.* 22. 4. Interdum est pro הֶם; unde, לָמוֹ, Eis, pro לָהֶם *Jesa.* 44. 15.

מוּג *Liquefactus, Solutus, Dissolutus fuit*: Et semel activè, וַתְּמוּגֵנוּ Et dissolvis nos, *Jesa.* 64. 7. *Niph.* נָמוֹג *Se dissolvere, Diffluere, Liquescere, Colliquescere,* & metaphoricè semper usurpatur: *Præter.* נָמֹגוּ Diffluent, *Exod.* 15. 15. *Particip.* נְמֹגִים Solvuntur, vel Soluti sunt, *Psal.* 75. 4. *Pih. Futur.* וַתְּמוֹגְגֵנִי Efficis ut diffluam, *Job.* 30. *v.* 22. תְּמֹגְגֶנָּה Dissolvis eam, *Psal.* 65. 11. *Hithp.* תִּתְמוֹגַג Dissolvat seipsam, *Psal.* 107. 26. תִּתְמוֹגַגְנָה Colliquescent, *Hamos.* 9. 13.

מוֹחַ m. *Medulla*: וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו Et medulla ossium ejus irrigua est, *Job.* 21. 24. *Cerebrum,* Rabb.

מֵחִים m. *Pinguia,* q. Medullata dicas, *Psal.* 66. 15. [& *Esr.* 5. 17.]

מְמֻחָיִם m. p. *Medullata, Jesa.* 25. 6.

מוש *Recessit, Discessit, Movit se, Amotus, Dimotus fuit*; & ita gaudet Præpositione מִן: Semel transitivè, *Amovit*, Item, *Palpavit, Contrectavit*, quod ab affini Verbo מָשַׁשׁ mutuatur. *Præter.* וּמַשְׁתִּי אֶת־עֲוֹן Et amoturus sum iniquitatem, *Zach.* 3.9. *Futur.* גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ Accede nunc & palpabo te, *Gen.* 27. 21. לֹא יָמוּשׁ Ne discedito liber legis hujus מִפִּיךָ ex ore tuo, *Josu.* 1.8. *Hiph. Imp.* וְהֵימִשֵׁנִי Fac ut palpem, *Jud.* 16.26. sic scribitur, sed legendum juxta Masorethas וַהֲמִישֵׁנִי: מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ E loco suo non recedet, *Jes.* 46.7.

מות *Mori, Emori: Præter.* הֲמֵת הַיֶּלֶד Num mortuus est puer iste? 2 *Sam.* 12.19. *Infinit. est cum Cholem & Schurek:* אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת Ego vado ad moriendum, *Gen.* 25 32. מוֹת תְּמֻתוּן Moriendo moriemini *Gen.* 3.4. *Futur.* וַיָּמָת לִבּוֹ Et emortuum est cor ejus in medio ejus, 1 *Sam.* 25.37. id est, Obstupuit. *Pih.* מוֹתֵת *Mori fecit, Morte affecit, Interemit, Occidit, Interfecit. Præter.* אָנֹכִי מֹתַתִּי Ego morte affeci, 2 *Sam.* 1.16. *Hiph. Præter.* וְהֵמִית אִישׁ Et interfecerit aliquem, *Exod.* 21.29. *Infin.* לַהֲמִיתוֹ Ad morte afficere, Ad interficiendum eum, *Prov.* 19.18. Vide de eo etiam in הָמָה in fine Radicis: *Hoph. Præterit.* וְלֹא הוּמָת Et non fuit affectus morte, 2 *Reg.* 11.2. *Particip.* מָחָר אַתָּה מוּמָת Cras tu morte afficieris, 1 *Sam.* 19. 11. *Plural.* הַמְּמוֹתִתִים Qui morte afficiebantur, 2 *Reg.* 11.2. scriptum cum ו transposito, & legendum juxta Masorethas הַמּוּמָתִים. *Futur.* מוֹת יוּמָת Morte occidatur, *Levit.* 20.9. ubi R. Salomon notat, quando sic absolutè dicitur, intelligi Strangulationem. R. Levi, & alii, ad hanc locutionem scribunt: Ubicunque dicitur, *Morte occidatur*, vult dicere, *Per manus domus judicii* (per Magistratum.) Quando autem dicitur *Morietur*, vult dicere, *Per manus Dei.* Cum autem non exprimitur, quâ morte mori debent, intelligitur Mors levissima, quæ est strangulatio,

ימולל, & Targum reddit quoque מתנזרין Succisa, Vide & in מלל.

מולה f. *Circumcisio*: (Rabbini מילה dicunt) *Plural.* למולת Propter circumcisiones, *Exod.* 4. 26.

מול מול *Coram, Contra, Erga, E regione, Versus*: אל־מול פני האהל E regione faciei tentorii, *Exod.* 26.9. אל־מול אחר Versus alium, 1 *Sam.* 17. 30. ממול E regione, *Exod.* 28.27. *Aff.* ממלי Et regione mei, *Num.* 22 5. מול סוף E regione Suph, *Deut.* 1. 1. Cum Epenthesi למואל Ex adverso, *Neh.* 12. 38.

מום m. μῶμος *Vitium, Macula, Labes*: ומום אין בך Ex vitium nullum est in te, *Cant.* 4.7. Bis est cum Epenthesi מאום *Job.* 31.7. *Dan.* 1.4. *Aff.* מומו Macula ejus est, *Prov.* 9. 7. id est, maculam sibi conflat; vitio ipsi est.

מון תמונה f. *Imago. Similitudo*, *Exod.* 20 4. Constructum, ותמונת יהוה Et similitudinem Domini, *Num.* 12.8. *Aff.* תמונתך Similitudine tua, *Psal.* 17.15

מוץ m. *Gluma*: כמוץ עבר Sicut gluma transiens, *Jes.* 29. *v.* 5. כמוץ, *Psal.* 1.4.

מוק *Hiph.* המיק *Tabificum esse, Contabescere. Futur.* ימיקו Contabescunt, *Psal.* 73. 8. Convenit cum מקק.

מור *Hiph.* המיר *Mutare, Commutare, Permutare. Præter.* המיר כבודו Mutavit gloriam suam, *Jer.* 2. 11. *Infin.* בהמיר ארץ Si commutaret terra, sc. locum suum, *Ps.* 46. 3. *Niph.* וריחו לא נמר Et odor ejus non est mutatus, *Jer.* 48.11. quod habet formam à מרר.

תמורה f. *Commutatio, Permutatio*: *Aff.* ותמורתו Et permutatio ejus, *Lev.* 27.33.

מור m, *Myrrha*: מקטרת מר Suffumigata myrrhâ, *Cantic.* 3. 6. צרור המר Fasciculus myrrhæ, *Cant.* 1. 13 שמן המר Oleo myrrhino, *Esth.* 2.12. *Aff.* מורי Myrrham meam, *Cantic.* 5.1.

alienus à legitima familia. Vide eundem *Zac.* 9. 6. *Apud Talmud.* מַמְזֵר dicitur quaſi מוּם זָר *Macula aliena*, ortus & ſanguinis alieni nota: Jebhammoth *fol.* 76. 2.

מַמְזֵרוֹת Nomen plur. vide in נָזַר.

מחא *Percuſſit, Comploſit*: & dicitur de manuum comploſione tantùm. Eſt autem propriè Chaldaicum: nam Targum pro Hebræo הִכָּה *Percuſſit*, habet מְחָא. Eſt etiam metaphoricè, *Attingere, Pervenire, Tendere aliquò*: *Præt.* וּמָחָא עַל־כֶּתֶף Et attinget littus maris Kinnereth, *Num.* 34. 11. *Infinit.* יַעַן מַחְאֲךָ יָד Propter complodere te manum, Eò quòd complodis manum, *Ezech.* 25. 6. *Futur.* יִמְחֲאוּ כָף Complodant manu, *Pſal.* 98. 8. *Jeſ.* 55. 12. *Chald. Præter. fœm.* וּמְחָת *Et percuſſit*, *Dan.* 2. 34. *Particip.* מָחֵא *Percutiens*, *Dan.* 5. *v.* 19. *ut quibuſdam placet*: vide חָיָה. *Pah. Avertere, Cohibere, Inhibere. Fut.* דִּי יְמַחֵא בִידֵהּ *Qui cohibeat manum ejus*, *Dan.* 4. 32. Hæc ſignific. apud Rabbinos & Talmudicos frequens eſt. יִתְמְחֵא *Vide in ſeq. Rad.*

מחה *Delevit, Abſterſit*: *Præterit. & Futurum* וּמָחִיתִי Et abſtergam Jeruſalem, כַּאֲשֶׁר יִמְחֶה Sicut quis abſtergere ſolet gabatam, מָחָה abſtergit & invertit eam in os vel faciem ejus, 2 *Reg.* 21. 13. *Niph. Præt.* וְנִמְחוּ Et delebuntur, *Ezech.* 6. 6. *Fut.* יִמָּחֶה שְׁמוֹ Deleatur nomen ejus, *Deut.* 25. 6. *Per Apocop.* יִמַּח שְׁמָם Deleatur nomen eorum, *Pſal.* 109. 13. *Hiph. Infin.* לַמְחוֹת Ad delendum, *Prov.* 31. 3. pro לְהַמְחוֹת. *Futur.* אַל תֶּמַח Ne deleto, *Neh.* 13. 14. per apocopam: אַל תֶּמְחִי Ne deleas, *Jer.* 18. 23. pro תֶּמְחֶה [ubi (י) eſt loco ה, & puncta invertuntur.] *Chald. Futur.* יִתְמְחֵא עֲלוֹהִי *Deleatur, Aboleatur in eo*, *Eſr.* 6. 11.

מְחִי קָבָלוֹ *Helepolis, Aries*, machina bellica ad evertendos muros, *Ezech.* 26. 9. dicta, quaſi Percuſſio adverſi ſui. Kimchi *Arcum, Baliſtam*, interpretatur. Apud Talmudicos, מתקטלי בחיק קבל *Occiſi ſunt baliſtis*, Peſa-

מֵת m. *Mortuus :* eadem forma etiam Præterito Kal & ejus Parricipio præſenti competit : *Aff.* מֵתְךָ קְבֹר Mortuum tuum ſepelito, *Gen.* 23. 15. *Plur.* מֵתִים Mortui, 2 *Reg.* 19. 35. *Conſtr.* כְּמֵתֵי עוֹלָם Ut mortuos ſeculi, *Thren.* 3. 6.

מְתִים & מְתֵי vide in מתה.

מָוֶת m. *Mors : Cum* ה *paragog.* הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו Mors ſanctorum ejus, *Pſal.* 116. 15. *Conſtr.* מוֹת יְשָׁרִים Morte rectorum, *Num.* 23. 10. *Plur. Conſtr.* מוֹתֵי עֲרֵלִים Mortibus incircumciſorum, *Ezech.* 28. 10. *Aff.* בְּמוֹתָיו In mortes ſuas, *Jeſ.* 53. 9. *Chald.* לְמוֹת *Ad mortem*, *Eſr.* 7. 26.

מוּת m. *Mors :* יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת Ducturus eſt nos ad mortem uſque, *Pſal.* 49. 15. id eſt, עַד מוֹתֵנוּ Uſque ad mortem noſtram, uſque dum moriamur. Alii Hebræorum explicant, עוֹלָמִית *Perpetuò, In ſeculum :* Alii, *Juveniliter ; Sicut in juventute*, quaſi ab עֶלֶם *Adoleſcens*, derivatum. Et ſic Chaldæus בְּיוֹמֵי טַלְיוּתָנָא *In diebus pueritiæ noſtræ :* vide amplius in עָלַם.

מְמוֹתִים m. p. *Mortes : Conſtr.* מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים Mortibus ægritudinum: id eſt, ægerrimis, triſtiſſimis, *Jer.* 16. 14.

תְּמוּתָה f. *Occiſio, Mors :* בְּנֵי תְמוּתָה Filios occiſionis, id eſt, morti deſtinatos, *Pſal.* 79. 11.

מזג מֶזֶג m. *Mixtio :* potus infuſus & mixtus, *Cant.* 7. 2. [Alibi in S. non legitur, at] Verbum מָזַג *Miſcere, Diluere, Temperare*, Rabbinis & Chaldæis uſitatiſſimum.

מזה מָזֶה m. *Conſumptus, Exhauſtus :* [ſemel in] *Plur. Conſtr.* מְזֵי רָעָב Exhauſti, vel conſumpti fame, *Deut.* 32. 24.

מזח m. *Zona :* metonymicè, *Robur, Vires : Jeſ.* 23. 10. מֵזַח וּלְמֵזַח Et pro zona, *Pſal.* 109. 19.

מְזִיחַ m. *Idem, Job.* 12. 21. [Nec ampliùs extat.]

מזר מַמְזֵר m. *Spurius, Nothus*. *Deut.* 23. 2. Kimchi à זור deducit, & utrumque מ formativum facit, ut in מְמְגֻרוֹת à גור. Ita ſpurius dicitur quaſi Extraneus & alienus

מַטֶּה, מַטָּה Vide in נָטָה.

מטל מְטִיל m: *Vectis, Palus*: [Extat ſemel,] כִּמְטִיל Sicut vectis ferreus, *Job*.40.13.

מָטָר m. *Pluvia, Deuter.* 11.7. *Conſtr.* מְטַר־אַרְצְכֶם *Pluviam terræ veſtræ, Deut.* 11.14. *Plur. Conſtr.* מִטְרוֹת עֻזּוֹ Pluvia roboris ejus, *Job* 37.6.

נִמְטַר *Niph. Complui : Futurum,* תִּמָּטֵר Complutus fuit; *Amos.* 4.7. *Hiph.* הִמְטִיר *Depluit, Pluviam demiſit, Fecit aut ſivit ut plueret. Præter.* לֹא הִמְטִיר יְהוָה Non demiſerat pluviam Dominus, *Gen.*2.5. *Particip.* מַמְטִיר Pluviam demiſſurus ſum, *Gen.*7.4. *Infinit.* לְהַמְטִיר Pluviam demittendo, *Job* 38.26. מֵהַמְטִיר Ne pluviam demittant, *Jeſa.* 5.6. *Futur.* אַמְטִיר Pluviam demittam, *Amos.* 4.7.

מִי *Quis, Qui, Quæ :* Interrogativum perſonæ propriè, utroque generi & numero ſerviens, ſed latiùs etiam uſurpatur. Vide Theſaurum noſtrum Grammaticum, *lib.* 2. *cap.*6. *Reg.*3. מִי אַתָּה Qui es tu? *Gen.*27.32. מִי אַתְּ Quæ es tu? *Ruth.*3.9. מִי אֵלֶּה Qui ſunt iſti? *Gen.*33. *v.* 5. מִי שְׁמֶךָ Quis(es de)nomine tuo, ſeu, Quod eſt nomen tuū? *Jud.* 13.17. לְמִי אַתָּה Cujus es tu: לְמִי אֵלֶּה Cujus ſunt iſta? *Gen.* 32.18. Hinc בְּשֶׁלְּמִי Cujus causâ. Propter quem? *Jon.*1.7. ex ב & מִי & שֶׁל compoſitum.

מַיִם m *Aqua, Aquæ :* Forma numeri dualis videtur duplicem aquam notare, de qua *Gen.* 1.6,7. *Jungitur quoq; Verbo ſingularis numeri*, ut *Gen.*9.15. *Lev.* 11. *v.*38. *Num.* 19.20. & 24.7. & inde non ſequitur, מַיִם eſſe ſingulare, ſcribit Ab.Eſra, ad locum priorem. Sæpè enim verbum ſingulare cum Nomine plurali jungitur per ſynthesin. *Conſtr.* מֵי, *Gen.*3.7. *Et ſervato utroq; Mem,* מֵימֵי, *Exo.*7.19. *& ſic ſemper cum Affixis,* מֵימֶיךָ Aquas tuas, *Num.*20.19.

מִין m. *Species : Aff.* לְמִינוֹ Secundùm ſpeciem ſuam, *Gen.*1.11. לְמִינֵהוּ In ſpecies ſuas, *v.* 12.

chim, *f.* 111. 1. Glossa, חיק קבל, id est, ארק בליסטרא Arcubalista, idem quod מחי קבל.

מחץ *Percussit, Fregit, Vulneravit: Præteritum,* מָחַץ ראש Franget caput, *Psal.* 110. 6. *Imperat.* מְחַץ Frange lumbos, *Deut.* 33. 11. Item, *Intinxit, Immersit: Futur.* לְמַעַן תִּמְחַץ רַגְלְךָ Ut immergas pedem tuum, *Psal.* 68. 24. Sic Chaldæus, יְטַמְּשׁוּן Intingant. R. Salomon etiam sic exponit illud, חִצָּיו יִמְחַץ Sagittas suas intinges, scil. in sanguine inimicorum suorum, *Num.* 24. *vers.* 8.

מחק *Rasit, Erasit, Abrasit, Delevit, Abscidit.* Rabbinis tritissimum eodem sensu cum מָחָה. [Legitur semel] *Præter.* וּמָחֲקָה ראשו Et abrasit, abscidit caput ejus, *Jud.* 5. 26. Reperitur & in Targum, וְיִמְחוֹק, pro Hebræo מָחָה *Num.* 5. 23. [Vide infra Lexic. Rabbin.]

מחר m. *Cras:* Et synecdochicè pro quovis tempore postero, *Posthac, Imposterum,* ut *Ex.* 13. 14. לְמָחָר In crastinum, *Exod.* 8. 10.

מָחֳרָת f. *Idem, Num.* 11. 32. לַמָּחֳרָת Postero manè, *Jon.* 4. *v.* 7. מִמָּחֳרָת Postridie, *Levit.* 19. 6. *Et formâ constructâ,* לְמָחֳרַת הַיּוֹם Postridie ejus diei, 1 *Par.* 29. 21. מִמָּחֳרַת Idem, *Levit.* 23. 11. *Aff.* לְמָחֳרָתָם Postridie eorum, 1 *Sam.* 30. 17.

מְחִיר m. *Pretium,* 1 *Reg.* 21. 2. *Aff.* מְחִירָהּ Pretium ejus, *Job.* 28. 15. *Plural. cum Aff.* בִּמְחִירֵיהֶם Pretiis eorum, *Psal.* 44. 13.

מטא *Chald.* Advenit, Pervenit, Supervenit, Pertingit: *Præt. cum* ה, וְזִמְנָא מְטָה *Et tempus advenit, Dan.* 7. 22. מְטָא *Pervenerat, Dan.* 4. 25. וּמְטַת *Ut perveniret, Dan.* 4. 19. דִּי מְטָת *Quod superventurum est, Dan.* 4. 21. *Futur.* יִמְטֵא *Pertingit, Dan.* 4. 8.

ממט *Niph.* נָמוֹט *Dimoveri, Dilabi. Præter.* בַּל־נָמֹטּוּ Ne dimoveantur pedes mei, *Psal.* 17. 5. [In quibusdam Codicib. legitur absquè Dagesch, & tunc est ex מוט.]

מִמְכָּר m. *Venditio, Ezech.* 7. 13. *Constr.* מִמְכַּר־בַּיִת Venditio domus, *Lev.* 25. 33. *Aff.* מִמְכָּרוֹ Venditionis suæ, *Levit.* 25. 27. *Plural. cum Aff.* מִמְכָּרָיו Venditionis ejus, id est, Pretium rerum venditarum, *Deut.* 18. 8.

מִמְכֶּרֶת f. *Venditio, Levit.* 25. 42.

מָלֵא *Plenum esse, Compleri, Impleri, Repleri :* Et interdum activè, *Implere, Complere. Chald. Præter.* וּמְלָאת *Et implevit, Dan.* 2. 35. *Niph. Partic.* נִמְלָא Oppletum est, *Cantic.* 5. 2. *Futur.* אִמָּלְאָה Replebor, *Ezech.* 26. 2. יִמָּלֵא Impleta est, *Jes.* 6. 4. *Pih.* מִלֵּא *Implevit, Replevit, Complevit, Opplevit. Præter.* מִלֵּא־מַיִם Implevit aquis, 1 *Reg.* 18. 35. מִלֵּא־יָדָם Implevit manum eorum, *Num.* 3. 3. id est, Ministerio eos consecravit. Nata locutio inde, quòd tradendo certas partes sacrificiorum in manus sacerdotum, immitterentur solenniter in possessionem muneris sacrificandi, in eoquè plenissimè confirmarentur ; inde ad quamvis consecrationem traductum est, vide *Exod.* 28. 41. & 29. 9. & 32. 29. *Semel in Kametz*, מִלָּא כְּרֵשׂוֹ Implet ingluviem suam, *Jer.* 51. 34. *Hithp. Fut.* יִתְמַלָּאוּן Explebunt sese, *Job.* 16. v. 10. *Chald.* הִתְמְלִי *Repletus fuit, Dan.* 3. 19. א *in* י *commutato, ut sæpè aliàs in hoc Verborum genere.*

מָלֵא m. *Plenus, Jerem.* 4. 12. *Construct.* מְלֵא יָמִים Plenus dierum, *Jer.* 6. 11. *Plural.* מְלֵאִים Pleni, *Deut.* 6. 11. *Fæmin.* מְלֵאָה Plena vel Plenum, *Numer.* 7. 14. *Constr. cum* י *paragogico*, מְלֵאֲתִי Plena, *Jes.* 1. 21. Vide simile in רַבָּתִי in nomine רַבָּה. *Et substantivè*, וְכַמְלֵאָה Et sicut plenitudo, *Num.* 18. 27. *Aff.* מְלֵאָתְךָ Plenitudinem tuam, *Exod.* 22. 29. id est, primitias frugum & liquoris. *Plural.* מְלֵאוֹת Plenæ, *Ezech.* 36. 38.

מְלֹא masc. *Plenitudo, Multitudo, Jes.* 31. 4. & מְלוֹ Ez. 41. 8. *Aff.* וּמְלוֹאָהּ Et plenitudo ejus, *Psal.* 24. 1.

מִלּוֹא m. *Munitio, Judic.* 9. 6. 2 *Sam.* 5. 9. Kimchi putat fuisse locum amplum & latum, comitiis & conventibus publicis

מִיץ m. *Pressura:* מִיץ חָלָב Pressura lactis, וּמִיץ־אַף Et pressura nasi, וּמִיץ אַפַּיִם Et pressura irarum, *Prov.* 30.33.

מֵץ m. *Pressor:* אָפֵס הַמֵּץ Desinet qui premat, *Jes.* 16.4.

* **מִיק** Vide suprà in מוק.

* **מִיר** Vide suprà in מור.

מָכַךְ *Depauperari, Attenuari. Futur.* וַיָּמֹכּוּ Et attenuati fuerunt, *Ps.* 106.43. quâ significatione convenit cum מוּךְ. *Niph. Fut.* יִמַּךְ הַמְּקָרֶה Attenuatur contignatio, *Eccl.* 10.18. id est, infirmatur, imminuitur, *Hoph. Præter. anomalū*, וְהֻמְּכוּ Et attenuātur, *Job.* 24.24. pro הֻמַּכּוּ.

מָכַר *Vendidit, Tradidit,* quasi venditum, *Jud.* 2.14. & 4.9. מָכַר לוֹ Vendidit ei, *Lev.* 25, 27. *Niph. Præt.* נִמְכַּר Vendit se, Venditus fuit, *Lev.* 25.48. *Hithp. Præt.* הִתְמַכֵּר Vendidit, Dedidit se, 1 *Regum.* 21.25. וְהִתְמַכַּרְתֶּם Exponetis vos venales, *Deut.* 28.68. *Infinit.* יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ Propter vendere te, id est, Eò quòd vendidisti seu dedidisti te, 1 *Reg.* 21.20. *Futur.* וַיִּתְמַכְּרוּ Et vendiderunt, Dediderunt se, 2 *Reg.* 17.17.

מֶכֶר m. *Venditio Venale, Res venalis, Neh.* 13.16. Et metonymicè, *Pretium venditionis, Num.* 20.19. *Aff.* מִכְרָהּ Pretium ejus, *Prov.* 31.10.

מְכוּרָה f. *Commercium, Negotiatio: Aff.* מְכוּרָתָם Negotiationis eorum, *Ezech.* 29.14. *Plur.* מְכֻרֹתַיִךְ Negotiationum tuarum, *Ezech.* 21.30. *Et cum Cholem,* מְכֹרוֹתַיִךְ Commercia tua, *Ezech.* 16.3. quæ formam à כור habent. Sunt etiam qui כ pro ג positum existimant, quasi pro מְגוּרָה Peregrinatio, à גור.

מְכֵרוֹת f. p. *Conventiones, Pactiones: Aff.* מְכֵרֹתֵיהֶם Pactiones eorum, *Genes.* 49.5. quibus Sichemitas in fœdus transmiserunt, juxta Aben Esram. R. Sal. *Gladium* explicat, qui Græcè dicitur ἡ μάχαιρα: Inde in Pirke R. Elieseris, *cap.* 38. scribitur de Jacobo, שקלל את חרבם בלשון יונית *quòd maledixerit gladiis ipsorum Linguâ Græcâ.*

מְלֵחָה f. *Salsugo :* אֶרֶץ מְלֵחָה Terra salsuginis, id est, salsuginosa, *Jer.* 17. 6. אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה Terram fructus in salsuginem, *Psal.* 107. 34. id est, fructuosam in salsuginosam.

מְלָחִים m. p. *Evanida*, Vestimenta detrita, *Jer.* 38. 11.

מַלָּחִים m. p. *Nautæ*, *Jonæ*. 1. 5. marini propriè, à Salo vel salsa aqua maris sic dicti, vel quòd remis aquã Cõmiscent, ut R. Sal. scribit, juxta significationem Participii in Pyh. *Aff.* מַלָּחַיִךְ Et nautæ earum, *Ez.* 27. 9.

מלט *Niph.* נִמְלַט *Ereptus, Liberatus fuit, Eripuit, Eruit, Liberavit, Recepit se, Evasit : Præt.* וְלֹא נִמְלַט אִישׁ Et non evasit quisquam, *Jud.* 3. 29. *Pih.* נַפְשׁוֹ מִלֵּט Animam suam eripuit, *Ezech.* 33. 5. *Fut.* אֲמַלֵּט עָנִי Eripiam pauperem, *Job.* 29. 12. Item, *Peperit*, q. d. Evadere fecit fœtum : Unde, וַתְּמַלֵּט Et evadere faciet, *Jes.* 34. v. 15. id est Pariet, Ponet, scil. ova sua. *Hiph. Præt.* וְהִמְלִיטָה זָכָר Et peperit marem, *Jesa.* 66. 7. *Infin.* פָּסֹחַ וְהִמְלִיט Transeundo & liberando, *Jes.* 31. 5. cum Chirek sub ה loco Pathach, juxta Kimchium : Simile vide in דָּרַךְ. *Hithp.* וָאֶתְמַלְּטָה Et ereptus sum, *Job.* 19. 20. יִתְמַלָּטוּ Proripiunt sese, *Job.* 41. 10.

מֶלֶט m. *Argilla, Cæmentum, Jer.* 43. 9.

מָלַךְ *Regnavit, Rex fuit :* Frequenter cum עַל construitur : *Præt.* וּמָלַךְ מֶלֶךְ Et regnabit rex, *Jer.* 23. v. 5. *Imp.* מְלָךְ־עָלֵינוּ Regna super nos, *Jud.* 9. 14. *Niph.* נִמְלַךְ *Consilium iniit*, ex usu Chaldaico, *Futur.* וַיִּמָּלֵךְ Et consilium iniit, *Nehem.* 5. 7. *Hiph.* הִמְלִיךְ *Regnare fecit, Regem præfecit, Regem constituit : Præterit.* הִמְלִיךְ אֶת־שְׁלֹמֹה Regem constituit Salomonem, 1 *Reg.* 1. v. 43. וְהִמְלַכְתָּ לָהֶם מֶלֶךְ Et præficies eis regem, 1 *Sam.* 8. 22. *Hoph. Præter.* אֲשֶׁר הָמְלַךְ Qui rex factus fuit, *Dan* 9. 1.

מֶלֶךְ m. *Rex: Aff.* וְאֶת־מַלְכְּךָ Et regem tuum, *Deut.* 28. 36 *Plur.* מְלָכִים Reges, *Ps.* 72. 11. *Cum Epenthesi* הַמַּלְאָכִים 2 *Sam.*

publicis destinatum, dictum *Millo*, quòd Repleretur hominibus.

מְמֻלָּא m. *Plenus*, *Repletus*, 1 *Par.* 12.15. Sic Kimchi facit Nomen Toar, Similis forma in כסה.

מִלֻּאִים m. p. *Impletiones*: אֵיל מִלֻּאִים Aries impletionum, id est, consecrationum, ut suprà, *Exod.* 29. 22. R.Salomon dicit sic dictum, quòd eo Compleretur & perficeretur actus sacerdotalis: אַבְנֵי מִלֻּאִים Lapides impletionum, id est, Insitivi, quibus pala annuli impletur, *Exod.* 25.7.

מִלֻּאָה f. *Plenitudo*, *Impletio*, *Implementum*: *Constr.* מִלֻּאַת *Exod.* 28.17. *Plur.* בְּמִלּוּאֹתָם Implementis suis, *v.* 20.

מִלֵּאת f. *Impletio*, *Insitio*, *Cant.* 5. 12.

מֶלַח m. *Sal.* בַּמֶּלַח תִּמְלָח Sale salietur, *Levit.* 2. 13. בְּרִית מֶלַח Fœdus salis, *Numer.* 18. 19. id est, incorruptibile & perpetuum. Nam sal à corruptione conservat.

מָלַח *Salivit*: Futur. תִּמְלָח ut antè. *Chald. Nomen & Verbum*, דִּי מְלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא *Propterea quod sale palatii regii salivimus*, *Esr.* 4.14. *id est, quòd in palatio educati sumus, & salaria nostra à rege habuerimus. Hebræi, Quòd vastationem Templi vastavimus, id est, ut Kimchi in lib. Rad. scribit, Cessare fecimus ædificationem Templi, ut sit tanquam terra* מְלֵחָה *salsuginosa & vasta. Niph.* נִמְלַח Evanescere, *Deteri*, *Consumi*, *Dissolvi*: *Præt.* כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ Ut fumus evanescent, *Jes.* 51.6. *Pyh. Partic.* מְמֻלָּח *Salitum*, *Salsum*, scil. suffimentum, *Ex.* 30.35. Nam sal Sodomiticum ad suffitum etiã adhibebant, ut Ab.Esra notat. Chaldæus & R.Sal. *Commixtum*: nam quod salitur, solet cõmisceri, ac sursum deorsum verti. *Hoph. Præterit. & Infinit.* הָמְלֵחַ לֹא הֻמְלַחַתְּ Saliendo non fuisti salita, *Ez.* 16.4. [ubi in posteriori est (-) Furtiv. pro הֻמְלַחְתְּ.]

מַלּוּחַ m. *Herba salsilaginosa*, *Job.* 30.4. Quidam, *Malvam* alii *Halimum*, alii *Urticã* vertunt. Sic pro Hebræo חָרוּל in Targum ponitur מַלּוּחִין, *Soph.* 2.9.

מלחה

*fatus est, Gen.*21.7. מִלֵּלוּ Eloquuntur. *Job*. 33.3. *Futur.* יְמַלֵּל Eloquatur, *Psal*.106.2. תְּמַלֵּל Effaberis, *Job*.8.2. *Chald. Præterit.* מַלִּל *Locutus est*, *Dan*. 6. 21. *Particip.* מְמַלֵּל *Loquebar*, *Dan*.7.8. *& in Chirek* מְמַלִּל, *v*. 20. *fœminin.* מְמַלְּלָה *Loquebatur*, *Dan*. 7. 11. *Futur.* יְמַלִּל *Loquetur*, *Dan*. 7.25. *in Chirek loco Tzere. Hithp. Futur.* יִתְמוֹלְלוּ In spicas abeant, scil. sagittæ, hoc est, irritæ sint, non minus, quàm si spicæ pro sagittis essent, *Psal*. 58. 7. significatione ex Nomine, quòd ad finem Radicis hujus ponitur, petitâ: Vide de hoc etiam in מול.

מִלָּה f. *Sermo, Dictio, Verbum*: *Aff.* מִלָּתִי Sermonem meum, *Job*.13.17. *Plur.* מִלִּים m. Sermones, Verba, *Job*.6. *v*. 26. *Et in Nun formâ Chaldaicâ*, מִלִּין Sermones, *Job*. 12.11. *Aff.* מִלֶּיךָ Sermones tui, *Job*.4.4. וְיִכָּתְבוּן מִלָּי Et describerentur sermones mei, *Job*. 19.23. *Chald.* וּמִלָּה *Et verbum*, *Dan*.2 9. *vel* מִלְּתָה *Dan*.2.5. *vel* מִלְּתָא *Dan*. 2.15. *Constr.* וּמִלַּת מַלְכָּא *Et verbum regis*, *Dan*.3.28. *Plur.* רֵאשׁ מִלִּין *Caput sive summam verborum*, *Dan*. 7. 1. מִן קָל מִלַּיָּא *Propter vocem sermonum*, *vers*. 11. *Constr.* מִלֵּי מַלְכָּא *Verba regis*, *Dan*.5.10.

הַמִּלָּה הַמּוּלָה Vide המל.

מְלִילוֹת f. p. *Spicæ*, *Deut*.23.25.

מלץ *Niph.* נִמְלַץ *Suave, Dulce esse.* [Extat semel] *Præter.* מַה־נִּמְלְצוּ Quàm suavia fuerunt, *Psal*.119.103.

מֶלְצַר m. *Promus*, [Legitur semel] *Dan*. 1.11. Ab. Esra scribit, in lingua Chaldaica idem esse quod נוֹתֵן הַמְּנוֹת *Dans munera*. Communiter nomen proprium habetur.

מלק *Ungue-secuit, rupit vel discerpsit.* [Extat bis] *Præterit.* וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ Et ungue secabit caput ejus, *Levit*.1.15. & 5.8. Ritus offerendi aves vel in holocaustum vel pro peccato, describitur à veteribus Hebræis Cod. Talmudico Zevachim, *cap*. 6. *fol*. 64.

2 *Sam.* 11. 9. *In Nun, formâ Chaldaicâ,* לְמְחוֹת מַלְכִין Ad delendum reges, *Pro.*31. 3. *Constr.* מַלְכֵי־אֶרֶץ Reges terræ, *Psal.*2.2. *Chald.* Rex; Consilium: כָּל־מֶלֶךְ *Ullus rex, Dan.* 2. 10. *Emphat.* מִלַּת מַלְכָּא *Verbum regis, Ibid.* דִּי מַלְכָּה שָׁאֵל *Quod rex interrogat, Dan.*2.11. *cum* ה *loco* א. *Plural.* וּמְהָקִים מַלְכִין *Et constituit reges, v.* 21. מֶלֶךְ מַלְכַיָּא *Rex regum, Esth.*7.12. Cum Affixo, לָהֵן מַלְכָּא מִלְכִי יִשְׁפַּר עֲלָךְ *Quamobrem ô rex, consilium meum pulchrum sit tibi, Dan.*4. 24. *id est, placeat tibi. Fœminin.* מַלְכָּה *Regina, Esth.* 1. 9. *Chald.* עֲנָת מַלְכְּתָא *Respondit Regina, Dan.*5. 10. *Constr.* מַלְכַּת 1 *Reg.* 10. 10. *Et alia forma,* לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם Reginæ cælorum, *Jer.* 7.18. juxta quosdam, sed potiùs est à לאך, vide illic. *Plural.* מְלָכוֹת, *Cantic.* 6. 7,8.

מֹלֶךְ *Molech*, Idolum Ammonitarum, quod & מִלְכֹּם *Milcom*, 1 *Reg.* 11. 5. & מַלְכָּם *Soph.*1.5. dictum fuit: De Molech vide in גַּיְא.

מְלוּכָה f. *Regnum, Jesa.*34.12.

מַלְכוּת f. *Idem, Dan.* 11. 2. וְיֵין מַלְכוּת Et vinum regni, id est, regium, *Esth.*1.7. *Aff.* לְמַלְכוּתוֹ Ad regnum ejus, 2 *Par.* 33. 13. *Plur.* מַלְכֻיוֹת Regna, *Dan.* 8. 22. *Chald.* מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם *Regnum ejus regnum æternum, Dan.* 3. *v. ult. vel* מַלְכוּתָא *Dan.*2.42. *vel* מַלְכוּתָה *vers.* 44. *vel per Apocopam Chaldæis frequentem,* מַלְכוּ, *Dan.* 2. *Plural.* כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא *Omnia ista regna, Dan.* 2. 44.

מַמְלָכָה f. *Idem:* מַמְלָכָה שְׁפָלָה Regnum humile, *Ezec.* 29. 14. *Constr.* מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים Regnum sacerdotum, id est, sacerdotale, *Exod.* 19.6. *Aff.* רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ Principium regni ejus, *Gen.* 10. 10. *Plural.* מַמְלָכוֹת Regna, *Jesa.* 14. *v.* 16. *Constr.* מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ Regna terræ, *Psalm.*68.33.

מַמְלְכוּת f. Idem, 1 *Sam.*15.28.

מלל *Verba fecit, Locutus est: Partic.* מוֹלֵל Verba facit, *Prov.*6.13. *Pih.* מִלֵּל *Dixit, Locutus, Elocutus, Effatus*

Minæ, 1 *Reg.*10.17. cum quo confer 2 *Chr.*9.16. Mina ſacra antiqua continebat quinquaginta ſiclos ſacros, centum vulgares: Mina nova Ezechielis ſexaginta ſiclos, centum viginti vulgares, adjectâ nimirum ſexta parte. Fuit & Mina viginti quinq; ſiclorum, ſive centum zuzin aut denariorum. Nam זוז quarta pars ſicli.

מָנָה f. *Pars*, *Portio*, dinumerata ſcilicet & conſtituta, 1 *Sam.*1.5. *Conſtr.* מְנָת vel מְנָת, ut *Pſal.*11.6. *Plur.* מָנוֹת Portiones, 2 *Par.*31.19. vel מְנָיוֹת, *Numer.* 13. 10. vel [mutato י in א] מְנָאוֹת, *Nehem.* 12. 44. *Aff.* וּמָנוֹתֶיהָ Et portiones ejus, *Eſth.*2.9.

מֹנִים m. p. *Vices*, *Gen.* 31. 7.

מָן m. *Man*, *Manna*, quaſi Præparatus cibus, *Exo.*16. aut Cōparatus ſine labore, ut appellatur Sapientiæ *c.*16.20.

מִנְיָן m. *Chald.* Numerus: *Conſtr.* לְמִנְיַן *Pro numero*, *Eſr.* 6. 17.

מנח מִנְחָה f. *Munus*, *Donum*, *Oblatio*: Dicitur tam de munere profano, quod homo homini dat, quàm ſacro frumentaceo, quod Deo offerebant. Illud munus & manè & veſperi offerebatur. R.Sal. *Lev.*24.9. ſcribit, כל דָּבָר הַבָּא מִן תְּבוּאָה בִּכְלַל מִנְחָה הוּא: id eſt, *Quodcunque venit ex proventu frumenti in genere, id Mincha dicitur.* A veſpertina oblatione tempus ipſum vocarunt Hebræi *Mincha*. Et id duplex, מנחה גדולה *Mincha magna*, quæ latè accipitur, & מנחה קטנה *Mincha parva*, quæ ſtrictè dicitur. Mincha magna ſeu Veſpera magna eſt, quæ incipit, ab hora ſexta & dimidia, id eſt, ſtatim poſt meridiem, ante primam noſtram. Hebræorum deſcriptio eſt: מנחה גדולה התחלת זמן תמיד של בין הערבים מבי מתחיל להעריב דהיינו מחצי שבע ולמעלה דהוא חצי שש וחצי שבע חמה עומדת בראש כל אדם וקודרת כנגדה למטה ואינה נוטה לשום צד ומחצי שבע ולמעלה נוטה ברקיע למערב סמוך למנחה מהתחלת שבע: id eſt, *Mincha ſeu*

מן מִנִּי *A, Ab, De,* E, Ex, *Præ,* comparativè pro *Magis quàm :* Item, *Propter :* לְמִן עוֹלָם Inde à ſeculo, *Jer.*7.7. מִנִּי־בֶטֶן Ab utero, מִנִּי־רָחַם Inde à vulva, *Jeſ.* 46.3. לְמִנִּי אַשּׁוּר Ab Aſſur, *Mich.* 7.12. *Conjungitur aliis vocibus ejecto Nun, & ſequente Dageſch, ſi locum habeat :* מִכֹּהֵן A ſacerdote, *Ezech.*44.22. מֵאֵל A Deo, *Gen.* 49.25. מֵאַהֲבַת Propter amorem, *Deut.* 7.8. *Et cum* ל *præfixo,* לְמִבֵּן A filio 2*Par.*25.5. *Singulare eſt,* לְמַבָּרִאשׁוֹנָה Inde à principio, 1 *Paral.* 15.13. ubi מ cum Pathach notatur, & tres literæ ſerviles concurrunt : לְמֵרָחוֹק A longinquo, *Job.* 30.32. *Chald.* מִן דִּי *Ex quo, Eſr.*5.12. מִנָּךְ *A te, Dan.*3.23. מִנִּי *A me &c.*

מַן *Chald.* Quis, Qui : וּמַן הוּא *Et quis ille, Dan.*3.15. וּמַן־דִּי *Et quiſquis, verſ.6.* וּלְמַן־דִּי *Et cuicunque, Dan.* 4.14.

מִנְדָּה *Chald. vide in* מוד.

מַנְדַּע *Chaldaicum nomen vide in* יָדַע.

מָנָה *Numeravit , Dinumeravit , Supputavit : Præter.* מָנָה עֲפַר Numeravit pluverem Jacobi,*Num.*23. *verſ.* 10. *Chald.Præt.* מְנָה, *vel;* מְנָא *Numeravit, Dan.* 5. *verſ.*25,26. *Niph. Præter.* נִמְנָה Annumeratus eſt,*Jeſ.*53. *v.* 12. *Infinit.* לְהִמָּנוֹת Numerari, *Ecclеſ.*1.15. *Futurum,* יִמָּנֶה. Numerabitur,*Gen.* 13.16. יִמָּנוּ Supputabuntur, 2 *Paral.* 5.6. *Pih.* מִנָּה *Paravit, Præparavit : Conſtituit, Præfecit, Dan.*1.10,11. מִנּוּ Conſtituerunt, *Job.*7.3.*Imp. per Apocopam,* מַן Præpara, *Pſalm.* 61.8. *Et ſic Futurum,* וַיְמַן Et præparaverat, *Jonæ.*2.1. *Chald. Præt.* מַנִּי *Conſtituit,Dan.*2.24. מַנִּיתָ *Præfeciſti , Dan.* 3.11. *Imperat.* מַנִּי *Conſtitue, Eſth.* 7.25. *Pyh. Partic. Præter.* מְמֻנִּים Conſtituti, 1 *Par.*9.29.

מְנִי m. *Numerus, Copiæ ;* לַמְנִי Copiis, Numeris iſtis, ſcilicet deorum cæleſtium, ſeu ſtellarum, quæ pro diis colebantur, *Jeſa.*65.11.

מָנֶה m. *Mina, Libra, Pondo,Ezech.*45.12. *Plurale,* מָנִים Minæ,

tum ſanctum, *Actor.* 2. 15. Videatur Majemon dicto loco: Talmud. de Schabbatho, *cap.* 1. *fol.* 9: R. Alphes, Tractatu de Paſchate, capite ſexto. Sed redeamus ad vocem: מִנְחָה לַיהוָה Munus vel oblationem Domino, *Gen.* 4. 3. וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה Et deferte ad virum illum munus, *Geneſ.* 43. 11. אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה Placabo faciem ejus munere, *Geneſ.* 32. 20. *Conſtruct.* וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב Et in munere, vel oblatione veſpertina, *Eſr.* 9. 5. id eſt, Tempore oblationis veſpertinæ. *Aff.* אֶל־מִנְחָתוֹ Ad munus vel oblationem ejus, *Geneſ.* 4. 4. *Plural. cum Aff.* יִזְכֹּר כָּל־מִנְחוֹתֶיךָ Memor ſit omnium oblationum tuarum, *Pſalm.* 20. 4. Rabbini in plurali abſoluto dicunt מְנָחוֹת. Vide infrà נחה. *Chald.* וּמִנְחָה *Et munus, Dan.* 2. *v.* 46. *Aff.* וּמִנְחָתְהוֹן *Et munus vel oblationem eorum, Eſr.* 7. 17.

מנך הַמְנִיכָא *Chald.* Torques: וְהַמְּוֹנְכָא דִי דַהֲבָא *Et torques aureus erit in collo ipſius, Dan.* 5. 7. *ubi Maſorethæ tradunt legendum* הַמְנִיכָא, *quomodo & aliàs in Targum occurrit.*

מנן מִנִּים m. p. *Fides, Chordæ*; Species inſtrumenti muſici fuit, [Extat ſemel] *Pſal.* 150. 4.

מָנַע *Inhibuit, Cohibuit, Prohibuit:* Frequenter cum Præpoſit. מִן conſtruitur: *Præter.* מָנַע מִמֵּךְ Prohibuit à te, *Geneſ.* 30. 2. *Partic.* מֹנֵעַ Cohibens gladium ſuum מִדָּם à ſanguine, *Jerem.* 48. 10. *Niph. Præterit.* נִמְנַע מִבֵּית Cohibetur à domo Dei veſtri, *Joel.* 1. 13. *Fut.* תִּמָּנַע Cohibeas te, *Numer.* 22. 16. וַיִּמָּנְעוּ Et cohibiti fuerunt, *Jer.* 3. 3.

מנר מָנוֹר m. *Jugum textorium vel Liciatorium: Conſtr.* כִּמְנוֹר אֹרְגִים Sicut jugum textorum, 1 *Sam.* 17. *verſ.* 7.

מסה *Hiph.* הִמְסָה *Liquefecit: Diſſolvit: Præt. irregulare,* הִמְסִיו Liquefecerunt, *Joſ.* 14. 8. formâ Chaldaicâ, ut in שְׁתָה, pro הִמְסוּ. *Futur.* יַמְסֵם Liquefacit iſta,

Veſpera magna eſt initium temporis ſacrificii jugis inter duas veſperas, (vide in Rad. ערב) *ex quo incipit veſperaſcere*, (id eſt, ſol ad veſperam declinare,) *hoc eſt, à dimidia ſeptima & ulterius*, (id eſt, dimidia prima noſtra.) *Nam à dimidia ſexta ad dimidiam ſeptimam*, (à dimidia duodecima uſque ad dimidiam primam,) *ſol conſiſtit in capite cujusque hominis, & umbram facit rectà ante ſe, deorſum, neque declinat in ullum latus: at à dimidia ſeptima & ulterius*, (id eſt, dimidia prima noſtra,) *vergit ſol in firmamento verſus occidentem, & ſpargit umbram verſus orientem.* Mincha ſeu veſpera parva eſt, בתשעה ומחצה *ab hora nona & dimidia*, id eſt, ab hora tertia noſtra & dimidia, nempe circa quartam noſtram. Hoc tempore, durante templo, ſolebant ſacrificia offerre quæ vocantur *Mincha*: ceſſante templo & ſacrificiis, Viri ſynagogæ magnæ ſubſtituerunt eis preces, & *Precatio veſpertina* vocatur תְּפִלַּת מִנְחָה. Sic tempore Minchæ magnæ precatus eſt Petrus aſcendens in ſolarium, *Actor*. 10. 9. ad Mincham parvam ſeu horam precationis nonam, Petrus & Johannes iverunt in Templum. *Actor*. 3. 1. Centurio Cæſarienſis preces peregit, *Actor*. 10. 3. 30. Erat & Mincha ſacrificium matutinum, ut *Numer*. 28. 4. 2 *Regum*. 3. 20. cui ſucceſſit תְּפִלַּת הַשַּׁחַר *Oratio matutina*, cujus initium cum ipſo die, & finis ad horam quartam, id eſt, noſtram decimam, non quòd per quatuor horas duraret, ſed quòd quilibet tenebatur eam ante finem horæ quartæ abſolvere. De hoc eſt canon Majemonis, Tractatu תפלה de Precatione, *cap*. 3. תפלת השחר מצותה שיתחיל להתפלל עם הנץ החמה וזמנה עד סוף שעה רביעית שהוא שלישית היום: Id eſt, *Orationis matutinæ lex eſt, ut incipiat quis orare cum exortu ſolis, & terminus ejus usque ad finem horæ quartæ, qua eſt tertia pars diei.* Sic Apoſtoli in precibus & ſacris matutinis fuerunt adhuc circa tertiam (id eſt, nonam noſtram antemeridianam) occupati, quando acceperunt Spiritum

מָעַד *Vacillavit, Nutavit, Lapsus est: Præt.* מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי Vacillant tali mei, 2 *Sam.* 22. *v.* 37. *Partic. præsens*, לְמוֹעֲדֵי רָגֶל Ad nutantes, vel, in nutationibus pedis, *Job.* 12. 5. *Futur.* לֹא אֶמְעָד Non vacillabo, *Psalm.* 26. 1. תִמְעַד אֲשֻׁרָיו Labascit ullus gressuum ejus, *Psalm.* 37. 31. *Pyh. juxta quosdam, est Partic. fœmin.* וְרֶגֶל מוּעָדֶת Et pes vacillare factus, Luxatus, *Proverb.* 25. *v.* 19. *Hiph. Imp.* הַמְעַד Fac ut nutent, *Psal.* 69. 24.

מָעָה מֵעִים m. d. *Viscera: Construct.* בִּמְעֵי הַדָּג In visceribus piscis, *Jon*, 2. 1. *Aff.* מֵעָיו Viscera ejus, 2 *Sam.* 20. 10. מֵעַי Viscera mea, *Jer.* 4. 19. וּמֵעֵיהֶם Et viscera sua, *Ezech.* 7. 19. in quibus irregulariter est Tzere sub Mem loco Scheva. *Chaldaicè*, מְעוֹהִי *Venter ejus*, *Dan*, 2. 32, per Metonymiam. In Targum מְעִין, unde מֵעֵיהוֹן Viscera sua, *Ezech.* 7. *v.* 19. מֵעוֹהִי Viscera sua, 2 *Sam.* 20. 10.

מְעוֹת f. *Scrupi, Lapilli: Aff.* כִּמְעוֹתָיו Sicut scrupi ejus, *Jesa.* 48. 19.

מָעַט *Parvum, Paucum, Parum esse vel fieri, Minui, Diminui: Infinit.* לְפִי מְעוֹט Secundùm diminui, *Levit.* 25. *vers.* 16. id est, Pro paucitate, Infinitivus loco nominis. *Futur.* יִמְעַט Minor fuerit, *Exod.* 12. *vers.* 4. יִמְעָטוּ Diminuentur, *Jesa.* 21. 17. *Pih.* מִעֵט *Minuere, Diminuere: Præter.* מִעֲטוּ Minuent, *Eccl.* 12. *vers.* 3. *Hiph. Præt.* וְהִמְעִיטָה Et diminuat, *Levit.* 26. *vers.* 22. *&c.*

מְעַט m. *Paucitas, Parum, Paucum, Minimum*; *Paucus, Parvus*: אֲנָשִׁים מְעַט Homines pauci, *Nehem.* 2. 12. *Interdum dicitur de pauco temporis*, ut *Psal.* 37. 90. *Jer.* 51. *vers.* 33. & aliis, מְעַט מְעַט *Paulatim*, *Exod.* 23. *v.* 30. כִּמְעַט Vel Minimo, *Momento, Propemodum, Ferè, Fermè, Penè*, *Psalm.* 81. *vers.* 15. *Plural.* מְעַטִּים Pauci, *Eccles.* 5. 1.

ista, *Psal.* 147. 18. *Et cum Apocopa,* וַתֶּמֶס Dissolveres, *Psal.*39.12. [pro תְּמַסֶּה.]

תֶּמֶס Vide in מָסַס.

מָסַךְ Infudit, *Miscuit*, *Jesa.* 19. 14. מָסַכְתִּי Miscui, *Psal.*102.10. *Infin.* לִמְסֹךְ Ad miscendum, *Jes.* 5. 22. Convenit cum מָזַג.

מֶסֶךְ m. *Mixtio*, *Psal.*75.9.

מִמְסָךְ m. *Mistura*, *Libamen mistum*, *Jesa.* 65. 11. Vinum mistum, *Prov.*23.30.

מָסַס *Liquefieri*, *Dissolvi*. *Infin.* וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס Eritque (Assyrius) sicut dissolvitur(metu) signifer, *Jesa.* 10.19. *Niphal* נָמַס, vel נָמֵס *Psal.*22.15. & *Ezec*,21. *v.* 7. *Futur. anomalum*, וַיִּמָּאֵס Et liquefit, *Job*.7.5. pro יִמַּס: & sic, יִמָּאֲסוּ Liquefient,*Psal.*58.8. Simile vide in בוז, & infrà צלל. [ubi ex Syriacismo, altera Geminant. mutatur in א.] *Hiph. Præter.* הֵמַסּוּ Liquefecerunt, Dissolverunt, *Deut.* 1. 28.

מָס m. *Dissolutus*, *Job*. 6. 14. Vel est nomen participiale, *Liquescens*.

מַס m. *Tributum*, sic dictum, quia paulatim Liquescere facit facultates maximè, si nimium imponatur, 1 *Reg.* 5.13. *Plur.* מִסִּים Tributa, *Exod.* 1. 11. *Et fœm.* מִסָּה unde *Constr.* מִסַּת *Deut.*16.10. vel, *Sufficientia*, ex Chaldaica significatione: nam pro Hebræo דַּי vel דֵּי, in Targum frequenter ponitur מִסַּת: ut, מִסָּתִי Sufficientiæ meæ, *Prov.*30.8.

תֶּמֶס m. *Liquefactio*: שַׁבְּלוּל תֶּמֶס Limax liquefactionis, id est, liquescens, *Psal.*58.8.

מָסַר *Tradidit*, *Suppeditavit*: [legitur bis.] *Infinit.* לִמְסָר־מַעַל Ad suppeditandum prævaricationẽ, *Numer.* 31. 16. *Niph. Futur.* וַיִּמָּסְרוּ Et traditi sunt, *Num.* 31. 5.

מָסֹרֶת f. *Traditio*, *Exhibitio*, *Ezec.*20.37. Sunt tamen ex Hebræis, qui hoc ab אָסַר deducant, pro מַאֲסֹרֶת *Vinculum*. Vide אָסַר.

Exhibuit : *Præt.* cum י loco Aleph, [more quiescent. tertiâ ה,] הִמְצִיתִיךָ Exhibui te, 2 *Sam.* 3. 8.

מָצָד m. *Arx, Propugnaculum, Munitio*, 1 *Paral.* 11. 7. & 12. 8. *Fæm.* מְצָדָה, unde *Plural.* מְצָדוֹת Propugnacula, *Jesa.* 33. 16.

מָצוֹר m. *Idem* : *Construct.* מְצוֹר רָעִים Munitionem malorum, *Prov.* 12. 12. id est, contra mala, vel Arcem, in qua se fortificet ad mala perpetranda, juxta R. Levi : *Plural.* מְצוֹרִים Munitiones, *Eccles.* 9. 14. vide & in צור. *Fæminin.* מְצוֹרָה Idem : *Aff.* וּמְצוֹרָתָהּ Et munitionem ejus, *Jesa.* 29. 7. *Plur.* בַּמְצֹדוֹת In munitiones, *Ezech.* 19. 9. Vide & צור.

מְצוּדָה f. *Idem*, *Job.* 39. 31. *Constr.* אֵת מְצֻדַת צִיּוֹן Arcem vel propugnaculum Tzionis, 2 *Sam.* 5. 7. *Aff.* וּמְצֻדָתִי Et propugnaculum meum, 2 *Sam.* 22. 2. *Plur.* מְצוּדוֹת Munitiones, *Psal.* 31. 3. Vide & צור.

מָצָה *Expressit* : *Exsuxit* : *Præter.* מָצִית Exsuxisti, *Jesa.* 51. 17. *Futur.* וַיִּמֶץ טַל Et expressit rorem, *Jud.* 6. 38. per Apocopam. *Niph. Præt.* וְנִמְצָה דָמוֹ Et exprimetur sanguis ejus, *Lev.* 1. 15. *Futur.* יִמָּצֵה Exprimetur, *Levit.* 5. 9. יִמָּצוּ לָמוֹ Exprimentur eis, *Psal.* 73. 10.

מֵצַח c. *Frons*, *Exod.* 28. 38. *Aff.* בְּמִצְחוֹ In fronte ejus, 2 *Par.* 26. 19. *Plur. Constr.* עַל מִצְחוֹת Super frontes virorum, *Ezech.* 9. 4.

מִצְחָה f. *Frontale* : *Constr.* וּמִצְחַת נְחֹשֶׁת Et frontale æreum erat super pedibus ejus, 1 *Sam.* 17. 6.

מָצַץ *Expressit* : *Futur.* תָּמֹצּוּ Exprimatis, *Jes.* 66. 11. Convenit cum מָצָה & cum מִיץ.

מַצָּה f. *Azymum*, *Infermentatum* : *Numer.* 6. 19. *Plural.* מַצּוֹת Infermentata, azymi, *Exod.* 12. 18.

* מֵצַר מְצָרִים Vide in צָרַר.

מַקֵּל m. *Baculus*, *Jer.* 1. 11. *Construct. in Pathach*, מַקַּל *Gen.* 30. 37. quasi à forma מַקָּל. *Aff.* מַקְלוֹ Baculum suum, 1 *Sam.* 17. 40. absque Dagesch : שְׁנֵי מַקְלוֹת Duos baculos, *Zach.* 11. 7.

מעך *Compressit : Particip. Præteritum,* וּמָעוּךְ Et compressus, *Levit.*22.24. *Fœmin.* מְעוּכָה Compressa Impressa, vel Infixa in terram, 1 *Sam.* 26.7. *Pyh. Præt.* שָׁם מֹעֲכוּ Illic compressa fuerunt ubera tua, *Eze.*23.3. [Nec ampliùs legitur in Scriptura.]

מָעַל *Prævaricatus est :* Construitur cum Præpositione ב,& ferè semper habet adjunctum Nomen conjugatum : *Præter.* מָעַל־בִּי Prævaricatur contra me, *Ezech.* 17. *v.* 20. מָעַל מַעַל Prævaricatus est prævaricatione, *Jos.* 22. 20. *&c.*

מַעַל m. *Prævaricatio : Aff.* מַעֲלָם Prævaricationem eorum, *Ezech.* 39. 26.

מְעִיל masc. *Pallium*, *Exod.* 28. 31. *Aff.* מְעִילוֹ Pallii ejus, 1 *Sam.*15.27. *Plural.* מְעִילִים Pallia, 2 *Sam.*13.18. *Aff.* אֶת־מְעִילֵיהֶם Pallia sua, *Ezec.*26.16.

מען לְמַעַן *Propter,* cum Verbo Infinitivo : Cum Futuro, *Propterea, Ut :* לְמַעַן הָבִיא Propter adducere; Ut adducat, *Genes.*18.19. לְמַעַן תִּוָּרֵא Ut timearis, reverenter colaris, *Psalm.* 130.4. לְמַעַן לָמוּג לֵב Propter diffluere cor, Ut diffluat animus, *Ezech.* 21. 15. Pleonasmus ; nam aliâs simplici Infinitivo præmittitur, & idem valet quod ל Infinitivo præfixum: לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה Propterea quod præcepturus est, *Gen.*18.19. *Aff.* לְמַעַנְךָ Propter te, לְמַעֲנִי Propter me,&c.Sunt qui ad עָנָה pertinere putant : notat enim Responsionem seu redditionem causæ, ut & de יַעַן suprà dictum est.

* מער מְעָרָה, Vide in עָרָה.

מָצָא *Invenit, Reperit, Deprehendit : Assecutus, Consecutus est :* & constructum cum ל, est *Satis esse, Sufficere : ut,* וּמָצָא לָהֶם Et satis fit eis, *Numer.*11.22. vide & *Jud.*21.14. Et 2 *Sam.* 18. 22. *Niph.* נִמְצָא *Inventus, Repertus, Deprehensus fuit.* Item *Sufficere :* יִמָּצֵא לָנוּ Sufficeret nobis, *Jos.*17.16. & sic *Zach.*10.10. *Hiph.* הִמְצִיא *Invenire fecit,* Effecit ut præstò esset, Porrexit, Tradidit, Exhibuit,

verſ. 19. *Et adjectivum fœmin.* קִרְיְתָא מָרָדְתָּא *Urbem rebellem*, *Eſr.*4.12.

מַרְדוּת f. *Rebellio*, *Contumacia*, 1 *Sam.* 20. 30.

מָרוּד m. vide in רוד : *Plural.* מְרוּדִים *Exules*, Ejecti ut rebelles, *Jeſa.* 58. 7. Juxta Ab. Eſram, *Afflicti*, & Mem eſt radicale : Chaldæus, *Vagi*, *Exulantes*. R. Salomon deducit à רוד, vide illic.

מרה *Rebellis fuit*, *Rebellavit* : Conſtruitur cum Præpoſit. ב, & cum Accuſativo : Quandoque ſignificationem à מיר & מרר mutuatur : *Præter.* מָרָה אֶת־פִּי יְהוָה Rebellavit contra os Domini, 1 *Reg.* 13. 26. מָרוּ בָךְ Rebellant in vel contra te, *Pſalm.* 5. 11. *Partic.* בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה Filius contumax & rebellis, *Deuter.* 21. 18. מוֹרֶה מְאֹד Rebellis valdè, juxta R. Levi, 2 *Reg.* 14. 26. Alii, *Variam*, *Mutabilem valde*, quæ ſignificatio à מיר petita : Alii, *Amaram*, quod eſt à מרר . *Hiph.* הִמְרָה *Exacerbavit* : *Rebellavit* : *Mutavit*. *Præter.* הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ Exacerbarunt ſpiritū ejus, *Pſal.* 106. 33. *Partic.* מַמְרִים Rebelles fuiſtis, *Deut.* 9. 7. *Infin.* לַמְרוֹת Ad exacerbandum, *Jeſ.* 3. 8. *Fut.* יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ Rebellaverit contra os tuum, *Joſ.* 1. 18. *Et cum Apocopa*, וַתֶּמֶר Et mutavit, *Ezech.* 5. 6. וַיַּמְרוּ Et exacerbarunt, *Pſal.* 78. 56.

מוֹרָה maſc. *Novacula*, ſic dicta, quòd radendo caput vel faciem Mutet, *Jud.* 13. 5. & 16. 17. 1 *Sam.* 1. 11. Vide aliam ſignificationem in יָרָא : *Conſtr.* מֹרַת Vide in מָרַר .

מְרִי maſc. *Rebellio*, *Prov.* 17. 11. *Aff.* מֶרְיְךָ Rebellionem tuam, *Deuteronom.* 31. *v.* 27. בְּמִרְיָם Rebellione ſuâ, *Nehem.* 9. 17.

מְרָתַיִם f. d. *Rebelliones*, juxta Chaldæum & Hebræos communiter, *Jerem.* 50. 21. Quibuſdam eſt Nomen proprium loci.

מרח *Contrivit*, *Contudit* : [Semel in] *Fut.* וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין Et contundant ſuper ulcus, i.e. Contuſos

מקק *Niph.* נָמַק *Tabeſcere, Contabeſcere, Tabefieri : Præter.* וְנָמַקּוּ Et contabeſcent, *Jeſ.* 34.4. *Particip.* אֲנַחְנוּ נְמַקִּים Nos tabeſcimus, *Ezech.* 33.10. *Fut.* וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק Et lingua cujuſque tabefiet, *Zach.* 14.12. *Hiph.* [*Infinit.*] הָמֵק בְּשָׂרוֹ Tabefaciendo carnem cujuſque, *Zach.* 14. *verſ.* 12.

מַק m. *Tabes, Jeſ.* 5.24.

מַר *Stilla, Gutta* : [Extat ſemel.] כְּמַר מִדְּלִי Sicut gutta è ſitula, *Jeſ.* 40. 15.

מרא *Hiph.* הִמְרִיא *Extulit ſe* : [Semel in] *Fut.* תַּמְרִיא Extollit ſe, *Job.* 39.21. Chaldæus, *Volat.*

מְרִיא m. *Saginatum, Pingue*, quaſi Elevatum dicas, 2 *Sam.* 6. *v.* 13. *Plural.* וְחֵלֶב מְרִיאִים Et adipem pinguium, *Jeſa.* 1.11. *Aff.* מְרִיאֵיכֶם Pinguium veſtrorum, *Amos.* 5. *v.* 22. Hebræi Bubalum explicant.

מָרֵא m. *Chald.* Dominus : וּמָרֵא מַלְכִין E *dominus regum, Daniel.* 2, 47. *In Targum ſæpè pro Hebræo* אָדוֹן *&* בַּעַל, *dicitur* מָר *abſque* א *in fine : Cum Aff.* מָרִאי *Domine mi, Dan.* 4. 16. *cum* א *redundante, juxta Maſorethas.*

מֹרַג m. *Tribula*, antiqua ſcilicet Trahæ vel Vehiculi quædam ſpecies, quâ olim frumenta excutiebantur; unde & illud Vergilii, *Tribulaque Trahæque & iniquo pondere noſtri* : Videatur Varro 1. de re Ruſt. *c.* 52. לְמוֹרַג In tribulam, *Jeſa.* 41. *verſ.* 15. *Plur.* וְהַמֹּרִגִּים Et tribulæ, 2 *Samuel.* 24. *verſ.* 22, [Legitur præterea וְהַמּוֹרִיגִּים *Et has tribulas*, 1 *Paral.* 21. *v.* 23.] Vide חָרוּץ in חָרַץ.

מָרַד *Rebellavit* : Conſtruitur cum Præpoſ. ב & עַל : *Præt.* מָרַדְתָּ בִּי Rebellaſti contra me, 2 *Reg.* 18.20 *Partic. Plur. Conſtr.* בְּמֹרְדֵי־אוֹר Inter rebellantes lucis, id eſt, adverſus lucem, *Job.* 24.13. *Fut.* וַיִּמְרוֹד עַל־אֲדֹנָיו Et rebellavit contra dominum ſuum, 2 *Par.* 13.6.

מֶרֶד m. *Rebellio, Joſ.* 22.22. *Chald.* וּמְרַד *Et rebellio, Eſr.* 4. *verſ.* 19.

מְרוּקִים m.p. *Mundationes : Aff.* יְמֵי מְרוּקֵיהֶן Dies mundationum ipſarum, *Eſth.* 2. 12.

תַּמְרוּק m. *Mundatio, Strigilis,* quaſi Abſterſionem vel Abſterſorium dicas, *Prov.* 20. 30. [ſcribitur cum י ſed legitur per ו.] *Plur. Conſtr.* וּבְתַמְרוּקֵי Et mundationes, *Eſth.* 2. 12. *Aff.* תַּמְרוּקֶיהָ Munditias ſeu Mundum ejus. *Eſth.* 2. 9.

מָרַר *Amarum eſſe : Præt. juxta quoſdam,* מַר לִי Amarum eſt mihi, *Ruth.* 1. 13. quod & Nomen eſſe poſſit : כִּי מָרָה נֶפֶשׁ Nam amarus erat animus totius populi, 1 *Sam.* 30.6. *Niph. Præt.* נָמַר. vide in מוּר. *Fut.* יֵמַר Amareſcit, *Jeſa.* 24 9. pro יִמַּר. *Pih. Fut.* אֲמָרֵר בַּבֶּכִי Amaricabo, amaram reddam vel edam, ſcil. vocem in fletu, *Jeſa.* 22. 4. וַיְמָרְרוּ Et amaram effecerunt vitam eorum, *Exo.* 1. 14. וַיְמָרְרֻהוּ Amaritudine affecerunt eum, *Gen.* 49. 23. *Hiph.* הֵמַר *Amarum, Amaritudine affecit, Exacerbavit. Præterit.* הֵמַר נַפְשִׁי Amaritudine affecit animam meam, *Job.* 27. 2. *Infin.* הָמֵר Amaricare, Amarè agere, amarè flere, *Zach.* 12. 10. *Futur.* תַּמֵּר Amarices, Amaritudine afficias, Exacerbes, *Exod.* 23. 21. pro תָּמֵר. *Hithp. Futur. ex geminata prima radicali,* וַיִּתְמַרְמַר Et exacerbavit ſe, *Dan.* 8. 7.

מַר m. *Amarus :* Item, *Amaritudo, Amarum :* מַר לִי מָר Amara mihi amaritudo, *Jeſa.* 38. 17. מַר הַמָּוֶת Amaritudo mortis, 1 *Sam.* 15. 32. *Plur.* מָרִים Amaræ, *Exod.* 15. v. 23. *Conſtr.* מָרֵי נֶפֶשׁ Amari animo, *Jud.* 18. 25. *Fœm.* מָרָה Amara, *Job.* 21. 25. *Et cum* א *loco* ה, מָרָא Amara, *Ruth.* 1. 20. cui ſimile vide in זוּר. Et ſubſtantivè *Amaritudo,* 2 *Sam.* 2. 26. *Conſtr.* מָרַת נֶפֶשׁ Amara animo, 1 *Sam.* 1. 10. *Cum Cholem ab initio,* מֹרַת רוּחַ Amaritudo ſpiritus, *Gen.* 26. 35. *Et Cholem correpto, &* ר *juxta Maſorethas dageſſato :* מָרַּת נַפְשׁוֹ Amaritudinem animæ ſuæ, *Prov.* 14. 10. ubi ר cum Dageſch. *Eſt &* מָרָה *Mara, proprium nomen loci,* ab Amaris aquis ſic dicti, *Exod.* 15. v. 23. מָרָתָה Maram uſque, Ibid.

tusos applicent, appingant, imponant in emplastro, *Jes.* 38. 21. Græcè καταπλάττειν.

מְרוֹחַ m. *Attritus*: [Extat semel] מְרוֹחַ אָשֶׁךְ Attritus teste, qui Thlibias dicitur ἀπὸ τοῦ θλίβειν ab Atterendo, *Levit.* 21. 20.

מָרַט *Evulsit-pilos, Depilavit, Glabravit*: *Partic.* לְמֹרְטִים Depilantibus, *Jesa.*50.6. Hinc metaphoricè *Expolire, Extergere*: *Partic.* מְרוּטָה Extersus, *Ezec.*21.14. *Et in priore significatione*; וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה Et omnis humerus depilatus est, id est, Nudatus, *Ezec.* 29. 18. *Infin.* לְמָרְטָה Ad extergendum, *Ezech.* 21. 16. *Futur.* וָאֶמְרְטָה Et evulsi pilos capitis mei, *Esr.* 9. 3. וָאֶמְרְטֵם Et glabravi eos, *Neh.*13.25. *Niph. Futur.* יִמָּרֵט Glabrum fiet, *Lev.*13,40. *Pyh. Præt.* מֹרָטָּה Extersus est, *Exech.*21.15. [ubi ט est cum Dagesch euphonico.] *Particip. præsens*, וּמוֹרָט Et depilatam, *Jes.*18.2. *Partic.Præter.* נְחֹשֶׁת מְמוֹרָט Ex ære exterso, 1 *Reg.*7.45. *Chald. ex Pehil Præter. passivum*, מְרִיטוּ *Evulsæ, depilatæ, Dan.*7.4.

מָרַץ *Niph.* נִמְרַץ *Roborari, Acre, Vehemens, esse*: *Præt.* מַה־נִּמְרְצוּ Quàm acres sunt sermones recti, *Job.* 6. 25. *Part. Præsens*: Perditione נִמְרָץ acri, vehementi, *Mich.*2.10. *Fœm.* קְלָלָה נִמְרֶצֶת Maledictione acerrimâ 1 *Reg.* 2. 8. *Hiph. Futur.* יַמְרִיצְךָ Robustum vel acrem reddet te, *Job.*16.3. [Et ampliùs in S. non legitur.]

מָרַק *Tersit, Expolivit*: *Partic. Præt.* נְחֹשֶׁת מָרוּק Ex ære terso, 2 *Par.* 4. 16. *Imper.* מִרְקוּ Tergite, *Jer.* 46. 4. *Pyh. Præter.* וּמֹרַק Et extergetur seu Defricabitur, *Lev.* 6. 28.

מָרָק m. *Jus*, sic dictum, quòd in eo Defæcetur & Defricetur caro, *Jud.*6.[19 &]20. ubi scribitur cum Pathach, præter norman: Vide Kimchium. *Constr.* וּמְרַק Et jus, *Jes.*65.4. quomodo Masorethæ illic legendum docent, pro eo quod in textu scribitur וּפְרַק, de quo vide in פָּרַק.

מָשַׁךְ *Traxit, Extraxit, Protraxit. Protendit :* Construitur cum Accusat. & Præposit. עַל, ב & ל. *Præterit.* מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת Traxit arcu, id est, jaculatus est, 1 *Reg.*22.34. *Imper.* מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ Protende benignitatem tuam erga cognoscentes te, *Psal.*36.11. *Niph. Futur.* לֹא תִמָּשֵׁךְ Non protrahetur, *Ezech.* 12. 28. *Pyh. Particip.* עַם מְמֻשָּׁךְ Populus distractus, *Jes.*18.2. *Fœm.* תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה Spes protracta, *Prov.*13.12.

מֶשֶׁךְ m. *Tractus, Tractio seu Acquisitio, Psal.*126.6. *Job.*28. *v.* 18. *Et adverbialiter,* juxta quosdam, *Protractè*, hoc est, Protracto tempore, *Diu*, *Psalm.* 120. 6. Aliâs est *Nomen proprium filii Japheth, Gen.*10.2.

מָשַׁל *Dominatus est, Dominium habuit vel exercuit*, & sic construitur cum עַל & ב : Item, *Parabolicè locutus est, Parabolis, Proverbiis usus est : Præter.* וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים Et dominaberis gentibus multis, *Deut.*15. *vers.* 6. *Partic.* הַמֹּשֵׁל Quisquis utitur parabolâ, *Futur.* יִמְשׁוֹל Parabolâ utetur, *Ezech.*16.44. *Niph.* נִמְשַׁל *Comparatus, Similis, Consimilis factus est : Præter.* נִמְשַׁל Similis fit, *Psal.*49.13. נִמְשַׁלְתָּ Similis factus es, *Jesa.*14. *vers.* 10. וְנִמְשַׁלְתִּי Et consimilis fiam, *Psalm.* 28. 1. *Pih. Particip.* מְמַשֵּׁל Parabolarum artifex, quasi dicas Proverbificator, *Ezech.* 20. 49. *Hiph.* הִמְשִׁיל *Dominari, vel Dominatorem fecit : Comparavit, Assimilavit : Præter.* הִמְשִׁילָם Dominatores eos faciet, *Dan.*11.39. *Infin. loco Nominis,* הַמְשֵׁל וָפַחַד Dominari & formido, hoc est, Dominatus formidabilis, *Job.* 25. 2. *Futur.* תַּמְשִׁילֵהוּ Dominatorem constituisti eum, *Psalm.* 8. 7. תַּמְשִׁילֻנִי Comparabitis me, *Jes.*46.5. *Hithp. Fut.* אֶתְמַשֵּׁל Comparabo me, *Job.* 30. 19.

מָשָׁל masc. *Similitudo, Parabola, Proverbium, Sententia,* scitè graviterqué dicta & paucis concinnata : *Constr.* מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי Proverbium antiqui, pro, Antiquorum, 1 *Sam.* 24. *v.* 14. *Affix.* מְשָׁלוֹ Sententiam suam,

Num.

מֶמֶר m. *Amaritudo, Prov.* 17. 25.
מְרִירוּת f. *Idem, Ezech.*21.6.
מְרֹרָה f. *Fel*, ab Amaritudine: *Constr.* מְרֹרַת פְּתָנִים Fel aſpidū, *Job.*20.14. *Aff.* מְמְּרֹרָתוֹ E felle ejus, *Job.*20.25.
מְרֵרָה f. *Idem : Aff.* מְרֵרָתִי Fel meum, *Job.*16.13.
מְרִירִי m. *Amarus, Deut.*32.24. Hinc *Plural. Conſtr.* juxta quoſdam, כִּמְרִירֵי יוֹם Sicut amaritudines diei, *Job.*3.5. Sed vide id in כָּמַר.
מְרֹרִים m. p. *Amaritudines, Res amaræ, Amara, Exo.* 12.8. *Fœmin.* מְרֹרוֹת *Idem, Deut.*32.32.
מַמְּרֹרִים m. Plur. *Idem, Job.* 9. 18.
תַּמְרוּרִים m. p. *Amaritudines, Jer.*31.15. quod vide etiam in תָּמַר.

מָשָׁה *Extraxit:* [legitur ter,] *Præter.* מְשִׁיתִהוּ Extraxi eum, *Exod.*2.10. *Hiph. Futur.* יַמְשֵׁנִי Extrahet me, 2 *Sam.*22.17. [& *Pſal.*18.17.]
מֶשִׁי m. *Sericum,* [Extat bis] *Ezech.* 16. 10. 13.

מָשַׁח *Unxit :* מָשַׁח אֹתוֹ Unxit eum, *Numer.* 35. 25. *Niph. Præterit.* כִּי־נִמְשַׁח Quod unctus eſſet, 1 *Par.*14.8. *Infin.* בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ In die ungi illud, id eſt, quo unctum fuit, *Num.*7.10.
מָשִׁיחַ maſc. *Unctus,* 2 *Sam.* 1. 21. *Meſſias, Chriſtus* . ſic dictus, quòd is verè eſſet ille, quē Uncti reges & ſacerdotes in V.T. repræſentarent, *Dan.* 9. 25, 26. *Conſtr.* מְשִׁיחַ יְהוָֹה Unctus Domini, 1 *Sā.*24.7. *Aff.* מְשִׁיחוֹ Uncti ſui, 1 *Sam.*2.10. *Plur.* בִּמְשִׁיחָי Unctos meos, *Pſal.*135.15.
מָשׁוּחַ m. *Pictum,* quaſi Inunctum dicas, *Jer.* 22. 14.
מִמְשַׁח maſc. *Unctio :* vel metonymicè, *Unctus, Ezec.*28. *verſ.* 14.
מִשְׁחָה f. *Unctio, Exod.*31.11. *Conſtruct.* מִשְׁחַת קֹדֶשׁ Unctionis ſacræ, *Exod.*30.25.
מָשְׁחָה f. *Idem : Aff.* מָשְׁחָתָם Unctio eorum, 40. 15.
מְשַׁח *Chald.* Oleum, *ab Ungendo, quaſi Unguentum dictum, Eſr.* 6. 9.

אַמְתַּחַת f. *Saccus*, *Gen.* 44.2. ſic dictus, quòd implendo Extendatur: *Aff.* אַמְתַּחְתּוֹ Sacci ſui, *Gen.* 47.22. *Plural. Conſtr.* אַמְתְּחוֹת הָאֲנָשִׁים Saccos virorum, *Gen.* 44. 1. *Aff.* אַמְתְּחֹתֵינוּ Saccorum noſtrorum, *Gen.* 44.8.

מָתַי *Quando?* אַחֲרֵי מָתַי עֹד Poſt quando adhuc, id eſt, Poſt quantum adhuc temporis? *Jer.* 13.27. עַד מָתַי *Quonſque, Uſquequo?* *Pſal.* 80.5. לְמָתַי Ad quando, ecquando, *Exod.* 8.9.

מתן מָתְנַיִם m. d. *Lumbi*, *Deuter.* 33. 11. *Conſtruct.* מָתְנֵי אִישׁ Lumbis viri, *Jer.* 13.11. *Aff.* אֵזוֹר מָתְנָיו Cingulum lumborum ejus, *Jeſa.* 11.5.

מָתַק *Dulce, Suave eſſe, Dulceſcere*: Contrarium ipſi מָרַר. *Præterit.* מְתָקוֹ רִמָּה Suavis eſt ipſi vermis, *Job.* 24.20. nempe è vermibus depaſci. Nomen fœmininum Verbo maſculino adjungitur, quia de tota ſpecie ſeu utroque ſexu intelligitur: מָתְקוּ־לוֹ Dulceſcunt ipſi, *Job.* 21.33. *Particip. vel nomen potiùs*, וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ Et dulciora melle, *Pſal.* 19. 11. *Fœmin.* וּמְתוּקָה שְׁנַת Dulcis ſomnus operantis, *Ecclеſ.* 5. 11. *Futurum*, מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ Aquæ furtivæ ſuaves ſunt, *Prov.* 9. v. 17. *Hiph. Futurum*, תַּמְתִּיק בְּפִיו Dulce fuit in ore ipſius, *Job.* 20. 12. נַמְתִּיק סוֹד Dulce reddemus conſilium. *Pſal.* 55.15.

מָתוֹק m. *Dulcis, Dulce*, *Jud.* 14.14.

מֹתֶק maſc. *Dulcedo*; *Aff.* מָתְקִי Dulcedinem meam, *Jud.* 9.11.

מֶתֶק m. *Idem*, *Prov.* 16. 21.

מַמְתַּקִּים m. p. *Dulcedines*, *Cant.* 5.16.

נ

נָא *Quæſo, Obſecrò, Nunc*: Omne נָא in Bibliis idem eſt quod עַתָּה ſcribit Ab. Eſra, *Gen.* 12.11. & *Num.* 10.31. & Arabicè inverſo modo dici אַן. Chaldæus

*Num.*23.18. *Plural.* מְשָׁלִים Parábolas, Sententias, *Eccl.* 12. 9. *Constr.* מִשְׁלֵי שְׁלוֹמֹה Proverbia Salomonis, *Prov.*1. *v.* 1. Similitudines, *Job.* 13. 12.

מִמְשָׁל m. *Dominatio, Dan.*11.3. *Plural.* מִמְשָׁלִים Dominationes, Dominatores, Præsides, 1 *Par.*26.6.

מֶמְשָׁלָה f. *Dominium, Dominatus, Dominatio, Præfectura, Ditio, Mich.*4.8. *Constr.* לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם Ad Præfecturam vel Dominium diei, *Gen.*1.16. *Aff,* מֶמְשַׁלְתּוֹ Dominatus sui, 1 *Reg.* 9. 19. *Plur.Constr.* לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה Ad dominia noctis, *Psalm.* 136. 9. *Et cum Pathach ab initio,* מַמְשְׁלוֹתָיו Dominiorum illius, *Psal.*114.2.

משק מִמְשָׁק m, *Derelictio, Locus derelictus,* qui coli intermissus est & sterilis evasit. [Extat semel in] *Constr.* מִמְשַׁק חָרוּל Locus derelictus urticæ, *Soph.* 2. 9. Sic Targum מִשְׁמַשׁ, quod idem.

מֶשֶׁק Vide in שָׁקַק .

משש *Palpavit, Contrectavit : Futurum,* וַאֲמֻשְּׁךָ *Gen.*27. *v.*21. Vide suprà in מוש . יְמֻשֵּׁנִי Palpabit me, *ib.* 12. *Pih. Præter.* מִשַּׁשְׁתָּ Contrectasti, *Genes.* 31. 37. *Partic.* מְמַשֵּׁשׁ Palpans, *Deut.* 28. 29. *Niph. Futur.* וְיָמֵשׁ Et palpet, *Exod.*10.21.

מתג m. *Frænum, Pro.*26.3. *Aff.* וּמִתְגִּי Et frænum meum, *Jesa.*37.29.

מתה מְתִים m. p. *Homines :* Nomen generale, scribit Kimchi in Com. complectens viros, mulieres & parvulos : כָּל־עִיר מְתִים Omnem civitatem hominum, *Deut.*3.6. *Const.* עִם־מְתֵי שָׁוְא Cum hominibus mendacibus, *Psalm.* 26. 8. *Aff.* מְתָיו Hominum ejus, *Deut.*33.6.

מְתֹם m. *Homo :* מֵעִיר מְתֹם A civitate hominis, *Jud.* 20. 48. pro, Ab hominibus civitatis, per Hypallagen.

מתח *Extendit :* [Legitur semel] *Futur.* וַיִּמְתָּחֵם Et extendit eos, *Jesa.*40.22. Sic Chaldaicè, מָתַח דִּינָא Extendens judicium, 1 *Sam.*2.3.

ditur, ut & Targum per אֲמַר Dicit. Hinc quidam Hebræorum dedecunt illud *Plural.* לְנֶאֱמָנִים *Eloquentibus, Facundis, Job.*12.20. vide אמן.

נָאַף *Adulteravit, vel Adulteratus est: Adulterium commisit, Mœchatus fuit. Particip.* נֹאֵף אִשָּׁה Adulterans mulierem, *Prov.*6.32. *Adulter, Job.*24.15. *Fœmin.* הַנֹּאָפֶת *Ipsa adultera, Lev.*20.10. *Plural.* נֹאֲפוֹת Adulterarum, *Ezech.* 23.45. *Infin.* נָאֹף Adulterando, *Jer.*7. *v.*8. *Futur.* לֹא תִנְאָף Non adulterabis, vel adulterium committes, *Exod.*20.14. i. e. Ne scortator, ut Ab.Esra prolixè hoc loco explicat. R. Sal. Jarchi notat, dici tantùm de nupta, sed refutatur ab Ab.Esra. *Pih.Præter.* נִאֵפוּ Adulterantur: *Ezech.*23.37. *Partic. vel nomen participiale,* מְנָאֵף *Adulter, Jes.*57.3. *Plur.* מְנָאֲפִים Adulteri, *Jesa.*23.10. *Fœmin.* מְנָאֶפֶת *Adultera, Prov.* 30. 20. *Futur.* וַיְנַאֲפוּ Et adulterati sunt,, *Jer.*29.23.

נִאֻפִים m. p. *Adulteria, Ezech.*23.43. *Aff.* נִאֻפַיִךְ Adulteria tua, *Jer.* 13. 27.

נַאֲפוּפִים m. p. *Idem, Hos.* 2. 2. ex geminata tertiâ radicali, ut נַעֲצוּץ à נָעַץ.

נָאַץ *Sprevit, Contempsit. Prov.*5.12. *Futur.* יִנְאַץ Spernet, *Prov.* 15. 5. *Pih.* נִאֵץ *Contempsit, Contemptim irritavit, Provocavit: Infin.* נִאֵץ Irritando, pro נַאֵץ 2 *Sam.*12.14. *Hithp. Partic.* מִנֹּאָץ Irritatur, *Jesa.*52.5. pro מִתְנֹאָץ estqué ex Participio Puhal & Hithpahel compositum.

נְאָצָה, נֶאָצָה, נְאָצָה f. *Irritatio contumeliosa, Contumelia:* וּנְאָצָה Et contumelia, 2 *Reg.*19.3. *Plural.* נְאָצוֹת Contumeliæ, *Nehem.* 9. 18. *Aff.* נָאָצוֹתֶיךָ Irritationes tuas, *Ezech.*35.12. ex forma בַּקָּשָׁה.

נָאַק *Gemuit: Præter.* וְנָאַק נַאֲקוֹת Et gemat gemitibus confossorum, *Ezech.* 30. 24. *Futurum,* יִנְאֲקוּ Gement, vocem gemebundam edent, *Job.*24.12.

נְאָקָה f. *Gemitus : Constr.* נַאֲקַת Gemitum filiorum Israel,

dæus vertit כְּעַן vel כְּדוּן *Nunc*, Non tempus, ſed affe-ctum animi connotans. R. Salomon tamen ſcribit, interdum eſſe לשון בקשה Obſecrantis, quomodo per Aphæreſin volunt eſſe ab אָנָּא, quod ſequitur. *Apud Talmudicos*, אין נא אלא לשון בקשה Non eſt vocabulum נא, niſi obſecrantis, Sanhed. *fol.* 43. 2. Sic R. Salom. *Ex.* 11. Semel eſt *Crudum*, non ſatis coctum, *Ex.* 12. 9.

אָנָּה *Quæsò*, *Obſecrò*: Sexies ſic ſcriptum reperiri, Maſorethæ notant, *Pſal* 116. 4. אָנָּא *Idem*, *Pſal.* 118. 25. Chaldæus hæc reddit בְּבָעוּ *Obſecro.* Vide ãpliùs in אָן.

נאד maſc. *Uter*, Pellis conſuta, quâ liquida deferuntur: וְנֹאד יַיִן Et utrem vini, 1 *Sam.* 16. 20. *Et cum Van*, אֶת־נֹאוד הֶחָלָב Et utrem lactis, *Judic.* 4. 19. unde quidam ad נוד referunt, & א loco ו accipiunt: *Aff.* בְּנֹאדֶךָ In utre tuo, *Pſal.* 56. 9. *Plural.* נֹאדוֹת הַיַּיִן Utres vini *Joſ.* 9. 13.

נאה *Pulchrum*, *Decorum*, *Amœnum eſſe*, *Convenire*, *Conveniens*, *Decens eſſe*, apud Rabbinos in uſu frequenti. *Præterit.* נַאֲוָה Decora eſt, *Pſal.* 93. 5. נָאווּ Decoræ ſunt, *Cantic.* 1. 10. *Partic.* לֹא נָאוֶה Non eſt conveniens, *Proverb.* 19. 10. *Fœmen.* נָאוָה Decet, *Prov.* 17. *v.* 7. per commutationem tertiæ radicalis ה in ו, quod & in aliis fit.

נָוֶה m. *Amœnus*, *Pulcher*: שְׁתוּלָה בְנָוֶה Planata in amœno loco, *Hoſ.* 9. 13. *Fœmin*: הַנָּוָה וְהַמְּעֻנָּגָה Specioſa & delicata, *Jer.* 6. 2. cum ו loco א. *Apud Rabbinos*, מַאֲמָר נָאֶה *Oratio elegans*, אִשָּׁה נָאָה *Mulier pulchra*, נוֹי *Pulchritudo.* Poſſunt & ad Niphal Radicis אוה referri, ut Pulchra ſic dicantur, quia Deſiderabilia.

נְאוֹת f. p. Vide infrà in נוה.

נאם *Dixit*: *Futur.* וַיִּנְאֲמוּ Et dicunt, *Jer.* 23. 31. Et *Nomen participiale Conſtr.* נְאֻם *Dictum*, Ibid, quod tritum & commune fuit in prophetarum exordiis vocabulum. Per præſens Indicativi, *Dicit*, *Ait*, vulgò redditur,

Hiph. הִבִּיט *Idem : Præter.* מִשָּׁמַיִם הִבִּיט E cælis intuetur, *Psal.* 33. 13.

מַבָּט m. *Exspectatio*, quasi Aspectum vel Respectum dicas, *Aff.* מַבָּטָם Exspectatione suâ, *Jesa.* 20. 5. מַבָּטֵנוּ Exspectatio nostra *Ibid.*6. *Et cum Sægol ab initio*, מֶבָּטָהּ Exspectatio sua, *Zach.* 9. 5.

נָבֵל *Cecidit*, *Concidit*, *Decidit*, & de emarcidis ac flaccidis propriè dicitur : unde & *Emarcescere*, *Flaccescere*. Item, *Stultescere*, *Stultè agere*. *Præter.* נָבֵל צִיץ Decidit flos, *Jes.*40.8. אִם־נָבַלְתָּ Si cecidisti, *Pr.*30.32. juxta R.Levi : At Aben Esra, *Si stultè egisti*, deductâ significatione ex Nomine נָבָל . *Pih.* נִבֵּל *Vilipendit*, *Turpitudine affecit : Præter.* וְנִבַּלְתִּיךְ Et turpitudine afficiam te, *Nah.* 3. 6. *Particip.* מְנַבֵּל Turpitudine afficit, *Mich.*7.6. *Futur.* וַיְנַבֵּל Et vilipendit, *Deut.*32.15. תְּנַבֵּל Vilipendito, *Jer.* 14. 21. *Hiph. Futur. irregulare*, וַנָּבֶל Et decidimus vel diffluimus, *Jesa.*64.6.[ubi dagesch resolvitur in vocalem longam] pro וַנַּבֵּל , cui simile vide infrà in נזר .

נָבָל m. *Stultus*, *Flagitiosus*, Cui ratio & mens Concidit, ut stultè vel turpiter agat : *Plur.* הַנְּבָלִים Stulti, 2 *Sam.* 13. 13. *Fœm.* אַחַת הַנְּבָלוֹת Una stultarum, *Job.*2.10.

נְבָלָה f. *Stultitia*, *Flagitium*, *Fœditas*, *Gen.*34.7.

נַבְלוּת f. *Idem :* נַבְלֻתָהּ Fœditatem vel stultitiam ejus, *Hos.* 2. 10.

נְבֵלָה f. *Cadaver*, quasi Caducum aut Deciduum dicas, & dicitur tam de hominis quàm bestiæ cadavere, *Lev.* 22. 8. *Constr.* נִבְלַת, 1 *Reg.* 13. 29. *Aff.* נִבְלָתוֹ Cadaver ejus, *Deut.*21.23. [Aliquando retinet (ֵ) ut :] נְבֵלָתִי Cadaver meum, *Jesa.*26.19.

נֵבֶל m. *Uter*, *Lagena*, *Jer.*13.12.

נֶבֶל m. *Idem*, *Jes.*30.14. Item, *Nablium*, instrumentum musicum : Judæi Germani *Panduram* interpretantur. Vide Aben Esram, *Jesa.* 5. 12. & *Psalm.* 105. 3. *Plural.*

Israel, *Exod.*6.5. *Plural. Constr.* נַאֲקוֹת Gemitu confossi *Ezech.* 30.24.

נאר *Pih. Detestatus est, Thren.* 2.7. נֵאַרְתָּה Detestatus es, *Psal.*89.40. נֵאֲרִים vide in אָרַר.

נבא *Niph. Prophetavit, Prophetam egit, Vaticinatus est* : [Hoc Verbum ut plurimùm venit in Niph. eò quòd signet, *receptionem prophetiæ à Deo.*] Construitur cum Præpositione ל, אֶל & עַל: *Præter.* נִבֵּיתָ Prophetasti, *Jerem.*26.9. cum י loco א &c. *Hithp. Præterit.* וְהִתְנַבִּיתָ Ut prophetes, 1 *Sam.*10.6.in medio cum Chirek, ad formam Verborum in ה desinentium. *Et cum Syncopâ literæ Thau:* וְהִנַּבֵּאתִי Et prophetabo, *Ezech.* 37.10. *Infin.* מֵהִתְנַבּוֹת A prophetando, 1 *Sam.*10.13. ad formam Verborum in ה desinentium. *Chald. Præterit.* הִתְנַבִּי *Prophetavit, Esræ.* 5.1.

נָבִיא m. *Propheta* : *Aff.* נְבִיאֶךָ Propheta tuus, *Exo.*7.1. R.Salom. hoc loco deducit à נוב *Eloqui*, quasi נָבִיא sit *Orator, Præco eloquens*, concionem habens ad populum, qui Gallicè dicitur *Predicateur, Prædicator* vulgò. Sed rectè ab Aben Esra refutatur, qui scribit, א esse radicale, & נָבִיא propriè dici eum, cui Deus arcana revelat. *Plural.* נְבִיאִים Prophetæ, *Jer.* 23.25. *Constr.* נְבִיאֵי *Jer.*23.15. *Aff.* נְבִיאָיו Prophetarum ejus, 1 *Reg.* 22.22. *Fœmin.* נְבִיאָה *Prophetissa, Exod.* 15.20. *Chald.* נְבִיאָה *Propheta, Esr.* 5.1. *&* 6.34. *Plural.* נְבִיאַיָּא *Prophetæ, ibid.* In Targum absque ה scribitur.

נְבוּאָה fœm. *Prophetia, Neh.* 6.12. *Constructum,* נְבוּאַת 2 *Par.*9.29. *Chald.* בִּנְבוּאַת *In Prophetia, Esr.* 7.14.

*נבב Unde נָבוּב juxta quosdam, quod vide in בוב.

*נְבִזְבָּה *Chald. Vide in* בזה.

נבח *Latravit* : *Infin.* לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ Non possunt latrare, *Jesa.*56.10. [& nusquam alibi.]

נבט *Intuitus est* : *Præter.* וְנִבַּט Et intuebitur, *Jesa.* 5. *v.* 30. quod aliis ex Pihel, aliis ex Niphal est.

Hiph.

נגד *Coram, Contra, Ante, E regione. Ex adverso :* לְנֶגֶד Coram, 2 *Reg.* 1. 13. Ex adverſo, Contra, *Pr.* 21. *v.* 30. מִנֶּגֶד E regione, *Gen.* 21. 16. Ex adverſo, 2 *Sam.* 18. 13. [Cum ה parag.] נֶגְדָּה Coram, *Pſal.* 116. 14. *Cum Aff.* נֶגְדּוֹ Ex adverſo ſui, *Joſ.* 6. 5. Coram ſe, *Jeſ.* 40. *v.* 17. כְּנֶגְדּוֹ Secundùm coram ipſum, Quaſi juxta correſpondentiam ejus, Ipſi tanquam alter-ipſe, ac naturali ſpecie ac formâ conveniens, Aſtans ei, *Gen.* 2. 8. לְנֶגְדּוֹ Ex adverſo ejus, *Joſ.* 5. 13. *Chald.* נֶגֶד *Ex adverſo, Dan.* 6. 11.

נְגַד *Chald.* Traxit ſe, Manavit, Profluxit: *Inde Partic.* נָגֵד *Trahens ſe, manans, Dan.* 7. 10.

הִגִּיד *Hiph. Nunciavit, Annunciavit, Renunciavit, Indicavit Expoſuit, Narravit, Enarravit, Retulit ;* nempe coràm: *Præter.* הִגִּיד לוֹ Indicavit ei, *Gen.* 31. 20. *Hoph. Præter.* הֻגַּד Nunciatum eſt, 1 *Sam.* 23. 13. *Infin.* הֻגֵּד Nunciando, *Joſ.* 9. 24. *Futur.* וַיֻּגַּד Et nunciatum eſt, *Gen.* 22. 20.

נָגִיד m. *Anteceſſor, Antiſtes, Dux, Præſul, Princeps,* 2 *Sam.* 7. *v.* 8. *Conſtr.* נְגִיד עַמִּי Ducem populi mei, 2 *Reg.* 20. 5. *Plur.* נְגִידִים אֲדַבֵּר Anteceſſorum ſeu principum, ſcil. verba, eloquar, hoc eſt, Præſtantia, principibus digna, quaſi Principalia dicas, *Prov.* 8. 6. cui ſimilem locutionem vide *Prov.* 22. 20.

נגה *Splenduit, Jeſa.* 9. 2. *Fut.* יִגַּהּ Splendebit, *Job.* 18. 5. *Hiph. Futurum,* יַגִּיהַּ אוֹרוֹ Splendeſcere faciet, Splendidam edet lucem ſuam, *Jeſ.* 13. 10.

נֹגַהּ f. *Splendor, Jeſ.* 50. 10. *Aff.* נָגְהָם Splendorem ſuum, *Joel.* 2. 10. *Plural.* (ubi alia forma) נְגֹהוֹת Splendores, *Jeſ.* 59. 9. *Chald.* בְּנָגְהָא *Cum luce, Dan.* 6. 20.

נגח *Feriit, Petiit, Impetiit cornibus : Fut.* וְכִי־יִגַּח Et cornu-ferierit, *Exod.* 21. 28. *Pih. Particip.* מְנַגֵּחַ Cornu-petens, *Dan.* 8. 4. *Futur.* יְנַגַּח Cornu feriet, *Deut.* 33. 17. תְּנַגַּח Feries, 1 *Reg.* 22. 11. *Hithp. Futur.* יִתְנַגַּח Confliget, *Dan.* 11. 40.

נְבָלִים Nabilis, 1 *Par.*15.16.*Constr.* נִבְלֵי שָׁמַיִם Utres cæli, hoc eſt, Nubes velut in utres digeſtæ, *Job.* 38. 37. לְנִבְלֵי Pro utribus, *Thren.*4. 2. *Affix.* וְנִבְלֵיהֶם Et utres eorum, *Jer.*48.12.

מַבּוּל m. *Diluvium*, ſic dictum, quod omnia fecerit Concidere, *Gen.*9.11.

בּוּל m. *Bul*, menſis octavi nomen, qui Octobri noſtro reſpondet, ſic dictus, quòd tunc terræ naſcentia tanquam emarcida Concidant, 1 *Reg.* 6. 38. Kimchi ſcribit, *Jer.* 3. 3. ברוב הזמנים רוב המטר יורד במרחשון לפיכך נקרא ירח בול מענין מבול *Ut plurimum multa pluvia decidit in Octobri, idcirco vocatur menſis Bul ex ſignificatione Mabbul.* Aliam ſignificationem vide in יבל.

נָבַע *Scaturivit, Eructavit*, ac de Fontibus propriè dicitur, aquam eructantibus. *Particip.* נַחַל נֹבֵעַ Torrens eructans, *Prov.* 18.4. *Hiph. Futur.* אַבִּיעָה Eructabo hoc eſt, more ſcaturiginis proferam vel effundam, *Pro.* 1. *v.* 23. ſic ferè ſemper hîc ſumitur.

מַבּוּעַ m. *Scatebra, Scaturigo, Eccl.*12.6.*Plur. Conſtr.* מַבּוּעֵי מַיִם Scaturigines aquarum, *Jeſa.*49.10.

נֶבְרְשָׁא f. *Chald.* Lychnuchus, Lucerna: *Emphaticè* נֶבְרַשְׁתָּא, *Dan.* 5.5. Sic pro Hebræo בְּנֵרוֹת In Targum dicitur, בִּנֶבְרַשְׁתָּא Lucernis *Soph.* 1. 12. Rabbini dicunt, נִבְרֶשֶׁת R.Saadias ſcribit: נֶבְרַשְׁתָּא dicitur, quaſi נֵר בַּר שַׁתָּא Lychnuchus filius anni, id eſt, per totum annum ardens.

נֶגֶב m. *Auſter; Meridies, Tractus meridianus, Plaga auſtralis*, 1 *Sam.*27.10. נֶגְבָּה Ad plagam auſtralem, In meridianum tractum, *Gen.* 13.1. R.Bechai ſcribit: נֶגֶב vocatur, שֶׁאוֹתוֹ רוּחַ נָגוּב יָבֵשׁ *quòd iſte ventus ſit ſiccus & aridus*; propter intenſum calorem ſolis: נְגַב *Aridum eſſe, Exareſcere*, in Targum & apud Rabb. Vide & Ab.Eſram, *Gen.*12.9.

נגר

נֶגַע m. *Plaga*, *Exod.* 11. 1. *Aff.* נִגְעוֹ Plaga ejus, *Lev.* 13. *v.* 44. *Plural.* נְגָעִים Plagæ, *Gen.* 12. 17. *Constr.* וּבְנִגְעֵי Et plagis hominum, 2 *Sam.* 7. 14.

נגף *Cecîdit*, *Percussit*, *Verberavit*, *Plagâ-affecit*: Item, *Offendit*, *Impegit*. *Præter.* וְנָגַף Et plagis afficiet Dominus Ægyptum, נָגוֹף percutiendo & sanando, *Jes.* 19. 22. *Futur.* וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף Et pedem tuum non offendes, *Prov.* 3. 23. *Niph. Præter.* נִגַּף Cæsus, Plagâ affectus fuit, 2 *Sam.* 10. 15. *Hithp. Futur.* יִתְנַגְּפוּ Lædant se vel Lædantur, Offendantur, *Jer.* 13. 16.

נֶגֶף m. *Plaga*, *Jos.* 22. 17.

מַגֵּפָה f. *Idem*: 2 *Sam.* 17. 9. *Constr.* מַגֵּפַת הַסּוּס Plaga equorum, *Zach.* 14. 15. [*Plur.* מַגֵּפוֹת *plagæ.*] *Aff.* מַגֵּפֹתַי Plagas meas, *Exod.* 9. 14.

נגר *Niph.* נִגַּר *Defluxit*, *Difluxit*, *Diffudit vel Effudit se*, *Perfusus fuit*: *Præter.* נִגְּרָה יָדִי Pefusa manus mea, *Psal.* 77. 3. *Partic. Plur.* נִגָּרִים Difluentes, 2 *Sam.* 14. 14. *Fœm.* נִגָּרוֹת Defluunt, *Job.* 20. 28. *Hiph.* הִגִּיר *Diffluere fecit*, *Fudit*: *Præter.* וְהִגַּרְתִּי Et faciam ut diffluant, *Mich.* 1. 6. *Imperat.* וְהַגִּרֵם Fac ut diffluant, *Jer.* 8. 21. [vel, diffluere fac eos,] *Futur.* וַיַּגֵּר Et fudit, *Psalm.* 75. *vers.* 9. *Hoph. Partic.* כְּמַיִם מֻגָּרִים Sicut aquæ profusæ *Mich.* 1. 4.

גָּר *Fluxus*, *Alveus*, juxta Ab.Esram, *Job.* 28. 4. Juxta alios est Partic. à גּוּר, *Accola*, *Peregrinans*, *Habitans*.

נגש *Accessit*, *Appropinquavit*: *Secessit*. *Infinit.* בְּגֶשֶׁת Cùm accedent, *Num.* 8. 19. *Imp.* גֶּשׁ־הָלְאָה Secede illuc, *Gen.* 19. 9. *Et in Pathach*, גַּשׁ Accede, 2 *Sam.* 1. *vers.* 15. *Et cum* ה *paragog.* גְּשָׁה־נָּא Accede quæso, *Gen.* 27. *v.* 21. גְּשׁוּ־נָא אֵלַי Accedite nunc ad me, *Gen.* 45. 4. *Futur.* יִגַּשׁ Appropinquato, *Lev.* 21. 23. *Niph. Præter.* נִגַּשׁ Accedere jussus Joseph, *Gen.* 33. 7. *Partic.* הַנִּגָּשִׁים Qui appropinquant, *Exod.* 19. 22. *Hiph.* הִגִּישׁ *Accedere fecit*, *vel jussit*, *Attulit*, *Obtulit*, *Adduxit*, *Admovit*, *Stitit*,

נַגָּח masc. *Petulcus, Cornupeta:* שׁוֹר נַגָּח Bos petulcus, *Exod.* 21. 29.

נָגַן *Pulsavit*, scil. Instrumentum musicum. *Nomen participiale Plural.* נֹגְנִים *Pulsatores, Fidicines, Psal.* 68. *v.* 26. *Pih. Partic.* מְנַגֵּן Pulsans, 1 *Sam.* 16. 16. *Infin.* נַגֵּן Pulsare, 1 *Sam.* 16. 18.

נְגִינָה f. *Pulsatio fidium, Pulsatio musica, Modulatio: Construct.* pro absoluto, עַל־נְגִינַת Super pulsationem, vel, Iu pulsatione fidium. *Psal.* 61. 1. *Aff.* נְגִינָתִי Pulsationis musicæ meæ, *Psalm.* 77. 7. נְגִינָתָם Modulatio eorum, *Thr.* 3. 14. מִנְּגִינָתָם A' pulsatione sua, *Thr.* 5. 14. *Plural.* וּנְגִינוֹת Et pulsationes, odas lyricas, *Psalm.* 69. 13. בִּנְגִינוֹת In pulsationibus sive pulsatilibus instrumentis, *Psalm.* 4. 1. *Affix.* בִּנְגִינוֹתָי In pulsationibus meis, hoc est, In fidibus sive pulsatilibus instrumentis, *Hab.* 3. *v.* 19.

מַנְגִּינָה f. *Idem:* אֲנִי מַנְגִּינָתָם Ego sum modulatio ipsorum, *Thr.* 3. 63.

נָגַע *Tetigit, Attigit, Pertigit: Læsit, Percussit, Plagis affecit:* Construitur cum Accusativo, item Præpos. אֶל, עַל & cum בּ. *Præter.* נָגַע בְּכַף־יָרֵךְ Tetigit acetabulum femoris, *Gen.* 32. 32. נָגַע עַל־לִבֵּךְ Pertingit in cor tuum, *Jer.* 4. 18. *Niph. Futur.* וַיִּנָּגְעוּ Et finxerunt-se percussos seu plagâ-affectos, *Jos.* 8. 15. [Potest etiam esse ex Hithpah. pro וַיִּתְנַגְּעוּ.] *Pih. Futur.* וַיְנַגַּע Et percussit vel plagâ affecit, 2 *Reg.* 15. 5. *Pyh. Fut.* יְנֻגָּעוּ Plagis afficientur, *Psal.* 73. 5. *Hiph.* הִגִּיעַ *Pertingere fecit Admovit, Conjunxit: Deturbavit, Dejecit:* Et intransitivè, *Pervenit, Obvenit, Obtigit, Pertigit. Præterit.* הִגִּיעַ Pervenire fecit, seu Deturbavit, *Jesa.* 25. 12. *Partic.* מַגִּיעַ Pertingebat, *Gen.* 28. 12. *Plural. Constr.* מַגִּיעֵי Conjungentibus, *Jesa.* 5. 8. *Infinit.* וּבְהַגִּיעַ Et cum pervenisset, *Esth.* 2. 12. *Futur.* יַגִּיעַ Pertinget, *Jesa.* 8. 8. וַיַּגַּע Et admovit *Jesa.* 6. 7.

animam, *Job.* 30. 15. *Plural.* נְדִיבוֹת Ingenuitates, Res ingenuæ, Munifica, *Jeſa.*32.8.

נְדָבָה f. *Voluntarium, Voluntaria oblatio, Voluntarium ſacrificium aut munus :* Interdum adverbiaſcit pro *Sponte, Voluntarie, Benevole, Liberaliter*, & tunc ponitur pro בִּנְדָבָה : *Conſtr.* נִדְבַת יָדְךָ Voluntariâ oblatione manus tuæ, *Deut.*16.10. *Plurl.* נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ Indicite ſacrificia voluntaria, *Amos.* 4.5. *Conſtr.* נִדְבוֹת פִּי Voluntariâ oblatione oris mei, *Pſal.* 119. 108. *Aff.* נִדְבוֹתֵיכֶם Voluntarias oblationes veſtras, *Lev.*23.38.

* נִדְבָּךְ *Chald. Vide in* דבך.

נָדַד *Vagatus, Evagatus eſt, Movit ſeſe, Erravit, Aberravit, Fugit, Profugit : Præterit.* נָדְדוּ יַחַד Evagantur pariter, *Jeſa.*22.3. *Partic.* נֹדֵד כָּנָף Movens ſeſe alâ: aut tranſitivè, Moveat, Agitet alam , quomodo poſſit eſſe ex Pihel, *Jeſ.*10.14 *Plur.* נֹדְדִים Errabundi, *Hoſ.*9. *v.*17. *Fut.* יִדּוֹד מִמֵּךְ Aberret à te, *Nah.*3.7. *Et in Pathach,* וַתִּדַּד Et profugeret, *Gen.*31.40. *Chald. Præter. fam.* נַדַּת *Profugit, Receſſit, Dan.*6.19. *Pyh.* juxta quoſdam. *Præterit.* וְנוֹדַד Et Movetur, ſive Errat, vel Fugit, *Nah.* 3. *v.* 17. *Hiph. Futur.* יְנִדֻּהוּ Removent vel Fugant eum, *Job.*18.18. *Hoph. Futur.* וְיֻדַּד Et fugatur, *Job.*20.8 *Hithp. Præter.* וְהִתְנוֹדְדָה Et evagabitur, vel, Movebit ſe, *Jeſ.*24. *v.* 20. *Futur.* תִּתְנוֹדָד Commoves te, *Jer.* 48. 27. יִתְנוֹדְדוּ Vagi fugient, *Pſal.*64 9. quæ etiam à נוד eſſe poſſint, cùm penè idem duæ hæ Radices valeant.

נְדֻדִים m. *Motus, Jactationes, Job.*7.4.

* נִדָּה Vide in ſeq. Radice.

נָדָה *Pih.* נִדָּה *Procul amovit, Ejecit, Expulit, Separavit. Part.* הַמְנַדִּים Qui elongant, Longè vel Procul amovent, *Amos.*6 3. *Et cum Aff.* מְנַדֵּיכֶם Procul arcentes, Separantes vos, *Jeſa.*66.5. וַיִּדּוּ vide in נָדַה.

נִדָּה f. *Separatio, Elongatio : Immundicia, Impuritas mulierum menſtrua : Menſtruata mulier :* iſtâ immundiciâ vel

 labo-

Præter. וְהִגִּישׁוֹ Et sistet eum, *Exod.* 21.6.&c. *Hoph.Præter.* הֻגְּשׁוּ Admoti fuerunt, 2 *Sam.* 3. 34. *Et Particip.* מֻגָּשׁ Offertur, *Mal.*1.11. *Hithp. Imperat.* הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו Appropinquate pariter, *Jesa.*45.20.

נָגַשׂ *Exegit*, tributum scil. aut creditum, 2 *Reg.* 23. *v.*35. Item *exigendo vel exactionibus Arctavit, Afflixit, Pressit. Particip. vel Nomen,* נוֹגֵשׂ Exactor, *Zac.*9.8. *Plural.* הַנֹּגְשִׂים Exactoribus, *Exod.* 5. 6. נֹגְשָׂיו Exactorum ejus, *Exod.*3.7. *Futur.* יִגֹּשׂ Exigito, Exactione arctato aut affligito, *Deut.* 15. 2. תִּגֹּשׂ Exigendo arctabis; *Deut.*15.3. [& retento נ] תִּנְגֹּשׂוּ Exigetis, *Jes.*58.3. *Niph. Præter.* נִגַּשׂ Arctatus, Coarctatus, Pressus, Oppressus fuit, propriè exactionibus, 1 *Sam.*13.6.

*נֵד Vide in נוּד.

נָדַב *Liberaliter, Spontè, Voluntariè ad dandum, conferendum vel offerendum aliquid moveri, incitari. Præter.* נָדַב לִבָּם אוֹתָם Quos spontè movit animus ipsorum, *Exod.*35.29. נָדְבָה רוּחוֹ Spontè movit eum spiritus ejus, *v.*21. *Futur.* יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ Quem spontè moverit cor ejus, *Exod.*25.2. *Hitb. Spontè, Spontaneum dare vel offerre, Voluntariè offerri. Præt.* הִתְנַדַּבְתִּי Spontè obtuli, 1 *Par.*29. *v.*14 &c. *Chald. Præt.* הִתְנַדַּבוּ *Spontè offerunt, Esr.*7.15. *Partic.* מִתְנַדֵּב *Spontè offerens se, Esr.*7.13. *Plural.* מִתְנַדְּבִין *Spontè offerentes, v.* 16.

הִתְנַדְּבוּת f. *Spontanea oblatio, Esr.*7.16.

נָדִיב m. *Voluntarius, Spontaneus, Ingenuus, Liberalis, Munificus : Princeps,* à Munificentia & Liberalitate dictus, (quò alluditur *Lucæ.*22.25.) *Constr.* נְדִיב לֵב Voluntarius animo, 2 *Par.*26.31. *Plur.* עִם נְדִיבִים Cum principibus, 1 *Sam.*2.8. *Constr.* נְדִיבֵי עַמִּים Voluntarii populorum, *Psalm.* 47. *v.* 10. *Fæmin.* וְרוּחַ נְדִיבָה Et spiritus ingenuus sustentet me : vel juxta alios, Spiritu ingenuitatis sustentato me, *Psalm.* 51. 14. *Aff.* נְדִיבָתִי Ingenuitatem meam, vel, Munificam meam ; scil. animam

נִדְנֶה *Chald.* Idem, *Metaphoricè, Corpus, quòd id spiritui sit, sicut vagina gladio, scribit Aben Esra, Dan.* 7. 15.

נָדַף *Dispulit, Impulit, Depulit : Futur. & Infinit.* כְּהִנְדֹּף עָשָׁן תִּנְדֹּף Sicut dispellitur fumus, sic dilis eos, *Psal.* 68. 3. [Prius est *Infin.* composit. ex Kal & Niph.] *Et defectivè*, יִדְּפֶנּוּ Impellet eum, *Job.* 32. 13. תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ Dispellit eam ventus, *Psal.* 1. 4. *Niph. Præter.* נִדָּף Depelletur, *Jesa.* 19. 7. *Partic.* קוֹל עָלֶה נִדָּף Strepitus folii impulsi vel agitati, *Levit.* 26. 36. *Infinitiv.* fuit antè in Kal.

נָדַר *Vovit: Præter.* נֶדֶר נָדַר Votum vovit, 2 *Sam.* 15. 8. נָדַרְתָּ לִּי Vovisti mihi illic votum, *Gen.* 31. 13. *Imper.* נִדְרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה Vovete & vota reddite Domino, *Psal.* 76. 12.

נֵדֶר נֶדֶר m. *Votum, Num.* 30. 14. *Aff.* נִדְרִי Votum meum, 2 *Sam.* 15. 7. *Plur.* נְדָרִים Vota, *Jon.* 1. 16. *Aff.* נְדָרַי שִׁלַּמְתִּי Vota mea reddidi, *Prov.* 7. 14. נִדְרֵיהֶם Vota eorum, *Levit.* 22. 18.

נָהַג *Duxit,* (Rexit, Gubernavit, Docuit.) *Abegit, Abduxit, Deduxit, Induxit. Præter.* אוֹתִי נָהַג Me ducit, *Thr.* 3. 2. נָהֲגוּ Abduxerunt, 1 *Sam.* 30. 20. *Part.* נֹהֵג Ducens, Ductor, Dux, *Psalm.* 80. 2. *Plur.* נֹהֲגִים Ducentes erant, Ducebant, 2 *Sam.* 6. 3. *Pih. Præter.* נִהַגְתָּ עַמְּךָ Duxisti populum tuum, *Jesa.* 63. 14. &c.

מִנְהָג m. *Ductus :* וּמִנְהָג כְּמִנְהַג יֵהוּא Et ductus sicut ductus Jehu est, 2 *Reg.* 9. 20. ubi & constructum. Apud Rabbinos etiam est *Ritus, Consuetudo.*

נָהָה *Lamentatus est, Lamentum edidit. Præt.* וְנָהָה נְהִי Et lamentabitur lamentum, *Mich.* 2. 4. *Imper.* נְהֵה Ede lamentum, *Ezech.* 32. 18. *Niph. Futur.* וַיִּנָּהוּ Et lamentati sunt, 1 *Sam.* 7. 2.

נְהִי m. *Lamentum, Mich.* 2. 4.

נִהְיָה *Lamentabile vel Lamentum,* Ibid.

נֹהַּ m. *Idem, Ezech.* 7. 11. estque forma שׁד à שָׁדַד. Nam ה assumit pronunciationis causâ Mappik.

laborans, vel ob eam à viro Separata : & ita nunc ſub-ſtantivè nunc adjectivè ſumitur : אִשָּׁה נִדָּה Uxorem ex immunditia laborantem aut ſeparatam, *Ez.* 18. 6. אֶרֶץ נִדָּה Terra impura, *Eſr.* 9. 11. נִדָּה הִיא Separatio, Res aut Impuritas ſeparanda & exterminanda eſt, *Lev.* 20. 21. אֶת־הַנִּדָּה Separationem, Rem ſive immundiciam remotione dignam, 2 *Par.* 29. 5. לְנִדָּה In menſtruatam, In ſeparatam, hoc eſt, ut ſit tanquam ſeparata propter immundiciam menſtruam, *Thr.* 1. 17. כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה Tanquam impuritas menſtruo laborantis, aut ex immundicia ſeparata, *Ezech.* 36. 17. *Conſtr.* נִדַּת דְּוֹתָהּ Separationis languoris ejus, *Levit.* 12. 2. בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ In ſeparatione immunditiei ſuæ, *Levit.* 18. 19. *Aff.* נִדָּתָהּ Separatio ejus, hoc eſt, Immundicia menſtrua ejus, *Levit.* 15. 28. בְּנִדָּתָהּ In ſeparatione ſua, *Levit.* 15. 19.

נֵדֶה m. *Pretium, Merces meretricia, Ezech.* 16. 33.

נְדָנִים m. p. *Pretia* : *Aff.* נְדָנַיִךְ Pretia tua, Ibid.

מְנֻדָּה Vide in מדד.

נָדַח *Impulit, Depulit, Diſpulit, Expulit, Vibravit* : *Infinit.* לִנְדֹּחַ Ad vibrandum, *Deut.* 20. 19. *Futur.* יַדִּחַ Depellat, 2 *Sam.* 14. 14. *Niph. Præter.* וְנִדַּחְתָּ Et impellaris, *Deut.* 4. 19. *Partic.* נִדָּח Depulſus, 2 *Sam.* 14. 14. *Fœmin.* וְהַנִּדָּחָה Et depulſam, *Mich.* 4. 6. *Pyh. Partic.* מְנֻדָּח Impulſus, *Jeſa.* 8. 22. *Hiph. Præter.* וְהִדִּיחַ Et impellit, 2 *Sam.* 15. 14. הִדַּחְתִּי Diſpuli. *Jer.* 23. 3. *Futur.* וַיַּדַּא Et expulit, 2 *Reg.* 17. 21. quod ſcribitur quaſi à ידה, commutato ה in א, ſed juxta Maſorethas legendum וַיַּדַּח. *Hoph. Partic.* מֻדָּח Expulſus, *Jeſa.* 13. *verſ.* 14.

נִדְּחֵי Vide in דחה, in Niphal.

מַדּוּחִים m. p. *Depulſiones, Expulſiones, Thr.* 2. 14.

נדן נָדָן m. *Vagina* : [ſemel cum] *Aff.* אֶל נְדָנָהּ In vaginam ejus, 1 *Par.* 21. 27. נְדָנִים Vide paulò antè in נדה.

נַהִירוּ f. *Idem*, *Dan*. 5. 11. pro נַהִירוּת per Apocopam:
נְהַר *Lucere*, *Splendere*, apud Chaldæos. Ex ea significatione etiam quidam Hebraicè Verbum exponunt, *Psal*.34.6. *Jes*.60 5.

מִנְהָרוֹת f. *Specus*, per antiphrasin, quasi minimè Lucidæ, vel quòd homines in eas Confluerent, *Jud*.6.2.

נוא *Hiph*. הֵנִיא *Rupit*, *Irritum fecit*, *Fregit*, *Infregit vel Infringere fecit*, *Num*. 30.6. *Futur*. יָנִיא Infregerit, vel, Fecit ut infringeret, *Numer*. 30. 9. *Et per Apocopam*, יָנִי Irritum fecerit, *Psal*. 141. 5. וַיְנִיאוּ Et ruperunt, *Num*.32.9.

תְּנוּאָה f. *Abruptio*, *Ruptura*, *Fractura* : *Cum Aff*. תְּנוּאָתִי Abruptionem meam, *Num*.14. 34. *Plural*. תְּנוּאוֹת Abruptiones, *Job*.33. 10. quibus scil. conatur irritum reddere & infringere institutum meum, quasi Irritationes dicas, ab Irritus vel Irritum reddere. R.Levi, Occasiones, quasi תּוֹאֲנוֹת, per literarum transpositionem.

נוב *Provenire*, *Progerminare*, *Fructum proferre*, *sive producere*, & includit abundantiam : Metaphoricè *Eloqui* : *Futur*. יָנוּב Abundet vel Abundè proveniat, *Psal*.62.11. יָנוּב חָכְמָה Eloquetur sapientiam, *Pro*. 10. *v*.31. יְנוּבוּן Abundabunt, vel, Abundè aut Abundantiam proferent, *Psal*. 92. 15. *Pih*. *Futur*. יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת Eloquentes, Facundas faciet virgines, *Zach*. 9.17.

נִיב m. *Proventus*; *Fructus* : נִיב שְׂפָתָיִם Proventum labiorum, *Jesa*. 57. 19. *Aff*. וְנִיבוֹ Et proventus ejus, *Mal*. 1. *v*. 12.

תְּנוּבָה f. *Idem*, *Jesa*.27.6. *Constr*. וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה Et proventum agrorum, *Ezech*. 36. 30. *Aff*. וְאֶת־תְּנוּבָתִי Et cum proventu vel reditu meo, *Jud*. 9. 11. *Plur*. וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת Et comedit proventus, *Deut*. 32. 13.

נוד *Vagari*, *Errare*, *Moveri*, *Agitari*, *Migrare*, *Emigrare* : Item, *Condolere*, & tum regit Dativum. *Præter*. נָדוּ Emigrabunt, *Jerem*. 50 *v*. 3. *Infin*. לָנוּד לוֹ

Ad

בְּנִיהֶם *Aff*: נְהִי à נִי & est ficut *Ezec.*27.32. *Idem*, m. נְהִי
In lamento suo, *Ezech.*27.32.

נהל *Pih. Duxit, Deduxit*, commodè & leniter: *Præt.* נֵהַלְתָּ Commodè ducis, *Exod.* 15. 13. *Partic.* אֵין מְנַהֵל לָהּ Non erat ductor ei, *Jes.* 51. 18. *Futur.* יְנַהֵל Leniter ducet, *Jes.*40.11. וַיְנַהֲלֵם Et duxit eos, *Gen.*47. *v.*17. *Hithp. Futur.* אֶתְנַהֲלָה Ducem probebo me, vel, leniter incedam, *Gen.* 33. 14.

נַהֲלוֹלִים Vide in הָלַל.

נַהֲלָאָה Vide in הלא.

נהם *Rugiit: Fremuit, Gemuit*: Leonem propriè. *Præt.* וְנָהַמְתָּ Gemásque in novissimo tuo, *Pro.*5. *v.*11. וּנְהַמְתֶּם Et gemetis, *Ezech.*24.23. *Particip.* אֲרִי נֹהֵם Leo rugiens, *Prov.*28.15. *Futur.* וְיִנְהֹם Et fremet *Jes.*5.29.

נַהַם m. *Rugitus*: *Prov.* 20. 2. *Fœmin.* נְהָמָה *Fremitus*: *Constr.* כְּנַהֲמַת יָם Secundùm fremitum maris, *Jes.*5.30. מִנַּהֲמַת לִבִּי Ex fremitu cordis mei, *Psal.* 38. 9.

נהק *Rudit*: Asinorum propriè. [Extat bis] *Futur.* הֲיִנְהַק פֶּרֶא An rudit onager, *Job.* 6. 5. יִנְהָקוּ Rudebant, *Job.* 30. 7.

נהר *Confluxit*, sed metaphoricè de hominum concursu semper usurpatur: *Futur.* וְלֹא יִנְהֲרוּ Et non fluent, *Jer.*51.44.

נָהָר m. *Fluvius, Flumen*, cujus fluxus perennis est, *Numer.*24.6. מֵעֵבֶר לַנָּהָר Trans flumen, 1 *Reg.*14.15.*Const.* נְהַר פְּרָת Flumen Euphratis, *Gen.*15.18.*Plural.* נְהָרִים Flumina, *Jes.*18.2. *Duale*, נַהֲרַיִם Duo fluvii, *Gen.* 24. 10.*Const.* נַהֲרֵי *Job.*20.17. *Fœmin.* נְהָרוֹת Flumina, *Jes.* 19.6.*Constr.* נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק Flumina Damasci, 2 *Reg.*5. *v.*12.*Chald.* נְהַר, Emph. נַהֲרָא vel נַהֲרָה *Flumen*, *Esr.*4. *v.*10. *Constr.* נְהַר דִּי־נוּר *Fluvius ignis*, *Dan.*7.10.

נְהָרָה f. *Splendor*: [Semel] *Job.*3.4. ex Chaldaica significatione, ut sequitur.

נְהוֹרָא *Chald. f.* Lux, *Dan.* 2. 22.

נְוֵה Exod. 15. 13. *Aff.* אֶל נְוֵהוּ Ad caulam suam, *Jer.* 10. 19. *Plural.* נְוֵהֶם Habitacula eorum, *Jer.* 49. 20. [cum defectu י pro נְוֵיהֶם] *Et fœm.* נְוֹת Caulæ, *Soph.* 2. 6. *Et* י in א *commutato*, נְאֹת *Idem*, *Psal.* 65. 13. בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא In caulis herbæ, id est, herbidis, *Psal.* 23. 2. E contrario suprà in נאה convertitur א in י. Vide illic.

נוח *Quievit, Requievit, Quietè se continuit, Resedit; Præter.* וְלֹא נָחְתִּי Et non quievi, *Job.* 3. 26. &c. *Hiph.* הֵנִיחַ *Quiescere, Requiescere fecit, Requiem, Quietem attulit, dedit vel largitus est.* Construitur cum Dativo & Accusativo. *Præterit.* הֵנִיחַ לָכֶם Quietem dederit vobis, *Deut.* 12. 10. וַהֲנִחֹתִי לָךְ Ut quietem darem tibi, *Exod.* 33. *v.* 14. &c. *Hoph. Præter.* הוּנַּח Quies data fuit, *Thren.* 5. 5.

נוֹחַ נוּחַ masc. *Requies*: *Aff.* לְנוּחֶךָ In requiem tuam, 2 *Par.* 6. 41. Forma cum Cholem ad Infinitivum Kal referri potest.

נַחַת f. *Quies*, *Eccles.* 6. 5. quod hinc significationem, sed formam habet à יָנַח, Vide illic.

נִיחוֹחַ m. *Quies, Suavitas Gratum, Res grata*, ut Quies solet esse defessis. Tertia Radicis geminata est. Semper autem additum est nomini רֵיחַ *Odor*: unde, רֵיחַ נִיחוֹחַ Odor quietis, id est, gratus, qui Deum ab ira sua Quiescere facit, Ab. Esra *Gen.* 8. 21. *Aff.* רֵיחַ נִיחֹחִי Odorem gratum meum, *Num.* 28. 2. *Plural.* רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם Odores gratos suos, *Ezech.* 20. 28. *Chald.* נִיחוֹחִין *Res-odoris-grati*, *Esr.* 6. 10. *Dan.* 2. 46.

הֲנָחָה *Quies, Immunitas*, *Esth.* 2. 18.

מָנוֹחַ מָנוֹחַ m. *Quies, Requies, Quietis-locus*, *Gen.* 8. 9. *Const.* מִמְּנוֹחַ הָאָרוֹן A quiete arcæ, id est, ex quo quievit arca, 1 *Par.* 6. 16. *Plural.* לִמְנוּחָיְכִי Ad requies tuas, *Psal.* 116. 7. Cum affixo formæ Chaldaicæ.

מְנוּחָה, מְנֻחָה f. *Idem*, *Gen.* 49. 15. *Aff.* מְנֻחָתוֹ Requies ejus, *Jesa.* 11. 10. *Plural.* עַל־מֵי מְנוּחוֹת Ad aquas quietum,

Ad condolendum, Ut condoleat aliquis ei, *Psa.69.21.* *Chald. Futur.* תְּנֻד *Vagetur, Dan.4.11. Pyh.* נוֹדֵד Vide in נָדַד. *Hiph.* הֵנִיד *Errare fecit, Movit, Commovit. Infinit.* לְהָנִיד Facere ut erret, 2 *Reg.* 21. 8. *Futur.* וְיָנִיד Et agitabit, Movebit, *Jer.* 18. 16. אַל־תְּנִדֵנִי Ne commoveat me, *Psal.* 36. 12. *Hoph. Partic.* כְּקוֹץ מֻנָד Sicut spina amota, 2 *Sam.*23.6. *Hithp. Particip.* מִתְנוֹדֵד Condolentem sibi, *Jer.* 31. 18. Alia hujus formæ vide in נָדַד.

נוֹד *Nod,* Nomen regionis in quam expulsus fuit Cajin, quasi terra Vagationis & exilii dicta, *Gen.*4. 16. Hinc quidã deducunt נוֹדִי *Vagationem meam, Psal.*56.9. quod ad Infinitivum Conjugationis Kal referri potest.

נִיד m. *Motus, Commotio, Job.*16.5. *Fœm.* לְנִידָה In agitationem, *Thr.*1.8. ut Ab.Esra & R.Levi interpretantur. Quidam, In *separatam ex immunditia,* quasi idem quod לְנִדָּה, quod est, *v.* 17. ibid.

נֵד masc. *Acervus, Cumulus,* sic dictus, quòd Motu & Agitatione comportetur, *Exo.*15.8. כַּנֵּד Quasi cumulum *Psal.* 33. 7.

נָד m. *Vagus, Gen.*4.12.

מָנוֹד m. *Agitatio, Commotio : Constr.* מְנוֹד רֹאשׁ Agitationem capitis, *Psal.*44.15.

נָוָה *Inhabitavit, In habitaculo mansit : Futur.* וְלֹא יִנְוֶה Neque in habitaculo permanet, Quietus residet, *Hab.*2.5. *Hiph. Futur.* וְאַנְוֵהוּ Et habitare faciam eum, Habitaculum constituam ei, *Exod.* 15. 2. Chaldæus: *Exstruam ei sanctuarium :* R. Salom. *Enarrabo pulchritudinem & laudem ejus,* à נוֹי Pulchritudo, נָוֶה Pulcher, ut suprà in נָאָה.

נָוָה f. *Habitatio, Habitatrix : Constr.* נְוַת צִדְקֶךָ Habitationem justitiæ tuæ, *Job.* 8. 6. וּנְוַת בַּיִת Et habitatrix domus, *Psal.*68.13. Vide & suprà in נאה.

נָוֶה m. *Habitaculum, Jesa.* 27. 10. *Caula, Pascuum:* quia ibi Caulæ fieri solent : Vide & suprà in נאה. *Constr.* נוה

מְנַעַנְעִים m. p. *Sistra*, 2 *Sam.* 6. 5. sic dicta, quòd stridulo sono ad motum & saltationem homines commovent, scribit Kimchi in lib. Rad. & Comment.

נוף *Stillavit*, *Perstillavit*, de liquidis: *Suffivit*, *Suffumigavit*, de Aridis. *Præterit.* נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי Perstillavi cubile meum myrrha, &c. *Prov.* 7. 17. *Pih.* נוֹפֵף *Agitavit*: *Fut.* יְנֹפֵף יָדוֹ Agitabit manum suam, *Jes.* 10. 32. *Hiph.* הֵנִיף *Stillavit*, *Agitavit*, *Ventilavit*. Sæpè autem dicitur de speciali sacrificiorum quorundam oblatione, quæ fiebat agitatione versus Orientem & Occidentem, Meridiem & Septentrionem, ad ostendendum, in quatuor mundi partibus debere sacrificia ad laudem nominis divini offerri, ut Veteres Hebræorum Sapientes tradiderunt, Cod. Talmud. Menachoth. *cap.* 5. *fol.* 61. 62. & Cod Succa, *cap.* 3. *fol.* 37. & inde R. Salom. *Exod.* 29. 24. Interdum, *Agitare sursum*, unde Chaldæus per אֲרִים *Elevare*, reddit. Inde Synecdochicè pro *Offerre* sumitur: *Præterit.* הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב Obtulit quisque oblationem auri Domino, *Exod.* 35. 22. הֵנִיף Agitavit Aharon, Agitando & ventilando obtulit, *Le.* 9. 21. וְהֵנַפְתָּ אוֹתָם Et agitabis ea, *Exod.* 29. 24 *Futur.* גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף Pluviam liberalissimam stillabis, *Ps.* 68. 10. *Hoph. Præter.* אֲשֶׁר הוּנַף Quod agitatum est, *Exo.* 29. 27.

נוף m. *Tractus*, *Clima*, *Psal.* 48. 3. Est & *Proprium nomen* urbis *Noph*: quæ *Memphis* esse creditur, *Jesa.* 19. 13. & aliâs etiam *Moph* appellatur, *Hos.* 9. 6. *Plurale apud Rabbinos*, נופות *Tractus*, *Climata terræ*.

נֹפֶת f. *Destillatio*, *Psal.* 19. 11. Synecdochicè *Favus*, à Stillando, *Prov.* 5. 3. & 24. 13. *Cant.* 4 11.

נָפָה f. *Agitatio*: *Cribrum*, juxta Hebræos veteres, ab Agitatione sic dictum: *Constr.* בְּנָפַת שָׁוְא Agitatione vanitatis, *Jesa.* 30. 28. id est, Donec in vanum & nihilum abeant: Item, *Tractus*, 1 *Reg.* 4. 11. לְנָפַת Cum tractu, *Jos.* 12. 23. *Plural.* וּבְנָפוֹת Et in tractibus, *Jos.* 11. 2.

tum, *Psal.* 23. 2. וּבִמְנוּחוֹת שַׁאֲנַנּוֹת Et in requiebus tranquillis, *Jesa.* 32. 17. id est, locis ad quietem tranquillis.

נוּט *Nutavit* : [Semel] Unde *Futur.* תָּנוּט הָאָרֶץ Nutet terra, *Psal.* 99. 1.

נוּל *Inquinare*, apud Rabbinos : inde *Chald.* נְוָלוּ Sterquilinium, *Esr.* 6. 11. & נְוָלִי *Dan.* 2. 5. *utrumque per Apocopam literæ* ה.

נוּם *Dormitavit* : *Præter.* נָמוּ Dormitaverunt somnum suum, *Psal.* 76. 6. *Infinit.* אֹהֲבֵי לָנוּם Amantes dormitare, *Jesa.* 56. 10. *Futur.* לֹא יָנוּם Non dormitabit, *Psal.* 121. 3.

נוּמָה f. *Dormitatio*, Somnus levis, *Prov.* 23. 21. Vide יָשֵׁן in שֵׁנָה.

תְּנוּמָה f. *Idem*, *Psal.* 132. 4. *Plural.* תְּנוּמוֹת Dormitationes, *Prov.* 6. 10.

* נוּן, מָנוֹן Vide infrà in נין.

נוּס *Fugit*, *Aufugit*, *Confugit*, *Effugit* : *Præterit.* וְלֹא נָס Neque fugerat, *Deut.* 34. 7. &c. *Hiph.* הֵנִיס *Fugere*, *Confugere fecit*, *Fugavit* : *Præterit.* הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו Fecit infugere servos suos, *Exod.* 9. 20. *Infinit.* לְהָנִיס Ut fugere faceret, *Jud.* 6. 11. *Futur.* יָנִיסוּ Fugarent, *Deut.* 32. *v.* 30. Quæ ex Hithpahel esse possint, vide infrà in נָסַס.

מָנוֹס מָנוּס m. *Fuga*, *Effugium*, *Perfugium* : וְאָבַד מָנוֹס Peribitque effugium, *Jer.* 25. 35. *Aff.* וּמְנוּסִי Et perfugium meum, 2 *Sam.* 22. 3. *Fœmin.* מְנוּסָה Fuga, *Jes.* 52. *v.* 12. *Constr.* מְנֻסַת חֶרֶב Fugâ gladii, *Levit.* 26. 36.

נוּעַ *Movit sese*, *Motus*, *Commotus*, *Agitatus fuit*, *Vacillavit*, *Vagatus*, *Evagatus est*, *Abscessit*, *Recessit*. *Præter.* נָעוּ Vacillant, *Jesa.* 29. 9. *Partic.* נָע וָנָד Vagus & jactatus, Profugus, Extorris, *Gen.* 4. 12. *Niph. Futur.* יִנּוֹעַ Agitatur, *Amos.* 9. 9. יִנּוֹעוּ Moventur, *Nah.* 3. 12. *Hiph.* הֵנִיעַ *Movit*, *Commovit*, *Agitavit*, *Exagitavit*. *Præter.* וַהֲנִיעוֹתִי Et agitabo, *Amos.* 9. 9. *Imperat.* הֲנִיעֵמוֹ Exagita eos, *Psal.* 59. 12.

robuſtorum ipſorum, *Jeſa.63.3. Hiph.* הִזָּה *Sparſit, Aſperſit. Inſperſit, Perſperſit :* וְהִזָּה מִן הַדָּם Et aſperget de ſanguine illo, *Levit.4.6.*

נָזַל *Fluxit, Diffluxit, Effluxit, Perfluxit, Stillavit : Præter.* Montes נָזְלוּ Diffluxerunt, *Jud.5.5. Et irregulariter,* נָזֹלּוּ Diffluunt, *Jeſ.64.2.* [cum dageſch euphonico : eſtque formæ יִכּוֹל] *Hiph. Præter.* הִזִּיל *Fluere fecit, Profudit, Jeſa.48.21.*

נֹזְלִים m. p. *Fluentes :* participialiter, *Jer.18.14.* Et *ſubſtantivè, Fluenta, Pſal.78.16. Aff.* וְנוֹזְלֵיהֶם Et fluenta eorum, *v.44.*

מַזָּלוֹת f. *Planetæ*, quia influxum ſuarum virium & qualitatum præſtant inferioribus rebus : וְלַמַּזָּלוֹת Et planetis, *2 Reg.23.5.* Sunt qui ab אָזַל *Eundo & errando*, Planetas ſic dictos volunt literâ Aleph eliſâ. Rabbini etiam *Duodecim ſigna cœleſtia* ſic appellant; & ſingulariter, מַזָּל *Sydus, Conſtellatio.* Et מַזָּל טוֹב *Fortuna bona*, quia ex aſtris eam vulgò metiuntur.

נֶזֶם m. *Monile, Inauris*, Ornamentum frontis & aurium, *Gen.24.22. Aff.* נִזְמָהּ Inaure ſuâ, *Hoſ.2.13. Plural.* וְאֶת הַנְּזָמִים Et inaures, quæ erant in auribus ipſorum, *Geneſ.35.4. Conſtr.* וְנִזְמֵי הָאָף Et monilia faciei, *Jeſa.3.21.* Frontis, ſcil. quæ baccatæ eſſe ſolent in mulieribus.

נְזַק *Chald.* Nocuit, Læſit, Damno affecit, Damnum attulit. *Particip. Præſens,* נָזִק *Damno affectus, Dan.6.2. Particip. Hiph. Fœminin.* מְהַנְזְקַת מַלְכִין *Et damnum afferens regibus, Eſræ.4.15. Infinitiv.* לְהַנְזָקַת מַלְכִין *Ad nocendum regibus, vel, in damnum, quaſi nomen constructum ex Infinito factum ; ut ſæpè verſ.22. Futur.* תְּהַנְזִק *Damnum attuleris, v.13.*

נֵזֶק m. *Damnum, Eſth.7.4.*

נָזַר *Separavit, Abſtraxit, Avertit ſe, Abſtinuit, Continuit ſe à reliqua,* ex religione, ſanctimonia aut certo

 voto.

נֹפֶת f. *Tractus*, *Jos.*17.11.

תְּנוּפָה f. *Agitatio*, *Elevatio*, *Jes.*30.32. Et specialiter, *in sacrificiis Ceremoniæ genus*, ut antè in Hiphil dictum: *Constr.* מִפְּנֵי תְּנוּפַת Propter agitationem, *Jesa.* 19. 16. תְּנוּפֹת Plur. *Num.*18.11.

נוץ *Hiph.* הֵנִיץ *Germinavit*, *Effloruit*: *Præterit.* הֵנֵצוּ Germinarint, *Cant.*6.10. *Fut. cum epenthesi Aleph*, וְיָנֵאץ Et efflorescerct, *Eccl.* 12. 5.

נִצָּה f. *Flos*, *Jes.*18.5. *Aff.* נִצָּתוֹ Florem ejus, *Job.*15.33. *Contractè*, נִצָּהּ Flos ejus, *Gen.* 40. 10. pro נִצָּתָהּ cui simile vide in פנן. Forma est à נצץ.

נִצָּנִים m. p. *Flores*, *Florentia*, *Cant.*2.12. quod formam dagessatam habet, quasi à נצץ.

נִיצוֹץ, נִצָּצִים Vide in נצץ.

נור נֵר נִיר m. *Lucerna*, *Lumen*: 1 *Reg.* 11. 36. Aliam significationem vide infrà in Radice ניר. *Cum Tzere*, נֵר רְשָׁעִים Lucerna improborum, *Prov.* 24. 20. *Aff.* נֵרוֹ Lucerna ejus, *Prov.* 20. 20. נֵירִי Lucerna mea, 2 *Sam.*22.29. *Plural.* נֵרוֹת Lucernæ: *Aff.* נֵרֹתֶיהָ Lucernas ejus, *Exod.* 39. 37.

נוּר *Chald.* Ignis, *Dan.*7.9. *Emph.* נוּרָא, *Dan.* 3.

מְנוֹרָה f. *Lychnuchus*, *Candelabrum*, *Exod.* 25. 32. *Constr.* מְנֹרַת זָהָב Candelabrum auri, *Num.*4.9. *Plural.* מְנֹרוֹת Lychnuchi, 2 *Par.* 4. 7.

נזד *Hiph.* הֵזִיד *Coxit.* [Extat semel] *Futur.* וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד Et coxit Jacob coctionem, id est, pulmentum vel jusculum, *Gen.*25.29. pro וַיָּזֵד.

נָזִיד m. *Coctio*, *Decoctum*, *Jusculum*, *Pulmentum*, *Puls*, 2 *Reg.*4.38,39. *Constr.* וּנְזִיד עֲדָשִׁים Et jusculum è lentibus, *Gen.*25.34.

נזה *Sparsus*, *Aspersus*, *Inspersus fuit*: Vel activè, *Aspersit*: *Fut.* וַאֲשֶׁר יִזֶּה Et qui asperserit: *Lev.* 6. 27. *Per Apocop.* וַיִּז Et aspersa est, 2 *Reg.* 9. 33. וְיֵז נִצְחָם Et inspersum est robur eorum, id est, sanguis roboris, vel robusto-

lunt, formæ מִצְוָה Præceptum: at quia pluralem ejus absolutum Rabbini efferunt מְנָחוֹת, Mem cum Scheva, ideò radicale esse censetur, ad formam גִּבְעָה, unde *Plural.* גְּבָעוֹת: si autem מ esset servile, diceretur מִנְחוֹת ad formam, מִצְוֹת, vide ergo illud in מנח.

נָחַל *Possedit, Possessor fuit vel factus est, Possessionem habuit, Possidendum accepit.* Semel, *Possidendum dedit vel distribuit,* ut *Num.* 34. 17. *Futur.* כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ Gloriam sapientes possidebunt, *Prov.* 3. 35. In *Pih.* נִחֵל *Possidere fecit, Possidendum tradidit, Possessionem distribuit: Præter.* אֲשֶׁר נִחַל Quæ possidenda tradidit, *Jos.* 13. 32. נִחֲלוּ אוֹתָם Quæ possidenda tradiderunt illis, *Jos.* 14. *v.* 1. Reliqua, quæ hujus Præteriti formam habent, vide in חָלַל. *Hiph. Præterit.* הִנְחַלְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם Possidere feci patres vestros, *Jerem.* 3. 18. &c. *Hoph. Præt.* הָנְחַלְתִּי Effectum est ut possideam, *Job.* 7. 3. *Hithp.* הִתְנַחֵל *Possorem se constituit, Possessionem adiit: Præter.* וְהִתְנַחֲלוּם Et constituent se possessores eorum, *Jes.* 14. *vers.* 2. וְהִתְנַחַלְתֶּם Constituetis vos possessores, *Lev.* 25. *v.* 46. *Infinit.* עַד הִתְנַחֵל Donec constituerunt se possessores, *Num.* 32. 18. *Futur.* תִּתְנַחֲלוּ Possessionem adibitis, *Num.* 34. 13.

נַחֲלָה f. *Possessio*: Semel irregulariter, נַחֲלָת *Psal.* 16. 6. cui simile in זִמְרָת & in מְנָת: *Construct.* נַחֲלַת שָׂדֶה Possessionem agri, *Num.* 16. 14. *Aff.* נַחֲלָתוֹ Possessio ejus, *Deut.* 18. 2. נַחֲלֹתֵיכֶם Possessiones vestræ, *Psal.* 105. 11. *Plural,* הַנְּחָלוֹת Possessiones, *Jes.* 19. 50.

נַחַל m. *Vallis, Torrens,* per vallem decurrens, qui quandoq; siccari potest, quomodo à נָהָר differt: Et generalius, *Flumen*: עַד נַחַל Usq; ad vallem, *Num.* 13. 24. כְּנַחַל Tanquam torrens, *Jes.* 30. 28. *Cum* ה *paragogico,* נַחְלָה Torrens, *Psal.* 124. 4. *Et cum* ה *locali,* נַחְלָה Ad vallem, *Num.* 34. 5. *Plural.* וּנְחָלִים Et torrentes, *Psal.* 78. 20. *Duale,* נַחֲלָיִם Torrentes duo, vel, Flumina, *Ezec.* 47. 9.

voto. Hinc juxta quosdam, *Præter.* נָזֹרוּ Avertunt se, *Jesa.*1.4. *Ezech.*14.5. pro נָזֹרוּ, quòd potiùs est Præter. Niph. à זור vide illic. *Niph. Infinitiv.* הִנָּזֵר Separando me, *Zach.*7.3. *Futur.* וַיִּנָּזֵר Et avertet se, *Ezech.* 14.7. וְיִנָּזְרוּ Ut separent se, *Lev.*22.2. *Hiph. Præt.* וְהִזִּיר Et separavit, *Num.*6.12. וְהִזַּרְתֶּם Et separabitis, *Lev.* 15.31. *Infin.* לְהַזִּיר Ad separandum se, Separatum vel Nazi-ræum se futurum, *Num.*6.2. *Futur.* יַזִּיר Separet se, Abstineto, *Num.*6.3.

נָזִיר masc. *Nazireus, Separatus,* qui ex pio voto à certis rebus abstinet, & Deo consecratus est, *Num.* 6. 13. *Et generaliter,* נְזִיר אֶחָיו Separati fratrum suorum, *Gen.* 49. *v.*26. נְזִירֶךָ Separatæ tuæ, scil. vineæ, à qua separasti te intermittens cultum ejus, *Lev.* 25.5. vel, Separationis, aut Abstinentiæ tuæ, à qua abstinuisti, Sic mox in plurali. *Plural.* אֶת־הַנְּזִרִים Naziræos, *Amos.* 2. 12. לַנְּזִרִים In Naziræos, *Amos.*2.11. נְזִרֶיהָ Separatas ejus scil. vineas, à quarum cultu abstinueras, *Levit.*25.11. נְזִירֶיהָ Naziræi illius, *Thr.*4.7.

נֵזֶר m. *Naziræatus, Num.*6.7. *Coma,* propriè ea, à qua radenda quis abstinuit: *Aff.* נִזְרֵךְ Comam tuam, *Jer.* 7. *v.*29. Item *Corona, Coronamentum, Exod.* 29. 7. נִזְרוֹ Coronamentum ejus, *Psal.*89.40.

מִנְּזָרִים *Coronati, Diademati: Aff.* מִנְּזָרַיִךְ Diademati tui, *Nah.*3.17. & נ est cum Dagesch, nec scimus ejus rationem, scribit Ab.Esra. Redundat igitur, aut ad ornatum est, ut aliâs Hebræi loqui solent.

מַזָּרוֹת f. *Planetæ, Signa cœlestia, Jer.* 38. 32. Idem enim plurimi esse putant cum מַזָּלוֹת, de quo in נזל.

נָחָה *Duxit, Adduxit, Abduxit, Deduxit*: *Præter.* נָחַנִי Deduxit me, *Gen.*24.27. *Imper.* נְחֵה אֶת־הָעָם Deduc populum istum, *Exo.*32.34. *Hiph. Præter.* הִנְחַנִי Duxit me, *Gen.* 24.48.

מִנְחָה f. *Munus, Oblatio,* ab Adducendo, ut quidam volunt,

נחץ נָחִיץ m. *Urgens*, *Acceleratum*, [legitur ſemel] 1 *Sam.* 21.8. Chaldæus vertit, בִּבְהִילוּ Per celeritatem, celeriter.

נחר נְחִירַיִם vel dualiter נְחִירַיִם m. *Nares*. duo narium foramina ; [Extat ſemel cum] *Aff.* מִנְּחִירָיו E naribus ejus, *Job*.41.11.

נַחַר m. *Ronchus* : qui per nares editur : *Aff.* נַחְרוֹ Ronchi ejus, *Job*. 39. 23. *Fæmin.* נַחֲרָה Unde *Conſtruct.* נַחֲרַת סוּסָיו Ronchus equorum ejus, *Jer*. 8. 16. [Nec amplius extat.]

נחש *Pih. Auguratus eſt*, *Conjectavit* : *Expertus eſt*, *Experimento didicit*, *Expertum habuit*, & quaſi more augurum cognovit : Deſcriptio augurandi, quam Kimchi in lib. Rad. adducit ex Veteribus Rabbinis, extat in Cod. Talm. Sanhedr. *cap*. 7. *fol*. 65. *Præter.* נִחַשְׁתִּי Experimento didici, *Gen*.30.27. *Particip.* מְנַחֵשׁ Augur, *Deut*.18.10. *Infinit.* נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ Experiendo experietur, Experimento certò diſcet, *Gen*. 44. 5. *Futur.* וַיְנַחֲשׁוּ Experimento diſcent, 1 *Reg*.20.33.

נַחַשׁ m. *Conjectio*, *Augurium* : *Incantatio*, *Num*. 23. 23. *Plur.* נְחָשִׁים Auguria, Incantationes, *Num*.24.1.

נָחָשׁ m. *Serpens* : *Conſtr.* נְחַשׁ נְחֹשֶׁת Serpentem æreum, *Num*.21.9. *Plural.* נְחָשִׁים Serpentes, *Jer*. 8. 17.

נְחֹשֶׁת c. *Æs*, *Ærugo* : *Cuprum*, ſive *Æs Cyprium* ab ærugine & virulentis ſordibus ſic dictum : & Metonymicè, *Numella*, *Compes* ærea : Juxta Kimchium etiam eſt *Chalybs* & *Chalybeum*, etſi æris olim major uſus & copia fuerit. *Aff.* נְחֻשְׁתִּי Numellam chalybeam meam, *Thr*.3.7. *Et cum Kibbutz*, נְחֻשְׁתָּם Æs eorum, 2 *Reg*. 25: 13. נְחֻשְׁתָּהּ Ærugo ejus, *Ezech*. 24.11. נְחֻשְׁתֵּךְ Ærugo tua, *Ezech*.16.36. id eſt, Virus ſeu Virulentæ ſordes ex aſſidua ſcortatione profluentes, ut ærugo ex ære, *Duale*, נְחֻשְׁתַּיִם Numellæ, Vincula chalybea, Compedes æreæ *Jud*.16.21.

Constr. נַחֲלֵי מָיִם Flumina aquarum, *Deu.* 8. 7. *Aff.* נְחָלֶיהָ Torrentes ejus, *Jes.* 34. 9.

נְחִילוֹת f. p. *Nechiloth* : Quidam Hebræorum putant esse Nomen Instrumenti musici ; Alii initium Carminis alicujus, ad cujus melodiam Psalmi decantabantur, *Psal.* 5. 1. Vide etiam in חָלַל inter Nomina.

נחם *Pih. Solatus, Consolatus est alium* : *Præter.* נִחַם יְהוָה עַמּוֹ Consolatus est Dominus populum suum, *Jes.* 49. 13. *Partic.* מְנַחֵם Consolans vel consolator, *Thren.* 1. 2. &c. *Pyh. Præter.* נֻחָמָה Consolatione affecta, *Jesa.* 54. 11. *Futur.* תְּנֻחָמוּ Consolatione perfundemini; *Jes.* 66. 13. *Niph.* נִחַם *Consolationem cepit vel admisit, Se consolatus est* : Item, *Pœnituit.* Cautè hoc Præteritum à Pihel discernendum est : Construitur absolutè & cum Præpos. עַל & אֶל : *Præter.* נִחַם עַל Consolationem ceperat de Amnone, 2 *Sam.* 13. 39. Pœnitebat 1 *Sam.* 15. 35. נִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה Pœnitet me illius boni, *Jer.* 18. 10. *Hithp. Præter.* וְהִנֶּחָמְתִּי Et consolabor me, *Ezech.* 5. 13. pro הִתְנַחַמְתִּי, Sægol loco Pathach Euphoniæ causâ. [Vel quòd (ַ) ante gutturalem Kametzatam, mutetur in (ֶ).] *Partic.* מִתְנַחֵם לְךָ Consolaturus se de te, *Gen.* 27. 42. *Infinit.* וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם Et renuit consolationem admittere, *Gen.* 37. 35. *Futur.* וָאֶתְנֶחָם Et me ipsum consolor, *Psal.* 119. 52. יִתְנֶחָם Pœnitebit ipsum, *Deut.* 32. 36.

נֹחַם m. *Pœnitentia*, *Hos.* 13. 14.

נֶחָמָה fœm. *Consolatio* : *Aff.* נֶחָמָתִי Consolatio mea, *Psal.* 119. 50.

נִחֻמִים m. p. *Consolationes, Consolatoria*, *Zach.* 1. 13. *Jesa.* 57. 18. *Aff.* נִחוּמַי Pœnitentiæ meæ, hoc est, Viscera mea pœnitentiâ commota, *Hos.* 11. 8.

תַּנְחוּמִים m. *Consolationes*, *Jer.* 16. 7. *Aff.* תַּנְחוּמֶיךָ Consolationes tuæ. *Psal.* 94. 19. *Fœmin.* תַּנְחוּמוֹת Consolationes, *Job.* 15. 11. *Aff.* תַּנְחוּמֹתֵיכֶם Consolationes vestræ, *Job.* 21. 2.

נחץ

[ubi tertia radical. ה mutatur in י, & sic in] *Niph. Præter.* נָטּוּ Extenduntur vel extendunt se, *Num.* 24 6. *Fut.* יִנָּטֶה Extendetur, *Zach.* 1. 16. יִנָּטוּ Inclinant se, *Jer.* 6 4. *Hiph.* הִטָּה *Fecit aut Curavit divertere, reflectere, secedere: Advertit, Avertit, Pervertit, Inflexit, Inclinavit, Admovit. Præterit.* הִטָּה אָזְנוֹ לִי Inclinavit aurem suam mihi, *Psal.* 116. 2. וְעָלַי הִטָּה חֶסֶד Et super vel erga me advertit benignitatem, *Esræ* 7. *vers.* 28. *Imper.* הַט Inclina, *Psalm.* 17. 6. pro הַטֵּה per Apocopam. Sic *Futur.* תַּט Avertas, *Psalm.* 27. 9. pro תַּטֶּה. *Hophal. Particip.* מֻטֶּה Perversum, *Ezech.* 9. 9. *Plural.* מֻטּוֹת *Jes.* 1. 8.

מִטָּה f. *Lectus*, sic dictus, quasi Reclinatorium, 2 *Reg.* 4. *v.* 18. Item *Feretrum*, 2 *Sam.* 3. 31. *Constr.* עַל־מִטַּת אִישׁ Super lectum viri Dei, *v.* 21. *Aff.* מִטָּתוֹ Lectum suum, 2 *Reg.* 4. 32. *Plural.* מִטּוֹת שֵׁן Lecti eburnei, *Amos.* 6. 4.

מַטֶּה c. sed m. sæpiùs, *Virga, Scipio, Baculus* quasi Inclinatorium, quòd homo se in eo Inclinat, quiescendi aut sustentandi causâ: aut quòd Extendatur ad indicandum aut faciendum aliquid: aut facilè Inclinetur: Item, *Tribus*, Metonymicè; quòd Virgâ, cui inscriptum erat cujusqué tribus nomen, significaretur, ut est *Num.* 17. aut quòd sit familiæ Extensio: *Constr.* מַטֵּה אַהֲרֹן Tribus Aharonis, *Exod.* 7. 12. מַטֵּה־לֶחֶם Scipionem panis, *Lev.* 26. 26. id est, Robur, Fulcimentum, alendi facultas: *Aff.* מַטֵּהוּ Baculū suum, *Ex.* 4. 2. אֶת־מַטְּךָ Baculum tuum, *Ex.* 8. 16. *Plurale cum Aff.* בְּמַטָּיו Virgis illius, *Hab.* 3. 14. *Fœm.* מַטּוֹת Virgæ, *Num.* 17. 2. Tribus, *Num.* 34. 13. *Aff.* מַטּוֹתָם Virgas illorum, *Num.* 17. 6.

מַטָּה *Infrà, Infernè. Infimè*, quasi Inclinatum, *Deorsum*, *Deut.* 28. 43. לְמַטָּה Infernè, *Jos.* 37. 31. מִלְּמַטָּה Idem, *Exod.* 26. 24.

נָטַל *Levavit, Sustulit, Imposuit*: Construitur cum Præpositione עַל, & propriè Chaldaicum est.

נְחֻשְׁתָּן *Nechuſchtan*, quaſi Æreus, nomen ſerpentis à materia ſic dicti, 2 *Reg.* 18. 4.

נָחוּשׁ m. *Chalybeus*, *Æreus*, *Job.* 6. 12. *Fæmin.* נְחוּשָׁה וּמִצְחֲךָ Et frons tua chalybea, *Jeſa.*48.4. כַּנְּחֻשָׁה Quaſi chalybeam, Quaſi æs, *Levit.* 26. 19.

נְחָשׁ m. *Chald.* *Æs*, *Dan.*2.32. *Emph.* נְחָשָׁא *verſ.*55.

נחת *Deſcendit* : Propriè Chaldæum eſt. *Fut.* וַתִּנְחַת עָלַי Et deſcendit ſuper me : vel tranſitivè juxta quoſdam , Deſcendere feciſti, Demiſiſti ſupra me manum tuam, *Pſal.*38.3. *Et defectivè*, יֵחַת Deſcendet, *Jer.* 21. 13. תֵּחַת Deſcendit, Demittit ſe, *Prov.*17.10. *Irregulariter cum Dageſch*, יֵחַתּוּ Deſcendunt, *Job.* 21. 13. *Chald. Partic. præſens*, נָחִת *Deſcendens*, *Dan.*4.10. *Niph. Præter.* נִחֲתוּ בִי Deſcendere factæ, Demiſſæ, Infixæ ſunt in me, *Pſal.* 38. 3. [pro נִנְחֲתוּ] Reliqua, quæ hinc eſſe poſſent, pertinent ad חָתַת. *Pih. Imperat.* נַחֵת Deſcendere fac, Deprime, *Pſal.*65.11. *Hiph. Imper.* הַנְחַת Fac ut deſcendant, demittant ſeſe, *Joel.* 3. 11. *Chald. Imperat.* אֲחֵת *Deſcendere fac, Deduc, Deporta*, *Eſr.* 5. 15. *Particip.* מְהַחֲתִין *Repoſitæ erant, vel Reponebant*, *Eſræ.* 6. 1. *cum* ה *Characteriſtico, ut ſæpè aliàs : Futur.* וְתַחֵת *Et repones*, *Eſr.*6.5. *Hoph. Præter.* הָנְחַת *Deſcendere factus, Depoſitus eſt*, *Dan.*5.20.

נַחַת m. *Deſcenſus*, *Job.*17.16. וְנַחַת Et deſcenſum, *Jeſ.* 30. *v.*30. וְנַחַת Et Demiſſum, Depoſitum, id eſt, *Ferculum*, *Job.*36.16. Vide etiam in יָנַח & נוּחַ.

נְחִתִּים m. p. *Demiſſi*, 2 *Regum.* 6. *v.* 9. pro נְחִיתִים ex forma Nominis participialis paſſivi Chaldaici. Nam de Syris propheta illic loquens, voce Syrâ utitur.

נטה *Inclinavit*, *Extendit ſe*, *Declinavit*, *Deflexit*, *Divertit:* Et activè, *Inclinavit*, *Extendit*, *Tetendit*, *Intendit:Præt.* נָטִיתָ יְמִינְךָ Extendiſti dexteram tuam, *Ex.* 15.12. נָטָיו רַגְלָי Declinaverant pedes mei, *Pſal.* 73. 2.

[ubi

נְטִיפוֹת f. *Myrothecidia*, *Jud.* 8. 26. quasi Stillatoria, aut Guttatoria dicas; Vascula scil. aurea, in quibus ponebatur נָטָף Stacte aut Balsamum, juxta Kimchium & Rab. Levi: *Et defective*, נְטִפוֹת, *Jesa.* 3. 19. Quidam, *Catenulas*, *Torques* exponunt.

נָטַר *Custodivit*, *Servavit*, *Asservavit*: *Praterit.* נָטַרְתִּי Custodivi, *Cant.* 1. 6. *&c. Chald. Præter.* נִטְרֵת *Servavi*, *Dan.* 7. 28.

מַטָּרָה f. *Custodia*, *Carcer*, *Jer.* 32. 2. Item *Scopus*, quasi Observationem dicas: לְמַטָּרָה In scopum, *Job.* 16. 12. *Et cum* א *loco He*, כַּמַּטָּרָא Ut scopum, *Thren.* 3. 12.

נָטַשׁ *Dimisit*, *Deseruit*, *Permisit*, *Omisit*: Et quandoque intransitivè, *Extendit*, *Expandit*: *Diffudit se*: *Præteritum*, נָטַשׁ אָבִיךָ Omisit pater tuus, 1 *Sam.* 10, *v.* 2. *&c. Partic. Præter.* נְטֻשִׁים Dimissi, Dissiti, Diffusi erant, 1 *Sam.* 30. 16. *Fœm.* חֶרֶב נְטוּשָׁה Gladii dimissi, Extensi, *Jes.* 21. 15. *Fut.* יִטֹּשׁ Deseret, 1 *Sam.* 12. 22. וַיִּטֹּשׁ Et extendit se, Diffudit se, 1 *Sam.* 4. 2. *Niph. Præt.* נִטְּשׁוּ Extenderunt se, *Jes.* 16. 8. נִטְּשָׁה Deserta erit *Amos.* 5. 2. *Futur.* וַיִּנָּטְשׁוּ Et diffuderunt se, *Jud.* 15. 9. *Pyh. Præter.* נֻטָּשׁ Desertum erit, *Jes.* 32. 14.

נְטִישׁוֹת f. *Propagines*, *Sarmenta*, *Jes.* 18. 5. Item *Pinnæ*: *Cum Aff.* נְטִישׁוֹתֶיהָ Pinnas ejus, *Jer.* 5. 10. נְטִישׁוֹתַיִךְ Propagines tuæ, *Jer.* 48. 32. Omnia ab Emittendo dicta, quasi Emissiones dicas.

נִין m. *Filius*, *Job.* 18. 19. *Jes.* 14. 22. *Cum Aff.* וּלְנִינִי Et filio meo, *Genes.* 21. 23. Sic Chaldæus בַּר Filius: נִינָם Filius eorum, *Psal.* 74. 8. juxta Targum: R. Sal. מושליהם Dominatores ipsorum: Vide id in יָנָה.

מָנוֹן m. *Filius*, *Prov.* 29. 21. Hinc *Verbum* Futurum ex *Niph.* יִנּוֹן שְׁמוֹ *Sobolescet*, *propagabitur* nomen ejus, *Psal.* 72. 17. quasi dicas, Filiabitur, id est, Prapagabitur, sicut familia per continuam filiorum seriem & successionem propagari solet. Aben Esra, יקרא בן *Vocabitur filius*:

Præter. נָטַל עָלָיו Imposuit ei, *Thren.* 3.28. *Particip.* נוֹטֵל עָלֶיךָ Impono vel Propono tibi, 2 *Sam.* 24. 12. *Futur.* יִטּוֹל Sublaturus esset, *Jesa.* 40.15. *Chald. Præter.* נִטְלֵת Levavi, Sustuli, *Dan.* 4.31. *Et Præter. pass. Hebil, fœmin.* נְטִילַת Efferebatur, *Dan.* 7.4. *Pih. Futur.* וַיְנַטְּלֵם Et levavit eos, *Jes.* 63.9.

נֵטֶל m. *Onus, Pondus, Prov.* 27.3.

נְטִילִים m. p. *Portatores, Bajuli: Constr.* נְטִילֵי כָסֶף Portatores argenti, *Soph.* 1.11. id est, Divites, juxta Chal.

נָטַע *Plantavit, Consevit: Præt.* נָטַע כֶּרֶם Plantavit vineam, *Deut.* 20.6. נָטַעְתָּ Plantasti, *Deut.* 6. 11. &c. *Niph. Præter.* נִטָּעוּ Plantatur, *Jes.* 40. 24.

נֶטַע m. *Planta: Constr.* נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו Planta lætitiarum ejus, *Jesa.* 5. 7.

נֶטַע m. *Idem:* כְּמוֹ־נָטַע Sicut planta, *Job.* 14.9. ubi Kametz est pro Sægol propter pausam: *Aff.* בְּיוֹם נִטְעֵךְ In die plantationis tuæ, *Jes.* 17. 11. *Plural. Constr.* נִטְעֵי נַעֲמָנִים Plantas amœnitatum, *Jes.* 17.10.

נְטִעִים m. p. *Plantæ, Psal.* 144.12.

מַטָּע m. *Planta. Jes.* 61.3. *Aff.* מַטָּעָהּ Plantationis ipsius, *Ezech.* 17.7. *Plur. Constr.* לְמַטָּעֵי כָרֶם Ad plantationes vel, Plantaria vineæ, *Mich.* 1. 6. *Aff.* מַטָּעוֹ Plantarum ejus, *Jes.* 60.21. vel Plantarum mearum: Scribitur enim per י, sed legitur juxta Masorethas, מַטָּעַי.

נָטַף *Stillavit, Destillavit: Præterit.* נָטְפוּ מָיִם Stillaverunt aquas, *Jud.* 5.4. *Partic. Præsens,* נֹטְפוֹת Stillantia, *Cant.* 5.13. *Futur.* תִּטֹּף מִלָּתִי Stillabit sermo meus, *Job.* 29. 22. &c. *Hiph. Præteritum,* וְהִטִּיפוּ Et stillabunt, *Amos* 9.13. *Partic. præsens,* מַטִּיף Stillans, vel Stillator, quo *Propheta* illic intelligitur, *Mich.* 2, 11. *Imper.* וְהַטֵּף Et stilla, vel, Fac ut stillet, id est, prophetet, *Ezech.* 21.2. *Futur.* אַטִּיף Stillabo, id est, prophetabo, prophetiam eloquar, *Mich.* 2.11. &c.

נָטָף m. *Stacte, Stilla, Exod.* 30.34. *Plur. Constr.* נִטְפֵי מָיִם Stillæ aquarum, *Job.* 36.27.

ניר *Hiph.* הֵנִיר *Novellavit*, Agrum de novo proſcidit: *Imp.* נִירוּ Novellate, *Jer.*4.3. pro הָנִירוּ: Sic *Hoſ.* 10. 12. Apud Rabbinos, נרה שנה ראשונה *Novellat anno primo, & anno ſecundo ſerit.*

נִיר m. *Novale*, Ibid. & *Prov.*13.23. Aliam ejus ſignificationem vide in נור.

נכד נֶכֶד maſc. *Nepos*: Et collectivè, *Nepotes, Poſteri, Job.* 18.19. *Jeſa.* 14. 22. *Aff.* וּלְנֶכְדִּי Et nepoti meo, *Gen.*21.23.

נכה *Hiph.* הִכָּה *Percuſſit, Cecidit*: Metaphoricè, *Propagare, Diffundere. Præt.* וְהִכָּה אֶרֶץ Et percutiet terram, *Jeſa.*11.4. [*Imperat.* & *Futur.* ſæpè veniunt per Apocopam, ut, הַךְ אַרְצָה וַיַּךְ *Percute terram verſus, & percuſſit*, 2 *Reg.*13.18.] וְיַךְ שָׁרָשָׁיו Et percutiet radices ſuas, *Hoſ.*14.6.. id eſt, Propagabit, Diffundet. Non diſſimilis uſus Verbi מָחָא eſt. *Hoph. Præter.* הוּכָּה Percuſſus, Cæſus fuit, *Pſ.*102.5. [pro הֻכָּה] *Partic. Præt.* הַמֻּכֶּה Percuſſi, *Num.*25.14. *Conſtr.* מֻכֵּה *Jeſ.*53.4. מֻכִּים Cæſi ſunt, *Exod.* 5. 16. *Conſtr.* מֻכֵּי חֶרֶב Percuſſi gladio, *Jer.* 18. 21. *Futurum,* וַיֻּכּוּ Et cædebantur, *Exod.* 5. 14. תֻכּוּ Percutiemini, *Jeſa.*1.5. cujus aliam ſignificationem vide in תָּוֶךְ. *Niph. Præter.* וְנִכָּה Et percuſſus fuerit, 2 *Sam.*11.15. *Et* ה *in* א *commutato,* נִכָּאוּ Percuſſi ſunt, *Job.*38. 8. *Pih. Infin.* נַכֵּה Percutere, *Num.*22: 6. *Pyh. Præter.* נֻכּוּ Percuſſa, Læſa erant, *Exod.*9.32. נֻכָּתָה Læſum, Percuſſum erat, *Exod.*9.31.

נָכֶה m. *Percuſſus, Læſus*: *Conſtr.* נְכֵה רַגְלַיִם Percuſſus pedibus, 2 *Sam.*4.4. id eſt, *Claudus.* וּנְכֵה רוּחַ Percuſſus ſpiritu, *Jeſ.*66.2.

נֵכֶה m. *Loripes*: quaſi pedibus percuſſus. *Plural.* נֵכִים Loripedes, Claudi, *Pſal.*35.15. Hinc & Pharao נְכֹה dictus, quòd Claudus eſſet.

נְכָאִים Vide in כָּאָה.

מַכָּה f. *Plaga, Joſ.*10.10. *Conſtr.* מַכַּת *Jerem.* 30. 14. *Aff.* מכתו

filius : R. Salomon, *Dominabitur*, *Magnificabitur*. Apud Veteres Hebræorum ſapientes hoc inter Nomina Meſſiæ refertur, ut videre eſt in Cod. Talmud. Peſachim *cap.* 4. *fol.* 59. & Cod. Nedarim, *cap.* 4. *fol.* 39. & in Codic. Sanhedrin, *cap.* 11. *fol.* 98. ubi ita ſcriptum: *R. Johanan dixit: Meſſiæ quod eſt nomen? Qui de Schola R. Schela, reſponderunt,* שִׁילֹה Schilo, *juxta illud: Donec veniat Schilo, Gen.* 49. 10. *qui de Schola R. Jannai, dixerunt:* יִנּוֹן *Jinnon, juxta illud: Jinnon eſt nomen ejus, Pſal.* 72. 17. *Alii dixerunt,* חֲנִינָא *Chanina, juxta illud: Non dabo vobis* חֲנִינָה *Gratiam, Jer.* 16. 13. id eſt, *Meſſiam, qui Gratioſus vocabitur: Alii,* מנחם Menachem, *juxta illud: Longè receſſit à me* מְנַחֵם *Conſolator, Thr.* 1. *v.* 16. *id eſt, Meſſias ſic vocatus: Alii,* חִיוָּרָא Leproſus: *juxta illud: Verè morbos noſtros ipſe pertulit, Jeſa.* 53. 4. Ibidem, cum quidam quæſiviſſet, ubi eſſet Meſſias, reſponſum fuit: יָתִיב אַפִּתְחָא דְרוֹמִי *Sedet in portis urbis Romæ*, (ſic in Veneto exemplari legitur: at in Baſilienſi editione, אַפִּתְחָא דְקַרְתָּא *In porta Urbis*, quòd ſynecdochicè de Roma intelligendum) *& quod eſt ſignum ejus? Sedet inter pauperes portantes morbos*, id eſt, leproſos, ut Scholiaſtes explicat: Hæc illic. Pluribus ibidem videtur, quomodo Veteres de Meſſia, ejus nomine & adventus tempore, fuerint ſoliciti. Cùm verò poſteriores Judæi, prioribus illis pejores, animadvertiſſent, omnes terminos ab Antiquis conſtitutos præteriiſſe, neque Meſſiam, qui illis quidem placeret, veniſſe, anathemate interdictum, ne quis tempus adventus ejus ſupputaret, ut paginâ præcedenti ibidem legitur: תִּפַּח רוּחָן שֶׁל מְחַשְּׁבֵי קִצִּין *Rumpatur ſpiritus eorum, qui ſupputant terminos.*

ניק *Hiph.* הֵינִיק *Lactavit*: [Extat ſemel.] *Futurum,* וַתְּנִיקֵהוּ Et lactavit eum, *Exod.* 2. *v.* 9. Convenit cum יָנַק.

1 *Sam.* 28.7. *Futur.* יִנָּכְרוּ Alienè se ostentent, *Deut.* 32. *v.* 27. וַיְנַכְּרוּ Et alienum reddiderut, *Jer.* 19. *v.* 4. לֹא תְנַכֵּרוּ Non agnoscetis, *Job.* 21. 29. *Niph. Præt.* נִכַּר־ Agnitus fuit, *Job.* 34. 19. לֹא נִכְּרוּ Non fuerunt agniti, *Thren.* 4. 8. *Fut.* יִנָּכֵר Alium se simulat, *Prov.* 26. 24. *Hiph.* הִכִּיר *Agnovit, Cognovit, Recognovit* : *Præt.* לֹא הִכִּיר Non agnoscit, *Deut.* 33. 9. *Partic.* וְאֵין־לִי מַכִּיר Non est mihi qui cognoscat, *Psalm.* 142. 5. מַכִּירֵךְ Agnoscens te, Qui te agnovit, *Ruth.* 2. 19. *Hithp.* הִתְנַכֵּר *Cognoscendum se præbuit* : *Extraneum egit, Alienum se finxit. Partic. fœm.* מִתְנַכֵּרָה Extraneam agat, Aliam se simulet, 1 *Reg.* 14. *v.* 5. *Futur.* וַיִּתְנַכֵּר Et alienum se finxit, *Gen.* 42. *v.* 7. יִתְנַכֶּר Cognoscendum præbet se, *Prov.* 20. 11.

נֵכָר m. *Alienus, Alienigena, Gen.* 17. 12. *Constru.* נֵכַר־ הָאָרֶץ Alienigenarum terræ, *Deut.* 31. 16. Aben Esra scribit *Exod.* 21. Quicunque populus non est de Israel, vocatur נֵכָר.

נֵכֶר נֹכֶר m. *Alienatio, Alienum*. Insuetum & insolitum exitium, *Job.* 31. 3.

נֹכֶר masc. *Alienatio* : *Aff.* בְּיוֹם נָכְרוֹ In die alienationis ejus, *Obad.* 12. Quidam, *Traditionis ejus*, & possit esse Infinitivus Kal.

נָכְרִי masc. *Exter, Alienus, Extraneus, Alienigena, Exo.* 21. *v.* 8. *Plural.* נָכְרִים Alienigenæ, *Obad.* 11. לְנָכְרִים Ad alienigenas, *Thren.* 5. *v.* 2. *Fœmin.* נָכְרִיָּה Alienigena, *Exod.* 2. 22. *Plur.* נָכְרִיּוֹת Alienigenæ, Extraneæ, *Gen.* 31. 15. 1 *Reg.* 11. 18.

מַכָּר m. *Notus* : *Aff.* מֵאֵת מַכָּרוֹ A noto sibi, 2 *Reg.* 12. 5.

הַכָּרָה f. *Agnitio* : *Constr.* הַכָּרַת פְּנֵיהֶם Agnitio vultus eorum, *Jes.* 3. 9. de quo vide etiam in הִכִּיר.

נכת נְכֹאת *Aromata*. [In hac significatione, legitur bis:] *Gen.* 37. 25. [& 43. 11.] Kimchi in lib. Rad. *Res desiderabiles* : R. Mosche Sacerdos Hispanus eodem modo explicavit, citante Aben Esra: R. Sal.

Omnia

מַכָּתוֹ Plagæ ejus, *Jes.*30.26. *Plur.* מַכּוֹת Plagæ, *Deut.*28. *v.* 59. מַכּוֹתָם Plagæ eorum, *Psal.*64.8. *Et semel masculinum,* מִן הַמַּכִּים *A Plagis,* 2 *Reg.*9.15.

נֹכַח *Coram, Contra, E regione, Ex adverso,* habètque vim Nominis quasi partem adversam vel Oppositam dicas, *Exod.*40.24. אֶל־נֹכַח Ad coram, id est, Versus anteriorem partem, *Num.*19.4. לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ Ad coram, In præsentia uxoris suæ, *Gen.*25.21. לְנֹכַח הַצֹּאן E regione pecudum, *Genes.* 30. 38. *Ex alia forma est,* נִכְחוֹ E regione ejus, *Exod.*14.2. cujus absolutum possit esse נֶכַח.

נְכֹחַ *Æquitas, Æquitudo, Rectum: Aff.* הֹלֵךְ נְכֹחוֹ Ambulans in rectitudine suâ, *Jes.*57.2. *Plur.* נְכֹחִים Recti, *Prov.*8.9. *Fœm.* נְכֹחָה Rectum, *Amos.*3.10. *Plur.* נְכֹחוֹת Recta, Æqua, vel Æquitates, *Jesa.* 26. 10.

נָכַל *Pih. Machinatus est, Cogitavit fraudulenter & callidè: Præt.* אֲשֶׁר נִכְּלוּ לָכֶם Quas machinati sunt contra vos, *Num.* 25. 18. *Hithp.* לְהִתְנַכֵּל Ut machinarentur, *Psal:*105.22. וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ Et machinati fuerunt contra eum, *Gen.*37.18. Judæi *Cogitare* vertunt.

נוֹכֵל masc. *Machinator, Fraudulentus, Deceptor, Mal.*1.14.

נֵכֶל m. *Machinatio callida, Calliditas: Plurale cum Aff.* בְּנִכְלֵיהֶם Machinationibus suis, *Num.*25.18.

נכס נְכָסִים m. p. *Opes, Facultates,* [Legitur ter] 2 *Par.*1.11. בִּנְכָסִים רַבִּים Cum opibus multis, *Jos.*22.8. *Chald.* לַעֲנָשׁ נִכְסִין *Mulctæ facultatum, Esr.* 7. *v.* 26. *Construct.* וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא *Et de facultatibus Regis, Esr.*6.8. Apud Hebræos in lib. כלי חמדה legitur: Vocantur נְכָסִים, ideò שֶׁנִּכְסִים מִזֶּה וְנִגְלִין לָזֶה Quia occultatæ sunt ab hoc, & retectæ illi. Nam unus dives, alter pauper est.

נִכֵּר *Pih. Agnovit: Alienavit, Alienum reddidit, Alienè vel Extraneè se gessit ac ostentavit, Tradidit,* & Tradendo quasi alienavit. *Præterit.* נִכַּר אֹתוֹ Tradidit eum,

Mich. 6. 14. Et ם in ש commutato, יַשִּׁיגוּ Movent, *Job.*24.2. *Hoph.* וְהֻסַּג Vide in סוג.

נָשָׂה *Tollere, Attollere: Imp.* נְסָה עָלֵינוּ Attolle super nos, *Psal.*4. 7. *Plur.* הֲנִסָּה דָבָר An proferemus verbum, *Job.*4.2. Idem est cum נָשָׂא, commutatis duabus literis. *Pih.* נִסָּה *Tentavit, Probavit, Expertus fuit, Periculum fecit:* נִסָּה Tentaverat Abrahamum, *Gen.*22. v. 1. לֹא נִסָּה Non expertus fuerat, 1 *Sam.*17. 39.

מַסָּה f. *Tentatio, Probatio: Est & Proprium nomen loci illius, ubi tentarunt Dominum Israelitæ*, *Exod.* 17. 7. *Construct.* לְמַסַּת נְקִיִּם Ad probationem innocentium, *Job.* 9. 23. *Plural.* הַמַּסּוֹת Tentationes, Probationes, *Deut.*7.19.

נָסַח *Amovit, Avulsit, Evulsit: Extirpavit: Futur.* יִסַּח Evellit, *Pro.*15.25. וְיִסָּחֲךָ Et avellet, Amovebit te, *Psal.*58.7. *Et passivè* יִסְּחוּ Avellentur, *Pr.*2.22. *Niph. Præt.* וְנִסַּחְתֶּם Et evellemini, *Deut.* 28.63. *Chaldaicè Futurum Ithpeh.* יִתְנְסַח *Avellatur, Esr.*6.11.

מַסַּח m. *Evulsio:* Et custodietis custodiam domus מַסָּח ab evulsione, pro מִמַּסָּח 2 *Reg.* 11. 6. id est, ne aliqua evulsio, destructio, ruptura aut damnum domui inferatur, ut Kimchi explicat in Com.

נָסַךְ *Fudit, Effudit, Perfudit, Libavit: Inunxit, affundendo* scilicet. *Præterit.* נָסַכְתִּי מַלְכִּי Inunxi regem meum, *Ps.*2.6. Metonymicè, *Expandere, Obtegere, Obducere*, cum de aridis dicitur: Convenit cum סוך & סכך quorum significata hîc accommodantur: *Part. Præter.* הַנְּסוּכָה Expansum, Obductum, *Jesa.*25.7. *Infin.* וְלִנְסֹךְ Et ad obducendum, *Jes.*30.1. *Niph. Præter.* נִסַּכְתִּי Inuncta sum, *Pro.*8.23. *Pih. Futur.* וַיְנַסֵּךְ Sed effudit, Libavit, 1 *Par.*11.18. *Chald. Infinit.* לְנַסָּכָה *Ad libandum, Dan.*2. v.46. *Hiph.* וְהִסִּכוּ Et libaverunt. *Jer.*32.29. *Infin.* וְהַסֵּךְ Et libandum, *Jer.*7.18. *Imp.* הַסֵּךְ Libato, *Num.* 28.7. *Futur.* וַיַּסֵּךְ Et libavit sive fudit, *Gen.*35.14. *Hoph. Futur.* יֻסַּךְ, Vide in סָכַךְ.

Omnia collectanea aromatum vocantur נְכֹאת : Chaldæus שְׁעַף *Cera*. Singulare est, & א infititium, ut liquet ex sequenti forma. *Et absque Aleph*, נְכֹת *Thesauri, Gazæ*, juxta quosdam, [quomodo occurrit bis] cum Aff. & habet formam num. sing. כָּל־בֵּית נְכֹתֹה Totam domum gazarum suarum, seu totum gazophylacium suum, 2 *Reg*. 20. 13. [& *Jesa*. 39. 2.] vel juxta R. Sal. Totum thesaurum aromatum suorum.

נלה *Hiph*. הִנְלָה *Absolvere, Consummare, Perficere*. [Extat semel] *Infinit*. כַּנְּלוֹתְךָ Secundùm absolvere te, *Jes*. 33. 1. id est, כְּהַשְׁלִימְךָ, juxta Ab. Esram, vel כְּכַלוֹתְךָ juxta R. Salomon.

מִנְלֶה m. *Perfectio, Absolutio : Aff*. מִנְלָם Perfectio eorum, *Job*. 15. 29. id est, שְׁלֵמוּתָם Status perfectus eorū.

נָמַל *Circumcidit*, quomodo cum מוּל convenit : Item, *Succisus fuit : Præter*. וּנְמַלְתֶּם אֵת־בְּשַׂר Et circumcidetis carnem præputii vestri, *Gen*. 17. 11. *Futur*. יִמַּל קְצִירוֹ Succiditur ramus ejus, *Job*. 18. 16. יִמָּלוּ Succiduntur, *Job*. 24. 24. *Niph. Præt*. [ex terminatione ו,] נִמּוֹל Circumcisus fuit Abraham, *Gen*. 17. 26. נִמּוֹלוּ Circumcisi sunt, *vers*. 27. *Et sic Part. Plur*. נִמּוֹלִים Circumcisi, *Gen*. 34. 22.

נְמָלָה f. *Formica*, *Prov*. 6. 6. ab Incidendis seminibus sic dicta : *Plur*. נְמָלִים Formicæ, *Prov*. 30. 25.

נָמֵר m. *Pardus*, *Jer*. 5. 6. *Plur*. נְמֵרִים Pardi, *Cant*. 4. 8. *Chald*. כִּנְמַר *Sicut pardus*, *Dan*. 7. 6.

*נַם *Chaldaicum vide in* בְּנַם : נַם in נְסַס .

נָסַג *Apprehendit : Futurum*, לֹא יִסַּג כְּלִמּוֹת Non apprehendet, vel, Ne apprehendat (vos) ignominia, *Mich*. 2. 6. juxta R. Salomon. & ס est loco שׂ quasi נָשַׂג. *Hiph*. הִסִּיג *Movit, Amovit : Partic*. מַסִּיג גְּבוּל Movens terminum, *Deut*. 27. 17. *Plural. Constr*. כְּמַסִּיגֵי גְבוּל Sicut qui movent terminum, *Hos*. 5. 10. *Futurum*, לֹא תַסִּיג Ne moveto, *Deut*. 19. 14. יַתַּסֵּג Et amovebis,

Mich.

נֵס m. *Vexillum, Signum militare, vel prodigiosum, Pertica militaris* : עַל־נֵס Super perticam vexillarem; *Num.* 21.8. לְנֵס In signum, *Num.* 26. 10. exemplum scilicet omnibus Propositum, ut erectum vexillum : *Affix.* נִסִּי Vexillum meum, *Exo.* 17. 15.

נָסַע *Profectus est, Recessit, Gen.* 33. 17. נָסְעוּ Profecti sunt, *Genes.* 37. 17. *Infinit.* וַיְהִי בִּנְסֹעַ Et fuit in proficiscendo, *Num.* 10. 35. Notandum, in hoc Verbo literam נ inversè scribi, hoc modo בִּנְסֹעַ. Mox versu primo capitis sequentis, similiter invertitur in voce כְּמִתְאֹנְנִים Sicut murmurantes, quiritantes. Causam saniores notant, priori Nun inverso significatam fuisse benevolam Dei conversionem ad populum : altero impiam populi aversionem à Deo, murmurando, contra ipsum. Vide Talmud de Sabbatho, *fol.* 116. 1. *Niph. Præter.* דּוֹרִי נִסַּע Habitatio mea transfertur à me, *Jesa.* 38. 12. נִסַּע יִתְרָם Transfertur excellentia eorum, *Job.* 4.21. *Hiph.* הִסִּיעַ *Proficisci fecit vel jussit, Amovit vel Amoveri jussit, Transtulit, Impulit, Avexit, Devexit* : *Particip.* מַסִּיעַ אֲבָנִים Amovens, Transferens lapides, *Eccl.* 10.9. *Futur.* יַסַּע Impulit, *Psal.* 78.26. תַּסִּיעַ Transtuleras, *Psal.* 80. 9. וַיַּסִּעוּ Et devexerunt, 1 *Reg.* 5.17. תַּסִּיעִי Amoveri jubeto, 2 *Reg.* 4. 4.

מַסָּע m. *Profectio, Advectio, Iter,* 1 *Reg.* 6.7. *Telum Missile,* à celeri Profectione seu Translatione dictum, *Job.* 41. *v.* 17. לְמַסַּע Ad profectionem, id est, ad proficiscendum, *Deut.* 10. 11. & sic וּלְמַסַּע Et ad profectionem, id est, facere proficisci, *Numer.* 10. 2. *Plural. Construct.* מַסְעֵי Profectiones, *Num.* 10.28. *Affix.* לְמַסָּעָיו Profectionibus, Itineribus suis, *Gen.* 13.3. מַסְעֵיהֶם Profectionibus suis, *Exod.* 40.36.

סַעָה f. *Profectio* : מֵרוּחַ סֹעָה A vento profectionis, *Psal.* 55. 5. id est, rapidissimo, cujus impetu omnia dispelluntur, Proficiscuntur & Transferuntur è loco suo.

נֶסֶךְ נֵסֶךְ m. *Fusio, Fusile : Libamen : Tegumentum* ; נָסַךְ Fusionem, *Gen.* 35. 14. וְנֶסֶךְ Et libamen, *Exod.* 30. 9. הַנָּסֶךְ Tegumenti, *Num.* 4. 7. *Aff.* וְנִסְכִּי Et fusile meum *Jesa* 48. 5. *Plur.* וְנִסְכֵּיהֶם Et libamina, *Levit.* 23. 37. *Aff.* וְנִסְכֵּיהֶם Et libamina eorum, *Num.* 6. 15. וּנְסָכֶיהָ Et Libamina ejus, *Num.* 29. 31. *Chald. cum Aff.* וְנִסְכֵּיהוֹן *Et libaminibus eorum*, *Esr.* 7. 17.

נְסִיךְ m. *Libamen* : *Aff.* נְסִיכָם Libaminis eorum, *Deut.* 32. *v.* 38. *Plur.* נְסִיכִים *Principes, Præfecti, Toparchæ*, q. Inuncti dicti: *Const.* נְסִיכֵי *Jos.* 13. 21. *Aff.* כָּל־נְסִיכֵימוֹ Omnes principes eorum, *Psal.* 83. 12.

מַסֵּכָה f. *Fusura, Fusio, Fusile : Tegumentum, Stragula* : מַסֵּכָה Fusile: *Deut.* 9. 12. וְהַמַּסֵּכָה Et operimenti istius, *Jes.* 25. 7. *Construct.* מַסֵּכַת זְהָבֶךָ Fusilis auri tui, *Jesa.* 30. 22. *Plur.* מַסֵּכוֹת Fusilia, Fusiles imagines, 2 *Par.* 28. *vers.* 2. מַסֵּכֹתָם Fusionum vel Fusurarum eorum, *Numer.* 33. 52.

מַסֶּכֶת f, *Jugum textoris, Liciatorium, Jud.* 16. 13. sic dictum quod Tegatur telâ circumvolutâ.

מֶסֶךְ m. *Libamen, Jesa.* 65. 11.

נסן נִיסָן m. *Nisan*, nomen mensis Martii, *Nehem.* 2. 1. qui primus factus Hebræis ratione anni legalis, *Exod.* 12. 2. Unde ibidem *v.* 18. ubi in Hebræo est בָּרִאשֹׁן In primo mense, ibi Targum בְּנִיסָן In Nisan. Priùs אָבִיב dicebatur, *Exod.* 13. 4. *Hinc* בָּרִאשֹׁן, Targum בְּנִיסָן *Exod.* 12. 18. Initium habet à Novilunio Martii, cui majori ex parte respondet.

נסס *Vexillum erexit* : Nomen participiale, נוֹסֵס *Vexillum ferens, Signifer, Jesa.* 10. 18. *Pih. Præterit.* נוֹסְסָה בוֹ Vexillum erexerit, Vexillo erecto irruerit aut incurrerit in eum, *Jes.* 59. 19. Quidam *Fugaverit*, & tum est à נוּס *Fugit. Hithp.* מִתְנוֹסְסוֹת *Pro vexillis erunt, Tanquam vexilla erecta erunt, Zach.* 9. 16. quasi dicas Vexillata. *Infin.* לְהִתְנוֹסֵס Ad Vexillandum, Vexillo utendum, *Psal.* 60. 6.

מַנְעַמִּים m. p. *Res amœnæ: Aff.* בְּמַנְעַמֵּיהֶם Rebus amœnis vel jucundis eorum, *Psal.* 141. 4.

נעץ נַעֲצוּץ m. *Vepretum, Virgultum, Jesa.* 55. 3. *Plural.* נַעֲצוּצִים Virgulta, *Jesa.* 7. 19. Elias à Chaldæo נְעַץ *Infigere*, deducit, & Vepretum vel Vepres sic dicuntur, quòd contrectatæ carni Infigantur.

נָעַר *Excussit: Rudit*, Asinorum proprium Verbum: unde חֲמוֹר נוֹעֵר *Asinus rudens*, apud Rabbinos. Metaphoricè tribuitur Catulis Leonum, qui ob imperfectum rugitum quasi Rudere dicuntur. *Præter.* חָצְנִי נָעַרְתִּי Lacertum meum excussi, *Neh.* 5. 13. נָעֲרוּ Rudebant, *Jer.* 51. 38. *Partic.* וְנֹעֵר Et excutit, scilicet fructus suos, Vastus est, vel Rudit, *Jes.* 33. 9. *Niph. Præter.* נִנְעַרְתִּי Excussus sum, *Psal.* 109. 23. *Futurum*, וְאִנָּעֵר Et excutiam me, *Jud.* 16. 20. וְיִנָּעֲרוּ Et excutiuntur, *Job.* 38. 13. *Pih. Præter.* וְנִעֵר Et excussit, *Psal.* 136. 15. *Futur.* יְנַעֵר Excutiat, *Neh.* 5. 13. *Hithp. Imperat.* הִתְנַעֲרִי Excute teipsam, *Jes.* 52. 2.

נַעַר m. *Puer, Puerulus, Infans*, dictus quasi נִנְעָר Excussus ex utero materno: Latè deinceps usurpatur: *Infans recens natus, Jud.* 13. 7. *Trimestris, Exod.* 2. 6. *Adolescens, Gen.* 34. 19. *Puer ministrans sive famulus, Gen.* 37. 2. & 41. 12. *Exod.* 33. 11. *Puer ratione judicii, Jer.* 1. 6. *ratione animi,* 2 *Par.* 13. 7. quomodo etiam *Principes Pueri* appellãtur, *Jes.* 3. 4. *Agnellus, Pecus tenellũ, Zac.* 11. 16. *Aff.* נַעֲרוֹ Puer eius, *Jud.* 7. 11. נַעַרְךָ Puer tuus, *Jud.* 7. 10. *Pl.* נְעָרִים Pueri, 2 *Sam.* 18. 15. *Const.* נַעֲרֵי Pueri, 2 *Sam.* 25. 9. *Aff.* נְעָרָיו Pueros suos, *Gen.* 22. 3. נַעֲרֵיהֶם Pueri eorum, *Neh.* 5. 15. *Fœm.* נַעֲרָה *Puella*, tam ætate quàm ministerio, ut *Juvenicula, Adolescentula, Pedissequa, Ministra*: הַנַּעֲרָה Puellæ, *Deu.* 22. 19. aliâs semper in Mose absq; ה in fine scribitur ut הַנַּעַר Puella, *Gen.* 24. 14. de quo vide Talm. Kethubh. *fol.* 44. 2. *Plur.* נְעָרוֹת Puellas, *Esth.* 3. 2. *Const.* נַעֲרוֹת Puellæ, *Est.* 4. 4. *Aff.* נַעֲרֹתָיו Puellis ejus, *Rut.* 2. 22.

נָסַק *Scandit, Ascendit : Futur.* אִם אֶסַּק Si scanderem *Psal.* 139. 8. *Chald. Præt. Aphel,* הַסִּקוּ *Ascendere fecerant, id est, Adduxerant vel Intruserant, Dan.* 3. 22. *Infinit.* לְהַנְסָקָה Educere, *Dan.* 6. 23. *Hoph. Præter.* וְהֻסַּק *Et eductus est, ibid.*

נָעַל *Clausit,* serâ scil. vel pessulo, *Obseravit, Pessulum obdidit: Calceavit : Præter.* וְנָעַל הַדֶּלֶת Et pessulum obdidit januæ, 2 *Sam.* 13. 18. *Futur.* וָאֶנְעָלֵךְ Et calceavi te, *Ezech.* 16. 10. *Hiph. Futur.* וַיַּנְעִלוּם Et calcearunt ipsos, 2 *Paralip.* 28. 15. *Chaldaicum* הַנְעֵל *vide in* עֲלַל.

נַעַל f. *Calceus, Calceamentum, Gen.* 14. 33. *Aff.* נַעֲלִי Calceum meum, *Psal.* 60. 10. נַעַלְךָ Calceamentum tuum, *Jos.* 5. 15. *Dual.* נַעֲלַיִם Par-calceorum, *Amos.* 2. 6. *Plural.* בַּנְּעָלִים Cum calceis, *Jes.* 11. 15. *Aff.* נְעָלָיו Calceorum ejus, *Jes.* 5. 27. נַעֲלֵיכֶם Calcei vestri, *Exod.* 12. 11. Et *formâ fœm.* נְעָלוֹת Calcei, *Jos.* 9. 5.

מַנְעוּל m. *Pessulus, Sera, Cant.* 5. 5. *Plur.* מַנְעֻלָיו Seras ejus *Nehem.* 3. 3.

מִנְעָל masc. *Calceus : Aff.* מִנְעָלֶךָ Calceamentum tuum, id est, Calcatio tua, aut, sub calceo tuo, *Deut.* 33. 25.

נָעֵם *Amœnum, Jucundum esse : Præter.* נָעַמְתָּ לִּי Jucundus fuisti mihi, 2 *Sam.* 1. 26. נָעֵמוּ Amœni fuerunt *Psal.* 141. 6. כִּי נָעֵמָה Quòd amœna esset, *Gen.* 49. 15. וּמַה־נָּעַמְתְּ Et quàm amœna, jucunda es, *Cant.* 7. 6. *Futur.* יִנְעָם Jucunda erit, *Prov.* 2. 10.

נָעִים m. *Amœnus, Jucundus, Psal.* 81. 3. Et substantivè, *Amœnum, Jucundum, Jucunditas, Prov.* 22. 18. *Constr.* וּנְעִים זְמִרוֹת Et jucundus cantionibus, 2 *Sam.* 23. 1. *Plur.* דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים Verba tua jucunda, *Prov.* 23. 8. *Plural. fœm.* נְעִימוֹת Amœnæ res, vel Amœnitates, *Psal.* 16. 11.

נֹעַם m. *Amœnitas, Jucunditas, Psal.* 90. 17.

נַעֲמָנִים m. p. *Amœna,* Amœni fructus vel flores, *Jes.* 17. 10

מַנְעַמִּים

נֵפֶל m. *Abortus*, *Abortivum*, quasi Cadivum dicas: כְּנֵפֶל טָמוּן Quasi abortus abditus, *Job.* 3.16.

נְפִלִים, נְפִילִים m.p. *Gigantes*, *Gen.* 6.4. *Numer.* 13.34. sic dicti, quasi Dejectores, quòd immani suâ proceritate homines Cadere facerent, ut scribit Aben Esra: vel quasi Defectores, quòd per impietatem à Deo deficerent: vel quasi Irruptores, quòd violenter in homines irruerent, eosque opprimerent.

מַפָּל m. *Quisquiliæ*: *Deciduum*, *Amos.* 8.6. *Plur. Construct.* מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ Decidua carnis ejus, *Job.* 41.14. R. Levi scribit, esse partes carnis dissilientes & separatas ab invicem, ut majorum piscium caro: Tori, Musculi.

מַפֵּלָה, מַפֶּלֶת f. *Cadivum*, *Cadaver*: *Casus*, *Ruina*: לְמַפֵּלָה In ruinam, *Jes.* 23.13. *Constr.* מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה Cadaver leonis, *Jud.* 14.8. *Affix.* מַפַּלְתּוֹ Cadivum ejus, id est, cadivum truncum ejus, *Ezech.* 31.13. מַפַּלְתֵּךְ Casus tui, *Ezech.* 32.10.

נפץ *Sparsus*, *Dispersus fuit*: *Præterit.* נָפַץ הָעָם Dispergeret se, vel, Dispergeretur populus, 1 *Sam.* 13.11. נָפְצָה Disperguntur, *Jesa.* 33.3. נָפְצָה Dispersit se, *Gen.* 9.19. *Particip.* נָפוּץ Dispersum, *Jer.* 22.28. *Plural.* וּנְפֻצוֹת Et dispersas, *Jes.* 11.12. *Et activè*, *Infin.* וְנָפוֹץ Et comminuendo, Collidendo in partes, scil. quæ hinc inde disperguntur, *Jud.* 7.19. *Pih.* נִפֵּץ *Dispersit*, *Dissipavit*: *Præter.* וְנִפֵּץ Et dissipet, allidendo scil. *Psalm.* 137. *v.* 9. *Puh.* *Partic.* מְנֻפָּצוֹת Dissipatos, *Jesa.* 27.9.

נֶפֶץ m. *Dispersio*, *Jesa.* 30.30.

מַפֵּץ m. *Malleus*, maximè bellicus veruttus, quo equites utebantur ad pertundenda arma inimicorum, *Jer.* 51. *vers.* 20.

מַפָּץ m. *Dissipatio*: *Affix.* מַפָּצוֹ Dissipationis suæ, *Ez.* 9.2.

נפק *Chald.* Egressus fuit, Prodiit: *Præterit.* נְפַק Egressus erat, *Dan.* 2.14. נֶפְקַת Egressa erat, *vers.* 13.

 נְפַקוּ

נֹעַר m. *Pueritia*, *Infantia*: *Juventus*, *Adolescentia*: *Concussio*, *Excussio*. בְּנֹעַר In juventute ista, vel, cum juventa ista, *Job*.36.14. מִנֹּעַר A pueritia, vel, Præ concussione, *Psal*. 88. 16.

נְעוּרִים f.p. *Pueritia*, *Adolescentia*: *Jesa*.54.6.*Aff*. בִּנְעוּרָיו In pueritia sua, *Thren*. 3. 27. נְעוּרֶיךָ Adolescentiæ tuæ, *Mal*. 2. 15. *Et formâ fem*. מִנְּעֻרֹתֵיהֶם Inde à pueritia sua, *Jerem*.32.30.

נְעֹרֶת f. *Stupa*, quòd ex lino Excussa: הַנְּעֹרֶת Stupæ, *Jud*.16.9. לִנְעֹרֶת In stupam, *Jesa*.1.31.

נָפַח *Spiravit*, *Flavit*, *Efflavit*, *Perflavit*, *Sufflavit*: *Præt*. וְנָפַחְתִּי Et sufflabo, *Ezech*.22.21. *Pyh*. *Præt*. נֻפָּח Sufflatus, *Job*.20.26. *Hiph*.*Præt*. הִפַּחְתִּי Spirare fecerim, Anhelantem reddiderim, id est, defatigaverim, *Job*. 31. *v*. 39. וְהִפַּחְתֶּם Et difflatis, flatu dispellitis, *Mal*. 1. 13.

מַפֻּחַ m. *Follis*, q.d. Sufflatorium, *Jer*. 6. 29.

מַפָּח m. *Exspiratio*, *Job*.11.20.

נֹפֶךְ m. *Chrysophrasus*, *gemmæ species*, *Exod*.28.18. Onkelos, *Smaragdum* reddit.

נָפַל *Cecidit*; *Dejecit vel Demisit se*, *Accidit*: *Concidit*, *Decidit*, *Excidit*, *Incidit*, *Procidit*, *Defecit*, *Ruit*, *Corruit*, *Irruit*. *Præter*. נָפַל Procidit, 2 *Sam*. 19. 18.&c. *Chald*. *Præter*. נְפַל *Procidebat*, *Dan*.2.46. נְפַלוּ *Ceciderunt*, *Dan*. 3. 23. *Particip*. נָפְלִין *Procidentes*, *Dan*. 3. 7. *Futur*. יִפֵּל *Prociderit*, *Dan*. 3. 6. *Acciderit*, *Esr*. 7. 20. תִּפְּלוּן *Procidit*o*te*, *Dan*.7.5. *Hiph*. הִפִּיל *Fecit*, *Effecit aut jussit cadere vel decidere*, *Dejiciendum curavit*, *Abjecit*, *Dejecit*, *Ejecit*. *Injecit*, *Projecit*, *Prostravit*. *Præterit*. הִפִּיל פּוּר Jussit conjici Pur, id est, sortem, *Esth*. 3. 7. הִפַּלְתִּי Feci ut caderent, *Jos*.23.4. *Hithp*. הִתְנַפֵּל *Proruere*, *Prosternere se*. *Præter*. הִתְנַפַּלְתִּי Prorui, Prostravi me, *Deut*. 9. 25. *Partic*. מִתְנַפֵּל Prosternens se, *Esr*.10.1. *Infin*. לְהִתְנַפֵּל Ut irruat in nos, *Gen*.43.18. *Futurum*, וָאֶתְנַפַּל Et prorui, *Deut*.9.25.

נפל

est loco ח: Kimchi in Comment. etiam תֵּצֵא hinc deducit, pro תֵּצֵא sive תֵּצָה *Avolabit*. Et altera significatione, *Futur.* תִּצֶּינָה Vastabuntur, Destruentur, *Jer.* 4.7. R. Mosche Kimchi, pater R. Davidis exponit, *Florebunt*, *Germinabunt*, à נוץ; Vastatæ scilicet gramen producent. *Niph.* נִצָּה *Contendere*, *Rixari*, *Certare*, *Concertare*, *Vastari*: *Particip.* נִצִּים Contendentes, *Exo.* 2.13. גַּלִּים נִצִּים In acervos vastos, 2 *Reg.* 19.25. *Futur.* וְכִי יִנָּצוּ Et quum certaverint, *Exo.* 21. 22. *Hiph.* הִצָּה *Certare*, *Rixas movere* *Præter.* הִצּוּ Rixas moverunt, *Num.* 26 *v.* 9. *Infin.* בְּהַצֹּתָם Cum rixas movissent ipsi, Ibid. בְּהַצּוֹתוֹ Cùm certaret, *Psal.* 60. 2.

נֹצָה f. *Pluma*, *Pennæ*, quasi Volatum dicas, *Ezech.* 17. 7. *Aff.* בְּנֹצָתָהּ Cum plumis ejus, *Levit.* 1. 16. Chaldæus, בְּאוּכְלֵיהּ *Cum cibo ejus*, & R. Sal. Jarchi, עִם בְּנֵי מֵעֶיהָ *Cum visceribus ejus*, sive sordibus in ingluvie ac visceribus cōtentis: וְנֹצָה Et pluma, *Job.* 39.13. Vel juxta quosdam, *Struthio-camelus*, quasi Pennatus dictus, *Job.* 39.16

נִצָּה Vide supra in נוץ.

מַצָּה f. *Jurgium*, *Prov.* 13.10. Vide & מָצַץ.

מַצּוּת f. *Idem*; *Plural. cum Aff.* מַצֻּתֶךָ Concertationum tuarum, *Jesa.* 41. 12.

נצח *Pih.* נִצַּח *Vicit*, *Superavit*: *Præfuit*, *Præfectus fuit*: *Solicitavit*, *Ursit*. Nam Præfectorum est alios virtute & authoritate Superare, & ad officium Urgere, *Particip.* מְנַצֵּחַ Præfectus, Victor; is in re musica dicitur *Præcentor*, unde in titulis Psalmorum, לַמְנַצֵּחַ Præfecto musicæ, Præcentori, Victori, **Dem Uberſiger**, ut Judæi in Germanica Psalmorum versione reddunt, *Psalm.* 4. 1. *Plural.* מְנַצְּחִים Præfecti, Solicitatores, 2 *Chron.* 2. 2. וּמְנַצְּחִים Et præfecti erant, præerant, *cap.* 34, 13. *Infinitivus*, לְנַצֵּחַ Ut præessent, ut urgerent, 1 *Chro.* 23. *v.* 4. *Niph. Particip. fœmin.* מְשֻׁבָה נִצַּחַת Aversione pervincente, *Jerem.* 8. *v.* 5. id est, pervi-

נְפָקוּ Egreſſi ſunt, *Dan.* 5. 5. *quod juxta vocales legitur* נְפָקָה *ex tertia Plur. fœmin. propter Nomen ſubſequens. Particip.* וְנָפֵק *Et prodibat, Dan.*7.10. *Plural.* נָפְקִין *Egrediebantur, Dan.*3.26. *Imper.* פֻּקוּ *Egredimini, Dan.*3: *v.* 26. Aphel *Præt.* הַנְפֵּק *Exportavit, Dan.*5.2. *&* *Eſr.*5. *v.* 14. הַנְפִּקוּ *Exportaverant, Dan.*5.3.

נִפְקְתָא, נִפְקָא f. *Chald.* Sumptus, Impenſæ, *Eſr.6.4.*

נֶפֶשׁ C. ſed f. ſæpiùs, *Anima, Animus, Mens : Vita, Corpus animatum, Halitus* : Item, *Anima concupiſcens, Concupiſcentia, Appetitus, Prov.* 23. 2. Denique per Catachreſin, *Cadaver, Corpus exanime,* ut *Hag.* 2. 14. *Lev.*19.28. *&* 21. 1. *Num.*5.2. & 9. 6. *Aff.* נַפְשׁוֹ Halitus ejus, *Job.*41.12. *Plural. maſc. ſemel tantùm,* אֶת־נְפָשִׁים Animas, *Ezech.*13.20. *Fœm.* נְפָשׁוֹת Animæ, *Exo.* 12. 4. *Conſt.* נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ Animas domus ſuæ, *Gen.* 36. 6. *Aff.* לְנַפְשֹׁתָם In animas ipſorum eſt, *Pro.*1.18. Hinc *Verbum* in *Niph.* pro *Reſpirare : Futur.* וַיִּנָּפֵשׁ Et reſpiret, Recreet ſe, *Exod.* 23. 12.

נֶפֶת נָפָה Vide in נוף.

נֵץ m. *Accipiter*, *Job.* 39. 26. avis calidam regionem amans, meridiem versùs alas expandens, ſcribit Ab.Eſra. Kimchi in Lib. Radicum notat, poſſe deduci à נצה quòd potens ſit ad Volandum.

* נצא Vide mox infrà in נצה.

נצב נְצִיב m. *Statua, Gen.*19.26. *Statio, Stationarii milites,* 1 *Sam.*13.3. *Sitarchus*, præfectus annonæ regiæ, 1 *Reg.*4.19. וּנְצִיב Et ſtatio, 1 *Paral.* 11. 16. *Plurale,* נְצִיבִים Stationarii, 2 *Sam.*8.6. Affine eſt Verbo יצב.

נִצָּב, מַצָּב, מַצֵּבָה Vide in יָצַב.

נִצְבָּא f. *Emph.* נִצְבְּתָא *Chald.* Firmitas, Duritics, *Dan.* 2.41. *juxta Aben Eſram & R.Saadiam.*

נָצָה *Volare, Avolare* : Item, *Vaſtari, Deſtrui*, ex uſu Chaldaico. *Præter.* נָצוּ Avolant, *Thren.* 4. 15. *Infinit.* נָצֹא תֵּצֵא Avolando exibit, *Jer.* 48. 9. ubi א eſt

נָצַר *Custodivit, Servavit. Præterit.* עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי Testimonia tua custodiam, *Psal.* 119. 22. *Part. Præt.* נָצוּר vide in צור. *Plural.* וּבַנְּצוּרִים Et apud custodita, id est, idola quæ custodiuntur à suis cultoribus, non autem custodiunt eos, *Jes.* 65. 4. R. Salomon & Chaldæus, Apud cadavera mortuorum, quæ Necromantæ custodire solebant, ut ab iis aliquid sciscitarentur: Aben Esra, In vastitatibus, locis vastis, juxta illud, עִיר נְצוּרָה Civitas desolata, *Jesa.* 1. 8. de quo vide etiam in צור. *Constr.* וּנְצוּרֵי Et custoditos, *Jes.* 49. 6. juxta R. Sal. At Ab. Esra, Et desolata, Vastitates, ut *Jes.* 65. 4. *Fæmin. Constr.* נְצֻרַת לֵב Custodita corde, id est, cauta & circumspecta, *Prov.* 7. 10. *Plural.* וּנְצֻרוֹת Et custodita, id est, recondita, *Jesa.* 48. 6. *Imperat.* נִצְּרָה Custodi, *Psal.* 141. 3. cum ה paragogico & Dagesch euphonico: Sic *Prov.* 4. 13.

נֹצֵר m. *Custodiens, Custos: Plural.* נֹצְרִים בָּאִים Custodes veniunt, *Jer.* 4. 16. *Constr.* נֹצְרֵי.

נֵצֶר m. *Surculus, Jes.* 60. 21. sic dictus, quòd Custodiâ egeat, ne à vento dejiciatur aut avellatur.

נָקַב *Fixit, Perforavit Transfixit:* Metaphoricè, *Expressit: Expressè nominavit:* Item, *Maledixit, Execratus est*, quæ significatio à קָבַב petita. *Præter.* נָקַבְתָּ Perforasti, *Hab.* 3. 14. *Particip. præsens* וְנֹקֵב Qui exsecratur, *Levit.* 24. 16. *Partic. Præter.* נָקוּב Perforatum, *Hag* 1. 6. *Infin.* קֹב Exsecrando, *Num.* 23. 25. quod & ad קָבַב referri potest. בְּנָקְבוֹ Quum exsecratus fuerit, *Levit.* 24. 16. *Imper.* נָקְבָה Fige, Nominatim exprime, definito, *Gen.* 30. 28. *Futur.* וָאֶקֹּב נָוֵהוּ Et exsecrabor habitaculum eius, *Job.* 5. 3. quod & à קָבַב esse potest: יִנְקָב־אַף Perforabit nasum, *Job* 40. 19. יִקֳּבֶנּוּ Fixerit, Expresserit illud, *Jesa.* 62. 2. *Niph. Præter.* נִקְּבוּ Fixi, Expressi fuerunt, *Num.* 1. 17.

נְקָבִים m. p. *Fistula*, quasi perforatæ dictæ: *Aff.* וּנְקָבֶיךָ Et fistularum tuarum, *Ezech.* 28. 13.

pervicacissima, pertinacissima; [pro נִנְצַחַת] vel juxta Kimchium & Aben Esram, Æterna, Perpetua, Continua, quasi Æternata, à Nomine נֵצַח. *Chald. Part. Ithpah.* מִתְנַצַּח *Superans, Superabat, Præfectus existebat, Dan.* 6. 3.

נֵצַח, נֶצַח masc. *Æternitas*, sic dicta, quasi omnia Vincens: *Robur*, quòd eo Victoria paratur: וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל Quinetiam æternitas vel Robur Israelis, 1 *Sam.* 15. 29. id est, Æternus vel robustus Deus Israelis: וְהַנֵּצַח Et æternitas, 1 *Par.* 29. 11. לָנֶצַח In æternitatem, In sempiternum, *Jes.* 34. 10. עַד־נֵצַח In æternum usque, *Psal.* 49. 20. & sæpiùs cum Tzere non reperitur. *Cum Segol,* נֶצַח *Æternitas*, id est, *Æternus, Jer.* 15. 18. Item, נֶצַח In æternum, pro לָנֶצַח, *Psal.* 16. 11. הֲלָנֶצַח An in æternum, 2 *Sam.* 2. 26. *Aff.* נִצְחִי Robur meum, *Thr.* 3. *v.* 18. נִצְחָם Robur eorum, *Jesa.* 63. 3. *Plural.* לְנֵצַח נְצָחִים In æternitatem æternitatum, *Jesa.* 34. 10.

נצל *Niph.* נִצַּל *Evasit, Eripuit se, Ereptus fuit: Præter.* נִצַּלְנוּ Eripimur, Evasimus, *Jer.* 7. 10. *Pih.* נִצֵּל *Eripuit: Spoliavit, Abripuit: Diripuit. Præter.* וְנִצַּלְתֶּם Et spoliabitis, *Exod* 3. 22. *Futur.* יְנַצְּלוּ Eripient, *Ezec.* 14. *v.* 14. וַיְנַצְּלוּ Et spoliaverunt, Diripuerunt, 2 *Par.* 20. 25. *Hiph.* הִצִּיל *Eruit, Eripuit, Liberavit: Separavit, Evasit: Præter.* וְהִצִּיל Et eripiat se, Evadat, 2 *Sam.* 20. 6. &c. *Chald. Particip.* מַצִּיל *Eripiens, Dan.* 6. 27. *Infin.* לְהַצָּלָה *Eripere, Dan.* 3. 29. *Aff.* לְהַצָּלוּתֵהּ *Eripere eum, Dan.* 6. *v.* 14. *Infinit. cum Chirek ab initio,* גָּנוֹן וְהִצִּיל Protegendo & eripiendo, *Jesa.* 31. 5. Simile vide in מלט. *Hoph. Partic.* מֻצָּל Ereptus, *Amos.* 4. 11. *Hithp. Futur.* וַיִּתְנַצְּלוּ Et spoliaverunt, *Exod.* 33. 6.

הַצָּלָה f. *Liberatio, Esth.* 4. 14.

נצץ *Scintillare.* [Semel] *Partic. Præsens Plur.* נֹצְצִים Scintillantes, *Ezech.* 1. 7.

נִיצוֹץ m. *Scintilla.* כְּנִיצוֹץ In scintillam, Velut scintilla, *Jesa.* 1. 31. [Nec amplius extat.]

נִקָּיוֹן *Munditia, Mundities, Innocentia, Hos.* 8. 5. בְּנִקָּיוֹן In innocentia, *Psal.*26.6. *Constr.* נִקְיוֹן שִׁנַּיִם Mundititiem dentium, *Hamos.*4.6.

מְנַקִּיּוֹת f. p. *Scopulæ*, quasi Emundatoria dictæ, *Num.*4. *v.* 7. *Aff.* וּמְנַקִּיֹּתָיו Et scopulas ejus, *Exod.*25.29. Hebræi hîc variant.

נָקַם *Ultus est, Ultionem sumpsit, Vindicavit*: Construitur absolutè, & cum Accus. & Præpos. ב, מִן, עַל & ל. *Præter.* וּנְקָמַנִי Et ulciscetur me, 1 *Sam.* 24. 13. *Partic. præsens*, נֹקֵם לְצָרָיו Ulciscens, Ultor est in hostes suos, *Nah.*1.2. *Niph. Præterit.* וְנִקַּמְתִּי מֵאֹיְבַי Et ultionem sumpsero de inimicis meis, 1 *Sam.* 14. 24. *Infinit.* לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו Ut ultionem sumat de hostibus suis, *Jer.* 46. 10. *Imper.* וְהִנָּקֶם לִי Ultionem sume mihi vel pro me, *Jer.* 15. 15. &c. *Pih. Præt.* וְנִקַּמְתִּי בָכֶם Et ultionem sumam de vobis. *Jud.* 15. 7. *Hoph. Fut.* יֻקָּם Vindicator, *Gen.*4.15. *Hithp. Part.* וּמִתְנַקֵּם Et ulciscentem se, Ultorem sui, *Psal.*8.3. *Futur.* תִּתְנַקֵּם Ultionem sumeret, *Jer.*5.9.

נָקָם m. *Ultio, Vindicta, Ezech.*25.12. *Constr.* נְקַם בְּרִית Ultionem fœderis, *Lev.* 26.25.

נְקָמָה f. *Idem*: *Psalm.* 149. 7. *Constr.* נִקְמַת דַּם Ultionem sanguinis, *Numer.* 31. 3. *Aff.* נִקְמָתְךָ Ultionem tuam, *Jer.* 11. 20. *Plural.* נְקָמוֹת Ultiones, *Psalm.* 18.48.

נָקַע *Luxari, Recedere, Divelli*: & Metaphoricè de Anima dicitur: Construitur cum Præpositione מִן. *Præter.* נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ Luxata est anima mea à sorore ejus, *Ezech.*23.18. id est, tanquam luxatum & elisum membrum recessit ab ea. Idem est cum יָקַע.

נָקַף *Excîdit, Concîdit*: *Futur.* חַגִּים יִנְקֹפוּ Festa excîdant, *Jesa.* 29. 1. id est, sacrificia festorum mactent, Et intransitivè juxta Ab. Esram, Excidentur, hoc est, יִפְסְקוּ Cessabunt, *Pih. Præter.* וְנִקַּף Et excîdet

נְקֵבָה f. *Fœmina*, ſexus nomen tam in brutus quàm in hominibus, *Lev.*3.1. וּנְקֵבָה Et fœminam, *Gen.*1.27.

מַקֶּבֶת f. *Perforatio, Excavatio* : Item, *Malleus*, propriè unâ parte acutus ad Perforandum aptus, latiùs deinde pro quovis malleo ſumitur : אֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר Ad excavationem foveæ, *Jeſa.*51.1. אֶת־הַמַּקֶּבֶת Malleum, *Jud.* 4. 21. *Plural.* וּמַקָּבוֹת Et mallei, 1 *Reg.*6. 7. וּבַמַּקָּבוֹת Et malleis, *Jeſa.*44.12.

נקד נְקוּדָה f. *Punctum*, à Figendo vel Infigendo: *Plural.* נְקֻדּוֹת Puncta, *Cant.*1.11.

נָקוֹד m. *Punctatum*, punctis reſperſum, *Gen.* 30. 32. *Plur.* נְקֻדִּים Punctulis-reſperſos, *Gen.*30.39. *Futur.* וְהַנְּקֻדּוֹת Et punctulis reſperſas, *Gen.*30.35.

נֹקֵד m. *Pecuarius*, propriè Ovium, quòd ea punctari & certis ſignis notari ſolent, ut cognoſcantur. Inde generale fit, 2 *Reg.*3.4. *Plur.* בַּנֹּקְדִים Inter pecuarios, *Am.*1.11.

נִקֻּדִים m. p. *Micæ*; וְהָיָה נִקֻּדִים Et fuit in micas, *Joſ.*9.5 aut in puncturas, i. e. mucidus, punctis mucoris reſperſus, Item *Buccellata*, à certis Punctulis dicta, 1 *Reg.*14.3.

נקה *Mundus, Purus fuit* : Metaphoricè, *Innocens, Impunis fuit* : *Infin.* נַקֵּה תִנָּקֶה Innocens vel Impunis exiſtendo impunis eris, *Jer.*49.12. *Niph.* נִקָּה *Innocentem egit vel aſſeruit ſe, Innocens, Inſons fuit vel declaratus fuit, Impunis relictus fuit, Expurgatus fuit. Præterit.* נִקָּה Innocentem agit vel aſſerit ſe, *Zach.*5.3. וְנִקִּיתָ Inſons eris, *Gen.* 24. 8. *Pih.* נִקָּה *Mundavit, Innocentem declaravit, Abſolvit. Præteritum*, וְנִקֵּיתִי Et mundabo, *Joel.*3.21. *Infinit.* וְנַקֵּה Et abſolvendo. *Exod.*34.7. &c.

נָקִיא נָקִי m. *Mundus, Purus, Innocens, Inſons, Innoxius, Immunis* : דָּם נָקִיא Sanguinem innoxium, *Jon.*1.14. *Conſtr.* נְקִי כַפַּיִם Innocens manibus, *Pſal.*24.4. *Plural.* אֶבְיוֹנִים נְקִיִּים Egenorum innocentium, *Jer.* 2. 34. וִהְיִיתֶם נְקִיִּם Eritisquè innocentes, *Num.*32.22. *Chald* כַּעֲמַר נְקֵא *Ut lana munda*, *Dan.* 7. 9.

donavit, Pepercit, & tum ferè cum Dativo construitur: Quandoq; imitatur formam Verborum in ה desinentium: *Preterit.* וְנָשׂוּ Et ferent, *Ezech.* 39. *v.* 26. pro וְנָשְׂאוּ: נָשָׂאתָה לָעָם Condonasti populo, *Num.* 14. 19. *Partic. Pabul. Constr.* נְשׂוּי Levatus, *Psalm.* 32, 1. *Chald. Preterit.* וּנְשָׂא Et abstulit, *Dan.*2.35. *Imperativ.* שֵׂא Sumito, *Esr.*5.15. *Niph.* נִשָּׂא Sustulit, Extulit se, Sublevatus, Elatus, Allatus, Portatus, Deportatus fuit: *Preterit.* יִנָּשֵׂא בָּהֶם Et portabitur illis, *Exod.* 25. 28. *Pih.* נִשֵּׂא, Idem quod in Kal: Item, *Donavit, dono Attulit, vel Obtulit. Preter.* אִם־נִשֵּׂאת נִשָּׂא לָנוּ An donativum donavit nobis, 2 *Sam.* 19. 42. נִשֵּׂא אֶת־שְׁלֹמֹה Donaverat Salomoni, 1 *Reg.*9.11. *Et in Tzere*, נִשֵּׂא Exaltaverit, Extulerit, 2 *Sam.*5.12. &c. *Hiph.* וְהִשִּׂיאוּ Et faciant aut sinant ferre, *Lev.*22.16. וְהִשִּׂיאוּ Et attolli vel asportari curabunt, 1 *Sam.*17.15. *Hithp. Prater.* הִתְנַשֵּׂא Efferret se, *Ezech.* 17. 14. *Part.* מִתְנַשֵּׂא Efferens se, 1 *Reg.* 1. 5. *Infin.* בְּהִתְנַשֵּׂא Efferendo te, *Prov.*30. 32. &c. *Chald. Particip. fœmin.* מִתְנַשְּׂאָה Extollens se, *Esr.*4. 19.

נָשִׂיא m. *Princeps*, quasi Elatus super alios, *Levit.* 4. 22. *Constr.* נְשִׂיא אֱלֹהִים Princeps Dei, *Gen.* 23. 6. *Plural.* נְשִׂיאִם Principes, *Gen.* 17. 20. Item, *Vapores, Nubes*, quia è terra in sublime attolluntur, & aëre ventoque Portantur, scribit Ab. Esra, *Pro.*25.14. וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים Et ascendere facit nubes, *Jer.* 10. 13. *Construct.* נְשִׂיאֵי מַטּוֹת Principes tribuum, *Num.*1.16. *Aff.* נְשִׂיאֶיהָ Principes ejus, *Ezech.* 32. 29.

נְשֵׂאת f. *Oblatio, Donarium, Donativum*: 2 *Sam.*19.42.

שִׂיא masc. *Excellentia, Elatio*: *Aff.* שִׂיאוֹ Excellentia ejus, *Job.* 20. 6.

שְׂאֵת f. *Excellentia, Gen.* 49. 3. *Tumor, Lev.*13.2. *Remissio, Condonatio, Gen.*4.7. וְלַשְׂאֵת Et tumori illi, *Lev.*14.56. *Aff.* שְׂאֵתוֹ Excellentia ejus, *Job.*13.11. מִשְּׂאֵתוֹ De excellentia ejus, *Psal.*62.5. *Et contractè*, מִשֵּׂתוֹ Ab excellentia ejus, *Job.*41.16. Est & Infinitivus Kal.

excidet, Amputabit, *Jes.* 10.34. נִקְּפוּ זֹאת Conciderint Perfoderint hoc, *Job.* 19.26. *Hiph. Futur.* אַל תַּקִּיפוּ Ne circumcidite, *Lev.* 19.27. Convenit cum נָקַף.

נֹקֶף m. *Strictura*, id est, Olearum extrema decussio, & quasi Excisio, *Jesa.* 17.6.

נִקְפָּה f. *Dissolutio, Discissio, Jes.* 3.24.

נקק נָקִיק m. *Foramen, Caverna:* בִּנְקִיק הַסָּלַע In foramine petræ, *Jer.* 13.4. *Plural. Constr.* וּבִנְקִיקֵי Et in foraminibus, *Jes.* 7.19. וּמִנְּקִיקֵי הַסְּלָעִים Et de foraminibus petrarum, *Jer.* 16.16.

נָקַר *Effodit: Perfodit: Infinit.* בִּנְקוֹר לָכֶם In effodiendo vobis, 1 *Sam.* 11.2. *Futur.* יִקְּרוּהָ Effodient illum, *Prov.* 30.17. *Pih. Præter.* עֲצָמַי נִקַּר Ossa mea perfodit, *Job.* 30.17. *Futur.* תְּנַקֵּר Effodies, *Num.* 16.14. וַיְנַקְּרוּ Et effoderunt, *Jud.* 16.21. *Pyh. Præter.* נֻקַּרְתֶּם Effossi estis, *Jes.* 51.1.

נִקְרָה f. *Foramen, Caverna: Constr.* בְּנִקְרַת הַצּוּר In caverna vel Cavitate petræ, *Exod.* 33.22. *Plural.* בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים In cavernas petrarum, *Jesa.* 2.21.

נָקַשׁ *Illaqueavit vel Illaqueatus fuit: Partic. Præsens,* נוֹקֵשׁ רָשָׁע Illaqueat impium, juxta quosdam Hebræos, vel, Illaqueatur impius, ut alii volunt, *Psal.* 9. v. 17. *Niph. Futur.* פֶּן תִּנָּקֵשׁ Ne illaqueeris, *Deut.* 12.30. *Pih. Futur.* יְנַקֵּשׁ Illaqueet, *Psal.* 109.11. וַיְנַקְשׁוּ Illaqueare cupiunt, Tendunt laqueos, *Psal.* 38.13. *Hithp. Particip.* מִתְנַקֵּשׁ In tendiculam ponis te, 1 *Sam.* 28.9.

נְקַשׁ *Chald.* Collidere. *Partic. Plural.* נָקְשָׁן *Collidentes erant, Dan.* 5.6.

נֵרְדְּ *Nardus, Cant.* 4.14. *Aff.* נִרְדִּי Nardus mea, vel, Nardinum, *Cant.* 1.12. *Plural.* נְרָדִים *Cant.* 4.13.

נָשָׂא *Tulit, Attulit, Protulit, Sustulit, Abstulit, Gestavit, Portavit, Asportavit, Deportavit, Exportavit, Reportavit: Sumpsit, Assumpsit, Accepit, Suscepit, Sustinuit:* Levavit, *Allevavit, Elevavit, Sublevavit: Condonavit,*

נשג *Hiph.* הִשִּׂיג *Attigit, Assecutus, Consecutus est: Attingere fecit, Admovit: Præter.* וְהִשִּׂיג Et attinget, *Lev.26.5. Partic.* מַשִּׂיג יָדוֹ Attingere faciens, Admovens manum suam, 1 *Sam.14.26. Futur.* יַשִּׂיגוּ Assequentur, *Jesa.35.10.* quod etiam vide in נסג.

שִׂיג m. *Insectatio,* 1 *Reg.18.27.*

נָשָׁה *Oblitus fuit: Mutuavit, Mutuum vel Mutuo dedit, Fœneravit aut Fœnore accepit, Exegit creditum vel mutuum,* quâ significatione ferè cum ב construitur: *Præter.* נָשִׁיתִי טוֹבָה Oblitus sum boni, *Thren. 3. 17.* לֹא נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ־בִי Non mutuum dedi, neq; mutuo dederunt mihi, *Jer.15.10.* נָשִׁתָּה vide in נָשַׁח. *Particip. præsens,* נֹשֶׁא *Mutuans, Creditor; Exactor crediti:* אֲשֶׁר לוֹ נֹשֶׁא Cui erat exactor, creditor, 1 *Sam.22.2.* cum א loco ה. Sic, כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֶׁא בוֹ Ut fœnore accipiens, sic fœnerans ipsi, *Jesa. 24. 2. Plural.* נֹשְׁאִים Exigitis, *Nehem.5.7.* cum א redundante: נֹשִׁים בָּהֶם Exactores egimus, vel, Mutuò dedimus, *Nehem. 5. 10. Cum Aff.* מִנּוֹשַׁי Ex creditoribus meis, *Jes. 50. 1. Infinit.* נָשִׁיתִי אֶתְכֶם נָשֹׁא Oblitus sum vestri obliviscendo, *Jer.23.39. Fut.* תֶּשִׁי Oblitus es, *Deut.32.18.* irregulariter pro תִּשֶׁה, cui non dissimile vide in מָחָה. *Niph. Fut.* תִנָּשֵׁנִי Oblivisceris mei: vel passivè; Oblivioni traderis à me, *Jesa 44.21.* ut Kimchi explicat, quasi תִּנָּשֶׁה מִמֶּנִּי. *Pih. Præt.* נַשַּׁנִי Oblivisci facit me, *Gen.41. v.51.* cum Pathach ab initio loco Chirek. *Hiph. Præt.* הִשָּׁהּ Oblivisci fecit eam, Destituit eam, *Job.39. 20. Particip. constructum loco Nominis,* מַשֵּׁה יָדוֹ Mutuum, Creditum manus suæ, *Deut.15.2. Futur.* יַשֶּׁה לְךָ Mutuat tibi Deus, *Job 11.6.* id est, Mutuando differt, nec rigidè pœnam exigit, aut, Obliviscetur tibi, sensu eodem: יַשִּׁיא Exactorem aget, *Psal.89.23.* cum א loco ה, Unde per Apocopam, יַשִּׁי Exactorem aget, *Psal.55.16.* תַשֶּׁא Mutuaveris, *Deut.24.10.*

מַשָּׂא m. *Onus*, à Tollendo ac Ferendo dictum; *Prophetia*, propriè onerosa, calamitatum ac pœnarum onus denuncians, *Jes.* 13. 1. *Elatio*, res ad quam Attollitur vel levatur animus, *Ezech.* 24. 25. *Aff.* וְאֶל־מַשָּׂאוֹ Et in onere suo, *Num.* 4. 19. *Fœmin.* מַשְׂאָה *Onus* vel *Incendium*, juxta Ab. Esram, *Jes.* 30. 27. sic dictum, quòd sursum se effert; *Ferculum* à Ferendo, juxta Chaldæum & Hebræos, *Gen.* 43. 34. 2 *Sam.* 11. 8. *Collecta*, quasi Elevationem pecuniæ dicas, 2 *Par.* 24. 9. *Constr.* מַשְׂאַת כַּפַּי Elatio manuum mearum, *Psal.* 141. 2. וּמַשְׂאַת בַּר Et onus frumenti, *Amos.* 5. 11. *Plur.* מַשְׂאֹת Fercula, *Gen.* 43. v. 34. מִמַּשְׂאוֹת Præ ferculis, Ibid, מַשְׂאוֹת Onerosas prophetias, *Thren.* 2. 14. לְמַשְׂאוֹת אוֹתָהּ Ad tollendum eam, *Ezech.* 17. 9. Nomen loco Infinitivi positum, regens casum verbi sui: *Aff.* מַשְׂאוֹתֵיכֶם Oblationum, Munerum vestrorum, *Ezech.* 20. 40.

מַשֹּׂא m. *Acceptio*. וּמַשֹּׂא פָנִים Et acceptio facierum, 2 *Par.* 19. 7. id est Personarum discrimen non habet.

מַשְׂאֵת f. *Onus*, *Soph.* 3. 18. *Incendium*, *Jer.* 6. 1. *Oblatio*, *Munus*, *Esth.* 2. 18. וּמַשְׂאֵת Et munus, *Jer.* 40. 5. וְהַמַּשְׂאֵת Et incendium, *Jud.* 20. 40.

נָשָׁא *Hiph.* הִשִּׁיא *Decepit*, *Seduxit*: Construitur cum Dativo & Accus. *Præter.* הִשִּׁיא אֹתָךְ Seduxit te, *Jer.* 49. 16. הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי Serpens ille seduxit me, *Gen.* 3. 13. *Infin.* הַשֵּׁא הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה Seducendo seduxisti populum hunc, *Jer.* 4. 10. *Futur.* אַל־יַשִּׁיא לָכֶם Ne seducat vos, 2 *Reg.* 18. 29. יַשִּׁיא *Psal.* 89. 23. vide in נָשָׁה. *Niph. Præter.* נִשְּׁאוּ Decipientur, *Jesa.* 19. 13.

מַשָּׁאוֹן m. *Deceptio*, *Prov.* 26. 26.

מְשׁוּאוֹת Vide in שָׁאָה.

נָשַׁב *Perflavit*, *Sufflavit*: *Præter.* נָשְׁבָה בּוֹ Perflat in eum, *Jes.* 40. 7. *Hiph. Futur.* יַשֵּׁב רוּחוֹ Efflat ventum suum, *Psal.* 147. 18. וַיַּשֵּׁב אֹתָם Et difflavit eos, *Gen.* 15. 11. id est, flatu abegit.

נשך *Momordit* : & sæpius de morsu serpentum dicitur. : Metaphoricè est, *Fœnerare*, *In usuram dare*; nam Usura serpentum more mordet : *Præteritum*. אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ Si momordisset serpens, *Num*. 21. 9. *Futur*. אֲשֶׁר יִשָּׁךְ Quam in usuram aliquis dat, Quæ in usuram datur aut dari solet, *Deut*. 23. 19. *Pih*. *Præterit*. וְנִשְּׁכוּ Et mordebunt, *Jer*. 8. 17. *Futur*. וַיְנַשְּׁכוּ Et momorderunt, *Num*. 21. 6. *Hiph*. *Futur*. אַל תַּשִּׁיךְ Ne in usuram dato, *Deut*. 23. 19, 20.

נֶשֶׁךְ m. *Fœnus*, *Usura*, à Mordendo, *Exod*. 22. 25. בְּנֶשֶׁךְ In usuram, *Psal*. 15. 5. R. Bechai in Comment. in legem *fol*. 113. *col*. 4. scribit, לשון נשך שנושך כנחש ואינו מרגיש *Vocabulum*. Neschech *sic dicitur*, *quia mordet sicut serpens & non sentitur*. Creditor mordet, cùm exigit quod non dedit : Debitor mordetur, cùm reddit, quod non accepit : Talmudici in Bava metzia, *cap*. 5. in principio, de immodica usura hoc nomen dici volunt : tolerabilis vocatur רִבִּית & תַּרְבִּית, à רָבָה.

נִשְׁכָּה f. *Cella*, *Cubiculum*, *Neh*. 13. 7. *Aff*. נִשְׁכָּתוֹ Cubiculi sui, *Neh*. 3. 30. *Plural*. נְשָׁכוֹת *Neh*. 12. 14. Est idem cum לִשְׁכָּה commutatis ל & נ.

נשל *Decussit*, *Dejecit*, *Ejecit*, *Extraxit* : Construitur cum Præpositione מִן : *Præterit*. וְנָשַׁל גּוֹיִם Et ejecerit gentes, *Deut*. 7. 1. וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל Et dejecerit ferrum, *Deut*. 19. 5. *Imp*. שַׁל נְעָלֶיךָ Extrahe calceos tuos, *Exo*. 3. v. 5. *Futur*. כִּי יִשַּׁל Quum dejiciet, scil. oleas oliva tua, *Deut*. 28. 40. *Et irregulariter*, יֵשֶׁל Decutit vel excutit Dominus animam ejus, pro יִשַּׁל *Job*. 27. 8. *Pih*. *Futur*. וַיְנַשֵּׁל Et ejecerat, excusserat Judæos, 2 *Reg*. 16. 6.

נשם נְשָׁמָה *Anima*, sed humana tantùm, Aben Esra *Eccl*. 3. 21. & 7. 5. *ali*. 4. Et latiùs, *Halitus*, *Flatus*, *Afflatus*, *Respiratio* : *Constr*. נִשְׁמַת חַיִּים Halitum vitæ, *Gen*. 2. 7. וְנִשְׁמַת מִי Et anima ejus, *Job*. 26. 4. מִנִּשְׁמַת אֵל A flatu Dei, *Job*. 37. 10, 11. *Aff*. וְנִשְׁמָתוֹ Et animam

 ejus

נָשֶׁה m. *Mutuatus*, *Luxatus*: גִּיד הַנָּשֶׁה Nervum mutuatum, *Gen.* 32. 32. quem acetabulum ossis sacri transmittit in coxam, tanquam si Mutuo illi concederet; vel Nervum luxatum, qui luxatus obtorpuerat, quasi Loci sui Oblitus fuisset; vide R. Salom. Est sicut בָּלֶה Attritus, & similia.

מַשָּׁא m. *Debitum*, *Mutuum*, *Nehem.* 5. 7. ubi quædam exemplaria habent מַשָּׂא *Onus*, quod eodem redit, & sic quoque *v.* 10. וּמַשָּׁא Et debitum, mutuum, sive jus repetendi mutuum, *Nehem.* 10. 31. cum א loco ה: *Fœmin. Constr.* מַשַּׁאת מְאוּמָה Mutuum rei alicujus, *Deut.* 24. 10. *Plural.* מַשָּׁאוֹת Debita, *Prov.* 22. 26.

נְשִׁי m. *Idem*: נִשְׁיֵכִי Debitum tuum, 2 *Reg.* 4. 7. pro נִשְׁיֵךְ juxta Masorethas. Sic mox ibidem sequitur, בָּנַיְכִי pro בָּנַיִךְ Et scriptura indicat formam Chaldaicam.

נְשִׁיָּה f. *Oblivio*, *Psal.* 88. 13.

נָשִׁים f. p. *Fœminæ*, *Mulieres*, *Uxores*, quasi obliviosæ dictæ, quòd minus memoriâ valeant quàm mares, aut quòd in illis oblivioni detur & exstinguatur paterna familia, sicut è contrario Mas à Memoria dicitur זָכָר, quòd majori memoriâ & judicio polleat quàm mulier, & quòd in eo conservetur memoria patris & paternæ familiæ, ut est in זָכַר. Quidam deducunt ab אֲנָשִׁים per Aphæresin, quòd mulieris caput sit vir. *Quandoque sexum muliebrem denotat*, ut *Numer.* 31. 18. *Transfertur & ad majores urbes*, *Jes.* 32. 9. quomodo minora oppida Filiæ nominantur, ut est in בָּנוֹת: *Constr.* נְשֵׁי Uxores, *Gen.* 4. 23. *Aff.* נָשֶׁיךָ Uxores tuæ, 2 *Sam.* 11. 12. נְשֵׁיהֶם Uxores eorum, *Gen.* 34. 29. *Chald.* וּנְשֵׁיהוֹן *Et uxores eorum*, *Dan.* 6. 25.

מְנַשֶּׁה *Menasse*, Regis nomen, qui sic dictus, שֶׁנָּשָׁה יָהּ quòd oblitus fuerit Dei, וְשֶׁהִנְשָׁה & quòd oblivisci fecerit populum Israelem patris sui cælestis, scribunt Talmudici in Sanhedrin *cap.* 11. *fol.* 112. 2.

נֶשֶׁק נֵשֶׁק m. *Armatura, Arma, Armamentarium* : אֶל־נֶשֶׁק Ad arma, *Jeſa.*22.8. הַנֶּשֶׁק Armamentarii, *Neh.*3.19.

נֹשֵׁק m. *Armatus. Plural. Conſtr.* נֹשְׁקֵי Armati, *Pſal.* 78. *v.* 9. Idem, 1 *Par.* 12. 2.

נשק *Hiph.* הִשִּׂיק *Accendere, Incendere* : *Præter.* וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק Et incendent arma, *Ezech.* 39. 9. *Futur.* אַף־יַשִּׂיק Etiam accendet, *Jeſ.* 44. 15. *Niph. Præterit.* וְאֵשׁ נִשְּׂקָה Et ignis ſuccenſus fuerat, *Pſal.*78.21.

נֶשֶׁר maſc. *Aquila, Ezech.* 1. 10. כְּנֶשֶׁר Sicut aquila, *Habac.* 1. 8. *Plural.* נְשָׁרִים Aquilæ, *Exod.*19.4. *Conſtruct.* מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם Præ aquilis cœli, *Thren.* 4. 19. *Chald.* דִּי נְשַׁר *Aquilæ, Dan.* 7. 4. *Plural.* כְּנִשְׁרִין *Sicut aquilæ, Dan.* 4. 30. Bechai *Gen.* 2. deducit à Chaldæo נְשַׁר *Cadere, Decidere.* Nam quôque decennio ad elementum ignis uſque evolans, aduritur & decidit in mare, & tunc renovatur vita ejus : Unde illud : Renovatur, ut aquilæ, juventus tua, *Pſalm.* 103. 5. Tandem anno centeſimo decidens moritur. Hinc cabaliſtæ ajunt, נשר notativum eſſe vocum נְפִילָה אֵשׁ רוּחַ id eſt, *Caſus, Ignis, Aer.* Hæc ſunt commenta Rabbibinica : Alii à שור Intuendo, quia rectà ſolem intuetur.

נשׁר מַשּׂוֹר *Serra, Jeſa.* 10. 15. Hinc Verbum in *Hiph.* pro *Serrare: Futur.* וַיָּשַׂר Diſſecuit ſerrâ, 1 *Par.*20. *v.* 3. pro וַיָּשַׂר cui ſimile vide in נזר.

* נָשַׁשׁ Unde נַשַּׁנִי quòd vide ſuprà in נשה.

נָשַׁת *Periit, Defecit* : *Præter.* נָשְׁתָה גְבוּרָתָם Peribit robur eorum, *Jer.* 51. *v.* 30. juxta Kimchium : Quidam, *Oblivioni tradetur*, à נָשָׁה deducentes : בַּצָּמָא נָשָׁתָּה Siti deficit, *Jeſa.* 41. *v.* 17. & eſt cum Dageſch euphonico : Hebræi, Exſiccabuntur : *Niphal.* וְנִשְּׁתוּ מַיִם Et deficient aquæ, *Jeſa.* 19. *verſ.* 5. Quidam activè, *Deperdent*, quaſi ſit ex Pihel : Hebræi, Exſiccabuntur.

ejus, *Job.*34.14. וְנִשְׁמָתִי Et anima mea, *Job.*27.3. *Pluri* וּנְשָׁמוֹת Et animas, *Jesa.* 57. 16. *Chald.* נִשְׁמְתָךְ *Anima tua*, *Dan.*5.23. Hebræi per נשמה intelligunt animam rationalem & immortalem, unde & per hanc jurare solent. De triplici Animæ distinctione vide Aben Esram, *Eccl.* 7. 5.

תִּנְשֶׁמֶת f. *Monedula*, juxta quosdam, *Lev.* 11. 18. Inter aves immundas numeratur. R. Sal. *Vespertilionem* esse vult. Item *Talpa*, vel juxta alios, *Glis*, *Levit.* 11. 30.

נשף *Flavit*, *Sufflavit*: *Præterit.* נָשַׁף בָּהֶם Sufflat in eos, *Jesa.*40.24. נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ Flavisti vento tuo, *Exod.* 15. 10.

נֶשֶׁף masc, *Obscuritas*, *Tenebræ*, *Crepusculum*, ab aura leni dictum, quæ tum Flare solet: אֵת נֶשֶׁף חִשְׁקִי Crepusculum desiderii mei, *Jes.*21.4. id est, desideratissimum: עֲדֵי־נָשֶׁף Ad crepusculum matutinum, *Job.*7.4. *Et latius*, עַל־הָרֵי נָשֶׁף Super montes crepusculi, *Jer.* 13. 16. id est, חֹשֶׁךְ Tenebrarum, intempestæ noctis, juxta Hebræos communiter.

אַשָּׁפִים m. p. *Astrologi*, *Dan.* 2. 2. sic dicti, quòd crepusculi tempore cœlum observarent, ut quibusdam placet. Vide hîc Aben Esram.

יַנְשׁוּף m. *Noctua*, *Levit.* 11. 17. *Et in Cholem*, וְיַנְשׁוֹף Et noctua, *Jes.*34.11.

נשק *Osculatus*, *Deosculatus est*: Construitur cum Dativo. *Præterit.* נָשַׁק לוֹ Osculatus est eum, 1 *Reg.* 18. 19. q. d. Osculum præbuit ipsi, &c. *Pih. Infinit.* לְנַשֵּׁק לְבָנַי Osculari filios meos, *Gen.* 31. 28. *Imper.* נַשְּׁקוּ־בַר Osculamini filium, *Psal.*2.12. juxta Ab. Esram & Kafvenaki. R. Sal. & Chaldæus aliò declinant. *Fut.* וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו Et osculatus est filios suos, *Gen.*31.55. *Hip. Partic. fœm. Plural.* מַשִּׁיקוֹת Osculantes; Metaphoricè, pro Contingentes, Complectentes, *Ezech.*3.13.

נְשִׁיקוֹת m. p, *Oscula*, *Prov.*27.6.

Chald. Fut. יִנְתְּנוּן *Dabunt, Esr.*4.13. תִּנְתֵּן *Trades, Esr.* 7.20. יִתְּנִנַּהּ *Tradet illud, Dan.* 4. 14. *Infinit.* לְמִנְתַּן *Ad tradendum, Esr.* 7. 20. *Niph.* נִתַּן *Dari, Concedi, Tradi, Reddi; Poni, Disponi, &c. Præter.* נִתַּן־לָהּ Datur ei, *Lev.*19.20. נִתְּנוּ Disposita sunt, *Ezech.*32.23. *Hoph.Futur.* וְכִי יֻתַּן מַיִם Sed si imponatur aqua, *Lev.*11.38. וַיֻּתַּן Ut positum esset, 2 *Sam.* 18. 9.

מַתָּן m. *Donum,* quasi Datum Dicas, *Proverb.* 19. 6. *Aff.* מַתָּנָם Donum eorum, *Num.* 18. 11.

מַתָּנָה f. *Idem, Num.*18.6. *Constr.* כְּמַתְּנַת יָדוֹ Secundùm donum manus suæ, *Deut.*16. 17. *Plural.* מַתָּנוֹת Dona, *Gen.*25.6. *Constr.* מַתְּנוֹת Ex.28.38. *Aff.* בְּמַתְּנוֹתָם Cum donis ipsorum, *Ezec.* 20. 26. *Chald.Plural.* מַתְּנָן *Dona, Dan.*2.48. *Aff.* מַתְּנָתָךְ *Dona tua, Dan.*5.17.

מַתָּת f. *Idem,* 1 *Reg.*13.7. *Constr.* מַתַּת אֱלֹהִים Donum Dei, *Eccles.*3.13.

נְתִינִים *Nethinæi,* servi publici erant, publicis angariis obeundis in domo Dei pro toto cœtu Dediti, quasi Dedititii dicti: primùm quidem Gibeonitæ fuerunt à Jehosua ordinati, *Jos.* 9. 21. postmodum à Davide ad ministerium Levitarum dediti, *Esr.* 8. 20. Vide Kimchi 2 *Sam.* 21.1. & *Jos.* 9 2. & Ab.Esram *Esr.* 2. 43. *Chald.* נְתִינַיָּא *Nethinæi, Esr.*7.24.

נתס *Diruit, Destruxit: Præterit.* נָתְסוּ נְתִיבָתִי Destruunt semitam meam, *Job.* 30. 13. Convenit cum sequenti verbo.

נתץ *Diruit, Destruxit, Demolitus est: Præterit.* נָתַץ אֶת־מִזְבַּח Diruit altare, *Jud.* 6. 31. נָתְצוּ Destruxerunt, 2 *Reg.*25.10. *Niph. Præter.* נִתְּצוּ Destructæ sunt urbes ejus, *Jer.* 4. 26. *Pih. Præter.* נִתַּץ Destruxit, 2 *Par.* 33. 3. וְנִתְּצוּ Et destruent, *Ezech.* 16. 39. וְנִתַּצְתֶּם Et diruetis, *Deut.*12.3. *Futur.* וַיְנַתֵּץ Et destruxit, 2 *Par.*34. *v.* 7. וַיְנַתְּצוּ Et destruxerunt, 2 *Par.* 31. 1. *Pyh. Præter.* נֻתַּץ Destructum est, *Jud.*6.8. *Hoph. Futur.* יֻתַּץ Destruetur, *Lev.*11.35.

נִשְׁתְּוָן m. *Chald.* Diploma, Decretum, Epistola: וּכְתָב נִשְׁתְּוָנָא *Et scriptura diplomatis*, *Esr.* 4. 7. נִשְׁתְּוָנָא *Decretum vel Epistola*, *Esr.* 4. 18.

נתב נָתִיב m. *Semita*, Via arcta, *Job.* 18. 10. *Constr.* בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ Per semitam præceptorum tuorum, *Psal.* 119. 35. *Aff.* נְתִיבָה Semita ejus, *Prov.* 12. 28. deficiente Mappik juxta Hebræos. *Fœmin.* נְתִיבָה *Jes.* 43. *v.* 16. *Aff.* נְתִיבָתִי Semitam meam, *Psal.* 142. 4. *Plural.* נְתִיבוֹת Semitæ, *Prov.* 8. 20. *Aff.* בִּנְתִיבוֹתָיו In semitas ejus, *Job.* 24. 13.

נָתַח *Pih.* *Divisit*, in frusta scil. vel membratim: *Præt.* נִתַּח לִנְתָחָיו Divisit in membra sua, *Levit.* 8. 20. *Futur.* וָאֲנַתְּחֶהָ Et membratim divisi eam, *Judic.* 26. 6. וַיְנַתַּח Et frustatim divisit, 1 *Reg.* 18. 13.

נֵתַח masc. *Frustum*, *Membrum*, *Ezech.* 24. *v.* 4. *Plural.* נְתָחִים Membra, *Jud.* 29. 20. *Aff.* נְתָחֶיהָ Membra ejus, *Ezech.* 24. 4.

נָתַךְ *Fusus*, *Effusus fuit*: *Futur.* תִּתַּךְ חֲמָתִי Effundetur excandescentia mea, 2 *Par.* 12. 7. וַיִּתְּכוּ Et effunduntur, *Job.* 3. 24. *Niph.* *Præter.* לֹא נִתַּךְ Non est effusa, *Exod.* 9. 33. וְנִתַּכְתֶּם Ut fundamini, *Ezec.* 22. 21. נִתְּכָה Effusa est, *Nah.* 1. *v.* 6. *Partic. fœmin.* נִתֶּכֶת Effusa est, *Jerem.* 7. *v.* 20. *Hiph.* הִתִּיךְ *Fudit*, *Conflavit.* *Præt.* וְהִתַּכְתִּי Et fundam, *Ezec.* 22. 20. הִתִּיכוּ Fuderunt 2 *Reg.* 22. 9. *Infinit.* לְהַנְתִּיךְ Ad fundendum, *Ezech.* 22. *v.* 20. *Hoph.* *Futur.* תֻּתְּכוּ Fundemini, *Ezech.* 22. 22.

הִתּוּךְ m. *Fusio*, Ibid.

נָתַן *Dedit*, *Reddidit*, *Tradidit*, *Suppeditavit*, *Præstitit*: *Applicuit*, *Collocavit*, *Constituit*, *Posuit*, *Apposuit*, *Disposuit*, *Exposuit*, *Præposuit*, *Locavit*, *Elocavit*; *Sivit*, *Permisit*. *Præteritum per Aphæresin*, תַּתָּה Dedisti, Exposuisti, 2 *Sam.* 22. 41. pro נָתַתָּה. *Infin. anomalus*, תְּנָה Ponere, pro, Ponis sive Exponis, *Psal.* 8. 2. cui simile, מֵרְדָה A descendere seu descendendo, *Gen.* 46. 3. à יְרַד

Chald.

posito. *Hoph. Futurum*, וַתֻּתַּשׁ Et evulsa fuit, *Ezech.* 19. *vers.* 12.

ס

סְאָה f. *Seah*, *σάτον*, *Satum*, mensura aridorum, tricesima pars Cori sive Chomeris, tertia Ephæ: & continuit sex Cabos: vide קבב. *Construct.* סְאָה סֹלֶת Satum similæ, 2 *Reg.* 7. 1. sic *v.* 18. juxta Veneta magna: at alia exemplaria ferè habent וּסְאָה cum Chateph-kametz, & sic adducit Kimchi in libro Radicum: *Duale*, סָאתַיִם Duo sata, 1 *Reg.* 18. 32. *Plur.* שְׁלֹשׁ סְאִים *Tria sata*, *Gen.* 18. 6.

סַאסְאָה f. *Mensura*: בְּסַאסְאָה In mensura, id est, moderatè, *Jesa.* 27. 8.

סְאַן *Conflixit*: *Particip. præsens*, סְאֹן סֹאֵן Conflictatio confligentis, *Jesa.* 9. 5. ubi & nomen est, nec alibi occurrit.

סָבָא *Ingurgitavit se*, *Mero se obruit*: *Partic. loco Nominis*, סֹבֵא *Ebriosus*, *Potator*: *Deut.* 21. 20. *Plural. Constr.* בְּסֹבְאֵי יָיִן Inter ebriosos vino, *Prov.* 23. *v.* 20. *Particip. præter.* סְבוּאִים Mero obruti, Inebriati, *Nah.* 1. 10. *Infin.* וּכְסָבְאָם Et secundùm ingurgitare ipsorum, ibid. *Futur.* וְנִסְבְּאָה Et ingurgitabimus nos, *Jesa.* 56. 12.

סֹבֶא m. *Merum*: *Vinum*: *Aff.* סָר סָבְאָם Recessit merum eorum, *Hos.* 4. 18. סָבְאֵךְ Merum tuum, *Jes.* 1. 22.

סוֹבָאִים m. p. *Ebriosi*, juxta quosdam, *Ezech.* 23. 42. & scribitur cum ו quasi סוֹבָאִים Ebriosi, sed legitur סָבָאִים, quod Hebræi volunt esse proprium Nomen, *Sabæi*, qui aliâs dicuntur סְבָאִים *Jesa.* 45. 14.

סָבַב *Circuivit*, *Circumivit*, *Ambivit*, *Circumdedit*, *Vertit se*, *Divertit*: Item: *Causa præbuit*, *In causa fuit*: *Præterit.* וְסָבַב אֹתָהּ Circumdedit eam, *Ecclesʃ.* 9. 14. סַבֹּתִי

 In

נָתַק *Avulſit, Evulſit, Divulſit, Abrupit, Diſrupit : Præter.* וַנְּתַּקְּנֻהוּ Ut avellamus eum, *Jud.* 20.32. cum Dageſch euphonico. *Part. Præter.* וְנָתוּק Et avulſum, *Lev.* 22.24. *Fut.* אֶתְּקֶנְךָּ Evellam te, *Jer.* 22.24. cum Epentheſi נ. *Niph. Præter.* נִתַּק Avelletur, *Jeſ.* 5.27. נִתְּקוּ Avellebantur, *Joſ.* 4.18. *Fut.* יִנָּתֵק Avelletur, *Job.* 18.14. Abrumpetur, *Ecc.* 4.12. יִנָּתְקוּ Diſrumpentur, *Jeſ.* 33.20. *Pih. Præter.* נִתַּקְתִּי Diſruperam, *Jer.* 2.20. נִתְּקוּ Diſruperunt, *Jer.* 5.5. *Fut.* אֲנַתֵּק Diſrumpam, *Jer.* 30.8. *Hiph. Infin.* עַד־הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם Donec avelleremus eos, *Joſ.* 8.6. *Imper.* הַתִּקֵם Evelle eos, *Jerem.* 12. 3. *Hoph. Præter.* הָנְתְּקוּ Avellebantur, *Jud.* 20. 31.

נֶתֶק m. *Porrigo, Lev.* 13. 30. ſic dicta, quòd ſit capillorum Evulſio : וְלַנֶּתֶק Et porriginis, *Lev.* 14.54.

אַתִּיק m. *Periſtylium*, quaſi locus ab alio Avulſus & ſeparatus, *Ezech.* 42. 3. *Plur.* אַתִּיקִים Periſtylia, *v.* 5. וְאַתּוּקֶיהָא Et periſtylia ejus, *Ezech.* 42.15. cum ו loco י & א redundante in fine.

נָתַר *Saliit, Subſiliit : Futur.* וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ Et ſubſiliet de loco ſuo, *Job.* 37.1. *Pih. Infinit.* לְנַתֵּר Ad ſaliendum, *Lev.* 11.21. *Hiph.* הִתִּיר *Solvit, Expeditum reddidit, Exſilire fecit. Partic.* מַתִּיר אֲסוּרִים Solvit, expeditos reddit vinctos, *Pſal.* 146.7. *Infinit.* הַתֵּר Solvendo, *Jeſa.* 58.6. *Futur.* יַתֵּר Solvat, *Job.* 6.9.

נֶתֶר m. *Nitrum : Prov.* 25.10. ſic dictum, quòd abluit & Solvit ſordes : בְּנֶתֶר Nitro, *Jer.* 2. 22.

נְתַר *Chald.* Fluxit, Defluxit ; Decidit ut marcidum. *Imperat. Hiph.* אַתַּרוּ עָפְיֵהּ *Defluere facite, Dejicite folia ejus, Dan.* 4. 11.

נָתַשׁ *Evulſit, Exſtirpavit, Convulſit : Præterit.* וְנָתַשׁ Et evellit Iſraelem, 1 *Reg.* 14.15. וְעָרִים נָתַשְׁתָּ Et urbes extirpaſti, *Pſal.* 9. 7. *Niph. Futurum,* לֹא יִנָּתֵשׁ Non exſtirpabitur, *Jerem.* 31. 40. יִנָּתְשׁוּ Deſerentur, *Jerem.* 18. 14. & ita è נָטַשׁ eſſe poteſt, Thau pro Teth poſito.

prie; in orbem enim antiquitus ad mensam sedebant: *Aff.* בִּמְסִבּוֹ In accubitu suo, *Cant.* 1. 12. *Plural. cum Aff.* מְסִבַּי Circuituum meorum, id est, circumdantium me, *Psal.* 140. 10. *Fœmin.* מְסִבּוֹת In circuitibus, Per circuitus, Per vicissitudines, *Job.* 37. 12.

מוּסָב m. *Ambitus*, ut ante in Hophal.

סָבַךְ *Implexum, Perplexum esse: Partic. Præter.* סְבֻכִים סִירִים Spinæ perplexæ, *Nah.* 1, 10. *Pyh. Fut.* יְסֻבָּכוּ Implexæ fuerint, *Job.* 8. 17.

סְבַךְ m. *Perplexitas: Perplexum, Gen.* 22. 13. *Plural. Constr.* סִבְכֵי הַיַּעַר Perplexa sylvæ. *Jes.* 10. 34.

סְבֹךְ masc. *Idem*, בִּסֲבָךְ־עֵץ Contra perplexa ligni, *Psal.* 74. 5.

סֹבֶךְ, שׂבֶךְ masc. *Idem*, 2 *Sam.* 18. 19. cum ש loco ס: *Aff.* מִסֻּבְּכוֹ Ex perplexo vepreto suo, *Jer.* 4. 7. *Plural.* שְׂבָכִים Encarpi, ornamenta frondosa columnarum, 1 *Reg.* 7. v. 17. Quidam, Opus reticulatum, exponunt.

שְׂבָכָה f. *Perplexum, Perplexitas, Opus implexum, Reticulum*, 1 *Regum.* 7. 17. *Plural.* הַשְּׂבָכוֹת Encarpi implexi, 1 *Reg.* 7. 41. quæ habent etiam ש loco ס.

סַבְּכָא, שַׂבְּכָא *Chald.* Sambuca, *instrumentum musicum*, *Dan.* 3. 5. *Græcis* σαμβύκη, unde μ in Dagesch conversum est. *Ibidem cum Sin*, שַׂבְּכָא v. 7. R. Saadias exponit *Organum*.

סָבַל *Portavit, Tulit, Bajulavit: Præter.* סָבָלְנוּ Ferimus, *Thren.* 5. 7. *Pyh. Partic.* מְסֻבָּלִים Portare facti, Onusti, Onerati, carne scil. & pinguedine, id est, *Præpingues*, *Psal.* 144. 4. *Chald. Partic.* מְסוֹבְלִין *Onusta, id est, firma, ut magnum Onus portare possint*, *Esræ.* 6. 3. vel *Portantia*, sensu eodem. Est autem ex forma Pohal, pro מְסַבְּלִין. *Hithp. Futur.* וְיִסְתַּבֵּל Et onustam reddit se, *Eccles.* 12. 5. *alii* 7.

סַבָּל m. *Bajulus*, *Nehem.* 4. 10. *Onus*, 1 *Reg.* 5. 15. *Plural.* הַסַּבָּלִים Bajuli, 2 *Par.* 34. 13.

סֵבֶל m. *Onus*: לְכָל סֵבֶל Super omne onus, 1 *Reg.* 11. 28.

In causa fui, 1 *Sam.*22.22.&c. *Niph.* נָסַב *Vertit, Convertit se, Conversus, Reversus fuit : Divertit, Deflexit, Circumdedit, Obsedit, Circumstetit; Circumvenit : Circumactus, Circumvolutus, Devolutus fuit,&c. Præter. irregulare,* וְנָסְבָה Et ambiebatur, vel, Vertebat se, *Ezech.*41.7. pro וְנָסְבָה Simile vide in בָּקַק *Pih.Infin.* סַבֵּב Circumducere, 2 *Sam.* 14. 20. *Fut.* וַאֲסֹבְבָה Et circumeo, *Psal.*26.6. יְסֹבְבֶנּוּ Circumdat eum, *Psal.* 32. 10. תְּסוֹבֵב Circumdat, Ambit, *Jer.* 31. 22 תְּסוֹבְבֵנִי Circumdato me, *Psal.*32.7. *Hiph.* הֵסֵב *Circumvertit, Evertit, Avertit, Amovit, Convertit, Divertit, Divertere fecit vel jussit, Circumduxit, Circumdedit : Præt.* הֵסֵב Divertere jusserat, 1 *Par.*13.13.&c. *Hoph. Partic. Constr. sive Nomen,* מוּסַב מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת הַבַּיִת Ambitus domus, *Ezec.*41.7. *Plur.* מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת Versatiles valvæ, *v.* 24. מֻסַבֹּת שֵׁם Versis nomine, *Num.*32.38. id est, Mutatis nominibus, מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת Circumclusos fundis, *Exod.*28.11. *Fut.* יוּסַב Circumagetur, Versabitur, *Jes.*28.27. cum Dagesch euphonico.

סָבִיב masc. *Circuitus, Ambitus :* Sœpiùs adverbiascit, & geminari solet, pro *Circumquaque :* aut fit Præpositio, *Circum, Circa : Construct.* וּסְבִיב הָאָרֶץ Et circuitus terræ, vel, Qui est in circuitu terræ, *Hamos.* 3. 11. *Plural. Constr.* וּבִסְבִיבֵי Et in circuitibus Jerusalem, id est, circumjacentibus locis, *Jer.*32.44. סְבִיבָיו Circuitus ejus, Qui estis in circuitu ejus, Circumstantes eum, *Jer.* 48. *v.*17. וּסְבִיבָיו Et (in) circuitibus ejus, id est, Circa eum, *Psal.*50.3. סְבִיבֶיךָ Ambitus tuos, id est, ea quæ sunt in circuitu tuo, *Jer.*46.14. *Et fœm.* סְבִיבֹת (In) circuitibus, *Num.*11.24. *Aff.* סְבִיבוֹתָיו (In) circuitibus ejus, id est, Circa eum, *Ezech.*32.22. סְבִיבוֹתֵינוּ Circuitus nostros, id est, Omnia quæ circa nos sunt, *Num.*22.4.

סִבָּה f. *Causa,* 1 *Reg.* 12. 15.

נְסִבָּה f. *Idem,* 2 *Par.*10.15.

מֵסַב m. *Circuitus,* 1 *Reg.*6.29. *Accubitus,* circularis proprie;

inclusum erat & asservatum. Talmudici scribunt sic dictum, quòd quùm venum exponeretur, reliquæ officinæ essent נִסְגָּרוֹת clausæ, propter hujus bonitatem & præstantiam: Joma *fol.* 45. Chaldæus דַּהֲבָא טָבָא Auro optimo. Kimchi in lib. Radicum, מְטוֹהָר וּמְזוּקָק Mundo & purgatissimo, puro puto. Vide זהב.

סְגוֹר m. *Clausura, Hos.* 13. 8. *Aurum optimum, Job.* 28. 15. ab Includendo & asservando sic dictum, ut antè.

סוּגַר masc. *Claustrum*: בַּסּוּגַר In Claustro, *Ezech.* 19. 9. Chaldæus, בְּקוֹלָרִין Collaribus ferreis, clausuris ferreis quæ collo imponuntur.

סַגְרִיר m. *Imber vehemens*, sic dictus quòd hominem Includat, *Prov.* 27. 15.

מַסְגֵּר *Claustrum, Carcer, Jesa.* 24. 22. מִמַּסְגֵּר E claustro, *Psalm.* 142. *v.* 8. Item, *Claustrarius*, *Faber ferrarius*, 2 *Reg.* 24. 14.

מִסְגֶּרֶת *Tænia*, quasi Circumclusionem dicas, *Exod.* 15. *v.* 25. *Aff.* לְמִסְגַּרְתּוֹ Ad tæniam ejus, ibid.

מִסְגְּרוֹת f. p. *Clausuræ, Fasciæ*, quasi Circumclusiones dictæ, 1 *Reg.* 7. 28. *Cum Aff.* מִמִּסְגְּרוֹתָם De conclavibus, claustris suis, 2 *Sam.* 22. 46.

סַד m. *Cippus, Compes*: [Extat bis] בַּסַּד In compede, *Job.* 13. 27. & 33. 11. Quædam exemplaria habent סָר quasi à סור.

סדן סָדִין m. *Sindon, Prov.* 31. 24. *Plural.* סְדִינִים Sindones, *Jud.* 14. 12.

סֵדֶר m. *Ordo*: סְדָרִים Ordines, [Semel] *Job.* 10. *v.* 22. Et ס in ש mutato, שְׂדֵרוֹת f. Ordinationes, Coaxationes, 1 *Regum.* 6. 9. הַשְּׂדֵרוֹת Ordines hos, scil. armatorum, 1 *Regum.* 11. 8. 15. Verbum סַדֵּר *Ordinare, Disponere*, Chaldæis & Rabbinis tritissimum est.

מִסְדְּרוֹנָה f. προκοιτῶν *Procœton*, Vestibulum in quo custodes principum excubant, *Jud.* 3. 23.

סֵבֶל m. *Idem* : *Aff.* סֻבֳּלוֹ Oneris ejus, *Jesa.9.4.*

סִבְלָה f. *Idem* : *Plural.* סִבְלוֹת Onera, *Exod. 6. 6. Affix.* בְּסִבְלֹתָם Onera eorum, *Exod.2.11.*

סִבֹּלֶת Quære in שבל.

סְבַר *Chald.* Cogitavit, Putavit, Existimavit : *Futur.* וְיִסְבַּר *Et cogitabit, Dan.7.25.*

סָגַד *Adoravit, Procubuit*, adorandi vel honorandi causâ : Construitur cum Dativo : *Futur.* אֶסְגּוֹד Procumbam, *Jes.* 44. 19. וַיִּסְגָּד־לָמוֹ Et procumbit eis, *v.* 15. יִסְגְּדוּ Procumbunt, *Jesa.* 46. 6. *Chald. Præt.* סְגִד *Adoravit, Dan.2.46. Part.* סָגְדִין לְצֶלֶם *Adorantes statuam, Dan.* 3. 7. *Futur.* וְיִסְגֻּד Et *adorabit, Dan.3.6.* נִסְגֻּד *Adorabimus, Dan.3.18.* וְתִסְגְּדוּן *Et adorabitis statuam, v.5.*

סגל סְגֻלָּה f. *Peculium, Exod.19.5. Aff.* לִסְגֻלָּתוֹ In peculium suum, *Psal.135.4.*

סָגָן *Antistes, Principes Babyloniæ* : סְגָנִים Antistites, *Jesa.41.25.* וּסְגָנֶיהָ Et antistites ejus. *Jerem.51.57. Chald.* סִגְנִין *Antistitum, Dan.2.48.* & סִגְנַיָּא *Dan.* 3. 2.

סָגַר *Clausit, Conclusit, Inclusit, Occlusit, Præclusit: Tradidit, Dedidit: Præter.* וְהַדֶּלֶת סָגָר Et januam clausit, *Gen.* 19. 6. &c. *Chald. Præterit.* וּסְגַר פֻּם *Et occlusit os, Dan.6.22. Niph. Præter.* נִסְגַּר Inclusit se, 1 *Sam* 23.7. *Imper.* הִסָּגֵר Include te, *Ezech.3.24. Futur.* תִּסָּגֵר Secluditor, *Num.* 12. 10. יִסָּגְרוּ Occludantur, *Jesa.* 45. 1. *Pih. Præter.* סִגַּר Tradidit, Conclusit, 1 *Sam.* 26. 8. סִגְּרַנִי Dedidit me, 1 *Sam.24.19. Futurum,* יְסַגֶּרְךָ Tradet te, Dedet te, 1 *Sam.17.46. Pyh. Præter.* סֻגַּר כָּל־בַּיִת Claudetur omnis domus, *Jes.24.14.* סֻגְּרוּ Occludentur, *Jer.13.19. Particip. fœmin.* וּמְסֻגֶּרֶת Et occlusam, *Jos.6. vers.* 1. *Hiph. Præteritum*, הִסְגִּיר אֹתוֹ Reclusit eam, *Levit.* 14. *vers.* 46. לַדֶּבֶר הִסְגִּיר Pesti dedidit, *Psal.78. vers.* 50.

סָגוּר m. *Inclusum* : זָהָב סָגוּר Auro incluso, 1 *Reg.* 6. 20. *v.* 21. Quidam, *Auro optimo*, quod propter bonitatem inclu-

*Jesa.*9,31. *Hiph*, *Partic.* מֵסִיךְ Vide infrà in סָכַךְ. *Fut.* וַיָּסֶךְ Et unxit se, 2 *Sam.*12.10.

אָסוּךְ m. *Lecythus*, Vas olei sive unguenti, 2 *Reg.* 4. 2.

סָךְ m. *Turba mixta*, *Psal.*42.5.

סוֹכָה Vide in שׂוּךְ.

סון סִיוָן masc. *Sivan*, nomen mensis Maji, *Esth.* 8. 9. ubi vocatur Tertius, scilicet à Martio, vide suprà in נִסָן.

סוס m. *Equus*, *Gen.*49.17. *Grus*, quòd similis sit Equo proceritate, staturâ & voce, scribit Mercerus, *Jes.*38.14. At *Jer.* 8.7. scribitur וְסוּס & legitur וְסִיס ubi Jonathan transfert כּוּרְכְּיָא, quod Rabbinis significat Gruem, & sic R. Sal. גרואה. *Plural.* סוּסִים Equi, *Deut.*17.16. *Constr.* וְסוּסֵי Et equi, 2 *Reg.* 2. 11. *Aff.* כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ Sicut equi mei, sic equi tui, 1 *Reg.* 22.24. R. Bechai *Gen.* 2. ab Hilaritate sic dici existimat, cùm sit naturâ hilaris, & sessorem suâ alacritate exhilaret. Alibi, לכן הוא נקרא סוס שהוא כמו שש: Idcirco vocatur Sus, quòd est quasi Sas, id est, Hilaris, *Deuteron.* 17.

סוּסָה *f. Equitatus*, *Equitium*: unde, לְסֻסָתִי Equitio, *Cant.*1.9. cum י paragogico, juxta Ab.Esram.

סוף *Deficere*, *Desinere*, *Consumi*, *Finiri*: *Præter.* סָפוּ Definunt, *Psal.*73.19. וְסָפוּ Et deficient, *Hamos.*3.15. *Fut.* יָסוּף Interibit, deficiet, *Esth.* 9. 28. יִסַּפוּ Consumentur, *Jes.*66.17. *Chald.* *Præter.fœmin.* סָפַת *Completum fuit*, *Dan.*4.30. *Hiph.Fut.* אָסֵף כֹּל Consumam, deficere faciam omnia, *Soph.*1.2. vel, Recipiendo recipiam, quasi ab אָסַף per contractionē, pro אֶאֱסֹף. *Fut.* אֲסִיפֵם Consumam eos, vel, Recipiam eos, *Jer.* 8. 13. *Chald.* *Futur.* *Fœmin.* וְתָסֵף *Et consumet*, *Dan.* 2. 44.

סוֹף m. *Finis*, *Extremitas*: *Eccl.* 3. 11. בְּסוֹף הַנַּחַל In extremitate torrentis, 2 *Par.*20.16. *Chald.* לְסוֹף *Ad finem*, *Dan.*4.8. עַד סוֹפָא *Ad finem usque*, *Dan.*6.27.

סַהַר m. *Rotunditas*: אַגַּן הַסַּהַר Crater rotunditatis, *Cant.* 7.2. id est rotundus.

סֹהַר m. *Turris*, *Carcer*, à rotunditate ædificii, *Gen.* 39.20.

שַׂהֲרֹנִים m. *Lunulæ*, ornamenta sive monilia pretiosa, à lunari forma sic appellata, *Jud.* 8. 16, 21. *Jes.* 3. 18. à Chaldæo סִהֲרָא *Luna*, quòd plena, Rotunda est.

סוּג *Avertit se*, *Retrocessit*: *Præterit.* סָג Retrocessit, *Psal.* 53.4. *Particip. Præter.* סוּג לֵב Aversus animo, *Prov.* 14. 14. Et ex Chaldaica significatione, fœmin. סוּגָה *Sepitus*, *Cant.* 7. 2. (Rabbinis סְיָג *Sepes*,) *Futur. in Cholem*, נָסוֹג Retrocedemus, *Psalm.* 80. 9. *Niph.* *Retroactus vel Aversus fuit*, *Avertit se*: לֹא נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ Non agitur retrorsum animus noster, *Psal.* 44. 19. Et cum ש loco Sameeh, נָשׂוֹג Retrocedebat, Aversum fuit, 2 *Sam.* 1. 22. נָסֹגוּ אָחוֹר Aversi sunt retrorsum, *Jes.* 42. 17. *Hoph. Præter.* וְהֻסַּג אָחוֹר Et aversum est, pro וְהוּסַג *Jesa.* 59. 14.

סוֹד m. *Arcanum*, *Secretum*: *Consilium*, sic dictum, quòd Arcanum sit, & in Arcano capiatur: *Cœtus consultantium*, *Psal.* 25. 11. עַל סוֹד Super cœtum, *Jer.* 6. 11. *Aff.* בְּסֹדָם In arcanum consilium eorum, *Gen.* 49. 6. בְּסוֹדִי In consilio meo, *Jer.* 23. 22. Affine Verbo יָסַד, unde & Rabbinis Fundamentum significat.

סוּה מַסְוֶה m. *Velamen*, *Velum*: וַיִּתֵּן עַל פָּנָיו מַסְוֶה Imposuit faciei suæ velamen, *Ex.* 34. 33. & *v.* 34. [& 35.]

* סוט סֵטִים Declinantes, vide in שָׂטָה.

סוּךְ *Unxit*, *Unctus fuit*, *Unxit se*: *Præter.* וְסוֹךְ לֹא סַכְתִּי Et ungendo non uxeram me, *Dan.* 10. 3. וָסַכְתְּ Et unges te, *Ruth.* 3. 3. *Futurum*, וָאֲסֻכֵךְ Et unxi te, *Ezech.* 16. 9. תָּסוּךְ Unges te, *Deut.* 28. 40. וַיְסֻכוּם Et unxerunt eos, 2 *Par.* 28. 15. *Pih.* ex geminatis duabus radicalibus, סִכְסֵךְ *Miscere*, *Commiscere*, ut unguenta solent misceri: *Præter.* וְסִכְסַכְתִּי Et commiscebo, *Jes.* 19. *v.* 2. *Futur.* אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ Inimicos ejus commiscebit

Job. 36. 16. הֱסִיתְךָ בִּי Incitavit te contra me: Vocalis longa aliquoties in brevem & Dageſch convertitur, הִסִּיתוּךָ Incitarunt te, *Jer*.38.22. cui ſimile vide in זול. *Et aliter*, הֵסַתָּה אֹתוֹ Seducebat eum, 1 *Reg*. 21. 25. pro הֵסִיתָה *Partic*. מַסִּית אֶתְכֶם Incitat vos, *Jer*. 43. 3. pro מְסִית *Fut*. פֶּן־יַסִּית Ne ſeducat vos, pro יָסִית *Jeſ*.36.18. וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד Et incitavit Davidem, 2 *Sam*. 24. 1.

סוּתֹה Vide in כָּסָה.

סָחַב *Traxit: Præter*. וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ Et trahemus eum, 2 *Sam*.17.13. *Infin*. סָחוֹב *Trahendo*, *Jer*.22.19. לִסְחֹב Ad trahendum, *Jer*.15. 3. *Futur*. יִסְחָבוּם Reptaverint eos, *Jer*. 49. 20.

סְחָבוֹת f. p. *Extracta*, *Jer*.38.11. Abjectæ & laceræ veſtes.

סָחָה *Pih*. *Expurgavit*, *Abraſit*: *Præter*. וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ Et abradam pulverem ejus, *Ezech*. 26. 4. *Niph*. *Futur*. יִסַּח vide in נָסַח.

סְחִי m. *Abraſio*, *Purgamentum*, *Sordes*, *Thren*. 3. 45. Hinc quidam deducunt כַּסּוּחָה Sicut ſordes, *Jeſa*. 5. 25. Sic Targum, כַּסְּחִיתָא, cum quo conſentit R.Sal. Vide כסח

סָחַף *Abduxit*, *Everrit*, more Torrentis aut aquæ inundantis. *Particip*. מָטָר סֹחֵף Pluvia everrens, *Prov*.28.3. *Niph*. *Præter*. נִסְחַף אַבִּירֶיךָ Everritur quiſque robuſtorum tuorum, *Jer*. 46. 15.

סָחַר *Circuivit*, negotiandi causâ, *Mercatus*, *Negotiatus*, *Nundinatus eſt*: *Præt*. סָחֲרוּ Circumeunt negotiandi causâ, Nundinantur, *Jerem*. 14. 18. *Imperat*. וּסְחָרוּהָ Et circuite eam, Negotiamini (in) ea, *Gen*.34. *v*.10. *Futur*. וַיִּסְחֲרוּ אֹתָהּ Et negotiati ſunt in ea, *v*.21. Geminatis poſterioribus duabus radicalibus, *Præterit*. לִבִּי סְחַרְחַר Cor meum circumit, palpitat, *Pſal*. 38.11.

סֹחֵר m. *Negotiator*, *Mercator*, *Prov*. 31. 14. *Plur*. סֹחֲרִים Mercatores, *Gen*.37.28. *Conſtr*. סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ Mercatores regis, 2 *Par*.1.16. *Aff*. סֹחֲרֶיהָ Mercatores ejus, *Jeſ*. 23. *v*. 8. *Fœm*. סֹחֵרָה vel סֹחֶרֶת *Negotiatrix*: *Aff*. סֹחַרְתֵּךְ Negotiatrix tua, *Ezech*.27.12.16.

סוּף m. *Alga, Juncus, Juncetum*, quòd in extremitate flu- minum crescat, *Jes.*19.6. בַּסּוּף In alga, *Exod.*2.3.

סוּפָה f. *Turbo*, à Consumendo, *Jes.*17.13. *Et cum duplici signo fœmineo*, סוּפָתָה *Hos.*8.7. *Aff.* וּבְסוּפָתְךָ Et in turbi- ne tuo, *Psal.*83.16. *Plur.* כַּסּוּפוֹת Sicut turbines, *Jes.*21.1.

סוּר *Discessit, Recessit, Secessit, Declinavit, Divertit* : Con- struitur cum Præposit. מִן, מֵעַל, אֶל : *Præter.* סָר מֵעָלָיו Recessit ab eo, *Jud.*16.20. *Infin.* בְּשׂוּרִי Cùm dis- cessero ab eis, *Hos.* 9.12. cum שׂ loco ס. *Fut.* לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה Non recedet sceptrum de Jehudah, *Gen.* 49.10. Pravam ejus interpretationem vide apud Tal- mudicos in Sanh. *cap.*1. *fol.*5.1. *Pih. Præt.* סוֹרֵר Vagas efficit, *Thren.* 3.11. Vide & infrà in סָרַר. *Hiph.* הֵסִיר *Recedere fecit : Abstulit, Sustulit, Avertit, Abduxit, Amo- vit, Removit, Summovit, Detraxit, Deposuit, Præterit.* הֵסִיר תְּפִלָּתִי Amovit orationem meam, *Psalm.* 66.20. *Hoph.* הוּסַר *Amotus, Remotus, Ablatus fuit, Dan.*12.11. *Particip.* מוּסָר מֵעִיר Amota est, Amovetur ab urbe, id est, ne sit urbs, *Jes.* 17.1. *Plural.* הַמּוּסָרִים Qui amoti erant, 1 *Sam.*21.6. *Futur.* יוּסַר Auferetur, *Lev.*14.35.

סַר m. *Fastidiosus*, quasi Avertens se ab omnibus, 1 *Reg.* 20.43. cum Pathach loco Kametz.

סָרָה f. *Recessio, Dimotio, Aversio, Apostasia, Deut.* 13.5. *Jes.*1.5. מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה Plaga sine dimotione, *Jes.*14.1. id est, immotâ, permanente.

סוּרִים m. p. *Degeneres : Constr.* סוּרֵי הַגֶּפֶן Digeneres pal- mites vitis, *Jerem.* 2.21. *Aff.* יְסוּרַי Et degeneres mei, *Jer.*17.13. id est, סוּרִים מִמְּךָ Recedentes, deficientes à te, juxta Kimchium, aut סוּרַי est pro סוּרִים, cui simile in שָׂדַי. Scribitur autem ab initio cum ', quasi à יָסַר, sed juxta Masotethas legendum יְסוּרַי.

סוּרָה f. *Recedens, Fugitiva, Jesa.*49.21.

סוּת *Hiph.* הֵסִית *Incitavit, Persuasit, Seduxit, Avertit*: *Præt.* הֲסִיתְךָ מִפִּי צָר Avertit te ab ore angustiæ, *Job.*

Texisti me, *Job*.20.11. Hinc possit esse סִכְּכֶךָ, quod vide in סוּךְ. *Hiph.Partic.* מֵסִיךְ הוּא אֶת רַגְלָיו Tegit ipse pedes suos, *Jud*.4.24. cum Chirek loco Tzere. *Sic Infinit.* לְהָסֵךְ Ad tegendum, 1 *Sam*.24.4. *Fut:* וַיָּסֶךְ עַל־אֲרוֹן Et obtexit arcam, *Exo*.40.21. Metaphoricè *Clausit, Occlusit*, *Job*.38.8. וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ Et proteges eos, *Psal*. 5. *v*.12. *Hoph. Fut.* יֻסַּךְ Tegetur, pro יוּסַךְ, *Exod*.25.29.

סֹךְ שֹׂךְ m. *Tugurium, Tabernaculum* : *Aff.* סֻכּוֹ Tugurium ejus, *Psal*. 76. 3. שֻׂכּוֹ Tabernaculum suum, *Thren*. 2. 6. *Et cum* ה *in fine*, בְּסֻכֹּה In tugurio suo, *Psal*.27.5.

סָךְ Vide suprà in סוּךְ.

סֻכָּה f. *Idem* : *Jonæ*.4. 5. *Constr.* אֶת סֻכַּת דָּוִיד Tugurium Davidis, *Amos*.9.11. *Aff.* סֻכָּתוֹ Tugurium suum, *Ps*.18. *v*.12. *Plural.* סֻכּוֹת Tuguria, *Gen*.33.17. ubi & *Proprium nomen loci* est, à Tuguriis sic dicti : הַסֻּכּוֹת Tabernaculorum, Tuguriorum, *Levit*.23.34.

סִכּוּת f. *Tabernaculum*, *Amos*. 5. 26.

מָסָךְ m. *Tegumentum*, *Exod*. 26. 36. *Constr.* וְאֵת מָסַךְ Et tegumentum portæ, *Exod*.35.17.

מוּסָךְ m. *Tegmen* : *Constr.* וְאֵת מוּסַךְ הַשַּׁבָּת Et tegmen sabbathi, 2 *Reg*.16.18.

מְסֻכָּה f. *Operimentum* : *Aff.* מְסֻכָּתֶךָ Operimentum tuum, *Ezech*.28.13.

מְסוּכָה Vide in שׂוּךְ.

סִכֵּל *Pih. Stultum reddidit vel effecit, Infatuavit* : *Imperativ.* סַכֶּל־נָא Stultum redde nunc, 2 *Sam*.15. *v*.31. *Futur.* וְדַעְתָּם יְסַכֵּל Et scientiam eorum infatuaturus est, *Jes*.44.25. *Niph. Præter.* נִסְכַּלְתָּ Stultè egisti, 2 *Par*.16.9. נִסְכַּלְתִּי Stultè egi, 2 *Sam*.24.10. *Hiph. Præter.* הִסְכַּלְתָּ Stultè egisti, *Gen*.32.28. הִסְכַּלְתִּי Stultè egi, 1 *Sam*.26.21.

סָכָל m. *Stultus, Stolidus*, Eccl.2.19. *Plur.* בָּנִים סְכָלִים Filii stulti, *Jer*.4.22.

סֶכֶל m. *Stultitia, Stoliditas*, *Eccl*. 10. 6.

סִכְלוּת f. *Idem*, Eccl.10.1. *Et cum* שׂ, שִׂכְלוּת *Eccl*. 1. 17.

סַחַר masc. *Negotiatio*, *Mercatura*, *Mercimonium*, *Mercatus*, *Merx*: *Affix.* סַחְרָהּ Negotiatio, Merx ejus, *Jesa.* 23.18.

סְחַר m. *Idem*: *Constr.* סְחַר גּוֹיִם Mercatus gentium, *Jesa.* 23. 3.

סְחֹרָה f. *Idem*: *Constr.* סְחֹרַת יָדֵךְ Negotiatio manus tuæ, *Ezech.* 27. 15.

מִסְחָר m. *Idem*: *Constr.* וּמִסְחַר הָרֹכְלִים Et mercaturam aromatariorum, 1 *Reg.* 10. 15.

סֹחֵרָה f. *Parma*, munimentum Ambiens & Circumtegens ab hostium injuria, *Psal.* 91. 4.

סֹחֶרֶת f. *Socharæth*, lapidis præstantis species, *Esth.* 1. 6. Videtur pavimento magnifico adhibitus fuisse. Variant interpretes.

סחש סָחִישׁ m. *Sponte renatum*, 2 *Reg.* 19. 29. quod scil. ex præcedentis anni frugibus resectis sponte recrescit: Et transpositis literis ש & ס, שָׁחִיס, *Jes.* 37. 30.

סיג m. *Scoria*: לְסִיג In scoriam, *Ezech.* 22. 18. *Plural.* הָגוֹ סִיגִים Auferendo scorias, *Prov.* 25. 4. *Primo* י *deficiente*, סִגִים *Ezech.* 22. 18. לְסִגִים In scorias, *Ezech.* 22. 19. *Aff.* סִיגָיִךְ Scorias tuas, *Jesa.* 1. 25.

*סִוֹן Vide in סון.

סיר c. *Olla*, *Exod.* 16. 3. Item, *Spina*: *Plur. m.* סִירִים Spinæ, *Jes.* 34. 13. קוֹל הַסִּירִים Sonitus spinarum, *Eccl.* 7. 5. *Fœmin.* סִירוֹת Ollæ, 2 *Par.* 4. 11. Semel *Hami*, sic dicti, quòd instar Spinarum pungant & penetrent: בְּסִירוֹת Cum hamis, *Amos.* 4. 2.

סכך *Texit*, *Obtexit*, *Protexit*: *Obduxit*, *Operuit*. Sæpè construitur cum Præposit. עַל, & ס commutatur interdum in שׂ. *Præt.* סַכֹּתָה בֶעָנָן Obtegit nube, *Thr.* 3. 44. וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ Et obtegam te manu mea, *Exo.* 33. 22. *Part.* סוֹכֵךְ Protegens vel Protector, *Ezec.* 28. v. 14. *Plural.* סֹכְכִים Obtegentes, *Exo.* 25. 20. *Futur.* תְּסֻכֵּנִי Obtexisti me, *Psalm.* 139. 13. *Pih. Futur.* תְּשֹׂכְכֵנִי

Texisti

סָלַד *Pih. Æſtuare. Futur.* וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה Et exæſtuo dolore, *Job.*6.10. juxta R.Levi: Aben Eſra, *Obdureſco*: Rabbinis etiam *Orare*, *Suppliciter precari* eſt, quam ſignificationem R. Anſchel in ſuo lexico Hebræo-germanico ſequitur.

סָלָה *Stravit*, *Proſtravit*, *Conculcavit*: *Præter.* סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים Conculcas omnes errantes, *Pſal.* 119. *v.* 118. *Pih. Præter.* סִלָּה Conculcat, *Thren.* 1. 15. *Pyh.* תְּסֻלֶּה, Vide in סלא.

סֶלָה *Sælah*, vocabulum ſive nota muſica per ſe nihil ſignificans. R. D. Kimchi ſcribit, *Elevationem* ſignificare, quaſi à סָלַל irregulari formâ deductum, quòd ibi cantores vocem elevarent. Poſſit & à סָלָה eſſe, quaſi vocis Sternendæ & remittendæ ſymbolum, notans communem pauſam, in qua voces omnes æquabili & temperato concentu quaſi Sternebantur & pauſabant, non tam moderatæ interſpirationis, quàm gravis cujuſdam ſuavitatis causâ. Apud Rabbinos etiam eſt נֶצַח *Sempiternum*, *Perpetuò*, *In ſeculum*. Sic Chaldaicè, pro סֶלָה, in Targum לְעָלְמֵי עָלְמִין, *Pſal.*44.9.

סָלַח *Condonavit*, *Remiſit*: Conſtruitur cum ל ſive Dativo: *Præter.* סָלַחְתָּ לַעֲוֺנֵנוּ Condonans iniquitates noſtras, *Exod.*34.9. *Niph. Præter.* וְנִסְלַח לוֹ Et condonabitur ipſi, *Num.* 15. 28.

סַלָּח m. *Condonator*, *Pſal.*86.5.

סְלִיחָה f. *Condonatio*, *Remiſſio*: *Pſal.*130.4. *Plur.* סְלִיחוֹת Condonationes, *Neh.*9.17.

סָלַל *Aggeravit*, *Contumulavit*, *Extulit*, *Exaltavit*: Eſt propriè viam aggeſtâ terrâ ſternere & elevare; Unde deinceps latiori Extollendi ſignificatione ſumitur. *Part. Præter. fœm.* דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה Via non aggeſta, *Jerem.* 18. 15. *Imperat.* סֹלּוּ Aggerate, *Jeſa.* 57. *verſ.* 14. סָלּוּהָ Contumulate eam, *Jerem.* 50. 26. *Fut.* וַיָּסֹלּוּ Et aggerarunt, *Job.* 19. 12. *Pih. geminata primâ radicali, Imperat.* סַלְסְלֶהָ Extolle eam, *Prov.* 4. 8.

סָכַן *Profuit :* est autem magis Chald. quàm Hebraicum, unde ad diversa significata traducitur: *Futur.* יִסְכּוֹן Prodest, *Job.*15.3. מַה יִּסְכָּן־לָךְ Quid proderit tibi, *Job.*35.3. *Niph.* נִסְכַּן *Periclitari*, quâ significatione Chaldæis & Rabbinis usitatissimum, *Fut.* יִסָּכֶן בָּם Periclitabitur in eis, *Eccl.*10.9. *Hiph.* הִסְכִּין *Solitus fuit*, *Assuevit*, *Assuefactus fuit* : *Præterit.* וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה Omnium viarum mearum assuefactus es, *Psal.* 139. 3. id est, peritus. *Infin. cum Præter.* הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי Num solendo solita sum, An unquam solita fui, *Num.* 22. 30. *Imper.* הַסְכֶּן־ Assuesce, *Job.* 22. 21.

סֹכֵן m. *Thesaurarius*, *Præfectus aulæ*, quasi publicus Adjutor dictus, qui prodest multis, *Jesa.*22.15.

סֹכֶנֶת fœm. *Adjutrix*, quæ prodest & utilitatem adfert, 1 *Reg.* 1. 2.

מִסְכֵּן m. *Indigus*, *Penuriosus*, qui de suo aliis non potest prodesse, sed aliorum auxilio opus habet, *Eccl.*4.13.

מְסֻכָּן m. *Idem*, *Jes.*40.20. juxta Kimchium : Aben Esra, *Præfectus*, *Thesaurarius oblationum :* R.Sal. *Assuefactus*, *Edoctus*.

מִסְכֵּנוּת f. *Penuria*, *Deut.*8.9.

מִסְכְּנוֹת f. p. *Penuria*, *Apothecæ*, *Thesauri*, *Promptuaria*, *Armamentaria :* עָרֵי מִסְכְּנוֹת Urbes thesaurorum vel armamentariorum, *Exod.*1.11.

סִכֵּר *Pih. Conclusit*, *Obturavit*, *Tradidit*, *Inclusit* . *Præter.* וְסִכַּרְתִּי Et conclusi, *Jesa.*19.4. *Niph. Futur.* יִסָּכֵר Obturabitur, *Psalm.*63. 12. וַיִּסָּכְרוּ Et obturati sunt, *Gen.*8.2. ubi Ab.Esra scribit, idem esse hoc Verbum quod סָגַר, commutatis inter se ג & כ .

שֶׂכֶר m. *Clausura*, *Excipulus*, locus in quo Concluduntur aquæ, *Jesa.* 19.10. Quidam Rete explicant.

סכת *Hiph.* הִסְכִּית *Auscultavit*, *Attendit : Imp.* הַסְכֵּת Attende, *Deut.*27.9.

סלא *Pyh.* סֻלָּא *Æstimari*, *Taxari : Part.* הַמְסֻלָּאִים Taxati, *Thr.*4.2. *Futur. cum* ה *loco* א, תְּסֻלֶּה Æstimabitur, *Job.* 38. 16.

sed irregulariter, & סִלְּקַת *v.*20. סְלִיקוּ *Ascenderunt, Esr.*4 *vers.* 12. *Partic. præsens, plur. fœm.* סָלְקָן *Ascendebant, Dan.*7.3.

סֹלֶת f. *Simila, Similago, Gen.*18.6. *Aff.* מִסָּלְתָּהּ E simila ejus, *Lev.*2.2.

סם סַמִּים m. p. *Aromata*, ea inprimis, quæ ad suffitum adhibebantur, *Exod.* 30. 7. Rabbini utuntur etiam in singulari, & sumitur quoque in malum, ut, סַם הַמָּוֶת *Aroma mortis*, id est, Venenum lethale.

סְמָדַר *Uva-prima*, quæ flore decidente, apparere incipit, *Cant.*2.13. *&* 7. 12.

סָמַךְ *Nixus, Innixus fuit, Incubuit:* & sic construitur cum עַל: *Imposuit, Fulcivit, Sustentavit: Appropinquavit. Præter.* סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו Nixus fuit Moses manibus suis super eum, *Deut.*34.9. id est, Imposuit ei manus: סָמַךְ Accedit, Appropinquat rex Babel אֶל־יְרוּשָׁלִַם ad Jerusalem, *Ez.*24.2. וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ Et impones manum tuam, *Num.*27.18. סְמַכְתִּיו Fulcivi eum, *Gen.*27.27. *Partic. Præt.* סָמוּךְ Fultus, *Psal.*112.8. *Niph. Præt.* עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי Tibi innitor, *Psa.*71.6. נִסְמָכוּ Innitantur, *Jes.*48.2. *Fut.* יִסָּמֵךְ Innixus fuerit, 2 *Reg.*18. *v.*21. *Pih. Imper.* סַמְּכוּנִי Fulcite me, *Cant.* 2. 5.

סֶמֶל m. *Simulachrum*; סֶמֶל הַקִּנְאָה Simulachrum zelotypiæ, *Ezech.*8.5.

סָמַן *Niph.* נִסְמָן *Signare. Particip.* וּשְׂעֹרָה נִסְמָן Et hordeum signatum vel designatum, id est, Insigne & optimum, *Jesa.*28.25. Hinc סִימָן *σημεῖον, Signum*, apud Rabbinos, quo & Caput libri appellant.

סמף סִמְפּוֹנְיָה *Chald.* Symphonia, *συμφωνία, Dan.*3. *v.* 15. *vel* סוּמְפּוֹנְיָה *vers.* 5. *vel* סִיפֹנְיָא *vers.*10. *quod Masorethæ legendum restituerunt* סוּמְפֹּנְיָא. *A Græcis mutuata vox.*

סָמַר *Horruit, Riguit. Præter.* סָמַר מִפַּחְדְּךָ Horret pavore tui, *Psal.* 119. 120. *Pih. Futurum*, תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי Horrere vel Horridos efficeret, Horrificaret pilos carnis meæ, *Job.* 4. 15. מַסְמְרִים

Hithp. Partic. מִסְתּוֹלֵל Extollis teipsum, Exod. 9. 17.

סַל m. Canistrum, ab attollendo dictum: plerunque enim super caput attollitur, ut coquus sive pistor ille fecerat, Gen. 40. 17. Plural. סַלִּים Canistra, v. 18.

סֹלְלָה f. Agger, aggesta moles terræ, 2 Sam. 20. 15. Item, 2 Reg. 19. 32. juxta Chaldæum & Hebræos. Plural. הַסֹּלְלוֹת Aggestæ moles, Aggeres, Jer. 32. 24.

סַלְסִלּוֹת f. p. Quali, corbes vindemiatoriæ, per quas mustum prælo expressum colatur, Jer. 6. 9.

מַסְלוּל Agger, aggesta & exselsa via, Jes. 35. 8.

מְסִלָּה f. Aggesta, Strata, Trita via, Jesa. 11. 16. Constr. מְסִלַּת יְשָׁרִים Agger rectorum est, Jes. 7. 3. Aff. בִּמְסִלָּתוֹ Per tritam viam suam, Joel. 2. 8. Plural. מְסִלּוֹת Viæ vel itinera trita, Jesa. 33. 8. Aggeres, aggestæ viæ, 2 Par. 9. v. 11. Aff. וּמְסִלֹּתַי Et aggestæ viæ meæ, Jes. 49. 11.

סלם סֻלָּם m. Scala: סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה Scala constituta erat in terra, Gen. 28. 12.

סלן סַלּוֹן סִלּוֹן m. Spina, Spinus, Ezech. 28. 24. Plural. וְסַלּוֹנִים Et spinæ aculeatæ, Ezech. 2. 6. Kimchi in Michlol deducit à סלל Elevavit, quod per eam in altum ascendatur. Sic ן est formativum, ut alibi, pro סללון formæ יתרון.

סלע סֶלַע m. Petra, Psal. 40. 3. Aff. סַלְעוֹ Petra ejus, Jesa. 31. 9. סַלְעִי Petra mea, Psalm. 18. 3. Plural. סְלָעִים Petræ, Psal. 104. 18.

סָלְעָם m. Bombyx, juxta quosdam, Lev. 11. 22. Talmudici Locustæ speciem esse scribunt, Cod. Cholin. cap. 3. fol. 65. sic dictam, quòd Petris delectetur, à סֶלַע: Quibusdā ם est radicale. Attelabus, locustæ species sine alis.

סלף Pih. Pervertit: Part. מְסַלֵּף רְשָׁעִים Pervertit Improbos, Pro. 21. 12. Fut. יְסַלֵּף Pervertit, Job. 12. v. 19. תְּסַלֵּף Pervertit, Prov. 19. 3.

סֶלֶף m. Perversitas, Prov. 11. 3.

סלק Chald. Ascendit: Præter. fœm. סִלְקַת Ascendebat, Succrescebat, Dan. 7. 8. cum Kametz juxta Masoram,

*סעה Unde סָעָה, quod vide in נָסַע.

סעף סָעִיף masc. *Ramus*: Metaphoricè, *Scopulus*, *Cogitatio: Const.* סְעִיף סֶלַע Scopulum petræ, *Jud.* 15. *v.* 11. *Plural.* עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים In duabus istis cogitationibus, 1 *Reg.* 18.21. *Constr.* סְעִפֵּי Scopulis petrarum *Jesa.* 57.5. *Aff.* סְעִפֶּיהָ Ramos ejus, *Jes.* 27.10. *Et aliter*, בִּשְׂעִפִּים Inter cogitationes, *Job.* 4.13. שְׂעִפַּי Cogitationes meæ, *Job.* 20.2.

סְעַפּוֹת f.p. *Rami*: *Aff.* אֶל־סְעַפֹּתָיו Ramis ejus, *Eze.* 31. *v.* 8. בִּסְעַפֹּתָיו In ramusculis ejus, *v.* 6.

סֵעֲפִים m. p. *Cogitationes*, *Psal.* 119.113.

סֵעֵף *Pih. Collucavit*, *Ramos excîdit*, q.d. Deramâvit: *Participium*; מְסָעֵף פֻּארָה Collucaturus est ramum, *Jesa.* 10. 3.

סער שַׂעַר m. *Turbo*, *Procella*, *Tempestas*: סַעַר־גָּדוֹל Tempestas magna, *Jon.* 1. 4. *Aff.* בְּסַעֲרֶךָ Cum procella tua, *Psal.* 83.16. שַׂעַר Turbo, *Jes.* 28. 2. *Fœm.* סְעָרָה Turbo, *Ezec.* 1.4. בִּשְׂעָרָה Cum turbine, *Job.* 9.17. *Const*, סַעֲרַת יְהוָה Turbo Domini, *Jer.* 23. 19. *Plur.* סְעָרוֹת Turbines, *Ezech.* 13. 11. *Constr.* בְּסַעֲרוֹת Procellis, *Zach.* 9. 14.

סָעַר *Procellosum esse*, *Procellis agitari*: *Procellare*, *Turbulenter agere. Particip.* סֹעֵר Procellosum erat, *Jon.* 1. 11. סֹעֲרָה fœm. Procellis agitata, *Jesa.* 54. 11. *Futurum*, וְאֵסָעֲרֵם Procellâ vel Turbine dejiciam eos, *Zac.* 7. 14. quod irregularem formam habet, pro אֶסְעָרֵם quasi ex Kal: aut אֲסַעֲרֵם ex Pihel, aut אֶסָּעֲרֵם, i. e. אֶסָּעֵר עִמָּם Procellosum exhibebo me cum eis, ex Niphal. *Et cum* ש, יִשְׂעָרֶנּוּ. Procellet eum, *Psal.* 58. 10. יִסְעֲרוּ. Turbinem excitarent, *Hab.* 3. 14. *Niph. Præter. cum* ש, נִשְׂעֲרָה Procellosus est, *Psal.* 50.3. *Pih. Fut*, וִישָׂעֲרֵהוּ. Et in morem procellæ abripit eum, *Job.* 27. 21. *Pyh. Futur.* יְסֹעַר Turbine abripitur, *Hos.* 13.3. in Tzere loco Pathach. *Hithp. Futur.* וַיִּשְׂתָּעֵר Et instar turbinis feretur, Ut turbo irruet, *Dan.* 11.40.

מַסְמְרִים m.p. *Clavi*, ſic dicti, quòd cum Horrore & crepitu quodam infigantur, *Jeſa.* 41. 7. *Et* מ *cum Chirek*, לַמִּסְמְרִים In clavos, 1 *Par.* 22.3. *Fœm.* בַּמַּסְמְרוֹת Cum clavis, *Jer.* 10.4. לְמִסְמְרוֹת In clavos, 2 *Par.* 3.9. *Et* ס *in* ש *commutato*, וּכְמַשְׂמְרוֹת Et ſicut clavi, *Ecc.* 12.11.

סְנֶה m. *Rubus* ; שֹׁכְנִי סְנֶה Inhabitantis rubum ; *Deut.* 33.16. Hinc סִינַי *Sinai*, montis nomen, à Rubi copia, כי האבנים הנמצאים בו יצוייר עליהם הסנה quòd lapides inventi in eo, figuratum in ſe habuerint rubum, ut ſcribunt Commentatores in librum More nebhuchim, *Par.* 1. *cap.* 66. adeò ut etiam in fragmentis lapidum iſtorum figuræ rubi apparuerint, quod ſe Ephodeus, alter iſtorum Commentatorum vidiſſe ſcribit.

סַנְוֵר m. *Cæcitas*, *Obtenebratio oculorum & cordis*, ut Ab. Eſra annotat *Gen.* 19. vel *Plaga cæcitatis*, Rab. Sal. *Geneſ.* 19. ut videns neſciat quid videat, Idem 2 *Reg.* 6. *Plur.* בַּסַּנְוֵרִים Cæcitatibus, hoc eſt, ſummâ & denſiſſimâ cæcitate, *Gen.* 19.11. Idem extat 2 *Reg.* 6. *verſ.* 18. Hinc, תְּסַנְוֵר Excæcabis, *Num.* 16. 14. in Targum Jonothanis.

סַנְסִן m. *Ramus*, *Palmes* : *Plur.* סַנְסִנִּים : *Cum Aff.* בְּסַנְסִנָּיו In palmites ejus, *Cant.* 7.8.

סְנַפִּיר m. *Pinnæ piſcium* : כָּל־אֲשֶׁר לוֹ סְנַפִּיר Cuicunque ſunt pinnæ, *Lev* 11.9,10.

סָס m. *Tinea*, *Blatta* : כַּצֶּמֶר יֹאכְלֵם סָס Sicut lanam exedet eos blatta, *Jeſa.* 51. 8. Græcè σὴς, *Mat.* 6. *v.* 19. Syrè סָסָא.

סָעַד *Fulcivit*, *Suffulcivit*, *Suſtentavit* : *Præterit.* וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ Et ſuſtentat benignitate ſolium ſuum *Pro.* 20.28. *Chald.* Auxiliare, Juvare : *Particip. Pihel*, מְסַעֲדִין *Suffulcientes*, *Juvantes*, *Eſr.* 5. 2.

מִסְעָד m. *Fulcrum*, *Fulcimentum* : 1 *Reg.* 10. 12. Kimchi, *Columnas* : R. Salomon, *Pavimentum* : Quidam, *Repagulum*.

fine femente aut fatione, *Jef.* 37. 30. *Conft.* אֶת סְפִיחַ קְצִירְךָ Sponte-natum meffis tuæ, *Lev.* 25. 5. *Plur. cum Affix.* סְפִיחֶיהָ Sponte-nafcentia ejus, *v.* 11. *Job.* 14. *verf.* 19.

סַפַּחַת f. *Abfceffus, Apoftema,* vel fecundùm Chaldæum, *Scabies, Levit.* 13.2.

מִסְפַּחַת f. *Idem, verf.* 6.

מִשְׂפָּח m. *Suppuratio,* vel *Aggregatio, Jef.* 5.7. nempe cumulatio peccati ad peccatum, ut R. Salomon explicat ; Pertinacia, Contumacia ; cum שׂ loco ס.

מִסְפָּחוֹת f. p. *Confibulæ, Ezech.* 13.18. Generale nomen, juxta quofdam, earum rerum quibus aliquid conftringitur & conjungitur, ut adhærefcat ; R. David Kimchi, *Pepla*; alii *Tiaras*: alii *Cervicalia* reddūt: *Aff.* מִסְפְּחוֹתֵיכֶם Confibulas veftras, *v.* 21.

ספל סֵפֶל m. *Simpulum,* Vafis genus, *Jud.* 6.38. Chaldæus, לְקַנָא דְמַיָא *Lagenam aquarum* vertit: בְּסֵפֶל In fimpulo, *Jud.* 5.25. *Chald.* בְּפִילֵי Phialâ, ex qua bibunt heroes & magnifici, ut Kimchi addit.

ספן *Texit, Obtexit*: Affine eft Verbo צָפַן. *Particip. Præter.* סָפוּן Tectus, Protectus eft, *Deut.* 33.21. וְסָפֻן בָּאָרֶז Et tectum erat cedrinis, 1 *Regum.* 7. 3. *Plural.* בְּבָתֵּיכֶם סְפוּנִים In domibus veftris tectis, *Hagg.* 1. 4. *Conftr. & cum* שׂ, וּשְׂפֻנֵי Et tecta, occulta, *Deut.* 33. 19. *Futur.* וַיִּסְפֹּן Et obtexit, 1 *Reg.* 6. 9.

סִפּוּן m. *Tegmen, Tegumentum,* 1 *Reg.* 6.15.

סְפִינָה f. *Navis,* propriè magna, quæ fupernè Tecta eft, *Jon.* 1. 5.

ספף סַף *Limen, Pelvis, Crater, Zach.* 12. 2. *Ezech.* 40.6. *Aff.* סִפָּם Limen fuum, *Ezech.* 43.8. *Plural.* סִפִּים Limina, *Jefa.* 6. 4. וְאֶת הַסִּפִּים Atque etiam pelves, *Jer.* 52. 19. *Fœmin.* סִפּוֹת Pelves, 2 *Reg.* 12. 13. *Et cum Pathach,* וְסַפּוֹת Et pelves, 2 *Sam.* 17.28.

הִסְתּוֹפֵף *Hihtp. Limen frequentare, Ad limen manere,* quafi Liminare dicas, *Pfal.* 84. 11.

ספא מִסְפּא masc. *Pabulum* : מִסְפּוֹא רָב Pabulum multum, *Gen.* 24.25.

ספד *Planxit, Planctum egit*, & de gestu externo propriè dicitur. Construitur cum Præposit. עַל & ל. *Præter.* וְסָפְדוּ לוֹ Et plangent eum, 1 *Reg.* 14.13. וְסָפְדוּ עָלָיו Et plangent super eum, *Zach.* 12. 10. *Niph. Futur.* יִסָּפְדוּ Plangentur, *Jer.* 14.6.

מִסְפֵּד m. *Planctus*, *Hamos.* 5. 16. *Constructum:* מִסְפַּד תַּמְרוּרִים Planctum amaritudinum, *Jer.* 6. 26. id est, amarissimum.

ספה *Consumere, Perdere : Consumi, Deficere*, quomodo cum סוּף convenit : *Addidit, Adjecit*, quod à יָסַף mutuatur. *Præter.* סָפְתָה בְּהֵמוֹת Deficit quodque animalium, *Jer.* 12.4. *Infinit.* לְמַעַן סְפוֹת Propter addere, id est, ut addat, *Deut.* 29. 19. לִסְפּוֹת Ut addatis, *Num.* 32. 14. לִסְפּוֹתָהּ Ad perdendum eam, *Psal.* 40.15. *Imp.* סְפוּ Adjicite, *Jes.* 29. 1. *Futur.* תִּסְפֶּה הַצַּדִּיק Perimes justum, *Gen.* 18.23. תִּסְפֶּה Consumet, *Jes.* 7.20. *Niph: Præt:* וְנִסְפָּה Et consumetur, 1 *Sam.* 26.10. *Partic.* נִסְפֶּה Consumptus vel Qui consumit se. *Prov.* 13. 23. *Futur.* אֶסָּפֶה Consumar, 1 *Sam.* 27. 1. פֶּן תִּסָּפֶה Ne perimaris, *Gen.* 19. 15. תִּסָּפוּ Consumemini, 1 *Sam.* 12. 25. *Hiph.* אַסְפֶּה עָלֵימוֹ Accumulabo super eos mala, *Deut.* 32 23.

ספח *Aggregavit, Adhærere fecit, Adhibuit, Cooptavit, Associavit*, & habet interdum, ש pro ס: *Imper.* סְפָחֵנִי Coopta me, 1 *Sam.* 2. 36. *Niph. Præter.* וְנִסְפְּחוּ Et adjungent, vel, associabunt se, *Jes.* 14. 1. *Pih.* סִפַּח *Admovit, Aggregavit : Scabie affecit vel decalvavit : Præterit.* וְשִׂפַּח Et scabie afficiet, *Jesa.* 3.7. vel, Decalvabit. *Particip.* מְסַפֵּחַ Adhibens, Admovens, *Abac.* 2. 15. *Pyh. Futur.* יְסֻפָּחוּ Aggregabuntur, *Job.* 30.7. vel juxta quosdam, *Scabie, Abscessibus afficientur*, id est, Urentur ut pustulas & abscessus contrahant. *Hithp. Infinit.* מֵהִסְתַּפֵּחַ Ne adhæream, ne cooptatus hæream, 1 *Sam.* 26.19.

סָפִיחַ m. *Sponte-natum, Sponte-crescens*, nempe Frumentum sine

*Esr.*4.15. *Plur.* וְסִפְרִין פְּתִיחוּ *Et libri aperti sunt, Dan.*7. *v.*10. בְּבֵית סִפְרַיָּא *In domo librorum vel scriptorũ, Esr.*6.1.

סְפָר m. *Numeratio*, 2 *Par.* 2.17.

סַפִּיר m. *Sapphirus, Exod.*28.18. *Plural.* סַפִּירִים Sapphiri, *Cant.*5.15. Hinc Aben Esra illud, מִי יְסַפֵּר שְׁחָקִים explicat, מִי שָׂם אוֹתָם כְּסַפִּיר Quis desponit eas tanquam sapphirum, Quis sapphirinas efficit? At. R. Salomon: Quis numerabit?

סְפֹרוֹת f. p. *Numeri, Psal.*71.15.

סִפְרָה f. *Numeratio: Aff.* בְּסִפְרָתֶךָ In numeratione tua, In numero tuo, *Psal.* 56. 9.

מִסְפָּר m. *Numerus, Enumeratio: Gen.*41.49. *Const.* מִסְפַּר Numerus, *Jud.*7.6. *Aff.* מִסְפָּרָם Numerus eorum, *Esr.* 1. *vers.* 9. מִסְפַּרְכֶם Numero vestro, *Num.* 14. 29. *Plural. Constr.* מִסְפְּרֵי Numeri, 1 *Par.*12.23.

אָסְפַּרְנָא *Chald.* Citò, Celeriter, Festinanter, *quasi Numerò dicas*, *Esræ.* 5. 8. & 6. 8. & 12. 13. & 7. 17. & 21.26.

סָקַל *Lapidavit, Lapidibus obruit: Præteritũ,* וּסְקַלְתֶּם אוֹתָם Et lapidibus obruetis eos, *Deut.*22.24.&c. *Niph. Futur.* יִסָּקֵל Lapidibus obruitor, *Exod.* 19. 13. *Pih.* סִקֵּל *Lapidavit*: Item, *Elapidavit*, ex contraria significatione. *Imp.* סַקְּלוּ מֵאֶבֶן Elapidate à lapidibus, *Jesa.*62.10. id est, Amovete lapides, ne quis in eos impingat. *Fut.* וַיְסַקֵּל Et lapidabat lapidibus, 2 *Sam.*16.6. וַיְסַקְּלֵהוּ Et lapidavit eam, *Jesa.* 5. 2. *Pyh. Præter.* סֻקַּל Lapidatus est, 1 *Reg.*1.5.

סָרָב masc. *Refractarius: Plural.* סָרָבִים Refractarii, *Ezech.*2.6. Chaldæum סְרַב *Refractarium esse, Renuere*, pro Hebræo, מֵ..ן ponitur: & סַרְבָן *Refractarius, Rebellis*: סַרְבָּנוּתָא *Rebellio, Refragatio*, Resistentia pertinax.

סַרְבָּלִים m. p. *Chald.* Chlamydes, Pallia: *Cum Aff.* בְּסַרְבָּלֵיהוֹן *Cum chlamydibus suis, Dan.* 3. *vers.* 21. 27.

סָפַק *Plaudere, Complodere* : & ex uſu linguæ Chaldaicæ, *Sufficere* : Pro ס quandoque eſt שׂ. *Præter.* וְסָפַק Et plaudat Moab, *Jer.*48.26. סְפָקָם Complodit eos, *Job.*34. 26. סָפַקְתִּי Plauſi, *Jer.* 31. 19. *Imp.* סְפוֹק Plaude ſuper femur, *Ezec.* 21.12. *Futurum,* יִשְׂפּוֹק Complodit, *Job.*27.23. אִם יִשְׂפּוֹק Si ſuffecerit, 1 *Reg.*20.10. יִסְפּוֹק Complodet, *Job.* 34. 37. *Hiph. Futurum,* יַשְׂפִּיקוּ Applaudunt, Acquieſcunt, vel Sufficientiam habent, *Jeſa.* 2. 6.

שֶׂפֶק m. *Exploſio, Job.* 36. 18.

סֶפֶק m. *Sufficientia,* ex uſu Chaldaico : *Aff.* סִפְקוֹ Sufficientia ejus, *Job.*20.2.

סָפַר *Numeravit, Annumeravit, Dinumeravit, Enumeravit, Narravit* : *Recenſuit* : *Præter.* סָפַר אֶת הָעָם Numeravit populum, 2 *Sam.* 24. 10. &c. *Futurum,* אֲסַפְּרֵם Narrarem eas, *Pſal.* 139. 18. *Niph. Futurum,* לֹא יִסָּפֵר Non numerabitur, *Gen.* 16. 10. יִסָּפְרוּ לֹא Non numerabuntur, 1 *Regum.* 8. 5. *Pih. Præter.* סִפַּרְתִּי Enarro, *Pſal.* 119. 13. Vide etiam ad finem Radicis. *Pyh. Præterit.* סֻפַּר Narratum fuerat, *Jeſ.* 52. 15. *Futur.* יְסֻפַּר Narrabitur, *Habac.* 1. 5. Accenſebitur, Aſſcribetur, *Pſal.* 22. 31.

סֹפֵר m. *Scriba, Legisperitus, Jurisperitus, Cancellarius, Cenſor,* qui res divinas aut politicas vel voce enarrat, vel ſcriptis conſignat, ut enarrentur, cùm opus fuerit: Item qui præeſt rebus cenſendis, ut *Jeſ.*33.18. *Plur.* סֹפְרִים Legiſperiti, *Jer.* 8. 8. *Conſtr.* סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ Scribæ regis, *Eſth.* 3.12. *Chald.* סָפַר *Scriba, Legiſperitus, Eſr.* 7. 12. סָפְרָא *Legisperitus, Eſr* 4.8.

סֵפֶר maſc. *Enumeratio, Recenſio, Liber, Libellus, Epiſtolæ, Literæ,* quòd in iis res enumerentur & recenſeantur, *Gen.*5.1. *Aff.* סִפְרְךָ Libro tuo, *Pſal.* 139. 16. מִסִּפְרִי De libro meo, *Exo.* 32.33. *Plural.* סְפָרִים Literas, 1 *Reg.*21. *v.* 8. Libri *Eccleſ.*12.12. *Chald. Conſtruct.* סְפַר מֹשֶׁה *Libri Moſis, Eſr.* 6.18. בִּסְפַר דָּכְרָנַיָּא *In libro memoriarum,*

Eſr.

מְסָרְפוֹ Vespillo ejus, *Amos.* 6. 10. R. Sal. *Amicus ejus:* R. Juda, *Avunculus ejus.* At scribit Aben Esra, hæc explicatio ratione caret.

סִרְפַּד m. *Paliurus*, *Jesa.* 55. 13. Spinæ genus, juxta R Sal. & Ab. Esram. Quibusdam, *Urtica.*

סָרַר *Refractarius fuit*, *Hos.* 4. 16. *Partic.* סוֹרֵר *Refractarius*, *Contumax*, *Deut.* 21. 18. *Fœm.* סֹרֵרָה *Refractaria*, *Hos.* 4. 16. כָּתֵף סוֹרֶרֶת Humerum refractarium, *Neh.* 9. 29. Convenit cum סור.

סתו סְתָו m. *Hyems*: הַסְּתָו עָבָר *Hyems transiit*, *Cant.* 2. 11. Chaldæum est, & pro Hebræo חֹרֶף ponitur in Targum, סִתְוָא.

סָתַם *Obturavit*, *Occlusit*, *Obstruxit*, 2 *Par.* 32. 30. Et *cum* ש, שָׂתַם Obstruxit, *Thr.* 3. 8. *Niph. Infin.* לְהִסָּתֵם Occludi, *Nehem.* 4. 7. *Pih. Præter.* סִתְּמוּם Occluserunt illos, *Gen.* 26. 15. *Futur.* וַיְסַתְּמוּם Et occluserunt eos, *Gen.* 26. 18.

סָתַר *Latuit*, *Abscondit se*: *Futur.* וְיִסְתָּר Et abscondit se, *Prov.* 22. 3. quod juxta Masorethas ex *Niph.* legitur וְנִסְתָּר. *Niph. Præter.* נִסְתָּר Abscondit, *Prov.* 27. 12. *Futurum cum* ש, וַיִּשָּׂתְרוּ Et occultæ erant, sive, nascebantur, 1 *Sam.* 5. 9. *Pih. Imperat.* סַתְּרִי Absconde expulsos, *Jes.* 16. 3. *Pyh. Partic. fœmin.* מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת Præ amore occulto, *Prov.* 27. 5. *Hiph.* הִסְתִּיר *Abscondit*, *Abdidit*, *Celavit*, *Occultavit*. *Præterit.* הִסְתִּיר פָּנָיו Abscondit faciem suam, *Psal.* 10. 11. *Hithp. Particip.* מִסְתַּתֵּר Latitat, 1 *Sam.* 23. 19. *Futur.* תִּסְתַּתָּר Abdet sese, *Jes.* 29. 14.

סֵתֶר m. *Absconsio*, *Abditum*, *Latibulum*, *Latebra*, *Occultum*, *Jud.* 3. 19. *Aff.* סִתְרוֹ Latibulum suum, *Psal.* 18. 12. *Plural.* סְתָרִים Absconsiones, *Prov.* 9. 17.

סִתְרָה f. *Latebra*, *Deut.* 32. 38.

מִסְתָּר f. *Idem*: בַּמִּסְתָּר In abscondito, *Psal.* 10. 9. *Plural.* מִסְתָּרִים Absconsiones, *Jesa.* 45. 3. *Aff.* אֶת־מִסְתָּרָיו Abdita ejus, *Jer.* 49. 10.

סרה סִרְיוֹן m. *Lorica : Cum Aff.* בְּסִרְיוֹנוֹ Loricâ suâ, *Jer.*51.3. *Plural. fœm.* סִרְיוֹנוֹת Loricæ, *Jer.* 46.4. Vide שָׁרְיָה.

סָרַח *Redundavit, Luxuriavit :* Nam in luxuria est redundantia : *Partic. præsens fœm.* סֹרַחַת Luxurians, *Ezech.* 17. 6. *Partic. Præter. vel potiùs Nomen partic.* סָרוּחַ Redundans, *Exod.*26.13. *Plur.* סְרוּחִים Redundantes, Luxuriantes, Luxu circumfluentes, *Amos.* 6. 4. *Constr.* סְרוּחֵי Luxuriantes, *Ezech.* 23. 15. *Fut.* תִּסְרַח Redundabit, *Exod.*26.12. *Niph. Præt.* נִסְרְחָה Superflua, id est, nihili facta est, *Jer.*49.7. Quidam, *Corrupta, Fœtida facta est :* Unde apud Rabbinos, טפה סרוחה Gutta fœtida.

סֶרַח *Redundantia, Redundans, Exod.*26.12.

סרך סָרְכִין m. p. *Chald.* Eparchi, Exarchi, *Dan.*6.2. סָרְכַיָּא *Eparchi, vers.* 3. *Construct.* כֹּל סָרְכֵי *Omnes Eparchi*, *vers.* 7. In Targum usurpatur pro Hebræo שׁוֹטְרִים.

סרן סְרָנִים *Satrapæ*, 1 *Sam.* 6.8. *Constr.* סַרְנֵי *Jos.* 13. *vers.* 3. Et juxta aliam significationem, *Tabulæ*. סַרְנֵי נְחֹשֶׁת Tabulæ æreæ, 1 *Reg.* 7.30. *Aff.* וּלְסַרְנֵיכֶם Et satrapis vestris, 1 *Sam.*6.4.

סָרִיס m. *Eunuchus*, *Jesa.*56.3. *Cubicularius*, quòd hi in gynæceo eunuchi essent ; Et latiùs, *Aulicus*, qui officio alicui præfectus est, 2 *Reg.* 8. 6. *Constr.* סְרִיס Aulico, *Gen.*37.36. *Plur.* סָרִיסִים Aulici, 2 *Reg.*20.18. *Et absque* י *in medio :* וְסָרִסִים Et eunuchos, *Jer.* 41. 16. *Constr.* סָרִיסֵי Aulici, *Esth.* 2. 21. *Et aliter*, סְרִיסֵי Aulicos, *Gen.*40.7. *Cum Aff.* סָרִיסָיו Aulicos suos, *Gen* 40.2. Quæ Kametz retinent, sunt formæ dagessatæ, ut צַדִּיק, alia forma קָצִיר.

סרעף סַרְעַפָּה f. *Ramus : Plur. cum Aff.* סַרְעַפֹּתָיו Ramusculi ejus, *Ezech.*31.5.

סרף מְסָרֵף m. *Vespillo, Ustor*, Curator funerum, quasi nomen participiale a שָׂרַף, ש commutato : *Aff.* מסרפו

fecit, vel coegit, Servitutem exegit, Servitute pressit. Præter. הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ Servire fecit copias ejus, *Ezech.* 29. *vers.* 18. *Chald. ex Ithpehal Partic.* מִתְעֲבֵד־בַּהּ *Fit in ea, Esræ.* 4. *vers.* 19. *Fæmin.* אָסְפַּרְנָא מִתְעַבְדָא *Celeriter fit, Esræ.* 5. *v.* 8. *Futurum,* נְוָלִי יִתְעֲבֵד *Sterquilinium fiat, Esræ.* 6. *vers.* 11. הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן *Frusta efficiemini, Dan.* 2. 5.

עֶבֶד m. *Servus, Genes.* 9. 25. *Aff.* וְעַבְדּוֹ Et servum ejus, *Exod.* 20. 27. עַבְדְּכֶם Servum vestrum, *Gen.* 18. 5. *Plural.* עֲבָדִים Servi, *Gen* 9. 25. *Constr.* עַבְדֵי *Jesa.* 54. 17. *Aff.* עֲבָדָיו Servos suos, *Gen.* 20. 8. עַבְדֵיהֶם Servos eorum, *Esr.* 2. 65. *Et ex significatione Chaldaica,* וַעֲבָדֵיהֶם Et facta, opera eorum, *Eccles.* 9. 1. *Chald.* עֲבֵד *Serve Dei viventis, Dan.* 6. 25. לְעַבְדָךְ *Servis tuis, Dan.* 2. 4. לְעַבְדוֹהִי *Servos suos, Dan.* 3. 28.

עֲבֹדָה f. *Servitus, Ministerium, Opus, Cultus, Cultura:* עֲבֹדָה קָשָׁה Servitutem duram, *Exod.* 1. 14. *Construct.* וַעֲבֹדַת הַצְּדָקָה Et opus justitiæ, *Jesa.* 23. 17. *Aff.* עֲבֹדָתוֹ Ministerium ejus, *Exod.* 35. 21.

עֲבִידָא, עֲבִידְתָּא fœm. *Chald.* Opus, *Esræ.* 5. 8. *Constr.* עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא *Opus Domus Dei, Esr.* 4. 24.

עֲבֻדָּה f. *Famulitium,* quasi Servitium dicas, *Gen.* 26. 14. *Job.* 1. 3.

עַבְדוּת f. *Servitus:* בְּעַבְדֻתֵנוּ In servitute nostra, *Esr.* 9. 8. וּבְעַבְדֻתֵנוּ Ibid. *v.* 9.

מַעֲבָדִים m. p. *Facta:* מַעְבְּדֵיהֶם *Facta eorum, Job.* 34. 25. *Chald.* מַעֲבָדוֹהִי *Facta eorum, Dan.* 4. 34.

עָבָה *Densus, Crassus, Incrassatus, Obesatus fuit: Præterit.* קָטָנִּי עָבָה Minimus digitus meus crassior est, 1 *Regum.* 12. *v.* 10. עָבִיתָ Incrassatus, obesatus es, *Deut.* 32. 15.

עַב m. *Densitas:* בְּעַב הֶעָנָן In densitate nubis, *Exo.* 19. 9.

עָב m. *Trabs,* à densitate, 1 *Reg.* 7. 6. Chaldæus סְקוּפְתָּא, quod idem, & aliâs in Targum, ut & apud Rabbinos Trabs vocatur מָרִישׁ, *Habac.* 2. *vers.* 11, &

1 *Reg.*

מִמִּסְתּוֹר m. *Latibulum*, *Jeſ*.4.6.

סְתַר *Chald*. Abſcondit, Deſtruxit, Demolitus eſt: *Præter* סַתְרֵהּ *Deſtruxit eam*, *Eſr*.5.12. *Ex Pahel juxta Hebræam ſignificationem*, *Partic*. *Pahul Plural*. *fœmin*. הוּא גָּלֵא עַמִּיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא *Ipſe revelat profunda & abſcondita*, *Dan*. 2. 22..

ע

עבב עֻבִּים m. p. *Trabes*, *Ezech*.41.26. Convenit cum עָבָה. Vide illic ampliùs.

עָבַד *Servivit*: Raró cum Dativo conſtruitur, ut 2 *Sam*.16.19. ſæpiùs cum Accuſativo, *Servitute uſus eſt*, *Servitutem exegit*, & tunc cum ב conſtruitur, q.d. *Servire ſibi per alium*: quandoq; tamen etiam Præpoſitio illa cauſam finalem notat, *Pro*, *Propter*: item *Coluit*, *Operatus eſt*, *Fecit*, quæ ſignificatio propriè Chaldaica eſt. *Præteritum*, אֲשֶׁר עָבַד בָּהּ Pro qua ſervivit, *Ezech*. 29. 20. וַעֲבָדוֹ Et ſerviet ei, *Exod*. 21. 6. עָבַדְתָּ אֶת־אֹיְבֶיךָ Servies inimicis tuis, *Deut*.28.48. אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם Quæ ſervierunt ſibi per eos, *Exod*. 1. 14. id eſt, quam exigebant ab eis, &c. *Chald*. Fecit: *Præter*. דִּי עֲבַד *Quæ fecit*, *Dan*.3.32. לָא עַבְדֵת *Non feci*, *Dan*.6.22. עֲבַדוּ *Fecerunt*, *Jer*.10.11. *Particip*. עָבֵד *Faciens eſt*, *facit*, *Dan*.4.32. *Plural*. עָבְדִין *Faciunt*, *Eſr*. 4. 15. עָבְדָא קְרָב *fœmin*. *Faciebat*, *id eſt*, *gerebat bellum*, *Dan*.7.21. *Infinit*. לְמֶעְבַּד *Facere*, *Eſr*. 4. 22. *Futur*. דִּי תַעַבְדוּן *Quod facturi eſtis*, *Eſt*. 6. 8. *Niph*. *Præter*. *vel Partic*. מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד Regi de agro ſervitur, *Ecclеſ*.5.8. Ex terra enim victum ſuum habet, ſcribit Aben Eſra; נֶעֱבַדְתֶּם Ut colamini, *Ezech*.39.9. *Futurum*, לֹא יֵעָבֵד בּוֹ In quo nihil colitur, *Deut*.21.4. תֵּעָבֵד Colatur, *Ezech*. 36. 34. *Pyh*. *Præter*. לֹא עֻבַּד בָּהּ Quâ non fit ſervitum, quæ ad ſervitia nondum ſit adhibita, *Deut*.21.3. עֻבַּד־בָּךְ Servitum fuit in te, Servitus exercita fuit in te, *Jeſ*.14.3. *Hiph*. *Servire fecit*.

clusit: *Præter.* שׁוֹרוֹ עִבַּר Bos ejus iniit, *Job.* 21. 10. *Fut.* וַיְעַבֵּר בְּרַתּוּקוֹת Et repagulavit catenis, 1 *Reg.* 6. 21. juxta R. Sal. Kimchi & Chaldæum, à Nomine עֶבְרִין quod Chaldaicè *Vectes, Repagula* significat. *Hiph.* הֶעֱבִיר *Transire fecit, jussit, sivit, sive permisit, Transtulit, Transvexit, Transmisit, Traduxit: Præt.* הֶעֱבִיר אֹתוֹ Transtulit illum, *Gen.* 47. 21. הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ Transire feci à te, id est, Transtuli, *Zach.* 3. 4. *Hithp.* הִתְעַבֵּר Excanduit, *Furore percitus fuit*: Construitur cum בְּ & semel cum עִם, Vide *Psal.* 78. 62. & 89. 39.

עֵבֶר, עֵבֶר m. *Transitus, Vadum, Latus*: Ulterior pars ad quam transitur, & quandoque Præpositionis naturam induit, *Cis, Ultra, Trans,* ut *Deut.* 4. 49. עַל־עֵבֶר *Ex adverso, E regione,* q. d. Ad transitum, *Exo.* 25. 27. אֶל־עֵבֶר *Idem*: Item, *Trans, Ultra*: הָעֵבֶר Latus oppositum vel objectum, 2 *Sam.* 26. 13. בְּעֵבֶר *Cis, Ultra, Trans,* מֵהָעֵבֶר A transitu, A latere uno, 1 *Sam.* 14. 4. *Aff.* לְעֶבְרוֹ Ad transitum sive latus suum, *Jes.* 47. 15. *Plur.* מֵעֲבָרִים Ultra transitus, Trans vada, *Jer.* 22. 20. *Constr.* בְּעֶבְרֵי נָהָר In transitibus fluvii, id est, locis quæ sunt trans flumen, *Jes.* 7. 20. In lateribus, *Jer.* 48. 28. *Aff.* עֶבְרֵיהֶם Lateribus suis, *Exod.* 32. 15. עֲבָרָיו 1 *Reg.* 4. 24. *Aliàs* עֲבָרִים, Habarim *est nomen propriū montium, Num.* 33. 47.

עֲבַר *Chald.* Trans, *Esr.* 4. 10. בַּעֲבַר *In transitu, v.* 16.

עֵבֶר *Heber,* Nomen proprium nepotis Sem, *Gen.* 10. 24.

עִבְרִי m. *Hebræus,* quasi Heberæus, ab Hebero ortus, quo nomine Abramus primùm à Chananæis appellatus est, *Gen.* 14. 13. vel quod ex posteris Heberi, *Gen.* 11. solus & præcipuus tum in terra Chananæa esset, reliquis Heberi filiis per Orientem dispersis: vel ab עֵבֶר *Trans,* quasi Transfluvialis, Transeuphratæus. Mansit autem hoc nomen in Abrahami posteris, ut *Joseph Hebræus, Gen.* 19. v. 14. & *Terra* עִבְרִים *Hebræorum, Genes.* 40. 15. usque dum à Jacobo patriarcha, qui & *Israel* dictus, *Israelitæ*

 vocati,

1 *Reg.6.36.* וְעָב עֵץ Et trabs ligni; i.e. lignea, *Eze.41. v.* 25. Kametz in constructione manente. Sic à קִיָּה dicitur קֵי & קִי. Plurale fuit suprà עָבִים, quod possit esse à singulari עוֹב ex forma defectivorum secundâ ab עבב, positum. Rabbini dicunt עבים, quod legi potest עָבִים & עָבִים, quanquam hanc formam magis scriberent עוֹבים. Vide infrà עוב. עָבוֹת vide ibid.

עֳבִי m. *Densitas, Job.* 15. 26. *Plur. Constr.* בַּעֲבִי הָאֲדָמָה In densitatibus terræ, 2 *Par.*4.17.

עֳבִי m. *Crassitudo:* estqué formæ חֳלִי: *Aff.* וְעָבְיוֹ Et crassitudo ejus, 1 *Reg.*7.26. *Jer.*52.21.

מַעֲבֶה m. *Crassities, Densitas:* בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה In crassitie terræ, 1 *Reg.*7.46. In terra densa, veluti argillosa.

עָבַט *Pigneratus est, Pignora cepit, Mutuatus est dato pignore: Infinit.* לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ Ad pignerandum pignus ejus, *Deut.*24.10. *Futur.* תַּעֲבֹט Mutuaberis, dato pignore mutuo accipies, *Deut.*15.6. *Pih.* עִבֵּט *Pervertere*, vel juxta Chaldæum, *Tardare, Morari, Fut.* וְלֹא יְעַבְּטוּן Et non pervertent, *Joel.*2.7. hoc est, יְעַוְּתוּן, ut Ab.Esra notat, & sic quoq; Arabicè significare affirmat. Convenit cum עִבֵּת *Contorquere*, unde & R. Salomon explicat per יְעַקְּלוּ quod idem significat. *Hiph.* הֶעֱבִיט *Mutuavit sub pignore. Præterit* וְהַעֲבַטְתָּ Mutuabis, *Deut.*15.9. *Infin. cum Futuro,* הַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ Mutuando mutuato ei, *Deut.*15.8.

עֲבוֹט masc. *Pignus, Deut.*24.11. *Aff.* עֲבֹטוֹ Pignus ejus, *Deut.*24.10.

עַבְטִיט m. *Densum-lutum, Hab.*2.6. composita vox est עב & טיט. Est autem periphrasis Divitiarum vel Pecuniæ.

עָבַר *Transivit, Transgressus, Prætergressus est, Præteriit.* Construitur absolutè & cum Præpositionibus עַל, מִן, בֵּין, בְּ & aliis. *Præter.* עָבַר בֵּין גְּזָרִים Transiit inter partes illas, *Genes.* 15. 17. &c. *Niph. Futur.* יֵעָבֵר Transire poterit, *Ezech.* 47. 5. *Pih.* עִבֵּר *Iniit, Coivit, Gravidavit:* Idem *Repagulavit*, repagulo vel pessulo proclusit:

Catenæ tortiles, *Exod.* 28. 24. בַּעֲבֹת Densis funibus, *Hos.* 11. 4.

עֲבֻתָּה f. *Densa*, *Implexa* : אֵלָה עֲבֻתָּה Quercus densa, *Ezech.* 6. 13.

עָגַב *Adamavit*, *Amasium*, *Amasiam egit* : Construitur cum עַל & אֶל : *Præter.* אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם Super quos, vel, cum quibus amasiam egit, *Ezech.* 23. 9. Vide & *v.* 5. 12. *Partic. vel Nomen participiale*, עֹגְבִים Amasii, *Jer.* 4. 30.

עֲגָבִים m. p. *Amationes*, *Amatoria*, *Ezech.* 33. 31, 32.

עֲגָבָה f. *Adamatio*, q. d. Amasiatio. *Aff.* עֲגָבָתָהּ Amasiationem suam, *Ezech.* 23. 11.

עוּגָב, עֻגָב m. *Organum*, Instrumentum musicum, quasi Amabile dictum, *Genes.* 4. 21. *Aff.* וְעֻגָבִי Et organum meum, *Job.* 30. 31.

* עגה Hinc deducunt תְּעֻגָּה, quod vide in ענג.

עגל עָגוֹל m. *Rotundum*, 1 *Regum.* 7. 23. *Plural. fœmin.* עֲגֻלּוֹת Rotunda, 1 *Reg.* 7. 31.

עָגִיל m. *Inauris*, propriè Rotunda & circularis, *Num.* 31. *v.* 50. *Plural.* עֲגִילִים *Ezech.* 16. 12.

עֲגָלָה f. *Plaustrum*, à rotundis rotis vel circulari rotarum motu sic dictum, 1 *Sam.* 6. 7. *Aff.* עֶגְלָתוֹ Plaustri sui, *Jes.* 28. 28. *Plural.* עֲגָלוֹת Plaustra, *Gen.* 45. 19. *Const.* עֶגְלוֹ *Num.* 7. 3.

עֵגֶל m. *Vitulus*, plaustralis propriè, unde generaliùs deinceps sumitur, *Lev.* 9. 2. *Plur.* עֲגָלִים Vituli, 2 *Reg.* 17. *v.* 16. *Constr.* עֶגְלֵי 2 *Par.* 13. 8.

עֶגְלָה f. *Vitula*, *Gen.* 15. 9. *Constr.* עֶגְלַת *Deut.* 21. 3. עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה Vitula trima, *Jes.* 15. 5. per enallagen constructi pro absoluto, aut per ellipsin עגלת ילידה שלישיה Vitula partus tertii, qui robustior est, non trium annorum, ut R. Salomon docet. *Aff.* בְּעֶגְלָתִי Cum vitula mea, *Judic.* 14. 18. *Plur. Constr.* לְעֶגְלוֹת Vitulis Bethaven, *Hos.* 10. 5.

vocati,& tandem scisso post Salomonem regno, à tribu Jehuda, *Judæi* appellati fuerunt. Vide Ab. Esram *Ex*. 21. *v*. 2. & Paulum Burgensem *Mat*. 21. *Fœmin*. עִבְרִיָּה *Hebræa*, *Deut*. 15. 12. *Plural*. עִבְרִיּוֹת Hebrææ, *Exo*, 1. 15.

עָבוּר masc. *Proventus*, *Annona*, præteriti scil. anni: *Constr*. מֵעֲבוּר De annona, *Jes*. 5. 11. Vide mox inf.

עֲבָרָה fœm. *Ponto*, *Navis*, propriè Trajectoria, 2 *Samuel*. 19. 18.

עֶבְרָה f. *Excandescentia*, *Furor*, *Indignatio*, Ira gravior, sic dicta, שעברה על מרת הרצון quia Transgreditur mensuram voluntatis, ut loquitur Ab. Esra, *Pro*. 26. 17. *Constr*. עֶבְרַת, *Exech*. 7. 19. *Aff*. עֶבְרָתוֹ Excandescentiæ suæ, *Jer*. 7. 9. *Plural*. עֲבָרוֹת Indignationes, *Job*, 21. 30. *Constr*. עַבְרוֹת, *Job*. 40. 6. בְּעַבְרוֹת vide in עָרַב.

בַּעֲבוּר *Propter*, *Propterea*, *Ut*: בּ servile est, sed absque eo in Bibliis non reperitur, etsi Rabbini illud aliquando omittant. *Additur & ל pleonasticè*, לְבַעֲבוּר *Exo*. 20. 20. *Aff*. בַּעֲבוּרֶךָ Propter te, *Gen*. 3. 17.

מַעֲבָר m, *Transitus*, *Vadum*: *Constr*. מַעֲבַר יַבֹּק Vadum Jabbok, *Gen*. 32. 22. Vide & *Jesa*. 30. 32.

מַעְבָּרָה f. *Idem*, *Jes*. 10. 29 *Plur*. מַעְבָּרוֹת Vada, *Jes*. 16. 2. *Constr*. מַעְבְּרוֹת Vada Jordanis, *Jud*. 3. 28.

עָבַשׁ *Mucidum fieri*: *Præter*. עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת Mucida facta sunt grana, *Joel*. 1. 17.

עָבַת *Pih*: עִבֵּת *Contorsit*, *torquendo Condensavit*: *Exemplum*, וַיְעַבְּתוּהָ Contorquent eam, *Mich*. 7. *vers*. 3.

עֲבוֹת, עָבֹת masc. *Contortum*, *Tortile*, *Contortus funis adeoque densus*, *Levit*. 23. 40. *Construct*. עֲבֹת רְשָׁעִים Densum-funem improborum, *Psal*. 129. 4. וְכַעֲבוֹת Et velut denso fune plaustri, *Jes*. 5. 18. מַעֲשֵׂה עֲבֹת Opere rei tortilis, *Exod*. 28. 14. ubi forma absoluta est. *Plural*. עֲבֹתִים Densi funes, *Judic*. 15. 3. *Aff*. עֲבֹתֵימוֹ Densos funes eorum, *Psalm*. 2. 3. *Et forma fœminina*, עֲבֹתוֹת

Catenæ

וָאֶעְדֵּךְ Et ornavi te, *Ezech.* 16. 11. תַּעְדֶּה Quæ ornat se, *Jes*, 61. 10. unde per Apocopam, וַתַּעַד Et ornavit se, *Hos.* 2. 14. *Chaldaicè*, Transivit, Discessit, Præteriit: *Præter. Fœm.* עֲדָת מִנָּךְ *Transit, Discedit à te*, *Dan.* 4. 28. *Futurum*, יֶעְדֵּה *Præterit*, *Dan.* 7. 14. *Et in* א *tertia fœmin.* לָא תֶעְדֵּא *Non transit, Intercidit*, *Dan.* 6. 8. *Hiph. Partic.* מַעֲדֶה בֶגֶד Ornans se veste, juxta quosdam; vel, Transire faciens, Removens, ut Chaldæus & Aben Esra interpretantur, *Prov.* 25. 20. *Chald.* Transire fecit, Amovit, Transtulit, Abstulit: *Præter.* הֶעְדִּיו מִנֵּהּ *Amoverunt ab eo*, *Daniel.* 5. 20. *Particip.* מְהַעְדֵּה *Transfert*, *Daniel.* 2. *vers.* 21. *Futurum*, יְהַעְדּוֹן *Transfertur*, *Daniel.* 7. 26.

עֲדִי masc. *Ornatus*, *Ornamentum*: Item, *Os oris*: In pausa est cum Sægol: וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי Et ornavi te ornamento, *Ezech.* 16. 11. וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים Et pervenisti in ornatum ornamentorum, *Ezech.* 16. 7. id est, ad summum ornatum: כַּעֲדִי תִּלְבָּשִׁי Tanquam ornamento vestieris, *Jesa.* 49. 18. *Aff.* עֶדְיוֹ Os ejus, *Psal.* 32. 9. Ornamentum suum, *Exod.* 33. 4. עֶדְיֵךְ Os tuum, *Psalm.* 103. 5. *Plur.* עֲדָיִים ut ante.

עִדִּים m. p. *Remotiones*: Res inquinatæ & abominabiles, quæ Removentur & abjiciuntur: וּכְבֶגֶד עִדִּים Et sicut pannus remotionum, *Jesa.* 64. 6. id est, abjectissimus, vulgò *Pannus menstruatus*; is enim abjici solet; Significationem hinc habet juxta Chaldæum & R. Sal. sed formam à defectivis, quasi ab עדד.

עֵדוּת *Ornamentum regium*, 2 *Reg.* 11. 12. Aliam significationem vide in עוד.

עַד *Usque*, *Usque ad*, *Donec*, *Dum*, *Adhuc*, ac notatur eo, tam loci quàm temporis quidam Transitus; עַד־עוֹלָם Usque in seculum, *Psal.* 18. 51. עַד־מְקוֹם Usque ad locum Sechem, *Gen.* 12. 6. עַד־הֱיוֹתִי Usque esse me, *Jon.* 4. *vers.* 2. id est, Adhuc existente me, cùm adhuc essem

מַעְגָּל *m.* *Plaustrorum ambitus*, ad munienda castra, quasi Plaustriburgium dicas; *Cum* ה *locali*, הַמַּעְגָּלָה Ad plaustrorum ambitum, 1 *Sam.* 17. 20. Item *Orbita*, via plaustralis, habens orbitas sive rotarum vestigia; *Const.* מַעְגַּל צַדִּיק Orbitam justi, *Jes.* 26. 7. *Plural. Construct.* בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק In orbitis justitiæ, *Psal.* 23. 3. *Aff.* וּמַעְגָּלֶיךָ Et orbitæ tuæ, *Psalm.* 65. 12. *Fæmin. cum Aff.* מַעְגְּלֹתָיו Orbitas ejus, *Prov.* 5. 21.

עגם *Contristatus, Anxius fuit: Præt.* עָגְמָה נַפְשִׁי Anxia erat anima mea, *Job.* 30. 25.

עגן *Niph.* נֶעֱגַן *Morari, Differre, Detineri. Futurum*, תֵּעָגֵנָה Retardabitis vos ipsas, Morabimini, Differetis, *Ruth.* 1. 13. pro תֵּעָגֵנְנָה. Hinc apud priscos Hebræos עוֹגֵן vel עוגן *Anchora*, sic dicta, quòd navem Remoratur, ad quam significationem probandam adducitur hic locus ex libro Ruth, apud Talmudicos in Bava Bathra, *cap.* 5. in principio. In Targum, וִיעַגְּנוּנוּן לְבֵית עֲגָנָה Et detinebant eos in domo detentionis sive carceris, *Jesa.* 24. 22. וּבְבָתֵּי יְסוּרִין עֲגִינִיּוּן Et in carceribus detinentur illi, *Jesa.* 42. 22. ubi meliùs fortasse legi posset עֲגִינִינּוּן, pro עֲגִינִין אִנּוּן per compositionem tertiæ personæ Pronominis cum Participio, cujus tamen alia exempla hactenus mihi non occurrerunt.

עגר עָגוּר *Hirundo*, juxta R. Sal. *Jes.* 38. 14. *Jer.* 8. 7. Aliis, *Grus, Ardea.*

עדד *Pih.* עוֹדֵד *Statuminavit. Partic.* מְעוֹדֵד עֲנָוִים Statuminans mansuetos, *Psal.* 147. 6. *Fut.* יְעוֹדֵד Statuminabit, *Psal.* 146. 9. *Hithp. Futur.* וַנִּתְעוֹדָד Et erecti consistimus, *Psal.* 20. 9. q.d. statuminati.

עדה *Ornavit*, se vel alium: Et ex significatione Chaldaica, *Transivit. Præterit.* עָדָה עָלָיו Transivit per eam, *Job.* 28. *v.* 8. וְעָדִית עֶדִי Et ornas te ornatu, *Ezech.* 23. 40. *Imper.* עֲדֵה Orna te, *Job.* 40. 10. *Futur.* ואעדך

עֵד *Præda*, vide in עֲדִי.

עדן *Hithp.* הִתְעַדֵּן *Oblectare se*: *Futur.* וַיִּתְעַדְּנוּ Et oblectarunt se, *Neh.* 9. 25.

עֶדְנָה f. *Oblectatio*, *Voluptas*, *Gen.* 18. 12.

עֲדִינָה f. *Voluptuaria*, *Delicata*, *Jes.* 47. 8.

עֲדִינוֹ Aliis est Proprium nomen viri, *Hadino*: Aliis est appellativum, *Voluptas ejus*, *Volupe ipsi*, 2 *Sam.* 23. 8.

עֵדֶן m. *Voluptas*, *Oblectatio*, *Deliciæ*, *Deliciarum locus*. Inde singulariter sumitur pro nomine proprio Regionis amœnissimæ, in qua fuit hortus ille, quem *Paradisum* vocant, *Gen.* 28. 10. *Est & proprium nomen viri*, 2 *Par.* 29. 12. *Quater etiam cum duplici Segol scribitur*, ut *Ezech.* 27. 23. *Plural.* עֲדָנִים Deliciæ, 2 *Sam.* 1. 24. *Aff.* וְנַחַל עֲדָנֶיךָ Et torrente deliciarum tuarum, *Psal.* 36. 9. מֵעֲדָנָי Ex deliciis meis, *Jer.* 51. 34.

מַעֲדַנִּים m. p. *Idem*, *Prov.* 29. 17. לְמַעֲדַנִּים In deliciis, *Thren.* 4. 5. *Constr.* מַעֲדַנֵּי־מֶלֶךְ Delicias regis, *Gen.* 49. 20. *Fœmin.* מַעֲדַנּוֹת כִּימָה Delicias plejadum, *Job.* 38. 31 juxta Ab. Esram & R. Levi Gerson. Prisci Hebræi *Fasciculos*, *Ligamina* exposuerunt: unde נקיט תרי מעדני אסא *Accepit duos fasciculos myrti*, Schabbath *fol.* 33. *col.* 2. ראשי מעדנים שלהן כשרין *Summitates fasciculorum ipsorum rectæ sunt*, Succa *fol.* 13. 2. המתיר ראשי מעדנים *Dissolvens capita nodorum*, Kelim *cap.* 20. Glossæ ubiq; exponunt קשורים *Vincula*, *Nodi*, *Ligamina*. Sic & quidam interpretantur illud, וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת Et ivit ad ipsum Agag cum vinculis, 1 *Sam.* 15. 32. subaudita Præpositione ב: Vide Kimchium.

עדן *Chald.* Tempus: Emph. עִדָּנָא *Dan.* 2. 8. בְּעִדָּנָא *In tempore*, *Dan.* 3. 5. *Plural.* עִדָּנִין *Tempora*, *Dan.* 4. 13. *vel* עִדָּנַיָּא *Dan.* 2. 21. Talmudici dicunt אִידָּנָא, & sæpè has duas gutturales commutant.

עדף *Redundavit*, *Abundavit*, *Superfuit*, *Superfluum fuit*: *Partic.* הָעֹדֵף Quod superfluum est, *Exod.* 26. *vers.* 12.

עַד־תֻּמְּתוּן Adhuc isto loquente, *Job.*1.18. עַד־זֶה מְדַבֵּר Donec moriamini, *Jes.*22.14. *Adjunguntur ipsi & aliæ particulæ :* עַד כִּי־יָבֹא Donec veniat, *Gen.* 49. 10. עַד אִם Idem, *Jes.*30.17. עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר Donec transeamus, *Numer.* 20. 17. עַד־מָה vel עַד־מֶה Usquequo? עַד־מָתַי Idem, עַד אָן Quousque? עַד־כֹּה Hucusque, Eousque : עַד־הֵנָּה Hucusque : Unde contractum, עֲדֶנָּה quod in הֵן positum : עַד עַתָּה Usq; nunc, Usq; adhuc, *Gen.*32.4. עַד מְאֹד Usque valdè, עַד מְהֵרָה Usque citò, Quàm maximè, Quàm celerrimè. *Admittit etiam formam quasi numeri pluralis constructi* עֲדֵי, *cui etiam Affixa Pronomina junguntur;* עָדַי Usque ad me, עֲדֵיכֶם Ad vos, ubi irregulariter est Kametz, quasi ex forma Quiescentium secundâ, cùm tamen Pronomen כֶם semper formæ constructæ, quæ hîc est עֲדֵי, adjuugatur : עָדֶיהָ Ad eam ; עָדֶיךָ Usque ad te. *Cum* ב *compositum* est, *Pro, Propter, Per, Circa,* idem quod כְּנֶגֶד, ut probat R. Salom. *Gen.*7.16. בְּעַד רָעָתָם Propter malum ipsorum, *Jer.* 11.14. בְּעַד הָעָם הַזֶּה Pro populo isto, Ibid. בְּעַד הַחַלּוֹן Per fenestram, *Gen.*26.8. בְּעַד מְעָרוֹת In speluncas, Pro speluncis, *Jes.*32.14. מִבַּעַד Inter, Intra, Circa, *Cant.*4.3. *Aff.* וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ Et occlusit Dominus pro eo, *Gen.*7.17. Et occludes ostium, בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ Pro te & pro filiis tuis, 2 *Reg.* 4. 4. בַּעֲדִי Pro vel circa me, &c. *Chald.* עַד *Usque ad, Esr.*7.22. עַד דִּי *Usquedum, Dan.*2.9. עַד מִנִּי *Donec à me. Esr.*4.21. עַד כָּה *Hucusque, Dan.*7.28.

עַד, עַד *Æternitas, Seculum* : עֲדֵי עַד Usque in seculum, *Jesa.*26.4. שֹׁכֵן עַד Inhabitans æternitatem, *Jesa.*57.15. מִנִּי־עַד A seculo, *Job.*20.4. לָעַד In seculum, *Jesa.*64.9. עוֹלָם וָעֶד In seculum & æternitatem, *Psal.*10.16. *Kimchi in suo Michlol notat, cum Sægol semper & tantùm scribi post* עוֹלָם *vel* לְעוֹלָם. *Semel* וָעֶד *Exod.* 15. *v.* 18. Aben Esra ibi notat, לְעֹלָם וָעֶד esse concisam locutionem, pro לְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם.

Fœmin. עֲבוֹת Nubes densæ, *Psal.* 77. 18. 2 *Sam.* 23. 4. In Bereschit rabba, Peraſcha 13. legitur: *Quinque nominibus vocatur nubes*, עָב, אֵד, עָנָן, נְשִׂיאִים, חָזִיז, *Primum* עָב *sic dicitur* שהוא מעבב את פני הרקיע, *quia obnubilat faciem firmamenti*. Reliqua vide suis locis.

עוּג *Placentas coxit vel paravit*, quasi Placentare dicas: *Futur.* תְּעֻגֶנָּה Placentabis istam, hoc est, Parabis sive coques placentam istam, *Ezech.* 4. 12.

עוּגָה, עֻגָה, עֻגַת *fæm.* *Placenta*, propriè carbonibus cocta, 1 *Reg.* 17. 13. *Hos.* 7. 8. *Constr.* עֻגַת רְצָפִים Placenta carbonum, 1 *Reg.* 19. 16. *Plural.* עֻגוֹת Placentæ, *Gen.* 18. 6.

מָעוֹג m. *Idem*, vel juxta R. Sal. *Panis*, *Cibus*, 1 *Reg.* 17. 2. & sic לַעֲגֵי מָעוֹג Sanniones placentæ vel cibi, *Psal.* 35. 16. id est, Parasiti, qui gulæ causâ aliis adulantur: Juxta alios, Sanniones facetiæ.

עוּד *Pih.* *Dispoliavit*, *Prædatus est*: *Præter.* עִוְּדוּנִי Dispoliaverunt me, *Psal.* 119. 61.

עַד m. *Spolium*, *Præda*, *Genes.* 49. 27. לָעַד Ad prædam, *Soph.* 3. 8. *Constr.* עַד־שָׁלָל Præda spolii, *Jes.* 33. 22. nec sæpiùs hac significatione occurrit. Quidam ab עָדָה deducunt, quasi Remotionem vel Rem amotam dicas.

עוּד *Hiph.* הֵעִיד *Testatus*, *Testificatus*, *Contestatus est*: Sæpiùs construitur cum ב: *Præter.* הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ Contestando contestatus est nos vir ille, *Genes.* 43. 3. הַעֵדֹתָה בָּנוּ Contestatus es nos, *Exod.* 19. 23. *Hoph.* *Præter.* וְהוּעַד בִּבְעָלָיו Testibus adhibitis denunciatum fuit domino ejus, *Exod.* 21. 29.

עֵד m. *Testis*, *Deut.* 17. 6. Et interdum, *Testimonium*, ut *Gen.* 31. 47. *Exo.* 20. 16. *Aff.* עֵדִי Testis meus, *Job.* 16. 19. *Plur.* עֵדִים Testes, *Deut.* 19. 15. *Constr.* *cum* י *in medio*, עֵדֵי שֶׁקֶר Testes falsi, *Psal.* 27. 12. *Aff.* עֵדֶיךָ Testes tuos, *Job.* 10. 17. עֵדַי Testes mei, *Jesa.* 43. 10.

עֵדָה f. *Testis*, fœmininè, *Testimonium*: וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה Et testis hæc statua, *Genes.* 31. 52. לְעֵדָה In testimonium, *Gen.* 21.

v. 12. *Plur.* הָעֹדְפִים Qui redundant, *Num.* 3. 46. *Fœmin.* הָעֹדֶפֶת Quod superfluum erit, *Exo.* 26. 12. *Hiph. Præter.* הֶעְדִּיף Abundavit, *Exod.* 16. 18.

עדר *Ordinavit, Instruxit, Disposuit*, scil. aciem militarem. *Particip. Plural. Constructum*, עֹדְרֵי מַעֲרָכָה Disponentes vel servantes aciem, 1 *Par.* 12. 38. *Infinit.* וְלַעְדֹּר Et ad aciem servandam vel disponendam, 1 *Paral.* 12. 33. *Niph.* נֶעְדַּר *Deesse, Desiderari* : Item *Sarriri, Resarriri, Pastinari* : *Præteritum*, וְלֹא נֶעְדַּר לָהֶם Et non defuit eis, 1 *Sam.* 30. 19. לֹא נֶעְדָּרָה Non defuit, *Jes.* 34. *v.* 16. *Particip. Fœminin.* נֶעְדֶּרֶת Deficiens vel Deesse facta, Sublata, *Jesa.* 59. 15. *Futurum*, יֵעָדֵר Resarrietur, *Jesa.* 5. 6. יֵעָדֵרוּן Sarrientur, *Jesa.* 7. *vers.* 27. *Pih. Futurum*, יְעַדְּרוּ Deesse vel Desiderari sinebant, 1 *Reg.* 4. 27.

עֵדֶר masc. *Grex*, tam minor quàm major animantium, *Gen.* 32. 16. *Aff.* עֶדְרוֹ Gregem suum, *Jesa.* 40. 11. *Plural.* עֲדָרִים Greges, *Jes.* 32. 14. *Constructum*, עֶדְרֵי צֹאן Greges pecorum, *Gen.* 29. 2. *Aff.* וְעֶדְרֵיהֶם Et greges eorum, *Jer.* 6. 3.

מַעְדֵּר m. *Sarculus vel Sarculum* : בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן Cum sarculo sarrientur, *Jes.* 7. 25.

עָדָשׁ masc. *Lens*, *Plural.* וּנְזִיד עֲדָשִׁים Et jusculum è lentibus, *Genes.* 25. *v.* 34. וַעֲדָשִׁים Et lentes, 2 *Sam.* 17. 28.

עוב *Hiph.* הֵעִיב *Obnubilavit.* Affine est Verbo עָבָה Densum esse. *Futur.* יָעִיב Obnubilabit, Densâ nube obteget, *Thren.* 2. 1.

עָב f. *Nubes densa*, 1 *Regum.* 18. 44. כָּעָב Ut densa nubes, *Jesa.* 44. 22. *Plural.* עָבִים masc. Nubes, *Job.* 22. 14. בֶּעָבִים In ipsas nubes, *Jer.* 4. 29. id est, loca præalta nubium, hyperbolicè juxta Kimchium : aut, In densitates, hoc est, densas sylvas, juxta R. Salomonem, quasi ab עָבָה. *Const.* עָבֵי שְׁחָקִים Nubes cælorum, *Psal.* 18. 12. *Fœmin.*

עָוָה f. *Perversitas, Perversa, Ezech.* 21.27.

עִוְעִים m. p. *Perversitates, Jesa.* 19.14. ex geminata primâ radicali: Chaldæus, רוּחַ דְטָעֵי Spiritum erroris. R. Salomon inquit, שם חולי של טירוף הדעת esse nomen morbi abreptæ mentis. Aben Esra scribit, esse Vocem irregularem ab עָוָה.

עֲוָיָה f. *Chald.* Iniquitas: *unde plur.* וַעֲוָיָתָךְ *Et iniquitates tuas, Dan.* 4.24.

עָוֹן m. *Perversitas, Iniquitas*: *Constr.* עֲוֹן 1 *Paral.* 21.8. atque sic quater cum duplici ו scribitur, aliâs semper cum unico: *Aff.* עֲוֹנוֹ Iniquitatem suam, *Psal.* 36.2. *Aff.* בַּעֲוֹנֶךָ Propter iniquitatem tuam, *Hos.* 14. 2. *Plural.* עֲוֹנִים: *Cum Aff.* עֲוֹנֶיךָ Iniquitatum tuarum, *Eze.* 28.18. *Et cum defectu* ו, עֲוֹנֵנוּ Iniquitates nostræ, *Jerem.* 14. 7. מֵעֲוֹנֹתֵינוּ Ab iniquitatibus nostris, *Dan.* 9.18. *Et fœmininum,* עֲוֹנֹת Iniquitates, *Lev.* 16. 21. *Aff.* עֲוֹנֹתָיו Iniquitates ejus, *Prov.* 5.22. עֲוֹנֹתַי Iniquitates meæ, *Psal.* 38.5. Hinc juxta quosdam, לִשְׁתֵּי עֹנֹתָם Propter duas iniquitates ipsorum, *Hos*: 10. 10. nam juxta Masorethas legendum עוונותם, quod LXX. acceperunt עֲוֹנוֹתָם Iniquitates ipsorum. Vide amplius in עין.

עוז *Hiph.* הֵעִיז *Coire, Congregari, Congregare se*: Et activè *Congregare*: *Præt.* הֵעִיזוּ Congregant se, *Jes.* 10. *v.* 13. scil ad fugam, ut R. Salomon explet. *Imperat.* הָעֵז אֶת מִקְנְךָ Congrega pecus tuum, *Exod.* 9.19. הָעִיזוּ Congregate vos, *Jerem.* 4. *vers.* 6. Et defectivè, הָעִזוּ, *Jer.* 6. 1.

עוּל m. *Infantulus, Lactens, Fœtus, Jes.* 65.20. *Aff.* עוּלָהּ Fœtus, vel Infantuli sui, *Jes.* 49.15.

עָלוֹת f. p. *Lactantes, Fœtæ,* quæ parvulos vel fœtum lactant, *Gen.* 33.13.

עוּל, עוֹלֵל, Vide in עָלַל.

עוּל *Pih. Iniquè egit*: *Part.* מְעַוֵּל Iniquè agens, *Psal.* 71: *v.* 4. *Futur.* יְעַוֵּל Iniquè aget, *Jes.* 26.10.

*Gen.*21.30. vide יָעַד : *Plur.* עֵדוֹת Testimonia, *Deut.*4.45. *Aff.* עֵדֹתָיו Testimonia ejus, *Psal.*119.2. *Et cum Affixo singulari*, וְעֵדֹתִי Et testimonia meum, id est, Testimonia mea singula, eorum unumquodque, *Psal.*132.12.

עֵדוּת f. *Idem*, *Psal.*19.8. בְּאֹהֶל הָעֵדֻת In tabernaculo testimonii, *Num.*17.7. אֶת הַנֵּזֶר וְאֶת הָעֵדוּת Coronam & testimoniũ, 2 *Regum.*11,12. i.e. librum legis, juxta *Deut.*17. *v.*18. Kimchi & R.Levi. *Plural. cum* ו *mobili & Aff.* עֵדְוֹתָיו Testimonia ejus, 2 *Reg.*17.15. עֵדְוֹתֶיךָ Testimoniorum tuorum, *Ps.*119.14 vide Masoram ad ista loca.

תְּעוּדָה f. *Testimonium*, *Jesa.*8.16.

עוֹד *Adhuc, Amplius, Deinceps* : בְּעוֹד In adhuc, Intra, Quum adhuc, Dum adhuc, Tantisperdum : *Bis absque* ו *scribitur*, בְּעֹד Tantisper dum, *Psal.* 39. 2. בְּעֹד Dum adhuc, *Jer.* 15. 9. כָּל־עוֹד Quamdiu, *Job.* 27. 3. עוֹדֶנּוּ Adhuc ille, *Gen.*18.22. עוֹדְךָ Adhuc tu, מֵעוֹדְךָ Ex quo tu : בְּעוֹדִי Quum adhuc ego, scil. supersum, Quamdiu superstes futurus sum : מֵעוֹדִי Ex quo die vel tempore sum, Quamdiu superstes sum vel fui : מֵעוֹדֶנִּי חַי Tantisper dum ego vixero, 1 *Sam.*20.14. vel בְּעוֹדֶנִּי חַי, *Deut.*31.27. הַעוֹדָם חַיִּים An adhuc ipsi vivi sunt, *Ex.*4.18. עוֹדֵינָה Adhuc nobis, scil. superstitibus, *Thr.*4.17. pro נוּ, *Chald.* עוֹד *Adhuc*, *Dan*4.28.

עָוָה *Iniquè, Perversè egit* : *Prat.* וְעָוִינוּ Et perversè egimus, *Dan*9.5. עָוְתָה Perversè egit, *Esther.* 1. 16. *Niph.* נַעֲוָה *Perverti, Distorqueri, Contorqueri*, *Præt.* נַעֲוֵיתִי Contorqueor, *Jes.*21.8. *Part. Const.* נַעֲוֵה־לֵב Perversus animo, *Prov.*12 8. *Fæmin. Constr.* בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת Fili perversæ rebellione, 1 *Sam.* 20. 30. *Pih. Præteri.* וְעִוָּה Et pervertit, *Jesa.* 24. 1. *Pyh. Particip.* מְעֻוָּת Perversum, *Eccl.*1.15. Ex *Hiph. Præter.* הֶעֱוָה Iniquè egit, 2 *Sam.*19. *v.*19. הֶעֱוֵיתִי Iniquè feci, 2 *Sam.*24.17. הֶעֱווּ Pervertenrunt, *Jer.*3.21. הֶעֱוִינוּ Iniquè fecimus, *Psal.*106.6. *Infinit.* הַעֲוֵה Perversè agendo, *Jer.* 9. 5. בְּהַעֲוֹתוֹ Quum perversè egerit, 2 *Sam.*7.17.

מְעוֹנָן, עוֹנָה Vide infrà in עין.

מָעוֹן m. *Habitatio, Habitaculum*, 1 *Sam.* 2. 29. *Construct.* מְעוֹן *Psal.* 26. 8. *Aff.* מְעוֹנוֹ Habitaculum ejus, 2 *Par.* 36. *v.* 15. מְעוֹנֶךָ Habitaculum tuum, *Soph.* 3. 7. *Plural. cum Schurek*, וְאֵת הַמְּעוּנִים Et habitacula, 1 *Paral.* 4. 41. scribitur cum י, & legitur מְעוֹנִים. *Fœm.* מְעוֹנָה Idem, *Deut.* 33. 27. *Aff.* וּמְעוֹנָתוֹ Et habitaculum ejus, *Psal.* 76. *v.* 3. *Plural.* בִּמְעוֹנוֹת In habitaculis, *Job.* 39. 2. *Affix.* וּמְעֹנֹתָיו Et habitacula sua, *Nah.* 2. 12.

*עוּעַ, עִוְעִים. Vide suprà in עוה.

עוּף *Volavit, Volitavit, Advolavit, Avolavit, Evolavit, Involavit, Convolavit: Præterit.* וְעָפוּ Et involent, *Jes.* 11. 14. *Partic. fœmin.* עָפָה Volans, *Zachar.* 5. 1. *Plural.* עָפוֹת *Jes.* 31. 5. *Infin.* לָעוּף Ad volandum, *Prov.* 26. 2. *Futur.* אָעוּפָה Evolarem, *Psal.* 55. 7. תָּעֻפָה Evolabis, juxta quosdam, scilicet, ex tenebris calamitatum, vel, Splendebis, R. Levi: Vel, si obscurus fueris, Aben Esra, *Job.* 11. 17. estqué cum ה paragogico præter morem: כְּנֶשֶׁר יָעִיף Sicut aquila avolat, *Prov.* 23. 5. quod legendum יָעוּף, ut Masorethæ notant. *Pih. Partic.* שָׂרָף מְעוֹפֵף Prester volans, *Jesa.* 14. 29. *Infinit.* בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי Quum faciam ut volet gladius meus, *Ezech.* 32. 10. id est, Cùm vibravero, agitavero, vel motavero gladium meum. *Futur.* יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ Volet super terram, *Gen.* 1. 20. *Hiph.* הֲתָעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ An facies ut involent oculi tui in eo, *Prov.* 23. 5. scribitur cum י, sed juxta Masorethas legendum תָּעִיף. *Hoph. Partic.* מֻעָף בִּיעָף Volare jussus cum lassitudine, *Dan.* 9. *v.* 21, id est, Coactus volare tantâ contentione, ut lassus fuerit: nam י in בִּיעָף est radicale à יָעַף, formæ בִּיקָר quod est à יָקַר, scribit Aben Esra: Alii, Volare factus volatu, quasi יְעָף fit ex hac Radice, & י servile, ut in יְקוּם, quod est à קוּם. *Hithp.* יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם Avolabit gloria eorum, *Hos.* 9. 11.

עֲוִיל masc. *Iniquus*, *Job.* 16. 11. *Plural.* עֲוִילִים, Iniqui, *Job.* 19. 18. juxta R. Levi: vel *Parvuli* quasi sit à præcedenti themate, juxta Chaldæum & Aben Esram: & sic *Aff.* עֲוִילֵיהֶם, Parvulos suos, *Job.* 21. 11. Ad hoc legitur in Bereschit rabba, sect. 36. notatum: בערבית צווחין לינוקא עוילה In Arabia vocant parvulam sive puellam עוילה. Est ergo Arabicum, ut alia in Jobo.

עַוָּל m. *Iniquus*, *Job.* 18. 21. לְעַוָּל Iniquo, *Job.* 31. 3.

עָוֶל m. *Iniquitas*, *Levit.* 19. 15. *Construct.* בְּעֶוֶל רְכֻלָּתְךָ Propter iniquitatem vel improbitatem mercaturæ tuæ, *Ezech.* 28. 18. *Aff.* בְּעַוְלוֹ Propter iniquitatem suam, *Ezech.* 18. 26.

עַוְלָה f. *Idem*, 2 *Sam.* 3. 34. *Et* ו *ac* ל *transpositis*, עַלְוָה, *Hos.* 10. 9. *Cum duplici signo fœmin.* עַוְלָתָה *Hos.* 10. 13. בְּעַוְלָתָה In iniquitatem, *Psal.* 125. 3.

עוֹלָה f. *Idem*: unde, עֹלָתָה Nequitia, *Job.* 5. 16. *Plural.* עוֹלֹת Iniquitates, *Psal.* 64. 7. & 58. 3. Aliter vide in עלה.

עון עוֹנָה f. *Tempus*: juxta Hebræos communiter, sed determinatum & statutum certæ rei: *Aff.* עֹנָתָהּ Tempus ejus, *Exod.* 21. 10. ut scilicet suo tempore debitum conjugale ipsi præstet ad suscipiendum ex ea prolem, qui finis & conjugii. Tria enim in ista lege marito imponuntur, quæ uxori debet præstare, nempe שְׁאֵרָהּ Alimentum ejus, כְּסוּתָהּ Vestitum ejus, וְעֹנָתָהּ id est, תַּשְׁמִישׁ Officium debiti conjugalis, quod verecundè à Tempore statuto appellat, quia non quovis tempore convenit, propter immundiciem ejus statam, de qua & lex posita est. Aben Esra monet, quosdam interpretari דִּירָתָהּ *Habitationem ejus*, sed priorem sensum genuinum esse. *Plurale hujus quidam faciunt*, לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם In duabus habitationibus ipsorum, *Hos.* 10. 10. Legendum enim illud est juxta Masorethas עֲוֹנֹתָם. Id quidam accipiunt, quasi idem sit cum sequenti מָעוֹן & מְעוֹנָה. Vide amplius in עוֹן.

Excitaverant palatia ſua, i. e. Reſtauraverant, Exſtruxerant, *Jeſ.* 23. 13. Hinc etiam juxta Ab. Eſram anomalum illud ex geminata primâ radicali, יְעֹעֵרוּ Excitabunt, pro יְעֹרְרוּ : *Jeſ.* 15. 5. R. Salom. *Vociferabuntur*, ex Chaldaica lingua, juxta illud, יְעוֹעֲרוּן בְּקָלְהוֹן *Vociferantur voce ſuâ*, quod citat ex Targum, *Jeſa.* 16. 10. At illic non reperitur. Poſſit eſſe pro יְרוֹעֲעוּ juxta illud, לֹא יְרוֹעָע Non habebitur vociferatio, *Jeſ.* 16. 10. Aliud geminatum עַרְעָר vide in עָרָה. *Hiphil*, הֵעִיר *Excitavit*, *Suſcitavit* : Et interdum intranſitivè, *Evigilavit* : *Imperat.* הָעִירָה Evigila, *Pſalm.* 35. *v.* 23. *Hithp. Præter.* וְהִתְעֹרַרְתִּי Et excitavi me, *Job.* 31. 29. *Partic.* מִתְעוֹרֵר Excitans ſe, *Jeſ.* 64. 7. *Imperat.* הִתְעוֹרְרִי Expergiſcere, *Jeſa.* 51. 17.

עֵר m. *Vigilans*, *Vigil*, id eſt, Acris & excitatus ad aliquid peragendum, *Mal.* 2. 12.

עִיר maſc. *Chald.* Vigil, *Dan.* 4. 10. *Plural.* בִּגְזֵרַת עִירִין *Decreto vigilum*, *v.* 14.

עִיר *Civitas*, vide infrà ſuo loco.

עוּר m. *Chald.* Gluma, וַהֲווֹ כְּעוּר *Fueruntquè ut ſtupa*, *Dan.* 2. 35. Fortè, inquit Kimchi, eſt quaſi נְעוּר Excuſſum ut Hebraicè נְעֹרֶת Stupa, à נָעַר Excuſſit.

עוּר, מָעוֹר Vide in ערה.

עָר m: *Inimicus*, *Adverſarius*, quaſi, In malum alterius Vigilans: *Aff.* עָרֶךָ Inimicus tuus, 1 *Sam.* 28. 16. *Plural.* עָרֶיךָ Adverſarios tuos, *Mic.* 5. 14. Sic *Pſ.* 139. 20. *Chald.* לְעָרָיךְ *Inimicis tuis*, *Dan.* 4. 16. Poſſit planè eſſe Chaldaicum pro Hebræo צָר, per commutationem uſitatam צ in ע. Maſora octo in hoc ſenſu adducit, *Mich.* 5.

עִוֵּר m. *Cæcus*, *Exod* 4. 11. *Plural.* עִוְרִים *Jeſ.* 29. 18. *Fœmin.* עִוֶּרֶת Cæca : *Plural.* עִוְרוֹת *Jeſ.* 42. 7.

עִוָּרוֹן m. *Cæcitas*, *Deut.* 28. 28.

עוּשׁ *Coire*, *Convenire*, *Congregari* : *Imper.* עוּשׁוּ Coite, Congregate vos, *Joel.* 3. 11.

עוף m. *Avis, Volucris, Volatile*; collectivum est, & transfertur ad omnia volatilia *Chald.* גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף *Alæ quatuor volucris, Dan.* 7. 6. וְעוֹף־שְׁמַיָּא *Et volucres cæli, Dan.* 2. 38.

עֵיפָה f. *Obscuritas, Amos.* 4. 13. *Cum duplici signo fœmin.* עֵפָתָה Obscuritas maxima, *Job.*10.22.

עַפְעַפַּיִם m.d. *Palpebræ*, à Vibratione & motu, qui Volatui comparatur, sic dicta, ut suprà in Pihel de gladio usurpatur Verbum : *Constr.* בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר In palpebras auroræ, *Job.*3.9. id est, Radios, Lumina : *Aff.* עַפְעַפָּיו Palpebræ ejus probant filios hominum, *Psal.*11.4.

מָעוּף m. Obscuratus : *Const.* מְעוּף צוּקָה Obscuratus angustiâ, *Jes.* 8. 22.

עוץ *Consuluit, Consilium iniit : Imper.* עֻצוּ וְדַבֵּרוּ Consilium inite, & colloquimini, *Jud.* 19. 30.

עוק *Hiph.* הֵעִיק *Premere, Arctare : Particip.* מֵעִיק Premo vel Pressurus sum, כַּאֲשֶׁר תָּעִיק Quemadmodum premit plaustrum, *Amos.*2.13.

עָקָה f. *Pressura : Construct.* מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע Propter pressuram vel angorem improbi, *Psal.*55.4.

מוּעָקָה f. *Pressura, Constrictio, Psal.*66.11.

עור *Evigilare, Expergisci : Imperat.* עוּרָה כְבוֹדִי Evigila gloria mea, *Psal.*57.9. *Fœmininum*, עוּרִי *Jud.*5.12. *Semel activum*, כִּי יְעִירֶנּוּ Ut evigilare faciat, Excitet eum, *Job.*41.1. quod scribitur ex Hiphil, legitur יְעוּרֶנּוּ ex Kal, pro יָעוּר עִמּוֹ vel יִתְעוֹרֵר עִמּוֹ. *Niph. Præt.* נֵעוֹר Excitatus fuit, *Zach.*2.13. cum Tzere sub נ præter morem. *Futur.* יֵעוֹר Excitabitur, *Jer.*6.22. עֶרְיָה תֵעוֹר Nudatione excitabitur, *Habac.* 3. 9. vel potius, Nudando nudabitur, ut Hebræi exponūt, & significatio fit ab עָרָה. *Pih.* עִוֵּר *Excæcavit, Jerem.* 52. 11. *Futur.* יְעַוֵּר Excæcat, *Exod.*23.9. Et aliâ formâ, *Evigilare fecit, Suscitavit, Excitavit : Præter.* עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ Suscitavit lanceam suam, id est, Vibravit, 2 *Sam.* 21. 18. עוֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ Excitave-

עָזַז *Roboravit, Corroboravit, Roboravit se, Roboratus, Corroboratus fuit : Infinit.* בַּעֲזוֹז Quum roboraret, *Prov.* 8. 28. *Hiph.* הֵעֵז *Obfirmavit, Induravit :* הֵעֵזָה פָּנֶיהָ Obfirmavit faciem ſuam, *Prov.* 7. 13.

עַז m. *Robuſtus, Obfirmatus, Valens, Fortis, Vehemens, Durus, Sævus, Acris :* Et ſubſtantivè, juxta quoſdam, *Robur, Gen.* 49. 3. *Plur.* וּבְמַיִם עַזִּים Et in aquis validis, *Jeſ.* 43. 16. *Conſtr.* עַזֵּי נֶפֶשׁ Robuſti animo, *Jeſa.* 56. 11. *Fœm.* חֵמָה עַזָּה Iram vehementem, *Prov.* 21. 14. *Plur.* עַזּוֹת Dura, *Prov.* 18. 23. ſcil. אֲמָרוֹת Verba.

עֹז m. *Robur, Fortitudo, Prov.* 18. 19. *Aff.* עֻזּוֹ Robur ejus, *Pſal.* 59. 10. בְּעָזְּךָ In robore tuo, *Pſal.* 21. 2. עֻזֵּנוּ Robur noſtrum, *Pſal.* 81. 2.

עִזּוּז m. *Robuſtus, Pſal.* 24. 8.

עֱזוּז m. *Robur, Jeſ.* 42. 25.

עָזְנִיָּה f. *Haliæetus*, aquilæ marinæ ſpecies, à Firmitate viſus ſic dicta, quâ adverſus ſolis radios intueri poteſt, ut ſcribit Plin. *lib.* 20. *cap.* 3. [Extat *Lev.* 11. 13.]

מָעוֹז m. *Robur, Pſa.* 27. 1. Item, *Arx, Munitio, Jud.* 6. 26. *Aff.* מָעֻזּוֹ Roboris ejus, *Jeſa.* 17. 9. Et cum *He pro Vau,* עַד־מָעֻזֹּה Uſq; ad munitionem ejus, *Dan.* 11. 10. מָעוּזָּם Robur eorum, *Pſal.* 37. 39. *Plural.* מָעֻזִּים Robora, hoc eſt, Summum robur, *Dan.* 11. 38, 39.

מָעֻזְנַיִם m. p. *Munitiones : Aff.* מָעֻזְנֶיהָ Munitiones ejus, *Jeſa.* 23. 11.

עָזַק *Pyh. Circumdedit, Circummunivit, Circumſepſit : Fut.* וַיְעַזְּקֵהוּ Et circumſepſit eam, *Jeſ.* 5. 2.

עִזְקָא, Emph, עִזְקְתָא f. *Chald.* Annulus ſignatorius, *à Muniendo vel Cingendo dictus : Conſtructum,* וּבְעִזְקַת רַבְרְבָנוֹהִי *Et annulo procerum ſuorum, Dan.* 6. 17. *Affix.* וּבְעִזְקְתֵהּ *Et annulo ſuo, ibid.*

עָזַר *Juvit, Adjuvit, Auxiliatus eſt Auxilio, Adjumento fuit, Opem tulit, Opitulatus eſt :* Conſtruitur cum Accuſativo, quandoq; cum Dativo : *Præter.* מִי עָזַרְתְּ

 Quàm

עָשׁ masc. *Arcturus: Plaustrum* septem stellarum Congregatarum, quæ nunquam separantur, juxta Aben Esram, *Job.*9.9. Aliam significationem vide in עָשֵׁשׁ.

עַיִשׁ m. *Idem*, *Job.* 38. 32. Talmudici זְנַב טָלֶה *Caudam arietis* definiunt, Cod. Berachoth *cap.*9. *fol.*58.

עות *Pih.* עִוֵּת *Pervertit, Subvertit: Præteritum,* אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ Quod perverterit ipse, *Ecclef.* 7. *v.* 14. עִוְּתָנִי Subvertit me, *Job.* 19. 6. *Puh. Partic.* מְעֻוָּת Perversum, *Ecclef.* 1. 15. *Hithp. Præter.* וְהִתְעַוְּתוּ Et pervertunt sese, *Ecclef.* 12. 3.

עַוָּתָה f. *Perversitas*: *Aff.* עַוָּתָתִי Perversitatem meam, *Thren.* 3. 59.

עֵז f. *Capra. Num.*15.27.*Plural.* עִזִּים Capræ, *Gen.*27.9. *Aff.* וְעִזֶּיךָ Et capræ tuæ, *Gen.*31.38. *Chald.* עִזִּין *Capræ*, *Esr.* 6. 17.

עֲזָאזֵל *Hasasel*, nomen hirci in desertum emissi cum peccatis populi, quasi Hircus abiens aut oberrans dictus, ab עֵז & אָזַל Abiit, *Lev.* 16.8. vel secundum Hebræos, Nomen loci, ab hirco isto sic dicti.

עזב *Reliquit, Dereliquit, Deseruit. Infinitivus cum Futuro,* וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ Et cessaveris à relinquere ipsi; relinquendo (non) relinques cum eo, *Ex.*23.5. Sensus: Et cessaveris à ferendo ipsi opem, vel non deponendo onus ab ipso: omninò opē feres, onus solves & asinum eriges. Sic in Versionibus Germanicis reddunt Judæi, & confirmatur ex *Deut.*22.4. *Fut.* וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַםִ Et reliquerunt Jerusalem, *Neh.*3.8. Quidam, Ædificarunt, restaurarunt: Ab. Esra, Pavimentarunt, viam straverunt; unde מַעֲזִיבָה Pavimentum, apud Talmudicos. *Niph.* נֶעֱזַב Relinqui, *Neh.*13.11. *Puh.* עֻזַּב *Idem Jes.* 32. 14. *Fœm.* עֻזְּבָה Relicta esset, *Jer.* 49. 25. Quidam, Ædificaretur, muniretur.

עִזְבוֹנִים m. p. *Nundinæ*: *Aff.* עִזְבוֹנַיִךְ (In) nundinis tuis, *Ezech.* 27. 12. 27.

עוט, *Pyh. Particip.* מְעֻטָּה לְטָבַח Opertus, vel juxta Kimchium, Acutus ad mactationem. *Ezech.* 21. 15. vide עָט paulò antè. *Hiph. Pret.* הֶעֱטִיתָ עָלָיו Operuisti eum, *Psal.* 89. 46.

מַעֲטֶה. m. *Pallium, Amictus*: מַעֲטֵה תְהִלָּה Pallium vel amictus laudis, *Jesa.* 61. 3.

עֲטַלֵּף m. *Vespertilio, Lev.* 11. 19. *Plur.* וְלָעֲטַלֵּפִים Et Vespertilionibus, *Jesa.* 2. 20.

עטן עֲטִין. m. *Mulctrale*: *Plural. cum Aff.* עֲטִינָיו Mulctralia ejus, *Job.* 21. 24.

עטף *Operuit*; *Obtectus, Obrutus fuit*; Et cum ad animum refertur, est *Deficere, Deliquium pati*: *Partic. Preterit. Plur.* הָעֲטֻפִים Qui obruuntur, *Thr.* 2. 19. Et ex alia significatione, *Serotina, Serotinæ pecudes, vel oves*, sic dictæ, quòd debiliores sint, & infirmitate quasi Obrutæ, ut Aben Esra monet, *Genes.* 30. 42. *Infinit.* בַּעֲטוֹף לִבִּי Quum obruitur cor meum, *Psalm.* 61. 3. *Futur.* יַעֲטוֹף Obruetur, *Jesa.* 57. 16. Item, Operiet, *Job.* 23. 9. יַעַטְפוּ בָר Obteguntur frumento, *Psal.* 65. 14. *Niph. Infinit.* בֵּעָטֵף Cùm obrueretur, pro בְּהֵעָטֵף *Thren.* 2. 11. quædam exemplaria habent Sægol sub Beth, cui simile vide in הרג *Hiph. Infin.* וּבְהַעֲטִיף Et in serotinando, id est, Quum serò coirent, tempore scilicet secundæ admissuræ, *Genes.* 30. 42. *Hithp. Infinit.* בְּהִתְעַטֵּף עָלַי Quum obrueretur in me, *Jon.* 2. *vers.* 8. בְּהִתְעַטְּפָם Quum obruuntur, Deficiunt ipsi, *Thren.* 2. *v.* 12. *Futurum*, תִּתְעַטֵּף Obruitur, Deficit, *Psal.* 107. 5.

מַעֲטָפוֹת f. p. *Amicula*, quasi Operimenta dicta, *Jesa.* 3. *v.* 22. Targum שׁוֹשִׁיפַיָּא *Palliola muliebria, Pallia*: R. Sal. *Tapeta.*

עטר *Circumcinxit, Circumclusit, Circumtexit*: *Particip.* עֹטְרִים אֶל־דָּוִד Circumcludentes Davidem, 1 *Sam.* 23, 26. *Fut.* תַּעְטְרֶנּוּ Circumtegis eum, *Psal.* 5. *vers.* 3.

Quàm adjuvisti, *Job.*20.2. *Infin.* לַעְזֹר לוֹ Ut auxiliarentur sibi, 2 *Par.* 28. 16. *Niph. Præter.* נֶעֱזַרְתִּי Adjuvor, *Psal.*28.7. *Infinit.* לְהֵעָזֵר Adjuvari, 2 *Par.*26.15. *Futur.* וַיֵּעָזְרוּ Et adjuti sunt, 1 *Par.* 5. 20. *Hiph. Partic. anomalum,* מַעְזְרִים Auxiliantes, 2 *Paral.* 28. 23. Simile vide in הָלַם.

עֵזֶר m. *Auxilium, Genes.* 2. 18. *Aff.* עֶזְרֹה Auxilium ejus, *Ezech.*12.14. cum ה loco Vau: עֶזְרִי Auxilium meum, *Psal.*70.6.

עֶזְרָה f. *Idem, Psal.*46.2. *Et in* ת *loco He,* עֶזְרָת, *Psal.*60. *v.* 13. cui simile זִמְרָת in זָמַר: *Constr.* עֶזְרַת *Jesa.* 31. 2. *Cum duplici signo fœmineo,* עֶזְרָתָה Summum vel plenum auxilium, *Psalm,* 44. 27. *Aff.* עֶזְרָתִי Auxilium meum, *Psal.* 27. 9. עֶזְרָתֵנוּ Auxilium nostrum, *Thren.*4.17.

עֲזָרָה f. *Atrium,* 2 *Paral.* 4. 9. dictum quasi Auxiliatorium vel Auxilii locus: quia ibi conveniebat pupulus, orandi causâ in templo, & qui corde Integro oravit, is sensit auxilium, notat author Aruch, & R.D. in Rad. Item, *Diazoma,* vel *Projectura, Prominentia, Structura, Ezech.*43.14.

עֵט m. *Stylus, Calamus:* עֵט סוֹפֵר מָהִיר Stylus scribæ velocis sive prompti, *Psal.* 45. 2. בְּעֵט־בַּרְזֶל Stylo ferreo, *Job.*19.24. Hinc quidam deducunt Partic. præter. *Pyh.* מְעֻטָּה *Acuminatus, Exacutus,* ut stylus acui solet ad exarandum, *Ezech.*21.15.

עָטָה *Obvelavit, Operuit, Amicivit; Operuit vel Amicivit se, Amictus, Opertus fuit: Præter.* וְעָטָה Et amiciet, *Jer.* 43. 12. *Partic.* עֹטֶה מְעִיל Amictus pallio, 1 *Samuel.* 28. 14. וְעֹטְךָ Amiciens te, *Jesa.* 22. 17. *Fœm.* כְּעֹטְיָה Quasi operta sive vellata, *Cantic.* 1. 7. lugens scil. & flens propter gregem meum, juxta R.Salomon. Alii, Quasi *divertens:* & sic *Futur.* וַיַּעַט Et divertit, 1 *Samuel.* 14. *vers.* 32. de quo vide etiam in עִיט: וַיַּעַט Et amicivit se, *Jesa.* 59. 17. וַתַּעַט vide in עִיט.

עֹים m. *Robur, Fortitudo:* בַּעְיָם רוּחוֹ Fortitudine, Vehementiâ spiritus sui, *Jesa.* 11. 15. R. Sal. בְּחוֹזֶק: Ab. Esra בְּכֹחַ interpretantur.

עַיִן c. sed f. sæpius, *Oculus:* Metaphoricè *Fons, Superficies, Color:* quasi Aspectum aut rei Speciem externam dicas: רַע עָיִן Malignus oculo, *Prov.* 23. 7. id est, sordidus, parcus, illiberalis: טוֹב עַיִן Benignus oculo, *Prov.* 22. 9. id est, Beneficus: אֶל־הָעָיִן Ad fontem, *Gen.* 24. 42. *Constr.* עֵין הַמַּיִם Fontem aquarum, *Gen.* 16. 9. כְּעֵין Sicut color, *Num.* 11. 7. וְעֵין נֹאֵף Et oculus adulteri, *Job.* 24. 15. אֶת עֵין הָאָרֶץ Superficiem terræ *Ex.* 10. 15. *Affix.* אֶת־עֵינוֹ Colorem suum, *Lev.* 13. 55. בְּעֵינִי In oculum meum, 2 *Sam.* 16. 12. i.e. דִּמְעַת עֵינִי Lachrymas oculorũ meorum, ut Chaldæus habet, vel, In id quod vident & intuentur nunc oculi mei, juxta R. Levi: vel, Statũ meũ ac rerum mearum conditionem, ut Kimchi explicat. Scribitur autem in medio cum ו, quasi בְּעוֹנִי pro בְּעָנְיִי Afflictionem meam, atq; sic quidam interpretes vocem scriptam, alii vocem lectam explicant: *Duale,* כְּסוּת עֵינַיִם Operimentum oculorum, *Gen.* 20. 16. בְּעֵינַיִם In duobus oculis istis, *Gen.* 38. 21. i.e. In bivio isto: *Const.* עֵינֵי יְהוָה Oculi Domini, *Ps.* 34. 16. *Et semel,* עֵינֵי *Jes.* 3. 8. *Aff.* יִרְאוּ עֵינָיו Videbunt oculi ejus *Job.* 21. 20. pro עֵינָיו, & octies sic cum defectu alterius י reperiri, Masorethæ notant, 1 *Sam.* 3. 2. וְעֵינָיו Et oculi ejus, *Job.* 24. 23. *Fœm.* עֵינוֹת Fontes, *Deut.* 8. 7. *Constr.* עֵינֹת מַיִם Fontes aquarum, *Exo.* 15. 27. *Hinc juxta quosdam,* לִשְׁתֵּי עֵינֹתָם Ad duos oculos ipsorum, *Hos.* 10. 10. i.e. Amasios, vitulos scilicet duos, quos in Dan & Bethel colebant, & ipsos tanquam amasios in oculis ferebant. Literæ referunt עֵינוֹת, quod עֵינַיִם Oculos interpretantur: Lectio, quam Masorethæ indicant, habet עוֹנוֹת. Atqui עֵינוֹת sive עֵינוֹת nunquam *Oculos* significat, sed semper *Fontes.* Vide ampliùs in עָוֹן: *Chald.*

v.13. vel, Facis ut circumtegat eum, quasi pro תַּעְטִירֶנּוּ ex Hiphil, ut Kimchi vult. *Pih. Præteritum*, עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ Coronas annum bonitatis tuæ, *Psal.*65.12. significatione ex Nomine, quod Coronam significat, deducta: שֶׁעִטְּרָה לּוֹ Quâ Coronavit eum, *Cant.* 3.11. *Part.* הַמְעַטְּרֵכִי Qui coronat vel circumteget te, *Psal.* 103.4. *Fut.* תְּעַטְּרֵהוּ Coronasti eum, *Psal.* 8.6. *Hiph. Particip.* הַמַּעֲטִירָה Coronans vel Coronaria, *Jesa.*23.8.

עֲטָרָה f. *Corona*, *Ezech.* 21.26. *Constr.* עֲטֶרֶת מַלְכָּם Coronam regis ipsorum, 2 *Sam.* 12.30. *Plur.* עֲטָרוֹת Coronæ, *Zach.*6.11.

עטש עֲטִישָׁה f. *Sternutatio*: *Plur. cum Aff.* עֲטִישֹׁתָיו Sternutationibus suis, *Job.*41.9. Verbum עָטַשׁ *Sternutare*, Rabbinis usitatissimum. עִטּוּשׁ Sternutatio: עִטּוּשׁ יָפֶה לְחוֹלֶה Sternutatio pulchra est (id est, salutaris) ægrotanti. Sternutanti dicitur, חַיִּים טוֹבִים Vita bona, prosit vitæ.

עיה עִי m. *Cumulus*, *Acervus*: לְעִי In acervum, *Mich.* 1.6. בְּעִי In acervum, cumulum vel desolationem, juxta Ab.Esram & alios quosdam Hebræos, *Job.*30.24. Quibusdam autem ב radicale est, quasi sit à בְּעָה, vide illic: *Plural.* עִיִּים Acervi, *Jer.*26.18. *Et in Nun*, עִיִּין *Mic.*3.12.*Const.* בְּעִיֵּי Ad cumulos, *Num.*21.11.

מְעִי m. *Acervus*, *Jesa.*17.1.

עיט Hiph. הֵעִיט *Involare*, propriè more avis rapacis; Metaphoricè, *Irruere*, *Invehi in aliquem*; *Subitò contendere*: *Futur.* וַיָּעַט בָּהֶם Et invectus est in eos, scilic. verbis duris, 1 *Sam.*25.14. וַיַּעַט Et involavit, Subitò contendit, 1 *Sam.* 14.32. quod in textu scribitur וַיַּעַשׂ sed legendum per ט, ut à Masorethis in margine annotatum est: וַתַּעַט Et contendit, 1 *Sam.*15.19. quæ duo formam ab עָטָה habent.

עַיִט m. *Avis*, *Volucris*, *Volucres*, rapaces propriè, *Job.*28. v.7. *Const.* לְעֵיט הָרִים Volucribus montium, *Jes.*18.6.

aquarum, 1 *Reg.* 18. 5. *Et cum Path. sub* ע, מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה De fontibus salutis, *Jes.* 12. 3. *Aff.* מַעְיָנַי Fontes mei, *Psal.* 87. 7. *Fœm.* מַעְיָנוֹת Fontes, *Jesa.* 41. 18. *Construct.* כָּל־מַעְיְנוֹת תְּהוֹם Omnes fontes abyssi, *Gen.* 7. 11. *Aff.* מַעְיְנֹתֶיךָ Fontes tui, *Prov.* 5. 16.

עִיף *Fessum, Defessum, Lassum esse: Præter.* עָיְפָה נַפְשִׁי Fessa fuit anima mea, *Jer.* 4. 31. *Futurum anomalum*, וַיָּעַף Et fessus fuit, *Jud.* 4. 21. habet Kametz quasi ab עוּף. Convenit cum יָעַף.

עָיֵף m. *Fessus, Lassus Genes.* 25. 29. *Plural.* עֲיֵפִים Fessi, *Jud.* 8. 5. *Fœmin.* עֲיֵפָה *Fessa*: Et metaphoricè per Catachresin, *Sitibunda, Prov.* 25. 25.

עֵיפָה f. Vide suprà in עוּף.

עִיר f. *Urbs, Civitas*: Quidam ad עוּר referunt, quòd hominum actionibus & operis Excitata sit: *Cum* ה *locali*: הָעִירָה In civitatem, *Genes.* 44. 13. *Aff.* בְּעִירוֹ In civitate sua, *Jud.* 8. 27. עִירָם Civitatis eorum, *Gen.* 34. *v.* 20. *Plur.* עָרִים Urbes, *Num.* 35. 2. *Const.* עָרֵי *Num.* 32. *v.* 36. *Aff.* עָרָיו Urbes ejus, *Deut.* 2. 34. עָרֵיהֶם Urbes eorum, *Num.* 21. 3. Aliam significationem vide infrà in עָר. *Et alia forma*, עֲיָרִים Urbes, *Jud.* 10. 4.

עַיִר m. *Pullus*, propriè asini, *Asellus, Zach.* 9. 9. וְעַיִר פֶּרֶא Et pullus (&) onager, *Job.* 11. 12. *Aff.* עִירֹה Pullum suum, *Gen.* 49. 11. cum ה loco Vau: *Plur.* עֲיָרִים Aselli, *Jud.* 12. 14. עַל־כֶּתֶף עֲוָרִים Super humero asinorum, *Jesa.* 30. 6. scriptum cum ו, sed juxta Masorethas legendum עֲיָרִים.

עַיִשׁ Vide suprà in עוּשׁ.

עַכְבָּר m. *Mus, Lev.* 11. 29. *Plur. Constr.* עַכְבְּרֵי זָהָב Mures auri, 1 *Sam.* 6. 4.

עַכָּבִישׁ m. *Araneus, Job.* 8. 14. וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ Et telas aranei, *Jesa.* 59. 5.

עֶכֶס m. *Compes*: וּכְעֶכֶס אֶל מוּסַר אֱוִיל Et sicut (vir) compedis ad eruditionem stultorum; *Prov.*

וְעֵין אֱלָהֲהֹם Et oculus Dei ipsorum, *Esr.* 5. 5. *Duale*, עַיְנִין כְּעַיְנֵי אֱנָשָׁא *Oculi velut oculi hominis*, *Dan.* 7. 8. *Aff.* עַיְנַי *Oculos meos*, *Dan.* 4. 31.

עוֹיֵן *Oculans*, *Oculis observans*, nocendi causâ, 1 *Sam.* 18. 9. *Chald.* כָּמִין *Insidians*. Apud Rab. Verbum in Pihel usitatum. עַיֵּן *Vidit*, *Inspexit*, *Advertit*, *Consideravit*.

עוֹנֵן *Pih. Præstigiis uti*, *Præstigiari*, 2 *Reg.* 21. 6. *Participium*, מְעוֹנֵן *Præstigiis utens*, *Præstigiator*, *Deut.* 18. 14. *Fut.* וְלֹא תְעוֹנֵנוּ Neque præstigiabimini, *Levit.* 19. 26. Hic Ab. Esra deduci vult ab עָנָן *Nubes*, pro, *Ex nubibus Hariolari*, *conjectare & prædicere*, Hoc vel illo die aut tempore, bonum malúmve esse illud agere vel aggredi. R. Salom. derivat ab עוֹן *Tempus*, pro, *Tempore observare*. Sapientes prisci ab עַיִן deduxerunt, & מְעוֹנֵן esse eum; qui tenet ac præstringit oculos, ut falsum pro vero videant. Verba ipsorum sunt, חכמים אומרים זה אוחז את העינים רבי עקיבא אומר. זה המחשב עתים ושעות ואומר היום יפה לצאת למחר יפה ליקח וכו׳: Id est, sapientes dicunt, מעונן est qui tenet oculos: Rab. Akiva dicit: Est qui supputat tempora & horas, dicens: hodiè pulchrum est egredi, cras bonum est negotiari, &c. Sanhed. c. 7. f. 65. 2. Horum meminit Kimchi in lib. Rad. Posteriori etymologiâ curiosos Astrologos significat, ex astrorum dispositione & operatione, certos dies honorum vel malorum, tristium & lætorum, prosperorum & adversorum, constituentes.

עֹנְנִים m: p. *Præstigiatores*, *Jesa.* 2. 6. *Aff.* עֹנְנֵיכֶם Præstigiatores vestros, *Jer.* 27. 9.

עֹנְנָה f. *Præstigiatrix*, *Jesa.* 57. 3.

מַעְיָן m. *Fons*, *Levit.* 11. 36. *Construct.* אֶל־מַעְיַן Ad fontem aquarum, *Jos.* 15. 9. *Cum* ו *paragogico*, לְמַעְיְנוֹ־מָיִם In fontem aquarum, *Psal.* 114. 8. cuisimile vide in בְּנוֹ in Nomine בֵּן: *Aff.* מַעְיָנוֹ Fons ejus, *Hos.* 13. 15 *Plural.* מַעְיָנִים Fontes, *Psal.* 104. 10. *Constr.* מַעְיְנֵי מַיִם Fontes aquarum

de Sabbatho, c. 19. quo explicatur, Cum quibus rebus sabbatho egredi licitum sit vel non? Verba ejus sunt: ולא בכבלים שיוצאין בהן הבנות ברגליהן כדי שלא יפסיעו פסיעה גסה שלא יפסידו בתוליהן: Id est, *Neq; cum compedibus, cum quibus egredi solent filiæ, gestantes eos in pedibus suis, ne faciant passus magnos, & noceant virginitati suæ.* Cum ergo sint ornamenta & ligamenta pedum, vocari à nobis possũt *Periscelides.* Has Ornamenta fuisse pedum, docet Porphyrius, Commentator in hunc locũ Horatii: *Nota refert meretricis acumina, sæpè catellum, sæpè periscelidem raptam sibi flentis; lib. 2. epist. 18. Plin. l. 33. cap. 12.* scribit: *Argentum succedit ex re, aliqu indo & auro luxu fœminarum plebis, compedes sibi ex eo facientium, quas induere aureas mos tristior vetat.* Porrò Chaldæus Paraphrastes vertit, תִּשְׁבְּרַת מְסָנַיָּא *Ornamentum calceorum.* Hinc *Verbum* apud eundem prophetam, וּבְרַגְלֵיהֶן תְּעַכַּסְנָה Et pedibus suis compedunt, compeditæ incedunt, vel, Periscelidibus ornatæ gradiuntur, *Jes. 3. 16.* *Deniq;* Periscelides catenatæ istæ onus erant, & in incessu sonitum aut tinnitum aliquem poterant edere, unde sabbatho prohibitæ. Inde *Tinnitus & crepitaculorum* significatio apud quosdam interpretes.

עָכַר *Turbavit, Conturbavit, Perturbavit, 1 Sam. 14. 29. Partic.* עֹכֵר Perturbans, *1 Reg. 18. 17. Plur.* בְּעֹכְרָי Inter turbatores meos, *Jud. 11. 35. Futur.* יַעְכָּרְךָ Perturbabit te, *Jos. 7. 25. Niph. Præter.* וּכְאֵבִי נֶעְכָּר Et dolor meus turbatus est, *Psal. 39. 3.* id est, incrudescit. *Particip. fœm.* נֶעְכָּרֶת Conturbatur, *Prov. 15. 6.*

עַכְשׁוּב m. *Aspis, ἀσπὶς,* illud genus, quod venenum procul exspuit, *Psal. 140. 4.*

עִלֵּג m. *Balbus, Balbutiens: Plural.* עִלְּגִים Balbi, *Jes. 32. v. 4.* Affine est Verbo לָעַג, unde R. Sal. scribit hîc: Quicunque non novit rectè disponere sermonem suum, ut sit elegans, vocatur עִלֵּג & נִלְעַג.

עלה

Prov.7.22. Sensus: Qui meretricem sequitur, tanquā bos ad mactationem abit: id est, vel in præsens vitæ periculū se conjicit; vel sicut vir compedis, hoc est, compeditus, i.e. vel in vincula & compedes se implicat, quibus stulti castigare & sapere solent. *Plur.* עֲכָסִים *Compedes; Periscelides*, dictæ à Vinciendo & ligando: Fuerunt autem inter Ornamenta mulierum circa pedes; unde, יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים Auferet Dominus decus compedum, i.e. periscelidum, *Jes.3.18.* Ab.Esra scribit in loco Proverbiorum, העכסים דומים לכבל Achasim *similes sunt compedi.* R. Levi Gersom ibidem scribit: העכסים הם כמו תכשיטין נושאות אותן ברגליהן כאמרי וברגליהן תעכסנה: i. e. Achasim *sunt sicut ornamenta, quas gestant* (mulieres) *in pedibus suis, juxta id quod dicitur,* וברגליהן תעכסנה. Talmudici communi & proprio vocabulo nominant eas כְּבָלִים, & disputant, an licitum sit eas in sabbatho gestare? Locus in Traditionibus ipsorum est: בירית טהורה ויוצאין בה בשבת כבלים טמאין ואין יוצאין בהן בשבת: id est, *Fascia cruris* (nempe communis, ad liganda tibialia, ne decidant, & pes nudetur, quod in muliebri sexu inverecundum) *munda est, & egrediuntur cum ea in sabbatho: compedes immundæ sunt: & non egrediuntur cum eis in sabbatho:* Schabbath *cap.6.* in Mischna. Doctores in Gemara subjiciunt, fuisse istis compedibus alligatas catenulas aureas, ad moderandos passus, ne nimis lati fierent. Inde Majemonis glossa: כבלים. עכסים בצורת האצעדה והיו מטילין ביניהם שלשלאות והיו מתקשטין באלו הכבלים הבתולות כדי שלא יפסיעו פסיעה גסה ויגיע היזק בבתוליהן: Id est, כבלים *idem sunt quod* עכסים, *ad formam armillarum. Gestabant autem inter eas catenulas* (aureas, ut interpretes Talmudici tradūt) *& ornabant se istis compedibus virgines, ne graderentur passus majores, & accederet ipsis detrimentum in virginitate sua.* In eandem sententiam scribit in libro suo יד Jad, Tractatu de

עֲלֵיהֶם, עֲלֵיהֶן, &c. מֵעַל *A, Ab, Desuper, Supernè,* Chald. *Idem :* עַל דְּנָה *Super hoc, Propter hoc, Propterea. Cum Affixis,* עֲלוֹהִי *Contra eum, Super eum, In eo, Ad eum,* עֲלָךְ *Super, Ad te,* עֲלֵיהוֹן *Ad eos,* עֲלַי *Ad me,* עֲלָנָא *Ad nos,* עֲלֵיהֹם & עֲלֵיהוֹן *Ad eos. Semel cum* א *in fine,* וַעֲלָא מִנְּהוֹן Et supra ab istis, id est, supra istos, *Dan.* 6.3.

עֹלָה *Ascensus, Gradus,* juxta Kimchium, לָעֹלָה לַפֶּתַח Ad ascensum ostii portæ, *Ezech.* 49.40. Quibusdam est Participinm, Ascendens.

עָלֶה m. *Folium,* quia Sursum crescit, vel levi flatu sursũ propellitur : עָלֶה מִגֶּפֶן Folium de vite, *Jes.* 34.4. *Const.* עֲלֵה תְאֵנָה Folium ficus, *Gen.* 3. 7. *Plur. Constr.* עֲלֵי זַיִת Folia oleæ, *Neh.* 8.15. *Aff.* עָלֶהָ Foliis suis, *Jesa.* 1. 30. defectivè pro עָלֶיהָ juxta Masorethas & Hebræos.

עֹלָה, עוֹלָה f. *Holocaustum,* sic dictum, quòd totum igne absumptum, sursum Ascenderet, & Evanesceret: Item, *Ascensus. Aff.* וְעֹלָתוֹ Et adscensum ejus, 1 *Reg.* 10. 5. עֹלָתֶךָ Holocaustum tuum, *Lev.* 9.7. *Plural.* עֹלוֹת Holocausta, *Genes.* 8. 20. *Aff.* וְעֹלֹתֶיךָ Et holocausta tua, *Psal.* 50.8. עֹלוֹתָו Ascensuum ejus, *Ezech.* 40. 26. *Plural. Chald.* לַעֲלָוָן *In holocausta, Esr.* 6.9.

עֱלוֹת p. *Pistilla,* juxta R. Salom. 2 *Par.* 24. 14. Potest & Infinit. Hiphil esse : scribitur enim הַעֲלוֹת *Offerendi.* Si esset nomen, articulus ה notaretur cum Kametz. Sensus tamen Vas vel Instrumentum aliquod videtur postulare.

עֱלִי m. *Pistillum,* ab Attollendo, *Prov.* 27. 22.

עֲלִיָּה f. *Ascensus, Cænaculum,* Conclave superius, ad quod Ascenditur : דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה Fores cænaculi, *Jud.* 3. 23. *Construct.* עֲלִיַּת הַשַּׁעַר Cænaculum portæ, 2 *Sam.* 18.33. *Aff.* וַעֲלִיָּתוֹ Et ascensum ejus, 2 *Par.* 9. 4. בַּעֲלִיָּתוֹ In cœnaculo suo, 2 *Reg.* 1. 2. *Plur.* וַעֲלִיּוֹת Et cænacula, *Jer.* 22. 14. *Aff.* עֲלִיּוֹתָיו Cænacula excelsa sua, *Psal.* 104.3.

עֶלְיוֹן m. Excelsus, Supremus, *Gen.* 14.18. *Plural. Chald.* עליונין

עָלָה *Scandit, Aſcendit, Conſcendit:* Quandoq; *Aſcendit, eſt Abiit in nihilum, Evanuit. Periit, Abiit in auras,* *Gen.*49.4. *Jer.*48.5. & alibi. *Præter.* עָלָה קִיטֹר Aſcendit fumus, *Gen.* 19. 28. &c. *Niph.* נַעֲלָה *Suſtulit, Extulit ſe, Elatus, Excelſus fuit; Adductus, Deductus, Traductus fuit; Subduxit ſe, Receſſit: Præt.* נַעֲלָה Adductus fuit, 2 *Sam.*2.27. נַעֲלֵיתָ Elatus es, *Pſal.*97.9.&c. *Hiph.* הֶעֱלָה *Aſcendere fecit: Abſtulit, Extulit, Obtulit, Suſtulit, Elevavit, Extraxit, Abduxit, Adduxit, Deduxit, Eduxit, Induxit, Produxit, Subduxit, Evexit, Subvexit, &c.* Item, *Accendit,* cum de Lumine agitur, cujus flamma ſurſum Aſcendit. Conſtruitur cum Accuſat. & Præpoſit. מִן & עַל. *Præter.* הֶעֱלָה Eduxit, 1 *Sam.*12.6. הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ Accendet lucernas ejus, *Num.* 8. 3. *Exod.*25.37. הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ Eduxiſti ex terra Ægypti, *Exod.* 33. 1. *Hoph.* הָעֲלָה & הֹעֲלָה *Aſcendere factus vel juſſus fuit, Oblatus, Relatus, Abductus fuit: Præt.* הֹעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ Oblatus fuit ſuper altare, *Jud.*6.28. Item, *Juſſus eſt, ut aſcendere faceret,* i.e. referret, 2 *Par.*20.34. הֹעֲלָתָה Abducta vel deducta eſt, ſeu, Abducetur, *Nah.*2.7. *Hith.Fut.* יִתְעַל Extollet ſe, *Jer.*51.3. pro יִתְעַלֶּה, per Apocopam.

עָל m. *Excelſus:* הַגֶּבֶר הֻקַם עָל Vir qui conſtitutus eſt excelſus, 2 *Sam.*23.1. Vide & *Hoſ.* 7. 16. & 11. 7. ubi ſcribitur עַל per Pathach.

עַל *Super, Supra: Contra, Adverſus: Coram: Propter, Eò quòd: Ad, Apud, Juxta, Secundùm,* quomodo pro אֶל ſumitur: *Cum,* pro עִם; ut *Exod.*35.22. *In, Per,* pro בְּ *Gen.*27.40. Latiſſimè uſurpatur. *Semel ſcriptum* עַל *& legendum* אַל *Ne, Ezech.*9.5. עַל־כֵּן *Idcircò, Propterea:* עַל כִּי *Eò quòd,* עַל אֲשֶׁר *Idem:* עַל־דְּבַר *Propter. Aſſumit* י *ad finem,* עֲלֵי *ut & aliæ quædam ſimiles Particulæ:* ut, עֲלֵי אֹרַח Juxta ſemitam, *Geneſ.* 49. 17. *Cum Affixis* ע *habet Kametz,* עָלַי Contra me, עָלֶיךָ Contra te, עָלָיו Contra eum, & cæt. exceptis Affixis conſtructæ formæ, עֲלֵיכֶם עֲלֵיהֶם

עלז Exsultavit, Gestivit præ gaudio: *Infinit.* לַעֲלוֹז Ad exsultandum, *Jes.* 23. 12.

עָלֵז m. *Exsultabundus*, *Jes.* 5. 14.

עַלִּיז m. *Idem*: *Plur.* שְׁאוֹן עַלִּיזִים Sonitus exsultantium, *Jes.* 24. 8. *Constr.* עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי Exsultantes in excellentia mea, *Jesa.* 13. 3. *Fœmin.* קִרְיָה עַלִּיזָה Urbs exsultabunda, *Jes.* 22. 2.

עלט עֲלָטָה *f.* *Nox-cæca*, *Tenebræ*, *Caligo maxima*, *Gen.* 15. 17. [Extat prætεrea, *Ezek.* 12. ter.]

עלל *Pih.* עוֹלֵל *Fecit*, *Operatus est*: Et in malum, *Affecit*: *Confecit*: Item, *Racemavit*. *Præter.* עוֹלַלְתָּ Fecisti mihi, *Thren.* 1. 22. עוֹלַלְתִּי Redegi vel confeci, *Job.* 16. 15. vel Passivè ex Pyhal juxta quosdam, Redactus sum: עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי Conficit, Afficit animam meam. *Thr.* 3. 51. *Infin.* עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ Racemando racemabunt, *Jer.* 6. 9. *Pyh. Præt.* עוֹלַל Factus est, *Thren.* 1. 12. *Hiph.* הִתְעַלֵּל *Egit*, *Operatus est*, *Fecit*, *Factitavit*, *Machinatus est*: Item, *Illusit*, *Ludificatus est*, & sic cum ב construitur. *Præter.* הִתְעַלֵּל Operatus est, vel, Præclara gessit, 1 *Sam.* 6. v. 6. הִתְעַלַּלְתִּי Præclarè gessero, *Exo.* 10. 2. וְיִתְעַלְּלוּ בִי Et illudat mihi, 1 *Sam.* 31. 4. הִתְעַלַּלְתְּ בִּי Ludificata es me, *Num.* 22. 29. *Infin.* לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת Ad agitandũ actiones, *Psal.* 141. 4. *Fut.* וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ Et malitiosè factitassent, vel, Facinus commisissent in eam, *Jud.* 19. 25.

עוֹלֵל m. *Parvulus*, *Puerulus*, lactente major, qui scilicet agitare aliquid incipit, quasi activus dictus, *Jer.* 6. 11. *Plural.* עוֹלְלִים Parvulos, *Joel.* 2. 16. *Aff.* עוֹלָלֶיהָ Parvuli ejus, *Thren.* 1. 5.

עוֹלָל m. *Idem*: מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק A puero usq; ad lactentem, 1 *Sam.* 15. 3. *Plur.* כְּעוֹלְלִים Sicut parvuli, *Job.* 3. 16: *Constr.* עוֹלְלֵי Parvuli, *Thren.* 2. 20. *Aff.* עוֹלְלֵיהֶם Parvuli eorum, *Hos.* 14. 1.

מְעוֹלֵל m. *Parvulus*, sed consilio & judicio, *Jes.* 3. 12.

עֲלִיל m. *Catinus*, vas in quo purgantur metalla, quasi Ope-

עֶלְיוֹנִין *Excelsi*, *Dan.* 7. 18. *Fam.* הָעֶלְיוֹנָה Summum, *Ezech.*41.7. *Plur.* עֶלְיוֹנוֹת *Ezech.*42.5.

עִלָּיָא m. *Chald.* Excelsus, *Dan.* 4. 14. & 7. 25. *Juxta Masorethas legendum* עִלָּאָה, *quæ est forma emphatica absoluti* עִלִּי *vel* עִלָּאִי.

עִלִּית f. *Superius*, *Jud.* 1. 15. *Plural.* עִלִּיּוֹת Superiores, *Jos.*5.19. Masculinum ejus esset עִלִּי.

עִלִּית f. *Chald.* Cænaculum: *Aff.* בְּעִלִּיתֵהּ *In cænaculo suo*, *Dan.* 6. 10.

מֹעַל m. *Elatio*, *Elevatio*: בְּמֹעַל יְדֵיהֶם Cum elatione manuum ipsorum, *Nehem.*8.6.

מַעַל unde מִמַּעַל *Suprà*, *Supernè*, *Gen.*22.9. 1 *Reg.* 8. 23. *Cum* ה *paragogico & accentu in penult. manente*, מַעְלָה Suprà, de loco & tempore, ut *Exod.* 30. 14. *Geminatum*, מַעְלָה מָּעְלָה Suprà, Suprà, id est, Perquam supremè. *Deut.*28.43. לְמַעְלָה Suprà, Sursum versus, *Ezec.*43.15. מִלְמַעְלָה Supernè, *Gen.*6.16.

מַעֲלֶה *Ascensus*, *Clivus*, *Gradus*, *Suggestum*, Excelsior seu Superior locus; בְּמַעֲלֵה In ascensum, *Neh.*12.37. *Const.* מַעֲלֵה Ascensus, *Jos.*10.10. עַל־מַעֲלֵה Super suggestum Levitarum, *Neh.*9.4. בְּמַעֲלֵה הָעִיר Per clivum civitatis, 1 *Sam.*9.11. מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס Ab ascensu, seu, ante ascensum solis, *Jud.* 8. 13. *Plur. cum Aff.* מַעֲלָיו Ascensus ejus, *Ezech.*40.31. cum defectu י ante ו.

מַעֲלָה f. *Gradus*, *Ascensus*, *Ascensio*; *Excellentia*, *Dignitas excelsa*: הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל Ascensus è Babel, *Esr.* 7. *v.* 9. הַמַּעֲלָה Excellentiæ, vel, (de)hac excellentia, 1 *Par.* 17. *Plural.* מַעֲלוֹת Ascensiones, *Ezec.*11.5. וּמַעֲלוֹת Et gradus, *Ezec.*40.26. *Aff.* מַעֲלוֹתָיו Cænacula sua, *Amos.*9.6. בְּמַעֲלוֹתָיו Per gradus ejus, *Ezec.*40.6. וּמַעֲלוֹתֵהוּ Et gradus ejus, *Ezech.*43.17. pro מַעֲלוֹתָיו.

תְּעָלָה f. *Aquæductus*, 1 *Reg.*18.32. Item *Curatio*, *Emplastrum*, quasi obductio vel Ascensus cicatricis aut vulneris, *Jer.*30.13. *Const.* תְּעָלַת Aquæductus, *Jes.*7.3. *Plur.* תְּעָלֹתֶיהָ Aquæductus suos, *Ez.*31.4.

Aphel *Præt.* הַנְעֵל Introduxit, *Dan.* 2.25: *cum Epenthesi* נ, *Imp.* הַעֲלְנִי *Introduc me*, *Dan.* 2.24. *Infin. Cum* ה *paragogico*, לְהַנְעָלָה *Ad adducendum*, *Dan.* 5.7. *& Epenthesi* נ, לְהַנְעָלָה *Adducere*, *Dan.* 4.3. Hophal, *Præter.* הֻעַל *Adductus*, *Introductus est*, *Dan.* 5.13. הֻעַלוּ *Introducti sunt*, *Dan.* 5.15. *Nomen plural. Constr.* עַד מֶעָלֵי שִׁמְשָׁא *Usque ad ingressus, id est, occasum solis*, *Dan.* 6.14.

עֲלָה, עֲלִית, עָלֹה *Vide in præced. Radice.*

עלם *Niph.* נֶעְלַם *Latitavit*, *Abditum*, *Absconditum*, *Occultum fuit*: Construitur cum Præpos. מִן: *Præt.* נֶעְלַם מִשְּׁלוֹמֹה Absconditum fuit à Salomone, 2 *Par.* 9.2. וְנֶעֶלְמָה Et abscondita est ab oculis, *Job.* 28. *v.* 21. *Partic.* נֶעְלָם Occultum, *Eccles.* 12. 14. *Plural.* נַעֲלָמִים Absconditi, *Psal.* 26.4. *Fœm.* נַעֲלָמָה Abscondita eris, *Nah.* 3.11. *Hiph.* הֶעְלִים *Abdidit*, *Abscondit*, *Celavit*, *Occultavit*: *Præt.* הֶעְלִים מִמֶּנִּי Celavit me, 2 *Reg.* 4.27. *Hithp.* הִתְעַלֵּם Abscondit se, Occultavit se. *Præter.* וְהִתְעַלַּמְתָּ Et occultabis te, *Deuter.* 22. 1.

עֶלֶם m. *Adolescens*, *Puer adultus*, qui domi in parentum cura Latitat, 1 *Sam.* 17. 56. לָעֶלֶם Adolescenti isti, 1 *Sam.* 20.22.

עַלְמָה f. *Adolescentula*, *Puella*, *Virgo*, domi adhuc Latitans, neque nuptum propalàm educta: *Plural.* עֲלָמוֹת Puellæ, *Cant.* 1. 3. id est, בְּתוּלוֹת Virgines, juxta R. Salomon נְעָרוֹת קְטַנּוֹת Puellæ parvæ, juxta Ab. Esram. At עַל עֲלָמוֹת Super Alamoth, *Ps.* 46.1. &c. 1 *Chr.* 15.20. pleriq; Hebræorum nomen Instrumenti musici, aut initium vulgaris cantici esse existimant. Quidam Musicam acutæ vocis esse volunt, quam virgines commodè exprimunt, ut est musicorum Superior & Altus. Hebræi Nomen hoc עַלְמָה, ætatis esse volunt, non status virginei simpliciter, sed notare juvenculam tam tactam quàm intactam. Extat autem solum in sequentibus locis, *Gen.* 24. *v.* 43. *Exod.* 2. 8. *Psal.* 68. 26. *Prov.* 30. 19. *Cant.* 1. *vers.* 3.

si Operatorium vel Laboratorium dictum, *Psal.* 12. 7.
עֲלִילָה fœm. *Actio, Opus, Facinus*; *Occasio*: *Plur.* עֲלִילוֹת Actiones, Facinora: Item, Occasiones, *Deut.* 22. 14. *Aff.* עֲלִילֹתָיו Actiones ejus, *Jesa.* 12. 4.
עִלָּה, עִלָּא f. *Chald.* Causa, Occasio, *Dan.* 6. 4. Sic Verbum הִתְעַלֵּל est Causam, Occasionem quærere.]
עֲלִילִיָּה f. *Actio, Jer.* 32. 19.
עוֹלֵלוֹת f. p. *Racemationes, Racemi, Jesa.* 17. 6. *Constrŭct.* כְּעוֹלְלוֹת Sicut racemi vindemiæ, *Mich.* 7. 1.
עוֹל m. *Jugum*, quasi Operatorium dictum, *Num.* 19. 2. *Aff.* עֻלּוֹ Jugum ejus, *Gen.* 27. 40.
בְּלִיַּעַל m. *Nequitia, Nequam*, quasi בְּלִי עוֹל Absque jugo, qui jugum laboris, pietatis, ac legis Dei excussit, ac proinde nihil boni agit; vel quasi בַּל יוֹעִיל Qui nihil prodest, qui nullius frugis & utilitatis est. אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל Homines filii nequitiæ, id est, nequissimi, *Deut.* 13. 13. דְּבַר בְּלִיַּעַל Res nequam, *Deut.* 15. 9. דְּבַר בְּלִיַּעַל Res nequissima, *Psal.* 41. 9. & 101. *v.* 3. בַּת בְּלִיַּעַל Filia nequitiæ, id est, fœmina nequam, 1 *Sam.* 1. 16. Chal. & Kim. Filia improbitatis: אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל Homines nequissimi, 1 *Reg.* 21. 13. Apud Talmudicos ad *Deut.* 13. בני בליעל id est, שפרקו עול שמים מצואריהם qui ruperunt jugum Dei à cervicibus suis, Sanh. *fol.* 111. 2.
מַעֲלָלִים m. p. *Actiones*, 1 *Sam.* 25. 3. *Const.* מַעַלְלֵי אֵל Operum Dei, *Ps.* 78. 7. *Aff.* מַעֲלָלָיו Actionū suarū, *Jer.* 17. 10.
תַּעֲלוּלִים m. p. *Facinora, Ludificationes*: Et metaphoricè, *Facinorosi, Ludificatores, Jes.* 3. 4. R. Sal. לֵיצָנִים *Illusores*, Chald. חַלָּשִׁיא *Debiles*, scil. mente & judicio, Pueriles: *Aff.* בְּתַעֲלוּלֵיהֶם Ludificationes ipsorū, *Jes.* 66. 4.
עלל עַל *Chald.* Accessit, Intravit, Ingressus est. *Frequenter pro Hebr.* בוא Venire, *in Targum usurpatur*: *Præt. defectivum*, עַל *Ingressus est, Dan.* 2. 16. עַלַּת *Accessit, Ingressa est, Dan.* 5. 10. *scribitur cum* ל *redundante, & legitur* עַלַּת: *Sic Partic.* עָלִּין *Ingredientes, Dan.* 5. 8.
Aphel,

עלס *Exsultavit :* Fut. יַעֲלוֹס Exsultabit, Job.20.18. *Niph.* Præter. נֶעֱלָסָה Exsaltabunda, Job.39.16. *Hithp.* Fut. נִתְעַלְּסָה בָּאֳהָבִים Exsultemus, exhilaremus nos amoribus, Prov.7.18.

עלע *Pih.* עִלַּע *Lambere, Sorbere :* Futur.. יְעַלְעוּ Lambent, Job.39.33. Vide in לוּעַ .

עִלְעִין m.p. *Chald.* Costæ, *Dan.*7.5. *ab Hebræo* צֵלָע, *mutato ut aliàs*, צ *in* ע .

עלף *Pih.* עִלֵּף *Texit, Obtexit.* Metaphoricè, *animo deficere*, quasi dolore contegi. *Pyh.* Præter. עֻלְּפוּ Animo deficiunt. Jesa.51.20. *Part.* fœm. מְעֻלֶּפֶת Tectum, Cant.5.14. *Hithp.* Fut. וַיִּתְעַלָּף Et animo defecit, Jonæ 4.8. וַתִּתְעַלָּף Et obtexit se, Gen.38.ver.14. תִּתְעַלַּפְנָה Animo deficient, Amos 8.13. Convenit cum עָטַף, literis ט & ל permutatis.

עֻלְפֶּה m. *Defectum, Lassum,* Ezech.31.15.

עלץ *Exsultavit*, 1 Sam.2.1. Infinit. בַּעֲלֹץ Quum exsultant, Prov.28.12. Convenit cum עָלַס & עָלַז .

עֲלִיצוּת fœm. *Exsultatio :* Aff. עֲלִיצֻתָם Exsultatio eorum, Habac.3.14.

עלק עֲלוּקָה f. *Sanguisuga, Hirudo :* לַעֲלוּקָה שְׁתֵּי בָנוֹת Sanguisugæ duæ sunt filiæ, Prov.30.15.

* עֲלִית עֲלִיתָא *Chald.* Vide supra in עֲלָה .

עמד *Stetit, Astitit, Substitit, Perstitit : Mansit, Permansit.* Construitur absolutè, & frequenter cum Præposit. ב & עַל Præter. לֹא עָמַד Non constitit, Jos. 23.9. עָמַדְתָּ Stetisti, Deut.4.10. &c. Fut. יַעֲמֹדְנָה Stabunt, Dan.8. v.22. simile in יָשַׁר. *Hiph.* הֶעֱמִיד *Stare, Subsistere, Permanere fecit*; *Stitit, Statuit, Constituit, Instituit, Restituit : Stabilivit, Distinuit :* Præterit. [illegible] Constituit, 2 Par.19.8. הֶעֱמַדְתָּה Constituisti, [illegible]m.30. vers.8. &c. *Hoph.* Partic. מָעֳמָד Distentus [illegible], Distinebatur, 1 Reg.22. vers.35. וְאֵין מָעֳמָד Et [illegible]on est stabilitum, stabile, Psal.69.3. Aben Esra vult

 esse

vers. 3. & 6. 8. Jesa. 7. 14. Multi nostrorum ubique Virginem incorruptam significare volunt: Judæi duo loca excipiunt, Jesaiæ & Proverbiorum; illum falsò, hunc probabiliter, ut & nostrorum nonnulli, pro virgine corrupta, virginitatẽ tamen adhuc profitente, illic exponunt, propter comparationem cum uxore adultera, v. 20. quæ marito fidem cõjugalem occultè frangit.

עֲלוּמִים m. p. *Adolescentia*, pars ætatis Occulta, cùm ad officia publica rarò adhibeatur: *Aff.* עֲלוּמָיו Adolescentiæ ejus, *Psal.* 89. 46. עֲלֻמֵנוּ Occulta nostra, *Ps.* 90. v. 8. i. e. Peccata adolescentiæ nostræ, quæ nobis sunt incognita & Occulta: עֲלוּמָו Peccato adolescentiæ ejus, *Job.* 20. 11. עֲלוּמַיִךְ Adolescentiæ tuæ, *Jes.* 54. 4.

תַּעֲלֻמָה f. *Absconditum*, *Job.* 28. 11. *Plural.* תַּעֲלֻמוֹת Abscondita, *Psal.* 44. 22.

עוֹלָם m. *Seculum*, Tempus homini Absconditũ, tam infinitũ & æternum, quàm finitum, ut *Gen.* 17. 8. *Exo.* 21. 6. 1 *Sam.* 1. 22. & 13. 13. 2 *Sam.* 12. 10. &c. מִן הָעוֹלָם A seculo, i. e. Jam Olim: לְעֹלָם In seculum, *Exod.* 21. 6. *Aff.* עֹלָמוֹ Seculi sui, *Eccl.* 12. 5. *Plurale*, עוֹלָמִים Secula, 1 *Reg.* 8. 13. לְעֹלָמִים In secula *Eccl.* 1. 10. *Constructum*, עַד עוֹלְמֵי עַד Usque ad secula æternitatis, *Jesa.* 45. 17. עוֹלָם Est spatium 50. annorum, Raschi ad *Exo.* 21. 6. Vide & Aben Esram.

עָלַם, עָלְמָא *Chald.* Seculum: וּלְחַי עָלְמָא *Et viventem in perpetuum*, *Dan.* 4. 31. *Plur.* לְעָלְמִין *In secula*, *Dan.* 5. 10. & לְעָלְמַיָּא *Dan.* 2. 44.

עֵילוֹם m. *Idem*: לְעֵילוֹם In seculum, 2 *Par.* 33. 7.

עַלְמוּת *Psal.* 49. 15. vide in מוּת: At illius עַל־מוּת לַבֵּן R. Salomon tam varias Hebræorum interpretationes citat, ut adduci hoc loco omnes non possint, sitq; difficile optimam eligere. Incertæ sunt omnes. Hæc vocabula, ut alia plura in titulis Psalmorum, Hebræis ipsis nondum satis explorata sunt. Vide suprà in בֵּן.

populi conjungendi sunt. Manilius de avibus: *Aërei populi.* Idem de piscibus: *Populos exponere captos.* Similis locutio est, Jer. 15.3. Et præficiam eis quatuor familias, gladium, canes, aves, bestias. Aff. לְעַמּוֹ Populo suo, Ps. 111.6. Plur. עַמִּים Populi, Jes. 10.13. Constr. עַמֵּי, Deut. 28.10. Aff. עַמֶּיךָ Populos tuos, Num. 27.13. Et plurale perfect. וַעֲמָמִים Et populos, Neh. 9.22. Constr. וְאֶת־עַמְמֵי Et populos terræ, Neh. 9.24. Aff. בַּעֲמָמֶיךָ In populis tuis, Jud. 5.14. *Chald.* וְעַם *Et populum, Esr.* 6.12. emph. וְעַמָּה *Ac populum, Esr.* 5.12. vel עַמָּא *Esr.* 7.16. *Plur. perfect.* עַמְמַיָּא *O populi, Dan.* 3.4.

עִם *Cum*: Et quandoque *Juxta, Prope, Apud*, ut Genes. 35.4. Cum מ ab initio, à, è: מֵעִם בְּרַכָּיו A vel è genibus ejus, Gen. 48.12. Aff. עִמּוֹ Cum ipso, עִמְּךָ Tecum, עִמִּי Mecum, מֵעִמִּי A me, מֵעִמּוֹ Ab eo, מֵעִמָּנוּ A nobis, &c. *Chald.* עִם, *Dan.* 2.11. עִמָּךְ *Tecum, Esr.* 7.13. עִמְּהוֹן *Cum eis, &c.*

עמס *Oneravit, Onus im posuit*: interdum scribitur cum ש loco ס. Partic. עֹמְשִׂים Onerantes, Neh. 4.17. עֹמְסִים Onerabant, Neh. 13.15. עֹמְסֶיהָ Oneratores illius, Onerantes se eo, Zac. 12.3. Part. Præt. הַעֲמֻסִים Qui bajulamini, Jesa. 46.3. fœmin. עֲמֻסוֹת Onerata, Jesa. 46.1. Fut. וַיַּעֲמֹס Et oneravit, Gen. 44.13. *Hiph.* Præt. הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם Oneravit super vos, 1 Reg. 12.11.

מַעֲמָסָה f. *Onus*, Zach. 12.3.

עמק *Profundum esse*: Præterit. עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ Profundæ sunt cogitationes tuæ, Psalm. 92.6. *Hiph.* Præter. הֶעְמִיק *Profundavit, Profundum fecit*, Jes. 30. v. 33. הֶעְמִיקוּ Profundârunt habitare, Jer. 49.8. id est, profundas habitationes petent & abstrusas.

עָמֹק m. *Profundus*, Levit. 13.3. Plural. עֲמֻקִּים Profunda, Prov. 18.4. Fœm. עֲמֻקָּה Profunda, Prov. 22.14. Plural. עֲמֻקּוֹת Job. 12.22.

עֵמֶק m. idem: Plural. Constr. עִמְקֵי שָׂפָה Profundi sermonis,

esse Nomen, Status, Standi locus. Fut. יַעֲמַד Sistitor, Levit. 16.10.

עַמּוּר m. *Columna*, quasi Statuam vel Statumen dicas, Exod. 13.22. Plur. עַמּוּדִים 1 Reg. 7. v. 41. Construct. עַמֻּדֵי הֶחָצֵר Columnæ atrii, Exod. 38.17. Aff. עַמּוּדָיו Columnas ejus, Exod. 36.38.

עֶמְדָּה f. *Constitutio* : Aff. עֶמְדָּתוֹ Constitutionem suam, Mich. 1.11.

עִמָּדִי *Mecum*, Psal. 23.4. quasi apud me Stans, nec reperitur cum aliis Affixis.

מַעֲמָד m. *Status, Statio, Constitutio* : Constr. וּמַעֲמַד Et statum, 1 Reg. 10.5. Aff. וּמִמַּעֲמָדְךָ Et de statione tua, Jes. 22.19. מַעֲמָדָם Constitutio eorum, 1 Par. 23.28.

עָמַל *Laboravit, Elaboravit* : *Molestiam attulit vel intulit*. Præter. שֶׁלֹּא עָמַל־בּוֹ In quo non laboravit, Eccles. 2.21. &c.

עָמֵל m. *Laboriosus, Ærumnosus, Molestus*, Job. 20.22. Plural. לְהַלְמוּת עֲמֵלִים Ad malleum laborantium, Jud. 5.26.

עָמָל m. *Labor, Molestia, Perversitas*, Num. 23. vers. 21. Constr. עֲמַל הָאָדָם Labor hominis, Eccl. 6.7. fœm. est, Eccl. 10.15. Aff. עֲמָלוֹ Labor ejus, Psal. 7. ver. 17. עֲמָלֵנוּ Laborem nostrum, Deut. 26.7.

עָמַם *Texit, Operuit, Abscondit* : *Obscuravit*, ex Chaldaicæ linguæ usu. Præter. עֲמָמֻהוּ Abscondebant eam, Ezech. 31. v. 8. עֲמָמוּךָ Absconderunt à te, Ezech. 28. ver. 3. *Hoph.* Futur. יוּעַם זָהָב Obscuratur aurum, Thren. 4.1.

עַם, עָם c. sed masc. sæpius, *Populus* : Fœmin. est, Jesa. 26.20. Jer. 8.5. Jud. 18.7. Dicitur & de multitudine animalium quorundam, ut de locustis, Joel. 2.2. de formicis, Pro. 30.25. cuniculis, sive juxta alios, muribus montanis, Prov. 30.26. Similia apud profanos scriptores reperiuntur, ut Columella de apibus : *Duo*

populi

Ezech. 1.26. Plural. לְעֻמּוֹת אֶחָד Ex adverso uniuscujusque partium illarum, Ezech. 45.7.

עָמִית m. *Socius, Proximus*, qui è regione alicujus & circa aliquem est: Aff. אֶת־עֲמִיתוֹ Proximum suum, Levit. 6.2.

ענב m. *Uva*, Deut. 32.14. Plur. עֲנָבִים Genes. 40.10. Construct. עֲנָבֵמוֹ עִנְּבֵי רֹאשׁ Uvæ eorum sunt uvæ veneni, Deuter. 32.32. ubi & Affixum est, scribitúrque juxta Masorethas, ex forma plurali defectivè, pro עֲנָבֵימוֹ.

ענג *Pyh.* עֻנַּג *Deliciari*: Partic. fœm. וְהַמְעֻנָּגָה Delicata, delicatè nutrita, Jer. 6.2. *Hithp.* הִתְעַנֵּג *Oblectare se, Delicias agere*: Construitur cum Præpos. עַל & ב. Præter. וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם Et oblectabunt se in multitudine pacis, Psal. 37.11.

עָנֹג m. *Delicatus*, Deuter. 28.54. Fœmin. עֲנֻגָּה Delicata, Deut. 28.56.

עֹנֶג m. *Delicium, Delicia, Voluptas*, Jes. 13.22.

תַּעֲנוּג m. *Oblectatio*, Prov. 19.10. Plur. בַּתַּעֲנֻגִים In deliciis, Cant. 7. ver. 6. Aff. תַּעֲנֻגֶיהָ Deliciarum suarum, Mich. 2.9. Fœmin. וְתַעֲנֻגוֹת Et delicias, Eccl. 2.8.

ענד *Alligavit, Annexit*: Imperat. עָנְדֵם Annecte ea, Pro. 6.21. Fut. אֶעֶנְדֶנּוּ Annectam eum, Job. 31.36.

ענה *Respondit, Exaudivit*, quasi re vel verbis petenti respondit: inde latissimè sumitur pro *Dixit, Locutus, Allocutus, Prolocutus est, Fatus fuit: Testificatus, Attestatus, Contestatus fuit*, & sic ferè cum Præpositione ב construitur: *Clamavit, Acclamavit: Cecinit, Cantavit*: item *Afflixit, Humiliavit, Demisit, Depressit se, Afflictus ac Depressus fuit*. Præterit. עָנָה Respondit, Jer. 23.35. עָנָה בִי Testificatus est contra me, Ruth. 1. v. 21. עָנָהוּ Dixit ei, 1 Sam. 9.17. &c. *Chald. Præter.* עֲנוֹ *Responderunt, Dan.* 2.7. עֲנָת *Respondit illa, Dan.* 5.10. *Partic. præs.* עָנֵה *Loquens, Respondens*,

spondens,

monis, Jes.33.19. בְּעִמְקֵי In profundis, scil. locis, vel Profunditatibus, Prov.9.18.
עֵמֶק m. *Vallis*, à profunditate, Genes.14.13. Aff. עִמְקֵךְ Vallis tua, Jer.49.4. Plur. עֲמָקִים 1 Reg.20.28.
עֹמֶק m. *Profunditas*, Prov.25.3.
מַעֲמַקִּים m.p. *Profunditates*, Psalm.130.v.1. Construct. מַעֲמַקֵּי־יָם Profunditates maris, Jes.51.10.
עֲמִיקָתָא. עַמִּיקָן f.p. *Chald.* Profunda, *Dan.*2.22.
עמר *Pih.* עִמֵּר *Manipulos fecit*: Part. מְעַמֵּר Manipulos faciens, Psal.129.7. *Hithp.* הִתְעַמֵּר *Ad quæstum vel lucrum uti aut abuti alicujus servitute.* Construitur cum Præposit. ב: Præter. וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ Et ad quæstum abusus fuerit eo, Deut.24.7. Fut. לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ Ne utitor eâ ad quæstum, Deut.21.14. Hîc R. Salomon scribit, Servitutem aut servile ministerium Persicè vocari עִימְרָאוּת.
עֹמֶר m. *Homer*, mensura aridorum, decima pars Ephæ, Exod.16.v.36. vide infra in קבב: item, *Manipulus*, Deut.24.19. Plur. הָעֳמָרִים Manipuli, Ruth.2.15.
עָמִיר m. *Manipulus*, Amos 2.13.
עֲמַר m. *Chald.* Lana, *Dan.*7.8. *ab Hebræo* צֶמֶר *mutato* צ *in* ע, *ut sæpe.*
עמת *Secundùm, juxta*: כָּל־עֻמַּת שֶׁבָּא Omnia secundùm (ut Latinè Ea propter) ut venit, Eccles.5.15. id est, Omnino prout venit, sic abiit. כ notat similitudinem, & debebat regulariter dici כְּלְעֻמַּת id est, כְּנֶגֶד *E regione, Ex adverso*: vel כַּאֲשֶׁר *Prout, Quemadmodum*; sed divisæ sunt voces, ut & aliâs factum. Et עֻמַּת nunquam usurpatur absque præfixo ל, sicut etiam semper dicitur לְמַעַן, scribit Kimchi in lib. Radicum: Et sic לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת E regione clausuræ vel tæniæ, Exod.25.27. מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן E regione ventris, id est, projecturæ, 1 Reg.7.20. Aff. לְעֻמָּתוֹ Ex adverso ejus, 2 Sam.16.v.13. לְעֻמָּתָם E regione illorum,
 Ezech.

res, Job.34.28. Constr. עֲנִיֵּי Job.24.v.4. Aff. וַעֲנִיָּו Et pauperum suorum, Jesa.49.13. *Chald.* עֲנַיִן *Afflicti*, Dan.4.24. Fœm. עֲנִיָּה Paupercula, Jesa.10.30.

עֳנִי m. *Afflictio*, *Paupertas*: רָאָה עֳנִי Expertus est afflictionem, Thren.3.1. In pausa עֹנִי Deut.16.3. Aff. עָנְיִי Afflictionis meæ, Gen.41.52. עָנְיָם Afflictionem eorum, Ezech.4.31.

עונות f. p. *Sulci*, juxta Aben Ezram, quasi idem quod מַעֲנִית quod sequitur: לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם In duobus sulcis suis, Hos.10.10. Vide supra in עֹנָה in Nomine עוֹן.

עֱנוּת f. *Afflictio*, Psal.22.25.

עִנְיָן m. *Occupatio*, *Negotium*, molestum propriè, quod hominem affligit, Eccl.1.13. Constr. עִנְיַן Eccl.4.8.& 5.13.

תַּעֲנִית f. *Jejunium* ab Affligendo: Aff. קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי Surrexi à jejunio meo, Esr.9.5.

לְמַעַן *Ut*, *Propter*, huc quidam reducunt, quasi causæ redditionem & responsionem denotet. Vide in מען.

יַעֲנָה יְעֵנָה f. *Ulula*, avis deserta incolens, à voce resonante sic dicta, Jes.13.21. Plural. ex forma altera; יְעֵנִים Ululæ, Thren.4.3. LXX. *Struthionem* reddunt.

מַעֲנֶה m. *Responsio*, *Responsum*, *Exauditio*, *Locutio*, *Sermo*: Constr. מַעֲנֵה אֱלֹהִים Exauditio Dei, Mich.3.7. מַעֲנֵה לָשׁוֹן Responsio linguæ, Prov.16.1.

מַעֲנָה f. *Jugerum*, à Subigendo, 1 Sam.14.14.

מַעֲנִית f. *Sulcus*, *Striga*: Aff. לְמַעֲנוֹתָם Sulcum suum, Psa.129.3. scribitur cum ו ac si esset in formâ plurali, sed juxta Masorethas legendum לְמַעֲנִיתָם.

עָנָן masc. *Nubes*, Ezech.1.4. Constructum, כַּעֲנַן בֹּקֶר Sicut nubes mane, id est, matutina, Hos.6.4. Aff. עֲנָנוֹ Nubis suæ: Job.37.ver.15. וַעֲנָנְךָ Et nubes tua, Numer.14.14. Fœmin. עֲנָנָה Nubes, Job.3.5. *Chald.* *Plurale masc. Construct.* עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא *Cum nubibus cœli*, Dan.7.13.

עָנַן *Pih.* *Obnubilare*: Infinit. בְּעַנְנִי עָנָן Quum obnubilavero

ſpondens, *Dan*.2.5. *Plural.* עֲנוֹ *Reſpondebant*, *Dan*.3. 24. *Niph.* נַעֲנָה *Reſponſare*, *Exorari*, *Exoratus reſpondere : Exaudiri*, *Affligi* : Præterit. נַעֲנֵיתִי Reſponſabo, quaſi Exorabilem vel Reſpondentem exhibebo me ei, Ezech.14.4.Afflictus ſum,Pſal.119.107. Partic. נַעֲנֶה Afflictus eſt, Jeſ.53.7. item Reſponſabo, Reſponſans ero, Sinam me induci, ut reſpondeam, Ezech.14.7. Fœm נַעֲנָה Afflicta, Jeſ.58.10.Infin לְעָנוֹת Demittere, Abjicere ſe, Exod.10.3. pro לְהֵעָנוֹת, cui ſimile vide in רָאָה in Niph. Fut. אֵעָנֶה Exaudiar, Job.19.7. *Pih.* עִנָּה *Afflixit*, *Compreſſit*, *Subegit*, pudicitiæ ſc. violandæ causâ : *Cecinit*, *Cantavit* : Præt. לֹא עִנָּה Non afflixit, Thren.3.33. עִנִּיתָהּ Compreſſiſti eam, Deut.21. 14. Infin. עַנּוֹת Cantare, Exod.32.18. Pſal.88.1. Imper. וְעַנּוּ אוֹתָם Et comprimite eas, Jud.19.24. *Pyh.* Præterit. כִּי־עֻנֵּיתִי Quòd affligor. Pſal.119.71. Partic. מְעֻנֶּה Afflictus, Jeſa.53.4. Infin. אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ Omnis affligi ejus, id eſt, omnium afflictionum ejus, Pſal.132. v.1. *Hiph.* Part. מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ Reſpondet, Annuit, Teſtimonium perhibet lætitiæ cordis ejus, Eccleſ.5. 19. Fut. יַעֲנֵנִי Reſpondere facit me, Job.20.3. & 31. 35. juxta quoſdam : וְיַעֲנֵם Et conteſtabitur iſtos, Pſal.55.20. Vix plura in hac conjugatione reperias. *Hitbp.* Præter. הִתְעַנָּה Afflictus eſt; הִתְעַנִּיתָ Afflictus es, vel Afflixiſti te, 1 Reg.2.26. Infin. לְהִתְעַנּוֹת Ut affligeremus nos, Eſr.8.21. Imper. הִתְעַנִּי Demitte te, Gen.16.19.

עָנָיו m. *Manſuetus*, *Humilis*, Numer.12.3. Plural. עֲנָוִים Manſueti, Pſal.10.17. Conſtr. עַנְוֵי Soph.2.3.

עֲנָוָה f. *Manſuetudo*, *Abjectio*, *Humilitas*, Prov.15.33.

עַנְוָה f. idem, Pſal.45.5. Aff. וְעַנְוָתְךָ Et manſuetudo tua, Pſal.18.36. pro quo legitur, וַעֲנֹתְךָ 2 Sam.22.36.

עָנִי m. *Afflictus*, *Pauper*, Deuter.24.12. Aff. לַעֲנִיֶּךָ Erga pauperem tuum, Deut.15.11. Plural. עֲנִיִּים Pauperes,

prium nomen loci. Vide Ab.Esr.prolixè Eccles.9.11.

עסס *Calcavit, Conculcavit :* Præter. וְעַסּוֹתֶם Et conculcabitis, Mal.4.3.

עָסִיס m. *Succus, Mustum*, à Calcando, Joel.1.5.Constr. מֵעֲסִיס רִמֹּנִי De succo malogranati mei, vel malogranatorum [ut י sit parag.] Cant.8. ver.2. וְכֶעָסִיס Et quasi musto, Jesa.49.26.

עפה עֳפָאִים m. p. *Rami, Frondes :* Chaldæum est : מִבֵּין עֳפָאִים E medio ramorum, Psal. 104.12.

עֳפִי *Chald.idem : Aff.* וְעָפְיֵהּ *Et rami ejus, Dan.*4.9.

עפל עֹפֶל m. *Clivus :* editior locus fuit urbis Jerusalem, post templum versùs occidentem, inter Gichonem torrentem & portam piscium, ut apparet ex 2 Chron.33.14. quem inhabitârunt Nethinæi, Neh. 3.26. Quidam nomen arcis in urbe fuisse existimant: alii nomen proprium certi loci, quem *Ophlam* appellat Josephus de bello Jud.lib.6.cap.6. ubi situm Urbis describit. Fuit & alius quidam clivus, de quo 2 Reg.5.24.

הֶעְפִּיל *Hiph. In altum contendere, Impetuosè conari & contendere :* Fut. וַיַּעְפִּלוּ Et impetuosè contenderunt, Num.14.44. R.Salomon, *Obfirmârunt,* Extulerunt animum suum, Elato animo contenderunt. *Pyh.*Præterit. עֻפְּלָה Effert se, Elata est, Habac.2.4.

עֳפָלִים m.p. *Hæmorrhoides, Mariscæ*, Deuteron. 28.27. 1 Sam.5. & 6. Propriè autem hæc vox est כִּנּוּי לְתַחְתִּיּוֹת Cognomen inferiorum partium corporis, quæ sic obscœnè Hebræis ab elevatis clunibus appellantur. Prisci ergo Hebræi pro ea substituerunt aliam pronunciatu honestiorem, nempe טְחֹרִים, quæ propriè morbum ani denotat, scribit Kimchi in lib. Radicum, & in Commentariis. R.Levi : notat טְחֹרִים est morbus gravissimus, in quo egreditur sanguis multus, maximè verò, quando extraordinariè à Deo immissus

bilavero nube terram, Gen.9.14. pro בְּעַנְנִי.

עָנָן Vide supra in עון.

ענף m. *Ramus*, Ezech.17.8. Constr. וַעֲנַף עֵץ Et ramum arboris, Levit.23.40. Plur.cum Aff. וַעֲנָפֶיהָ Et ramos ejus, Psal.80.11.

עָנָף m. idem: Aff. עֲנַפְכֶם Ramum vestrum, Ezech.36.8. *Chald.* עַנְפּוֹהִי *Ramos ejus*, *Dan.*4.11. וּבְעַנְפּוֹהִי *Et in ramis ejus*, *ver.*9.

עֲנֵפָה f. *Ramosa*, *Frondosa*, Ezech.19.10.

ענק m. *Torques*, Cant.4.9. Plur. וַעֲנָקִים Et torques, Prov.1.9. Fœmin. מִן־הָעֲנָקוֹת Præter torques, Jud.8.26.

עָנַק *Torque, Torquis in modum cingere*. Præterit. עֲנָקַתְמוֹ Ut torque cingit eos, Psal.73.6. *Hiph.* הֶעֱנִיק *Onerare, juxta plerosque, scil. muneribus, Munerare, Muneribus afficere*, quæ aspectui prostent. R.Salom. & Aben Esra. Infin. cum Fut. הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ Munerando munerabis illi, Deut.15.14.

עֲנָק *Anak*, nomen proprium gigantis celebris, Num. 13.21. quod postea ad omnes gigantes traductum fuit, qui vel עֲנָקִים *Anakitæ*, vel *Filii Anakitarum*, inde dicti sunt, Deut.1.& 2. & alibi: R.Salomon scribit, sic dictos fuisse, שמעניקים חמה בקומתן, quòd injicerent terrorem statura sua.

ענש *Punivit, Pœnâ affecit, Mulctavit, Mulctam imposuit*: Præter. וְעָנְשׁוּ Et mulctabunt, Deuter.22.19. *Niph.* Præterit. נֶעֱנָשׁוּ Mulctati sunt, Prov.27.12. Fut. יֵעָנֵשׁ Mulctabitur, Exod.22.

עֹנֶשׁ m. *Mulcta*, Prov.19.v.19. *Chald.* לַעֲנָשׁ־נִכְסִין *Ad mulctam facultatum*, *Esr.*7.26.

ענת *Chald.* Tempus: בְּעֶנֶת *juxta tempus*, *Esr.*4.10. id est, tali die, mense, anno, ut literis præfigi solebat: contractè וּכְעֶת vers.17. Quidam ad עֵת referunt, ut נ sit epentheticum. Multi volunt esse proprium

do ei, juxta R.Salom.significatione à Nomine, quod Idolum significat, deductâ. ה in fine Pronomen fœmin.est, & Mappik caret, juxta R.Davidem, Futur. יַעֲצִיבֻהוּ Dolore affecerunt eum, Psal.78.40. *Hithp.* Fut. וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ Et doluit apud animum suum, Genes.6.6.

עֶצֶב m.*Dolor*, *Molestia*,Psal.139.24.Aff.מֵעָצְבְּךָ à dolore tuo, Jes.14.3. Semel *Idolum*, *Terriculum*, sic dictum, quòd Dolorem potiùs & terrorem affert conscientiis, quàm levamen : עָצְבִּי Idolum meum, Jes.48.5.

עֶצֶב עֲצַב m. *Dolor*, *Labor*, *Molestia : Idolum*, *Simulachrum*, ut Jer.22.28. Plur. הָעֲצָבִים Dolorum, Psal. 127.2. Aff. וַעֲצָבֶיךָ Et labores tui, id est, Facultates labore partæ,metonymicè, Prov.5.10. & sic Jes.58.3.

עֲצִיב *Chald.* Dolens, Tristis, *Dan.*6.20.

עֲצַבִּים m.p. *Terricula*,*Simulachra*,Hos.4.17.Construct. עֲצַבֵּי Psal.135.15. Aff. אֶת־עֲצַבֵּיהֶם Simulachra eorum, Psal.106.36.

עִצָּבוֹן m.*Dolor*,*Labor* : בְּעִצָּבוֹן Cum dolore, Gen.3.17. Constr. וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ Et de labore manuum nostrarum,Gen.5.29.Aff.עִצְּבוֹנֵךְ Dolorem tuum,Gen.3.16.

עַצֶּבֶת f. *Dolor*, *Molestia*,Prov.10.10.Constr.וּבְעַצְּבַת־לֵב Et dolore cordis, Prov.15.13.Plur.cum Aff.עַצְּבוֹתָם Dolores eorum, Psal.16.4.

מַעֲצֵבָה f. *Dolor :* לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן In dolore decumbetis, Jesa.50.11.

עצד מַעֲצָד m. *Ascia*, *Securis*, Jesa.44.12. בַּמַּעֲצָד Cum securi, Jer.10.3. Kimchi & R.Salom.*Dolabrâ*.

עצה *Claudere leviter*,*Connivere:*Part.עֹצֶה עֵינָיו Connivens oculis suis, Prov.16.30.

עָצֶה m. *Spina dorsi*,Levit.3.9.

עצל m. *Piger :* לֵךְ אֶל־נְמָלָה עָצֵל Abi ad formicam piger, Prov.6.6.

עַצְלָה f. *Pigritia*, Prov.19.15. Duale, בַּעֲצַלְתַּיִם Pigritiâ

immiſſus eſt. à Talmudicis itaque hæc vox inter eas etiam relata eſt, quæ honeſtatis causâ correctæ ſunt, Cod.Megilla,cap.3. in fine. Vide & in שגל.

עָפָר m. *Pulvis*, Gen.2.7. Conſtr. אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ Pulverem terræ, Gen.13.16. Aff. אֶת־עֲפָרוֹ Pulverem ejus, Deut.9.21. Plur. fœm. conſtructum, עַפְרוֹת תֵּבֵל Pulveres orbis habitabilis, Prov.8.26.

עִפֵּר *Pih. Pulveravit, Pulverem excitavit vel ſparſit.* Præterit. וְעִפַּר בֶּעָפָר Et pulverabat pulvere, 2 Sam. 16.13. id eſt, pulverem ſpargebat.

עֹפֶר m. *Hinnulus*, Cant.2.9. Plur. עֳפָרִים Cant.4.5.

עֹפֶרֶת f. *Plumbum*, quaſi Pulvereum ſeu terreum dictum, quòd magnam partem terreſtrem habeat, Zach.5.7. כַּעוֹפֶרֶת Sicut plumbum, Exod.15.10.

עֵץ m. *Lignum*, Synecdochicè *Arbor*: generale eſt, ac ad arbuſta etiam & frutices transfertur, & quicquid altiùs excreſcit & ramos producit: עֵץ Arborem, Geneſ.1.11. Aff. בְּעֵצוֹ In ligno ſuo, Hoſ.4.12. עֵצְךָ Arborem tuam, Deut.28.42. Plur. עֵצִים Ligna, Levit.1.7. Conſtr. עֲצֵי עוֹלָה Ligna holocauſti, Gen. 22.3. Aff. וְאֶת־עֵצָיו Et ligna ejus, Levit.14.45. Fœm. עֵצָה Lignum, Jer.6.6.

עָצַב *Doluit: Dolore, triſtitiâ affecit, vel affectus fuit, Dolorem attulit:* Præt. עֲצָבוֹ Dolore affecit eum, 1 Reg.1.6. Partic. Præt. עֲצוּבַת רוּחַ Dolore affecta, Dolens animo, Jeſa.54.6. Infin. לְבִלְתִּי עָצְבִּי Ut non afficiat dolore me, 1 Par.4.10. *Niph.* Præt. נֶעֱצַב Dolore afficiebatur, 1 Sam.20.34. Fut. יֵעָצֵב Dolore afficiatur, 1 Sam.20.3. *Pih.* Præt. וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ Et dolore affecerunt Spiritum ſanctum ejus, Jeſa.63. 10. עִצְּבוּנִי Dolore afficiunt me, Job.10.8. Futurum, יְעַצֵּבוּ Dolorem afferunt, Pſalm.56.6. *Hiph.* Infinit. לְהַעֲצִבָה Idololatricum cultum exhibendo ei, Jer.44. 19. vel Idola effingendo, Idolorum formam offeren-

do

gritate suâ, Job.21.23. וּמְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם Et sicut ipsummet cœlum puritate suâ, Exod.24. ver.10. Affix. אֶל־עַצְמוֹ Ad ossa ejus, Job.2.5. Plur. עֲצָמִים Ossa, Ezech.24.4. Affix. עֲצָמַי Ossa mea, Psalm.6.3. עֲצָמֵינוּ Ossa nostra, Psal.141.7. Fœm. עֲצָמוֹת Ossa, Prov.14. vers.30. Constr. אֶת עַצְמוֹת Cum ossibus prophetæ, 2 Reg.23.18. Affix. וְעַצְמֹתֶיךָ Et ossa tua, Jes.58.11.

תַּעֲצֻמוֹת f.p. *Vires*, Psal.68.36.

* עצץ , נַעֲצוּץ Vide in נעץ .

עָצַר *Clausit, Conclusit, Inclusit, Occlusit: Continuit, Detinuit: Cohibuit, Coërcuit imperando, Imperavit:* Construitur cum Accus.& Præposit. ב : Præterit. עָצֹר עָצַר Occludendo occluserat, Gen.20.18. עֲצוֹר בְּמִלִּין Continere sermones quis possit, Job.4.2. Fut. יַעְצֹר Imperium obtinebit, 1 Sam.9.17. *Niph.* Præt. נֶעֱצָרָה Cohibita esset, Num.16.50. Particip. נֶעְצָר Detentus, 1 Sam.21.ver.7. Infinit. בְּהֵעָצֵר Cum clausum fuerit, 1 Reg.8.35. Fut. וְתֵעָצַר Ut cohibeatur, 2 Sam.24.21.

עֶצֶר m. *Imperium*, Jud.18.7.

עֹצֶר m. *Occlusio, Coarctatio*, Pro.30.16. Jes.53.8.

עֲצָרָה , עֲצֶרֶת f. *Interdictio, Prohibitio, Detentio: Dies feriatus, Feria*, propriè ultima, festi solennis quasi Clausula, & metonym. *Cœtus ferians.* Dicebatur de certis diebus, qualis fuit octavus in celebri tabernaculorum festo, Lev.23.36.& ultimus Paschatis, Deut.16.8. unde ad alias ferias ab Ecclesia indictas transfertur, Joel. 1.4. 2 Reg.10.20. Plur. cum Aff. בְּעַצְּרֹתֵיכֶם In festa aut ferias vestras, Amos.5.21.

מַעְצוֹר m. *Prohibitio, Impedimentum*, 1 Sam.14.6.

מַעְצָר m. *Coërcitio, Imperium*, Prov.25.28.

עָקֵב m. *Calx, Calcaneus*, extremum pedis, inde latè est, *Finis, Extremum, Extremitas, Extrema pars,* & adverbialiter, *Extremò, In finem, Tandem.* Kimchi addit, *Merces*, quia extremum laboris est. Vide eum,

Psal.

tiâ duplici, id est, ambarum manuum, Eccles.10.18. quasi בַּעֲצְלוּת יָדַיִם.

עַצְלוּת f. *Pigritia*, Prov.31.27.

נֶעֱצַל *Niph. Pigrari, Pigrum esse vel fieri*. Fut. אַל־תֵּעָצְלוּ Ne pigramini, Pigri estote, Jud.18.9.

עָצַם *Roborari, Corroborari, Potentem esse vel fieri: Invalescere, Roborare se: Multum, Plurimum, Numerosum esse*: & semel, *Obstipare, Claudere*. Præterit. וְעָצַם כֹּחוֹ Et invalescet robur ejus, Dan.8.24. Particip. præs. וְעֹצֵם עֵינָיו Et obstipans oculos suos, Jesa.33.15. Infinit. וּבְעָצְמוֹ Et quum roboratus esset, Dan.8.8. *Pih.* עִצֵּם *Exossavit, vel Ossa comminuit aut contrivit*, juxta Kimch. & R. Salom. Præter. עִצְּמוֹ Exossavit eum, Jer.50.17. significatione ex Nomine, quod *Os* significat, deductâ. Fut. וַיְעַצֵּם Et obstipavit oculos eorum, Jes.29.10. *Hiph.* Fut. וַיַּעֲצִמֵהוּ Et potentem effecit eum, Psal.105.24.

עָצוּם m. *Robustus, Validus, Potens, Numerosus*: עָצוּם מְאֹד Numerosum valde, Num.32.1. וְעָצוּם Et potentem, Gen.18.18. Plur. עֲצוּמִים Robusti, Pro.18.18. Affix. בַּעֲצוּמָיו Robustis suis, scil. membris, Psal.10.vers.10. Fœmin. עֲצֻמוֹת Robora: Aff. עֲצֻמוֹתֵיכֶם Robora vestra, Jes.41.21.

עֹצֶם m. *Robur*, Deut.8.17. עָצְמִי Robur meum, vis mea, Psal.139.15. Fœm. עָצְמָה Robur, Jesa.40.29. Construct. בְּעָצְמַת Cum fortitudine incantatorum tuorum, Jesa.47.9.

עֶצֶם c. sed fœmin. sæpius, *Os* ossis à Robore: synecdochicè *Corpus, Substantia*: & inde quod Latini dicunt, *Ipsemet, Ipsummet, Ille-Ipse*, (ut apud Rabbinos, עַצְמִי Ego ipse, עַצְמְךָ Tu ipse, בְּעַצְמוֹ Per seipsum, &c.) עֶצֶם Os, Gen.2.23. עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה Usque ad illum ipsum, hunc ipsum, huncmet diem, Levit.23.14. בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ In illa ipsa, Ipsâmet integritate

Pro eò quòd, Quandoquidem, Genes.22.18. עֵקֶב כִּי Propterea quòd, Amos.4. v.12. עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם Pro mercede pudoris sui, Psal.40.16. absolutè positum, עֵקֶב Finaliter, In finem usque, Psal.119.33,112.

עָקַד *Ligavit, Colligavit*, propriè artus, ut oves quatuor pedibus colligari solent ad mactationem: Fut. וַיַּעֲקֹד Et colligavit artubus, Gen.22.9.

עָקֹד m. *Varium, Maculosum*, propriè cruribus, ubi ligari solet pecus, scribit R.Salomon, Gen.30.40. Plur. עֲקֻדִּים Varios, ibid.vers.39.

בֵּית־עֵקֶד *Beth-Heked*, nomen proprium loci, à Ligatione sic dicti, quòd ibi Oves ad tonsuram ligare solerent, 2 Reg.10.12.

עָקָה מַעֲקֶה masc. *Lorica, Loricatio, Peribolus*, septum tectorum, Deut.22.8. Tecta enim in Palæstina fuerunt plana in ædificiis, unde munimento egebant, ne quis decideret.

עָקַל מְעֻקָּל *Perversum, Tortuosum, Obtortum*, Abac. 1.4. Est Participium ex Pyhal.

עֲקַלָּתוֹן m. *Tortuosus*, Jesa.27.1.

עֲקַלְקַלּוֹת f.p. *Tortuosa*, Jud.5.6. Aff. עֲקַלְקַלּוֹתָם In tortuosis viis suis, Psal.125.5.

עָקַר *Exstirpavit, Eradicavit, Enervavit*: Infinit. עֵת לַעֲקוֹר Tempus exstirpandi, Eccl.3.2. *Niph.* Fut. תֵּעָקֵר Exstirpabitur, Soph.2.v.4. *Pih.* אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר Equos ipsorum enervavit: suffragines succidit, Jos.11.9. עִקְּרוּ שׁוֹר Exstirparunt, Avulserunt murum, juxta Ab.Esram, Gen.49.6. Fut. וַיְעַקֵּר Et enervavit, suffragines succidit, 1 Par.18.4. תְּעַקֵּר Suffragines succides, Jos.11.6. *Chald. Præterit. ex Ithpehal* אֶתְעֲקַרוּ *Eradicata fuerunt, Dan.7.8. Scribitur cum* ו *ex forma pluralis masculini, sed legendum juxta Masorethas*, אֶתְעֲקַרָה ex forma fœmin.

עָקָר masc. & fœm. עֲקֶרֶת, עֲקָרָה *Sterilis*, Deuter.7.14. Psal.113.

Psal. 119.33. עֵקֶב Calcaneum, Gen. 3.15. Constr. בַּעֲקֵב In calcaneo, Gen. 25.26. Aff. וְאֶת־עֲקֵבוֹ Et calcem, id est, Extremam partem ejus, Jos. 8.13. Plural Constr. עִקְּבֵי סוּס Calces equi, Gen. 49.17. cum Dagesch euphonico: בְּעִקְּבֵי הַצֹּאן In vestigiis gregis, Cant. 1.8. Aff. עֲקֵבַי Vestigiorum meorum, Psalm. 49.6. עֲקֵבָיִךְ Calcanei tui, pedes tui, synecdoch. Jer. 13.22. Fœmin. Plur. עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ Vestigia Christi tui, Psal. 89.52. Aff. וְעִקְּבוֹתֶיךָ Et vestigia tua, Psal. 77.20.

עָקַב *Calcaneum tenuit vel apprehendit, Calcaneo supposito pessumdedit, Supplantavit, Defraudavit, Circumvenit.* Præterit. עָקַב אֶת־אָחִיו Calcaneum tenuit fratris sui, Hos. 12.3. Infin. cum Fut. עָקוֹב יַעְקֹב Supplantando supplantat, Jer. 9.4. וַיַּעְקְבֵנִי Et supplantavit me, Gen. 27.36. *Pih.* עִקֵּב *Distulit ad extremum, Retardavit,* idem quod עַכֵּב apud Chaldæos & Rabbinos, unde efformatum, permutato כ in ק. Fut. יְעַקְּבֵם Differt illa, *Chald.* יְעַכְּבִנּוּן, Job 37.4.

עָקֹב masc. *Fraudulentum, Pravum, Perversum,* Jerem. 17.9. Jesa. 40.4. Hinc nomen Jacobi יַעֲקֹב *Fraudulentus, Supplantator*: quod in partu calcem fratris tenuit, quasi ipsum in primogenitura supplantare volens, Genes. 25.26. Fœmin. עֲקֻבָּה Vestigiata, Calcaneata, plena vestigiis, Hos. 6.8.

עָקְבָה fœmin. *Fraus*: בְּעָקְבָה *Per fraudem, Fraudulenter,* 2 Reg. 10.19.

עֵקֶב masc. *Emolumentum, Fructus, Præmium, Merces,* quia ea operis finis est. Sic τὸ τέλος 1 Pet. 1.9. Adverbialiter, *Finaliter, Ad extremum, In finem usque*: item, *Pro, Propter, Quia, Propterea quod, Eo quod*: עֵקֶב רָב Emolumentum magnum, Merces magna: Psal. 19.12. עֵקֶב עֲנָוָה Præmium mansuetudinis, Pro. 22.4. עֵקֶב שֹׁחַד Pro munere, Propter munera, Jesa. 5. v.23. עֵקֶב הָיְתָה Quia fuit, Numer. 14.24. עֵקֶב אֲשֶׁר Pro

tuo, Proverb. 6. 1. לא עָרְבוּ לִי Non sunt suavia mihi, Jer. 6. 20. עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה Obscurabitur omnis lætitia, Jesa. 24. 11. id est, occidet, abibit in tenebras, id est, luctum. Particip. עֹרֵב עֲרֻבָּה Spondens sponsionem, Prov. 17. 18. Plur. אֲנַחְנוּ עֹרְבִים Nos oppigneramus, Neh. 5. 3. בַּעֹרְבִים מַשָּׁאוֹת Inter spondentes pro debitis, Prov. 22. 26. Constr. וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ Miscentes commercia tecum, Ezech. 27. 27. & hic vers. 9. Infinit. רָפָה הַיּוֹם לַעֲרֹב Remittit dies ad vesperascendum, Jud. 19. 9. Imperat. עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב Sponde pro servo tuo in bonum, Psal. 119. 122. R. Salomon, Esto fidejussor vel pignus pro me contra malum, q. d. Defende & libera me, ne mali me opprimant. *Chald. Particip. ex Pyh.* מְעָרַב *Mixtum, Dan.* 2. 41. *Hiph.* Infin. הַעֲרֵב Vesperascendo, 1 Sam. 17. 16. id est, Vespere, Infinitivus loco Adverbii, ut Kimchi in Comment. notat. *Hithp.* Imperat. הִתְעָרֶב־נָא Sponde nunc, sponsionem fac, juxta Hebræos communiter, 2 Reg. 18. 23. quidam, Misce te bello cum, &c. Fut. לֹא יִתְעָרַב Non miscebitur, Immiscebit se, Prov. 14. 10. *Chald. Partic.* מִתְעָרַב *Commixtum: & Plur.* מִתְעָרְבִין *Commixta, Dan.* 2. 43.

עָרֵב m. *Suavis, Dulcis*, Cant. 2. 14. Prov. 20. 17.

עֵרֶב m. *Miscellanea turba*, Exod. 12. 38. Neh. 13. 3. item *Trama, Subtegmen*, Levit. 13. 52. q. Mixturam dicas, quod Stamini ex transverso intexitur & Immiscetur.

עֶרֶב m. *Vesper, Vespera*, Genes. 1. 5. sic dicta, quòd tunc lux tenebris Commisceri incipiat. Semel fœmin. עַד־הָעֶרֶב הַשְּׁלִישִׁית Usque ad vesperam tertiam, 1 Sam. 20. 5. id est, usque ad tempus vespertinum diei tertii, ut Chaldæus explicat, & Kimchi illic dicit, Adjectivum fœmininum שְׁלִישִׁית respectum habere ad Nomen subauditum עֵת. Item, *Miscellanea turba*, Mixtura variorum populorum, Jerem. 25. 20, 24.

Pſal. 113. 9. ex quibus virtus pariendi Eradicata.

עֵקֶר m. *Stirps, Indigena*, qui è familia peregrina ortus, alibi radices egit, & ſtirpem fecit, Levit. 25. 47.

עִקַּר m. *Chal.* Stirps, Radix, Fundamentum: עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי Stirpem radicum ejus, *Dan.* 4. 12.

עַקְרָב m. *Scorpio*, Deut. 8. 15. Plur. עַקְרַבִּים Scorpiones, Num. 34. 4. Ubi multis proprium nomen loci eſt: וְאֶל־עַקְרַבִּים Et apud ſcorpiones, Ezech. 2. 6. בָּעַקְרַבִּים Scorpionibus, id eſt, Flagellis aculeatis, 1 Reg. 12. 11. Baculi pleni ſpinis, qui pungebant & dolorem afferebant graviſſimum, ſcribit R. Levi.

עָקַשׁ *Pervertit*: Fut. וַיַּעְקְשֵׁנִי Perverteret me, Job. 9. 20. *Pih.* Præterit. עִקְּשׁוּ Pervertunt, depravant, Jeſ. 59. ver. 8. Particip. וּמְעַקֵּשׁ Et pervertens vias ſuas, Prov. 10. 9. Futur. יְעַקֵּשׁוּ Pervertunt, Mich. 3. 9. *Niph.* Particip. Conſtruct. וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם Et perverſus ambabus viis, Pro. 28. 18. id eſt, in utramque partem, vel huc illuc ſe flectens, & opponitur integrè & rectâ viâ ambulanti.

עִקֵּשׁ m. *Perverſus*, Pſal. 18. 27. Plur. עִקְּשִׁים Perverſi. Pro. 2. 15. Conſtr. עִקְּשֵׁי לֵב Perverſi animo, Pro. 11. 20.

עִקְּשׁוּת f. *Perverſitas*, Prov. 4. 24.

מַעֲקַשִּׁים m. p. *Perverſitates*, Jeſ. 42. 16.

עָרַב *Miſcuit, Commiſcuit*, unde ad varia transfertur: *Negotiari*: *Spondere, Fidejubere*, & ſic conſtruitur cum Accuſativo & Præpoſitionibus עַל, עִם, & לְ: *Oppignerare, Amœnum, Suave, Gratum, Jucundum, Dulce eſſe*, & ita Dativo jungitur: *Pertexere*: *Adveſperaſcere, Obtenebrari, Obſcurari*, in quibus omnibus quædam eſt Commixtio. Sumptæ verò ſunt quædam ſignificationes ex nominibus derivatis. Præterit. עָרַב אֶת־הַנַּעַר Spopondit pro hoc puero, Gen. 44. 32. עָרַב אֶת־לִבּוֹ Qui ſpondeat cum animo ſuo, Jerem. 30. 21. אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ Si ſpopondiſti amico tuo,

tiam & quartam.) *Vespera paschatis, mactabatur septimâ & dimidiâ* (inter primam & secundam) *& offerabatur octavâ & dimidiâ*, (mediâ ad tertiam.) *Quòd si vespera paschatis incideret in vesperam Sabbathi, mactabatur sextâ & dimidiâ*, (inter duodecimam & primam) *& offerebatur septimâ & dimidiâ*, (mediâ ad secundam) & *postea Pasach*. Hæc Traditio: Explicant & complent eam Doctores in Gemara hoc modo: *Unde hæc probantur? ex eo quod dicit Scriptura*, Agnum unum parabis mane, & agnum alterum parabis inter duas vesperas, Num. 28. 4. *Dividit illud tempus in duas vesperas, ut duæ horæ cum dimidia sint hinc, & totidem illinc, & hora una ad parandum eum. Quæsivit quidam, Quare vesperâ Paschatis anticipamus horâ unâ? respondit Rabba: Lex sacrificii jugis propriè est, à quo se inclinare incipiunt umbræ vesperæ. Quare id? ex eo quod dicit* Scriptura, *Inter duas vesperas, id est*, מעדנא דמשחיל שמשא למערב *A tempore quo incipit sol occumbere. At vesperâ paschatis, quando agnus paschatis post Tamid seu agnum quotidianum mactandus est, anticipamus horâ unâ. Quòd si vespera paschatis incidat in vesperam sabbathi, ne assatura agni paschalis attingat sabbathum, ulteriùs horâ unâ anticipamus, mactando eum sextâ & dimidiâ*. Hactenus Gemara, unde satis liquet, quæ priscorum de hoc vespertino tempore sententia fuerit. Glossa R. Salom. in hunc textum illustris est: *Omnes sex horæ pomeridianæ rectæ sunt, ex quo scilicet incipiunt inclinare umbræ vespertinæ, quod fit à media septima & ulteriùs, quò sol vergit ad occidentem & umbra ad orientem, ut cum homo stat ex opposito solis, umbra ejus spargitur versus orientem, sed à dimidia sexta ad dimidiam septimam, sol consistit in medio firmamenti, & umbra in nullam partem declinat, sed rectà deorsum sub hominem*. Hæc ibi. Omnino ergo

ubi Kimchi scribit, Arabes vagos & mistos יוֹשְׁבֵי אֹהָלִים inhabitantes tabernacula, intelligi, qui ob id Plinio dicuntur *Scenitæ*: item Jer.50.37. Plurale fœm. עֲרָבוֹת Vesperæ, Jerem.5.6. Duale בֵּין הָעַרְבָּיִם Inter duas vesperas, Exod.12.6. id est, ut Kimchi in libro Radicum scribit, *A tempore inclinationis solis ad occidentem, quod est à sexta hora & ulterius usq; ad noctem. Dicit autem* עַרְבָּיִם, *quod notat duas vesperas. Nam à tempore, quando sol incipit declinare, ea est vespera una: post occasum solis, est vespera altera. Inter hoc tempus est illud, de quo dicitur* בֵּין הָעַרְבָּיִם. Per sextam hîc non intelligitur nostra sexta vespertina, sed sexta diei Judaici, id est, ipsa meridies. Dies enim in duodecim horas erat divisus, Joh.11.9. Hæc latiùs explicanda. Jusserat Deus agnum paschalem mactari inter duas vesperas, Exod.12.6. Jusserat etiam agnos duos quotidie offerri in sacrificium juge & quotidianum, unum mane, alterum vespere, seu inter duas vesperas, Numer.28. Ergo vesperâ paschatis duo erant mactandi. Agnus paschalis illum sequebatur: nam ordinario non debebat accidentarium præferri. De agno paschali Traditio priscorum legitur: *Si jugulétur Pæsach ante meridiem, prophanum & illegitimum est, propterea quòd dicitur: Et jugulabunt eum inter duas vesperas, Exod.12.6. ante sacrificium juge vespertinum, rectum est, maximè si quis misceat sanguinem agni* (ne scil. condensetur) *usquedum sparsus fuerit sanguis sacrificii jugis, & postea ipse quoque spargatur, tum rectum est*: Tractatu Talmudico פסחים De paschate, ca.5. fol.6. De agno sacrificii jugis sive quotidiani Traditio est, in eodem capite, in initio, his verbis: *Tamid sive juge sacrificium agni, jugulabatur horâ octavâ & dimidiâ* (id est, inter secundam & tertiam) *& offerabatur horâ nonâ & dimidiâ* (inter tertiam

in Comment. accipiunt de cœlo supremo Dei sede, ubi amœnitas & suavitas perfectissima. R.Elieser in Capitulis suis scribit: Septem firmamenta creavit Deus, ex quibus non elegit thronum gloriosum regale, nisi hoc quod dicitur עֲרָבוֹת. Constr. עַרְבוֹת Campestria Jericho, Jos.4.13. & transpositis literis, בְּעַבְרוֹת הַמִּדְבָּר In campestribus deserti, 2 Sam.15. 28. quod legendum juxta Masorethas בְּעַרְבוֹת.

עֲרֻבָּה f. *Sponsio*, Prov.17.18. item, *Arrha, Pignus*: Aff. וְאֶת־עֲרֻבָּתָם Et arrham eorum, 1 Sam.17.18.

עֲרָבִים m.p. *Salices*, Psalm.137.2. ab Amœnitate, quòd inter prima virescentia sunt, vel quòd Campestribus locis gaudent: Constr. וְעַרְבֵי־נָחַל Et salices torrentis, Levit.23.40.

עֵרָבוֹן m. *Arrha, Pignus, Arrabo*, Gen.38.17.

מַעֲרָב m. *Occidens*, Dan.8. ver.5. dicta quasi Vespertina, quòd sole illic occidente Vespera fiat: aut שהצורות מתערבות באותה שעה quòd rerum formæ eo tempore Commiscentur: cum ה locali מַעֲרָבָה Occidentem versùs, 1 Par.26.30. Et fœmin. וּמִמַּעֲרָבָה Et ab occidente, Jesa.45.6. Item *Commercium, Negotiatio*: Aff. מַעֲרָבֵךְ Negotiationem tuam, Ezech.27. 27. & v.19. Plural. וּמַעֲרָבַיִךְ Et commerciorum tuorum, v.33.

תַּעֲרֻבוֹת f.p. *Sponsiones*: וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת Etiam filiis fidejussionum, 2 Reg.14.14. id est, obsidibus.

עָרַג *Glocitavit, Vociferatus est*: Verbum cervorum proprium: Fut. כְּאַיָּל תַּעֲרֹג Sicut cervus glocitat, Psal.42.2. inde & aliis animalibus tribuitur: Etiam bestiarum agri quælibet תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ Glocitabit ad te, Joel.1.20. id est, Vociferabitur, mugiet.

עֲרוּגָה f. *Areola*: Constr. כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם Ut areola aromatica, Cant.5.13. Plur. עַל־עֲרֻגֹת צִמְחָהּ Cum areolis germinationis suæ siccabitur, Ezech.17.10.

per ſextam, tam in Kimchio, quàm aliis, intelligenda ipſà meridies, & ſic reliquæ horæ, calculo diei Judaici, in duodecim horas olim diviſi; Majemon, Tractatu תמיד de Sacrificio jugi, cap. 1. in eandem ſententiam ſcribit: *Sacrificium juge duarum veſperarum jugulant, ex quo prolongari incipit umbra, & quum omnibus apparet, umbram prolongari, nempe à ſexta hora & dimidia, & inde uſque ad finem diei.* Vide eundem ibidem latiùs, & de Sacrificio Peſach cap. 1. & in Tract. תפלה de Precibus cap. 3. Aruch in פלג: Gen. 49. 27. in Targ. Hieroſol. & Jonat. Joſeph. Scalig. in De Emendat. Temporum, fol. 532.

עָרֹב maſc. *Colluvies*, *Mixtura* inſectorum vel variorum animalium, Exod. 8. 18.

עֹרֵב m. *Corvus*, Gen. 8. 7. Plur. וְאֶת־הָעֹרְבִים Et corvis præcepi, 1 Reg. 17. 4. Conſtr. עֹרְבֵי־נַחַל Corvi torrentis, Prov. 30. 17.

עֲרָב m. *Arabia*, 2 Par. 9. 14. ſic dicta à Mixtis populis, vel quòd quaſi Solitudo & deſerta regio eſſet, ex ſignificatione nominis עֲרָבָה quod mox ſequitur: Et in Pathach עֲרַב Ezech. 27. 21. עֲרָבִי Jeſa. 13. ver. 20. & הָעֲרָבִי *Arabs*, Nehem. 2. 19. Plur. וְהָעַרְבִים Et Arabum, 2 Paral. 21. verſ. 16. Et cum Epentheſi Aleph, וְהָעַרְבִיאִים 2 Par. 17. 11. Ezech. 27. 21.

עֲרָבָה f. *Campeſtris locus*, *Campeſtria*, Job. 24. 5. item *Solitudo*, *Deſertus locus*, Jer. 50. 12. כַּעֲרָבָה Sicut ſolitudo, Jeſa. 33. v. 9. Cum ה locali, הָעֲרָבָתָה Verſùs campeſtria, Joſ. 18. 18. quibuſdam eſt proprium nomen loci: Plur. *Cœli*; לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת Equitanti ſuper cœlos, Pſal. 68. 5. juxta Ab. Eſram, & explicat per v. 34. ubi dicitur, לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם Qui inſidet cœlis cœlorum antiquorum. R. Moſche dixit, ſic appellari cœlum, quòd latum & extenſum ſit inſtar loci Campeſtris: Majemon in More, parte 1. cap. 70. & Kimchi in

עֶרְיָה f. *Retectio*, vel adjectivè, *Retecta, Nudata*, Ezech. 16.7. Mich. 1.11. vel accipiendum pro בְּעֶרְיָה.

עוֹר m. *Cutis, Pellis*, à Nuditate ſic dicta, Gen. 3.21. Aff. וְאֶת־עֹרוֹ Et pellem ejus, Levit. 8.17. עוֹרִי Pellem meam, Job. 19.26. juxta Hebræos: Plur. עוֹרֵנוּ Pelles noſtræ, Thren. 5.10. cum defectu ו in medio. Et fœmin. עֹרֹת Exod. 26.14. Aff. עֹרֹתָם Pelles eorum, Levit. 16.27.

עָרוֹת f.p. *Papyri*, juxta quoſdam, Jeſ. 19.7. quaſi Pelliculæ dictæ: nam in prætenues, & multiplices membranulas acu dividebantur, ut docet Plin. lib. 13. cap. 11. Hebræi *Virentia, Gramineta*, explicant.

עַרְעָר maſ. *Nudatiſſimus*, juxta quoſdam: aliis *Myrica*, virgultum tenue, humile, fragile: פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר Reſpexit ad orationem nudatiſsimi, Pſal. 102. 18. id eſt, omni ope deſtituti, derelicti ab omnibus: R. Salomon, *Vociferantis, Clamantis*, ex ſignificatione יְעֹעֵרוּ Vociferantur, Jeſ. 15.5. Ab. Eſra, Ad precationem populi qui eſt veluti Myrica ſolitudinis. Conſtruct. כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה Ut myrica in ſolitudine, Jer. 17.6. vel, Ut locus nudatus deſerti: in quo ſcil. nihil creſcit: R. Salom. *Ut arbor ſolitaria*, quaſi ab עֲרִירִי, vel, *Ut locus vaſtus*. Sic juxta quoſdam, כַּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר Sicut arbor nuda in deſerto, Jer. 48.6. aliâs, *Aroër*, eſt proprium nomen loci.

מַעַר m. *Nuditas*: כְּמַעַר אִישׁ Secundùm nuditatem cujuſque, id eſt, ſpatium nudum & vacuum, 1 Reg. 7.36. Kimchi, *Secundùm adhæſionem cujuſque*, prout unum alteri adhærebat & conjunctum erat, & ſic Verbum in Pihel pro *Adhærere* quidam exponunt: quidam *Cælaturam* vertunt, quòd cælando & exſculpendò res antea tecta Denudetur & retegatur.

מַעֲרֶה maſc. *Nuditas, Denudatio*: Conſtr. מִמַּעֲרֵה Poſt denudationem Gibha, id eſt, poſtquam urbs Gibhea

 præſidio

ערד עָרוֹד maſc. *Onager*, Job.39. verſ.8. *Plural. Chald.* וְעִם־עֲרָדַיָּא *Et cum onagris habitatio ejus*, Dan. 5.21.

ערה *Nudari*: Infin. irregularis, וְעֹרָה Et nudari, Jeſ. 32.11. pro לְעָרוֹת Nudandum eſt. Eſt autem Infinit. loco Imperat. *Nudamini, Nudate vos*, & formam habet à vicino Verbo עוּר, vel eſt per tranſpoſitionem Vocalium pro עֹרָה: Vide ſimile in רגן. *Niph.* נֶעֱרָה *Nudari Evacuari, Effundi*: effuſione enim vas quaſi nudatur. Fut. עַד־יֵעָרֶה Donec effundatur, Jeſa. 32.15. & anomalum תֵּעוֹר Nudabitur, Hab.3.9. formâ ab עור mutuatâ. *Pih.* עֵרָה *Nudavit, Evacuavit, Deplevit, Effudit*: Præterit. עֵרָה מָגֵן Nudat clypeum, Jeſ.22.6. Infinit. עָרוֹת Nudando, Hab 3.13. Imperat. עָרוּ Nudate, Pſal.137.7. Fut. יְעָרֶה Nudabit, Jeſ.3.17. Per Apocopam, אַל־תְּעַר Ne nudes, Pſalm. 141.8. pro תְּעָרֶה: ſic וַתְּעַר Et deplevit, Gen.24.20. וַיְעָרוּ Et evacuarunt, 2 Par.24.11. Geminatum Infin. עַרְעֵר Nudando, Jerem. 51.58. *Hiph.* Præterit. הֶעֱרָה Effundit in mortem animam ſuam, Jeſ.53.12. Nudavit, Levit.20.18. *Hithp.* Particip. מִתְעָרֶה Diffundens, Explicans ſe, Vireſcens, Pſal.37.35. Fut. תִּתְעָרִי Nudabis te, Thren.4.ver.21. & geminatis duabus literis, תִּתְעַרְעַר Nudabitur, Jer.51.58.

עֶרְוָה f. *Nuditas, Nudatio: Verenda, Pudenda, Turpitudo, Probrum*: Nuditas corporis humani propalam turpis & pudenda cenſetur, maximè partium genitalium, quas natura tectas voluit: בְּשַׂר עֶרְוָה Carnem nuditatis, Exod.28.42. id eſt, pudenda: Conſtruct. עֶרְוַת אָבִיו Verenda patris ſui, Gen.9.22. Aff. עֶרְוָתוֹ Nuditatem ejus, Levit.20.17. *Chald.* וְעַרְוַת מַלְכָּא *Et nudationem regis*, *Eſr*.4.14. *ut tributo ſuo nudetur & ſpolietur: Vel, Probrum regis, quod accidet, ſi ſubditi tributum denegent.*

עריה

præputium ejus, id est, fructus ceu impuros decutietis, ut Chaldaicè, תְּרַחֲקוּן רַחְקָא יָת אִבֵּיהּ Removendo removebitis fructus ejus, id est, abjicietis tanquam immundos. *Niph.* Imper. הֵעָרֵל Præputium retege, Præputiatum te ostende, Pudendis nuda te, ut ebrii solent, Habac.2.16. juxta Ab.Esram: R.Salom. reddit, Obthurator stupore cordis.

עָרֵל m. *Præputiatus*, *Incircumcisus*, *Obthuratus*, cujus membrum genitale obducto præputio obthuratum est, Exod.12.48. Construct. עֲרַל שְׂפָתָיִם Obthuratus, Præputiatus labiis, Exod.6.v.12. Plural. עֲרֵלִים Præputiati, Levit.19.23. Constr. עַרְלֵי לֵב Præputiati corde, Jer.9.26. Fœm. עֲרֵלָה Præputiata, Jer.6.10.

עָרֵל m. *Præputiatus*, Ezech.44.9.

עָרְלָה f. *Præputium*, Gen.34.14. Construct. עָרְלַת בְּנוֹ, Præputium filii ejus, Exod.4.25. Aff. עָרְלָתָם Præputii sui, Gen.17.27. Plur. עֲרָלוֹת 1 Sam.18.25. Aff. עָרְלֹתֵיהֶם Præputia eorum, v.27.

ערם *Calliditate, Astu usus fuit:* Infinit. עָרוֹם Astu utendo, 1 Sam.23.22. *Niph.* נֶעֱרַם *Coacervari:* Præterit. נֶעֶרְמוּ מַיִם Coacervatæ sunt aquæ, Exod.15.8. *Hiph.* Futur. יַעְרִם Astutè aget, Astutus fiet, Prov.19.25.

עָרוּם m. *Astutus*, Gen.3.1. Plur. עֲרוּמִים Job.5.12.

עָרוֹם, עָרֹם m. *Nudus*, Jesa.58.7. Plur. עֲרוּמִּים Nudi, Gen.2.25. Fœm. עֲרֻמָּה Nuda, Hos.2.3.

עֵירֹם m. *Nudus*, Gen.3.10. *Nuditas*, Deut.28.ver.48. Plur. עֵירֻמִּים Nudi, Gen.3.7.

עָרְמָה f. *Astutia*, Prov.1.4. Aff. בְּעָרְמָם In astutia ipsorum, Job.5.13. contractè pro בְּעָרְמָתָם cui simile vide in פֶּחָה.

עֲרֵמָה f. *Acervus*, Ruth.3.7. Constr. עֲרֵמַת חִטִּים Acervus triticorum, Cant.7.2. Plural. עֲרֵמוֹת Acervi, 2 Par.31.6. Et masc. עֲרֵמִים Acervi, Jer.50.26.

præsidio denudata esset, Jud.20.33 : R.Levi, *Ex valle seu spelunca*, quasi idem sit cum sequenti Nomine.

מְעָרָה f.*Spelunca*, *fossa*, quasi locum Nudum, & Evacuatum dicas, 1 Sam.24.4. Constr. הַמְעָרַת פָּרִצִים An spelunca latronum, Jer.7.11. Plur. מְעָרוֹת Speluncæ, Jes.32.14, cujus thema quidam faciunt inusitatum מער.

מְעוֹרִים m.pl.*Nuditates* : Aff. מְעוֹרֵיהֶם Nuditates eorum, Abac.2.15, quod formam ab עור habet.

עָרַךְ *Ordinavit, disposuit, Aptavit, Struxit, Instruxit : Æstimavit, Taxavit, Comparavit, Æquiparavit, Par æstimatus fuit* : Præterit. עָרַךְ אֵלַי Disposuit mihi, Job 32.14 : וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ Et ordinabis ordinationem ejus, Exod.40.4, &c. *Hiph.* Præterit. הֶעֱרִיךְ אֶת הָאָרֶץ Taxabat terram, 2 Reg.23.35. וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ Et æstimet eam, Lev.27.8. Fut. יַעֲרִיךְ אֹתוֹ Æstimabit eam, Levit.27.14.

עֵרֶךְ m.*Instructio, dispositio, Æstimatio* : Aff. וְחִין עֶרְכּוֹ Et gratiam dispositionis ejus, Job.41.4 : עֶרְכְּךָ Æstimatio tua, Levit.27.16.

מַעֲרָכָה f.*Ordo, Aptatio, Acies, Strues* : נֵרוֹת הַמַּעֲרָכָה Lucernas aptationis, Exod.39.37 : מִן־הַמַּעֲרָכָה Ex ipsa acie, 1 Sam.4.12 : Plural. מַעֲרָכוֹת Ordines, Levit.24.6. Constr. מַעַרְכוֹת Acies Dei viventis, 1 Sam.17.26.

מַעֲרֶכֶת f.*Ordo, Dispositio*, Lev.24.6. Plu masc. Constr. מַעַרְכֵי־לֵב dispositiones cordis, Prov.16.1.

עָרַל *Præputiatum, Obthuratum habuit vel censuit*, juxta Hebræos, qui per אָטַם exponunt, vel *Præputium abstulit*, quasi Depræputiare dicas. Præt. וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ Et obthurabitis obthurationem ejus, Levit.19.23, juxta R.Salomonem, id est, arborem impuram & fructus ejus pollutos & abominabiles censebitis, sicut præputium seu cutis obthurans membrum virile. Vel, Depræputiabitis, id est, Auferetis præ-

עָרִיץ m. *Violentus, Tyrannus. Formidabilis* : לְעָרִיץ Violento, Job.15.20. Plur. עָרִיצִים Violenti, Prævalidi, Job.6.23. Conftr. עָרִיצֵי גוֹיִם Violentiſsimi gentium, Ezech.28.7.

עָרוּץ m. *Ruptura, Concavitas*, Job.30.6.

מַעֲרִיץ m. *Pavor, Terror*; Aff. מַעֲרִיצְכֶם Pavor veſter, Jeſa.8.13.

מַעֲרָצָה f. *Violentia*, Jeſa.10.33.

ערק *Fugit*, Propriè Chaldaicum eſt : Part. הָעֹרְקִים Qui fugiunt, Job.30.3.

עֹרְקִים maſc.pl. *Arteria, Nervi* : Aff. וְעֹרְקַי Et arteriæ meæ, Job.30.17.

ערר עֲרִירִי maſ. *Solitarius*, ἄτεκνος, ſine liberis, Geneſ. 15.2. Plur. עֲרִירִים Levit.20.20.

* עַרְעָר Vide ſupra in עָרָה .

עֶרֶשׂ f. *Sponda, Lectus*, Pſalm. 41.4. Aff. עַרְשִׂי Spondam meam, Pſal.6.7. Plur. עַל עַרְשׂוֹתָם In ſpondis ſuis, Amos 6.4.

עֵשֶׂב m. *Herba*, ſativa propriè & culturâ vel ex ſemine ſuo rurſus proveniens, Gen.1.11. Aff. עֶשְׂבָּם Herbam eorum, Jeſ.42.15. Plur. עִשְּׂבוֹת Herbæ, Prov. 27.25. *Chald.* בַּעֲשַׂב אַרְעָא *In herba terra*, Dan.4.12. וְעִשְׂבָּא *Et herbam*, v.22.

עָשָׂה *Fecit, Effecit, Paravit, Apparavit*; *Comparavit, Acquiſivit*; *Magnifecit, Magnificavit* : *Curavit, Aptavit* : item *Confecit, Subegit, Compreſſit, Conſumpſit*: quomodo cum עָסַס convenit, ut notat R.Salomon, Mal.4.3. Præt. עָשָׂה Fecerat, Gen.1.31. עָשְׂךָ Magnifecit te, Deuter.32.6. Partic. עֹשֶׂה Conficiens, Conſumens, Soph.3.19. Infinit. בַּעֲשׂוֹת In conficiendo, id eſt, Subigendo, Ezech.23.21.&c. Semel etiam ex Futuro ſcriptum, וַיַּעַשׂ & legendum, וַיַּעַשׂ, vide עָשָׂה. *Niph.* נַעֲשָׂה *Fieri* : Præterit. נַעֲשָׂה Factum eſt, Eccleſ.9.3. Partic. וְנַעֲשִׂים Et facti, Eſth.9. v.28. &c.

Pih.

מַעֲרֻמִּים masc.pl. *Nudi* : Aff. מַעֲרֻמֵּיהֶם Nudos eorum, 2 Par.28.15.

* עַרְמוֹן masc. *Platanus* arbor : Hebræis, *Castanea arbor*, Gen.30.37. Plur. עַרְמֹנִים Castaneæ, Ezech.31.8.

ערס עֲרִיסוֹת f.p. *Massa*, farinæ, sc. aquâ conspersæ : Aff. עֲרִסֹתֵיכֶם Massarum vestrarum, Numer. 15.20.

* עַרְעָר Vide in עָרָה.

ערף עֹרֶף m. *Cervix*, Exod.23.27. Aff. עָרְפּוֹ Cervicis ejus, Levit.5.v.8. וְעָרְפְּכֶם Et cervicem vestram, Deut.10.16.

עָרַף *Decollavit*, quasi Decervicare dicas, item *Stillavit* : idem quod רָעַף. Præt. וַעֲרַפְתּוֹ Et decollabis ipsum, Exod.13.13. וְעָרְפוּ Decollabunt, Deut.21.4. Partic. עֹרֵף Decollat, Jes.66.3. Partic. Præt.fœmin. הָעֲרוּפָה Decollata, Deut.21.6. Futur. יַעֲרֹף Decollabit, id est, Decutiet, Diruet, Hos.10.2. Et secundùm alteram significationem, יַעֲרֹף Stillet, Deut.32.2. יַעַרְפוּ Stillabunt, Deut.33.28.

עֲרִיפִים m.p. *Ruina*, ex significatione verbi, Hos.10.2. juxta Ab.Esram, Aff. בַּעֲרִיפֶיהָ In ruinis ejus, nempe Terræ, quò Affix. fœmin. referendum est, Jesa.5.30. Quidam, *In caligine ejus* ; alii *In stillationibus ejus*, sc. lucis & tunc discrepantia generis est in Affixo.

עֲרָפֶל m. *Caligo*, Job.22.13. לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל Habitare in caligine, 1 Reg.8.12.

ערץ *Violentiâ usus fuit, Violenter exagitavit, confregit, vel contrivit, Fortem aut Violentum se exhibuit : Expavit, Consternatus fuit : Terruit.* Infinit. לַעֲרֹץ Ad violenter exagitandum, Psal.10.18. Fut. אֶעֱרוֹץ Violentiâ usus sim, Job.31.34. תַּעַרְצוּ Expavescite, Deut.20.3. תַּעֲרוֹצִי Fortem præbueris te, Jesa.47.12. *Niph.* Partic. נַעֲרָץ Formidabilis, Psal.89.8. *Hiph.* Fut. יַעֲרִיצוּ Formidabunt, Jes.29.3. תַּעֲרִיצוּ Formidetis, Jes.8.12.

ſcere; Infinit. לְהַעֲשִׁיר Ut diteſcas, Prov.23.4. &c. *Hithp.* Particip. מִתְעַשֵּׁר Divitem ſe jactans vel fingens, Prov.13.7.

עָשִׁיר m. *Dives*, 2 Sam.12.1. Plural. וַעֲשִׁירִים Et divites, Eccleſ.10.6. Conſtructum, עֲשִׁירֵי עָם Divites populi, Pſal.45.13.

עֹשֶׁר maſc. *Divitiæ*, 1 Sam.17.25. Aff. עָשְׁרוֹ Divitiarum ſuarum, Pſal.52.9.

עִשֵּׂר *Decimavit*, decimas accepit: Futur. יַעְשֹׂר Decimabit, 1 Sam.8.ver.15. *Pih.* Partic. הַמְעַשְּׂרִים Decimaturi ſunt, Nehem.10.v.37. Infinit. & Futur. עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ Decimando decimaturus ſum, id eſt, decimas daturus, Geneſ.28.v.22. ſic עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר Decimando decimabis, Deuter.14.v.22. *Hiph.* Infinit. בַּעְשֵׂר In decimando, quando dabunt decimas, Nehem.10.38. לַעְשֵׂר Decimare, decimas dare, Deut.26.ver.12.

עָשָׂר m. *Decem, Decimus*, jungitúrque ſemper nomini numerali, Articulum, ut vocant Arithmetici, denotanti: אַחַד עָשָׂר יוֹם Undecimo die, Deut.1.2. וְאַחַד עָשָׂר Et undecim, Gen.37.9. *Chald.* עֲשַׂר *Decem*, *Dan.* 7.7. תְּרֵי עֲשַׂר *Duodecim*, *Dan.*4.26.

עֶשֶׂר f. *Decem*, Exod.36.21.

עָשׂוֹר m. *Decem*, *Decimus*, Geneſ.24.55. בֶּעָשׂוֹר In ipſo decimo, ſcilicet die, Exod.12.3. item *Decachordum*, Pſal.33.2.

עֲשָׂרָה m. *Decem*, Gen.18.ver.32. *Chald.* עַשְׂרָה *Decem*, *Dan.*7.24. Conſtr. עֲשֶׂרֶת quod inſtar ſubſtantivi eſt, quaſi Decadem dicas: עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים Decas verborum, Decem verba, Exod.34.28. Plur. עֲשָׂרוֹת *Decuriæ*, & Præfecti decuriarum, id eſt, Decuriones, Exod.18.21.

עֶשְׂרֵה f. *Decem*: ſemper alii nomini numerali poſtponitur: ut אַחַת עֶשְׂרֵה Undecimo, 2 Reg.9.v.29.

שְׁתֵּים

Pih. Præterit. עִשּׂוּ Confecerunt, Subegerunt, Ezech. 23.3. *Pyh.* Præter. עֻשֵּׂיתִי Factus sum, Psal. 139.15.

מַעֲשֶׂה m. *Factum, Opus, Opificium:* Constr. וּמַעֲשֵׂה Et opus rotarum, 1 Reg. 7.33. Aff. מַעֲשֵׂהוּ Operi ejus, 2 Reg. 16.10. Plural. מַעֲשִׂים Numer. 16.28. Constr. מַעֲשֵׂי־יָהּ Opera Dei, Psal. 118.17. Aff. מִמַּעֲשָׂיו Ab operibus suis, Exod. 5.4.

עָשַׁן *Fumavit:* Præt. עָשַׁנְתָּ Fumaturus es, Psal. 80.5. metaphoricè, pro, *Iratus eris.* Et sic Fut. יֶעְשַׁן Fumabit, Psal. 74.1. וְיֶעֱשָׁנוּ Et fumabunt, Psal. 104.32.

עָשָׁן m. *Fumus*, Gen. 15.17. Constr. עֲשַׁן Jos. 8.20. Aff. עֲשָׁנָהּ Fumus ejus, Jesa. 34.10.

עָשֵׁן m. *Fumans, Fumigans*, Exod. 20.18. Plur. הָעֲשֵׁנִים Fumigantium, Jesa. 7.4.

עָשֵׁן m. *Fumus*, Exod. 19.18.

עָשַׁק *Oppressit*, vi scilicet vel fraude, aut injuriâ, *Fraudavit, Fraudem fecit, Fraude vel oppressione detinuit:* Præter. עָשַׁק Oppressit, Ezech. 18.v.18. Et passivè עָשְׁקָה־לִּי Vis vel Oppressio fit mihi, Jesa. 38.14. quod juxta R. Salom. est Imperativus, *Oppressionem fac vel Opprime me*, quibusdam est nomen subst. cum Kametz chatuph ab initio, *Oppressio, &c. Pyh.* Partic. הַמְעֻשָּׁקָה ô oppressa, Jesa. 23.12.

עָשׁוֹק m. *Oppressor*, Jer. 22.3. Formæ רָחוֹק, גָּדוֹל.

עֹשֶׁק m. *Oppressio, Fraus*, Psal. 73.8.

מַעֲשַׁקּוֹת m. *Oppressiones*, Jesa. 33.15.

עָשַׂק *Hithp.* הִתְעַשֵּׂק *Litem habere vel movere, Litigare*, Præt. הִתְעַשְּׂקוּ Litem moverunt, Gen. 26.20.

עֵשֶׂק masc. *Lis*; est autem nomen proprium fontis propter quem litigarunt, ibid.

עָשַׁר *Ditescere, Ditari*, Præterit. עָשַׁרְתִּי Ditatus sum, Hos. 12.4. Futur. יַעְשֵׁר Ditescet, Job. 15. ver. 29. *Hiph.* הֶעֱשִׁיר *Ditavit*, Præterit. הֶעֱשַׁרְתִּי Ditavi Abrahamum, Gen. 14.23. absolutè positum est, *Ditescere;*

עַשְׁתֵּי *Unum*, *Unus*, ſed ſemper additur nomini numerali עָשָׂר vel עֶשְׂרֵה pro *Undecim*, *Undecimus*: בְּעַשְׁתֵּי עָשָׂר In undecimo, Deuter. 1. 3. לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה Undecim, Exod. 26.8. Vide Ab. Eſram, Num. 7.72.

עֶשְׁתּוּת f. *Cogitatio*: לְעַשְׁתּוּת Ad cogitationem, Job. 12. v. 5. Quidam libri לְעַשְׁתּוּת.

עֶשְׁתֹּנוֹת f.p. *Cogitationes*: Aff. עֶשְׁתֹּנֹתָיו Cogitationes ejus, Pſal. 146.4.

עשתר עַשְׁתְּרָה f. *Grex*: Plur. Conſtr. וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ Et greges ovium tuarum, Deut. 7.13. & 28.4. Apud Talmudicos legitur, ſic dici שמעשרות את בעליהן quòd ditant dominos ſuos: Cholin fol. 84.2. Chaldæus עֶדְרֵי Greges. Eſt & nomen imaginum, ovium formam habentium, ut Kimchi notat, quas pro deabus colebant Tzidonii & Philiſtæi, Jud. 2.13. 1 Sam. 31.10. Eſt & nomen proprium urbis, Deuter. 1.4. Inde עַשְׁתְּרָתִי *Haſteratæus*, 1 Par. 11.44.

עתד *Pih. Paravit*, Imper. עַתְּדָהּ Para illud, Prov. 24. 27. *Hithp.* Præter. הִתְעַתְּדוּ Paratæ fuerunt, vel Parant ſe, Job. 15.28.

עָתִיד m. *Paratus*. Job. 15.24. Plur. עֲתִידִים Parati, Eſth. 3.14. Fœmin. עֲתִדוֹת לָמוֹ Parata eis, id eſt, quæ eventura ſunt ipſis, Deuteron. 32.35. *Chald.* עֲתִידִין *Parati eſtis*, Dan. 3. ver. 15. apud Rabbinos, *Futurum*, & ſic Grammaticis עָתִיד Tempus futurum.

עַתּוּדִים m.p. *Hirci*, majores propriè, qui gregis duces ſunt, Num. 7.17. metaphoricè *Duces*: Conſtructum, עַתּוּדֵי אָרֶץ Duces terræ, Jeſ. 14.9.

עֲתוּדִים m.p. *Parata*, id eſt, Theſauri parati, divitiæ comparatæ, juxta Kimch. Aff. וַעֲתִידוֹתֵיהֶם Et paratos theſauros eorum, Jeſ. 10.13. ſcribitur in medio cum י, ſed legendum juxta Maſorethas per ו cum Schurek.

עתם *Niph.* נֶעְתַּם *Obſcurari*. Præt. נֶעְתַּם אֶרֶץ Obſcurata eſt terra, Jeſa. 9.19. Ab. Eſra ſcribit eſſe idem

שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה Duodecim, Genes. 5. ver. 8.
עֲשִׂירִי m. *Decimus*, Gen. 8. 5.
עֲשִׂירִיָּה f. *Decimatio, Decimæ*, Jes. 6. 13.
עֲשִׂירִית fœm. *Decima, pars decima*, Exod. 16. 36. בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂירִית In anno decimo, Jer. 32. 1.
עֶשְׂרִים c.p. *Viginti*, Genes. 18. 31. pro עֶשְׂרִים Bis dena; item *Vigesimus*, וּבְיוֹם עֶשְׂרִים Et die vicesimo, 2 Paral. 7. 10. *Chald.* עֶשְׂרִין *Viginti*, Dan. 6. 2.
עִשָּׂרוֹן m. *Decima pars*, Num. 15. 4.
עֶשְׂרֹנִים m.p. *Decimæ partes*, Levit. 14. 10.
מַעֲשֵׂר m. *Decima*, Hæc erat duplex: Primam dabat colonus Levitis, de qua ipsi rursus dabant decimam Sacerdotibus, Num. 18. 26, 28. reliquum Levitarum fuit proprium, & liberum, ver. 31. Deinde colonus rursus Levitis dabat decimam secundam, quæ sacra erat, & à Levitis in atrio templi consumebatur, Deuter. 14. 23. וַיִּתֶּן לוֹ מַעֲשֵׂר Et dedit ei decimam de omnibus, Gen. 14. 20. Constr. מַעְשַׂר Decimam terræ, Deuter. 14. 25. מִמַּעְשְׂרוֹ De decima sua, Levit. 27. 31. Plur. fœm. cum מַעְשְׂרֹתֵיכֶם Decimis vestris, Num. 18. 28.

עָשַׁשׁ *Depasci, Contabescere*: Præt. Et ossa mea עָשֵׁשׁוּ Contabescunt, Psal. 31. 11. עָשְׁשָׁה Contabuit, Depastus est, Psal. 6. 8. Quidam, Caligavit.
עָשׁ m. *Tinea*, à Depascendo dicta, Job. 13. 28. Aliam significationem vide in עוּשׁ.

עָשַׁת *Nitidum esse*: עָשְׁתוּ Nitidi sunt, Jerem. 5. v. 28. *Hithp.* הִתְעַשֵּׁת *Cogitavit*, ex Chaldaico usu, ut sequitur: Fut. יִתְעַשֵּׁת Cogitabit, Cogitationem suscipiet, vel secundum quosdam, Nitidum, id est, Amicum exhibebit se, Jonæ 1. 6.
עֲשִׁית *Chald.* Cogitavit: Præter. וּמַלְכָּא עֲשִׁית Et rex cogitabat, Dan. 6. 3.
עָשׁוֹת m. *Nitidum, Tersum*, Ezech. 27. 19.
עֶשֶׁת m. *Nitor*, Cant. 5. 14.

עֲתֶרֶת f. idem, עֲתֶרֶת שָׁלוֹם Abundantia pacis, Jer. 33.6.
עֲתָרִים m.p. *Supplices*: Aff. עֲתָרַי Supplices mei, Soph. 3.10. quod multis proprium nomen populorum censetur, ***Hataræi.***

עָתַת *Tempestivè eloqui*: Infinit. לָעוּת Ad tempestivè loquendum, Jesa. 50.4. nempe לֵאמוֹר דָּבָר בְּעִתּוֹ *Loqui rem in tempore suo*, ut Kimchi exponit, & Schurek est loco Cholem, cui simile vide in חָלַל.
עֵת c. *Tempus*, Eccl. 3.2. Vide Ab. Esram Eccl. 9.11. Aff. עִתּוֹ Tempus suum, Eccles. 9.12. Plur. עִתִּים Tempora, Job. 24.1. cum Aff. עִתֶּיךָ Temporum tuorum, Jes. 33.6. Fœm. לְעִתּוֹת Temporibus, Psal. 9.10. Aff. עִתּוֹתַי Tempora mea, Psal. 31.16. וּכְעֶת *Chald. vide in* עֶנֶת. Deducunt vulgò ab עָוַת *Perdere*, sed Dagesch illis obstat.
עִתִּי m. *Tempestivus*, *Opportunus*, Levit. 16.21.
עַתָּה *Nunc*, *Jam*, *Modò*, quasi Hoc tempore vel momento: מֵעַתָּה Ex nunc, Ab hoc tempore, Hinc, Psa. 113.2.

פ

פֵּאָה f. *Angulus*, *Latus*, *Plaga*: קְצוּצֵי פֵּאָה Extremati angulo, Jer. 9.26. id est, Arabes in extremis angulis deserti habitantes, ut Kimchi & R. Salom. exponunt: Constr. פְּאַת נֶגֶב Plaga australis, Numer. 34.3. Plural. הַפֵּאוֹת Exod. 25.26. Constr. ex terminatione masc. פַּאֲתֵי Latera, Angulos Moab, vel juxta Chaldæum. *Duces*, Num. 24.17. Hinc *Verbum* in *Hiph.* unde Fut. אַפְאֵיהֶם *Angulabo eos*, Deut. 32.26. id est, Angulatim profligabo eos, vel in angulos & extremitates terræ relegabo eos, aut ex omnibus angulis ejiciam eos: י est loco tertiæ radicalis ה, quasi pro אַפְאֶה אוֹתָם, ut R. Salom. exponit.
* פא Vide infra in פה.

idem quod חשך,קדר. Sic Arabicè juxta R.Davidem.

עתק *Consenescere, Veterascere : Transferri.* Præterit. עָתְקוּ Veterascunt, Job.21.7. עָתְקָה Consenuit, Psal.6.8. Futur. וַיֶּעְתַּק Transferetur, Refigetur, Job. 18.4. *Hiph.* הֶעְתִּיק *Transscribere, Transferre, Refigere :* Præterit הֶעְתִּיקוּ Transscripserunt, ex multis libris in unum contulerunt, Prov.25.1. הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים Transtulerunt, impersonaliter, pro Translati sunt ab illis sermones, Job.32.15. Part. הַמַּעְתִּיק Qui refigit, transfert, Job.9.5. Fut. וַיַּעְתֵּק Et refixit, transtulit, Gen.12.8.

עָתָק masc. *Durum, Perversum, Detortum*, 1 Sam.2.3. Psal.75.6.

עָתֵק m. *Durans, Durabile, Stabile*, quasi Antiquum dicas, Pro.8.18.

עָתִיק m. idem, Jes.23.18.

עַתִּיק *Chald.* Antiquus, Dan.7.13. וְעַתִּיק יוֹמִין *Et antiquus dierum*, v.9. Plural. עַתִּיקִים *Antiqua, Obsoleta*, 1 Par.4.22. Constr. עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם *Translati*, Avulsi ab uberibus, Jes.28.9.

עתר *Deprecatus est, Supplex oravit :* Construitur cum Præposit. אֶל & ל : Futur. יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ Supplex oraverit ad Deum, Job.33.v.26. וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה Et supplex oravit Isaac ad Dominum, Genes. 25.21. *Niph.* נֶעְתַּר *Exoratus fuit*, Jesa.19.22. Et in Cholem, וְנַעְתּוֹר Et exoratus fuerat, 1 Paral.5.20. simile vide in הָפַךְ. Partic. וְנַעְתָּרוֹת Deprecanda, precibus avertenda, quia infida, Prov.27.6. Futur. וַיֵּעָתֵר Et exoratus est, 2 Sam.24.25. *Hiph.* Præt. וְהַעְתַּרְתִּי Et supplex orabo, Exod.8.29. וְהַעְתַּרְתֶּם Et abundè profudistis, Ezech.35.13. Imper. הַעְתִּירוּ Supplices orate, Exo.8.28. Fut. אַעְתִּיר Supplex orabo, Exod.8.9.

עָתָר m. *Abundantia :* Constr. וַעֲתַר עֲנַן Et abundantia nubis suffitus, Ezech.8.11.

עתרת

cessit. Constr, cum Præpos. ב & אל: Præt. וּפָגַע בְּדַבָּשֶׁת Et incurrit in Dabbescheth. וּפָגַע אֶל־הַנַּחַל Et incurrit in torrentem, Jos.19.11. Item cum Accusat. פָּגַעְתָּ אֶת־שָׂשׂ Occurris gaudenti, Jes.64.5. Fut. נִפְגַּע־בּוֹ Intercedemus apud eum, Job.21.15. *Hiph.* הִפְגִּיעַ *Incurrere fecit: Intervenit, Intercessit:* Præt. הִפְגִּיעַ בּוֹ Incurrere fecit in eum, Jes.53.6. הִפְגַּעְתִּי בְךָ Intercederem pro te, Jer.15.11.

פֶּגַע m. *Occursus, Casus,* 1 Reg.5.4. Eccles.9.11.

מִפְגָּע m. *Scopus,* Job.7.20.

פגר *Pih.* פִּגֵּר *Piger, Lassus, Defectus viribus fuit:* Præt. אֲשֶׁר פִּגְּרוּ Qui defecti viribus erant, 1 Sam. 30.10.21: quidam Chirek loco Kibbutz esse volunt, quasi sit ex Pyhal.

פֶּגֶר m. *Cadaver,* corpus viribus Defectum, 1 Sam.17.46. Plur. פְּגָרִים Cadavera, 2 Reg.19.35: Construct. פִּגְרֵי הָאָדָם Cadavera hominum, Jerem.33.5. Affix. פִּגְרֵיכֶם Cadavera vestra, Num.14.29.

פָּגַשׁ *Occurrit:* Construitur cum Accus. & Præpos. ב. Præt. אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי Cui occurri, Gen.33.8. Futur. וַתִּפְגֹּשׁ אוֹתָם Occurrit eis, 1 Sam.25.20. *Niph.* Præt. נִפְגָּשׁוּ Occurrunt sibi, Psal.87.11. *Pihel* Fut. יְפַגְּשׁוּ Incurrent, Job.5.14.

פָּדָה *Redemit:* Præt. פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי Redemit animam meam, 2 Sam.4.9. *Niph.* Præt. וְהָפְדֵּה לֹא נִפְדָּתָה Redimendo non fuit redempta, Levit.19.20. Futur. לֹא יִפָּדֶה Non redimetur, Levit.27.29. *Hiph.* Præter. וְהֶפְדָּהּ Et redimi curet eam, Exod.21.8. cum (ּ) loco (·) *Hoph.* Infin. וְהָפְדֵּה ut paulò antè.

פְּדוּיִם *Redemptio*, Num.3.49.

פְּדוּי Idem, Num.3.46,51.

פִּדְיוֹן masc. idem, vel *Redemptionis pretium*, Exod.21. vers.30.

פְּדוּת ,פְּדֻת f. *Redemptio*, Psal.111.9.

פֵּאֵר *Pih. Ornavit, Decoravit, Glorificavit.* Semel ex significatione Nominis derivati est *Ramos scrutari*, ramos sigillatim recognoscere, & fructus decutere : Præt. פֵּאֲרָךְ Decoravit te, Jes.55.5. Fut. אֲפָאֵר Ornabo, Jesa.60.7. לֹא תְפָאֵר אַחֲרֶיךָ Non scrutaberis ramos post te, postquam scil. olivas tuas decusseris, Deut.24.20. & notatur in medio cum Pathach discernendæ significationis causâ, scribit Kimchi. *Hithp.* Infinit. לְהִתְפָּאֵר Ad gloriandum, Jesa.60.21. Imperat. הִתְפָּאֵר עָלַי Gloriare, Gloriam assume supra me, Exod.8.9.

פְּאֵר masc. *Ornatus, Ornamentum, Decus*, Tiara, capitis ornamentum, פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר Ornatum loco cineris, Jes.61.3. Aff. פְּאֵרְךָ Tiaram tuam, Ezech.24.17. Plur. הַפְּאֵרִים Tiaræ, Jes.3.20. Constr. פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים Tiaræ lineæ, Ezech.44.18. Aff. וּפְאֵרְכֶם Et tiaræ vestræ, Ezech.24. vers.23. cum defectu י in medio, pro פְּאֵרֵיכֶם ut Kimchi notat.

פֹּארָה פֻּארָה f. *Ramus*, quia ornamentum arboris, Jes. 10.33. Plur. פֹּארוֹת Rami, Ezech.17.6. פֹּארֹתָיו Ramos suos, Ezech.31.5.

תִּפְאָרָה, תִּפְאֶרֶת f. *Ornatus, Ornamentum, Decor, Gloria* : Aff. תִּפְאַרְתּוֹ Decor ejus, Jesa.28.1.

פַּארוּר m. *Elegantia, Nitor*, juxta quosdam, per geminationem tertiæ radicalis : vide פרר.

פגג פַּגִּים m.pl. *Grossuli*, ficus immaturæ : Aff. פַּגֶּיהָ Grossulos suos, Cant.2.13.

פגל פִּגּוּל m. *Abominatio, Res abominanda* : propriè dicitur de carne fœtoris & coloris tetri : בְּשַׂר פִּגּוּל Caro abominationis, id est, abominanda, Ezech.4. 14. Plur. וּמְרַק פִּגֻּלִים Et fragmen sive frustum carnium abominandarum, Jes.65.4.

פָּגַע *Occurrit, Incurrit, Irruit, Incidit, Offendit, Obviam venit, Obviam factus fuit, Intervenit, Intercessit.*

vos,pro פִּיו Gen.45.15. Pl.masc. פְּצִירָה פִּים Lima o-ra habens, 1 Sam.13.21. id est, cui sunt פִּים רַבִּים O-ra multa, hoc est, plena incisuris ad melius acuendum ferrum: & masc. sub terminatione fœm. וְלָהּ שְׁנֵי פֵיוֹת Et ei erant duo ora, id est, duæ acies, Jud.3.16. Et פ cum Chirek, כְּחֶרֶב־פִּיּוֹת Sicut gladius acierum, id est, bipennis, Prov.5.4. Et geminatum, חֶרֶב פִּיפִיּוֹת Gladius acierum, ut antè, Psal.149.6.

פֹּה *Hîc*, Gen.22.5. *Huc*, 1 Sam.16.11. מִפֹּה *Inde*, Ezech.40.39. עַד־פֹּה *Hucusq;*, Job.38.11. cum Aleph, וּפֹא *Et hîc*, ibid. Sæpissimè est cum ו loco ה: Tres מִפּוֹ *Hinc*, & tres מִפּוֹ *Illinc*, Ezech.40.21. מִפּוֹ וּמִפּוֹ Hinc & inde, utrinque, ver.34. Cum quæsitivo אֵי ab initio, אֵיפֹה *Ubinam?* Job.38.4. *Qualésnam*, Jud.8.18. Quater est cum ו loco ה: item absque Joth, אֵפוֹ *Jam, Nunc*, Job.9.24. וְאַיֵּה אֵפוֹ Ubinam nunc est, Job.17.15: דְּעוּ אֵפוֹ Scitote nunc, Job.19.6. Sic cum א in fine, מִי אֵפוֹא הוּא Quis nunc ille, Gen.27.33. Est quasi expletiva particula.

פּוּג *Intermittere, Cessare: Deficere, Deliquium pati:* Futur. וַיָּפָג לִבּוֹ Defecit animus ejus, Gen.45.26. תָּפוּג תּוֹרָה Cessabat lex, Psal.77.3. *Niph.* Præt. נְפוּגוֹתִי Debilitatus sum, Psal.38.9.

פּוּגָה f. *Intermissio, Cessatio:* Constr. אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ Ne des intermissionem tibi, Thren.2.18, scil. עַיִן o-culi, ut Aben Esra complet.

הֲפֻגוֹת f.p. *Intermissiones*, Thren.3.49.

פּוּחַ *Afflavit, Aspiravit:* עַד־שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם Donec aspiraverit dies, Cant.2.17. *Hiph.* הֵפִיחַ *Conflavit, Perflavit, Sufflavit, Exsufflavit, Efflavit*, metaphoricè *Effatus, Elocutus est*, quia sermo nihil aliud quàm flatus & spiritus est, unde & *Spiritus oris* alibi vocatur: item *Illaqueavit*, ex significatione Nominis derivati, quod Laqueum sign. Infin. הָפִיחַ Illaqueando,

פַּדָּן *Paddan*, nomen proprium loci, Gen.48.7. מִפַּדַּן אֲרָם Ex Paddan Aram, Gen.25.20. id est, campestri Syria. Nam פדן Arabicè, Ager, Campus, ut Ab. Esra & R. Salomon tradunt, פַּדֶּנָה Paddanem, Gen. 28.2. cum ה locali.

אַפֶּדֶן *Palatium, Augustale*: Aff. יִטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ Et figet tentoria palatii sui, Dan.11.45. Sic in Targum, וְיִגּוֹד יַת אַפַּדְנֵיהּ עֲלֵיהוֹן Et extendet augustale suum super eos, Heb. שַׁפְרִירוֹ, Jer.43.10.

פְּרַע *Redemit*: Imper. פְּדָעֵהוּ Redime eum, Job.33.24. Convenit cum פָּדָה.

פֶּדֶר m. *Intestina*, vel juxta Aben Esram *Adeps*, Levit.1.8. Aff. וְאֶת־פִּדְרוֹ Et adipem ejus, ver.12,13.

פֶּה m. *Os oris*: metaphoricè *Acies*, cùm de gladio dicitur, & variis deinceps rebus accommodatur: Radix esset פיה & פה pro פֶּה formæ נָאֶה, ut Kimchi ponit in Michlol. Simile ipsi est שֶׂה: פֶּה לָהֶם Os eis, Ps.115.5. פֶּה לָפֶה Ore ad os. 2 Reg.10.21 id est, confertim, adeò plenè, ut ora hominum se invicem contingerent: פֶּה אֶל־פֶּה Ore ad os, coràm, Numer. 12.8. Sic στόμα πρὸς στόμα. 2 Johan. 1.12. Constructum & cum Affixis junctum, semper est cum Chirek & Joth: פִּי צַדִּיק Os justi, Psal. 37.10. פִּי־שְׁנַיִם Os duorum, Deut.21.17. id est, portio duplex: עַל־פִּי Secundum os, ex præstituto, juxta mandatum, Numer.3.16. Sic פי sæpè est particula expletiva, seu syllabica adjectio, modum & æstimationem significans: ut, עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה juxta verba hæc, Gen.43.7. לְפִי חָרֶב Ore gladii, Jos. 6.21. id est, acie gladii, per gladium, Item לְפִי *Secundum, juxta, Pro ratione*: כְּפִי idem, quomodo etiam expletivum est; Exod.16.21. Aff. עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ Cum ore tuo & cum ore ejus, Exod.4.15. לְפִיהֶן Secundum illos, Levit.25.51. פִּי Os meum loquitur ad vos,

מְפִיץ m. *Malleus, Marculus:* q. Dispergens, Pro. 25.18.

תְּפוּשׁה f.p. *Dispersiones:* Aff. וּתְפוֹצוֹתֵיכֶם Et dispersiones vestræ, Jer. 25.38. cum duplici Vau Cholem.

פּוּק *Titubavit, Vacillavit:* Præter. פָּקוּ Titubant, Jes. 28.7. *Hiph.* הֵפִיק *Vacillare fecit vel sivit:* item, *Protulit, Produxit, Provexit, Eduxit, Exprompsit*, quæ significatio propriè Chaldaica est: Partic. מְפִיקִים Proferunt, Psal. 144.13. Futur. וְלֹא יָפִיק Ut non vacillet, Jer. 10.4. יָפִיק תְּבוּנָה Educit intelligentiam, Prov. 8.35. id est, consequitur.

פִּיק m. *Titubatio*, Nah. 2.10. scribitur פָּק defectivè.

פּוּקָה f. idem, 1 Sam. 25.31.

פּוּר *Disrumpi:* Infinit. פּוֹר Disrumpendo, Jes. 24.19. *Pih.* Præterit. פּוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם Disrupisti fortitudine tuâ mare, Psal. 74.13. Et geminatis duabus radicalibus, Fut. וַיְפַרְפְּרֵנִי Et disrupit me, minutim concîdit vel confregit me, Job. 16. v. 12. *Hiph.* הֵפֵר הֵפִיר *Fregit, Irritum fecit.* Præter. אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר Fœdus meum irritum fecit, Gen. 17.14. cum Pathach propter pausam. Sic Num. 15.31. הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם Irritum facit consilium gentium, Psalm. 33.10. *Hoph.* Futur. גַּם־בְּרִיתִי תֻּפַר Et fœdus meum irritum fiet, Jer. 33. 21. *Hithp.* Præt. הִתְפּוֹרְרָה Disrupit se: Jes. 24.19.

פּוּרָה f. *Torcular*, à Confringendis uvis, Jes. 63.3.

פּוּר m. *Sors*, Esth. 3.7. Persicum vocabulum, Plur. פּוּרִים Sortes, Sortium dies, Esth. 9.26.

פּוּשׁ *Abundare, Augescere, Multiplicare:* Præt. וּפָשׁוּ Et abundant, multiplicabuntur, Habac. 1. vers. 8. וּפִשְׁתֶּם Et augescetis, Crescetis, Mal. 4.2. *Niph.* Præt. נָפֹשׁוּ Diffundent se, diffugient, Nah. 3.18.

פַּשׁ m. *Abundantia, Multitudo*, Job. 35.15.

פּוֹת m. *Cardo fœmina*, ferramentum cavum januæ affixum: metaphoricè *Pudendum muliebre:* Aff. פָּתְהֵן יְעָרֶה Pudendum earum nudabit. Jesa. 3. ver. 17.

do, Jeſ.42.22. Imper. הָפִיחִי גַנִּי Perfla hortum meum, Cant.4.16. Fut. יָפִיחַ כְּזָבִים Efflat mendacia, Prov.6.19. יָפִיחַ בָּהֶם Sufflat in eos, Pſalm.10.5. יָפִיחוּ קִרְיָה Exſufflant urbem, vel Illaqueant, Prov.29.8.

פִּיחַ m. *Favilla*, quia Flatu excitatur, Exod.9.8.

פַּח m. *Laqueus*, Hoſ.5.1. Plur. פַּחִים Laquei, Pro.22.5. item *Laminæ*, Numer.16.38. Conſtr. אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב Laminas auri, Exod.39.3. Eſt quaſi à פחח.

פּוּךְ m. *Stibium*, *Fucus*, qui venuſtandæ faciei adhibetur: Et poſuiſti בַּפּוּךְ in fucum oculos tuos, 2 Reg.9.30. vide & Jer.4.30. Eſt & lapidis pretioſi nomen, quem alii *Carbunculum*, alii *Rubinum eſſe* volunt, 1 Par.29.2. Jeſa.54.11.

פּוֹל m. *Faba*, 2 Sam.17.28. וּפוֹל וַעֲדָשִׁים Et fabas & lentes, Ezech.4.9.

פּוּם פֻּם *m. Chald.* Os oris: עַל־פֻּם *Super os. Dan.*6.18. בְּפוּם *In ore, Dan.*4.28. *cum Aff.* בְּפֻמַּהּ *In ore ſuo, Dan.*7.5.

פּוּן *Animi pendêre*, *Dubium*, *Solicitum*, *Anxium eſſe*, *Hæſitare*: Fut. אָפוּנָה Animi pendeo, Pſal.88.16.

פֶּן *Ne fortè*, *Ne*, *Ut ne*, *Ut non*, quandoque hæſitantis, ſæpe ſimpliciter negantis particula: פֶּן תְּמֻתוּן Ne moriamini, Gen.3.3. Conſtr. cum Fut. & ſemel abuſivè cum Præterit. quod pro Fut. ponitur, 2 Sam.20.6.

פּוּץ *Spargere ſe*, *Spargi*, *Diſpergi*, *Diſſipari*, *Diſſilire*: Imper. פֻּצוּ Diſpergite vos, 1 Sam.14.34. Fut. פֶּן נָפוּץ Ne fortè diſpergamur, Gen.11.4. *Niph.* Præter. נָפֹצוּ Diſperſæ ſunt, Geneſ.10.18. נְפֹצוֹתֶם Diſperſi eſtis, Ezech.11.17. *Pih.* Fut. יְפוֹצֵץ Facit ut diſſiliat vel diſpergatur, Jer.23.29. & geminatis duabus radicalibus, וַיְפַצְפְּצֵנִי & diſſipavit me, concutiendo diſſilire fecit me, Job.16.12. *Hiph.* Præt. וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם Et diſperget Dominus vos, Deut.4.27. *Hithp.* Futur. וַיִּתְפּוֹצְצוּ Et diſſipati ſunt, Abac.3.6.

פַּחַד masc. *Pavor*, Genes. 31.42. Aff. וּפַחְדּוֹ Et pavor ejus, Job.13.11. Plur. פְּחָדִים Pavores, Job.15. v.21. Ex usu Chaldaico, Testes virilitatis, *Testiculi*: Aff. גִּידֵי פַחֲדָו Nervi testiculorum ejus, Job.40.12. habétque aliam formam vocalium ad diversam significationem notandam. Fœmin. פַּחְדָּה. Aff. פַּחְדָּתִי Pavor mei, Jerem.2.19.

פֶּחָה m. *Dux, Princeps, Præses, Præfectus*, Nehem.5.14. Construct. פַּחַת יְהוּדָה Principem Jehuda, Hag.1.1. Est & eâ formâ absolutum, פַּחַת אַחַד Ducis unius, 2 Reg.18.24. Aff. לְפֶחָתֶךָ Duci tuo, Mal.1.8. פֶּחָם Dux eorum, Neh.5.14. contractè pro פֶּחָתָם, cui simile vide in פנן. Plur. פַּחוֹת Duces, Principes, 1 Reg.20.24. aliâ formâ, פַּחֲווֹת Esr.8.36. Aff. פַּחֲווֹתֶיהָ Duces ejus, Jer.51.57. *Chald.* פֶּחָה *Princeps*, *Esr.*5.14. *vel* פַּחַת *ver.*3. *Plur. formæ fœmin.* פַּחֲוָתָא *Duces*, *Dan.*6.7.

פחז פֹּחֲזִים m.p. *Instabiles, Leves*, Jud.9. vers.4. נְבִיאֶיהָ פֹּחֲזִים Prophetæ ejus leves sunt, Soph.3.4.

פַּחַז m. *Rapiditas, Rapidus*, Gen.49.4.

פַּחֲזוּת f. *Levitas, Instabilitas, Rapiditas*: Aff. וּבְפַחֲזוּתָם Et rapiditate sua, Jer.23 32.

פֶּחָם m. *Carbo, Pruna*, Jes.54.16. וּפֹעֵל בְּפֶחָם Et operatur prunis, Jesa.44.12. Elias vult esse prunam extinctam, & גַּחַל ardentem.

פֶּחָר m. *Chald.* Figulus, מִנְּהוֹן חֲסַף דִּי פֶחָר *Partim ex luto figuli*, Dan.2.41.

פַּחַת m. *Fovea, Fossa*, Jer.48.28. Plur. פְּחָתִים Fossæ, 2 Sam.17.9.

פְּחֶתֶת f. *Corrosio, Plaga corrodens*, Levit.13.55.

פטד פִּטְדָה masc. *Topasius vel Smaragdus*, Exod.28.17. Construct. פִּטְדַת־כּוּשׁ Topasius Æthiopiæ, Job.28. v.19. Chaldæus ubique vertit Lapidem viridem, id est, Smaragdum.

nempe per hostes, qui eas nudas in captivitatem abducent. Ab.Esra, אַחוֹרֵיהֶן Posteriora ipsarum. Talmudici, פִּתְחֵיהֶן, quod idem, Schab.fol.62.2. Sic & R.David. Græci αἰχμάλωμα αὐτῶν Aben Esra ex aliis, פַּאתְהֶן Angulos capitis ipsarum, quos scil.solent alienis crinibus ornare: Plural. וְהַפֹּתוֹת Et cardines, 1 Reg.7.50.

פָּזַז *Consolidari, Roborari* : Fut. וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו Et roborata sunt brachia manuum ejus, Genes.49.24. *Pih.* מְפַזֵּז *Subsiliens, Saltans*, 2 Sam.6.16. Sic Jonathan, מְרַקֵּד. *Hoph.*Partic. זָהָב מוּפָז Auro solido, 1 Reg.10.18. id est, optimo & depuratissimo: juxta Kimch. in Com.Talmudici זהב מופז שדומה לפז Quod simile est margaritæ, Joma fol.44. nempe fulgore.

פָּז m. *Aurum solidum*, Psal.21.4. id est, bene purgatum, quantò enim purius, tantò solidius est: וּמִפָּז רָב Et præ auro multo, Psal.19.11. Vide זהב.

אוּפָז *Uphas*, nomen proprium loci, Jer.10.9. qui aliâs *Ophir* dicitur, 1 Reg.9.28. ubi auri optimi fuit copia: בְּכֶתֶם אוּפָז Auro insigni Uphaz, i.e. præstantissimo, Dan.10.5. Quidam faciunt primitivum.

פָּזַר *Dispersit*: Partic. Pahul, שֶׂה פְזוּרָה Pecus dispersum, Jerem.50.17. *Niph.* Præterit. נִפְזְרוּ Dispersæ sunt, Psal.141.7. *Pih.* Præterit. פִּזַּר עַצְמוֹת Dispersit ossa, Psal.53.6. פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ Dispersisti inimicos tuos, Psal.89.11. *Pyh.* Partic. עַם מְפֻזָּר Populus dispersus, Esth.3.9.

פָּחַד *Pavit, Expavit* : Constr.sæpius cum Præposit. אֶל & מִן: Præterit. וּמִדְּבָרְךָ פָּחַד לִבִּי Et à verbo tuo pavet animus meus, Psal.119.161. וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה Et pavebunt ad Dominum, Hos.3.5. id est, Pavidi accedent. *Pih.* Particip. מְפַחֵד Pavens, Prov.28.14. Fut. וַתְּפַחֵד Paveásque jugiter, Jes.51.ver.13. *Hiph.* הִפְחִיד *Exterruit*, Job.4.14.

פלא *Niph.* נִפְלָא *Mirum, Admirabile esse vel fieri, In admirationem rapi : Occultari, Occultum esse :* Constr. cum Præpos. מִן. Præt. נִפְלֵיתִי In admirationem rapior, Psalm. 139.14. cum י in medio loco א : Fœm. הִיא נִפְלָאת Hoc admirabile fuit, Psal. 118.23. contractè pro נִפְלְאָה, ut Kimchi notat. נִפְלְאַתָה אַהֲבָתְךָ לִי Admirabilis fuit amor tuus mihi, 2 Sam. 1.26. estque cum duplici signo fœminino, cui simile vide in חבא. Particip. לֹא נִפְלֵאת הִיא מִמְּךָ Non est occultum à te, Deut. 30.11. *Pih.* Infin. לְפַלֵּא vide in פָּלָה : nam hæ duæ Radices formas inter se permutant. *Hiph.* הִפְלִיא *Mirificè, Mirabiliter, Mirifica egit, Mirificum reddidit vel effecit.* Sunt & quædam ex hujus Verbi forma, pro *Segregare*, quæ pertinent ad פָּלָה. Præt. הִפְלִיא חַסְדּוֹ Mirificam reddit benignitatem suam, Psal. 31.22. הִפְלִא עֵצָה Mirificus est, Mirificè agit consilio, Jes. 28.29. וְהִפְלָה Et mirificas efficiet, Deut. 28.59. cum Kametz ex forma הִפְלָה. Fut. יַפְלִא vide in פָּלָה. *Hithp.* Fut. תִּתְפַּלָּא בִי Mirificum te exhibes contra me, Job. 10.16. Aben Esra, Vides mirabilia tua in me.

* פֶּלֶא m. *Admirabilis*, Jesa. 9.6.

פִּלְאִי m. *Mirificus*, Jud. 13.18. quod juxta Masorethas legendum פלי absque א : Fœm. פִּלְאִיָּה Mirifica, Admiranda, Psal. 139.6. quod legendum פְּלִיאָה. Ex hac forma præcedens legi posset פְּלִיא.

פֶּלֶא m. *Mirum, Miraculum, Mirabile*, Exod. 15.v.11. Plural. פְּלָאִים Cum miraculis, id est, mirabiliter, Thren. 1.9. Fœm. פְּלָאוֹת Mirabilia, Psal. 119.129.

מִפְלָאוֹת f. p. *Mirabilia :* Constr. מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים Mirabilia perfecti scientiis, Job 37.16.

פלג *Pih.* פִּלֵּג *Divisit :* Præterit. מִי פִלַּג Quis dividit, Job. 38. vers. 25. Imperat. פַּלַּג לְשׁוֹנָם Divide linguam ipsorum, Psalm. 55. vers. 10. *Niph.* Præterit.

נפלגה

פָּטַר *Dimisit, Emisit, Laxavit, Exemit, Discessit, Abscessit* : Hinc apud Rabbinos נִפְטַר *Dimissus è vivis, Mortuus* : פָּטוּר *Licitum, Permissum*. Præterit. לֹא פָטַר Non dimiserat vel exemerat Jehojada sacerdos ullas distributiones, 2 Par.23.8. Part. פּוֹטֵר מַיִם Laxat aquas, Prov.17.14. Fut. וַיִּפְטַר Et discessit à facie Saulis, 1 Sam.19.10. *Hiph.* Fut. יַפְטִירוּ בְשָׂפָה Laxum faciunt labio, Psalm.22.8. id est, Diducunt, distorquent labia.

פֶּטֶר maſ. *Apertio, Laxatio* : פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם Apertionem omnis vulvæ, Exod 13.2. id est, Quicquid vulvam primò aperit, seu è vulva primò Emittitur, hoc est, *primogenitum* : Fœm. פִּטְרָה idem: Constr. תַּחַת פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם Pro apertione prima omnis vulvæ, Num. 8.16. id est, primogenito.

פְּטוּרִים *Dimissi, Immunes*, 1 Par.9.33. & ita est Particip. Pahul : Et substantivè, *Apertiones* : Construct. וּפְטוּרֵי צִצִּים Et apertiones florum, 1 Reg.6.18. id est, cælaturæ florum patulæ.

פטש פַּטִּישׁ m. *Malleus*, Jesa.41.7. Jer.23.29. *Chald.* Subligaculum, Femorale, *juxta Ab. Esr. Plur. cum Aff.* פַּטִּישֵׁיהוֹן *Subligaculis suis, Dan.*3.21. *scribitur cum* י *post* ט *redundante, juxta Masorethas.*

פִּיד m. *Oppressio*, Casus vel Eventus malus, Infortunium, Prov.24.22. Aff. בְּפִידוֹ In oppressione ejus, Job.30.24.

פים פִּימָה f. *Plicatura, Strigæ*, cutis propter pinguedinem conduplicatio : וַיַּעַשׂ פִּימָה Et effecit strigas, Job.15.27. Quidam à Plurali פִּים *Ora* deducunt, de quo in פֶּה quasi orificationem dicas, per metaphoram.

פכה *Pih.* פִּכָּה *Manare, Diffluere, Effluere* : Partic. מַיִם מְפַכִּים Aquæ manabant, Ezech.47.2.

פַּךְ m. *Lenticula* : אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן Lenticulam olei, 1 Sam. 10.1.

ſe commutant : וְנִפְלִינוּ Et ſeparabimur, Exod.33.16. *Pih.*Infin. לְפַלֵּא Segregando, Levit.22.21. *Hiph.*Præt. הִפְלָה Segregavit, Pſal.4.4. וְהִפְלָה Et ſeparabit, ſeparationem aut diſcrimen faciet, Exod.9.4. וְהִפְלֵיתִי Et ſeparabo, excipiam vel eximam, Exod.8.22. Imperat. הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ Separa benignitates tuas, Pſalm.17.7. Futur. יַפְלֶה Separationem faciet, Diſcrimen ponet, Exod.11.7. יַפְלִא Separaverit, Separatim expreſſerit, Levit.27.2.

פְּלוֹנִי *Ploni*, Nomen innominati, cujus proprium nomen reticetur : Græcè ὁ δεῖνα, Mat.26.18. πρὸς τὸν δεῖνα. Ad quendam, ad N. Jungitur ipſi אַלְמֹנִי, de quo in אלם dictum eſt, שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי Sede hîc Ploni Almoni, tu N. Ruth.4.1. Volunt & de loco uſurpari, אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי Ad locum N. 2 Reg.6. ver.8. 1 Sam.21.2. ſed מְקוֹם in conſtructione poſitum, oſtendit ſequentia vocabula virum quendam notare, ut Kimchi monet, pro, Ad locum cujuſdam N. Hinc פַּלְמֹנִי ex פְּלֹנִי & אַלְמֹנִי compoſitum : לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר Tali loquenti, Dan.8.13. Talmudici dicunt פְּלָן, & emph. פְּלָנְיָא, & fœmin. פְּלַנְיְתָא : ut אני פלניא בר פלנייתא Ego N. filius mulieris N.

פָּלַח *Diſſecuit:* Vicinum Verbo פלג. Part. פֹּלֵחַ וּבוֹקֵעַ Diſſecans & findens, Pſal.141.7. *Pih.*Fut. יְפַלַּח חֵץ Diſſecet ſagitta, Prov.7.23. תְּפַלַּחְנָה Diſſecant, Dilatant, ſcilicet matricem aut ventrem ad pullos edendos, Job.39.6.

פֶּלַח maſc. *Fragmen*, *Segmentum*, 1 Sam.30.12. Cantic. 4.3. כְּפֶלַח תַּחְתִּית Sicut fragmen inferioris, ſcil. molæ, Job.41.15.

פְּלַח *Chald. Servivit, Coluit :* Partic. פָּלַח־לֵהּ *Colis eum. Dan.6.17. Plur.* פָּלְחִין *Colunt, Dan.3.12. Conſtr.* פָּלְחֵי *Servientibus, Miniſtris Domus Dei, Eſr.7.24. Fut.* דִּי לָא יִפְלְחוּן *Ut non colerent, Dan.3.28.*

נִפְלְגָה הָאָרֶץ Divisa fuit terra, Genes. 10.25.

פְּלַג m. *Chald.* Particula, Dimidium: וּפְלַג עִדָּן *Et dimidium temporis*, Dan. 7.25.

פֶּלֶג *Rivus*, quasi Divisum aut divergium fontis: פֶּלֶג אֱלֹהִים Rivus Dei, Psalm. 65.10. Plur. פְּלָגִים Rivi, Jes. 30.25. Constr. פַּלְגֵי־מָיִם Rivi aquarum, Psa. 1.3. Aff. פְּלָגָיו Rivi ejus, Psal. 46.5.

פְּלֻגָּה f. *Classis*, *Divisio*: Plural. Constructum, לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת In classes familiarum paternarum, 2 Par. 35.5. *Chald.* Partitio: בִּפְלֻגָּתְהוֹן *In partitiones suas*, Esr. 6.18.

פְּלִיגָה f. *Chald.* Divisum, Diversum, Dan. 2.41.

פְּלַגּוֹת f. p. *Partes*, Jud. 5.15. *Rivi*, Job. 20.17.

מִפְלַגּוֹת f. p. *Classes*, 2 Par. 35.12.

פִּילֶגֶשׁ פִּלֶגֶשׁ f. *Concubina-uxor*, quæ uxor quidem erat, sed non legitima, nec hera, sed serva: unde & liberi earum non fiebant hæredes paternorum bonorum, sed dono emittebantur, Gen. 21.24. & 25. 6. In jure Veterum legitur: *Quæ sunt* נָשִׁים *Uxores, & Quæ sunt* פִּילַגְשִׁים *Uxores concubinæ? R. Jehuda dixit:* נָשִׁים *sunt, quæ Scripto seu instrumento dotali & solennibus sponsalibus ducuntur:* פִּילַגְשִׁים *quæ neutro:* Sanhedrin cap. 2. fol. 21. Vide Kimch. 2 Sam. 5.14. Quidam vocem compositam volunt ex פָּלַג *Divisit*, & אִשָּׁה *Uxor*, quasi *Uxor divisa*, vel dimidia: Aff. פִּלַגְשׁוֹ Concubina ejus, Jud. 19.2. Plur. פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים Concubinas & uxores, 2 Sam. 5.13. Constr. אֶל־פִּילַגְשֵׁי אָבִיךָ Ad concubinas patris tui, 2 Sam. 16.21. Aff. וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ Et animam concubinarum tuarum, 2 Sam. 19.5.

פֶּלֶד m. *Lampas*, *Fax*, *Tæda*: Plural. fœm. פְּלָדוֹת Tædæ, Nah. 2.3.

פלה *Niph.* נִפְלָה *Segregari*, *Separari*: Præterit. נִפְלֵיתִי vide in פלא: nam hæ duæ Radices formas inter

Precatus est: Constr. cum Præposit. לְ, אֶל & לִפְנֵי, quandoque cum עַל, sed id valet tum idem quod אֶל. Præt. הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי Orâsti ad me, 2 Reg. 19.20. Futur. ex prima significatione, מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ Quis se judicem constituet ipsi, Quis judex constituetur ipsi, 1 Sam. 2.25.

פְּלִילִי m. *Judex*; *Judicialis*: עָוֹן פְּלִילִי Iniquitas judicis, Job. 31.28. id est, judiciaria, quæ ad judicem pertinet: Plur. פְּלִילִים Judices, Deut. 32.31.

פְּלִילָה f. *Judicium*, Jesa. 16.3.

פְּלִילִיָּה f. *Judicatio*, Jesa. 28.7.

תְּפִלָּה f. *Precatio*, *Oratio*, Jesa. 1.15. Constr. אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ Ad orationem servi tui, 1 Reg. 8.28. Aff. תְּפִלָּתוֹ Oratio ejus, Pro. 28.9. Plur. תְּפִלּוֹת Orationes, Psal. 72.20.

* פְּלֹנִי פלם vide supra in פלה.

* פְּלוֹנִי פלן vide supra in פלה.

פלס *Pih.* פִּלֵּס *Libravit*, *Appendit*: metaphoricè *Expendit*, *Consideravit*. Partic. מְפַלֵּס Expendit, Pro. 5.21. Imper. פַּלֵּס Expende orbitam pedis tui, Pro. 4.26. Fut. יְפַלֵּס נָתִיב Libravit semitam, Psal. 78.50.

פֶּלֶס m. *Statera*, *Bilanx*, à Librando, Pro. 16.11. Jes. 40.12.

מִפְלָשִׂים m. p. *Libramenta*, *Pondera*; Constr. עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב De libramentis nubis, Job. 37.16. & Sin est loco Samech, juxta Ab. Esram.

פלץ *Hithp.* הִתְפַּלֵּץ *Tremere*, *Contremiscere*: Futurum, יִתְפַּלָּצוּן Contremiscant, Job. 9.6.

פַּלָּצוּת f. *Tremor*, *Terror*, *Horror*, Jes. 21.4.

מִפְלֶצֶת *Horror*, *Horriculum*, *Idolum*, 1 Reg. 15.13. sic dictum, שהוא מביא פלצות וצרות רבות לעובדיו *Quia adducit horrorem & calamitates multas cultoribus suis*, scribit hoc loco R. Levi, cui assentit Kimchi. Apud Talmudicos legitur: מפלצת dicitur, דהוה מפליא ליצנותא *Eo quòd mirificum risum præbuerit.*

Quid

פָּלְחָן m. *Chald.* Ministerium, Esr.7.vers.19.

פָּלַט *Evasit, Effugit:* Præt. וּפָלְטוּ Et evadent, Ezech. 7.16. *Pih.* פִּלֵּט *Evadere fecit, Liberavit, Eripuit:* item *Parere, Eniti.* Particip. וּמְפַלְּטִי Et liberator meus, Psal.18.3. Infinit. רָנֵּי פַלֵּט Cantionibus liberandi, pro, Liberationis, Psal.32.7. Imper. פַּלֶּט־לָמוֹ Parito eis, Psal.56.8. vel, Liberare seu Liberatio eis? admirativè juxta Kimch. Cum ה paragogico, פַּלְּטָה נַפְשִׁי Eripe animam meam, Psalm.17.13. Futur. תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ Enititur vacca ejus, Job.21.10. *Hiph.* Futur. וְיַפְלִיט Et eripiet, Jesa.5.29. וְלֹא־תַפְלִיט Sed non liberabis, Mich.6.14.

פָּלִיט m. *Profugus, Evadens, Effugiens,* Qui evasit aut elapsus est, Amos 9.ver.1. Plural. per Tzere in medio, פְּלֵיטִים Evadentes, Jesa.66.19. פְּלֵטִים מֵחֶרֶב Evadentes è gladio, Jer.51.50. Constr. פְּלִיטֵי חֶרֶב Evasores gladii, Ezech.6.8. Aff. פְּלִיטֵיכֶם Evasores vestri, Qui evaserint ex vobis, Ezech.6.9.

פְּלֵיטָה f. *Evasio, Effugium, Liberatio, Residuum, Reliquiæ;* Tria sunt absque י in medio, פְּלֵטָה, Ezech.14.v.22. Jud.21.17. 2 Sam.15.14. Const. פְּלֵיטַת Residuum: 2 Reg.19.30.

מִפְלָט m. *Effugium,* Psal.55.9.

פֶּלֶךְ m. *Scipio,* 2 Sam.3.29. *Colus,* Prov.31.v.19. ex significatione Chaldaica, *Tractus,* Neh.3.9. Aff. לְפִלְכּוֹ Ad tractum suum, v.17.

פָּלַל *Pih. Judicavit, Adjudicavit, Judicium exercuit:* Præt. וּפִלְלוֹ Et judicabit eum, 1 Sam.2.25. פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ Adjudicas sorori tuæ, Ezech.16.vers.52. לֹא פִלָּלְתִּי Non judicavi, Gen.48.11. id est, putavi, cogitavi, juxta R.Salom. Fut. וַיְפַלֵּל Et judicium exercuit, Psal.106.30. *Niph.* Præt. וְנִפְלַל Et judicabitur, Ezech.28.23. *Hithp.* הִתְפַּלֵּל *Judicem se constituit,* semel tantùm: aliàs *Oravit, Supplex oravit, Supplicavit,*

Precatus

peteret vespera, Gen.24.63. לִפְנוֹת הַבֹּקֶר Quum appeteret mane, Judic.19.26. &c. *Pih.* פִּנָּה *Amovit, Expedivit, Paravit, Præparavit:* Præt. פִּנָּה אֹיְבֵךְ Expedivit inimicum tuum, Soph.3.15. וּפִנָּה דֶרֶךְ לְפָנָי Et expediat, præparet viam ante me, Malac.3.1. *Hiph.* הִפְנָה *Aspicere fecit, Faciem advertit, avertit vel obvertit: Respexit, Vertit se:* Præterit. הִפְנָה עֹרֶף Obvertit cervicem, Jer.48.36. וְלֹא הִפְנוּ Ut non obvertant vel avertant faciem, Jer.46.5. הִפְנְתָה לָנוּס Vertit se ad fugiendum, in fugam, Jer.49.24. *Hoph.* Præterit. הָפְנוּ Fiet ut avertant se, Jerem.49.8. Particip. מָפְנֶה Obversa, Ezech 9.2.

פָּנִים m.p. *Facies, Aspectus, Conspectus, Superficies,* & quælibet externa anterior rerum species: פָּנִים אֶל־פָּנִים Facie ad faciem, Gen.32.30. πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, 1 Cor.13.12. Facies autem anterior rei pars est, inde sumitur pro *Ante, A fronte:* פָּנִים וְאָחוֹר Ante & retro, A fronte & à tergo, Ezech.2.10. Cum ל ab initio, Temporis est, *Ante, Antea, Prius:* לְפָנִים Antea, Jos.14. v.15. accedit ipsi etiam Mem, מִלְּפָנִים Ab ante, A superiore tempore, Ab antiquitate, Jes.41.26. Constr. פְּנֵי אֱלֹהִים Faciem Dei, Gen.33.10. עַל־פְּנֵי תְהוֹם In superficie abyssi, Gen. 1.2. est & interdum *Coram, E regione, Ex Adverso In conspectu, A fronte,* Genes.25.9,18. Genes.11.28. sed frequentissimè superaddito ל ab initio, לִפְנֵי Ad conspectum, Coram, Ante: לִפְנֵי מוֹתִי Ante mori me, Antequam moriar ego, Gen.27.7. מִלִּפְנֵי A facie, E conspectu, præsentia, Jon.1.3. *Propter,* 2 Paral.32.7. מִפְּנֵי *A facie, A conspectu, Propter:* מִפְּנֵי אֲשֶׁר *Propterea quòd,* Exod.19.18. Aff. פָּנָיו Facies ejus, Genes.32. 20. לְפָנָיו Ad conspectum ejus, Coram eo, Genes.43. 33. temporis: לְפָנָיו Ante eum, Jos.10.14. מִלְּפָנָיו A conspectu ejus, 2 Reg.5.27. Semel fœmin. est פָּנֶיהָ

Quid ita? R. Joseph docuerat: כמין זכרות עשתה לה והיתה נבעלת בו בכל יום: Tractatu de Idololatria, ca.3. fol.84. editionis Venetæ. Meminit eorum R. Salom. ad præcedentem locum, & eò respexit sine dubio author Vulgatæ Latinæ, ad quam conferatur Lyra. Sed omnino ab Horrore hoc idolum dictum fuit, sicut aliâs à terrore, ut est in אים: Aff. אֶת־מִפְלַצְתָּהּ Horrendum idolum ejus, ibid. & 2 Paral.15.16.

תִּפְלֶצֶת *Horror*: Aff. תִּפְלַצְתְּךָ Horror tuus, Jer.49.16. horrenda potentia tua, vel horrenda terra tua, in quâ nimium confidis.

פלש *Hithp.* הִתְפַּלֵּשׁ *Volvere, Volutare se*: vel *Conspergere se.* Imperat. הִתְפַּלְּשׁוּ Volutate vos, scil. in pulvere vel cinere, juxta Hebræos, Jerem.25.34. וְהִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר Voluta te in cinere, Jerem.6. ver.26. הִתְפַּלָּשְׁתִּי idem, Mich.1.10. scribitur cum ת redundante, ut Masorethæ notant.

* מִפְלָשִׂים Vide paulo ante in פלס.

* פֶּן Vide supra in פון.

פַּנַּג *Phœnicia*, nomen regionis, ut quibusdam placet, Ezec.27.17. Kimchi hîc annotat, Josephum Gorionîdem explicare אפרסמון, quod vocant *Balsamum.* Idem tradit R. Salom. Ejus in Jericho fuit copia, unde & à ריח ab Odore bono nomen accepit.

פָּנָה *Aspexit, Respexit, Spectavit*: *Vertit, Avertit, Convertit, Divertit, Declinavit*, quomodo pro diversa constructione reddi potest. Constr. autem præcipuè cum Præposit. אֶל, לְ, מִן & עַל. Præt. פָּנָה הַיּוֹם Divertit dies, abit, declinat, Jer.6.4. אָנָה פָּנָה Quò respicit, vertit se dilectus meus, Cant.5. ver.17. וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר Et vertens te mane, revertens, Deut.16.7. כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ Omnes dies nostri declinant, Psal.90.9. Infinit. לִפְנוֹת עֶרֶב Aspiciente vesperâ, Quum appeteret

פִּסְגָּה fœmin. *Collis*, Numer.21. verſ.20.

פָּסַח *Tranſiit, Tranſiliit*; conſtruitur cum Præpoſit. עַל: item *Claudicavit*: Præterit. אֲשֶׁר פָּסַח Qui tranſivit, Exod.12.27. וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם Et tranſibo præter vos, v.13. Partic. פֹּסְחִים Claudicatis, 1 Reg. 18.21. Infin. פָּסוֹחַ Tranſeundo, Jeſ.31.5. *Niph.* Fut. וַיִּפָּסֵחַ Et claudus redditus eſt, 2 Sam.4.4. *Pih.* Fut. וַיְפַסְּחוּ Et tranſilierunt, 1 Reg.18.26.

פֶּסַח maſc. *Tranſitus*, *Tranſitio* propriè: metonymicè *Agnus*, qui mactabatur & comedebatur ab Iſraelitis in Ægypto, cum Angelus Ægyptiorum primogenitos occidens, Iſraelitarum domos ſanguine agni iſtius conſperſas & ſignatas, Tranſiret, & Iſraelitis parceret. Hinc Agnus iſte vocatur *Paſach*, *Paſcha*, *Phaſe*, id eſt, Tranſitus, quòd ſanguis ejus domibus aſperſus, tantùm eſſet ſignum iſtius Tranſitus, Exod. 12.11. item Feſtum Paſchatis, quo agnus iſte comedebatur, 2 Reg.23.21,22. Plurale, Super jugulatione הַפְּסָחִים Paſcharum, 2 Par.30.18. id eſt, agnorum paſchalium.

פִּסֵּחַ m. *Claudus*, Levit.21.18. Plurale, abſque Dageſch, פִּסְחִים Claudi, Jeſa.33.23.

פָּסַל *Dolavit*, *Sculpſit*: Præt. כִּי פְסָלוֹ יֹצְרוֹ Quòd ſculpſerit illud formator illius, Hab.2.18. Imperat. פְּסָל־לְךָ Sculpe tibi, Exod.34.1.

פֶּסֶל m. *Sculptile* Idolum ſculptum & dolatum, Exod.20. ver.4. Aff. עֵץ פִּסְלָם Lignum ſculptilis ſui, Jeſa.45. ver.20.

פָּסִיל m. idem: Plural. אֶרֶץ פְּסִלִים Terra ſculptilium, Jer.50.38. מִן־הַפְּסִילִים A ſculptilibus, Jud.3.19,26. Quidam, E lapidicinis. Conſtruct. פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם Sculptilia deorum ipſorum, Deut.7.25. Aff. פְּסִילֶיךָ Sculptilia tua, Mich.5.13.

מְעֻדּוֹת Quò facies tuæ comparatæ vel conſtitutæ ſunt, Ezech.21.16.

פְּנִים maſc. *Interius*, *Intimum*, quaſi Anterius dictum, quòd introrſum pergenti interiora ſint ante, exteriora retro: Cum ſervilibus ab initio, מִלִּפְנִים *Intrinſecus*, 1 Reg.6.29. Cum ה locali, פְּנִימָה *Intus*, *Intrò*, *Intrinſecus*. Levit.10.18. לִפְנִימָה Intrinſecus, 1 Reg. 6.30. מִפְּנִימָה idem, v.19.

פְּנִימִי m. *Interior*, *Intimus*, Ezech.41.15. Plur. הַפְּנִימִים Interiora, 1 Par.28.11. Fœm. פְּנִימִית Interius, 1 Reg. 6.36. Plur. הַפְּנִימִיּוֹת Interiora, 2 Paral.4.v.22. & hîc Mem ſervile tranſit in radicale.

לִפְנַי m. *Anterius*, 1 Reg.6.17.

פנן פִּנָּה f. *Angulus*, *Extremitas*, לְרֹאשׁ פִּנָּה In caput anguli, Pſal.118.22. Conſtr. עַד־פִּנַּת שַׁעַר Uſque ad angulum portæ, Jer.31.40. Aff. פִּנָּתָהּ Anguli ejus, Job.38.6. & contractè פִּנָּהּ Angulum illius, pro פִּנָּתָהּ Prov.7.8. cui ſimile vide in צוּר inter Nomina: Plur. הַפִּנִּים Anguli, Zach.14.10. Fœm. פִּנּוֹת הַבַּיִת Angulos domus, Job.1.19. item, *Turres angulares*, Soph.1.16. Metaphoricè *Principes*, *Primores*, *Capita* populi, ut Chaldæus explicat, quòd ipſi ſint urbi, quod Angulus firmus ſeu lapis angularis muro, ut Kimchi ſcribit, Jud.20.2. 1 Sam.14.38.

פְּנִינִים m.p. *Margaritæ*, *Carbunculi*, lapides pretioſi in ignitum rubentes, Thren.4.7. Prov.20.15. מִפְּנִינִים Præ carbunculis, Prov.8.11.

פנק *Pih.* פִּנֵּק *Delicatè educavit*: Partic. מְפַנֵּק עַבְדּוֹ Delicatè enutriens à pueritia ſervum ſuum, Pro. 29.21. Chaldæum propriè eſt.

פסג *Pih.* פַּסֵּג *Extulit*, *Suſtulit*, *Elevavit*: Imperat. פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ Attollite palatia ejus, Pſal.48. 14. R.Sal. הַגְבִּיהוּ Extollite: Ab.Eſr. הַבִּיטוּ Intuemini, Oculos attollite in ea: R.David, חַזְּקוּ Munite.

פָּעַם *Pih. Egit, Agitavit, Impulit, Concussit, Pulsavit*: Infin. לְפַעֲמוֹ Agitare eum, Judic.13.25. *Niph.* Præterit. נִפְעַמְתִּי Concutior, Psalm.77.5. Futurum, וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ Cum concussus vel consternatus esset spiritus ejus, Genes.41.ver.8. *Hithp.* Futur. וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ Et consternatus erat spiritus ejus, Dan.2.1. & sic ver.3.

פַּעַם c. sed f. sæpius, *Ictus, Pulsus, Concussio*: item *Vice*, בְּפַעַם אֶחָד Vice unâ, 2 Sam.23.8. זֹאת הַפַּעַם Hac vice, Gen.2.23. כְּפַעַם בְּפַעַם Sicut vice in vicem, Num.24.1. id est, hac vice ut antea. Item *Incus*, à Tundendo & concutiendo, אֶת־הוֹלֶם פָּעַם Ad percussionem incudis vel super incude, Jesa.41.7. Dual. פַּעֲמַיִם Duabus vicibus, Numer.20.11. Plural. שֶׁבַע פְּעָמִים Septem vicibus, Gen.33.3.

Ps:17 **פְּעָמִים** m.p. *Incessus, Ingressus*; *Pedes*: שְׁלשִׁים פְּעָמִים Triginta pedum, Ezech.41.ver.6.juxta Kimch. Construct. פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו Incessus curruum ejus, Judic. 5.28. Affix. וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו Et ponet in viam pedes suos, Psal.85.14.

פַּעֲמוֹת f.p. *Anguli*, juxta Kimchium, R.Levi & Chaldæum, Aff. פַּעֲמֹתָיו, 1 Reg.7.30. Quidam Pedes, Basis: alii Impages reddunt.

פַּעֲמֹן m. *Tintinabulum*, Exod.28. v.34. sic dictum, quòd Concussione personet: Plural. אֶת־פַּעֲמֹנִים Tintinabula, Exod.39.25. Construct. פַּעֲמֹנֵי זָהָב Tintinabula auri, Exod.28.33.

פָּעַר *Aperuit, Distendit*, & ori peculiariter tribuitur: Præterit. פִּי פָּעַרְתִּי Os meum distendi, Psal.119.131. פָּעֲרוּ Distenderunt contra me בְּפִיהֶם ore suo, id est, os suum, Job.16.10. & ב redundat, vide Job. 29.23. Jes.5.14.

פָּצָה *Aperuit, Pandit, Dilatavit, Diduxit, Distendit*: & ex usu Chaldaico *Liberavit*: Præterit.

פְּסַנְתֵּרִין Et פְּסַנְטֵּרִין masc. plur. *Chald.* Psalteria, *instrumenta musica, Dan.* 3.5,7. *ex Græco* ψαλτήριον.

פסס *Defecit, Imminutum fuit :* Præter. פַּסּוּ Defecerunt veraces, Psal. 12.2.

פַּס m. *Chald.* Pars, Particula, *quasi Minutum vel partem Defectam dicas :* פַּס יְדָא *Pars manus, Dan.* 5.5. *emph.* פַּסָּא דִי יְדָא *Pars manus, v.* 24.

פַּסִּים m.p. *Particulæ, Frusta :* כְּתֹנֶת פַּסִּים Tunicam frustorum, Genes. 37.3. 2 Sam. 13.18. id est, variis particulis diversorum colorum consutam, hoc est, Versicolorem.

פִּסָּה f. idem : Constr. פִּסַּת־בַּר Particula frumenti, Psal. 72.17. id est, pugillus, parum, minimum.

פעה *Exclamavit :* Fut. כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה Velut parturiens exclamabo, Jes. 42.14. juxta Ab. Esram. Quidam, *Ut parturiens viperam,* quasi ab אֶפְעֶה .

פעל *Operatus est, Egit, fecit :* Præt. מַה־פָּעַל אֵל Quid operatus est Deus, Num. 23.27. פָּעַלְתָּ לָנוּ Operatus es nobis, Jesa. 26.12. Part. וּפֹעֵל צֶדֶק Et operans, exercens justitiam, Psal. 15.2. Fut. מָה אֶפְעַל לָךְ Quid agerem tibi? Job. 7.20.

פֹּעַל masc. *Opus,* metonymicè, *Operis merces,* וְאֵת פֹּעַל יְהוָה Et opus Domini non respiciunt, Jesa. 5.12. Aff. פָּעֳלוֹ Opus ejus, Psal. 111.3. [& cum Cholem] וּפֹעֲלוֹ Et mercedem operis ejus, Jes. 1.31. Jer. 22.13. Plur. רַב פְּעָלִים Amplus operibus, 1 Par. 11.22.

פְּעֻלָּה f. idem : Construct. פְּעֻלַּת שָׂכִיר Mercedem mercenarii, Levit. 19.13. Aff. וּפְעֻלָּתִי Et opus meum, Jesa. 49.4. Plur. פְּעֻלּוֹת Opera, Psal. 28.5.

מִפְעָלִים m.p. *Opera :* Aff. מִפְעָלָיו Opera ejus, Proverb. 8.22. Fœmin. Constr. מִפְעֲלוֹת יְהוָה Opera Domini, Psal. 46.9.

פעם

ratio ſæpe ſignificata diſtinguit. Conſtruitur autem cum Accuſativo & Præpoſitione עַל , אֶל , ל , בּ . Præt. פָּקַד Viſitavit Saram, Geneſ.21.1. מִי פָקַד עָלָיו Quis commiſit ipſi viam ejus ? vel quis præſtituit, præſcripſit, Job.36.23. וְהוּא פָקַד עָלַי Et ipſe commiſit mihi, 2 Par.36.23. וּפָקַדְתִּי Et animadvertam, Jer.44.33. אֲשֶׁר פָּקְדוּ Qui numerarent, Num.26.64. לֹא פָקָדוּ Non deſiderabunt, Jeſa.34.ver.16. וּפָקְדוּ Et præficient, Deut.20.9. פָּקַדְנוּ Deſideravimus, 1 Sam. 25.15. &c. *Niph.*Præt. לֹא נִפְקַד Non deeſt ex nobis, Num.31.49. וְנִפְקַדְתָּ Et deſideraberis, 1 Sam.20.18. Infinit. הִפָּקֵד יִפָּקֵד Deſiderando deſiderabitur, 1 Regum 20.39. Futur. יִפָּקֵד Viſitabitur ; Animadvertetur, Num.16.29. וַיִּפָּקְדוּ Et recenſiti fuerunt, Nehem. 7.1. item Præfecti fuerunt, Neh.12.44. *Pih.* Partic. מְפַקֵּד Luſtrat, Jeſa.13.4. *Pyh.* Præt. פֻּקַּד Numeratum eſt, Exod.38.21. פֻּקַּדְתִּי Fit ut deſiderem, carere factus ſum, id eſt, Privatus, Jeſa.38.10. *Hiph.* Præt. הִפְקִיד אֹתוֹ Præfecit eum, Gen.39.5. הִפְקַדְתּוֹ Præfeciſti eum, 1 Sam.29.4. Imper. הַפְקֵד Præfice Levitas, Num.1.50. Futur. אַפְקִיד Deponam ſpiritum meum, Pſalm.31.6. וַיַּפְקִדוּ Ut committerent, vel deponerent, Jer.37.21. *Hoph.* Præt. אֲשֶׁר הָפְקַד Quod depoſitum fuerat, Levit.6.4. item, Viſitata eſt, vel Viſitabitur, Jerem.6.6. Particip. Præt. מֻפְקָדִים Præfecti. 2 Par.34.verſ.12. *Hithp.* Præt. הִתְפָּקְדוּ Recenſiti ſunt, Jud.20.15. & formâ compoſitâ ex Hophal & Hithpael, הָתְפָּקְדוּ Recenſiti ſunt, Num.1.47. Fut. וַיִּתְפָּקֵד Et numeravit vel Recenſuit ſe, Jud.21.9. וַיִּתְפָּקְדוּ Et numerati ſunt, Jud.20.15. ubique in medio Kametz contra normam.

פָּקִיד m. *Præfectus*, 2 Reg.25.19. Conſtr. וּפְקִיד Et præfectus Levitarum, Neh.11.v.22. Aff. פְּקִידוֹ Præfectus ejus, Jud.9.28. Plur. פְּקִדִים Præfecti, Gen.41.34. cum

 defectu

פְּצִיתָ אֶת־פִּיךָ Pandisti os tuum, Jud.11.36. פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ Aperuit os suum, Genes.4.11. Partic. הַפּוֹצֶה Qui liberat Davidem, Psalm.144.10. Jonathan פְּצֵי. Imper. פְּצֵנִי Libera me, v.11. Jonath. פְּצֵי יָתִי.

פָּצַח *Fragorem, Sonum edidit, Personuit*: Præt. פָּצְחוּ רִנָּה Fragorem edunt cantu, Jes.14.7. Imperat. פִּצְחוּ Fragorem edite montes cantu, Jesa.44.23. *Pih.* פִּצֵּחַ *Diffregit*, propriè cum fragore & sonitu. Præterit. עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ Ossa eorum diffringunt, Mich.3.3.

פָּצַל *Pih. Decorticavit*: Præt. פִּצֵּל Gen.30.38. Futur. וַיְפַצֵּל בָּהֵן Et decorticavit in eis, v.37.

פְּצָלוֹת f.p. *Decorticationes, Cortices*, ibid.

פָּצַם *Diffregit*: Præterit. פְּצַמְתָּהּ Diffregisti eam, Psal. 60. ver.4. Sic in Targum פָּצִים לֵיהּ חֲרַכִּין Et perfregit sibi fenestras, Jerem.22.14.

פָּצַע *Vulneravit*: Præterit. פְּצָעוּנִי Vulnerârunt me, Cant.5.7. Partic. Præterit. פְּצוּעַ דַּכָּא Vulneratus contusione, Deut.23.1. Infinit. וּפָצֹעַ Et vulnerando, 1 Reg.20.37.

פֶּצַע m. *Vulnus*, Exod.21.25. לְפִצְעִי Ad vulnus meum, Gen.4.23. Plur. פְּצָעִים Vulnera, Pro.23.29. Constr. פִּצְעֵי Prov.27.6. Aff. פְּצָעַי Vulnera mea, Job.9.17.

פָּצַר *Institit*: Constr. cum Præpos. ב. Futur. וַיִּפְצַר־בָּם Et institit apud eos, Gen.19.3. וַיִּפְצְרוּ־בוֹ Et institerunt in eum, vers.9. *Hiph.* Infin. loco Nominis, הַפְצַר Instare pro Instantia, Repugnantia, Resistentia, 1 Sam.15.23.

פְּצִירָה f. *Lima*, 1 Sam.13.21. ab Insistendo.

פָּקַד *Visitavit*, tam conferendi boni, quàm inferendi denunciati mali causâ. Inde latissimè sumitur, pro, *Invisit, Revisit, Recognovit, Rationem habuit*: *Animadvertit*: *Numeravit*, *Recensuit*, *Lustravit*: *Præfecit*: *Commisit*, *Deposuit*: *Requisivit*, *Desideravit*, de defectu usurpatum, *Defuit*. Constructionis

פַּר masc. *Juvencus*, Exod.29.1. Plural. פָּרִים Juvenci, Exod.24.5. Aff. פָּרֶיהָ Juvencos ejus, Jer.50.27.

פָּרָה f. *Juvenca, Junix, Vacca*: פָּרָה אֲדֻמָּה Junicem rufam, Num.19.2. Plur. פָּרוֹת Vaccæ, Gen.32.15.

פֶּרֶא m. *Onager*, Job.6.5. פֶּרֶא אָדָם Onager homo, Gen.16.12. id est, ferus homo. Et cum ה vice Aleph, פֶּרֶה Onager, Jer.2.24. ubi pro fœmina usurpatur: Plur. פְּרָאִים Onagri, Job.24. verſ.5. יַפְרִיא vide in פָּרָה.

פַּרְבָּר m. *Pars exterior*, foràs ſpectans, 1 Paral.26.18. Vox ut videtur Chaldæa, compoſita ex פְּרַד *Diviſit*, vel פְּרִיד *Fruſtum, Pars*, & בַּר *Extra*. Veteres expoſuerunt כְּלַפֵּי בַּר Foràs versùs, Cod. Zevachim cap.5. fol.55. Quidam retinent vocem Hebræam, quaſi nomen proprium: quidam *Cellulam* interpretantur.

פָּרַד *Separavit, Diſ-junxit*: Partic. Pahul פְּרֻדוֹת Separatæ, id eſt, exporrectæ, expanſæ, Ezech.1.11. & Participio in nomen converſo, פְּרֻדוֹת *Grana*, ſic dicta, quaſi hinc inde Separata & diſſita, Joel.1.17. *Niph.* נִפְרַד *Dividi, Diſ-jungi, Separari, Separare ſe*: Præteritum, נִפְרָד Separaverat ſe, Judic.4. verſ.11. & Kametz eſt propter pauſam: נִפְרְדוּ Diviſæ ſunt, Geneſ.10. v.5. Particip. נִפְרָד Diſparans vel ſeparans ſe, Prov.18.1. id eſt, qui animo eſt ab omnibus alieno, & ſe ex omnium conſortio ſubducit, ut in ſuo propoſito & animi ſententia perſiſtat. *Pih.* Fut. יְפָרֵדוּ Separant, Separationem faciunt, Hoſ.4.14. *Pyh.* Particip. מְפֹרָד Diſſipatus, diviſus, Eſth.3.8. *Hiph.* הִפְרִיד *Separavit, Separationem fecit, Diſſipavit, Diſ-junxit, Diremit*: Præt. הִפְרִיד Separabat, Gen.30.40. Part. מַפְרִיד אַלּוּף Diſ-jungit ducem, Prov.13.v.9. Infinit. בְּהַפְרִידוֹ Cum diſſiparet ille, Deut.32.8. Futur. יַפְרִיד Separationem faciet, Ruth.1.17. *Hithp.* Præterit. וְהִתְפָּרְדוּ

Et

defectu י : & plenum, פְּקִידִים Esth.2.vers.3.

פְּקֻדָּה fœmin. *Præfectura* ; *Visitatio*, *Animadversio*: *Recensio*, *Depositum* : לְיוֹם פְּקֻדָּה Die visitationis, Jes.10 3. לִפְקֻדָּה In recensionem, 1 Par.23.11. Construct. פְּקֻדַּת Præfectura custodum, Num.3.32. Aff. פְּקֻדָּתוֹ Præfecturam ejus, Psalm.109.8. Plural. פְּקֻדּוֹת Præfecturæ, 2 Par.23.11.

פִּקּוּדִים m.p. *Mandata*, *Commissa*, *Commissiones*, ut vulgò loquuntur : Constr. פִּקּוּדֵי Mandata Domini, Psal. 19.9. Aff. פִּקֻּדָיו Mandata ejus, Psal.111.7.

פִּקָּדוֹן m. *Depositum*, Levit.6.4.

פְּקִדֻת f. *Præfectura*, Jer.37.13.

מִפְקָד m. *Mandatum*, *Præfectura*, *Census*, Nehem.5.31. Constr. מִפְקַד־הָעָם Census populi, 2 Sam.24.v.9. בְּמִפְקַד הַבַּיִת In loco constituto & destinato domus, Ezech.43.21.

פָּקַח *Aperuit* : Præterit. פָּקַח עֵינָיו Oculos suos aperuit, Job.27.19. Partic. פֹּקֵחַ עִוְרִים Aperiens cæcos, id est, oculos cæcorum, Psalm.146.8. *Niph.* Præterit. וְנִפְקְחוּ Et aperient se oculi vestri, Gen.3.5. Futurum, תִּפָּקַחְנָה Aperientur oculi cæcorum, Jesa. 35.ver.5.

פִּקֵּחַ m. *Apertus*, scilicet oculis, hoc est, *Videns*, Exod. 4.11. Plural. הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים Munus excæcat videntes, Exod.23.8.

פְּקַח־קוֹחַ mas. *Omnimoda apertio*, Jesa.61.1. scribitur ut duæ dictiones, sed est tantùm una, constans ex geminatis duabus radicalibus literis, quo gemina, id est, omnimoda apertio denotatur, juxta Ab.Esr. R.Salom. vult קוֹחַ esse nomen separatum, *Carcer*, *Captura*, à לָקַח.

פקע פְּקָעִים mas.p. *Colocynthidæ*, cucurbitæ sylvestres ; vel *Fungi*, 1 Reg.6.18.

פַּקֻּעֹת f.p. idem, 2 Reg.4.39.

bit, Psal.1.3. פֶּרְיְךָ Fructus tuus, Hos.14.9. פִּרְיָהֶם Fructum eorum, Amos.9.14. וּפֶרְיְכֶם Et fructum vestrum, Ezech.36.8. פִּרְיָהֶן Fructum eorum, Jerem.29. vers.28.

פֹּארָה f. *Ramus*, à Fructibus : hinc potiùs secundùm Kimchi deduci videtur, quod Aleph quasi redundans sit : Vide supra in פֵּאֵר.

אַפִּרְיוֹן m. *Thronus*, *Thalamus*, *Lectus* conjugalis, à Fœcunditate, Cant.3.9.

פַּרְוַיִם *Parvajim*, nomen proprium loci, ubi auri præstantissimi copia, 2 Paral.3.6. Quidam regnum Indiæ Peru esse, & dualem numerum utrique Peru servire putant. In Notis interpretis doctissimi, Aurum Parvajim : ex Chavila, ubi præstantissimum aurum fuisse, testatur Moses, Gen.2. Est enim in ea, sive Characenorum regno Parbatia (sive Barbatia) oppidum corrupto nomine dictum, pro Parvajinis, Plin.nat.hist. lib.6. cap.28. quod aurum David ex devictis regibus regioni illi finitimis consecutus, ad hos usus asservarat, 1 Reg.6.20. Vide זָהָב.

פַּרְוָר m. *Suburbium*; Plural. בַּפַּרְוָרִים In ipsis suburbiis, 2 Reg.23.11. Chaldæis usitata vox, ut hîc דִּבְפַרְוָרַיָּא Quæ in suburbanis. Item יְזוּעוּן פַּרְוָרַיָּא Commovebuntur suburbia, Ezech.27.28.

פרז פְּרָזוֹן m. *Pagus*, absque muro, & metonymicè *Paganus*, *Paganitas*, id est, homines inhabitantes pagos, Jud.5.7. Aff. פִּרְזוֹנוֹ Pagorum vel Paganorum ejus, ver.11.

פְּרָזוֹת f.p. *Pagi*, Ezech.38.11. בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת In civitatibus pagorum, Esth.9.19. per Hypallagen, pro, in pagis urbium.

פְּרָזִי m. *Paganus*, Deut.3.5. Plurale contractum הַפְּרָזִים Pagani, Esth.9.19. pro הַפְּרָזִיִּים. Aff. פְּרָזָו Paganorum ejus, Hab.3.14. cum defectu י pro פְּרָזָיו.

Et diſparant ſe oſſa mea, Pſalm.22.15. Futur. יִתְפָּרְדוּ Diſsipantur, Pſal.92.10.

פֶּרֶד m. *Mulus*, 2 Sam.18.9. Aff. פִּרְדּוֹ Mulum ſuum, 2 Sam.13.29. Plur. פְּרָדִים Muli, 2 Reg.5.17. Fœm. פִּרְדָּה Mula, 1 Reg.1.33.

פְּרֻדוֹת Vide initio Radicis.

פַּרְדֵּס m. Παράδεισος, *Paradiſus*, *Pomarium*, voluptatis & amœnitatis cauſâ conſitum, Cantic.4.13. At Neh.2.8. *Sylvam*, *Saltum*, R. Salom. exponit, quo nomine totam regionem comprehendi volunt interpretes à Libano ad Antilibanum, arboribus præſtantiſſimis amœniſſimam, in cujus extremitate fuit oppidum nomine Paradiſi, cujus meminit Ptolomæus, & Plin.lib.5.cap 23. Plur. פַּרְדֵּסִים Pomaria, Eccleſ.2.5. ubi notat Aben Eſra, גַּן eſſe Hortum, qui varias habeat ſpecies arborum, פַּרְדֵּס verò qui unicam tantùm, ut, Hortus malorum punicorum, Cantic.4. in quo tantùm fuerunt mala punica. Aliis aliter placet.

פָּרָה *Fructuoſus fuit*, *Fructum edidit*, *Fœtavit*, *Fœtificavit*: Præt. פָּרוּ Fœtificaverunt, Exo.1.7. וּפָרִינוּ Et fructuoſi ſumus, Gen. 26.22. Partic. פֹּרֶה Fructificans, Fructum proferens, Deut.29.18. Fœm. irregulare, בֵּן פֹּרָת Filius fœcundæ, fructiferæ, ſcil. arboris, id eſt, Ramus fœcundus, Geneſ.49.22. pro פֹּרָה ut quibuſdam placet: פֹּרִיָּה Fructifera, Pſalm.128.3. ubi tertia radicalis ה mutata eſt in Joth. *Hiph.* הִפְרָה *Fructuoſum reddidit*, *Fœcundavit*, *Fœtificare fecit*: Præt. הִפְרַנִי Fructuoſum reddidit me, Geneſ.41.52. וְהִפְרֵיתִי Et fœcundabo te, Gen.17.6. Particip. מַפְרְךָ Fœcundabo te, Gen.48.4 Futur. וַיֶּפֶר Fecit ut fœtificaret, Pſal.105.24. & cum א loco ה, יַפְרִיא Fructificabit, Hoſ.13.15.

פְּרִי m. *Fructus*, Gen.1.11. Aff. פִּרְיוֹ Fructum ſuum dabit,

runt eos ad operas: aliâs dixit, בפריכה Per ſævitiam, Sota fol.11.2.

פָּרֹכֶת f. *Velum*, quod obductum erat Arcæ, & dividebat inter Sanctum & Sanctum-ſanctorum, Exod.26.31,33. Hoc in epiſtola ad Hebræos, cap.9.3. appellatur δεύτερον καταπέτασμα, *Velum ſecundum*, nempe reſpectu Veli prioris ſeu anterioris, quod dividebat atrium populi à Sancto ſacerdotum. Eſt formæ dageſſatæ כַּפֹּרֶת.

פָּרַם *Scidit, Diſcidit, Diſſuit*, propriè ſecundùm ſuturam. Particip. Pahul ſive Præteritum, פְּרֻמִים Sciſſa, Levit.13.verſ.45. Futurum, לֹא יִפְרֹם Ne diſcindito, Levit.21.vers.10. לֹא תִפְרֹמוּ Ne diſcindite, Levit.10.6.

פָּרַס *Partitus eſt, Diviſit*, & ס quandoque in שׂ commutat. Præterit. וּפָרְשׂוּ Et dividunt, Mich.3.3. Particip. פֹּרֵשׂ Partiens, qui partiatur, Thren.4.v.4. Infinit. פָּרֹס Partiendo, ut Partiaris, Jeſa.58.7. Futurum, יִפְרְסוּ Partientur ſcil. cibum, Jerem.16.v.7. *Chald. Præt.* פְּרֵס *Diviſit, Dan.*5.28. *Partic. præſens plur.* וּפַרְסִין *Et dividunt, Dan.*5.25. *Partic. Præt. fœm.* פְּרִיסַת *Diviſum eſt, v.*28. *Hiph.* Præter. הִפְרִיסוּ Dividunt, Deut.14.7. הִפְרִיסָה Dividit, Levit.11.6. Part. מַפְרִים Dividens, v.4. Plur.Conſtr. וּמִמַּפְרְסֵי הַפַּרְסָה Et ex dividentibus ungulam, Levit.11.4. cum defectu י in medio, juxta Maſorethas. Fœm. מַפְרֶסֶת Dividens, Lev.11.3. dicitúrque tantùm in hac Conjugatione de Ungula animalium diviſa vel ſciſſa.

פֶּרֶס m. *Oſſifraga*, aquilæ ſpecies immunda, Levit.11.13. Alii aliter.

פַּרְסָה f. *Ungula*, à Fiſſura, Levit.11.3. Plur. פְּרָסוֹת Ungulæ, Lev.11.3. Conſtr. פַּרְסוֹת Jeſ.5.28. Aff. וּפַרְסֹתַיִךְ Et ungulas tuas, Mich.4.13. Et maſ. וּפַרְסֵיהֶן Et ungulas earum, Zach.11.16.

פַּרְזֶל m. *Chald. Ferrum, emph.* פַּרְזְלָא *Dan.* 2.33,34. & *deinceps.*

פָּרַח *Floruit, Effloruit, Refloruit, Germinavit, Regerminavit:* Præterit. פָּרַח Floruerat virga, Num. 17.8. פָּֽרְחָה Floreat vitis, Cantic. 7.12. Particip. פֹּרַחַת Efflorescens, erumpens, Exod. 9.9. *Hiph.* וְהִפְרַחְתִּי Et facio ut floreat, Ezech. 17.24. & intransitivè, Futur. יַפְרִיחַ Florebit, Prov. 14.11. יַפְרִיחוּ Florebunt, germina profundent, Psal. 92.14. תַּפְרִיחִי Feceris ut efflorescat, Jesa. 17.11.

פֶּרַח m. *Flos*, tam apertus, quàm clausus adhuc, vel semiapertus: *Germen*, Exod. 17.18. וּפִרְחָם Et flos istorum, Jes. 5.24. Plur. וּפְרָחֶיהָ Et flores ejus, Exod 25. 31. Apud Rabbinos, פִּרְחֵי כְהֻנָּה *Flores sacerdotii*, id est, Filii in sacerdotio aliquando successuri. Sic sequens.

פִּרְחָח m. *Pubertas*, quasi Florida ætas dicta, & metonymicè *Puberes* filii, Job. 30.12. ח geminatum est.

פֹּרְחוֹת f.p. *Floralia*, Ezech. 13.20. Al. Volantes.

אֶפְרֹחִים m.p. *Pulli avium*, à plumarum Flore sic dicti, Deut. 22.6. Aff. אֶפְרֹחֶיהָ Pullos suos, Psal. 84.4.

פֶּרֶט *Particularitas: Acini decidui*, quasi uvarum Particularitates, Levit. 19.10.

פּוֹרְטִים m.p. *Modulantes*, Amos 6.5. Vocibus scil. minutim & in Particulas quasi concisis, & sono vibrante ac frequentato, quòd dicimus vulgò **Quintilieren**, à chorda quàm Musici *Quintam* vocant. Apud Rabbinos פְּרָטִי יִפְרַט Particulare, Speciale.: בִּפְרַט Particulariter סִפּוּר פְּרָטִי Prædicatio particularis: לִפְרַט קָטֹן Ad æram minorem, omisso, scil. millenario, פְּרוּטָה Numulus.

פֶּרֶךְ פֶּרֶךְ m. *Asperitas, Sævitia:* בְּפָרֶךְ Per sævitiam, Sæviter, Exod. 1.13,14. Talmudici: בפרך dicitur, quasi בפה רך Ore leni, blandis verbis traxerunt

Hithp. Partic. הַמִּתְפָּרְצִים Qui abrumpunt ſe, abrumpentes ſe deficiunt, 1 Sam.25.10.

פֶּרֶץ maſc. *Ruptura, Eruptio, Irruptio :* Plural. פְּרָצִים Rupturæ, Amoſ.4.3. Aff. פִּרְצֵיהֶן Rupturas earum, Amoſ.9.11. Fœm. בַּפְּרָצוֹת Ad irruptiones vel rupturas, Ezech.13.5.

Psa 17:4 פָּרִיץ maſc. *Effractor, Violentus, Latro,* qui leges ac jura præfractâ audaciâ Perrumpit, Pſal.17.4. Conſtruct. וּפְרִיץ חַיּוֹת Et violenta beſtiarum [ſive latro beſtiarum] Jeſa.35.9. Plur. הַמְעָרַת פָּרִצִים An ut ſpelunca effractorum, Jer.7.11. id eſt, λῃςῶν, Latronum, Mat. 21.23.

מִפְרָצִים m.p. *Rupturæ :* וְעַל־מִפְרָצָיו Et ſuper rupturis ſuis, Jud.5.17. locis præruptis.

פָּרַק *Rupit, Abrupit, Diſrupit, Dilaceravit : Eripuit, Liberavit, Aſſeruit :* quomodo Chaldæis frequens eſt, Præt. וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ Ut abrumpas jugum ejus, Gen.27.40. Partic. פֹּרֵק Dilaceret, Pſalm.7.3. Aſſerens, Eripiens, Thren.5.8. Futur. וַיִּפְרְקֵנוּ Et aſſerit nos, Pſal.136,24. *Chald. Imper.* פְּרֻק *Abrumpe,* Dan. 4.24. *Pih.* Particip. מְפָרֵק הָרִים Perfringens montes, 1 Reg.19.11. Imperat. פָּרְקוּ Abrumpite, Exod. 32.2. Futur. יְפָרֵק Perrumpet, Zach.11.v.16. *Hithp.* Præterit. הִתְפָּרְקוּ Rupti, Fracti ſunt rami ejus, Ezech.19.12. הִתְפָּרְקוּ Abruperunt ſibi, ſive Detraxerunt inaures aureas, Exod.32.24.

פֶּרֶק m. *Diruptio, Dilaceratio, Laceratum,* Nah.3.1. At Obad.14. ab Hebræis exponitur *Compitum,* quaſi viæ Diſruptio. Rabbini *Caput* libri ſic vocant.

פָּרָק m. *Fruſtum :* Conſtr. וּפְרַק פִּגֻּלִים Et fragmen ſive Fruſtum carnium abominandarum, Jeſ.65.4. pro quo legendum juxta Maſorethas, וּמְרַק, vide מָרָק.

מַפְרֶקֶת fœmin. *Cervix,* Compages vertebrarum cervicis, à nodis & Interruptionibus ſic dicta : Affix. אֶת־מַפְרַקְתּוֹ.

פרע *Nudavit, Retexit: Abstraxit, Abjecit, Rejecit, Deseruit: Abstraxit se à re aliqua, Recessit, Avertit se, Retrocessit*: item *Ultus est*, ex usu Chaldaico: Præterit. וּפָרַע Et reteget, Num.5.18. כִּי פְרָעֹה Quòd nudasset eum, Exod.32.25. Partic. præsens, פּוֹרֵעַ Abstrahens, Rejiciens, Prov.13.v.18. Partic. passivum, פָּרוּעַ Retectum, Levit.13.45. Infin. בִּפְרֹעַ In ulciscendo, Jud.5.2. Imperat. פְּרָעֵהוּ Abstrahe, Abjice eam, Prov.4.15. Fut. אֶפְרַע Abstraham me, Retrocedam, Ezech.24.14. יִפְרָע Reteget, Levit.21.10. תִּפְרְעוּ Abstrahite vos, Prov.8.33. וַתִּפְרְעוּ Et rejecistis, Prov.1.25. *Niph.* Fut. יִפָּרַע Abstrahitur, Avertit se, Pro.29.18. *Hiph.* Præter. הִפְרִיעַ Abstractionem vel Aversionem fecerat, scil. Rex Achas, 2 Par.28.19. Fut. תַּפְרִיעוּ Abstrahitis, Exod.5.4.

פֶּרַע m. *Coma*, Numer.6.5. quia quò magis nutritur, eò magis Retegitur.

פְּרָעָה f. *Ultio*: Plur. פְּרָעוֹת Ultiones, Jud.5.2. Constr. פַּרְעוֹת, Deut.32.42.

* פַּרְעֹשׁ m. *Pulex*: אַחֲרֵי פַּרְעֹשׁ אֶחָד Post pulicem unum, 1 Sam.24.15.

פרץ *Rupit, Erupit, Disrupit, Irrupit, Perrupit, Rupturam fecit, Effregit*: item *Ursit, Institit*, & tum cum Præpos. ב construitur, estque significatio petita à פָּצַר per literarum transpositionem. Quandoque est copiæ, pro, *Erumpere in multitudinem*, metaphorâ ab exundantibus aquis petitâ. Præter. פָּרַץ Rupit inimicos, 2 Sam.5.20. פָּרַצְתָּ Perrupisti, Genes.38.29. וּפָרַצְתָּ Et erumpes, scil. multitudine, Gen.28.14.&c. Fut. וַיִּפְרָץ־בּוֹ Et institit in eum, Ursit eum, q.d. irruit vel irrupit in eum, 2 Sam.13.25. וַיִּפְרְצוּ־בוֹ Et institerunt apud eum, 1 Sam.28.23. *Niph.* Partic. Visio נִפְרָץ Perrupta, scil. in publicum, id est, aperta, 1 Sam.3.1. *Pyh.* Partic. מְפֹרָצֶת Disruptus, Neh.1.3.

Hithp.

Proverb.29.v.5. aliam significationem vide in פָּרָם. Partic.Præterit. פָּרֻשׂ Expansum, Joel.2.2. &c. *Niph.* Fut. יִפָּרֵשׂוּ Dispandentur, Ezech.17.21. id est, dispergentur. *Pih.* Præt. וּפֵרַשׂ יָדָיו Et expandet manus suas, Jesa.25.11. פֵּרַשְׂתִּי Expandi vos, Zach.2.v.10. פֵּרְשָׂה Expandat, Thren.1.17. &c.

מִפְרָשׂ m. *Extensio*: Plur.Constr. מִפְרְשֵׂי עָב Extensiones nubis, Job.36.29.

פַּרְשֶׁגֶן masc. *Chald.* Exemplum, Exemplar, פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא *Exemplar epistolæ*, Esræ 4.11. Vide & 7.11.

פַּרְשְׁדֹנָה *Podex*, Judic.3.22. Secundùm Paraphrasten Chaldæum est compositum ex פֶּרֶשׁ *Fimus* & שְׁדֵי vel שָׁדָה *Effudit*, quasi dicas Locum effusionis excrementi, vel simpliciter, *Excrementum*, ut Chaldæus, אוּכְלֵיה, quod sic aliquando Cibum concoctum & Excrementum digestum significat.

פַּרְשֵׁז *Pih. Expandit*: Præterit. פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ Expandit super eum nubem suam, Job.26.v.9. & Pathach est loco Chirek, ex forma Chaldaica, cui simile vide in קִיר.

פְּרָת m. *Euphrates*, fluvius quartus Paradisi, Genes.2.14. Græcè Εὐφράτης, quod putant factum ex הוא פְּרָת. Talmudici: Quare vocatur פרת? שמימיו פרים ורבים Quia aquæ ejus fructificant & crescunt.

פַּרְתְּמִים m.pl. *Proceres, Præfecti, Dominatores*, Dan.1.3. Esth.1.3. R.Salom. scribit, linguâ Persicâ esse idem quod שלטונים Dominatores.

פָּשָׂה *Expandit, Diffudit se*: Præt. פָּשָׂה הַנֶּגַע Diffudit se plaga, Levit.13.v.5. פָּשְׂתָה Diffudit se, ver.8. Futur.& Infin. פָּשׂה יִפְשֶׂה Diffundendo diffudit se, ver.35. &c. [Extat tantùm in Levit.]

פָּשַׁח *Pih.* פִּשַּׁח *Discerpsit, Discidit*: Futur. וַיְפַשְּׁחֵנִי Et discerpsit me, Thren.3.v.11. Propriè Chal-

אֶת־מַפְרַקְתּוֹ Cervicem ſuam, 1 Sam.4.ver.18.

פרר פָּרוּר m. *Cacabus*, Numer.11.8. בַּפָּרוּר In cacabo, Judic.6.19. cum epentheſi פָּארוּר *Nigror ollaris*, *Pallor livens*, juxta R.Salom. Joel.2.6.at juxta R.Ab. Eſram eſt à פְּאֵר, vide illic.

פָּרַשׁ *Expoſuit*, *Explanavit*, *Declaravit*, *Explicuit*: Infin. לִפְרֹשׁ לָהֶם Ad exponendum eis, Levit. 24.12. *Niph.* נִפְרַשׁ Separari, Diſpergi, Diſſipari.Particip. צֹאנוֹ נִפְרָשׁוֹת Ovium ſuarum diſperſarum, Ezech.34.12. *Pyh.* Præterit. פֹּרַשׁ Expoſitum fuit, Numer.15.34. Particip. מְפֹרָשׁ Explanatum, loco adverbii, Explanatè, Neh.8.8. *Chald.* מְפָרַשׁ *Explicatè*, Eſr. 4.18. *Hiph.* Futurum, יַפְרִשׁ *Punget*, Prov.23.32. ex uſu verbi Chaldaico.

פָּרָשׁ maſc. *Eques*, quòd equum calcaribus (quæ & hinc פְּרִישִׁים Rabbinis dicuntur) Pungat, Nah.3.3. Ab. Eſra ſcribit Proverb.23. verſ.32. פרש dicitur בעבור הפרושים אשר ברגליו à calcaribus quæ ſunt in pedibus ejus. Et in Pathach (ex forma dageſſata פַּנַּג, שַׁדַּי,) פָּרַשׁ Equitum, Ezech.26.10. Plural. פָּרָשִׁים Equites, Gen.50.9. Aff. וּפָרָשָׁיו Et equitibus ſuis, Jeſ. 28.28. Kimchi, *Cuſpidibus ſive Dentibus illius*, ſcil. הֶחָרוּץ Tribulæ, quæ ſunt acutæ & pungentes. Sic eſſet Pronomen affixum abſque antecedente Subſtantivo. Nam tribulæ nomen non antecedit.

פֶּרֶשׁ maſ. *Fimus*, *Stercus*, quaſi ventris expoſitum dicas, Mal.2.3. Aff. פִּרְשׁוֹ Fimum ejus, Exod.29.14.

פָּרָשָׁה f. *Expoſitio*, *Explicatio*: Conſtr. וְאֵת פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף Et expoſitionem argenti, Eſth.4.ver.7. וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי Et explicatio amplitudinis Mordechai, Eſth. 10.ver.2.

פָּרַשׂ *Pandit*, *Expandit*, *Explicavit*, *Extendit*: Præter. פָּרַשׂ עָנָן Expandit nubem, Pſal.105.39. וּפָרַשְׂתָּ Et expandes, Job.11.13. Partic. Rete פֹּרֵשׂ pandit, Proverb.

פָּשַׂע *Incessit, Gressus, Ingressus est:* Futur. אֶפְשְׂעָה בָהּ Ingrediar contra eum, Jes.27.4.

פֶּשַׂע m. *Passus, Gressus, Gradus,* 1 Sam.20.3.

מִפְשָׂעָה f. *Gradatio, Gradificatio* propriè: *Coxendix,* quòd ibi gressus incipit: עַד־מִפְשָׂעָה Usque ad Coxendices, 1 Paral.19.4. id est, nates, quæ pro more Scripturæ sic honestè appellantur. In Samuele pro hac voce est עַד שְׁתוֹתֵיהֶם quod idem, 2 Sam.10.4.

פָּשַׂק *Divaricavit:* Partic. פֹּשֵׂק Divaricans labia sua, Prov.13.v.3. *Pih.* Futur. וַתְּפַשְּׂקִי Et divaricâsti pedes tuos, Ezech.16.25.

פְּשַׁר *Chald.* Interpretatus est: *Infin.* לְמִפְשַׁר *Interpretari, Dan.*5.16. *Pahel Part.* מְפַשַּׁר *Interpretans, Dan.*5.12. Ab Hebræo פֵּרֵשׁ per metathesin literarum, vel פָּתַר per commutationem ש & ת.

פְּשַׁר *masc.emph.* פִּשְׁרָה Interpretatio, *Dan.*4.3. וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא *Et interpretationem indicabimus, Dan.*2.4. *Aff.* וּפִשְׁרֵהּ *Et interpretationem ejus, Dan.*2.36. *pro quo bis scribitur* פִּשְׁרָא *cap.*4.15. *&* 5.8. *Plur.* פִּשְׁרִין לְמִפְרַשׁ *Interpretationes interpretari, Dan.*5.16.

פֵּשֶׁר m. *Interpretatio,* Eccles.8.1.

פשת פִּשְׁתָּה f. *Linum,* Jes.42.3. Exod.9.31. Aff. וּפִשְׁתִּי Et linum meum, Hos.2.9. contractè pro פִּשְׁתָּתִי, cui simile vide in בּוֹן inter Nomina: Plur. פִּשְׁתִּים Lina, Jes.19.9. לַפִּשְׁתִּים Linorum, id est, lineorum, Levit.13.48. Constr. בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ In linis ligni, Jes.2.6. id est, in stipulis lini, per hypallagen, quasi à sing. פִּשְׁתֶּה.

פתא פִּתְאֹם *Subitò, Repentè,* Mal.3.1. Referunt ad פתה, & מ utroque modo est formativum ut in שִׁלְשֹׁם.

פְּתִיגִיל m. *Toga* muliebris exterior, Jes.3.24. Vestis tenuis ac subtilis Phrygionica, quæ ponebatur super omnes vestes, scribit Ab.Esra. R.Salom.

daicum eſt: ut וַיְשַׁסֵּף שְׁמוּאֵל Et diſcerpſit Samuel Agagum, 1 Sam. 15.33. Syrè נְפַשְׁחוּנָה Diſcerpent eum, Luc. 23.11. & alibi.

פָּשַׁט *Exuit, Detraxit, Nudavit, Spoliavit: Irruit, Irrupit, Diffudit ſe, Graſſatus eſt*: Conſtr. cum Accuſat. & Præpoſitione עַל, אֶל, & בְּ. Præter. פָּשַׁט Irruit Latro, Hoſ. 7.1. וּפָשַׁטְתָּ Et irrues, Judic. 9.33. פָּשַׁטְתִּי Exui tunicam meam, Cantic. 5.3. Infin. פְּשֹׁטָה Spoliare, Jeſa. 32.11. pro לִפְשׁוֹט, cum ה paragogico, antecedente Cholem præter normam. Eſt autem Infinitivus pro Imperativo, פְּשׁוֹטְנָה Spoliate. Simile in עֹרָה. *Pih.* Infinitivum, לְפַשֵּׁט Ad ſpoliandum, 1 Sam. 31. v. 8. *Hiph.* Præterit. הִפְשִׁיט Detraxit, Job. 19.9. וְהִפְשִׁיט Et detrahet ſcil. pellem, id eſt, excoriabit, Levit. 1.6. וְהִפְשִׁיטוּ Et exuent te, Ezech. 16. v. 39. *Hithp.* Fut. וַיִּתְפַּשֵּׁט Et exuit ſe, 1 Sam. 18.4.

פָּשַׁע *Defecit, Prævaricatus eſt, Rebellavit*: latiùs propriè patet, quàm מָרַד. Ab. Eſra ſcribit, Hoſ. 14.10. פּוֹשְׁעִים eſſe שֶׁיּוֹצְאִים מֵהָרְשׁוּת qui egrediuntur ex poteſtate, qui ex poteſtate legitimi magiſtratus ſe eximunt, eique ſe opponunt. Vide Kimchium, Pſalm. 25.7. Sæpius conſtruitur cum בְּ, quaſi dicas, Rebellare in vel contra aliquem. Præterit. פָּשַׁע בִּי Rebellavit contra me, Defecit à me, 2 Reg. 3. verſ. 7. פָּשְׁעוּ בָךְ Defecerunt à te, 1 Reg. 8.50. *Niph.* Præterit. vel Partic. אָח נִפְשָׁע Frater defectione læſus vel offenſus, vel, Frater deficiens, rebellans, Pro. 18.19.

פֶּשַׁע m. *Defectio, Rebellio, Prævaricatio*: Kimchi, Pſalm. 25.7. explicat per מֶרֶד Rebellionem, id eſt, peccatum quod ſcienter & contumaciter committitur. Aff. פִּשְׁעוֹ Defectionis ſuæ, Ezech. 33.12. Plur. פְּשָׁעִים Prævaricationes, Prov. 10.12. Conſtr. פִּשְׁעֵי Amos 1.3. Aff. פְּשָׁעֶיךָ Prævaricationes tuas, Jeſa. 43. v. 25. פִּשְׁעֵיהֶם Rebellionibus eorum, 1 Reg. 8.50.

ut ſequitur: פְּתָיִם Simplices, Pſal.119.130.& cum Epentheſi Aleph, פְּתָאיִם Prov.9.6.

פְּתַיּוּת f. *Fatuitas, Simplicitas*, Pro.9.13.

פְּתָא maſc. *Chald.* Latitudo: *Aff.* פְּתָיֵהּ *Latitudo ejus*, Eſr.6.3.

פָּתַח *Aperuit.* Metaphoricè, *Solvit, Retexit, Pandit, Explicavit: Strinxit*, cum de gladio dicitur. Præterit. פִּתַּח Solvebat, Jeſa.14.17. וּפָתַחְתָּ Et aperies, 2 Reg.9.3.&c. *Niph.* Præterit. נִפְתַּח Solvetur, Jeſa.5.27. נִפְתְּחוּ Aperti ſunt, Ezech.1.1. Particip. נִפְתָּח Apertus, Zach.13.1. Infin. לְהִפָּתֵחַ Ad ſolvendum, Jeſ.51.14. Futur. יִפָּתֵחַ Aperietur, Ezech. 44.2. *Pih.* פִּתַּח *Aperuit, Solvit, Sculpſit, Inſculpſit: Sulcavit:* Præterit. פִּתַּח Solvit, Job.30.11. Et intranſitivè, פִּתַּח Aperuit ſe prima uva, Cant.7.12. quaſi pro paſſivo פֻּתַּח poſitum; & ſic accipiendum tradunt, Jeſ.48.8. & 60.11. וּפִתַּח Cum inſculpſiſſet, 2 Paral.3.7. Futur. יְפַתַּח Sulcabit, Proſcindet, q.d. Aperiet terram, Jeſa.28.24. *Pyh.* Partic.pl. מְפֻתָּחֹת Sculptos, Exod.39.6. *Chald. Præterit. paſsivum Pehil*, פְּתִיחוּ *Aperti ſunt, Dan.*7.10. *Partic. Plur.* פְּתִיחָן *Apertæ, Dan.*6.11. *Hithp.* Imper. הִתְפַּתְּחִי Explica, Solve te, Jeſa.52.2.

פֶּתַח m. *Janua, Oſtium, Fores*, & ſemel cum Tzere, פֵּתַח *Aditus, Ingreſſus*, Pſal.119.130. Aff. פִּתְחוֹ Januam ſuam, Proverb.17.19. Plural. פְּתָחִים Oſtia, Pro.8.3. Conſtr. פִּתְחֵי Jeſa.13.2. Aff. פְּתָחַי Foribus meis, Proverb.8.34. וּכְפִתְחֵיהֶן Et ſicut oſtia eorum, Ezech.42.11. בִּפְתָחֶיהָ In oſtiis ſuis, Mich.5.6. R.Salomon, In oſtiis provinciarum: Ab.Eſra, *Enſibus ſuis*, ex ſignificato Nominis ſequentis.

פְּתִיחוֹת f.p. *Stricti gladii*, Pſal.55.22.

פִּתּוּחַ maſc. *Sculptura, Cælatura*, 2 Par.2.14. Aff. מְפַתֵּחַ פִּתּוּחָהּ Sculpturus ſculpturam ejus, Zach.3.9. Plur.

 לפתח

cum Talmudicis *Semicinctum*, *Ventrale*, exponit.

פִּתְגָּם masc. *Chald. & Emph.* פִּתְגָּמָא Verbum, Sermo, Narratio, Res, Negotium; *latè ut* דָּבָר *Hebræis*: עַל דְּנָה פִּתְגָם *Super hoc negotio*, *Dan.* 3.16. פִּתְגָּמָא *Narrationem*, *Esræ* 5.7. Hinc Hebraicè est *Sententia*, *Decretum*, Eccl. 8.11. Esth. 1.20.

פָּתָה *Seductus*, *Pellectus*, *Persuasus fuit*, tam in bonum quàm in malum: Partic. פֹּתֶה Vide inter Nomina. Fut. יִפְתֶּה Seducatur, Deut. 11.16. וַיִּפְתְּ Et pellectus est, Job. 31.27. *Niph.* Præt. נִפְתָּה Pellectus fuit, Job 31.9. Fut. [per Apocop.] וָאֶפָּת Et pellectus sum, Jer. 20.7. *Pih.* פִּתָּה *Pellexit*, *Allexit*, *Decepit* blandiendo: Hinc juxta quosdam Præteritum irregulare, וַהֲפִתִּיתָ Et nunquid pellecturus esses? Proverb. 24.28. quasi dicas, Minimè debes pellicere quenquam labiis tuis, ut det falsum testimonium: at negat Elias Levita copulam ו ante ה interrogativum poni: Vide in פָּתַח ampliùs. פִּתִּיתַנִי Pellexisti me, Jerem. 20.7. Particip. מְפַתֶּיהָ Pellecturus sum eam, Hos. 2.14. ubi est י loco tertiæ radicalis ה, quæ aliâs solet abjici. *Pyh.* Futur. יְפֻתֶּה Pellectus fuerit, Ezech. 14.9. יְפֻתֶּה קָצִין Pellicietur princeps, Prov. 25.15. *Hiph.* Futurum, per Apocopam, יַפְתְּ Dilatet, juxta Paraphrasten Chaldæum & plerosque Hebræos, Genes. 9.27. Nam ita hoc Verbum Chaldæis usurpatur. Quidam *Alliciet*, scilicet, ut suo tempore ad cultum Dei & tentoria Sem, id est, Ecclesiam, accedat.

פֹּתֶה m. *Simplex*, *Fatuus*, *Imperitus*, qui facilè pellicitur & blanditiis seducitur, Job. 5.2. וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו Et simplici labiis suis, Prov. 20.19. Fœmin. יוֹנָה פוֹתָה Columba simplex, fatua, Hos. 7.11.

פֶּתִי masc. Idem: Et substantivè, *Fatuitas*, *Simplicitas*, Prov. 1.22. Plur. פְּתָיִם Fatui, Pro. 1.22. pro פְּתָיִים ut

ctationibus Dei, Gen.30.8. id est, maximis; vide similem locutionem in לַהַב.

פֶּתֶן m. *Aspis*, Psal.58.5. Plur. וְרֹאשׁ פְּתָנִים Et venenum aspidum, Deut.32.33. Quando senescit, surdescit, nec audit vocem incantantium, R.Salomon, Jesa.11.8.

מִפְתָּן m. *Limen*, Inferius propriè, Sophon.1.9. Constr. עַל מִפְתַּן דָּגוֹן Super limen Dagonis, 1 Sam.5.5.

פֶּתַע *Repentè, Momentò, Ad momentum, Derepentè*: בְּפֶתַע פִּתְאֹם Repentè, subitò, Numer.6.9. sic לְפֶתַע פִּתְאֹם Jesa.29.5. aut versim, פִּתְאֹם לְפֶתַע Jesa.30.13. quæ rem maximè improvisam & subitam denotant.

פָּתַר *Interpretatus est*, Gen.40.22. Partic. פֹּתֵר Interpres, Genes.41.8. Infinit. לִפְתֹּר Ad interpretandum, v.15. וַיִּפְתָּר־לָנוּ Et interpretetur nobis, v.12.

פִּתְרוֹן m. *Interpretatio*, Gen.41.11. Aff. פִּתְרוֹנוֹ Interpretatio ejus, Gen.40.12. Plur. פִּתְרֹנִים, Gen.40.8.

פַּתְשֶׁגֶן m. *Exemplum, Exemplar*: פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב Exemplar scripti istius, Esth.3.14. idem quod supra פַּרְשֶׁגֶן.

פָּתַת *Fregit*: Infin. פָּתוֹת Frangendo, Levit.2. ver.6. *Hiph.* Præt. וַהֲפִתִּיתָ Et (ne) confringas, atteras, pro הֲפִתּוֹתָ, Prov.24.28. compositum ex hujus Verbi forma & פָּתָה, vide illic.

פַּת m. *Frustum, Buccea, Buccella, Portio*, quasi Fragmentum dicas: פַּת־לֶחֶם Frustum panis, Gen.18.5. מִפִּתּוֹ De buccella ejus, vel frusto panis ejus, 2 Sam.12.3. פִּתְּךָ Bucceam tuam, Prov.23.8. Plural. כְּפִתִּים Tanquam frusta, Psal.147.17.

פְּתוֹתִים m.p. *Frusta*: Constr. וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם Et pro frustulis panis, Ezech.13.19.

לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים Ad ſculpendum ſculpturas, 2 Paral. 2.7. Conſtr. פִּתּוּחֵי חֹתָם Sculpturis ſigilli, Exod. 28.11. Aff. פִּתּוּחֶיהָ Sculpturas ejus, Pſal.74.6.

פִּתְחוֹן m. *Apertio*, *Apertura*, Ezech.29.21.

מַפְתֵּחַ m. *Clavis*, ab Aperiendo, Jeſ.22.22.

מִפְתָּח m. *Apertio* : Conſtr. וּמִפְתַּח שְׂפָתַי Apertio labiorum meorum, Prov.8.6.

פתל *Niph.* נִפְתַּל *Luctari*, *Contorqueri*, *Intorqueri*, ut ſit luctando. Præt. נִפְתַּלְתִּי Luctata ſum, Geneſ. 30.8. Part. נִפְתָּל Contortum, Diſtortum, Prov.8.8. Plural. וַעֲצַת נִפְתָּלִים Et conſilium obtortorum vel reluctantium, Job.5.13. *Hithp.* Fut. עִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל Cum perverſo eluctaris, Pſalm.18.27. id eſt, luctaris cum eo, donec deviceris, Ab.Eſra : vel juxta ſignificationem Participii, *Cum perverſo diſtortum te exhibes*, hoc eſt, reddis ipſi juxta vias ipſius diſtortas, ut Pharaoni : Sic deriſores ipſe deridet, Prov.3.34. id eſt, reddit ipſis, ut in ſua deriſione corruant, R.Salom. Cæterùm, 2 Sam.22.27. ſcribitur תִּתַּפָּל contractè, pro תִּתְפַּתָּל, ut ſcil. ſit conjugium inter hoc Verbum & præcedentia תִּתָּבָר, תִּתַּמָּם, ut R.Sal. loquitur.

פְּתִיל m. *Filum*, *Funiculus*, *Panniculus contortus* : *Vitta*, *Sudarium* : צָמִיד פָּתִיל עָלָיו Conjunctus panniculus ſuper eo, Num.19.15. Conſtr. עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת Cum vitta hyacinthina, Exod.28.37. פְּתִיל תְּכֵלֶת Filum hyacinthinum, Num.15.38. פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת Filum ſtupæ, Jud.16.9. Aff. וּפְתִילֶךָ Et ſudarium tuum, Geneſ. 38.18. alii, *Linteum capitis* : alii *Pallium* explicant : Plur. וְהַפְּתִילִים Et faſciæ, Lintea vel ſudaria, Geneſ. 38.25. פְּתִלִם Filamenta, Exod.39.3. defectivè ſine י.

פְּתַלְתֹּל m. *Contortiſſimum*, Deut.32.5.

נַפְתּוּלִים m.p. *Luctationes*, Conſtr. נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים Luctationibus

citum conſcribere, Militem facere : Partic. הַמַּצְבִּא *Qui exercitum conſcribebat*, 2 Reg.25.19.

צָבָא m. *Exercitus, Militia : Tempus militiæ*, Job.7.1.ſemel, מִצָּבָה Propter exercitum, cum ה loco א, Zach. 9.8. Conſtr. צְבָא יִשְׂרָאֵל Exercitus Iſrael, 1 Reg.2. 32. Aff. צְבָאָם Exercitus eorum, Gen.2.1. צְבָאִי Militiæ meæ, id eſt, Præfiniti temporis militiæ, quam in hac vita milito, Job.14.14. Sic צְבָאָהּ Tempus præfinitum ejus, Jeſ.40.2. Plur. cum Aff. צְבָאָיו Exercitus ejus, Pſal.103.21. Et Fœmin. יְהוָה צְבָאוֹת Dominus exercituum, Pſal.24.10. aliam ejus ſignificationem vide in ſeq. Radice : Conſtr. צִבְאוֹת Exod. 12.41. Aff. אֶת־צִבְאֹתַי Exercitus meos, Exod.7.4.

צָבָה *Intumuit :* Præterit. צָבְתָה בִטְנָהּ Intumuit venter ejus, Numer.5.27. Partic. צֹבֶיהָ vide in præced. Radice. *Hiph.* Infin. לַצְבּוֹת Ad tumidum reddendum, Num.5.22. pro לְהַצְבּוֹת .

צָב maſc. *Tumidum, Tumens :* Metaphoricè *Cameratum*, Numer.7.3. *Bufo, Teſtudo*, quia ejus operimentum cameratum eſt, Levit. 11.29. Plural. צַבִּים Currus camerati, Jeſa.66.20. Fœmin. צָבָה Tumens, Numer. 5.ver.22.

צְבִי m. *Decus, Gloria, Ornamentum*, ſic dicta, quòd hæc animum Tumidum reddant : לַעֲטֶרֶת צְבִי Pro corona decoris, Jeſ.28.1. ואֶל־הַצֶּבִי Et verſus decus ipſum, Dan.8.9. id eſt, *Judæam*, quæ hoc elogio aliquoties appellatur, ut Pſal.48.3. Ezech.20.6. Dan.11.16. Et ſecundùm aliam ſignificationem, *Caprea, Capreolus*, Deut.12.22. & 14.5. 1 Reg.4.23. Plur. הַצְּבָיִם Caprearum, 2 Sam.2.18.& deficit in eo י plurale; Et ſic cum Epentheſi Aleph, וְכִצְבָאִים Et ſicut capreæ, 1 Par.12.8. Similis flexio in פְּתִי, de quo in פָּתָה. Et Fœm. צְבִיָּה Caprea, Cant.4.5. Plur. בִּצְבָאוֹת Cum capreis, Cant.2.7.

צ

צאל צֶאֱלִים m.p. *Umbrosa*, umbrosæ arbores, Job.40. 16,17. quod non alienè ad צלל referunt, ut א sit loco literæ geminandæ, quod aliâs fit: Vide illic.

צאן c. *Oves, Grex, Greges*, ovium scil. & caprarum, minorum pascualium utriusque speciei, & semper collectivè sumitur. Inde & cum plurali construitur: צֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים Ovium tria millia, 1 Sam.25.2. צֹאן אֹבְדוֹת Oves pereuntes, perditæ, Jer.50.6. Aff. צֹאנוֹ Oves suas, Genes.31.19 צֹאנָם Greges eorum, Gen.34.28. *Hinc anomalum cum* א *mobili & transposito*, לְצֹנַאֲכֶם Pro gregibus vestris, Num.32.24. *Et aliter*, צֹנֶה Oves, Greges, Psal.8.8.

צַאֲנָן m. *Pecorosus locus*, Mich.1.11. Proprium nomen urbis est.

*צב Vide infra in צבה.

צבא צְבָה *Chald.* Voluit, Optavit, Cupivit. *Præterit.* צְבִית *Volui*, *Dan.*7.19. *Part.* דִּי הֲוָה צָבֵא *Quem erat volens, quem volebat*, *Dan.*5.19. *Infinit* כְּמִצְבְּיֵהּ *Secundùm velle suum, pro voluntate sua*, *Dan.*4.32. *Fut.* יִצְבֵּא *Voluerit*, *Dan.*4.14.

צְבוּ *fœmin. Chald. per Apocopam, pro* צְבוּת Voluntas, *Dan.*6.17.

צבא *Militare, Ministrare, Turmatim concurrere.* Præt. בְּמַרְאוֹת הַצֹּבְאוֹת Cum, vel, ex speculis mulierum ministrantium, sive turmatim convenientium, אֲשֶׁר צָבְאוּ quæ turmatim congregabant se, Exod. 38.8. Sic 1 Sam.2.22. Particip. הַצֹּבְאִים Qui militaverant, Num.31.42. Hinc contractum, צֹבֶיהָ Militantes contra eam, Jes.29.7. pro צֹבְאֶיהָ. Infin. לִצְבֹּא Ad militandum, obeundum ministerium, Num.4.23. Futur. וַיִּצְבְּאוּ Et militarunt, Num 31.7. *Hiph. Exercitum*

1 Sam.20.20. cum defectu Mappik: Plur. לְצִדִּים Ad latera, Jud.2.3. id est, in flagella ad latera vestra, ex Jos.23.13. alii, *In vepres ad latera:* alii, *In retia*, quasi pro צְדִים, vocali longâ in brevem & dagesch conversâ, ut fit quoque in צִצִּים, Chaldæus מְעִיקִין *Hostes*, quasi legerit צָרִים cum Resch. Constr. צִדֵּי Latera, Exod.26.13. Aff. בְּצִדֵּיכֶם In lateribus vestris, Jos.23.13. *Chald.* לְצַד Ad latus, Adversus, Contra, Dan.7.25. מִצַּד A latere, Ex parte, Ratione, Propter, Dan.6.4.

צדה *Quærere, Venari:* includit certum consilium & propositum: Præt. צָדָה Quæsierit, Exod.21.13. צָדוּ צְעָדֵינוּ Venantur gressus nostros, Thren.4.18. Particip. צֹדֶה Venaris, 1 Sam.24.12. *Niph.* נִצְדָּה *Vastari, Desolari*, ex usu Chaldaico: Præt. נִצְדּוּ Desolatæ sunt, Sophon.3.6.

צְדִיָּה f. *Industria, Propositum.* studium certum quo aliquid agere conamur: בְּלֹא צְדִיָּה Absque proposito, Non de-industria, Num.35.22. בִּצְדִיָּה De-industria, vers.20. *Chald.* הַצְדָּא *Num de-industria? An certo Consilio? Dan.3.14. vel Verúmne est, veréne? Juxta Aben Esr.*

צדק *Justificari, Justum esse, haberi, vel asserere se:* Præterit. צָדַקְתָּ Justus es, Job.33.12. וְצָדַקְתִּי Et si justus sim, Job.10.15. Fut. אֶצְדָּק Si justum assererem me, Job.9.20. *Niph.* Præterit. וְנִצְדַּק Et justificabitur, Dan.8.14. *Pih.* צִדֵּק *Justificavit, Justum asseruit:* Præt. צִדְּקָה Justificat, Jer.3.11. Infin. עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ Eò quòd justificaret, justum assereret animam suam, Job.32.2. בְּצַדֶּקְתֵּךְ Quum justifices tu, Ezech.16.52. ex forma paragogica צַדְּקָה [converso ה in ת] Fut. וַתְּצַדְּקִי Et justificâsti sorores tuas, Ezech.16.51. *Hiph* הִצְדִּיק *Justificavit, Justum pronunciavit, Absolvit:* Præterit. וְהִצְדַּקְתִּיו Et justum pronunciarem ipsum,

צָבַט *Porrexit*: Fut. וַיִּצְבָּט־לָהּ Et porrexit ei, Ruth. 2.14. Targum, וְאוֹשִׁיט.

צָבַע *Pinxit*, *Tinxit*, *Coloravit*: Chaldæis usitatius est: Partic. Pahul, הַעַיִט צָבוּעַ Avis colorata, Jer. 12.9. id est, fœdata sanguine, juxta R. Salomon. vel, *Digitata*, hoc est, rapax, uncis unguibus in prædam involans, ex significatione Nominis אֶצְבַּע quod sequitur. *Chald. Particip. Pahel*, מְצַבְּעִין *Tingunt*, *Intingunt*, *Dan*.4.22. *Ithpah*. יִצְטַבַּע *Tingatur*, *Dan*.4.12.

צֶבַע masc. *Color*, *Tinctura*: *Versicolor*, *Coloratum*: Plural. שְׁלַל צְבָעִים Præda versicolorum, Jud.5.30.

אֶצְבַּע f. *Digitus*, à Pingendo, Aff. אֶת־אֶצְבָּעוֹ Digitum suum, Levit.4.6. Plur. אֶצְבָּעוֹת Digiti, Jerem.52.21. Constr. וְאֶצְבְּעוֹת יָדָיו Et digiti manuum ejus, 2 Sam.21.ver.20. Aff. אֶצְבְּעֹתֶיךָ Digitorum tuorum, Psal.8.4. *Chald. Plur*. אֶצְבְּעָן *Digiti*, *Dan*.5.5. *Emph*. אֶצְבְּעָתָא *Dan*.2.41. *Constr*. וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא *Et digiti pedum*, *Dan*.2.42. Porro digitorum nomina apud Talmudicos hæc recensentur: זֶרֶת Minimus, קְמִיצָה Annularis, אַמָּה medius, אֶצְבַּע Index, גּוּדל Pollex. Quærunt etiam, quare sint, משופות כיתדות acuti instar clavorum? respondent, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעותיו באזניו, *Quòd si audiat homo verbum inhonestum, infigat digitos suos in aures suas*, ne illud audiat: Ketubh, fol.5.2.

צָבַר *Congessit*, *Collegit*, *Coacervavit*, *Congregavit*: Fut. יִצְבֹּר Congregat, Psalm.39.7. וַיִּצְבָּר־כֶּסֶף Et coacervaverit argentum, Zach.9.3.

צִבֻּרִים n.p. *Acervi*, 2 Reg.10.8.

צֶבֶת masc. *Manipulus*, *Fasciculus*, *Mergus*: Plural. מִן־הַצְּבָתִים De manipulis, Ruth.2.16.

*צדא Vide mox infra in צִדָּה.

צָדַד צַד m. *Latus*: עַל־צַד Ad latus, Jes.60.4. Aff. מִצִּדּוֹ Ex latere ejus, 1 Sam.6.8. צִדָּה Ad latus ejus, 1 Sam.

צהר צֹהַר m. *Lumen, Splendor, Fenestra,* Genes.6.16. sic dicta, quòd Lucem transmittit. Verbum צְהַר *Lucere,* Chaldæis usitatum est.

צָהֳרַיִם m.d. *Meridies,* quia diem in duas partes æquas dividit, & geminæ lucis, antemeridianæ & vespertinæ, medium est interstitium & terminus. Est autem formæ אָזְנַיִם, ac proinde primum Kametz est breve: בְּעֵת צָהֳרָיִם Tempore meridiano, Jerem.20.16. בַּצָּהֳרָיִם In meridie, Gen.43.16.

יִצְהָר m. *Oleum,* à pellucido colore, 2 Reg.18.32. Affix. וְיִצְהָרֶךָ Et oleum tuum, Deut.7.13.

הִצְהִיר *Hiph. Oleum facere vel exprimere :* Futurum, יַצְהִירוּ Oleum expriment, Job.24.11. Aben Esra scribit, sic dici, quia oleum accensum lucem facit ut meridies.

* צוא צוֹאָה Excrementum, vide in יָצָא.

* צואר צַוָּאר Vide infra in צור.

צוד *Venatus est :* Præt. צָדוּ צְעָדֵינוּ Venati sunt gressus nostros, Thren.4.18.& est Milrah præter morem, aut est à צָדָה. Particip. הַצָּד Qui venatus est, Gen.27.33. &c. *Pih.*Part. מְצֹדְדוֹת Venamini, Ezech. 13.20. Infin. לְצוֹדֵד Ad venandum, v.18. Fut. תְּצוֹדֵדְנָה Venamini, Ibid. *Hithp.* Præter. הִצְטַיַּדְנוּ In-viaticum sumpsimus, Jos.9.12.ex significatione sequentis Nominis צַיִד.

צַיָּד m. *Venator :* Plur. צַיָּדִים Venatores, Jer.16.16.

צַיִד masc. *Venatio,* Genes.10.9. Item, *Esca, Viaticum, Commeatus,* Nehem.13.15. Construct. צֵיד חַיָּה Venationem bestiæ, Levit.17.13. Affix. צֵידוֹ Venationem suam, Pro.12.27.

צֵדָה, צֵידָה f. *Viaticum,* Gen.42.25. Jos.1.11.

מָצוֹד m. *Rete,* propriè Venatorium : Aff. וּמְצוֹדוֹ Et rete suum, Job.19.6.

מְצוּדָה f. *Venatio,* Ezech.13.21. *Sagena :* Aff. בִּמְצוּדָתִי Sagenâ

ipſum, 2 Sam.15.4. Particip. מַצְדִּיק רָשָׁע Abſolvens improbum, Prov.17.15.&c. *Hithp.* Futur. נִצְטַדָּק Juſtificabimus nos, Gen.44.16.

צַדִּיק m. *Juſtus*, Gen.6.9. Plur. צַדִּיקִים Juſti, Pſal.1.5. Et defectivè [abſque (י)] הַצַּדִּקִם Juſtos, Gen.18.24.

צֶדֶק m. *Juſtitia*, Deut.16.20. Aff. צִדְקוֹ Juſtitiam ejus, Pſal.50.6. Aff. צִדְקֶךָ Juſtitiam tuam, Pſal.35.28. Addebatur aliquando Regum nominibus: ut, מַלְכִּי־צֶדֶק, Gen.14. אֲדֹנִי־צֶדֶק, Joſ.10.1. ubi Hebræi ſcribunt, fuiſſe tunc commune nomen regum Jeruſalem, ut aliquando פַּרְעֹה Ægyptiorum.

צְדָקָה f. *Juſtitia*, Jeſ.45.23. Apud Rabbinos etiam *Eleemoſyna*, quòd juſtum ſit, & juſtitiæ ſymbolum, pauperibus ſuccurrere. *Chald.* בְּצִדְקָה *Juſtitiâ*, *Dan.*4.24. Conſtr. צִדְקַת, Ezech.18.20. Aff. צִדְקָתוֹ Juſtitiam ejus, Pſal.22.32. Plur. עֹשֵׂה צְדָקוֹת Exercens juſtitias, Pſal.103.6. Conſtruct. צִדְקוֹת Mich.6.5. Aff. צִדְקוֹתֵינוּ Juſtitiæ noſtræ, Jeſ.64.6.

צהב צָהֹב maſc. *Fulvus*, *Fulgens*, Levit.13.30. Jonathan, *Splendens ut aurum*. Nam convenit cum זָהָב, commutatis ז & צ, ut in עָלַז & עָלַץ. *Hoph.* Partic. מֻצְהָב Fulgens, Eſr.8.27.

צהל *Hinnivit*: Verbum equorum proprium, ex lætitia & laſcivia hinnientium: Metaphoricè hominibus tribuitur, pro, *Claram*, *Lætam vocem edere*, *Jubilare*: Præterit. צָהֲלוּ Hinnient, Jeſ.24.14. צָהֲלָה Jubilabat, Eſth.8.15. Imper. צַהֲלוּ Jubilate, Jer.31.7. צַהֲלִי קוֹלֵךְ Claram ede vocem tuam, Jeſ.10.30. Fut. אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יִצְהָלוּ Ad uxorem proximi ſui adhinniunt, Jer.5.8. *Hiph.* Infinit. לְהַצְהִיל פָּנִים Lætam efficiendo faciem, Pſal.104.15.

מִצְהָלוֹת f.p. *Hinnitus*: Conſtr. מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו A ſono hinnituum robuſtorum ejus, Jerem.8.16. Affix. וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ Et hinnitus tui, Jer.13.27.

De profundis, Psal. 68.23. Et cum Cholem in medio, בִּמְצוֹלֹת In profunda, Exod. 15.5.

צוּם *Jejunavit*: Præterit. צַמְתָּ Jejunâsti, 2 Sam. 12.21. Partic. צָם Jejunas, Neh. 1.4. Infinit. [cum secunda perſ. plur. præt.] הֲצוֹם צַמְתֻּנִי אָנִי Numquid jejunando [jejunâſtis mihi, mihi inquam.] Zach. 7.5.

צוֹם m. *Jejunium*, Jeſa. 58.6. מִצּוֹם Præ jejunio, Pſal. 109.24. Aff. צֹמְכֶם Jejunii veſtri. Plur. Fœmin. דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת Verba jejuniorum, Eſth. 9.31.

צוּף *Fluxit, Effluxit, Exundavit, Supernatavit*: Præt. צָפוּ־מַיִם Exundarunt aquæ, Thren. 3.54. Particip. præſens Fœm. צָפָתֵךְ Fluentem ex te, id eſt, ex ſanguine tuo, ut ſequitur illic, Ezech. 32.6. Vel Nationis tuæ, ut ſit Nomen. *Hiph.* הֵצִיף *Inundare fecit*, Deuter. 11.4. Futur. וַיָּצֶף Et fluere vel natare fecit, 2 Reg. 6.6.

צוּף m. *Favus*, à Fluendo, Pro. 16.24. Plur. וְנֹפֶת צוּפִים Et deſtillatione favorum, Pſal. 19.11.

צוּק *Arctari, Coarctari, Arctè Cohærere*: Fut. יָצוּק בּוֹ Arctè ſeu tenaciter adhæret ei, Pſal. 41.9. Commutant hîc quædam formam cum יָצַק. *Hiph.* הֵצִיק *Arctavit, Coarctavit, Anxit, Preſsit, Anguſtavit, Anguſtiis affecit*: Conſtruitur cum Dativo, quandoque Accuſat. affixo: Præterit. וַהֲצִיקוֹתִי Et anguſtabo, Jeſ. 29.2. כִּי־הֱצִיקַתְהוּ לוֹ Quum premeret illum, Jud. 16. 16. Partic. הַמֵּצִיק Qui anguſtiâ afficit, Jeſa. 51.13. Plur. הַמְּצִיקִים לָהּ Anguſtantes ipſam, Jeſ. 29.7. Futur. יָצִיק לְךָ Anget te, Deut. 28.53. יְצִיקוּ לָהֶם Angent eos, Jer. 19.9. *Hoph.* Partic. מוּצָק Anguſtatum, Jeſ. 9.1. [al. 8.23.]

צוֹק m. *Anguſtia*, Dan. 9.25.

צוּקָה f. idem, Jeſa. 8.22.

מוּצָק maſc. *Anguſtum*, ex forma participii Hophal, Job. 36. 16. & in pauſa, בְּמוּצָק In anguſtum, Job. 37.10.

Sagenâ meâ, Ezech.12.13. Vide in מצר.
מָצוֹר m. *Rete*, juxta Ab.Efr. *Præsidium*, *Munitio*, juxta R.Salom. Construct. מְצוֹר רָעִים Præsidium vel rete malorum, Prov.12.12. Plur. מְצוֹרִים Retia, Eccles.7.27. aliam significationem vide in מצר.
מְצוֹדָה f. *Sagena*, Eccles.9.12. Plur. vide in מצר.
צִוָּה *Pih.* *Præcepit*, *Mandavit*, *Jussit*: Construitur cum Accus.& Præposit. על, אל & ל: Aben Esra notat, cum על denotare interdictum & prohibitionem: vide Gen.2.16. 1 Reg.2.43. Jesa.5.6. Præterit. צִוָּה עָלֶיךָ Præcipiet super te, Nah.1.14. צִוָּה לִי Præcepit mihi, 1 Sam.20.29. וְצִוְּךָ Et præceperit tibi, Exod.18.23. Particip. מְצַוֶּה אֶתְכֶם Præcipio vobis, Deut.4.2. Construct. מְצַוֵּה לְאֻמִּים Præceptorem nationum, Jesa.55.4. Imperat. per Apocopam, צַו Præcipe, Num.5.2. & sic Futur. וָאֲצַו Et præcepi, Deuter.3.18. *Pyh.* Præterit. צֻוָּה Præceptum fuerat, Num.3.16. צֻוֵּיתִי Jussus sum, Levit.8.35. Fut. יְצֻוֶּה Jussus fuerat, Exod.34.34.
צַו m. *Præceptum*, Jesa.28.10.
מִצְוָה f. *Præceptum*, *Mandatum*, Prov.6.23. Constr. מִצְוַת, Psal.19.9. בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ Jussu, Ex mandato regis, 2 Par.24.21. Aff. וְאֶת־מִצְוָתוֹ Et præceptum ejus, Num.15.31. Plur. מִצְוֹת Præcepta, Pro.10.8. Aff. וּמִצְוֹתֶיךָ Et præcepta tua, Psal.119.6.
צָוַח *Vociferatus est*: Futurum, יִצְוָחוּ Vociferabuntur, Jesa.42.11.
צְוָחָה f. *Vociferatio*, *Querela*, *Clamor*, Jesa.24.11. Construct. וְצִוְחַת Et querela Jerusalem, Jerem.14.2. Aff. וְצִוְחָתֵךְ Et clamore tuo, Jer.46.12.
צוּל צוּלָה f. *Profundum*, *Profunditas*: לַצּוּלָה Ipsi profundo, Jesa.44.27.
מְצוּלָה f. idem, Psal.69.3. Et cum Dagesch loco vocalis longæ, בַּמְּצֻלָה In profundo, Zach.1.8. Plur. מְמַצְלוֹת

De

צַר לִי Anguſtia eſt mihi, 2 Sam. 1. 26. Eſt etiam *Rupes*, quæ propriè צוּר dicitur, ut ſequitur: כַּצַּר Similes rupi, Jeſa. 5. 28. Aff. צָרִי Hoſtis meus, Job. 16. 9. Plur. צָרִים Hoſtes, Thren. 1. 7. Conſtr. צָרֵי, Jeſa. 9. 11. Aff. צָרֶיךָ Hoſtes tuos, Mich. 5. 9. צָרֵינוּ Hoſtes noſtros, Pſal. 44. 6. Fœm. צָרָה *Æmula*, quaſi Arctatricem vel Angentem dicas: Aff. צָרָתָהּ Æmula ejus, 1 Sam. 1. 6. aliâs, *Anguſtia*, *Anxietas*, Pſalm. 20, 2. Conſtr. צָרַת נַפְשׁוֹ Anguſtiam animæ ejus, Gen. 42. 21. Aff. מִצָּרָתוֹ Ab anguſtia ejus, Jeſa. 46. 7. צָרַתְכֶם Anguſtiæ veſtræ, Jud. 10. 14. Et duplicato ſigno fœmineo, בַּצָּרָתָה לִּי In maxima anguſtia mea, Pſalm. 120. 1. ſimile vide in זִמָּם. Plural. צָרוֹת Anguſtiæ, Pſa. 25. 17. Aff. צָרוֹתָם Anguſtiis ipſorum, Pſa. 34. 18.

צוּר m. *Rupes*, *Acies*, *Acumen*, cultri ſcilicet vel gladii; תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ Retudiſti aciem gladii ejus, Pſal. 89. 44. Aff. כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם Non ſicut rupes noſtra, rupes eorum eſt, Deut. 32. 31. Plural. צֻרִים Rupes, Pſal. 78. 15. חַרְבוֹת צֻרִים Cultros acierum, i. e. acutos, Joſ. 5. 2. Conſtruct. צוּרֵי הַיְּעֵלִים Rupes rupicaprarum, 1 Sam. 24. ver. 3. Fœmin. בַּצּוּרוֹת In rupibus, Job. 28. 10.

צֹר m. *Acies*, *Culter acutus*, Exod. 4. 25. *Chald.* טִינָרָא Lapidem acutum: *Rupes*, Ezech. 3. 9.

צִירִים maſc. pl. *Tormina*, *Cruciatus*, *Dolores*, graviſſimi propriè, quales parturientium, ſic dicti, quòd Coarctent & conſtringant corpus, Jeſ. 13. 8. item *Imagines*, *Idola*, ex Formandi ſignificatione, Jeſ. 45. 16. Conſtr. כְּצִירֵי יוֹלֵדָה Sicut tormina parturientis, Jeſ. 21. 3. Aff. צִירַי Dolores mei, Dan. 10. 16. צִירֶיהָ Dolores ejus, 1 Sam. 4. 19. Vide infra in צִיר.

צוּרָה f. *Forma*: Conſtr. צוּרַת הַבַּיִת Formam domus, Ezech. 43. 11. Aff. צוּרָתוֹ Formam ejus, ibid. Contractum eſt, וְצִירָם Et formam eorum, Pſal. 49. 15. pro

37.10. Vide aliam significationem in יָצַק.

מָצוֹק m. *Pressura, Angustia*: 1 Sam.22.2. וּבְמָצוֹק Et angustiâ, Deut.28.53.

מָצוּק m. *Situs, Constitutus*: מָצוּק מִצָּפוֹן Situs ab aquilone, 1 Sam.14.5.

מְצוּקִים m. *Situs, Cardines*: Plural. Constr. מְצֻקֵי אֶרֶץ Cardines terræ, 1 Sam.2.8. R. David, עמודי Columnæ.

מְצוּקָה f. *Angustia*, Soph.1.15. Plur. cum Aff. מִמְּצוּקוֹתַי Ex angustiis meis, Psal.25.17.

צוּר v. *Obsedit, Arctavit; Inimicatus est, Hostiliter egit, Hostiliter pressit: Ligavit, Colligavit*, quod à צָרַר mutuatum est: *Formavit* quod à יָצַר habet: Construitur cum Dativo & Accusat. Item cum עַל & אֶל. Præterit. וְצַרְתָּ Et colligabis argentum, Deuteron.14.25. צַרְתָּנִי Obsides me, Psalm.139.5. וְצַרְתִּי Et hostiliter premam, Exod.23.22. Particip. צָרִים Et hostiliter premunt urbem, Jud.9.31. Infin. לָצוּר אֶל־דָּוִד Ut obsideret Davidem, 1 Sam.23.8. Imperat. צוֹר Liga testimonium, Jesa.8.16. [potest deduci à צָרַר] צוּרִי Obside, Jesa.21.2. *Niph.* וְהַנָּצוּר Et obsessus, Ezech.6.12. & Schurek est loco Cholem: Fœmin. נְצוּרָה Obsessa, Jes.1.8. Vide & in נצר. *Pyh.* Partic. מְצֹרָרִים Vide in צָרַר. *Hiph.* הֵצִיר *Pressit, Anxit, Angustavit, Angustiâ affecit*, & formam cum Hiphil verbi צָרַר confundit: Construitur cum Dativo; Præterit. וְהֵצַר לְךָ Et premet te, Deut.28.52. Partic. מֵצַר vide inter Nomina. Infinit. הָצֵר לוֹ Angustiâ afficere eum, 2 Paral. 28.22. Futur. וַיָּצֵרוּ לָהֶם Et angustiâ affecerunt eos, Nehem.9.27.

צָר, צַר, m. *Angustus, Arctus*, & substantivè, *Angustia*; *Hostis*, quasi Angens & Arctator dictus: בְּמָקוֹם צָר In loco angusto, Num.22.26. צַר לִי הַמָּקוֹם Angustus est mihi locus, Jesa.49.20. צָר Hostis, Jesa.59.19.

צר לי

צָחֶה masc. *Arens, Aridum*, quasi Nitidum dictum: pro צָחֲחָה formæ לְבָנָה inquit Kimchi: Constr. צִחֵה צָמָא Arens siti, Jesa. 5. 13.

צְחוֹת f.p. *Nitida, explanata verba:* לְדַבֵּר צָחוֹת Loqui nitida verba, Jesa. 32 4.

צְחִיחַ m. *Nitor, Nitidum: Arduus, Eminens locus*, petræ vel montis, qui suâ naturâ aridus & glaber existens, Nitorem refert: עַל צְחִיחַ In loco arduo, Ezech. 24. 7. Plur. בַּצְּחִיחִים In locis arduis, Neh. 4. 13.

צְחִיחָה f. *Ariditas, Locus aridus & siticulosus*, quasi Nitidus dictus, Psal. 68. 7.

צַחְצָחוֹת f.p. *Siccitates, Summa ariditas*, Jes. 58. 11.

צחן צַחֲנָה fœm. *Putor, Putredo:* Aff. וְתַעַל צַחֲנָתוֹ Et ascendat putor ejus, Joel. 2. 20.

צחק צָחַק *Risit, Arrisit*: Præt. צָחַקְתִּי Risi, Gen. 18. 15. צָחָקְתְּ Risisti, ibid. Futur. יִצְחַק־לִי Arridebit mihi, Ridebit de me, Gen. 21. 6. Hinc יִצְחָק Isaac, à Risu dictus est. *Pih.* צִחֵק *Irrisit: Lusit, Illusit, Collusit, Jocatus est:* Constr. cum ב & ל. Partic. מְצַחֵק Irridentem, Gen. 21. 9. Infin. לְצַחֶק־בִּי Ut illudat mihi, Gen. 39. 17. Futur. וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם Et lusit ante illos, Judic. 16. 25.

צְחֹק m. *Risus*, Gen. 21. 6. לִצְחֹק In risum, Ezech. 23. 32.

צחר צְחֹרָה *Alba, Candida:* Plur. אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת Asinas candidas, Jud. 5. 10.

צַחַר *Candor, Nitor*, Ezech. 27. 18.

ציה צִיָּה f. *Siccitas, Siccum, Siticulosus, Siccus, Aridus locus*, Jesa. 41. 18. Plur. בַּצִּיּוֹת Per siticulosa loca, Psal. 105. 41.

צִי m. *Navis:* וְצִי אַדִּיר Et navis magnifica, Jesa. 33. 21. Plur. contractum, וְצִים Et naves, Num. 24. 24. בַּצִּים In navibus, Ezech. 30. 9. Et integrum, צִיִּים Dan. 11. ver. 30. Item *Loca deserta* & *arida: Metonymicè Feri, Barbari*, desertorum locorum incolæ, Psalm. 72. 9.

צוּרֹתָם, cui ſimile vide in פשח. Scribitur autem in medio cum י, ſed juxta Maſorethas legendum צֻרָם : Plural. cum Aff. צוּרֹתָיו Formis ſuis, Ezech. 43.11. Vide & paulò ante in צור.

צַוָּאר m. *Collum*, Jeſ.8.8. ſic dictum, quòd oneribus Arctatur & premitur : Affix. בְּצַוָּארוֹ In collo ejus, Job. 41.13. & ſic א eſt Epentheticum ſive protractivum, ut Hebræi vocant : Abſque א, צַוְּרָם Collum ſuum, Nehem.3.5. *Chald.cum Aff.* עַל צַוְּארֵהּ *Ad collum ejus, Dan.*5.7. עַל צַוְּארָךְ *In collo ſuo, verſ.*16. Dual. juxta Kimchium in lib.Rad. צַוָּארַיִם, unde cum Aff. וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו Et irruit in colla ejus, Geneſ.33.4. id eſt, utrumque latus colli ipſius : Scribitur autem defective juxta Maſorethas, pro צַוָּארָיו, ut legitur Gen.45.14. Plur. Conſtruct. עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים Super colla regum, Joſ.10.24. Aff. עַל־צַוְּארֵיהֶם Super colla eorum, Joſ.10.24. Fœmin. צַוְּארֹתֵיכֶם Colla veſtra, Mich.2.3.

צַוְּרוֹן m.*Collulum* : Plur.cum Aff. מִצַּוְּרֹנָיִךְ E collulis,faucibus tuis, Cant.4.9.

מְצַר Vide infra in צרר.

מָצוֹר m. *Obſidio : Munitio, Propugnaculum, Præmunitio obſidionalis :* יְאֹרֵי מָצוֹר Rivos obſidionis, 2 Reg.19.24. Conſtr. וְאֶל־מָצוֹר Et contra obſidionem Jeruſalem, Ezech.4.7.

מָצוֹר m. idem : Aff. מְצוּרֵךְ Obſidionis tuæ, Ezech.4.8. ubi multi Codices habent מְצוּרַיִךְ ex forma plurali. Fœm. מְצוּרָה Munitio, 2 Par.14.6. Plur. מְצֻרוֹת Munitiones,Obſidionalia munimenta, Jeſa.29.3.

צחח *Candidum, Nitidum, Serenum eſſe :* Præter. צַחוּ מֵחָלָב Candidiores, Nitidiores erant lacte, Thren.4.7. [צ eſt cum (ָ) ob excluſum dageſch.]

צַח m. *Candidus, Nitidus, Serenus* ; כְּחֹם צַח Ut æſtus ſerenus, Jeſ.18.4. רוּחַ צַח Ventus nitidus, Jer.4.11.

צחה

צָלָה *Assavit :* Infinit. לִצְלוֹת Ad assandum, 1 Sam.2.15. Fut. אֶצְלֶה בָשָׂר Assabo carnem, Jesa.44.19. יִצְלֶה צָלִי Assabit assaturam, ver.16.

צָלִי masc. *Assum*, *Assatura*, ut in præcedenti exemplo : Constr. צְלִי־אֵשׁ Assum ignis vel igne, Exod.12.8.

צְלוּל m. *Tostum*, *Torta*, ut vulgò vocant, Jud.7.13. scribitur cum ו, sed legitur per י, formæ הֲגִיג ab הָגָה.

צָלַח *Prosperari*, *Secundari*, *Prosperum*, *Secundum esse* ; *Succedere* ; *Proficere*, *Prodesse*, *Utile esse* : Item, *Irruere*, *Invadere*, *Pervadere*, *Transire*, & ita ferè cum עַל & אֶל construitur : Præter. וַיִּצְלְחוּ Et transiverunt Jordanem, 2 Sam.19.17. וְצָלְחָה עָלֶיךָ Et irruet in te, 1 Sam.10.6. צָלְחָה Prosperatur, Jer.12.1. Imper. צְלַח Prosperare, Psal.45.5. Fut. לֹא יִצְלַח לַכֹּל Non prodest ulli rei, Jer.13.7,10. יִצְלַח Prosperabitur, Jerem.22.30. Item, פֶּן־יִצְלַח Ne fortè pervadat, Amos.5.6. *Hiph.* הִצְלִיחַ *Secundavit*, *Prosperavit*, *Prosperum effecit*, *Secundatus*, *Prosperatus fuit* : Præter. הִצְלִיחַ דַּרְכִּי Secundavit viam meam, Gen.24.56. הִצְלַחְתָּ Prosperaberis, 1 Par.22.11. Partic. מַצְלִיחַ Secundans, Gen.24.42. Item intransitivè Prosperans, prosperis rebus utens, Gen.39.2. Imper. וְהַצְלַח Et prosperare, 1 Reg.22.15. הַצְלִיחָה־נָּא Prospera nunc, Psal.118.25. cum accentu in ultima præter morem. Fut. יַצְלִיחַ Prosperabitur, Psal.1.3. יַצְלִיחַ לָנוּ Secundabit nos, prosperitatem largietur nobis, Neh.2.20. *Chald.Præt.* הַצְלַח *Prosperos effecit*, Dan.3.30. *Item*, *Prosperè egit*, Dan.6.28. *Partic.* מַצְלַח *Prosperatur*, *Esr.*5.8. מַצְלְחִין *Prosperabantur*, *Esr.*6.14.

צְלוֹחִית f. *Paropsis*, *Patina*, 2 Reg.2.20.

צַלַּחַת f. *Gabata*, *Scutella vel Lebes*, juxta quosdam, ad figuram gabatæ formatus, 2 Reg.21.13. Item *Manica*, *Sinus*, Pro.19.24. quem ironicè sic appellat, quòd lebetis modo concavus sit. Hebræi in prima signif. exponunt.

לְעַם לְצִיִּים Populo desertorum locorum, populis barbaris, Psal.74.14. לְצִיִּים Pro barbaris, Jes.23.13. Item *Fera animalia*, Jes.13.21. & 50.39.

צִיּוֹן m. *Aridus locus*, Jesa.25.5. & 32.2. Hinc mons צִיּוֹן *Tzion*, nomen habet à Siccitate loci.

ציין צִיּוּן m. *Signum*, *Monumentum sepulchrale*, Ezech. 39.ver.15. הַצִּיּוּן Monumentum hoc, 2 Reg.23.17. Plur. צִיֻּנִים Monumenta, Jer.31.21.

ציץ *Floruit, Effloruit*: Præt. צָץ הַמַּטֶּה Effloruit virga, Ezech.7.10. *Hiph*. Partic. מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים *Efflorescens*, id est, Emicans, Promicans è clathris vel cancellis, Cant.2.9. Futur. יָצִיץ Florebit, Jesa.27.6. וַיָּצֵץ צִיץ Et floruisset flos, Num.17.23.

צִיץ m. *Flos*, apertus propriè, Jes.40.7. *Bractea, Lamina*, Exod.28.36. *Penna*, Pennata ala, Jer.48.9. Plur. צִצִּים Flores, 1 Reg.6.18. cum Dagesch loco vocalis longæ, euphoniæ causâ. Fœm. Constr. צִיצַת נֹבֵל Flos caduci, Jes.28.4. id est, caducus, decidens vel marcescens.

צִיצִת fœm. *Cincinnus*, Ezech.8.3. Item *Periculamentum*, *Periculatus filorum textus*; עָשׂוּ לָהֶם צִיצִת Et faciant sibi periculamentum in oris vestimentorum suorum, Num.15.38.

ציר צִיר m. *Cardo*; item *Legatus*, quòd in eo rerum agendarum Cardo vertatur: צִיר נֶאֱמָן Legatus fidelis, Pro.25.13. Aff. עַל צִירָהּ Super cardine suo, Pro.26.14. Plur. צִירִים Legati, Jes.18.2. Aff. צִרַיִךְ Legatos tuos, Jes.57.9. Vide etiam in צור.

הִצְטַיֵּר *Hithp. Legatum se finxit*. Fut. וַיִּצְטַיָּרוּ Et legatos se finxerunt, Jos.9.4.

צית *Hiph*. הִצִּית *Incendit, Succendit*: Fut. אֲצִיתֶנָּה Succendam eam, Jes.27.4.

צלא צַלִּי *Chald*. Oravit: *Pahel Particip*. וּמְצַלֵּא *Et orans erat, Orabat*, Dan.6.11. מְצַלַּיִן *Orantes*, Esræ 6.10.

fortasse formæ diversitatem indicavit.

צֶלֶם m. *Imago*, Genes.9.6. בְּצַלְמוֹ Ad imaginem suam, Gen 1.27. Plural. Constr. צַלְמֵי Num.33.52. Aff. וְאֶת־צַלְמָיו Imagines ejus, 2 Reg.11.18. *Chald.* צְלֵם חַד *Statua quædam*, *Dan*.2.31. צַלְמָא דִכֵּן *Statua hæc*, *Ibid.* לְצֶלֶם דַּהֲבָא *Statuæ auri*, *id est*, *aurea*, *Dan*.3.5.

צַלְמָוֶת Vide in præcedenti Radice.

צַלְמֹן Vide ibidem.

צֶלַע צֵלָע c. *Costa*, synecdochicè *Latus*: Item *Claudicatio*, quasi lapsum lateris dicas: *Substructio*, *Trabs substructionis*, quæ lateribus ædificii adhæret, quasi structuram Lateralem dicas: *Cella*, *Cubiculum*, *Laterale*, *seu ad Latus Templi exstructum*: צֵלָע אֶל־צֵלָע Substructio ad substructionem, Ezech.41.6. אֶת־הַצֵּלָע Costam illam, Gen.2.22. לְצֶלַע Ad claudicationem, Psal.38.18. Cum Sægol, cum aliâs eâ formâ sit Constr. צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן Lateris tabernaculi, Exod. 26.26. בְּצֶלַע הָהָר In latere montis, 2 Sam.16.13. ubi tamen quædam exemplaria Tzere habent, sed malè juxta Kimchium: Aff. לְצַלְעוֹ Ad latus ejus, Job.18.12. וּבְצַלְעִי Et in claudicatione mea, Psal.35.15. Plur. Masc. צְלָעִים *Valvæ*, 1 Reg.6.34. Et Fœmin. צְלָעוֹת Substructiones, 1 Reg.6.5. Constr. עַל־צַלְעֹת Ad latera arcæ, Exod.37.5. בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים Trabibus, Tabulis cedrinis, 1 Reg.6.15. Aff. צַלְעֹתָיו Lateribus ejus, Exod.30.4. מִצַּלְעֹתָיו E costis ejus, Gen.2.21.

צֹלֵעַ m. *Claudicans*, *Claudus*, in Latus labens, Gen.32.31. Fœm. הַצֹּלֵעָה Claudicantem, Mich.4.6.

צָמֵא *Sitivit*: Præter. צָמִתִי Sitio, Jud.4.19. deficiente Aleph: צָמֵאוּ Sitiunt, Jes.48.21. צָמְאָה נַפְשִׁי Sitit anima mea, Psal.42.3. וְצָמִת Et quum sities, Ruth. 2.9. Cum Chirek, more Verborum Quiescentium tertiâ ה. Fut. וַיִּצְמָא Et sitivit, Exod.17.3.

צָמֵא m. *Sitiens*, *Sitibundus*, Jesa.21.14. Plural צְמֵאִים Sitibundi,

צַלָּחוֹת pl.fœmi. *Gabatæ*, 2 Paralip.35.13.

צלל *Obumbrari : Profundum petere : Tinnire, Palpitare.* Præterit. כִּי צָלְלוּ Quum obumbrarentur, Nehem. 13.19. צָלְלוּ Profundum petierunt, Exod.15.ver.10. Item Tinnierunt, Palpitârunt, Habac.3.16. *Niph.* Fut. תִּצַּלְנָה אָזְנָיו Tinnient aures ejus, Jerem.19.3. 2 Reg.21.12. *Hiph.* Particip. מֵצַל *Umbrosa, Umbram faciens*, Ezech.31.3. Fut. תִּצַּלֶּינָה שְׁתֵּי אָזְנָיו Tinnient ambæ aures ejus, 1 Sam.3.11.

צֵל masc. *Umbra*, Judic.9.36. Aff. בְּצִלּוֹ In umbra ejus, Cant.2.3.

צֵלֶל m. Idem: Aff. צִלְלוֹ Umbrâ suâ, Job.40.17. Plural. צְלָלִים Umbræ, Cantic.2.17. Constr. צִלְלֵי עָרֶב Umbræ vespertinæ, Jerem.6.4. Huc referunt quidam צֶאֱלִים Umbrosâ, umbrosæ arbores, Job.40.16,17. cum א loco ל geminandi. Vide simile in סמם.

צְלִיל Vide paulò ante in צְלָה.

צִלְצַל m *Umbrosa-densa*, Jes.18.1. Item *Fuscina*, וּבְצִלְצַל דָּגִים Et fuscinâ piscariâ, Job.40.26.

צְלָצַל m. *Sideratio*, arborum vitium, Deut.28.42. quidam *Rubigo, Ærugo* : alii *Locusta*. Fortè alterius originis est. R.Salom.scribit, 1 Par.13.8. esse Locustam clamosam à strepera voce sic dictam. [Aliis est quadriliterum.]

צֶלְצְלִים m.p. *Cymbala*, à Tinnitu, 2 Sam.6.5. Constr. בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע In cymbalis sonoris, Psal.150.5.

צַלְמוֹן m. *Tenebræ, Caligo* : תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן Albesces, Nivesces in caligine, Psalm.68.15. Chaldæus, בְּטוּלָא דְמוֹתָא *In umbra mortis.* Aliis nomen proprium montis noti cis Jordanem, ut Jud.9.48.

צַלְמָוֶת f. *Umbra-lethalis*, Jesa.9.2. composita vox ex צֵל Umbra & מָוֶת Mors.

מְצִלּוֹת fœm. plural. *Tintinabula*, Zachar.14.20. Dual. מְצִלְתַּיִם Idem, Nehem.12, ver.27. Numeri varietas

fortasse

132.17. תַּצְמִיחַ Proferet, Genes.3.18. תַּצְמִיחַ Efflorescat, Jesa.45.8.

צֶמַח masc. *Germen*, Jesa.4.2. Aff. תּוֹצִיא צִמְחָהּ Producet germen suum, Jesa.61.11.

צמם צַמָּה f. *Coma*, *Crines*: Aff. צַמָּתֵךְ Crines tuos, Jesa.47.2. מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ Præ crine tuo, vel, Præter crines tuos, Cant.4.1.

צַמִּים m. *Horridus*, q. Crinitum dicas, id est, *Prædo*, *Latro*, Job.5.5. nam hi comam alere solent, & horridi incedere, scribit Rabbi Levi Gersom.

צמק צָמַק *Arescere*, *Flaccescere*: Particip. שָׁדַיִם צֹמְקִים Ubera flaccida, Hos.9.14.

צִמּוּקִים m. *Uvæ passæ*, Massæ uvarum passarum, à Flacciditate, 1 Sam.25.18. & 2 Sam.16.1.

צמר צֶמֶר m. *Lana*, Levit.13.47. Aff. צַמְרִי Lanam meam, Hos.2.9.

צַמֶּרֶת *Calamus*, *Surculus*, *Ramus summus*, sic dictus quasi Lanuginosus, vel à זָמַר *Amputavit*, quòd ad insititionem amputari & avelli soleat, & ita ז & צ permutantur: אֶת־צַמֶּרֶת Surculum summum, Ezech.17.3. Aff. צַמַּרְתּוֹ Calamus summus ejus, Ezech.31.3.

צמת צָמַת *Exscidit*, *Succidit*: Præterit. צָמְתוּ Exscindunt, Thren.3.53. *Niph.* Præter. נִצְמַתִּי Excisus sum, [pro נִצְמַתְתִּי] Job.23.17. נִצְמָתוּ Excisi sunt, Job.6.17. *Pih.* Præt. cum geminata tertia radicali, צִמְּתוּתֻנִי Exscindunt me, Psal.88.17. [Et fœm.] צִמְּתַתְנִי Succidit me, Psal.119.139. *Hiph.* Præterit. הִצְמַתָּה Exscindis, Psal.73.27. Partic. plur. מַצְמִיתַי Exscindentes me, Psal.69.5.

צְמִיתֻת f. *Excisio*, Levit.25.23.

צנח צָנַח *Desiliit*, *Insiliit*, *Infixus fuit*: Futur. וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ Et defixus fuit in terram, Jud.4.21. Chaldæus, וְנַעֲצַת Et infixus fuit: וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר Et desiliit de asino, Jud.1.14.

Sitibundi, Psal. 107.5. Fœm. הַצְּמֵאָה Sitienti, Deuter. 29. ver. 19.

צָמָא m. *Sitis*, Jes. 5.13. Aff. וְלִצְמָאִי Et ad sitim meam, Psal. 69.22. צְמָאָם Sitim suam, Psal. 104.11.

צִמָּאוֹן m. *Sitis*, Deut. 8.5.

צִמְאָה f. idem, Jer. 2.25.

צמד *Niph.* נִצְמַד *Conjugavit*, *Copulavit se*, Particip. הַנִּצְמָדִים Qui copulati sunt, vel copularunt se, Num. 25.5. Fut. וַיִּצָּמֶד Et copulavit se, ver. 3. וַיִּצָּמְדוּ Et copulaverunt se, Psal. 106.28. *Pyh.* Part. fœm. מְצֻמֶּדֶת Copulatum, Conjunctum, 2 Sam. 20.8. *Hiph.* Futur. תַּצְמִיד מִרְמָה Copulas, Concinnas dolum, Psa. 50.19.

צָמִיד masc. *Copulatus, Conjunctus*, Num. 19.15. Item *Armilla*: וְצָמִיד Et armillam, Num. 31.50. Plur. צְמִידִים Armillas, Gen. 24.22.

צֶמֶד masc. *Copulatio, Copula, Copulatum, Jumentum conjugatum, Jugum, Par*: צֶמֶד בָּקָר Par boum, 1 Sam. 11.7. Aff. וְצִמְדּוֹ Et jugum ejus, id est, Jumentum conjugatum ejus, Jer. 51.23. Plur. צְמָדִים Jugis, Paribus boum, 1 Reg. 19.19. רֹכְבִים צְמָדִים Equitantes pares, bini, pariter, 2 Reg. 9.25. Const. צִמְדֵּי־כֶרֶם Jugera vinearum, Jes. 5.10.

צָמַח *Pullulare, Germinare, Effloreſcere, Refloreſcere, Provenire, Oriri, Exoriri*: Præter. צָמַח־בּוֹ Effloruit in eo, Levit. 13.37. וְצָמְחוּ Et effloreſcent, Jesa. 44.4. Partic. צֹמֵחַ Pullulans, Eccles. 2.6. הַצֹּמֵחַ Quicquid oritur, Exod. 10.5. Plur. צֹמְחוֹת Provenientes, Gen. 41.6. Fut. יִצְמָח Oriretur, Gen. 2.5. *Pih.* Præter. צִמַּח Germinaverat, Ezech. 16.7. Infin. לְצַמֵּחַ Refloreſcere, Judic. 16.22. Futur. יְצַמַּח Refloreſcat, 2 Sam. 10.5. *Hiph.* יַהְצְמִיחָהּ Facit ut producat ipsa, Jesa. 55.10. Particip. מַצְמִיחַ Faciens ut germinet, Psalm. 104.14. Infin. וּלְהַצְמִיחַ Et ut germinare faciat, Job. 38.27. Futur. אַצְמִיחַ Efficiam ut germinet, Psalm. 132.17.

cui præbebatur mel temperatum cum lacte, ac invito etiam infundebatur in os, unde viveret, &c.

צנר צִנּוֹר masc. *Emissarium, Canalis, Tubus*, per quem aquæ emittuntur, 2 Sam.5.8. Plur. צִנּוֹרֶיךָ Canalium tuorum, Psal.42.8.

צַנְתְּרוֹת m.pl. *Tubi, Fistulæ*, Zach.4.12. Ab.Esra scribit, esse vas, in quo calcantur olivæ.

צָעַד *Gradi, Progredi, Procedere, Itare* : Præterit. צָעֲדוּ Progressi essent, 2 Sam.6.13. צָעֲדָה Procedit, Genes.49.22. Infinit. בְּצַעְדְּךָ Quum gradereris tu, Jud. 5.4. Futur. יִצְעַד Gradiebatur, Pro.7.8. *Hiph.* Futur. וְתַצְעִדֵהוּ Et incedere facit vel adigit eum, Job.18.14.

צַעַד m. *Gressus, Passus, Processus* : Proverb.30.29. Affix. אֶת־צַעֲדוֹ Gressum suum, Jesa.10.23. Plural. צְעָדִים Gressus, 2 Sam.6.13. Constr. צַעֲדֵי אוֹנוֹ Gressus roboris ejus, Job.18.7. Affix. צְעָדַי Gressus meos, Job. 14.16.

צְעָדָה f. *Incessus*, 2 Sam.5.24. Plur. *Periscelides*, Jesa.3. 20. juxta R.Salomonem & Chaldæum: juxta Aben Esram, *Armillæ*.

אֶצְעָדָה f. *Periscelis : Armilla*, Num.31.50. 2 Sam.1.10. ubi expressè dicitur brachiorum ornamentum esse.

מִצְעָדִים m.p. *Gressus* : Constr. מִצְעֲדֵי גֶבֶר Gressus viri, Psal.37.23.

צָעָה *Peragravit, Peregrinatus est, Peregrè egit* : Particip. צֹעֶה Peregrinans, exulans seu vagans, Jes. 51.14. Fœm. צֹעָה Peragras, Jer.2.20. *Pih.* Præterit. וְצֵעֻהוּ Et peregrè agant eum, Jer.48.12.

צַעֲצֻעִים m.p. *Motiones* : מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים Opere motionum, 2 Paral.3.10. id est, mobili, vel quod artificio suapte sponte mobile esset & Vagari videretur; vel quod propter magnitudinem & gravitatem à se invicem Dimoveri, eximi ac divelli posset, R.Solomon: *opere puerorum*, id est, ad imaginem puerorum facto.

Sic

צנם צְנוּמָה f. *Gracilis : Tenuis*, semel in plur. שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת Spicæ graciles, Gen.41.23.

צנן צִנָּה f. *Clypeus, Scutum, Umbo* : 1 Reg.10.16. semel ex Chaldaica significatione, *Frigus* : Constr. כְּצִנַּת־שֶׁלֶג Sicut frigus nivis, Prov.25.13. Plur. צִנּוֹת Clypei, 2 Par.11.12. & secundùm aliam significationem *Aculei, Hami* : בְּצִנּוֹת Aculeis, Hamis aculeatis, Amos.4.2.

צִנִּים m.p. *Aculei, Spinæ*, Prov.22.5.

צְנִינִים m.p. idem, Num.33.55.

צנע *Hiph.* הִצְנִיעַ *Humiliter, modestè agere* : Infin. הַצְנֵעַ Modestè agendo, Mich.6.8. Chaldæis & Rabbinis frequens est.

צְנוּעִים m.p. *Modesti, Verecundi*, Prov.11.2.

צנף *Circumvolvit, Volutavit : Obvolvit, Obtexit* : Infinit. צָנוֹף יִצְנָפְךָ Volutando volutabit te, Jes.22.18. Fut. יִצְנֹף Obtegitor, Levit.16.4.

צָנִיף m. *Cidaris*, à Circumvolvendo, Zach.3.5. Constr. וּצְנִיף מְלוּכָה Et cidaris regni, Jes.62.3. Plur. צְנִיפוֹת Jesa.3.22.

צְנֵפָה f. *Volutatio*, Jes.22.18.

מִצְנֶפֶת f. *Cidaris*, Exod.28.4.

צנצנת f. *Urna*, Exod.16.33. Utrumque Targum reddit צְלוֹחִית *Paropsis, Scutella*, R.David deducit à צנן.

צנק צִינֹק m. *Nervus, Vinculum*, juxta R.Salom. quo pedes vel etiam cervices impediuntur : vel *Manicæ, Vincula manuum*, juxta R.David Kimchi, Jerem.29.26. Sunt qui compositum nomen existiment ex צִי & יָנַק quasi *Naviculam sugentem* dicas. Refert autem Plutarchus in Artaxerxe, fuisse olim cruciatus seu carceris quoddam genus, quo duæ scaphæ pari commensu sibi respondentes, ita compingebantur, ut hominis corpus illis inditum, quasi in vagina esset,

cui

צָפַד *Adhærere, Cohærere, Concretum esse :* Præter. צָפַד עוֹרָם Cohæret vel concreta est cutis ipsorum, Thren.4.8. [Et alibi non reperitur.]

צָפָה *Speculatus est, Exspectavit speculando, Exploravit, Observavit :* Particip. צֹפֶה Speculans, Speculator, Ezech.3.17. Plural. צֹפִים nomen proprium loci, Numer.23.14. & 1 Sam.1.1. Speculatores, Jerem.6.17. Fœmin. צוֹפִיָּה Speculatur, Prov.31.27. Partic. Præterit. וְצָפוּ (legendum וְצָפוּי Et exploratur, Job.15.22. Infinit. loco Imperat. צָפֹה Speculare, Jesa.21.5. Futur. per Apocopam, יִצֶף Speculetur, Genes.31.ver.49. *Pih.* צִפָּה idem; *Obtexit, Obduxit :* Præterit. צִפָּה זָהָב Obduxit auro, Exod.36.34. צִפִּינוּ Speculamur, Thren.4.17. *Pyh.* Particip. מְצֻפֶּה Obducta, Prov.26.23.

צִפּוּי m. *Obductio, Tectorium,* Num.17.3,4.

צֶפֶת f. *Coronamentum,* ab Obtegendo, 2 Par.3.15.

צִפִּיָּה f. *Speculatio :* Aff. בְּצִפִּיָּתֵנוּ In speculatione nostra, Thren.4.17.

צָפִית f. Idem, Jesa.21.5. vel specula.

צָפָה unde צִפָּתֶךָ quod vide in צוּף .

מִצְפֶּה m. *Specula,* Jesa.21.8. Constr. אֶת־מִצְפֵּה Mitzpe Gilhad, nomen proprium loci, Jud.11.29.

מִצְפָּה f. *Specula,* sed sumitur ut nomen proprium, Genes.31.49.

צְפַצְפָה f. *Speculatio, Circumspectio accuratissima,* & per subauditam Præpositionem ב est Adverbium, *Circumspectissimè,* Ezech.17.5.

צִפְצֵף Vide infra in צפף .

צפח צַפַּחַת fœmin. *Ampulla, Lecythus :* צַפַּחַת הַמַּיִם Ampullam aquæ, 1 Sam.26.11. צַפַּחַת הַשֶּׁמֶן Lecythus olei, 1 Reg.17.14.

צַפִּיחִת f. *Laganum, Placenta vel Crustula mellita,* Exod.16.31. [Nec amplius extat.]

Sic est idem quod צְאֶצָאִים Pueri, literarum, ע & א permutatione [Aliis est quadrilit.]

צָעַן *Disrumpi, Dissipari*: Futur. בַּל־יִצְעָן Non dissipabitur, Jesa.33.20. cum Kametz juxta Masor. [alibi non invenitur.]

צעף צָעִיף m. *Peplum*, Gen.24.65. Aff. צְעִיפָהּ Peplum suum, Gen.38.14.

צָעַק *Clamavit, Inclamavit, Exclamavit, Vociferatus est*: Præterit. צָעַק Inclamavit, 1 Reg.20.39. &c. *Niph.* Futur. וַיִּצָּעֵק Et convocatus est, Judic.7.23. וַיִּצָּעֲקוּ Et convocati sunt, Jud.10.7. *Pih.* Part. מְצַעֵק Clamans, 2 Reg.2.12. *Hiph.* Fut. וַיַּצְעֵק Et convocavit, 1 Sam.10.17.

צְעָקָה f. *Clamor*, Gen.27.34. Constr. צַעֲקַת Exod.3.9. Aff. צַעֲקָתוֹ Clamorem ejus, Exod.22.23.

צָעַר *Minui, Diminui, Exiguum fieri*: Fut. יִצְעָרוּ Exigui fient, Jer.30.19.

צָעִיר masc. *Parvus, Exiguus*, qualitate & quantitate: וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר Major serviet minori, Genes.25.23. Affix. צְעִירוֹ Natu-minimi sui, 1 Reg.16.34. Plural. צְעִירִים Minores, Job.30.1. Construct. צְעִירֵי הַצֹּאן Minores pecorum, Jerem.49.20. Affix. צְעִירֵיהֶם Minimos suos, Jerem.14.3. Fœmin. צְעִירָה Minor-natu, Genes.19.v.31. Et substantivè, *Minorennitas*: Affix. כִּצְעִרָתוֹ Secundùm minoritatem, id est, minorem ætatem suam, Gen.43.33.

צְעָרִים m.p. *Parvuli*, Zach.13.7.

מִצְעָר m. *Perexiguum, Res perexigua, Paucitas*, Gen.19.20. Est & nomen proprium montis, *Mitzhar*, Psal.42.7. לְמִצְעָר Ad minimum usque, vel, Ad modicum, & exiguum tempus, Jesa.63.18. בְּמִצְעַר אֲנָשִׁים In paucitate hominum. 2 Par.24.24.

מִצְּעִירָה f. *Perparvum*, Dan.8.9. cum Dagesch redundante; & מ Heemantico, juxta Hebræos.

entes per notationem primarum literarum explicarunt, צ"ופה פ"ודה נ"ביא ת"ומיך פ"ותר ע"רום נ"בון חוזה" id est, *Speculator, Redemptor, Propheta, Tenens sceptrum, Interpres, Astutus, Intelligens, Videns futura.* Hæc illic.

מַצְפֻּנִים m.p. *Abscondita, Res reposita & abscondita: Aff.* מַצְפּוּנָיו Abdita ejus, Obad 6.

צֶפַע m. *Regulus, Basiliscus, Hæmorrhois*, venenatissimi serpentis genus, Jes. 14.29.

צִפְעוֹנִי m. *Idem*, Jes. 11.8. *Plur.* צִפְעֹנִים Jer. 8.17.

צְפִיעִים m.p. *Egesta, Excrementa: Constr.* צְפוּעֵי הַבָּקָר Egesta boum, Ezech. 4.15. scribitur cum ו, sed legitur per Joth.

צְפִעוֹת f.p. *Nepotes, Neptes*, secundum Chaldæum & R. Salom. Jes. 22.24. quasi Egressiones dicas.

צפף *Pih.* צִפְצֵף *Pipire: Particip.* מְצַפְצֵף Pipiens, Jesa. 10.14. *Plur.* הַמְצַפְצְפִים Qui pipiunt, Jesa. 8.19. *Fut.* אֲצַפְצֵף Pipio, Jes. 38.14. תְּצַפְצֵף Pipiat, Jesa. 29. v. 4. [Reperitur in his tantum 4. locis.]

צַפְצָפָה Vide in צָפָה.

צְפַר *Evolavit, Maturavit:* Chaldaicum est. *Futur.* וְיִצְפֹּר Et evolet, Jud. 7.3.

צִפּוֹר c. sed f. sæpius, *Avis, Avicula:* & synecdochicè, *Passer:* Nomen generale est omnium, quibus est ala, scribit Ab. Esra, Gen. 7.14. צִפּוֹר טְהֹרָה Avem mundam, Deut. 14.11. כְּצִפּוֹר Sicut passer, Psalm. 102.8. *Plural.* צִפֳּרִים חַיּוֹת Aves vivas, Levit. 14.4. Item, צִפֳּרִים Eccles. 9.12. *Chald.* כְּצִפְּרִין *Sicut avium.* Dan. 4.30. וְצִפְּרַיָּא *Et aves*, ver. 11. Constr. צִפְּרֵי שְׁמַיָּא *Aves cœli*, Dan. 4.9.

צָפִיר m. *Hircus*, Dan. 8.5. *Constr.* צְפִיר ver. 5. *Plur. Constr.* צְפִירֵי עִזִּים Hircos caprarum, Esr. 8.35. *Chald.* וּצְפִירֵי *Et hircos caprarum*, Esr. 6.17.

צְפִירָה fœm. *Matutinum tempus*, Ezech. 7. [7. &] 10. ex Chaldæo,

צָפַן *Abscondit, Recondidit, Reposuit*: Quandoque, *Abscondit se, Delituit*: *Praterit*. צָפַן רוּחַ Abscondit ventum, Pro.27.16. צָפַנְתָּ Recondis, Psal.31.20. *Fut.* נִצְפְּנָה Abscondamus nos, Prov.1.11. יִצְפֹּנוּ Delitescunt, Psalm.10.8. [Ubi י est ob pausam.] *Niph. Futur.* נִצְפַּן Abdita est, Jerem.16.27. נִצְפְּנוּ Reconditi sunt, Job.15.20. *Hiph. Infin.* הַצְּפִינוֹ Abscondere illum, Exod.2.3.

צָפוֹן f. *Septentrio, Aquilo*, Plaga mundi septentrionalis, quasi Abdita dicta, nempe à sole, qui ad eam non accedit. Unde R.Bechai scribit Deut.3.23. נקרא צפון על שם שהשמש צפון ומתעלם שם *Vocatur* Tzaphon, *quia sol abditus & absconditus est illic*, Exod.26:20. צָפוֹנָה Versus aquilonem, Ezech.47.17. *Constr.* מִצְּפוֹן Ab aquilone Hai, Jos.8.11. מִצְּפוֹנָה Ab aquilone, Jud.21.19.

צְפוֹנִי masc. *Aquilonaris*, Joel.2.20. *Et gentilitium*, צְפוֹנִי *Tzephonita*, Num.26.15.

צָפִין m. *Reconditum, Res recondita, Reconditus thesaurus*: *Aff.* וּצְפִינְךָ Et recondito thesauro tuo, Psalm.17.14. scribitur cum י, sed legitur per Vau: אֶת־צְפוּנִי Absconditum meum, scil. locum, id est, Adytum, Ezech.7.22. לִצְפוּנָיו In repositis ejus, Job.20.26. צְפוּנֶיךָ Absconditos tuos, Psal.83.4.

צָפְנַת *Tzophnat*, cognomentum Josephi, Genes.41.45. qui hinc dictus Ægyptiacè צָפְנַת פַּעְנֵחַ *Occultorum revelator vel interpres.* Sic Onkelus, גַּבְרָא דִּטְמִירָן גָּלְיָן לֵיהּ *Vir cui occulta revelata sunt.* Sic etiam Jonathan, & communiter Hebræi. R.Bechai citat hoc loco, in quadam precatione legi, המפענח נעלמים *Qui revelat abscondita.* In Bereschit rabba Sect.90. docuerunt Rabbini, esse idem quod צפונות מופיע *Occulta declarans*: Et R.Chiskia dixit, צפונות מופיע בדעה *Occulta illustrans per scientiam.* Sapientes

2 Reg.7.3. *Fœm.* מְצֹרַעַת Leprosa, Exod.4.6.

צָרַעַת f. *Lepra*, Levit.13.3. *Aff.* מִצָּרַעְתּוֹ A lepra sua, 2 Reg.5.3.

צִרְעָה f. *Crabro*, Exod.23.28.

צָרַף *Conflavit, Purgavit, Defæcavit*, metalla propriè: Metaphoricè, *Examinavit, Exploravit, Probavit*: *Præt.* צָרַף צָרוֹף Conflat conflando, Jerem.6.29. *Imper.* צָרְפָה כִלְיוֹתַי Examina renes meos, Psal.26.2. *Fut.* וְאֶצְרוֹף Et defæcabo, Jes.1.25. *Niph.Fut.* וְיִצָּרְפוּ Et conflabuntur, Dan.12.10. *Pih.* מְצָרֵף Conflans, Mal.3.3.

צֹרֵף m. *Conflans, Conflator, Fusor, Aurifaber*: לַצֹּרֵף Fusori, Jud.17.4. *Plur.* צֹרְפִים Aurifabri, Neh.3.8.

צָרְפַת f. *Tzorphat* nomen urbis, 1 Reg.17.9. Obad.20. *Franciam, Galliam*, Rabbini interpretantur, & inde צָרְפָתִי *Gallus*.

מַצְרֵף m. *Fusorium vas*, Prov.17.3.

צָרַר *Ligavit, Colligavit*: Item, *Hostiliter egit, Oppugnavit, Arctavit, Angustiis affecit*, & ita cum צוּר convenit. *Præterit.* צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ Ligat ventus eam, Hos.4.19. וְצָרֲרוּ אֶתְכֶם Et angustabunt vos, hostiliter agent vobiscum, Numer.33.55. צְרָרוּנִי Angustiis affecerunt me, Psal.129.1. *Partic.* צֹרֵר מַיִם Ligat aquas, Job.26.8. הַצֹּרֵר אֶתְכֶם Oppugnantem vos, Num.10.9. *Plur.* צֹרְרִים Hostiliter agentes, Numer.25.18. *Constr.* צֹרְרֵי צַדִּיק Hostes justi, Amos.5.12. *Aff.* נֶגֶד צֹרְרָי Coram hostibus meis, Psalm.23.5. *Part.Præterit.* צָרוּר Colligata est, Hos.13.12. *Infinit.* כִּצְרוֹר Sicut qui ligat, Prov.26.8. *Pyh.Partic.Plural.* וּמְצֹרָרִים Et colligatos, Jos.9.4.

צְרוֹר masc. *Fasciculus, Loculus*, quasi Ligamen dicas: צְרוֹר־כַּסְפּוֹ Fasciculus pecuniæ suæ, Gen.42.35. צְרוֹר הַכֶּסֶף Fasciculum, Loculum pecuniæ, Proverb.7.20.

Chaldæo, ubi צְפַר vel צַפְרָא *Manè*: Item, *Cidaris*, *Diadema*: unde *Constr.* וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה Et pro cidari decoris, Jes.28.5. à Cingendo, Verbi significatione Chaldaicâ.

צִפֹּרֶן m. *Unguis*, *Ungula*: Metaphoricè, *Stylus*, *Scalprum*, ferramentum quo lapides cæduntur & veluti scalpuntur: בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר Scalpro lapidis servabilis, seu diuturni, aut, Stylo adamantis, Jer.17.1. *Plural. cum Aff.* צִפָּרְנֶיהָ Ungues suos, Deut.21.12.

צפרדע צְפַרְדֵּעַ c. *Rana*, *Ranæ*, collectivè, Exod.8.6. *Plural.* צְפַרְדְּעִים Ranas, v.3.

* צֶפֶת Vide in צָפָה.

צקל צִקְלוֹן m. *Gluma*, folliculus grani frumentarii: *Aff.* בְּצִקְלֹנוֹ Cum gluma sua, 2 Reg.4.42.

צרב *Niph.* נִצְרַב *Adustus fuit*: *Præterit.* וְנִצְרְבוּ־בָהּ Et adurentur in ea, Ezech.20.47.

צָרֶבֶת fœm. *Adurens*, Pro.16.27. Nomen Toar, formæ קְשֶׁבֶת Attenta: Item *Adustio*, juxta Kimch, Lev.13.23. At secundùm R.Salom.est *Cicatrix adustionis*.

צרה צֳרִי, צְרִי m. *Opobalsamum*, Gen.37.25. Jer.51.8. à Judæis in versione Hebræo-germanica Pentateuchi *Theriaca* redditur.

צרח *Clamavit*: *Part.* מַר צֹרֵחַ Amarè clamat, Soph. 1.14. *Hiph.* יַצְרִיחַ Exclamat, Jes.42.13.

צְרִיחַ m. *Arx*, *Propugnaculum*, *Turris munita*; sic dicta, quòd speculator inde Exclamat, scribit Kimchi: אֶל־צְרִיחַ In arcem vel propugnaculum, Jud.9.46. *Plu.* וּבַצְּרִיחִים Et in arcibus vel turribus, 1 Sam.13.6.

צרך צֹרֶךְ m. *Necessitas*, *Indigentia*: *Aff.* צָרְכְּךָ Necessitatem tuam, 2 Par.2.16. [hoc loco tantùm in Sacris.] *Apud Rabbinos*, צָרִיךְ Necesse, Necessarium: הוּצְרַךְ נִצְרַךְ Necesse habere.

צרע צָרוּעַ m. *Leprosus*, Levit.13.44. Ex *Pyh. Particip.* מְצֹרָע *Idem*, Levit.14.2. *Plur.* מְצֹרָעִים Leprosi,

2 Reg.

peri in Opere R. Alphes, Tractatu De paſchate, ca.5. fol.176. רְבִיעִית *Quadrans ſive Quartarius Legis, (id eſt, quarta pars menſuræ ſacræ in liquidis) continet ſeſquiovum :* לוֹג *Log ſive Sextarius, quatuor quadrantes, id eſt, ſex ova :* קַב *Cabus, quatuor Logos ſive ſextarios, id eſt, 16. quadrantes, 24. ova,* הִין *Hin, 12. Logos, id eſt, 48. quadrantes, 72. ova,* סְאָה *Sea Satum, ſex Cabos, hoc eſt, 24. Sextarios, duo Hin, 92. quadrantes, 144. ova.* אֵיפָה *Epha, tres Seas, id eſt, 18. Cabos, 6. Hinnos, 72. Logos, 288. Quadrantes, 432. ova.* עֹמֶר *Homer decimam Ephæ, id eſt, 43. ova, & ⅕ ovi. Hæc ibid.* Vide R. Sal. Exod. 16.36. Et Aruch in קב.

קִבֵּל *Pih. Accepit, Recepit, Suſcepit : Præter.* וְלֹא קִבֵּל Et non accepit, Eſth.4.4. וַיְקַבְּלוּ Et receperunt ſacerdotes, Eſr.8.30. *Imperat.* קַבֶּל־לְךָ Accipe tibi, 1 Par.21.11. *Chald. Præt.* קַבֵּל מַלְכוּתָא *Accepit regnum*, Dan.6.1. *Futur.* תְּקַבְּלוּן *Recipietis*, Dan.2.6. וִיקַבְּלוּן *Et ſuſcipient*, Dan.7.18. *Hiph. Part.* מַקְבִּילֹת Recipientia, hoc eſt, continentia unum cum altero, Exod.26.5.

קֹבֶל *Coram, Ex adverſo :* קֳבֵל־עָם Coram populo, 2 Reg.15.10. *Aff.* קָבָלוֹ Adverſum ſibi, Id quod ex adverſo ſitum eſt, Ezec.26.9. de quo vide etiam in מחה. *Chald.* וְלָקֳבֵל אַלְפָּא *Et coram mille*, Dan.5.1. לָקֳבֵל מִלֵּי *Ob vel Propter verba regis*, verſ 10. לָקֳבֵל דְּנָה *Propter hoc, Propterea*, Eſr.4.16. כָּל־קֳבֵל vel כָּל־קֳבֵל *Propter, Propterea, Eò quòd, Quandoquidem, Quamvis, & in Daniele ſemper adjunctum eſt* דְּנָה *vel* דִּי : *Cum Aff.* לָקֳבְלָךְ *Ex adverſo tui*, Dan.2.31.

קָבַע *Rapuit, Diripuit, Spoliavit : Præter.* וְקָבַע Et rapiet, Pro.22.23. הֲיִקְבַּע An ſpoliet homo Deum, quòd vos קֹבְעִים אֹתִי ſpoliatis me, & dicitis, בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ qua in re ſpoliamus te, Mal.3.8. ubi etiam Part. & Fut. eſt. Hinc, קַבְּעָן *Raptor*, Rabb.

אֶל־צְרוֹר נָקוּב In loculum pertusum, Hag. 1. 6. Item, *Granum, Lapillus*, Amos. 9. 9.

מֵצַר m. *Angustia*, Psal. 118. 5. *Plur.* בֵּין הַמְּצָרִים Inter angustias, Thren. 1. 3. וּמְצָרֵי שְׁאוֹל Et angustiæ, angores inferni, Psalm. 116. 3. Quidam hoc ad צור reducunt.

ק

* קָא, קָאָה Vide infra in קיא.

קבב *Maledixit, Execratus est: Præterit.* מָה אֶקֹּב לֹא קַבֹּה אֵל Quid exsecrabor, quem non exsecratur Deus, Num. 23. 8. וְקַבֹּתוֹ Ut exsecreris eum, Numer. 23. 27. *Infin.* קֹב Exsecrando, Num. 23. 25. *Imperat.* קָבָה־לִּי Exsecrare mihi, Numer. 22. 11. cum Kametz loco Kametz chatuph & Dagesch: קָבְנוֹ Exsecrare illum, Num. 23. 13. [al. 17.] pro קָבֶנּוּ: Simile Affixum vide in ישה. *Fut.* אֶקֹּב ut ante, quod à נָקַב esse possit. Similem formam vide in קָדַד.

קֻבָּה f. *Lupanar*, dictum quasi Exsecrabile, Num. 25. 8. Hebræi exponunt אֹהֶל *Tentorium.*

קוּבָּה f. *Idem*: *Aff.* אֶל־קֻבָתָהּ In lupanari ipsius, Ibidem: Onkelos, לִמְעָהָא Per ventrem ejus.

קֵבָה *Ventriculus, Ingluvies*: Deut. 18. 3. quod, ut & præcedens, formam habet quasi à קוּב.

קַב masc. *Cabus*, mensura frumentaria parva: וְרֹבַע הַקַּב חֲרֵייוֹנִים Et quarta pars cabi stercoris columbini, 2 Reg. 6. 25. Quidam scribunt, eo usos ipsos fuisse loco lignorum. Alii intelligunt Contenta in ingluvie, id est, frumentum quod columbæ in agris collegerant. Videatur Kimchi. Porro Cabus est sexta pars Seæ sive Sati, scribit Kimchi in lib. Rad. De hac, & aliis quibusdam mensuris antiquis, ita scriptum reperi

chra, Job.21.32. *Constr.* קִבְרוֹת Numer.11.34. *Aff.* קִבְרֹתֶיהָ Sepulchra ejus, Ezech.32.23.
קְבוּרָה f. *Sepultura*, Jeſ.14.20. *Conſtr.* קְבֻרַת רָחֵל Sepultura Rachelis, Gen.35.20. *Aff.* קְבֻרָתוֹ Sepulturam vel Sepulchrum ejus, Deut.34.6.
קָדַד *Inclinavit, Incurvavit verticem*, versùs terram, honoris exhibendi causâ: R.Salom. ſcribit Geneſ.43.28. קידה כפיפת קדקד השתחויה משטח לארץ id eſt, Verbum קָדַד ſignificat Incurvationem verticis: הִשְׁתַּחֲוָה Procubitum in terram. Vide בָּרַךְ *Fut.* וָאֶקֹּד Et verticem inclinavi, Gen.24.48. וַיִּקֹּד Et inclinavit verticem, verſ.26. cum Dageſch & vocali brevi, loco vocalis longæ Kametz: Simile vide in דָּמַם. Item, וַיִּקְּדוּ Et incurvârunt ſe, Geneſ.43.28. pro וַיָּקֹדוּ. Simile vide in בָּלַל.
קָדְקֹד m. *Vertex*, Pſalm.68.22. *Aff.* וְעַל־קָדְקֳדוֹ Et ſuper verticem ejus, Pſal.7.17.
קִדָּה f. *Caſia*, Ezech.27.19. Exod.30.24.
קָדַח *Accendit, Accenſus fuit, Conflagravit*: *Præterit.* כִּי אֵשׁ קְדַחְתֶּם Nam ignem accendiſtis, Jerem. 17.4. אֵשׁ קָדְחָה Ignis accenſus fuit, Deuter.32.22. *Part.Conſtr.* קֹדְחֵי אֵשׁ Accendentes ignem, Jeſ.50.11. *Infin.* כִּקְדֹחַ Sicut conflagrat ignis, Jeſ.64.2.
קַדַּחַת f. *Febris ardens*, Levit.26.16.
אֶקְדָּח m. *Carbunculus*, Jeſa.54.12.
קָדַם *Pih.* קִדֵּם *Antevertit, Anticipavit, Anteivit, Præivit, Prævenit, Obvenit*: *Præt.* קִדַּמְתִּי Anteverti, Jonæ 4.2. *Imperat.* קַדְּמָה פָנָיו Anticipa faciem ejus, Pſal.17.13. *Hiph.Præt.* מִי הִקְדִּימַנִי Quis prævenit me, Job.41.2. *Fut.* תַּקְדִּים Obveniet, Amoſ.9.10.
Ps: 19: 13:
קֶדֶם m. *Antiquitas, Æternitas*, ſi de Deo dicatur: *Antiquum, Priſcum*: & adverb. *Antiquè, Ante, Pridem, Olim*: *Antrorſum*: Item *Oriens*, plaga mundi orientalis, quaſi Anterior dicta: Ferunt enim, Adamum
 creatum

קֹובַע m. *Galea*, 1 Sam.17.38. & est idem quod כֹּובַע, כ & ק commutatis.

קֻבַּעַת f. *Fæx, Fæculentum*, Jes.51.17.

קָבַץ *Collegit, Aggregavit, Congregavit, Comportavit, Contraxit:* Dicitur propriè de re dispersa: אָסַף de re non dispersa. Sic rectè dicitur, אֱסֹף יָדֶךָ Recollige, Retrahe manum tuam, 1 Sam.14.19. non autem, קְבוֹץ. Item, וַיֶּאֱסֹף Et retraxit pedes suos in lectum, Genes.49.33. non autem, וַיִּקְבּוֹץ Kimchi Joel.2. v.6. *Præterit.* קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ Congregavit omnes copias suas, 1 Reg.20.1. *Niph. Præt.* נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ Congregantur contra nos, Jos.10.6. *Imperat.* הִקָּבְצוּ Congregate vos, Gen.49.20. *Pih. Præt.* קִבְּצָם Congregavit eos, Mich.4.12. *Pyh.* קֻבָּצָה Collecta est, pro קֻבְּצָה juxta Kimchi, Mich.1.7. [Licet possit esse Pihel, *quia ex mercede meretricia collegit.*] *Partic.* מְקֻבֶּצֶת Congregatam, Ezech.38.8. *Hithp. Prater.* כִּי הִתְקַבְּצוּ Quòd congregarint se, Jud.9.47. *Fut.* יִתְקַבְּצוּ Congregent se, Jes.44.11.

קִבּוּצִים m.p. *Collectiones, Congregationes, Catervæ: Aff.* קִבּוּצַיִךְ Catervæ tuæ, Jes.57.13.

קְבֻצָה f. *Congregatio: Constr.* קְבֻצַת כֶּסֶף Congregatione argenti, Ezech.22.20.

קָבַר *Sepelivit: Præterit.* קָבַר Sepelivit Abraham Saram, Genes.23.19. *Partic.* וְאֵין קֹבֵר Et non erit sepeliens, 2 Reg.9.10. *Niph. Futur.* יִקָּבֵר Sepelietur, Jerem.22.19. תִּקָּבֵר Sepelieris, Gen.15.15. *Pih. Partic.* וְאֵין מְקַבֵּר Et non est sepeliens eis, Jerem.14.16. *Fut.* תְּקַבְּרֵם Sepelies eos, Hos.9.6. *Pyh. Præt.* קֻבַּר Sepultus est, Gen.25.10.

קֶבֶר m. *Sepulchrum*, Psalm.5.10. *Aff.* קִבְרוֹ Sepulchrum suum, Gen.23.6. *Plur.* קְבָרִים Sepulchra, Exod.14.11. *Constr.* קִבְרֵי Jer.26.23. *Aff.* מִקִּבְרֵיהֶם De sepulchris eorum, Jer.8.1. *Fœm. Plur.* לְקִבְרוֹת Ad sepulchar,

קַדְמֹנָה fœmin. *Orientalis*, Ezech.47. verſ.8.

קָדַר Obtenebratus, Obſcuratus, Atratus fuit, Ater, Atratus, Pullatus inceſſit vel ivit, Ater, Teter fuit. *Præterit.* וְקָדַר Et obtenebrabitur ſuper eos dies, Mich.3.6. *Partic.* קֹדֵר Atratus, Ater, Pſalm.35.14. *Plural.* וְקֹדְרִים Et pullati, Job.5.11. *Hiph. Præterit.* וְהִקְדַּרְתִּי Et atratas reddam ſtellas eorum, faciam ut tenebreſcant, Ezech.32.7. *Futur.* וָאַקְדִּיר Et atratum reddidi, Ezech.31.15. *Hithp. Prat.* וְשָׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ Et cœli obſcurati ſunt, 1 Reg.18.45.

קַדְרוּת f. *Atror*, Jeſa.50.3.

קְדֹרַנִּית *Atrate, Obſcurè*, Mal.3.14.

קָדַשׁ *Parari, Præparari, Deſtinari* ad aliquid generaliter: In ſpecie, *Sacrari, Conſecrari, Sanctificari, Sanctum, Sacrum eſſe vel fieri. Prat.* קְדַשְׁתִּיךָ Sanctior ſum te, Jeſa.65.5. id eſt, קָדוֹשׁ אֲנִי מִמְּךָ juxta Hebræos. *Fut.* יִקְדָּשׁ Sanctum eſto, Exod.29.37. *Niph. Prat.* וְנִקְדַּשׁ Et ſanctificabitur, Exod.29.43. *Pih.* קִדֵּשׁ *Sacravit, Conſecravit, Sanctificavit, Reparavit, Reſtauravit ad ſanctum uſum*: Item, *Præparavit, Edixit, Indixit*, cum de bello aut de jejunio dicitur. *Præterit.* קִדֵּשׁ Conſecravit rex, 1 Reg.8.64. &c. *Pyh. Particip.* הַמְקֻדָּשׁ Quiſquis ſanctificatus fuerit, Ezech.48.11. *Plur.* הַמְקֻדָּשִׁים Qui conſecrati ſunt, 2 Paralip.26.18.&c. *Hiph. Præterit.* גַּם אוֹתָם הִקְדִּישׁ Etiam illa conſecravit, 2 Sam.8.11. *Infin. vel Imperat.* הַקְדִּשֵׁם Præparando vel Præpara eos, Jer.12.3. *Hithp. Prat.* הִתְקַדֶּשׁ־חָג Sanctificatur feſtum, Jeſ.30.29.

קָדוֹשׁ m. *Sanctus*, Jeſa.6.3. *Conſtruct.* אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל Sanctum Iſraelis, Jeſ.1.4. Et genere neutro, *Sanctum*, Sanctiſſimus locus, Pſal.46.5. *Aff.* קְדוֹשִׁי Sanctus meus, Habac.1.12. קְדוֹשְׁכֶם Sanctus veſter, Jeſa.43.15. *Plural.* קְדוֹשִׁים Sancti, Zach.14.5. *Aff.* קְדוֹשָׁיו Sancti ejus, Deut.33.3.

creatum facie versùs orientem diſpoſitâ, ut lucem & ſolem mundi orientem aſpiceret, unde Oriens ipſi fuit *Kedem*, Anterior mundi pars: R. Bechai Deut. 3. 23. Ab eo ſitu reliquæ deinceps mundi plagæ nominantur, *Poſterior, Dextra, Siniſtra:* כְּקֶדֶם Sicut antea, olim, vel pridem, [Jer. 30. 20.] מִקֶּדֶם Ab antiquitate, Ab æterno, Inde à principio, Hab. 1. 12. Mich. 5. 2. Ab oriente. *Plur. Conſtr.* מִקַּדְמֵי אֶרֶץ Ante primordia, à primordiis terræ, Prov. 8. 23. *Cum* ה *locali* קֵדְמָה Orientem versùs, Gen. 25. 6. [Interdum jungitur ſuo Synonymo, ut] קֵדְמָה מִזְרָחָה Ad anteriorem plagam Orientem versùs, Exod. 27. 13. Similem locutionem vide Exod. 26 18.

קִדְמָה f. *Idem: Conſtruct.* קִדְמַת Ad Orientem, Geneſ. 2. 14. *Et cum Pathach ab initio,* שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף Quæ antequam egrediatur, Pſal. 129. 6. *Aff* לְקַדְמָתָן Ad antiquitatem, priſtinum ſtatum ſuum, Ezech. 16. 55. לְקַדְמַתְכֶן Ad priſtinum ſtatum veſtrum, Ibid. *Plural.* כְּקַדְמוֹתֵיכֶם Sicut priſcis temporibus veſtris, Ezech. 36. 11. *Chald.* קֳדָם *Coram:* מִן קֳדָם *A coram, A:* קֳדָמַי *Coram me*, מִן־קֳדָמַי *A coram me, id eſt, A me,* Dan. 2. מִן קֳדָמוֹהִי *A conſpectu ejus*, Dan. 5. 19. קֳדָמֵיהוֹן *Coram eis, &c.* מִן קַדְמַת דְּנָה *vel* מִקַּדְמַת *Ab ante hoc, Antehac.* Eſr. 5. 11 [*Plur maſc.*] קַדְמָיֵא *Priores*, Dan. 7. 24. *Fœmin ſing.* קַדְמָיְתָא *Prima, Prior, Antecedens*, Dan. 7. 4. *Plur. Emph.* קַדְמָיָתָא *Priora, ver.* 8.

קָדִים m. *Oriens*, Plaga orientalis mundi; *Eurus*, ventus orientalis: *Cum* ה *locali*, קָדִימָה Ad orientem, Habac 1. 9.

קְדוּמִים m. *Antiquitates*, Jud. 5. 21.

קַדְמֹנִי m. *Antiquus, Antiquum*, 1 Sam. 24. 14. *Orientalis*, Ezech. 47. 18. *Plur.* וְקַדְמֹנִים Et priores, ſuperiores, antiqui, Job. 18. 20. *Fœm.* וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת Et ſicut anni antiqui, Mal. 3. 4.

קהה *Obstupescere, Obtusum fieri. Futur.* וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה Et dentes filiorum obstupescunt, Jer. 31.29. *Pih.* קֵהָה *Hebetavit*, Eccl. 10.10. [Extat quater.]

קהל *Congregare. Partic. fœm.* קֹהֶלֶת *Congregans, Congregatrix*, scil. anima, nempe regis Solomonis, Eccles. 7.28. Aliâs semper genere masculino usurpatur pro persona integra congregantis cœtum ecclesiasticum, & ita est *Ecclesiastes*, Ἐκκλησιαστὴς. Sic dicitur, לפי שהיה מקהיל קהלות ברבים Propterea quòd congregaret cœtus ecclesiasticos publicos, scribit R. Abraham in libro *Tzeror hammor*, id est, Fasciculus Myrrhæ. *Niph. Præter.* נִקְהֲלוּ Congregaverunt se, Esth. 9.2. *Hiph. Præt.* הִקְהַלְתָּ Congregâsti congregationes tuas, Ezech. 38.13.

קָהָל m. *Congregatio, Cœtus*, Psal. 22.23. *Constr.* קְהַל Lev. 16.17. *Aff.* קְהַלְכֶם Congregationi vestræ, Deuter. 5.22. בִּקְהָלָם In congregatione eorum, Gen. 49.6.

קְהִלָּה f. *Idem*, Neh. 5.7. *Constr.* קְהִלַּת, Deut. 33.4.

מַקְהֵלִים m. p. *Congregationes*, Psal. 26.12. *Fœm.* בְּמַקְהֵלוֹת In congregationibus, Psal. 68.27.

קוא *Vomuit, Evomuit*: Irregulariter flectitur: *Imper.* וּקְיוּ Et vomite, Jerem. 25.27. [q. à קָאָה pro קְאוּ mutato א in (י)] *Partic.* קָאָה Evomet, Levit. 18.28. *Hiph. Præt.* וַהֲקֵאתוֹ Et evomas illud, Prov. 25.16. *Fut.* וַיָּקֵא Et evomuit, Jon. 2.11. וַיְקִאֶנּוּ Et evomuit illam, Job. 20.15.

קִיא masc. *Vomitus*, Jesa. 8.8. *Aff.* בְּקִיאוֹ In vomitu suo, Jes. 19.14.

קֵא m. *Idem*: *Aff.* כְּכֶלֶב שָׁב אֶל קֵאוֹ Sicut canis revertitur ad vomitum suum, Prov. 26.11.

קִיקָלוֹן m. *Vomitus ignominiæ*, seu ignominiosus, Hab. 2.16. Compositum ex קִיא & קָלוֹן, de quo in קָלָה.

קָאָה, קָאַת f. *Platea, Pelecanus*, Levit. 11.18. Jes. 34.11. à Vomitu. Conchas enim, calore ventris coctas, rursus evomit,

קַדִּישׁ m. *Chald.* Sanctus, Dan.4.10. *Plurale,* קַדִּישִׁין *Sancti, ver.*5.*Constr.* קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין *Sanctorum excelsorum,* Dan.7.18.

קֹדֶשׁ m. *Sanctitas, Res sancta : Sanctum, Sacrum,* Exod. 3.5.*Aff.* קָדְשׁוֹ Sanctitatis suæ, Jes.52.10.*Plur.* קֳדָשִׁים Sanctitates, Exod.30.10. *per Kametz ab initio præter analogiam :* primum propter adjunctum Mæthæg, deinde quia caret duobus punctis, sine quibus Chatephkametz nunquam scribitur, quod hîc esse debebat, ut sequitur : *Et cum Chatephkametz,* קֳדָשִׁים, 2 Paral. 35.13. *Et,* קֳדָשִׁים Neh.10.34. juxta Veneta magna. *Constr.* וְקָדְשֵׁי Et res sacras filiorum Israel, Num.18. 32. *Aff.* קֳדָשֶׁיךָ Res sacras tuas, Deut.12.26. וְקָדָשָׁיו Res sacras vel consecratas ejus, 2 Paral.15.18. Quidam libri קָ.

מִקְדָּשׁ masc. *Sanctuarium ; Asylum,* locus sacer, in quem quis fugit, ut tutus sit : juxta Ab.Esr. Jes.8.14. *Interdum scribitur* מִקְּדָשׁ *Cum Dagesch redundante,* ut Exo. 15.17. ubi vide Ab.Esr. *Constr.* מִקְדַּשׁ Ezech.48.10. *Aff.* אֶל־מִקְדָּשׁוֹ In sanctuarium suum, Jes.16.12. *Et aliâ formâ* ac significatione, *Res sancta :* אֶת־מִקְדְּשׁוֹ Rem vel partem sacram ejus, Num.18.29. quasi à forma מִקְדֵּשׁ : *Plur.* מִקְדָּשִׁים Loca sancta, Ezech.21.2. *Constr.* מִקְדְּשֵׁי־אֵל Sanctuaria Dei, Psalm.73.17. *Aff.* מִקְדְּשֵׁיכֶם Sanctuaria vestra, Levit.26.31.

מְקַדֵּשׁ m. *Sanctuarium : Plur.* מְקַדְשֵׁיהֶם Sanctuaria ipsorum, Ezech.7.24. Similis forma in מלא.

קָדֵשׁ masc. *Meritorius, Cinœdus,* qui se prostituit, & quasi Consecrat libidini, Deut.23.17. *Plur.* הַקְּדֵשִׁים 2 Reg. 23.7. *Fœm.* קְדֵשָׁה *Meretrix,* Deut.23.17. *Plur.* וְעִם הַקְּדֵשׁוֹת Et cum meretricibus, Hos.4.14. Ab.Esra scribit ; קְדֵשָׁה est Prostibulum publicum, quod cuilibet obvio se prostituit : זוֹנָה Meretrix, quæ cum delectu, & magis privatim peccat, etsi etiam publica fiat.

כְּסְלוֹ Quem fastidit spes ejus, Job.8.14. *Niph.Præter.* וְנָקֹטּוּ Et fastidio erunt, Ezech.6.9. cum Dagesch, quasi à קָטַט, ut sæpè hæc Verba formas inter se permutant: וּנְקֹטֹתֶם Et fastidio eritis, Ezech.20.43. נָקְטָה נַפְשִׁי Fastidio sibi est anima mea, Job.10.1. [irregul. pro נָקוֹטָה] *Hithp.* אֶתְקוֹטָט Fastidio torqueo me, Psal.139.21.

קֹט m. *Fastidium*, Ezech.16.47. vel est Verbum.

קוֹל masc. *Vox*, *Sonus*, *Sonitus*, *Concentus*, *Strepitus*: אֶת־קוֹל יְהוָה Vocem Domini, Gen.3.8. *Aff.* קוֹלוֹ Sonus ejus, Exo.28.35. אֶת־קֹלְךָ Vocem tuam, Gen. 3.10. *Plur.* קֹלֹת *Soni*, *Tonitrua*, Exod.9.23. מִקֹּלוֹת Propter sonos aquarum, Psal.93.4. *Chald.* קָל Vox, Sonus, Dan.7.11. Vide & infra in קלל.

קוּם *Surrexit*, *Assurrexit*, *Exsurrexit*, *Insurrexit*: *Stetit*, *Exstitit*, *Constitit*, *Substitit*: *Præstitit*. Construitur frequenter cum Præposit. ב, עַל, אֶל & ל. *Præt.* וְקָאם Et exsurgit, Hos.10.14. quod habet א epentheticum. *Part.* קָמִים Surgentes, Psal.3.2. Cum Affixis, *Adversarii*, qui in vel contra aliquem insurgunt: קָמֶיךָ Adversarios tuos, vel, Insurgentes contra te, quasi קָמִים עָלֶיךָ Exod.15.7. *Chald. Præterit.* וְקָם *Et surrexit*, Dan.3.24. קָמוּ *Surrexerunt*, Esr. 5.2. *Partic.* קָאֵם *Stans erat*, *Stabat*, Dan.2.31. *Plur.* קָאְמִין *Stabant*, Dan.3.3. *scribitur cum* א, *sed legitur* קָיְמִין, *cui simile vide in* דור: *Emph.* קָאֲמַיָּא *Astantes*, Dan.7.16. *Imper.* קוּמִי *Surge*, Dan.7.5. *Fut.* יְקוּם *Surget*, Dan.6.29. יְקוּמוּן *Consurgunt*, Dan.7.17. *Pih.* קִיֵּם & קוֹמֵם *Surgere vel Stare fecit*, *Erexit*, *Stabilivit*, *Statuit*, *Statum reddidit*, *Præstitit*. *Præt.* קִיֵּם *Stabilivit*: קִיְּמוּ Stabiliverunt, Esth.9.31. *Infin.* לְקַיֵּם Statuendo, Instituendo, Esth.9.21. *Imper.* קַיְּמֵנִי Erige, Confirma me, Psal.119.28. *Fut.* וָאֲקַיֵּמָה Et præstabo, Psal.119.106. *Ex altera forma*; אֲקוֹמֵם Erigam,

evomit, ut testis rejectis, esculenta seligat, scribit Plin.lib.10.cap.40. & Aristot.lib.9. cap.10.de Histor. Animal. *Constr.* לִקְאַת, Psal.102.7.

קִוָּה *Expectavit, Expectationem habuit: Partic. Plur. Constr.* וְקֹוֵי יְהוָה Et expectantes Dominum, Psal. 37.9. Irregulare est, Jesa.40.ver.31. וְקוֹיֵ pro וְקֹוֵי [vel קֹוֵי, ubi prius י est pro ו, & alterum signum plur. num. deficit, ut regularit. fit וְקוֹיֵי.] *Aff.* קֹוַי Expectantes me, Jesa.49.23. לְקֹוָו Expectantibus eum, Thren.3.25. *Pih.* קִוָּה *Idem*: *&* construitur cum Dativo & Accusat. & Præposit. אֶל. *Præt.* וְקִוֵּיתִי לוֹ Et expectavi eum, Jes.8.17. *Infin.* קַוֹּה קִוִּיתִי Expectando expectavi, Psal.40.2. *Niph.* נִקְוָה *Confluere*, de aquis: *Congregare se*, de hominibus. *Præterit.* וְנִקְווּ אֵלֶיהָ Et confluent ad eam, Jer.3.17. *Fut.* יִקָּווּ הַמַּיִם Confluant aquæ, Gen.1.9.

קַו, קָו m. *Linea, Delineatio, Regula, Amussis, Filum mensorium*, Jes.18.2. & 28.10. *Scribitur & cum* ה *redundante*; קָוֶה Linea, Jer.31.39. *Aff.* קַוָּם Delineatio eorum, Psal.19.5. In Targum, כְּקוּיִן וְעַכּוּבִיתָא Sicut fila, vel telæ araneæ, Jes.59.6.

מִקְוֶה m. *Expectatio, Spes: Confluens, Confluentia, Conceptaculum, Congregatio*: יֵשׁ מִקְוֶה Est spes Israeli, Esr.10.2. *Constr.* מִקְוֵה מַיִם Congregationem aquarum, Exod.7.19. מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל Spes Israelis, Jerem. 14.8. *Fœm.* וּמִקְוָה עֲשִׂיתֶם Et conceptaculum aquarum fecistis, Jes.22.11.

מִקְוֵה, מִקְוֵא masc. *Netum, Filatum*, 1 Reg.10.28. & 2 Par.1.16.

תִּקְוָה f. *Expectatio, Spes*, Job.5.16. *Constr.* תִּקְוַת Psal. 9.19. Item *Funiculus*: *Constr.* תִּקְוַת חוּט Funiculum fili dibaphi, Jos.2.18. *Aff.* תִּקְוָתֶךָ Spes tua, Job.4.6.

קוּט *Fastidivit, Fastidio fuit vel habuit: Futur.* אָקוּט Fastidio habui, Psal.95.10. *Et cum Cholem*, יָקוֹט

כִּסְלוֹ

קוֹמָה f. *Statura, Altitudo*, Ezech.13.18. *Conſtr.* וְקוֹמַת Et altitudo rotæ unius, 1 Reg.7.32. *Aff.* קוֹמָתוֹ Altitudo ejus, 1 Reg.6.20.

קָמָה f. *Seges*, adhuc ſtans & in culmum Erecta, 2 Reg. 19.26. Exod.22.6. *Plur.* בְּקָמוֹת In ſegetes Philiſtæorum, Jud.15.5.

קוֹמִים m.p. *Inſurgentes, Adverſarii*, 2 Reg.16.7.

קוֹמְמִיּוּת f. *Erectio*, Levit.26.13. Subaudienda autem illic Præpoſ. ב, Cum erectione, id eſt, Erectè.

יְקוּם m. *Subſiſtens, Subſtantia viva*, Gen.7.4.ubi Aben Eſra ſcribit, eſſe generale ad omne vivens ſuper terram. Talmudici ſcribunt in Sanhedrin, fol.110.1. יקום eſſe facultates, quæ hominem erigunt in pedes ſuos, juxta Deut.11.6.

מָקוֹם c. in ſing.ſed maſc.ſæpiùs, *Locus*, ſic dictus, quòd in eo cuncta creata Subſiſtunt: אֶל־מָקוֹם אֶחָד In locum unum, Gen.1.9. *Conſtr.* עַד־מְקוֹם שְׁכֶם Uſque ad locum Schechem, Geneſ.12.6. *Aff.* תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ Contemplabitur eum (in) loco ſuo, Job.20. v.9. ſcil. עַיִן Oculus; quod fœmininum eſt, & ita Verbum convenit in genere fœmin. cum antecedenti ſubſtantivo, non cum ſequenti מְקוֹמוֹ. *Plur. fœmin.* בְּכָל־מְקוֹמוֹת In omnibus locis dominationis ejus, Pſal.103.22. *Aff.* בְּכָל־מְקוֹמֹתֵיכֶם In omnibus locis veſtris, Amoſ.4.6. Apud Rabbinos מָקוֹם inter Nomina Dei eſt, & quidem cum articulo, הַמָּקוֹם, per antiphraſin, quaſi *Illocalis, Infinitus*, qui nullo loco capitur, ſed omnibus rebus locum dat.

אַלְקוּם *Alkum, Invictus*, Vocabulum compoſitum ex אַל *Ne, Non*, & קוּם *Surgere, Inſurgere*: מֶלֶךְ אַלְקוּם עִמּוֹ Rex non inſurgere vel reſiſtere cum ipſo, Prov. 30.31. id eſt, Invictus, In quem, vel, Contra quem nemo inſurgit bellandi causâ, ut Ab.Eſra & R.Levi interpretantur,

gam, Jeſ.44.26. *Et ſemel intranſitivè præter morem,* יְקוֹמֵם Inſurgebat, Mich.2.8. *Chald. Infinit.* לְקַיָּמָה *Ad ſtatuendum,* Dan.6.8. *Hiph.* הֵקִים *Idem*: Item, *Statuit, Conſtituit, Reſtituit, Confirmavit, Suſcitavit, Exſuſcitavit, Excitavit*; *Præt.* הֵקִים אֹתָם Stabilívit ea, Num.30.15. *Partic.* מֵקִים Excitaturus ſum, Habac.1.6. &c. *Fut.* וְאֶת בְּרִיתִי אָקִים Et fœdus meum ſtabiliam, Gen.17.21. *Chald. Præterit.* הֲקִים *Erexerat*, Dan.3.2. וַהֲקִים *Et proſtituit*, Dan.6.2. אֲקִימֵהּ *Erexit eam*, Dan.3.1. הֲקִימֵהּ *Conſtituit eum*, Dan.5.11. הֲקֵימְתָּ *Erexiſti*, Dan.3.12. הֲקֵמֶת *Erexi*, Dan.3.14. *Fœmin.* הֲקֵמַת *Erexit*, Dan.7.5. הֲקִימוּ *Statuerunt*, Eſr.6.18. *Partic.* מְהָקֵים *Conſtituens*, Dan.2.21. *Infin.* לַהֲקָמוּתֵהּ *Ad conſtituendum ſeu Præficiendum eum*, Dan.6.4. *Fut.* יְהָקֵים *Statuerit*, Dan.6.16. *& omiſsâ characteriſticâ.* יְקִים *Conſtituet*, Dan.4.14. תְּקִים *Statues*, Dan.6.9. *Hophal Præt.* הוּקַם Erectum eſt, Exod.40.17. Sic Jerem.35.14. Item, הֻקַם עָל Conſtitutus excelſus, 2 Sam.23.1. *Chald.* כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת *Sicut homo ſtare coacta vel facta eſt*, Dan.7.4. [Quidam Codices habent הֳקִימַת cum (.:.) pro (.:)] *Hithp. Partic.* וּמִתְקוֹמְמִי Et inſurgens in me, Job.27.7. *Plur.* מִמִּתְקוֹמְמִים Ab inſurgentibus, Pſal.17.7. *Hinc deperdito* מ, וּבִתְקוֹמְמֶיךָ Et propter inſurgentes in me, Pſal.139.21. *Fœmin.* מִתְקוֹמָמָה Inſurgens, Job.20.27. cum Kametz in medio propter accentum, quaſi à מִתְקוֹמֵם.

קִים m. *Subſtantia : Aff.* קִימָנוּ Subſtantia noſtra, Job. 22.20. [Et (.) eſt loco (..)] *Fœm.* קִימָה *Surrectio : Aff.* קִימָתָם Surrectionem iſtorum intuêre, Thren. 3.ver.63.

קְיָם m. *Chald.* Statutum, Dan.6.8. וּקְיָם ver.16.

קַיָּם m. *Chald.* Stabilis, Dan.6.27. חַיָּא וְקַיָּם Vivus & ſtabilis, Dan.6.27. *Fœm.* קַיָּמָא *Stabile*, Dan.4.23.

קוֹמָה

dio afficiamus, Defatigemus eam, Jes.7.6.juxta Kimchium & Ab.Esram, nec amplius hac significatione occurrit: R.Salom. Expergefaciamus eam bello: Sed activum hoc sensu nunquam reperitur.

קַיִץ masc. *Æstas*, quia terræ nascentia Expergisci facit, quæ per hyemem videbantur quasi sopore demersa. Metonymicè *Æstivi fructus*: בְּטֶרֶם קַיִץ Ante æstatem, Jesa.28.4. כְּלוּב קָיִץ Canistrum æstivorum fructuum, Amos.8.1. *Aff.* עַל־קֵיצֵךְ De æstivis fructibus tuis, Jesa.16.9. [pro קֵיצֵיִךְ]

קוֹץ mas. *Spina*. Hos.10.8. à Tædio, quod pungendo affert, aut quòd celeriter hominem Excitat: R.Salom. tradit Ezech.2.6. viginti Spinarum nomina esse: קוֹץ מַכְאִב Spina dolore afficiens, Ezech.28.24. *Plur.* קוֹצִים Spinæ, Exod.22.6. *Constr.* קוֹצֵי הַמִּדְבָּר Spinas deserti, Jud.8.7.

קִיצוֹן Vide in קָצָה.

קְוֻצּוֹת foem. *Capilli*: *Aff.* קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים Capilli ejus crispi sunt, Cant.5.11. Sic autem à Succidendo dicti videntur, quasi à קָצַץ.

קור *Fodit, Effodit*: *Præterit.* קַרְתִּי Fodi, 2 Reg.19.24. *Hiph.* הֵקִיר *Manare, Eructare*, *Præt. cum Infinit.* כְּהָקִיר Sicut manat, eructat puteus aquas suas, כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ Ita manat illa malitiam suam, Jer.6.7.

קוּרִים m.p. *Telæ*: *Constr.* וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ Et telas araneæ texunt, Jes.59.5. *Aff.* קוּרֵיהֶם Telæ eorum, v.6.

מָקוֹר m. *Scaturigo, Fons, Profluvium*: מָקוֹר נִפְתָּח Fons apertus, Zach.13.1. *Constr.* מְקוֹר דָּמֶיהָ Profluvium sanguinis ejus, Levit.20.18. *Aff.* יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ Sit scaturigo tua benedicta, Prov.5.18.

קוש *Tendiculam ponere*: *Fut.* יְקֹשׁוּן Tendiculam ponunt, Jes.29.21. Convenit cum יָקֹשׁ.

קטב קֶטֶב masc. *Succisio, Excidium: Lues, Exitium*: שַׂעַר קֶטֶב Turbo excidii, Jes.28.2. id est, Exitialis;

interpretantur. Sic אַל מָוֶת *Non mors*, id est, *Immortalis*, Prov.12.28.

תְּקוּמָה f. *Resurrectio*, Levit.26.37.

קון *Pih.* קוֹנֵן *Lamentatus est : Præt.* וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ Et lamentabuntur super te, Ezech.27.32. *Partic. Plur.* לַמְקוֹנְנוֹת Lamentatrices, Jer.9.17. *Fut.* תְּקוֹנֵנָּה אוֹתָהּ Lamentabuntur eam, Ezek.32.16.

קִינָה f. *Lamentatio*, Ezech.19.14. *Plural.* עַל־הַקִּינוֹת In lamentationibus, 2 Par.25.25. *Aff.* בְּקִינוֹתֵיהֶם In lamentationibus suis, Ibid.

קִינִים m.p. *Lamentationes*, Ezech.2.10.

קוס *Pih.* קוֹסֵס *Succidere.* Convenit cum קצץ. *Futur.* פִּרְיָהּ יְקוֹסֵס Fructum ejus succîdet, Ezech.17.9.

קוף קוֹף m. *Simia : Plur.* קוֹפִים Simiæ, 1 Reg.10.22. 2 Par.9.21. Affine Verbo יקף Circumire. Nam & Simia volubilis est.

תְּקוּפָה f. *Circumactio, Revolutio, Circulus : Conversio : Constr.* תְּקוּפַת הַשָּׁנָה In revolutione anni, Exod.34.22. *Aff.* תְּקוּפָתוֹ Revolutio ejus, Psal.19.7. *Plural.* לִתְקוּפוֹת הַיָּמִים In revolutionibus dierum, 1 Sam.1.20. Forma hinc est, sed significatio à יקף. Hinc Rabbini Solstitia & Æquinoctia vocant תקופות *Tekuphoth sive Tekuphos.*

קוץ *Tædere, Distædere :* Constr. cum Præposit. ב & מִפְּנֵי. Semel est *Æstivare, Æstatem transigere*, ex Nomine derivato, quod *Æstatem* significat. *Præterit.* וְקָץ עָלָיו Et æstivabit super eo, Jesa.18.6. קַצְתִּי בְחַיַּי Tædet me vitæ meæ, Gen.27.46. *Fut.* וָאָקֻץ בָּם Tædet me eorum, Levit.20.23. *Hiph.* הֵקִיץ *Tædio afficere : Evigilare, Expergisci*, quod à יקץ habet. *Præt.* הֵקִיץ אֵלָיִךְ Evigilat ad vel adversùm te, Ezech.7.6. הֱקִיצוֹתִי Experrectus sum, Psalm.3.6. *Infinit.* בְּהָקִיץ Quum expergiscar, Psal.17.15. *Fut.* תְּקִיצֶנָּה Et tædio

Zach. 4. 10. scil. rerum, Parvorum operum: אֶל־הַקְּטַנּוֹת Ad minores te, Ezech. 16. 61.

קָטַף *Decerpsit*, Ezech. 17. 4. וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת Et decerpes spicas, Deuteron. 23. 25. *Niph. Fut.* לֹא יִקָּטֵף Non decerpetur, Job. 8. 12.

קָטַר *Pih.* קִטֵּר *Adolevit, Suffivit, Suffumigavit, Suffitum, Fumum fecit : Præt.* קִטְּרוּ שָׁמָּה Suffitum faciebant illic, 2 Reg. 23. 8. *Partic.* מְקַטְּרִים לוֹ Adolentes ei, 2 Reg. 18. 4. *Pyh. Part.* מְקֻטֶּרֶת מוֹר Suffumigata myrrhâ, Cant. 3. 6. *Hiph. Præt.* וְהִקְטִיר עָלָיו Et adolebit super eo, Exod. 30. 7. *Part.* מַקְטִיר Adolens, 1 Reg. 3. 3. *Infin.* וְהַקְטֵיר אִתּוֹ Et suffitum adoleri curabat in eo, 1 Reg. 9. 25. & אִתּוֹ juxta Hebræos & Chaldæum idem est quod עָלָיו. *Hoph. Part.* מֻקְטָר Suffimentum fiet; Malach. 1. 11. Potest & Nomen esse, *Suffitus. Fut.* כָּלִיל תָּקְטָר Prorsus adoletor, Levit. 6. 22. al. 15.

קִטֵּר m. *Suffitus*, Jer. 44. 21.

קִיטוֹר m. *Fumus*, Gen. 19. 28. *Exhalatio*, Psal. 148. 8.

קְטוֹרָה f. *Suffitus*, Deut. 33. 10.

קְטֹרֶת f. *Idem* ; קְטֹרֶת זָרָה Suffitum alienum, Exod. 30. 9. *Aff.* וּקְטָרְתִּי Et suffitum meum, Ezech. 16. 18. & 23. 41.

קְטוּרָה f. *Fumigatum, Caminatum : Plur.* חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת Atria caminata, Ezech. 46. 22. caminis & vaporariis instructa, propter sacrificia, quæ ibi coquebantur. Hebræi; Conjuncta, Coagmentata, ex significatione Chaldaica, quâ קטר idem quod קשר.

מֻקְטָר m. *Suffimentum* ; Mal. 1. 11. *Thymiaterium* ; Unde *Constr.* מִקְטַר קְטֹרֶת Thymiaterium suffitus, Exod. 30. v. 1.

מִקְטֶרֶת f. *Suffimentum, Thuribulum*, 2 Par. 26. 19. *Aff.* מִקְטַרְתּוֹ Thuribulum suum, Ezech. 8. 11.

מְקַטְּרוֹת f. p. *Suffitoria, Aræ thurariæ*, 2 Par. 30. 14.

tialis : מְקֶטֶב Psal.91.6. Affine est Verbo חָטַב Succidere. Nam Kimchi Hos.13.14. citat Targum Hierosolymitanum, לְמִקְטַב אָעִין Ad succidendum ligna, pro Hebræo לַחְטוֹב עֵצִים. Nostræ tamen editiones hodiè habent לְמִקְטַע Deut.19.5.

קֹטֶב m. *Idem.* *Aff.* קָטָבְךָ Exitium tuum, Hos.13.14. servato Kametz ab initio præter morem istius formæ. Simile tamen est mox in קָטֹן.

קָטַל *Occîdit, Interfecit, Interemit, Enecavit : Futur.* יִקְטָל־עָנִי Interficiet pauperem, Job.24.vers.14. אִם־תִּקְטֹל Si occideris, Psal.139.19. *Chald. Part.* הֲוָה קָטֵל *Fuit occîdens, id est, occidebat*, Dan.5.19. *Passivum Pehil,* קְטִיל *Interfectus fuit, ver.*30. *Fœm.* עַד דִּי קְטִילַת *Donec interfecta esset,* Dan.7.11. *Pahel Præt.* קַטִּל הִמּוֹן *Interfecit eos,* Dan.3.22. *Infin.* לְקַטָּלָה *Ad interficiendum,* Dan.2.14. *Ithpeh. Infin.* לְהִתְקְטָלָה *Ad interficiendum,* Dan.2.13. *Ithpah. Part. Plur.* וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין *Ut sapientes interficerentur,* Dan.2.13.

קֶטֶל m. *Occisio,* Obad.9.

קָטֹן *Minus, Parum, Parvum esse : Præterit.* קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים Minor vel impar sum omnibus his beneficiis, Gen.32.10. *Fut.* וַתִּקְטַן Et parum fuit vel visum fuit hoc, 2 Sam.7.19. *Hiph. Infin.* לְהַקְטִין Ad minuendum, Amos.8.5.

קָטֹן masc. *Parvus, Minor, Minimus* : דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל Rem parvam aut magnam, 1 Sam.22.15. *Constr.* קְטֹן בָּנָיו Minimus filiorum ejus, 2 Par.21.17. *Aff.* קָטָנִּי Minimus meus, scil. digitus, 1 Reg.12.10. Simile vide paulo ante in קָטָב.

קָטָן m. *Idem*; בֵּן קָטָן Filius parvus, 2 Sam.9.12. *Aff.* מִקְּטַנָּם A minimo eorum, Jer.6.13. *Plural.* נְעָרִים קְטַנִּים Pueri parvi, 2 Reg.2.23. *Constr.* קְטַנֵּי־אָרֶץ Minima terræ, Prov.30.24. *Fœm.* עִיר קְטַנָּה Civitas parva, Eccl.9.14. *Plur.* לְיוֹם קְטַנּוֹת Diem parvarum,

Zach.

Prov.11.2. *Aff.* קְלוֹנֵךְ Ignominia tua, Jer.13.26.

קִיקָלוֹן m. *Vomitus ignominiosus*, Hab.2.16. vide קוא.

קלח קַלַּחַת f. *Lebes, Ahenum, Olla*: 1 Sam.2.14. וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת Et sicut caro in aheno, Mich.3.3.

קלט קָלוּט m. *Contractum, Curtum membro uno*, Levit. 22.23. Onkelos, חָסִיר Deficiens; cujus oppositum, שָׂרוּעַ Redundans.

מִקְלָט m. *Asylum, Receptus, Refugium*, quasi Retractum dicas, Num.35.6. *Aff.* אֶל עִיר מִקְלָטוֹ Ad urbem refugii ejus, ver.25.

קלל *Levari, Levem, Velocem, Vilem esse vel haberi, Vilescere:* Est quantitatis & qualitatis, *Præterit.* כִּי קַלּוֹתָ Postquam vilueris, Nah.1.14. יָמַי קַלּוּ Dies mei velociores fuerunt, Job.7.6. הֲקַלּוּ הַמַּיִם An levatæ essent aquæ, Genes.8.8. *Niph.Præt.* וּנְקַלֹּתִי Et levem habuero me, id est, Abjecero me, 2 Sam.6.22. *Partic.* נָקֵל Leve est, Jes.49.6. [ubi ק est cum (··)] *Fœmin.* עַל־נְקַלָּה Per leviculum, rem leviculam, Jerem.6.14. הֲנְקַלָּה בְעֵינֵיכֶם An leviculum est in oculis vestris, 1 Sam.18.23. *Futur.* וָאֵקַל Et levis habita sum, pro אֶקַּל Gen.16.5. וּבֹזַי יֵקָלּוּ Contemptores mei leves fient, 1 Sam.2.30. pro יִקַּלּוּ Leves erunt, ut est Jes.30.16. *Pih.* קִלֵּל *Maledicere, Blasphemare, Exsecrari.* Regit accus. ut oppositum ejus בֵּרֵךְ *Benedixit. Præt.* אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל Patri suo & matri suæ maledixit, Lev.20.9. *Part.* הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל Educ maledicentem, blasphemum, Levit.24.14. *Hinc irregulare,* מְקַלְלוֹנִי Maledicit mihi Jerem.15.10. compositâ formâ ex קָלָה & קִלֵּל, quasi קְלוֹנִי Ignominiâ afficiunt me, & מְקַלְלֵנִי Maledicit mihi quisque. *Et geminatâ primâ radicali* קִלְקַל *Lævigavit, Tersit, Expolivit*, Ezech.21.26. Eccles.10.10. *Pyh. Partic.* וּמְקֻלָּלָיו Et maledicti ejus, sive, ab eo, Psal.37.22. *Fut.* יְקֻלָּל Maledicetur, Jes.65.20. *Hiph.* הֵקַל *Levare, Allevare, Leve & vile reddere, Vilipendere.*

קְטַר *Chald.* Ligavit, Colligavit, *in Thargum idem quod Hebraicè* קָשַׁר. Hinc quidam exponunt קְטֻרוֹת Alligata, Ezech.46.22.

קִטְרִין *m.p.* Nodi, Vincula, Dan.5.12. *Constr.* וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ *Et cingula lumborum ejus, ver.6.*

קַיִט m. *Chald.* Æstas, Dan.2.35. *ab Hebræo* קַיִץ, *mutato* צ *in* ט, *ut sæpe.*

קַיִן masc. *Lancea, Hasta : Aff.* וּמִשְׁקַל קֵינוֹ Et pondus lanceæ ipsius, 2 Sam.21.16. [Alii referunt ad קון.]

* קַיִץ Vide supra in קיץ.

קִיק קִיקָיוֹן m. *Ricinus,* Jonæ 4.6. Virgultum vel arbuscula ramos suos in longum extendens, in altum crescens, & umbram faciens, scribit Kimchi. Quæ præterea ex Talmudicis adducit, extant in Cod. de Sabbatho, cap.2.fol.21.

קִיר m. *Paries, Murus,* Levit.1.15. *Plural.* אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת Parietes domus, 1 Reg.6.5. קִירוֹת לִבִּי Parietes cordis mei, Jer.4.19. id est, *Præcordia.*

קַרְקַר *Pih. Destruxit,* Num.24.17. cum Pathach ab initio ex forma Chaldaica. *Particip.* מְקַרְקַר קִר Destruens parietem, Jes.22.5.

* קָל *Nomen Chaldaicum, vide supra in* קול.

קָלָה *Torrefecit, Assavit : Præt.* קָלָם Torrefecit eos, Jer.29.22. *Partic. Pahul,* קָלוּי בָּאֵשׁ Tostas igne, Levit.2.14. *Niph.* נִקְלָה *Vilescere, Vilem reddi vel haberi,* Deut.25.3. *Partic.* טוֹב נִקְלֶה Melior est vilis, Prov.12.9. אִישׁ רָשׁ וְנִקְלֶה Vir pauper & vilis, 1 Sam. 18.23. *Hiph. Partic.* מַקְלֶה אָבִיו Vilipendens patrem suum, Deut.27.16.

קָלִי, קָלִיא m. *Tostum,* Levit.23.14. 1 Sam.17.17.

קָלוֹן m. *Levitas, Ignominia, Vilitas,* Psal.83.17. בָּא זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן Veniente superbiâ venit etiam ignominia,

Prov.

קלש קִלְּשׁוֹן masc. *Furca*; Instrumentum (scribit Kimchi) ferreum, habens dentes, quo fimus & palea sive stramen removetur : לִשְׁלֹשׁ קִלְּשׁוֹן Triplici seu Tridente furcâ, 1 Sam.13.21. id est, קִלְּשׁוֹן שְׁלֹשׁ הַשִּׁנַּיִם Furcâ trium dentium. [Nec ampliùs reperitur.]

קמח קֶמַח m. *Farina*, Genes.18.6. וְטַחֲנִי קָמַח Et mole farinam, Jes.47.2.

קמט *Corrugavit, Rugas contraxit seu obduxit : Futur.* וַתִּקְמְטֵנִי Et rugas obduxisti mihi, Job.16.8. *Pyh. Præter.* אֲשֶׁר קֻמְּטוּ Qui corrugati sunt, Job.22.16. R.Levi & Ab.Esra נִכְרְתוּ *Excisi sunt* ex hoc mundo per diluvium. Solent autem cadavera hominum aquis mersa Corrugari. [Bis tantùm extat, idque in Jobo.]

קמל *Languere, Exarescere, Marcescere, Marcidum fieri : Præt.* קָמַל Languebat, Jes.33.9. R.Salomon, Exaruit ac proinde excisus fuit : קָמֵלוּ Languebant, Jes.19.6. R.Salomon, Exarescent, exsiccatis scil. fluminibus. Aben Esra, Exscindentur. [Nec ampliùs extat in Sacris.]

קמץ *Collegit in pugillum*, q.d. Pugillavit : *Præt.* וְקָמַץ מִשָּׁם Et collegit inde, Levit.2.2.

קֹמֶץ m. *Pugillus*, *Manipulus*, *à Colligendo* : מְלֹא קֻמְצוֹ Plenum pugillum suum, Lev.2.2. *Aff.* בְּקֻמְצוֹ Pugillo suo, Lev.6.15. *Plur.* לִקְמָצִים Ad manipulos, manipulatim, copiosos manipulos frumenti, Gen.41.47.

קמש קִמּוֹשׁ, קִימוֹשׁ m. *Carduus, Chamæleon*, Cardui species, Jesa.34.13. קִימוֹשׁ יִירָשֵׁם Chamæleon possidebit ea, Hos.9.16. Quidam, *Urtica*.

קִמְּשֹׂנִים m.p. *Cardui*, Prov.24.31. Distinguitur hîc à חָרוּל Urtica, quomodo quidam reddunt. [Et in his tribus tantùm locis legitur.]

קנא *Pih.* קִנֵּא *Zelotypus fuit, Zelo affectus, Zelo prosecutus fuit : Ad zelum movit vel commovit.*

pendere. *Præt.* הֵקַל אַרְצָה Allevavit terram, Levius affecit, Jeſ.9.1. וּמַדּוּעַ הֱקִלֹּתַנִי Et quare vilipendiſti me? 2 Sam.19.43. *Infin.* לְהָקֵל Ad levandum à ſe, Jonæ 1.5. *Hithp. Præt.* הִתְקַלְקָלוּ Leviter vel velociter movent ſe, Levantur, Jer.4.24.

קַל m. *Levis, Velox, Celer*: קַל בְּרַגְלָיו Levis pedibus ſuis, Amoſ.2.15. מְהֵרָה קַל Citò & levis, Velociſſimè & leviſſimè, Jeſ.5.6. Et verſim, קַל מְהֵרָה, Joel.4.4. *Plur.* קַלִּים Leves, Thren.4.19. *Fœm.* קַלָּה Velox, Jer.2.23.

קֹל m. *Levitas*, Jer.3.9. juxta Maſor. Targum, & alios.

קָלָל *Terſum*, Ezech.1.7.

קְלָלָה f *Maledictio, Exſecratio*, Geneſ.27.12. *Conſtr.* קִלְלַת חִנָּם Maledictio gratis, id eſt, immerita, Prov.26.2. *Aff.* קִלְלָתְךָ Maledictio tua, Gen.27.13.

קְלוֹקֵל m. *Viliſſimus*, Num.21.5.

קלס *Pih.* קִלֵּס *Ludificavit, Eluſit*: *Infin.* לְקַלֵּס אֶתְנָן Eludendo mercedem, Ezech.16.31. *Hithp. Fut.* בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס Regibus illudet, Hab.1.10.

קֶלֶס m. *Ludificatio, Illuſio*, Jer.20.8.

קַלָּסָה f. *Idem*, Ezech.22.4.

קלע *Sculpſit, Incîdit*: Item, *Fundâ mittere vel projicere*, ex Nomine petitâ ſignificatione. *Præt.* קָלַע Incîdit ſculpturis, 1 Reg.6.29. *Part.* קֹלֵעַ בָּאֶבֶן Fundâ mittens lapidem, Judic.20.16. *Pih. Fut.* וַיְקַלַּע Et fundâ miſit, 1 Sam.17.49.

קֶלַע maſc. *Funda*, 1 Sam.25.29. *Aff.* קַלְעוֹ Funda ejus, 1 Sam.17.40. *Plur.* וְאַבְנֵי קְלָעִים Et lapides fundarum, 2 Par.26.14. Item, *Tapetes ocellati*, Exod.27.9. *Valvæ inciſæ*, 1 Reg.6.34. *Conſtr.* אֶת־קַלְעֵי הֶחָצֵר Tapetes ocellatos atrii, Exod.35.17.

קַלָּעִים m.p. *Funditores*, 2 Reg.3.25.

מִקְלַעַת f. *Inciſura, Sculptura*, 1 Reg.6.18. *Plur.* מִקְלְעוֹת Inciſuræ Cherubim, v.29.

קָנֶה m. *Canna, Calamus, Culmus, Arundo, Calamus odoratus, Calamus mensorius, Scapus* in statera, unde bilances dependent: קָנֶה רָצוּץ Arundinem quassatam, Jesa.42.3. קִדָּה וְקָנֶה Cassia & calamus odoratus, Ezech.27.19. *Constr.* בִּקְנֵה הַמִּדָּה Calamo mensuræ, id est, mensorio, Ezech.42.16. Hic fuit sex cubitorum, ut dicit Targum Ezech.40.5.& R.David ibid. ad versum 6. *Aff.* מִקָּנָה De canna sua, vel lacerto suo, Job.31.22.& sic vocatur Os longum brachii instar Calami, à junctura cubiti usque ad juncturam humeri, scribit Kimchi. Deest Mappik, quod Chaldæus expressit: *Plural.* קָנִים Rami, Calami, Exod.25.32. *Constr.* קְנֵי מְנֹרָה Calami candelabri, Ibid. *Fœm.cum Aff.* וּקְנוֹתָם Et calami eorum,v.36.

קִנְיָן m. *Possessio, Acquisitio, Negotiatio:* עֹשֶׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן Facientem pecuariam & negotiationem, Ezech.38.12. *Constr.* קִנְיַן כַּסְפּוֹ Acquisitione pecuniæ suæ, Levit.22.11. *Aff.* מִקְנֵה קִנְיָנוֹ Pecus acquisitionis suæ, Genes.31.18. *Plur.* קִנְיָנֶיךָ Possessionibus tuis, Psalm. 104.24.

מִקְנָה masc. *Acquisitio, Possessio, Emptio, Comparatio:* אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה Librum emptionis, Jer.32 11. לְמִקְנָה In possessionem, Genes.23.18. *Constr.* וְאֵת כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ Et omnem emptionem argenti sui, Gen.17.23. *Aff.* תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ Augebis emptionem ejus, Levit. 25.16. id est, emptionis pretium.

מִקְנֶה m. *Pecus, Possessio,* maximè pecuaria: אַנְשֵׁי מִקְנֶה Homines pecoris, i.e. pecuarii, Gen.46.34. מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד Possessio gravis valdè, Exod.12.38. *Constr.* מִקְנֵה צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר Possessio ovium & possessio boum, Gen.26.14. *Aff.* מִקְנֵהוּ Possessio ejus, Job.1.3. *Plural. cum Aff.* יִרְעֶה מִקְנֶיךָ Pascet pecora tua, Jes.30 23.

קנם

קִנָּמוֹן masc. *Cinnamomum*, Cantic.4.14. *Constr.* וְקִנְּמָן־בֶּשֶׂם Cinnamomi aromatis, id est, odo-

Cum præposit. ל constructum, in bonum sumitur; cum ב ferè in malum, notat Ab.Esra, Zachar.1.14. Hinc est etiam *Invidere, Æmulari:* nam Æmulationis affectus ex Invidia plerunque nascitur. *Præt.* קִנֵּא לֵאלֹהָיו Zelotypus fuit pro Deo suo, Numer.25.13. [ubi ל est pro בַּעֲבוּר *Pro, Propter.*] וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ Et zelotypus fuerit uxoris suæ, Numer.5.v.14. קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים Invidebam insanientibus, Psal.73.3. *Fut.* וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ Inviderunt ei, Gen.26.14. *Hiph.* הִקְנִיא *Zelare fecit, Ad Zelotypiam commovit, concitavit, provocavit. Partic.* מַקְנֶה Ad zelotypiam provocans, Ezech.8.3. [cum (ֶ)] ad formam Quiescentium tertiâ ה. *Futur.* אַקְנִיאֵם Ad zelotypiam commovebo eos, Deut.32.21.

קַנָּא m. *Zelotes*, Exod.20.5.

קַנּוֹא m. *Idem*, Jos.24.19.

קִנְאָה f. *Zelotypia, Zelus, Invidia, Invidentia, Æmulatio: Constr.* קִנְאַת יְהוָה Zelus Domini exercituum, Jes.37.32. *Aff.* וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ Et igne Zeli ejus, Soph. 1.18. *Plural.* מִנְחַת קְנָאוֹת Oblatio zelotypiarum, Num.5.15.

קָנָה *Comparavit, Emit, Acquisivit,* acquisitum *Possedit: Præt.* אֲשֶׁר קָנָה Quem emerat, Gen.25.10. יְהוָה קָנָנִי Dominus possedit me, Pro.8.22. *Particip.* קוֹנֶה לֵב Possidet animum, Prov.15.32. *Infin.* לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף Ad emendum pecuniâ, Amos.8.6. *Fut. per Apocopam,* וַיִּקֶן Ut emat, Genes.33.19. *Niph. Præt.* וְנִקְנָה הַשָּׂדֶה Et comparabitur ager, Jerem.32.43. *Fut.* עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים Adhuc comparabuntur domus, vers.15. *Hiph. Præt.* הִקְנַנִי Possidere fecit me, Zach.13.5. scil. terram, juxta Ab.Esram; vel, Pecuarium fecit me, Pecoribus custodiendis præfecit me, juxta R.Salomonem, ex significatione Nominis derivati מִקְנֶה.

קֹנֶה m. *Possessor, Emptor*; כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר Sicut emptor sic venditor, Jes.24.2.

קִפֹּד m. *Anataria*, aquilæ ſpecies lacus amans, Jeſa.14. 23. Kimchi ſcribit, eſſe Avem deſerta loca incolentem. R.Salom. *Ericium* hîc exponit, & Jeſa.34.11. *Noctuam* explicat.

קְפָדָה fœm. *Excidium*, Ezech.7.25. ubi jungitur Verbo maſculino, unde videtur ה paragogicum eſſe, ſcribit Kimchi in Comment. Habet etiam accentum in penultima, vel ob monoſyllabam vocem ſequentem, vel quòd ה ſit paragogicum, & ita maſculinum eſſe poſſet קְפָד, vel קֹפֶד.

קפז קִפּוֹז m. *Merula*, Jeſ.34.15. R.Salomon & Aben Eſra volunt idem eſſe quod קִפֹּד *Ericius* & ſic Kimchi in lib.Radicum. Merula autem avis eſt ſaltuatim incedens, & קַפֵּז Rabbinis & in Targum eſt *Subſilire*, ut & ſequens קִפֵּץ in Pihel.

קָפַץ *Occluſit*, *Obdidit* : *Præt.* אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו An occluderet in ira miſerationes ſuas, Pſal.77. v.10. קָפְצָה פִּיהָ Occludat os ſuum, Pſalm.107.42. *Niph.Fut.* יִקָּפְצוּן Occludentur, ſcil. ſepulchro, Job. 24.24. *Pih.* קִפֵּץ *Subſilire*, *Subſultare* : *Partic.* מְקַפֵּץ Subſultans, Cant.2.8.

קָצַב *Præcîdit* : *Part.Pahul*, כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת Sicut grex præciſarum ovium, Cant.4.2. id eſt, tonſarum. *Fut.* וַיִּקְצָב־עֵץ Et præcidit lignum, 2 Reg.6.6.

קֶצֶב maſc. *Præciſio*, *Inciſio*, *Cæſura* : קֶצֶב אֶחָד Cæſura eadem, 1 Reg.6.25. id eſt, eadem & æqualis proportio omnibus erat : *Plur.Conſtr.* לְקִצְבֵי הָרִים Ad præciſiones montium, Jonæ 2.7. id eſt, Radices, ubi montes præciſi videntur.

קָצָה *Scidit*, *Succidit*, *Præcidit*, *Abſcidit*, *Abraſit*, *Amputavit*, *Decurtavit*, *Detruncavit*, propriè finem & extremitatem. *Infin.* קְצוֹת עַמִּים Exſcindendo populos, Hab.2.10. *Pih.Part.* מְקַצֶּה רַגְלַיִם Detruncans pedes, Prov.26.6. *Infin.* לְקַצּוֹת Truncare, 2 Regum

rati, Exod.30.23. [Extat præterea Prov.7.17.]

קנן *Pih.* קִנֵּן *Nidificare. Præt.* קִנְּנוּ Nidificaverunt, Ezech.31.6. *Futur.* יְקַנֵּן Nidificabit, Jerem.48.28. *Pyh. Partic. fœmin.* מְקֻנַּנְתְּי Quæ facta es ut nidificares, Jerem.22.23. forma est ex Præt. & Participio composita. [Et י redundat.]

קֵן maſ. *Nidus*, Pſalm.84.4. *Conſtr.* קַן צִפּוֹר Nidus avis, Deut.22.6. *Aff.* קִנֶּךָ Nidum tuum, Num.24.21. *Plur.* קִנִּים Nidos, Gen.6.14. id eſt, Manſiones.

* קנץ קִנְצֵי Vide infra in קָצַץ.

קסם *Divinavit. Partic.* קֹסֵם קְסָמִים Divinans divinationes, Deut.18.10.

קֶסֶם maſ. *Divinatio*, Ezech.21.21. In bonum ſumitur Prov.16.10. & poteſt dici *Sagacitas: Oraculum. Plur.* קְסָמִים ut ante: וּקְסָמִים בְּיָדָם Et divinationes erant in manibus ſuis, Num.22.7. Vid. R. David. Jer.14.14.

מִקְסָם m. *Divinatio*, Ezech.12.24.

קֶסֶת m. *Atramentarium:* וְקֶסֶת הַסֹּפֵר Et atramentarium ſcribæ, Ezech.9.2. [Item, ver.3. & 11.]

קעע קַעֲקַע m. *Stigma:* וּכְתֹבֶת קַעֲקַע Et ſcripturā ſtigmatis, Lev.19.28. [Necampliùs. Aliis eſt à יקע.]

קער קְעָרָה fœm. *Scutula, Scutella*, Numer.7.85. *Conſtr.* קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת Scutula argenti una, v.13. *Plur.* אֶת־הַקְּעָרוֹת Scutulas, Num.4.7. *Conſtr.* קַעֲרֹת Num.7.84. *Aff.* קְעָרֹתָיו Scutulas ejus, Exod.25.29.

קפא *Concreſcere, Coagulari: Præt.* קָפְאוּ תְהֹמֹת Concreverunt abyſſi, Exod.15.8. *Partic.* הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם Qui concreti ſunt cum fæcibus ſuis, Soph.1.12. *Hiph. Fut.* וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי Et ſicut caſeum coagulâſti me, Job.10.10.

קִפָּאוֹן m. *Concretio, Denſitas*, Zach.14.6.

קפד *Pih.* קִפֵּד *Præcîdit: Præt.* קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי Præcîdi ut textor vitam meam, Jeſ.38.12. id eſt, Ad finem perduxi, ut textor pertextam telam præcîdit.

vers.15. וּלְמִקְצָת הַיָּמִים Et post finem dierum istorum, ver.18. וּמִקְצָת רָאשֵׁי הָאָבוֹת Tum pars capitum paternarum familiarum, Nehem.7.70. id est, *Aliqui, Quidam* è primoribus, quomodo Rabbinis familiare est: *Aff.* וּמִקְצָתָם Et à fine istorum, i.e. exactis illis annis, Dan.1.5. juxta R.Saadiam: Alii, *Pars istorum, Aliqui, Quidam ex illis.*

קֶצַח m. *Melanthion, Nigella,* Jes.28.25. Ab.Esra scribit, ejus semen esse cymino minus & nigrum. [Legitur eodem capite ter.]

קצן קָצִין mas. *Dux, Ductor, Princeps:* Jesa.3.6. וְהָיִיתָה לָנוּ לְקָצִין Et esto nobis in Ducem, Jud.11.6. *Plur.Constr.* וּקְצִינֵי Et principes domus Israel, Mich. 3.1. *Aff.* כָּל־קְצִינַיִךְ Omnes duces tui, Jes.22.3.

קצע *Hiph.* הִקְצִיעַ *Tectorio nudavit, Lituram vel superficiem muri abrasit: Fut.* וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת Et domum nudabit-tectorio, vel, Circumradet intrinsecus, Levit.14.41. *Hoph.* vide in fine.

קְצִיעוֹת f.p. *Casiæ,* Psal.45.9. Chaldæus utitur hac voce pro Hebræo קִדָּה, de qua supra in קדד.

מִקְצֹעַ mas. *Angulus*; מִן־הַמִּקְצוֹעַ Ab angulo, Neh.3.20. *Plur.Constr.* מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר Angulos atrii, Ezech.46. 21. *Fœm.* מִקְצֹעֹת Anguli, Ezech.46.22. *Aff.* וּמִקְצְעוֹתָיו Et anguli ejus, Ezech.41.22.

מִקְצָעָה f. *Idem: Plur.Constr.* לִמְקֻצְעֹת הַמִּשְׁכָּן Angulis tabernaculi, Exod.26.23.

מַקְצֻעָה f. *Idem: Plur.* יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת Aptat illud in angulos suos, Jes.44.13. R.Salom. *Dolabris,* R.Jona, *Regulâ, Amussi.*

מְהֻקְצָעוֹת f.p. *Angulata, Angularia,* Ezech.46.22. ex Participio Hophal. [Estque dictio una ex 15. punctatis.]

קצף קָצַף *Effervescere, Spumare:* Metaphoricè tantùm de Irato dicitur, pro *Irâ effervescere,* quòd graviùs irati

gum 10.32. *Hiph.Prat.* אֲשֶׁר הִקְצוּ Quem abraſerint, Levit.14.41. *Infin.* וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת Et poſtquam abraſerint, ver.43. ubi Chirek eſt loco Pathach.

קָצָה , קֵצֶה Vide in קָצַץ .

קָצֶה m. *Finis, Extremum, Extremitas:* quaſi Præciſum dicas: ubi enim res præciditur, ibi ejus finis eſt: מִן־הַקָּצֶה אֶל־הַקָּצֶה Ab extremo ad extremum, Exod. 26.28. *Plur.* בִּקְצֵה הַמַּיִם In extremo aquarum, Joſ. 3.15. *Aff.* בְּקָצֵהוּ In extremitatem ejus, Exod.19.12. *Plur.cum Aff.* מִקְצֵיהֶם Ab extremitatibus ſuis, Ezech.33.2. & deficit Dageſch in Koph.

קָצָה f. *Extremum*, Exod.37.8. *Plur.* קָצוֹת, & *Conſtr.* קְצוֹת Extremitates, Exod.28.23. מִקְצוֹת הָאָרֶץ Ab extremitatibus terræ, Jeſ.41.9. *Aff.* קְצוֹותָו Extremitatibus ejus, Exod.39.4. ſcribitur cum ו, quaſi legendum fuiſſet קַצְוֹותָו, ut mox dicitur קַצְוֵי, ſed juxta Maſorethas alterum ו redundat: [Sic enim notant in margine, חד מן י"ג מלין כתיבן תרין ווין" i.e. *Unum ex 13. dictionibus quæ ſcribuntur cum duobus Vau.*] עַד קְצוֹתָם Uſque ad extremitates eorum, Pſal.19.7.

קְצָוִים m.p. *Extremitates: Conſtr.* קַצְוֵי־אֶרֶץ In extremitatibus terræ, Pſal.48.11.

קְצָוֹת [Cum ו mobili.] f.p. *Idem*, Exod.38.5. in quibus duobus ו eſt loco tertiæ radicalis ה, ut in חַגְוֵי, à חגה.

קִיצוֹן m. *Extremus: Fœmin.* קִיצוֹנָה Extrema, Ulterior, Exod.26.4. Eſt formæ אִיתוֹן ab אָתָה. [Quidam referunt ad קוץ.]

קְצָת *Chald.* Pars, Finis: מִן־קְצָת *Ex parte*, Dan.2.42. לִקְצָת יַרְחִין *Ad vel poſt finem menſium duodecim*, Dan.4.26. *Rabbinicè*, Quidam.

מִקְצָת f. *Idem:* וּמִקְצָת כְּלֵי Et partem vaſorum domus Dei, Dan.1.2. וּמִקְצָת יָמִים Et à fine dierum decem, verſ.15.

vel קְצָה Nah.2.10. & 3.9. estque Milhel sive penacutum, propter ה paragogicum, scribit Ab.Esr. *Aff.* קִצּוֹ Finis vel extremitatis ejus, Jes.37.24. *Et cum* ה *loco* ו: מְלוֹן קִצֹּה Habitaculum extremitatis ejus, 2 Reg.19.23. *Plur.Constr.* תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין Ponetis fines sermonibus, Job.18.2. [pro קִצֵּי] cum נ loco Dagesch, more Chaldaico, ut in אנבב & ינדע. [Chaldæi enim resolvunt Dagesch in נ Schevatum.]

* קְוֻצּוֹת f.p. *Capilli*, à Resectione sic dicti. Vide קוץ.

קָצַר *Abbreviari, Decurtari, Breve, Curtum esse aut fieri, Angustari, Imminui: Metere, Demetere. Præt.* קָצַר הַמַּצָּע Brevius est stratum, Jesa.28.20. קְצָרוּ קֹצִים Et spinas metent, Jer.12.13. *Part.* קֹצֵר Metens, Messor, Psal.129.7. *Pih.Præt.* קִצַּר יָמָי Curtavit dies meos, Psal.102.24. *Hiph.Præt.* הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו Decurtâsti dies adolescentiæ ejus, Psal.89.46.

קְצַר m. *Brevis, Curtus, Contractus: Præceps. Constr.* קְצַר אַפַּיִם Brevis irarum, Prov.14.17. id est, Iracundus, Præceps ad iram: קְצַר־רוּחַ Brevis spiritu, ver.29. id est, Præceps animo: קְצַר יָמִים Brevis diebus, Job.14.1. *Plur.Constr.* קִצְרֵי יָד Breves manu, 2 Reg.19.26. id est, Contracti, Manci.

קֹצֶר m. *Brevitas, Imminutio, Angustia:* מִקֹּצֶר רוּחַ Præ angustia spiritus, Exod.6.9.

קָצִיר masc. *Messis*; Item *Ramus*, ab Amputando vel Decurtando: בִּימֵי קָצִיר In diebus messis, 2 Sam.21.9. *Constr.* קְצִיר הַשְּׂעֹרִים Messis hordeorum, Ruth.2.23. *Aff.* יִמַּל קְצִירוֹ Succidetur ramus ejus, Job.18.16. בִּקְצִירִי In ramo meo, Job.29.19. כִּי־תִקְצֹר קְצִירְךָ Quum metes messem tuam, Deut.24.19. *Plur.cum Aff.* תְּשַׁלַּח קְצִירֶיהָ Emisit ramos suos, Psal.80.12.

קָרָא *Vocavit, Advocavit, Accersivit, Convocavit, Evocavit, Invocavit, Invitavit, Clamavit, Exclamavit, Inclamavit, Proclamavit*, propriè, Voce significativâ,

irati aliquando ſpument. Conſtruitur abſolutè & cum Præpoſ. עַל. *Præt.* קָצַף עַל־עֲבָדָיו Efferbuit contra ſervos ſuos, Geneſ.41.10. *Chald.Præt.* וּקְצַף שַׂגִּיא *Et efferbuit vehementer*, Dan.2.12. *Quibuſdam Nomen eſt, ut infra. Hiph.Præt.* הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה Irâ efferveſcere feciſti Dominum Deum tuum, Deut.9.7. *Partic.* מַקְצִפִים Facientes irâ efferveſcere, Ibid.v.22. *Hithp. Præt.* וְהִתְקַצֵּף Et efferbuerit, Jeſ.8.21.

קֶצֶף m. *Spuma* : Hoſ.10.7. *Ira fervens & quaſi ſpumans, Fervor* : מִקֶּצֶף יְהוָה Propter fervorem Domini, Jer. 50.13. *Aff.* בְּקִצְפִּי In fervore meo, Jeſ.60.10. אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי Ne in fervore tuo corripias me, Pſal.38.2.

קְצַף m. *Chald. Idem* : לֶהֱוֵא קְצַף *Ad eſſe iram, Ut ſit ira*, Eſr.7.23.

קְצָפָה fœm. *Spuma* : וּתְאֵנָתִי לִקְצָפָה Et ficum meam in ſpumam, Joel.1.7. id eſt, rem nihili, juxta Aben Eſram. Quidam, *In clavum vel fungum*, qui ſcil. efferveſcentia quædam & ſpuma eſt in arbore : q. *Decorticationem*.

קָצַץ *Amputavit, Truncavit, Mutilavit*: de Extremitate propriè dicitur. *Præt.* וְקַצֹּתָה אֶת־כַּפָּהּ Et amputabis manum illius, Deut.25.12. *Partic.Præt.* קְצוּצֵי פֵאָה Amputati latere vel angulo, Jer.9.26. i.e. Attonſam & circumraſam comam habentes, ut mos fuit Arabum. Aliam expoſitionem vide in פֵּאָה. *Pih. Præt.* קִצֵּץ Truncavit, 2 Reg.18.16. *Futur.* וַיְקַצֵּץ Et truncavit, id eſt, decerpſit vel concîdit, 2 Reg.24. 13. וַיְקַצְּצוּ אֶת־יְדֵיהֶם Et amputârunt manus eorum, 2 Sam.4.12. *Chald.Imper.Pahel*, וְקַצִּצוּ עַנְפוֹהִי *Et amputate ramos ejus*, Dan.4.11. *Pyh.Partic.* מְקֻצָּצִים Mutilati, Jud.1.7.

קֵץ m. *Finis, Extremum* ; קֵץ כָּל־בָּשָׂר Finis univerſæ carnis, Gen.6.13. מִקֵּץ יָמִים A fine dierum, Gen.4.3. id eſt, Poſt dies aliquot. *Cum* ה *paragogico*, קֵצָה Jeſ.2.7. vel

charact. Præt. נ.] נִקְרֹא נִקְרֵיתִי Incidendo incidi, casu incidi, 2 Sam.1.6. desinit in Cholem ex forma Kal, cui simile vide in שָׁאַל. *Fut.* יִקָּרֵא לָךְ Vocabitur tibi, id est, vocaberis, Jes.1.26. *Pyh. Præt.* וְקֹרָא לָךְ Et vocabitur tibi, Jes.62.2. id est, Nomen indetur tibi. *Partic.* מְקֹרָאִי Vocatus meus, id est, A me, vel, Qui nomen habes à me, Jes.48.12. *Hiph. Futur.* וַתַּקְרֵא אֹתָם Et fecisti ut eveniret illis, Jer.32.23.

קֹרֵא m. *Perdix*, 1 Sam.26.20. Jer.17.11. R.Salom. *Cuculus*, à clamando dictus.

קְרִיאִים m.p. *Vocati : Constr.* קְרוּאֵי הָעֵדָה Vocati cœtus, id est, è cœtu, Numer.26.9. Scribitur cum ו in medio, sed juxta Masorethas legendum קְרִיאֵי.

קְרִיאָה f. *Proclamatio*, *Prædicatio*, *Lectio*, Jonæ 3.2. Ad hujus formam Rabbini à quibuslibet Verbis Nomina verbalia deducunt. Talia etiam sunt שְׁנִינָה, אֲכִילָה, נְגִינָה, quæ vide suis locis.

קְרָאָה Vide infra in קרה.

מִקְרָא m. *Convocatio*, Exod.12.16. Item, *Scriptura sacra*, quasi Lectura dicta, quòd ab omnibus hominibus, quibus salutis suæ causâ data est, legi debeat, Nehem.8.8. *Plur. Constr.* מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ Convocationes sanctitatis, id est, sanctæ, Lev.23.2. *Aff.* וְעַל־מִקְרָאֶיהָ Et super convocationes, cœtus convocatos ejus, Jes.4.5.

קָרַב *Appropinquavit*, *Propinquus fuit*, *Accessit*, *Processit*, *Congressus est* : Construitur cum Præposit. אֶל, ל, & interdum עַל pro אֶל usurpato. *Præt.* קָרַב אֵלֶיהָ Accesserat ad eam, Gen.20.4. *Infin.* בִּקְרֹב עָלַי Accedentibus ad me, Psal.27.2. *Imper.* קְרַב עַד־הֵנָּה Accede hucusque, 2 Sam.20.16. קְרַב אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ בִּי Appropinqua ad te, nè attingito me, Jesa.65.5. id est, Contine te, Mane in tuo loco, ne accedas ad me. *Futur.* וַיִּקְרַב Et accessit rex עַל־הַמִּזְבֵּחַ ad altare,

2 Reg.

ficativâ, conceptis & expressis verbis, quomodo ab aliis Clamandi verbis differt: Item *Evenit, Obvenit, Occurrit*, quæ significatio ad קָרָה pertinet. Item, *Legit*, ubi ad Scripturam, vel Librum refertur. Construitur cum ל sive Dativo, & Accus. & cum Præposit. ב, אֶל, עַל. *Præt.* וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה Et tenebris, hoc est, tenebras vocavit noctem, Gen. 1.5. וְקָרָא לְךָ Et advocet te, invitet te, Exod. 34.15. וְקָרָא בוֹ Et leget in eo, Deut. 17.19. וּקְרָאָהוּ Et obvenerit ipsi, Genes. 42.38. בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ In nomine tuo non vocant, Jer. 10.25. id est, Nomen tuum non invocant. *Particip. Præs.* לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ Ut percurrat legens in eo, Hab. 2.2. *Partic. Præt.* קָרוּא־לָהּ Vocatus ipsi, id est, ab ipsa invitatus, Esth. 5.12. *Plural.* וּקְרוּאִים Et vocatos, id est, celeberrimos, Ezech. 23.23. יֹאכְלוּ הַקְּרֻאִים Comedent vocati, id est, Invitati, 1 Sam. 9.13, 22. 1 Reg. 1.41. *Constr.* קְרוּאֵי הָעֵדָה Vocati cœtus, Num. 1.16. id est, Convocati è cœtu, nempe tanquam præcipui & celebriores, qui ad consilia capienda & ardua peragenda eligi solent. Scribitur autem cum י, sed legendum per ו in medio. [*Futur.* וָאֶקְרָאֶה לְךָ Et vocavi te, 2 Sam. 28.15. quod est cum ה parag. præcedente (ֶ) Simile vide in רשן.] *Chald. Partic. Præs.* וְכָרוֹזָא קָרֵא *Et præco proclamavit*, Dan. 3.4. *Partic. Præt.* קְרִי קָדָמָי *Lecta est coram me*, Esræ 4.18. *Sic vers.* 23. *Infin.* לְמִקְרֵא *Ad legendum*, Dan. 5.8. *Fut.* כְּתָבָא אֶקְרֵא *Scripturam istam legam*, Dan. 5.17. כָּל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה *Omnis homo qui eam legerit, id est, quisquis, quicunque legerit scripturam hanc, vers.* 7. *cum* ה *loco* א: *Plural.* יִקְרוֹן *Legerent, vers.* 15. *Ex Ithpeh. Fut.* יִתְקְרֵי *Vocetur, vers.* 12. *Niph. Præt.* נִקְרָא עָלֶיךָ Invocatur super te, Deut. 28.10. נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה Lectum est in libro Mosis, Nehem. 13.1. לֹא נִקְרֵאתִי Non fui vocata, Esth. 4.11. *Infin.* [cum charact.

qua, Deut.21.3. *Plur.* הַקְּרֹבוֹת Quæ propinquæ, Ezech.22.5.

קְרָב m. *Prælium, Bellum*: propriè Congressum, seu Conflictum denotat, estque magis Chaldaicum: לְיוֹם קְרָב Ad diem prælii, Job.38.23. *Plur. Fœm.* קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ Prælia volunt, Psalm.68.31. *Chald.* עָבְדָא קְרָב *Gerebat bellum*, Dan.7.21.

קֶרֶב m. *Medium, Intimum: Venter: Intestinum*: Item *In, Inter, Intra*: וְקֶרֶב אִישׁ Et intimum viri, Psal.64. ver.7. בְּקֶרֶב הָאָרֶץ In medio terræ, Genes.45.6. *Aff.* וְעַל־קִרְבּוֹ Et cum intestinis ejus, Exod.12.9. [ubi עַל ponitur pro עִם] אֶל־קִרְבֶּנָה In ventrem istarum, Genes.41.21. *Plur. cum Aff.* וְכָל־קְרָבַי Et omnia interiora mea, Psal.103.1.

קְרָבָה f. *Appropinquatio, Accessus*: *Constr.* קִרְבַת אֱלֹהִים Accessu Dei, vel, ad Deum, Jes.58.2. Psal.73.28.

קָרְבָּן m. *Oblatio*, Levit.1.2. *Constr.* קָרְבַּן Levit.6.20. *Et cum Kibbutz*: וּלְקֻרְבַּן Et ad oblationem lignorum, Neh.13.31. *Aff.* קָרְבָּנוֹ Oblatio ejus, Levit.1.3. *Plur. cum Aff.* קָרְבְּנֵיהֶם Oblationes suas, Levit.7.38.

קַרְדֹּם mas. *Securis*: *Aff.* וְאֵת־קַרְדֻּמּוֹ Securim suam, 1 Sam.13.20. *Plural.* וּלְהַקַּרְדֻּמִּים Et securibus, v.21. *Fœm.* קַרְדֻּמּוֹת Secures, Jud.9.48.

קָרָה *Evenit, Obvenit, Occurrit*. Sæpe pro ה habet א. Construitur cum Accusativo, & semel cum Dativo. *Præt.* כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ Quicquid obtigerat sibi, Esth.4.7. *Partic. Plur. Fœm.* הַקֹּרֹת אֹתָם Quæ sibi evenerant, Gen.42.29. *Fut.* מִקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם Eventus unus eveniet omnibus istis, Eccles.2.14. אֲשֶׁר־יִקְרָה לְעַמְּךָ Quod obventurum est populo tuo, Dan. 10.14. cum Kametz ad formam Verbi קָרָא. *Niph. Præter. & Infin.* נִקְרָא נִקְרֵיתִי vide in Niphal Verbi קָרָא. *Fut.* אוּלַי יִקָּרֶה יְהוָה לִקְרָאתִי Fortasse obvium se exhibebit Dominus in occursum mihi, Num.23.3.

2 Reg.16.12. עַל pro אֶל *Chald.Prat.* בֵּאדַיִן קְרֵב *Tunc accessit Nebucadnezar* לִתְרַע אַתּוּן *ad ostium fornacis*, Dan.3.26. קִרְבֵת עַל־חַד *Accessi ad unum*, Dan. 7.16. קְרִבוּ *Accesserunt*, Dan.3.8. Infinit. וּכְמִקְרְבֵהּ *Secundum appropinquare eum*, *Cum appropinquaret*, Dan.6.20. *Niph.* נִקְרַב *Sistere se : Prat.* וְנִקְרַב Et sistet se, Exod.22.8. וְנִקְרַבְתֶּם Et accedetis, sistetis vos, Jos.7.7,14. *Pih.* קֵרֵב *Appropinquare fecit*, *Admovit*, *Applicuit*: Quandoque, sed rariùs intransitivè, *Appropinquavit : Prat.* כִּי קֵרְבוּ לָבוֹא Cum appropinquaverint venire, Ezech.36.8. id est, Cum prope advenerint : קֵרְבוּ Applicant, Hos.7.6. *Imperat.* וְקָרֵב Admove ea, Ezech.37.17. *Fut.* אֲקָרְבֶנּוּ Accedam illum, Job.31.37. *Chald.Fut.* וּתְקָרֵב הִמּוֹ *Et offeres illa*, Esr.7.17. *Hiph.* הִקְרִיב *Appropinquare fecit*, *vel jussit*, *Admovit*, *Obtulit. Prat.* וְהִקְרִיב Et admovit, scilicet, מַחֲנֵהוּ Castra sua, ut Ab.Esra supplet, Exod.14.10. aut manet intransitivum, Appropinquavit : וְהִקְרַבְתָּ Et offeres ea, Exod.29.3. *Fut.* תַּקְרִיב לָלֶדֶת Quæ appropinquabit parere, propediem paritura, Jes.26.17. וַיַּקְרֵב מֵאֵת פְּנֵי Et accedere fecit ex conspectu domus, id est, Recedere fecit, amovit, 2 Reg.16.14. *Chald.Prat.* וְהַקְרִבוּ *Et obtulerunt*, Esr.6.17. וְהַקְרְבוּהִי *Et stiterunt, accedere jusserunt eum*, Dan.7.13. *Partic.* מְהַקְרְבִין *Offerentes*, Esr.6.10.

קָרֵב masc. *Propinquus*, *Appropinquans*, *Accedens*, 1 Sam. 17.41. *Plur.* אַתֶּם קְרֵבִים Vos propinqui hodie ad bellum, Deut.20.3.

קָרוֹב m. *Propinquus*, *Propinquum*, *Prope*, Loci & Temporis : וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי Erisque propinquus mihi, Gen. 45.10. וְקָרוֹב לָבוֹא Prope est ut adveniat, Jes.13.22. *Aff.* אֶת־קְרֹבוֹ Propinquum suum, Exod.32.27 *Plur.* קְרוֹבִים Propinqui, Jes.33.13. *Aff.* קְרוֹבַי Propinqui mei, Job.19.14. *Fœm.* עִיר הַקְּרֹבָה Civitas propinqua,

est, 1 Sam.6.9. *Constr.* כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל Sicut accidens stulti, Eccles.2.15. *Aff.* וַיִּקֶר מִקְרֶהָ Accidit casus ejus, Casu ipsi contigit, Ruth.2.3.

מְקָרֶה m.*Contignatio*, Eccl.10.18. Similis forma in קדש.

קָרַח *Glabrare se, Calvitiū sibi inducere: Imp.* קָרְחִי Glabra te, [cum ׳׳ pro (׃)] Mic.1.16. *Fut.* לֹא־יִקְרְחוּ קָרְחָה Non glabrabunt se calvitio, Lev.21.5. cum ה in fine loco ו. *Niph.Fut.* וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם Neque calvitium inducetur ipsis, Jer.16.6. *Hiph.Præt.* וְהִקְרִיחוּ Et glabrabunt propter te calvitium, Ezech.27.31. id est, Inducunt sibi propter te calvitium. *Hoph.Partic.* רֹאשׁ מֻקְרָח Caput decalvatum, Ezech.29.18.

קֵרֵחַ m. *Calvus*, Levit.13.40.

קֶרַח m. *Gelu*, Gen.31.40. quòd terram gramine, & arbores plantásque foliis dejectis quasi Glabret: Item, *Glacies, Crystallum*, Job.6.16. Ezech.1.22.

קֶרַח m. *Idem: Aff.* מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ Emittit glaciem suam, Psal.147.17. id est, grandines.

קָרְחָה f. *Calvitium:* Deut.14.1. *Et semel cum* א, קָרְחָא Ezech.27.31. *Aff.* קָרְחָתֵךְ Calvitium tuum, Mich.1.16.

קָרַחַת f. *Calvities, Calvum, Locus calvus* aut decalvatus, Levit.13.42. *Aff.* בְּקָרַחְתּוֹ In loco calvo ejus, Ibid. R.Sal. hîc notat, קָרַחַת esse Glabritiem Occiput versùs: Ab.Esr. Totius capitis; גַּבַּחַת Calvitiem summi capitis sive verticis. Est autem formæ גַּבַּחַת.

קָרַם *Superindere vel Superindi, Superinducere, Obducere. Præt.* וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר Et superindam vobis cutem, Ducam super vos cutem, Ezech.37.6. וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר Et superindita vel ducta esset super ea cutis, aut, Obduxisset eis (Deus) cutem, v.8. [Sæpiùs in Scriptura non legitur.]

קֶרֶן c. sed f. sæpiùs, *Cornu*, metaphoricè *Robur*, quòd cornuta animalia in cornibus robur suum habeant: קֶרֶן אַחַת Cornu unum, Dan.8.9. *Aff.* קַרְנוֹ Cornu

Per Apocopam, וַיִּקָּר Et obviam factus est, ver.4. *Pih.* קֵרָה *Contignare, Contabulare : Præt.* הֵמָּה קֵרוּהוּ Ipsi contignaverunt eam, Neh.3.3. *Partic.* הַמְקָרֶה Qui contignat, Psal.104.3. *Infin.* לְקָרוֹת Ad contignandum, Neh.2.8. *Hiph.* הִקְרָה *Obvenire fecit,* Gen.27.20. וְהִקְרִיתֶם לָכֶם Facietis ut obveniant vobis, Num. 35.11. id est, fortè constituetis. *Imper.* הַקְרֵה־נָא לְפָנַי Fac ut occurrat nunc mihi, Gen.24.12.

קוֹרָה fœm. *Tignum, Trabs :* קוֹרָה אֶחָת Trabem unam, 2 Reg.6.2. בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי Venerunt in umbram tigni mei, Gen.19.18. id est, in tabulati vel tecti mei præsidium : *Plur.* קֹרוֹת Tigna, Cant.1.17. 2 Par.3.7. Aliam significationem vide in initio Radicis.

קָרֶה m. *Accidens, Casus : Constr.* מִקְּרֵה לָיְלָה Ex accidente, vel, casu nocturno, Deut.23.10.

קֶרִי m. *Idem :* אִם תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי Si ambulaveritis mecum per accidens, Levit.26.21. id est, *Temerè,* utut accidat, ponitúrque pro בְּקֶרִי ut est v.14. Sægol autem est propter pausam.

קֶרֶת f. *Civitas,* Job.29.7. à mutuo hominum Occursu vel plurium ædificiorum Contignatione : לְפִי־קָרֶת In ore urbis, Prov.8.3. id est, aditu, ingressu vel portâ civitatis. Hinc Chaldaicum קַרְתָּא.

קִרְיָה f. *Idem,* Deut.2.36. *Constr.* קִרְיַת מֶלֶךְ Civitas regis magni, Psal.48.3. *Duale,* קִרְיָתַיִם *Kirjathaim* ; & קְרִיּוֹת *Kerjoth,* Nomina propria urbium sunt, Jer. 48. 1,41. *Chald. Absolut. & Emph.* קִרְיְתָא דָךְ קִרְיָא מָרָדָא *Civitas ista civitas rebellis est,* Esræ 4.15. בְּקִרְיָה. *In urbe, in urbibus Samariæ, ver.*10.

קְרָאת f. *Occursus :* [Reperitur tantùm in] *Construct.* לִקְרַאת הָאֱלֹהִים In occursum Dei, Obviam Deo, Exod.19.17. *Aff.* לִקְרָאתוֹ Obviam ipsi, Num.22.36. לִקְרַאתְכֶם In occursum vestri, Deut.1.44.

מִקְרֶה m. *Casus, Eventus, Accidens :* מִקְרֶה הוּא Casus est,

קרץ *Incîdit, Concîdit : Nictavit, Annuit : Partic.* קֹרֵץ בְּעֵינָיו Nictat oculis suis, Prov.6.13.& sic 10.10. קֹרֵץ שְׂפָתָיו Incîdens labia sua, Prov.16.30. id est, Agitans, motitans, ut & de oculis usurpatur : vel, Incîdens sermones suos, id est, dolosè & mutilè sua consilia proponens, celans & quasi amputans contraria, quæ in animo habet. *Pyh.Præt.* קֹרַצְתִּי Decisus sum, Job.33.6.

קֶרֶץ m. *Excidium*, Jer.46.20.

קְרַץ, קַרְצָא m. *Chald.* Accusatio, Criminatio, Querela, *in alterius Excidium instituta : Exempla vide in* אכל.

קרקע masc. *Solum, Fundum*, 1 Regum 6.15. מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקַּרְקַע A solo usque ad solum, 1 Reg.7.7. id est, Ab una parte soli usque ad alteram, Kimchi & R.Salom. Rabbinis קַרְקָעִים *Bona immobilia.*

קרר *Frigescere*, apud Chaldæos & Rabbinos usitatum Verbum.

קֹר m. *Frigus*, Gen.8.22.

קַר m. *Frigidum : Plur.* מַיִם קָרִים Aquæ frigidæ, Proverb.25.25.

קָרָה f. *Frigus*, Nah.3.17. *Aff.* לִפְנֵי קָרָתוֹ Coram frigore ejus, Psal.147.17.

מְקֵרָה f. *Refrigeratio : Refrigerium :* בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה In cœnaculo refrigerationis, id est, æstivo, Jud.3.20,24.

קַרְקַר Vide infra in קור.

קרש masc. *Asser, Tabula*, Exod.26.18. *Aff.* קַרְשֵׁךְ Tabulam, hoc est, Tabulas tuas, id est, Transtra tua, Ezech.27.6. *Plural.* אֶת־הַקְּרָשִׁים Asseres istos, Exod.26.18. *Constr.* לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן Omnibus asseribus tabernaculi, ver.17. *Aff.* וְאֶת־קְרָשָׁיו Et asseres ejus, Exod.35.11.

קשא קִשֻּׁאִים m.p. *Cucumeres*, Num.11.5. Aben Esra scribit, א esse loco ה, à קשה, sicut & sequens scribitur cum ה. Hinc apud Talmudicos :

Cornu ejus, Pſal.89.25. *Dual.* קַרְנַיִם Cornua duo, Hab.3.4. Ab.Eſra, *Radii ſplendentes*, per metaphoram. *Et aliâ formâ*, עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם Uſque ad arietem dominum duorum cornuum, Dan.8.6. id eſt, habentem duo cornua, bicornem: *Conſtr.* קַרְנֵי רְשָׁעִים Cornua improborum, Pſal.75.11. *Aff.* אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו Duo cornua ejus, Dan.8.7. ex forma duali: *Et ex forma altera*, בְּקַרְנָיו Cornibus ſuis, Gen.22.13. *Fœmin.* קַרְנוֹת Cornua, Ezech.1.18. *Conſtr.* קַרְנוֹת שֵׁן Cornua Eboris, Ezech.27.15. *Chald.* קֶרֶן אָחֳרִי *Cornu aliud*, Dan.7.8. קָל קַרְנָא *Sonitum cornu*, Dan.3.5. *Plur.* קַרְנַיִן עֲשַׂר *Cornua decem*, Dan.7.7. *Emph.* מִן קַרְנַיָּא *Ex cornibus*, *Ibid.ver.*8.

קָרַן *Splendere, Radiare, Radios ſplendoris inſtar cornuum emittere*, per metaphoram. *Præterit.* כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו Quòd ſplenderet vel ſplendida facta eſſet cutis faciei ipſius, Exod.34.29,30. *Hiph.Partic.* מַקְרִין Cornua producens, Pſal.69.32.

קָרַס *Curvum, Reflexum eſſe: Præterit.* קָרְסוּ Reflexi ſunt, Jeſa.46.2. *Particip.* קֹרֵס Reflexus eſt, v.1. [Neque alibi extat.]

קְרָסִים maſc.pl. *Anſulæ*, à forma Reflexa, Exod.26.33. *Conſtr.* קַרְסֵי זָהָב Anſulas aureas, v.6. *Aff.* אֶת־קְרָסָיו Anſulas ejus, Exod.35.11.

קַרְסֹל maſ. *Talus, Malleolus pedis: Plur. cum Affix.* קַרְסֻלָּי Malleolì pedum meorum, 2 Sam.22.37. [Legitur præterea Pſal.18.37.]

קָרַע *Fidit, Laceravit, Rupit: Præt.* קָרַע Laceravit Dominus regnum Iſraelis à te, 1 Sam.15.28. קָרַעְתָּ בְּגָדֶיךָ Lacerâſti veſtimenta tua, 2 Reg.5.8. *Niph. Præt.* הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע Altare findetur, 1 Reg.13.3. *Fut.* לֹא יִקָּרֵעַ Ne laceretur, Exod.28.32.

קְרָעִים m.p. *Fragmenta*, 1 Reg.11.30. *Lacera veſtimenta*, Prov.23.21.

Constr. עַם קְשֵׁה עֹרֶף Populus durus cervice, Exod. 32.9. *Plur.* קָשִׁים מִמֶּנִּי Duriores, id est, firmiores sunt me, 2 Sam.3.39. *Constr.* קְשֵׁי פָנִים Duri vultu, Ezech.2.4. וּקְשֵׁי לֵב Et obdurati animo, Ezech.3.7. *Fœm.* קָשָׁה Dura, Exod.1.14. *Constr.* קְשַׁת רוּחַ Dura animo, 1 Sam.1.15. id est, Afflicto animo sum, *Plural.* וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת Et locutus est cum illis dura, Gen.42.7.

קְשִׁי m. *Durities*, Deut.9.27. Kimchi scribit cum Chateph-kametz, קֳשִׁי, & inde Rabbini notant קוֹשִׁי, literâ ו Vocalem O indicante. Hinc etiam apud Rabbinos קֻשְׁיָא קוּשְׁיָה Quæstio, Objectio argumenti vel quæstionis difficilis: הִקְשָׁה Quæstionem movit, Objecit argumentum, Opposuit dubium: מַקְשֶׁה Opponens, Quæstionem dubiam aut difficilem movens: מַקְשָׁן Idem.

מִקְשָׁה fœm. *Soliditas*, *Firmitas*, *Continens opus*: מִקְשָׁה תֵּעָשֶׂה Opere continenti fiet, Exod.25.31. R.Salom. Ex frusto uno seu materia solida & continenti, &c. Aliam significationem vide in קשא.

מִקְשֶׁה masc. *Pexum*, *Æquale*; vel *Implexum*, *Crispum*, Jes.3.24. Chaldæus, נְגִיד *Tractum*, *Ductum*.

קְשָׂה f. *Scutella*, juxta quosdam: *Plur.* וּקְשׂוֹת הַנָּסֶךְ Et scutellas tegminis, Numer.4.7. quibus scil. panes juges tegebant, ut mundi conservarentur. R.Salom. scribit, fuisse quasi dimidiatos *Calamos* cavos, per medium in longitudinem scissos, qui inter panes poni solebant; ut aër transire posset, & ita à mucore conservarentur. Judæi exponunt, halbe Rœhzen. *Aff.* וּקְשׂוֹתָיו Et scutellas ejus, Exod.25.29.

קְשָׂוֹת f.p. *Idem*, Exod.37.16. 1 Paral.28.17. ubi ו est loco tertiæ radicalis ה.

קשח *Hiph* הִקְשִׁיחַ *Obdurare*, *Duriter tractare*: *Præt.* הִקְשִׁיחַ לְלֹא־לָהּ Duriter tractat pullos suos, tanquam

Quare vocatur nomen ipſum מפני ? קשואים שקשין לגופו של אדם כחרבות : Propterea quòd graves ſunt corpori hominis inſtar gladiorum, Abhoda ſara fol.11.1.& Berach.fol.57.2.

מִקְשָׁה m. *Cucumerarium*, Jeſa.1.8.& ה ponitur loco א.

קָשַׁב *Auſcultavit*, *Attendit*, *Intentus fuit* : *Futurum*, תִּקְשַׁבְנָה Intentæ erunt, auſcultabunt, Jeſa.32. v.3. *Hiph.* הִקְשִׁיב, & conſtruitur cum Accuſ. & Præpoſit. ב , ל , אֶל & עַל. *Præt.* מִי הִקְשִׁיב דְּבָרוֹ Quis attendit verbo ejus, Jer.23.18. הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי Attendit in vocem orationis meæ, Pſalm.66.19. וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֵלַי Et non attenderunt ad me, Zach.1.4.

קֶשֶׁב m. *Attentio*, 2 Reg.4.31.

קַשֶּׁבֶת f. *Attenta* ; אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת Auris tua attenta, Neh. 1.ver.6.

קַשֻּׁבוֹת f.p. *Attentæ*, Pſal.130.2.

קָשָׁה *Durum, Difficile eſſe* : *Præt.* כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ Quia dura eſt manus ejus, 1 Sam.5.7. *Futurum*, אֲשֶׁר יִקְשֶׁה Quæ difficilior fuerit vobis, Deuteron.1.17. *Niph.Partic.* נִקְשֶׁה Difficultatibus preſſus, Jeſ.8.21. *Pih.Fut. per Apocopam*, וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ & difficilem reddidit partum ſuum, vel, Difficilis fuit in partu ſuo, Gen.35.16. *Hiph.Præt.* כִּי הִקְשָׁה Cum durum præbuiſſet ſe Pharao, Exod.13.ver.15. *Intranſitivè*, הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ Induravit jugum noſtrum, Durum ac difficile jugum nobis impoſuit, 1 Reg.12.4. *Partic.* וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ Indurans cor ſuum, Proverb.28.14. [*Fut.per Apocopam*, וַיֶּקֶשׁ אֶת עָרְפּוֹ Et induravit cervicem ſuam, 2 Par.36.13.]

קָשֶׁה m. *Durus, Difficilis*, 1 Sam.25.3. בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה In manum dominorum duri, Jeſ.19.4. id eſt, Domini duri, ubi R.Salomon ſcribit : כל לשון אדנות קרוי בלשון רבים אפילו יחיד, id eſt, *Omne nomen Dominii dicitur numero plurali, etiam de unico.*

Conſtr.

sunt qui conjurârunt inter se contra eum, v.25. *Fut.* וַיִּתְקַשֵּׁר Et conjuravit Jehu contra, &c. 2 Reg.9.14.

קֶשֶׁר masc. *Conjuratio*, 2 Reg.14.19. *Aff.* קִשְׁרוֹ, ut ante in Kal.

קִשֻּׁרִים m.p. *Redimicula*, *Alligamenta*, Jesa.3.20. *Aff.* קִשֻּׁרֶיהָ Alligamenta sua, Jer.2.32. Ornamenta colli fuerunt.

קשׁשׁ *Recollegit, Excussit, Inquisivit*, juxta Kimchium. Propriè est *Stipulas colligere.* Id fit accuratâ scrutatione. Hinc dicitur de qualibet diligenti inquisitione. *Imperat.* הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשּׁוּ Excutite vosipsos, iterúmque excutite, Sophon.2.1. *Pih.Præter.* וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם Et conquirant sibi stramen, Exod.5. ver.7. *Particip.* מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים Conquirentem sive colligentem ligna, Numer.15.ver.32. *Fœmin.* מְקֹשֶׁשֶׁת Conquirens, 1 Regum 17.10. *Infinit.* לְקֹשֵׁשׁ קַשׁ Ad conquirendum stipulam, Exod.5.12. *Hithp.* Imperat. ante in Kal.

קַשׁ m. *Stipula, Stramen*, Exod.5.12.

קשׁת c. sed f. sæpiùs, *Arcus*: קֶשֶׁת Arcus Jonathanis לֹא נָשׂוֹג non recedit retrorsum, 2 Sam.1.22. ubi masculinum: Vide & 2 Sam.22.35. קֶשֶׁת דְּרוּכָה Arcus adductus vel intentus, Jesa.21.15. *Aff.* קַשְׁתִּי Arcum meum dabo in nubibus, Genes.9.83. *Plural.* וּקְשָׁתוֹת Et arcus, Jesa.13.18. *Aff.* וְקַשְּׁתוֹתָם Et arcus eorum confringentur, Psal.37.15.

קַשָּׁת m. *Sagittarius, Arcitenens*: רֹבֶה קַשָּׁת Jaculator arcitenens, id est, Sagittarius, Gen.21.20.

קיתרוס קַתְרוֹס m. *Chald.* Cithara, Dan.3.5. *Scribitur cum* י, *quasi legendum fuisset* קִיתְרוֹס κιθάρα, *sed juxta Masorethas & Hebræos legitur absq; Joth*, קַתְרוֹס. R Saadias explicat per Hebræum כִּנּוֹר. Jonathan eo semel usus in Targum, קַתְרוֹס אַבּוּבָא Cum cithara & organo, Jesa.5.12. pro Hebræo תּוֹף.

Falsi

tanquam non suos, Job.39.19. Confer ver.17. *Fut.* תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ Obdurares animum nostrum, Jesa.63.17. Sic affine est Verbo קָשָׁה.

קשט קֹשֶׁט m. *Veritas*, Psal.60.6. [Et קֹשְׁטְ] Proverb. 22.21. *Chald.* קְשׁוֹט Veritas, Dan.4.34. מִן קְשֹׁט *Ex veritate, verè*, Dan.2.47.

קשט קְשִׂיטָה masc. *Agnus, Numus*, sub agni figura: בְּמֵאָה קְשִׂיטָה Centum numis; *Chald.* בְּמָאָה חוּרְפָן Centum agnis, Gen.33.19. Jos.24.32. קְשִׂיטָה אֶחָת Numum unum, *Chald.* חוּרְפָא חֲדָא Agnum unum, Job.42.11. Ab.Esra etiam apud Jobum, כבשה קטנה *Tenellam pecudem* vel *Agnellum* interpretatur. Unde apud Veteres Talmud.legitur: *Dixit R.Akiva, Cum peregrinarer per Aphricam, audivi illic* מָעָה *Pecuniam sive Numum nominari* קְשִׂיטָה, *Cod.Talmud.* ראש השנה *De novi anni initio, cap.3.fol.26.*

קשקש קַשְׂקֶשֶׂת f. *Squama*, Levit.11.9. *Plur.cum Aff.* בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ Squamis tuis, Ezech.29.4. *Masc.* וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים Et lorica squamarum, id est, squamata, 1 Sam.17.5. Potest esse à קשש.

קָשַׁר *Ligavit, Alligavit, Colligavit, Devinxit: Conjuravit, Conspiravit, Ligam fecit*, ut vulgò loquuntur: Construitur cum Accus.& Præposit. ב, ל, & עַל. *Præt.* וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשַׁר Et conjuratio ejus quâ conjuravit, 1 Reg.16.20. קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי Conspiravi contra dominum meum, 2 Reg.10.9. *Niph.Præt.* נִקְשְׁרָה Ligata est, 1 Sam.18.1. *Fut.* וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה Et colligatus fuit, id est, constructus totus murus, Neh.4.6. *Pih.Fut.* הַתְקַשֵּׁר Num ligabis, Job.38.31. *Pyh.Part.* הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת Oves colligatæ, Gen.30.41. id est, juxta Chaldæum, Primitivæ, robustæ, & compactæ corpore. *Hithp.Præt.* הִתְקַשְּׁרוּ עָלָיו Ligarunt se contra eum, Conjurârunt inter se adversùs eum, 2 Par.24.25. *Partic.* וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים Et isti

sunt

tur cum Accuſativo. *Præt.* הִרְאָה אֶת־פַּרְעֹה Videre fecit Pharaonem, Geneſ.41.28. id eſt, Oſtendit Pharaoni: [Et aliquando ה cum (ֱ)] הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ Videndum exhibuit tibi ignem ſuum, Deuter.4.36. [Præter normam ה cum (ַ) in וְהַרְאֵיתִי Et oſtendam, Nah.3.5.] *Partic.* מַרְאֶה אוֹתְךָ Oſtendo tibi, Exod.25.9. [*Et unum Futur. per Apocopam,* וַיַּרְא Et oſtendit, 2 Reg.11.4. Cætera ſunt ex Kal, Et vidit.] *Hoph. Præt.* וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן Et videri fiet, oſtendetur ſacerdoti, Levit.13.49. אַתָּה הָרְאֵתָ Tu videri factus es, Deuter.4.35. id eſt, Tibi videnda exhibita ſunt. *Partic.* אֲשֶׁר־אַתָּה מָרְאֶה Quæ tibi videnda exhibita eſt, Exod.25.40. הוֹי מוֹרְאָה Væ monſtroſæ, Spectatu horrendæ, Soph.3.1. R. Jeſchua, *Væ rebelli, contumaci,* quaſi à מָרָה, ut א ſit loco tertiæ radicalis ה: Alii, Væ inquinatæ, ex ſignificato Nominis רְאִי: vide illic. *Hithp. Fut.* נִתְרָאֶה פָנִים Videamus nos invicem facie, 2 Reg.14.8. id eſt, Coram dimicemus alter contra alterum: לָמָּה תִּתְרָאוּ Ut quid aſpicitis vos mutuò, Gen.42.1.

רֹאֶה m. *Videns*, participialiter: Et ſubſtantivè, *Propheta:* כִּי לַנָּבִיא Nam qui Propheta hodie, antiquitùs vocabatur הָרֹאֶה Videns, 1 Sam.9.9. Item, *Viſio prophetica*, Jeſ.28.7.

רָאָה f. *Cornix*, avis à Viſus acumine ſic dicta, ut Hebræi volunt, Deut.14.13. Pro hac voce alibi legitur דַּאָה Milvus, Levit.11.14. quaſi idem hæc duo ſint. [Literæ enim ſimilis ſcriptionis permutantur.]

רְאִי, רֳאִי m. *Viſus, Viſio, Aſpectus: Speculum,* quia objecta videnda refert: כִּרְאִי מוּצָק Sicut ſpeculum fuſum, Job.37.18. אֵל רֳאִי Deus viſionis meæ, Geneſ. 16.13. *Hoc in pauſa dicitur* רֹאִי, *& eſt Milhel:* ut, עֵין רֹאִי Oculus viſionis, Job.7.8. id eſt, perſpicax: וְטוֹב רֹאִי Bonus aſpectu, 1 Sam.16.12. id eſt, Pulcher, Decorus,

Falsi sunt, qui putant pro Hebræo כִּנּוֹר in Targum usurpari.

ר

ראה *Vidit, Invisit; Prævidit, Providit: Aspexit, Inspexit, Prospexit, Perspexit, Respexit, Circumspexit:* Est & animi & aliorum sensuum, *Experiri, Animadvertere, Percipere, Frui.* Construitur absolutè & cum Accusat. & Præposit. ב & ל. *Præt.* רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי Respexit Dominus ad afflictionem meam, Gen.29.32. וְטוֹבָה לֹא רָאָה Et bono non fruatur, Eccl.6.6. רָאֲתָה עֵינֵנוּ Vidit oculus noster, Psal.35.21. scil. ultionem vel malum quod optamus, & sic Psal.54.9. & alibi. *Part.* רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת Videbant tonitrua ista, Exod.20.15. id est, percipiebant. *Partic.Pahul.* נְעָרוֹת הָרְאֻיוֹת לָתֶת לוֹ Puellas quas visum fuit dare ipsi, Esth.2.9. Hinc Rabbinis רָאוּי *Dignum, Conveniens, Congruum*, & sic deinceps in utroque genere & numero. *Infin.irregularis*, לְרַאֲוָה בָךְ Ut aspiciant te, Ezech.28.17. cum ה paragogico & tertiâ radicali mutatâ in ו. *Fut. per Apocopam*, אַל־יֵרֶא Ne videat, Job.20.17. *Niph.* נִרְאָה *Videndum se exhibuit vel ostendit, Visus, Conspectus, Conspicuus fuit, Apparuit, Comparuit, Ostensus fuit:* Construitur cum ל vel אֶל. *Præt.* נִרְאָה־אֵלַי Apparuit mihi, Gen.48.3. *Infin.* לְהֵרָאוֹת Apparere, 1 Sam.3.21. *Hinc contractum,* לֵרָאוֹת פָּנָי Ut compareatis in conspectu meo, Jesa.1.12. & פָּנָי est pro לְפָנַי Coram me. Sic aliâs פְּנֵי cum hoc Verbo junctum, ponitur pro לִפְנֵי, Exod.34.24. Psal.42.3. 1 Sam.1.22.&c. *Pyh.Præter.* לֹא רֻאוּ Non visa sunt, Job.33.21. *Hiph.* הֶרְאָה *Videre, Frui, Experiri, Sentire, Aspicere fecit vel effecit, Videndum exhibuit, Ostendit, Ostentavit, Demonstravit:* Construitur

viem ejus, Levit.1.16. *Hinc juxta quosdam*, הוֹי מוֹרְאָה Væ ingluviei, Soph.3.1. id est, Urbi Jerusalem, quæ est quasi ingluvies & receptaculum opum; per avaritiam, fraudem & vim partarum: Vide supra in Hophal.

רְאֵם masc. *Monoceros*, *Unicornis*, Numer.23.22. *Contractè*, רֵים, Job.39.12. *Plur.* רְאֵמִים Unicornes, Jes.34.7. *Ex forma contracta*, רֵמִים, Psal.22.22.

רָאמוֹת Vide infra in רוּם.

רֹאשׁ masc. *Caput*, latè ut Latinum: *Vertex*, *Summitas*, *Fastigium*: *Principium*: *Summa*: *Præstantissimum*, *Præcipuum*, *Primarium*. Item *Venenum*, Deut.32.33. *Cicuta*, herba venenosa, Deut.29.18. *Fel*, *Amaror*, Psal.69.22. עַל־רֹאשׁ הָהָר Super verticem montis, Exod.34.2. אֶת־רֹאשׁ Summam filiorum Israel, Exod.30.12. הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ Sacerdos primarius, 2 Par.31.10. *Aff.* וְרֹאשׁוֹ Et summitas ejus, Gen.11.4. *Plur.* רָאשִׁים Gen.2.10. *Constr.* רָאשֵׁי הָאָבוֹת Capita, primores patrum, Numer.36.1. וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם Et in principiis mensium vestrorum, Numer.10.10. *Aff.* וּלְרָאשָׁיו Et primores ejus, Jos.24.1. עַל־רָאשֵׁיהֶם Super capita sua, Job.2.12. *Cum Cholem, sed impropriè*, בְּכָל־רֹאשָׁיו In cunctis capitibus ejus, Jes.15.2. *Et alterum*, בְּרֹאשֵׁנוּ In capitibus nostris, 1 Regum 20.31. [Ubi deficit י nota pl.num.] *Fœm.* הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה Lapidem summum vel capitalem, Zach.4.7. *Chald.* רֵאשׁ *Caput*, *Summa*, Dan.7.1. *Emphaticè* רֵאשָׁה Dan.2.38. *cum* ה *loco* א: *Aff.* רֵאשָׁךְ *Caput tuum*, רֵאשֵׁהּ *Caput ejus*, רֵאשְׁהוֹן *Caput eorum*, &c. *Plural.* רֵאשִׁין *Capita*, Dan.7.6. *Aff.* בְּרָאשֵׁיהֹם *Inter primarios eorum*, Esræ 5.10. *cum Kametz ex Hebraismo.*

רִאשׁוֹן m. *Prior*, *Primus*: רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם Primus ipse vobis erit, Exo.12.2. *Semel* רִישׁוֹן Job.8.8. cum י loco א: *Rursus semel*, הֲרִאישׁוֹן Num primus,. Job.15.7.

מֵרִאשׁוֹן

Decorus, decoro aſpectu: וְשַׂמְתִּיךְ כְּרֹאִי Et diſponam te ut ſpeculum, Nah.3.6. id eſt, exemplum, quod omnes intueantur. R.Salom. זֶבֶל *Fimum, Stercus:* Ab.Eſra, טִנּוּף *Inquinamentum*, à quo omnes viſum avertunt. Hinc juxta quoſdam מוֹרְאָה *Inquinata, Fœdata*; *Monſtroſa*, quæ fœdum ſpectaculum & monſtrum eſt: Vide & mox in fine hujus Rad.

רְאוּת f. *Aſpectus*, Eccl.5.10. ubi ſcribitur רְאִית, ſed legitur per Vau-ſchurek רְאוּת.

רְאוּת f. *Viſio, Viſiones*: הַמֵּבִין בִּרְאֹת הָאֱלֹהִים Intelligens in viſionibus Dei, 2 Par.26.5. Notatum hîc à doctis, in manuſcripto antiquiſſimo exemplari Palatino eſſe בְּיִרְאַת *In timore Dei*, hoc eſt, in rebus quæ ad Dei timorem pertinent. Sic quoque legitur & explicatur in R.Salom. & ſic Concordantiæ Hebraic. adducunt illud in Radic. ירא, non in ראה. His addo Veteres Talmudicos, apud quos ſimiliter ſcriptum reperi ביראת, Cod. Sotah, cap.9. fol.48. In Maſora tamen hæc lectio non eſt annotata, ſed vide eam 1 Par.21.2,8. & 2 Par.26.5.

מַרְאֶה maſc. *Viſio, Viſus, Aſpectus, Vultus, Species:* יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ Pulchra aſpectu es, Gen.12.11. *Conſtruct.* לְמַרְאֵה עֵינָיו Ad aſpectum oculorum ſuorum, Jeſa.11.3. *Aff.* מַרְאֵהוּ Aſpectus ejus, Levit.13.30. *Plur.cum Aff.* מַרְאֵנוּ Vultus noſtri, Dan.1.13. *Fœm.* מַרְאָה Dan.10.7. *Plur.* מַרְאוֹת וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת Et vidi viſiones, Ezech.1.1. Et ſecundùm aliam ſignificationem, *Specula*: בְּמַרְאוֹת Ex ſpeculis mulierum, Exod.38.8. & ב eſt loco Præpoſitionis מ, ſcribit Ab.Eſra, cui ſimilis locutio Levit.8.32.

מֻרְאָה f. *Ingluvies*, veſicula gutturis in avibus, quæ & cibi & ſordium receptaculum eſt, unde Aben Eſra מקום ראי explicat. Chaldaicè & Rabbinicè vocatur זֶפֶק: וְהֵסִיר אֶת־מֻרְאָתוֹ Et removebit ingluviem

ſemper intranſitivum eſt. *Et ſic juxta eoſdem*, וְרֹבּוּ Et jaculati ſunt, Geneſ.49.23. רַבּוּ Multiplicant, Pſalm. 4.8. [pro רַבּוּ ubi (ְ) eſt ob pauſam, & ſic] *Fœmin.* כִּי רָבָּה Quia multus eſt, Gen.18.20. *Infin.* לָרֹב Multiplicari, Gen.6.1. *Pyh.Partic.* מְרֻבָּבוֹת Myriadibuſ-auctæ ſint, myriades pariant, Pſa.144.13. quæ ſignificatio à Nomine רְבָבָה petita eſt.

רַב m. *Multus, Magnus, Major, Amplus : Magiſter*, qui multis præfectus eſt, aut multos doctrinâ & dignitate antecellit. Quandoque ſubſtantivè, *Multum, Magnum*, & Adverbialiter, *Multùm, Satis* : עַם רָב Populus multus, Joſ.11.4. יֶשׁ־לִי רָב Eſt mihi multùm, frater mi, Gen.33.9. רַב־לָכֶם Satis eſto vobis, Num.16.3. עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ Super unumquemque magiſtrum domus ſuæ, Eſth.1.8. מוֹשִׁיעַ וָרָב Servatorem & magnatem, Jeſ.19.20. *Plur.* רַבִּים *Multi, Magni, Magnates : Jaculatores : Conſtr.* וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ Et magnates regis, Jerem.41.1. *Aff.* רַבָּיו Jaculatores ejus, Job.16.13. *Fœmin.* רָעַתְכֶם רַבָּה Malitia veſtra magna eſt, 1 Sam.12.17. לֹא אֶמּוֹט רַבָּה Non dimovebor multùm, Pſal.62.3. vel ſubaudito Nomine ſubſtantivo conjugato, מוֹטָה Motione magnâ, ut R.Salomon complet. *Et in Thau*, רַבַּת *Multùm*, Pſalm. 123.4. Vide & Pſal.129.1. Item, *Magna pars, Multitudo*, 2 Par.30.17. *Conſtr.* וְרַבַּת בָּנִים Et multa filiis, 1 Sam.2.5. id eſt, Filiis abundans. *Cum* י *paragogico*, רַבָּתִי עָם Multa populo, id eſt, populoſa, Thren.1.1. *Plur.* רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת Multæ ſunt cogitationes in corde viri, Prov.19.21.

רַב *Chald. Idem :* וְחֶזְוַהּ רַב *Et aſpectus ejus major erat*, Dan.7.20. רַב חַרְטֻמַּיָּא *Magiſter magorum*, Dan.4.9. לְיַמָּא רַבָּא *In mari magno, ver.*30. *Fœm.* בָּבֶל רַבְּתָא *Babel iſta magna*, Dan.4.27. *Plur. geminatâ primâ radicali*, כְּמָה רַבְרְבִין *Quàm magna ſunt*, Dan.3.32. *Et ſubſtan-*

מֵרִאשׁוֹן Inde à principio, Jer. 17. 12. nempe מראשית בריית עולם A principio creationis mundi, ut R. Salom. explicat: *Plural.* רִאשֹׁנִים Priora, Levit. 26. ver. 45.

רִאשֹׁנָה f. *Prior, Prius, Primum,* Levit. 5. 8. *Et semel, ut in masc.* גּוֹרָל רִאישׁוֹנָה Sors prima, Jos. 21. 10. *Adverbialiter,* בָּרִאשֹׁנָה Primùm, Deut. 13. 9. *Sic,* בָּרִאשׁוֹנָה Sicut primùm, pro כְּבָרִאשׁוֹנָה, ut est Judic. 20. 32. לָרִאשֹׁנָה Primùm, Priùs, Gen. 28. 19. *Et cum tribus servilibus per Pleonasmum,* לְמִבָּרִאשׁוֹנָה Inde à principio, Principiò, 1 Par. 15. 13. Similem formam vide in דַּי: *Plur.* רִאשֹׁנוֹת Priorum, Jes. 43. 18.

רִאשֹׁנִית f. *Primus:* וְהִיא הַשָּׁנָה רִאשֹׁנִית Et iste est annus primus, Jer. 25. 1.

רֵאשִׁית f. *Principium, Primum, Præstantissimum, Primitivum, Primitiæ:* רֵאשִׁית דְּגָנְךָ Primitiæ frumenti tui, Deut. 18. 4. רֵאשִׁית דָּעַת Principium scientiæ, Prov. 1. 7. *Semel absque Aleph,* מֵרֵשִׁית A principio anni, Deut. 11. 12. *Aff.* מֵרֵאשִׁיתוֹ Præ quàm principium ejus, Eccles. 7. 9.

רִאשׁוֹת f. p. *Primordia:* *Aff.* מֵרִאשֹׁתֵיכֶם Præ primordiis vestris, Ezech. 36. 11.

רַאֲשׁוֹת f. p. *Cervicalia,* quasi Capitalia dicas: *Constr. cum terminatione masculina,* מֵרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל A cervicalibus Saulis, 1 Sam. 26. 12.

מְרַאֲשׁוֹת f. p. *Idem:* *Aff.* מְרַאֲשֹׁתָו Versùs cervical ejus, 1 Sam. 26. 7.

מַרְאֲשׁוֹת f. p. *Principatus:* מַרְאֲשֹׁתֵיכֶם Principatus vestri, Jerem. 13. 18. id est, Quælibet & omnis dignitas vestra.

רָבַב *Multum, Copiosum esse, Multiplicari: Jaculari,* à Vicino Verbo רָאָה. *Præt.* וּבְרָקִים רָב Et fulgura jaculatus est, Psalm. 18. 15. juxta Ab. Esram, & Kimchium in Comment. Nam priori significatione

רָבָה *Multum esse, Multiplicari, Augeri, Augescere, Crescere, Magnum esse :* Item, *Jaculari : Præter.* וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ Ut vivas & multipliceris, Deut.30.16. וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ Et multiplicabuntur sicut multiplicati sunt, Zach.10.8. *Partic.* רֹבֶה Jaculans, Jaculator, Genes.21.20. *Imperat.* פְּרֵה וּרְבֵה Cresce & multiplicare, Genes.35.11. *Futur. per Apocopam,* יֵרֶב Augescat, Multiplicetur, Gen.1.22. *Et aliter* וַתֵּרֶב Et major erat, 1 Reg.4.30. *Chald. Præt.* רְבָה אִילָנָה *Crevit arbor,* Dan.4.8. דִּי רְבַיְתְ *Qui crevisti, ver.19. ubi Masoretha notant,* י *abundare : Literæ tamen repræsentant formam* רְבַיִתְ, *quæ legitur* Dan.2.31,41. *& alibi : Fœmin.* רְבָת *Crevit*, Dan.4.19. *Pih.* רִבָּה *Multiplicare, Augere, Crescere facere, Educare : Præterit.* רִבִּיתָ Multiplicâsti, Psalm.44.13. וְרִבִּיתִי Et educabam, Thren.2.22. רִבְּתָה גוּרֶיהָ Educavit catulos suos, Ezech.19.2. *Imperat.* רַבֶּה Multiplica exercitum tuum, Judic.9.29. cum Sægol præter normam. *Chald. Præt.* לְדָנִיֵּאל רַבִּי *Danielem magnificavit,* Dan.2.48. *Hiph. Præt.* הִרְבָּה אֶתְכֶם Auxit vos, Deut.1.10. *Particip.* מַרְבֶּה הוֹנוֹ Augens substantiam suam, Prov.28.8. *Infinit. irregulariter in Kametz,* הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ Multiplicando multiplicabo dolorem tuum, Genes. 3.16. & sic 22.17. *Hinc alia irregularis forma,* מֵהַרְבִּית Ne multiplicetur, 2 Sam.14.11. cum י redundante, pro מֵהַרְבַּת, quæ forma Nominibus quibusdam fœmininis communis est, ut זִמְרָה & זִמְרָת. *Imper.* הֶרֶבה כַּבְּסֵנִי Multiplica, lava me, Psalm.51.4. id est, Multùm, Plurimùm lavato me : Scribitur cum ה quasi ex integra forma הַרְבֵּה, sed juxta Masorethas legitur per Apocopam, הֶרֶב, ut Judic.20.38. *Fut. per Apocopam ;* תֶּרֶב גְּדֻלָּתִי Auges magnitudinem meam, Psal.71.21.

רְבוּ m. *Chald.* Amplitudo, Magnificentia, Dan.4.33. *per Apocopam,*

substantivè, cum Aff. וְרַבְרְבָנַי *Et magnates mei*, Dan. 4.33. וְרַבְרְבָנוֹהִי *Et magnates ejus*, Dan.5.2. *Fœmin.* חֵיוָן רַבְרְבָן *Bestiæ magnæ*, Dan.7.3. וּפֻם מְמַלִּל רַבְרְבָן *Et os loquebatur grandia, ver.8. ac formâ Emphaticâ*, מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא *Verborum grandium, ver.11.*

רֹב m. *Multitudo, Maxima pars, Amplitudo:* רֹב זִבְחֵיכֶם Multitudo sacrificiorum vestrorum, Jesa.1.11. בְּרֹב דְּבָרִים In multitudine verborum, Prov.10.19. *Ante Makkaph*, רָב־אֹכֶל Multitudo cibi, Proverb.13.23. רָב־אָדָם Multitudo, maxima pars hominum, Prov. 20.6. *Aff.* מֵרֻבְּכֶם Propter multitudinem vestram, Deut.7.7. *Plur. Constr.* רֻבֵּו תּוֹרָתִי Amplitudines legis meæ, Hos.8.12. scribitur cum ו, sed legitur per י in fine.

רִבּוֹא f. *Myrias*, multitudo decem millium, Nehem.7. 66. *Et absque* א, רִבּוֹ Jonæ 4.11. *Dual.* רִבּוֹתַיִם Duæ myriades, Psal.68.18. *Plur.* רִבֹּאוֹת Multæ myriades, Dan.11.12. *Et absque* א, רִבּוֹת Nehem.7.71. *Chald. singul. & Plur.* וְרִבּוֹ רִבְבָן *Et myrias myriadum*, Dan. 7.10. *Dagesch ex plurali ejecto, & juxta Masorethas legendum* רִבְבָן, *quasi à sing.* רִבְבָא.

רְבָבָה f. *Idem*, Lev.26.8. *Plur.* רְבָבוֹת Myriades, 1 Sam. 18.8. *Constr.* רִבֲבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל Ad myriadas millium Israëlis, Num.10.36.

רְבִיבִים m.p. *Imbres, Guttæ imbris*, à Magnitudine, Jer. 3.3. וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב Et sicut imbres super adultam herbam, Deut.32.2.

רבד *Adornavit, Instruxit, Instravit : Præt.* מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי Cadurcis instruxi spondam meam, Prov.7.16.

רָבִיד masc. *Torques*, Ezech.16.11. *Constr.* רְבִד הַזָּהָב Torquem aureum in collo tuo, Gen.41.42.

מַרְבַדִּים m.p. *Cadurca, Tapetes lectorum*, Lectisternia ornatoria, Prov.7.16. & 31.22.

רבע *Quadratum esse vel fieri*: Item, *Coire, Inire*: & de coitu quadrupedum tantùm dicitur. *Partic. Pahul*, רָבוּעַ Quadratum, Exod. 27. 1. *Plural.* רְבֻעִים Quadrata, 1 Regum 7. 6. *Fœmin.* מְזוּזַת רְבֻעָה Postis quadratus, Ezech. 41. 21. *Infin. ex altera significatione*, לְרִבְעָה Ut ineat eam, Levit. 18. 23. & 20. 16. *Pyh. Partic.* מְרֻבָּע Quadratum, Ezech. 45. 2. *Fœm.* מְרֻבַּעַת Ezech. 40. 47. *Plur.* מְרֻבָּעוֹת Quadrata, 1 Regum 7. 41. *Hiph. Fut.* לֹא תַרְבִּיעַ Ne facito vel sinito coire, Levit. 19. 19.

רֶבַע m. *Quarta pars, Quadrans*, 1 Sam. 9. 8. Item, *Accubitus*, ex Chald. significatione: וְרִבְעִי Et accubitum meum, Psalm. 139. 3. Chaldæi enim pro Hebræo רָבַץ *Accumbere*, dicunt רְבַע, Literis צ & ע inter se commutatis: *Plur.* רְבָעִים *Quadratura*: *Aff.* רְבָעָיו Quadraturis ejus, Ezech. 43. 16. רִבְעֵיהֶם Quadraturis ipsorum, Ezech. 1. 8. id est, Quaternis partibus ipsorum.

רֹבַע m. *Quarta pars*, Num. 23. 10. 2 Reg. 6. 25.

רְבִיעִי mas. *Quartus*, Genes. 1. 19. *Plur.* בְּנֵי רְבִעִים Filii quartorum, scil. majorum, hoc est, Abnepotes ex quarta generatione, 2 Regum 10. 30. *Fœmin.* בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִת Anno quarto, Levit. 19. 24. רְבִיעִית הַהִין Quarta pars mensuræ Hin, Num. 28. 14. *Chald.* fœm. וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא *Et regnum quartum*, Dan. 2. 40. *scribitur cum postremo* י *redundante, & legitur* רְבִיעָאָה; *Emphaticè*, וְחֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא *Et bestia illa quarta*, Dan. 7. 19.

רִבֵּעִים m. p. *Quartani*, quartæ generationis, Exod. 20. 5.

אַרְבַּע f. *Quatuor*, Genes. 11. 16. אַרְבַּע מֵאוֹת Quadringenti, Genes. 11. 17. וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה Et quartodecimo anno, Gen. 14. 5. *Masc.* אַרְבָּעָה מְלָכִים Quatuor reges, Gen. 14. 9. *Constr.* אַרְבַּעַת Ezech. 43. 16. *Aff.* אַרְבַּעְתָּם Quatuor istis, Dan. 1. ver. 17. *Chald.*

Apocopam, *pro* רְבוּת. *Emphat.* וּרְבוּתָא *Et amplitudo regni*, Dan.7.27. *Aff.* רְבוּתָךְ *Amplitudo tua*, Dan. 4.ver.19.

אַרְבֶּה m. *Locusta*, *Locusta*, collectivè; sic dictæ, quòd Multæ semper sint, Exod.10.4.

הַרְבֵּה, הַרְבֵּה m. *Multùm*, *Plurimùm*: זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה Seminâstis multùm, Hag.1.6. טוֹבָה הַרְבֵּה Bonum multum, Eccles.9.18. מְעַט מֵהַרְבֵּה Parum ex multo, Jer.42.2. id est, Pauci ex multis. Est & forma Imperativi & Infinitivi Hiphil quandoque talis.

מַרְבֶּה *Idem*, vel *Multitudo*, *Amplitudo*: שָׁלָל מַרְבֶּה Spolii permulti, Jesa.33.23. *Constr.* לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה Amplitudini principatus, Jesa.9.7. scribitur cum Mem clauso sive finali in medio, sed juxta Masorethas legendum cum Mem aperto, לְמַרְבֵּה. De Mem clauso videatur Petrus Galatinus, lib.4. cap.19. Locus tamen, quem ibi ex Talmudicis adducit, quòd Mem clausum denotet rem clausam, falsus est. Nihil enim tale quid toto isto capite in Talmud dicitur.

מִרְבָּה f. *Amplus*, *Ampla*: מִרְבָּה לְהָכִיל Amplum est ad capiendum, Ezech.23.32. id est, Capacissimum.

מַרְבִּית f. *Multitudo*, Pars multa vel magna, 1 Par.12. ver.29. *Fœnus*, quasi Augmentum, Auctarium sortis principalis, Levit.25.37. *Soboles*, 1 Sam.2.33. *Amplitudo*, 2 Par.9.6. *Aff.* מַרְבִּיתָם Magna pars, multi illorum, 1 Par.12.29.

תַּרְבּוּת f. *Turba*, *Multitudo*: תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חַטָּאִים Turba hominum peccatorum: vel, *Soboles*, *Progenies*, *Indoles*, Numer.32.ver.14. quasi Educationem dicas.

תַּרְבִּית f. *Fœnus*, Levit.25.36.

רבך מֻרְבֶּכֶת f. *Bullatum*, *Frixum*, frigendo vel coquendo bullatum factum, Levit 6.21. al.14. Est Part. Hophal. Sic Chaldaicè רְבִיכָא *Frixum*.

Plur. Constr. לְמַרְגִּיזֵי־אֵל Commoventibus Deum, id est, ad iram provocantibus, Job.12.6. *Chald. Præter.* מִן־דִּי הַרְגִּזוּ *Ex quo provocârunt ad iram patres nostri* לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא *Deum cœli*, Esr.5. ver.12. *Hithp. Infinit.* יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי Propter commoveri te ad me, 2 Regum 19.28. id est, Quoniam furis contra me.

רַגָּז masc. *Trepidus*, *Commotus*: לֵב רַגָּז Cor trepidum, Deut.28.65.

רֹגֶז masc. *Commotio*: חָדְלוּ רֹגֶז Desistunt à commotione, Job.3.26.

רְגַז m. *Chald.* Ira, Commotio: בִּרְגַז *Per iram*, Dan.3.13.

רָגְזָה f. *Commotio*, Ezech.12.18.

אַרְגָּז m. Vide suo loco in Aleph.

רגל *Obtrectare, Detrahere*; Rabbi Salomon confert hoc verbum cum רכיל quasi כ & ג inter se permutentur. Vide eum Levit.16.16. *Præterit.* לֹא רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ Non obtrectat linguâ suâ, Psalm.15.3. *Pih.* רִגֵּל *Idem*: Item, *Explorare*: *Partic.* מְרַגְּלִים אַתֶּם Exploratores estis, Gen.42.9. כִּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ Tanquam exploratores terram, ver.30. *Infin.* לְרַגֵּל Ad explorandum, Jos.14. v.7. *Futur.* וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנִי Et obtrectatorem egit in servum tuum apud Dominum meum, 2 Sam.19.27. id est, Detulit, Traduxit. *Hiph.* הִרְגִּיל *Assuefecit*. *Præterit. irregulare*, תִּרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם Assuefeci Ephraimum, Hos.11.3. q.d. Pedavi, id est, Ire vel incedere feci; & ת est loco ה ab initio, præter normam.

רֶגֶל c. sed f. sæpiùs, *Pes*: רֶגֶל יְשָׁרָה Pes rectus, Ezech. 1.7. *Aff.* מִכַּף רַגְלְךָ A planta pedis tui, Deut.28.35. *Dual.* רַגְלַיִם Pedes, bini propriè: sed quadrupedibus etiam, ac insectis tribuitur, quòd in illis bis bini pedes, aut duo ordines pedum loco duorum sint: מַרְבֵּה רַגְלַיִם Multum sive numerosum pedibus, Lev.11.42. *Const.* וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים Et pedes virorū, Gen.24.32. *Aff.*

אַרְבַּע מְאָה Quatuor venti, Dan.7.v.2. אַרְבַּע רוּחֵי Quadringenti, Esr.6.17. גֻּבְרִין אַרְבְּעָה Viros quatuor, Dan.3.25. Dualis forma, אַרְבַּעְתָּיִם Quadruplum, 2 Sam.12.6. cum quo confer Exod.22.1. Jesa.30.26. Plur. אַרְבָּעִים Quadraginta, Deut.29.5.

רבץ Cubare, Excubare, Incubare, Recubare, Incumbere, Succumbere: Præterit. רָבַץ כְּאַרְיֵה Cubuit tanquam leo, Gen.49.9. Partic. רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ Succumbentem oneri suo, Exod.23.5. וְהָאֵם רֹבֶצֶת Et mater incubans, Deut.22.6. Hiph. Partic. אָנֹכִי מַרְבִּיץ Ego cubare facio, Jes.54.11. Plur. מַרְבִּצִים צֹאן Facientium ut recubent greges, Jer.33.12. Fut. יַרְבִּיצֵנִי Recubare facit me, Psal.23.2.

רֶבֶץ m. Accubitus, Prov.24.15. Cubile, Aff. רִבְצָהּ Cubile ejus, Jes.35.7.

מַרְבֵּץ m. Cubile, Soph.2.15. Constr. לְמִרְבַּץ צֹאן In cubile gregis, Ezech.25.5. quod videtur esse à מַרְבָּץ.

רבק מַרְבֵּק masc. Saginarium, Amos.6.4. כְּעֶגְלֵי מַרְבֵּק Sicut vituli saginarii, Mal.4.2.

רגב רֶגֶב m. Gleba: Plur. וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ Et glebæ conglutinentur, Job.38.38. Constr. רִגְבֵי נָחַל Glebæ vallis, Job.21.33. [Legitur in his tantùm locis.]

רגז Contremiscere, Commoveri, irâ vel pavore. Præter. וְרָגָז Sive commoveatur, Proverb.29.9. רָגְזָה לְךָ Commotum est tibi, id est, tuâ causâ, Jesa.14.9. Infinit. cum ה paragogico, רְגָזָה Commoveri, Jesa.32.11. Forma irregularis. Est autem Enallage Infinitivi pro Imperativo, Commovemini; Unde quidam pro רְגָזְנָה positum existimant. Sunt alia duo ibidem similia: Vide פָּשַׁט. Imper. רִגְזוּ Commovemini, Psal.4.5. Futur. וַתִּרְגְּזִי לִי Et commota es propter me, Ezech.16.43. Hiph. הִרְגִּיז Commovit, Ad iram provocavit. Præter. הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת Commovet regna, Jes.23.11. Part. מַרְגִּיז אֶרֶץ Commovens terram, Job.9.6.

מַרְגֵּמָה f. *Balista, Funda*: כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה Secundùm ligare lapidem in balista, Prov.26.8. id est, Sicut aliquis lapidem alligat vel applicat balistæ, ut eum ejaculetur: sic gloria, quæ stulto tribuitur, citò ab illo transit: Chaldæus בְּקַלְעָא: L X X. ἐν σφενδόνῃ In funda. Aliis, *Acervus lapidum*, unde Aben Esra inquit: Ut ligamen lapidis pretiosi in acervo lapidum vulgarium: ita honoris exhibitio stolido. Aliis *Purpura*, quasi idem quod אַרְגָּמָן, quem sensum Kimchi adducit. Eódem respexisse videtur R.Levi, inquiens: Ut est ligatio lapidis vilis in re pretiosa: sic honor in stulto.

רָגַן *Susurrare, Murmurare, Mussitare: Part.* וְרֹגְנִים Et murmurantes, Jesa.29.24. id est, *Susurrones, Obstreperi*, murmurantes contra verba prophetarum, ut R.Salom. exponit. *Niph. Partic.* דִּבְרֵי נִרְגָּן Verba susurronis vel murmuratoris, Prov.18.8. [& 26.22.] *Fut.* וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם Et murmurarunt in tentoriis suis, Psal.106.25.

רָגַע *Disrupit: Disruptus, Fissus fuit: Præt.* עוֹרִי רָגַע Cutis mea disrumpit se, Job.7.5. רָגַע הַיָּם Disrupit mare, Job.26.12. *Niph.* נִרְגַּע *Quietum esse. Imperat.* הֵרָגְעִי Quiesce, quieta esto, Jerem.47.6. *Hiph.* הִרְגִּיעַ *Quievit, Quietum reddidit, Quiescere fecit: Præt.* שָׁם הִרְגִּיעָה Ibi quiescit, Jesa.34.14. *Infinit.* לְמַעַן הִרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ Ut quietam reddat hanc terram, Jer.50.34. ה cum Chirek loco Pathach, cui simile vide in נַצֵּל in Hiphil. *Futur.* אַרְגִּיעַ Quiescere faciam, Jesa.51.4. *Cum* ה *paragogico,* אַרְגִּיעָה Quiescam momentum, Jerem.49.19. significatio petita ex Nomine derivato רֶגַע *Momentum*: Sic, עַד אַרְגִּיעָה Donec momentum transfigam, Prov.12.19.

רֶגַע masc. *Momentum*, quasi Fragmentum temporis minutissimum: רֶגַע אֶחָד Momento uno, Exod.33.5.

מְסִיךְ הוּא אֶת רַגְלָיו Tegit ipſe pedes ſuos, Judic.3.24. id eſt, Alvum purgat, quòd ſic honeſtè per periphraſin dicitur: Vide etiam 1 Sam.24.3. קַל בְּרַגְלָיו Levis pedibus ſuis, 2 Sam.2.18. רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ Pedes ipſorum ad malum currunt, Proverb.1.16. ubi maſculinum. Poteſt tamen hîc ſubintelligi Præpoſitio ב, pro בְּרַגְלֵיהֶם Pedibus ſuis ad malum currunt, ſcil. impii: בְּטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם Antequam offendentur pedes veſtri, Jerem.13.16. hîc maſc. eſt. Vide & Prov.7.11. *Chald.* וְעַל רַגְלַיִן *Et in, vel ſuper pedes*, Dan.7.4. *Quod autem vidiſti* רַגְלַיָּא *pedes*, Dan.2.41. *Aff.* רַגְלוֹהִי *Pedes ejus*, Dan.2.33. בְּרַגְלַיהּ *In pedibus ſuis*, Dan.7.7. & בְּרַגְלַיהּ ver.19.

רֹגֵל *Rogel*, nomen proprium Fontis, Joſ.15.7. Chaldæus, קַצָּרָא *Fullo*, ſic dictus, inquiunt R.Salomon & Kimchi, quòd pannos inter lavandum pedibus calcat.

רַגְלִי m. *Pedes, Pedites*, Num.11.21. *Plur.* כִּי אֶת־רַגְלִים רַצְתָּה Quia cum peditibus cucurriſti, Jer.12.5.

רְגָלִים m.p. *Vices*, quaſi Repedationes vel Coitiones dicas: שָׁלֹשׁ רְגָלִים Tribus vicibus, Exod.23.14. Chaldæus זִמְנִין *Temporibus*.

מַרְגְּלוֹת f.p. *Stragulæ pedales: Aff.* וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו Et retegas pedales ſtragulas ejus, Ruth.3.4. Kimchi & Ab. Eſra ſimpliciter explicant, רַגְלָיו Pedes ejus; & ſic וּמַרְגְּלֹתָיו Et pedes ejus, Dan.10.6.

רָגַם *Lapidavit, Lapidibus obruit: Præt.* וְרָגְמוּ אֹתוֹ Et lapidabunt eum, Lev.24.14. *Infin.cum Fut.* רָגוֹם יִרְגְּמוּ בוֹ Lapidando lapidabunt in eum, ver.16.

רֶגֶם *Regem*, nomen proprium principis, Zach.7.2.

רִגְמָה f. *Cœtus: Aff.* רִגְמָתָם Cœtus eorum, Pſal.68.28. i.e. קְהָלָם ut Kimchi explicat in lib.Radicum; vel קִבּוּצָם Congregatio, Cœtus collectus ipſorum, ut habet in Comment. Alii aliter.

pere, Accipere, Desumere. Præt. רָדָה הַדְּבַשׁ Desumpsit mel illud, Judic. 14.9. וְרָדוּ בָכֶם Et dominium exerceant in vos, Levit. 26.17. *Et sic cum Accus.* וּרְדִיתֶם אֹתָם Et dominati estis eis, Ezech. 34.4. quasi dicas, Dominio subegistis vel subjecistis illos vobis. *Futur. per Apocopam,* וְיֵרְדְּ Et dominabitur, Psal. 72.8. pro וְיִרְדֶּה: *Aff.* לֹא־יִרְדֶּנּוּ Non dominabitur in eum, Levit. 25.53. pro יִרְדֶּה־בּוֹ ut Kimchi resolvit: וַיִּרְדֵּהוּ אֶל־כַּפָּיו Et accepit illud in manus suas, Judic. 14.9. וַיִּרְדֶּנָּה Et dominabitur ei, Thren. 1.13. יִרְדּוּ עַל יְדֵיהֶם Capiunt in manus suas, Jer. 5.31. scil. munera. Nam sequente nomine יָד, Kimchi vult idem esse quod Capere, Accipere: R. Salom. Dominantur per manus eorum, operâ eorum. *Pih. Fut. per Apocopam,* יְרַד Dominari facit, Dominium tradit, Judic. 5.13. pro יְרַדֶּה. *Hiph. Futur.* וּמְלָכִים יַרְדְּ Et in reges faciet ut dominetur, Jes. 41.2. & subauditur Præpos. בּ, וּבִמְלָכִים.

רדם *Niph.* נִרְדַּם *Somno sopiri, Sopore obrui. Præterit.* נִרְדַּמְתִּי Sopore obrutus fui, Dan. 8.18. *Particip.* וְהוּא נִרְדָּם Et ipse sopore obruitur, Jud. 4.21. מַה־לְּךָ נִרְדָּם Quid tibi est somnolente, Jonæ 1.6. *Futurum,* וַיֵּרָדַם Et somno sopitus fuit, Jonæ 1.5.

תַּרְדֵּמָה f. *Sopor,* Somnus gravis & profundior, ex quo difficulter quis excitatur, Gen. 2.21. *Const.* כִּי תַרְדֵּמַת יְהוָה Nam sopor Domini, 1 Sam. 26.12. id est, maximus & divinitùs immissus ceciderat super eos.

רדף *Persecutus, Prosecutus, Secutus, Sectatus, Insectatus est.* Construitur cum Accusativo & Præposit. אַחֲרֵי. *Præterit.* רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב Persecutus est currus illos, Jud. 4.16. *Fut.* אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי Persequar inimicos meos, Psal. 18.38. צֶדֶק תִּרְדֹּף Justitiam sectaberis, Deut. 16.20. מַה־נִּרְדָּף־לוֹ Quid persequimur eum, Job. 19. v. 28. *Niph. Præterit.* נִרְדָּפְנוּ Persecutionem patimur,

וּבְרֶגַע Et in momento, Job.21.13. juxta R.Levi: *Chald.* בְּמַרְגּוֹעָא *Cum quiete*: Ab.Esr. *Absque afflictionibus*, id est, Quietè: *Plur.* לִרְגָעִים Ad momenta, singulis momentis, Jes.27.3.

רָגֵעַ m. *Quietus*: *Plur.Constr.* רִגְעֵי Psal.35.20.

מַרְגּוֹעַ m. *Requies*, Jer.6.16.

מַרְגֵּעָה f. *Idem*, Jes.28.12.

רָגַשׁ *Tumultuari, Tumultuosè concurrere vel convenire*: [Hoc verbum cum suis derivativis ter tantùm occurrit, ídque in Psalmis.] *Præter.* לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם Quare tumultuantur gentes? Psal.2.1. *Chald. Præt. Aphel* הַרְגִּשׁוּ עַל מַלְכָּא *Convenerunt ad regem*, Dan.6.7.

רֶגֶשׁ m. *Cœtus conveniens, Frequens conventus*: בְּרָגֶשׁ In vel cum cœtu frequenti, Psal.55.15.

רִגְשָׁה f. *Tumultuatio, Societas*; *Constr.* מֵרִגְשַׁת Psa.64.3.

רָדַד *Extendit, Expandit, Diduxit*: Metaph. *Stravit, Substravit, Subdidit. Partic.* הָרוֹדֵד עַמִּי Qui substernit populum meum mihi, Psal.144.2. ubi Masorethæ notant; Tria scribi עַמִּי, quæ existimantur legenda עַמִּים numero plurali. Reliqua duo loca sunt, 2 Sam.22.44. Thren.3.14. *Infin.* לָרֹד Ad sternendum, Jesa.45.1. *Hiph.Fut.* וַיָּרֶד עַל הַכְּרוּבִים Et diduxit super Cherubim, 1 Reg.6.32.

רְדִיד m. *Carbasus*: *Pallium muliebre, Peplum*: Juxta Ab. Esram, Ornamentum muliebre est, quod expanditur: *Aff.* רְדִידִי Carbasum meum, Cant.5.7. *Plur.* רְדִידִים Carbasa, Jes.3.23.

מוֹרָד masc. *Diductum*: מַעֲשֵׂה מוֹרָד Opere ducto vel extenso, 1 Regum 7.29. Kimchi scribit hîc, esse idem quod רִקּוּעַ. Nam Chaldæus verbum יְרַקְּעוּ reddit רַדִּידוּ Exod.39.3.

רָדָה *Dominari, Dominium, Dominatum exercere*, & sic ferè construitur cum Præposit. בּ: Item, *Capere*,

דָּדָה *Formidavit, Timuit* : [Extat semel] *Futurum*, וְאַל־תִּרְהוּ Neque timeatis, Jes.44.8. Jonathan, תִּתַּבְּרוּן Consternemini.

רָהַט רָהִיט masc. *Ambulacrum*, juxta Kimchium in libro Radicum : *Aff.* רָהִיטֵנוּ Ambulacrum nostrum, Cant.1.17. [Scribitur cum ח, sed juxta Masor. legitur per ה.] Chaldæus & Hebræi prisci, *Tignum*, *Tigillum* exponunt, ut in Aruch videre est, quanquam in Talmud Basileæ edito loca in Aruch citata aliter legantur.

רְהָטִים m.p. *Ambulacra*, Cantic.7.5. juxta quosdam: Alii aliter : Item *Canales*, Gen.30.38. Exod.2.16. A Currendo hæc dicuntur, ex significatione *Chald.* Nam Chaldæis רְהַט *Currere*.

רֵוא m. *Chald.* Aspectus, Forma : *Aff.* וְרֵוֵהּ דְּחִיל *Et forma ejus terribilis erat*, Dan.2.31. & 3.25. *Sic in Targum*, שַׁפִּיר בְּרֵיוָא *Pulcher aspectu*, 1 Reg.1.6. *Est à* רָאָה *Vidit*.

רוּב *Litigavit, Contendit, Causam egit* : Verbum forense. Construitur cum Accusativo & Præpos. עִם & עַל. *Præt. cum Infin.* הֲרֹב רָב עִם יִשְׂרָאֵל An contendendo contendit cum Israële? Judic.11.25. *Partic.* הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ Ecce ego judicaturus vel acturus sum causam tuam, Jer.51.36. *Hiph.* הֵרִיב *Idem* : *Præt.* מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ Quare adversus eum litigas? Job.33.13. per Aphæresin literæ characteristicæ ה, cui simile vide in בּוֹן. *Sic in Imper.* [*& Infin. passim*,] רִיבָה רִיבִי Contende contentionem meam, Age causam meam, Psal.119.154. רִיבוּ בְאִמְּכֶם Contendite cum matre vestra, Hos.2.2. [*Infin.* לָרִיב Ad litigandum, Jes.3.14.]

רִיב masc. *Contentio, Lis, Causa, Controversia* : וַיְהִי רִיב Et fuit contentio, Gen.13.7. *Absque* י, עַל־רֹב Super vel de lite, Exod.32.2. *Aff.* יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ Aget causam

patimur, Thren.5.5. *Partic.* אֶת־נִרְדָּף Consequens, Consequentia, Eccles.3.15. *Pih. Preterit.* וְרִדְּפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ Et sectabitur amatores suos, Hos.2.7. *Partic.* מְרַדֵּף רָעָה Sectaris malum, Prov.11.19. *Fut.* יְרַדֶּף־חֹשֶׁךְ Persequentur tenebræ, Nah.1.8. *Anomalum ex forma Kal & Pihel*; יִרַדֹּף Persequatur, Psal. 7.5. compositum ex יִרְדֹּף & יְרַדֵּף. *Pyh. Prater.* וְרֻדַּף Et persecutionem patietur, agitabitur, Jesa.17.13. *Hiph. Prat.* הִרְדִּיפֻהוּ Persequendum curaverunt eum, Judic.20.43. *Hoph. Partic.* מֻרְדָּף Persecutionem patitur, Persecutione agitatur, Jes.14.6.

רְדִיפָה Vide infra Lexic.Rabbin.

רהב *Corroboravit: Extulit:* vel intransitivè, *Corroboravit, Extulit se. Imperat.* וּרְהַב רֵעֶךָ Et robora amicum tuum, Prov.6.3. Juxta Kimchium, & Ab. Esram, Verbum transitivum est. *Futur.* יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן Efferent se puer quisque in senem, Jesa.3.5. *Hiph. Prat.* הִרְהִיבֻנִי Extulerunt me, Cantic.6.4. *Fut.* תַּרְהִבֵנִי Fecisti ut efferret me, Psal.138.3.

רַהַב mas. *Elatio, Superbia*, Job.9.13. *Robur, Fortitudo:* רַהַב הֵם שָׁבֶת Fortitudo eorum vel ipsis est manere, Jesa.30.7. & הֵם est pro לָהֶם vel Pronomen separatum est loco Affixi, ut R.Salomon notat, pro רָהְבָּם Fortitudo ipsorum: מָחַץ רָהַב Discidit elationem, id est, aquas elatas, mare tumidum, Job.26. ver.12. Appellatur & *Ægyptus* hoc nomine, propter summam suam superbiam, Psalm.87.4. Jesa.51.9. & alibi sæpiùs: *Plur.* אֶל־רְהָבִים Ad superbos, Ps.40.5.

רֹהַב m. *Idem: Aff.* וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן Et robur eorum, (id est, excellentissimum quodque,) labor & molestia est, Psal.90.10. Quidam volunt esse Infinitivum Kal, quibus obstat Dages lene in ב, quod in literis בגד כפת in eo modo adhiberi non solet. Rectè in Nominibus: Vide simile in ארב.

16.9. י est loco ו, & ו loco tertiæ radicalis ה, Sægol autem pro Tzere propter accentum in penultima. *Hiph. Præterit.* הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ Inebriat, Irrigat terram, Jes.55.10. *Partic.* מַרְוֶה Irrigans, Ubertim communicans, Prov.11.25.

רָוֶה m. *Irriguus:* כְּגַן רָוֶה Sicut hortus irriguus, Jes.58.11. *Fœm.* רָוָה Ebria, Deut.29.19.

רְוָיָה fœmin. *Irriguum, Inebrians, Exuberans:* וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה Et eduxisti nos in irriguam, scilicet, terram, ut Kimchi in Comment. supplet, & sic quoque Aben Esra notat esse Adjectivum, Psalm.66.12. כּוֹסִי רְוָיָה Poculum meum exuberans reddis, Psalm.23.ver.5.

רִי m. *Irrigatio:* אַף־בְּרִי Etiam pro irrigatione, Job.37.11. id est, Ut terram irriget. Ab.Esra dicit, id esse longè petitum. Vide ברה.

רוח *Respiravit, Respiratio fuit,* & sic cum Dativo construitur: *Præt.* וְרָוַח לְשָׁאוּל Et respiratio erat Sauli, 1 Sam.16.23. *Fut.* וְיִרְוַח־לִי Ut respiratio sit mihi, Job.32.20. *Pyh. Part. Plur.* מְרֻוָּחִים Perspirata, Perflatilia: vel *Spaciosa*, quæ etiam respirationi commoda sunt, Jer.22.14.

רֶוַח m. *Respiratio*, Esth.4.14. *Spacium*, Genes.32.16. Et hinc, מַרְוָח *Spaciosum, Latum.*

רוּחַ com. sed fœm. sæpius, *Spiritus, Ventus, Flatus:* Inde, *Animus: Plaga mundi*, unde ventus spirat: וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל Spiritus unus omnibus istis est, Eccles.3.19. אִישׁ הָרוּחַ Vir ventosus, Hos.9.7. רוּחַ גְּדוֹלָה וְחָזָק Ventus magnus ac vehemens, 1 Reg.19.11. וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים Et spiritus revertetur ad Deum, Eccl.12.7. רוּחָה In plagam quamque, Jer.52.23. *Aff.* כָּל־רוּחוֹ Totum spiritum suum, Prov.29.11. בְּרוּחֲךָ Spiritu tuo, Eccles.7.10. *Plur.* אַרְבַּע רוּחוֹת Quatuor ventos, Jerem.49.36. לְאַרְבַּע רוּחוֹת Ad quatuor plagas,

causam illorum tecum, Prov.23.11. *Plur. masc. Const.* רִיבֵי נַפְשִׁי Lites animæ meæ, Thren.3.58. *Fœm.* דִּבְרֵי רִיבֹת Res controversiarum, id est, controversæ, Deut. 17.8. *Absque* ו, וְרִבוֹת שְׂפָתַי Et contentiones labiorum meorum, Job.13.6.

יָרִיב masc. *Litigator, Litigans, Contendens* : *Aff.* אֶת־יְרִיבֵךְ Contendentem tecum, Adversarium tuum, Jesa.49. 25. *Plur. cum Aff.* אֶת יְרִיבַי Adversarios meos, contendentes mecum, Psal.35.1. Jer.18.19.

מְרִיבָה f. *Contentio*, Gen.13.8. Est & proprium nomen loci à Contentione sic dicti, Exod.17.7.

רוּד *Dominatus est* : *Præter.* רָד עִם־אֵל Dominabatur cum Deo, Hos.11.12. id est, De dominatu contendebat : רַדְנוּ Dominati sumus, Jer.2.31. *Hiph.* secundùm aliam significationem, *Plorare, Plangere* : *Fut.* אָרִיד בְּשִׂיחִי Plango in sermone vel meditatione mea, Psal.55.3. כַּאֲשֶׁר תָּרִיד Quum planxeris, Genes. 27.40. id est, Quum lamentabilem servitutem aliquandiu sustinueris. Quidam, *Quum dominari incipies.*

מָרוּד masc. *Planctus, Ploratus* : *Aff.* וּמְרוּדִי Et ploratus mei, Thren.3.19. *Plur.* מְרוּדִים Deplorati, Jes.58.7. *Aff.* וּמְרוּדֶיהָ Et ploratuum suorum, Thren.1.7. Vide מָרַד.

רָוָה *Inebriari. Ubertim expleri, Irrigare se* : *Præterit.* וְרָוְתָה מִדָּמָם Et inebriatur sanguine istorum, Jerem.46.10. *Futur.* נִרְוֶה דֹדִים Inebriemur, Ubertim expleamus nos amoribus, Prov.7.18. יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ Uberrimè explebuntur pinguedine domus tuæ, Psal.36.9. [pro יִרְווּן cum ן parag. mutato ו in (ְ) & tertiâ ה in י mobile.] *Pih. Præter.* וְרִוִּיתִי Et irrigabo, Jes.34.5. *Vel intransitivè,* רִוְּתָה Inebriatus est, [Et sic ver.7.] *Imper.* רַוֵּה Irriga, Psal.65.11. *Futur. irregulare,* אֲרַיָּוֶךְ דִּמְעָתִי Irrigabo te lachrymâ meâ, Jesa. 16.9.

meum, Psal.3.4. *Imper.* הָרֵם אֶת־מַטְּךָ Attolle virgam tuam, Exod.14.16. *Chald.Partic.* הֲוָה מָרִים *Erat extollens*, Dan.5.19. cum Kametz sub characteristico מ, ut Dan.2.21. *Hoph.Prater.* וַאֲשֶׁר הוּרָם Et qui elevatur, Exod.29.27. הוּרַם הַתָּמִיד Ablatum est juge sacrificium, Dan.8.11. [In quibusdam Codicibus legitur הֻרַם] cum י redundante. *Futur.* כַּאֲשֶׁר יוּרָם Sicut aufertur, Levit.4.10. *Hitbp.Fut.* אֵרוֹמָם Exaltabor, pro אֶתְ, Jes.33.10. וְיִתְרוֹמֵם Et extollet se, Dan.11.36. *Chald.Præter.* הִתְרוֹמַמְתָּ *Extulisti te*, Dan.5.23.

רָם m. *Elatus*, *Celsus*, *Excelsus* : עַל־כִּסֵּא רָם Super solium excelsum, Jesa.6.1. *Plur.* עַל־הֶהָרִים הָרָמִים Super montes excelsos, Deuteron.12.2. *Constr.* וְרָמֵי הַקּוֹמָה Excelsi staturâ, Jesa.10.33. *Fœmin.* בְּיָד רָמָה Manu excelsâ, Exod.14.8. *Plur.* עֵינַיִם רָמוֹת Oculos elatos, Prov.6.17.

רוּם masc. *Elatio*, רוּם עֵינַיִם Elatio oculorum, Proverb.21.4. *Chald. cum Aff.* רוּמֵהּ *Altitudo ejus*, Esr. 6.3. Dan.3.1.

רוֹם m. *Altitudo*, *Altum* : רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא In altum manus suas levavit, Hab.3.10.

הָרִים m. *Exaltatio*, juxta quosdam : *Cum articulo*, הָרִים Psal.75.7. Chaldæus & Hebræi, Montium.

רוֹמָה f. *Idem* : לֹא תֵלְכוּ רוֹמָה Non ambulabitis (cum) elatione, Mic.2.3. [Ubi subaudito ב fit adverbium,] id est, elatè : Chaldæus, בְּקוֹמָה זְקוּפָה Staturâ erectâ.

רָמָה *Excelsum*, *Suggestum*, Locus editior, Ezech.16.24,31. *Est & proprium nomen loci* : *Plur.cum Aff.* רָמֹתַיִךְ Excelsa tua, ver.39.

רָמוּת f. *Altitudo* : *Aff.* רָמוּתֶךָ Altitudine tuâ, Ezech.32.5. nempe, Cadaverum tuorum, ut Chaldæus & Kimchi interpretantur.

plagas, Ezech.42.20. *Chald.* רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין *Spiritus Deorum sanctorum*, Dan.4.5. *Emph.* רוּחָא Dan. 2.35. *Aff.* רוּחִי *Spiritus meus*, Dan.7.15. *Plur.* אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא *Quatuor venti cœlorum*, Dan.7.2.

רַחַת f. *Vannus: Pala*, instrumentum quo Ventilando frumentum purgatur à paleis, Jes.30.24.

רְוָחָה f. *Respiratio*, Exod.8.15. *Aff.* לְרַוְחָתִי Ad respirationem meam, Thren.3.56.

רוּם *Altum, Elatum, Excelsum esse, Efferre se, Efferri, Elevari, Exaltari, Extolli, Attollere se. Præterit.* וְרָם לְבָבֶךָ Et efferat se animus tuus, Deuter.8.14. יָדֵנוּ רָמָה Manus nostra excelsa est, Deut.32.27. *Cum Epenthesi Aleph*, וְרָאֲמָה Et exaltata erit, Zach.14.10. *Et sic Partic.* רָאמוֹת Excelsæ sunt, Prov.24.7. *Infinit.* לְבִלְתִּי רוּם לְבָבוֹ Ut non efferat se cor ejus, Deut. 17.20. *Fut.* אָרוּם Exaltabor, Psalm.46.11. וְיָרֹם Et extolletur, Num.24.7. *Hinc Cholem in Kametz chatuph correpto propter accentum ad penultimam retractum*; וַיָּרָם לִבָּם Et extulit se cor eorum, Hos.13. v.6. *Chald. Præt.* וּכְדִי רִם לִבְבֵהּ *Quum autem elatus esset animus ejus*, Dan.5.20. *Pih.* רוֹמֵם *Exaltare, Efferre, Tollere, Extollere. Præter.* רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת Extollo virgines, Jesa.23.4. *Partic.* מְרוֹמֵם Extollit, 1 Sam. 2.7. *Chald. Partic.* מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם *Laudo & extollo*, Dan.4.34. *Pyh.* וְרוֹמַם Et exaltatus fuit, Psalm.66.17. R.Salom. Et elatio, Laus elata, idem quod רוֹמְמוֹת. *Part.* וּמְרוֹמָם Et exaltatum, Nehem. 9.5. *Futur.* תְּרוֹמַמְנָה Exaltantur, Psal.75.11. *Hiph.* הֵרִים *Elevare, Exaltare, Erigere, Extollere, Offerre, Tollere, Auferre: Præter.* הֵרִים יָד בַּמֶּלֶךְ Sustulit manum contra regem, 1 Reg.11.27. וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן Et tollet cinerem, Levit.6.10. הֲרִימוֹתָ קוֹל Extulisti vocem, 2 Reg.19.22. אֲשֶׁר הֵרִימוּ Quod obtulerunt, Numer.31.52. *Partic.* מֵרִים רֹאשִׁי Exaltans caput meum,

Plur. שְׂדֵי תְּרוּמוֹת Agri oblationum, de quibus ſcil. oblationes dari ſolebant, 2 Sam.1.21. אִישׁ תְּרוּמוֹת Vir oblationum, Prov.29.4. id eſt, Avarus, injuſtas oblationes colligens, vel iniquas exactiones ſubditis imponens, juxta Ab.Eſram: *Aff.* מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי Obſervationem oblationum mearum, Num.18.8.

תְּרוּמִיָּה f. *Collativa, Oblativum, Separatum, Separata pars*, Ezech.48.12.

רוע *Malum eſſe vel videri:* Convenit ei יָרַע *Clangendi, Vociferandi* ſignificatum, vide infra in ריע: *Confringendi, Conterendi*, in רעע: *Sociandi, Socii*, in רעה. Formæ & ſignificata hîc confunduntur. *Præt.* וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע Et in oculis Moſis malum viſum fuit, Num.11.10. *Fœmin.* וְרָעָה לְךָ זֹאת Et malum erit tibi hoc, 2 Sam.19.7. וְרָעָה עֵינְךָ Et malignus ſit oculus tuus, Deut.15.9. *Infin.* רֹעָה vide in רָעַע. *Imperat.* רֹעוּ Ibid. *Futur.* יֵרַע in יָרַע: & יָרוֹעַ in רָעַע. *Niph.Fut.* וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ Qui conſociat ſe ſtolidis, pejor efficietur, Prov.13.20. Vide & רָעַע. *Pyh. Futur.* יְרֹעַע vide in רִיעַ. *Hiph.* הֵרַע *Malum facere, Malè agere, Malefacere, Malo aut damno afficere:* Conſtruitur communiter cum Dativo, quandoque cum Accuſativo: ſemel cum עַל, quaſi dicas, Inducere malum ſuper aliquem, Obruere aliquem malo. *Præt.* הֵרַע לָעָם הַזֶּה Malefecit populo huic, Exod. 5.23. וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם Neque malo affeci ullum ex eis, Numer.16.15. הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת Pejus feciſtis faciendo, id eſt, Longè pejus egiſtis quàm Majores veſtri, Jerem.16.12. In alia ſignificatione vide in רִיעַ: הֵרֵעוּ Pejus fecerunt, Jer.7.26. Vide & רִיעַ &c. *Obſervandum hac ſignificatione non exprimi in medio* ו: *quæ verò illud expreſſum habent, pertinent ad* רִיעַ. *Hithp.* הִתְרֹעֲעָה vide in רָעַע. *Infin.* אִישׁ רֵעִים לְהִתְרוֹעֵעַ Viro amicorum colenda eſt amicitia, Proverb.18.24.

ראמות f.p.*Sandastri*, juxta quosdam; Gemmæ vel margaritæ pretiosæ species; Quidam, *Coralia*: Alii aliter: Lapides fuerunt pretiosi, qui nunc ignoti sunt, scribunt Hebræi, Job.28.18. Ezech.27.16.

רוֹמֵמָה f. *Excelsa*, *Elata*, Psal.118.16. *Plur.* רֹמְמוֹת אֵל Exaltationes Dei, Psal.149.6.

רֹמְמוּת fœm. *Exaltatio*: *Aff.* מֵרֹמְמֻתֶךָ Ab exaltatione tua, Jes.33.3.

מָרוֹם m. *Altum*, *Altitudo*, *Celsitudo*, *Excelsum Sublime*: יֹשְׁבֵי מָרוֹם Habitatores excelsi, Jes.26.5. וַתִּשָּׂא מָרוֹם Et attollis (in) sublime oculos tuos, Jesa.37.23. pro לַמָּרוֹם, & ita sæpe Præpositio ב vel ל in hoc Nomine deficit: *Constr.* מְרוֹם הָרִים Altitudinem montium, Jesa.37.24. *Plur.* הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן Ipse excelsa inhabitat, Jesa.33.16. בַּמְּרוֹמִים In excelsis, scil. dignitatibus, In excellentiis, Eccles.10.6. *Construct.* מְרוֹמֵי קָרֶת Excelsa urbis, scil. loca, Prov.9.3. *Aff.* עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו Faciens pacem in excelsis suis, Job.25.2.

תְּרוּמָה fœm. *Oblatio*, quæ sponte dabatur Deo, Sacerdotibus & Levitis, cui in Lege nec mensura, nec æstimatio. Ditiores postea de quadraginta, mediocres de quinquaginta, tenuiores de sexaginta unum dabant, R.Salom. Deut.18.4. De centum communiter duo. Unde תְּרוּמָה dictum, quasi תְּרֵי מִמֵּאָה Duo de centum. Si quis horreum plenum collegisset manipulis frugum, separabat ex æquo & bono aliquot sacerdoti, & postea totum horreum erat liberum Domino suo. De his multæ extant Hebræorum traditiones: Vide Talmud.lib. תרומות cap.4. וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה Ut accipiant mihi oblationem, id est, acceptam offerant, Exod.25.2. *Constr.* יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה Det oblationem Domini, Exod.30.14. *Aff.* תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי Accipietis oblationem meam, Exo.25.2.

Plur.

תְּרוּפָה f. *Sanatio*, *Curatio*, Ezech.47.12. Formam hinc habet, ſed ſignificatione pertinet ad רָפָא.

רוּץ *Currere*, *Accurrere*, *Concurrere*, *Decurrere*, *Diſcurrere*, *Excurrere*, *Præcurrere*. *Præterit.* רָץ Cucurrit, Gen.18.7. רַצְתָּ Cucurriſti, Jer.12.5. *Partic.* לָמָּה זֶּה אַתָּה רָץ Quamobrem tu curris, 2 Sam.18.22. מִנִּי־רָץ Præ curſore, Job.9.22. Quæ ex hujus Verbi forma *Confringendi* ſignificationem habent, vide in רָצַץ. *Niph.* נָרוֹץ, תֵּרוֹץ vide in רָצַץ. *Pih. Futurum*, יְרֹצֵצוּ Diſcurrent, Nah.2.4. vide in רָצַץ. *Hiph.* הֵרִיץ *Currere*, *Excurrere fecit*, *Fugavit* : *Imperat.* וְהָרֵץ Et currere fac, id eſt, Celeriter deporta, 1 Sam.17.17. *Fut.* אֲרִיצֶנּוּ מֵעָלֶיהָ Faciam ut tranſcurrat ab ea, fugabo eum, Jer.49.19. תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים Currere faciet manus ſuas ad Deum, Pſalm.68.32. id eſt, Manuum ſuarum donum offeret Deo : וַתָּרֶץ vide רָצַץ : *Plural.* וַיְרִצֻהוּ Et currere fecerunt eum, Geneſ.41.14. *Hithp.* וַיִּתְרֹצֲצוּ vide in רָצַץ.

רָץ maſc. *Currens*, *Curſor*, ut in principio Radicis. *Plur.* רָצִים Curſores, 2 Reg.11.6. *Et in Nun*, הָרָצִין Curſorum, 1 Reg.11.13.

מֵרוֹץ *Curſus*, Eccleſ.9.11.

מְרוּצָה f. *Concuſſio*, Jer.22.17. Forma hinc eſt, ſed ſignificatio à רָצַץ. Item *Curſus* : *Conſtruct.* אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן Curſum prioris, 2 Sam.18.27. *Aff.* מְרוּצָתָם Curſus ipſorum, Jer.23.10.

רוּשׁ *Pauperari* : *Præterit.* כְּפִירִים רָשׁוּ Leunculi pauperantur, Pſal.34.11. *Pih. Futur.* יְרֹשֵׁשׁ Depauperabit, Jerem.5.17. *Pyh. Præterit.* רֻשַּׁשְׁנוּ Depauperati ſumus, Mal.1.4. *Hithp. Partic.* מִתְרוֹשֵׁשׁ Qui ſe pauperem fingit, Prov.13.7.

רָשׁ maſc. *Pauper* : אִישׁ רָשׁ וְנִקְלֶה Vir pauper & vilis, 1 Sam.18.23. *Interdum eſt cum Epentheſi* א, רָאשׁ Proverb.10.14. *Plur.* בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל In pauperes dominabitur,

verb. 18. 24. vel, Vir amicorum habendus amicè eſt: Forma hinc eſt, ſed ſignificatio à רָעָה: Alia ex hac conjugatione vide in רֵיעַ.

רֵעַ Vide in רֵיעַ.

רָע, רַע maſc. *Malus*: Et ſubſtantivè, *Malitia*, *Malum*: רַע מִנְּעֻרָיו Malum eſt à pueritia ſua, Geneſ. 8. 21. מַרְאֵיהֶן רַע Aſpectus earum malus eſt, Geneſ. 41. 21. בֵּין טוֹב וּבֵין רַע Inter bonum & inter malum, Levit. 27. 12. סוּר מֵרָע Recede à malo, Prov. 3. 7. Per pleonaſmum literæ Lamed: לְמֵרָע A malo, 2 Sam. 13. 22. *Plur.* מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים Quare facies veſtræ malæ ſunt, Geneſ. 40. 7. id eſt, afflictæ, triſtes. *Fœmin.* חַיָּה רָעָה Beſtia mala, Gen. 37. 20. וְרָעָה Et malum, malitia, 1 Sam. 25. 28. *Conſtr.* רַבָּה רָעַת הָאָדָם Multa malitia hominum, Geneſ. 6. 5. *Aff.* וְרָעָתוֹ Et malum ejus feſtinat valdè, Jer. 48. 16. *Plur.* רָעוֹת רַבּוֹת Mala plurima, Deuter. 31. 17. *Aff.* בְּרָעוֹתֵיהֶם In malis eorum, Pſal. 141. 5.

רוֹעַ maſc. *Malitia*, *Malignitas*: רֹעַ לֵב Malum cordis, Nehem. 2. 2. רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם Malignitatem operum veſtrorum, Jeſ. 1. 16.

מֵרַע maſc. *Malignus*, *Maleficus*, Prov. 17. 4. חָנֵף וּמֵרַע Hypocrita & maleficus, Jeſa. 9. 17. *Eſt etiam* מ *Præpoſitio*, *ut ante in* רַע: *Et ſubſtantivè*, לְמֵרָע Ad malum, Dan. 11. 27. id eſt, לְהָרַע Ad malefaciendum. *Plur.* זֶרַע מְרֵעִים Semen maleficorum, Jeſa. 1. 4. Ex forma Participii Hiphil. Vide & infra in רעה.

תְּרוּעָה Vide in רֵיעַ.

רוּף *Pih.* רוֹפֵף *Concutere*, *Quaſſare*. *Pyh.* [Semel in] *Fut.* יְרוֹפָפוּ Concutiant, Job. 26. 11.

רִיפוֹת f. p. *Contuſa*, grana commolita, quæ Latini *Molam* dicunt, [וַתִּשְׁטַח עָלָיו הָרִפוֹת Et expandit ſuper illud molam.] 2 Sam. 17. 19. [Ubi deficit (י)] בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת In medio molarum, Prov. 27. 22.

אֵבֶל *Abhel*, Lugens, Kethuvoth, fol.69.1.

מַרְזֵחַ m. *Luxus funebris* : [Semel in] *Constr.* וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים Et recedet luxus luxuriantium, Amos.6.7. R.Salom. *Et recedet vel amovebitur convivatio luxuriosorum* : Probat ex libro antiquo Siphre hanc vocem idem esse, quod *Convivium* : Ab.Esra, *Canticum*. Quidam *Designatio*, Apparatus scil. omnis convivalis propter mortuos.

רזם *Spectavit*, *Collimavit* : [Semel in] *Futuro*, וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ Et quid collimant oculi tui? Quid innuunt? quorsum spectant oculi tui ? Job. 15.ver.12.

רזן רָזוֹן masc. *Rex*, *Princeps*, *Dominator*, Proverb.14. v.28. Plerique Hebræorum *Maciem* exponunt, à רזה; nempe, Rex aut Princeps sine subditis macie atteritur.

רֹזְנִים m.p. *Dominatores*, Jud.5.3. *Chald.* שִׁלְטוֹנַיָּא.

רחב *Dilatari* : *Præterit.* רָחַב פִּי Dilatatur os meum, 1 Sam.2.1. וְרָחַב לְבָבֵךְ Et dilatabitur cor tuum, Jesa.60.5. *Niph. Partic.* כַּר נִרְחָב Pascuum latum, Jesa.30.23. *Hiph. Præterit.* הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ Dilatavit Dominus nobis, Genes.26.v.22. הִרְחַבְתָּ לִּי Dilatâsti mihi, Psalm.4.2. [Ubi ל est cum Dagesch, dicto אָתֵה מֵרָחִיק quod initiali literæ, post ה penacutum imprimi solet.] *Et intransitivè*, צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ Angustiæ cordis mei dilatant se, Psalm.25. ver.17. הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ Dilatâsti cubile tuum, Jesa. 57.ver.8.

רָחָב masc. *Amplus*, *Latus*, Job.30.14. *Constr.* רְחַב־נֶפֶשׁ Latus animo, Prov.28.25. וּרְחַב לֵבָב Et latus corde, Tumens animo, Psalm.101.5. *Plural Construct.* רַחֲבֵי יָדַיִם Ampli, lati spaciis, Jesa.33.21. *Fœmin.* רְחָבָה Latum, Psal.119.96. *Constr.* רַחֲבַת יָדַיִם Ampla spaciis, Jes.22.18.

nabitur, Prov.22.7. [Semel] *cum* א, רָאשִׁים Prov. 13.23. cujus aliam significationem vide in ראש. In Vajikra rabba, sect.33. octo nomina Pauperum enumerantur: אֶבְיוֹן Egenus, דַּךְ Attritus, דַּל Attenuatus, חֵלֵךְ Pauper, מָךְ Attritus, מִסְכֵּן Pauper, רָשׁ Pauper, quæ vide suis locis.

רֵישׁ m. *Paupertas*, Prov.13.18. *vel* רִישׁ Prov.28.19. *vel* רֵאשׁ Prov.30.8. *Aff.* רִישׁוֹ Paupertatis suæ, Prov.31.7. רֵאשֶׁךָ Paupertas tua, Prov.6.11. רֵישָׁם Paupertas eorum, Prov.10.15. Similem formam vide in אין.

רוש Vide in ראש.

רז m. *Chald.* Secretum, Arcanum: *Emph.* רָזָא Dan.2.v.19. *Plur.* גָּלֵא רָזִין *Revelans arcana*, Dan.2.28. וְגָלֵא רָזַיָּא *Et qui revelat secreta, ver.*29.

רזה *Emaciavit*: *Præterit.* רָזָה Emaciavit omnes deos terræ, Soph.2.11. *Niph Fut.* וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה Et pinguedo carnis ejus emaciabitur, Jes.17.4.

רָזָה f. *Macilenta*, Num.13.21. In masculino diceretur רָזֶה, formæ יָפֶה.

רָזִי m. *Macies*: רָזִי לִי רָזִי לִי Macies est mihi, macies est mihi, Jesa.24.17. id est, Mœrore contabesco. Chaldæus, *Secretum*.

רָזוֹן m. *Macies*, Jes.10.16. Vide & רזן.

תִּרְזָה f. *Cupressus*. Vide in lit. ת.

רזח מַרְזֵחַ m. *Curator*, *Designator funebris*, juxta quosdam, Jerem.16.5. qui scilicet informat de omnibus, quæ ad luctum & parentalia pertinent. [Legitur semel.] Chaldæus, מַרְזֵיחָא: R.Salomon, בית משתה *Domum convivii*, scil. funebris: Kimchi, בית אבל *Domum lugentis*. Sic prisci Hebræi: מאן יתיב בי מרזיחא בראש *Quis considerabit in domo lugentis in capite*, id est, loco primario & summo? scil. epulandi & lugentem consolandi causâ: Item: מאי מרזיחא אבל Quid est *marsecha*? אבל

Misericordiæ: וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים Et ut largiatur tibi misericordiam, Deut.13.17. אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים Benignitatem & miserationes, Jer.16.5. *Constr.* רַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי Miserationes improborum [crudelis, id est, quælibet sunt crudeles. Talis enim phrasis, distributionem notat.] Proverb.12.10. *Aff.* כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו Nam incalescebant vel æstuabant viscera ejus, affectu scilicet misericordiæ, Gen.43.30. Sic 1 Reg. 3.26. כְּרֹב רַחֲמֶיךָ Secundùm multitudinem miserationum tuarum, Psalm.51.3. *Chald.* וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא *Et misericordiam petendam esse*, Dan.2.18.

רֶחֶם m. *Vulva, Uterus*: רֶחֶם מַשְׁכִּיל Vulvam abortientem, Hos.9.14. מֵרֶחֶם מִשְׁחָר Ab utero auroræ, Psal. 110.3. id est, A tempore ascensus auroræ, Ab.Esra.

רַחַם mas. *Idem*: בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם Benedictionibus uberum & uteri, Genes.49.25. *Aff.* וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ Et aperuit vulvam ejus, Gen.29.31.

רַחַם f. *Puella*, Jud.5.40. *Dual.* רַחֲמָתַיִם Puellæ duæ, Ibid. cujus singulare esset רַחֲמָה.

רָחָם m. *Merops*, Levit.11.18. avis ab Amore & Misericordia erga parentes sic dicta, quòd eos in altissimis specubus reconditos alat, ut Plinius scribit lib.10. cap.33. *Cum* ה *paragogico*, רָחָמָה, Deut.14.17. Talmudici *Picam* explicant, Cod.Cholin cap.3.pag.63. & sic quoque Judæi Germani.

רַחֲמָנִיּוֹת f.p. *Misericordes*, Thren.4.10. Masculinè, רַחְמָן *Misericors*, apud Rabbinos.

רָחַף *Commoveri, Commovere se*: Hebræi notant, Verbum proprium esse avium alas motitantium, dum vel pullos ad volatum provocant, ut Ciconiæ & Aquilæ; vel se in aëre suspendunt prædæ inhiantes, & inde, *Incubare*: *Præterit.* רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי Commovent se, Tremunt omnia ossa mea, Jerem. 23.9. *Pih. Partic. fœm.* וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת Et spiritus

ritus

רֹחַב m. *Latitudo*, Exod.26.16. *Aff.* רָחְבּוֹ Latitudo ejus, Exod.25.10.

רַחַב f. *Idem*, Job.36.16.

רָחָב m. *Amplitudo: Constr.* וּרְחַב־לֵב Et amplitudo animi, Prov.21.4. *Plur.Constr.* עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ Usque ad latitudines terræ, Job.38.18.

רְחֹב c. *Platea*, lata propriè, Esth.4.6. *Aff.* מֵרְחֹבָהּ A platea ejus, Psal.55.11. *Plural.* רְחֹבוֹת Plateæ, Amos.5.16. *Aff.* בִּרְחוֹבֹתֵינוּ In plateis nostris, Thren.4.18.

רְחָבָה f. *Latitudo*, Psal.119.45.

מֶרְחָב masc. *Latitudo*, Locus latus, amplus & spaciosus: בַּמֶּרְחָב In loco amplo, Psal.31.9. *Plur.Constr.* לְמֶרְחֲבֵי אֶרֶץ Per latitudines terræ, Hab.1.6.

רָחֵל fœm. *Ovis*, fœmina propriè, Jesa.53.7. *Plural.* רְחֵלִים Gen.32.14. *Aff.* רְחֵלֶיךָ Oves tuæ, Genes.31.38.

רָחַם *Dilexit*, propriè ex intimis visceribus, quasi deductum à Nomine רֶחֶם *Uterus*, qui tenerrimo affectu fœtum complectitur. *Futur.* אֶרְחָמְךָ Ex intimis visceribus diligam te, Psal.18.2. *Pih.* רִחֵם *Misereri*: Construitur cum Accus. & Præpositione עַל. *Præt.cum Infin.* כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים Sicut miseretur pater super filios, רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו Miseretur Dominus timentium ipsum, Psalm.103.13. וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם Et miserebor cuius misertus fuero, Exod.33.19. *Pyh. Præt.* לֹא רֻחָמָה Non est misericordiam consecuta, Hos.1.6. sed usurpatur ut Proprium nomen. *Fut.* בְּךָ יְרֻחַם In te misericordiam consequetur, Hos.14.4. יְרֻחָם Misericordiâ afficietur, Prov.28.13.

רַחוּם m. *Misericors*, Exod.34.6. Est formæ תַּנּוּר.

רַחֵם masc. *Misericordia, Miseratio*, Nomen formæ מַקֵּל. aut est Infinitum ipsum Pihel, Hab.3.2. *Plur.* רַחֲמִים *Miserationes, Misericordiæ, Viscera*, pro ipso affectu Miseri-

רָחוֹק masc. *Longinquus, Longinquum*: Et adverbialiter, *Longè, Procul*: רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים Longinquus est Dominus ab improbis, Proverb. 15.29. *Plural.* רְחֹקִים Longinqui, Jesa. 33.13. *Fœmin.* מֵאֶרֶץ רְחֹקָה Ex terra longinqua, Deut. 29.22. *Plur.* רְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד Longinquis à te valdè, Deuteron. 20.15. *Chald.* רַחִיקִין הֲווֹ מִן־תַּמָּה *Procul remoti estote inde*, Esr. 6.6.

רְחֵקִים m.p. *Longinqui*: רְחֵקֶיךָ Longinqui tui, vel, à te, Psal. 73.27.

מֶרְחָק m. *Longinquitas, Remotio*: בֵּית הַמֶּרְחָק In domo remotionis, 2 Sam. 15.17. id est, In loco quodam remoto: מֵאֶרֶץ הַמֶּרְחָק E terra longinquitatis, id est, longinqua, Jerem. 4.16. מִמֶּרְחָק תָּבוֹא E longinquitate, loco longinquo veniet, Jes. 10.3. *Plural.* מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים E terra longinquitatum, i.e. remotissimâ, Jer. 8.19. *Constr.* מַרְחַקֵּי־אֶרֶץ Longinquitates terræ, Jesa. 8.9.

רחשׁ *Ebullivit, Excogitavit*: [Extat semel] *Præterit.* רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב Ebullit cor meum rem bonam, Psal. 45.2.

מַרְחֶשֶׁת f. *Ahenum, Cacabus*, Vas in quo aliquid Ebullitur, Levit. 2.7. & 7.9.

* רַחַת Vide supra in רוח.

רטב *Madere, Humidum esse.* [Semel in] *Fut.* [Kal.] מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ Ab inundatione montium madent, Job. 24.8.

רָטֹב m. *Succosus, Humidus*, Job. 8.16.

* רָטָה Unde possit esse יִרְטֵנִי, quod vide in ירט.

רטט רֶטֶט m. *Tremor, Horror*: וְרֶטֶט הֶחֱזִיקָה Et tremorem membrorum comprehendit, Jer. 49.24. [Nec ampliùs in Scriptura. Estque idem quod רְתֵת] Verbum רְטַט *Tremere*, in Targum.

רטפשׁ *Pyh. Recreatus fuit*: *Præt.* רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ Recreatur caro ejus, Job. 33.25. Jonathan Chaldæus,

ritus Dei incubabat superficiei aquarum, Genes.1.2. scil. כיונה מרחפת על בניה ואינה נוגעת Quemadmodum columba incumbit pullis suis, neque eos attingit aut lædit alis suis, ut explicatur Cod.Talmud.Chagiga, cap.2.fol.15. *Fut.* עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף Pullis suis incubat, Deut.32.11.

רחץ *Lavit, Lavit se: Præt.* רָחַץ בְּשָׂרוֹ Laverit carnem suam, Levit.22.6. וְרָחַץ בַּמַּיִם Et lavabit se, vel, Lavabitur aquâ, Levit.14.8. רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי Lavi pedes meos, Cantic.5.3. *Pyh.Præt.* מִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ A sorde sua non est lota, abluta, Prov.30.12. לֹא רֻחַצְתְּ Non es lota, Ezech.16.4. *Hithp.* אִם־הִתְרָחַצְתִּי Si lavero me, Job.9.30.

רַחַץ m. *Lotio: Aff.* סִיר רַחְצִי Olla lotionis meæ, Psa.60.10.

רַחְצָה f. *Lavacrum, Ablutio:* שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה Quæ ascenderunt de lavacro, Cant.4.2.

רחץ *Chald.* Confisus est: *Ithpeh. Præt.* הִתְרְחִצוּ *Confisi sunt*, Dan.3.28. ה usurpatum ex Hebraismo, quod Danieli familiare.

רחק *Procul, Longè, Longinquum esse, abesse, existere vel distare, Longè, vel, In longinquum abire, abscedere, recedere vel proficisci.* Frequenter cum Præpositione מִן construitur. *Præt.* רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ Procul recessit jus à nobis, Jesa.59.9. *Infin.* כִּרְחֹק Quàm longè distat, Psal.103.12. *Fut.* יִרְחַק מֵהֶם Procul erit ab eis, Prov.22.5. *Niph.Fut.* יֵרָחֵק Procul amoveatur, Eccles.12.6. Vide רחק. *Pih. Præterit.* וְלִבּוֹ רִחַק Et cor suum procul amovet à me, Jesa.29.13. יְרַחֲקוּ אֶת־זְנוּתָם Longè amovebunt scortationem suam, Ezech.43.9. *Hiph.* אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק Fratres meos procul à me abegit, Job.19.13. *Infin.* הַרְחֵק מְאֹד Procul abscedendo valdè, Jos.3.16. *Fut.* אַרְחִיק נְדֹד Elongarem vagari, Psal.55.8. id est, Quàm longissimè evagarer & fugerem.

Vociferantes, Esr.3.13. *Imper.* הָרִיעוּ Clangite, Psal. 47.2. *Fut.* יָרִיעוּ Vociferati fuerint, Jos.6.5. וַיָּרַע Et vociferatus est, ver.20. *Pyh.Fut.* יְרֹעַע Vociferatio agitabitur, Jes.16.10. *Hithp.Imper.* הִתְרֹעֲעִי Clangentem age, Psal.60.9. *Fut.* אֶתְרֹעָע Clangentem agam, Psal.108.10. יִתְרֹעֲעוּ Clangunt, Psal.65.14. Vide amplius in רָעָה & רָעַע.

רֵעַ m. *Vociferatio*, Mich.4.9. *Aff.* בְּרֵעֹה In vociferatione sua, Exod.32.17. cum ה loco ו: Aliam significationem vide in רָעָה.

תְּרוּעָה f. *Clangor*, fractus sonus, Num.10.5. *Vociferatio*, 1 Sam.4.5.

ריק *Hiph.* הֵרִיק *Evacuavit*, *Exhausit*, *Effudit*, *Deplevit*, *Protulit*, *Exseruit*, *Evaginavit*, *Evaginare fecit*, cum ad gladium refertur: *Præt.* וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה Proferam vobis benedictionem, Malach.3.10. וְהֵרִיקוּ חַרְבֹתָם Exserent gladios suos, Ezech.28.7. *Particip.* מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם Evacuabant saccos suos, Gen.42.35. *Imper.* הָרֵק חֲנִית Exsere hastam, Psalm. 35.3. *Fut.* אֲרִיקֵם Evacuabo eos, Psalm.18.43. Vide in רקק latius. וַיָּרֶק אֶת־חֲנִיכָיו Fecit ut evaginarent vernæ sui gladios, Gen.14.14. id est, Armavit, armatos reddidit, ad evaginationem exercuit. *Hoph.Præterit.* וְלֹא הוּרַק Neque evacuatus est, Jerem.48.11. *Futur.* תּוּרַק שְׁמֶךָ Diffunditur nomen tuum, Cantic.1.3.

רֵק m. *Vacuus*, *Inanis*: Metaphoricè, *Vanus*: וְהַבּוֹר רֵק Et cisterna erat vacua, Genes.37.24. *Plural.* כֵּלִים רֵקִים Vasa vacua, 2 Regum 4.3. אֲנָשִׁים רֵקִים Viri vani, 2 Paral.13.7. אַחַד הָרֵקִים Quispiam vanissimorum hominum, 2 Sam.6.20. *Fœmin.* וְרֵקָה נַפְשׁוֹ Vacua est anima ejus, Jesa. 29.8. *Plural.* הַשִּׁבֳּלִים הָרֵקוֹת Spicæ illæ vacuæ, Genes.41.27. *Hinc vox convitii Syra*, רֵקָא Matth.5. vers.22. ῥακά, Vanus,

cerebro

dæus, אִתְקְלִישׁ Attenuatur,& sic Kimchi & Ab.Esra. R.Levi, *Humidior, Recentior est*. R.Salomon notat, esse compositum ex רָטֹב, de quo paulo ante, & פַּשׁ *Crescens, Augescens*. [Sæpiùs in Bibliis non legitur.]

רטשׁ *Pih. Allisit, Collisit. Fut.* וְעֹולְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ Et parvulos illorum allides, 2 Reg.8.12. תְּרַטַּשְׁנָה Allident, Jes.13.18. *Pyh.Præt.* אֵם עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה Mater cum filiis collidetur, Hos.10.14. *Fut.* עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ Parvuli eorum allidentur, Hos.14.1.

ריח *Hiph.* הֵרִיחַ *Odoratus est, Olfecit : Sensit :* Construitur cum Accusativo & Præpositione ב. *Infin.* לְהָרִיחַ בָּהּ Ad odorandum in ea, Exod.30.38. *Aff.* וַהֲרִיחוֹ Et odorari ejus, Jes.11.3. *Futur.* אָרִיחַ בְּרֵיחַ Odorabor odorem, Levit.26.31. [Et וַיָּרַח Et odoratus est, Gen.8.21. pro וַיָּרַח.]

רֵיחַ *Odor, Odoratus :* וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ Et odor vestimentorum tuorum, כְּרֵיחַ לְבָנוֹן Sicut odor Libani, Cant. 4.11. *Chald.* וְרֵיחַ נוּר *Et odor ignis*, Dan.3.27.

רֵחַיִם m.d. *Molæ*, ab odore farinæ perpetuo : Dualis forma duas molæ partes indicat, quarum superior dicitur *Catillus ;* inferior, *Meta :* וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם Et molebant molis, Num.11.8. אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחָיִם Qui est post molas, Exod.11.5. nempe ad eas trudendas, manibus & corpore toto, labore durissimo, ad quem servi & captivi adhibebantur, ut Judic.16. Kimchi notat. *Per Synecdochen pro inferiore parte tantum* ; רֵחַיִם וָרָכֶב Metam & catillum, Deut.24.6.

ריע *Hiph.* הֵרִיעַ *Clangere*, fracto sono propriè, (nam aliter etiam clangebant sono fixo & æquali, Numer.10.7.) unde deinceps generaliùs sumitur pro *Vociferari. Præterit.* וַהֲרֵעֹתֶם Et fracto sono clangetis, Num.10.9. וַהֲרִיעֹתֶם Et vociferabimini, Jos. 6.10. הֵרִיעוּ Vociferabantur, Judic.15.14. Esr.3.11. וַיָּרֵעוּ Ut vociferarentur, 1 Sam.17.20. *Part.* מְרִיעִים Vocife-

1 Reg.22.35. *Aff.* וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ Et ligavit, junxit currum ſuum, Exod.14.6. *Plur. Conſtr.* בְּרִכְבֵי In curribus Pharaonis, Cant.1.9. *Fœm.* רִכְבָּה Currus, Ezech.27.20.

רַכָּב m. *Eques; Auriga*, 2 Reg.9.17. *Aff.* לְרַכָּבוֹ Aurigæ ſuæ, 1 Reg.22.34.

רְכוּב m. *Vehiculum*: הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ Qui diſponit nubes vehiculum ſuum, Pſal.104.3.

מֶרְכָּב m. *Sedile, Ephippium, Stratum equi, Equitatus*, Levit.15.9. *Aff.* מֶרְכָּבוֹ Stragula ejus, Cant.3.10. לְמֶרְכָּבוֹ Pro equitatu ſuo, 1 Reg.4.26.

מֶרְכָּבָה f. *Currus*: 2 Sam.15.1. *Conſtr.* בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה In curru ſecundani, Geneſ.41.41. cum Chirek ſub מ: *Aff.* וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ Et ligavit, hoc eſt, junxit Joſeph currum ſuum, Gen.46.29. *Plur.* מַרְכָּבוֹת Currus, Zach.6.1. *Conſtr.* מַרְכְּבוֹת Currus Pharaonis, Exod.15.ver.4. *Aff.* Cur tardaverunt inceſſus מַרְכְּבוֹתָיו curruum ejus, Judic.5.28. quæ ſunt cum Pathach ſub מ ab initio.

אַרְכֻּבָּה m. *Chald.* Poples, à *Vehendo*: *Synecdochicè* Genu. *Aff.* וְאַרְכֻבָּתֵהּ *Et genua ejus*, Dan.5.6. *Hebraicè inverſis literis dicitur* בֶּרֶךְ.

רָכַךְ *Molliri, Molleſcere, Molle eſſe*: *Præt.* רַךְ־לְבָבְךָ Mollitus eſt animus tuus, 2 Regum 22.19. רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן Molliora ſunt verba ejus oleo, Pſal.55.22. *Niph. Futur.* אַל־יֵרַךְ Ne molleſcat, Deuteron.20.3. *Pyh. Præterit.* רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן Emollita eſt oleo, Jeſa.1.6. *Hiph. Præter.* הֵרַךְ לִבִּי Emollit cor meum, Job.23.16.

רַךְ m. *Mollis, Tener*: בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב Filium bovis, id eſt, Vitulum tenerum & bonum, Gen.18.7. וְרַךְ הַלֵּבָב Et mollis corde, Deut.20.8. *Plur.* הַיְלָדִים רַכִּים Pueri iſti teneri ſunt, Geneſ.33.13. *Fœmin.* לָשׁוֹן רַכָּה

Lingua

cerebro vacuus, mente & judicio carens, Vanus, Levis & temerarius. Talmudicis familiare ריקא, & quandoque ריקה, semper cum י, quo Tzere indicatur & Chirek.

ריק m. *Inanitas, Inane*, Psal.4.3. Et adverbialiter, *Inaniter, Frustra*, Psal.73.3. Jesa.49.4.

רֵיקָם *Immeritò, Inaniter* : Quandoque transit in naturam Nominis, *Vacuus*, singulariter & pluraliter, utriusque generis: רֵיקָם Vacuum vel vacuè dimisisses me, Gen.31.42. לֹא תֵלְכוּ רֵיקָם Non abibitis vacui, Exod.3.21.

ריר *Salivavit : Fluxit. Præterit.* רָר בְּשָׂרוֹ Si salivaverit caro ejus, Levit.15.3. [Extat tantùm in his locis.]

רִיר m. *Saliva* : Metaphoricè, *Albumen ovi* : בְּרִיר חַלָּמוּת In albumine vitelli, Job.6.6. *Aff.* וַיּוֹרֶד רִירוֹ Et demisit salivam suam, 1 Sam.21.13.

רכב *Equitavit, Insedit equo, Vectus fuit* curru, vel equo vel asino : Construitur cum Præposit. עַל & ב. *Præt.* אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו Cui insidebat, Esth.6.8. *Partic.* רֹכֵב עַל־הַפֶּרֶד Insidebat mulo, 2 Sam.18.9. *Hiph.* הִרְכִּיב *Vehere vel vehi fecit, Vexit, Vehendum imposuit* ; *Præt.* הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ Equitare fecisti hominem לְרֹאשֵׁנוּ super caput nostrum, Psal.66.12. *Imper. cum Fut.* הַרְכֵּב יָדְךָ עַל־הַקֶּשֶׁת Equitare fac manum tuam super arcum, id est, impone vel appone manum tuam ad arcum, וַיַּרְכֵּב יָדוֹ Et apposuit manum suam, 2 Reg.13 16.

רֶכֶב m. *Currus*, collectivè ; Item *Catillus*, molæ pars superior, Deut.24.6. sic dicta, quòd Vehitur super inferiorem, quæ Rabbinis dicitur שֶׁכֶב, quia Cubat infra superiorem, & Latinis vocatur *Meta*, Hebraicè רֵחַיִם, ut supra in רחה dictum : רֶכֶב בָּחוּר Currus electos, Exod.14.7. אֶל־חֵיק הָרֶכֶב In sinum currus, 1 Reg.

minis, Genes.14.11. *Aff.* רְכוּשָׁם רָב Substantia eorum multa, Gen.13.6.

רֶכֶשׁ m. *Equus vel Mulus* levis & celer, tam ad equitatum, ut hodiè sunt Postæ, quàm Vecturæ celeriori, ut Cameratorum curruum, Mich.1.13. 1 Reg.4.28.

רָמָה *Jecit, Dejecit, Projecit, Jaculatus est: Præterit.* רָמָה בַיָּם Dejecit in mare, Exod.15.21. *Partic. Constr.* וְרֹמֵה קֶשֶׁת Et jaculantis arcu, Jer.4.29. *Plur.* רֹמֵי קֶשֶׁת Jaculantes arcu, Psal.78.9. *Chald. Præterit.* וּרְמוֹ לְגֻבָּא *Et projecerunt in foveam*, Dan.6.16. רְמֵינָא לְגוֹא נוּרָא *Projecimus in medium ignis*, Dan.3.24. וּרְמִיו *Et projecerunt, ver.*21. *Infin.* לְמִרְמֵא *Ad projiciendum, ver.*20. *Pih.* רִמָּה *Decipere, Defraudare, Fallere: Præter.* רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ Decipit proximum suum, Prov.26.19. רִמִּיתֶם אֹתָנוּ Decepistis nos, Jos.9.22. *Infin.* וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי Et si ad decipiendum me, 1 Par. 12.17. [Ubi *Affix.* נִי_ est pro נִי.] *Chald. ex Ithpehal, Futur.* יִתְרְמֵא לְגוֹא אַתּוּן *Projicietur in medium fornacis*, Dan.3.6. תִּתְרְמוֹן *Projiciemini, ver.*15.

רְמִיָּה f. *Falsitas, Fallacia, Dolus, Dolosus:* כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה Sicut arcus doli, id est, dolosus, Hos.7.16. לָשׁוֹן רְמִיָּה Lingua dolosa, Psal.120.3. כַּף־רְמִיָּה Manus fraudulenta, Prov.10.4. לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה Non aduret (vir) doli venationem suam, Prov.12.27. id est, *Ignavus.* Sic ver.24. ejusdem capitis, & in loco præcedenti, & cap.19.15. Nam quod labore & industriâ acquirere refugit, id fraude comparare tentat, & sæpe se & alios decipit.

מִרְמָה f. *Idem:* אִישׁ דָּמִים וּמִרְמָה Vir sanguinum & fraudis, id est, Sanguinolentus & Fraudulentus, Psal. 5.7. *Plur.* דִּבְרֵי מִרְמוֹת Verba fraudum, id est, fraudulenta, Psal.35.20.

תָּרְמָה fœm. *Dolus:* בְּתָרְמָה Per dolum, *Dolosè*, Judic. 9.31. *Chald.* בְּרִין *Secretò, Clam:* & R.Salomon notat esse

Lingua mollis, Proverb.25.15. *Plur.* רַכּוֹת Mollia, Job.40.22.

רֹךְ m. *Mollities*, Deut.28.56.

מֹרֶךְ m. *Idem*, Levit.26.36.

רכל רֹכֵל masc. *Negotiator*, *Mercator* : *Aromatarius* : מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל Omni pulvere aromatarii, Cantic.3.6. *Plural.* בְּעִיר רֹכְלִים In urbe negotiatorum, Ezech.17.4. *Constr.* רֹכְלֵי Negotiatores Seba, Ezech. 27.22. *Aff.* רֹכְלַיִךְ Mercatores tui, ver.17. *Fœm.* רֹכֶלֶת הָעַמִּים Mercatrix populorum, Ezech.27.ver.3. *Aff.* רֹכַלְתֵּךְ Negotiatrix tua, ver.20.

רָכִיל masc. *Detractor*, quasi famæ ac honoris proximi Nundinator : לֹא תֵלֵךְ רָכִיל Non ambulabis (ut) detractor, Levit.19.16. Ab.Esra, רֹכֵל Mercator emit ab uno, & vendit alteri : רָכִיל Detractor revelat huic id, quod audivit ab illo : אַנְשֵׁי רָכִיל Viri detractionis, Ezech.22.9.

רְכֻלָּה f. *Mercatura* : *Aff.* בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ In multitudine mercaturæ tuæ, Ezech.28.16.

מַרְכֹּלֶת fœm. *Mercatus* : *Aff.* בְּמַרְכֻלְתֵּךְ In mercatu tuo, Ezech.27.24.

רכס *Ligavit*, *Alligavit* : *Futur.* וְיִרְכְּסוּ Et alliganto, Exod.28.28. & 39.21. Quidam, Attollunto.

רְכָסִים m.p. *Perversitates*, *Salebrosa*, *Salebræ* : וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה Et salebras in convallem, Jesa.40.4. *Plural.* *Constr.* alterius formæ, מֵרֻכְסֵי אִישׁ A perversitatibus viri, Psal.31.21. Sing. רֹכֶס vel רֶכֶס.

רכש *Acquisivit*, *Comparavit*, substantiam scilicet & opes. *Præterit.* כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ Omnem substantiam ejus quam substantiavit, id est, acquisivit & comparavit sibi, Gen.31.18. אֲשֶׁר רָכָשׁוּ Quam acquisiverunt, Gen.12.5.

רְכוּשׁ masc. *Substantia*, *Facultates*, Omne acquisitum hominis,

Eâdem formâ etiam absolutum est, Jesa. 10. ver. 6. & 7. 25.

רָמַשׂ *Repsit, Reptavit: Partic.* אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ Quod reptat, Genes. 7. 8. *Fœmin.* הָרֹמֶשֶׂת Quod reptat, Genes. 1. 21. *Fut.* אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ Quod reptat super terram, Gen. 9. 2.

רֶמֶשׂ m. *Reptile, Reptilia,* Gen. 24. 25.

רָנָה *Sonuit:* [Semel in] *Fut.* עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה Contra ipsum sonabit pharetra, Job. 39. 26.

רָנַן *Cecinit, Cantavit, Cantillavit: Exclamavit, Acclamavit: Infinit.* בְּרָן־יַחַד Quum canerent simul, Job. 38. 7. *Imper.* רָנּוּ שָׁמַיִם Cantate cœli, Jes. 44. 23. *Imperat.* רֹנִּי בַלַּיְלָה Exclama, Vociferare de nocte, Thren. 2. 19. *Futur.* in Schurek loco Cholem, יָרוּן Cantabit, Prov. 29. 6. simile vide in רָצַץ: *Cum* ה *paragogico* [præter normam] חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה [Summa sapientia] foris clamitat, Prov. 1. 20. simile vide in דָּשַׁן. [Vel est pro תְּרַנֵּנָּה Sapientiæ foris clamitant.] *Pih. Præt.* וְרִנְּנוּ Et cantabunt, Jer. 31. 12. *Infinit.* רַנֵּן יְרַנֵּנוּ Cantando cantabunt, Psalm. 132. 16. *Pyh. Futur.* לֹא יְרֻנָּן Non cantabitur, Jesa. 16. v. 10. *Hiph. Imperat.* הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ Cantate gentes (&) populus ejus, Deut. 32. 43. *Fut.* אַרְנִן Cantare faciam, Job. 29. 13. תַּרְנִין Facis ut cantent, Psal. 65. 9. *Hithp. Partic.* מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן Cantans ex vino, Psal. 78. 65.

רֹן m. *Cantatio: Plurale constr.* רָנֵּי פַלֵּט Cantionibus liberandi, id est, liberationis, Psal. 32. 7.

[Psa 17:1] רִנָּה fœm. *Cantus, Cantio, Clamor:* בְּקוֹל־רִנָּה Voce cantus, Psalm. 42. 5. וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה Et transivit clamor, 1 Reg. 22. 36. id est, juxta Hebræos, קוֹל הָרִנָּה Vox clamoris, ad tollendam discrepantiam generis. Vox clamoris, hoc est, præconis clamantis. *Aff.* הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי Attende ad clamorem meum, Psal. 17. 1.

רְנָנָה f. *Cantus, Cantio,* Job. 3. 7. *Constr.* רִנְנַת רְשָׁעִים

esse Proprium nomen Loci, qui ver.41. dicitur *Aruma*.

תַּרְמִית fœm. *Dolus*, לְשׁוֹן תַּרְמִית Lingua doli, dolosa, Soph.3.13. וְתַרְמוּת Et dolus, Jer.14.14. scribitur cum ו, sed legendum juxta Masorethas per י.

רמח רֹמַח m. *Spiculum*; *Lancea*: וַיִּקַּח רֹמַח Et accepit lanceam, Num.25.7. *Plur.* מִרְקוּ הָרְמָחִים Tergite spicula, Jerem.46.4. *Aff.* רָמְחֵיהֶם Lanceis suis, Nehem.4.13.

רמך רַמָּךְ m. *Equa*: [Legitur semel in] *Plur.* בְּנֵי הָרַמָּכִים Natos equarum, Esth.8.10. Aben Esra scribit, sic etiam Arabicè vocari Equas.

רמם רָמַם *Attolli*, *Elevari*: *Præter.* ex forma Cholem, רֹמּוּ מְּעַט Attollunt se aliquantulum, Job.24.24. Ex alia significatione, *Verminosum fieri*, q.d. Vermificare. *Futur.* וַיָּרֻם תּוֹלָעִים Et vermificavit vermes, id est, produxit vermes, Exod.16.20. *Niph. Imperat.* הֵרֹמּוּ Tollite vos, Recedite, Num.16.24. *Futur.* יֵרֹמּוּ Extulerunt se, Ezech.10.17.

רִמָּה f. *Vermis*, Exod.16.24.

רמן רִמּוֹן mas. *Malum punicum*, *Malogranatum*, Joel.1.2. *Aff.* מֵעֲסִיס רִמֹּנִי De succo malogranati mei, Cant.8.2. Vel est Plurale, per defectum literæ ם, quod & in aliis quandoque fit, ut Kimch. notat: *Plur.* כָּל־הָרִמֹּנִים Omnia mala punica, Jer.52.23. *Constr.* רִמֹּנֵי תְכֵלֶת Malogranata hyacinthina, Exod.28.33.

רמס רָמַס *Calcavit*, *Conculcavit*, *Proculcavit*: *Præt.* וְרָמַס Et calcat, Mich.5.8. *Partic.* תַּמּוּ רֹמֵס Consumpti sunt calcans, id est, calcatores singuli, Jes.16.4. *Imperat.* רִמְסִי בַחֹמֶר Calca lutum, Nah.3.14. *Niph. Futur.* בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה Pedibus conculcabuntur, Jes.28.3.

מִרְמָס mas. *Conculcatio*, Dan.8.13. *Constr.* מִרְמַס רַגְלֵיכֶם Conculcationem pedum vestrorum, Ezech.34.19.

Eâdem

cus, 2 Sam.17.29. *Plur.* כִּי רְעֵבִים אֲנַחְנוּ Quia famelici sumus, 2 Reg.7.12. *Fœmin.* לְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק Animæ famelicæ omne amarum dulce est, Proverb.27.7.

רָעָב m. *Fames:* רָעָב גָּדוֹל Fames magna, 2 Reg.6.25.

רְעָבוֹן m. *Idem:* בִּימֵי רְעָבוֹן In diebus famis, Psal.37.19. *Constr.* רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם Famem domuum vestrarum, Gen.42.19.

רָעַד *Tremuit: Fut.* וַתִּרְעָד Et tremit illa, Psal.104.32. *Hiph. Partic.* עָמַדְתִּי מַרְעִיד Steti tremens, Dan. 10.11. *Plur.* מַרְעִידִים Trementes, Esr.10.9.

רַעַד maſ. *Tremor:* יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד Apprehendit eos tremor, Exod.15.15. *Fœm.* רְעָדָה אֲחָזָתַם Tremor comprehendit eos, Psal.48.7.

רָעָה *Pascere, Pascere se, Pasci, Depascere:* metaphoricè, *Consociare se, Socium, Amicum præbere se,* ut inter greges simul pascentes mutua est societas & amicitia: *Præter.* וְרָעָה אֶתְהֶן Et pascet eas, Ezech. 34.23. רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ Depascent singuli locum suum, Jer.6.3. וְרָעוּ Jer.11.6. vide in רָעַע. *Part.* רֹעֶה אֶת־צֹאן Pascens oves, Exod.3.1. Sæpe transit in Nomen substantivum, *Pastor:* וְרֹעֶה כְסִילִים Consocians se stultis, Prov.13.20. רֹעֶה עֲקָרָה Consociat ei sterilem, Job.24.21. Hebræi *Conterit, Confringit,* ex significatione Verbi רָעַע: *Constr.* רֹעֵה צֹאן Pastor ovium, Gen.4.2. כְּאֹהֶל רֹעִי Sicut tentorium pastoris, Jesa.38.12. cum י paragogico, propter quod abjecta tertia radicalis ה. Quidam putant deesse ם plurale, pro רֹעִים, ut supra fuit רִמֹּנִי. Est & *Affixum Pronomen,* רֹעִי Pastor meus, Psal.23.1. *Fœmin.* רֹעָה Vide infra in רעע. *Imper.* רֹעוּ Consociamini, Jesa.8. v.9. juxta R.Salomon. & Chaldæum: vide etiam in רָעַע. *Futur.* תִּרְעֶה אֶת־עַמִּי Pasces populum meum, 2 Sam.5.ver.2. יִרְעוּךְ קָדְקֹד Depascunt tibi verticem,

Cantus improborum, Job.20.5. *Plur.* וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת Et labiis cantionum, Psal.63.6.

רְנָנִים m.p. *Pavones*, à Clamore sic dicti, Job.39.16.

רֶסֶן m. *Lupatum, Frænum*, Psal.32.9. *Aff.* רִסְנוֹ Fræni ejus, Job.41.4. Rabbini plerunque volunt esse Ferrum ori equi inditum, **Gebiß.**

רסס *Aspersit, Conspersit:* [Legitur tantùm in Kal] *Infin.* לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת Ad conspergendum similam, Ezech.46.14.

רְסִיסִים m.p. *Conspersiones: Fragmenta, Scissuræ*, Amos. 6.11. *Constr.* רְסִיסֵי לָיְלָה Aspersionibus noctis, Cantic.5.2.

רע *Chald.* Infrà, Subtus, *sed semper cum servili litera:* לְרַע לְאַרְעָא *Infra terram*, Eccles.3.21. *in Targum, pro Hebræo* לְמַטָּה: *& cum superaddito Mem*, מִלְּרַע *De subtus, pro Hebræo* מִלְמַטָּה *vel* מִתַּחַת : *unde Grammatici vocem* Milrah *appellant, quæ accentum infrà habet, id est, in ultima. Et deniq; cum servili* א *ab initio* אֲרַע Infrà: *unde* אַרְעָא מִנָּךְ *Inferius te*, Dan.2.39. *id est, Demissius ac humilius tuo regno. Scribitur autem in fine cum* א *redundante, & legendum* אֲרַע *juxta Masorethas.*

אַרְעִית f. *Infimum:* לְאַרְעִית גֻּבָּא *Ad imum foveæ*, Dan. 6.24. *Hebr.* לְתַחְתִּית: *Et in Targum,* מְדוֹרִין אַרְעָאִין *Mansiones infimæ*, Gen.6.16. לְאַרְעָא אַרְעִיתָא *In terram imam*, Ezech.31.14. *Hinc* Terra *dicitur* אַרְעָא *quasi Ima,* כִּי הִיא לְמַטָּה מֵהַכֹּל *quia omnibus rebus inferior est, scribit Aben Esra*, Dan.3.39. *vide* ארע.

רעב *Esurivit: Præter.* אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ Si esurierit odio habens te, Proverb.25.20. *Fut.* אִם אֶרְעַב Si esuriero, Psalm.50.12. *Hiph. Futur.* לֹא יַרְעִיב Non finet esurire, Prov.10.3. וַיַּרְעִבֶךָ Et esurire fecit te, Deut.8.3.

רָעֵב m. *Esuriens, Famelicus:* עָם רָעֵב Populus famelicus,

וּרְעוּת מַלְכָּא *Et voluntatem regis*, Esr.5.17.

רַעְיוֹן m. *Depastio, Afflictio*, Eccles.1.17. *Chald.* Cogitatio: *unde Plural. Constr.* וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ *Et cogitationes cordis tui*, Dan.2.30. *Aff.* רַעְיוֹנָךְ *Cogitationes tuæ*, Dan.2.29. רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי *Cogitationes meæ perturbant me*, Dan.7.28. וְרַעְיוֹנֹהִי *Et cogitationes ejus*, Dan.4.16.

מֵרֵעַ masc. *Amicus, Socius, Sodalis: Aff.* מֵרֵעֵהוּ Amicus ejus, Genes.26.26. לְמֵרֵעֵהוּ Sodali suo, Judic.14.20. *Et* מ *cum Scheva*; מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ Quisque sociorum ejus procul absunt ab illo, Prov.19.7. quod potest plurale esse, per defectum literæ י ante Affixum: *Plural.* מֵרֵעִים Socii, Sodales, Judic.14.11. Vide suprà in רוע.

מִרְעֶה masc. *Pascuum*, Gen.47.4. *Constr.* מִרְעֵה עֲדָרִים Pascuum gregum, Jesa.32.14.

מַרְעִית fœm. *Idem: Aff.* עַם מַרְעִיתוֹ Populus pascui ejus, Psal.95.7.

רעל *Horrere, Tremere.* Chald. est, unde בִּרְכַּיִן דִּרְעָלָן Genua trementia, Jesa.35.3. [Semel apud Hebr. in] *Hoph. Præt.* הָרְעָלוּ Horridè agitatæ sunt, Tremere factæ sunt, Nah.2.3.

רַעַל m. *Horror, Tremor:* סַף־רַעַל Ut pelvem horroris, Zach.12.2. Ab. Esra, *Stuporis.*

רְעָלוֹת f.p. *Bracteolæ*, Jesa.3.19. quæ collaribus, vittis ac peplis muliebribus addi solent; sic dictæ, quòd semper Tremulæ appareant. Synecdochicè *Peplum, Velum*, quo faciem velant, & bracteolis ornatum esse solet: tenue etiam ac facilè mobile ac tremulum.

תַּרְעֵלָה f. *Horror:* יֵין תַּרְעֵלָה Vinum horroris, Psalm. 60.5. Jes.51.17.

רעם *Tonare, Intonare, Fremere, Perstrepere, Personare, Commoveri, Percelli: Præt.* רָעֲמוּ פָנִים Percelluntur vultu, Ezek.27.35. *Fut.* יִרְעַם הַיָּם Perstrepet

Jerem.2,16. Hebræi *Conterent, Confringent*, ex significatione רָעַע: *Pih.Præt.* אֲשֶׁר רֵעָה לוֹ Quem consociaverat sibi, Judic.14.20. *Hiph. Futur.* וַיָּרַעַם Et pavit eos, Psalm.28.72. quædam exemplaria habent Chirek sub י, quasi ex Kal. *Hith.Futur.* per Apocopam, אַל־תִּתְרַע Ne amicitiam colas, אֶת־בַּעַל אָף cum domino iræ, id est, iracundo, Prov.22.24. pro תִּתְרָעֶה.

רֵעַ masc. *Amicus, Socius, Proximus*: Formam habet ex Quiescentibus secundâ radicali: בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ Omni tempore diligit, qui amicus est, Pro.17.17. *Aff.* רֵעֲךָ וְרֵעֵה אָבִיךָ Amicum tuum & amicum patris tui ne relinquas, Prov.27.10. ubi ה in altero redundat juxta Masorethas: אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ Quisque ad proximum suum, id est, alter alteri, Gen.11.3. Est etiam ex usu linguæ Chaldaicæ, *Cogitatio, Voluntas*: בַּנְתָּה לְרֵעִי Intelligis cogitationem meam, Psal.139. v.2. עַל־רֵיעֲכֶם Contra amicum vestrum, Job.6.27. hic apparet י quasi à רוּעַ vel רִיעַ ex genere Quiescentium secundâ: *Plur.* רֵעִים רַבִּים Amici multi, Jer. 3.1. *Aff.* מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ Quàm pretiosæ sunt cogitationes tuæ, Psalm.139.17. אֹהֲבַי וְרֵעַי Amici mei & Proximi mei, Psalm.38.12. *Fœmin.* וְרֵעוֹתַי Et amicæ meæ, Judic.11.37.

רֵעֶה m. *Amicus*: רֵעֶה דָוִד Amicus Davidis, 2 Sam.15. 37. retinet Segol in constructione, præter morem.

רֵעִי m. *Pascuum*, 1 Reg.4.22.

רַעְיָה f. *Amica*: *Aff.* רַעְיָתִי Amica mea, Cant.1.9.

רְעוּת fœm. *Amica, Proxima*: *Aff.* מֵאֵת רְעוּתָהּ A proxima sua, Exod.11.2. לִרְעוּתָהּ Proximæ ejus, Esth.1.19. Et [semel] secundùm aliam significationem, *Afflictio, Depastio*, Eccles.1.14. quæ significatio est à רָעַע *Conterere*, unde Chaldæus reddit, תְּבִירָא *Confractio*. Sic & sequens Nomen. *Chald.*

idem quoque in רוע : vide illic in Niphal. *Hithp. Prat.* הִתְרֹעֲעָה ut paulò ante. Alias significationes, quæ ex hac forma esse possint, vide in רָעָה & רֵעַ.

רֹעַ m. *Fractus. Confractus : Fœmin.* רֹעָה שֵׁן Dens confractus, Proverb.25.19. Fuit & eadem forma antea in Infinitivo.

רעף *Stillavit, Destillavit : Fut.* יִרְעֲפוּ־טָל Stillabunt rorem, Prov.3.20. Job.36.28. *Hiph. Imp.* הַרְעִיפוּ Destillate, Jes.45.8.

רעץ *Confregit :* [Legitur bis] in *Fut.* תִּרְעַץ אוֹיֵב Confregit inimicum, Exod.15.6. וַיִּרְעֲצוּ Et confregerunt, Judic.10.8.

רעש *Movere, Commovere se, Moveri, Commoveri, Concuti, Contremiscere : Præterit.* רָעֲשׁוּ שָׁמַיִם Commovebuntur cœli, Joel.2.10. רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ Commota est universa terra, Jer.8.10. *Partic.* וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים Et ecce tremebant, Jer.4.24. *Niph. Præterit.* נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ Commota est terra, Jer.50.46. *Hiph. Prat.* הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ Commovisti terram, Psal.60.4. *Partic.* וַאֲנִי מַרְעִישׁ Et ego commoturus sum cœlum & terram, Hag.2.7.

רַעַשׁ m. *Commotio, Concussio : Motus terræ*, per Synecdochen, ut Amos.1.1. Zach. 14.5. וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל Et sonum concussionis magnæ, Ezech.3.13.

רפא *Sanavit, Curavit, Medicatus est : Sanatus fuit.* Construitur cum Dativo & Accusativo : Sæpe etiam cum sequente Radice רָפָה formam commutat. *Prat.* וְרָפָא לוֹ Et sanitas obveniat ipsi, Jesa. 6.10. רְפָאתִים Sanavi eos, Hos.11.3. *Partic. præsens,* הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי Qui sanat omnes infirmitates tuas, Psalm.103.3. Transit & in Nomen, *Medicus : Plur. Constr.* רֹפְאֵי אֱלִל Medici nihili, Job.13.4. *Imperat.* רְפָה שְׁבָרֶיהָ Cura fractiones ejus, Psalm.60.4. cum ה loco א. Et sic *Futur.* וְיָדָיו תִּרְפֶּינָה Et manus

pet mare, Psal.96.11. ***Hiph.Præt.*** אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים Deus gloriæ intonat, Psal.29.3. *Infin.* בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ Ut ad fremitum commoveret eam, 1 Sam.1.6. [Ubi præter normam, ר est cum Dagesch.] *Futur.* בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם In cœlis intonabit, 1 Sam.2.9.

רַעַם m. *Tonitru*, Psal.81.8. רַעַם שָׂרִים Tonitru principum, Job.39.28. וְרַעַם גְּבוּרֹתָו Et tonitru potentiæ ejus, Job.26.14. *Aff.* קוֹל רַעַמְךָ Vox tonitru tui, Psal.77.19.

רַעְמָה f. *Idem*, Job.39.22.

רען *Pih.* רַעֲנַן *Virescere* : *Præt. fœm.* וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה Et ramus ejus non virescet, Job.15.32.

רַעֲנָן m. *Virens, Viridis* : עֵץ רַעֲנָן Arbore viridi, Deut.12.v.2. כְּאֶזְרָח רַעֲנָן Ut laurus virens, Psalm.37.35. *Chald.* וְרַעֲנַן בְּהֵיכְלִי *Et virens in palatio meo*, Dan.4.1. *Plur.* דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ Pingues & virentes erunt, Psal.92.15. *Fœm.* עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה Lectus noster virens est, Cant.1.16.

רעע *Chald.* Fregit, Confregit, Contrivit : *Fut.* תַּדִּק וְתֵרֹעַ *Comminuet & confringet*, Dan.2.40. *In Targum Verbum frequens est, factum ex Hebræo* רָצַץ, *literis* צ *&* ע *permutatis. Pah. Partic.* דִּי־מְרָעַע *Quod confringit*, Dan.2.ver.40. *Præt.Hebr.* וְרָעוּ דָּלִיּוֹתָיו Et frangent propagines ejus, Jerem.11.16. ubi Kametz compensativum est ejecti Dagesch : aliâs etiam à רָעָה est, & tum habet Kametz analogum. *Infin. cum* ה *paragogico,* רֹעָה הִתְרֹעֲעָה Confringendo confringet se terra, Jesa.24.19. pro רֹעַ ut accentus in penultima indicat : Inde per crasin, רַע יֵרוֹעַ Confringendo confringetur, Prov.11.15. *Imper.* רֹעוּ Confringimini, juxta Ab.Esram, Jesa.8.9. Vide etiam suprà in רָעָה. *Fut.* תְּרֹעֵם Confringes eos, Psal.2.9. יָרֹעַ Conteret, Job.34.24. הֲיָרֹעַ Num fracturum esset, Jerem.15.12. *Niph.Fut.* יֵרוֹעַ ut paulò ante. Fuit idem

Job.12.21. *Part.* מְרַפֵּא Remissas reddit, Jer.38.4. ex forma רָפָא. *Futur.* תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן Remittebant alas suas, Ezech.1.24. *Hiph.* הִרְפָּה *Desistere, Absistere, Sinere, Remittere, Dimittere : Imper.* הֶרֶפֶּה מִמֶּנִּי Desiste à me, Judic.11.37. הַרְפֵּה־לָהּ Sine eam, 2 Reg. 4.27. Per Apocopam, הֶרֶף מִמֶּנִּי Desiste à me, Deut. 9.14. *Hithp. Præterit.* הִתְרַפִּיתָ Si remissè te gesseris, Prov.24.10. *Partic.* מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ Remissè se gerens in opere suo, Prov.18.10. *Plur.* מִתְרַפִּים Remissi estis, Jos.18.3.

רָפֶה masc. *Remissus, Debilis*, Numer.13.19. *Construct.* וּרְפֵה יָדַיִם Et remissus manibus, 2 Sam.17.2. *Fœmin. Plur.* חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת Confirmate manus remissas, Jes.35.3.

רָפָא רָפָה m. *Gigas*, 2 Sam.21.16,18. sic dictus, quòd horrendâ staturâ suâ aliorum animos debilitaret & Remissos redderet. Inde R.Bechai scribit Deuter.2. נִקְרָאִים רְפָאִים עַל שֵׁם שֶׁכָּל הָרוֹאֶה אוֹתָם יָדָיו מִתְרַפּוֹת Id est, *Vocantur* רְפָאִים *propterea quòd, quicunque eos aspiceret, manus ejus remissæ fierent*, metu scilicet, unde & אֵימִים vocantur. Sæpiùs est רָפָא, 1 Par.20.8. *Plur.* רְפָאִים Gigantes, Deut.2.11. Item *Mortui*, vitæ expertes, in quibus virtus vitalis Defecit, Psalm.88.11. Est & Populorum nomen, Genes.14.5.

רִפְיוֹן m. *Remissio*, Jer.47.3.

רָפַס *Conculcavit, Conturbavit, Perturbavit*, cum ad aquas refertur. Pro ס est quandoque שׂ. *Futur.* וַתִּרְפֹּשׂ נַהֲרֹתָם Et perturbas flumina illarum, Ezech. 32.2. תִּרְפֹּשׂוּן Conculcatis, Ezech.34.18. *Chald. Partic. fœm.* בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה *Pedibus suis conculcabat*, Dan. 7.7. *Niph. Part.* מַעְיָן נִרְפָּשׂ Fons conculcatus, id est, Pedibus conturbatus, Proverb.25.26. *Hithp.* הִתְרַפֵּס *Subjicere, Submittere se*, & quasi Calcandum se præbere.

ejus medicantur, Job.5.18. *Niph.Prat.* נִרְפָּא לָנוּ Fit curatio nobis, Jeſ.53.5. *Fœm.* וְלֹא נִרְפָּתָה Et non eſt curata, Jer.51.9. ex forma ſequentis Radicis. Sic *Infin.* לְהֵרָפֵה Curari, Jer.19.11. ſic *Fut.* וַיֵּרָפוּ הַמַּיִם Et ſanatæ ſunt aquæ iſtæ, 2 Reg.2.22. *Pih.Præterit.* רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה Sanavi aquas iſtas, 2 Reg.2.21. *Infin.cum Futur.* וְרַפֹּא יְרַפֵּא Curando curato, Exod. 21.19. *Hithp.Infin.* לְהִתְרַפֵּא Ad curandum ſe, 2 Regum 8.29.

רִפְאוּת f. *Sanatio*, Prov.3.8.

רְפוּאָה f. *Curatio, Medicamentum, Medela, Sanatio. Plur.* רְפֻאוֹת Jer.30.13.

רְפָאִים m.p. Vide in רָפָה.

מַרְפֵּא m. *Medicina, Curatio, Sanatio* : Pro.4.22. & 6.15. *Eſt etiam cum* ה, לְעֵת מַרְפֵּה Tempus ſanationis, Jerem.8.15.

תְּרוּפָה f. vide in רוּף.

רָפַד *Stravit, Subſtravit* : *Fut.* יִרְפַּד חָרוּץ Subſternit exacutum, Job.41.21. vide חָרַץ. *Pih. Præterit.* רִפַּדְתִּי יְצוּעָי Stravi ſtrata mea, Job.17.13. *Imperat.* רַפְּדוּנִי Subſternite mihi, Cant.2.5. ſcil.mala iſta, ut ipſorum fragranti odore recreer. Ab.Eſra ſcribit, Arabicè idem eſſe quod חַזְּקוּנִי *Confortate me.*

רְפִידָה f. *Stratum* : *Aff.* רְפִידָתוֹ Stratum ejus, Cant.3.10.

רָפָה *Remittere, Remiſſum eſſe, Remitti, Deſiſtere, Deficere* : Conſtruitur abſolutè & cum Præpoſitione מִן. *Præt.* רָפָה הַיּוֹם Remittit dies, Jud.9.15. רָפוּ יָדֵינוּ Remiſſæ ſunt manus noſtræ, Jer.6.24. *Fut.* וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה Et cremium flammæ deficit, Jeſ.5.24. וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ Et deſtitit ab eo, Exod.4.26. per Apocopam. *Niph.Part.Plur.* כִּי נִרְפִּים הֵם Quia deſides ſunt, Exod.5.8. *Pih.* רִפָּה *Remiſſum, Debile reddidit, Debilitavit, Deſtituit, Deficere fecit. Præteritum,* וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה Et zona validos deſtituit, Job.

zech.43.27. cum א in medio, loco י. *Partic.* רֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ Benevolus est Dominus erga populum suum, Psal.149.4. *Partic.Præterit. sive Pahul,* רָצוּי לְרֹב אֶחָיו Acceptus multitudini fratrum suorum, Esth. 10.3. *Constr.* רְצוּי אֶחָיו Acceptissimus fratrum suorum, Deut.33.24. *Futur.per Apocopam,* וַתִּרֶץ עִמּוֹ Acquiescis in eo, Psal.50.18. עַד יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ Usque dum absolverit ut mercenarius diem suum, Job.14.6. יִרְצוּ אֶת עֲוֹנָם Acceptent iniquitatem suam, Levit. 26.41,43. id est, pœnam iniquitatis suæ, vel juxta Ab.Esram, Absolvant & exsolvant iniquitatem suam, datis scil.pœnis: וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ Et posteri ipsorum in ore ipsorum acquiescunt, Psalm.49. 14. id est, dicta consiliáque approbant. *Niph.Præt.* נִרְצָה עֲוֹנָהּ Acceptata est iniquitas ejus, id est, expiatio iniquitatis, Jes.40.2. vel, Absoluta, exsoluta est iniquitas ejus, juxta Hebræos: וְנִרְצָה לוֹ Ut sit acceptum ipsi, Levit.1.4. *Futur.* לֹא יֵרָצֶה Non erit acceptum, Levit.7.8. alii 18. *Pih.Fut.* יְרַצּוּ דַלִּים Gratificantur tenuibus, Benevolè habent tenues, Job.20. v.10. *Hiph.* וְהִרְצָה אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ Et perficiet (terra) sabbatha sua, Levit.26.34. juxta Ab.Esram: vel, Acquiescet in sabbathis suis. Est autem vox contracta, pro וְהִרְצְתָה cui simile vide in גָּלָה in Hophal. *Hithp. Fut.* בַּמֶּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו Quanam in re benevolentiam conciliabit sibi apud dominum suum? 1 Sam.29.4. מִתְרַצֶּה *Conciliatus, Contentus,* Rab.

רָצוֹן m. *Voluntas, Benevolentia, Beneplacitum, Studium:* שְׂבַע רָצוֹן Satur beneplacito, Deut.33.23. יַעֲלוּ עַל רָצוֹן מִזְבְּחִי Adscendet ad beneplacitum altare meum, Jesa.60.7. pro לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי. *Constr.* רְצוֹן יְרֵאָיו Voluntatem timentium se, Psal.145.19. *Aff.* חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ Vita est in benevolentia ejus, Psal.30.6.

præbere. *Partic.* מִתְרַפֵּס Se ſubjiciens, Pſalm.68.31. *Imper.* הִתְרַפֵּס Subjice te, Prov.6.3.
מִרְפָּשׂ maſc. *Conturbatio*, *Conturbatum*. *Conſtr.* וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם Et conturbationem pedum veſtrorum, Ezek. 34.19. id eſt, aquam turbidam.

רַפְסֹד f. *Ratis*. connexæ trabes: [Semel in] *Plural. Fœm.* רַפְסֹדוֹת Rates, 2 Par.2.16. Formæ חַרְגּוֹל.

רפק *Hithp.* הִתְרַפֵּק *Aſſociare*, *Adjungere ſe*, *Adhærere*. [Semel in] *Partic.* מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ Aſſocians ſe amicæ ſuæ, Cant.8.5. R.Salom. & Ab.Eſra, מִתְחַבֶּרֶת. Uterque ſcribit, Arabibus hoc ſenſu eſſe familiare, & inde רפקתא, id eſt, הבורה *Societas*.

רֶפֶשׁ maſc. *Cœnum*, *Lutum*: [Legitur ſemel] וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט Expellent aquæ ejus cœnum & lutum, Jeſ.57.20.

* רָפַשׂ Quæ hinc ſunt, vide ſupra in רפס.

רֶפֶת m. *Bovile*: [Semel in] *Plur.* וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים Et non erant boves in bovilibus, Abac.3.17.

רָצָא *Cucurrit*: [Semel] *Infin.* וְהַחַיּוֹת רָצוֹא Et animalia currendo, pro, Currebant, Excurrebant, Ezech.1.14. idem eſt quod רוץ.

רצד *Pih.* רִצֵּד *Dejicere*, *Deprimere ſe*; vel, ut quidam volunt, *Exilire*, *Exultare*: [Occurrit ſemel] *Futur.* לָמָּה תְּרַצְּדוּן Ut quid dejicitis, humiliatis vos, Pſalm.68.17. Targum, טָפְזִין Exſilitis, & ſic alii Hebræi.

רָצָה *Velle*, *Benè velle*, *Benevolum eſſe*, *Benevolè proſequi*; *Benevolè accipere vel Acceptare*, *Gratum*, *Acceptum eſſe vel habere*, *Acquieſcere*, *Beneplacitum habere in aliquo*, *Delectari re aliquâ*: Item *Perficere*, *Complere*, *Abſolvere*, *Exſolvere*, quòd in iis Acquieſcamus. Conſtruitur cum Accuſativo & Præpoſit. ב: quandoque cum עִם. *Præt.* בִּי רָצָה Me voluit, 1 Paral.28.4. וְרָצִאתִי אֶתְכֶם Acceptos habebo vos, Ezech.

רצץ *Quassavit, Conquassavit, Collisit, Confregit, Contrivit, Concussit: Præterit.* וְלֹא רַצּוֹתָנוּ Neque concussisti nos, 1 Sam.12.4. אֶת מִי רַצּוֹתִי Quem concusserim, ver.3. *Partic.* הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים Quæ conteritis egentes, Amos.4.1. *Futur.* וַיָּרָץ מִשָּׁם Et concussit ea inde, 2 Reg.23.12. וְתָרֻץ Et confringitur, Eccles.12.6. juxta Kimchium & Aben Esram. Quidam, Et excurrit, quasi à רוץ deductum: וְלֹא יָרוּץ Neque quassabit, Jesa.42.4. cum Schurek loco Cholem, cui simile vide in שָׁדַד. Fortè plura hinc non occurrunt: alia ergo ad רוץ pertinebunt. *Niph. Præt.* וְנָרֹץ Et disrumpitur, Eccles.12.6. *Futur.* תֵּרוֹץ Confringeris, Ezech.29.7. *Pih.Præt.* כִּי רִצַּץ Quia quassavit, Job.20.19. רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן Conquassasti capita balænæ, Psal.74.14. *Fut.* וַיְרַצֵּץ Et conquassabat, 2 Par.16.10. וַיְרַצְצוּ Et conquassaverant, Judic.10.8. *Hiph.Fut.* וַתָּרִץ Et confregit, Judic.9.53. cum Chirek loco Sægol, [pro וַתָּרֶץ] *Hithp.Fut.* וַיִּתְרֹצֲצוּ Et collidebant se, Gen.25.22.

רַץ m. *Frustum, Fragmen: Plur. Constr.* בְּרַצֵּי כָסֶף Cum fragminibus argenti, Psal.68.31.

רקב *Putridum esse, Putrescere: Futur.* לֹא יִרְקַב Non putrescit, Jes.40.20. וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב Nomen improborum putrescit, Prov.10.7.

רָקָב m. *Putredo*, Habac.3.16. *Constr.* וּרְקַב עֲצָמוֹת Et putredo ossium, Prov.14.30.

רִקָּבוֹן m. *Idem*, Job.41.18.

רקד *Saliit, Subsiluit, Saltavit: Præterit.* הֶהָרִים רָקְדוּ Montes subsilierunt, Psal.114.4. *Infin.* וְעֵת רְקוֹד Et tempus saltandi, Eccl.3.4. *Pih.Part.* מְרַקֵּד Saltans, 1 Par.15.29. *Fœmin.* מֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה Currus saliens, Nah.3.2. *Fut.* יְרַקְּדוּ Salient, Jes.13.21. *Hiph.Futur.* וַיַּרְקִידֵם Exsilire facit eos, Psal.29.6.

רָצַח *Occîdit*, & dicitur tantùm de Homine. *Præterit.* וְרָצַח Et occiderit, Numer.35.27. וּרְצָחוֹ נָפֶשׁ Et occiderit eum animâ, Deut.22.26. id est, Percusserit ipsum, adeò ut vitam amittat. *Niph.Partic.* הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה Mulieris occisæ, Judic.20.4. *Futur.* אֵרָצֵחַ Occiderer, Proverb.22.13. *Pih.Partic.loco Nominis*, מְרַצֵּחַ *Occisor, Homicida*, 2 Reg.6.32. *Plur.* מְרַצְּחִים Homicidæ, Jesa.1.21. *Futur.* וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ Pupillos occidunt, Psal.94.6. *Pyh.Futur.* תְּרָצְּחוּ Occidemini, Psalm.62.4. & Kametz sub ר est Kametzchatuph, loco Kibbutz. Masorethæ notant, Filios Naphthali, hoc est, Orientales Judæos legere תְּרַצְּחוּ per Pathach sub ר, & tunc est ex Pihel, *Occidetis*.

רֶצַח masc. *Occisio* : Ezech.21.22. Item *Gladius*, *Sica*, occisionis instrumentum : בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי Cum gladio in ossa mea, scil.penetrant, Psal.42.11. Kimchi in Comment. scribit, רֶצַח hîc significare *Gladium occisoris* : Chald. R.Salomon & Aben Esra, *Quasi occisio, transfixio vel vulneratio est*, & ב accipiunt loco כ similitudinis. Sive hoc, sive priori modo accipiatur, comparationis nota semper subaudienda est.

רָצַע *Perforavit* : [Semel in] *Præterit.* וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ Et perforabit dominus ipsius aurem ejus, Exod.21.6.

מַרְצֵעַ m. *Subula*, à Perforando dicta, Deut.15.17.

רָצַף *Stravit* : *Part.Pahul*, תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה Interius ejus stratum est amore, Cant.3.10.

רִצְפָּה fœm. *Pavimentum*, Ezech.42.ver.3. Item *Pruna*, *Carbo*, Jesa.6.6. *Constr.* עַל־רִצְפַת בַּהַט Super pavimentum porphyreticum, Esth.1.6. *Plur.masc.* רְצָפִים Carbones, 1 Reg.19.6.

מַרְצֶפֶת f. *Pavimentum*, 2 Reg.16.17.

רקע *Expandit, Dispandit, Extendit, Diduxit*; Item, *Plausit, Percussit*, locutione ab iis deductâ, quæ tundendo & percutiendo distenduntur, ut pavimenta lutea. *Partic.* רֹקַע הָאָרֶץ Expandens terram, Jes.42.5. *Infin.* וְרַקְעֲךָ בְּרֶגֶל Et plaudere te pede, Ezech.25.6. id est, eò quòd complodis, plaudis. *Imperat.* וּרְקַע Et plaude, Ezech.6.11. *Futur.* אֶרְקָעֵם Dispandam eos, 2 Sam.22.43. *Pih.Fut.* וַיְרַקְּעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב Diduxerunt, Extenderunt bracteas auri, Exod.39.3. *Pyh. Partic.* כֶּסֶף מְרֻקָּע Argentum ductum, Jerem.10.9. *Hiph.Fut.* תַּרְקִיעַ Expandes, Job.37.18.

רָקִיעַ m. *Expansum*, cœli scil. in latum Diductio & Extensio, quod Græci dixerunt στερέωμα. Latini *Firmamentum*: Gen.1.6. *Constr.* רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם Expansi cœlorum, ver.20. Hebræi septem firmamenta enumerant. Vide R.Salom.Psal.19.7.

רִקֻּעִים m.pl. *Diductiones*: *Constr.* רִקֻּעֵי פַחִים Diductiones bractearum, Num.17.3. [al.16.38.] id est, Laminas ductiles.

רקק *Spuere, Despuere*, quod ab affini Verbo יָרַק mutuatur. *Fut.* יָרֹק Despuerit, Levit.15.8. Ex *Hiph.* quidam deducunt, אֲרִיקֵם *Fricabo, Extenuabo eos*, Psalm.18.43. ut Dagesch in vocalem longam diductum sit. Aben Esra scribit, esse ex significato Nominis sequentis רַקּוֹת Tenues. R.Salom. כטיח הנרוק שאינו עב Sicut cœmentum tenue, quod non est crassum. Erit ergo רקק *Attenuare, Tenue reddere*, & Spuendi significatum ex Nomine efformatum. Vide supra in ריק.

רֹק m. *Sputum, Saliva*, Job.30.10. *Aff.* עַד בִּלְעִי רֻקִּי Donec deglutiam sputum meum, Job.7.19.

רַק *Tantùm, Tantummodo, Duntaxat*, particula Extenuandi, Gen.20.11. & 19.8. הֲרַק אַךְ An tantummodo, duntaxat,

רקח *Condire, Conficere unguenta, pigmenta vel condimenta*, miſcendo ea artificiosè, ut Apothecarii ſolent, quaſi *Unguentare* vel *Pigmentare* dicas. *Particip. vel Nomen participiale*, מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ Opere unguentarii, Apothecarii, Exod. 30.25,35. *Plur.* רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים Unguentarii unguenti aromatum, 1 Par. 9.30. id eſt, Confectores unguenti ex aromatibus. *Fut.* יִרְקַח Conficiet unguentum, Exod. 30.33. *Pyh. Partic.* מְרֻקָּחִים Confecta, 2 Par. 16.14. *Hiph. Infinit.* הַרְקַח הַמֶּרְקָחָה Conficiendo confecturam, Ezech. 24.10. Quidam per Imperativum explicant.

רֶקַח m. *Unguentum, Pigmentum*, Exod. 30.25,35.

רִקּוּחַ m. *Idem*: *Plur.* רִקֻּחַיִךְ Unguenta tua, Jeſ. 57.9.

רַקָּח m. *Unguentarius, Pigmentarius, Apothecarius*: *Plur.* בֶּן הָרַקָּחִים Filius cujuſdam è pigmentariis, Neh. 3.8. *Fœm.* לְרַקָּחוֹת In unguentarias, 1 Sam. 8.13.

רֶקַח maſ. *Conditura*: אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח Propinabo tibi de vino conditurae, Cant. 8.2.

מֶרְקָחָה fœm. *Unguentatio, Conditura, Pigmentum*, Ezech. 24.10. *Plur. maſc.* מֶרְקָחִים Pigmenta, Cant. 5.13.

מִרְקַחַת f. *Unguentum*, 1 Par. 9.30.

רקם *Acupingere*, arte ſcilicet vel opere Phrygionico: *Particip. loco Nominis*, מַעֲשֵׂה רֹקֵם Opere acupictoris vel Phrygiano, Exod. 26.36. & 35.35. Vide חֹשֵׁב in Nomine חֵשֶׁב. *Pyh. Præter.* רֻקַּמְתִּי Depictus, Artificiosè confectus ſum, Pſal. 139.15. Metaphora ab acupictoribus ad formationem corporis humani in utero materno traducta.

רִקְמָה fœm. *Acupictum, Opus Phrygionicum*, Judic. 5.30. *Dual.* רִקְמָתַיִם Bis Phrygionicum, utrâque parte figuratum, Ibid.

רְקָמוֹת f. p. *Veſtes Phrygionicæ*, Pſal. 45.15.

Deut.25.1. *Partic.Plur.Constr.* מַרְשִׁיעֵי בְרִית Improbè agentes fœderis, id eſt, in vel contra fœdus, Dan. 11.32. *Futur.* יַרְשִׁיעַ Inquietabat, 1 Sam.14.47. וְהוּא יַשְׁקִט וּמִי יַרְשִׁעַ Ipſo tranquillante, quis inquietabit? Job.34.29.

רָשָׁע maſc. *Improbus*, ἀσεβὴς, Geneſ.18.23. *Plural.* בַּעֲצַת רְשָׁעִים In conſilio improborum, Pſal.1.1. ubi Aben Eſra ſcribit, Improbos ſic dictos, quaſi Inquietos, qui nunquam in eadem conſtitutione permanent, juxta illud; *Et improbi ſunt ut mare propulſum*, Jeſ.57.20. & juxta præcedentia duo loca, ubi Inquietare ſignificat, quaſi hæc ſit prima Verbi ſignificatio. Ad hæc Inquietudo potiùs eſt effectum improbitatis ſive averſionis à Deo ejúſque verbo, & provenit ab eo Spiritu, qui eos agitavit, ut à Deo declinarent: מֵרְשָׁעִים יֵצֵא רֶשַׁע Ab improbis egreditur improbitas, 1 Sam. 24.14. *Constr.* רִשְׁעֵי אָרֶץ Improbi terræ, Pſal.75.9. *Fœm.* רְשָׁעָה Improba, Ezech.3.18.

רֶשַׁע maſc. *Improbitas*, ut paulò ante: *Aff.* וְאֶל־רִשְׁעוֹ Et ad improbitatem ejus, Deut.9.27. *Fœm.* רִשְׁעָה *Idem*, Jeſ.9.18. *Constr.* וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע Et improbitas improbi, Ezech.18.20.

מִרְשַׁעַת f. *Improba*, Improbè ſe gerens, 2 Par.24.7. Habet vim Participii.

רֶשֶׁף maſc. *Pruna ignita, Scintilla*; Metaphoricè *Anthrax*, inflammatio vel morbus ardens: וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף Et exeſi anthrace, Deut.32.24. Sic Habac.3.5. וּבְנֵי רֶשֶׁף Et filii prunæ, id eſt, ſcintillæ, Job.5.7. *Plur.* לָרְשָׁפִים Prunis ignitis, Pſalm.78.48. *Constr.* רִשְׁפֵי־קָשֶׁת Scintillas arcus, Pſal.76.4. id eſt, Scintillantes ſagittas: רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ Prunæ ejus, prunæ ignis ſunt, Cant.8.6.

רשש *Pih.* רִשֵּׁשׁ *Depauperari. Præteritum*, רֻשַּׁשְׁנוּ Depauperati ſumus, Malach.1.4. Convenit

Z z cum

duntaxat, Num. 12.2. Pleonaſmus ad magis extenuandum. Vide אַךְ.

דַּקָּה fœm. *Tenuis*; unde *Plur.* דַּקּוֹת בָּשָׂר Tenues carne, Gen. 41.3. הַפָּרוֹת הַדַּקּוֹת Vaccæ tenues, ver. 20.

רַקָּה f. *Tempus*, pars capitis; *Aff.* רַקָּתוֹ Tempora ejus, Jud. 5.26. בְּרַקָּתוֹ In tempora ejus, Jud. 4.21, 22.

רָקִיק m. *Laganum*, placenta tenuis, Exod. 29.23. *Plur. Conſtr.* וּרְקִיקֵי מַצּוֹת Et lagana azymorum, id eſt, azyma, ver. 2.

רשה רִשְׁיוֹן maſc. *Facultas, Licentia*, [Legitur ſemel] Eſr. 3.7. pro quo Rabbini dicunt רְשׁוּת.

רשם *Chald.* Exaravit, Conſignavit: *Præterit.* רְשַׁם כְּתָבָא *Conſignavit ſcripturam*, Dan. 6.10. הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ *Nonne edictum exaraſti*, *ver.* 12. *Partic. Pehil ſive Prat.* רְשִׁים *Exaratum*, *ver.* 10. *Fut.* וְתִרְשֻׁם *Et conſignabis*, *ver.* 8. [Hinc ſemel] Hebraicè *Partic. Pahul*, רָשׁוּם Exaratum, Dan. 10.21.

רשע *Improbum eſſe, Improbè ſe gerere, Improbè agere vel facere.* Conſtruitur abſolutè & bis cum Præpoſitione מִן. *Præter.* וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי Neque improbè egi à Deo meo, 2 Sam. 22.4. Pſal. 18.22. id eſt, Defeci, vel Averti me per improbitatem à Deo meo. Nam הרשע הוא הנטייה מדבר הראוי והצדק ההליכה בדרך הראוי Id eſt, Improbitas eſt declinatio ab eo quod decet, & juſtum eſt, & Probitas eſt inceſſus in via recta & convenienti, ſcribit hic R. Levi: אִם רָשַׁעְתִּי Si improbus ſim, Job. 10.15. *Hiph.* הִרְשִׁיעַ *Improbum fecit ſeu pronunciavit, Improbavit, Damnavit, Condemnavit*: & interdum *Improbè agere.* Item *Inquietavit, Exagitavit*: *Præter.* הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת Ipſe improbè egit faciendo, 2 Paral. 20.35. id eſt, Impiiſſimè ſe geſſit: וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הָרָשָׁע Et improbum pronunciabunt eum qui improbus eſt,

Deut.

ש

שאב *Hausit : Præterit.* וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם Et haurietis aquas, Jesa.12.3. *Infinit.* לִשְׁאֹב מָיִם Ad hauriendum aquas, Gen.24.13.

מַשְׁאַבִּים mas.pl. *Haustra*, juxta quosdam, Judic.5.11. R.Salom.vult esse Loca ubi hauriuntur aquæ.

שאג *Rugiit*, leonum proprium, sed aliis etiam per metaphoram accommodatur : *Præt.* אַרְיֵה שָׁאָג Leo rugit, Amos.3.8. שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ Rugierunt hostes tui, Psal.74.4.

שְׁאָגָה f. *Rugitus*, Jesa.5.29. *Constr.* שַׁאֲגַת כְּפִירִים Rugitus leonum, Zach.11.3. *Aff.* דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי Verba rugitus mei, Psal.22.2.

שאה *Vastari*, propriè cum tumultu, fragore & irruptione: Inde est *Tumultuari. Præterit.* שָׁאוּ עָרִים Vastentur urbes, Jesa.6.11. *Niph.Fut.* תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה Vastata sit desolatione, Ibid. יִשָּׁאוּן Tumultuantur, Jesa.17.12. *Hiph.Infin.* לְהַשְׁאוֹת Ad vastandum, Jesa.37.26. Contractum hinc, לְהְשׁוֹת 2 Reg. 19.25. quod juxta Mosorethas legendum, ut præcedens. [Ubi א excidit, & puncta transponuntur.] In *Hithp.Stupere,Obstupescere. Part.* וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ Et vir ille stupens erat, stupebat ipsi, id est, de vel super ea, Gen.24.21. Metaphoricè ad animum relatum, quasi Animo vastari : Similis usus Verbi שָׁמַם. Vide illic.

שׁוֹאָה m. *Vastatio tumultuosa, Vastitas, Vastum :* שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה Vastationem & pervastationem, id est, In locum vastissimum, Job.30.3. *Constr.* וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים Et à vastatione improborum, Prov.3.25.

שְׁאִיָּה f. *Vastatio*, Jes.24.12.

שֵׁאת f. *Idem*, Thren.3.47.

cum ורש ubi vide reliqua, quæ hinc esse possint.

רֶשֶׁת fœm. *Rete*, Psalm.57.7. וְרֶשֶׁת פָּרוֹשָׂה Et rete expansum, Hos.5.1. *Aff.* וְרִשְׁתּוֹ Et rete illius, Psal.35.8. Quidam deducunt à ירש, quòd capta Possideat & retineat.

רתח *Pih.* רִתַּח *Fervefecit. Imperat.* רַתַּח רְתָחֶיהָ Fervefac fervefactiones ejus, Ezech.24.5. id est, Fac ut vehementer ferveant. *Pyh. Præt.* מֵעַי רֻתְּחוּ Viscera mea effervefacta sunt, Job.30.27. *Hiph. Futur.* יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה Fervefacit tanquam ollam, profundum, Job.41.22. [Nec ampliùs extat.]

רְתָחִים m.p. *Ebullitiones, Fervefactiones: Aff* רְתָחֶיהָ ut paulò ante.

רתם *Ligavit, Junxit:* [Semel in] *Imperativo*, רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה Liga vel junge currum, Mich.1.13.

רֹתֶם c. *Juniperus:* [Legitur quater.] תַּחַת רֹתֶם אֶחָד Sub Junipero quadam, 1 Reg.19.5. & v.4. fœmin. est: *Plural.* רְתָמִים Juniperi, Job.30.4. [Et Psal.120.4.]

רתק *Niph.* נִרְתַּק *Concatenari, Catenis jungi, aut vinciri.* [Legitur bis] *Fut.* יֵרָתֵק Concatenetur, Catenæ instar jungatur, Eccl.12.2. sic Masorethæ legendum tradunt pro יִרְחַק Procul amoveatur, ut in textu scriptum est. Tales voces observatæ sunt undecim, quæ leguntur per ת, & non sunt scriptæ per ח: Vide Masoram. *Pyh. Præterit.* רֻתְּקוּ Concatenati, Vincti sunt compedibus, Nah.3.10.

רַתּוֹק masc. *Catena: Funis*, Ezech.7.23. רַתּוּקוֹת Catenæ, 1 Reg.6.21. [Ubi Schurek est in gremio literæ ו.]

רַתֻּקוֹת f.p. *Idem*, Jesa.40.19.

רְתֵת masc. *Tremor*, [Legitur semel] Hos.13.1. propriè Chaldaicum est. Nam pro Hebræo רַעַד in Targum est רְתִיתָא Exod.15.15.

שאב

ſecundâ, ſitque א loco mediæ quieſcentis ו imitatione Chaldæorum. Sic קום & רום quandoque in medio habent א, vide illic. *Part.* הַשָּׁאטִים אֹתָם Qui depopulentur eos, Ezech. 28. 24. Chald. דְבָזִין Qui diripiunt eos: הַשָּׁטִים vide in שׁוט : *Fœm.* הַשָּׁאטוֹת אוֹתָךְ Quæ depopulantur, prædantur te, Ezek. 16. 57. juxta Kimch. Chaldæus & R. Salom. Quæ ſpernunt te.

שְׁאָט m. *Contemptus, vel Depopulatio* : בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ Cum contemptu in animo, Ezech. 25. 15. id eſt, Summo & ignominioſo contemptu, vel depopulatione. Sic, בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ Ezech. 36. 5. *Aff.* בְּכָל־שָׁאטְךָ בְּנֶפֶשׁ In toto contemptu tuo ex animo, Ezech. 25. 6. Chaldæus tribus hiſce poſterioribus locis צְפוּיחַ *Lætitiam* transfert.

שָׁאַל שָׁאַל *Rogavit, Interrogavit, Petiit, Expetiit, Conſuluit, Quæſivit, Requiſivit, Percunctatus eſt.* Item, *Mendicavit.* Conſtruitur cum Accuſ. & Præpoſit. מִן, מֵאֵת & ל. *Præt.* שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו Interrogaverat ſervos ſuos, Gen. 44. 19 חַיִּים שָׁאַל מִמְּךָ Vitam petiit à te, Pſalm. 21. 5. וְשָׁאַל־לוֹ Ut conſulat illum, Num. 27. 21. וְשָׁאַל בַּקָּצִיר Et mendicat in æſtate, Prov. 20. 4. וּשְׁאֵלֵךְ Et rogaverit te, Jud. 4. 20. quod eſt ex terminatione Tzere : וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם Interrogabunt te pacis, hoc eſt, valetudinis causâ, 1 Sam. 10. 4. id eſt, Pacificè te ſalutabunt : Vide & 1 Sam. 25. 5. 2 Sam. 8. 10. [Et א cum (ֵ) ut, שְׁאֶלְתֶּם Petiviſtis, 1 Sam. 12. ver. 13. Item cum (ִ) ut וְלֹא שְׁאִלְתִּיהוּ Et non interrogavi eum, Judic. 13. 6. Cui ſimile vide in ילד.] *Chald. Præt.* שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֹם *Petiit ab ullo mago*, Dan. 2. 10. אֱדַיִן שְׁאֵלְנָא *Tunc interrogavimus*, Eſr. 5. 9. *Fut.* כָּל־דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן *Quicquid poſtulaverint*, Eſr. 7. 21. *cum* נ *epenthetico. Niph.* נִשְׁאַל *Exorari, Precibus obtinere : Præterit. cum Infin.* נִשְׁאֹל נִשְׁאַל מִמֶּנִּי Expetendo expetivit David à me, 1 Samuel.

שׁוֹאִים m.p. *Vastationes : Aff.* מִשֹּׁאֵיהֶם A vastationibus sive tumultuationibus ipsorum, Psal.35.17.

שָׁאוֹן masc. *Tumultuatio, Tumultus, Strepitus :* קוֹל שָׁאוֹן Voce tumultus, id est, tumultuosâ, Jes.66.6. *Constr.* שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם Strepitum marium, strepitum fluctuum eorum, Psal.65.8. *Aff.* וּשְׁאוֹנָהּ Et tumultuatio ejus, Jes.5.14.

שַׁאֲנָן m. *Idem : Aff.* וְשַׁאֲנַנְךָ Et tumultuatio tua 2 Reg. 19.29. Sic Chaldæus, אִתְרַגְשׁוּתָךְ & Kimchi deducit à שָׁאוֹן, per geminationem literæ נ, ad vehementem tumultuationem designandam. Vide etiam שאן.

מְשׁוֹאָה f. *Devastatio, Pervastatum*, Job.30.3.

מַשָּׁאוֹן m. *Vastitas, Solitudo vasta :* תִּכַּסֶּה שִׂנְאָה בְּמַשָּׁאוֹן Tegitur odium in solitudine, Prov.26.26. Vide & נָשָׁא.

מַשְּׁאוֹת & מַשּׁוּאוֹת f.p. *Vastitates*, Psalm.37.18. & 74.3. Significatione huc pertinent, ut Ab.Esra refert; sed propter Dagesch sunt quasi à נָשָׁא.

תְּשֻׁאוֹת & תְּשׁוּאוֹת f.p. *Fragores, Acclamationes, Fragosi clamores, Tumultuationes :* תְּשֻׁאוֹת נֹגֵשׂ Fragosi clamores exactoris, Job.39.10. תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ Acclamationes gratiæ gratiæ ei sunt, Zach.4.7. Phrasis in familiaribus Judæorum scriptis usitatissima, quando summas alicui gratias agere volunt. Habet autem hoc nomen formam ex ordine Quiescentium secundâ, quasi à שׁוּא, sed significatione ad hanc Radicem pertinet.

שָׁאַט שָׁאט *Depopulari, Spernere.* Verbum est irregulare, origine Chaldaicum. Nam שָׁט Chaldæis usurpatur pro Hebræo בָּזָה *Sprevit, Contempsit*, Psal. 15.4.& Gen.25.34. in utroque Targum, Jonathanis, scil. & Onkeli. Habet א quiescens, uno tantùm loco excepto, quasi protractionis sit, ut Hebræi loquuntur, & thema habeat שׁוט ex ordine Quiescentium secundâ,

מִשְׁאָלוֹת f.p. *Petitiones: Aff.* כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ Omnes petitiones tuas, Psal.20.6.

שאן *Pih.* geminatâ tertiâ radicali, שַׁאֲנַן *Tranquillum esse, Tranquillè agere: Præt.* שַׁאֲנַן מוֹאָב Tranquillus fuit Moab, Jer.48.11 שַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה Tranquillus erit à timore mali, Prov.1.13. שַׁאֲנָנוּ Tranquillè agent, Job.3.18.

שַׁאֲנָן m. *Tranquillus:* נָוֶה שַׁאֲנָן Habitaculum tranquillum, Jesa.33.20. *Aff.* וְשַׁאֲנַנְךָ Et tranquillitas tua, 2 Reg.20.8. id est, Insolentia, Ferocia, quam tranquillitas tibi parit. Vide & שאה. *Plur.* הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים Væ tranquillis in Tzione, Amos.6.1. *Fœmin.* נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת Mulieres tranquillæ, Jesa.32.9.

שַׁלְאֲנָן m. *Tranquillissimus*, Job.21.23. cum epenthesi ל, vel potiùs, ut Kimchi scribit in lib.Rad.est vox composita ex שָׁלֵו & שַׁאֲנָן, & notatur eo summè tranquillus, id est, tranquillissimus.

שאף *Hausit*, propriè aërem vel ventum, *Anhelavit, Aspiravit*; Metaphoricè, *Absorbuit, Deglutivit. Præt.* וְשָׁאַף Et exhaurit, absorbet, Job.5.5. *Cum Aff.* שְׁאָפַנִי Absorbet me, anhelus persequitur ad deglutiendum me, Psal.56.2. שָׁאֲפוּ רוּחַ Haurient ventum, Jer.14.6. *Partic.* וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף Ad locum suum anhelat, Eccles.1.5.

שאר *Reliquum esse, Superesse: Præt.* עוֹד שָׁאַר Adhuc reliquus est minimus, 1 Sam.16.1. *Niph.* נִשְׁאַר *Reliquum, Residuum esse vel fieri, Relinqui: Superstitem manere, Remanere, Superesse*: Frequenter construitur cum Præpositione ב, quæ quandoque per *E, Ex*, explicanda est. *Præt.* הוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר Ipse solus est relictus, Genes.42.38. cum Kametz propter pausam. *Anomalum cum Epenthesi* א: וְנֵאשֲׁאַר אָנִי Et reliquus fui ego, Ezech.9.8. pro נִשְׁאַרְתִּי. Kimchi in Comment. scribit esse compositum ex Præterito Niphal

muel.20.28. id eſt, Obnixè petiit à me, & obtinuit. [Retinet characterem Præteriti נ, & deſinit in י.] Similem formam vide in שלח. נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ Precibus obtinui à rege, Nehem.13.6. *Pih. Præterit.* וְשִׁאֲלוּ Et petant, id eſt, mendicent, Pſal.109.10. *Fut.* שָׁאוֹל יְשַׁאֲלוּ Interrogando interrogabunt, 2 Sam. 20.18. *Hiph* הִשְׁאִיל *Mutuavit, Commodato dedit petenti. Præter.* וְהִשְׁאִלְתִּיהוּ לַיהוָה Et mutuo eum Domino, 1 Sam.1.28. id eſt, Quem precariò ab ipſo acceperam, nunc rurſus ipſi ſiſto & conſecro, ut ipſius miniſter ſit. *Futur.* וַיַּשְׁאִלוּם Commodato dederunt ipſis petentibus, Exod.12.36.

שְׁאוֹל c. *Sepulchrum, Infernus.* Sepulchrum autem ſic à Petendo & Poſtulando dictum, quòd ore hiante & dilatato, Jeſa.5.14. Habac.2.5. repleri expetat; unde & Inſatiabile dictum, Prov.27.20. & 30.16. Significat autem in genere Locum corporum humanorum poſt mortem; unde communiter pro Sepulchro, interdum etiam pro Inferno ponitur. Dicitur etiam de Loco infimo, qui altiſſimo opponitur, Job.11.8. *Maſc.* עָרוֹם שְׁאוֹל Nudum eſt ſepulchrum, Job. 26.6. id eſt, Abditiſſima & intima terræ pars, juxta Aben Eſram, vel מַרְכַּז הָאָרֶץ Centrum ipſius terræ ipſi in aperto & propatulo eſt: *Fœm.* הִרְחִיבָה שְׁאוֹל נַפְשׁוֹ Dilatat ſepulchrum animam ſuam, id eſt, ſeipſum, Jeſa.5.14. *Cum* ה *paragogico* לִשְׁאוֹלָה In ſepulchrum uſque, Pſal.9.18. *Et ſic cum accentu in ultima præter morem,* שְׁאֹלָה In ſepulchrum, Gen.37.35.

שְׁאֵלָה fœm. *Petitio:* שְׁאֵלָה אַחַת Petitionem unam ego peto abs te, 1 Regum 2.16. *Aff.* אֶת שְׁאֵלָתִי Petitionem meam, 1 Samuel.1.27. *Hinc contractum,* יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ Det petitionem tuam, 1 Samuel.1.v.17. *Et aliter,* תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי Eveniat petitio mea, Job.6. v.8. *Chald.* שְׁאֵלְתָא f. *Petitio, Poſtulatum,* Dan.4.14.

contractè absque א, שְׁרִית, 1 Paral.13.38. *Aff.* וּשְׁאֵרִיתוֹ Et residuum ejus, Jesa.44.17. *Contractè ut ante*, שֵׁרוּתִךָ Residuum tuum, Jerem.15.11. scribitur cum ו, sed legendum per י juxta Masorethas. Chirek sub ת est loco Sægol, pro שֵׁרִיתֶךָ. Simile vide in פוּץ inter Nomina.

מִשְׁאֶרֶת foemin. *Mactra*: *Aff.* וּמִשְׁאַרְתֶּךָ Et mactra tua, Deut.28.5. *Plur.* וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ Et in mactras tuas, Exod.8.3.

שְׂאֹר mascul. *Fermentum*: תַּשְׁבִּיתוּ שְּׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם Amovebitis fermentum è domibus vestris, Exod.12.15.

שְׁבָב masc. *Fragmentum*: [Legitur semel in] *Plural.* שְׁבָבִים Fragmenta, Hos.8.ver.6. Verbum שָׁבַב *Frangere*, apud Talmudicos usitatum est.

שָׁבִיב masc. *Scintilla*, quasi Fragmen ignis dicta, Job. 18.ver.5. *Chald.* שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא *Scintilla vel Flamma ignis*, Dan.3.22. *Plural.* שְׁבִיבִין דִּי־נוּר *Scintillæ ignis*, Dan.7.9.

שָׁבָה *Captivum-cepit, duxit, abduxit, deportavit, fecit, tenuit, detinuit. Præterit.* אֲשֶׁר שָׁבָה Quem captivum abduxit, Jer.14.14. שָׁבִיתָ שֶּׁבִי Captivam duxisti captivitatem, Psalm.68.ver.19. *Partic.* שֹׁבִים לְשֹׁבֵיהֶם Captivos capient captivantes ipsos, Jesa. 14.2. *Fut.per Apocopam,* וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ שֶׁבִי Et captivam fecit ex eo captivam turbam, Num.21.1. *Niph.Præt.* כִּי נִשְׁבָּה Quòd captivus abduceretur, Genes.14.14. נִשְׁבּוּ Capti essent, 1 Sam.30.3.

שְׁבוֹ masc. *Achates*, lapis pretiosus, Exod.28.19. Judæis Germanis *Topazius* est.

שְׁבִי masc. *Captivitas, Captiva turba, Captivorum multitudo*: שְׁבִי צַדִּיק Captiva turba justi, Jes.49.24. בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ In captivitatem ibunt, Jerem.22.22. *Aff.* מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם De terra captivitatis ipsorum, Jerem.46.27.

Cum

phal & Futuro Kal, quasi dicere Propheta voluerit: Cum percutientibus illis videre vellem, מִי נִשְׁאַר quis reliquus maneret? animadverti כִּי אֶשָּׁאַר אֲנִי quòd ego tantùm reliquus essem. Non dissimile vide in שָׂחָה in Hithpahel. וְלֹא נִשְׁאֲרוּ בָם Neque relinquerentur in eis, id est, ex eis duo pariter, 1 Sam. 11. v. 11. *Hiph.* הִשְׁאִיר *Reliquit, Reliquum, Residuum, Superstitem fecit vel reliquit: Præt.* הִשְׁאִיר לוֹ Reliquerunt ei superstitem, Num. 21. 35. וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה. Et relinquat post se benedictionem, Joel. 2. 14. *Futur.* וְלֹא נַשְׁאֵר בָּהֶם אִישׁ Ut non reliquum faciamus ex eis quenquam, 1 Sam. 14. 36.

שְׁאָר masc. *Reliquus, Reliquum, Residuum, Reliquiæ:* In constructione non mutatur: וּשְׁאָר עֵץ Et reliqua ligna, Jesa. 10. 19. וּשְׁאָר Et residuum, Jesa. 14. 22. וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ Et (nonne) residuum spiritus ipsi? Malac. 2. 15. Vide hîc R. Salom. *Chald.* עִם שְׁאָר חַכִּימֵי *Cum reliquis sapientibus Babyloniæ,* Dan. 2. 18. וּשְׁאָרָא *Et residuum,* Dan. 7. 7.

שְׁאֵר masc. *Caro,* & generaliter, *Alimentum:* Item, *Propinquus, Propinqua,* de eadem carne vel sanguine existens, & sic eodem genere de utroque sexu dicitur. אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי Comedunt carnem populi mei, Mich. 3. 3. אֶל־כָּל־שְׁאֵר. Ad omnem propinquum carnis suæ, Levit. 18. ver. 6. שְׁאֵר אָבִיךָ Propinqua patris tui est, ver. 12. *Aff.* לִשְׁאֵרוֹ Propinquo ejus, Numer. 27. 11. שְׁאֵרָהּ Alimentum ejus, Exod. 21. 10. id est, מְזוֹנָהּ Alimentum, quod conservat שארה Carnem ejus. Aben Esra hoc loco. Sic Chaldæus, וּשְׁאֵרָךְ Et corpus tuum, Proverb. 5. 11. Sic reddunt propter præcedens nomen Carnis, cui synonymum est.

שַׁאֲרָה f. *Propinquitas:* שַׁאֲרָה הֵנָּה Propinquitas sunt, Levit. 18. 17. id est, propinquæ una alteri.

שְׁאֵרִית fœmin. *Residuum, Reliquiæ:* Semel scribitur contractè

Non recedet ſceptrum de Jehuda, Gen.40.10. id eſt, reges & regia autoritas, juxta triplex Targum & Hebræos veteres Talmudicos, Cod.Sanhedrin cap.1. fol.5. & Cod.Horajoth cap.3.fol.11. ac recentiores Kimchium, R.Salom.Aben Eſram, R.Abrahamum Hiſpanum, R.Tanchuma, R.Bechai, R.Moſche Ben Nachman, R.Jitzchack Ben Arama, Chaskuni ſive R.Chiskia, quos ego vidi, unde fruſtra ſunt, qui aliter interpretantur. Item, *Tribus*, Deut.18.1. *Stylus, Calamus* : מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט סֹפֵר Trahentes ſtylo ſcribæ, Judic.5.14. id eſt, Scribentes בְּקוּלְמוֹס Calamo ſcriptorio, ut Chaldæus transfert, éſtque periphraſis poëtica Scribarum, ſive Doctorum & Sapientum : שֵׁבֶט מֹאֶסֶת Virga ſpernens, Ezech.21.10. ubi fœmin. *Aff.* שִׁבְטוֹ Virgam ſuam, Proverb.13.24. *Plur.* שְׁבָטִים *Tribus*, Joſ.18.2. *Tela, Spicula*, 2 Sam. 18.14. *Conſtr.* שִׁבְטֵי Tribus filiorum Iſraël, Joſ.4.8. *Aff.* בְּשְׁבָטָיו In tribubus ejus, Pſal.105.37. *Chaldaic.* לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל *Secundùm numerum tribuum Iſraëlis*, Eſr.6.17.

שְׁבָט m. *Schebhat*, nomen Menſis undecimi; reſpondentis Januario noſtro, Zach.1.7.

* שבך Quæ hinc eſſe poſſint, vide in סָבַךְ.

שבל שְׁבִיל maſc. *Semita, Via* : *Aff.* וּשְׁבִילְךָ Et ſemita tua, Pſal.77.20. ubi legendum juxta Maſorethas, שְׁבִילְךָ : *Plur. Conſtr.* שְׁבִילֵי עוֹלָם Semitæ ſeculi, Jer.18.15.

שֹׁבֶל maſc. *Idem* : חֶשְׂפִּי שֹׁבֶל Denuda (pedes) ad ſemitam, Jeſ.47.2. Vide Jeſ.20.2.

שִׁבֹּלֶת f. *Spica*, Job.24.24. סִבֹּלֶת *Idem*, Jud.12.6. Item, *Fluxus, Fluentum*, Pſal.69.3,16. *Plur. fœm. ſub terminatione maſculina*, שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת Spicæ tenues, Geneſ.41.5.

Cum Sægol sub Schin, שְׁבְיֵךְ Captivitatem tuam, Judic.5.12.

שְׁבִיָּה f. *Captiva*, Jeſ.52.2.

שִׁבְיָה f. *Captivitas*, ut ante, 2 Par.28.5.

שִׁיבָה f. *Idem*: *Conſtr.* שִׁיבַת צִיּוֹן Captivam multitudinem Tzionis, Pſalm.126.1. Formam habet à שׁוּב, quaſi Reducem captivam turbam dicas. Aliam ſignificationem vide in יָשַׁב.

שְׁבִית f. *Captivitas*, Num.21.29. *Aff.* אֶת־שְׁבוּתֵנוּ Captivitatem noſtram, Pſal.126.4. ſcribitur cum ו, ſed legitur per י: *Plur. cum Aff.* שְׁבִיתַיִךְ Captivitatum tuarum, id eſt, multitudinis captivorum tuorum, Ezech.16.53.

שְׁבוּת f. *Idem*: Jer.30.3. *Aff.* אֶת־שְׁבוּתְךָ Captivitatem tuam, Deut.30.3. *Quædam ſcribuntur per* ו *in medio, ſed legenda per* י: שְׁבִיתֵךְ Captivitatem tuam, Thren. 2.ver.14.

שבח *Pih.* שִׁבַּח *Laudavit, Laudibus celebravit*: Item, *Repreſſit, Compeſcuit*: *Præt.* וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי Et laudavi ego lætitiam, Eccleſ.8.15. *Fut.* תְּשַׁבְּחֵם Reprimis illos, Pſal.89.10. & ſic Prov.29.11. *Chald. Præt.* שַׁבַּחְתְּ *Laudâſti*, Dan.5.23. וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת Et *viventem in perpetuum laudavi*, Dan.4.31. וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַהֲבָא *Et laudabant Deos aureos*, Dan.5.4. *Partic.* מְשַׁבַּח *Laudo, &c.* לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא *Regem cælorum*, Dan.4.34. *ubi notanda conſtructio cum Dativo. Hiph. Partic.* מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים Compeſcens ſtrepitum marium, Pſa.65.8. *Hithp. Infin.* בְּהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ Ad laudationibus commendandum nos in laude tua, Pſal.106.47.

שַׁבֵּחַ m. *Laudans*: Vim & uſum habet Participii: שַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים Laudabam ego mortuos, Eccl.4.2.

שֵׁבֶט c. ſed m. ſæpius, *Virga, Baculus*, Exod.21.23. Prov.10.13. *Sceptrum*: לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה Non

שָׁבוּעַ m. *Septimana*, vel dierum, ut communiter, vel annorum, ut Dan.9. *Constr.* שְׁבֻעַ־זֹאת Septimanam hujus, Gen.29.27. *Dual.* שְׁבֻעַיִם Septimanæ duæ, Lev. 2.6. *Plur.* שָׁבֻעִים שִׁבְעָה Septimanæ ſeptem, Dan.9. 25. *Conſtr.* שְׁבֻעֵי, vide mox infrà. *Fœm.* וְחַג שָׁבֻעֹת Et feſtum ſeptimanarum facies, Exod.34.22. *Aff.* בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם In ſeptimanis veſtris, Num.28.26.

נִשְׁבַּע *Niph. Juravit. Præt.* נִשְׁבַּע־לִי Juravit mihi, Gen. 24.7. בִּי נִשְׁבַּעְתִּי Per me juravi, Gen.22.16. *Partic.* וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ Et qui jurat per terram, Jeſa.65.16. *Hiph.* הִשְׁבִּיעַ *Adjuravit. Præterit. cum Infinit.* הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ Adjurando adjuraverat filios Iſraëlis, id eſt, Jurejurando obſtrinxerat, Exod.13.ver.19. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם Adjuro vos, Cant.7.2.

שָׁבוּעַ maſcul. *Juramentum, Jusjurandum. Plur.Conſtr.* שִׁבְעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם Juramenta juramentorum iſtis ſunt, Ezech.21.23.

שְׁבוּעָה fœmin. *Juramentum, Jusjurandum, Adjuratio:* בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ Domini juramenti ipſi, id eſt, Conjurati, Neh.6.18. *Conſtr.* וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר Et juramentum falſitatis, Zach.8.17. *Aff.* וּשְׁבֻעָתוֹ Et juramenti ſui, Pſal.105.19. *Plur.* שְׁבֻעוֹת Hab.3.9.

שָׂבַע *Satiari, Saturari, Saturum eſſe. Præt* וְאָכַל וְשָׂבַע Et comedet & ſaturabitur, Deut.31.20. שָׂבַעְתָּ קָלוֹן Saturaris ignominiâ, Hab.2.16. וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ Ut ſaturemini eo, Joel.2.19. שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי Saturata eſt malis anima mea, Pſal.88.4. *Pih.Imperat.* שַׂבְּעֵנוּ Satura nos, Pſal.90.14. *Fut.* נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ Animam ſuam non ſaturabunt, Ezech.7.19. *Hiph. Præt.* הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה Satiat animam appetentem, Pſal.107.9. *Partic.* מַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי Saturas omne vivens, Pſal.145.16.

שָׂבֵעַ m. *Satur*, Gen.25.8. *Conſt.* שְׂבַע יָמִים Satur dierum, Gen.35.29. *Plur.* שְׂבֵעִים Saturi, 1 Sam.2.5. *Fœmin.*

נפש

שְׁבָּלִים m.p. *Baccæ : Constr.* שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים Duæ baccæ olivarum, Zach.4.12.

שַׁבְּלוּל masc. *Limax*, Psal.58.9. In Cod. Talmud. Mohed Katon cap.1. fol.6. scribit Scholiastes ad locum Psalmi : שַׁבְּלוּל est reptile, quod cum egreditur è concha sua, saliva fluit ab ipso, donec planè liquescat & moriatur. Et in Cod. de Sabbatho, cap.8. fol.77.

שבס שְׁבִיסִים m.p. *Reticula*, ornamenta muliebria capitis, juxta R.Salom. Jes.3.18.

שֶׁבַע fœmin. *Septem, Septies* : שֶׁבַע שָׁנִים Septem annos, Genes.5.7. שֶׁבַע Septies in die laudavi te, Psal.119.164.

שִׁבְעָה masc. *Idem* : Item *Septimus*, שִׁבְעָה פָּרִים Septem juvencos, Num.23.29. שִׁבְעָה שִׁבְעָה Septem septem, i.e. septena, Gen.7.2. בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם Septimodecimo die mensis, Gen.7.1. *Semel cum* נ *epenthet.* שִׁבְעָנָה, Job.42.13. *Constr.* לְשִׁבְעַת הַיָּמִים Septimo dierum, i.e. Die septimo, Gen.7.10. *Aff.* שִׁבְעָתָם Septem illi, 2 Sam.21.9. scribitur cum ו redundante, & est quasi à separata forma שִׁבְעַת . *Dual.* שִׁבְעָתַיִם *Septies, Septuplum*, idem quod שֶׁבַע, inquit R.Salom. ut apparet ex Jes.30.26. Sic etiam, אַרְבַּעְתַּיִם *Quadruplum*, effertur numero duali, ut est in רֶבַע : forma autem dualis adhibetur ad differentiam numeri : *Plur.* שִׁבְעִים *Septuaginta* : שִׁבְעִים שָׁנָה Septuaginta annos, Genes.5.12. *Chald.* שִׁבְעָה עִדָּנִין *Septem tempora* : Dan. 4.13. *Constr.* וְשִׁבְעַת יָעֲטוֹהִי *Et septem consiliarios ejus*, Esr.7.14.

שְׁבִיעִי masc. *Septimus* : בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי Die septimo, Genes.2.2. *Fœm.* וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת Et anno septimo, Levit.25.4. *Semel etiam medio* י *deficiente*, וּבַשְּׁבִעִת Et septimo, Exod.21.2.

Illud confringetis, Levit.11.33. *Niph.Prat.* כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט Quòd confracta fuerit virga, Jes.14.29. נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם Fractus sum ab animo ipsorum, Ezech.6.9. ubi אֶת est loco מִן, scribit Kimchi. *Pih.Prater.* שִׁבַּר דַּלְתוֹת Effregit valvas, Psal.107.16. *Partic.* מְשַׁבֵּר סְלָעִים Confringens petras, 1 Regum 19.11. *Hiph. Vendere. Partic.* וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר Et benedictio erit super caput vendentis, Prov.11.26. & sic Genes. 42.6. *Fut.* הַאֲנִי אַשְׁבִּיר An ego effringerem matricem? Jesa.66.9. Ad partum aperirem? Significatio à Nomine petita est, quod Os matricis significat: אֹכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי Cibum pro argento vendes mihi, Deuteron.2.28. *ubi Affixum est pro Pronom. separato*, pro תַּשְׁבִּיר לִי. *Hoph. Præterit.* הָשְׁבַּרְתִּי Confractus sum, Jer.8.21.

שֶׁבֶר, שֵׁבֶר m. *Fractura, Fractio, Confractio, Contritio:* Item, *Annona*, Genes.42.1,19. quasi famis Fractura dicta, ut & aqua sive potus dicitur Frangere sitim, Psalm.104.11. Metaphoricè, *Explicatio, Enucleatio*, quasi rei aut quæstionis difficilis Fractio & solutio: *Aff.* וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ Et pecuniam annonæ ejus, Gen. 44.2. וְאֶת־שִׁבְרוֹ Et interpretationem ejus, Jud.7.15. *Plur.* שְׁבָרִים *Nomen proprium loci*, Jos.7.5. מִשְּׁבָרִים Propter confractiones, Job.41.16. id est, pericula & calamitates. *Aff.* רְפָה שְׁבָרֶיהָ Cura fracturas ejus, Psal.60.4. Cæterùm Grammatici quidam Rabbinorum Chirek breve vocant שֶׁבֶר, ut Aben Esra Numer.35.19.

שִׁבָּרוֹן m. *Fractio, Contritio*, Jerem.17.18. *Constr.* בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם Cum fractione lumborum, Ezech.21.6.

מַשְׁבֵּר m. *Matrix, Os matricis*, 2 Reg.19.3. juxta Kimchium; Chaldæus & R.Salomon *Sellam parturientis* explicat. Dicitur sic à Frangentibus doloribus, qui

tum

נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת Anima ſatura calcat favum, Prov.27.7.

שָׂבָע m. *Saturitas*, Gen.41.28.

שֹׂבַע m. *Idem*, Exod.16.3. *Aff.* שָׂבְעֲךָ Ad ſaturitatem tuam, Deut.23.24.

שָׂבְעָה f. *Idem*, Jeſ.56.11. *Aff.* מִבִּלְתִּי שָׂבְעָתֵךְ Eò quòd non eſſet ſatietas tibi, Ezech.16.28.

שִׂבְעָה f. *Idem : Conſtr.* שִׂבְעַת לֶחֶם Saturitas panis, Ezech.16.49.

שבץ *Pih.* שִׁבֵּץ *Teſſellatum, Ocellatum, Intertextum opus fecit : Præterit.* וְשִׁבַּצְתָּ Et teſſellatam facies, Exod.28.39. *Pyh.Partic.* מְשֻׁבָּצִים זָהָב Intexti, Impacti auro erant, id eſt, Fundis aureis inſiti, ver.20.

שָׁבָץ m. *Ocellata chlamys :* כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבָץ Quia detinuit me hæc ocellata chlamys, 2 Sam.1.9.

מִשְׁבְּצָה f. *Ocellatio : Pala, Funda annuli : Plur.* משׁבצות מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ. Fundis aureis, Exod.28.11. זָהָב Ex ocellationibus auri veſtis ejus, Pſal.45.14.

תַּשְׁבֵּץ m. *Teſſella, Ocellatio :* כְּתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ Tunica ocellationis, Exod.28.4. id eſt, Teſſellata vel ocellata.

שְׁבַק *Chald.* Sivit, Reliquit, Dimiſit, Remiſit. *Infin.* לְמִשְׁבַּק *Ad relinquendum*, Dan.4.23. *Imperat.* שְׁבֻקוּ *Sinite*, Eſr.6.7. *Ithpeh.Fut.* תִּשְׁתְּבִק *Relinquetur*, Dan.2.44.

שָׁבַר *Fregit, Confregit, Diffregit, Effregit, Perfregit : Item, Vendidit : Emit, Comparavit annonam ;* à Nomine שֶׁבֶר Annona, quaſi Annonare dicas. *Præt.* שָׁבַר יְהוָה Fregit Dominus, Jeſa.14.5. *Infin.* לִשְׁבֹּור אֶל־יוֹסֵף Ut emerent à Joſepho, Gen.41.57. ubi אֶל eſt pro מִן, aut eſt tranſpoſitio verborum, pro, Venerunt ad Joſephum ut emerent. *Imperat.* שִׁבְרוּ לָנוּ Emite, Comparate nobis, Geneſ.43.2. *Futur.* וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם Et vendidit Ægyptiis, Geneſ.41.56. וְאֹתוֹ תִּשְׁבְּרוּ Cibarium emetis ab eis, Deut.2.6. תִּשְׁבְּרוּ אֹכֶל

Illud

שַׁבָּת com. *Cessatio, Requies, Sabbathum :* Dies septimus hebdomadæ, Cessationi ab operibus destinatus, & synecdochicè *Septimana*, à septimo die appellata : *Quater legitur* שַׁבָּת, ut tradit Masora, Levit.25.6. שֹׁמֵר שַׁבָּת Custodiens sabbathum, Jesa.56.2. *Constr.* וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ Erítque requies terræ, Levit.25.6. *Aff.* שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ Sabbathi in sabbatho suo, Numer. 28.10. ubi prius in Pathach definit, cui simile, שַׁבַּת שַׁבַּת Sabbatho sabbatho, id est, unoquoque sabbatho, 1 Paral.9.32. וְשַׁבַּתָּהּ Et sabbathum ejus, Hos.2. v.11. *Plur.* שַׁבָּתוֹת Sabbatha, Septimanæ : *Constructt.* שַׁבְּתֹת שָׁנִים Septimanas annorum, Levit.25.8. *Aff.* אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ Sabbatha sua, Levit.26.34.

שֶׁבֶת masc. *Cessatio :* שֶׁבֶת מֵרִיב Cessatio à lite, Prov. 20.3. שָׁבֶת Cessatio, Jesa.30.7. Possint hæc etiam esse Infinitivus à יָשַׁב Sedere, Manere. *Aff.* שִׁבְתּוֹ Cessationem ejus, Exod.21.19.

שַׁבָּתוֹן masc. *Quies, Requies, Cessatio :* שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ Quies sabbathum sanctum erit, Exod.6. ver.23. שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן Sabbathum quietis, Exod.35.2.

מִשְׁבַּתִּים m.p. *Cessationes :* *Aff.* עַל מִשְׁבַּתֶּהָ Propter cessationes ejus, Thren.1.7.

שְׂגָא

שְׂגָה *Chald.* Crescere, Multiplicari, Augeri. *Futur.* לְמָה יִשְׂגֵּא *Ad quid cresceret?* Esr.4. v.22. שְׁלָמְכוֹן יִסְגֵּא *Pax vestra multiplicetur*, Dan.3. v.30. *Quædam exemplaria illic* שׂ *habent loco* ס. Hinc Hebraicè *Fut.* יִשְׂגֶּה Crescit, Augetur, Job.8.v.7,11. *Pih.* geminatis literis, *Fut.* תְּשַׂגְשֵׂגִי Facies ut crescat vel adolescat, Jes.17.11. *Hiph. Præt.* הִשְׂגּוּ Auxerunt, Psal.73.12. *Partic.* מַשְׂגִּיא Augens, Job.12.23. *Fut.* תַּשְׂגִּיא Amplificabis, Job.36.24.

שַׂגִּיא m. *Amplus*, Job.36.26. *Chald.* וִיקָר שַׂגִּיא *Et gloriam multam*, Dan.2.6. *Plural.* מַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן *Munera magna & ampla*, Dan.2.48. Et adverbialiter,

tum mulieri parienti, tum ipsi fœtui in articulo partus obveniunt.

מַשְׁבֵּר masc. *Idem. Constr.* בְּמִשְׁבַּר בָּנִים In matrice filiorum, Hos.13.13. id est, ore matricis: *Plur.* מִשְׁבָּרִים *Fluctus*, sic dicti, quod se mutuo, vel etiam naves confringant: *Constr.* מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת Fluctus mortis, 2 Samuel.22.5. *Aff.* כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ Omnes fluctus tui, Jon. 2.ver.4.

שִׂבֵּר *Pih. Speravit, Spectavit, Exspectavit, Exspectationem habuit*: Construitur cum Præposit. אֶל vel ל. *Prater.* שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ Exspecto salutem tuam, Psal.119.166. *Fut.* אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ Ad te spectant, Psal.145.15.

שֶׂבֶר masc. *Exspectatio*: *Aff.* שִׂבְרוֹ Cujus exspectatio, Psal.146.5. מִשִּׂבְרִי Ab exspectatione mea, Psal.119. ver.116.

שְׁבַשׁ *Chald.* Perplexum, Attonitum reddi, Obstupescere, Conturbari: *Ithpah. Particip. Plural.* מִשְׁתַּבְּשִׁין *Attoniti*, Dan.5.9.

שָׁבַת *Quievit, Cessavit*: *Prater.* כִּי בוֹ שָׁבַת Nam in illo quievit, Gen.2.3. שָׁבְתָה מַדְהֵבָה Cessavit aurea, Jesa.14.4. *Fut.* וַיִּשְׁבֹּת Et quievit, Genes.2.2. *Niph.* וְנִשְׁבַּת מִבְצָר Et cessabit munitio, Jesa.17.3. וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם Et cessabunt stercorea idola vestra, Ezech.6.6. *Hiph.* הִשְׁבִּית *Cessare fecit vel sivit, Abolevit. Sustulit, Amovit, Removit, Summovit*: *Praterit.* וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים Et abolevit atratos sacrificulos, 2 Reg.23.5. וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים Faciamque ut cesset fastus superborum, Jesa.13.11. *Fut.* אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם Et faciam ut cesset è mortalibus memoria ipsorum, Deut.32.26. [*Infin.* לַשְׁבִּית Ad cessare faciendum, Ham.8.4. ubi ה characterist. excluditur.]

Plur. Fœm. שִׁגְיוֹנוֹת Odæ erraticæ vel mixtæ, Habac. 3.ver.1.

*שָׁגָה, שִׁגְשֵׁג Vide ſuprà in שָׁגָא.

שגח *Hiph.* הִשְׁגִּיחַ *Proſpexit, Reſpexit, Conſideravit:* [Extat ter in Scriptura, idque ſolùm in Hiphil.] *Præter.* הִשְׁגִּיחַ Proſpicit in omnes habitatores terræ, Pſalm.33.14. *Partic.* מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת Proſpiciens è feneſtris, Cant.2.9. *Fut.* אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ Ad te reſpicient, Jeſ.14.16.

שָׁגַל *Vitiare, Violare mulierem.* Verbum eſt Hebræis actum Venereum propriiſſimè denominans, ac proinde pronunciatu obſcœnum in communi ſermone ipſis habitum. Unde Maſorethæ Verbum שָׁכַב *Cubuit, Concubuit*, pro eo legendum ſubſtituerunt, quomodo Germani dicunt **Beyſchlaffen, Beyligen.** Similem correctionem vide infrà in שַׁת. Vide Rambam in More p.3.c.8. circa finem. [Legitur in Bibliis quater.] *Futur.* יִשְׁגָּלֶנָּה Vitiabit eam, Deut.28.30. legendum יִשְׁכָּבֶנָּה Cubabit cum ea. *Niph. Futur.* וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה Et fœminæ eorum vitiabuntur; legendum תִּשָּׁכַבְנָה Concubitu violabuntur, Jeſa.13. v.16. Item Zach.14.2. *Pyh.Præterit.* אֵיפֹה לֹא שֻׁגַּלְתְּ Ubi non fueris vitiata; legendum שֻׁכַּבְתְּ, Jer.3.2.

שֵׁגָל fœm. *Conjux, Uxor*, appellatione honeſtâ, ut Sponſæ vocabulum Germanis, cujus Verbum obſcœnum. Dicitur autem tantùm de Auguſta ſive regina aut regia conjuge: נִצְּבָה שֵׁגַל Aſſiſtit conjux ad dexteram tuam, Pſal.45.10. Vide etiam Nehem.2.6. & utrobique in Venetis magnis ſcribitur cum Pathach. *Chald. Plur. cum Aff.* שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ *Uxores ejus & concubinæ ejus*, Dan.5.ver.2. שֵׁגְלָתָךְ *Uxores tuæ*, ver.23.

שגע [Legitur in Pyhal & Hithp. ſolùm.] *Pyh. Partic.* מְשֻׁגָּע *Amens, Demens*, Deut.28.34. *Plural.*

ter, שָׂנִיא בְּאִישׁ *Vehementer malum visum fuit, vel displicuit*, Dan.6.15. שַׂגִּיא מִתְבָּהֲלִין *Valde conturbatus fuit.* Dan.5.9.

שגב *Exaltari, Extolli, Altum, Editum esse : Roborari, Robustum esse : Præter.* יִשְׂגְּבוּ יֶשַׁע Extollantur salute, Job.5.v.11. אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ Quæ robustior nobis fuerit, Deut.2.36. *Niph.Præt.* וְנִשְׂגַּב Edituſque erit, Jeſa.2.11. *Partic.* נִשְׂגָּב שְׁמוֹ Exaltatum eſt nomen ejus, Jeſa.12.4. *Pih.Fut.* אֲשַׂגְּבֵהוּ Extollam, vel Roborabo eum, Pſal.91.14. *Pyh.Fut.* יְשֻׂגָּב In edito collocatur, Prov.29.25. *Hiph.Fut.* יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ Roborat, Extollit virtute ſuâ, Job.36.22.

מִשְׂגָּב maſc. *Locus editus, Munitio, Arx edita* : מִשְׂגָּב לָנוּ Locus editus eſt nobis, Pſal.46.8. *Conſtruct.* מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ Locum editum murorum tuorum, Jeſ.25.12. *Aff.* מִשְׂגַּבִּי Munitio edita mea, Pſal.59.10.

שגג *Erravit* ; *Præt.* עַל שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג Super errore quo erravit, Levit.5.18. *Partic.* אֲנִי שֹׁגֵג Ego errabam, Pſal.119.67. *Fœmin.* הַשֹּׁגֶגֶת Quæ erravit, Num.15.28.

שְׁגָגָה fœmin. *Error* ; peccatum ex ignorantia, Numer. 15.28.

מְשׁוּגָה f. *Idem* : *Aff.* אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי Mecum morabitur error meus, Job.19.ver.4. quod formam à שוג habet.

שגה *Erravit, Aberravit, Oberravit* : *Præt.* וּמַה שָּׁגִיתִי Et in quo erraverim, Job.6.24. *Part.* וְכָל שֹׁגֶה בּוֹ Et quiſquis oberrat in eo, Prov.20.1. *Hiph.Part.* מַשְׁגֶּה עִוֵּר Errare faciens cœcum, Job.12.16.

שְׁגִיאוֹת f.p. *Errores* : שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין Errores quis intelligit? Pſal.19.13. [Ubi א eſt vice ה.]

שִׁגָּיוֹן maſc. *Cantio erratica*, Pſalm.7.1. id eſt, Varia, quæ omnibus rationibus muſicæ decantabatur ſimul. Vocabulum muſicum eſt, cujus ratio Hebræis ignota :

Plur.

Hoph Futur. וְכָל־מִבְצָרַיִךְ יוּשַׁד Et [omnes munitiones tuæ, id eſt,] quæque munitionum tuarum vaſtabitur, Hoſ. 10. 14.

שֹׁד m. *Vaſtator*, Jeſa. 16. 4. Et ſubſtantivè, *Vaſtitas, Vaſtatio*, Jeſ. 22. 4. Hoſ. 7. 13. Aliam ſignificationem vide in præcedenti Rad.

שֵׁד m. *Dæmon*, quaſi Vaſtator dictus: [Reperitur tantùm in] *Plur.* יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים Sacrificaverunt dæmonibus, Deut. 32. 17.

שִׁדָּה f. *Symphonia*, ſic dicta, quòd voces pares & impares, ſoni contrarii & ſimiles, ſe ita invicem gratâ mixturâ & temperamento frangant & Vaſtent, ut inde concinnum melos concordiáque diſcors oriatur: שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת Symphonia & ſymphonias, id eſt, omnis generis ſymphonias, Eccleſ. 2. 8. Hanc Kimchi in lib. Radicum omnibus aliis interpretationibus præfert.

שַׁדַּי maſc. *Præpotens, Omnipotens*, Gen. 17. 1. Eſt unum ex Nominibus Dei à potentia ejus deſumptum. Quâ enim potentiâ omnia creavit, eâdem omnia Vaſtare & in nihilum redigere poteſt. Vide Pirke R. Elieſer c. 3. Hinc & Judæi in verſione Hebræo-Germanica **Allmæchtig** reddunt. LXX. in hunc ſenſum ſæpe reddiderunt παντοκράτωρ, & Job. 8. 3. ὁ τὰ πάντα ποιήσας. Aben Eſra תַּקִּיף *Fortem, Potentem* explicat. R. Salomon vult illud idem eſſe quod דַּי *Sufficiens*, ad omnia ſcilicet præſtanda, & qui talis, is rectè etiam dicitur Omnipotens. Vide די.

שדד

Pih. שִׂדֵּד *Occavit*: [Legitur ter] *Futur.* יְשַׂדֵּד עֲמָקִים An occaret valles, Job. 39. 13. וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ Occabit terram ſuam, Jeſ. 28. 24. & Hoſ. 10. 11.

שִׂדִּים *Siddim*, Nomen proprium vallis, Gen. 14. 3. [A multitudine glebarum ſic appellatum.]

חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי Careóne amentibus ego ? 1 Sam. 21.15. *Hithp.Part.* מִשְׁתַּגֵּעַ *Insanum Amentem agens,* 1 Sam.21.14.*Infin.* לְהִשְׁתַּגֵּעַ Ut amentem agat coram me, ver.15.

שִׁגָּעוֹן m. *Amentia,* Deut.28.28.

שגר שֶׁגֶר masc. *Fœtus :* propriè Emissum vel Emissio. Nam Verbum שְׁגַר in Targum & apud Rabbinos *Mittere, Emittere : Constr.* שְׁגַר אֲלָפֶיךָ Fœtui boum tuorum, Deut.7.13. [Et legitur in Deut.quater.]

שֶׁגֶר masc. *Idem :* כָּל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה Omnem aperitionem fœtus jumenti, Exod.13.v.12. id est, Omnem primogenitum fœtum. [Et legitur hoc loco tantùm.]

שד שַׁד masc. *Mamma :* חָלְצוּ שַׁד Extrahunt mammam, Thren.4.3. i.e.Extractam præbent; metaphorâ à lactantibus. *Dual.* יוֹנְקֵי שָׁדָיִם Sugentes ubera, Joel. 2.16. *Constr.* שְׁדֵי אִמִּי Ubera matris meæ, Cant.8.1. *Aff.* בֵּין שָׁדַי Inter ubera mea, Cant.1.13.

שֹׁד m. *Idem,* Jes.60.16. מִשֹּׁד Ab ubere, Job.24.9. Aliam significationem vide in seq.Rad.

שֵׁד Vide in seq.Rad.

שדד *Vastavit, Devastavit : Præterit.* וְשָׁדְדוּ אֶת־גְּאוֹן Et vastabunt fastum Ægypti, Ezech.32.v.12. אֲשֶׁר שַׁדּוּנִי Qui vastarunt me, Psalm.17.9. *Futur. in Schurek loco Cholem,* יָשׁוּד Vastabit, Psal.91.6. Vide simile in רָנַן. *Cum Aff.* וְשַׁדֵּם Vastabit eos, quod legitur יְשָׁדֵּם Proverb.11.3. *Niph.Præter.* שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ Vastando vastati sumus, Mich.2.4. Kibbutz est loco Cholem. *Pih.Partic.* מְשַׁדֶּד־אָב Devastans patrem, Prov.19.26. *Futur.* [ex Pohel,] יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם Vastabit statuas eorum, Hos.10.2. יְשָׁדְדֵם Vastabit eos, Jerem.5.6. ubi Cholem propter Affixum correptum est. *Pyh.Præt.* שֻׁדַּד Vastatus est, Jes.15.1. *Fœm.* [Cum Chametz chatuph] שָׁדְּדָה Vastata est Nineve, Nah.3.7.

Hoph.

permutatis, scribit Elias in suo Methurgeman. Partic. מִשְׁתַּדַּר הֲוָה *Erat satagens*, Dan.6.14.

אֶשְׁתַּדּוּר *masc.* Conspiratio, Rebellio : אֶשְׁתַּדּוּר עָבְדִין *Conspirationem faciunt*, Esr.4.15. *Rectum est, scribit Kimchi in lib. Radicum, esse hoc significatione* mittendi : *Nam rebellare conantes frequenter & inter se, & ad eum, ad quem deficere volunt, vel à quo auxilium sperant, nuncios Missitant.*

* שדר שְׂדֵרוֹת vide in סֶדֶר.

שֶׂה com. sed masc. sæpius, *Pecus*, parva propriè, & sæpe est singulare, *Agnus, Hœdus*. Radix est שׂיה, & שֶׂה pro שֵׂיֶה formæ גֵּאֶה. Simile ipsi פֶּה os : כָּל־שֶׂה נָקֹד Omnem pecudem punctis respersam, Gen.30.32. שֶׂה תָמִים Agnus integer, Exod.12.5. *Fœmin.* שֶׂה פְּזוּרָה Pecus dispersa, Jer.50.17. *Constr.* שֵׂה כְשָׂבִים Pecudes ovium, וְשֵׂה עִזִּים & pecudes caprarum, Deut.14.4. *Aff.* אֶת־שֵׂיוֹ Pecudem ejus, Deut.22.1. שֵׂיוֹ Pecus suum, 1 Sam.14.33. Hinc videtur esse שֵׂה pro שֵׂיֶה formæ גֵּאֶה.

שָׂהֵד שָׂהֵד masc. *Testis, Testificator* : [Legitur semel cum] *Aff.* וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים Et testificator meus in excelsis est, Job.16.19. Diversimodè in exemplaribus punctatum est. Quædam habent שַׂהֲדִי quasi à שַׂהַד : alia שָׂהֲדִי quasi à שֹׂהַד formæ קֹדֶשׁ. Præstat שָׂהֵד, formæ אָבֵל. Origine Chaldæum est : nam סְהַד *Testari*, in Targum frequens, & indè Nomen sequens.

שָׂהֲדוּתָא fœm. *Chald.* Testimonium : יְגַר שָׂהֲדוּתָא *Acervus testimonii*, Genes.31.47. *Nomen proprium cumuli lapidum, quem Laban Syrè vel Chaldaicè sic appellavit.*

שֹׁהַם masc. *Sardonyx*, lapis pretiosus, Exod.25.7. Quibusdam *Onyx* est.

* שהר שַׂהֲרֹנִים vide in סַהַר.

שָׂדֶה m. *Ager*, tam cultus & ſativus, quàm paſcuoſus, ut ſcribit Kimchi Joſ.8.24. Uterque habitationi hominum inſervit: unde & pro Terra aliqua vel regione ſumitur, quam homines incolunt: אֶל־שְׂדֵה טוֹב In agro bono, Ezech.17.8. *Conſtruct.* בִּשְׂדֵה מוֹאָב In agro Moab, Gen.36.35. *Aff.* בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ In extremitate agri ſui, Gen.23.9. שָׂדְךָ Agrum tuum non ſeres, Levit.19.v.19. Eſt & שָׂדַי pro שָׂדֶה juxta Kimchium, Pſal.96.12. Jeſa.56.9. Similem formam vide in הָרָר in הַר: *Plural.* שָׂדִים unde *Conſtr.* עַל־שְׂדֵי חֶמֶד Super agros deſiderii, Jeſa.32.12. *Aff.* לֵךְ עַל־שָׂדֶיךָ Ito in agros tuos, 1 Reg.2.26. *Fœmin.* וּמִן־הַשָּׂדֹת Et de agris, Exod.8.13. *Conſtr.* וּמִשְּׂדוֹת Et de agris Gebah, Neh.12.29. *Aff.* בִּשְׂדֹתָם In agris eorum, Neh.11.25.

שדם שְׁדֵמָה fœm. *Ager, Arvum uredine tactum*, Jeſ. 37.27. idem quod שְׁדֵפָה 2 Reg.19.26. per commutationem מ & פ, quæ ſunt literæ homogeneæ, ut Hebræi ſcribunt: *Plur.* in genere ſumitur pro *Agris vel Arvis, ſive frumentum ſive vinum proferunt*; unde & *Vites* ſignificat. *Ob generalem hunc uſum maſculinè uſurpatur:* וּשְׁדֵמוֹת לֹא עָשָׂה אֹכֶל Et agri non fecit cibum, Hab.3.17. id eſt, Nullus agrorum. *Conſtr.* שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן Vites Chesbon, Jeſa.16.8. R.Salom. *Arva, Agri*, & ſic quoque Deut.32.32. accipit.

שדף שְׁדֻפוֹת fœmin. *Aduſta, Uredine tacta*, [Legitur ter] Gen.41.23,27. Item ver.6. Eſt Participium Pahul.

שְׁדֵפָה f. *Aduſtio, Uredo ſegetum*, 2 Reg.19.26.

שִׁדָּפוֹן m. *Idem*, 1 Reg.8.37.

שְׁדַר *Chald.* Mittere: *Ithpah.* הִשְׁתַּדַּר Conari, Satagere, Contendere, Operam dare, *& ponitur pro* הִשְׁתַּדֵּל *quod propriè illud ſignificat*, ל *&* ר *inter ſe permutatis*,

etiam Deus ab ardore iræ ſuæ? Kimchi & R.Salom. *Pih.* שׁוֹבֵב *Reverti fecit, Convertit, Reſtituit, Reduxit: Avertit, Pervertit, Perverſum reddidit: Prat.* וְשֹׁבַבְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל Faciam ut revertatur Iſrael, Jerem.50.19. שׁוֹבְבָתֶךְ Perverſum reddidit te, Jeſa.47.10. *Particip.* מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת Reſtituens ſemitas, Jeſ.58.11. *Futur.* נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב Animam meam reverti facit, Pſal.23.3. id eſt, Recreat, revocat, quietam efficit: תְּשׁוֹבֵב לָנוּ רְצוֹנְךָ Redire facias nobis benevolentiam tuam, Pſal. 60.3. *Pyh.Part.* מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב Reducem à gladio, Ezech.38.8.i.e.Cujus habitatores reverſi ſunt ex captivitate, in quam deportati erant gladio inimici, R.Salom. In eundem ſenſum Chaldæus. *Hiph.* הֵשִׁיב *Redire, Reverti fecit, Reduxit, Retulit, Reportavit, Repoſuit; Reddidit, Reſtituit, Rependit; Retorſit, Retudit; Convertit, Avertit, Reſpondit. Prat.* וְרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב Et facultates illius reduxit, Gen.14.16. הֵשִׁיב עָלֶיךָ Convertit in te, 2 Sam.6.18. וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ Reducas in animum tuum, Deut.4.39. וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר Et reddam vobis verbum, Num.22.8.id eſt, Reſpondebo. *Conſtructio cum Accuſ.perſonæ:* ſic Joſ.14.7. & ſæpe cum Aff. וְהוֹשְׁבוֹתִים Et tranquillè collocabo vos, Zach.10.6. compoſita vox ex הוֹשַׁבְתִּי à יָשַׁב, & hinc הֲשִׁבוֹתִי. *Hoph.Prat.* הוּשַׁב כַּסְפִּי Redditum eſt argentum meum, Gen.42.28. *Partic.* וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב Et pecuniam reſtitutam, Gen.43.12. *Fut.* וַיּוּשַׁב Et reductus eſt Moſes, Exod.10.8. (שׁוּב Adhuc, Ampliùs, Præterea, Porrò, apud Rabbinos.)

שׁוּבָה f. *Reverſio, Quies,* juxta quoſdam, Jeſ.30.15.

שִׁיבָה Vide in שָׁבָה.

שׁוֹבָב m. *Averſus,* Jeſ.57.17. *Plur.* בָּנִים שׁוֹבָבִים Filii averſi, Jer.3.14. *Fœm.* הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה O filia averſa, Jer.31.22.cum Tzere ſub ב, quaſi à maſc. שׁוֹבֵב.

מְשֻׁבָה f. *Averſa,* Jerem.3.12. Et ſubſtantivè, *Averſio,* Jer.8.5.

שָׁוְא masc. *Vanitas*, *Vanum*, *Falsitas*, *Falsum*, *Mendacium* : Et adverbialiter, *Frustrà*, *In vanum* : אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁו Ne credat vanitati, כִּי שָׁוְא nam vanitas erit compensatio ejus, Job.15.31. priùs scribitur defectivè absque א : עֵד שָׁוְא Testimonium falsitatis, Deut.5.20. לַשָּׁוְא In vanum, Exod.20.7. Vide & Jer. 2.30. Kimchi monet esse formæ מָוֶת, & dicendum שָׁוֶא, sed ultima vocalis correpta in Scheva, ut in חֵטְא *Peccatum*, pro חֵטֶא.

שׁוּב *Reverti*, *Redire*, *Convertere se*, *Converti* : *Avertere se vel Averti*, *Recedere*, *Retro-agi*, pro diversa structura. Construitur absolutè & cum Præpositione, מִן, אֶל, ל, אַחֲרֵי vel מֵאַחֲרֵי, quibus Motus vel ad aliquem, vel ab aliquo, significatur. Sæpe etiam transitivum est, *Restituit*, *Reduxit*, *Redire fecit*. Sunt & qui interdum pro *Quietum esse*, *Requiescere* exponant, ut Psal.23.6. Numer.10.36. Ante aliud Verbum continuò positum, significat Iterationem actionis, quæ isto verbo exprimitur, & per *Rursus*, *Rursum*, aut, *Denuò* explicari potest. Id fit vel simpliciter, vel intercedente copulâ Vau. Vide Dan.9.25. Zach.5.1. & 6.1. Psalm.85.7. *Præterit.* שָׁב אֶת־שְׁבוּת Restituit captivitatem, Job.42.10. & sic Soph.2.7. שַׁבְתָּ שְׁבִית Reduxeras captivam turbam, Psal.85.2. וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם Reversúsque fuero in pace, Genes.28.21. שַׁבְתֶּם Aversi estis, Numer.14. ver.43. *Fœmin.* וְשָׁבַת לַנָּשִׂיא Et revertetur ad principem, Ezech.46.17. in ת ad formam Chaldaicam. Simile vide in אָזַל. *Infin.* בְּשׁוּב יְהוָה In reducere, hoc est, Quum reduceret Dominus, Psal.126 ver.1. בְּשׁוּב Quum avertit se justus מִצִּדְקָתוֹ à justitia sua, Ezech.18.26. *Futur.* אִם יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב Si convertatur, nónne revertetur? Jerem.8.4. id est, Si populus convertatur à malitia sua, annon convertetur etiam

שָׁוָה *Æquari, Adæquari, Æqualem esse: Utile esse, Prodesse, Convenire, Expedire.* Construitur cum Præpositione, ב & ל. *Præterit.* וְלֹא שָׁוָה לִי Et non profuerat mihi, Job.33.27. *Partic.* וְלַמֶּלֶךְ אֵין שֹׁוֶה Et regi non est utile, Esth.3.8. *Futur.* פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ Ne adæquêris ei, Prov.26.4. לֹא יִשְׁווּ־בָהּ Non possunt æquari ei, Prov.3.15. *Niph.* vide in Hithpahel. *Pih.* שִׁוָּה *Æquavit, Posuit, Composuit, Disposuit, Proposuit,* ex significatione Chaldaica: *Præterit.* שִׁוִּיתִי Proponebam, Jesa.38.13. *Partic.* מְשַׁוֶּה רַגְלַי Disponens pedes meos, 2 Sam.22.34. *Chald. Præt.* עִם־חֵיוְתָא שַׁוִּי *Cum bestiis posuit, ad bestias applicuit*, Dan.5.21. *Hiph. Futur.* מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ Quid æquabo tibi, Thren. 2.13. וְתַשְׁווּ Et æquabitis, Jesa.46.5. *Hithp.* נִשְׁתָּוָה Æquatur, Prov.27.15. forma composita ex Niphal & Hithpahel: Simile in כַּפֵּר. *Chald. Fut.* וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּה *Et domus ejus sterquilinium ponatur*, Dan. 3.ver.29.

שׁוּחַ *Inclinari, Propendere: Præterit. Fœm.* כִּי שָׁחָה אֶל מָוֶת בֵּיתָהּ Nam propendet ad mortem domus ejus, Prov.2.18. R. Joseph à שָׁחָה deducit, pro *Deprimitur, Incurvat se, Inclinat ad mortem domus ejus,* sensu eodem, nihil obstante quòd sit penacutum. Atque sic manet convenientia generis inter Verbum, & Nomen בַּיִת, quod semper masculinum est: si verò sit à שׁוּחַ, tunc est fœmininum, est genere discrepat à masculino בַּיִת.

שׁוּחָה f. *Fossa, Fovea,* Jerem.18.20. שׁוּחָה עֲמֻקָּה Fossa profunda, Prov.22.14. וְשׁוּחָה Et foveæ, Jer.2.6.

שִׁיחָה f. *Idem,* Psal.57.7. *Plur.* שִׁיחוֹת Psal.119.85.

שַׁחַת fœm. *Fovea,* Psal.94.13. Sic est formæ נַחַת רַחַת. Vide infrà in שַׁחַת.

שׂוּחַ *Meditari, Eloqui.* Tribuitur enim animo & ori. *Infin.* לָשׂוּחַ Ad meditandum, Gen.24.63. id est, לצלאה

Jer.8.5. *Constr.* מְשׁוּבַת פְּתָיִם Perversitas fatuorum, Prov.1.32. juxta Chaldæum: vel juxta Ab.Esram & R.Levi, *Requies*, otiosa prosperitas, quâ ad nova peccata subinde alliciuntur: *Aff.* לִמְשׁוּבָתִי Ad aversionem meam, Hos.11.7. id est, Propter aversionem à me, ubi Aben Esra scribit: משובה לעולם לגנאי id est, Vocabulum משובה semper ignominiosè accipitur, id est, non conversionem in bonum, sed aversionem in malum significat. *Plur.* מְשֻׁבֹתֵיהֶם Aversiones ipsorum, Jer.5.6.

תְּשׁוּבָה f. *Reditus, Regressio, Responsio*: *Constr.* לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה In redditu anni, 2 Samuel.11.1. id est, Anno vertente: *Plur.cum Aff.* וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם Et responsiones vestræ, Job.21.34. Rabbinis etiam est *Resipiscentia*.

שׂוּב *Canescere*: *Præterit.* זָקַנְתִּי וָשַׂבְתִּי Senui & incanui, 1 Sam.12.2.

שָׂב masc. *Canus*, Job.15.10. *Chald. Plur. Emphat.* שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא *Interrogavimus seniores illos*, Esr.5.9. *Constr.* עַל שָׂבֵי יְהוּדָיֵא *Super senes Judæorum*, ver.5.

שֵׂיב m. *Canicies*: *Aff.* מִשֵּׂיבוֹ Propter caniciem ejus, 1 Regum 14.4. *Fœmin.* מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם Coram canicie assurgito, Levit.19.32. *Aff.* אֶת שֵׂיבָתוֹ Caniciem ejus, 1 Reg.2.9. Kimchi ad locum Samuelis scribit, השיבה יותר מהזקנה *Canicies plus est quàm senectus.* Nam ut in פרקי אבות Capitulis Patrum, c.5. scribunt, בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה *Filius 60. annorum ad senectutem, filius 70. annorum ad caniciem pervenit.* Postea fit יָשִׁישׁ Decrepitus.

* שׂוג Vide in סוג.

* שׂוד יָשׁוּר שׂוּר Vide in שָׁדַד.

שׂוּד *Linere, Oblinere*: [Legitur bis] *Præt.* וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד Et oblines eos calce, Deut.27.2.& 4.

שִׂיד m. *Calx*, ut in præced.loco, & Amos.2.1. [Itémque Jesa.33.12.]

tis torrentis inſtar terram pervadens, R. Salom. Scribitur autem cum י, ſed juxta Maſorethas legendum per ו: שׁוֹט לַסּוּם Flagellum equo, Prov. 26.3. בְּשׁוֹט vide in principio Radicis: *Plur.* יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים Caſtigavit vos ſcuticis, 1 Reg. 12.11.

שׁוֹטֵט m. *Idem,* Jeſa. 23.13.

שָׁט m. *Remex,* qui remos agit. *Plur.* הָיוּ שָׁטִים לָךְ Fuerunt remiges tibi, Ezech. 27.8. הַשָּׁטִים אוֹתָךְ Remiges tui, verſ. 26. Kimchi in lib. Rad. vult אוֹתָךְ idem hîc eſſe, quòd antea לָךְ, pro, Remiges tibi, i.e. Remiges tui. In Comment. exponit שָׁאטִים Deprædantes, quomodo & Chaldæus explicat. Quidam volunt eſſe Particip. Kal, *Remis agentes te.*

שַׁיִט m. *Remus:* אֳנִי־שַׁיִט Navis remi, id eſt, impulſa remis, Jeſa. 33.21.

מָשׁוֹט m. *Idem,* Ezech. 27.29.

מְשׁוֹטִים m.p. *Remi:* מְשׁוֹטָיִךְ Remos tuos, Ezech. 27.6. Rabbini dicunt מְשׁוֹטוֹת, ut Jon. 1.13. in Ab. Eſra & Kimchi.

שׂוּט *Declinare: Particip.* שָׂט *Declinans:* [Extat] *Plur. Conſtr.* וְשָׂטֵי כָזָב Et declinantes ad mendacium, Pſal. 40.5.

שֵׂטִים Vide in שׂטה.

שׂוּךְ *Sepivit, Obſepivit: Præt.* שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ Sepiviſti circa eum, Job. 1.10. *Partic.* שָׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ Obſepio viam tuam, Hoſ. 2.6. *Pih. Fut.* תְּשֹׂכְכֵנִי vide in סָכַךְ.

שׂוֹךְ m. *Sepes: Aff.* שֻׂכּוֹ Sepem ſuam, Thren. 2.6. cum Dageſch loco vocalis longæ: vel eſt à סָכַךְ: Vide illic.

שׂוֹכָה f. *Ramus;* à Sepimentis, quibus adhibetur: *Conſt.* שׂוֹכַת עֵצִים Ramos arborum, Jud. 9.48. *Aff.* שׂוֹכֹה Ramum ſuum, ver. 49. contractè pro שׂוֹכָתוֹ, cui ſimile vide in צוּר in fine Radicis.

מְשׂוּכָה [Et cum ס loco שׂ] מְסוּכָה fœmin. *Sepimentum:* מִמְּסוּכָה Præ ſepimento, Mich. 7.4. *Conſtr.* כִּמְשֻׂכַת

לִצְלָאָה Ad orandum,ut Chaldæus reddit. *Pih.Futur.* אֲשׂוֹחֵחַ Meditabor, Pſalm.143.5. אֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ. Generationem ejus quis eloquetur? Jeſa.53.8. *Hiph.* הֵשִׂיחַ *Meditari, Colloqui, Confabulari, Eloqui : Imper.* [Cum defectu literæ characteriſt. ה,] שִׂיחַ לָאָרֶץ Loquere ad terram, Alloquere terram, Job.12.8. שִׂיחוּ Colloquimini, Pſal.105.2. *Fut.* אָשִׂיחָה בְּמִצְוֹתֶיךָ Meditabor præcepta tua, Pſal.119.78.

שִׂיחַ maſc. *Meditatio, Colloquium : Querimonia, Querela, Oratio querula :* כִּי שִׂיחַ לוֹ Nam colloquium ipſi, 1 Reg.18.27. *Aff.* שִׂיחוֹ Meditationem vel orationem ſuam, Pſal.102.1. Aliam ſignificationem vide infrà ſuo loco proprio.

שֵׂחַ maſc. *Idem : Aff.* מַה־שֵּׂחוֹ Quæ ſit meditatio ſua, Amoſ.4.13.

שִׂיחָה f. *Idem*, Pſal.119.99. *Aff.* כָּל־הַיּוֹם שִׂיחָתִי Totâ die meditatio mea, Pſal.119.97.

שׁוּט *Itare, Circuire, Peragrare, Diſcurrere, Percurrere, Curſitare : Præterit.* שָׁטוּ הָעָם Itabant populus, Num.11.8. *Infin.* מִשּׁוּט בָּאָרֶץ A peragrando per terram, Job.1.v.7. בְּשׁוֹט לָשׁוֹן Quum diſcurrit lingua, ſcil. maledica, Job.5.20. Aben Eſra, & R.Levi : aut, Quum flagellat lingua, ſignificatione à Nomine שׁוֹט petitâ. *Imper.* שׁוּט־נָא Diſcurre nunc, 2 Sam.24.2. *Fut.* וַיָּשֻׁטוּ Et cum diſcurriſſent, ver.8. *Pih.Particip.* מְשׁוֹטְטִים Peragrantes univerſam terram, Zach.4.10. *Imper.* שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת Percurrite plateas, Jerem.5.1. *Hithp.Imper.* וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת Curſitate per ſepta, Jerem.49.3. [pro הִשְׁתּוֹטַטְנָה, ubi ת characteriſticum (quod aliâs ſemper ante שׁ & ס fieri debet,) non tranſponitur. Ne viz. committatur κακοφωνία trium T concurrentium.]

שׁוֹט m. *Flagellum, Scutica*, à Circumagendo : שׁוֹט שׁוֹטֵף Flagellum inundans, Jeſ.28.15. i.e. Plaga erumpentis

tum fuit, Gen.24.33. quod juxta Masorethas legendum וַיּוּשַׂם; Kibbutz autem posuerunt sub primo ו, ut admoneretur lector, sequens ו esse per וּ cum Schurek legendum, adeóque differre ab altera forma sequentis vocis וַיִּשֶׂם Et repositus est, Gen.50.26. [Ubi י ponitur pro ו, & (ְ) pro (ּ)] Masorethæ notant, sic scriptum & sic legendum esse. *Chald. In Ithpehal Partic.* מִתְּשָׂם *Apponitur*, Esræ 5.8. *Futur.* טְעֵם יִתְּשָׂם *Consilium constitutum sit*, Esræ 4.21. נְוָלִי יִתְּשָׂמוּן *Sterquilinium ponentur*, Dan.2.5. *Ex Præterito Passivo Pehil est fœm.* שִׂמַת *Positus est*, Dan.6.17. *unde & R. Saadias exponit pro Præterito* Hophal הוּשְׂמַת.

תְּשׂוּמֶת f. *Positio*: בִּתְשׂוּמֶת יָד De positione manus, Levit.5.21. i.e. juxta Chaldæum, בְּשׁוּתָפוּת יְדָא De societate manus, hoc est, commercio, in quo manum suam posuit cum illo, ut unà invicem negotientur. Et sic habet Ab.Esra.

שׁוּע *Vociferari: Imper. ex forma Cholem,* וָשֹׁעוּ Et vociferamini, Jesa.29.9. *Pih.* שִׁוַּע, & frequenter construitur cum Præpositione אֶל: *Præt.* שִׁוַּעְתִּי Vociferor, Psalm.88.14. *Partic.* מְשַׁוֵּעַ Vociferantem, Psalm.72.12. *Infin.* בְּשַׁוְּעוֹ אֵלָיו Cum vociferatur ad ipsum, Psal.22.25. *Hiph.* הֵשַׁע *Illinere, Oblinere, Incrustare*, ex usu Chaldaico: *Imper.* וְעֵינָיו הָשַׁע Et oculos ejus illinito, Jes.6.10. Jonathan, עַמְעֵם *Obscurato.* In Targum pro Hebræo טוּחַ ponitur, Levit. 14.42, 43. Vide & שָׁעָה.

שֶׁוַע m. *Vociferatio, Clamor*: *Aff.* לְקוֹל שַׁוְעִי Ad vocem clamoris mei, Psal.5.3.

שׁוּעַ m. *Idem*, Job.30.24. & juxta aliam significationem, *Nobilitas: Dignitas: Divitiæ liberales*: *Aff.* הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ An æstimabit nobilitatem tuam? Job.36.19. Ab.Esra & R.Levi, *Divitias tuas.*

חֵדֶק Sicut ſepimentum ſpinæ, hoc eſt, ſpinoſum, Proverb.15.19. *Aff.* מְשׂוּכָּתוֹ Sepem ejus, Jeſa.5.5. [Ubi ו eſt loco (ּ)]

שֻׂכִּים m.p. *Vepres, Spinæ*, à Sepimentis ; [Num.33.55.] Dageſch autem eſt euphonicum loco vocalis longæ, pro שׂוּכִים, aut Radix ponenda שָׂכַךְ. *Fœm.* בְּשֻׂכּוֹת *Spinis*; metaphoricè *Hamis, Harpagonibus*, Job.40. v.26. & ſic aliæ Spinarum vocabula ad hamos transferuntur, ut eſt in סִיר & חוֹחַ.

שׁוּל maſc. *Fimbria: Plur. Conſtr.* עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל Super fimbrias pallii, Exod.28.34. *Aff.* עַל־שׁוּלָיו Super fimbrias ejus, ver.33.

שׁוּם m. *Allium:* [Legitur ſemel in] *Plur.* וְאֶת־הַשּׁוּמִים Et alliorum, Num.11.5. שׁוּם Chaldaicum vide in שֵׁם.

שׂוּם *Poſuit, Appoſuit, Compoſuit, Diſpoſuit, Impoſuit, Interpoſuit, Propoſuit, Repoſuit: Statuit, Conſtituit, Collocavit.* Conſtruitur cum Accuſat. & Præpoſit. עַל, אֶל, לְ, בְּ. *Præt.* שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ Poſuit ſuper humerum ejus, Humero ejus impoſuit, Geneſ. 21.14. וְשַׂמְתָּ Et pones verba hæc בְּפִיו in ore ipſius, Exod.4.15. *Chald. Præt.* שָׂם *Poſuit*, Dan.6.14. שָׂמֵהּ *Conſtituerat eum*, Eſr.5.14. שַׂמְתָּ טְעֵם *Propoſuiſti edictum*, Dan.3.10. שָׂמֶת טְעֵם *Conſtitui legem*, Eſræ 6.12. *Partic. Pahul ſive Pebil*, וּמִנִּי שִׂים טְעֵם *A me igitur proponitur edictum*, Dan.3.ver.29. *Imperat.* שִׂימוּ טְעֵם *Proponite conſilium*, Eſr.4.21. *Hiph. Particip.* מֵשִׂים Apponens, Diſponens, Job.4.20. *Infin.* לְבִלְתִּי שׂוּם Non ponendo viro meo nomen, 2 Sam.14.7. hoc eſt, Non relinquendo nominis ſuperſtitem: Scribitur cum ו, ſed legendum per י: Deficit etiam Characteriſtica ה pro הָשִׂים, ut & in aliis fit, vide גול. *Et ſic Imper.* שִׂימוּ לֶחֶם Apponite panem, Geneſ.43.31. pro הָשִׂימוּ. *Hoph. Futur.* וַיּוּשַׂם Et appoſitum

tum

lite crura, id est, cothurnos, cruralia ornamenta, juxta quosdam, Prov.26.7. וְעַל־הַשּׁוֹקַיִם Et in cruribus, Deut.28.35. *Constr.* בְּשׁוֹקֵי הָאִישׁ In cruribus viri, Psal.147.10. *Aff.* שׁוֹקָיו Crura ejus, Cant.5.15.

שָׁק masc. *Chald. Idem : Plur. cum Aff.* שָׁקוֹהִי *Crura ejus*, Dan.2.33.

שׁוֹקֵקָה f. *Appetens*, Jes.29.8.

תְּשׁוּקָה f. *Appetitus : Aff.* וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ Et ad virum tuum erit appetitus tuus, Gen.3.16. Aben Esra, *Obedientia tua*, Viro tibi præcipienti obedies.

שׁוּר *Cantavit, Cecinit* : Item, *Contemplatus est*, quæ significatio etiam ad שָׁרַר referri possit. *Præt.* שָׁר לַיהוָה Cecinit Domino, Psal.7.1. *Part.* שָׁר בַּשִּׁרִים Canens cantica, Pro.25.20. *Plur.* בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת Vocem cantorum & cantatricum, 2 Sam.19.35. *Aff.* שָׁרוֹתַיִךְ Cantatrices tuæ erant, Ezech.27.15. *Imper.* וְשׁוּר שְׁחָקִים Et contemplare superiores nubes, Job.35.5. *Fut.* אָשׁוּר Contemplabor, Hos.13.7. ubi Masorethæ notant, non reperiri hanc vocem ampliùs cum Kametz. Et omne aliud אשור dagessatum est, ut R.Salomon monet; nempe אַשּׁוּר Assyrius vel Assyria terra. Quare hîc decepti L X X.Græci. *Semel in Cholem*, יָשֹׁר עַל־אֲנָשִׁים Contemplabitur homines, Job.33.27. *Pih.Præt.* אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ Quod contemplati sunt, Job.36.24. juxta Aben Esram & R.Levi : Chaldæus, *Laudàrunt*. *Partic.* וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר Et canticum canebat, 2 Paral.29.28. Canticum, pro Viro Cantici, id est, Cantore : הַמְשׁוֹרֵר Cantor, 1 Paral.6.33. *Plural.* מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת Cantores & cantatrices, Esr.2.65. *Fut.* יְשׁוֹרֵר Cantabit, Soph.2.14. *Hiph.Infin.* לָשׁוּר Ad cantandum, 1 Sam.18.6. scribitur cum ו, sed legitur per י. *Imper.* שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ Cantate ei canticum novum, Psal.33.3. [Ubi deficit ה constitutivum Hiph.] *Futur.* אָשִׁיר עֻזֶּךָ Canam fortitudinem

שׁוַע m. *Vociferatio*, Jes.22.5. Item, *Liberalis*, *Nobilis*, *Dives*: וְלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ Et tenax non dicetur liberalis, Jes.32.5. Ab.Esra; שׁוֹעַ idem est quod נָדִיב Liberalis, & opponitur כִּילַי Tenaci: R.Salomon scribit: שׁוֹעַ dicitur, שהכל שועין ופונין אליו Quia omnes Respiciunt & vultum convertunt in ipsum: Vide & Job.34.9.

שַׁוְעָה fœm. *Clamor*, *Vociferatio*: *Constr.* שַׁוְעַת הָעִיר Clamor civitatis, 1 Sam.5.12. *Aff.* לְשַׁוְעָתִי Ad clamorem meum, Thren.3.56.

תְּשׁוּעָה Vide in ישע.

שׁוּף *Contrivit*: *Futur.* הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ Ipsum conteret tibi caput, וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב Tu autem conteres ipsi calcaneum, Genes.3.15. בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי Turbine conteret me, Job.9.17. Et secundùm aliam significationem, *Abscondit*, *Obscuravit*, mutuatâ significatione à נֶשֶׁף *Crepusculum*, *Tenebræ*. Sic dicitur מוּל & נְמַל pro eodem. *Fut.* אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי Utique tenebræ occultarent me, Psal.139.11. [Et præter hos citatos locos, nusquam alibi legitur.]

שׁוּק *Pih.* שׁוֹקֵק *Appetivit*, *Desideravit*, *Concupivit*. *Futur.* וַתְּשֹׁקְקֶהָ Et appetis eam, Psal.65.10. Vide ulteriùs in שָׁקַק. *Hiph.* הֵשִׁיק *Excurrit*, *Exundavit*; *Redundavit*, *Effluxit*. *Præter.* הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים Exundabunt lacus torcularium, Joel.3.13. & 2.24.

שׁוּק m. *Platea*, *Vicus*, *Forum*, sic dicta, quòd homines illic Concurrant & Transcurrant, à שָׁקַק significatione mutuatâ: עֹבֵר בַּשּׁוּק Transiens per vicum, Prov. 7.8. *Plur.* בַּשְּׁוָקִים Per plateas, Cant.3.2. Simile vide infrà in שׁוּר.

שׁוֹק f. *Armus*, *Crus*: אֵת־שׁוֹק יָמִין Armum dexterum, Exod.29.22. id est, צַד יָמִין lateris dexteri: nam שׁוֹק fœmininum est: אֶת־הַשּׁוֹק וְהֶעָלֶיהָ Armum & quod erat super ipsum, 1 Sam.9.24. *Dual.* דָּלְיוּ שֹׁקַיִם Tol-

lite

ex R.Menachemo. וּתְשׁוּרָה אֵין לְהָבִיא Et munus non est quod adducamus, 1 Sam.9.7. Aben Esra monet, ex significatione hujus Nominis quosdam explicare Verbum, וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן Et munera defers ad regem cum unguentis, quibus scilicet terra Israel abundabat, adeóque aliò deportabantur, Jesa. 57.ver.9.

שׂוּר *Principatum tenuit vel gessit, Principem egit:* Construitur absolutè & cum Præpositione עַל & אֶל. *Infin.* בְּשׂוּרִי Vide in Radice סוּר. *Fut.* וַיָּשַׂר אֶל־מַלְאָךְ Et principem se gessit cum angelo, Hos. 12.4. id est, Luctando de principatu & victoria contendit: וַיָּשַׂר Et principatum tenuit Abimelech עַל־יִשְׂרָאֵל super Israëlem, Jud.9.22. יָשֹׂרוּ Principatum tenebunt, Proverb.8.16. Jesa.32.1. quæ omnia etiam à שָׂרַר esse possunt. *Hiph.Præt.* הֵשִׂירוּ Principes constituunt, Hos.8.4.

שַׂר m. *Princeps*, cum Pathach loco Kametz in singulari, ut & in aliis: In pausa majori habet Kametz: הַשָּׂר ô princeps, 2 Reg.9.5. *Plur.* שָׂרִים Principes, 2 Samuel.19.6. *Constr.* שָׂרֵי Num.23.6. *Aff.* שָׂרֵיהֶם Principes eorum, Jesa.3.4. *Fœmin.cum* י *paragogico*, שָׂרָתִי Princeps, Thren.1.1. Similia vide in אָהַב & גָּנַב: *Plur.* שָׂרוֹת Principes fœminæ, 1 Regum 11.3. *Aff.* וְשָׂרוֹתֵיהֶם Et principes eorum, Jesa.49.23. Quidam referunt ad שָׂרַר.

שׂוֹרָה f. *Principale:* חִטָּה שׂוֹרָה Triticum principale, id est, præstantissimum, Jesa.28.25.

מְשׂוּרָה f. *Mensura*, quasi rerum dividendarum Domina & Princeps, 1 Par.23.29. Levit.19.35.

שׂוּשׂ *Gavisus, Lætatus fuit:* Construitur absolutè & cum Præpositione עַל & ב. *Præterit.* כַּאֲשֶׁר שָׂשׂ Quemadmodum gavisus est Dominus עֲלֵיכֶם super vos, Deut.28.63. וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי Et gavisus sum in populo

titudinem tuam, Psal.59.17. וַתָּשַׁר Et cecinit Debora, Judic.5.1. cum Pathach loco Sægol, propter accentum ad penultimam retractum.

שִׁיר masc. *Canticum*, ut paulò ante: *Aff.* שִׁירוֹ Canticum ejus, 1 Reg.4.32. [Et cum ה loco ו, שִׁירֹה Psal.42. ver.9.] *Plural.* שִׁיר הַשִּׁירִים Canticum canticorum, Cantic.1.1. id est, Canticum præstantissimum: *Aff.* שִׁירֵיכֶם Cantica vestra, Amos.8.10. *Fœmin.* שִׁירָה *Idem*, Exod.15.1. *Constr.* שִׁירַת דּוֹדִי Canticum dilecti mei, Jesa.5.1. *Plur.* שִׁירוֹת Cantica, Amos.8.3.

שׁוּר mas. *Inimicus*, quasi Observator dictus, qui subinde Observat & contemplatur, quibus malefaciat: Item, *Murus*, ex usu Chaldaico: nam pro Hebræo חוֹמָה Targum habet שׁוּר. *Plur.cum Aff.* בְּשׁוּרָי In inimicis meis, Psal.92.ver.12. אֲדַלֶּג שׁוּר Transiliam murum, 2 Sam.22.30. *Aff.* בֵּין שׁוּרֹתָם Inter muros suos, Job.24.11. *Et cum Kametz sub* ש, עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ Ascendite in muros ejus, Jerem.5.10. *Chald.Plural. Emph.* שׁוּרַיָּא *Muri*, Esræ 4.12,13. *Item*, אֻשַּׁרְנָא *Muros istos*, Esræ 5.3,9. *cum* א *&* נ *formativis: De hoc vide in* אָשַׁר.

שׁוֹר mas. *Bos*, à terribili vel torvo Visu sic dictus, aut à forma Conspicua & insigni, ut R.Bechai notat Genes.2. Collectivè, *Boves*: וַיְהִי־לִי שׁוֹר Sunt mihi boves, Genes.32.5. עִקְּרוּ־שׁוֹר Avulserunt boves, Genes. 49.6. nempe Sichemitarum, Genes.34. Aben Esra, *Murum*. *Aff.* וְשׁוֹרוֹ Bovem ejus, Exod.20.17. *Plur.* שְׁוָרִים Boves, Hos.12.11. Similem formam vide in חוֹחַ & דוּד.

שָׁרוֹן Vide in שָׂדֶה.

שׁוֹרֵר masc. *Inimicus*: *Plur.* לְמַעַן שׁוֹרְרָי Propter inimicos meos, Psal.5.9.

תְּשׁוּרָה f. *Munus*, *Donum*, dignum propriè & Respectabile, quod magnati offertur, notat R.Salomon ex

terit. וְשֵׁיזִב לְעַבְדוֹהִי *Et eripuit servos suos*, Dan.3.28. & *Chirek est loco Tzere. Partic.* מְשֵׁיזִב *Liberans*, Dan. 6.27. *Infin.cum Aff.* לְשֵׁיזָבוּתָךְ *Eripere te*, Dan.6.20. *Fut.* הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ *Ipse eripiat te*, Dan.6.16. דִּי יְשֵׁיזְבִנְכוֹן *Qui erepturus est vos*, Dan.3.15.

שזף *Contuitus est, Conspexit*: [Legitur ter] *Præterit.* שְׁזָפַתּוּ Qui contuebatur eum, Job.20.9. & sic Job.28. v.7. שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ Quòd contuitus me sit sol, Cant.1.16.

שזר [Legitur tantùm in Part.Hoph.] מָשְׁזָר masc. *Contortum, Conduplicatum*, Exod.26.1. Sic Chaldæus שְׁזִיר. Et apud Rabbinos, חוּטִין שְׁזוּרִין Fila duplicata, contorta.

שחד *Muneravit, Munus exhibuit. Imper.* שִׁחֲדוּ בַעֲדִי Munera exhibite propter me, Job.6.22. *Futur.* וַתִּשְׁחֲדִי אוֹתָם Et munerata es eos, Ezech.16.33.

שֹׁחַד m. *Munus*, Deut.10.17. הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים Munus excœcat videntes, Exod.23.8. Hinc in malum sumitur, pro eo quod datur corruptelæ causâ. Unde apud priscos dictum: מאי שוחד שהוא חד *Quid est* שוחד*? quod facit* חד *unum*; dantem scil. & accipientem. Etenim, כיון דקביל ליה שוחדא מיניה איקרבא ליה דעתיה לגביה והוי כגופיה *quamprimum accipit munus ab ipso, tunc accedit animus ejus ad ipsum, & fit sicut ille ipse*, Kethubhoth fol.105.2. Vide & R.Bechai, Deut.16.19. in principio Paraschæ שופטים.

שחה *Abjecit, Prostravit, Depressit, Inclinavit, Incurvavit se. Præterit.juxta quosdam,* שָׁחָה אֶל מָוֶת בֵּיתָהּ Inclinat ad mortem domus ejus, Prov.2.18. Si hinc est, tunc accentum irregulariter habet in penult. si est à שׁוּחַ vel שָׁחַח, tunc est discrepantia generis. Nam בית masculinum est. Vide שׁוּחַ. *Imper.fœm.* שְׁחִי

Abjice,

pulo meo, Jeſ.65.19. *Hiph.Imper.* שִׂישׂוּ Gaudete, Jeſ. 65.18. [deficiente ה characteriſt.Hiph.]

שָׂשׂוֹן m. *Gaudium*, Jeſ.35.10. *Conſtr.* שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ Gaudium ſalutis tuæ, Pſal.51.14.

מָשׂוֹשׂ m. *Gaudium*, Jeſa.32.13. *Conſtr.* וּמְשׂוֹשׂ חָתָן Et gaudium ſponſi, Jeſ.62.5. *Aff.* קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי Civitas gaudii mei, Jer.49.25.

שׁוּת *Poſuit, Diſpoſuit, Præpoſuit, Appoſuit, Impoſuit*: Conſtruitur cum Accuſativo & Præpoſit. עַל, אֶל, ל, ב & aliis: *Præterit.* שָׁת לִי Repoſuit mihi, Geneſ.4.25. וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־לָזֹאת Et non appoſuit animum ſuum etiam ad hoc, Exod.7.23. כֹּל שַׁתָּה Omnia poſuiſti, Pſal.8.7. כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ Sicut pecudes ad ſepulchrum diſponunt eos, Pſalm. 49.15. pro, Diſponuntur, diſpoſiti ſunt. *Hiph.Infin.* לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי Ponere cum canibus gregis mei, Job.30.1. [Eſtque cum defectu ה characteriſt. Et ſic.] *Imperat.* שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים Appone animum tuum ad greges, Prov.27.23. *Futur.* אָשִׁית בְּיֵשַׁע Ponam in ſalute, Pſalm.12.6. תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ Impoſuiſti capiti ejus, Pſal.21.4. *Hoph.Futur.* יוּשַׁת עָלָיו Impoſitum fuerit ei, Exod.21.30.

שִׁית maſc. *Ornatus, Ornamentum*: ab Impoſitione vel Compoſitione, Prov.7.10. Pſal.73.6.

שֵׁת m. *Nates*, quaſi poſitivum dicas, quòd homo ſeſſurus, ſe in eam partem Ponat: וַחֲשׂוּפַי שֵׁת Etiam denudatos nate vel natibus, Jeſa.20.4. *Plur. cum Aff.* עַד־שְׁתוֹתֵיהֶם Uſque ad nates ipſorum, 2 Sam.10.4.

שֵׁת *Chald. vide ſuo loco in* שׁת.

שָׁתוֹת f.p. *Fundamenta*, Pſal.11.3. *Aff.* שָׁתוֹתֶיהָ Fundamenta ejus, Jeſ.19.10. id eſt, Conſilia prava adverſùs alios inita.

שֵׁיזִב *Chald. in Pahel* Liberavit, Eripuit: [Forma anomala pro שֵׁזֵב, & aſſumit י poſt (··)] *Præterit.*

שְׁחִית f. *Idem : Plur.cum Aff.* בִּשְׁחִיתוֹתָם In foveis ipsorum, Thren.4.20. Psal.107.20. Sic שְׁבוּת & שְׁבִית Captivitas, à שָׁבָה .

הִשְׁתַּחֲוָיָה fœm. *Incurvatio : Aff.* בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי In incurvatione mea, 2 Reg.5.18. id est, Dum me incurvo : habet enim usum Infiniti : R.Salomon scribit Levit. 26.v.1. השתחוואה היא בפשוט ידיים ורגליים ואסרה התורה לעשות כך חוץ מן המקדש: i. e. Histachavaah *fit cum expansione manuum & pedum, unde prohibet Lex agere sic extra Sanctuarium.*

שָׂחָה *Natavit : Partic. cum Infin.* הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת Natator ad natandum, Jesa.25.11. *Hiph.Futur.* אַשְׂחֶה Feci ut natet, Psal.6.7. [Nec ampliùs extat.]

שָׂחוּ *Natatio :* [Semel in *Constr.*] מֵי שָׂחוּ Aquæ natationis, Ezech.47.5.id est, quas necesse erat natando trajicere,neque ampliùs propter altitudinem pede transiri poterant, R.Salomon : Estque nomen , ut אָחוּ ab אחה .

שָׁחַח *Curvari*, *Incurvari*, *Incurvare se*, *Deprimi*, *Dejici :* Convenit cum שׁוּחַ & שָׁחָה : *Præterit.* וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים Et deprimetur altitudo hominum, Jes.2.11. *Fœm.* שָׁחָה . Vide paulò ante in שָׁחָה : שַׁחוֹתִי Curvarem me, Psal.35.14. שַׁחוּ רָעִים Incurvant se mali, Prov.14.19. *Infin.* שְׁחוֹחַ Incurvando se, Jesa.60.14. *Fut.* יָשֹׁחַ Incurvat se, Psal.10.10. *Niph. Fut.* וַיִּשַּׁח אָדָם Et incurvatus est homo, Jesa.2.v.9. תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ Demissus prodeat sermo tuus, Jes.29. v.4. וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר Et deprimentur omnes filiæ cantici , Eccles.12.6. id est, כָּל־הַשִּׁירִים Omnia cantica ; & sic concilianda discrepantia generis inter Verbum masc. & Nomen fœmin. *Hiph. Præterit.* הֵשַׁח Depressit, Jes.25.12. *Hithp.Fut.* בִּי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח In me anima mea dejicit se,Psal.42.7.*Fœm.* מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי Quid dejicis te ? ver.6.

Abjice, Incurva te, Jeſa. 51.23. *Hiph. Fut.* וַיַּשְׁחֶנָּה Deprimit illam, Prov. 12.25. *Hithp.* הִשְׁתַּחֲוָה *Procubuit, Incurvavit ſe adorandi vel honoris exhibendi causâ :* unde Græci προσκυνεῖν, Latini interpretes plures *Adorare* exponunt. Tertia radicalis mutata in ו, & ſuperadditum aliud ה. Iſta mutatio & aliâs fit, ut in שָׁלָה & Nomine גַּאֲוָה à גָּאָה. Sunt qui putant hac geminatione tertiæ radicalis, geminam incurvationem indicari, Corporis & Animi, Latriam ſcil. & Duliam quam vocant. Plura Honoris exhibendi Verba ſunt. Hoc Totius corporis proſtrationem in terram ſignificat, ex more Orientalium. Vide בָּרַךְ & mox in Nomine. Conſtruitur cum Præpoſitionibus לִפְנֵי, ל, אֶל, עַל. *Præterit.* וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן Et incurvavit ſe in limine portæ, Ezech. 46.2. וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם Et incurvando te honorem exhibeas illis, Deuteron. 4.19. *Partic. anomalum,* מִשְׁתַּחֲוִיתֶם Incurvant ſe orientem versùs ipſi ſoli, Ezech. 8.16. ex Præterito & Participio compoſitum. Nam, ſcribit Kimchi in Comment. Propheta volebat dicere, וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִים *Et ipſi incurvabant ſe :* at aſpectu commotus, ſermonem illicò in interrogationem convertit, volens dicere, וְאַתֶּם הִשְׁתַּחֲוִיתֶם Vóſne incurvatis vos ? *Fut.* וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ Et incurvavit ſe illi, 1 Reg. 22.54. *Hinc per Apocopam ſpecialem,* וַיִּשְׁתַּחוּ Et incurvavit ſe pronus in terram uſque, Gen. 18.2. pro וַיִּשְׁתַּחֲוֶה ſicut dicitur וַיַּעַשׂ pro וַיַּעֲשֶׂה. Et ſic, וַתִּשְׁתַּחוּ Et incurvavit ſe in terram, 2 Regum 4.37. בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה וְנִבְרְכָה Venite procumbamus, inclinemus caput, flectamus genua, Pſal. 95.6. ubi tria Honorum verba conjuncta.

שְׁחוּת fœmin. *Fovea, Foſſa,* quaſi locus depreſſus : *Aff.* בִּשְׁחוּתוֹ In foveam ſuam, Prov. 28.10.

שחן שְׁחִין masc. *Ulcus, Inflammatio, Apostema*, Exod. 9.10. שְׁחַן Chaldæis *Calere*: Et apud Rabbinos, שנה שחונה *Annus calidus*.

שחס שָׁחִיס *Sponte nascens*, [Legitur semel] Jesa.37. v.30. idem quod סָחִישׁ: Vide illic.

שחף שַׁחַף m. *Æsalon*, accipitris species: Aliis *Larus*, avis immunda, Levit.11.16. [Et Deut.14.15.]

שַׁחֶפֶת fœm. *Tabes, Phthisis*, Levit.26.16. Deut.28.22. Est formæ dagessatæ דַּלֶּקֶת.

שחף שְׂחִיף masc. *Tectorium*: [Extat semel.] שְׂחִיף עֵץ Tectorium ligni, id est, ligneum, Ezech.41.16.

שחץ m. *Fera*: [Extat bis] בְּנֵי שַׁחַץ Filii feræ, id est, feræ juvenes, Job.28.8. Targum, בְּנֵי אַרְיָוָן Catuli leonum. Legitur & Job.41.25. Sic & Talmudici inter Leonum nomina referunt, ut est in ארה. Sed & Psalm.17.12. pro Hebræo כְּפִיר in Regiis in Targum legitur שַׁחְצָא.

שחק *Contudit, Comminuit*: *Præterit.* וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק Et contundes ex eo minutim, Exod.30. ver.36. אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם Lapides comminuunt aquæ, Job.14.19.

שַׁחַק masc. *Pulvis tenuissimus*, qui scil. ex contusione oritur & spargitur, Jesa.40.15. Item, *Nubes superior*, tenuissima scil. & subtilissima, *Cœlum*: וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן Et testis in cœlo fidelis, Psalm.89.38. *Plural.* שְׁחָקִים Superiores nubes, Deut.33.26. עָבֵי שְׁחָקִים Nubes cœlorum, Psalm.18.12. Sic & Talmudicis inter Cœli Nomina refertur. Vide infrà in שָׁמַיִם in Rad. שָׁם.

שחק *Lusit, Risit, Derisit, Irrisit*: Construitur cum Præposit. עַל & ל: *Præt.* שָׂחֲקוּ עָלַי Rident super me, Job.30.1. *Futur.* אֶשְׂחַק אֲלֵיהֶם Si riderem eos, Job.29.24. id est, עֲלֵיהֶם super eos, vel, Jocarer cum eis: יִשְׂחַק לוֹ Ridet eum, Psal.37.13. *Pih. Partic.*

הלא

שַׁח m. *Demissus, Humilis*: וְשַׁח עֵינַיִם Et humilem oculis, Job.22.29.

שְׁחוֹחַ mascul. *Demissio, Incurvatio*: Kimchi facit Nomen formæ גְּבֹהַּ. Poteſt & Infinitivus eſſe. Vide ante.

שָׁחַט *Mactavit, Jugulavit*, quod fit cultro acutiſſimo per jugulum animalis ducto & reducto, quos actus vocant הֲלָכָה וַהֲבָאָה Abitum & reditum. *Præt.* וְשָׁחַט אֶת־בֶּן־הַבָּקָר Et jugulabit filium bovis, Levit.1.ver.5. id eſt, Juvencum ſubrumum: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר Et mactabis juvencum iſtum, Exod.29.11. *Infin. cum* ה *paragogico.* וְשַׁחֲטָה Et ad jugulandum, Hoſ.5.2. *Niph.Futur.* יִשָּׁחֵט לָהֶם Jugulabitur ipſis, Num.11.22.

שָׁחוּט maſcul. *Ductum, Tractum*: זָהָב שָׁחוּט Ex auro ducto, 2 Paral.9.5. id eſt, Malleato, ductili, quod præ bonitate diduci poteſt, etiam in fila, unde שָׁחוּט dictum. Hebræi ſcribunt, שֶׁנִּטְוָה בְּחוּט quod netur filo: Joma fol.45. חֵץ שׁוֹחֵט Sagitta tracta, Jerem.9.8. Acuta, polita, ducta per cotem. Legendum juxta Maſorethas שָׁחוּט.

שַׁחֲטָה f. *Mactatio*: ut paulò antè. Poteſt enim & Nomen & Infinitivus eſſe.

שְׁחִיטָה f. *Jugulatio*: *Conſtr.* עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים Jugulationi Paſchatum, 2 Paral.30.17.

שָׂחַט *Expreſſit*, ſuccum propriè vel humorem: [Legitur ſemel] *Futur.* וָאֶשְׂחַט אֹתָם Et expreſſi eas in calicem, Gen.40.11.

שַׁחַל maſcul. *Leo ferox*, vel *immanis*, mediæ ætatis, Job.4.10. שַׁחַל בַּדְּרָכִים Leo ferox eſt in via, Proverb.26.13. Vide ארה.

שְׁחֵלֶת fœmin. *Onyx*: ſpecies aromatis, quæ ad ſuffitum adhibebatur, [Extat ſemel] Exod.30.34. Judæi Germani Nægelwurtz.

pulus tuus, ſcil. viam vel mores ſuos, Exod.32.v.7. שִׁחֵת לוֹ Corruptè agit ſibi, Corrupit ſe, Deut.32.5. שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ Perdet munitiones tuas, Jerem.48.18. *Infin.* לִפְנֵי שַׁחֵת Antequam perdidiſſet, Gen.13.10. *Niph. Præt.* נִשְׁחַת Corruptum erat, Jerem.13.7. וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה Et ecce corrupta erat, Gen.6.12. *Hiph. Præterit.* הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר Corrupit omnis caro viam ſuam, Geneſ.6.12. *Partic.* כִּי מַשְׁחִית Quia perditurus eſt, Gen.19.14. *Hoph. Partic.* וּמָקוֹר מָשְׁחָת Et ſcaturigo corrupta, Prov.25.26. Maſora notat duo eſſe cum Kametz: Ergo alterum, וְזוֹבֵחַ מָשְׁחָת Et ſacrificat corruptum, Malac.1.14. quod in pleriſque exemplaribus eſt cum Pathach, erit legendum cum Kametz.

שַׁחַת maſc. *Corruptio*, Pſal.16.10. *Fovea*, quaſi Corruptionis locus, Pſal.94.13. *Aff.* בְּשַׁחְתָּם In fovea illorum, Ezech.19.4.

שְׁחִיתָה שְׁחִיתוֹת Vide ſuprà in שָׁחָה.

שְׁחִיתָה *Chald.* Corruptum: מִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה *Verbum mendax & corruptum*, Dan.2.9. *atque ita eſt ex forma Pehil. Et ſubſtantivè,* וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה *Et ullam occaſionem aut corruptelam*, Dan.6.4.

מַשְׁחֵת מַשְׁחִית m. *Corrumpens, Perdens*; & ſubſtantivè, *Corruptio, Perditio, Internecio, Exitium*, Ezech.21.31. & 9.6. Exod.12.13. *Aff.* כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ Inſtrumentum perditionis ſuæ, id eſt, lethiferum, Ezech.9.1.

מָשְׁחָת maſc. *Corruptum*, ut ante in Hophal: Item, *Corruptio, Corruptela*: *Aff.* מָשְׁחָתָם Corruptio eorum, Levit.22.25. Maſora notat, Duo eſſe in duplici ſignificatione: alterum vide in משח, ubi מ radicale eſt.

מִשְׁחַת maſ. *Corruptus*: מִשְׁחַת מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ Corruptus eſt præ viro aſpectus ejus, Jeſ.52.14. id eſt, Non ampliùs virilem aut humanam ſpeciem habet. Nomen Toar juxta Ab.Eſram.

הֲלֹא מְשַׂחֵק אָנִי Nonne rideo vel ludo ego, Proverb. 26.ver.19. *Plur.* מְשַׂחֲקִים Ludentes erant, ludentium more gestiebant, 2 Sam.6.5. *Infin.* לְשַׂחֶק־בּוֹ Ludendo in eo, Psal.104.26. ***Hiph.Part.*** מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם Irridebant eos, 2 Par.30.10.

שְׂחֹק m. *Ludus, Lusus, Risus, Derisio:* הָיִיתִי שְׂחֹק Fui risus, Thren.3.14.

מִשְׂחָק m. *Idem,* Hab.1.10.

שחר *Denigrari, Nigrescere, Nigrum esse : Præterit.* עוֹרִי שָׁחַר Cutis mea denigrata est, Job.30.30. *Pih.* שִׁחֵר *Diluculò, Manè, Sedulò, Tempestivè, studiosè quærere, pervestigare :* à Nomine שַׁחַר Aurora, quasi Aurorare vel Diluculare dicas : *Præterit.* שִׁחֲרוֹ מוּסָר Manè quærit ipsi disciplinam, Proverb.13.24. *Partic.* מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף A diluculo pervestigantes prædam, Job.24.5. *Infin.* לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ Studiosè quærendo faciem tuam, Prov.7.15. *Fut.* אֲשַׁחֲרֶךָּ Tempestivè requiro te, Jesa.26.9.

שַׁחַר masc. *Aurora,* sic à Nigrore dicta, qui eam comitatur : וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה Et quum aurora ascenderet, Gen.19.15. *Aff.* לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ Non scies auroram ejus, Jes.47.11. id est, exortum.

שָׁחֹר m. *Niger, Nigrum, Nigricans :* וְשֵׂעָר שָׁחֹר Et pilus nigricans, Levit.13.31. *Plur* סוּסִים שְׁחֹרִים Equi nigri, Zach.6.2. *Fœm.* שְׁחוֹרָה אֲנִי Nigra sum, Cantic.1.5. *Plur.* שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב Nigri, ut corvus, Cantic.5.11.

שְׁחוֹר m. *Nigredo,* Thren.4.8.

שִׁיחוֹר *Schichor,* nomen fluvii, Jos.13.3. Jer.2.18.

שַׁחֲרוּת f. *Juventa,* Eccles.11.10.

שְׁחַרְחֹרֶת *Nigra, Subnigra,* Cant.1.6.

מִשְׁחָר m. *Aurora,* Psal.110.3.

שחת *Pih* שִׁחֵת *Corrupit, Perdidit, Peremit, Interfecit : Præterit.* כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ Quia corrupit populus

gitor in aquam, Levit.15.12. הִשָּׁטֵף יִשָּׁטְפוּ Inundatione inundabuntur, Dan.11.22. *Pyh. Præterit.* וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם Et immergetur in aquam, Levit.6.28.

שֶׁטֶף, שֵׁטֶף m. *Inundatio*, Psal.32.6. Nah.1.8.

שטר שֹׁטֵר masc. *Moderator*, Præfectus & Curator negotiorum publicorum: Sæpè conjungitur Nomini שֹׁפֵט *Judex*, unde scribunt Hebræi, שֹׁפֵט esse, qui simpliciter judicat & sententiam pronunciat; שׁוֹטֵר Executorem qui judicatum exequitur, & refractarios cogit obedire sententiæ judicis. Majemon in principio Sanhedrin: שופטים אלו הדיינים הקבועים בבית דין: שטרים אלו בעלי מקל ורצועה והם עומדים לפני הדיינים וכו׳: *Schophetim* sunt ipsi judices fixi in domo judicii: *Schoterim* sunt gestantes virgam & lorum, stantes coram judicibus, circumeuntes per urbem, omnia ordinantes juxta decretum judicum. Hoc etiam faciebant נֹגְשִׂים *Exactores*, quorum tamen officium latiùs extendebatur. שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל Moderator & dominator, Prov.6.7. *Plur.* שֹׁטְרִים Moderatores, Deuter.1.15. *Constr.* אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם Moderatoribus populi, Jos. 1.10. *Aff.* וְאֶת־שֹׁטְרָיו Et moderatoribus ejus, Exod. 5.ver.6.

שְׂטַר *Chald.* Dominatus: וְלִשְׂטַר־חַד *Et dominatum unum erexit*, Dan.7.5. *Hebræi legunt per Sin, vel Samech,* לְסְטַר *Ad latus unum erexit, scil. regnum: Aben Esra,* וּלְצַד אֶחָד הוּקְמָה *Et ad latus unum erectum est.*

מִשְׁטָר m. *Gubernatio, Dominatus*: *Aff.* מִשְׁטָרוֹ Dominatum ejus, Job.38.33.

שי m. *Munus*: [Legitur ter] יוֹבִילוּ שַׁי Afferant munus, Psal. [68.30.] 76.12. יוּבַל שַׁי Adducetur munus, Jesa.18.7.

* שׂיג Vide in נָשַׂג.

שיח

שָׂטָה *Declinavit : Præter.* וְאִם לֹא שָׂטִית Et si non declinâsti, Numer.5.19. *Imperat.* שְׂטֵה מֵעָלָיו Declina ab ea, Prov.4.15. *Fut. per Apocopen,* אַל יֵשְׂטְ Ne declinet, Prov.7.25.

שֵׂטִים m.p. *Declinantes,* Hos.5.2. *Et cum Samech,* סֵטִים Psal.101.3. Singul.esse potest שֵׂטֶה formæ רֹעֶה.

שָׁטַח *Expandit : Præterit.* וּשְׁטָחוּם Et expandent ea, Jerem.8.2. *Infin.cum Fut.* וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ Et expanderunt eos sibi expandendo, Numer.11.32. *Pih.Præterit.* שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי Expandi ad te manus meas, Psal.88.10.

מִשְׁטָח masc. *Expansio : Constr.* מִשְׁטַח חֲרָמִים Expansio sagenarum, Ezech.26.5.

מִשְׁטוֹחַ m. *Idem,* Ezech.47.10.

שׁטט שִׁטָּה masc. *Cedrus,* aut ejus lectissima quædam species, Jes.41.19. *Plur.* שִׁטִּים, Exod.25.5.

שָׂטַם *Odit, Odio prosecutus est : Futur.* וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב Et odio prosecutus est Esau Jacobum, Gen.27.41.

מַשְׂטֵמָה f. *Odium,* Hos.9.7,8.

שָׂטַן *Adversari, Odio habere : Part.Plur.Constr.* שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי Adversantes animæ meæ, Psal.71.13. *Aff.* שֹׂטְנַי Adversantes mihi, Psal.109.29. *Fut.* יִשְׂטְנוּנִי Adversantur mihi, Psal.38.21.

שָׂטָן m. *Satan, Adversarius :* Spiritus malus, salutis hominum adversarius, 1 Reg.5.4. Job.1.7.

שִׂטְנָה f. *Adversatio, Accusatio,* Esr.4.6.

שָׁטַף *Exundavit, Præceps fuit, Inundavit, Immersit, Immergendo abluit : Præterit.* לֹא שָׁטַף בַּמָּיִם Non immersit in aquas, Levit.15.11. שָׁטַף וְעָבַר Inundabit & transibit, Jes.8.8. *Partic.* וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף Et imber inundans, Ezech.13.13. *Fut.* וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ Et Inundarem sanguinem tuum à te, Ezech.16.9. id est, Inundando eluerem. *Niph.Fut.* יִשָּׁטֵף בַּמָּיִם Immergitor

וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ Et concubuerit quis cum ea, Numer. 5.13. וְשָׁכַבְתָּ אֶת אֲבוֹתֶיךָ Et occubueris cum patribus tuis, 2 Sam.7.12. *Partic.* וְהַשֹּׁכֵב Et qui cubuerit in ea domo, Levit.14.47. *Niph.* vide in שָׁגַל. *Pyh.* vide ibid. *Hiph.* הִשְׁכִּיב *Jacere vel cubare fecit, Collocavit Deposuit, Dejecit, Prostravit : Præt.* וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח Et cubare faciam eos securè, Hos.2.18. *Infin.* הַשְׁכֵּב אוֹתָם Dejiciendo eos, 2 Sam.8.2. *Fut.* וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב Et utres cœli quis prosternet? Job. 38.37. Kimchi, *Effundit.* Sic mox inter Nomina. *Hoph.Præt.* וְהֻשְׁכַּב Et prostratus fuerit, Ezech.32.32. *Partic.* מֻשְׁכָּב עַל־מִטָּתוֹ Jacere factus, Collocatus in lecto suo, 2 Reg.4.32. *Infin. cum* ה *paragogico,* [loco Futuri,] וְהָשְׁכְּבָה Ut prosternaris, Ezech.32.19.

שְׁכָבָה f. *Cubatio : Cubatus, Stratum : Constr.* שִׁכְבַת הַטָּל Cubatio, Stratum roris, id est, Ros stratus : vel juxta Kimchium, *Effusio roris,* Exod.16.ver.13. שִׁכְבַת זֶרַע Concubitus seminis, Levit.15.17. per hypallagen, pro, Semen concubitus. Kimchi, *Effusio seminis.*

שְׁכֹבֶת fœm. *Idem : Affix.* שְׁכָבְתּוֹ Concubitum suum, Levit.20.15.

מִשְׁכָּב m. *Cubile, Cubatus, Stratum : Concubitus :* מִשְׁכָּב וְסַפּוֹת Cubatum & pelves, 2 Sam.17.28. id est, Cubilia, lectos, strata. *Constr.* מִשְׁכַּב זָכָר Concubitum maris, Num.31.18. וְהוּא שֹׁכֵב אֵת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם Et ipse erat recumbens cubatu meridiano, 2 Samuel. 4.5. hoc est, Meridiabatur, Somnum meridianum capiebat : *Aff.* לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ Ut cubaret in lecto suo, 2 Sam.11.13. *Plur. Constr.* מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ Cubilia patris tui, Gen.49.4. *Fœmin.* יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם Requiescent in cubilibus suis, Jes.57.2. *Chald.* עַל־מִשְׁכְּבָךְ *In cubili tuo,* Dan.2.28.

שְׂכָה *Aspicere, Prospicere, Perspicere.* Chaldaicum est. Nam pro Hebræo הִשְׁקִיף Chaldaicè dicitur

שִׂיחַ m. *Stirps, Frutex*, Gen.2.5. *Plur.* בֵּין־שִׂיחִים Inter stirpes, Job.30.7.

* שִׁיל שִׁילֹה, vide in שָׁלָה.

שַׁיִן שֵׁינִים masc.pl. *Urinæ*: *Aff.* שֵׁינֵיהֶם Urinas suas, 2 Reg.18.27. Jes.36.12. cujus singulare possit esse שַׁיִן formæ זַיִת. Est verò hoc vocabulum apud Hebræos in sermone vulgato obscœnum, unde Masorethæ honestatis causâ legendum substituerunt (ut & Chaldæus transtulit) מֵימֵי רַגְלֵיהֶם *Aquas pedum suorum*, quarum vocum vocales præcedenti dictioni subjecerunt, hoc modo, שֵׁינֵיהֶם. Vide quoque in חור.

שֵׁיצִיא *Chald.* Perfici, Consummari, Finiri: *Præter.* וְשֵׁיצִיא בַּיְתָה דְנָה *Et perfecta vel finita est domus ista*, Esr.6.15. א *juxta Masorethas redundat. In Targum etiam est* Perdidit.

שֵׁיר שֵׁירוֹת f.p. *Catenulæ*, [Legitur semel] Jesa.3.19. Chaldæum est, & generale: Sic hoc loco in Targum, שֵׁירֵי יְדַיָּא Catenæ manuum: Et vers.seq. שֵׁירֵי רַגְלַיָּא Catenæ pedum, pro Ornamentis manuum & pedum.

שַׁיִשׁ masc. *Marmor*, [Extat semel] 1 Par.29.2. *Contractè*, שֵׁשׁ, [Extat bis] Esth.1.6. Usus ejus in Templo fuit ad columnas mensuras & pavimentum, scribit R.Salom. Chaldæus dicit, מַרְמְרָא, ut עַמּוּדֵי מַרְמְרִין Columnæ marmoreæ, Esth.1.

שַׁיִת m. *Vepres, Vepretum*, Jes.27.4. & 7.23. *Aff.* שִׁיתוֹ Vepres ejus, Jes.10.17. cum Chirek.

שָׁכַב *Jacere, Cubare, Accumbere, Concumbere, Decumbere, Incumbere, Occumbere, Recumbere.* Construitur cum variis Præpositionibus, ל, ב, עִם, עַל, אֵת, אֵצֶל. *Præter.* שָׁכַב Concubuerit unus ex hoc populo אֶת־אִשְׁתֶּךָ cum uxore tua, Genes.26.10.

picturæ suæ, hoc est, figuratis, Ezech.8.12. בְּמַשְׂכִּתוֹ In imaginatione vel cogitatione ejus, Prov.18.11. R.Levi: *Plural.* מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב Imaginationes cordis, Psal.73.7. בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף Cum figuris argenteis, Proverb.25.11. *Aff.* כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָם Omnes effigies ipsorum, Num.33.52.

שָׁכַח *Oblivisci:* Construitur absolutè & cum Accusativo: *Præterit.* וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה Et obliviscaris Domini Dei tui, Deut.8.14. הַשְׁכַחְתֶּם אֶת־רָעוֹת An obliti estis malorum, Jerem.44.9. [Ubi (ֲ) sub ה interrogativo, ob sequens (:) amittit suum (:)] *Niph.Præterit.* כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם Nam oblivioni tradita est memoria ipsorum, Eccles.9.5. *Pih.Præterit.* שִׁכַּח יְהוָה Omnino obliviscitur Dominus, Thren.2.ver.6. vel, Oblivisci fecit, Passus est oblivioni dari. *Hiph.Infin.* לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי Ad oblivisci faciendum populum meum nominis mei, Jerem.23.27. *Hithp.Fut.* וְיִשְׁתַּכְּחוּ Et oblivioni tradentur, Eccles.8.ver.10.

שָׁכֵחַ *Obliviscens, Oblitus: Plur.* הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי Obliviscentes montis sanctitatis meæ, Jesa.65.11. *Constr.* שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים Oblitæ Dei, Psal.9.18.

שְׁכַח *Chald.* Invenire: *Ithpeh.Præter.* הִשְׁתְּכַח *Inventum est*, Esr.6.2. *Fœmin.* זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי *Puritas invenitur apud me*, Dan.6.22. וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר *Et inventus es deficiens*, Dan.5.27. *Aphel Præt.* וְהַשְׁכַּחוּ *Et invenerunt*, Esr.4.19. לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא *Nisi inveniamus*, Dan.6.5. הַשְׁכַּחַת גְּבַר *Inveni virum*, Dan.2.25. *irregulariter pro* הַשְׁכְּחֵת. *Infinit.* לְהַשְׁכָּחָה *Invenire*, Dan.6.4. *Fut.* [Cum ה characterist.] נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל *Inveniemus contra Danielem*, ver.5. וּתְהַשְׁכַּח *Et invenies*, Esr.4.15.

שָׁכַךְ *Poni, Ponere se*, id est, *Sedari, Quietari, Quietum reddi, Quiescere.* Item, *Ponere, Tendere laqueos*

tur in Ithpehal אִסְתַּכֵּי per Samech. Ad animum relatum, est *Imaginari, Cogitare.*

שְׂכִיָּה f. *Imago, Effigies, Figura, Pictura:* [Legitur semel in] *Plur.* שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה Imagines desiderii, hoc est, desideratissimæ, Jes.2.16.

שֶׂכְוִי masc. *Intellectus, Mens*, quasi Imaginatrix & Figuratrix dicta, quòd omnia Pervideat & cognoscat; [Extat semel:] מִי נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה Quis dedit menti intelligentiam? Job.38.36. Chaldæus לְלִבָּא *Cordi, Animo*, & sic Aben Esra. Vulgatus Latinus interpres, *Quis dedit gallo intelligentiam?* Ea interpretatio ex priscis Hebræis petita est, apud quos legitur: *R.Schimeon filius Lakis dixit: Cum peregrinarer in Aphrica, audivi quòd* כַּלָּה *Sponsam appellarent* נִנְפֵּי *Nimpham, &* תַּרְנְגוֹל *Gallum gallinaceum,* שֶׂכְוִי. *Unde hoc? inde quòd apud Jobum dicitur: Quis indidit* בַּטּוּחוֹת *præcordiis sapientiam? Quis dedit* לַשֶּׂכְוִי (id est, לְתַרְנְגוֹל *gallo gallinaceo) intelligentiam?* Cod. Rosch hasschana, cap.3.fol.26. Simile quid de Gallo observatum in טְלַל: Vide illic. Horum meminerunt R.Salomon & Ramban, id est, R.Mosche ben Nachman. Hinc etiam Judæi in precibus matutinis quotidiè precantur: *Benedictus sit Dominus Deus noster, rex hujus mundi,* אשר נתן לשכוי בינה *qui dedit gallo gallinaceo intelligentiam:* nempe, Quia cantu suo est præco diei, & homines ad operas excitat, ideò non tantùm manè, quando surrexerunt, sed etiam ad gallicinia hanc preculam dicere debent. Præterea in Bereschit rabba, sectione 25. legitur: בערביא צווחין לתרנגולא סכויא In Arabia vocant gallum סכויא.

מַשְׂכִּית fœm. *Imago, Imaginatio, Cogitatio, Figura, Effigies:* וְאֶבֶן מַשְׂכִּית Et lapidem effigiei, id est, figuratum, Levit.26.1. *Aff.* בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיתוֹ In conclavibus picturæ

ſultò & de induſtria manus ſuas direxit: *Hiph.* הִשְׂכִּיל *Intellexit, Intelligentiam habuit, adhibuit vel conſecutus eſt, Intelligentiâ imbutus, Intelligens factus fuit; Animadvertit, Attendit, Animum advertit*: Et activè, *Intelligentiâ imbuit, Erudiit, Inſtruxit, Informavit*: Item, *Secundatus, Proſperatus fuit*: & activè, *Secundavit*: *Præter.* הִשְׂכִּיל Inſtruxit me, 1 Par.28.19. מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי Omnibus doctoribus meis intelligentior fio, Pſal.119.99. *Partic.* לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל In omnibus viis ſuis ſecundus, 1 Sam.18.14. מַשְׂכִּיל Intelligens, Pſal.14.2. *Infin.* לְהַשְׂכִּיל Ad intelligendum, Gen.3.6. *Futur.* אַשְׂכִּילְךָ Erudiam te, Pſal.32.8. *Chald. in Ithpah. Partic.* מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית *Animadvertens, Conſiderans eram*, Dan.7.8.

שֶׂכֶל maſc. *Intellectus, Intelligentia, Prudentia*: *Secundatio, Succeſſus*: שֶׂכֶל טוֹב Succeſſus optimus, Secundatio bona, Pſal.111.10. Sic Prov.3.4.& aliâs, quando nomen טוֹב adjunctum habet, ut quibuſdam placet: מִשֶּׂכֶל Ab intellectu, Job.17.4. *Aff.* לְפִי שִׂכְלוֹ Pro ratione intellectus ſui, Proverb.12.8. *Plur. apud Rabbinos*, שְׂכָלִים Intelligentiæ, Mentes angelicæ.

שִׂכְלוּת f. *Prudentia*, juxta quoſdam: Vide & סכל.

הַשְׂכֵּל m. *Intelligentia*, Nomen ex Infinito, Proverb.1.3. & 21.16. *Cum* ב, בְּהַשְׂכִּיל Cum intelligentia, Job. 34.ver.35.

מַשְׂכִּיל m. *Intelligens, Prudens*: Item, *Carmen erudiens, Ode didaſcalica*, in titulis Pſalmorum.

שָׂכְלְתָנוּ f. *Chald.* Intelligentia, Dan.5.11. *per Apocopam literæ* ת *Chaldæis frequentem.*

שַׁכְלֵל *Chald in Pahel*, Perfecit, Abſolvit: Eſt ab Hebræo כָּלַל per Proſtheſin literæ שׁ Chaldæis frequentem. *Præterit.* וְשׁוּרַיָּ אַשְׁכְלִלוּ *Et muros perficiunt*, Eſr.4.12. *Sic ſcribitur* [in quibuſdam Codicibus,] *ſed legendum juxta Moſorethas* וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ:

laqueos vel retia. *Præterit.* וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה Et ira regis sedata est, Esth.7.10. *Infin.* כְּשֹׁךְ Quum sedata esset, Esth.2.1. כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים Secundum ponere aucupes, Ut tendentes aucupes, Jerem.5.26. *Fut.* וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם Ut ponerent se aquæ, Ut quiescerent, Genes. 8.1. *Hiph.Præterit.* וַהֲשִׁכֹּתִי מֵעָלַי Et seponam, faciam ut quiescant à me, Num.17.5.

* שָׂכַךְ Vide in סָכַךְ.

שָׁכֹל *Orbatus fuit : Præterit.* כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי Quum orbatus fuero, orbatus fuero, Gen.43. v.14. ubi duplex forma Præteriti, ex Cholem & Pathach, pro quo in posteriore est Kametz propter pausam. *Pih.* שִׁכֵּל *Orbare.* *Præterit.* שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ Orbavit mulieres gladius tuus, 1 Samuel.15.33. Et juxta aliam significationem, *Abortire* : וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ Et capræ tuæ non abortiverunt, Genes.31.38. Sic Job.21.10. Exod.23.26. *Hiph.Partic.* רֶחֶם מַשְׁכִּיל Vulvam abortientem, Hos.9.14. כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל Sicut potentis orbantis, Jer.50.9.

שַׁכּוּל masc. *Orbatus*, 2 Sam.17.8. *Fæmin.* וְשַׁכֻּלָה Et orba, Cant.4.2. *Plur.* נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת Uxores ipsorum orbæ, Jer.18.21.

שְׁכוֹל m. *Orbitas*, Jes.47.8,9.

שִׁכֻּלִים m.p. *Orbitates* : *Aff.* בְּנֵי שִׁכֻּלַיִךְ Filii orbitatum tuarum, Jesa.49.20.

אֶשְׁכּוֹל masc. *Botrus*, *Bacca*, Cant.1.14. Num.13.24,25. *Plur.* כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן Sicut botri vitis, Cant.7.8. *Et cum Pathach ab initio,* לְאַשְׁכֹּלוֹת Botris, ver.7. *Affix.* הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ Maturescant botri ejus, Genes. 40.ver.10.

שָׂכַל *Secundari, Prosperari : Præterit.* שָׂכַל דָּוִד Secundatus est David, 1 Sam.18.30. *Pih.* שִׂכֵּל *Intelligere fecit, Intelligenter egit :* שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו Intelligere fecit manus suas, Gen.48.14. id est, Sciens, scitè, consultò

Chald.Præt. דִּי שַׁכִּן שְׁמֵהּ תַּמָּה *Cujus nomen habitat illic,vel, Qui fecit habitare nomen suum illic*, Esr.6.12. *Hiph.Præt.* וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלֶיךָ כָּל־עוֹף Et faciam ut habitent super te omnes aves cœli, Ezech.32.4.

שָׁכֵן masc. *Habitans, Habitator, Vicinus* : טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק Melior est vicinus propinquus,quàm frater longinquus, Prov.27.10. *Constr.* שְׁכַן שֹׁמְרוֹן Habitator Schomron, Hos.10.5. *Aff.* וּשְׁכֵנוֹ Et vicinum suum, Exod.12.4. *Plur. cum Aff.* וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו Et ad omnes vicinos ejus,Deut.1.7. *Fœm.* שְׁכֵנֶת Vicina : *Aff.* מִשְּׁכֶנְתָּהּ A vicina sua, Esth.3.22. *Plur.* הַשְּׁכֵנוֹת Vicinæ, Ruth.4.17.

מִשְׁכָּן mascul. *Habitatio, Habitaculum, Tabernaculum* ; *Constr.* סָבִיב לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת Circa tabernaculum testimonii, Numer.1.53. *Aff.* וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי Et ponam tabernaculum meum,Levit.26.11. *Plur.Constr.* מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן Habitacula excelsi, Psal.46.5. *Fœm.* מִשְׁכָּנוֹת, & *Constr.* מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים Tabernacula pastorum,Cantic.1.8. *Aff.* מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ Habitacula tua, Num.24.5. *Chald.* מִשְׁכַּן, *unde cum Aff.* מִשְׁכְּנֵהּ *Habitaculum ejus*, Esræ 7.15.

שכן שַׂכִּין m. *Culter, Cultellus*, [Legitur semel] Prov. 23.2. Chaldaicum est, & sæpiùs per ס effertur, unde apud Rabbinos vulgatum, סַכִּין בְּיַד שׁוֹטֶה סַכָּנָה *Culter in manu stulti, periculum est*.

שָׁכַר *Inebriari* : *Præterit.* שָׁכְרוּ וְלֹא יַיִן Inebriantur, at non vino, Jesa.29.9. *Imperat.* שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ Bibite & inebriàmini, Cantic.5.1. *Pih.Partic.* מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ Inebrians omnem terram, Jer.51.7. *Hiph. Præterit.* וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ Et inebriabo principes ejus, Jer.51.57. *Hithp.Fut.* עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין Usquequò ebriam ages? 1 Sam.1.14. [cum ן paragogico.]

שֵׁכָר m. *Inebriativum, Inebrians potus*, qui Græcis hinc vocatus σίκερα, Latinis, *Sicera*. A vino communi di-

 stinguitur

Aff. וְשַׁכְלְלֵהּ *Et perfecerat eam*, Esræ 5.11. *Infinit.* לְשַׁכְלָלָה *Ad perficiendum, v.3. Ithpah. Fut.* יִשְׁתַּכְלְלוּן *Perficiantur*, Esr.4.16.

שכם *Hiph.* הִשְׁכִּים *Matutinare, Diluculare*, id est, *Manè, Matutino tempore, Maturè, Diluculò paratum aut expeditum esse, Parare vel expedire se.* Quandoque additur ipsi vocabulum בֹּקֶר *Manè*; quandoque etiam קוּם *Surgere*, unde non significat propriè Surgere, vel etiam Manè-surgere. *Præterit.* וְהִשְׁכִּים Et manè surgens, 2 Samuel.15.2. וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר Et surgens manè, Job.1.5. *Partic.* כַּטַּל מַשְׁכִּים Sicut ros matutinans, Hos.6.4. id est, manè cadens, matutinus. *Plur.* מַשְׁכִּימֵי קוּם Diluculantes surgere, id est, summo diluculo surgentes, Psal.127.2. *Infin.* הַשְׁכֵּם; *Et semel*, אַשְׁכִּים Manè surgendo, Jerem. 25.3. cum א loco ה ex forma Chald. cui simile vide in בָּרַךְ in Hiphil.

שְׁכֶם masc. *Humerus, Dorsum*, Gen.9.23. *Pars, Portio*, Gen 48.22. *Tumulus, Agger*, Psal.21.13. *Aff.* וַיֵּט שִׁכְמוֹ Et inclinavit humerum suum, Gen.49.15. *Est & proprium nomen oppidi, Sichem*, Genes.12.6. *Hinc cum* ה *locali*, שְׁכֶמָה Sicheniam versus, Hos.6.9. vel, More Sichemitico, Exemplo Simeonis & Ruben; שְׁכֶם אֶחָד Humero uno, Sophon.3.9.

שכן *Habitavit, Inhabitavit, Degit, Mansit, Resedit, Commoratus est.* Construitur absolutè cum Accus.& Præposit. ב, על, עם. *Præt.* כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן Quòd maneret super eo nubes, Exod.40.35. וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם Et habitem in medio illorum, Exod.25.8. *Partic.cum* י *paragogico*, שֹׁכְנִי סְנֶה Inhabitans rubum, Deut.33.16. *Chald.Futur.Fœm.* וּבְעַנְפּוֹהִי יִשְׁכְּנָן *Et in ramis ejus habitabunt*, Dan.4.18. *Pih.Præt.* שִׁכֵּן Inhabitandum dederat, Collocaverat, Psal.78.60. שִׁכַּנְתִּי Feceram ut habitaret illic nomen meum, Jer.7.12.

Chald.

Hithp.Partic. וְהַמִּשְׂתַּכֵּר Et qui mercedem operæ reportat, Hag.1.6.
שָׂכִיר m. *Mercenarius, Mercede-conductus*, Exod 22.15. *Plur.Aff.* שְׂכִירֶיהָ Mercenarii ejus, Jer.46.21. *Fœmin.* שְׂכִירָה Mercenaria, Jeſ.7.20.
שָׂכָר m. *Merces*, Num.18.31. *Conſtr.* שְׂכַר הָאָדָם Merces hominis, Zach.8.10. *Aff.* תִּתֵּן שְׂכָרוֹ Dabis mercedem ejus, Deut.24.15.
שֶׂכֶר m. *Idem*, Prov.11.17. Vide & סכר.
מַשְׂכֹּרֶת f. *Idem : Aff.* מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ Quæ ſit merces tua, Gen.29.15.
שֶׁל Rabbinis eſt Articulus Genitivi caſus : Hebraicè cum ב ab initio, eſt *Propter :* בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל Propter quod laborat homo, Eccl.8.17. id eſt, בַּעֲבוּר, Aben Eſra : בְּשֶׁלִּי Propter me, Jonæ 1.ver.12. id eſt, בַּעֲבוּרִי : Item, בְּשֶׁלְּמִי Propter quem, ver.7. id eſt, בַּעֲבוּר מִי vel לְמִי בַּאֲשֶׁר ut eſt ver.8. *Et aliter*, שַׁלָּמָה Propter quid? pro בְּשֶׁלָּמָה Cant.1.7. *At hoc*, מִשֶּׁלָּנוּ Ex noſtris, 2 Reg.6.11. id eſt, ex ſimplici שֶׁ & לָנוּ & Præpoſit. מִן.
* שַׁלְאֲנָן Vide ſuprà in שאן.
שלב שְׁלַבִּים m.p. *Gradus, Scalæ :* Metaphoricè, *Prominentiæ gradatæ*, 1 Reg.7.28. *Hinc Part.Pyh.* מְשֻׁלָּב Scalari formâ diſpoſitum. *Plur.Fœm.* מְשֻׁלָּבוֹת Exod.26.17. & 36.22.
שֶׁלֶג m. *Nix*, Pſalm.148.8. מִשֶּׁלֶג אַלְבִּין Nive candidior ero, Pſal.51.9.
הִשְׁלִיג *Hiph. Niveſcere, Albeſcere : Fut.* תַּשְׁלֵג Niveſces, id eſt, Sicut nix albeſces, Pſal.68.15.
שָׁלָה *Tranquillum eſſe, Quieſcere :* Tertia radicalis interdum in ו commutatur. Simile ſuprà in שחה. *Præterit.* לֹא שָׁלַוְתִּי Non quieſcebam, Job.3. v.26. שָׁלוּ Tranquilli ſunt, Thren.1.5. *Infin.* בְּשַׁלְוִי Dum tranquillus eſſem ego, Pſal.30.7. de quo vide

 etiam

ſtinguitur Levit.10.9. Num.6.3. & alibi. Vinum tamen etiam comprehendere, liquet ex Num.28.7. ubi ad Libamen adhibitum, cui aliâs vinum attributum. Inde Onkelos Chald. hîc & alibi plerunque reddit חֲמַר עֲתִיק *Vinum forte vetus*, cui *Vinum novum* opponitur: ut ubi Hebr.eſt, מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר *A vino & ſicera abſtineto*; *Chald.* מֵחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק *A vino novo & veteri.* Sic Deut.14.26. & 29.5. Vetus autem fortitudine & generoſitate commendari ſolet. Ab.Eſra ſcribit Deuter.14. eſſe Potum fortem factitium, ex melle & dactylis, aut tritico & hordeo. In Midraſch 1 Sam.1.15. ad illud, יַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי notatur: יין זה חדש ושכר זה ישן מזה ומזה לא שתיתי id eſt, Jajin, *eſt vinum novum*: Sechar, *eſt vinum vetus, neque de hoc, neque de illo bibi.* Sic ibid.Chald. At, inquit Kimchi ibid. rectiùs eſt, ut שכר ſit potus factus ex fructibus. Huc reſpexit D.Hieronymus ſcribens ad Nepotianum: *Sicera*, inquit, *Hebræo ſermone omnis potio nominatur quæ inebriare poteſt, ſive illa quæ frumento conficitur, ſive pomorum ſucco: aut cum favi decoquuntur in dulcem & barbaram potionem: aut palmarum fructus exprimuntur in liquorem; coctiſq; frugibus aqua pinguior coloratur.*

שִׁכֹּר m.*Ebrius* 1 Samuel.25.36. *Plur.* שִׁכֹּרִים Joel.1.5. *Conſtr.* שִׁכֹּרֵי Ebriis, Jeſ.28.1. *Fœmin.* לְשִׁכֹּרָה Pro ebria, 1 Sam.1.13.

שִׁכָּרוֹן m. *Ebrietas*, Ezech.39.19.

אֶשְׁכָּר m. *Donarium, Munus*, [Legitur bis.] Pſal.72.10. *Aff.* אֶשְׁכָּרֵךְ Donarium tuum, Ezech.27.15. Chald. דורון *Donum*, exponit.

שָׂכַר *Mercede conduxit, Mercedem dedit*: *Præterit.* שָׂכַר עָלֵינוּ Mercede conduxit adversùs nos, 2 Regum 7.6. *Partic.* שֹׂכֵר Mercedem dans, Proverb. 26.10. *Niph.Præt.* נִשְׂכָּרוּ Conducuntur, 1 Sam.2.5.

Hithp.

pariam liberos, Ne des mihi liberos. Sic Jonathan paraphraſtes Chaldæus : *Donec veniat rex Meſſias, parvus filius ejus*. R.Bechai in Comment.ſuo in hunc locum ſcribit : שִׁילֹה id eſt, בְּנוֹ שֶׁיּוָּלֵד מִשִּׁלְיַת אִשָּׁה כְּדֶרֶךְ כָּל־הַנּוֹלָדִים Schilo, id eſt, Filius ejus, qui naſcetur ex ſecundis mulieris, juxta viam omnium qui naſcuntur : *eſtq́ vox deſumpta ex ſignificatione vocis* בְּשִׁלְיָתָהּ Deut.28.57. *Quod autem potiùs dicit* שִׁילֹה *quàm* בְּנוֹ *eo innuit Jacob, ſe de Meſsia peculiariter loqui*, &c. Vel ה non eſt Affixum Pronomen, & vocatur Meſſias *κατ᾽ ἐξοχὴν Schilo*, quaſi tranquillus & æternæ tranquillitatis author ; aut quòd ſingulari modo ex Secundis tantùm, ſine viri operatione naſci debebat. Quòd autem Veteres Hebræi per Schilo Meſſiam intellexerint, docet triplex *Targum* ſive Paraphraſis Chaldaica, Onkeli, Jonathanis & Hieroſolymitana, in quibus legitur pro Schilo, *Rex Meſſias*. Tum etiam *Talmudici*, ex quibus locus adductus eſt in Radice נין, Vide illic : & denique antiquiſſimus liber *Bereſchit rabba*, in quo ſcribitur, שילה זה מֶלֶךְ המשיח *Schilo eſt rex Meſsias*. Ex poſterioribus id approbârunt R.Salomon, Kimchi, Bechai, & alii. At Meſſiam iſtum, Jeſum Chriſtum fuiſſe, omnes Judæi negant. *Cabaliſticum* : Literæ יָבֹא שִׁילֹה faciunt 358. Totidem מָשִׁיחַ. Id adducitur in Chaskuni & in Pentateucho cum triplici Targum.

שַׁלְהֶבֶת vide in לַהַב.

שְׂלָו fœm. *Coturnix*, Pſal.105.40. Exod.16.13. *Plur.* שַׂלְוִים Coturnices, Num.11.31.

שָׁלַח *Miſit, Emiſit, Extendit, Immiſit, Præmiſit, Remiſit, Tranſmiſit* : Conſtr. cum Accuſ. & Præpoſ. עַל, אֶל, ל, ב. *Præt.* שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ Miſit Moſen ſervum ſuum, Pſal.105.26. אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי Quos miſeras ad me, Num.24.12. שָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי Extendi

manum

etiam infrà inter Nomina. *Futur.* יִשְׁלָיוּ Tranquilli ſint, Pſal.122.6. *Niph.* נִשְׁלָה *Errare : Futur.* אַל־תִּשָּׁלוּ Ne erretis, 2 Paral.29.11. *Hiph.Futur.* לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי Ne errare facias, Ne fallas me, 2 Reg.4.28. יַשֶּׁל vide in נשל.

שָׁלֵו שָׁלֵיו שָׁלֵו maſc. *Tranquillus*, Job.16.12. & 21.23. *Et cum Scheva ab initio,* שְׁלֵיו Jerem.49.31. *Plur.Conſtr.* שַׁלְוֵי עוֹלָם Tranquilli ſeculi, Pſal.73.12. *Fœm.* שְׁלֵוָה Tranquilla, Zach.7.7.

שְׁלֵה m. *Chald.* Tranquillus, Dan.4.1.

שָׁלוּ fœmin. *Chald.* Error, Dan.6.5. *Et cum He,* שָׁלָה, Dan.3.29.

שְׁלִי maſc. *Tranquillitas,* 2 Sam.3.27. [בַּשֶּׁלִי quidam reddunt, *pacificè* ; alii, *in dolo :* eſt autem (ּ) ob pauſam.]

שַׁל m. *Error, Imprudentia,* 2 Sam.6.7.

שַׁלְוָה f. *Tranquillitas*, Pſal.122.7. *Conſtr.* וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט Et tranquillitas quietis, hoc eſt, quieta, Ezech.16.49. *Aff.* בְּשַׁלְוִי In tranquillitate mea, Pſal.30.7. *Contractè pro* בְּשַׁלְוָתִי, ſicut & dicitur, פִּשְׁתִּי pro פִּשְׁתָּתִי. Poſſit & abſolutum hujus fingi שֶׁלֶו.

שְׁלֵוָה f. *Chald.* Tranquillitas : *Aff.* לִשְׁלֵוְתָךְ *Tranquillitati tuæ*, Dan.4.24.

שִׁלְיָה f. *Secundina, Secundæ*, à Tranquillitate fœtus: *Aff.* וּבְשִׁלְיָתָהּ Etiam in ſecundas ipſius, Deut.28.57.

שִׁילֹה maſc. *Schilo.* Quidam abſolutum faciunt שִׁיל *Secundina :* Metonymicè, *Fœtus, Filius. Et cum Aff.* ה *loco* ו, *ut ſæpè* ; עַד כִּי יָבוֹא שִׁילֹה Donec veniat filius ejus, Geneſ.49.10. *Filius*, Meſſias : *ejus*, Jehudæ, ex ſtirpe Jehudæ natus. Ab.Eſra poſt varias vocis Schilo explicationes concludit, dicens : *Aut denique* שִׁילֹה *idem eſt quod* בְּנוֹ Filius ejus, *&* ה *eſt loco* ו. *ut in* אָהֳלֹה Tabernaculum ejus, *& multis aliis, idq́, ex ſignificatione Verbi in hoc loco,* לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי Ne parere facito me, 2 Reg.4.28. id eſt, לֹא תוֹלִיד Ne facias ut

pariam

Cibus mensæ ejus, 1 Regum 10. ver. 5. *Plur.* שֻׁלְחָנוֹת Mensæ, Jes. 28.8. *Constr.* לְשֻׁלְחֲנוֹת הַכָּסֶף Pro mensis argenteis, 1 Par. 28.16.

שְׁלוּחוֹת f.p. *Propagines : Aff.* שְׁלוּחֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ Propagines ejus evelluntur, Jes. 16.8.

מִשְׁלָח masc. *Extensio, Emissio : Constr.* בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם In omni extensione manus vestræ, Deut. 12.7. id est, In omni re ad quam extenderitis manum vestram : לְמִשְׁלַח שׁוֹר Pro emissione bovis, Jes. 7.25. id est, Loco pascuo in quem bos immittatur.

מִשְׁלֹחַ masc. *Missus, Missio, Immissio*, Jesa. 11.14. וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת Et missu portionum, Esth. 9.19.

מִשְׁלַחַת f. *Missio*, Psal. 78.49. *Missile*, Eccles. 8.8.

שָׁלַט *Dominari, Dominium exercere, Dominium habere.* Construitur cum Præposit. עַל & ב : *Præterit.* שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם Dominatur homo in hominem, Eccles. 8.9. שָׁלְטוּ עַל־הָעָם Dominabantur in populo, super populum, Neh. 5.15. *Chald. Præterit.* דִּי לָא שְׁלֵט נוּרָא *Quòd non dominatus esset ignis*, Dan. 3.27. שְׁלִטוּ *Dominati sunt*, Dan. 6.24. *Futur.* יִשְׁלַט, Dan. 5.7. תִּשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא *Dominabitur in tota terra*, Dan. 2.39. תִּשְׁלַט *Dominaberis*, Dan. 5.16. *Hiph.* הִשְׁלִיט *Dominari fecit, Dominium concessit, Dominari sivit, Copiam vel potestatem fecit. Præterit.* וְהִשְׁלִיטוֹ Et dominium, id est, copiam concessit ei, Eccles. 5. v. 18. *Fut.* וְלֹא יַשְׁלִיטֶנּוּ Et non facit copiam ipsi, Eccles. 6.2. וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי Ne sinas dominari in me, Psal. 119.133. *Chald. Præter.* וְהַשְׁלְטָךְ *Et dominatorem constituat te*, Dan. 2.38. וְהַשְׁלְטֵהּ *Et dominatorem constituit eum, ver.* 48.

שַׁלִּיט m. *Dominator ; Dominium, Potestatem habens*, Genes. 42.6. Eccles. 10.5. *Plur.* שַׁלִּטִים Dominatores, Eccles. 7.10. *Fœmin.* שַׁלֶּטֶת Dominatrix, Ezech. 16. ver. 30. *Chald.* וְשַׁלִּיט *Aut Dominatur*, Dan. 2. ver. 10.

manum meam, Exod.9.15. וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם Et mittetis per manus eorum, 2 Sam.15.36. &c. *Chald.Præterit.* שְׁלַח דִּי *Qui misit*, Dan.3.28. שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי *Miserunt ad eum*, Esr.5.7. עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא *Idcirco mittimus*, Esr.4.14. שְׁלַחְתּוּן עֲלֶינָא *Misistis ad nos*, *ver.*18. *Pehil*, שְׁלִיחַ *Missus es, Mitteris*, Esr.7.14. שְׁלִיחַ פַּסָּא *Missa est pars illa manus*, Dan.5.24. *Futur.* יְשַׁלַּח דִּי יְשַׁלַּח יְדֵהּ *Mittat ad nos*, Esr.5.17. עֲלֶינָא *Qui extenderit manum suam*, Esr.6.12. *Niph.Infin.* נִשְׁלוֹחַ Mittendo, Esth.3.13. [Cum characterist. Præteriti.] Similem formam vide suprà in שָׁאַל & in לָחַם. *Pih.* שִׁלַּח *Dimittere, Ejicere, Expellere.* *Præterit.* וְלֹא שִׁלַּח Et non dimisit populum, Exod.9.7. וְרַגְלַי שִׁלֵּחוּ Et pedes meos expellunt, scil. loco firmo, & ad lapsum impellunt, Job.30.12. *Fut.* וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ Et cæsariem non demittant, Ezech.44.20. id est, promissam habeant. *Pyh.Præterit.* שֻׁלַּח Missus, Emissus, Dimissus fuit, Obad.1. *Partic.* נַעַר מְשֻׁלָּח Puer dimissus, Prov.29.15. id est, sibi & suæ voluntati ac libidini permissus. *Hiph.Præt.* וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם Nam immittam in vos, Levit.26.22.

שֶׁלַח m. *Missile, Missilia arma*, 2 Paral.32.5. *Gladius, Ensis*, è vagina emissus, Joel.2.8. *Aff.* שִׁלְחוֹ Missile suum, vel, Gladium suum, 2 Paral.23.10. Plur. *Propagines: Aff.* שְׁלָחַיִךְ Propagines tuæ, Cant.4.13. quasi Emissiones dicas.

שִׁלּוּחַ m. *Munus, Donum*, propriè quod Transmittitur: *Plur* תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים Dato munera, Mich.1.14. וַיִּתְּנָהּ שִׁלֻּחִים Et dedit eam pro muneribus filiæ suæ, 1 Regum 9.16. Item, *Dimissiones: Aff.* אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ Post dimissiones ejus, Exod.18.2. id est, Postquam dimisisset vel remisisset eam.

שֻׁלְחָן m. *Mensa*, à ciborum Missione vel Missis: שֻׁלְחָן עָרוּךְ Mensa instructa, Ezech.23.41. *Aff.* מֵאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ

Cibus

in Hithpahel. *Partic.* מִשְׁתּוֹלֵל Prædæ exponit ſe, Jeſ. 59.15. R.Salom. *Aberrans, Veſanus, Stultus habetur*, & ſic quoque præcedentem locum Pſalmi explicat.

שׁוֹלָל m. *Spoliatus*, Mich.1.8. R.Salom. *Aberrans, Veſanus, Inſanum agens*, quaſi מְטוֹרָף מִדַּעְתּוֹ Raptus & ſpoliatus mente ſuâ, ut Ab.Eſra ſcribit: Sic הַמּוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל Qui facit ut conſiliariorum quiſque Amens, Demens fiat, Job.12.17,19.

שָׁלָל m. *Præda, Spolium*, Gen.49.27. *Conſtr.* אֶת־שְׁלַל אֹיְבֶיךָ Prædam inimicorum tuorum, Deut.20.14. *Aff.* כָּל־שְׁלָלָהּ Omnem prædam ejus, Ibid.

שָׁלַם *Compleri, Perfici: Pacem habere vel colere, Pace, Proſperitate frui, Pacem precari*, id eſt, *Salutare. Præterit.* וְשָׁלְמוּ Et completi erunt dies luctus tui, Jeſ. 60.20. *Partic. præſens,* שׁוֹלְמִי Pacem colenti mecum, Pſal.7.5. *Infin.* לִשְׁלוֹם Ad ſalutandum, 2 Reg.10.13. *Imperat.* וּשְׁלָם Et pacem habeto, Job.22.21. *Chald. Partic.Pehil.* וְלָא שְׁלִים *Necdum eſt perfecta ſive abſoluta*, Eſr.5.16. *Pih.* שִׁלֵּם *Perficere, Complere*, 1 Reg. 9.25. Job.8.6. Item, *Solvere, Perſolvere, Reddere, Rependere, Retribuere, Compenſare: Præt.* וְשִׁלַּם אֹתוֹ Et rependat illud, Levit.6.5. *Part.* וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן Et rependis iniquitatem, Jer.32.18. *Pyh.Partic.* כִּמְשֻׁלָּם Sicut perfectus, vel pacatus, vel, Cui perfectè retributum eſt, Jeſ.42.19. *Fut.* יְשֻׁלַּם Rependetur, Pſal.65.2. *Hiph.* וְכִי הִשְׁלִימוּ Et quòd pacem feciſſent, Joſ.10.1. & ſic 1 Reg.22.45. *Fut.* יַשְׁלִים Perficiet, Abſolvet, Jeſ.44. 26,28. *Chald.Præt.* וְהַשְׁלְמַהּ *Et perfecit illud*, Dan.5.26. *Imper.* הַשְׁלֵם *Redde*, Eſr.7.19. *Hoph.Præt.* הָשְׁלְמָה־לָךְ Pacata efficietur tibi, Job.5.23.

שִׁלֻּם, שִׁלּוּם m. *Retributio*, Mich.7.3. Hoſ.9.7. *Plur.* שְׁנַת שִׁלּוּמִים Annus retributionum, Jeſ.34.8. *Fœm. Conſtr.* וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים Et retributionem improborum videbitis, Pſal.91.8.

לָא שַׁלִּיט. *Non copiam habens*, Esr.7.24. *Plur.* שַׁלִּיטִין *Dominatores*, Esr.4.20.

שִׁלְטוֹן masc. *Dominatio:* Eccles.8.4. *Chald.* Dominator: *Plur. Constr.* וְכָל־שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא *Et omnes Dominatores provinciarum*, Dan.3.2. R.Salom. scribit Zach.13.7. hoc Nomen de Principibus Israelis nunquam dici, neque in textu Hebræo, neque in Targum.

שָׁלְטָן masc. *Chald.* Dominium, Dominatus: בְּכָל־שָׁלְטָן מַלְכוּתִי *In toto Dominatu regni mei*, Dan.6.27. *Affix.* וְשָׁלְטָנֵהּ *Et dominatus ejus, Ibid. Vide &* Dan.9.14. שָׁלְטָנְהוֹן *Dominatus eorum*, Dan.7.12. *Plur.* שָׁלְטָנַיָּא *Dominatus, Dominatores*, Dan.7.27.

שְׁלָטִים m.p. *Scuta, Umbones*, 2 Reg.11.10. *Constr.* שִׁלְטֵי Cant.4.4. *Aff.* שִׁלְטֵיהֶם Scuta sua, Ezech.27.11.

שלך *Hiph.* הִשְׁלִיךְ *Jecit, Abjecit, Conjecit, Dejecit, Disjecit, Injecit, Projecit:* Construitur cum Præpos. ב , ל , מִן , אֶל , עַל. *Præt.* הִשְׁלִיךְ עָלָיו Projecit super eum, Num.35.20. *Hoph. Præt.* הָשְׁלַךְ & הֻשְׁלַךְ *Abjectus, Dejectus, &c. fuit*, Dan.8.11. Jesa.14.19. *Partic.* מֻשְׁלָךְ Projicietur ad te, 2 Sam.20.21.

שָׁלָךְ m. *Mergus*, avis sic dicta, quòd se ad capiendos pisces in aquam Dejiciat, Levit.11.17.

שַׁלֶּכֶת f. *Nomen portæ Hierosolymis, à Conjecta & accumulata terra, ad parandam viam regis, sic dicta*, 1 Par. 26.16. Jesa.6.13. Confer 1 Reg.10.5,12. 2 Chronic.9.11.

שלל *Spoliavit, Prædatus, Deprædatus est: Præt.* וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ Et spoliet spolium ejus, Ezech.29.19. שַׁלּוֹתָ Spoliâsti, Habac.2.8. שֹׁל תָּשֹׁלּוּ־לָהּ Spoliando spoliabitis ipsi, i.e. Relinquetis ipsi spolium, spicas sc. quas colligat, Ruth.2.17. *Niph. Fut.* יִשַּׁל vide in נָשַׁל. *Hithp. Præt.* אֶשְׁתּוֹלְלוּ In prædam dediderunt se, Psal. 76.6. pro הִשְׁ ex usu Chaldaico: Simile vide in חָבַר

in

Strinxit puer gladium suum, Jud.8.20. שָׁלַף שֶׁקַּדְמַת Quæ antequam extrahat quis, scil. falcem, Psalm. 129.ver.6.

שלש fœm. *Tres*: שָׁלוֹשׁ עָרִים Tres civitates, Deuter. 19.2. *Constr.* לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים Pro tribus annis, quasi dicas, Pro ternario vel triade annorum, Levit. 25.21. *Masc.* שְׁלֹשָׁה; *Et commun.* שְׁלֹשֶׁת Gen.7.13. & 30.36. *Aff.* שְׁלָשְׁתָּם Tres illi, Num.12.4. *Plural.* שְׁלֹשִׁים com. *Triginta*, Gen.5.16. כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ Quasi triginta viri, 1 Sam.9.22.

שְׁלִישִׁי masc. *Tertius*, Gen.1.13. *Plur.* שְׁלִשִׁים *Tertii, Tertiani*; contractè pro שְׁלִישִׁיִּים, Genes.6.16. Numer. 2.24. *Fœm.* שְׁלִישִׁית *Tertia, Tertia pars*, Deuter.26.12. Numer.15.6. *Cum* ה *paragogico*, שְׁלִישִׁתָה Tertiâ, scil. vice, Ezech.21.14. *Aff.* שְׁלִשִׁתֵךְ Tertia pars tui, Ezech.5.12.

שְׁלִישִׁיָּה fœm. *Tertia pars*, Jes.19.24. עֶגְלַת שְׁלִישִׁיָּה Vitula trima, Jer.48.34.

שִׁלֵּשִׁים m.p. *Tertiani*, Tertiæ generationis nepotes, *Abnepotes*, Gen.50.23. Exod.34.7.

שִׁלְשׁוֹם *Dies tertius*, *Nudius tertius*, quasi ex שְׁלֹשָׁה & יוֹם compositum: Synecdochicè, *Antea*, Gen.31. v.2. 1 Sam.4.7.

שָׁלִישׁ m. *Tribunus, Dux*, 2 Regum 7.2. *Triens, Triental*, mensura, Psal.80.6. Jes.40.12. *Aff.* שָׁלִישׁוֹ Tribunus ejus, 2 Reg.15.25. *Plur.* שָׁלִשִׁים Tribuni, Duces, Ezech.23.23. *Et planè defectivè*, שָׁלִשִׁם Exod.14.7. Et retinet semper Kametz ab initio, ad differentiam שְׁלִישִׁים de quo antè. Item *Pandura*, Instrumentum musicum Trium chordarum: וּבְשָׁלִשִׁים Et in panduris, 1 Sam.18.6. *Aff.* מִבְחַר שָׁלִשָׁיו Et delectus ducum ejus, Exod.15.4.

שָׁלִישִׁי m. *Tribunitius*, 2 Sam.23.8.

מְשֻׁלָּשׁ m. *Tertiatio*, Gen.38.24.

שָׁלֵם mascul. *Idem*, Deuteron.32.ver.35.

שָׁלֵם m. *Integrum, Perfectum, Completum : Integer, Incolumis*, cujus res omnes integræ & salvæ sunt, Gen. 33.18. Est & urbis nomen, *Salem*, quæ postea *Jerusalem* dicta, Gen.14.18. Psal.76.3. *Plur.* שְׁלֵמִים Pacifici, Gen.34.21. Nah.1.12. *Fœmin.* אֶבֶן שְׁלֵמָה Lapis integer, id est, Pondus integrum, Deut.25.15. *Plur.* אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת Lapidibus integris, Deut.27.6.

שֶׁלֶם masc. *Sacrificium, Eucharisticum sive pacificum*, quod pro pace & incolumitate, salute ac beneficiis Deo offerebatur, Amos.5.22. *Plur.* זְבָחִים שְׁלָמִים Sacrificia eucharistica, Exod.24.5. *Aff.* אֶת־שְׁלָמֶיךָ Eucharistica tua, Exod.20.24.

שָׁלוֹם masc. *Pax, Prosperitas, Incolumitas; Integritas :* שָׁלוֹם לָכֶם Pax vobis sit, Gen.43.33. id est, Pacata & tranquillo sitis animo : *Constr.* וְלִשְׁלוֹם הַמִּלְחָמָה Et de pace belli, 2 Sam.11.7. id est, De statu & prospero successu belli. *Aff.* אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֶךָ Viri pacis tuæ, Jesa.38.22. *Plur.* הָגְלָת שְׁלוֹמִים Deportabitur (civitas) pacatorum, id est, pacatissima, Jerem.13.19. וְלִשְׁלוֹמִים Et pro retributionibus, Psal.69.23. *Aff.* בִּשְׁלוֹמָיו In pacificos suos, Psal.55.21. id est, Colentes pacem secum. *Chald.* שְׁלָם *Pax*, Esr.4.17. שְׁלָמָא כֹלָּא *Pax omnis*, Esræ 5.7. *Aff.* שְׁלָמְכוֹן *Pax vestra*, Dan.3.31.

שַׁלְמֹנִים m. *Retributiones*, Jes.1.23.

שלם

שַׂלְמָה fœm. [Idem quod שִׂמְלָה,] *Vestis, Vestimentum*, Exod.22,9. *Constr.* שַׂלְמַת רֵעֶךָ Vestimentum proximi tui, Exod.22.26. *Affix.* בְּשַׂלְמָתוֹ In veste sua, Deuter.24.13. *Plur.* וּשְׂלָמוֹת Et vestes veteres, Jos.9.ver.5. *Affix.* שַׂלְמוֹתַי Vestimenta mea, Job.9.31.

שלף

Eduxit, Extraxit, Detraxit, Strinxit : Ferè semper de gladio dicitur. *Præterit.* שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ Strinxit

afferunt in Chagiga cap.2.fol.12. Et inde R.Bechai, in principio Paraſchæ שופטים ſcribit: שמים נבראו תחלה ונקראו שמים לפי שהם אש ומים Id eſt, *Cœli creati ſunt ab initio, & vocantur* שמים *quia ſunt* אש *&* מים *Ignis & aqua.* In Beriſchit rabba, Sect.4. legitur: נטל הק"בה אש ומים ופתכן זה בזה ומהן נעשו שמים i.e. *Accepit Deus ſanctus benedictus ignem & aquam, & permiſcuit iſta invicem, & ex illis facti ſunt cœli,* Et mox: שמים שהבריות משתוממים עליהן לאמר של מה הן של אש הן של מים הן אתמהא i.e.*Cœli dicuntur, quòd homines obſtupeſcunt de iis: dicentes, Ex quanam re ſunt? Ex igne ſunt: ex aqua ſunt: id mirabile eſt.* Talmud. tradunt ante citato loco, Septem eſſe cœli nomina: וִילוֹן, רָקִיעַ, שְׁחָקִים, זְבוּל, מְעוֹן, מָכוֹן, עֲרָבוֹת Primum וילון *Velum, Aulæum,* in Scriptura non extat; Vide autem Jeſ.49.22. Reliqua vide ſuis locis. Porrò Ab.Eſra vult ſemper eſſe Duale, & Affixum ſingulare, quòd ei reſpondet Job.38.33. diſtributivè ſumendum eſſe, reſpectu Cœli ſuperioris & inferioris. *Aſſumit* ה *locale:* ut, הַשָּׁמַיְמָה Cœlum versùs, Gen.15.5. *Conſtr.* שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם Cœli cœlorum, Pſal. 148.4. [Id eſt, altiſſimi.] *Aff.* שָׁמָיו Cœli ejus, Deut. 33.28. שָׁמֶיךָ Cœli tui, Deut.28.23. *Chald.* שְׁמַיָּא *Cœlum, Cœli,* Jerem.10.ver.11. Dan.2. דִּי שַׁלִּטִין שְׁמַיָּא *Quod dominantur cœli,* Dan.4.23. *id eſt, Deus cœlos inhabitans.* Sic apud Rabbinos & Talmudicos שָׁמַיִם paſſim pro Deo ipſo ſumitur: & inde locutio, *E cœlo, an ab hominibus?* id eſt, A Deo, Mat.21.25. Sic, *Pater, peccavi in cœlum & in tuo conſpectu,* Luc.15.18.

*שְׁמאל Vide infrà in שמל.

שמד *Hiph.* הִשְׁמִיד *Perdidit, Diſperdidit: Præt.* הִשְׁמִיד אֶת הַחֹרִי Perdidit Choræos, Deuteron.2.22. וְהִשְׁמַדְתִּי Et perdam, Levit.26.ver.30. *Chald. Infinit.*

שִׁלֵּשׁ *Pih. Tertiavit, Tripertitus fuit, Tertiò fecit, Triplicavit :* וְשִׁלַּשְׁתָּ Quam tripertitus fueris, Deut. 19.3. *Imperat. cum Fut.* שַׁלֵּשׁוּ Tertiò facite, וַיְשַׁלֵּשׁוּ Et tertiò fecerunt, 1 Regum 18.v.34. *Pyh. Partic.* אַיִל מְשֻׁלָּשׁ Arietem triennem, וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת Et capram triennem, Gen. 15.9.

שֵׁם masc. *Nomen*, Gen. 2.11. אַנְשֵׁי הַשֵּׁם Viri nominis, Gen. 6.4. id est, Nominatissimi, Celeberrimi: לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם In laudem & in nomen, Deut. 26.19. *Aff.* שְׁמוֹ Nomen ejus, Gen. 4.25. שִׁמְךָ, שְׁמֶךָ Nomen tuum, [Et cum ה parag. בְּשִׁמְכָה In nomine tuo, Jer. 29.25.] שִׁמְכֶם Nomen vestrum, &c. *Plur.* שֵׁמוֹת Nomina, Gen. 2. ver. 20. *Constr.* שְׁמוֹת Exod. 1.1. *Affix.* שְׁמוֹתָם Nomina illorum, Gen. 25.16. *Chald.* שֻׁם, שׁוּם; sed cum Affixis ש habet Scheva, ut Hebraicè: בְּשֻׁם *In nomine Dei Israëlis*, Esr. 5.1. כְּשֻׁם אֱלָהִי *Juxta nomen Dei mei*, Dan. 4.5. *Aff.* דִּי שְׁמֵהּ *Cujus nomen erat*, Dan. 4.16. *In Plur. Fœmin.* [assumit ה, ut] מַן־אִנּוּן שְׁמָהָת *Quæ sunt nomina virorum istorum*, Esr. 5.4. *Aff.* שְׁמָהָתְהֹם *Nomina eorum*, v. 10. Apud Syros Radix est, שַׁמִּי vel שַׁמִּי *Nomen imposuit, Nominavit*.

שָׁם *Ibi, Illic, Illuc, Isthuc, Eò : Cum* ה *paragogico :* אָשׁוּב שָׁמָּה Redibo illuc, Job. 1.21. מִשָּׁם Inde, Gen. 2.10. 2 Reg. 7.2.

שָׁמַיִם m.d. *Cœlum, Cœli.* Formam habet dualem, quasi à מַיִם ab *Aquis*, quæ duplices, Superiores & Inferiores. Hinc etiam compositum volunt, quasi ex שָׁם *Illic*, מַיִם *Aquæ*, scil. sunt vel subsistunt. Quidam à שָׁאָה *Stupere* (ut in Hithpahel significat) & מַיִם, quòd Stupendo modo aquæ illic suspensæ hæreant, donec Dei nutu demittantur: vel, Quia homines Obstupescunt de ejus opificio. Quidam ab אֵשׁ & מַיִם *Ab igne & aqua*. Utrumque Talmudici afferunt

שמך שְׂמִיכָה fœm. *Stragula villoſa,* [Legitur ſemel.] Judic.4.18. Kimchi ſcribit, eſſe Tegumentum craſſum, ex quo utrinque exeunt ציציות של צמר Villi ſive flocci lanæ: *ἀμφίταπος, Amphitapa.*

שמל שְׂמֹאל maſc. *Siniſtra manus, Pars vel latus ſiniſtrum:* א ponitur loco ו, ſcribit Kimchi, quod ex abundanti quandoque abjicitur: וְאֶפְנֶה Et reſpiciam ad dexteram, אוֹ עַל־שְׂמֹאל aut ad ſiniſtram, Gen.24.48. *Aff.* וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ Et ſiniſtram ſuam, Gen.48.14.

שְׂמָאלִי m. *Siniſter,* 1 Reg.7.21. *Fœm.* וְעַל־כַּף Et ſuper manum ſacerdotis הַשְּׂמָאלִית ſiniſtram, Levit.14.15.

הִשְׂמִיל *Hiph. Siniſtrare, Siniſtram petere, Ad ſiniſtram flectere vel divertere: Partic.* [Cum א Epenthetico,] מַשְׂמְאִלִים Siniſtrantes, Siniſtrorſum petentes, 1 Paral.12.v.2. *Infin.* לְהַשְׂמִיל Ad ſiniſtram flectendum, 2 Sam.14.19. *Imperat.* הַשְׂמִילִי Pete ſiniſtram, Ezech.21.16. *Fut.* [Cum א mobili,] אַשְׂמְאִילָה Siniſtram petam, Gen.13.9.

שִׂמְלָה f. *Veſtis, Veſtimentum,* [idem eſt quod שַׂלְמָה,] Jeſa.3.7. *Conſtr.* שִׂמְלַת אִשָּׁה Veſtimento muliebri, Deut.22.5. *Aff.* שִׂמְלָתְךָ Veſtimentum tuum, Deut. 8.4. *Plur.* שְׂמָלוֹת Gen.45.22. *Aff.* שִׂמְלֹתָם Veſtimenta ſua, Gen.44.13.

שמם שָׁמֵם *Deſolare, Deſolari: Obſtupeſcere,* cum ad animum refertur; Et ſic conſtruitur cum Præpoſitione עַל. *Præterit.* שֹׁמֵם Qui deſolatus eſt, Thren.5.18. שָׁמְמוּ עָלֶיךָ Obſtupuerunt ſuper te, Jeſ. 52.14. *Infin.* [More Quieſcentium tertiâ ה,] Propter שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף deſolare & exhaurire, Ezech.36.3. Similem formam vide in חָנַן. *Fut.* אֶשֹּׁם Deſolabo, Jeſa.42.14. [pro אֶשֹּׁם, ubi (·) reſolvitur in vocalem brevem & dageſch.] Similem formam vide in קָבַב. *Niph. Præt.* נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת Deſolatæ ſunt viæ,

 Jeſa.

לְהַשְׁמִידָה *Disperdendo*, Dan.7.26. *Niph.Prat.* וְנִשְׁמַד Et perdetur, Jer.28.8. וְנִשְׁמַדְתִּי Et perdar ego, Genes. 34.ver.30.

שָׂמַח *Lætatus, Lætus, Hilaris fuit*: Metaphoricè *Claruit, Luxit*, Prov.13.9. unde & Lucis nomine sæpè Læta & prospera significantur, ut Esth.8. v.16. Construitur cum Præpos. לִפְנֵי, עַל, אֶל, מִן, ל, ב. *Prat.* וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ Et lætabitur in corde suo, Exod.4.14. שָׂמְחוּ לְךָ Lætatæ sunt de te, Jesa.14.8. *Pih.* שִׂמַּח *Lætificavit, Lætitiâ affecit: Exhilaravit*: *Præter.* וְשִׂמַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ Et exhilaret uxorem suam, Deuter.24.5. וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם Et lætificabo eos à mœstitia ipsorum, Jer.31.13. *Hiph.Prat.* הִשְׂמַחְתָּ Lætificâsti, Psal.89.43.

שָׂמֵחַ masc. *Lætans, Lætus, Hilaris*, Proverb.15.13. *Plur.* שְׂמֵחִים Læti, 1 Regum 1.45. *Constr.* שִׂמְחֵי & שְׂמֵחֵי, Jes.24.7. Psal.35.26.

שִׂמְחָה f. *Lætitia*: *Constr.* כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר Secundùm lætitiam in messe, Jes.9.3. *Aff.* רֹאשׁ שִׂמְחָתִי Caput lætitiæ meæ, Psal.137.6. *Plur.* שְׂמָחוֹת Psal.16.11.

שָׁמַט *Intermisit, Intermissionem fecit*, Exod.23.11. Jer.17.4. *Dimisit, Demisit, Deturbavit*, 2 Regum 9.33. כִּי שָׁמְטוּ Quia dimiserant, scil. eam, & sic Chaldæus: R.Salomon addit Affixum, שְׁמָטוּהוּ Amoverant eam, 2 Sam.6.6. *Niph.Prat.* נִשְׁמְטוּ Dimoverunt se, Psal.141.6. *Hiph.Futur.* תַּשְׁמֵט Intermittes, Deuteron.15.3.

שְׁמִטָּה f. *Intermissio*, Deut.15.& 31.10. Sic vocatur Annus septimus, quo omne opus agricolationis intermittitur. Ut autem שַׁבָּת significat Septimum diem septimanæ, & Septem dies septimanæ, i.e. septimanam integram: sic Rabbinis שְׁמִטָּה & Septimum annum, & Integros septem annos, id est, totius hebdomadis annalis complexum, denotat.

מְשַׁמָּה fœm. *Stupor*, Ezech.5.15. *Desolatio*, Ezech.6.14. *Plur.* מְשַׁמּוֹת Desolationes, Jes.15.6.

שמם שְׂמָמִית f. *Araneus*, *Aranea* : [Legitur semel.] שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ Araneus manibus prehendit, & est in palatiis regum, Prov.30.28. *Talmudici scribunt per* ס; unde, אימת סממית על העקרב Terror aranei in scorpionem, Schabbath fol.77.2. Ingreditur autem aures scorpii, unde terrori ipsi est: סממית לעקרב Araneus contra scorpionem, scil. creatus est, Nempe si quis à scorpione sit læsus, tunc araneus quassatus ac vulneri impositus, illud curat. Hinc patet, minus rectè vel pravè potiùs scribi in quibusdam libris per שׂ. Vulgata Latina, *Stellio*, non frustrà. Nam הַלְּטָאָה juxta quosdam est Stellio, Levit.11.30. & id à Jonathane transfertur שְׂמָמִיתָא. Posteriores quidam Hebræi *Simiam* explicant. Septuagint. καλαμώτης, quod Piscis genus. Fortè melius καλαβώτης, ex Levit.11.v.30. quod est Stellio. Vide Plin.lib.29.cap.5.

שמן *Saginari, Pinguem esse vel fieri, Impinguari. Præterit.* שָׁמַנְתָּ Saginatus es, Deuteron.32.15. שָׁמְנוּ Pingues sunt, Jer.5.28. *Fut.* וַיִּשְׁמַן Et saginatus est, Deuter.32.15. *Hiph.Imper.* הַשְׁמֵן לֵב Fac ut pinguescat cor populi hujus, Jes.6.10. *Fut.* וַיַּשְׁמִינוּ Et saginatæ sunt, Neh.9.25.

שֶׁמֶן m. *Pinguedo*, *Oleum*, *Unguentum*, Gen.28.18. Levit.8.2. בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן In cornu filio pinguedinis, Jes.5.1. *In cornu*, i.e. loco edito, simili cornu elevato: *Filio olei*, id est, pingui & optimo. Ab.Esra: *Aff.* שַׁמְנִי Oleum meum, Hos.2.5. *Plur.* מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים Convivium (rerum) pinguium, Jes.25.6. רֵאשִׁית שְׁמָנִים Præstantissimo unguentorum, Amos.6.6. *Aff.* לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ Ad odorem unguentorum tuorum, Cant.1.3.

שָׁמֵן m. *Pinguis* : Metaphoricè, *Opulentus*, juxta quosdam,

Jeſa.33.8. Obſtupeſcunt, Jerem.4. ver.9. *Pih.Partic.* וָאֵשְׁבָה מְשׁוֹמֵם Et ſedi ſtupens, Eſræ 9.3. Deſolans, Dan.9.27. *Hiph.Præt.* הֲשִׁמּוֹתָ Deſolâſti, Job.16.7. *Partic.* מַשְׁמִים Stupens, Ezech.3.15. *Infin.* הַשְׁמֵם Deſolando, Mich.6.13. *Imper.* הָשַׁמּוּ Stupore corripiamini, Job.21.5. intranſitivè, ut in Participio: *Futur.* יַשִּׁים Deſolet, Jerem.49.20. cum vocali brevi & Dageſch loco vocalis longæ, ut antè: Aliud hujus formæ vide in יָשַׁם. *Hoph.Infin.* הָשַּׁמָּה Deſolari ejus, id eſt, Deſolationis, [pro הוּשַׁמָּה] & ה in fine intelligitur habere Mappik, 2 Paral.36.21. Levit.26. v.34. בָּהָשַּׁמָּה מֵהֶם Dum eſſet deſolata illis, pro בָּהּ tranſpoſitis punctis, ver.43. *Hithp.Futur.* וָאֶשְׁתּוֹמֵם Et obſtupeſcebam, Dan.8.27. תִּשּׁוֹמֵם Deſolationem accerſes tibi? Eccleſ.7.17. quod habet formam ex Niphal & Hithpahel compoſitam, aut planè eſt ex Niphal, ut Aben Eſra vult, & Cholem eſt loco Kametz. *Chald.Præterit.* אֶשְׁתּוֹמַם *Obſtupui*, Dan.4.16.

שֹׁמֵם maſc. *Deſolans*, *Deſolatum*, *Stupendum*, Dan.8. ver.13. & 12.11. עַל־שֹׁמֵם Super deſolatum, Dan.9. ver.27. *Plur.* שׁוֹמֵמִים Deſolati, Thren.1.16. *Et in* ן, שׁוֹמֵמִין ver.4. *Fœm.* שׁוֹמֵמָה Deſolata, Jeſ.54.1. *Plur.* נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת Poſſeſſiones deſolatæ, Jeſ.49.8. *Conſtr.* שֹׁמְמוֹת Jeſ.6.14. *Aff.* שֹׁמְמוֹתֵינוּ Deſolationes noſtras, Dan.9.18.

שְׁמָמָה f. *Deſolatio*, Jer.4.27.

שִׁמְמָה fœm. *Idem*, Ezech.35.7. *Plural.* שִׁמְמוֹת ver.9. *Et* מ *cum ſimplici Scheva*, לְשִׁמְמוֹת In deſolationes, Jerem.25.12.

שִׁמָּמוֹן m. *Idem:* Ezech.12.19. & 4.16.

שַׁמָּה fœm. *Res ſtupenda*, Jerem.5.30. *Stupor*, Jerem.8. ver.21. *Deſolatio*, Pſal.73.19. *Plur.* שַׁמּוֹת Deſolationes, Pſal.46.9.

Præt. שְׁמְעֵת *Audivi*, Dan.5.14. *Partic. præs.* שָׁמְעִין *Audiunt*, Dan.3.7. *Fut.* דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל *Cum audietis sonum*, *ver.*5. *Niph.Præterit.* נִשְׁמַע Audita est vox eorum, Jesa.15.4. *Futur.* יִשָּׁמְעוּ לִי Obediunt mihi, Psal.18.45. *Pih.Fut.* וַיְשַׁמַּע Et audiri fecit, promulgavit, 1 Sam.15.4. & 23.8. vel, Promulgatione aut promulgando convocavit. *Hiph.* הִשְׁמִיעַ *Audire vel Audiri, aut, Exaudire fecit, Audiendum proposuit, Sonum edidit, Sonuit, Personuit, Resonuit, Pronunciavit, Promulgavit, Enunciavit, Promulgatione convocavit*, & sic ferè cum עַל vel אֶל construitur, &c. *Præterit.* מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת Quis fecit ut auditum sit hoc? Jesa.45. v.21. *Imper.* הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ Promulgate contra eam, Jerem.51.27. Vide & 50.29. *Chald. in Ithpah. Futur.* וְיִשְׁתַּמְעוּן *Et auscultabunt*, Dan.7.27.

שֵׁמַע, שֵׁמַע, שֶׁמַע m. *Auditio, Rumor, Fama, Sermo: Nuncium, Sonus: Aff.* שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ Audiverunt famam tuam, Num.14.15. שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ Audivimus famam ejus, Jer.6.24.

שְׁמוּעָה f. *Idem: Constr.* שְׁמֻעַת שָׁאוּל Fama de Saule, 2 Sam.4.4. *Aff.* לִשְׁמֻעָתֵנוּ Auditui nostro, Jesa.53.1. i.e. Sermoni. *Plur.* וּשְׁמֻעוֹת Et rumores, Dan.11.44.

מִשְׁמָע masc. *Idem: Constr.* לְמִשְׁמַע אָזְנָיו Ad auditum aurium suarum, Jesa.11.3. Apud Rab. מִשְׁמָע Simplex & Verbalis vocis significatio: כמשמעו Juxta literalem sensum suum.

מִשְׁמַעַת f. *Auscultatio, Obedientia: Aff.* וְסָר אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ Incedens ad auscultationem tui, 1 Sam.22.14.

הַשְׁמָעוּת f. *Auditus:* לְהַשְׁמָעוּת אָזְנָיִם Ad auditum aurium, Ezech.24.26. Nomen est ex Infinito Hiphil ad formam Chaldaicam factum.

שֶׁמֶץ m. *Particula, Pauxillum, Minimum:* [Legitur bis.] שֵׁמֶץ מֶנְהוּ Pauxillum de eo, Job.4.12.

dam, Judic.3.29. *Fœm.* וְאֲדָמָה שְׁמֵנָה Et terram pinguem, Neh.9.25.

שְׁמֹנָה masc. *Octo:* פָּרִים שְׁמֹנָה Juvencos octo, Numer. 29.29. *Constr.* וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים Et filius octo dierum, Gen.17.12. *Fœmin* שְׁמֹנֶה אַמּוֹת Octo cubitorum, Ezech.40.9. *Plur.com.* שְׁמֹנִים *Octoginta*, Exod. 7.7. בִּשְׁמוֹנִים שָׁנָה Anno octogesimo, 1 Reg.6.1.

שְׁמִינִי m. *Octavus*, Levit.23.39. *Fœmin.* הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת Anno octavo, Levit.25.22. *Sumitur & pro Instrumento musico*, 1 Chron.15.21. & Psalm.6.1. ab octo chordis sic dicto; aut Cantico, quod octo vocibus, ut loquuntur Musici, canebatur, ut Aben Esra vult. Quidam *Gravem symphoniam* explicant, qualis est Bassus, ut Musici loquuntur.

מִשְׁמָן masc. *Pinguedo, Pingue*, Jesa.17.4. *Plural.Constr.* מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ Pinguedines terræ, Gen.27.28,29. *Aff.* בְּמִשְׁמַנָּיו In pingues ejus, Jes.10.16. id est, robustos, & sic Psal.78.31.

מַשְׁמַנִּים m. *Pinguia*, Neh.8.11.

אַשְׁמַנִּים m.p. *Pinguedines:* בָּאַשְׁמַנִּים Inter pinguedines, Jesa.59.10. id est, In omnium rerum affluentia: Ab.Esra, Inter gentes, tanquam inter mortuos, & א est addititium: R.Menachen, In tenebrosis locis: Vide etiam in אָשָׁם.

שָׁמַע *Audivit, Exaudivit, Attendit, Auscultavit: Obtemperavit, Obedivit, Acquievit.* Construitur cum Accusativo & Præposit. אֶל, ל, ב. Aben Esra Exod.15.26. cum ל vel ב constructum, vult, esse *Obedire, Obtemperare*, ad faciendum quod auditur. *Præt.* שָׁמַע אֶל־עָנְיֵךְ Attendit Dominus ad afflictionem tuam, Genes.16.11. שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי Auscultâsti voci meæ, Gen.22.18. *Infin.* לִשְׁמוֹעַ לִי Ut auscultetis mihi, Levit.26.21. [Invenitur semel *Imper.* sine ה, שְׁמַעַן Audite scil. uxores, Gen.4.23. quasi ex שְׁמַעְנָה.] *Chald.*

Præt.

vel *Palpebræ*, ſic dictæ quòd oculorum ſint Cuſtodiæ, juxta Ab.Eſram.

מִשְׁמָר m. *Cuſtodia, Carcer, Obſervatio* : מִכָּל־מִשְׁמָר Præ omni obſervatione, Prov.4.23. *Conſtr.* בְּמִשְׁמַר Gen. 40.3. *Aff.* בְּמִשְׁמָרוֹ In cuſtodia ſua, Neh.7.3. *Plur.cum Aff.* בְּמִשְׁמְרָיו In cuſtodiis ſuis, Neh.13.14.

מִשְׁמֶרֶת fœm. *Idem* : *Aff.* מִשְׁמַרְתּוֹ Obſervationem ejus, Num.3.7. *Plur.* מִשְׁמָרוֹת Cuſtodiæ, Nehem.13.30. *Conſtr.* מִשְׁמְרוֹת Cuſtodiæ habitantium, Nehem.7.3. *Aff.* בְּמִשְׁמְרוֹתָם In obſervationibus ſuis, Num.8.26.

אַשְׁמוּרָה f. *Vigilia* : Pſal.90.4. *Plur.* לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת In principio vigiliarum, Thren.2.19.

אַשְׁמֹרֶת f. *Idem*, Exod.14.24. ubi ſcribit R.Salomon : שלשה חלקי הלילה קרויין אשמורה ואותה שלפני הבקר קורא אשמורת הבקר : Tres partes noctis vocantur Vigilia, & ea quæ eſt ante manè, vocatur Vigilia matutina.

* מִשְׁמְרוֹת שמר Vide ſuprà in סמר .

שְׁמַשׁ *Chald. in Pahel*, Miniſtravit : *Futur.* יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ *Miniſtrabunt ei*, Dan.7.10.

שֶׁמֶשׁ maſc. *Chald. & Emph.* שִׁמְשָׁא Sol, *ſic dictus, quòd in adminiſtrando lumine totius Mundi miniſter ſit* : וְעַד־מֶעָלֵי שִׁמְשָׁא *Uſq; ad occaſum ſolis*, Dan.6.15. Sic Hebr. שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ Sol & Luna, Joel.2.10. *Aff.* שִׁמְשֵׁךְ Sol tuus, Jeſ.60.20. *Plur.* termin.fœmin. *Specularia, Feneſtræ*, per metaphoram : *Aff.* שִׁמְשֹׁתַיִךְ Specularia tua, Jeſ.54.12.

* שנא, שִׁנְאָן Vide mox in שָׁנָה .

שָׂנֵא *Odit, Odio vel Exoſum habuit, Odio proſecutus fuit* : *Præterit.* כִּי שָׂנֵא Quia odio habuit, 2 Sam.13.22. שָׂנֵאתָ Odiſti, Pſal.5.6. שְׂנֵאתֶם אוֹתִי Odiſtis me, Gen.26.27. *Chald. Partic. Plur. cum Aff.* לְשָׂנְאָיךְ *Odio habentibus te*, Dan.4.16. *Niph. Fut.* יִשָּׂנֵא Odio erit, Proverb.14.17. *Pih. Partic.* מְשַׂנְאַי Odio

וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר Et quantulum, quantam particulam rei, Job.26.14. Onkelos קְצָת Aliquid: Rabbini מְעַט Parum.

שִׁמְצָה f. *Ignominia, Infamia*, quasi bonæ famæ Imminutio. [Extat semel] Exod.32.25. Onkelos, שׁוּם בִּישׁ Nomen malum.

שָׁמַר *Custodivit: Servavit, Asservavit, Conservavit, Observavit, Reservavit*: Construitur cum Accus. & quandoque cum Præposit. אֶל, לְ. *Præt.* וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ Quare non observâsti אֶל־אֲדֹנֶיךָ Ad dominum tuum regem? 1 Sam.26.15. & sic 2 Sam.11.16. *Fut.* אֶשְׁמָר־לוֹ Custodiam ipsi misericordiam meam, Psal.89.29. & sic Jer.5.24. 1 Reg.3.6. [Semel legitur cum ו loco י, תִּשְׁמוּרֵם Custodiet eos, Prov.14. v.3. Vide simile in שפט.] *Niph.* נִשְׁמַר *Servari, Observare, vel Custodire se, Cavere sibi*: Construitur cum Præposit. עַל, מִן, & בְּ. *Præt.* לֹא נִשְׁמַר Non cavebat sibi, 2 Sam.20.10. וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם Et cavebitis in animo vestro, Malach.2.ver.15. *Pih. Partic.* מְשַׁמְּרִים Observantes, Jon.2.8. *Hithp. Fut.* וָאֶשְׁתַּמֵּר Et caveo mihi, 1 Sam.22.24. וְיִשְׁתַּמֵּר Et observatur, Mich.6.16.

שָׁמִיר masc. *Sentis, Senticetum*, Spinæ genus, sic dictum, quòd aculeis suis Servet ac retineat tacta: שָׁמִיר וָשַׁיִת Sentis & vepres, Jes.5.6. Item, *Lapis durissimus*, quasi diu Servabilis, *Adamas*, Jerem.17.1. Zach.7.ver.12. *Affix.* וּשְׁמִירוֹ Et sentes ejus, Jes.10.17.

שִׁמֻּרִים m.p. *Observationes, Custodia*, Exod.12.42.

שְׁמָרִים m. *Faces*, Jes.25.6. à Conservando vino: מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים Convivium vini è fæcibus, hoc est, Vini defæcati atque purissimi, Jes.25.6. *Aff.* עַל־שְׁמָרָיו Super fæces suas, Jer.48.11.

שְׁמֻרוֹת f.p. *Vigiliæ*, Psalm.77.5. juxta R.Salomonem: vel

te, Dissimulabis te, 1 Reg.14.2. *Chald.Præt.* אֶשְׁתַּנִּי *Immutatus fuit*, Dan.3.19. *Futur.* יִשְׁתַּנֵּא *Mutabitur*, 2.9. יִשְׁתַּנּוֹ *Mutentur*, 5.10. וְזִיוַי יִשְׁתַּנּוֹן *Et splendores mei mutati fuissent in me*. 7.28.

שְׁנַיִם m.d. *Duo*, *Bini*, Genes.6.20. שְׁנַיִם עֵצִים Duo ligna, 1 Regum 17.12. שְׁנַיִם עֵדִים Duorum testium, Deut.19.15. *Constr.* שְׁנֵי עָשָׂר Duodecim, Num.7.3. בִּשְׁנֵי עָשָׂר חֹדֶשׁ Duodecimo mense, Ezech.32.1. *In compositione cum hoc numero, sæpissimè resumit* ם *præcedente Tzere:* שְׁנֵים עָשָׂר Genes.17.20. *Aff.* שְׁנֵיהֶם Ambo illi, Gen.21.31. *Fœm.* שְׁתַּיִם *Duæ*, *Duo*, habétque se ut suum masculinum: *Const.* שְׁתֵּי & שְׁתַּיִם: *Aff.* שְׁתֵּיהֶן Ambæ illæ, 1 Sam.25.43. Dicitur autem שְׁתַּיִם pro שְׁנְתַּיִם, retinétque Dagesch post Scheva euphoniæ causâ, alioqui contra proprietatem linguæ.

שֵׁנִי masc. *Secundus*, Gen.1.8. *Plur.* שְׁנִיִּם Secundæ, Secundanæ contignationes, Genes.6.16. וּשְׁנִיִּם Et secundani, Num.2.16. *Fœm.* שֵׁנִית *Secunda*, Genes.4. v.19. Verbo junctum adverbiascit, *Secundò*, *Iterum*, 2 Sam.14.29. & 16.19.

שָׁנָה f. *Annus*, ab Iteratione dictus, quòd sole ad punctum, unde digredi cœperat, redeunte, Iteretur, & in se sua per vestigia semper volvatur & redeat: שָׁנָה שָׁנָה De anno in annum, id est, *Annuatim*, Deuter. 14.22. *Constr.* שְׁנַת שִׁלּוּמִים Annus retributionum, Jesa.34.8. *Aff.* בֶּן שְׁנָתוֹ Filium anni sui, id est, Aniculum, Levit.12.6. *Dual.* שְׁנָתַיִם Duo anni, Amos.1.1. *Plur.Constr.* שְׁנוֹת חַיִּים Anni vitæ, Prov. 4.10. *Aff.* שְׁנוֹתֶיךָ Anni tui, Psal.102.25. *Et mascul. terminationis*, שָׁנִים, Mal.3.4. *Constr.* שְׁנֵי רָעָב Anni famis, Gen.41.30. *Aff.* שָׁנָיו Anni ejus, Levit.25. v.52. וּשְׁנֵיהֶם Et anni eorum, Job.36.ver.11. *Chald.*

Odio habens me, Osor meus, Psal.55.13.

שְׂנִיאָה f. *Exosa*, Deut.21.15.

שִׂנְאָה f. *Odium*, Psal.139.22. *Constr.* וְשִׂנְאַת חָמָס Odio violentiæ, hoc est, violento, Psal.25.19. *Aff.* מִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם Propter odium ejus ipsum, Deut.9.28. id est, Quia oderat illos. *Plur. anomalum*, מִשִּׂנְאָתֶיךָ בָּם Præ odio tuo contra illos, Ezech.35.11. Similia vide Psal.9.15. Jer.3.2.

* שִׁנְאָן Vide in שנה.

שנב אֶשְׁנָב masc. *Fenestra, Fenestella*: [Legitur bis.] Judic.5.28. *Affix.* בְּעַד אֶשְׁנַבִּי Per fenestellam meam, Prov.7.6.

שָׁנָה *Iterare, Secundò facere, Mutari, Variari*: *Præt.* וְלֹא שָׁנָה לוֹ Et non iteravit ei, scilicet, ictum, 2 Sam.20.10. לֹא שָׁנִיתִי Non mutor, Mal.3.6. *Partic.* שֹׁנֶה בְדָבָר Iterans rem, Prov.17.9. *Plur.* שֹׁנִים *Varia, Diversa, Mutata*, Esth.1.7. *Fut. cum* א, יְשֻׁנֶּא Mutatur, Thren.4.1. *Chald.* שְׁנָה, שְׁנָא. *Præterit.* לָא שְׁנוֹ *Non mutata fuerunt*, Dan.3.27. שְׁנוֹהִי *Immutati fuerunt ipsi*, Dan.5.6. *Partic. Plur.* שָׁנַיִן *Mutati erant*, Dan.5.9. *Fœm.* שָׁנְיָה מִן כָּלְהֵין *Diversa ab omnibus istis*, Dan.7.19. *Plur.* שָׁנְיָן *Diversæ*, ver.3. *Futur.* יִשְׁנֵא *Diversus erit*, ver.24. דִּי לָא תִשְׁנֵא *Ut non mutaretur*, Dan.6.18. *Niph. Infin.* וְעַל הִשָּׁנוֹת Et propter iterari, Gen.41.32. *Pih. Præterit.* וְשִׁנָּא Et mutavit, 2 Reg.25.29. cum א pro ה. *Part.* מְשַׁנֶּה פָנָיו Mutans vultum suum, Job.14.20. *Chald. Præt.* שַׁנִּיו *Mutârunt*, Dan.3.28. *Part. Fœm.* וְהִיא מְשַׁנְיָה *Erat q; diversa*, Dan.7.7. *Futur.* יְשַׁנּוֹן *Mutent*, Dan.4.ver.13. *Pyh. Futur.* יְשֻׁנֶּא Duplicetur, [cum א loco ה,] Eccles.7.32. [al.8.1.] *Chald. in Aphel Partic.* מְהַשְׁנֵא *Mutans*, Dan.2.21. *Infinit.* דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה *Ad non mutandum*, Dan.6.9. *Futur.* דִּי יְהַשְׁנֵא *Qui mutaturus est*, Esr.6.11. *Hithp. Præter.* וְהִשְׁתַּנִּיתָ Et mutabis

te,

ponuntur pro Duobus, ut in רֶגֶל dictum. *Constr.* שִׁנֵּי רְשָׁעִים Dentes improborum, Psalm.3.8. *Affix.* תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו Obstupescunt dentes ejus, Jer.31.30. *Chald.* וְשִׁנַּיִן *Et dentes*, Dan.7.7. *Affix.* בֵּין־שִׁנַּיהּ *Inter dentes ejus, ver.5. quod Masorethæ absq; ׳ legendum scribunt.*

שְׁנִינָה f. *Dicterium*, Acutum dictum, Deut.28.37.

שֶׁנְהַבִּים p.m. *Dentes elephantum : Ebora*, 1 Reg.10.22. Ex Nomine שֵׁן compositum judicatur, etsi vera ejus ratio incognita sit. Targum שֵׁן דְּפִיל Dens Elephanti. Nam פִּיל *Elephas.*

שׁנס *Pih.* שִׁנֵּס *Accinxit* : [Legitur semel in] *Futur.* וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו Et accinxit lumbos suos, 1 Reg. 18.ver.46.

שָׁסָה *Diripuit, Deprædatus est : Præterit.* שָׁסוּ לָמוֹ Diripuerunt sibi, Psal.44.ver.11. *Partic.* מִיַּד שֹׁסֵהוּ E manu diripientis eum, 1 Sam.14.48. *Cum Epenthesi* א : שֹׁאסַיִךְ Diripientes te, Jer.30.16. *Pih. cum* ש *loco* ם : שׁוֹשֵׂתִי Deprædatus sum, Jesa.10.v.13. Cholem ponitur loco Dagesch, aut est forma mixta ex שָׁסַס & שָׁסָה.

שָׁסַס *Diripuit, Deprædatus est : Præterit.* שַׁסֻּהוּ Diripuerunt eum, Psal.89.ver.42. *Futur.* וַיָּשֹׁסּוּ Et diripuerunt eos, Jud.2.14. *Niph.Prat.* וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים Et diripientur domus, Zach.14.2. *Futur.* יִשַּׁסּוּ Diripientur, Jes.13.16.

מְשִׁסָּה fœm. *Direptio*, Jesa.42.22. Jerem.30.16. *Plural.* לִמְשִׁסּוֹת In direptiones, Hab.2.7.

שָׁסַע *Diffindere, Diffissum, Bifidatum, Bifidum esse* ; ita tamen ut posterior pars cohæreat. *Particip.* שֹׁסַע שֶׁסַע Findens fissuram ungulæ, Levit.11. ver.7. *Fœmin.* שֹׁסַעַת Bifidata, Ibid.ver.26. *Pih.Prat.* וְשִׁסַּע אֹתוֹ Et findet eam, Levit.1.ver.17. *Infin.* כְּשַׁסַּע Juxta discindere, Jud.14.6. *Fut.* וַיְשַׁסַּע Et discidit, 1 Sam,

בִּשְׁנַת חֲדָה *In anno unius, id est, primo*, Dan.7.1. Esr. 5.13. שְׁנִין שַׂגִּיאָן *Annis multis*, Esr.5.11.

שָׁנִי m. *Dibaphum, Coccineum*, quasi Duplicatum aut Bis tinctum dicas, Exod.25.26.& 28. & passim: *Filum coccineum*, Genes.38.28. *Constr.* שְׁנִי, Levit.14.4,6. *Plur.* לָבֻשׁ שָׁנִים Vestitus coccineis, id est, pretiosis vestibus, aut Duplicibus, Prov.31.21.

שִׁנְאָן m. *Iteratio:* אַלְפֵי שִׁנְאָן Millia iterationis, Psal.68. ver.18. id est, Iterata ac multiplicia. א *est loco* י, *pro* שִׁנְיָן formæ קִנְיָן, scribit Ab.Esra.

מִשְׁנֶה m. *Duplicitas, Duplum, Secundum, Secundanum, Secundus, Secunda pars: Exemplar, Exemplar duplicatum & iteratum:* מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ Secundus à rege, Esth. 10.3. וּמִשְׁנֶה־כֶסֶף Et duplex argentum, Genes.43.15. *Constr.* מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה Duplum, Exemplar Legis, Deuteron.17.18. *Aff.* מִשְׁנֵהוּ Secundus ejus, 1 Samuel. 17.13. *Plur.* מִשְׁנִים Secundani, Secundi, Duplices, Esr.1.v.10. הַמִּשְׁנִים Secundani, 1 Paral.15.ver.18. וְהַמִּשְׁנִים Et secundarios, 1 Sam.15.9. id est, Minùs præstantes & pingues. R.Salomon; Præpinguia, id est, carne & pinguedine Duplicata corpora habentia.

שֶׁנְהַבִּים Vide in sequenti Radice.

שָׁנַן *Acuere: Præt.* אִם־שַׁנּוֹתִי Si acuero, Deuter.32. v.41. *Pih.Præterit.* וְשִׁנַּנְתָּם Et exacues ea, id est, Accuratè & commodissimè inculcabis, Deuteron.6.7. *Hithp.Fut.* אֶשְׁתּוֹנָן Pungebar, meipsum exacuebam, Psal.73.21.

שֵׁן com. *Dens, Scopulus acutus*, 1 Samuel.14.4. Synecdochicè *Ebur*, seu Dens elephantis, 1 Reg.22.39. *Affix.* שִׁנּוֹ Dente ejus, Exod.21.27. *Dual.* שִׁנַּיִם Dentes, Genes.49.12. Dualis forma est propter duplicem ordinem dentium: Sic etiam Bis bini pedes

ponuntur

אִשְׁתָּעָה *in Targum usurpatur pro Hebræo* סִפֵּר *Nunciavit, Enarravit. Aut si ab Hebræo* שָׁעָה *deducas, sic dicitur, quòd ad eam homines in cunctis suis actionibus Respiciant & Attendant :* כְּשָׁעָה *Quasi horam unam,* Dan.4.16. בַּהּ שַׁעֲתָא *Eâdem ipsâ horâ,* Dan.3.15. Plur.in Targum שָׁעִין, Cant.1.1.

שַׁעֲשֻׁעִים masc.pl. *Oblectationes, Oblectamenta, Deliciæ,* Prov.8.30. *Aff.* שַׁעֲשֻׁעָיו Deliciarum ejus, Jes.5.7.

מִשְׁעֶה masc. *Aspectus : Aff.* לְמִשְׁעִי Ad aspectum meum, Ezech.16.4. id est, Quum primum te aspexi.Sic, לְרַגְלִי Ad pedem meum, id est, Quum primùm ad te pedem intuli,Gen.30.30.vel est pro absoluto מִשְׁעֶה, (ut & suprà רֵעִי fuit pro רֵעֶה) Ad aspectum, id est, ut jucunda aspectu esses, corpore eleganti,cute molli & nitidâ, ut lotiones vel aquæ calidæ infantes reddere solent.

שעט שַׁעֲטָה fœmin. *Strepitus, Plausus :* [Extat semel in] *Constr.* מִקּוֹל שַׁעֲטַת A sono plausus, Jerem.47.3.

שַׁעַטְנֵז masc. *Variè commixtum, Heterogeneum vestimentum,* veluti ex lana & lino, aut aliis prohibitis generibus confectum, Levit.19.19. Deut.22.11. Vox peregrina judicatur esse. Talmudici tripliciter vocem compositam esse volunt, Tractatu Nidda, c.9.fol.61. Inde petita sunt quæ Kimchi in lib.Rad.adfert. Prolixiora sunt, & incerta, unde prætereo.

שעל שֹׁעַל m. *Pugillus : Aff.* בְּשָׁעֳלוֹ Pugillo suo, Jesa. 40.12. *Plur.* לִשְׁעָלִים Pugillis, 1 Reg.20.10. *Constr.* בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים Pro pugillis hordei, Ezech. 13.ver.9.

שׁוּעָל m. *Vulpes,* Neh.4.3. *Plur.* שׁוּעָלִים הִלְּכוּ בוֹ Vulpes ambulant in eo, Thren.5.18.

מִשְׁעוֹל m. *Trames, Semita,* Num.22.24.

1 Sam.24.8. id eſt, Diſtraxit & cohibuit.

שֶׁסַע m. *Fiſſura*, Levit.11.

שסף *Pih.* שִׁסֵּף *Dilaniavit: Diſſecuit:* [Extat ſemel] *Fut.* וַיְשַׁסֵּף Et dilaniavit, 1 Sam.15.33.

שָׁעָה *Reſpexit, Attendit,* & conſtruitur cum אֶל *Avertit ſe, vel vultum ſuum, Deſtitit, Deſiit ab aliquo:* Sic conſtruitur cum מִן vel מֵעַל: *Oblectavit ſe in re aliqua*; & ſic conſtruitur cum ב: Denique ex linguæ Chaldaicæ uſu, *Illini, Oblini, Obduci*, quod eſt à שׁוּע Chaldaico. *Prater.* וְאֶל־קַיִן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה Ad Cainum autem & oblationem ejus non reſpexit, Geneſ.4.5. *Imper.* שְׁעֵה מֵעָלָיו Reſpice ab illo, Averte, Deſiſte ab illo, Job.14.6. *Futur.* וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ Et oblectabo me in ſtatutis tuis, Pſalm.119. v.117. cum Kametz loco Sægol, juxta Aben Eſram & Kimchium: וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים Neque erant obducti oculi videntium, Jeſa.32.3. Chaldæus, וְלָא יְשַׁמְטְמָן Et non erunt obturati, ſcil. ſicut nunc ſunt, ſed clarè perſpicient: Hebræi accipiunt in eadem ſignificatione, quâ הָשַׁע Jeſa.6.10. de quo in שׁוּע. *Pih.* שִׁעֲשַׁע *Oblectavit, vel Oblectavit ſe*, Jeſa.11.8. תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי Lege tuâ oblecto me, Pſalm.119.70. *Futur.* יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי Oblectabunt animam meam, Pſalm.94. v.19. *Pyh.Fut.* תְּשָׁעֳשָׁעוּ Oblectabimini, Jeſa.66.12. *Hiph.Imper.* הָשַׁע מִמֶּנִּי Averte te, Deſiſte à me, Pſal. 39.14. quod formam habet à שׁוּע, ſed ſignificatione & ſtructurâ pertinet huc. *Hithp.* הִשְׁתָּעָה *Stupere, Obſtupeſcere. Præterit.* אַל תִּשְׁתָּע Ne ſtupeto, Jeſ.41. ver.10. per Apocopam: וְנִשְׁתָּעָה Ut obſtupeſcamus, Ibid.verſ.23. vel ex Chaldaico uſu, Enarrabimus ea, Confabulabimur de iis. [Ubi ע eſt cum (ֶ) loco (ֵ)] *Ex forma Pihel Præt.* הִשְׁתַּעַשְׁעוּ Oblectant ſe, Jeſ.29.9. *Fut.* אֶשְׁתַּעֲשָׁע Oblectabo me, Pſal.119.16.

שָׁעָה fœm. *Chald.* Hora, *quaſi temporis Nunciatrix, nam*

quòd tum robore & munitionibus ſuis, tum judiciis publicis, quæ ſub illis exercebantur, Horrori ſive Horrendæ eſſent.

שָׂעַר *Horrere, Horreſcere : Præt.* שָׂעַר שָׂעֲרוּ Horreſcunt horrore, Ezech.27.35. שְׂעָרוּם Horruerunt ab eis, Deuter.32.17. pro שְׂעָרוּ מֵהֶם. *Imper.* וְשַׂעֲרוּ Et horreſcite, Jerem.2.12. Alia quæ hinc eſſe poſſint, vide ad סער.

שַׂעַר masc. *Horror*, Job.18.20. *Turbo*, Vide סַעַר : *Capillus, Pilus*, Jeſa.7.20. *Aff.* שַׂעֲרֵךְ Pilus tuus, Cant.4.1. *Fœmin.* שַׂעֲרָה Idem, Judic.20.16. *Conſtr.* שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי Pilus carnis meæ, Job.4.15. *Aff.* מִשַּׂעֲרָתוֹ De capillis ejus, 1 Reg.1.52. *Plur.* מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי Præ capillis capitis mei, Pſal.40.13.

שֵׂעָר masc. *Pilus, Capillus*, Levit.13.10. *Conſtr.* אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ Pilum capitis, Numer.6.18. *Aff.* שְׂעָרוֹ Pilum ſuum, Levit.14.8. *Chald.* וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן *Et capillus capitis ipſorum*, Dan.3.27. עַד דִּי שַׂעְרֵהּ *Donec capillus vel pili ejus*, Dan.4.30.

שָׂעִיר m. *Piloſus, Hirſutus*, Gen.27.11. *Hircus*, à longis pilis ſive villis ſic dictus, Levit 4.24. *Dæmon ſylveſtris*, Jeſa.34.14. ſic dictus, quòd formâ Hirci in ſylvis & deſertis locis appareret, & videntibus Horrorem incuteret. Quidam, *Scops*, avis horrenda. *Conſtr.* שְׂעִיר עִזִּים Hircum caprarum, Geneſ.37.31. *Plural.* וּשְׂעִירִים Et ſcopes, Jeſa.13.21. Aben Eſra notat hîc, præſtare ut intelligantur Aves horrendæ deſertorum locorum, quàm Hirci ſylveſtres Dæmones, Fauni, aut ſimilia monſtra : Hirci, Levit.16.7. Dæmones, Levit.17.7. Et juxta aliam ſignificationem, [ſemel] *Imbres tenues*, [inſtar pilorum] Deut.32.2. *Conſtr.* שְׂעִירֵי Hircos caprarum, Levit.16.5. *Fœmin.* שְׂעִירָה *Capra : Conſtr.* שְׂעִירַת Levit.4.ver.28. *Plural.* שְׂעִרֹת *Piloſæ*, Gen.27.23.

שען *Niph.* נִשְׁעַן *Niti, Inniti, Incumbere* : Construitur cum Præposit. עַל, & quandoque cum אֶל & ל. *Præter.* נִשְׁעָן עַל־חֲנִיתוֹ Incumbebat hastæ suæ, 2 Sam.1.6. *Cum* ל *construitur* Numer.21.15. *Infin.* לְהִשָּׁעֵן Inniti, Jes.10.20. *Fut.* וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן Et intelligentiæ tuæ ne innititor, Prov.3.15.

מִשְׁעָן m. *Scipio, Baculus, Bacillus*, 2 Sam.22.19. *Constr.* וְכֹל מִשְׁעַן־לֶחֶם Et omnem scipionem panis, Jes.3.1.

מַשְׁעֵן m. *Idem*, Ibid.

מַשְׁעֵנָה f. *Idem*, Jesa.3.1.

מִשְׁעֶנֶת f. *Idem*, 2 Reg.18.21. *Aff.* עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ Super scipione suo, Exod.21.19. *Plur. cum Aff.* בְּמִשְׁעֲנֹתָם Scipionibus suis, Num.21.18.

* שעף שְׂעִפִּים Vide in סעף.

שער *Æstimavit* : *Præt.* כְּמוֹ שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ Ut æstimat cum animo suo, Prov.23.7.

שַׁעַר m. *Porta*, Gen.22.17. Vide mox in fine hujus Radicis : *Cum* ה *locali*, שַׁעְרָה In portam, Jesa.28.6.& sic Deut.22.15. *Dual.* שַׁעֲרַיִם Saharajim, Proprium nomen oppidi, 1 Samuel.17.52. Jos.15.36. *Plural.* שְׁעָרִים Portæ, Psal.24.9. Et semel juxta aliam significationem, *Mensuræ* ; מֵאָה שְׁעָרִים Centum mensuras, Gen.26.12. *Constr.* שַׁעֲרֵי Portæ, Psalm.87.2. *Aff.* בֹּאוּ שְׁעָרָיו Ingredimini portas ejus, Psal.100.4.

שֹׁעֵר m. *Janitor*, 2 Reg.7.10. *Plur.* שֹׁעֲרִים, Neh.12.25. *Constr.* לְשֹׁעֲרֵי Janitoribus liminum, 2 Par.23.4.

שֹׁעָר m. *Horrendus*, ex significatione sequentis Radicis : *Plural.* כַּתְּאֵנִים הַשֹּׁעָרִים Sicut ficus horrendas, Jerem.29.17.

שַׁעֲרוּרָה f. *Res horrenda*, Jer.5.30.

שַׁעֲרוּרִית f. *Idem*, Jer.18.13.

שַׁעֲרוּרִיָּה f. *Idem*, Hos.6.10. Ex Horroris significatione quidam שַׁעַר Portarum nomen traductum putant, quòd

v.28. *Aff.* לְמִשְׁפְּחוֹתָיו Per familias suas, Num.11.10.
* שִׁפֵּחַ Vide in סָפַח.

שָׁפַט *Judicavit, Judicium exercuit, Judicem egit, Jus dixit, Sententiam tulit: Præter.* שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל Judicaverat Israëlem, Judic.16.31. id est, Rexerat, Jure & justitiâ vindicaverat: וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק Judicate Justitiâ, id est, Justè, pro בְּצֶדֶק, Deut.1.16. *Partic.* שֹׁפֵט Judicans & Judex. [*Futur.* semel cum ו vice י, יִשְׁפּוּטוּ Judicabunt, Exod.18.26. Simile fuit in שמר.] *Niph.* נִשְׁפַּט *Judicatus fuit, Judicium subiit: In jus venit, Disceptavit, Contendit: Præterit. loco Futuri,* נִשְׁפָּט Disceptabit, Judicem exhibebit se, Jesa. 66.16. נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם Disceptavi cum majoribus vestris, Ezech.20.36. וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ Et disceptabo cum illo, Ezech.17.20. & sic plerumque cum אֵת loco Præpositionis עִם *Cum*, construitur. *Pih. Præt. cum Cholem loco Dagesch,* הִיא שׁוֹפְטָה Ipsa judicabat Israëlem, Jud.4.4. *Partic.* לִמְשֹׁפְטִי Judicanti me, Judici meo, Job.9.15.

שֹׁפֵט masc. *Judicans, Judex,* ut antè dictum: *Aff.* שֹׁפְטֵנוּ Judex noster, Jes.33.22. *Plur.* שֹׁפְטִים Judices, &c.

שָׁפֵט m. *Chald. Idem: Plur.* מֶנִּי שָׁפְטִין *Constitue judices,* Esr.7.25.

שְׁפוֹט m. *Judicium,* id est, *Vindicta, Plaga,* 2 Paral.20.9. *Plur. cum Schurek,* שְׁפוּטִים Judicia, Ezech.23.10. Id Kimchi deducit à sing. שְׁפוּט formæ זְבוּל.

שְׁפָטִים m.p. *Judicia,* Exod.12.12.

מִשְׁפָּט masc. *Judicium, Jus:* Metaphoricè: *Ratio, Mos, Ritus, Modus:* Semel absolutè מִשְׁפַּט Levit.24.22. Kimchi plura talia notat in Michlol, in quibus nostra exemplaria variant. Vide רמם. *Constructum,* מִשְׁפַּט־צֶדֶק Judicio justitiæ, id est, justo, Deut.16.18. *Aff.* עַל־מִשְׁפָּטוֹ Pro ratione sua, Jerem.30.18. *Plural.*

שְׂעֹרָה fœmin. *Hordeum*, Deut.8.8. quòd sit Hirsutum: *Plur.* קְצִיר הַשְּׂעֹרִים Messis hordeorum, Ruth.2.23.

* שַׁעֲשֻׁעַ Vide suprà in שָׁעָה.

שׁפה *Niph.* נִשְׁפָּה *Eminere*, *Eminens*, *Excelsum esse*: *Part.* נִשְׁפֶּה Jes.13.2. *Pyh.Præt.* שֻׁפּוּ Et emineant, juxta R.Levi; Job.33.21. Ab.Esra, *Conterantur*, ex Chaldaica Verbi significatione.

שְׁפִי masc. *Clivus*, Locus eminens: וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי Et abiit in clivum, Num.23.3. pro אֶל שְׁפִי Aben Esra: [Estque cum (ּ) propter accentum,] Paraphrastes Chaldæus, *Solus*: *Plur.* עַל שְׁפָיִם Ad eminentia loca, Jerem. 3.2. quod defectivum, sed plenè שְׁפָיִים, ver.21.

שְׁפוֹת fœm.pl. *Casei*, quasi Eminentes, [Semel] 2 Sam. 17.29.

הַשְׁפּוֹת, אַשְׁפּוֹת Vide in אָשַׁף.

שָׂפָה fœmin. *Labium*, oris propriè: Inde, *Labrum*, *Ora*, *Riva*, *Littus*: Item, *Sermo*, ut Genes.11. 1,6. *Constr.* עַל־שְׂפַת הַיָּם In littore maris, Genes. 22.17. *Aff.* עַל שְׂפָתוֹ In ora ejus, Exod.28.26. עֲרַל שְׂפָתַיִם Incircumcisus labiis, Exod.6.12. *Construct.* שִׂפְתֵי מִרְמָה Labium doli, id est, dolosum, Psalm. 17.1. *Aff.* שְׂפָתַי תִּפְתָּח Labia mea aperias, Psal.51.17. *Et forma fœm.* שִׂפְתוֹתָיו Labia ejus, Cant.5.13.

שׁפח שִׁפְחָה *Ancilla*, *Famula*, Gen.16.1. *Const.* שִׁפְחַת, ver.8. *Affix.* שִׁפְחָתְךָ Ancilla tua, 1 Sam.1.18. *Plur.* שְׁפָחוֹת Ancillæ, Gen.12.16. *Aff.* כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶךָ Sicut una ancillarum tuarum, Ruth.2.13.

מִשְׁפָּחָה fœm. *Familia*, *Genus*. Interdum pro tota aliqua Gente sumitur, quòd ea, maximè post confusionem linguarum, à capite alicujus familiæ originem duxerit, ut Amos.3.1. *Constr.* מִשְׁפַּחַת, Zach.12.12. *Aff.* וְכָל־מִשְׁפַּחְתּוֹ Et omnem familiam ejus, Judic.1.15. *Plural.* מִשְׁפָּחוֹת Familiæ, Zach.12.ver.12. *Construct.* כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם Omnes familiæ gentium, Psal.22. ver.28.

ver. 15. *Plur.* שְׁפָלִים Humiles, Job. 5. 11. *Fœm.* מַמְלָכָה שְׁפָלָה Regnum humile, Ezech. 17. 14. וּשְׁפָלָה Et depressior, Levit. 13. 21. *Constr.* שִׁפְלַת קוֹמָה Humilis statura, Ezech. 17. 6. *Chald.* וּשְׁפַל אֲנָשִׁים *Et abjectissimum, humilimum virorum*, Dan. 4. 14.

שֶׁפֶל m. *Abjectio*, Eccles. 10. 6. *Aff.* שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ Qui in abjectione nostra, Psal. 136. 23.

שְׁפֵלָה m. *Planicies, Humilis, Depressus locus*, Jos. 11. 16. *Aff.* וּשְׁפֵלָתֹה Et planitiem ejus, Ibid.

שִׁפְלָה f. *Depressio*, Jes. 32. 19.

שִׁפְלוּת f. *Demissio*, Eccles. 10. 18.

שָׂפָם masc. *Mystax*: Levit. 13. 45. Ezech. 24. 22. *Aff.* וְלֹא עָשָׂה שְׂפָמוֹ Neque aptaverat mystacem suum, 2 Sam. 19. 24.

שָׁפָן masc. *Cuniculus*, vel juxta alios, *Mus montanus*, Proverb. 30. 26.

* שׁפן, שְׂפֻנֵי Vide in סָפַן.

שפע שֶׁפַע m. *Affluentia, Abundantia*: שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ Affluentium marium sugent, Deut. 33. 19. Chaldæum est, & Verbum שְׁפַע *Redundare*: Unde, חַמְרָה נִשְׁפְּעָן Vino redundabant, Prov. 3. 10.

שִׁפְעָה fœm. *Agmen, Affluentia*: *Constr.* אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא Agmen Jehu, 2 Reg. 9. 17. וְשִׁפְעַת־מַיִם Et affluentia sive inundatio aquarum, Job. 22. 11.

שפף שְׁפִיפֹן m. *Cerastes*: vel ut alii, *Serpens jaculus*, [Legitur semel,] Gen. 49. 17. Kimc. in Michlol refert ad שפה, per geminationem mediæ radicalis, ut הֲגִיג, צְלִיל. Sic diceretur, quòd excelso loco præceps, jaculi instar, feratur. Jaculi serpentis meminit Plinius lib. 8. cap. 23.

* שָׂפַק Quæ hinc esse possint, vide in סָפַק.

שָׁפַר *Decorum, Elegans, Pulchrum esse*: *Præterit.* שָׁפְרָה Elegantissima est, Psal. 16. ver. 6. *Chald. Præterit.* שְׁפַר קֳדָמַי *Pulchrum esse coram me, Decet me*, Dan.

אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים Eloquar jura eis, Jerem.4.12. *Construct.* וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו Et judicia oris ejus, Psalm.105.5. *Aff.* מִשְׁפָּטֶיךָ Judicia tua, Psal.72.1.

שָׁפַךְ *Fudit, Effudit, Profudit : Præter.* דָּם שָׁפָךְ Sanguinem fudit, Levit.17.4. שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי Effudi iram meam, Ezech.22.22. *Futur.* וָאֶשְׁפּוֹךְ אֶת־נַפְשִׁי Sed effundo animam meam, 1 Sam.1.15. *Niph. Præterit.* נִשְׁפַּךְ Effusum est in terram, Thren.2.11. כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי Sicut aqua effundor, Psalm.22.15. *Pyh. Præterit.* אֲשֶׁר־שֻׁפַּךְ בָּהּ Qui effusus est in ea, Numer.35. ver.33. שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי Effusi sunt gressus mei, Psalm. 73. ver.2. *Hithp. Infin.* בְּהִשְׁתַּפֵּךְ Quum effundit sese, Thren.2.12. *Futur.* תִּשְׁתַּפֵּךְ Effunditur anima mea, Job.30.16.

שֶׁפֶךְ m. *Effusio*, Levit.4.12.

שָׁפְכָה f. *Virilitas, Virilia :* כְּרוּת שָׁפְכָה Exsectus virilibus, Deut.23.1. Sic dicuntur ab Effusione seminis.

שָׁפֵל *Humiliari, Deprimi, Humile, Demissum, Submissum, Dejectum, Depressum esse : Præt.* וְשָׁפֵל Et deprimetur, Jesa.2.11. *Fut.* וַיִּשְׁפַּל אִישׁ Et humiliavit se vir, Jes.5.15. *Hiph.* הִשְׁפִּיל *Humiliavit, Demisit, Dejecit, Depressit :* Interdum etiam intransitivè sumitur : *Præt.* וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ Et demittet superbiam ejus, Jes.25.11. *Partic.* מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים Deprimit improbos, Psal.147.6. *Cum* י *paragog.* הַמַּשְׁפִּילִי Psa.113. v.6. *Intransitivè Imper.* הַשְׁפִּילוּ Demittite vos, Jer.13. v.18. & sic Jes.57.19. *Chald Præt.* הַשְׁפֵּלְתְּ *Depressisti*, Dan.5.22. *Partic. præs.* מַשְׁפִּיל *Deprimebat, ver.*19. *Infin.* יָכֵל לְהַשְׁפָּלָה *Potest humiliare vel deprimere*, Dan. 4.34. *Fut.* יְהַשְׁפִּיל *Deprimet*, Dan.7.24.

שָׁפָל, שְׁפַל masc. *Humilis, Demissus, Submissus, Abjectus, Dejectus :* שָׁפָל בְּעֵינָי Humilis in oculis meis, 2 Sam.6.22. *Constr.* שְׁפַל־רוּחַ Humilis spiritu, Jes.57. ver.15.

שָׁקַד *Sedulus, Assiduus fuit, Sedulò institit, Observavit, Advigilavit: Festinus fuit, Maturavit:* Construitur absolutè & cum Præpos. עַל. *Præterit.* שָׁוְא שָׁקַד Frustra advigilat custos, Psal.127.1. שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם Sedulus fui contra ipsos, Jer.31.28. *Partic.* שֹׁקֵד אֲנִי עַל דְּבָרִי Maturaturus sum ego super verbo meo, Jer.1.12. *Pyh.* vide mox.

שָׁקֵד m. *Amygdala*, arbor sic dicta, quòd florem ac fructum Maturat. Etenim *floret prima omnium amygdala, mense Januario: Martio verò poma matura*, scribit Plin. lib.16. cap.25. וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד Et florebit amygdala, Eccl.12.5. שְׁקֵדִים Amygdalæ, Gen.43.11.

מְשֻׁקָּדִים m.p. *Amygdalati*, amygdalæ speciem referentes, Exod.25.34.

שׂקד *Niph.* נִשְׂקַד *Conjunctum, Compactum, Colligatum esse*, Thren.1.14. Hoc vocabulum, scribit Ab.Esra, in Scriptura neque patrem, neque matrem habet, & sensus ejus est; נִמְשָׁךְ *Pertractum est*, vel *Acceleratum*. R.Salom. נָקוּד *Punctatum*, מְסוּמָּן *Signatum*, signo memoriali notatum, ne in oblivionem veniat. Nam סָקַד est Pungere: מַסְקְרָא Stimulus bovis, apud Rabbinos. Kimchi, מְחוּבָּר *Compactum*, נִקְשַׁר *Colligatum, Constrictum.* Quidam libri legunt per שׁ, unde *Vigilandi* interpretatio. Vera lectio per שׂ.

שָׁקָה *Hiph.* הִשְׁקָה *Bibendum dedit, Bibere fecit, jussit vel curavit, Potum præbuit: Adaquavit, Irrigavit. Præt.* וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה Et bibere faciet mulierem istam, Num.5.24. וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן Ut bibendum des eis vinum, Jer.35.2. וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ Et irrigabo terram, Ezech.32.6. וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן Et adaquarunt gregem, Gen.29.3. *Partic.* מַשְׁקֶה Irrigans, Psal.104.13. Vide & mox inter Nomina. *Futur. per Apocopam*, וַיַּשְׁקְ Et adaquavit, Genes.29.10. *Niph.*

Dan.3.ver.32. שְׁפַר קֳדָם דַּרְיָוֶשׁ *Pulchrum visum fuit, Placuit coram Dario*, Dan.6.1. *Futur.* יִשְׁפַּר *Placeat*, Dan.4.24. *Pih.Præt.* שַׁפְּרָה Pulchros effecit, Ornavit, Job.26.13. absque Dagesch in פ.

שַׁפִּיר m. *Chald.* Elegans, Pulcher, Dan.4.9.

שֶׁפֶר m. *Elegantia*, Gen.49.21.

שׁוֹפָר m. *Buccina, Tuba*, Exod.19.13,16. *Plur.* הַשּׁוֹפָרוֹת Buccinæ, Judic.7.20. *Conſtr.* שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים Buccinæ arietinæ, Joſ.6.4.

שָׁפִיר m. *Locus elegans*, juxta quoſdam, Mich.1.11. Hebræis nomen Urbis eſt.

שַׁפְרִיר m. *Tentorium, Tabernaculum*, auguſtale & ſpecioſiſſimum, Jer.43.10.

שַׁפַּרְפָּרָא m. *Chald. Aurora*, Dan.6.20. Sic in Targum, בְּשֵׁרוּי שְׁפַרְפְּרָא In principio auroræ, Thren.2.19.

אֶשְׁפָּר maſc. *Fruſtum, Portio pulchra*, id eſt, ampla, veluti Quarta pars animalis mactati, quales invicem mittere & ad convivia magna donare ſolebant, 2 Sam. 6.19. R.Levi Gerſon. Vide אֶשְׁפָּר in litera א.

שָׁפַת *Diſpoſuit, Ordinavit : Imper.* שְׁפֹת הַסִּיר Diſpone ollam iſtam, 2 Reg.4.38.

שְׁפַתַּיִם m. *Lapides focarii*, inter quos ignis accenditur, & ollæ diſponuntur, Pſal.68.14. Ezech.40.43.

מִשְׁפְּתַיִם *Duæ ſarcinæ*, quales equis & aſinis ferendæ imponuntur, Gen.49.14. Quibuſdam, *Chytropodes*.

שֶׁצֶף maſc. *Pauculum* : [Extat ſemel.] בְּשֶׁצֶף קֶצֶף Pauculo fervore, Jeſa.54.8. juxta Ab.Eſram : Chaldæus & Rab.Salomon, *Momentum* exponunt, ut ſit Temporis.

שַׂק m. *Saccus*, [in omni ferè lingua,] *Cilicium* : *Aff.* אֶל־שַׂקּוֹ In ſacco ſuo, Gen.42.ver.25. *Plur.* שַׂקִּים בָּלִים Saccos tritos, Joſ.9.5. מְתֻכַּסִּים בַּשַּׂקִּים Tectos ciliciis, 2 Reg.19.2. *Aff.* שַׂקֵּיהֶם Saccos ſuos, Gen.42.35. Eſt quaſi à שׂקק.

ras continens, Exod.30.13. Gera sive Obolus pendebat sedecim grana hordeacea. Siclus communis quadrantem taleri valuit. *Plur.* שְׁקָלִים Sicli, Exod.21.32.

מִשְׁקָל m. *Pondus*, Ezech.5.1. *Conſt.* מִשְׁקַל הַזָּהָב Pondus auri, 1 Reg.10.14. *Aff.* מִשְׁקָלוֹ Pondus ejus, Gen.24.22.

מִשְׁקוֹל m. *Idem*, Ezech.4.10.

מִשְׁקֹלֶת f. *Perpendiculum*, 2 Reg.21.13.

מִשְׁקֶלֶת f. *Idem*, Jeſa.28.17.

שקם שִׁקְמִים m.p. *Sycomori, arbores*, Jeſa.9.10. *Pro fructu*, Amoſ.7.14. *Fœm.cum Aff.* וְשִׁקְמוֹתָם Et ſycomoros ipſorum, Pſal.78.47.

שקע *Submergi, In profundum deprimi, Comprimi, Reprimi: Præt.* וְשָׁקְעָה Atque ſubmergitur, Amoſ.9.5. *Fut.* תִּשְׁקַע Submergetur, Jer.51.64. *Niph.Præt.* וְנִשְׁקְהָ Et ſubmergetur, Amoſ.8.8. ſic ſcribitur abſque ע, ſed legendum juxta Maſorethas וְנִשְׁקְעָה. *Hiph. Fut.* אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם Faciam ut profundum petant, id eſt, limpidæ fiant, ſubſidant aquæ illarum, Ezech.32.14. תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ Demerges linguam illius, Job.40.ver.20.

מִשְׁקָע m. *Sedimentum*, quod ſubſidit: *Conſt.* וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ Et ſedimentum aquarum bibetis, Ezech.34.18. per hypallagen, pro Aquas ſedimenti, id eſt, puras, limpidas, in quibus omnis craſſa aut terrea materia ſubſidet, & in profundum depreſſa eſt.

שְׁקַעֲרוּרוֹת f.p. *Foſſulæ, Profunditates fœdæ*, Levit.14.37. Quidam compoſitum cenſent ex שָׁקַע & שַׁעֲרוּר ſive שָׁעָר: Alii ex שָׁקַע & רָר quaſi, Profunditates ſalivantes ſive fluentes.

שקף *Niph.* נִשְׁקַף *Spectavit, Proſpectavit, Proſpexit, Reſpexit*: Conſtruitur cum Præpoſ. עַל, בְּעַד, vel מִן. *Præt.* מִשָּׁמַיִם נִשְׁקַף E cœlis proſpectat, Pſal.85.12. בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי Per feneſtellam meam proſpexi, Proverb.7.6. & ſic Jud.5.28. *Hiph.Præt.* הִשְׁקִיף

Proſpicit,

וְנִשְׁקָה vide in שָׁקַע. *Pyh. Futur.* יְשֻׁקֶּה Irrigabitur, Job.21.24.

שִׁקּוּי m. *Potus : Potio : Irrigatio*, Prov.3.8. *Plur.cum Aff.* וְשִׁקּוּיָי Et potiones meas, Hos.2.5. וְשִׁקֻּוַי Et potiones meas, Psal.102.10. cum ו loco י.

שֹׁקֶת fœm. *Aqualiculus, Canalis, Aquarium*, Gen.24. ver.20. *Plur.Constr.* בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם Et in aquariis, Gen.30.38.

מַשְׁקֶה mascul. *Potum præbens, A-poculis, Pincerna; Pocillator* Gen.40. Item, *Potus* Levit.11.34.*Constr.* מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל Ex irriguo pascuo Israëlis, Ezech.45. v.15. מַשְׁקֵהוּ Pincerna ejus, A poculis ejus, ver.13. *Plur.* שַׂר הַמַּשְׁקִים Præfectus à poculis, ver.2. *Affix.* וּמַשְׁקָיו Et pincernarum ejus, 1 Reg.10.5.

שָׁקַט

Quievit, Requievit, Quietus, Tranquillus fuit : Præt. וְשָׁקַט Et quiescat, Jer.30.10. וְלֹא שָׁקַטְתִּי Et non quievi, Job.3.v.26. *Partic.* שֹׁקֵט Quiescens, Quietus, Jud.18.7. *Hiph.* הִשְׁקִיט *Idem* : & transitivè, *Quiescere fecit, Quietem præstitit Sedavit : Infin.* הַשְׁקֵט Quiescere, Jes.57.20. לְהַשְׁקִיט לוֹ Ad quietem præstandam ipsi, Psal.94.13. *Fut.* יַשְׁקִיט רִיב Sedat litem, Prov.15.18.

שֶׁקֶט m. *Quies*, 1 Par.22.9.

הַשְׁקֵט m. *Tranquillitas*, Jesa.32.17. Nomen ex Infinito Hiphil factum.

שָׁקַל

Pendit, Appendit, Expendit, Libravit, Ponderavit : Præt. וְשָׁקַל אֶת־שְׂעַר רֹאשׁוֹ Ut penderet capillos capitis sui, 2 Sam.14.26. *Part.* שֹׁקֵל Appendens, 2 Sam.18.12. *Infin.* שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל Pendendo pendetur, Job.6.2. *Niph Præt* נִשְׁקַל Appensum est argentum, Esr.8.33. *Fut.* יִשָּׁקֵל ut paulò antè.

שֶׁקֶל m. *Siclus*, moneta argentea, pondere, ut hodie adhuc visitur, dimidio Joachimico sive Imperiali respondens : & hic dictus fuit *Siclus sacer*, viginti Geras

בִּבְרִיתֶךָ contra fœdus tuum, Pſal.44.18. *Futur.* וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי Neque mentiar contra fidem meam, Pſal.89.34.

שֶׁקֶר maſ. *Mandacium, Falſitas*: & adverbialiter, *Falsò, Mendaciter, Falſis de cauſis*: עֵד שֶׁקֶר Teſtis falſitatis, id eſt, falſus, Deut.19.18. שֶׁקֶר רְדָפוּנִי Falsò, Falſis de cauſis perſequuntur me, Pſal.119.86. *Plural.* דֹּבֵר שְׁקָרִים Loquens mendacia, Pſa.101.7. *Aff.* בְּשִׁקְרֵיהֶם Mendaciis ſuis, Jer.23.32.

שׂקר *Pih.* שִׂקֵּר *Nutare, Nictare*: [Extat ſemel.] *Partic.* וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם Et nictantes oculis, Jeſa. 3.16. Chaldaicum eſt: unde, עֵינָא דִּסְקַרְתֵּהּ Oculus qui intuebatur eum, Job.20.9. וְלָא סְקַרְתֵּהּ Neque intuitus eſt eam, Job 28.7. pro Hebr. שְׁזָפַתּוּ.

שְׁרָא *Chald.* Habitavit, Manſit: Solvit, Diſſolvit: Cœpit, Incepit: *Præt.* שְׁרֵא *Habitat*, Dan.2. v.22. *Partic. Plur. Pehil*, שְׁרַיִן *Solutos*, Dan.3.25. *Infin.* לְמִשְׁרֵא *Solvere*, Dan.5.16. *Pahel Præt.* וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא *Et cœperunt ædificare*, Eſr.5.2. *Partic.* מְשָׁרֵא *Solvens*, Dan.5.12. *Hithp. Partic. Plur.* מִשְׁתָּרַיִן *Diſſoluta*, Dan. 5.ver.6.

שָׁרָב m. *Æſtus, Torridus Aridus locus*, [Legitur bis] Jeſa.49.10.& 35.7. Chaldaicum eſt, unde in Targum, אַכְלַנִי שָׁרְבָא Conſumpſit me æſtus, Geneſ. 31.ver.40.

שַׁרְבִיט maſ. *Sceptrum*: אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב Sceptrum aureum, Eſth.5.2. [Legitur quater in libro Eſther.]

שׂרג *Pyh.* שֹׂרַג *Perplexum eſſe, Implicari. Futur.* יְשֹׂרָגוּ Implexi ſunt, Job.40.12. *Hithp. Fut.* יִשְׂתָּרְגוּ Implicantur, Contorquentur, Thren.1.14.

שָׂרִיגִים m.p. *Propagines, Surculi, Palmites*: ſic dicti, quòd Implicari ſoleant, Gen.40.10,12. *Aff.* שָׂרִיגֶיהָ Palmites ejus, Joel.1.7.

Profpicit, Pfal.14.2. *Imper.* הַשְׁקִיפָה Profpice ex habitaculo, Deut.26.15.

שֶׁקֶף m. *Afpectus*, 1 Reg.7.5.

שְׁקוּפִים m.p. *Profpectus*, 1 Reg.6.4. & 7.4

מַשְׁקוֹף m. *Superliminare*, Exod.12.7. ab Afpectu.

שקץ *Pih.* שִׁקֵּץ *Abominari, Deteftari, Abominabile reddere : Præterit.* וְלֹא שִׁקַּץ Neque abominabitur, Pfal.22.25. *Infin. cum Fut.* שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ Deteftando deteftaberis eam, Deut.7.26.

שֶׁקֶץ m. *Abominatio*, Levit.11.10.

שִׁקּוּץ m. *Idem*, 1 Reg.11.5. *Plur.* שִׁקֻּצִים Abominationes, Nah.3.6. *Conftr.* שִׁקּוּצֵי עֵינָיו Res deteftandas oculorum fuorum, Ezech.20.7. *Aff.* שִׁקּוּצֶיךָ Res abominandas tuas, Jer.4.1.

שקק *Difcurrere : Partic.* שֹׁקֵק Difcurfans, Jefa.33.4. & fic Prov.28.15. *Fut.* בָּעִיר יָשֹׁקּוּ Per civitatem difcurrent, Joel.2.9. *Hithp. per geminationem primæ radicalis :* יִשְׁתַּקְשְׁקוּן Difcurfitant, vel, Allidunt fe difcurrendo, ut crura folent, quafi à שׁוֹק matuata fit fignificatio, Nah.2.4. Alia quæ hinc effe poffint, vide in שׁוק.

מֶשֶׁק m. *Difcurfitatio :* וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי Et filius difcurfitationis domus meæ, Gen.15.2. id eft, Omnium rerum mearum domefticarum procurator & futurus hæres : cum liberis caream. Eft autem ut מֶכֶס à כָּסַס fcribit Ab.Efra : Quidam à משק deducunt, quafi idem fit quod מִמֶּשֶׁק Et filius derelictionis domus meæ, id eft, cui, ut hæredi extraneo, domus & bona mea poffidenda relinquentur.

מַשַּׁק m. *Difcurfio*, Jefa.33.4.

שקר *Mentiri, Fallaciter dicere vel agere. Futur.* אִם תִּשְׁקֹר לִי Si mentitus fueris mihi, Genef.21.23. In *Pihel* conftruitur cum Præpofit. ב : *Præterit.* וְלֹא שִׁקַּרְנוּ Et non mentimur, vel mendaciter agimus,

שָׂרַט *Cædere, Incidere : Infin. cum Fut. Niphal,* שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ Cædendo cædentur, Zach.12.3. *Futur.* יִשְׂרְטוּ שָׂרֶטֶת Incîdent cæſuram, Levit.21.5. *Niph. Fut.* ut antè.

שֶׂרֶט m. *Cæſura, Inciſio,* Levit.19.28.

שָׂרֶטֶת m. *Idem :* Vide in Futuro.

שָׂרַךְ שְׂרוֹךְ maſc. *Corrigia,* [Legitur bis.] Gen.14.23. Jeſa.5.27.

מְשָׂרֶכֶת [Semel.] Particip. *Pih.* Fœmin. *Corrigians,* id eſt, *Implicans,* ut nodus corrigiæ implicatur conſtringendo : מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ Implicans vias ſuas, Jer.2.23. al.34. id eſt, Huc illuc diſcurrens æſtu libidinis : ſic tu fervore idololatriæ.

שָׂרַע *Redundare.* Partic. Pahul שָׂרוּעַ *Prælongus, Redundans membris,* Levitic.21.18. [& 22.23.] *Hithp. Infin.* מֵהִשְׂתָּרֵעַ A redundando, quàm ut redundet, aut longiùs ſe protendat, Jeſa.28.20. [Nec ampliùs extat.]

שַׂרְעַף m. *Cogitatio, Plur. cum Aff.* בְּרֹב שַׂרְעַפַּי In multitudine cogitationum mearum, Pſal.94.14. & 139.23. [Et nuſquam alibi.] Eſt formæ גַּנְזַךְ.

שָׂרַף *Uſſit, Combuſſit, Exuſsit, Incendit, Cremavit : Præterit.* שָׂרַף בָּאֵשׁ Combuſſit igne, Levit.8.17. וְהָעִיר שָׂרְפוּ Et civitatem incenderunt, Joſ.6.24. *Part.* וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם Et comburens illa, Levit.16.28. *Niph. Fut.* יִשָּׂרֵף Comburetur, Levit.4.12. *Pih. Partic. juxta quoſdam,* מְסָרֵף quod vide in סרף. *Pyh. Præterit.* שֹׂרָף Exuſtus erat, Levit.10.16. Kametz eſt ob accentum, loco Pathach.

שָׂרָף maſc. *Præſter,* ſerpens ignitus & venenatus ſummè, Num.21.8. *Plur.* שְׂרָפִים Præſteres, v.6. Eſt & *Seraphim,* Angelorum nomen, qui à claritate & aſpectus ſplendore, quaſi Flammantes & ignei viſi ſunt, Jeſ.6.2.

שְׂרֵפָה fœmin. *Incendium, Uſtio, Combuſtio, Conflagratio,*

Deut.

שָׂרַד *Supereſſe, Reſiduum eſſe, vel manere : Præterit.* וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם Et ſuperſtites qui ſupererant ex eis, Joſ.10.20.

שָׂרִיד m. *Superſtes, Reſiduus, Reſiduum,* Num.21.36. *Plur.* ut ante : *Aff.* שְׂרִידָיו Superſtites ejus, Job.27.15.

שֶׂרֶד m. *Amuſſis,* filum menſorium fabrorum lignariorum, Jeſ.44.13.

שְׂרָד m. *Miniſterium,* Exod.31.10.& 39.41. Chaldæus שִׁמּוּשָׁא quod idem. Intelliguntur Panni vel Mappæ miniſterii ſacri, quibus tegebatur Arca & Menſa, & Candelabrum, ac proinde ſimiles erant cortinis aut velis, quæ Chaldaicè dicuntur סְרָדִין. R.Salom.

שָׁרָה *Solvere, Dimittere, Emittere,* & eſt Chaldæum, idem quod ante שָׁרָא. *Fut.* יִשְׁרֵהוּ Solvit, Solutum emittit illud, Job.37.3. Alii, *Dirigit illud,* quaſi ſit à יָשַׁר. Nomen שֵׁרוּתָךְ Vide in שָׁאַר.

שִׁרְיָה f. *Lorica,* Job.41.17.

שִׁרְיוֹן m. *Idem,* 1 Sam.17.38. *Cum* ס *vide in* סרה. *Plur.* וְהַשִּׁרְיֹנִים Et loricæ, Nehem.4.16. *Fœmin.* וְשִׁרְיֹנוֹת 2 Par.26.14.

שִׁרְיָן m. *Idem,* Jeſa.59.17.

שָׁרוֹן *Scharon,* Proprium nomen regionis campeſtris paſcuoſiſſimæ, 1 Chron.5.16. & 27.29. & alibi. Fuit & vini optimi ferax, unde יֵין הַשָּׁרוֹנִי *Vinum Scharoniticum,* cui duas partes aquæ immiſcebant : Schabbath fol.77. Nidda fol.19.

מִשְׂרָה f. *Maceratio, Maceratum, Diſſolutum,* ex prima ſignificatione : *Conſtr.* וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים Et omne maceratum uvarum, Num.6.3.

שָׂרָה *Principem ſe gerere, De principatu contendere : Præterit.* שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים Principem ſe geſſit cum Deo, Hoſ.12.3. id eſt, De principatu contendit. [Reliqua vide in שׂור.]

מִשְׂרָה f. *Principatus,* Jeſa.9.6.

Defectivè, לְשָׁרֶּךָ Umbilico tuo, Prov.3.8. Notatur hîc, ר habere Dageſch, ut & Ezech.16.4. Aben Eſra monet, ſic dici à Firmitate: nam שְׁרִיר *Firmum*, apud Rabbinos.

שְׁרִירִים m.p. *Umbilici: Conſtr.* בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ In umbilicis ventris ejus, Job.40.11. Pluralis pro ſing.

שְׁרִירוּת fœm. *Aſpectus, Contemplatio, Speculatio*, Deuter. 29.19. Jerem.3.17. ubi abſque י ſcribitur. Significationem habet à שׁוּר.

שָׂרַר *Principatum tenuit: Partic.* שֹׂרֵר Principatum tenens, Eſth.1.22. *Fut.* וַיָּשַׂר Et principatum tenuit, Jud.9.22. Convenit cum שׂוּר & שָׂרָה. *Hithp. Futur.* תִּשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ Principatum ſumis tibi in nos, Num.16.13.

שֹׁרֶשׁ שֹׁרֶשׁ m. *Radix*, Deut.29.18. וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים Et radix juſtorum, Prov.12.3. *Aff.* שָׁרְשׁוֹ Radix ejus, Job.14.8. *Plur.* שָׁרְשֵׁי רַגְלַי Radices pedum meorum, Job.13.27. *Aff.* שָׁרָשָׁיו Radices ejus, Job.18.16.

שֵׁרֵשׁ, שֵׁרֶשׁ *Pih. Radices agere, Radicari*: Item, *Eradicare: Præt.* בַּל־שֹׁרֵשׁ Neque radicatur in terra, Jeſa.40. v.24. & ſic Jer.12.2. וְשֵׁרֶשְׁךָ Et eradicabit te, Pſal.52. v.7. & ſic Job.31.12. *Pyh. Futur.* יְשֹׁרָשׁוּ Eradicentur, Job.31.8. *Hiph. Part.* מַשְׁרִישׁ Radices agens, Job.5.3. *Fut.* יַשְׁרֵשׁ Radicari faciet, Jeſ.27.6. וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ Et feciſti ut radicaret radices ſuas, Pſal.80.10.

שֹׁרֶשׁ maſc. *Chald.* Radix: Eradicatio: *Aff.* עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי *Stirpem radicum ejus*, Dan.4.12.

שְׁרֹשִׁי f. *Idem:* לִשְׁרֹשִׁי *Ad eradicationem*, Eſr.7.26. *id eſt, Expulſionem in exilium: Ab.*Eſra, *Ad eradicationem ex hoc mundo. Scribitur cum* י *in fine, ſed juxta Maſorethas legendum per* ו *pro* שְׁרֹשׁוּת, *per Apocopam Chaldais uſitatiſſimam.*

שַׁרְשׁוּת Vide mox in ſequenti voce.

שַׁרְשְׁרֹת fœm.pl. *Catenæ*, Exod.28.14. Singulare poſſit eſſe

Deut.29.23.Levit.10.6. *Constr.* כִּשְׂרֵפַת אֲבוֹתָיו Secundùm ustionem patrum suorum, 2 Par.21.19.

מִשְׂרָפָה f. *Idem: Plur.Constr.* מִשְׂרְפוֹת שִׂיד Combustiones calcis, Jesa.33.12.

שָׁרַץ *Repere, Reptare: Abundè progignere sive producere,* quasi Reptificare dicas. *Præt.* שָׁרַץ אַרְצָם Abundè produxerat terræ ipsorum, Psal.105.30. שָׁרְצוּ Abundè progenuerunt, Gen.1.21. *Partic.* בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ Ex reptili quod reptat, Levit.11.29. *Fut.* וַיִּשְׁרְצוּ Et abundè progenuerunt, More reptilium multiplicaverunt se, Exod.1.7.

שֶׁרֶץ m. *Reptile, Reptilia animantia:* Complectitur autem terrestria, aquatilia & amphibia, natatilia & volatilia, Gen.1.Levit.11.

שָׁרַק *Sibilavit, Exsibilavit, Sibilando advocavit:* Construitur cum Dativo: *Præt.* וְשָׁרַק לוֹ Et sibilavit ei, id est, Sibilans advocavit eum, Jesa.5.26. *Fut.* אֶשְׁרְקָה לָהֶם Sibilabo eis, Zach.10.8. וַיִּשְׁרֹק עָלָיו Et sibilavit super eum, Job.27.23.

שְׁרֵקָה f. *Sibilus,* Jer.51.37. *Plur.cum Chirek,* שְׁרִיקוֹת Sibili, Jud.5.16.

מַשְׁרוֹקִיתָא fœmin. *Chald.* Fistula, *à sono sibilo sic dicta,* Dan.3.5.

שׂרק שׂרֵק m. *Vitis generosa, & selecta,* Jes.5.2. Jerem.2.21. *Fœm.* שׂרֵקָה *Idem,* Gen.49.11.

שְׂרֻקִּים m.p. *Vites selectæ:* Item, *Balii,* Varii coloris equi, Zach.1.8. à colore, ut quidam volunt, uvarum præstantissimarum. *Aff.* שְׂרוּקֶיהָ Selectissimas vites ejus, Jes.16.8.

שְׂרִיקוֹת fœm.pl. *Serica præstantissima* sive multicoloria, Jesa.19.9.

שׁרר יָשֹׁר, שֹׁרֵר & alia similia vide in שׁוּר.

שֹׁרֶר m. *Umbilicus: Aff.* שָׁרְרֵךְ Umbilicus tuus, Cant.7.2.

Defectivè,

שִׁשָּׁה *Pih. Sextavit*, quod diverſimodè ſumitur : *Præt.* וְשִׁשֵּׁאתִיךָ Et ſextabo te, Ezech.39.2. id eſt, Hamo, (ut cap.38.verſ.4.dixit,) Unco vel Harpagone ſextuplici, (hoc eſt, ſex uncis digitis ferreis conſtante,) extraham te ex extremis Aquilonis partibus. Triplici harpagone ſolent res, in puteos aut profundas aquas delapſæ, inveſtigari & extrahi : hîc ſextuplicem nominat, ut tantò certiùs hoſtem comprehendat, & firmiùs retineat. Unde etiam ad damnatos aut reos adhibitos fuiſſe conſtat, unde illud Juvenalis Sat. 10.7.——*Impacto Sejanus ducitur unco.* Et Cic.1. Philippic. *Uncus impactus eſt fugitivo illi.* Confer Ezech.38.4. Parens R.D.Kimchi ; *Sextuplici pœnâ afficiam te,* juxta ſex pœnas quæ recenſentur cap.38. 22. Kimchi, *Sextam,* id eſt, *minimam partem relinquam ex te :* וְשִׁשִּׁיתֶם Et ſextabitis, id eſt, Sextam offeretis, Ezech.45.13.

שׁוֹשָׁן m. *Lilium*, ſic dictum, quòd Sex foliis conſtet, ſcribit Kimchi, 1 Reg.7.19. *Hexachordum*, Inſtrumentum muſicum ſex chordarum, Pſal.60.1.

שׁוֹשָׁן m. *Lilium*, 1 Reg.7.22. ſcribitur illic cum Kametz, propter pauſam. *Plur.* עַל שׁוֹשַׁנִּים Ad hexachorda, Pſal.45.1. *Lilia*, Cant.2.16.& 7.2. *Fœm.* שׁוֹשַׁנָּה *Idem*, Hoſ.14.6.

שָׁשַׁר maſc. *Indicum, Indicus color*, [Legitur bis,] Jerem.22.14. Ezech.23.14. Kimchi *Minium* eſſe ſcribit.

שֵׁת *Chald.* Sex, Dan.3.ver.1.& שֵׁת, Eſr.6.15. שִׁתִּין *Sexaginta*, Dan.3.ver.1. ex Hebræo שֵׁשׁ, mutato ultimo ש in ת.

שֵׁת Vide ſuprà in שׁות.

שָׁתָה *Bibit, Ebibit, Combibit, Compotavit, Convivatus eſt*, quia in conviviis largiter bibi ſolet : *Præterit.* וּמַיִם לֹא שָׁתָה Et aquam non bibit,

esse שַׁרְשְׁרָה vel שַׁרְשֶׁרֶת. Absque posteriore Resch, שַׁרְשׁוֹת ver.22. Hinc Ab.Esra thema vult esse שֹׁרֶשׁ & ר geminatum. Ratio est, scribit R.Salomon, quòd ut radix ligat arborem, ut firmiter in terra persistat: sic catena rem quamlibet, quam firmiter hærere & subsistere volumus. Talmudici dicunt שַׁלְשֶׁלֶת per commutationem utriusque ר in ל, ut aliâs hæ literæ commutantur.

שֵׁרֵת *Pih. Ministravit* : Construitur cum Accusat. *Præt.* וְשֵׁרֵת אֶת־אֶחָיו Et ministrabit fratribus suis, Numer.8.26. וִישָׁרְתוּ אֹתוֹ Et ministrabunt illi, Numer.3.6. *Partic.* מְשָׁרֵת *Ministrans* : &, *Minister*, Num.11.28. 1 Paral.6.32. *Fœm. contractum*, מְשָׁרַת Ministrans erat, ministrabat, 1 Reg.1.15. cujus integrum esset מְשָׁרֶתֶת.

שָׁרֵת m. *Ministerium*, Num.4.12. 2 Par.24.14. Nomen ex Infinito factum.

שׂרת מַשְׂרֵת m. *Sartago*, [Extat semel] 2 Sam.13.9. Chaldæis usitatius est, & per ס scribitur, ut & hîc מַסְרֵיתָא.

שֵׁשׁ m. *Xylinum*, *Byssus*, Gen.41.42. species lini præstantissimi & subtilissimi, Ægyptiaci, quod candidissimum est, nec unquam coloratum, scribit Aben Esra Exod.25.4. Chaldæus habet בּוּץ *Byssus*. Aliam significationem vide in שַׁיִשׁ.

שֵׁשׁ fœmin. *Sex* : שֵׁשׁ שָׁנִים Sex annis, Exod.21.2. שֵׁשׁ עֲגָלֹת Sex plaustra, Numer.7.3. *Masc.* שִׁשָּׁה בָנִים Sex filios, Genes.30.20. לְשִׁשָּׁה עָשָׂר Decimosexto, 1 Paral.25.23. *Constr.* שֵׁשֶׁת יָמִים Sex diebus, Exod.16.26. *Plur.gen.com.* שִׁשִּׁים *Sexaginta*, Num.7.88. Gen.5.15.

שִׁשִּׁי m. *Sextus*, Gen.36.19. & 1.31. *Fœm.* שִׁשִּׁית *Sexta*, Levit.25.1. *Et defectivè*, שִׁשִּׁת Exod.26.19. Substantivè, *Sexta*, *Sexta pars*, *Sextarius*, Ezech.4.1.

tectus. Chaldæus, *Qui pulchrè videt*. Ab.Esra: *Opponitur ipsi* סָתוּם *Occlusus, Obturatus*. R.Salomon hîc ridiculus. Quæ affert ex Doctorum priscorum sententia, extant in Cod.Talmud.Nidda, cap.3.fol.31. Legat qui delectatur.

* שָׂתַם Vide in סָתַם.

שתן *Hiph.* הִשְׁתִּין *Mingere: Part.præsens*, מַשְׁתִּין Mingens, 1 Sam.25.22,34.

שָׁתַק *Tacuit, Conticuit, Siluit*: [Legitur quater] *Fut.* יִשְׁתֹּק מָדוֹן Silebit contentio, Proverb.26.20. וְיִשְׁתֹּק הַיָּם Et conticescat mare, Jon.1.11. [& 12.] יִשְׁתֹּקוּ Conticuerunt, Psal.107.30.

*שתר וַיִּשָּׂתְרוּ Vide in סָתַר.

ת

תָּא masc. *Thalamus*: προκοίτων *Procœton, sive Excubitorium stipatorum regis vel principis*, 1 Reg.14.28. *Plur.* וּבֵין הַתָּאִים Et inter thalamos, Ezech.40.7. *Constr.* וְתָאֵי הַשַּׁעַר Et thalami portæ, ver.10. *Aff.* וְתָאָו Et thalami ejus, ver.21. *Fœm.* לִפְנֵי הַתָּאוֹת Ante thalamos, ver.12.

תָּאַב *Desideravit*: *Præt.* תָּאַבְתִּי לְפִקּוּדֶיךָ Desideravi præcepta tua, Psal.119.40. *Pih.* תָּאֵב *Abominari*: *Partic.* מְתָאֵב אָנֹכִי Abominor ego, Amos.6.8. pro מְתָעֵב secundùm R.Salomonem.

תַּאֲבָה f. *Desiderium*, Psal.119.20.

תָּאָה *Determinare, Definire. Pih.Futur.* תְּתָאוּ לָכֶם Definitote vobis, Num.34.7. & sic ver.8. idem quod תָּוָה unde א potest esse loco ו.

תְּאוֹ m. *Bubalus*, Bos sylvestris, Deut.14.5.

תּוֹא m. *Idem*, Jes.51.20.

תַּאֲוָה fœm. *Finis, Terminus*, juxta quosdam: *Construct.* עַד־תַּאֲוַת Usque ad terminum collium seculi, Genes.49.26.

Exod.34.28. שָׁתִיתִי Bibi, 1 Sam.1.15. *Infin.* וְשָׁתוֹ Et bibendum, Exod.32.6. Per *Convivari* reddi poteſt, Gen.43.34. Eſth.3.15. & 7.1. *Imperat.* וּשְׁתוּ בְּיַיִן Et compotate in vino, Prov.9.5. *Futur.per Apocopam*, וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן Et bibit de vino, Gen.9.21. pro וַיִּשְׁתֶּה. *Chald.Præterit.cum Prosthesi Aleph*, אִשְׁתִּיו *Biberunt*, Dan.5.4. וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן *Et biberunt ex eis*, ver.3. *Part.* חַמְרָא שָׁתֵה *Vinum bibebat*, ver.1. *Plur.* שָׁתַיִן *Bibentes*, ver.23. *Fut.* יִשְׁתּוֹן *Ut biberent*, ver.2. *Niph.Fut.* אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה Qui bibi ſolet, Levit.11.34.

שְׁתִי m. *Compotatio*, Eccleſ.10.17. Item *Stamen*, Levit.13.48. Filum ſcilicet tendens per longitudinem telæ, ſcribit Kimchi in lib.Rad. ſic dictum, quòd ſit Poſitio & Fundamentum texturæ, à שות ſignificatione petitâ, etſi forma ſit ex hac Radice, ut notat Aben Eſra. Nam hæc Verborum genera formas ſæpè inter ſe permiſcent.

שְׁתִיָּה f. *Potus*, *Potio*, Eſth.1.8.

מִשְׁתֶּה maſ. *Convivium*, *Potus*, *Potio* : מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה Cibum & potum, Eſr.3.7. *Conſtr.* בְּמִשְׁתֵּה יַיִן In convivio vini, Eſth.5.6. & 7.7. *Plur.cum Aff.* וּבְיֵין מִשְׁתָּיו Et in vino potionum ejus, Dan.1.8. מִשְׁתֵּיהֶם In conviviis ipſorum, Jeſa.5.12. *Chald.* מִשְׁתְּיָא *Convivium*, Dan.5.10.

שָׁתַל *Plantavit. Præter.* וְשָׁתַלְתִּי Et plantabo, Ezech.17.22. *Partic. Pahul*, כְּעֵץ שָׁתוּל Sicut arbor plantata, Pſal.1.3. *Fut.* אֶשְׁתֳּלֶנּוּ Plantabo illum, Ezech.17.23.

שְׁתִילִים m.p. *Plantæ*, *Plantulæ* : *Conſtr.* כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים Sicut plantulæ olearum, Pſal.128.3.

שָׁתַם *Aperire*, *Recludere* : Hinc tantùm *Partic.Pah.* *Conſtr.* שְׁתֻם הָעָיִן Aperti oculis, Num.24.3. id eſt, Cui oculi nunc illuſtrati ſunt ad res futuras prævidendas : Verſ.ſeq. eodem ſenſu dicitur גְּלוּי *Retectus*.

תְּבַר *Chald.* Fregit. *Part. Pehil fœm.* תְּבִירָה *Fractum, Fragile*, Dan.2.42. *Ab Hebræo* שָׁבַר.

תְּדִר תְּדִירָא *Chald. & cum* ב *ab initio*, בִּתְדִירָא Jugiter continuò, Dan.6.16,20.

תֹּהוּ תֹּהוּ masc. *Inanitas, Inane, Res informis:* הָיְתָה תֹהוּ Erat res informis, Genes.1.2. Chaldæus, *Vasta*, quasi omni formâ carens: R.Salomon, *Res stupenda:* אַחֲרֵי הַתֹּהוּ Post inanitatem, 1 Sam.12.21. Chaldæus: Post idola דְּאִנּוּן לְמָא quæ nihilum sunt: קִרְיַת תֹּהוּ Civitas inanitatis, Jesa.24.10. Jonathan, צְדִיאַת. [vastationis.]

תְּהֹם תְּהוֹם c. sed f. sæpiùs, *Abyssus:* תְּהוֹם אָמַר Abyssus dixit, Job.28.14. ubi masc. Psal.42.8. *Fœm* תְּהוֹם רַבָּה Abyssus magna, Jesa.51.10. *Plur.* תְּהֹמֹת Abyssi, Ex.15.5. בַּתְּהוֹמוֹת Per abyssos, Jes.63.13.

* תוֹא Vide suprà in תָּאָה.

תּוּב *Chald.* Reverti, Redire. *Fut.* מַנְדְּעִי יְתוּב עֲלַי *Intellectus meus reversus est in me*, Dan.4.33.al.36. *Aphel Præter.* הֲתִיב עֵטָא *Retulit consilium*, Dan.2.14. הֲתִיבוּנָא *Responderunt nobis*, Esr.5.11. *Infin.* לַהֲתָבוּתָךְ *Ad respondendum tibi*, Dan.3.16. *Fut.* יְהַתִיבוּן *Restituunto*, Esr. 6.5. וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן *Et tunc responderunt*, Esr.5.5.

תְּוַהּ *Chald.* Expavit, Trepidavit, Dan.3.24. *In Targum usurpatur pro Hebræo* חָרַד.

תָּוָה *Pih. Signare, Designare, Describere, Circumscribere, Definire. Fut. per Apocop.* וַיְתָו Et signabat, 1 Sam.21.13. [Cum (ְ) loco (ַ) ex וַיְתַוֶּה] *Hiph. Præt.* וְהִתְוִיתָ תָּו Et signato signum, Ezech.9.4. Vide hîc Kimch. & Cod. Talm. de Sabb. fol.55. הִתְווּ Circumscripserunt, Psal.78.41. Compositum est, וְהִתְאַוִּיתֶם Et designabitis, Num.34.10. ex תָּאָה & תָּוָה.

תָּו m. *Signum*, Ezech.9.4. *Aff.* תָּוִי Signum meum, Job.31.35. id est, Designationem ad causæ meæ defensionem. Vel est pro תַּאֲוָתִי Desiderium meum.

nes.49.26. Tertia radicalis ה mutata est in ו, cui simile vide in נָאָה. Aliam significationem vide in אָוָה.

תאם תְּאוֹמִים m.p. *Gemelli*, Genes.38.27. *Contractè*, תוֹמִם Gen.25.24. *Constr.* תְּאוֹמֵי צְבִיָּה Gemelli capreæ, Cant.4.5.

תֹּאַם m. *Idem*, *Plur.Constr.* תָּאֳמֵי Cant.7.4.

תָּאַם *Gemellos parere : Part.Plur.* וְיִהְיוּ תֹּאֲמִם Eruntque gemelliparæ, Exod.26.24. At, תּוֹאֲמִים pro תֹּאֲמִים Ibidem. Chaldæus etiam eodem modo utramque vocem explicat. *Hiph.Part.Plur.fœm.* מַתְאִימוֹת Gemelliparæ, Cant.6.5.

תאן תְּאֵנָה f. *Ficus*, arbor & fructus, Gen.3.7. *Aff.* וּתְאֵנָתְךָ Et ficum tuam, Jerem.5.17. *Plur.* וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה Nec sunt ficus in ficu, Jer.8.13. *Aff.* וּתְאֵנֵיכֶם Et ficus vestræ, Amos.4.9.

תְּאֵנִים Vide in אוּן : תֹּאֲנָה & תַּאֲנִיָּה in אָנָה.

תאר *Definire, Delineare, Describere, Formare : Præt.* וְתָאַר הַגְּבוּל Et definit terminum istum, Jos. 15.9,11. *Pih.Fut.* יְתָאֲרֵהוּ & mox יְתָאֲרֵהוּ Format illud, Jes.44.13 *Pyh.Part.* הַמְּתֹאָר Qui describitur, Jos. 19.13. quod tamen quibusdam est Proprium nomen.

תֹּאַר m. *Forma, Species :* יְפַת תֹּאַר Pulchra formâ, Gen. 29.17. *Aff.* מַה־תָּאֳרוֹ Quæ aut qualis est forma ejus, 1 Sam.28.14. *Et Cholem manente*, תֹּאֲרוֹ Forma vel species illius, Jes.52.14.

תֵּבָה f. *Arca*, Genes.6.14. *Constr.* תֵּבַת גֹּמֶא Arcam scirpeam, Exod.2.3.

תֵּבֵל f. *Orbis*, Terra habitabilis, Psal.9.9. Prov.8.31. אֶרֶץ generale est.

תֶּבֶל Vide in בָּלַל.

תֶּבֶן mas. *Stramen*, *Palea*, Gen.24.25. כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ Sicut palea coram vento, Job.21.18.

מַתְבֵּן m. *Idem*, Jes.25.10.

fuerit commodus : בְּתוֹרִים Inter ordines, Cantic. 1. ver. 10. scil. lapillorum vel gemmarum. *Sic Constr.* תּוֹרֵי זָהָב Ordines auri, vers. 11. ut frons & fræna equorum regiorum ornari solent.

תּוֹרָה fœm. *Forma, Ratio, Conditio : Constr.* וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם Et hoc ratione hominis, i.e. humanâ, 2 Sam. 7.19. hoc est, ita familiariter, ut homo cum homine agere solet : Confer 1 Sam. 17.17. Vide & ירה.

יְתוּר m. *Exploratio, Exploratum :* יְתוּר הָרִים Exploratio montium est pascuum ejus, Job. 39.11. éstque nomen formæ יְבוּל : Vide etiam יֶתֶר.

אֲתָרִים Vide paulò ante in Verbo.

תּוֹר m. *Chald.* Bos : *Plur.* תּוֹרִין *Boves,* Dan. 4.22. & 5.21. בְּנֵי תוֹרִין *Filii boum, juvenci,* Esr. 6.9. à שׁוֹר Hebr.

תז [Semel in] *Hiph.* הֵתַז *Amputavit, Resecuit :* Jesa. 18.5. Pathach loco Tzere, propter pausam.

תחר תַּחְרָא m. *Lorica,* [Extat bis] Exod. 28.32. & 39.23. Ponunt inter tetragrammata.

תַּחֲרָה vel תּ *Pih. Miscuit, Commiscuit. Partic.* מְתַחֲרֶה Miscens es, Misces te, Jer. 22.15. *Fut.* תְּתַחֲרֶה Miscebis te, Jer. 12.5. תְּתַחַר vide in חָרָה in Hithpahel.

תַּחַשׁ m. *Taxus, Melis,* Num. 4.6. *Pelles taxeæ,* Ezech. 16.10. *Plur.* תְּחָשִׁים Exod. 25.5.

תַּחַת *Sub, Subter, Infra, Infernè : Pro, Loco, In locum : Propter, Propterea quòd, eò quòd,* & sic ferè sequente אֲשֶׁר usurpatur : עַיִן תַּחַת עַיִן Oculum pro oculo, Exod. 21.24. תַּחַת אֲשֶׁר Propterea quòd, Deut. 28.47. תַּחַת מֶה Propter quid, Jerem. 5.19. מִתַּחַת לָרָקִיעַ Desubter firmamento, Genes. 1.7. *Aff.* תַּחְתָּיו Pro eo, loco ejus, 2 Sam. 10.1. מִתַּחְתָּיו De sub se, Exod. 10.23. וְתַחְתַּי אֶרְגָּז Et subtus me commoveor, Habac. 3. ver. 16. וְעָמַדְנוּ תַחְתֵּינוּ Stabimus pro nobis, 1 Sam. 14.9. *Chald.* תְּחוֹת *Sub,* Jer. 10.11. *Aff.* תְּחוֹתוֹהִי *Sub ea,* Dan. 4.9. *vel ad formam Hebr.* תַּחְתּוֹהִי, v. 11.

תּוֹךְ m. *Medium* : בַּתָּוֶךְ In medio, Gen. 15, 10. Num. 35. 5. בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ In porta medii, id est, mediana, Jer. 39. 3. *Constr.* אֶל־תּוֹךְ הַיָּם In medium maris, Exod. 14. v. 23. בְּתוֹךְ הַמָּיִם In medio aquarum, Gen. 1. 6. *Aff.* אֶל־תּוֹכוֹ In medium ejus, Levit. 11. 33. בְּתוֹכֵכִי In medio tui, Psal. 116. 19. cum י redundante in fine, fortè metri causâ, & sic Psal. 135. 9. בְּתוֹכֵהֵנָה In medio illarum, Ezech. 16. 53. cum Epenthesi, & paragogâ literæ ה, pro בְּתוֹכָן. Hinc deducunt *Verbum*; תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ Medientur ad pedes tuos, Deut. 33. v. 3. id est, In medio pedum collocentur. Vel est à תוך formæ אור pro תכו, ut dicitur אֹרוּ Illustrati sunt. R. Salom. explicat per הִתְוֹכוּ In medio ponantur.

תִּיכוֹן m. *Medianum*, Ezech. 47. 16. Exod. 26. 28. *Fœmin.* תִּיכוֹנָה, 1 Reg. 6. 8. Ezech. 41. 7. *Plur.* וּמֵהַתִּיכוֹנוֹת Et ex medianis, Ezech. 42. 6.

תּוּר *Exploravit*, *Scrutatus est* : *Præt.* תַּרְתִּי בְלִבִּי Scrutatus sum in animo meo, Eccles. 2. 3. תָּרוּ Exploraverunt, Num. 13. 32. *Part.* מִן־הַתָּרִים אֶת הָאָרֶץ Ex iis qui exploraverunt terram, Num. 14. 6. Degenerat & in Nomen, *Exploratores* : *Negotiatores*, *Mercatores*, sic dicti, quòd varias terras Explorent, 1 Regum 10. 15. *Hinc cum Prothesi Aleph*, דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים Viâ exploratorum, Numer. 21. 1. *Infin.* לָתוּר Ad explorandum, Num. 10. 33. *Hiph. Fut.* וַיָּתִירוּ Et explorari curabant, Judic. 1. 23.

תּוֹר m. *Terminus*, *Ordo*, *Conditio*, *Ratio*, Esth. 2. 12, 15. 1 Par. 17. 17. quomodo ferè cum טור convenit : Item, *Turtur*, Avis à voce quam edit, sic dicta, éstque sic gen. com. Gen. 15. 9. Levit. 12. 6. *Aff.* נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ Animam turturis tui, Psal. 74. 19. *Plur.* וּשְׁתֵּי תֹרִים Et duos turtures, Levit. 14. 22. Ubi fœmin. & vers. 30. masc. est. Nomen, scribit Kimchi in lib. Rad. est gen. com. ad indicandum, quòd uterque sexus oblationi

fuerit

תְּכְנִית f. *Idem*, Ezech.28.12. & 43.10.

תְּכוּנָה Vide in כון.

תִּיכוֹנָה, תִּיכוֹן Vide in תָּוֶךְ.

מַתְכֹּנֶת fœmin. *Summa*, *Mensura*, *Forma*, *Dispositio*: וְאֶת־מַתְכֹּנֶת Et summam laterum, Exod.5.8. *Affix.* עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ In formam suam, 2 Paral.24.13.

תְּלַג masc. *Chald.* Nix: כִּתְלַג חִוָּר *Ut nix album erat*, Dan.7.9. Ab Hebræo שֶׁלֶג, mutato pro more ש in ת.

תָּלָה *Suspendit*: *Præt.* שַׂר־הָאֹפִים תָּלָה Præfectum coquorum suspendit, Gen.40.22. וְאֹתוֹ תָּלוּ Et ipsum suspenderunt, Esth.8.ver.7. [At 2 Sam.21.12. תְּלוּם *suspenderunt eos*, juxta puncta legitur in marg. per תְּלָאוּם; juxta consonantes verò legitur per תְּלוּם.] *Part.* תֹּלֶה אֶרֶץ Suspendens terram, Job. 26.7. *Partic. Pahul* תָּלוּי Suspensus, Deuteron.21.23. *Plur.* תְּלוּיִם & תְּלֻאִים Deut.28.66. *Niph. Præt.* נִתְלוּ Suspensi sunt, Thren.5.12. *Futur.* וַיִּתָּלוּ Et suspensi sunt, Esth.2.23. *Pih.* שִׁלְטֵיהֶם תִּלּוּ Scuta sua suspenderunt, Ezech.27.11.

תְּלִי m. *Pharetra*: *Aff.* תֶּלְיְךָ Pharetram tuam, Gen.27. v.3. Sic Targum Jonathanis. Onkelus, Gladium.

תַּלְפִּיּוֹת fœm.p. *Armaria*, Cant.4.4. Vox composita ex תָּלָה & פִּיּוֹת (de quo in פֶּה) quasi לִתְלוֹת פִּיּוֹת Ad suspendendum acies, i.e. gladios acutos, ut Ab.Esra monet. Vel à תֵּל, quod sequitur, quasi תל שהכל פונים לו Tumulus ad quem omnes respiciunt, ut est in Talmud Berachoth, fol.30.1. Vel, תל שכל פיות מתפללים עליו Tumulus super quem omnia ora orant, juxta 1 Reg.8.44. de urbe Jerusalem. Aruch. [Alii referunt ad אָלַף *Didicit*, ut תַּלְפִּיּוֹת quasi תְּאַלְפִּיּוֹת *Documenta*, turres altæ, quæ viatores docent iter.]

תַּחְתִּי m. *Inferior* : *Plur.* תַּחְתִּיִּם Gen.6.16. *Fœm.* תַּחְתִּיָּה *Imum, Inferius*, Psal.86.13. תַּחְתִּית Deut.32.22. *Plur.* תַּחְתִּיּוֹת Inferiora, Jos.15.19.

תַּחְתּוֹן m. *Inferior*, Jos.18.13. *Cum* ה *paragogico*, (ut accentus in penultima indicat,) הַתַּחְתּוֹנָה Ezech.40.19. *Fœm.* תַּחְתּוֹנָה 1 Regum 6.6. cum accentu in ultima. *Plur.* מֵהַתַּחְתֹּנוֹת Ab inferioribus, Ezech.42.5.

תיש תַּיִשׁ masc. *Hircus* : *Aries, Caper*, Prov.30.31. *Plur.* תְּיָשִׁים Hirci, Arietes, Gen.30.35. & 32.13.

* תכה unde תֹּכּוֹ, quod vide suprà in תָּוֶךְ.

תכך תֹּךְ תֹּךְ תּוֹךְ m. *Dolus, Fraus*, Psal.55.12. & 72.4. & 10.7. Quidam deducunt à תָּוֶךְ, quòd Intra hominem concipiatur.

תְּכָכִים m.p. *Calliditates, Industriæ fraudulentæ* : רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים Pauper & vir industriarum, Prov.29.13.

תּוּכִּיִּים, תֻּכִּיִּים f.p. *Pavones*, vel juxta quosdam, *Psittaci*, 1 Reg.10.22. 2 Par.9.21.

תכל תְּכֵלֶת f. *Hyacinthus* ; & metonymicè, *Hyacinthinum*, Exod.26. & 35.

תכן *Expendit, Perpendit*, numero & pondere. *Partic.* תֹּכֵן רוחות Perpendens spiritus, Proverb.16.2. וְתֹכֵן לִבּוֹת Perpendit animos, Prov.21.2. *Niph.* נִתְכַּן *Aptari, Disponi, Rectificari. Rectum, Æquum, Conveniens esse.* Affine Verbo כּוּן. *Præter.* וְלֹא נִתְכְּנוּ Et non aptantur, 1 Sam.2.3. ubi Masorethæ legendum tradunt וְלוֹ *Et ipsi. Futur.* וְלֹא יִתָּכֵן Non est æqua via Domini, Ezech.18.29. יִתָּכְנוּ Rectæ erunt ? Ibid. *Pih. Præterit.* וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן Et cœlos palmo expendit, Jesa.40. v.12. מִי־תִכֵּן Quis expendit, vers.13. וּמַיִם תִּכֵּן Et aquas appendit, Job.28.25. תִּכַּנְתִּי Aptavi, Direxi, Psal.75.4. *Pyh. Partic.* כֶּסֶף הַמְתֻכָּן Pecunia appensa, 2 Reg. 12.11.

תֹּכֶן *Summa, Demensum, Mensura* : תֹּכֶן אֶחָד Mensuræ unius, Ezech.45.11. וְתֹכֶן Et summam, Exod.5.18.

תכנית

תמד תָּמִיד m. *Jugis*, *Juge* : & adverbialiter, *Jugiter* : וְלֶחֶם הַתָּמִיד Et panis jugis, Numer.4.7. עֵינַי תָּמִיד אֶל יְהוָה Oculi mei jugiter ad Dominum, Psal. 25.ver.15.

תָּמַהּ *Miratus*, *Admiratus fuit*, *Obstupuit* : *Præterit*. כֵּן תָּמָהוּ Sic admirati sunt, Psal.48.6. *Imper.* תְּמָהוּ Admiramini, Jes.29.9. [pro תִּמְהוּ ubi ob pausam est (ּ) sicque prius (:) redit.] *Fut.* אַל־תִּתְמַהּ Ne mireris, Eccl.5.7. *Hithp.Imper.* וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ Et admirabundi admiramini, Habac.1.ver.5. contractè pro וְהִתְתַּמְּהוּ.

תִּמָּהוֹן m. *Stupor*, Zach.12.4. *Constr.* וּבְתִמְהוֹן לֵבָב Et stupore cordis, Deut.28.28. *Chald.Plur.* וְתִמְהִין *Et mirabilia*, Dan.6.27. וְתִמְהַיָּא *Et miracula*, Dan.3.32. *Aff.* וְתִמְהוֹהִי *Et miracula ejus*, ver.33.

תָּמַךְ *Sustentavit*, *Apprehendit*, *Tenuit*, *Sustinuit* : Construitur cum Accus.& Præposit. ב. *Præt.* תָּמַכְתָּ בִּי Sustentabis me, Psalm.41.13. & sic 63.9. תְּמַכְתִּיךָ Sustento te, Jes.41.ver.10. *Part.in Chirek*, תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי Sustentas sortem meam, Psal.16.5. cui simile vide in יָסַף. *Et in Tzere*, וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט Et tenentem sceptrum, Amos.1.5. *Infin.* מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד Ne apprehendat munus, Jes.33.15. *Niph.Fut.* יִתָּמֵךְ Tenebitur, Prov.5.22.

תמל תְּמוֹל *Heri* : synecdochicè, *Antè*, *Antea*, 2 Sam. 3.17. מִתְּמוֹל Ab heri, Exod.4.10.

אֶתְמוֹל *Idem*, 2 Sam.5.2. כְּאֶתְמוֹל Sicut heri, 1 Sam. 14.21. *Et* א *cum Chirek*. מֵאִתְּמוֹל Ab heri, 1 Sam. 10.11. *Cum Schurek*, וְאֶתְמוּל Et heri, Mich.2.8. מֵאֶתְמוּל Ab hesterno die, jam ante, Jes.30.33.

תָּמַם *Absolvi*, *Compleri*, *Perfici*, *Confici*, *Absumi*, *Deficere*, quandoque *Absolvere*, *Consumere* : *Præt.* כִּי־אִם תַּם הַכֶּסֶף Quòd certè absumpta est pecunia, Gen.47.18. כַּאֲשֶׁר תַּמּוּ Cum confecti essent, Deut.2. ver.16.

תלל *Aggerare, Aggerere, Accumulare. Partic.* עַל־הַר־גָּבֹהַּ וְתָלוּל Super montem excelſum & aggeſtum, Ezech. 17.22.

תֵּל maſc. *Tumulus, Agger*, Deut. 13.16. *Aff.* עַל־תִּלָּהּ Super aggere ſuo, Jer. 30.18.

תּוֹלָלִים maſ.pl. *Contumulatores: Aff.* וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה Et contumulatores noſtri lætitiam, ſcil. poſtulaverunt, Pſa. 137.3. i.e. Inimici noſtri, qui in tumulum nos noſtráque redegerant. Chaldæus, בָּזוֹזָנָא *Raptores noſtri,* hoſtes qui nos rapuerunt.

תַּלְתַּלִּים m.p. *Criſpatura* capillorum, Cant. 5.11.

תלם maſc. *Porca*, ſynecdochicè *Aratio*, Job. 39.13. *Plur. Conſtr.* עַל־תַּלְמֵי שָׂדָי Per porcas agrorum, Hoſ. 10.4. *Aff.* תְּלָמֶיהָ רַוֵּה Porcas ejus irrigando, Pſal. 65.11.

תלע תּוֹלָע m. *Coccus, Coccum, Coccineum*, Jeſa. 1.18. Thren. 4.5. *Plur.* תּוֹלָעִים, Exod. 16.20.

תּוֹלֵעָה f. *Vermis*, Job. 26.6. Jeſ. 14.11.

תּוֹלַעַת f. *Idem*, Pſal. 27.7. Jeſ. 41.14. *Et ſecundum primam ſignificationem*, תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי Coccineum dibaphum, Exod. 39.3.

מְתֻלָּעִים *Coccinati, Coccino induti*, Nah. 2.3.

מְתַלְּעוֹת Vide in לתע.

תלפיות Vide ante in תלה.

תלת *Chald.* Tres: תְּלָת עִלְעִין *Tres coſtæ*, Dan. 7.5. וְזִמְנִין תְּלָתָה *Et temporibus tribus*. Dan. 6.10. *Aff.* תְּלָתְּהוֹן *Tres illi*, Dan. 3.23. *Plur.* תְּלָתִין *Triginta*, Dan. 6. ver. 7. Ex Hebræo שָׁלוֹשׁ, mutato utroque שׁ in ת.

תַּלְתָּא, תַּלְתִּי *Chald.* Tertius, Dan. 5. ver. 7, 16. *Fœmin.* תְּלִיתָיָא, Dan. 2.39. *quod legendum* תְּלִיתָאָה.

תם תַּמָּה *Chald.* Illic, Ibi, Eſr. 5.17. & 6.12. מִן תַּמָּה *De illic, Inde*, Eſr. 6.6. *Ex Hebr.* שָׁם.

תָּמָר m. *Palma*, Cant.7.8. כְּתָמָר Sicut palma, Psalm. 92.13. *Plur.* תְּמָרִים Exod.15.27.

תֹּמֶר m. *Idem*, Judic.4.5.

תִּמֹּרָה f. *Idem*, Ezech.41.18,19. *Plur.* וְתִמֹּרֹת Et palmæ, 1 Reg.6.29. *Et term. masc.* וְתִמֹּרִים Ezech.41.18. *Aff.* וְתִמֹּרָו Et palmæ ejus, Ezech.40.22.

תִּימָרוֹת f.pl. *Elationes, Columnæ*, ad formam palmæ assurgentes: *Constr.* וְתִימְרוֹת עָשָׁן Et elationes vel columnæ fumi, Joel.2.30. Cant.3.6.

תַּמְרוּרִים m.p. *Obelisci, Pyramides*, mucronatæ & fastigiatæ instar summitatis palmæ, Jer.31.21.& tertia radicalis est geminata. Inde R.Salom.explicat תמרים קטנים Palmas parvas plantatas in indicium viæ. Legitur & Hos.12.14.ubi potest esse à מרר: Vide illic.

תָּנָה *Mercede conduxit. Futur.* יִתְנוּ בַגּוֹיִם Mercede conduxerunt inter gentes, Hos.8.10. In *Pih.* תִּנָּה *Confabulari*: unde *Infin.* לְתַנּוֹת Ad confabulandum, Judic.11.40. juxta Kimchium, ut scil. amicis colloquiis eam de virginitate & statu vitæ solitario consolarentur: Chaldæus & R.Salomon, *Ad lamentandum*; nempe, super virginitate ejus, ut Kimchi eos explicat. Vide & תנן. *Fut.* יְתַנּוּ שָׁם Illic confabulentur, Judic.5.11. *Hiph. Præterit.* הִתְנוּ אֲהָבִים Mercede conduxerunt amores, Hos.8.9.

אֶתְנָה f. *Merces meretricia*, Hos.2.12.

אֶתְנַן m. *Idem*, Ezech.16.31,34,41. Hos.9.1. *Et in pausa*, אֶתְנָן. *Constr.* מֵאֶתְנַן זוֹנָה Et mercede meretricis sive meretriciâ, Mich.1.7. *Aff.* וְאֶתְנַנָּהּ Et merces ejus, Jesa.23.18. *Plur. cum Aff.* אֶתְנַנֶּיהָ Mercedes ejus, Mich.1.7.

תִּנְיָן *Chald.* Secundus: *Fœm.* תִּנְיָנָה *Secunda, Secundum*, Dan.7.4.

תִּנְיָנוּת f. Iteratio: Secundò: Dan.2.7. *Sunt ab Hebræo* שֵׁנִית, *mutato* ש *in* ת.

ver.16. תַּמְנוּ Perficiunt, Psal.64.7. pro תַּמּוּ : vel pro תַּמֹּנוּ *Conficimur*. *Infin.* עַד־תֻּמִּי אֹתָם Donec consumpsero eos, Jer.27.8. *Niph.Fut.irreg.* אֵיתָם Integer ero, pro אֶתַּם, Psal.19.14. יִתַּמּוּ Conficientur, Num.14.35. וַיִּתְּמוּ Et absoluti sunt, Deut.34.8. ubi Dagesch ejectum ex מ. *Hiph.Præt.* וַהֲתִמֹּתִי Et absumam, Ezech.22.15. הֵתַמּוּ Absolverunt, 2 Sam.20.18. *Infin.* הָתֵם הַבָּשָׂר Consumendo carnem, Ezech.24. v.10. כְּהָתֵם Quum absolverint, Dan.8.23. וּלְהָתֵם Et ad finiendum, quod scribitur וּלְחָתֵם, Dan.9.24. *Fut.* וְיַתֵּם אֶת־הַכֶּסֶף Ut absolvat pecuniam, 2 Reg. 22.4. תַּתֵּם דְּרָכֶיךָ Integras asseris vias tuas Job.22.3. *Hithp.Fut.* תִּתַּמָּם Integrum exhibes te, Psal.18.26.

תָּם m. *Integer*, *Perfectus*; אִישׁ תָּם Vir integer, Genes. 25.27. *Plur.* תַּמִּים, vide in תאם. *Fœm.cum Aff.* תַּמָּתִי Integra mea, Cant.5.2.

תֹּם masc. *Integritas*, *Integer* : תֹּם וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי Integritas & rectum custodiant me, Psal.25.21. לַתֹּם Integro, Prov.10.29. *Constr.* תָּם־דֶּרֶךְ Integer viâ, Proverb.13.ver.6. בְּתָם לְבָבִי In integritate cordis mei, Psal.101.2. *Aff.* בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ In ipsa integritate sua, Job.21.23. *Fœm.* תֻּמָּה. *Constr.* תֻּמַּת יְשָׁרִים Integritas rectorum, Prov.11.3. *Aff.* בְּתֻמָּתוֹ In integritate sua, Job.2.3.

תָּמִים masc. *Perfectus*, *Integer* : *Integritas* : אִישׁ תָּמִים Vir integer, Gen.6.9. לַהֹלְכִים בְּתָמִים Ambulantibus in integritate, Psal.84.12. Sic Amos.5.10. Judic. 9.16. *Plur.* תְּמִימִם Integros, Levit.9.2. cum defectu י posterioris : *Constr.* תְּמִימֵי־דָרֶךְ Integri viâ, Psalm. 119.1. *Fœm.* הָאַלְיָה תְמִימָה Caudam integram, Levit.3.9. *Plur.* תְּמִימֹת Integræ, Levit.23.15.

תֻּמִּים m.p. *Thummim*, Exod.28.30. *Aff.* תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ Thummim tui & Urim tui, Deut.33.8. Vide אור.

מְתֹם m. *Perfectio*, *Integritas*, Jes.1.6. Psal.38.4.

Partic. כְּמְתַעְתֵּעַ Sicut errare faciens, Seductor, Gen. 27.12. *Hiph.* הִתְעָה *Errare fecit, In errorem induxit, Seduxit. Præt.* הִתְעָה Seduxit, Hos.4.ver.12. הִתְעוּ אֹתִי Quum errare facerent me, Gen.20.13. *Partic.* מַתְעֶה Errare facit, Prov.10.17. *Plur.* מַתְעִים Seductores, Jes.9.16. *Hithp. Partic. Plur.* וּמְתַעְתְּעִים Et seducebantur, 2 Par.36.16. [pro מִתְתַּעְתְּעִים.]

תּוֹעָה f. *Error*, Jesa.32.6. Neh.4.8.

תַּעְתֻּעִים m.p. *Errores, Seductiones graves*, Jer.10.15.

תַּעַר masc. *Novacula, Scalpellum*, Num.6.5. Jes.7.20. בְּתַעַר הַסֹּפֵר Novaculâ scribæ, Jer.36.23. Et secundùm aliam significationem *Vagina : Aff.* בְּתַעְרָהּ In vagina sua, 1 Sam.17.51. & 2 Sam.20.8.

תפח תַּפּוּחַ masc. *Malus, Malum, Pomum*, Arbor & Fructus, Joel.1.12. Cantic.2.3. *Plur.* כַּתַּפּוּחִים Sicut malorum, Cantic.7.8. *Constr.* תַּפּוּחֵי זָהָב Mala aurea, Proverb.25.11. Sic R.David vult esse primitivum : quidam deducunt à נָפַח, quòd Flatum excitet.

תָּפֵל m. *Insulsum, Insipidum*, Job.6.6. Thren.2.14. Item, *Cæmentum inconditum*, Ezech.13.10,15.

תִּפְלָה *Insulsitas, Fatuitas*, Job.1.22.

* תפן תְּפִינֵים Vide in Radice אָפָה.

תפף תֹּף mas. *Tympanum*, à sono, Psal.81.3. *Plural.* שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים Cessavit gaudium Tympanorum, Jes.24.8. *Aff.* מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ Opus tympanorum tuorum, Ezech.28.13.

תֹּפֶת f. *Tympanizatio*, Job.17.6. id est, Fabula vulgi. Est & nomen proprium loci, *Tophet*, 2 Reg.23.10. qui & תָּפְתֶּה vocatur, & ponitur pro Loco exitii æterni, Jes.30.33. Vide גיא.

תּוֹפְפוֹת f.p. *Tympanistriæ*, Psal.68.26.

מְתוֹפְפוֹת f.p. *Idem*, Nah.2.7.

תָּפַר *Consuit : Præt.* שַׂק תָּפַרְתִּי Saccum consui, Job. 16.ver.15. *Infin.* עֵת לִתְפּוֹר Tempus consuendi, Eccles.

תנך תְּנוּךְ m. *Tenerum, Imum auris:* עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן Super infimum auris, Exod.29.20.

תנן תַּנִּין m. *Draco, Balæna, Cetus, Serpens: Interdum in fine habet Mem:* אִם־תַּנִּין An cetus, Job.7.12. הַתַּנִּים הַגָּדוֹל Balæna maxima, Ezech.29.3. sic 32.2. וַיְהִי לְתַנִּין Et fuit in serpentem, Exod.7.10. *Plural.* חֲמַת תַּנִּינִם Venenum draconum, Deut.32.33. *Hinc contractum,* תַּנִּים Jerem.9.11.& 14.6. *Et in Nun,* תַּנִּין Thren.4.3. pro תַּנִּינִים. *Plur. Fœmin.* לְתַנּוֹת מִדְבָּר Draconibus deserti, Mal.1.3.

תנר תַּנּוּר m. *Furnus, Fornax:* תַּנּוּר עָשָׁן Furnus fumans, Gen.15.17. *Plur.* תַּנּוּרִים Nehem.12.38. *Aff.* וּבְתַנּוּרֶיךָ Et in furnis tuis, Exod.8.3.

תעב *Niph.* נִתְעַב *Abominabile visum fuit*, 1 Paral. 21.6. *Part.* נִתְעָב Abominabilis, Jes.14.19. *Pih.* תִּעֵב *Abominatus est: Abominandum reddidit: Præter.* וְתִעֲבוּנִי Et abominabuntur me, Job.9.ver.31. *Partic.* לִמְתָעֵב גּוֹי Et quem abominatur gens, Jes.49.7. *Infin. cum Fut.* וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ Abominando abominator eam, Deut.7.26. *Hiph. Præter.* הִתְעִיבוּ עֲלִילָה Abominandam perpetrant actionem, Psal.53.2.

תּוֹעֵבָה f. *Abominatio*, Gen.43.32. *Constr.* תּוֹעֲבַת, Gen. 46.34. *Plur.* תּוֹעֵבוֹת Abominationes, Levit.18.26. *Constr.* כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם Secundùm abominationes gentium, 2 Reg.16.3. *Aff.* תּוֹעֲבֹתֵיהֶם Abominationes eorum, Deut.20.18.

תעה *Errare, Vagari:* Convenit cum טָעָה. *Præterit.* תָּעָה לְבָבִי Errat animus meus, Jesa.21.4. לֹא תָעִיתִי Non erravi, Psal.119.110. *Part.* תֹּעֶה בַּשָּׂדֶה Errabat per agrum, Gen.37.15. *Plur. Constr.* תֹּעֵי לֵבָב Errantes corde, Psal.95.10. *Futur. per Apocopam,* אַל־תֵּתַע Ne aberrato, Prov.7.25. *Niph. Præt.* נִתְעָה *Errare factus, Subductus est*, Job.15.31. *Infin.* כְּהִתָּעוֹת Sicut oberrat, Jes.19.14. *Pih. geminatis duabus literis.*

Partic.

ver.3. id est, Porrectâ manu mihi spondeatur: יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר Clangetur buccinâ, Jes.27.13.
תֵּקַע m. *Clangor*, Psal.150.3.
תָּקוֹעַ m. *Classicum*, Ezech.7.14.
תְּקוֹעַ *Tekoa*, nomen proprium urbis, Jer.6.1. Inde תְּקוֹעִי *Tekoæus*, 2 Sam.23.16. *Fœm.* תְּקוֹעִית *Tekoæa*, 2 Sam. 14.4.

תקף *Prævaluit, Fortis, Valens, Robustus fuit. Futur.* וְאִם־יִתְקְפוֹ Et si fortior sit altero, Eccl.4.12. תִּתְקְפֵהוּ Prævales ei, Job.14.ver.20. *Chald.* תְּקִיף *vel* תְּקֵף *Roboratus fuit*, Dan.4.8. *Fœm.* וְרוּחֵהּ תִּקְפַת *Et spiritus ejus obduratus esset*, Dan.5.20. וּתְקֵפְתְּ *Et roboratus es*, Dan.4.19. *Pahel Infin.* וּלְתַקָּפָה אֱסָר *Et ad firmandum interdictum*, Dan.6.7.
תַּקִּיף masc. *Potens, Valens*, Eccles.6.10. *Chald. Plur.* כְּמָה תַקִּיפִין *Quàm fortia sunt*, Dan.3.33. al.c.4.v.3. *Fœmin. sing.* תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה *Erit forte*, ver.42.
תֹּקֶף m. *Robur*, Esth.9.29. בְּתֹקֶף Cum robore, Dan.11. ver.17. *Aff.* תָּקְפּוֹ Roboris ejus, Esth.10.ver.2. *Chald.* וְתָקְפָּא *Et robur*, Dan 2.37. *Alia forma*, בִּתְקַף חִסְנִי *Robore potentiæ meæ*, Dan.4.27.

תרגם *Chald. in Pahel.* Exposuit, Interpretatus est: *Partic. Pyhal* מְתֻרְגָּם *Expositum*, Esr.4.ver.7.
תַּרְגּוּם Expositio, Paraphrasis Chaldaica.
* תרז תִּרְזָה vide in רָזָה.

תרה תְּרֵי *Chald.* Duo, Duæ: תְּרֵי עֲשַׂר *Duodecim*, Dan.4.26. תַּרְתֵּין *Idem*. Dan.5.31.

תרז תִּרְזָה f. *Arboris infrugiferæ nomen Hebræis.* Alii *Cupressum*; alii *Fagum*; alii *Ilicem* reddunt. *Chald.* תְּרָז. [Legitur semel Jes.44.14.]

תֹּרֶן masc. *Malus*, Arbor navis, [Extat ter: Jesa. 38.17.] Ezech.27.5. *Aff.* תָּרְנָם Malum suum, Jesa.33.23.

Ecclef.3.7. *Fut.* וַיִּתְפְּרוּ Et confuerunt folia ficus, Genef.3.7. *Pih. Partic.* הוֹי לִמְתַפְּרוֹת Væ confuentibus pulvillos, Ezech.13.ver.18. [Legitur duntaxat in his quatuor locis.]

תָּפַשׂ *Prehendit, Apprehendit, Tractavit, Cepit, Occupavit: Præt.* וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־הַסֶּלַע Et occupavit petram, 2 Reg.14.v.7. וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי Capiam nomen Dei mei, fcil. leviter, Prov.30.9. תִּפְשׂוּ חַי Ceperunt vivum, Jof.8.v.23. *Partic.* תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר Tractantis Citharam, Genef.4.21. *Plur. Conftr.* תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה Tractantes bellum, Num.31.27. וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה Et tractantes Legem, Jer.2.8. *Niph. Præt.* נִתְפַּשׂ Captus eft, Ezech.19.4. *Infin.* לְהִתָּפֵשׂ Ut capiatur, Ezech.21.28. *Pih. Fut.* בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ Manibus prehendit, Pro.30.28.

תפת תֹּפֶת *Tophet*, Vide paulò antè in תפף.

תִּפְתָּיֵא m.p. *Chald.* Exactores, *Juftitiæ executores*, Dan. 3.2. *R. Saadias* Janitores *explicat.*

תְּקַל *Chald.* Ponderavit, Appendit, Dan.5.25. *Præt. Pehil* תְּקִילְתָּה בְמֹאזַנְיָא *Appenfus es lancibus*, v.27. Ab Hebræo שָׁקַל.

תָּקַן *Ordinari, Dirigi, Corrigi:* [Legitur ter in Ecclef.] *Infinit.* מְעֻוָּת לֹא יוּכַל לִתְקֹן Perverfum non poteft dirigi, Ecclef.1.15. *Pih. Præt.* תִּקֵּן מְשָׁלִים Ordinavit fententias, Ecclef.12.9. *Infin.* מִי יוּכַל לְתַקֵּן Quis poteft corrigere, Ecclef.7.14. *Chald. in Hoph. Præt.* הָתְקְנַת Directus, Confirmatus fui, Dan.3.33. *Pathach in fine eft loco Tzere.*

תָּקַע *Figere:* cum Nomine Buccinæ, *Clangere* fono æquabili & fixo: cum Nomine Manus, *Plaudere, Complodere*, Pfal.47.2. Prov.6.1. *Præterit.* תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ Fixerat tentorium fuum, Genef.31.ver.25. וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר Et clangam buccinâ, Judic.7.ver.18. *Niph. Fut.* לְיָדִי יִתָּקֵעַ Manui meæ plaudatur, Job.17. ver.3.

LEXICON
BREVE
RABBINICO-
PHILOSOPHICUM.

תְּרַע m. *Chald.* Porta, Janua: בִּתְרַע מַלְכָּא *In porta regis*, Dan.2.ver.ult. לִתְרַע אַתּוּן *Ad portam fornacis ignis*, Dan.3.26.

תָּרָעַיָּא m.p. Janitores, Esr.7.24. Venit ab Hebr. שַׁעַר, per metathesin ע & ר, & mutationem ש in ת.

תרף תְּרָפִים m.p. *Idola, Imagines*, Genes.31.19. & ver.30. vocantur Dii, penates scil. Vide R.Salom.Hos.3.4. Kimchium, 1 Sam.19.13. Aben Esram, Gen.31. Perke R.Eliesaris cap.36.

תַּרְשִׁישׁ masc. *Beryllus Thalassius sive marinus*, Lapis pretiosus, Exod.28.20. Est & *Urbis maritimæ nomen*, Jonæ 1.3.

תֵּשַׁע f. *Novem*: תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה Nongenti anni, Gen.5.5. *Masc.* תִּשְׁעָה Numer.1.23. בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ Nonâ mensis, 2 Reg.25.3. *Construct.* לִתְשְׁעַת הַשְּׁבָטִים Novem tribubus, Jos.13.7. *Plur.gen.com.* תִּשְׁעִים *Nonaginta*: תִּשְׁעִים שָׁנָה Nonaginta annos, Gen.5.9.

תְּשִׁיעִי *Nonus*, Num.7.60. *Fœm.* עַד־הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת Usque ad annum nonum, Levit.25.22.

תּוֹתָח masc. *Balista*; Metonymicè *Lapides balistæ*. [Extat semel,] Job.41.20. juxta R.Levi, unde plurali Verbo jungitur. Alii aliter.

בריך דיהב חילא לעבדיה
בר אמתיה

LEXICON

LEXICON BREVE RABBINICO-PHILOSOPHICUM.

א

אָב Julius menſis, quintus à Martio.

אבק, אֲבוּקָה Fax.

אֵבֶר Membrum, Synecdoch. Membrum genitale.

אֲגַב Vide גב.

אַגָּדָה Enarratio myſtica, Expoſitio allegorica: Diſcurſus hiſtoricus.

אַגָּס Pirum: plural. אַגָּסִים Pira.

אַדְהָכִי Simul, Interim.

אַדִּכִי Tunc, Adhuc, Amplius.

אָדַם Rubere. אָדוּם Mars planeta. Item Stella polaris antarctica, apud Ab. Eſram Amoſ. 5. 8. מַאְדִּים Mars ſtella: כּוֹכָבִים הַמַּזִּיקִים שַׁבְּתַאי וּמַאְדִּים Stellæ noxiæ ſunt Saturnus & Mars, Prov. 28. ver. ult. in Kafvenaki, גַּלְגַּל מַאְדִּים Sphæra Martis, Aben Eſr. Exod. 20. אַדְמִימוּת Rubedo.

Chaldaica. In ſententia continuata repetitum, eſt Sive, Tam, Quàm, אִי בְעִיר אִי גְבַר Sive beſtia ſive vir, Exod.19.13. in Targum Hieroſolymitano, ubi Jonathan אִין, Onkelos cum Hebr. אִם.

אִיד Vapor, Exhalatio humida: Item Feſtum, Dies feſtivus & ſolennis. Sic in poſteriore Targum, יוֹמָא דְאֵידָא לֵיהּ Dies feſtus erat ipſi, Eſth.1.3.

אִידֵי Iſte: אִידֵי וְאִידֵי Iſte, & iſte, Uterque.

אִיהוּ Ipſe, אִיהִי Ipſa, Iſta.

אֵיךְ Quomodo, Qualiter, Sicut, Quemadmodum: אֵיכָא Ubi, ubinam? אֵיכְדֵין Quomodo? אֵיכוּת Qualitas, Prædicamentum Qualitatis. In Elia: סֵפֶר מְעַט הַכַּמּוּת וְרַב הָאֵיכוּת Liber brevis quantitate, ſed magnus qualitate. Plurale: הֵם הָאֵיכוּיוֹת הַנִּמְשָׁכוֹת בְּטֶבַע אַחַר צוּרָתוֹ Sunt qualitates quæ trahuntur naturâ poſt formam ſuam, i.e. formam comitantur.

אִיכָּא Eſt, Sunt: אִיכָּא דְ Eſt qui, לֵיכָּא Non eſt, quod conjunctum ex לָא & אִיכָּא.

אַיִן אֵין Non: יֵשׁ וְאַיִן Eſt & non, id eſt, Ens & non ens: אֵין סוֹף Infinitum.

אִין Si: repetitum, Sive, ut ſuprà אִי.

אִין, אֵין Ita, Sic, Etiam, Eſt affirmantis, ubi ſententiam abſolvit apud Talmudicos: בְּסַכָּנָה אֵין שֶׁלֹּא בְסַכָּנָה לָא In periculo; ita: ſi non cum periculo; non. Sic Syrè, אִין מָרִי Etiam, Domine mi, Matth.15.17. אֲמַר לְהוֹן אִין Dixit ipſis, Ita, Matth.17.25. אִינִי Itane? admirativè, & poſt ſe habet וְהָא Et ecce, Atqui: in dialogiſmis & diſputationibus Judæi pronunciant אִינִי.

אִינְהוּ Ipſe, אִינְהוּ Ipſi, pro אִנְהוֹן Pluraliter, & in libris non punctatis ex ſenſu diſtinguenda ſunt. Sic אִינְהִי Ipſa: אִנְהִי Ipſæ, pro אִנְהֵין.

אנון Ipſi, אִנִּין, אִנֵּין Ipſæ, Plural.

אִיָּר Aprilis menſis.

אָדַק Adhærere: אָדוּק בְּמִצְוֹת Adhærens, addictus præceptis divinis.

אֲדָר Februarius mensis: וַאֲדָר Februarius secundus, nempe embolismicus sive intercalaris.

אַדְּרַבּ, אַדְּרַבָּא, אַדְּרַבֵּי Contra, è contrario.

אוּף Etiam: Hierosolymitanè pro אַף.

אֲוִיר Aër, Æther. Ex Græco ἀήρ: שֶׁאֲוִיר מִצְרַיִם לַח Quòd aër Ægypti sit humidus, Gen. 41.35. in Ab. Esra. Item Spacium, Vacuum: שִׁיטָה בְּלֹא אֲוִירָה Linea absque spacio.

אוֹת Litera: Plur. אוֹתִיּוֹת Literæ.

אוֹתוֹ Ipse, & Ipsum, casu accusativo.

אִיתְיאוֹם Confestim, Mox, Statim, ex εὐθύς.

אִזְמֵל Novacula, Cultellus, Scalpellum.

אֶחָד Unus. Item Numerus singularis. In sententia continuata repetitum, Sive, Vel, Tam quàm, Cum, Tum. כָּל אֶחָד Unusquisque: אֲחָדוּת Unitas, אֲחָדִים Unitates.

אַחַר Post, postea. מְאוּחָר Postpositum: מוּקְדָּם וּמְאוּחָר Præmissum & postpositum, id est, Hysteron proteron: אַחֲרָיוּת Obligatio, Oppigneratio, Cautio de futuro damno.

אַטְּבַּח Vide Abbreviaturas nostras.

אַמַּאי Cur, Quare, Quamobrem, Quid ita?

אֵי Ubi? interrogationibus inservit, & variis particulis jungitur: אֵי מִזֶּה Undenam? אֵי מָתַי Quousque? אֵי אֵלּוּ Quæ istæ? אֵי מִזֶּה Undenam? אֵיכָן Quomodo?

אִי Non, per Apocopam pro אֵין, ut 1 Sam. 21.8. in Hebræo. Hinc אִי אֶפְשָׁר Non est possibile, Impossibile: אִי הֶכְרֵחַ Non necessarium, Contingens.

אִי Si, per Apocopam pro אִין, אִן, Chaldaicè pro Hebræo אִם. Hinc אִי לֵימָא Si dicendum, ubi לֵימָא Talmudicè pro לֵאמֹר, ut est in Grammatica nostra Chaldaica.

אִלוּלֵי , אִלוּלֵיפוֹן Si, Nisi, Si non, Hebraicè לוּלֵי. Adjicitur autem פוֹן nunc conjunctim, nunc divisim. Dicitur & אִלוּלְפוֹן Genes.31.ver.42. & alibi ex forma אִלוּלֵא.

אַלְוַי Ah optantis, pro Utinam. Dicitur & לְוַי.

אֵילָךְ Ultra, Ulterius: מִכָּאן וְאֵילָךְ Hinc & ulterius. אֵילָךְ וְאֵילָךְ Huc illuc. מֵאֵילָךְ Hinc, Deinceps.

אַלְכְּסוֹן vide לכם.

אֱלוּל Augustus mensis.

אַלִּים אלם Fortis, Robustus.

אַלְמָא Itaque, Profectò.

אִלְמָלֵי , אִלְמָלֵא Si, Nisi, quasi ex אִלָּא אִם לא. In Targum אִלְמָלֵא משֶׁה Nisi Moses, Psa.116.23. juxta Regia & in Venetis אִלְמָלֵי legitur. אִלְמָלֵי דִי הוּא חָתִים Et nisi ipse obsignatus esset, Cant.4.12. Apud Rabbinos, שֶׁאִלְמָלֵא לֹא בָא מַלְאָךְ Quòd si non venisset angelus. Usus non probat differentiam, quam Elias notavit inter scripturam cum א vel י in fine.

לְאַלְתָּר , אַלְתָּר Citò, Mox. Absque ל nunquam usurpatur.

אִם Si. Repetitum in continuatis membris est, Sive, Tam, Quàm.

אַמַּאי Quare, Ad quid, quorsum?

אָמַד Metiri, Æstimare, Conjectare. אוֹמֶד Æstimatio, Conjectatio, Conjectura, Mensura. שֶׁמָּא תֹאמְרוּ מֵאוֹמֶד Ne fortè dicatis per conjecturam: כְּפִי אוֹמֶד דַּעְתָּם Juxta mensuram vel conjecturam sententiæ ipsorum.

אַמָּה Digitus medius: גִּיד הָאַמָּה Membrum genitale viri.

אוּמָּן אמן Artifex, Opifex: אוּמָּנוּת Artificium, Opificium: כָּל אוּמָּן שׂוֹנֵא בְּנֵי אוּמָּנוּתוֹ Omnis artifex odit consortes artificii sui. אִמֵּת Verificare; מְאַמְּתִים Veritatis assertores, Orthodoxi. נִתְאַמֵּת , הִתְאַמֵּת Verificari,

אִישׁ Individuum, Specificum : אִישֵׁי הַמִּין Individua ſpecifica. אִישׁ Vir : אִישִׁי Virilis : Specificum, Particulare : הַשְׁגָּחָה הָאִישִׁית Providentia particularis : אִישׁוּת Virilitas, Maritatio.

אִית, אִיתָא, אִיתַי Eſt, Sunt, Chald. pro Hebræo יֵשׁ. Hinc כִּדְאִיתָא Sicut eſt, vel כִּדְאִית aut כִּדְאִי per Apocopam, כֻּלְּהוּ אִיתְנְהוּ בֵּיהּ Omnia iſta ſunt in eo, Kimch. Jer.15.2.ex Talm.ubi duplex apocopa literæ ן, de qua figura vide Grammaticam noſtram Chald.

אֻכָּם, אוּכָּם Ater, Niger, Atratus, Pullatus, אוּכָּמוּת Nigredo.

אַכְסְנָן Hoſpes, Viator: Corruptum ex Græco ξένος, Plur. אַכְסְנָין Hoſpites, אַכְסְנָאי Hoſpes, activus & paſſivus, אַכְסְנְיָא Hoſpitium. נִתְאַכְסַן Hoſpitio excipi.

אִכְפַּת Ejus uſus eſt, cum dicitur, מאי איכפת לך Quid tuâ intereſt, quid tibi nocet, quid tibi curæ eſt, R.Salom.Hoſ.13.9.

אֶל Ad : מֵאֵלָיו A ſeipſo, מֵאֵלֶיהָ A ſeipſa, מֵאֲלֵיהֶם A ſeipſis.

אֶלָּא Sed, Niſi, ex Græco ἀλλά. Præcedente לֹא, Non tantùm, & ſequi ſolet אֲבָל Sed & : אֶלָּא אִם Sed ſi. אֶלָּא אִם כֵּן Sed ſi ſic, Niſi, alioqui.

אֱלָהּ Chal. אֱלָהּ Deus. Plur. אֱלֹהִים & אֱלֹהוֹת de diis falſis, ut Exod.20.3. in R.Sal.& Gen.4.26. אֱלֹהִי, אֱלֹהִי Divinus : אִישׁ הָאֱלֹהִים Theologus. תּוֹרָה אֱלֹהִית Lex divina, Theologia. הַפִּילוֹסוֹפִים הָאֱלֹהִיִּים Philoſophi divini, Metaphyſici : דָּתוֹת הָאֱלֹהִיּוֹת Leges, Jura divina. אֱלֹהוּת Divinitas, Deitas, חָכְמַת הָאֱלֹהוּת Theologia.

אֱלָהֵן Sed, niſi, præterquam. Scribi ſolet אֱילָהֵין.

אִלּוּ Illi, Iſti, Plur. idem quod אֵלֶּה Heb.

אִלּוּ Si, ex אִם & לוּ. Adſciſcit interdum ſyllabicam adjectionem, אִלּוּפִין : ut, אִלּוּפִין לָא סְטָת. Siquidem non receſſiſſet, Num.22.23, כְּאִלּוּ Ac ſi.

אָסַר Vetare, Prohibere. אָסוּר Vetitum : אִסּוּר Idem, cujus oppositum הֶתֵּר Licitum, & de cibis licitis ac vetitis plerunque dicitur.

אִסְתְּנִים Infirmus Græcè ἀσθενὴς.

אִסְתְּנִיסוּת Infirmitas, R. Levi Job.7.

אַף Hierosolymitanè אוּף, Etiam : repetitum, Tam quàm, Cùm Tum. אַף־עַל־פִּי Etsi, quamvis, Licèt, Etiamsi. Sequi solet שֶׁ. Scribitur etiam dis-junctim אַף עַל פִּי. Item אַף עַל גַּב Idem. אַף עַל פִּי כֵן Etiamsi ita sit, Attamen : אַף כֵּן Itidem, Similiter.

אֲפִילוּ Etiam, Etiamsi : ex אַף & אִלוּ. Unde per ל dagessatum rectiùs scriberetur.

אַפִּיטְרוֹפּוֹס Tutor, Curator, Procurator. Græcum est ἐπίτροπος Dicitur & אַפִּיטְרוֹפָּא.

אוֹפַן אֹפֶן Rota, Circulus : Motus, Ratio. אוֹפַן הַמַּזָּלוֹת Zodiacus : אוֹפַן הַמִּישׁוֹר Circulus æqualitatis, Æquator : אוֹפַן הַמַּבְדִּיל Circulus distinguens, Horizon.

אֲפּוֹפְסִין Sententia judicialis. Græcum est ἀπόφασις, בא ליתן לו הקב"ה איפופסין Venit ut daret ipsi Deus sententiam judicialem. Kimchi Psal.92.1. explicat גְּזַר הַדִּין.

אַפִּיפְיוֹר Papa, Pontifex Romanus.

אֶפִּיקוֹרוֹס Epicurus, Epicureus : Plural. אֶפִּיקוֹרוֹסִין & אֶפִּיקוֹרְסִין.

אֶפַּרְכוֹס Eparchus, ἔπαρχος Præfectus : אֶפַּרְכְיָא Præfectura. אִיפַּרְכַיָּא Hyparchi, Psal.72.9. in Targum.

אֲפַּרְסְמוֹן Balsamum.

אֶפְשָׁר Possibile est, Fieri potest. Sequi solet שֶׁ vel דִּ in Chaldaismo, id est, Ut vel Quòd. הַאֶפְשָׁר An possibile est? Nunquid fieri potest ? לְפִי מַה שֶׁאֶפְשָׁר Juxta id quod possibile, Quantum fieri potest. אִי אֶיפְשָׁר לֵית אֶיפְשָׁר Non est possibile, Impossibile est, אֶפְשָׁרוּת Possibilitas. אֶפְשָׁרִיִּים Possibilia.

אִצְטַגְנִין Vide suprà in forma אסט.

rificari, Confirmari, Stabiliri, Verbum à Nomine deflexum. אֲמִתָּה Veritas, אֲמִתִּי Verus, Fœm. אֲמִתִּית Vera. אֲמִתּוּת Verificatio. הִתְאַמְּתוּת Idem.

אֲמַר Dixit, Hebr. אֲמִירָה Sermo: מַאֲמָר Oratio, Prædicamentum, Categoria, in Logicis: מַאֲמָר הַגִּדּוּי Oratio enunciativa. מַאֲמָר הַמִּתְאַוֶּה Oratio optativa: מַאֲמָרִים Prædicationes. אֲמוֹרָאָה Doctor, Job. 3.18. in Targum. Hinc אֲמוֹרָאִים Doctores Talmudici, authores primi Gemaræ seu Decisionum Talmudicarum.

אָן אָנָה Ubi? Quò? Prædicamentum Ubi in Logicis. אָן אֵיזִיל Quò ibo? לְאָן Quò? מִנָּן מִנָּאן Unde? מִנָּלָן מִנָּאלָן Unde nobis?

אִן, אִין Si, pro Hebræo אִם, ut suprà אִי.

אִינָא Is, ille, ipse: אִנּוּן Ipsi, plur. & fœm. אִינִּין, אִנִּין.

אַנְדְּרוֹגִינוֹס Androgynus: unde Dictio androgynos, 1 Sam. 6.12. in R. Salom. quæ est masculinæ & fœm. formæ.

אַנְדְּרָלוּמוֹסִיאָה Pestis, Pestilentia, Gen. 6.13. in Raschi.

אוּנְקְלִיּוֹת Uncini, Clavi, Exod. 25.32. R. Salom.

אֱנוֹשׁ Chald. אֱנָשׁ Homo: Plur. כִּדְאָמְרֵי אֱנָשֵׁי Sicut dicunt homines: in citatione Proverbiorum usurpant. אֱנוֹשִׁי Humanus. אֱנָשׁוּת, אֱנוֹשׁוּת Humanitas, unde מְתִים שֵׁם לָאֱנוֹשׁוּת Methim nomen est humanitatis, Kimchi Judic. 20.48. id est, generale omnium hominum.

אָסָא Mederi, Curare, Sanare: אַסוּתָא Sanitas, Salus, quâ voce sternutanti respondent.

אִסְטַגְנִינָא Astrologus: Plural. אִסְטַגְנִינִין Astrologi: אִסְטַגְנִינוּת Astrologia. Pro ס etiam צ scribunt.

אִסְטוֹמְכָא Stomachus, στόμαχος: hinc שֶׁנִּשְׁתָּהָא הַמַּאֲכָל בְּאִסְטוֹמְכָא Quòd commoratus sit cibus in stomacho, 1 Reg. 19.9. in Kimchio.

אִסְקוּפָּה Limen, R. Sal. 1 Sam. 5.4. Plur. אִסְקוּפּוֹת Limina.

ב

בֵּאֵר Declarare, Explicare, בֵּיאוּר Declaratio. בְּבֵיאוּר Clarè, Perſpicuè, Cum declaratione. תּוֹסֶפֶת הַבֵּיאוּר Additio declarationis, Exegeſis, Amplior declaratio præcedentis. הוּא מְבוֹאָר מְאֹד Id ſatis clarum vel declaratum eſt.

בְּגִין Propter בְּגִין כֵּן, בְּגִין כָּךְ Propter, Quapropter, Idcirco: בְּגִין דִּי Propterea ut, Eò ut, Eò quòd. בְּגִין דְּ Idem, בְּגִינִי Propter me, בְּגִינְהוֹן Propter eos, Pſalm. 105.14. in Targum.

בָּגַר Pubeſcere, בּוֹגֶרֶת Pubeſcens, Virgo pubes. בַּגְרוּת Pubertas.

בְּדָא Mentiri, Fingere, Comminiſci, בַּדָּאי Mendax. בְּדוּי Mendacium.

בָּדַד Solitarium eſſe vel agere. הִתְבּוֹדֵד idem. בּוֹדֵד Solitarius: פּוֹעַל בּוֹדֵד Verbum intranſitivum, Neutrum, quaſi ſolitarium dictum, quia deſtituitur ſubjecto, in quod agat. בְּדִידוּת, הִתְבּוֹדְדוּת Solitudo, Kimchi Pſal. 91.5. חַיֵּי הִתְבּוֹדְדוּת Vita ſolitudinis, i.e. ſolitaria. הַמִּתְבּוֹדְדִים Solitarii, ſolitariam vitam agentes, Kaſvenaki, Prov. 8.20.

בָּדַל, הִבְדִּיל Separare, Diſtinguere. הֶבְדֵּל Diſcrimen, Differentia. הַבְדָּלָה Separatio, Diſtinctio. מַבְדִּיל Differentia, Prædicabile in Logicis.

בְּדִיל Stannum: כֵּלִים הַמְּבוּדָּלִים Vaſa ſtanno obducta.

בְּדִיל Ob, Propter. בְּדִילִי Propter me, בְּדִיל דְּ Eò quòd, Propterea ut.

בְּגַלֵּי Vide in גָּלָה.

בַּהֲדֵי בְּהֶדְיָא Vide הֲדֵי.

בְּהֵמָה Beſtia, Brutum: נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית Anima brutalis, ſentiens.

בהק, מוּבְהָק Illuſtris, Splendidus, Excellens, Evidens.

אִצְטַבְלָאוֹת Stabula 1 Reg. 4. 26. in R.D.Kimchi.
אִצְטְוָנִיּוֹת Lapides extra murum prominentes, Proceres, R.David 1 Reg. 7. 10. qui trabes sustinent.
אִצְטוֹמְכָא Stomachus, R.Levi, 1 Reg. 18. 21.
אִצְטוּרְלָבִיו Astrolabium, R.Levi, Jos. 10.
אִצְטוּרְלוּגִין Horologium, Gen. 39. 1. in Raschi.
אָצַל Separare, Seponere. נֶאֱצַל Emanare, Infundi: כּוֹחַ הַנֶּאֱצַל Virtus infusa: נֶפֶשׁ הַשִּׂכְלִית הַנֶּאֱצֶלֶת בְּאָדָם Anima intellectualis sive rationalis infusa in homi-nem, nempe cœlitùs. אֲצִילוּת Separata, Individua. אֲצִילוּת Emanatio, Influxus, Separatio ex alio in aliud.
אַקְלִים, אַקְלִימָה Clima, *κλίμα*, באקלים אשר אנחנו בו In climate in quo nos sumus, R.Levi, Job. 38. 32. Plur. אַקְלִימִין.
אוֹקְיָנוֹס Oceanus, Aben Esra, Gen. 1. 6.
אֲרֵי Quòd, Quia, quoniam, quum, Si, Nam.
אַרְיֵה Leo: & signum cœleste Leonis.
אָרַךְ Prolongari. אֲרוּכָה, אֲרִיכוּת Prolixitas, Prolongatio: בַּאֲרִיכוּת Prolixè.
אוֹרְלוּגִין Horologium, Jesa. 38. 8. R.Salom.
אָרִים, ארם Hortulanus.
אֶרֶם Venenum, Psal. 58. in Kimchi.
אֲרִסְטוֹ Aristoteles, voce truncatâ.
אָרַע Convenire, Evenire, מְאוֹרָעוֹת Contingentia.
אַשְׁכְּנַז Germania: אַשְׁכְּנָזִי Germanus.
אוּשְׁפִּיזָא, אוּשְׁפִּיז Hospes uterque: Hospitium: בַּעֲלֵי אוּשְׁפִּיזִין Hospites excipientes hospitio. אוּשְׁפִּיזִינָא Hospita.
אֵת Plural. ג' אתים רבויים הם Tria אֵת (juxta Kain & Habel scripta) multitudinem denotant, R.Salom. Gen. 4. in princ.
אַתְבַּשׁ Vide Abbreviaturas nostras.

In : ut, בֵּי הִיא שַׁעֲתָא In ipſa hora, Cant.1.9. Interdum per Apocopam pro בֵּין Inter : quandoque pro בֵּית Domus : ut, בֵּי רַבָּא In domo Doctoris ſive Præceptoris, Job.3.18. Sic frequenter apud Talmudicos : Sic Pſal.107.32. in R.Salom.

בֵּין, בֵּינֵי Inter : repetitum, Sive, Tam, quàm : בָּשָׂר בֵּין בֵּין כָּךְ תָּפֵל בֵּין מָלִיחַ Caro tam inſulſa, quàm ſalita. בֵּין כָּךְ Interea, Interim. בֵּינָתַיִם Intermediè, Interim, Interea. Item, בֵּי pro בֵּין, ut jam dictum, בֵּינוֹנִי Medius, Intermedius : Tempus præſens participii, apud Grammaticos, quia Medium eſt inter Præteritum & Futur. Fœmin. בֵּינוֹנִית אַמָּה Cubitus medius.

בֵּיצָה Ovum : metaphoricè, Teſtis, Teſticulus : Plurale, בֵּיצוֹת, בֵּיצִים.

בַּל, בְּלִי, בִּלְתִּי Non : In, privativè, ut in compoſitis : בלתי מתחלק Indiviſibile : בלי מה Nihilum, ut in Ab.Eſra, Prov.30.4.

בָּלַט Eminere, Prominere : עֵינֶיהָ בּוֹלְטוֹת Oculi ejus prominent, צִיּוּרִים בּוֹלְטִים Figuræ ſculptæ prominentes : oppoſitum, צוּרוֹת מְשֻׁקָּעוֹת Figuræ immerſæ in fundum. בְּלִיטָה Prominentia, Tumor eminens.

בָּלַל Confundere. בִּלְבֵּל Perturbare, Conturbare, Confundere penitus. מְבַלְבֵּל Confundens : מְבֻלְבָּל Confuſus. בִּלְבּוּל Confuſio. בְּלִילָה Confuſio, Mixtura.

בּוּלְמוֹס Fames, Eſuries continua ſine ſatietate. Græcum eſt βέλιμος. 1 Sam.21.5. in R.Salom.

בָּלַם Miſcere : עִסָּה בלוסה Maſſa farinacea mixta.

בַּלְסָמוֹן Balſamum : כְּרֵיחַ בַּלְסָמוֹן Sicut odor balſami.

בָּלַע Abſorbere, Deglutire. בְּלִיעָה Abſorptio. בֵּית הַבְּלִיעָה Oeſophagus, Gula. גַּרְגְּרָן וּבַלְעָן Vorator & Abſorptor, potator.

בִּלְתִּי Non : In, privativè, aſſumit ה ab initio, הַבִּלְתִּי.

בְּמָטוּ בִּמְטוּתָא Quæſò, Obſecrò. Sequi ſolet מן, ב ſervile

בוא Venire: בָּאֵי עוֹלָם Venientes in mundum, i.e. Homines, Exod. 15.2. in R. Salomone.

בול October mensis.

בין Intelligere, הֲבָנָה Intelligentia, Intellectus, Mens, הַגֵּדֶר או הָרוּשֵׁם נוֹתֵן הֲבָנָה צוּרִית Definitio vel Descriptio dat intellectum formalem. הִתְבּוֹנְנוּת Idem.

בור, בּוּרָא Incultus, Sylvestris: metaphoricè Brutus, Bardus, Stupidus, Rudis, Incivilis: שָׂדֶה בור Ager incultus, אִילָנוֹת בּוּרִיּוֹת Arbores sylvestres. Majemon scribit: בור הוא שֶׁאֵין לוֹ חָכְמָה וְלֹא מִדּוֹת Bur est, qui neque sapientiâ, neque moribus præditus est. בָּיִר Incultus, Vastus.

בוש Erubescere, Pudere. בּוֹשְׁשׁ, בַּיְשָׁן Verecundus, אֵין בַּיְשָׁן לָמֵד Verecundus non bene discit.

בזז, בִּזְבֵּז Expendere, Erogare, Dissipare, Prodigere; Dilapidare pecunias.

בחן Probare, Explorare, בְּחִינָה Probatio, Exploratio, Notio, Intelligentia: אַנְשֵׁי הַבְּחִינָה Viri intelligentes, qui norunt examinare & expendere rem.

בחר Eligere: בָּחִיר Electus. בָּחוּר Juvenis, Studiosus literarum. בַּחֲרוּת Juventus, מוּבְחָר Selectissimum: אֵינוֹ מִן הַמּוּבְחָר Illud non est ex selecto, optimo. בְּחִירָה Electio, Liberum arbitrium.

בטא Pronuntiare, Proferre, Effutire. מִבְטָא Pronunciatio: הָאוֹת יְתֵרָה בְּמִבְטָא Litera redundans in pronunciatione. בִּטּוּי Futilitas: Sermo, Pronunciatio.

בטח Fidere: הִבְטִיחַ Fidere, Fidem, Spem fecit, Promisit, מוּבְטָח Confisus, Certus, Indubitatus; הַבְטָחָה Promissio, Fiducia.

בטל Cessare, Vacare. בָּטֵל Cessans, Otiosus: דְּבָרִים בְּטֵלִים Verba ociosa, inania. בִּטּוּל Abrogatio: Abolitio: Refutatio, Confutatio: Otium, Vacatio. בַּטְלָן Otiosus.

בי Interdum est nuda Præpositio apud Chaldæos pro ב In:

בַּת Vice : בְּבַת אַחַת Vice unâ.

בַּת Filia : בַּת קוֹל Filia vocis, Oraculum cœleste.

ג

גַּב Superficies, אַגַּב Juxta, Secundùm ; Pro, Num.35.8. in Jonathane. גַּבֵּי, Apud, Juxta, Penes, Secundùm : Cum, Ad, Super, Supra : A, Abs, De, pro diversa structura variè sumitur. Jungitur frequenter Pronominibus גַּבִּי Apud me, גַּבָּךְ Apud te : גַּבָּנָא Nobiscum : גַּבָּךְ Ad te : Job.4.5. גַּבֵּי מִיתַת מֹשֶׁה Super, de morte Mosis : גַּבָּהּ Juxta se, Genes.39.16. in Jonath. עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא Super altari, Levit.22.27. in T.Hierosol. שֵׂעָר גַּב הֶחָזֶה Crinis super pectore, &c. Frequenter עַל גַּב, עַל גַּבֵּי Super : גַּבַּאי, גַּבָּאי Collector eleemosynæ, à גבב Elevare, id est, à singulis colligere.

גֹּבַהּ גַּבְהוּת Altitudo : Aux, apud Astronomos.

גְּבֻל, גְּבוּל Terminus : גְּבוּל הַמִּשְׁפָּט Terminus propositionis, Extremum : גְּבוּל אֶמְצָעִי Terminus medius, apud Logicos. גְּבָלָה Categoria, Prædicamentum determinatum.

גָּבַר Prævalere. גְּבוּרָה Potentia. Est & unum ex decem Numerationibus, sive Prædicamentis cabalisticis, & apud vulgatos Rabbinos unum ex decem Nominibus Dei, ut : שֶׁכָּךְ נֶאֱמַר לוֹ מִפִּי גְבוּרָה Quòd sic dictum est ipsi ex ore Dei, Kimchi, Jos.7. in fine. גַּבְרָן Virilis. Fœmin. אִשָּׁה גַּבְרָנִית וְדַעְתָּנִית Mulier virilis & perita, Kasvenaki, Prov.12.4.

גָּדַר Sepire : metaphoricè Definire, Describere, Circumscribere : נִתְגַּדֵּר, נִגְדַּר Definiri. גֶּדֶר Definitio : גֶּדֶר הָאָדָם שֶׁהוּא חַי הַמְדַבֵּר Definitio hominis, quòd est animal loquens.

גּוֹ Medium : Constructè, בְּגוֹ יַמָּא In medium maris, Exod.

vile eſt, & Radix videtur מְשָׁא, ſed eam ſignificationem non habet. Simile mox in בעה.

בְּנָה Ædificare. בִּנְיָן Ædificium: Conjugatio, apud Grammaticos: בִּנְיָן הַדָּגוּשׁ Conjugatio dageſſata, id eſt, Pihel, Eccleſ. 2. ver. 1. in Aben Eſra. מַאֲמַר הַבִּנְיָן Prædicamentum Habitus, apud Logicos.

בְּסַר Nunciare, idem quòd בִּשֵּׂר Hebraicè.

בְּעָה Petere, Quærere, Rogare. בָּעוּת, & per Apocopam, בָּעוּ Petitio, Quæſtio. בְּבָעוּ Quæsò, Obſecrò, (ut antea בְּמָטוּ) Geneſ. 19. 18. in Targum.

בצן בּוּצִינָא Lucerna, Candelabrum: Cucumis.

בצע, בְּצָעִים Foſſæ, Foveæ, Lacunæ: בִּצְעֵי הַמַּיִם Lacunæ aquarum, loca paluſtria.

בְּקָא Probare, Explorare, Experiri. בָּקִיא, בָּקִי Probatus, Exercitatus. בְּקִיאוּת Exercitatio.

בַּר Extra, Foras, Præter: בַּר מִן Præterquam, Excepto: בַּר מִנִּי Præter me: בַּר מִנָּן Præter nos, Extra nos, A nobis, ſcil. abſit. בָּר, בָּרָא Foris, Foras, Ager, Sylva: חַיַּת בָּרָא Fera agreſtis.

ברא בָּרִיא Sanus, Pinguis, Fortis, Valens. בְּרִיאוּת Sanitas, Pinguedo.

ברח בְּרִיחַ Axis mundi.

בְּרַם Verùm, Verumtamen, Certè, Utique, Sanè.

בְּרַר Declarare. בָּרוּר Clarum, Perſpicuum: דַעְנוּ דַעַת, ברורה Scimus ratione clarâ, clarè nobis conſtat. בֵּירוּר Declaratio, Expoſitio. בְּבֵירוּר Clarè, Perſpicuè. מִתְבָּרֵר Clarum, Perſpicuum eſt.

בְּרֵאשִׁית Vox prima Biblica, hiſtoriam creationis mundi incipiens: inde מַעֲשֵׂי בְרֵאשִׁית Opera Creationis.

בִּשְׁבִיל Propter: בִּשְׁבִיל כָּךְ Propterea.

בָּשַׁל Elixare, Coquere. תַּבְשִׁילִין Elixa: Cibi elixi, Cocturæ. כֹּחַ הַבַּשֶּׁלֶת Facultas concoctrix, 1 Reg. 19. 9. in R. David Kimchi.

& v.2. & c.45.13. Joel.3,7,9. Est ab Hebr. גָּלָה Revelari. Sic Syrè בְּגְלֵא אֶמְרוּהִי Palàm dixerunt ei, Act. 4.13. Elias dubitans, putavit esse Festinanter, Citò.

גלח גַּלַּח Radere, גַּלָּח Rasus, Monachus, Sacerdos.

גלל גָּלַל Volvere. גַּלְגַּל Rota, Orbis cœlestis, Circulus, Sphæra: גַּלְגַּל קָבוּעַ Orbis fixus. גַּלְגַּל הָעֶלְיוֹן Sphæra suprema, primum mobile, גַּלְגַּל חוֹזֵר Mobilis. גִּלְגּוּל Revolutio.

גלוסקאות Placentæ, R.Salom. Psalm.72.27. & גְּלוּסְקִין Gen.40.1.

גמא גִּימַטְרִיָּא Gematria, species Cabalæ. Vide Abbreviaturas nostras.

גמם, גִּמְגֵּם Balbutire: מְגַמְגֵּם Balbutiens, Balbus, R.Salomon, Deut.6.7. Non habebis opus hæsitare in eo, sed dicito illud מִיַּד promptè, expeditè. גִּמְגּוּם Balbuties.

גמל גָּמַל Retribuere: גְּמִילוּת חֲסָדִים Beneficentia.

גמר גְּמַר Discere: גַּמֵּר Docere: גַּמְרִינַן Discimus: vide & Targum Job.22.22. וְגוֹמֵר Et complementum, Et cætera, quod scribunt concisè וגו׳: לִגְמָרֵי Absolutè, Prorsus, Omninò, Totaliter. גָּמוּר Absolutum, Completum, Perfectum, רְאָיוֹת גְּמוּרוֹת Rationes perfectæ.

גנה גִּנָּה Deturpare, Dehonestare: שאיוב גינה דעת צופר ובלדד Quod Jobus turpitudini exponit sententiam Tzopharis & Bildadi, Job.15. in R.Levi. מַאֲמָר מְגֻנֶּה Sermo turpis: מַעֲשִׂים מְגֻנִּים Opera turpia. גְּנוּת, גְּנַאי Turpitudo, Ignominia. בִּגְנַאי Turpiter. גְּנַאי הוּא לוֹ Turpe hoc ipsi est.

גסם גַּס Elatus: Crassus: גַּסֵּי הָרוּחַ Elati animo: גַּס הַשֵּׂכֶל Crasso ingenio præditus. גַּסּוּת Elatio.

גים גִּים Affinis: גִּיסִי Affinis meus. Fœm. גִּיסָה. Sine pronomine non usurpantur.

גרם גָּרַם In causa esse, Causam præbere: יִגְרוֹם לְעַצְמוֹ הַכִּשָּׁלוֹן

Exod. 14. 22. לגו idem. Scribitur etiam cum Kametz & Tzere: מִגָּיו Ab intra: לְגָיו, לְגֵיו Intus: מִלְּגָיו Intrinſecus: בְּגַוֵּיהּ In medio ejus: בֵּיתָא גַוָּאָה Domus interior, Chald.

גּוֹן Color: metaphoricè Modus, forma, ſimilitudo: וּכְהָאי כְּהָאי גַּוְנָא Secundùm hunc modum, Ruth. 4. 6. וּכְהָאי גַּוְנָא Et his ſimilia, Et id genus alia.

גּוּף Subſtantia, Corpus: גּוּפִי Corporalis: עוֹנֶשׁ גּוּפִי Pœna corporalis. Fœm. תַּאֲוָה גּוּפִית Concupiſcentia corporalis. גּוּפָנִי & גּוּפָנִית idem. Item שְׁלֹשָׁה גּוּפִים Tres perſonæ Deitatis.

גּוּר Peregrinari, peregrinum, advenam eſſe. גֵּר Peregrinus, Advena, proſelytus. הִתְגַּיֵּר Proſelytum fieri.

גָּזַל Rapere. גַּזְלָן Raptor. גַּזְלָנוּת Rapina.

גּוּזְמָא גּוּזָם גּוּזְמָא Ironia, Sarcaſmus: Hyperbole. עַל דֶּרֶךְ גּוּזָם Ironicè, Amoſ. 4. 4. in Kimchi.

גָּזַר Decernere, Decidere. גְּזֵרָה Decretum: Edictum perſecutionis vel profligationis: Prædeſtinatio: גְּזֵרָה מִקַּל וָחוֹמֶר Deciſio à levi ad difficile, id eſt, argumentatio à minori ad majus. גְּזֵרָה שָׁוָה Argumentum par, à pari. גְּזֵרָה Sectio, Claſſis: Derivatio, Deflexio.

גֵּט Libellus repudii.

גִּיגִית, גִּיג Cupa, Tina. נִכְפָּה עֲלֵיהֶם כְּגִיגִית Obtectus fuit ſuper eos mons veluti cupa, Exod. 9. 17. in R. Sal.

גַּיִס Exercitus: רָאשֵׁי גַּיְסוֹת Capitanei, Duces exercitus, 2 Reg. 19. 35.

גְּלִידָא, גְּלִיד, גלד Gelu, Glacies: Pruina: הִתְגְּלִיד & הִגְלִיד Congelare: הַמַּיִם מַגְלִידִים Aquæ congelantes, R. Salom. Pſal. 147. 16.

גָּלָה Retegere, Hebr. גִּלָּיוֹן Margo libri, locus ſcripturâ vacuus, & retectus: Plur. גִּלְיוֹנִים Margines. גִּלּוּי Retectio: בְּגִלּוּי הַפָּנִים Cum retectione vultus, audacter, proterve. בְּנִגְלֶה בְּגַלְאֵי, בְּגַלֵּי Publicè, Apertè, Palàm: אַיְתֵי בְּגַלְאֵי Adducam palàm, Jeſ. 41. 25. Vide & v. 2.

Conſtructum, In regimine poſitum, apud Grammaticè loquentes.

דִּבֵּר Loqui. Hebr. דִּבּוּר Sermo articulatus: per Synecdochen generis, Verbum Dei prolatum & ſcriptum. מְדַבֵּר Loquens: apud Gramm. Prima perſona, quia ea loquitur. יוֹד כִּנּוּי הַמְדַבֵּר Jod Affixum primæ perſonæ. לְסִימָן הַמְדַבֵּר Pro ſigno Primæ perſonæ, Ab.Eſr. Exod.1.9. דַּבְּרָן Loquax, Garrulus. Fœminin. אִשָּׁה דַּבְּרָנִית Mulier garrula, loquacula: Plur. דַּבְּרָנִיּוֹת Loquaces fœminæ. חַי הַמְדַבֵּר Animal loquens, id eſt, rationale. Nam locutio à ratione provenit. מִדְבָּר Deſertum: מִדְבָּרִי Sylveſtris: אִילָנוֹת מִדְבָּרִיּוֹת Arbores ſylveſtres. דָּבָר Res: שֵׁם הַדָּבָר Nomen rei, i.e. ſubſtantivum.

דְּבַשׁ Mel. Heb. דּוּבְשָׁן Mellitum, Placenta mellita.

דגם דּוּגְמָה, δεῖγμα, Forma, Figura, Exemplum, Similitudo: Plur. דּוּגְמוֹת, vel דּוּגְמָאוֹת.

דָּגֵשׁ Dageſch, punctum Grammaticum. מוּדְגָּשׁ, דָּגוּשׁ, Dageſſatum, פַּעַל הַדָּגוּשׁ Verbum dageſſatum, id eſt, ex Pihel, Kimchi Pſalm.130.verſ.7. נִדְגַּשׁ Dageſſari: ומשפטה להדגש Et mos ejus eſt, ut dageſſetur: Jeſ. 22.10. in Kimchi. הַתָּיו מוּדְגֶּשֶׁת Tau dageſſatum eſt, Jeſa.41.17. in R.Salom. דְּגֵשׁוּת Dageſſatio, Hoſ. 2.7. in Aben Eſra.

דון Judicare: מְדִינָה Provincia, Urbs: מְדִינִי Provincialis, Civilis, Politicus: פִילוֹסוֹפְיָא הַמְּדִינִית Philoſophia politica, R.Levi, Prov.23.12.

דוק Advertere, Attendere, Conſiderare, Expendere, Perpendere. Pihel דִּיֵּק Minutim, Accuratè excuſſit, Expendit, conſideravit. מְדוּיָּק Expenſum, Excuſſum. סֵפֶר מְדוּיָּק Liber excuſſus, correctus. דִּיקוּת, דיוק Attentio, Animadverſio, conſideratio. בְּדִיּוּק Attentè, conſideratè, exquiſitè. מְדַיֵּק, דַּיְקָן Obſervator, Perſcrutator accuratus & curioſus.

Causa erit sibi ipse ruinæ: Kasven.Pro.10.10. גָּרֵם, גְּרָמָה, Causa, Occasio. Sumitur etiam גַּרְמָא, גָּרֵם ut עֶצֶם: ut בְּגַרְמֵיהּ Per se ipse: לְגַרְמֵיהּ Sibiipsi: לְגָרֵם אִתְּתֵיהּ Pro ipsamet uxore, Job.1.3. in Ven.

גָּרַס Legere, Discere: גָּרְסִינָן Legimus, Discimus. גִּרְסָא, גִּרְסָה Lectio, Studium, Doctrina: וְאִם לָתֵת לֵב לְגִירְסָא Si animus ponendus est ad lectionem sive studia, Eccl.12.12. in R.Sal. יָגִיעַ בְּגִירְסָא Operam dat studiis, Eccles.4.8. in R.Salom.

גָּרַע Detrahere, Subtrahere, Diminuere: מִגְרַעַת Detractio, Subtractio, Diminutio. Oppositum ejus est תּוֹסֶפֶת Additio.

גָּרַר Trahere, Hebr. גַּרְגְּרָה Gula, Faux. גַּרְגְּרָן Gulosus, Vorax: fœmin. גַּרְגְּרָנִית Voratrix, Epulatrix.

גֶּשֶׁם, גּוּשְׁמָא Corpus quantum & tractabile. גֶּשֶׁם חַי Corpus vivens, sentiens: גֶּשֶׁם נָזוֹן Corpus nutribile, vegetabile: הַגֶּשֶׁם הַחֲמִישִׁי Corpus, sive essentia quinta. גַּשְׁמִי Corporalis. גַּשְׁמוּת Corporalitas, Corporeitas. בְּהִסְתַּלֵּק הַגַּשְׁמוּת יִסְתַּלֵּק הַמָּקוֹם Sublatâ corporeitate, tollitur locus. הַגַּשְׁמָה idem.

גֶּשֶׁר Pons: הָעוֹלָם דּוֹמֶה לְגֶשֶׁר רָעוּעַ Mundus similis est ponti ruinoso.

ד

דְּ, דִּי Qui, quæ, quod: Item articulus Genitivi casus, apud Chaldæos, ut שֶׁ & אֲשֶׁר apud Hebræos. דִּילִי, דְּלִי Quod meum, Meum. Item דִּידִי Quod meum, עַל דִּידִי Hebr. עַל אֲשֶׁר לִי Super meum, Gen.47.6. דִּלְהוֹן Quod ipsorum, & sic cum aliis Pronominibus, עַד דִּי Quousque.

דָּא Hæc, ista: דָּא לְדָא Hoc ad illud, Invicem: דָּא מִן דָּא Hoc ab illo, Chald.

דָּבַק Adhærere, conjunctum esse: דָּבוּק Conjunctum: Constructum,

דָּמָה Similem esse, Assimilari : נִדְמֶה Assimilatum, Pictura similem alterius speciem referens. דִּמָּה Imaginari. כִּמְדוּמֶּה Sicuti videtur, ut apparet. דִּמְיוֹן Simile, Similitudo, Species, quæ sensui offertur, Phantasia : כּוֹחַ דִּמְיוֹנִי Facultas imaginatrix, Phantasia, R. Levi Prov. 4.27. כּוֹחַ הַמְדַמֶּה Idem, R. Levi, Prov. 2.6. Plural. צוּרוֹת הַדִּמְיוֹנִיּוֹת Formæ imaginariæ, R. Levi, Proverb. 5.15.

דָּמַם Silere, Hebr. דּוֹמֵם Silens. Hinc, הַנִּמְצָאוֹת שְׁלוֹשָׁה הֵן חַי צוֹמֵחַ וְדוֹמֵם Entia triplicia sunt, Animatum, Virescens, (Vegetabile, ut plantæ) & Silens (ut lapides & metalla,) Kimchi Jer. 10.8.

דִּינָר Denarius, Nummus, R. Salom. Deut. 1.13.

דַּף Asser, Tabula : metaph. Folium libri : Plur. דַּפִּין.

דפס Hiph. הִדְפִּיס Imprimere, Exprimere, Excudere, Curare excudi : נִדְפַּס Imprimi : נִדְפָּס Impressum. אֲשֶׁר הוּדְפְּסוּ מִקֹּדֶם Qui impressi sunt jam antea. דְּפוּס (formæ גְּבוּל) Impressio, Editio, Typus, Forma. בֵּית הַדְּפוּס Typographia, בַּעַל הַדְּפוּס Typographus. דְּפִיסָה Impressio.

דקק, דִּקְדֵּק Acutè, subtiliter, minutim differere, disputare, considerare, explicare, excutere : וְלֹא דִקְדֵּק אֶת אֲשֶׁר שָׁמַע מֵרַבּוֹ Neque repetit aut considerat quæ audiuit à Præceptore suo, Eccl. 4.10. in R. Salom. דִּקְדּוּק Grammatica, subtilitas subtilis & accurata disquisitio. מְדַקְדֵּק Grammaticus. דַּקּוּת Subtilitas. בְּדַקּוּת Subtiliter.

דרן, דּוֹרוֹן δῶρον, Munus, Donum, Aben Esra, Genes. 12.13.

דָּרַשׁ Inquirere, Hebr. Apud Rabbinos etiam Concionari, Concionem habere, Exponere textum Scripturæ, & eum variè Explicare, anagogicè, allegoricè, mysticè. דָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ Exponunt Rabbini nostri, nempe allegoricè vel mysticè. נִדְרַשׁ Explicari, Exponi. דְּרוּשׁ

דַּוְקָא Maximè, Præſertim, Imprimis, Solummodò, Duntaxat. Cum negandi particula, Non tantùm, Non ſimpliciter, Non præciſè, unde in Kimch. Amoſ. 6.9. ad verba, עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים Decem viri: אֵינוֹ דַּוְקָא אֶלָּא רוֹצֶה לוֹמַר רַבִּים Non præciſè (decem) ſed vult dicere, Multi.

דָּחָה Pellere, Depellere, Repellere: סַכָּנַת הַנֶּפֶשׁ דּוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת Periculum vitæ pellit ſabbathum, nempe, ut liceat opus aliquod facere in ſabbatho, quo alterius vita conſervetur. Sic, לֶחֶם הַפָּנִים לֹא הָיְתָה אֲפִיָּיתָהּ דוֹחָה שַׁבָּת Panis jugis coctura non pellebat ſabbathum, ſed veſperâ ſabbathi coquebant eum, Kimchi 1 Sam. 21.6. Item זֶה מְדָחֶה קוּשְׁיָא שֶׁל זֶה Hic repellit, refutat quæſtionem ſive objectionem alterius. דְּחִיָּה Depulſio, Repulſio.

דִּיד Idem quod שֶׁל: unde לְדִידִי Mihi, me, meum, &c.

דְּיוֹ Atramentum, R.D. Ezech. 9.2.

דכן דּוּכָן Suggeſtum, Suggeſtus templi vel ſcholæ, Gen. 49.6. in R. Salom.

דכס, דּוּכוּס, דּוּכָס, Dux: Plural. תְּמַנְיָן דּוּכְסִין Octoginta duces, Cant. 6.7. דּוּכְסוּת Ducatus.

דְּלָטוֹר Delator, Detractor, Calumniator. Plur. דְּלָטוֹרִין R. Salom. Exod. 2.14.

דלל דָּלַל Attenuari. Hinc דִּלְדֵּל Attenuare, Infirmare, Debilitare. מְדוּלְדָּל Attenuatum, Infirmatum, Languidum. Hithpahel הִתְדַּלְדֵּל vel, נִדַּלְדֵּל Attenuari, Langueſcere, Pendulum eſſe vel fieri, ut Languidum. דַּלּוּת Tenuitas, Attenuatio, Paupertas.

דלם דִּלְמָא Ne fortè, Ut non, Nequando.

דלס דְּלוּסְקְמָא Theca, Pera, Sacculus, R. Salom. Exod. 16.14.

דם דָּמִים, דָּמִין Pecuniæ, Pretium pecuniæ. מוֹכְרוֹ בְּדָמִים יְקָרִים Vendit illud pecuniis pretioſis, i.e. pretio caro.

הגה הָגָה Meditari הִגָּיוֹן Logica, Dialectica, mentis operatio & meditatio. Hebræam Logicam R.Schimeonis Munsterus Latinè reddidit. הֶגְיוֹנִי Logicus : הַגָּהָה vide נָגַהּ.

הגם הֶגְמוֹן ἡγεμὼν Episcopus.

הגן הָגוּן Honestum, Decens, Conveniens, Aptum, Idoneum. דְּבָרִים בִּלְתִּי הֲגוּנִים Verba inhonesta. אִשָּׁה הֲגוּנָה Mulier honesta, מְהוּגָּן Idem. הוֹגֶן Honestas, Decus, Decentia : פֵּרַשְׁתִּיו כְּהוֹגֶן Explicavi illud sicut decet.

הדא הָדָא, כְּהָדָא vel כַּהֲדָא In hunc modum.

הדי הֲדֵי, לַהֲדָדֵי Continuò, continenter. Sic אַהֲדָדֵי Invicem.

הדי הֲדֵי בַּהֲדֵי Dum, Donec, Cùm, unà simul : בַּהֲדַיְהוּ Cum eis, Apud eos. Scribitur & בְּהָדֵי. Potest & esse בַּהֲדֵי, ut אַחֲרֵי, לִפְנֵי, Interdum י est affixum: גִּירֵי שַׁדַּי בַּהֲדִי Sagittæ Omnipotentis erant in me, Hebr. עִמָּדִי Mecum, Job.6.4. Sic Job.9.35. בַּהֲדָנָא Nobiscum, Job.15.9. Dicitur & בַּהֲדָדֵי Simul, Unà, mecum : לַהֲדֵי Circa, juxta. Prima vox est הדי, ut ex servilibus apparet.

הדיא הֶדְיָא, בְּהֶדְיָא Clarè, Perspicuè, Palàm, Manifestè, Publicè. Videtur esse ex Græco ἰδίᾳ, ut ex ἰδιώτης dicunt הֶדְיוֹט.

הדיוט הֶדְיוֹט Ἰδιώτης, Idiota, plebeius, vulgaris : Plur. הֶדְיוֹטִין Idiotæ. שֵׁמוֹת הֶדְיוֹטוֹת Nomina vulgaria.

הדר הֲדַר Reverti. הֶדֵּר Reditus, Reversio : & adverbialiter, Rursus. הַדְרָן עֲלָךְ Reduc ista super te, Repete.

הוה הָוָה Esse, Heb. הֹוֶה (Scribunt הוֹוֶה) Ens, Existens, præsens : לְשׁוֹן הֹוֶה Tempus præsens. הוֹוִים וְנִפְסָדִים Existunt & corrumpuntur. נִתְהַוָּה, הִתְהַוּוּת Fieri, Effici, Gigni, R.Levi Prov.8.29. הֲוָיָה Essentia, Existentia, Ortus, Generatio : הַהֲוָיָה וְהַהֶפְסֵד Generatio (q.d. fientia) & Corruptio.

הואיל

דְּרַשׁ Expoſitio allegorica, & vaga, Explicatio myſtica. דְּרָשִׁים Conciones: דְּרָשָׁה Concio, Homilia, allegorica expoſitio: דַּרְשָׁן Concionator. מִדְרָשׁ, מֶדְרָשׁ Commentarius vagus, & allegoricus: Inquiſitio, Studium: בֵּית הַמִּדְרָשׁ Schola, Gymnaſium: אָעִילוּ יָתִי לְבֵית מֶדְרָשָׁא Introducite me in Scholam, Cant. 2. 5. מִן בֵּית מַקְדְּשָׁא לְבֵית מֶדְרָשָׁא Ex templo in Scholam, Pſal. 84. 8.

ה

ה Servit interdum Adverbiis, ut הָתָם Ibi, Illic, ex תַּם quod eſt pro Hebræo שָׁם. Item הָכָא Hîc: הַבִלְתִּי Non. Aliàs Rabbinis ſumitur ut Hebraicè.

הָא, הֵא En, Ecce: וְלָא וְהָא כְּתִיב Et nunquid ecce ſcriptum eſt? Kimchi, Jonæ 1. 1. וְהָא Et ecce, atqui, הָא Hic, Hæc, Iſte: הָאִי גַּבְרָא Iſte vir: בְּהָא שַׁעְתָּא In ipſa hora: הָאֲנָא Ecce me, Gen. 22. 7. in Jonathane, pro quo Onkelos הָא אֲנָא. הֵא כְּדִי Sicut, Tanquam, & הֵא pleonaſticum eſt.

הָאִדְּנָא Hoc tempore, Nunc. אִידָן Tempus, Talmudicè pro עִדָּן & ה ſervile eſt ex הָא.

הָאן Ubi, Ubinam: מִן הָאן De ubi, Unde? Pſal. 121. 1. quod & מֵהָאן.

הבא הַבַאי Hyperbole, ſuperlatio ſermonis, ut ad illud; Civitates magnæ & munitæ in cœlum uſque, Deut. 1. v. 28. notat R. Salom. דִּבְּרוּ הַכְּתוּבִים בִּלְשׁוֹן הֲבַאי Loquuntur Scripturæ aliquando hyperbolicè. Vocatur & גוּזְמָא: ut, דֶּרֶךְ הַפְלָגָה וְהַגּוּזְמָא Modo exceſſus & hyperboles. R. Levi 1 Reg. 1. 40. Kimchi Pſal. 6. 7.

הֶבֶל Vanitas: Vapor, Exhalatio calida, Halitus.

הבר הֲבָרָה Repercuſſio vocis, Sonus reflexus, Echo: Item Syllaba, apud Grammaticos.

הַגָּדָה Enarratio, Hiſtoria.

oralem traditionem inde à Mose usque accepta, de quibus dicunt, הֲלָכָה לְמשֶׁה מִסִּינַי Expositio Mosis à monte Sinai. הִלְכְתָא Via, Iter, Ambulatio, Incessus, Mos, Consuetudo, Ritus, Ratio.

הָלְכָא Huc, videtur esse pro לְהָכָא.

הַלָּלוּ Isti, Ista, plural.

הלך לְהַלָּן Illic, Ibi : Ultra, Ulterius.

הִמֶּנוּ, הימנו Vide suprà.

הֵין Si : repetitum in sententia continuata est Sive, ut Dan.3.7. Esr.7.26. Apud Rabbinos quandoque est affirmantis ; Ita, Etiam, Est : cujus oppositum לא Non. Scribitur & הֵין.

הָן Ubi ? Job.24.25.

הָנֵי Isti, Ista : הָנֵי מִלֵּי Ista verba, Istæ res : הָנֵי הָךְ Ista ipsa. הָנֵי הוא Illud, Idem est, idem quod paulò antè הַינוּ הָךְ.

הֲנָא, הֲנָה Commodum, Utilitatem percipere, vel afferre, Prodesse; Lucrari. נֶהֱנָה Idem. הֲנָאָה Utilitas, Commodum, Lucrum.

הַנְדֵס Metiri, Mensurare : מופתים הַנְדְסִיִּים Demonstrationes Geometricæ, R.Levi 1 Reg.6.4.

הָפַךְ Vertere, Hebr. הֶפֶךְ Diversum, Contrarium, Contra : לְהֶפֶךְ E contrario. הִפּוּךְ Inversio, Conversio : וָו הִפּוּךְ Vau hippuch sive conversionis, apud Grammaticos. הִפּוּךְ הָאוֹתִיּוֹת Inversio literarum, id est, transpositio. מִשְׁפָּטִים מִתְהַפְּכִים Præpositiones contrariæ, apud Logicos. תַּהֲפוּכוֹת Contraria, Prov. 8.13. in Ab.Esra.

הֶקֵּשׁ Syllogismus, Ratiocinatio, Comparatio, Propositio : Vide קשש.

הֲרֵי En, Ecce : Certè : Nonne, Nunquid.

הרר הִרְהֵר Imaginari, Cogitare. הִרְהוּר Cogitatio.

הַשְׁתָּא Nunc : contractum ex הָא שַׁעְתָּא Hac horâ, hoc momento : מֵהַשְׁתָּא Ex nunc, Deinceps.

הוּאִיל Poſtquam, Quandoquidem. Poſt ſe ſemper habet וְ : ut, הוּאִיל וְהִזְכִּירוֹ Poſtquam ejus meminit : הוּאִיל׃ וְכֵן הוּא Poſtquam ita eſt, ita ſe res habet, Eccleſ.2.1. in R.Salom.

הוּדוּ India, חַכְמֵי הוּדוּ Sapientes Indiæ, Aben Eſra Exod.20.

הֵי Particula eſt, ut Hebr. אֵי, & variis vocibus præfigitur, & interdum diſ-jungitur : הֵיאַךְ Quomodo : הֵידֵין Iſte; הֵילְכָךְ Propterea, הֵי כְּדֵי & הֵי כְ & הֵיכְדֵין & הֵיכְמָא , הֵכְמָא Sicut, Sic, quemadmodum.

הֵידֵין Tunc, in poſterioribus Paraphraſtis.

הִיוּלִי Materia, Materia prima : עַד שֶׁיִּתְחַם הַהִיוּלִי אֶל הַצּוּרָה Donec conjungatur materia cum forma. כֹּחַ הִיוּלָאנִי Potentia materialis : בִּלְתִּי הִיוּלָאנִי Immaterialis : הַתְחָלָה הַהִיוּלָאנִית Principium materiale, R.Levi Job.11. & הַשֵּׂכֶל הַהִיוּלָאנִי Job.38.ver.36.in R.Levi. Corruptum ex Græco ὕλη.

הֵיכְנָא, הֵיךְ מָה, הֵיכְמָה הֵיךְ Sicut ita, ſicut, veluti, quaſi, ceu, quemadmodum : הֵיכִי דְ Sic, ſicut.

הֵיכָן Ubi ? Quomodo ? מֵהֵיכָן Unde ?

הֵימֶנּוּ Ab eo, הֵימֶנָּה Ab ea.

הֵינוּ Id eſt, Hoc eſt, Illud eſt : Vocabulum compoſitum ex verbo הָיָה Eſt, & Affixo נוּ, quod etiam eſt in Hebræo יֶשְׁנוֹ, & יִלְכְּדֻנוֹ Prov.5.22. הֵינוּ הָךְ Idipſum eſt.

הָךְ Hic, Hæc, gen.com. idem quod זֶה, זֹאת.

הָכָא Hîc, Huc : repetitum in ſententia continuata, Hîc, Illic.

הָכִי Sic, Ita : אֲפִילּוּ הָכִי Et ſi ita ſit : אַדְּהָכִי Interim.

הָלָא, הָלְאָ : Cum Lamed ſemper. לְהָלָא Ultra, Ulterius, Illuc, Hieroſolymitanè לְהָלָן. Ex Hebræo הָלְאָה contractum ſine dubio.

הַלְוַאי הַלְוַי Utinam. Plerumque ſequi ſolet דְ aut וְ.

הָלַךְ Ire, Ambulare, Hebr. הֲלָכָה Expoſitio ſive Lectio ex Gemara. In his diſcurſibus multa ſunt, quæ per

oralem

2 Reg.6.25. Hinc in Targum, וּתְהִי נְבֵילְתָא דְאִיזֶבֶל כְּזֶבֶל עַל אַפֵּי חַקְלָא Eritque cadaver Iſebelis ſicut ſtercus in ſuperficie agri, 2 Reg.9.38. Abuſio ad nomen Iſebelis è ſtercore deductum.

זְבַן Emere, Acquirere, Comparare pretio. זַבֵּן Vendere. אִזְדַּבַּן Vendi, Chald. זְבוּן Venditio.

זְהוּ Illud ipſum. זֶהוּ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב Illud eſt quod dicit Scriptura, ex זֶה & הוּא compoſitum.

זָהַם Sordere, Inquinari, Inquinatum eſſe. זְהִים Sordidus, אִזְדְּהַם Se inquinare, Inquinari, Chald. Apud Rabbinos, זֵהֵם Polluere, Inquinari. מְזוֹהָם Pollutus, Inquinatus. זִיהוּם, זוֹהַם Pollutio, Inquinamentum, Sordes, Fœditas.

זהר הִזְהִיר Splendere, Monere, Admonere: נִזְהַר Moneri: אִזְדְּהַר Monere, Cavere ſibi: אִזְדְּהַר לָךְ Cave tibi, Exod.10.28. in Jonathane. זְהוֹר, זְהוֹרָא Monitio, Cautio: Splendor, זְהִירוּת, אַזְהָרָה Monitio, Præmonitio, Commonefactio, Adhortatio, Dehortatio.

זוּג Combinare, Copulare, Conjugare, Jungere conjugio. נִזְדַּוֵּג vel הִזְדַּוֵּג Copulari, Matrimonio, Conjugio jungi; Nubere. זִוּוּג Conjugium. זוּג, זוּגָא Par, Copula duorum: בֶּן זוּגָהּ Compar, Conſors, Pſa.74.19. in R.Salom. זוּג וְנִפְרָד Par & impar, apud Rabbinos. Item זוּג Forfex: זוּג שֶׁל סַפָּרִים Forfex tonſorum. זוּג Tintinabulum: פָּרָה יוֹצְאָה בְּזוּג Vacca exiens cum tintinabulo.

זוד, זְוָדָא Viaticum: plur. in Targum tantùm reperi זְוָדִין. Hinc Verbum אִזְדַּוַּד Viaticum ſumere, Viatico ſe inſtruere, Joſ.9.12. Deut.15.14. in T.H. Rabbinis æquè familiare.

זוז Moveri, Movere ſe, Diſcedere, Recedere: לֹא זָז מִשָּׁם Non movit ſe inde. Item זוּז, זוּזָא Denarius, olim quadrans Sicli argentei. מְזוּזָה Scheda ſacra, quæ poſti januæ includitur, ex Deut.6.9.

הָתָם Hîc, illic, Huc, illuc, compositum ex ה & תָּם, id est, שָׁם.

הֶתֵּר Permissum, Licitum: Oppositum ejus, אִסּוּר Prohibitum. מוּתָּר Idem. הוּתְּרוּ Permissi fuerunt: הִתִּירוּ Permiserunt.

ו

וַדַּאי Confessum, Certum: בְּוַדָּאי Certò, In confesso. Ab Hebræo יָדָה deflexum: וַדָּאִין, וַדַּיָא Certa, Indubitata, apud Masor. הוֹדָאָה Confessio, Celebratio. וִידּוּי Confessio formularis peccatorum, הִתְוַדָּה Confiteri.

וַי ווי וַי Væ: וַי לְכוֹן Væ vobis: וַי עַל דְּ Væ super eos qui, Jesa. 1.4. וַי לָךְ Væ tibi.

הִתְוַכְּחוּת וִיכּוּחַ Disputatio, à יכח.

וָלָד Puer: Plur. וְלָדוֹת Pueri, à ילד.

וִילוֹן Velum, Aulæum, Cortina: Plur. וִילָאוֹת.

וֶסֶת Consuetudo: שִׁנּוּי וֶסֶת תְּחִלַּת חוֹלִי Mutatio consuetudinis, (i.e. diætæ) est principium morbi. Synecd. Consuetudo mulieris menstrua, Gen. 18.12. in R. Sal.

וַעַד Cœtus, congregatio, conventus, בֵּית הַוַּעַד Domus conventus, Schola, Synagoga.

וֶרֶד, וַרְדָא, vel וְרָד, וְרָדָא Rosa.

וֶשֶׁט Oesophagus, Gula.

וַתִּיק Pius, Sanctus, Justus, Probus.

ותר, וַתְּרָן Abundans, Affluens, Dives, Prodigus, וַתְּרָנִית Prodiga, Amos. 4.4. in R. Sal. וַתְּרָנוּתָא Abundantia, Affluentia, Prodigalitas. Scribunt וותרן cum duplici Vau, ad indicandum Vau consonam.

ז

זַבֵּל Fimare, Stercorare agrum. זֶבֶל Fimus, Stercus: זֶבֶל הַיָּב מִן הַיּוֹנִים Fimus fluens ex columbis, R. Salom. 2 Reg. 6.25.

זְמַן Tempus: plurale, זְמַנִּים. In continuata sententia repetitum valet, Quandoque, Interdum: זְמַנִּים מֶחְמַת כְּחוּשׁוּתָא זְמַנִּים מֶחְמַת בְּרִיאוּתָא Quandoque propter maciem, quandoque propter pinguedinem. זְמַנִּי Temporalis: עִנְיָנִים זְמַנִּיִּים Res temporales.

זִמֵּן Citare ad judicium: Invitare ad convivium: Convocare, Congregare ad cœtum. מְזוּמָּן Citatus, Invitatus: הַזְמָנָה Citatio. נִזְדַּמֵּן Obvenire: נִזְדַּמֵּן לוֹ אָדָם אֶחָד Obvenit ipsi homo quidam. Vide & Kimchi Psal. 25. in principio.

זְעֵר, זְעֵיר Parum. כִּזְעֵיר Ferè.

זֶפֶק Ingluvies, Vesica gutturis: זֶפֶק הַיּוֹנִים Ingluvies columbarum, 2 Reg. 6. 25. in Kimchio.

זְקַף Erigere, Elevare: Suspendere, Crucifigere. זְקִיפָה Crux, Patibulum. זְקִיפוּת Suspensio, Crucifixio.

זְקַק, נִזְקַק Commisceri carnaliter, Coire. Item הִזְדַּקֵּק, זְקוּק Opus, Necesse est, Oportet, R. Salom. Ezech. 46. ver. 8.

זָרַז Accingere, Accingi: Armare: Insternere equum, Admonere, Excitare, Incitare: Festinare, Urgere, Expedire. זָרִיז Expeditus, Accinctus. זֵרוּז, זְרִיזוּת Excitatio, Incitatio, Monitio, Alacritas. זְרָז, זֵרָז Cingulum.

זַרְנִיךְ Auripigmentum, R. Salom. Exod. 16. 14.

ח

חָבַב Diligere. חָבִיב, חֲבִיב Dilectus. חִבּוּב Dilectio, Amor.

חבה חָבִית Vas, Dolium: plur. חָבִיּוֹת Ex hac forma Elias probat, ה non esse radicale.

חָבַט Percutere: חִבּוּט הַקֶּבֶר Percussio sepulchri. Vide Eliam in Thisbi.

זוּחַ Efferri, R.Salomon Genes.15. ver.2.

זוט , זוּטָא Parvum : סֵדֶר עוֹלָם זוּטָא Chronicon mundi minus : Oppositum ejus רַבָּא Magnum.

זול Vile, Vilis pretii esse. בְּזוֹל Viliter, vili pretio : Oppositum, בְּיוֹקֶר Carè. זוֹלוּת Despectus, vilis. זִלְזֵל Vilipendere.

זולת Præter, Absque, Sine. בְּזוּלַת Absque. Et cum י paragogico זוּלָתִי אֲחָדִים Præter pauca. Potest etiam esse Præter me, ut sit Affixum Pronomen : זוּלָתוֹ Præter id : וְזוּלָתָם Et præter ea, id est, Et alia plura, Et alia ipsi similia.

זוף Vide mox זִיף.

זור Alienum esse : זָר Anomalum ; זָרוּת Anomalia.

זטר זוּטַר , זוּטָר Parvus, Minor ; Junior.

זיו Splendor. זִיוְתָן Splendidus.

זִיּוּן Apex literæ : Virgula parva.

זִיף , זִיפָא Stylus sculptorius.

זִיֵּף Adulterare, Corrumpere, Falsare. זַיְפָן Falsarius. זִיּוּף Falsatio, Falsum, adulterium, R.Salomon Esth.8.8. מְזוּיָּף Falsatum : טְעָנוֹת מְזוּיָּפוֹת Argumenta falsata, id est, sophistica : שְׁטָרוֹת מְזוּיָּפִין Instrumenta literarum falsata.

זָכָה Mereri, dignum esse vel haberi. זַכָּאִי Justus. זַכָּאוּת Justificatio. זָכוּת Justitia : זְכוּת Meritum justitiæ : יָדִין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת Judicet eum lance justitiæ, æquâ.

זָכָר Masculus, Hebr. לְשׁוֹן זָכָר Vocabulum masculinum. זַכְרוּת Virilitas, Genitalia : Hinc כָּל שֶׁזַּכְרוּתוֹ מִבַּחוּץ מוֹלִיד מִבִּפְנִים מֵטִיל בֵּיצִים Omne cujus genitale membrum est extrinsecus, generat : intrinsecus, ponit ova. אַזְכָּרוֹת Nomina Dei sic dicta ; quasi ejus Monimenta : vide Thisbi Eliæ. Masorethæ ex forma Chald. vocant אַדְכָּרָא num.sing. Prov.1.3.

זָלַף Stillare : Effluere. זִלּוּף Stillatio, Effusio.

Rabbinorum, quando infauſtum aliquod verbis amoliuntur. Communiter id abbreviatè ſcribunt ח"ן: Vide ampliùs in Abbreviaturis noſtris.

חוק חֲוָקִים Gradus ſcalæ, R. Salom. Exod. 26. 25.

חור חָוַר Albeſcere: חִוֵּר Dealbare. נִתְחַוֵּר Metaphoricè, Dilucidum, Perſpicuum eſſe aut fieri. הַלָּשׁוֹן אֵינוֹ מְחֻוָּר Sermo hic non eſt dilucidus. לֹא נִתְחַוְּרוּ דִּבְרֵיהֶם Non ſunt perſpicua verba ipſorum.

חוש חוּשׁ Senſus. Plural. חוּשִׁים Senſus. Sunt quinque; חוּשׁ הַטַּעַם Senſus guſtus: הָרֵיחַ Olfactus: הַשֵּׁמַע Auditus: הָרְאוּת Viſus: הַמִּשּׁוּשׁ Tactus. חוּשִׁי Senſilis, ſenſibilis: הַשָּׂגוֹת הַחוּשִׁיּוֹת Apprehenſiones ſenſibiles, Prov. 5. 19. in R. Levi, quibus opponuntur הַשִּׂכְלִיּוֹת intellectuales & הַדִּמְיוֹנִיּוֹת imaginatrices ſive æſtimativæ. מוּחָשׁ Senſibile, ſenſatum, in ſenſum cadens. מַכְחִישׁ הַמּוּחָשׁ Negat ſenſibile, id quod contra communem ſenſum eſt: negat principia. הַמּוּחָשׁ אֵין צָרִיךְ מוֹפֵת Senſibile non eget demonſtratione.

חזה חֲזָה Videre. חֲזִי Vide, en, ecce. Ex uſu Chaldaico, Dignum, Decens, Conveniens. עַל דִּי חֲזֵה Magis quàm conveniebat, Dan. 3. 19. דַּחֲזֵי לְמִשְׁתֵּי Quod dignum erat ut biberetur, Eſth. 1. 7. כִּדְחֲזֵי Sicut decet.

חזר חָזַר Redire, Circuire: חָזַרְתִּי עַל כָּל הַמִּקְרָא Circuivi per totam Scripturam: חֲזוֹר בָּךְ Redi in te, repetas tecum. חָזוֹר Circum, circa, idem quod סָבִיב. Geminatum חֲזוֹר חָזוֹר Circumquaque. חֲזָרוֹת Circuitus, Ambitus. מַחֲזוֹר Circulus, cyclus aſtronomicus.

חטא חֲטָא Peccare. חֲטָא Peccatum. יְרֵא חֵטְא Timet peccatum, id eſt, Pius, Dei reverens eſt, & peccare metuens. Trita locutio. Sed & priſci Chaldæi ſic locuti, וּתְהֵי לִגְבַר דְּחֵיל חֲטָאִין Et eſto in virum timentem peccata, 1 Reg. 2. 2.

חטם חֻטָּם Naſus, Nares, Ira, ut Hebr. אַף.

חטף חֲטַף Rapere, חָטֵף Rapiens, חָטוּף Raptum. Inde Nomi-

חֲבָל Corruptio, Dan.3.25. Hinc Væ, Heu.

חִבֵּר Componere, Conſcribere librum. מְחַבֵּר Compoſitor, Author libri. חִבּוּר Compoſitio, conſcriptio libri: item Num.plur. quaſi Numerorum conſociatio. Item Copula, copulatio, unde ו Chibbur, id eſt, copulativum. חֲבָרוּת Societas.

חָגַר Claudicare. חָגוּר, חָגִיר Claudus.

חַד Unus, Primus. בְּחַד Invicem. כַּחֲדָה Unà, ſimul, pariter. לַחֲדָא Valdè, vehementer.

חוב Reum, Debitorem eſſe. חַיָּב Debitor, qui debet, tenetur. אַתָּה חַיָּב Tu teneris: אֲנַחְנוּ חַיָּבִין Nos tenemur. חִיֵּב Debitorem efficere: Condemnare: חייבו ממנו Evincunt inde. מְחַיֵּב Debitorem conſtituens: Convincens affirmando: מִשְׁפָּט מְחַיֵּב Propoſitio affirmativa. מְחוּיָּב Convictus, Debere factus, Obligatus: Neceſſe debetur vel conſequitur. Sic הִתְחַיֵּב Conſequitur, Neceſſariò ſequitur: הָיָה מִתְחַיֵּב Conſequeretur. לֹא יִתְחַיֵּב מֵהֶם Non infertur, concluditur, ſequitur inde. מִתְחַיֵּב מִזֶּה בְּהֶכְרֵחַ Conſequitur hinc neceſſariò. חִיּוּב Debitum: Sequela: Affirmatio, Conceſſio debita, Neceſſitas. הִתְחַיְּבוּת Conſecutio, Conſequentia, Obligatio. חוב Debitum בַּעַל חוב Debitor, Creditor, pro diverſo reſpectu. חוֹבָה Debitum, Officium.

חוז מְחוֹז Terminus: Provincia, Vicus, Platea, Urbs. מְחוֹזָאֵי Urbani.

חוט חַיֵּט Suere, Conſuere. חוט Filum: חוּטֵי שֵׂעָר Fila capillorum, quibus ſcil. puellæ capillos innectunt. חַיָּט Sartor. מַחַט Acus ſartoria.

חול, חָל vel חַל Cadere, Incidere: de feſtis & ſolennitatibus uſurpant, quæ in diem aliquem certum incidunt.

חוס Parcere, Propitium eſſe: חַס לָנָא Propitius eſto nobis, Joſ.22.9. חַס וְשָׁלוֹם Parce & pax ſit, locutio

Rabbinorum,

ca, Partitio, Discrimen, Differentia, Dissensio. חִלּוּקָה Divisio, Distributio: חֲלוּקָה הֶכְרֵחִית Distributio necessaria: item Pars. חִלּוּק Indusium. חֵלֶק Pars, Minutum astronomicum. מַחֲלוֹקֶת Controversia, Dissensio.

חַמָּה Sol, planeta solis.

חמר, הֶחֱמִיר Difficile, Grave reddere, Difficultatem movere vel ponere. חוֹמֶר Difficultas, Difficile, Grave: קַל וָחוֹמֶר Leve & grave, argumentum à minori ad majus, aut contrà. Item, Materia, Corpus materiatum. חוֹמֶר הָרִאשׁוֹן Materia prima: חוֹמְרִי Materiale. Corporale: נֶפֶשׁ הַחוֹמְרִית Anima bruta, quasi corporalis dicta, Proverb. 12. ver. 10. in R. Levi: לְכֹחוֹת הַחֳמְרִיּוֹת Facultates corporales, quibus opponuntur שִׂכְלִיּוֹת Intellectuales, Prov. 28. vers. ult. in Kasvenaki. חָמוּר Grave, Difficile. עֲבֵירוֹת חֲמוּרוֹת Transgressiones graves, R. D. Amos. 2. 6.

חמת, מֵחֲמַת Propter. מ servile est juxta Eliam.

חָנָה Castrametari. חָנוּת Hospitium, Diversorium: Officina, & synecd. Officina numularia. חֶנְוָנִי Numularius: Hospes.

חנך, חִנְכַיִם Gingivæ, palatum superius & inferius, Psal. 22. 16. in Kimchi.

חָנֵף Adulari, Hypocritam agere. חָנֵף, חָנִיף Adulator, Hypocrita. חֲנִיפוּת Adulatio.

חָסַל Absumi, Consumi: Finiri, Compleri: חִסְּלַת בְּרֵאשִׁית Finita est (scil. פָּרָשָׁה Sectio) Bereschit, gen. fœmin. Sic in R. Salom. Comment. singulis Paraschis subjunctum est. Inde imprudenter aliquando fini librorum apponunt חִסְּלַת genere fœmin. ubi חָסַל dicendum erat, maximè si סֵפֶר adjunctum sit.

חָסֵר Deficere. חִסּוּר Defectus: Subtractio arithmetica.

חפס, חֲפִיסָה Sacculus, R. Sal. Exod. 16. 14. quasi ab Hebræo חָפַשׂ Scrutari.

ria vocalium quarundam, quarum pronunciatio rapta, id est, correpta. מִיתָה חֲטוּפָה Mors rapta; subitanea.

חטר חֲטוֹטֶרֶת חֲטֶרֶת Gibbus, Gibbositas camelorum, Jes.30.6. in R.D. & R.Sal.

חיה חָיָה Vivere. חַי Vita: בַּעֲלֵי חַיִּים Animata, Animantia vitâ prædita. חַיֶּיךָ Per vitam tuam, juramenti forma. חִיּוּת Animalitas, Vivacitas, vitalis facultas: בְּלֵב תָּלוּי חִיּוּת הָאָדָם In corde sita est vitalitas hominis. חִיּוּנִי Vitalis, Animalis. כֹּחוֹת חִיּוּנִיּוֹת Facultates vitales. תְּחִיָּה Revivificatio, Resuscitatio ad vitam. Kimchi Psalm.104.ver.30. Plerumque Talmudici statuunt, כִּי תְּחִיַּת הַמֵּתִים לַצַּדִּיקִים וְלֹא לָרְשָׁעִים quòd revivificatio mortuorum, justorum est, non autem improborum.

חלב חָלָב Lac: חֲלָבִי Lacteus: עִגּוּל חֲלָבִי Circulus lacteus in cœlo, R.Levi Job.26.13.

חלד חָלוּד Rubiginosum, unde in R.Salomone, Terra vocatur חֶלֶד, propterea quia est נוֹשֶׁנֶת וַחֲלוּדָה veterascens & rubiginosa, Psalm.49.2. Ex Hiphil מָעוֹת שֶׁהֶחֱלִידוּ Pecuniæ quæ rubiginem contraxerunt. חֲלוּדָה Rubigo.

חלה חָלָה Ægrotare. חֳלִי Morbus. חֳלָאִים Morbi.

חלט מוּחְלָט, בְּמוּחְלָט Præcisè, absolutè, simpliciter. לַחֲלוּטִין בַּחֲלוּטִין Idem. חָלְטִי Absolutus, simplex. סִלּוּק הֶחָלְטִי Discessus absolutus & perpetuus.

חלל חָלַל Perforare, Excavare. חָלוּל חָלִיל Excavatum, concavum, Cavum, Concavitas. מְחוּלָל Excavatum. חֲלָלִין Cavitates. חִלּוּל Profanatio.

חלף חִלּוּף Permutatio. Pro, vice.

חלק חָלַק Partiri, Hebr. Hinc Dissentire, In partes distractum esse, Disceptare, Contendere. וְיֵשׁ חוֹלְקִין Et quidam dissentiunt, contendunt. Sic Niphal נֶחְלְקוּ רַבּוֹתֵינוּ Dissentiunt Rabbini nostri. חִלּוּק Divisio arithmetica,

טָבַע Figi, Infigi, Imprimi: Immergi, Demergi: הָאָדָם מוּטְבָּע בְּחֵטְא Homo naturaliter immersus est in peccatum, id est, in peccato originali natus, Kimchi Jes.43.27. Item, Figere, Cudere monetam. טֶבַע Natura, Indoles, Constitutio: חַכְמֵי הַטֶּבַע Periti naturæ, Physici. טִבְעִי Naturalis: חָכְמָה הַטִּבְעִית Physica. חָכְמַת הַטֶּבַע Idem. כֹּחַ טִבְעִי Facultas naturalis. חוּץ מִן הַטֶּבַע Præternaturale. מַטְבֵּעַ Moneta. טַבַּעַת Annulus. פִּי טַבַּעַת Podex.

טבר, טִבּוּר Umbilicus, R.David 1 Sam.5.4.

טוב Bonum esse: Bonum: מוּטָב Melius: לְמוּטָב In melius.

טול, טִיֵּל Deambulare otii causâ. מְטַיֵּל, טַיָּל Deambulator, otiosus: אטייל עמכם Spaciabor vobiscum, Levit.26.12. in R.Sal. טִיּוּל Deambulatio. הֵטִיל Ejicere, dejicere, projicere. הַמֵּטִיל מַיִם Ejiciens aquas, urinam reddens, R.David 1 Sam.24.4.

טום, טָמְטֵם Obturare, Obstruere. טוּמְטוּם Obturatus, cujus genitalia obstructa sunt.

טָוֶס Pavo, 1 Reg.10.22. in R.Salom.

טוף, טִפְטֵף Stillare: Fluere guttatim. טִפְטוּף Stillatio. טִפָּה Stilla, Gutta. Plur. טִפִּין. Potest etiam à טפף esse: טִפִּין טִפִּין Guttatim.

טוש Incrustare, Obducere parietem. טִשְׁטֵשׁ Fœdare, Maculare. מְטוּשְׁטָשׁ Maculatum, Maculosum. אוֹתִיּוֹת מְטוּשְׁטָשׁוֹת Literæ attritæ & maculosæ. טִשְׁטוּשׁ Maculatio.

טִיב Conditio, Status.

טיט טִיֵּט Maculare: מְטַיֵּט אוֹתוֹ בִּדְיוֹ Maculat illud atramento. טִיּוּט Macula, maculatio.

טכס Ordinare, Instruere, טַכְסִים Ordo, series, τάξις. Item κόσμος Mundus, Ornatus muliebris.

טְלֶה Aries, signum cœleste.

טלת טַלִּית Pallium, vestis villosa, Gen.25.25. in R. Sal.

חצף, חָצוּף Impudens: Chald. חוּצְפָּא.
חָקַר Scrutari. מֶחְקָר Scrutatio: חַכְמֵי הַמֶּחְקָר Sapientes ſcrutationis, id eſt, Phyſici, rerum naturalium cauſas perſcrutantes. Ab. Eſra vocat eos etiam אַנְשֵׁי הַמחקר.
חרט, חִתְחָרֵט Pœnitere, pœnitentiâ duci. חֲרָטָה Pœnitentia. מִתְחָרֵט Pœnitens.
חרף, חָרִיף Acutum: Acutus, Acuti judicii. חֲרִיפוּת Acumen, Subtilitas, Habac. 1.8. in Kimchi.
חרץ, חָרוּץ Foſſa, in Daniele: חֲרִיצָה Idem.
חשא, חֲשָׁאי Silentium: Suſurratio tacita, בַּחֲשָׁאי Tacitè, Silenter, Clam, In ſecreto.
חשב, חָשׁוּב Reputatus, æſtimatus, magnæ exiſtimationis vir.
חָשַׁד Suſpicari, Inſimulare. נֶחְשָׁד, חָשׁוּד Suſpectus. חֲשַׁד חֲשָׁדָה Suſpicio.
חָשַׁשׁ, חָשׁ Curare, Curioſum, Solicitum eſſe: item Dolere, Dolorem ſentire, חוֹשֵׁשׁ בְּשִׁנָּיו Dolet ex dentibus. חֲשָׁשָׁה Cura, Solicitudo.
חָתַךְ Scindere, Præſcindere. חֶתֶךְ, חֲתִיכָה Sciſſio, Fruſtum, Sectio, Segmentum.
חתל, חָתוּל, חָתוּל Felis, Catus murilegus & marinus: Plur. חֲתוּלִים Levit. 11.27. in R. Sal.
חָתַם Obſignare, Concludere, Abſolvere, Finire. חֲתִימָה Obſignatio, Abſolutio, Concluſio.
חָתָן Sponſus. חוֹתֵן Socer. חִתּוּן Connubium, Deſponſatio. מְחוּתָּן Affinitate junctus, Affinis, Socer: מְחוּתָּנִים Soceri, utriuſque partis. חֲתֻנָּה Sponſalia, Nuptiæ.

ט

טבח Mactare. טְבִיחָה Mactatio. טַבָּח Lanio.
טָבַל Intingere, Immergere, טְבִילָה Immerſio, Ablutio, Baptiſmus. טִבּוּל Idem.

situm ejus עִקָּר Principale, 2 Reg. 18. 17. in Kimchi.
טפס, טוֹפֶס Typus, Figura, Exemplar, Græcum τύπ☉.
טפף, טָפוּף Refertum : מִדָּה טְפוּפָה Mensura referta : שֶׁיֵּרָאוּ גַסוֹת וּטְפוּפוֹת Ut viderentur crassæ & refertæ, R. Salom. Jes. 3. 16. de filiabus Zion.
טפש אִטַּפֵּשׁ טָפַשׁ Obesari, Pinguefieri : Metaph. Crassum, Stupidum, Fatuum, Stultum fieri, Stultè agere. טִפֵּשׁ Stultus, Fatuus, טִפְּשׁוּת Stultitia, מִטַּפֵּשׁ Stultescens.
טקם Idem quod suprà טָפַס.
טָרַד Detineri, Occupari, Laborare, Defatigari. טָרוּד Occupatus, Molestatus labore, טִרְדָּה טְרָדָה Occupatio, Labor, Molestia.
טָרַף Rapere, Discerpere, טְרֵיפָה Caro rapta & discerpta à feris, ideoque vetita. Inde de quovis illicito cibo usurpatur. מְטוֹרָף Raptus mente, Turbatus animo.
טרק, טְרַקְלִין Triclinium.

י

יאה יָאֵי יָאֶה Pulcher. יְאוּת Pulchritudo : Pulchrè.
יאל Unde הוֹאִיל. Vide suprà in litera ה.
יאש, נוֹאָשׁ, הִתְיָאֵשׁ Desperare, Despondere animum.
יבח יַבְחוּשִׁין Muscæ parvæ, R. Sal. Lev. 11. 11.
יבל הוֹבִיל Afferre, Apportare. מוֹבִיל Apportans : synecdochicè Tabellarius, Lator literarum : frequens in epistolis. Vide epistolas nostras Hebraicas. מוֹבָלָה Onus, Sarcina.
יַד Manus. בְּיַד Per manus, Per. עַל יַד, עַל יְדֵי, Idem. מִן יַד מִיָּד Statim, Repentè, Confestim, Illico. Simili sensu Latini A pedibus dicunt, E vestigio.
ידה Hinc וִדּוּי וַדַּאי quæ vide in litera Vau: הוֹדָאָה Confessio, Affirmatio, cujus oppositum כְּפִירָה Negatio. מוֹדֶה Confitens, Astipulans, Assentiens. Conf. Exod. 21. 13. in R. Salom.

Judæis peculiare palliolum eſt, quod imponunt ſibi tempore precum. Poſſit eſſe à טלל Obtegere.

טִנֵּף Inquinare. מְטוּנָף Inquinatus. טִנּוּף Inquinatio, Spurcities.

טַס Lamina, Exod.28.36. in R.Salom.

טָעָה Errare. טָעוּת Error, Erratum : טָעוּת סֵפֶר Erratum libri, error Typographicus : Plur. לוּחַ הַטָּעֻיוֹת Index erratorum. סֵפֶר מוּטְעֶה Liber mendoſus. מַטְעָאָה Sophiſtica. מַטְעָיָנוּת Fallacia, Captio, Elenchus ſophiſticus. הַטְעָאָה Idem.

טַעַם Accentus Grammaticus : Ratio, Guſtus : מַאי טַעֲמָא Quæ ratio, quid juris? Senſus, ut ibi העברים ישמרו הטעמים ולא המלות Hebræi obſervant ſenſum, non verba, Ab.Eſr.Geneſ.5.29. טְעִימָה Guſtatio.

טָעַן Argumentari, Arguere, diſceptare, objicere argumenta : אוּלַי יִטְעוֹן טוֹעֵן Fortè objecerit aliquis opponens, Ab.Eſra Pſal.90.10. טוֹעֵן Argumentator, diſceptator, diſputator, objiciens, opponens : טוֹעֲנֵי הָאֱמֶת Diſputatores veritatis, id eſt, pro veritate, Kimchi Amoſ.2.6. הַטַּעֲנָה Argumentatio, argumentum, ratio, objectio : טַעֲנוֹת צוֹדְקוֹת Rationes juſtæ : טַעֲנוֹת כּוֹזְבוֹת Rationes falſæ : טַעֲנוֹת הַפְּחוּתוֹת Rationes invalidæ, nullius momenti, R.Levi Jobi 17. טַעֲנוֹת בְּרִיאוֹת וַחֲזָקוֹת Argumenta valida & fortia, Jeſ.41.21. in R.Sal. הוּא בָנוּי עַל טַעֲנוֹת חֲלוּשׁוֹת Extructum eſt ſuper rationes infirmas : טַעֲנוֹת תּוֹכָחִיּוֹת Rationes diſputabiles. הַטַּעֲנָה לֹא צוֹדֶקֶת בָּהּ Argumentatio illegitima eſt in eo, R.Levi, Job.33. טָעוּן Oneratus : Onuſtus : item Opus, neceſſe habens, idem quod צָרִיךְ.

טְפֵי Multùm, Plurimùm, Valdè, Vehementer : שַׁפִּיר טְפֵי Pulcher valdè.

טפל, טָפֵל, טְפֵלָה, Adjunctum, Acceſſorium : oppoſitum

יכח, הִתְוַכַּח Disceptare, Disputare, Arguere. וִכּוּחַ Disputatio, Disceptatio: הִתְוַכְּחוּת Idem, R. Levi, Job. 17.

יָכוֹל Interdum adverbialiter, Fortassis, Fortasse, Fieri potest: יָכוֹל שֶׁ Fieri potest ut.

יָלַד Gignere, Generare, הוֹלִיד Conclusit syllogisticè. מוֹלִיד Generans: כֹּחַ הַמּוֹלִיד Facultas generativa. מוֹלָד Novilunium. תּוֹלֶדֶת, תּוֹלָדָה Natura ingenerata, Generatio: Conclusio syllogismi, ejus quasi Proles, generata ex præmissis. Hinc in Logica R. Schimeonis: הַמִּשְׁפָּט הַשְּׁלִישִׁי הַמִּתְחַבֵּר מֵחִבּוּר אוֹתָם שְׁנֵי הַהַקְדָּמוֹת יִקָּרֵא הַתּוֹלָדָה id est, Propositio tertia illata ex conjunctione duarum præmissarum, vocatur Conclusio. Plural. תּוֹלָדוֹת Generationes: Item Qualitates primæ quatuor, calidum, frigidum, humidum & siccum. Unde Kimchi: בהסכמת ארבע תולדות יהיה בריאות הגוף In consensu vel æquali temperamento quatuor qualitatum consistit sanitas corporis, Jes. 47. 7. Sunt autem istæ, חַמָּה Calidum, קָרָה frigidum, לֵיחוּת humidum, יַבָּשָׁה siccum. Item Eventus, Res gestæ, Historiæ.

יָנַק Sugere. תִּינוֹק Lactens, Sugens: plur. תִּינוֹקוֹת.

יָסַד Fundare. יְסוֹד Fundamentum: metaphoricè Elementum, principium rerum naturalium: Radix, apud Grammaticos, ut Jesa. 41. 10. in R. Salomon. Plural. יְסוֹדוֹת: Sunt autem quatuor, אֵשׁ Ignis, רוּחַ vel אֲוִיר Aër, מַיִם Aqua, עָפָר vel אֶרֶץ Terra: עֵירוּב הַיְסוֹדוֹת Mixtio Elementorum. יְסוֹדִי Fundamentalis. אוֹתִיּוֹת יְסוֹדִיּוֹת Literæ radicales.

יָסַף Addere. מוּסָף Additamentum, auctarium. נוֹסָף Idem. fœm. נוֹסֶפֶת Addititium, paragogicum, ut de talibus literis loqui solent. תּוֹסֶפֶת, תּוֹסֶפְתָּא Additio, additamentum. Oppositum ejus, מגרעת Diminutio, Subtractio. תּוֹסֶפְתָּא דִמַעֲלְיוּתָא Additamentum laudis, laudabile, dignum.

ידע Scire, Cognoſcere. Ex Ithpehal Chaldaicè dicunt, אֵינוֹ אִתְיְדַע Id non percipitur, intelligitur. יְדַעָה Sententia, Opinio. יְדִיעָה, יְדִיעוּת Scientia, Notio. הַיְדִיעָה ה' He notionis, emphaticum, articulus. Hinc Kimchi Joſ.7.21. הָאָהֳלִי ſcribit eſſe בִּשְׁתֵּי יְדִיעוֹת cum duabus notionibus, nempe cum articulo ה (præter morem) & Affixo. Vide Syntaxin noſtram ca.5. יְדִיעִי Scientialis, Scientificus. Fœmininum, יְדִיעִית Scientifica. דַעְתָּן Sciens, Peritus; unde dicunt דַעְתָּן שֶׁבָּאֲנָשִׁים צָרִיךְ עֵצָה Peritiſſimus hominum opus habet conſilio. דַעְתָּנִית Perita, R.Levi, Proverb.12.4. בְּיָדוּעַ Certum, Notum, In confeſſo eſt.

יום Dies, יוֹם טוֹב Dies feſtus, Dies convivalis. יוֹמִי Diurnus: גַּלְגַּל יוֹמִי Orbis diurnus, Primum mobile: Fœmin. תְּנוּעָה הַיּוֹמִית Motus diurnus.

יָוָן Javan, pater Græcorum, Geneſ.10.2. Hinc לְשׁוֹן יָוָן Lingua Græcorum. לָשׁוֹן יְוָנִי Sermo Græcus. מִלָּה יְוָנִית Dictio Græca & יְוָנִית Græcè.

יחד, יָחִיד Unicus. לְשׁוֹן יָחִיד Vocabulum unici, id eſt, num.ſing. Oppoſitum ejus רִבּוּי Pluralitas, ſive Pluralis numerus. יִיחוּד Unitas, Appropriatio: בְּיִיחוּד Unicè, Propriè, Singulariter. הִתְיַחֲדוּת Proprietas, Proprium, cui ſolet opponi Accidens. מְיוּחָד Peculiaris, Proprius, Appropriatus, Dicatus, Addictus certæ rei.

יחס, יִיחוּס, יוּחָס Proſapia, Familia, Genealogia, Genus, Gentilitas, Stemma: Proportio: Attributum, Attributio. יַחַס מִסְפָּר Proportio numeri. שֵׁם הַיַּחַס Nomen gentilitium, Patronymicum. מְיוּחָס Proſapiatus. הִתְיַחֵס Accenſeri, Accommodari, Appropriari quaſi ad certum genus. הִתְיַחֲסוּת Familia, Stemma, Cognatio, affinitas; Analogia, proportio.

יחר יִיחוּר Palmes, Gen.9.20. in R.Salom.

יין Vinum: plur. יֵינוֹת Vina, יֵינוֹת מְבֻשָּׂמִים Vina condîta. יֵינִי Vinoſus.

ירה, הוֹרָה Docuit. תּוֹרָה Doctrina, Lex, Verbum divinum. תּוֹרָנִי, תּוֹרִיִּי Legalis, Divinus. אִישׁ הַתּוֹרָנִי Vir Theologus, Legis divinæ peritus. רְאָיָה הַתּוֹרִיָּה Demonstratio ex Lege sive Sacra scriptura petita. הוֹרָאָה Significatum, מוֹרֵה מָקוֹם Index loci, Index libri, Concordantia.

ישב יָשַׁב Sedere. מְיוּשָּׁב Locatus, Sedatus, Paratus: בָּקִי וּמְיוּשָּׁב Exercitatus & fundatus sive expeditus, Hos. 14.2. in R.Salom. הִתְיַשֵּׁב Dispositum, Constantem esse, Acquiescere. הִתְיַשְּׁבוּת Acquiescentia, Constantia animi. Vide Interpretes Hos. 10.9. Psalm.78.63. Prov.10.8. שֶׁבֶת Sessio: כּוֹכְבֵי שֶׁבֶת Stellæ sessionis, id est, fixæ, יְשִׁיבָה Consessus, scil.discipulorum, Schola, Academia. רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה Caput, Rector Academiæ. יִשּׁוּב Terra habitabilis & culta: יִשּׁוּב הַדַּעַת Constantia mentis.

ישה, יֵשׁ Est, Sunt, Esse, Ens, Essentia, ut in Ab.Esra, Exod.25.in fine. Inde transit in aliam naturam, ut sit idem quod, Quidam, Quædam: בְּיֵשׁ סְפָרִים In quibusdam libris: יֵשׁ מְפָרְשִׁים Quidam interpretes, יֵשׁוּת Essentia, Prov.8.14. in Kasvenaki. חוּץ לְיֵשׁוּתוֹ Extra essentiam ejus. Item יֵשׁ וָאַיִן Ens & non Ens.

ישן יָשָׁן Vetus, יוֹשֶׁן, יוֹשְׁנָה, יְשָׁנָה Antiquitas, Vetustas, Antiquus & priscus status & splendor.

ישר יָשַׁר Rectum esse. הִתְיַשֵּׁר Dirigi: שֶׁיִּתְיַשֵּׁר אֶל הַתַּכְלִית Ut dirigatur ad finem suum, Proverb.10.8. in R.Levi. מִישׁוֹר Æquitas, rectitudo: אוֹפַן הַמִּישׁוֹר Circulus æquitatis, Æquator, Apud Astron. הַיְשָׁרָה Rectificatio, Aptatio, Accommodatio, Directio. יְשָׁרוּת Idem.

יתש יַתּוּשׁ Musca, Psal.147.9. in R.David Kimchi.

כ

כאן כָּאן Hîc, Huc, בְּכָאן Hîc, לְכָאן מִכָּאן Hinc illinc:

יָסַר Castigare. יִסּוּר Castigatio. מוּסָר Disciplina: מִשְׁלֵי מוּסָרִיִּים Sententiæ disciplinales, id est, Ethicæ, Prov. 10. 1. in Kafvenaki.

יעל, הוֹעִיל Prodesse, Utile esse. תּוֹעֶלֶת Utilitas.

יָפָה Pulchrum esse: יוֹפִי Pulchritudo. יִפּוּי. Exornatio.

יפת, מוֹפֵת Demonstratio logica, vel syllogistica: hinc, אֵין צָרִיךְ לְהָבִיא עֲלֵיהֶם מוֹפְתִים לְאַמְּתָם Non est necesse adducere probationes ad confirmandum ista, Prov. 30. 4. in Kafvenaki. הֶקֵּשׁ מוֹפְתִי Syllogismus demonstrativus: טְעָנוֹת מוֹפְתִיּוֹת Rationes demonstrativæ.

יָצָא Egredi, הוֹצִיא Egredi facere: Proferre, Expendere. Impendere, si de pecunia dicatur. הוֹצָאָה Impensæ, sumptus. הַיְצָאָה Idem. יוֹצְאָנִיּוֹת Vagatrices mulieres, וְכַיּוֹצֵא בוֹ Et juxta egrediens cum ipso, id est, Et ei similia. Sic plural. וְכַיּוֹצְאִים בָּהֶם Et eis similia plura.

יצב, מַצָּב Status, Situs, categoria logica. נִצָּב Basis.

יצע, הִצִּיעַ Sternere, Substernere. הַצָּעָה Substratum, Propositio, Præfatio. הִצִּיעַ Substravit, Supposuit, Præmisit quasi fundamentum sequentium.

יָצַר Fingere, Formare. יֵצֶר Figmentum, cogitatio, Voluntas, concupiscentia: יֵצֶר טוֹב Voluntas bona, יֵצֶר הָרָע Voluntas mala, id est, Concupiscentia, Inclinatio & affectus hominis ad malum, originale malum. יְצִירָה Creatio, Formatio rerum.

יקף, הִקִּיף Ambire, cingere. מַקָּף Makkaph, virgula Grammatica nota, duas pluresve voces complectens, ut conjunctim uno accentu proferantur, הַקָּפָה Circulus.

יָקַר Pretiosum esse: יָקָר Pretiosus, Carus, Magni pretii, יוֹקֶר Caritas annonæ, Gravitas pretii.

יָרַד Descendere. יְרִיד Nundinæ, Mercatus, Forum. יְרִידָה Descensus, Descriptio.

המעכל Facultas concoctrix: כוח דוחה Facultas expultrix: כוח המדמה Facultas imaginativa: כוח המשער Facultas divinatrix: כוח המנהיג Facultas gubernatrix, ἡγεμονική.

כַּוֵּן Dirigere, Respicere, Attendere, Intendere vel Intentum esse. לא כִּוֵּן Non intentus fuit, non studio fecit. מִתְכַּוֵּן Studio, ex proposito agens. Sic לזה נתכַּוְּנוּ In hoc intenti fuerunt. כַּוָּנָה Intentio: Attentio: Hinc Kimchianum illud, אין דבר במקרה אלא הכל בכַוָּנַת המְכַוֵּן Nulla res fit per accidens, sed omnia per intentionem intendentis, scil. Dei, Psal. 104. 4. הֲכָנָה Idem, הַהֲכָנָה הַשִּׂכְלִית Intentio intellectualis, Job. 4. 20. in R. Levi: item Regula, Amussis. כִּיוּן Idem.

כֵּיוָן Postquam, Quandoquidem, Quum, Simul ac, Quamprimum. Post se habet שֶׁ vel דְּ communiter.

כְּוָת Chald. Sicut: & semper cum Affixis usurpatur, כְּוָתָךְ Sicut tu. Accipit ד ab initio, לית דִּכְוָתֵיהּ Non est qui sicut ille, id est, similis vel simile ipsi, sed ד illud ad sensum redundat.

כָּזַב Mentiri. רְאָיוֹת כּוֹזְבוֹת Rationes falsæ. כַּזְבָן Mendax vir. כַּזְבָנִית Mendax mulier.

כָּחַשׁ Corrumpere, Perdere, Abnegare: Mendacem, falsum reddere. Hiphil הִכְחִישׁ Idem: שהיו מכחישים מוחש Quia mendax reddiderunt sensatum, id est, contra communem sensum argumentati sunt, Job. 15. in principio, in R. Levi.

כִּי Nota particula. וְכִי Et quid? מִכִּי Ex quo, Postquam.

כָּךְ, כָּכָה Sic, ita. בֵּין כָּךְ Interea. כָּל כָּךְ Usque adeo. אַחַר כָּךְ Postea.

ככב, כּוֹכָב Stella, Mercurius planeta, per synecdochen. כּוֹכְבֵי לֶכֶת Stellæ erraticæ sive ambulatoriæ, vel כּוֹכְבֵי הַמְּבוּכָה Stellæ perplexitatis: כּוֹכְבֵי שֶׁבֶת Stellæ fixæ.

כלה, כְּלִי Vas, Organum, Instrumentum. כִּלּוּי Perditio, Consumptio, כִּלּוּי הַזְּמָן Perditio temporis. תַּכְלִית Finis,

מִכָּאן וּמִכָּאן Hinc illinc. In ſententia continuata repetitum, eſt Tam Quàm.

כַּבֵּד Honorare: Everrere domum, id enim ejus honor eſt. R.D. Jeſa.14.23.

כִּבְיָכוֹל Ut ita dicam, Ut ita mihi dicere liceat, Ac ſi poſſit dici, quando ſcil. uſurpatur in irregularibus de Deo dictis, ut Jud.10.16. in R.Sal. Interdum ſimpliciter reddi poteſt, Nempe, Videlicet: Putà.

כְּבִינָה כבן Peplum, Sindon, R.David Amoſ.6.7. 2 Sam. 17.28.

כְּגוֹן Sicut, Quemadmodum, Veluti.

כַּד , כִּד Cum, Quùm, Quando, idem quòd כַּאֲשֶׁר, unde etiam valet Sicut, quando aliis vocibus præfixum eſt, quod fit in Chaldaicis & Talmudicis.

כְּדַאי Sufficiens, Satis eſt, Sufficit: Compoſita vox ex דַּי & כ ſervili.

כְּדוּ , כְּדוֹן Chald. Nunc, Hieroſolymitanè pro עַתָּה Interdum & pro כֵּן, unde בָּתַר כְּדוּ, id eſt, אַחַר כֵּן Poſtea, Eſth.1.1. in Targum.

כְּדֵי Ut, Eò ut: ante Infinitivum, Propter. Poſt ſe habet ש cum Futuro tempore, כְּדֵי שֶׁיִּתֵּן Ut det. בִּכְדֵי Quatenus.

כְּדִי Chald. Quum, in Daniele frequens, ex כ & דִּי. Interdum, Sicut, ut הָא כְדִי, in eodem Daniele.

כְּדֵין , כְּדְנָה , כִּדְנָן Sicut: ex כ & Pronomine דֵּין.

כַּדּוּר , כדר Sphæra, Globus. כַּדּוּר הָאֵשׁ Sphæra ignis. כַּדּוּרִי Globoſum, Sphæricum. צוּרָה כַּדּוּרִית Figura ſphærica.

כּוֹחַ Facultas, Vis, Potentia, Affectio: לֹא כוֹחַ Impotentia: כוח מוסיף לגדול Facultas augeſcendi: כוח צמיחה Facultas vegetativa: כוח תנועה Facultas motrix: כוח הזן Facultas alendi: כוח המוליד Facultas generandi: כוח המושך Facultas attractrix: כוח מחזיק Facultas retentrix: כוח המעכל

& ſimpliciter Quantò magis. כַּמָּה מִתְדַּבֵּק Quantitas continua: מִתְפָּרֵד diſcreta. כַּמּוּת Quantitas: כַּמּוּת הַמִּשְׁפָּט Quantitas propoſitionis.

כְּמוֹת, כְּמָת Sicut, כְּמָתִי כְּמוֹתִי Sicut ego: כְּמוֹתָם Sicut illi. כְּמוֹת שֶׁהוּא Sicut ſe res habet, Exod.28.6. in R.Salom.

כִּנָּה Cognominare. כִּנּוּי Cognomen, Agnomen, Pronomen, Epithoton, Antitheton, Periphraſis, Antiphraſis, Relativum.

כָּנַס Colligere, Congregare. Niphal נִכְנַס Ingredi, Intrare. הִכְנִיס Intromittere, Introducere. הַכְנָסָה, כְּנוּס, כְּנִיסָה, כְּנֵסִיָּה Congregatio, Cœtus, Conventus, Ingreſſus: בֵּית הַכְּנֶסֶת Synagoga, Eccleſia.

כָּסַם Manducare, Comedere, R.D. Joſ.9.5.

כְּעַן Nunc. עַד כְּעַן Huucuſque.

כָּעַס Indignari, Iraſci. כַּעְסָן Iracundus, Prov.15.18. in R.Levi.

מְכוֹעָר, כָּעוּר, מְכוּעָר Fœdum, Turpe, Inquinatum. מַעֲשִׂים מְכוֹעָרִים Opera turpia, Inhoneſta, אִשָּׁה מְכוֹעֶרֶת Mulier fœda, deformis: כִּיעוּר Fœditas, Turpitudo.

כָּפָה Incurvare, Inclinare, Inflectere, Invertere, Inversâ re aliquid tegere & operire, ſicut vaſe inverſo quid tegi ſolet: item Cogere, Subigere, Adigere. כְּלִי כָּפוּי Vas inverſum. כְּפוּי טוֹבָה Supprimens beneficium, Ingratus. נִכְפָּה Invertens ſe, Subactus: Epilepticus; בָּנִים נִכְפִּים Filii epileptici. כִּפּוּי Suppreſſio, Diſſimulatio. כִּפָּה Convexitas cœlorum, Sublunaris regio.

כָּפָר, כֹּפֶר Pagus, Vicus. כַּפְרִי, כַּפְרָנִי Villicus, Paganus.

כָּפַר Negare, Abnegare. כּוֹפֵר בְּעִקָּר Abnegans fundamentum, id eſt, Deum & veram religionem, Ezech.26. ver.15. in R.Salom. Antiqua eſt locutio. Nam & in Targum, וְכָפְרִין בְּעִקָּרָא Pſal.12.5. כּוֹפֵר בְּמִלְוֶה Negat creditori, ſcil. debitum. כְּפִירָה Negatio: כְּפִירַת הָעִיוּן

Finis, תַּכְלִית בַּעַל תַּכְלִית Finitum, בִּלְתִּי בַּעַל תַּכְלִית Infinitum. סִבָּה תַּכְלִיתִית Causa finalis, R. Levi Prov. 1. 1.

כָּלַל Perficere, Absolvere, Complecti universaliter omnia. כְּלָל Summa, Regula Universalis: Universale, Generale: Oppositum ejus פְּרָט Particulare. בִּכְלָל, דֶּרֶךְ כְּלָל Generaliter: יוֹצֵא מִכְּלָל Egreditur, id est, excipitur è regula: מִכְּלָל Absolutè positum, Omnino, Prorsus, Universè. כְּלָל מִכְּלָל Omnibus modis, Omnino: vel cum negatione adjuncta; Nullo modo, Omnino non. ראשים כללים Capita, Puncta universalia, ut sunt decem prædicamenta apud Logicos, & decem numerationes Cabalisticæ. כּוֹלֵל Collectivum, Commune, Prædicatum: שֵׁם כּוֹלֵל Nomen collectivum: הֶחָכָם הַכּוֹלֵל Sapiens omnibus modis, sapientissimus. כְּלָלִי Universalis. כְּלָלִיוֹת Universalia. כּוֹלְלוּת כְּלָלוּת Universalitas: כְּלָלוֹת Universalia.

כֹּל, כָּל Omne, Totum, Universum: כל גדול מן החלק Totum majus est suâ parte: מִכָּל וָכֹל Omnino, in universum, R.D. Hos. 10. 9. כָּל אֶחָד Unusquisque: כָּל כֵּן Nihilominus. כָּל כָּךְ Tantopere, Tam, Usque adeò, כָּל שֶׁכֵּן Quantò magis, vel quantò minus. כָּל שֶׁהוּא Quicquid sit, Tantillum, Quantumlibet, מִכָּל מָקוֹם Nihilominus tamen; וְכוּלֵי Et cætera, Et reliqua: quando verba vel sententiam alicujus authoris abrumpunt, utuntur eo: in sacris, וְגוֹמֵר.

כלם, כְּלוּם Aliquid, Quicquam: אֵין כְּלוּם Nihilquicquam. אֵינוֹ רָאוּי לִכְלוּם Non est aptum ad quicquam, Ezech. 15. 4. in R. Sal. Item, Num, An fortè? R. Sal. Amos. 2. 11.

כלף כְּלַפֵּי Ex adverso, E regione, Versùs, Contra.

כמא, כְּמוֹ Sicut, Quemadmodum.

כמה כַּמָּה Quot, Quantum, Quantitas, prædicamentum Logicum. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה De uno quot & quantum? id est, si de uno est, quantò magis de pluribus, & sim-

כשט, תַּכְשִׁיטִין Vestes & Ornamenta pretiosa muliebria.

כְּשֵׁם Sicut, Quemadmodum : כ servile est. Talm. כְּשׁוּם.

כִּשֵּׁף Præstigiis uti : מְכַשֵּׁף Maleficus, Præstigiator. כַּשְׁפָנִית Malefica : Plur. כַּשְׁפָנִיּוֹת.

כָּשֵׁר Rectus, Rectum, Licitum, Illegitimum : כְּשֵׁרָה Recta, Opponitur variis illicitis & illegitimis. כַּשְׁרוּת Rectificatio, Legitimatio.

כָּתַב Scribere. כְּתִיב Scriptum, est formæ Chaldaicæ pro כָּתוּב. Familiare Masorethis, de vocibus aliter scriptis & lectis, & ejus oppositum קְרִי Lectum. הַכָּתוּב Scriptum, Scriptura sacra. כְּתוּבָה Instrumentum dotale, Literæ matrimoniales, Hos. 1.10. in R. Salom. כְּתוּבִים Libri sacræ scripturæ hagiographi. כַּתָּב Scriba, Notarius : Vide Thisbi Eliæ. Item Mercurius, quia præest scribis & doctrinæ.

כַּת Secta, Cœtus, Caterva, Societas.

ל

לא Chaldaicè לָא, Talmudicè לָאו. Item לָאו Præceptum Legis prohibitivum, quale, Non occides. Hinc sub forma plurali לָאוִין : ut, לֹא מְנוּ לָאו זֶה בִּכְלַל הַלָּאוִין Non numerant præceptum prohibitivum in genere negativorum. E contrariò, Præcepta jubentia sive factiva vocant עֲשֵׂה Fac, ut dicemus suo loco.

לאך, מַלְאָךְ Angelus : מַלְאָכוּתִי Angelicus. Hinc Majemon, מְצִיאוּתָם טִבְעִית לֹא מַלְאָכוּתִית Essentia ipsorum naturalis est non angelica. מְלָאכָה Opus, Ars, Artificium : מְלַאכְיוּת Artificiale. דְּבָרִים מְלָאכוּתִיִּים Res artificiales. טִבְעִיִּים naturales.

לְאַפּוּקֵי Contrà, Præter, E diverso.

לִבְלָר Libellarius. Scriba, apud Rabbinos, & in Targum, Esth. 3. 13. & 8. 9.

לְגַם Gustare, Comedere : לְגִימָה Gustatio, Comestio.

הֶעָוֹן שְׁתֵּי עֲווֹנוֹת Negatio peccati, duplex peccatum est. כַּפְּרָן Negator.

כֵּיצַד Quomodo ? à צוד vel צַד Latus.

כִּרְבֵּל Cribrare : כַּרְבֶּלֶת Crista galli, Levit. 11. ver. 19. in R. Salom.

כרז · הַכְרִיז Proclamare, Promulgare. כָּרוֹז Præco, הַכְרָזָה Promulgatio.

כרח, הִכְרִיחַ Cogere, הוּכְרַח Coactus fuit, Necesse habuit. מוּכְרָח Coactum, Necessarium. כּוֹרַח Coactio, Vis, Necessitas : הֶכְרֵחַ Idem : בְּהֶכְרֵחַ Necessariò, Coactè, Violenter, עַל כָּרְחָךְ Per coactionem tui, Invito te, בְּעַל כָּרְחִי Invito me. הֶכְרֵחִי Necessarius : הֶכְרֵחִיּוֹת עֲצוּמוֹת Necessitates validæ.

כָּרַךְ Involvere, Involucro tegere : Ligare. תַּכְרִיךְ Involucrum, Pallium : תַּכְרִיכִין Involucra : Vestimenta mortuorum. תַּכְרִיכָה Involutio : Ligatio, Fasciculus. כֶּרֶךְ , כֶּרֶךְ Ligatio, Ligatura : שְׁנֵי סְפָרִים בְּכֶרֶךְ אֶחָד Duo libri in ligatura una : אַרְבָּעָה כְּרָכִים Quatuor ligaturæ, id est, volumina, partes ligatæ diversæ.

כְּרַךְ Urbs, Plur. כְּרַכִּים Urbes.

כַּרְכְּשָׁא Intestinum rectum, R. Sal. 1 Sam. 5. 6.

כֶּרֶס Venter, Ingluvies : כְּרֵיסָן נִבְקָעָה Venter ipsorum fuit ruptus, Thren. 4. 9. R. Salomon. שׁוֹר כַּרְסְתָן Bos ventrosus.

כרע הִכְרִיעַ Depressit, Prostravit : Præponderavit : item Solvit, Refutavit argumentum. הַכְרָעָה vel הַכְרָעַת Depressio, Præponderatio : Solutio argumenti.

כָּרַת Excidere, Præcidere. מוּכְרָת Præcisum, id est, Nomen formæ absolutæ, cujus oppositum סָמוּךְ & נִסְמָךְ Conjunctum vel Constructæ formæ, Gen. 11. 1. in Ab. Esra. Et sic ופעם מוכרת Quandoque constructa, quandoque absoluta forma ejus est.

כְּשֶׁ Quum, Quando : aliis vocibus præfigitur, estque idem quod כַּאֲשֶׁר.

כשט

לָמַד Discere. הִתְלַמֵּד Studere. הִתְלַמֵּד בִּמְלֶאכֶת הִגָּיוֹן Studet in arte Logica. לִמּוּדִי Discibilis, Doctrinalis: Plur. לִמּוּדִיּוֹת Doctrinalia, Scientiæ, Artes: חָכְמוֹת לִמּוּדִיּוֹת Artes disciplinales, scientiæ doctrinales: Artes Mathematicæ. תַּלְמוּד Doctrina, Doctrinale, Liber complectens universum jus, & omnem scientiam Judæorum. תַּלְמוּד לוֹמַר Doctrina vult dicere, Doctrinæ mens est. הִתְלַמְּדוּת Studium, Disciplina, Joel.2.28. in Kimchi.

לסט , לִסְטִים Latro, Sicarius, Prædo. Græcum est λῃστής. Plur. לִסְטִין & לִסְטְסִין Latrones. לִסְטֵם Latrocinari, Occidere, Interficere, more latronum, Hos.7.1. in R.Sal. לִסְטוּת Latrocinium, prædatio.

לָעַס Manducare, Mandere, Masticare: שֶׁלּוֹעֵס בָּהֶן Quibus masticat, Joel.1.6. in R.Sal. לְעִיסָה Manducatio, Masticatio.

לְפִי Secundùm, Juxta, Ut, Eò ut, לְפִיכָךְ Idcirco.

לָפַף Involvere: Hinc מְלַפְּפִין אֶת־הַוָּלָד Involvunt fasciis infantem, Ezech.16.v.4. in R.Salom. לִפּוּף Involucrum, Fasciæ.

לָקָה Vapulare, Percuti, Flagellari. Transferunt etiam ad solem, יִהְיֶה הַגּוּף לוֹקֶה כֻּלּוֹ Erit corpus ejus percussum totum, id est, eclipticum, obtenebratum. לִקּוּי לְקוּת Percussio, Eclipsis, Defectus solis vel lunæ. הַלְקָאָה Percussio, מַלְקוּת Flagellatio, sed specialis quædam, de qua vide præfationem in Abbreviaturas nostras.

לְשֵׁ Eò ut, Ut: præfigitur aliis vocibus: לְשֵׁם Propter. לִשְׁמוֹ Propter eum.

לָשׁוֹן Lingua, Sermo: Locutio, Loquendi modus, Vocabulum, Vox, Significatum, Significatio.

לַהַב Flamma, הִלְהִיב Incendere, Inflammare. הִתְלַהֵב Inflammari, Incendi.

לָוָה Adhærere, Adjungere se, & sic נִלְוָה. Hiphil הִלְוָה Deduxit, Comitatus est. לִוָּה Idem. לִוְיָה, לִווי Comitatus, Deductio, Conductus, Ab.Esra, Gen. 12.20.

לוּץ, הֵלִיץ Irridere, Deridere: Item Ornatè, Oratoriè loqui, Interloqui. מֵלִיץ Orator, Rhetor, Interpres linguæ. לֵיצָנוּת Irrisio. הֲלָצָה Oratio prosa. בַּעַל הַהֲלָצָה Rhetor, Orator. טַעַם הֲלָצִי Oratio Rhetorica. מְלִיצָה Oratio, Interpretatio. מְלִיצוּת Eloquentia. מְלִיצָה נִמְרָצָה Oratio vehemens, Prosopopæia.

לַח Virens, Humens, Humidum, Recens. לֵיחָה, לֵיחוּת Humor, Humiditas: לֵיחוּת שָׁרְשִׁי Humidum radicale. לֵיחָה סְרוּחָה Humor fœtens: Plurale, מֶזֶג הָאָדָם מוּרְכָּב מֵאַרְבַּע לֵיחוֹת Temperamentum hominis compositum est ex quatuor humoribus. לַחְלוּחִית Idem. 1 Regum 2.28. in Kimchi. לִחְלֵחַ Humectare: ולחלח ארצו Et humectet terram ejus, Aben Esra, Exod. 3.2. הִתְלַחְלֵחַ Humectari, Recreari, Revirescere, Job. 33.20. in R.Levi.

לחד, לְחוּד Tantùm, Tantummodò, Solùm, Seorsim, Separatum.

לַחֲדָא Valdè, Vehementer, idem quod מְאֹד.

לָחַשׁ Mussitare, Susurrare, Mussitando benedicere, **Segnen**, הלוחש על המכה Qui mussitat super vulnus, **Versegnen.** לַחַשׁ, לְחִישָׁה Benedictio superstitiosa, Mussitatio, Incantatio.

לכך לִכְלֵךְ Polluere, Inquinare. מְלוּכְלָךְ Inquinatum, Psal. 106.20. in R.Salom. הִתְלַכְלֵךְ Inquinari. לִכְלוּךְ Inquinatio, Inquinamentum. לִכְלוּכִית Idem.

לכס, לוֹכְסָן Obliquum, Incurvum, Transversum, apud Talmudicos sæpiùs. אֲלַכְסוֹן Idem. בַּאֲלַכְסוֹן Obliquè, Per obliquum. Græcum est λοξός.

ללב, לוּלָב Ramus, Spatula palmæ.

מוּךְ Tenue, Molle, Lene esse. מוּכָךְ Mollia. נָמוּךְ Depressus, Declivis. נְמִיכוּת Submissio, Depressio. נְמִיכוּת הַקּוֹל Submissio vocis.

מוּל Circumcidere, Præcidere præputium. מִילָה Circumcisio. בְּרִית מִילָה Fœdus circumcisionis. בַּעַל בְּרִית Dominus circumcisionis, Susceptor infantis circumcidendi.

מוּר, הֵמִיר Mutare. מוּמָר Mutatus, Apostata, qui veram religionem mutavit. תְּמוּרָה Vicissitudo, Permutatio: Pro, Vice: Contrarium, Oppositum.

מוּת Mori. מֵת, מֵית Mortuus. מִיתָה, מִיתוּת Mors.

מָזַג Miscere, Temperare, Infundere: יַיִן מָזוּג Vinum temperatum. מוֹזְגִין לוֹ כּוֹס שֵׁנִי Infundunt ipsi poculum secundum. נִמְזַג Misceri. אֲוִיר מְמוּזָג Aër temperatus. מֶזֶג Mixtio, Potus infusus: Temperamentum corporis ex quatuor qualitatibus. מְזִיגָה Mixtio, Infusio. מָזוֹג, מְזוֹגָא Pincerna.

מָחָה Percutere, Delere, Impedire, Avertere, R. David, Amos. 7. 8. & 1 Sam. 15. 17. מוּמְחֶה Probatus, probatæ fidei, excellens, R. Sal. Jud. 18. 22.

מָחַל Condonare, Remittere, Ignoscere. מוֹחֵל Condonans, Propitius. מוֹחֲלָן Condonator. מְחִילָה Remissio, Condonatio.

מָחַק Radere, Eradere, Delere, Expungere. נִמְחַק Eradi, Deleri. מִדּוֹת מְחוּקוֹת Mensuræ rasæ. אֵין מוֹחֲקִין בְּמָקוֹם שֶׁגּוֹדְשִׁין Non abradunt (mensuram) in loco ubi accumulant. מֶחֶק Rasio, Expunctio. מְחִיקָה Idem. מוֹחֵק Hostorium, Lignum rasorium frumenti.

מָטוּ, מָטוּתָא Vide in litera ב: nam absque ea non usurpatur.

מֶטַטְרוֹן Metatron. Nomen angeli, qui Genes. 5. 22. in Jonathane vocatur סָפְרָא רַבָּא Archicancellarius cœlestis.

מִטֵּל, מִשּׁוּל, אַמְטוּל, אַמְטוּלָא Propter, Pro. Sequente ד vel

מ

מָה , מָאי , מָא Quæ, Quod vel Quid, לְמָא Quorſum, Ad quid, quare? Item Nihil, Nihilum. כִּלְמָא Quaſi nihil, Ferè. דִּלְמָא Ut ne, Ut non, Ne fortè, Fortaſſis. לְלְמָא In nihilum. מָהוּ Quid illud eſt? מָהוּת Quidditas. בְּמָה In quantum, quatenus, In eo, in quo, De eo: בְּאוֹפֶן מָה Modo quodam. בְּפֵרוּשׁ מָה Per explicationem aliquam.

מְאֹד Valdè. מְאֹדִי Validum, Firmum, In libro More: עִנְיָנִים הַמִּקְרִים אֵינָם תְּמִידִים וְלֹא מְאוּדִיִּים Res accidentariæ non ſunt perpetuæ neque validæ.

מָאִם Quid ſi; ex מָה ſive מָא & אִם: inde, Fortaſſis, Fortè, Si fortaſſis.

מַגָּן Fruſtrà, בְּמַגָּן Gratis.

מָדַד Metiri, Menſurare. מְדִידָה, מדידות Menſuratio. מִדָּה Menſura, Dimenſio: Proprietas, Conditio, Affectio menſurata, mos, conſuetudo: מִדּוֹת טוֹבוֹת Mores boni. מִדּוֹת הֲגוּנוֹת Mores decentes: מְשׁוּבָּחוֹת Laudati, Elegantes: מְגוּנוֹת Turpes. סֵפֶר הַמִּדּוֹת Liber morum, id eſt, Ethicus, quomodo Ariſtotelis libros appellant: מַעֲמִיד עַל מִדּוֹתָיו Inſiſtit proprietatibus, affectibus ſuis. פְּעוּלוֹת הַמִּדּוֹתִיּוֹת Actiones, opera moralia, R. Levi, Job. 34.

מְאוּמָה מְדַעַם Quicquam, Aliquid: שׁוּם מְדַעַם Aliquid omninò, Eſth. 6. 3. לָא מְדַעַם Nihil omninò. Syri contractè pro hoc dicunt מֶדֶם, & Tal. מִידִי: כָּל מְדַעַם Quodcunque, Num. 31. 23.

מָהְ Quid. מָהוּת Quidditas, Prov. 8. 14. in R. Levi.

מָהַל Circumcidit. מוֹהֵל Circumciſor, Abſcindens præputium.

מֵהֶם Ex illis: Quidam. Repetitum: Partim. Sic מִמֶּנּוּ.

מוֹחַ Medulla, Cerebrum.

pturæ, Ex, ſcil. loco vel locutione ſequenti. מִנַּיִן Unde? vide אָן.

מָנַע Prohibere. נִמְנַע Prohiberi. הוּא מִן הַנִּמְנָע Illud eſt de prohibito, id eſt, impoſſibili, Impoſſibile eſt: אֶפְשָׁר וְנִמְנָע Poſſibile & impoſſibile. מְנִיעָה Prohibitio, מוּנָעִים Impoſſibilia. מוֹנְעִים Impedimenta.

מְנָת Hinc cum Præpoſitione, עַל מְנָת Hoc pacto, Hac lege: Eâ conditione, Propterea ut.

מָסַר Tradere, veluti de manu in manum: item Prodere. מוֹסֵר Proditor; Plural. מוֹסְרוֹת Proditores. מָסוֹרֶת Traditio. Sic vocant etiam notas Grammaticas & criticas circa textum Biblicum.

מָעָה Obolus: מְעָה vel מָעָה Pecunia, מְעוֹת Pecuniæ, Denarii.

מְעַט Parum. מִיעוּט Paucitas. עַל מְעַט Paucies, Rarò. זְמַן מוּעָט Tempus parvum, exiguum.

מַפָּה Mappa, Mantile.

מוֹפֵת Vide in יפת.

מָצָא Invenire: item Poſſe, apud Talmudicos. נִמְצָא Exiſtens, Ens: Præſens. Perſona ſecunda, apud Grammaticos, unde כ"ף הנמצא Caph perſonæ ſecundæ affixum, Hoſ.4.ver.6. in R.David. הוּא לֹא בְּנִמְצָא Illud non eſt in exiſtentia, id eſt, non exiſtit vel invenitur ampliùs. נִמְצָאִים הַתַּחְתּוֹנִים Entia inferiora. מָצוּי Exiſtens, Præſens: מְעוֹת מְצוּיוֹת Pecuniæ præſentes. מְצִיאוּת Exiſtentia, Entitas, Subſtantia: יֵשׁוּת וּמְצִיאוּת הָאֲמִיתִּי Eſſentia & ſubſtantia vera, Proverb.8.14. in Kaſvenaki. תַּמְצִית Subſtantia, הַמְצָאָה Inventio.

מְצַע, אֶמְצַע Medium. מְצִיעוּת Medietas. אֶמְצָעִי Mediator. מִיצוּעַ Medium, Medietas, Mediatio, Centrum.

מֶקַּח Acceptio, Emptio. Eſt à לקח, & loquuntur ſic Rabbini, pro מִקְּח: Hinc מֶקַּח וּמִמְכָּר Emptio & venditio.

דְּ vel דִּי Propterea quòd, Eò quòd, Quoniam, Quia. Sequente הֵיכְנָא Propterea, Quare, Quam ob rem.

מִטּוּל כֵּן Idcirco.

מטר, מַטְרוֹנָא, מַטְרוֹנִית Matrona.

מֶטְרֹפּוֹלִין Metropolis, Cant.1.5. in Sal.

מִידֵי Quicquam: Causâ, Propterea quòd, Talmud. Cum negatione, Nihil, Nullus.

מִיל Milliare: Plur. מִילִין Milliaria.

מִין Species: Hæreticus, qui & מִינָאִי. Plur. מִינִים Hæretici, quâ voce sæpè Christianos intelligunt: תְּשׁוּבַת הַמִּינִים Responsio hæreticorum, id est, hæreticis Christianis danda, Gen.1.26. in R.Salom. מִינוּת Hæresis, מִין אַחֲרוֹן Species infima, specialissima: מִין אֶמְצָעִי Species media, id est, subalterna. צוּרָה הַמִּינִית Forma specifica. Plural. צוּרוֹת מִינִיּוֹת Formæ specificæ.

מכס, מוֹכֵס Publicanus, Telonarius.

מלל מַלֵּל Loqui, Dicere. מִלָּה Dictio, Vocabulum, & synecdochicè, Vox indeclinabilis, quæ & מִלַּת הַטַּעַם Vox gustus dicitur, quia vocis declinabilis condimentum est.

ממח, מוּמְחֶה Probatus, Exploratus, Expertus: רוֹפֵא מוּמְחֶה Medicus probatus. Author Aruch ponit Radicem מָחָה.

מִמֵּילָא A seipso, id est, מֵאֵלָיו. Sic מִמֵּילֵיהֶם A seipsis, pro מֵאֲלֵיהֶם. Talm.

ממן, מָמוֹן Opes, Divitiæ, Facultates, Substantia. יש אדם חביב ממונו על נפשו Quibusdam hominibus chariores sunt opes corpore suo.

מַמָּשׁ Aliquid, Quicquam; Solidum, Substantiale: Legitur & in Targum Hieros. Deut.32.17. & Jonathan pro eo habet מִדַּעַם quod ante explicatum est. אֵין בּוֹ מַמָּשׁ Nihil in eo est solidi vel certi. מַמָּשׁוּת idem.

מִן A, Ex. Sæpè inservit allegationibus locorum Scripturæ,

ratio : הגדה של פסח Historia paſchatis. אַגָּדָה Diſcurſus narrationis varius.

נָגַה Lucere, Splendere. נֹגַהּ Splendor : Venus planeta. הִגִּיהַּ Illuſtrare : Emendare, Corrigere libros. מַגִּיהַּ Corrector librorum. סֵפֶר מוּגָה Liber correctus. הַגָּהָה Correctio : Item Obſervatio, Annotatio, Animadverſio marginalis in vocem vel locutionem aliquam.

נִגֵּן Pulſare fides, Pſallere. נְגִינָה Pulſatio, Concentus, Accentus Grammaticus, Muſicæ index. נִגּוּן Melodia, Harmonia, Muſica. כְּלִי נִגּוּן Inſtrumentum muſicum. מְנַגֵּן Pſaltes.

נָד Vagari : פּוֹעַל נוֹדֵד Verbum tranſitivum, quod & יוֹצֵא Egrediens vocant.

נִדָּה Amovere, Removere, Separare. נִדּוּי Separatio, Excommunicatio. מְנוּדֶּה Excommunicatus. מְנַדֶּה Excommunicans.

נְדָן, נְדוּנְיָא Dos ſponſæ, quam marito tempore nuptiarum affert : R.Salom. Gen.31.15.

נָהַג Solere, In more habere, Aſſueſcere. הִנְהִיג Aſſuefacere, Gubernare, Regere, Ducere : מִתְנַהֵג Uſitatus : Aſſuefactus, Exercitatus. מִנְהָג, הַנְהָגָה Ritus, Mos, Conſuetudo : סֵפֶר מִנְהָגִים Liber rituum, Ritualis, Eccleſiaſticus, Breviarium, ut vocant : הַנְהָגָה מְשׁוּבַּחַת Mos laudabilis. מַנְהִיג Gubernator, Dux, Rector.

נוּחַ Quieſcere. נַחַ, נִיחַ Quies, Requies. לְנִיחַ Quietè, Leniter, Tranquillè. בְּנִייח Idem. נוֹחַ Tranquillum, Facile. Unde דָּבָר שֶׁנּוֹחַ לִדָּלֵק Res quæ facilè incendi poteſt, Jeſ.33.11.in R.Sal. נוח לו לְאָדָם Expedit homini, Melius eſt ipſi, ut hoc agat, quàm, &c.

נִוֵּל Inquinare, Conſpurcare, Fœdare. מְנֻוָּל Fœdum, Turpe, Abominabile. נִוּוּל Fœditas, Turpitudo, Thren. 4.9. in R.Salom. נְוָלָה Idem.

מָר , מָרָא , מָרֵי Dominus, vox Babylonica. Interponunt & א , ut מָארֵי . Inde מָארֵי עָלְמָא Dominus mundi, Exod. 12. 11. in Jonathane. Fœmin. מָרַת בֵּיתָא Hera domestica. מָרָן Dominus. מָרָן דְבִשְׁמַיָא Dominus qui est in cœlis, id est, cœlestis, Deus: Plur. מָרָנָן.

מַרְחֶשְׁוָן October mensis: Interdum חֶשְׁוָן.

מַרְכָּז Vide in רכם.

מָרַס Atterere, Conterere: מוּרְסָן Tritum, Furfures posterioris farinæ, Amos. 7. 14. in R.D.K.

מָשַׁךְ Trahere. נִמְשַׁךְ Trahi, Sequi. מְשִׁיכָה Consecutio, Tractio.

מָתָא Urbs, Civitas. Scribunt & מַתָּא.

מָתַי Quando? Categoria Logica.

מָתַן , הִמְתִּין Exspectavit. מְתִינוּת Exspectatio. בִּמְתִינוּת Pedetentim. הַמְתָּנָה Exspectatio, Mora, cujus oppositum מְהִירוּת Festinatio, ut Prov. 8. 14. in Kasvenaki.

נ

נָאֶה Pulchrum, Decorum, Decens, Elegans: דוֹרוֹן נָאֶה Donum pulchrum. נָאָה Pulchra. נָאוֹת Idem: Plur. נְאוֹתִים Pulchri: נוֹי Pulchritudo. סִבּוֹת נְאוֹתוֹת Causæ pulchræ.

נָבוּב Cavum, Concavum.

נִבֵּל Stultè, Turpiter agere vel dicere. נִבּוּל Turpitudo, Obscœnitas. נִבּוּל פֶּה Obscœnitas oris, os obscœnum. נַבְלוּת Turpitudo.

נָגַב , אִתְנְגִיב Arescere, Exarescere. מְנוּגָּב Arefactus. מְנַגֵּב Arefaciens, Exsiccans.

נֶגֶד Contra: מִשְׁפָּטִים נֶגְדִיִּים Propositiones contrariæ vel oppositæ. הִתְנַגְּדוּת Oppositio, Contrarietas. כְּנֶגֶד Respectu, Pro, Contra.

נגד , הִגִּיד Enarrare, Annunciare. הַגָּדָה Historia, Enarratio:

נָיָר Charta, Papyrus: נָיָר וּדְיוֹ Charta & atramentum.

נָכָה, הִכָּה Percutere: מְנַכִּין לוֹ מִן הַמָּעוֹת Decutiunt ipſi de pecuniis, id eſt, detrahunt, ſubtrahunt, diminuunt. Sic Germani in ſenſu ſimili Abſchlagen. הַכָּאָה Percuſſio: Multiplicatio arithmetica.

נֹכַח Coram: Perſona ſecunda Grammat. Hinc Kimchi Pſalm. 5. 6. ſcribit: דֶּרֶךְ הַלָּשׁוֹן לְדַבֵּר פַּעַם לְנוֹכַח וּפַעַם שֶׁלֹּא לְנֹכַח Mos hujus linguæ eſt, ut aliquando loquatur in perſona ſecunda, & non in perſona ſecunda (in uno ſcil. eodemque loco, vel verſu.) Idem habetur in eodem, Obad. 1. נוֹכְחִי Præſens.

נִכַּר Agnoſcere. הֶכֵּר, הַכִּירָה Diſcretio, Dijudicatio.

נַמֵּי Etiam.

נמך, נָמוּךְ Depreſſus, declivis. מָקוֹם נָמוּךְ Locus declivis. רוּחַ נְמוּכָה Spiritus, animus depreſſus: חוֹמָה נְמוּכָה Murus depreſſus, Thren. 2. ver. 8. in R. Salom. לְהַגְבִּיהַּ וּלְהַנְמִיךְ Ad attollendum vel deprimendum, ſcil. vocem, Amoſ. 6. 5. in R. Salom. נְמִיכוּת Depreſſio, Submiſſio: נְמִיכוּת הַקּוֹל Submiſſio vocis.

נמם, נִימוּס Lex, Mos, Conſuetudo. Eſt Græcum νόμος. Plur. נִימוּסִין Leges, Statuta. דָּת טִבְעִית וְנִימוּסִית Jus naturale & legale ſeu civile.

נמף, נִמְפֵּי Nympha, Sponſa. Eſt Græcorum νύμφη, & legitur Cant. 4. in Targum. Scribunt etiam נִנְפֵּי.

נמק, נִמּוּקִים Obſervationes, Animadverſiones, Annotationes marginales ad authorem aliquem.

נָמֵר Pardus, cujus pellis variegata. מְנוּמָּר בְּשֶׁבַע גְּוָנִים Variegatum ſeptem coloribus.

נָנָס Pumilio, Pygmæus: אֲנָשִׁים נַנָּסִים Homines pumiliones, menſuræ cubitalis, Kimchi Ezech. 27. 11. & R. Salom. ibidem.

ננף, נִנְפֵּי, ut antè in נמף.

נִסָּה Tentare, Experiri. נִסָּיוֹן Experientia, Tentatio, Probatio: Plur. נִסְיוֹנוֹת.

נום Dormitare,Dormiturire. מְנַמְנֵם, מִתְנַמְנֵם Dormituriens.

נוּעַ Moveri. מִתְנוֹעֵעַ Mobile : בִּלְתִּי מִתְנוֹעֵעַ Immobile. הַמֵּנִיעַ Movens, Motor. אוֹת מוּנַעַת Litera mota,quæ pronunciatur. הֲנָעָה, תְּנוּעָה Motio : Vocalis, apud Grammaticos, quia movet literam per pronunciationem.

מזל, מַזָּל Sydus, Signum cœleste : חכמי המזלות Sapientes, Periti astronomiæ, Astronomi : גלגל המזלות, vel אוֹפַן הַמַּזָּלוֹת Circulus signorum, Zodiacus. מַזָּל Fortuna.

נָזַף Increpare, Objurgare. נָזוּף Reprehensibilis. נְזִיפָה Increpatio, Objurgatio.

נָזַק Nocere, Lædere, Damnum inferre. אִתְנְזַק Lædi, Damnum pati. הַמַּזִּיק Qui lædit, Damnum inferens. מַזִּיקִין Dæmones. הַנִּזָּק Damno affectus: נֶזֶק Damnum. הֶיזֵּק Idem.

נחץ נָחוּץ Urgens, Acceleratum : נְחִיצָה Acceleratio, Festinatio : בִּנְחִיצָה Festinanter, Velociter.

נָטָה Inclinare : נְטִיָּה Inclinatio : Declinatio, ut est נְטִיַּת הַשֵּׁמוֹת Declinatio Nominum : שֵׁם הַנּוֹטֶה Nomen inclinans se, obliquum, obliqui casus, cujus oppositum שֵׁם הַיָּשָׁר Nomen rectum.

נָטַל Capere, Accipere : Elevare,tollere,auferre : de manibus,Lavare, quia speciali ceremoniâ elationis illud fit. Hiphil : ut יַטִּיל יָדָיו Lavabit manus suas. טוֹל קוֹרָה מִבֵּין עֵינֶיךָ Tolle trabem è medio oculorum tuorum. נְטִילָה Elevatio : נְטִילַת יָדַיִם Lotio manuum.

נָטַף Stillare. טִפָּה Stilla, Gutta : Vide טוף.

נטר, נוֹטָרִין Notarii. נוֹטָרִיקוֹן Notaricum, genus scriptionis,quo certæ vocis literæ singulæ,totidem alias diversas dictiones denotant. Vide Abbreviat.nostras.

ניר

נָקַב Perforare. נְקָבִים Foramina, Meatus. Hinc צָרִיךְ לִנְקָבָיו Opus habet meatus suos, scil. laxare: אַל יַשְׁהֶה אָדָם נְקָבָיו Ne quis remoretur meatus suos. Periphrasi honestâ dicuntur hæc de evacuatione alvi, & quidem נְקָבִים גְּדוֹלִים Excrementa crassa: נְקָבִים קְטַנִּים Excrementa tenuia, Urina, R. David 1 Sam. 24.4. נְקֵבָה Fœmina: לָשׁוֹן נְקֵבָה Vocabulum fœmininum.

נָקַד Punctare. מְנוּקָּד Punctatum. נַקְדָן Punctator. נִקּוּד Punctatio.

נָקַר Effodere: Inquirere. נִקּוּר Effossio, Inquisitio.

נַרְתֵּק Theca, Vagina, R. Sal. Jesa. 49.2.

נָשָׂא Ferre, Portare: Prædicare, apud Logicos. נוֹשֵׂא Subjectum, נָשׂוּא Prædicatum, Adjunctum apud Logicos. Hinc תַּהֲפוּכוֹת לֹא יַעַמְדוּ בְּנוֹשֵׂא אֶחָד Contraria non subsistunt in eodem subjecto, Prov. 8.13. in Ab. Esra. נְשׂוּא פָנִים Honorabilis, elati vultus. הִשִּׂיא Nuptui dedit, Elocavit filiam, quasi Ferre fecit. נָשׂוּי Portatus, Uxoratus, cujus oppositum פָּנוּי Cœlebs, Otiosus. מַשָּׂא Onus, Acceptum: מַשָּׂא וּמַתָּן Acceptum & datum, Creditum & debitum.

נשג, הִשִּׂיג Assequi, Attingere, Apprehendere. מַשִּׂיגִים Eventa, Accidentia: חָכְמָה הַמּוּשָּׂגָה Sapientia acquisita: הַשָּׂגוֹת Apprehensiones: הַשָּׂגוֹת הַחוּשִׁיּוֹת Apprehensiones sensibiles, Prov. 5.13. in R. Levi.

נִתַּח Dissecare, Dividere: נִתּוּחַ: Dissectio: נִתּוּחַ אֵבָרִים Dissectio membrorum, Anatomia.

נָתַךְ Fundere. מַתָּכוֹת Fusilia: Mineralia, Metalla.

נָתַן Dare. מַתָּן Datum, ut paulò antè in נשה positum. נְתִינָה Datio.

נתר, הִתִּיר Solvit, Expedivit: Licitum reddidit, Permisit, Concessit. מוּתָּר Licitum, permissum, concessum. הֶיתֵּר idem, cujus oppositum, אָסוּר Prohibitum.

נָסַח Evellere, Eruere, Transferre. נוּסְחָא Exemplar libri vel ſcripti : Plur. נוּסְחָאוֹת Exemplaria. הִסִּיחַ vel הִסַּח Tranſtulit, Evulſit.

נסך מַסֶּכֶת, מַסַּכְתָּא Tractatus abſolutus, Pars, Volumen libri. Sic vocantur libri Talmudici ſinguli.

נסן, נִיסָן Martius menſis.

נַסַּר Incidere, Secare. נֶסֶר Aſſer, Tabula. נְסוֹרֶת Fragmentum, Fruſtum, Feſtuca.

נְפַק Egredi, Exire. אַפִּיק Produxit, Protulit. מַפִּיק Proferens : hinc Mappik, punctum Grammaticale, docens literam ſuam pronunciandam. נָפֵק בַּר Egrediens foràs, ſcil. ſcortandi causâ, Scortator : נָפְקַת בָּרָא Scortum, Meretrix vaga. בֵּית נַפְקַת בָּרָא Lupanar. נָפְקוּתָא Conſequentia. נָפְקָא מִנֵּיהּ Egreditur, Sequitur inde.

נֶפֶשׁ Anima : Corpus, Ipſe, Ipſemet : בְּנַפְשׁוֹ Per ſe ipſe, בַּעַל הַנֶּפֶשׁ Animatum. כֹּחוֹת נַפְשִׁיּוֹת Facultates animales. דִּינֵי נְפָשׁוֹת Judicia corporum, id eſt, capitalia, criminalia, quibus opponuntur דִּינֵי מָמוֹנוֹת Judicia pecuniaria, quæ bona tantùm ſpectant, 2 Sam. 25. 13. in Kimchi.

נֶצַח Æternitas, Æternum. נִצְחִי Æternus : חַיִּים נִצְחִיִּים Vita æterna. נִצּוּחַ Victoria. סֵפֶר הַנִּצּוּחַ Liber topicorum, R. Levi, Proverb. 24. 7. & alibi. טַעֲנוֹת נִצּוּחִיּוֹת Rationes probabiles, quibus opponuntur מוֹפְתִיּוֹת Demonſtrativæ.

נָצַל Evadere, Eripere ſe. הִתְנַצְּלוּת Ereptio ſui, Defenſio, Excuſatio. הִתְנַצֵּל Excuſare, Defendere ſe per refutationem & remotionem contrariorum, Ex Exod. 33. 6.

נצץ, נִיצוּץ Scintillatio, Radiatio: נִיצוּץ הַחַמָּה Radiatio ſolis, radii ſolares.

נצר, נוֹצְרִי Nazarenus, יֵשׁוּעַ הַנּוֹצְרִי Jeſus Nazarenus. הַנּוֹצְרִים Christiani. Hinc in R. Gedalja, הַיְּהוּדִים שֶׁנִּתְנַצְּרוּ Judæi qui Chriſtiani facti ſunt.

סֶרֶן Polus: Incus, Jeſ.41.7. in Kimchi. סֶרֶן הַצְּפוֹנִי Polus borealis, ſeptentrionalis, arcticus: סֶרֶן הַדְּרוֹמִי Polus meridionalis, antarcticus, Amoſ.5.8. in Aben Eſra.

סָדַק Findere: סֶדֶק Fiſſura.

סִדֵּר Ordinare, Diſponere; סֵדֶר, סִידּוּר Ordo, Ordinatio, Series, Diſpoſitio. סוּדָר Sudarium, Linteum, Velamen, סָדוּר Ordinatum. סִדְרָא Sectio Legis.

סוּב Seneſcere: סִיבָא, סִיב Senex. סִיבוּ, סִיבוּתָא Senectus.

סוּג Genus logicum, prædicabile: סוּג הָעֶלְיוֹן Genus generaliſſimum. סוּג אֶמְצָעִי Genus ſubalternum. Item סוּג Sepire. סְיָג Sepes. סוּגְיָה Ordo, Uſus, Conſuetudo, Pſal.104.30. in Kimchi.

סוּם, סַיֵּם Finire, Complere, Abſolvere. סִיּוּם Finis, Complementum.

סִיוָן, סוּן Maius menſis.

סוּס Equus: סוּסְיוֹת Equæ, Eſth.8.10. in Aben Eſra.

סוּר Hiphil הֵסִיר Auferre, Subtrahere, cujus oppoſitum הוֹסִיף Addere: הֲסָרָה Subtractio, תּוֹסֶפֶת Additio, in Arithmeticis.

סָחַט Exprimere ſuccum aut humorem. הַסּוֹחֵט זֵיתִים Exprimens olivas. סְחִיטָה Expreſſio.

סָטַן Adverſari. סָטָן Adverſarius, Satan, Spiritus malignus.

סָטַר Demoliri, Deſtruere: Alapam impingere. סִטַר Latus: בְּסִטַר In latere, Juxta, Prope.

סַיִף Gladius, Sica, Enſis.

סַיַּע Juvare. סִיָּעָא, סִיַּעְתָּא Auxilium: סִיּוּעַ Idem. בְּסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא Auxilio cœlorum, id eſt, Dei.

סַךְ Summa, numerus conſummatus: סַךְ הַחֶשְׁבּוֹן Summa numeri. סַךְ הַכֹּל Summa ſummarum: סַךְ הַמָּעוֹת Summa pecuniæ.

סִכֵּם Numerare, Computare, Supputare. סִכּוּם Numerus,

ס

סָבַב Circuire, circumdare. סוֹבֵב In orbem moveri, agi: סְבִיבָה Circumactio in orbem, motus circularis: סביבת הגלגלים Motus circularis ſphærarum. סִבָּה Cauſa, מְסוּבָב Cauſatum, id eſt, Effectum: hinc, בְּסוּר הַסִּבָּה יָסוּר הַמְסוּבָב Sublatâ causâ, tollitur effectum, Proverb.22.11. in Kafvenaki. סִבָּה רִאשׁוֹנָה Cauſa prima, id eſt, Deus, qui etiam vocatur סִבַּת הַסִּבּוֹת Cauſa cauſarum: סִבָּה חוּמְרִית Cauſa materialis, צוּרִית formalis, פּוֹעֶלֶת efficiens, תַּכְלִית finalis. מְסִבָּה Ambitus, Circuitus, סִבּוּבִי Circularis: כִּי תְנוּעַת הַגַּלְגַּלִּים הַסִּבּוּבִית Nam motus orbium cœleſtium circularis eſt, Proverb.8.28. Kafvenaki. סֻבִּין, סוּבִּין Furfures, R.D. Amoſ.7.14. & 9.9. in Raſchi.

סבט, סַבַּטְיוֹן Sabbathinum flumen, de quo bellè fabulantur Rabbini.

סָבַל Portare, Bajulare. סַבָּל, סַבְּלָן Bajulus. סַבְלוֹנוֹת Paraphernalia, dona ſponſi quæ ſponſæ ſuæ affert tempore nuptiarum.

סָבַר Putare, Opinari, Exiſtimare. סְבָרָה Opinio. סְבַר, סֵבֶר Aſpectus: Spes, Fiducia. מַרְאֶה סֵבֶר אַפִּין יָפוֹת לַחֲבֵרוֹ Oſtendit aſpectum vultus ſereni ſocio ſuo. סְבִיר אַפִּין Honorabilis, Spectabilis. סָבוּר Perſuaſus, opinione imbutus. סָבוּר הָיִיתִי Opinatus ſum.

סָגַל Lucrari, Proprium ſibi facere, proprietatis jure acquirere. מְסֻגָּל Lucrum. סְגוּלָּה Proprietas, Proprium, Proprium Logicum, propria ac peculiaris conditio: שֵׁם סְגוּלָּה Nomen proprietatis ſive proprium, veluti גָּעָה סְגוּלָּה לְשׁוֹר Mugire, eſt proprium boum: צְחוֹק סְגוּלָּה לְאָדָם Riſus, proprium hominis.

סגן, סִגְנוֹן Argumentum, Thema, Propoſitum, Tenor, Stylus, R.Sal. Jer.23.30.

סָמַךְ Suſtentatio, Fulcrum: Probatio. אַסְמַכְתָּא Idem, Gen.16.3. & Levit.22.7. in Aben Eſra. סְמִיכָה Idem: Item Impoſitio manuum, χειροθεσία, quâ creabantur ad Rabbinatum. סוֹמֵךְ χειροθέτης, Manus imponens, Promotor. נִסְמָךְ Promotus: סָמוּךְ Licentiatus, Rabbinatui proximus. סְמִיכוּת Regimen, Conſtructio, forma Nominis conſtructa, apud Grammat. Relatio, Categoria Logica.

סמל, סִמְלוֹנִין Clavi jugi, vel Lora, quibus ligatur ad caput bovis, Hoſ.10.10. in R.Salom.

סָמַן Signare, Inſignire. סִימָן Signum, σημεῖον, Sectio, Caput, Paragraphus: Item Litera, ut Deut.33.16. in Aben Eſra.

סמר, סְמַרְטוּט Fruſtum panni aut veſtis tritæ.

סנג, סַנֵיגוֹר συνήγορος, Advocatus, Procurator. סַנֵיגוֹרְיָא συνηγορία, Defenſio, Patrocinium, Exod.20.2. & Hoſ. 14.2. in R.Sal. Oppoſitum ejus, קַטֵיגוֹר. Vide illic.

סנד, סַנְדָּל Calceus, Calceamentum. סַנְדְּלָר Calcearius, Sutor, quomodo Rabbi quidam celebris fuit appellatus.

סַנְדָּק Suſceptor pueri in circumciſione, Compater: Synecdochicè etiam vocatur בַּעַל בְּרִית Confœderatus.

סַנְהֶדְרִין συνέδριον. Sanhedrin, Senatus magnus Hebræorum, Senatores prætorii magni Hieroſolymitani ſeptuaginta Judicum.

סָנַן Colare, Purgare.

סָנַק Laboravit, Defatigatus fuit: סִנּוּק Labor, Defatigatio, Gen.30.11. in R.Sal. סַנְקְלִיטִין Judices, Amos 9.1. in R.Sal.

סָפַג Sugere, Sorbere. סְפוֹג, אִסְפּוֹגָא Spongia: נִסְתַּפֵּג Abſtergere ſe, propriè ſpongiâ.

ספן Honorare, Honore afficere. סָפוּן Honoratus, Gen. 37.1. in R.Salom. סְפִינָה Navis. סַפָּן Nauta: Artifex navis.

merus, summa numerata. הִסְכִּים Consentire, convenire. מַסְכִּים Consentiens, conformis : מוּסְכָּם Consensus, Id de quo convenit, Transactum : שֵׁמוֹת הַמּוּסְכָּמִים Nomina univoca, synonoma : הַסְכָּמָה Convenientia, Univocatio.

סכן, נִסְכַּן Periclitari, in periculo esse. מְסוּכָּן Periculosus, in periculo constitutus : בְּהֵמָה מְסוּכֶּנֶת Jumentum periclitans. סַכָּנָה Periculum.

סִכֵּן Depauperare. מִסְכֵּן Pauper. מִסְכֵּנוּת Paupertas. הִתְמַסְכֵּן Depauperari, quod Verbum ex Nomine præcedenti formatum : כָּל הָעוֹסֵק בְּבִנְיָן הִתְמַסְכֵּן Qui occupatus est ædificiis exstruendis, pauper fit. Legitur & Psal. 97.7.

סַכִּין Culter : unde סַכִּין בְּיַד שׁוֹטֶה סַכָּנָה Culter in manu stulti periculum est.

סכר, נִסְכַּר Obturari. אַסְכָּרָה Angina, obturatio fistulæ gutturis.

סָלַד Æstuare, Ardere : Contrahi, corrugari ex ardore. Orare, precari.

סָלַח Condonare. סְלִיחָה Condonatio : סְלִיחוֹת Precationes pro remissione peccatorum.

סלן, סִלּוֹן Fistula, unde aqua fontana effluit.

סִלֵּק Removere. סִלּוּק Remotio. סָלִיק Finitus, absolutus : quomodo in fine librorum scribere solent. Hinc סִלּוּק Accentus, versum quemque finiens. כְּשֶׁיִּסּוֹלֵק אֶחָד מֵהֶם יְסוּלַּק אַחֵר Sublato uno ipsorum, tollitur alterum.

סַם Aroma, in bonum : Venenum, in malum : סַם הַמָּוֶת Aroma mortis, venenum lethale, סַמִּים Aromata.

סַמְבַּטְיוֹן Sambatjon, fluvius : qui & סַבַּטְיוֹן, de quo suprà.

סָמַךְ Niti, Inniti, Incumbere : סָמוּךְ Vicinum, Conjunctum : Nomen constructum, Syntacticum. נִסְמָךְ Idem.

ctine ferreo. סָרַק Sterile, Vacuum fructu : אִילָנֵי סְרַק Arbores steriles, Jes.41.19. in R.Sal.

סְתָו Hyems : סְתָוִי vel סְתָוָנִי Hybernus : עֲנָבִים סִתְוָנִיּוֹת Uvæ hybernæ, labruscæ.

סְתַם, נִסְתַּם Absolutè, Simpliciter : מִשְׁפָּטִים סְתָמִים Propositiones absolutæ, Indefinitæ. סְתָמָה Antonomasia.

סָתַר Latêre, נִסְתָּר Persona tertia in Verbis : נִסְתָּרִים Pronomina tertiæ personæ, quia ea absens dicitur, ideóque quasi latens. סֵתֶר Latebra : בֵּית הַסְּתָרִים Locus secretus.

סָתַר Repugnare : דְּבָרָיו סוֹתְרִים דִּבְרֵי תוֹרָה Verba ejus repugnant verbis Legis, Dan.5.12. in Ab.Esra. דְּבָרָיו סוֹתְרִים זוֹ אֶת זוֹ Verba ejus repugnant sibi invicem, Proverb.8.7. in Kafvenaki. סְתִירָה Repugnantia, contrarietas, Ibidem.

ע

עבד, עֲבוֹדָה Cultus. עֲבוֹדָה זָרָה Cultus alienus, id est, Idololatricus, Idololatria, Idolum. כְּדֵי עָבַד Postquam ita factum est.

עָבֶה Densum, Opacum, Crassum.

עָבַר Transire, Præterire. עָבָר Præteritum tempus, apud Grammat. עוֹבֵר Verbum transitivum, quod etiam יוֹצֵא vocant. עוֹבְרִים וְשָׁבִים Viatores, Psalm.1.3. in R.D. עֲבֵירָה Transgressio. עַבְרְיָנִים Transgressores. הַעֲבָרָה Transitus, Translatio. דֶּרֶךְ הַעֲבָרָה Translatè, metaphoricè. עִבֵּר Impregnavit, Hebr. Job.21.10. אִשָּׁה מְעוּבֶּרֶת Mulier impragnata. מִתְעַבֶּרֶת Idem. עוּבָּר Fœtus in utero, Embrio. עִבֵּר Intercalare. עִבּוּר Embolismus, Intercalatio. שָׁנָה מְעוּבֶּרֶת Annus intercalaris, embolismicus.

עגל, עִגּוּל Circulus : עִגּוּל הַמַּזָּלוֹת Circulus signorum cœlestium :

סַפְסָל Sella, Scabellum, 2 Reg. 12. 14. in R.D.

סָפֵק הִסְפִּיק Sufficere, Sufficiens esse. סִפּוּק Sufficientia: מְסַפֶּקֶת סִבָּה Causa sufficiens: שֵׁם הַמְסוּפָּק Nomen analogum. הִסְתַּפְּקוּת Sufficientia.

סָפֵק Dubium, Ambiguum, ambiguè: מספיק Dubium, Ambiguum. Item Fortè, Fortassis. הִסְתַּפֵּק In dubio esse. סְפֵקוּת Dubitatio. שֵׁם מִסְתַּפֵּק Nomen amphibolon. מְסוּפָּק Dubius.

סַפֵּר Tondere, Radere. סַפָּר Tonsor. מִסְפָּרַיִם, תִּסְפּוֹרִין Forfices. תִּסְפּוֹרֶת Rasura, Rasio. מִסְפָּר Novacula.

סַפֵּר Narrare. סִפּוּר Narratio: Prædicatio logica. סִפּוּרִים Prædicationes, Historiæ.

סָרַב Rebellare. סַרְבָן Rebellis. סַרְבָנוּת Rebellio. סירוב Idem, unde illud Rabbinorum: הָרָצוֹן וְהַסֵּירוּב הֵם שְׁנֵי קְטָבִים שֶׁכָּל הַפְּעוּלוֹת סוֹבְבוֹת עֲלֵיהֶן Voluntas & noluntas sive rebellio, sunt duo poli, circa quos vertuntur omnes actiones.

סִרְבֵּל Tegere, Operire: מסורבל Opertus, R.Saad. Dan. 7. ver. 5.

סַרְגֵּל Lineare, Lineas ducere: מְסַרְגְּלִין אֶת הַסְּפָרִים Lineant libros. מְסוּרְגָּל Lineatum.

סַרְדְּיוֹט Lictor, Præfectus. Plural. סַרְדְּיוֹטוֹת R.Salomon. 1 Sam. 10. 5.

סָרַח, נִסְרַח Fœtere, Computrescere. הִסְרִיחַ Fœtidum reddidit. טִפָּה סְרוּחָה Gutta fœtida. סִרְחוֹן Fœtor.

סָרַח Rebellare. סוֹרְחָן Rebellio, Contumacia: Rebellis.

סַרְטָן סרט Cancer, signum cœleste.

סָרַס Castrare, Extirpare. מִקְרָא מְסוּרָס Lectio, textus extirpatus, id est, transpositus, inversus: aut qui per parenthesin interruptus est, Esr. 7. 6. in Aben Esra. סירוס Transpositio verborum, hysterologia: parenthesis, intersectio sententiæ. סֵרִיסוּת Castratio.

סָרַק Pectinare. מַסְרֵק Pecten; unde, הָיוּ סוֹרְקִין אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמַסְרֵק הַבַּרְזֶל Fuerunt pectinantes carnem suam pectine

Excellentia. עִלּוּי Laudatio : ſublimitas, elatio.

עָלַל Cauſam, Occaſionem præbere. עִלָּה Cauſa, occaſio. עַד שֶׁיִּמְצָא לוֹ קְצָת עִלָּה Donec invenerit aliquam occaſionem ipſius occidendi, 1 Reg.28. in Kimchi. עִלַּת הָעִלּוֹת Cauſa cauſarum. עָלוּל Cauſatum, effe-ctum. מְעוּלָּה Idem.

עלם, נֶעֱלָם Occultum. Sic aliquando vocatur ipſis litera quieſcens, quæ in pronunciatione & ſcriptura occultata eſt: cujus oppoſitum eſt נִרְאֶה, ut ſæpè in Kimchi & Elia. עֲלוּמֵי הָעַיִן Abſcondita Ajin, id eſt, Verba quieſcentia ſecundâ radicali. Frequens in Ab. Eſra. עוֹלָם הַבָּא Seculum venturum, quo partim vi-tam æternam, partim tempora Meſſiæ (quem exſpe-ctant) intelligunt.

עַם Populus. עַם הָאָרֶץ Populus terræ, id eſt, Plebieus, Indoctus, Imperitus, Idiota : כֹּהֵן עַם הָאָרֶץ Sacer-dos idiota, plebeius.

עָמַד Stare : פֹּעַל עוֹמֵד Verbum ſtans, id eſt, intranſiti-vum, abſolutum, neutrum.

ענב, עִנְבָּל Malleus campanæ interior.

ענה, עִנְיָן Negotium, Res, Ens, Materia, Significa-tum, Argumentum quod tractatur. עִנְיָן טִבְעִי Ens naturale : עֲנִיּוּת Paupertas ; לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי Pro pau-pertate ſcientiæ meæ, pro tenuitate ingenii & do-ctrinæ meæ. עָנָו, עִנְוְתָן Humilis, Manſuetus : עֲנָוָה, עִנְוְתָנוּתָא Manſuetudo.

עסק, הִתְעַסֵּק Occupare, Vacare, operam dare, navare in aliqua re : עוֹסֵק בַּתּוֹרָה Operam dat Theologiæ : מִתְעַסְּקִין בַּיַּיִן Indulgent vino, compotationibus, Jeſ. 8.1. in R.Sal. עֵסֶק Negotium, Studium, Opera.

עָפָר Pulvis, Terra : יְסוֹד הֶעָפָר Elementum terræ.

עָפַשׁ הִתְעַפֵּשׁ Muceſcere, Mucidum fieri : Putreſcere, Pu-trefieri. לֶחֶם מְעוּפָּשׁ Panis mucidus : פִּתָּן מִתְעַפֶּשֶׁת Panis ipſorum muceſcebat. עִפּוּשׁ Mucor: Putrefactio:

cœlestium : חֲצִי עִגּוּל Semicirculus : עִגּוּלוֹת נְכוֹחִיּוֹת Circuli paralleli, æquidistantes. הִתְעַגֵּל Rotundari, Circulari : מְעַגֵּל Circulans, Circulum describens. הָעֲגָלָה Plaustrum, signum cœleste. בַּעֲגָלָא Citò, celeriter, festinanter.

עד , עֲדַיִין Hactenus, Hucusque. עַד לֹא Priusquam. עַד הֵנָּה Hucusque. עַד כָּאן Idem.

עִדָּן Tempus. בְּעִדָּנָא Nunc, Hoc tempore vel momento : מֵעִדָּנָא Ex hoc tempore, Posthac.

עדר , נֶעְדַּר Deficere, deesse, desiderari. נֶעְדָּר Privatus, הֶעְדֵּר Privatio, Physica scil. unde, הַסִּכְלוּת הֶעְדֵּר קִנְיַן הַחָכְמָה Stultitia est privatio habitus sapientiæ.

עור , עִרְעֵר Litigare, contendere, disceptare. עִרְעוּר Contentio, Exod. 20. 1. in Ab. Esra.

עזז , עַז Obfirmatus : עַז פָּנִים Obfirmatus vultu, perfrictæ frontis, Impudens : sic, עַזּוּת פָּנִים Impudentia.

עָטַשׁ Sternutare. עֲטוּשׁ Sternutatio.

עַיִן Oculus. כְּעֵין Sicut, Instar. עַיֵּן Inspicere, videre, advertere, attendere, considerare. עִיּוּן Consideratio : צָרִיךְ עִיּוּן Opus habet consideratione. עִיּוּנִי Speculativus. חָכְמָה עִיּוּנִית Scientia speculativa, theorica.

עִיר Civitas, Urbs. עִירוֹנִי, עִירָנִי Urbanus, Civis : עִירוֹנִית Fœmina civis, Urbana.

עִכֵּב Moram facere, Morari, Impedire, Retardare, Detinere : הִתְעַכֵּב Retardari, Impediri. עִכּוּב Mora, Retardatio. עַכָּבָה Idem.

עִכֵּל Concoquere, Consumere cibum in stomacho. אִתְעַכֵּל Concoqui. עִכּוּל Concoctio : כֹּחַ הַמְעַכֵּל Facultas concoctrix.

עכש , עַכְשָׁיו Modò, Nunc : מֵעַכְשָׁיו Deinceps, Posthac.

עלב , נֶעֱלַב Contumeliâ, Injuriâ, Conviciis affici.

עלה , עַל , עֵיל , לְעֵיל , מִלְעֵיל Suprà, super, contra : Synecdochice מִלְעֵיל Milhel, Vox penacuta. עִלָּה Extollere, Efferre aliquem laudibus. מַעֲלָה Dignitas, Excel-

עֲרָאִי Accidens, Casus fortuitus : בַּעֲרָאִי Fortuitò, per accidens : דֶּרֶךְ עֲרָאִי Idem ; & א ponitur pro ע : nam עֲרַע vel אֲרַע Evenire, Contingere : ut sequitur. Sic שֵׁינַת עֲרָאִי Somnus accidentalis.

ערב, עִרְבֵּב Turbare, Confundere : לְעַרְבֵּב הַשָּׂטָן Ad confundendum Satanam. עִרְבּוּב Mixtura, Confusa turba.

עָרָה Nudari. הַעֲרָה Nudatio : In R.Levi sæpe est Doctrina nuda, Nuthesia ex textu collecta, rem nudè proponens.

עָרַךְ Ordinare, Instruere, Disponere. עֵרֶךְ Ordo, Dispositio, Proportio, collatio, comparatio : בְּעֵרֶךְ Respectu, ratione. עָרוּךְ Ordinatum : Lexicon, ab ordine vocum sic dictum : בַּעַל הֶעָרוּךְ Author Lexici Aruch. עַרְכָּאוֹת Tribunalia, judicia, consistoria judicialia : מַעֲרֶכֶת Dispositio : מַעֲרֶכֶת מַזָּל Dispositio, Influentia astrorum.

ערע, עֲרַע, אֲרַע Evenire, Occurrere, Contingere. הִתְעָרַע Obviam fieri. עֲרָאִי Accidens.

ערף, עָרִיף Familiaris, Notus. Quidam scribunt & pronunciant מְעָרֵב, quasi sit Amicus, Socius, multum cum alio commercii habens.

עָשָׂה Facere, Efficere. מַעֲשִׂי Practicus : שכל מעשי Intellectus practicus : מַעֲשִׂית Practica, cujus oppositum עִיּוּנִית Speculativa. מִצְוֹות מַעֲשִׂיּוֹת Præcepta practica, quibus opponuntur שִׂכְלִיּוֹת Intellectualia, theorica. Dicunt & מִצְוַת עֲשֵׂה Præceptum fac, id est, practicum, affirmativum, quod jubet facere : מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה Præceptum Non facies, id est, negativum. עֲשִׂיִּים Præcepta jubentia, affirmativa.

עתד, עָתִיד Futurus, Futurum tempus, apud Grammat. לֶעָתִיד In futurum : לֶעָתִיד לָבוֹא Idem. כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ עֲתִידִים לְפָרֵשׁ Sicut nos futuri sumus declarare, i.e. declaraturi sumus.

עִפּוּשׁ הָאֲוִיר Putrefactio aëris, corruptus & humidus aër, tempestas pluviosa.

עָצֵל Piger : הִתְעַצֵּל, נֶעֱצַל Pigrare, Pigritiâ torpere :

עַצְלָן Piger : נָשִׁים עַצְלָנִיּוֹת Mulieres pigræ.

עֶצֶם Os ossis : Corpus, Substantia : שֵׁם הָעֶצֶם Nomen substantiæ, Nomen proprium vel substantivum. Categoria Logica substantiæ. Ipse, Ipsemet : עַצְמִי Ego ipse. מֵעַצְמִי A meipso : בְּעַצְמִי Per meipsum : בְּעַצְמָם Per seipsos: עַצְמוּת Substantia : בְּעַצְמוּת Substantialiter, suapte naturâ, Per se : cui opponitur בְּמִקְרֶה Per accidens : עַצְמִיִּים vel עַצְמוּתִיִּים Essentialia, Substantialia : דְּבָרִים עַצְמִיִּים Res essentiales : בלתי העצמיים Non essentiales. חֲלָקָה עַצְמִיָּה Pars essentialis. Oppositum ejus מִקְרֶה Accidens.

עקב, מְעוּקָּב Æquilaterum, cubicum. מִסְפָּר מְעוּקָּב Numerus cubicus, æquilaterus. מְשׁוּלָּשׁ מְעוּקָּב Triangulum æquilaterum.

עָקַם Incurvare, Depravare, Torquere. עָקוּם Obliquus. Curvus : קַוִּים עֲקוּמִים Lineæ obliquæ, curvæ. עוֹקֶם Circumferentia. עֲקְמִימוּת Obliquitas, tortuositas. עֲקִימוּת Idem : עֲקְמוּמִית Convexitas.

עָקַף Callidè agere. עֶקֶף, עֲקִיף Calliditas, Dolus : בָּא עָלָיו בַּעֲקִיפִין Venit ad eum per calliditates, Jes. 6.8. in Kimchi.

עָקַץ Pungere : עוֹקֶץ Pes, pediculus pomi, cerasi, aut aliorum fructuum : Caput mammæ, Papillæ.

עקר, עִקָּר Radix, Fundamentum, Principale. Hoc etiam Deus aliquando significatur, ut cum dicunt, כּוֹפֵר בְּעִקָּר de quo in כפר. Item כָּל עִקָּר Omne præcipuum, totum fundamentum : כָּל וְעִקָּר Universum & præcipuum. מֵעִקָּרָא A fundamento, A principio. עִקָּרִים Literæ radicales : oppos. מְשָׁרְתִים Serviles.

עַקְרָב Scorpio, & Signum cœleste sic dictum.

verbis Legis, Verbo Dei : כָּל פִּטְפְּטָא בִּישִׁין וּפִטְפְּטָא דְאוֹרַיְתָא טָבִין Omnes garrulitates malæ sunt, sed garrulitas de verbis Legis bona est.

פָּטַר Discedere : פִּטֵּר Dimittere. פָּטוּר Dimissum, Permissum, Licitum, Immune. נִפְטָר Dimissus è vivis, Mortuus. הַנִּפְטָר מֵרַבּוֹ Dimissus, Discedens à Præceptore suo. פְּטִירָה Discessus animæ ex corpore. פִּטּוּר Dimissio, Repudiatio, Solutio : גֵּט פִּטּוּרִין Literæ repudii. שְׁטַר פִּטּוּר Literæ solutionis. מַפְטִיר Dimittens : sic vocatur, qui postremam lectionem in cœtu sacro legens, populum postea dimittit. הַפְטָרָה Lectio sacra prophetica, quâ absolutâ, populus dimittitur : vide Abbreviaturas nostras : פוֹטֵירִי ποτήριον, Poculus, Scyphus, Gen. 40. 1. in R.Sal.

פִּיֵּט Deprecari, פִּיּוּט Deprecatio.

פַּיָּט Poëta : פַּיְטָן Idem. פִּיּוּט Poësis, Ab.Esra.Psal.7.1.

פִּילֵי Phiala, R.Sal. Gen.40.1.

פִּיֵּס Contentum reddidit, Conciliavit, Placavit. פִּיּוּס Quietatio. Item פָּיֵס vel פִּיֵּס Deprecari, Petere, rogare.

פֶּלֶא Mirum, mirandum. רוֹפֵא מוּפְלָא Medicus admirandus : חכם מופלא Sapiens excellentissimus. פְּלִיאָה Admiratio.

פָּלַג Dividere, dimidiare. פַּלְגוּת Medium, dimidium, dimidia pars. הִפְלִיג Excedere, Excellere, Dissentire. מוּפְלָג Divisus, Separatus. בֵּין סָמוּךְ בֵּין מוּפְלָג Sive conjunctum sive separatum. זָקֵן מוּפְלָג Senex separatus, excedens ætatem sui sæculi. דְּעֵהוּ שֶׁהוּא מוּפְלָג Scito eum excellentem esse. הַפְלָגָה Excessus, Excellentia sermonis, Hyperbole : זֶה עַל צַד הַפְלָגָה וְגוּזְמָא Illud est per modum excessus & hyperbolen, Job. 26. 6. in R.Levi. פְּלוּגָא פְּלוּגְתָּה Dissensio : הִפְלִיגוּ בִתְשׁוּבָה Dissentiunt in responsione: מַפְלִיגִין Separant se, Discrepant, contendunt : פִּילָגוֹס Pelagus.

עָתַק Transferri. הֶעְתִּיק Transferre, Tranſcribere. הַעְתָּקָה Tranſlatio, Tranſcriptio. מַעְתִּיק Tranſlator, Interpres. מַעְתִּיקִים Interpretes, In Ab. Eſr. ſæpè. שֵׁם הַנֶּעְתָּק Nomen tranſlatum, tranſlativum.

עֵת Tempus : עִתִּים Tempora. Repetitum, eſt Nunc, Quandoque, Interdum : עִתִּים חָלוּם עִתִּים שׁוֹטֶה Nunc ſanus aut ſanæ mentis, nunc ſtultus eſt.

פ

פֵּאָה Latus, Angulus, Pars : מִפְּאַת Ex parte.

פָּאַר, תִּפְאֶרֶת Elegantia, Decus : לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה Ad elegantiam pronunciationis ſive lectionis, i.e. euphoniæ causâ.

פגל, פִּגּוּל Immundities, Res immunda & abominabilis, Cadaver.

פגם, פִּיגּוּם, פְּגִימוּת, פְּגִימָה Sciſſura, Ruptura : פְּגִימַת הַסַּכִּין Sciſſura cultri, Ruptura aciei, **Scharten.** פְּגִימַת הַלְּבָנָה Sciſſura lunæ, Maculatio, Macula lunæ, quâ videtur quaſi conciſa : פְּגִימַת הַנֶּפֶשׁ Labes animæ, vitium originale.

פרג, פֶּרְגּוֹג Pædagogus, Nah. 3. 8. in R. Salom. פֵּירְגוֹגְתָּא Nutritia, Gen. 35. 8. in T. Jona.

פרח, פֵּירַחַת Frons, Eccl. 12. 2. in R. Sal.

פָּהַק Oſcitare.

פזם, פִּזְמוֹן Concentus, Rhythmus carminis.

פַּחַד Pavor. פַּחֲדוּת Idem, Prov. 10. 24. in Kaſvenaki.

פָּחַת Minuere, Diminuere. אָדָם פָּחוּת Homo parvus, vilis, deſpectus. לְפָחוּת Ad minus vel minimum. לֹא פָּחוּת וְלֹא יוֹתֵר Nec minus, nec majus. פְּחִיתוּת Diminutio : Deſpectio : Plur. פְּחִיתִיּוֹת Defectus, Prov. 9. 4. in Aben Eſra.

פָּטַט Obloqui, Obgannire, Garrire : פַּטִּיט Garrulus. פַּטְטָנִית Garrula : מְפַטְפֵּט בְּדִבְרֵי תוֹרָה Obloquitur

verbis

ipſo, ſeorſum. פְּנִים Intra, Interius, Intimum: Textus libri qui interior dicitur, reſpectu Commentariorum, quæ ponuntur exterius in circuitu marginis. לִפְנִים Intra, לִפְנִים מְשׁוּרַת הַדִּין Intra menſuram judicii, Kimchi in fine Pſal. 110. פְּנִימִיּוּת Intimum: אֵיבָרִים פְּנִימִיִּים Membra interiora, viſcera intima, R. Levi, 1 Regum 18.21. הרגשות פנימיות Senſus exteriores. לְפָנִים Antè, paulò antè, mox infrà, paulò poſt.

פנק, פִּנְקָס Pugillaris libellus, in quo ſcribuntur rationes extemporariæ.

פסד, הִפְסִיד Perdere. הֶפְסֵד, פֶּסֶד, פְּסִידָה, Perditio, Damnum, Jactura.

פסל, פָּסוּל Profanum, Illegitimum, Illicitum, Ineptum. פְּסִילוּסָא Balbus, Blæſus, Jeſa. 6.8. in Kimchio, & ſic legendum in eodem Kimchi in principio Amos, ubi pravè ſcribitur פִּילוּסָא. Eſt enim Græcum ψελλός.

פָּסַק, נִפְסַק Ceſſare, Deſinere, Deficere. פָּסוּק Verſus Biblicus, Periodus. הֶפְסֵק, הַפְסָקָה Ceſſatio, Intermiſſio: Pauſa, Membrum ſententiæ majus, Accentus pauſans, פְּסִיק Peſik, virgula exiguæ pauſulæ nota: טְעָמִים הַמַּפְסִיקִים Accentus diſtinguentes: פְּסוּק Pauſa.

פְּסַק Decidere, Amputare: Decernere, Sententiam ferre. פּוֹסֵק Arbiter, Sententiam ferens. פְּסַק, פִּסְקָא Sententia, Decretum.

פָּעַל Agere, Operari: Grammaticis, Verbum: פָּעַל יוֹצֵא Verbum tranſitivum, activum: פּוֹעַל עוֹמֵד Verbum intranſitivum, neutrum: פּוֹעַל עָבָר Verbum præteritum, Ab. Eſra. Exod. 19.18. פּוֹעַל Actus, Actio, Categoria Agere. מִתְפָּעֵל Paſſivum, Patiens. הִתְפַּעֲלוּת Paſſio, 1 Reg. 21.4. in R. Levi.

פָּקַק Obturare, Claudere. פְּקָק Operculum. פִּקְפֵּק Fodere, Scrutari. אין מפקפקין בה Non ſcrutantur,

inquirunt

פלט, אפלטון פלטון Plato Philoſophus. פלטין Palatium: פלטורין Palatia: פלטיא Platea.

פלל, פלפל Exercitare ſe diſputando, מפלפל Diſputans, Exercens ſe acutis & ſubtilibus quæſtionibus. פלפול Diſputatio, Acuta quæſtionis diſquiſitio & diſcuſſio. מפולפל Exercitatus, Acutus diſputator. פלפלתא פלפל Piper.

פולימרכוס πολέμαρχος, Dux, Præfectus ſummus belli, Hoſ.14.2. in R.Sal.

פלם, פילומא Vide mox in פמל.

פלסוף Philoſophus. פילוסופיא Philoſophia, מתפלספין Philoſophantes. אצל כל מי שנתפלסף Ad quemcunque Philoſophum.

פמב, בפומבי In pompa, Publicè, Palàm, Apertè.

פמל, פמליא, פמליא פמליא Familia: פמליא של מעלה Familia ſuperior, ſcil. cœleſtis, angelica. נמלך בפמליא שלו Conſultavit cum familia ſua, Geneſ.1.ver.26. in R.Salom.

פנר, פונדקי, פונדיק פונדקיתא Hoſpes, Caupo: פונדקיתא Hoſpita, Cauponaria. Ex Græco πανδοχεῖον, R.D. Joſ.2.1.

פנה Evacuare, Experiri, Removere. Et ſic in Niphal, pro Egerere, Evacuare alvum: הנפנה בשדה Qui evacuat ſe in agro: נפנין אחר הגדר Egerunt poſt ſeptem: שהיו נפנין שם Ubi ſolebant egerere, 2 Reg. 10.27. in Kimchio. פנה Vacare, otioſum eſſe, reſpicere & vertere ſe à negotiis & labore: פנוי Otioſus, Vacans: item Cœlebs, פנויה Innupta. פנאי Otium. פנים Modi, Rationes, ut in Logicis Barbara, Celarent. על כל פנים Omnibus modis. Item Perſona ſecunda apud Grammat. unde מדבר בפנים Loquitur in conſpectu, coram, id eſt, perſonâ ſecundâ, quæ coram ſemper eſt, & quam coram alloquimur; שלא בפנים Quæ non coram, id eſt, Perſona tertia, quæ abſens & occulta dicitur. בפני עצמו Pro ſeipſo,

פֶּרַח Flos: פִּרְחֵי כְהֻנָּה Flores ſacerdotii, Job.30.12. in R.Levi. Sic vocant adoleſcentes ſacerdotum filios, jam ſe ad ſacerdotium applicantes.

פְּרַט Particulare, Specificum, Individuum, ſingulare. בִּפְרַט Speciatim, Particulariter, In ſpecie, לִפְרַט קָטוֹן Ad numerum minorem; de annis mundi, quando millenarium omittunt. פְּרָטִי Specialis, Particularis: סִפּוּר פְּרָטִי Prædicatio particularis, apud Logicos: עִנְיָנִים פְּרָטִיִּים Res particulares, הַשְׁגָּחָה פְּרָטִית Providentia ſpecialis. פְּרָטִיּוּת Particularitas, Singularitas. פְּרוּטְרוּט Minuritio, Modulatio minuta, Amos 6.6. in R.Salom. Item פְּרַט Commutare magnas pecunias in parvas, q.d. particulare pecunias. פְּרוּטָה Obolus, nummulus.

פְּרַךְ Frangere: הִתְפָּרֵךְ Frangi, R.Levi, Joſ.9.5.

פרן, פַּרְנֵס Gubernare, Paſcere, Cibare. פַּרְנָס Gubernator, Paſtor, מְפַרְנֶסֶת Nutrix, Cibatrix. פַּרְנָסָה Alimonia, Victus, Suſtentatio.

פרס, פַּרְסֵם Publicare, Divulgare, Manifeſtare. נִתְפַּרְסֵם Revelari, Manifeſtari. מְפוּרְסָם Publicum, Manifeſtum. הַמְפוּרְסָם אֵין צָרִיךְ רְאָיָה Manifeſtum non eget probatione: בִּמְקוֹמוֹת הַמְפוּרְסָמִים In locis publicis. בְּפִרְסוּם Palàm, Manifeſtè, In propatulo.

פְּרַע Rependere, Retribuere, Vindicare, Ulciſci, Solvere debitum. נִפְרַע, אִתְפְּרַע Vindicare, Ulciſci ſe. פּוּרְעָנוּת Vindicta, Ultio, Pœna, פֵּרָעוֹן, פִּירְעוֹן Solutio, Compenſatio, Retributio, Ultio: לָאו בְּנֵי פִּרְעוֹן נִינְהוּ Non ſunt filii ſolutionis ipſi, i.e. non ſunt ſolvendo. פּוּרְעָן Ultor: מְרוּבָּה מִדָּה טוֹבָה מִמִּדַּת פּוּרְעָנוּת Amplior eſt proprietas bona (gratiæ) quàm proprietas vindictæ. אֵין הקב"ה נִפְרַע מִן הָאָדָם עַד שֶׁתִּתְמַלֵּא סָאתוֹ i.e. Deus ſanctus non ſumit vindictam ab homine, niſi dum impleta eſt menſura ejus. בִּפְרִיעַ Citò, celeriter: לְמַפְרֵעַ Retrò, Præpoſterè.

inquirunt in eam. פִּקְפּוּק Obturatio, impedimentum.

פָּקַר Præſumere : פּוֹקְרִים הַמִּינִים Præſumunt hæretici : מַפְקִיר Præſumptuoſus. Deductum ut Elias vult, ab אֶפִּיקוֹרוֹס Epicurus. הִפְקִיר Liberum, commune facere, Proſtituere : הפקירה עצמה Proſtituit ſeipſam, R. Salom. Gen. 38. 14. & Gen. 24. 16. הֶפְקֵר Liberum, commune : נְשֵׁי הַכּוּשִׁיִּים הֶפְקֵר Uxores Æthiopum communes ſunt, nec ullus vir novit, quis pater ſuus ſit, Aben Eſra Amos 9. 7. Hinc & Lupanar Judæis vocatur הֶפְקֵר.

פרג, פַּרְגּוֹד Velum, Cortina.

פְּרַגְמָטוֹס Pragmaticus, πραγματευτής, Mercator, Negotiator. פְּרַגְמַטְיָא πραγματεία, Negotiatio. Scribitur & פְּרַקְמַטְיָא.

פָּרַד Dividere, Separare, Diſ-jungere. נִפְרָד Separatum, Abſtractum, Abſolutum, ſive abſolutæ formæ Nomen, cujus oppoſitum נִסְמָךְ Conjunctum, Conſtructum : מִלַּת מְפוֹרֶדֶת Dictio collectiva, ut צֹאן Ovis, oves. שְׂכָלִים הַנִּפְרָדִים Intelligentiæ ſeparatæ, abſtractæ. פֵּירוּד Separatio. נִתְפָּרֵד Separari : Separatum, Singulare fieri, In numerum ſingularem deduci, Ab. Eſra, Gen. 23. 1.

פַּרְדְּסָאוֹת Cuſtodes, vel, Cuſtodiæ militum, 2 Reg. 17. ab initio in Kimchi. Scribitur & פַּרְדְּסִיאוֹת in R. Sal. Vide & Hoſ. 5. ab initio in Comm.

פִּרְכֵּס Trepidare, Tremere, Movere ſe, Geneſ. 25. 22. in R. Salom.

פרה, פַּרְהֶסְיָא παῤῥησία, unde בְּפַרְהֶסְיָא Publicè, Palàm, Manifeſtè, Num. 11. 10. in Ab. Eſra. Oppoſitum ipſi בִּצְנִעָה Secretò, Occultè.

פרז, פְּרוֹזְדוֹר Veſtibulum, Porticus: unde illud in Capitulis Patrum, הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר שֶׁתִּכָּנֵס לִטְרַקְלִין Præpara te in veſtibulo, ut poſſis ingredi in triclinium.

lem ſenſum admittat. פְּשִׁיטָא Certum, Simplex, Abſolutum: פְּשִׁיטָא לָךְ Certúmne tibi eſt, Certúſne es? פְּשִׁיטִין פְּשׁוּטִין Nummi minimi, indiviſibiles.

פָּשַׁר Liqueſcere, Tepeſcere: מַיִם פּוֹשְׁרִים Aquæ tepidæ. הִתְפַּשֵּׁר שֶׁלֶג Liquefacta eſt nix, R. David Joſ. 3. ver. 15. פִּשֵּׁר Tranſigere, Convenire, Componere partes litigantes. אַחַר שֶׁנִּתְפַּשְּׁרוּ Poſtquam concordes facti ſunt. פְּשָׁרָה Tranſactio, Compoſitio, Conventio.

פשש, פִּשְׁפֵּשׁ Scrutari, Perveſtigare. פִּשְׁפּוּשׁ Scrutatio. פִּשְׁפֵּשׁ Cimex.

פתא, פִּתְאֹם Repentè: פִּתְאֹמִי Repentinus: רָעוֹת פִּתְאֹמִיּוֹת Mala repentina, Prov. 24. 22. in R. Levi.

פָּתַח Aperire, Incipere: נִפְתַּח תְּחִלָּה Incipiemus primùm. פְּתִיחָה Apertio: Initium, Ingreſſus, Prologus, Exordium libri vel ſermonis. פֶּתַח Idem. פַּתַּח Pathach vocalis. פַּתַּח קָטוֹן Pathach parvum, id eſt, Sægol. פִּתְחוּת Pathachatio, Notatio cum Pathach, Kimchi Pſal. 19. 14.

פָּתַךְ Miſcere, Commiſcere.

פָּתַק Projicere, Impellere. פִּתְקָא Libellus, Scheda: פִּתְקָא דְהַזְמָנָא Libellus citationis: פִּתְקִין קְטַנִּים Schedæ parvæ.

פתר, פָּתוֹר Menſa, Chald.

פָּתַת Secare, Frangere. פַּת Fruſtum, Bucella, Panis. פִּיתִּין, פַּתִּיתִין Fruſta.

צ

צָבַע Tingere, Colorare. צַבָּע Tinctor. אֶצְבַּע Digitus; אֶצְבָּעִי Digitalis: צֶבַע Tinctura, Color.

צָבַר Congregare. צִבּוּר Congregatio, cœtus eccleſiaſticus: שְׁלִיחַ צִבּוּר Miniſter cœtus vel ſynagogæ, Æditimus, negotia ſynagogæ curans.

צרד,

פַּרְפְּרָא Purpura, Jos.7.ver.21. in R.D.

פרץ, פַּרְצוּף Vultus, Facies, Effigies, Figura, Persona. Ex Græco πρόσωπον : Plur. פַּרְצוּפִין Genes.1.ver.27. in Raschi.

פרק, פְּרַקְלִיטָא Consolator. Plur. פרקליטין R.David 2 Sam.24.15. פְּרַקְמַטְיָא Mercatura, Negotiatio, Eccles.4.8. in R.Salom.

פרר, פִּרְפֵּר Conterere, Comminuere. הִתְפַּרְפֵּר Comminui. פְּרוּרִין, פַּרְפּוּרִין, פְּרָפְרָאוֹת Minutiæ, micæ.

פֵּרַשׁ Explicare, פֵּירוּשׁ Explicatio, Commentarius. מְפָרֵשׁ Interpres, Commentator. בְּפֵירוּשׁ In Commentario: Item, Clarè, distinctè.

פָּרַשׁ Separare se, Discedere: Distinguere, Dividere. הֶפְרֵשׁ Discrimen, Differentia. אַפְרָשׁוּת Separatio. פָּרָשָׁה Separatio, Sectio. Sic vocantur Sectiones Legis Mosaicæ, quæ à triplici פ vel ס majusculo incipiunt. Item Versus quilibet Biblicus sic vocatur, ut in Kimchi, Amos 1.11. פְּרִשִׁים Calcaria, à pungendo. Nam הִפְרִישׁ Pungere, Proverb.23.32. Inde Kimchi, פָּרָשִׁים Equites appellantur, שֶׁמַּפְרִישִׁים בְּפְרִישִׁים שֶׁבְּרַגְלֵיהֶם quia pungunt calcaribus, quæ sunt in pedibus ipsorum, Jud.3.31.

פָּשַׁט Extendere, Diffundere se: הִתְפַּשֵּׁט Diffundi, Effundi, Effluere, Extendi. פָּשׁוּט Nudum, Simplex, ut Elementa, cœli & corpora simplicia: item Vulgare: שֵׁם פָּשׁוּט Nomen simplex & absolutum, cujus oppositum מוּרְכָּב Compositum: מִנְהָג פָּשׁוּט Consuetudo vulgaris. שֵׁם הַמּוּפְשָׁט Nomen abstractum. הֶפְשֵׁט Simplicitas. פָּשׁוּט, פְּשַׁט Simplex, Literalis vocis aut loci alicujus sensus. עַל דֶּרֶךְ הַפְּשָׁט Juxta literalem sensum, cui opponitur מִדְרָשׁ Allegoricus & mysticus sensus. Dicunt etiam, אֵין מִקְרָא יוֹצֵא מִידֵי פְּשׁוּטוֹ Non egreditur Versus Biblicus ex literali sensu suo, scil. simpliciter & absolutè, ut nullum literalem

Delineatio : Monimentum ſepulchrale,Epitaphium.

צית , הֵצִית Attendere, Auſcultare. צַיְתָנִית Auditrix. quibuſlibet rumoribus & ſermonibus aures præbens, ut mos eſt mulierum : Auſcultatrix : Obediens. צֵית Exitus, Extremitas : לְצֵית שְׁמַיָּא Ad extremitatem cœlorum, aut Verſus cœlum.

צלא Orare, Precari. צַלּוֹנִית Oratrix, Precibus jugiter incumbens : בְּתוּלָה צַלְיָנִית Virgo jugiter orans.

צלב Suſpendere, Crucifigere, צְלוּב Patibulum.

צלח הִצְלִיחַ Proſperari, Felicem eſſe. הַצְלָחָה Felicitas, Proſperitas : הַצְלָחָה נִצְחִית Felicitas æterna.

צלל Profundum petere : צָלוּל Limpidum,Clarum, cujus fœculentum omne ſubſidit : יַיִן צָלוּל Vinum clarum : מַיִם צְלוּלִים Aquæ limpidæ. Oppoſitum ejus eſt עָכוּר Turbidum. Vide R.Sal.Gen.34.30.

צמח Germinare. צוֹמֵחַ Germinans, Vegetabile. צְמִיחָה Germinatio : vegetatio,accretio : נֶפֶשׁ הַצּוֹמַחַת Anima vegetabilis, Pſal.78.47. in Kimchio.

צמל Pubeſcere : צֶמֶל Fructus turgeſcens : metaphoricè, Virgo pubeſcens.

צמם , צִמְצֵם Conſtringere , Coarctare : Succidere. Præcidere : מַרְעִית מְצוּמְצֶמֶת Paſcuum ſucciſum, Rab. Salom.Hoſ.4.16.

צמת Contrahi,Conſtringi : צוֹמֶת הַגִּידִים Contractio nervorum.

צנן Frigeſcere. צוֹנֵן Frigens : צוֹנֶנֶת Aqua frigida. צִנָּה Frigus. צְנוֹן Raphanus.

צנע , צָנוּעַ Verecundus , Modeſtus : צְנוּעָה Verecunda. צְנִיעוּת Verecundia.

צנע Reponere,Abſcondere,Aſſervare. בְּצִנְעָה In occulto, clam,cujus oppoſitum בְּפַרְהֶסְיָא Palàm, In publico.

צער , הִצְטַעֵר Dolere,Angi,Anguſtiâ affici. צַעַר Angor, dolor,anguſtia. מִצְטַעֵר Anxius,Solicitus,Dolens. לְפִי

צָדַד , צַד Latus : עַל צַד Per modum : עַל כָּל־צַד Ab omnī latere, Ex omni parte: מִצַּד Ratione, propter : מִצַּד שֶׁ Eò ut, Eò quòd, Propterea quòd : מִצִּדּוֹ Ex parte ejus, בְּאֵיזֶה צַד Quodam modo : כֵּיצַד כְּצַד Quomodo : Nam, Nempe : בְּצַד Juxta : בְּצִדְּךָ Juxta te : Plural. צְדָדִים Latera, Modi. מִשְׁפָּט צְדָדִי Propositio modalis.

צדק , צֶדֶק Jupiter planeta. צְדָקָה Eleemosyna. רְאָיוֹת צוֹדְקוֹת Rationes justæ, certæ, legitimæ, veræ. וְאַחַר כָּךְ תְּבָרֵר צוֹדֶקֶת מֵהַבִּלְתִּי צוֹדֶקֶת Postea declarabis vel distingues legitimum sive verum ab illegitimo, sive falso, R.Levi, Prov.2. ab initio. הַקְדָמוֹת צוֹדְקוֹת Præmissæ veræ, quibus opponuntur כּוֹזְבוֹת Falsæ. צַדְקָנִיּוֹת Justæ, probæ mulieres.

צָהַב Splendere, Rutilare ut aurum : פַּדַּחַת מְאִירָה וּמַצְהֶבֶת Frons lucens & splendens, R.Salom. Eccl. 12.2. מוּצְהֶבֶת Inauratum : צָהֹב Aureus color, Aurum.

צִוָּה Præcipere, Imperare. צִוּוּי Præceptum : Imperativus modus, apud Grammat. נִצְטַוָּה Præcipi, Mandari, בְּמִצְוַת Mandato, Jussu, Licentiâ N. in titulis librorum. בַּר מִצְוָה Filius præcepti, h.e. tredecim annorum, Gen.17. Aben Esra.

צור , צִיֵּר Formare, Designare. צוּיַּר Formari : צוּרָה Forma, Figura. צִיּוּר Formatio, Figura, Pictura, Imaginatio : צַיָּר Formator, Figurator, Pictor : מְצַיֵּר Idem : כֹּחַ הַמְּצַיֵּר Facultas figurativa, Imaginativa : מְצוּיָּר Efformatum, Figuratum.

צָחַח Candidum, Nitidum, Splendidum esse. צַחוּת Nitor, Elegantia sermonis. לְדַבֵּר צַחוּת Loqui nitida, Elegantia verba, Jesa.32.ver.4. צַחְצָחָן Idem. מְצוּחְצָח Splendens, Nitens, Pellucidum, Illustre, Lucidum.

צָחַק Ludere : מְלֶאכֶת הַצִּיחוּק Ars lusoria : צַחְקָן Lusor.

צִיֵּן Signare, Designare. צִיּוּן Signum, Circumscriptio, Delineatio :

קָבַע Figere, Firmare: עֵת קָבוּעַ Tempus fixum: קָבַע לוֹ זְמַן Fixit, determinavit ipsi diem. קְבִיעָה Dies, terminus fixus, Fixio: קֶבַע, קְבִיעוּת Stabilitas.

קָבַץ Colligere: קֻבַּץ Colligi. Hoc dicitur apud Grammaticos, pro, In numerum pluralem deduci, sive formari. שֵׁם מְקוּבָּץ Nomen plurale, Jerem. 25. 12. in R. Dav. קִבּוּץ Collectio, Numer. pluralis. Additio arithmetica.

קבר, קַבַּרְנִיט Gubernaculum, Clavus navis, Ezech. 27.8. in R. David.

קָדַם, הִקְדִּים Prævenit, Præmisit, Præposuit, Antevertit. כְּמוֹ שֶׁהִקְדַּמְנוּ Sicut præmisimus, antea scripsimus. הַקְדָּמָה Præfatio, Proœmium, Præmissa: Propositio. הַקְדָּמָה גְּדוֹלָה Propositio major: קְטַנָּה minor. קֹדֶם, קוֹדֶם, קוֹדֶם לָכֵן, קוֹדֶם זֶה Antè, Antequam, priusquam, קְדִימָה, קֶדֶם, קַדְמוּת Principium, Prioritas, Prius, Æternitas. קַדְמוֹן, קַדְמוֹנִי Prior, Pristinus, Antiquus: Oriens. מוּקְדָּם Præventus, Anticipatus, vel Anticipans. מוּקְדָּם וּמְאוּחָר Anticipatum & posterioratum, Hysteron proteron. עַל יְדֵי מוּקְדָּם Per manus prioris, primum occurrentis, per primum.

קָדַר Atrari, Obscurari, Obfuscari. נִקְדַּר, נִתְקַדֵּר Atrorem, Eclipsin, defectum luminis pati, Obscurari, Deficere. קִדּוּר, קַדְרוּת Eclipsis, Defectus, Obscuratio, obtenebratio.

קדש, קִדּוּשׁ Sanctificatio. קְדוּשָׁה Sanctitas. קִדּוּשִׁים Sponsalia sacra ob matrimonium.

קָהָה Aggregare, Congregare: קְהִיָּה Aggregatio, Congregatio, Gen. 49. 10. in R. Salom.

קוז, חִקִּין Venam secare. הַקָּזָה Venæ sectio. סַכִּין הַהַקָּזָה Phlebotomum, Scalpellum.

קוֹל Vox. קוֹלִי Vocalis: דְּבָרִים קוֹלִיִּים Res vocales quæ in voce consistunt. קוֹלָנִית Strepera mulier.

אַגְרָא צַעֲרָא Pro dolore merces, prout quis laborat, ita mercedem reportat.

צָרַב , נִצְרַב Aduri. Hinc צוּרְבָא מֵרַבָּנָן Ignitabulum ſapientum: Subtilis, acutus diſcipulus, Rabbinatui proximus, ſed juvenis adhuc, R. Sal. Pſal. 107. 32.

צֹרֶךְ Neceſſitas. דִּבְרֵי צְרָכִים Verba neceſſitatum, rerum neceſſariarum. צָרִיךְ Opus, Neceſſe, Neceſſarium: צְרִיכִים לְמַאֲכָל Opus habent cibo. הוּצְרַךְ Cogi, Neceſſitate adigi, Opus habere. הוּצְרְכוּ מָעוֹת Opus habent pecuniis. צְרִיכוּת Indigentia. הִצְטָרֵךְ Neceſſe, opus habere. לֹא יִצְטָרֵךְ לְבִיאוּר Non opus habet declaratione.

צָרַף Conjungere, Conglutinare. צֵירוּף Conjunctio, Combinatio: Relatio Logica, מִלָּה מִצְטָרֶפֶת Dictio relativa: מִצְטָרְפִים Correlativa. הִצְטָרְפוּת Correlatio. מְצוֹרָף לָזֶה Adjunctum huic eſt, Accedit huc.

ק

קָא Dictio expletiva apud Talmudicos, & uſurpatur conjunctim, & ſeparatim ante voces. Quidem, reddi ſæpè poteſt, ſæpè nihil ſenſui addit. דְּקָא Quoniam: מִדְּקָא Ex quo quidem. קָאָמַר Dicit.

קֻבְּיָא , קוּבְיָא , קָבְיָא Alea, κυβεία. שׂוֹחֵק בְּקֻבְיָאוֹת Ludit aleis. קוּבְיוּסְטוּס Aleator. κυβευτής.

קִבֵּל Accipere, Recipere. קַבָּלָה Acceptio; Cabala, Theologia myſtica, doctrina ore tenus tradita & accepta de divino auditu, ut vocant, & arcanis ac myſteriis Legis divinæ. מְקוּבָּל Cabaliſatus, per Cabalam edoctus: מְקוּבְּלַנִי Per cabalam edoctus ſum vel accepi. Ejus duæ ſunt partes, עִיּוּנִית Speculativa, & מַעֲשִׂית Practica. קִבּוּל Acceptio, Receptio. קַבְּלָן Cabaliſta: Receptor alicujus rei.

tinere. קְלִיטָה Receptio, Jos.7.19. in Kimchi. מִקְלָט Receptus, Refugii locus.

קלל, קַל Leve, קַל וָחוֹמֶר vide חמר. Geminatâ primâ literâ, קִלְקֵל Vastare, Corrumpere, Destruere. קִלְקוּל קִלְקָלָה Vastatio, Perditio: Item Despectio, Vilipensio. קְלִיל Leve, Modicum, parum. נָקֵל, בְּנָקֵל Levissimè, Facillimè: קַלּוּת רֹאשׁ Erectio capitis levis, levitatem & superbiam denotans. בְּקַלּוּת Leviter, facilè.

קלם, קוּלְמוּס Calamus scriptorius: Plural. קוּלְמוּסִין Calami. קַלְמָר Calamarium.

קִלֵּם Laudare. קִלּוּם Laudatio, Laus: קְלַסְתֵּר Effigies: Forma, R.David, 2 Sam.2.3.

קָלַף Decorticare. קְלִיפָּה Decorticatio, Cortex: קְלִיפַּת בֵּיצָה Putamen ovi. קְלָף Membrana, Pergamenum. Item Chartæ, Folia lusoria.

קלש, קָלוּשׁ Tenue: טִיט קָלוּשׁ Lutum tenue.

קַם Antè. קַמֵּיהּ Antè eum. קַמָּא Primum, Anterius, apud Talmudicos. Contractum ex קֳדָם vel קֳדָם. Item לְקַמָּן Mox, Infrà, paulò post, quasi Antè nos. Oppositum ejus, לְעֵיל Suprà.

קָמַט Corrugari: קְמָטִין Rugæ.

קמע, קָמֵיעַ Amuletum, Charta experimentalis de collo suspensa: קְמֵיעָה Idem. קִמְעָא Parum, modicum.

קָמַץ Colligere in pugillum. קַמְצָן Parcus, Tenax. קְמִיצָה Digitus annularis, minimo proximus. קָמוּץ Kametzatum, cum Kamez notatum. נִקְמָץ Idem, ex Niphal.

קַנָּא, קַנְאָן Zelotipus, Zelotes: קַנְאֲתָנִית Zelotipa mulier.

קַנְבּוֹס Cannabis.

קוֹנְדִּיטוֹן Conditum vinum, Confectus potus, ex aromatibus, melle & aliis, Eccles.2.1. in R.Sal.

קָנָה Acquirere, Possidere. קִנְיָן Acquisitum, Possessio: Habitus acquisitus: Oppositum ejus הֶעְדֵּר Privatio.

קִנַּח Tergere, Abstergere. קִנּוּחַ Abstersio.

קנט, הִקְנִיט Irritavit. קַנְטֵר Vexare, Irridere. קַנְטוּרִין Vexatio-

קוּם Surgere, Stare, Subſiſtere, Deſiſtere. קוֹמָה Statura, Altitudo. קִימָה, קִיּוּם Statio, Subſiſtentia, Conſiſtentia, קַיָּם Stabilis. הִתְקַיֵּם Perſtare, Subſiſtere, Stabiliri, Confirmari. קִיְמָא לָן Probatio nobis eſt. מָקוֹם Locus, Deus, quia Illocalis & tamen ubique locorum præſens: Item, quòd omnis locus eſt plenus gloriâ ejus, ſcribit Aben Eſra, in princ. Eſther. לנגד המקום ירבה דברים Contra Deum multiplicat verba, Job. 34.37. in Ab. Eſra, מְקוֹמִי Localis.

קוּץ Tædere. Nauſeare. מוּקְצָה Nauſea, Tædium.

קוּר, הֵקִיר Manare, Scaturire. מָקוֹר Scaturigo: Infinitivus modus, quaſi variarum ſignificationum per Tempora & perſonas fons & ſcaturigo: Item Metallum vel Minerale.

קֶטֶב, קוֹטֶב Polus.

קַטֵיגוֹר Accuſator, κατήγορος. קַטֵיגוֹרְיָא κατηγορία, Accuſatio, R. Sal. Hoſ. 14.2. Vide eundem Gen. 18.33.

קָטַט, הִתְקוֹטֵט Rixari, Contendere, Rixis irritare. קְטָטָה Contentio, Rixa, Prov. 10.13. in Kafvenaki.

קֶטֶם, קִטְמָא Cinis. קִטְמָן Cinereus.

קָטָן Minor, Minorennis: קְטַנָּה Minorennis puella. קְטַנּוּת Parvitas, Minorennitas. קִטְנִית Legumen. קִטְנִיּוֹת Legumina. קְטַנֵּי אֲמָנָה Parvi fide, vacillantes, errantes in vera fide, Pſal. 106.7. in R. Sal.

קָטַע Incidere, Succidere: שָׁנָה מְקוּטָּעָה Annus interciſus.

קָטַר Ligare, Conſtringere, R. David, Amos 5.8. קוֹטֶר Diameter: מַחֲצִית קוֹטֶר Semidiameter: קִיטוֹר Exhalatio, fumus, vapor calidus & ſiccus.

קָטְרֵג Accuſare, Deferre.

קַיִץ Æſtas: קֵיצִי Æſtivus.

קָלַח Effundi, Emanare. קִלּוּחַ Emanatio, Eruptio, Effluxus: מִקְלַחַת Fiſtula, ut fontis, unde aqua emanat.

קָלַט Colligere ſe, Recipere, Receptum detinere, Retinere.

כָּתוּב בְּמִקְצָתָם בְּמִקְצַת סְפָרִים In nonnullis libris : Scriptum est in quibusdam ipsorum : קְצֵה Tropicus: קְצֵה סִתְוִי Tropicus æstivus sive cancri, קֵיצִי Hybernus, id est, capricorni. Item קְצֵה Extremum, Terminus syllogismi.

קָצַר Abbreviare. קִצּוּר , קְצָרָה , קְצִירוּת Brevitas,Abbreviatio : בְּקִצּוּר Breviter. דֶּרֶךְ קְצָרָה Brevitatis causâ, ellipticè : מִקְרָא קָצֵר Sermo ellipticus,ratio loquendi elliptica, R.Sal.Ob.12.

קָרָא Legere : קָרָא (formæ גָּנַב :) מִקְרָא Lectura,scil.sacra, per synecdochen, id est, Scriptura sacra, Scripta biblica, Biblia. Interdum & מִקְרָא significat Versum biblicum ; Plur. מִקְרָאוֹת . קָרָאִי Biblicus,Textualis, versatus in lectione Scripturæ. קְרִי Lectum, de voce variæ lectionis in Bibliis usurpant. Item Casus nocturnus seminis effluentis, Fluxus seminis : בַּעַל קְרִי Qui fluxum talem passus est, Levit.15. Item קָרָאִים Karræi, Zaducæi, quasi Textuales dicti, quòd nullas Traditiones vel glossas admitterent. קְרִיאָה Lectio. לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה Ad ornatum lectionis, euphoniæ causâ. קוֹרִין Legunt, pro קוֹרְאִין.

קָרָה Evenire, Contingere, Accidere. מִקְרֶה Accidens, Eventus, Casus : מִקְרִי Accidentalis. חֲלָקָה מִקְרִיָּה Pars accidentalis. תִּקְרָה Contignatio, Tabulatum: בַּיִת מְקוֹרֶה Domus tabulata. מִקְרֶה קַיָּם Accidens firmum, inseparabile : נִפְרָד Separabile. קוֹרוֹת Contingentia.

קרט , קֹרֶט Granum,Bacca, Frustulum : Gruma : קוֹרֶט דָּם Gruma, gutta sanguinis : קוֹרֶט לְבוֹנָה Granum thuris.

קֶרֶן Sors principalis, Capitale : קֶרֶן וְרֶוַח Sors & lucrum.

קָרוֹן Carrum, Carruca : Plur. קְרוֹנוֹת .

קָרַר Frigescere. קוֹר , קְרִירוּת Frigus,Psal.91.6.in Kimchi.

Vexationes. קַנְטְרָן Vexator. קַנְטַר Pondus centenarium. קוּנְטְרִים Quinternio: Folium, pagina libri.

קנן, קְנוּנְיָא Conventio, Conſpiratio.

קנס Punire, Mulctare. קְנַס Mulcta, Pœna. Plur. קְנָסוֹת Pœnæ, Mulctæ pecuniariæ.

קַנְקַן Cantharus: unde illud, אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן אֶלָּא בְמָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ Ne inſpicias cantharum, ſed id quod in eo eſt.

קֵסַר קֵיסַר Cæſar, Imperator, Rex: קֵיסָרִין Cæſares: Cæſarea, urbis nomen.

קפא Concreſcere, Coagulari, Condenſari. קִפּוּי Concretio. קִפּוּי הַמַּיִם Concretio aquarum.

קפד, הִקְפִּיד Curare, Curioſum, Solicitum, Attentum eſſe: אֵינָהּ מַקְפֶּדֶת עַל מַעֲשֶׂיהָ Non eſt ſolicita de operibus ſuis, Eccleſ.3.21. R.Sal. הַקְפָּדָה Cura, Solicitudo. קַפְּדָן Præceps, Iracundus. אֵין הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד Nullus iracundus benè docet.

קפז Subſilire, Saltare.

קפח Abſcindere, Reſcindere, Amputare, Succidere, Occidere, Tollere, Jeſ.28.1. & Hoſ.1.1. in R.Sal.

קַפַּנְדְּרְיָא Compendium: vide R.Salom.& R.Dav.Ezech. 46.8.

קפס, קוּפְסָא Capſa, R.Sal.Exod.16.13.Plur. קופסאות R.Sal. 2 Reg.10.22.

קפף, קוּפָּה Arca, Ciſta: קוּפָּה שֶׁל צְדָקָה Arca eleemoſynaria: קוּפָּה שֶׁל בְּשָׂמִים Arca aromatum.

קפץ Saltare, Inſilire, Irruere. Item, Innuere, Annuere, Gen.24.10. in R.Sal.

קצב Succidere. קַצָּב Lanio, carnes vendens & ſecans. קצוב Præciſum, Determinatum. קָצָב Præordinatio, Prædeſtinatio.

קצה, קְצָת, מִקְצָת, Pars: Quidam, Quædam, in utroque numero: קְצָתָם Pars ipſorum, Quidam vel quædam ipſorum: קְצָתָם אֶת קְצָתָם Alii alios:

ר

רָאָה Videre. רָאוּי Dignum, Conveniens: יוֹתֵר מִן הָרָאוּי Magis quàm convenit. כְּפִי הַנִּרְאֶה Sicut videtur, juxta apparentiam. רְאִיָּה Visio. רַאֲיָה Ratio, Probatio, Demonstratio: רַאֲיוֹת גְּמוּרוֹת Rationes perfectæ, demonstrationes à priori: חַכְמֵי הָרַאֲיוֹת Physici, naturales rerum causas pervestigantes, Eccl. 7.5. in Aben Esra: הַמּוֹצִיא מֵחֲבֵירוֹ עָלָיו הָרַאֲיָה Quod idem cum illo, Actori incumbit probatio. Nam actor elicere, educere cupit ab altero, quem accusat, aut à quo petit: אין מביאין ראיה מן השוטים Non adducitur probatio à fatuis, Gen. 38.15. in Ab. Esra. רְאוּת Visio, Visus: כְּלֵי רְאוּת Organa visus. רֵיאָה Pulmo. מַרְאֵה מָקוֹם Index loci, Index libri, Concordantia.

רָבַב Multum, Multiplex esse. רוֹב Multitudo, magna pars. רוּבָּם Plerique ipsorum. רִיבּוּי Idem: Numerus pluralis, & Signum numeri pluralis, ut Hos. 2.1. in Kimchi. רַבִּים Multi: Numerus pluralis, & sic fœmininè רַבּוֹת, ut Exod. 30.29. in R. Sal. לְשׁוֹן רַבִּים Vox, locutio pluralis: בְּרַבִּים In numero plurali: לְרַבִּים Ad numerum pluralem. Item Publicè, In communi sive publico, palàm. רִבּוֹן Dominus. רִבּוֹנְתָּא Domina. רַב Doctor, Magister, רַבֵּנוּ Præceptor noster, רַבּוֹ Ejus, רַבְּכֶם Vester: Plur. רַבּוֹת: sed semper cum Affixo, ut רַבּוֹתֵינוּ Rabbini, Doctores nostri. רַבָּן Idem: Plural. רַבָּנָן Rabbini. רַבָּנוּת Rabbinatus, Magisterium: Magistra, Hos. 1.1. in R. Sal.

רָבָה Multiplicari, Augeri, Crescere. רִבָּה Multiplicare, Magnifacere, Educare. תַּרְבּוּת Indoles. יצא לתרבות רעה Progreditur in indolem malam, malis imbuitur moribus, R. Sal. Gen. 21.11. & 25.30.

רִבִּית, תַּרְבִּית Fœnus, Usura, à רבב vel רבה.

רבע,

chi. הִתְקָרֵר Frigeſcere: Per metaphoram לֹא נִתְקָרְרָה דַעְתּוֹ Non frigeſcebat mens ejus, id eſt, non ſedabatur: קוֹרָה Refrigeratio, Frigus: קוֹרַת רוּחַ Refrigeratio ſpiritus, Recreatio animi.

קֶרֶת Civitas: בַּקַרְתָּנִי Urbanus, Oppidanus.

קָשָׁה Durum, Difficile eſſe. הִקְשָׁה Difficile reddere: Objicere, Opponere difficile & dubium. מַקְשָׁן Opponens, quærens, interrogans quæſtionem dubiam. קוּשְׁיָא קַשְׁיָא Objectio, quæſtio difficilis. קָשֶׁה Grave, difficile. קֹשִׁי Difficultas: בְּקוֹשִׁי Cum difficultate, Difficulter, Hoſ. 11.7. in R.Sal.

קִשֵּׁט Ornare: הִתְקַשֵּׁט Ornari, Ornare ſe. קִשּׁוּט Ornatus, ornamentum.

קָשַׁר Ligare: Ligari, Ligatum eſſe, Referre, Conſtrui, Conſtructum eſſe, apud Grammaticos, Pſal.22.8. in Ab.Eſra. קֶשֶׁר Ligatura, Vinculum, Præpoſitio, Nomen & Verbum ligans. פּוֹעֲלֵי קֶשֶׁר Verba vinculi, id eſt, cum Præpoſitione, cum alia voce conſtructa & ligata.

קשש, הִקִּישׁ Aſſimilare, Comparare proportionaliter. הֶקֵּשׁ, הַקָּשָׁה Proportio, Syllogiſmus: Comparatio analoga. הֶקֵּשׁ מַטְעָאָה Syllogiſmus ſophiſticus, erroneus, errare faciens. קִשְׁקֵשׁ Pulſare campanam, Sonum, Tinnitum edere. קִשְׁקוּשִׁים Campanæ, Sonitus campanæ. קִישׁ Sonus, Tinnitus, Strepitus, pulſus, propriè campanæ vel tintinabuli: Unde illud, אִסְתֵּרָא בְּלָגִינָא קִישׁ קִישׁ קָרְיָא Stater in lagena, Kis Kis clamat, id eſt, numus commotus in lagena vacua, magnum edit ſtrepitum. Proverbium in glorioſos & jactabundos.

קֶשֶׁת Arcus, Iris: קַשָּׁת Sagittarius, Jaculator: Arcitenens, ſignum cœleſte.

Misericors fœmina. Plural. רַחֲמָנִיּוֹת Misericordes. מִדּוֹת רַחֲמָנִיּוֹת Affectus misericordes sive misericordiæ. רַחֲמָנוּת Misericordia.

רחק, שְׁלֹשָׁה רְחָקִים Tres dimensiones.

ריק, הֵרִיק Evacuare. רֵיקָנוּת, רֵיקוּת Vacuitas, Vacuum, לְרֵיקָנוּת Frustrà, Incassum: אֵין רֵיקוּת בְּעוֹלָם Non datur vacuum in mundo. רֵיקָן Vacuus, Vanus.

רכב, הִרְכִּיב Componere, Conjungere: Inserere ramos arborum, Zweigen. מוּרְכָּב Compositum, cujus oppositum פָּשׁוּט Simplex: מִלָּה מוּרְכֶּבֶת Dictio composita. הַרְכָּבָה, הַרְכָּבוֹת Compositio, Insitio. גְשָׁמִים מוּרְכָּבִים Corpora composita, mixta, concreta: אֵין מַרְכִּיבִין עֵץ מַאֲכָל עַל גַּבֵּי עֵץ מַאֲכָל Non inserunt arborem cibi, id est, fructiferam, super arborem fructiferam.

רכז, מַרְכָּז Centrum: מַרְכַּז הָאָרֶץ Centrum terræ, Job. 26.6. in R.Levi: אוֹפָן יוֹצֵא מַרְכָּז Circulus egrediens centrum, id est, eccentricus.

רָמַז Indicare, Annuere. רֶמֶז, רְמִיזָה Nutus, Indicium.

רַם, רִסִּין Supercilia: רִסֵּי עֵינַיִם Supercilia oculorum.

רַע, לְרַע, Infrà. מִלְּרַע Idem, & Vox penacuta, accentum infrà, id est, in ultima syllaba habens.

רָעֵב, Esurire. רַעַבְתָּן Famelicus.

רעה, רְעִי Stercus, Excrementum.

רָעַם, הִתְרָעֵם Obmurmurare. תַּרְעוֹמָה Murmuratio.

רָצָה Velle. רָצוֹן Voluntas. רְצוֹנִי Voluntarius. תְּנוּעָה רְצוֹנִית Motus Voluntarius: אֵינוֹ עַל דֶּרֶךְ מִצְוָה רְצוֹנִית אֶלָּא עַל דֶּרֶךְ גִּזּוּם Id non est per modum præcepti voluntarii, sed ironicè, Amos 4.4. in Kimch. נִתְרַצָּה Placari, Hos. 1.10. in R.Sal. רִצּוּי Placatio, R.Salom. Hos.14.3.

רצע, רְצוּעָה Corrigia calcei. מַרְצֵעַ Subula, רַצְעָן Cerdo.

רצף, רָצוּף Continuum, Conjunctum, Consequens. יָמִים

רבע, רְבִיעָה Pluvia, Joel.2.23. in Kimchi. מְרוּבָּע Quadrangulum, Quadratum.

רָבַץ Cubare: הִרְבִּיץ Cubare fecit: הִרְבִּיץ תּוֹרָה בְּרַבִּים Cubare facit Legem publicè, i.e. docet, propagat.

רָגַז Iraſci, Commoveri. רַגָּז Iracundus: רַגְזָנִית Iracunda.

רגל, הִרְגִּיל Aſſuefacere, Exercere, Conſueſcere. רָגִיל Aſſuetus, Exercitatus, Aſſuefactus. מוּרְגָּל Uſitatum: רְגִילוּת Aſſuefactio, Converſatio: הֶרְגֵּל Uſus, Exercitatio: unde, הַהֶרְגֵּל יַעֲשֶׂה אוּמָּן Uſus facit artificem.

רגש, הִרְגִּישׁ Sentire, ſenſibiliter percipere. הֶרְגֵּשׁ, הַרְגָּשָׁה Senſus. נֶפֶשׁ הַמַּרְגֶּשֶׁת Anima ſentitiva, Prov.23.22. in R.Levi. הַרְגָּשִׁי Senſibile, Senſitivum: כֹּחוֹת הַרְגָּשִׁיּוֹת Facultates ſenſitivæ. מוּרְגָּשׁ Senſatum, quod ſub ſenſum cadit. צוּרָה מוּרְגֶּשֶׁת Forma ſenſibilis.

רָדַף Perſequi, Inſequi, Conſequi. רְדִיפָה Conſecutio, Conſequens. שֵׁם הַנִּרְדָּף vel הַמּוּרְדָּף Nomen conſecutivum, ſynonymum. הַרְדָּפָה Cognominatio.

רָהַט Currere. לְפוּם רִיהֲטָא Curſus, feſtinationis causâ.

רָוָה Irrigari: רִוּוּי Irrigatio.

רוּחַ Spiritus: רוּחָנִי, רוּחָנִיִּי Spiritualis: תַּעֲנוּג רוּחָנִיִּי Voluptas ſpiritualis, Proverb.10.17. in Kafvenaki. רוּחָנִית Spiritualiter. רוּחוֹת Partes, Plagæ. מִכָּל רוּחוֹתָיו Ab omnibus plagis ſuis.

רֶוַח Spacium, Intervallum, Diſtantia. מְרֻוָּח. נִרְוָח Latum, Spatioſum: זָוִיָּה נִרְוַחַת Angulus latus, obtuſus. הִרְוִיחַ Reſpirare fecit, Recreavit, Refocillavit: Dilatavit: Lucratus eſt. רֶוַח Lucrum. הַרְוָחָה Latitudo, cujus oppoſitum צוּקָה Anguſtia.

רוֹם, רוֹמִי Roma, Romanus. רוֹמִיִּים, רוֹמָאֵי Romani.

רַוָּק Cœlebs: Plural. רַוָּקִין Cœlibes, juvenes innubi: יוֹלְדִים מְרֻוָּקִים וּפְנוּיִים Generant cœlibes & liberi.

רִחֵם Miſereri. רַחְמָן Miſericors, nomen divinum apud Rabbinos. רַחֲמָנָא לִבָּא בָּעֵי Deus cor quærit. רַחְמָנִית Miſericors

Misericors fœmina. Plural. רַחְמָנִיּוֹת Misericordes. מִדּוֹת רַחְמָנִיּוֹת Affectus misericordes sive misericordiæ. רַחְמָנוּת Misericordia.
רחק, שְׁלֹשָׁה רְחָקִים Tres dimensiones.
ריק, הֵרִיק Evacuare. רֵיקָנוּת, רֵיקוּת Vacuitas, Vacuum, לְרֵיקָנוּת Frustrà, Incassum: אֵין רֵיקוּת בְּעוֹלָם Non datur vacuum in mundo. רֵיקָן Vacuus, Vanus.
רכב, הִרְכִּיב Componere, Conjungere: Inserere ramos arborum, **Zweigen.** מוּרְכָּב Compositum, cujus oppositum פָּשׁוּט Simplex: מִלָּה מוּרְכֶּבֶת Dictio composita. הַרְכָּבוֹת, הַרְכָּבָה Compositio, Insitio. גְּשָׁמִים מוּרְכָּבִים Corpora composita, mixta, concreta: אֵין מַרְכִּיבִין עֵץ מַאֲכָל עַל גַּבֵּי עֵץ מַאֲכָל Non inserunt arborem cibi, id est, fructiferam, super arborem fructiferam.
רכז, מַרְכָּז Centrum: מַרְכַּז הָאָרֶץ Centrum terræ, Job. 26.6. in R.Levi: אוֹפָן יוֹצֵא מַרְכָּז Circulus egrediens centrum, id est, eccentricus.
רָמַז Indicare, Annuere. רֶמֶז, רְמִיזָה Nutus, Indicium.
רַם, רִסִּין Supercilia; רִסֵּי עֵינַיִם Supercilia oculorum.
רַע, לְרַע, Infrà. מִלְּרַע Idem, & Vox penacuta, accentum infrà, id est, in ultima syllaba habens.
רָעַב, Esurire. רַעַבְתָּן Famelicus.
רעה, רְעִי Stercus, Excrementum.
רָעַם, הִתְרַעֵם Obmurmurare. תַּרְעוֹמָה Murmuratio.
רָצָה Velle. רָצוֹן Voluntas. רְצוֹנִי Voluntarius. תְּנוּעָה רְצוֹנִית Motus Voluntarius: אֵינוֹ עַל דֶּרֶךְ מִצְוָה רְצוֹנִית Id non est per modum præcepti voluntarii, אֶלָּא עַל דֶּרֶךְ גִּזּוּם sed ironicè, Amos 4.4. in Kimch. נִתְרַצָּה Placari, Hos. 1.10. in R.Sal. רִצּוּי Placatio, R.Salom. Hos. 14.3.
רצע, רְצוּעָה Corrigia calcei. מַרְצֵעַ Subula, רַצְעָן Cerdo.
רצף, רָצוּף Continuum, Conjunctum, Consequens.

רבע, רְבִיעָה Pluvia, Joel.2.23. in Kimchi. מְרוּבָּע Quadrangulum, Quadratum.

רָבַץ Cubare: הִרְבִּיץ Cubare fecit: הִרְבִּיץ תּוֹרָה בְּרַבִּים Cubare facit Legem publicè, i.e. docet, propagat.

רָגַז Irasci, Commoveri. רַגְזָן Iracundus: רַגְזָנִית Iracunda.

רגל, הִרְגִּיל Assuefacere, Exercere, Consuescere. רָגִיל Assuetus, Exercitatus, Assuefactus. מוּרְגָּל Usitatum: רְגִילוּת Assuefactio, Conversatio: הֶרְגֵּל Usus, Exercitatio: unde, הַהֶרְגֵּל יַעֲשֶׂה אוּמָּן Usus facit artificem.

רגש, הִרְגִּישׁ Sentire, sensibiliter percipere. הֶרְגֵּשׁ, הַרְגָּשָׁה Sensus. נֶפֶשׁ הַמַּרְגֶּשֶׁת Anima sentitiva, Prov.23.22. in R.Levi. הַרְגָּשִׁי Sensibile, Sensitivum: כֹּחוֹת הַרְגָּשִׁיּוֹת Facultates sensitivæ. מוּרְגָּשׁ Sensatum, quod sub sensum cadit. צוּרָה מוּרְגֶּשֶׁת Forma sensibilis.

רָדַף Persequi, Insequi, Consequi. רְדִיפָה Consecutio, Consequens. שֵׁם הַנִּרְדָּף vel הַמּוּרְדָּף Nomen consecutivum, synonymum. הַרְדָּפָה Cognominatio.

רָהַט Currere. לְפוּם רִיהֲטָא Cursus, festinationis causâ.

רָוָה Irrigari: רִוּוּי Irrigatio.

רוּחַ Spiritus: רוּחָנִי, רוּחָנִיִּי Spiritualis: תַּעֲנוּג רוּחָנִיִּי Voluptas spiritualis, Proverb.10.17. in Kasvenaki. רוּחָנִית Spiritualiter. רוּחוֹת Partes, Plagæ. מִכָּל רוּחוֹתָיו Ab omnibus plagis suis.

רֶוַח Spacium, Intervallum, Distantia. נִרְוָח. מְרֻוָּח Latum, Spatiosum: זָוִיָּה נִרְוַחַת Angulus latus, obtusus. הִרְוִיחַ Respirare fecit, Recreavit, Refocillavit: Dilatavit: Lucratus est. רֵיוַח Lucrum. הַרְוָחָה Latitudo, cujus oppositum צוּקָה Angustia.

רום, רוֹמִי Roma, Romanus. רוֹמִיִּים, רוֹמָאֵי Romani.

רַוָּק Cœlebs: Plural. רַוָּקִין Cœlibes, juvenes innubi: יוֹלְדִים מְרַוָּקִים וּפְנוּיִים Generant cœlibes & liberi.

רִחֵם Misereri. רַחֲמָן Misericors, nomen divinum apud Rabbinos. רַחֲמָנָא לִבָּא בָּעֵי Deus cor quærit. רַחֲמָנִית

ver. 18. in Ab.Esra. Est etiam שֶׁבַח Accretio, Incrementum, melioratio rei, unde & אִילָן מַשְׁבִּיחַ Arbor crescens.

שבל, בִּשְׁבִיל Propter, Propterea.

שָׁבַר Frangere. שֶׁבֶר Fractura : Fractura numerorum arithmetica, Fractio : שְׁבָרִים Fractiones. Item שֶׁבֶר Chirek vocalis, ut apud Ab.Esram, Numer.35.19. & שָׁבוּר Chirekatum, cum Chirek notatum.

שבש, הִשְׁתַּבֵּשׁ Perplexum, Attonitum, Obstupefactum esse : Confundi, Seduci, Corrumpi: כִּי בְגָלוּת נִשְׁתַּבְּשׁוּ הַנּוּסְחָאוֹת Nam in captivitate confusa sunt exemplaria; sumpserunt unum ex hoc, & transtulerunt in aliud, &c. Kimch. 1 Reg. 17.14. שִׁבּוּשׁ Confusio, Perplexitas, Error, Corruptio. אִישׁ מְשׁוּבָּשׁ Vir perplexus.

שבת, שַׁבְּתָאִי Saturnus planeta : גלגל שבתי Sphæra Saturni.

שגח, הִשְׁגִּיחַ Providere, Prospicere: הַשְׁגָּחָה Providentia. הַהַשְׁגָּחָה הָאֱלֹהִית Providentia divina: השגחה הכוללת Providentia universalis, פְּרָטִית particularis, Prov. 15. v. 3. in R. Levi. הַשְׁגָּחוֹת Contemplatio, Speculatio.

שָׁגַר Mittere, Emittere. שָׁגוּר Emissum: Assuetum: Usitatum, Promptum, Expeditum : אִם שְׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו Si expedita sit precatio ejus in ore ipsius, si expeditè egrediatur : שֵׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו Nomen Dei consuetum erat in ore ejus.

שִׁדֵּךְ Desponsare, Conjugio jungere. לְשַׁדֵּךְ הַבָּנוֹת Desponsare filias sabbatho licitum. שִׁדּוּךְ Desponsatio, Copulatio. שַׁדְּכָנוּת Idem. שַׁדְּכָן Copulator, Desponsator.

שדל, הִשְׁתַּדֵּל Operam dare, Curare, Incumbere rei, Occupatum esse : הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ Cura ut te virum præbeas. הִשְׁתַּדְּלוּת Opera, Cura, Studium, Conatus sollicitus. שִׁדֵּל Persuadere. שִׁדּוּל Persuasio.

שדר, שִׁדְרָה Spina dorsi : חוּט הַשִּׁדְרָה Filium spinæ dorsi, quod ex cerebro per vertebras descendit.

עֹנֶג Dies continui, Consequentes. יָמִים רְצוּפִים רָצוּף Oblectatio continua.

טִיט, רקק רָקִיק Tenue, Transparens, Diaphanum: טִיט נָרוֹק Cœmentum tenue: רְקָק Aqua lutosa, cum luto mixta, R.Sal. Gen.2.19. R.Dav. 1 Reg.4.33.

רשה, רְשׁוּת, רִשְׁיוֹן Facultas, Potestas, Licentia. בִּרְשׁוּתָךְ Cum licentia tua: בִּרְשׁוּת הָרַבִּים In potestate publica: in publico: Plur. רְשׁוּיוֹת Potestates, Licentiæ, Privilegia: שתי רשויות הם Duæ potestates sunt, duæ summæ potentiæ, duo dii, R.Sal. Exod.20.2.& Prov. 17.9. הָרְשָׁאָה Idem. רַשָּׁאי Licitus, Liber, Qui licentiam habet: אֵין רַשָּׁאִין Non licet illis.

רשל, אִתְרַשֵּׁל Pigrari, Pigrum, Remissum esse. הִתְרַשְּׁלוּת Pigritia, Remissio. מְרַשֵּׁל Laxans, Remissum faciens.

רָשַׁם Designare, Describere, Notare. רוֹשֶׁם Descriptio, Designatio, Obsignatio, Nota. רִשּׁוּם Delineatio, Diagramma.

רָתַח Fervere. מַיִם רוֹתְחִים Aquæ ferventes. רִתַּח Fervefecit. רִתּוּחַ Fervefactio, Ebullitio. מְרוּתָּח Fervidum.

ש

שָׁאַל Rogare, Interrogare, Petere, Quærere. הִשְׁאִיל Mutuo, Commodato dedit petenti: Locare, Elocare. מוּשְׁאָל Mutuatum, Accommodatum: שֵׁם הַמּוּשְׁאָל Nomen accommodatum, Mutuatitium, Metaphoricum. הַשְׁאָלָה Mutuatio, Metaphora: עַל דֶּרֶךְ הַשְׁאָלָה Metaphoricè, Psal.78.47. Ad, Occidit vites. שְׁאֵלָה Quæstio, Interrogatio, Petitio: ה' הַשְּׁאֵלָה He interrogationis.

שָׁבַב Frangere: שְׁבָבִים, שְׁבִין Fragmenta, Frustula, Segmenta lignorum.

שָׁבַח Laudare. מְשׁוּבָּח Laudatum, Laudabile. שֶׁבַח, שְׁבָחָה Laus. לְשֶׁבַח וְלִגְנַאי In laudem & vituperium, Num.1. ver.18.

שִׁיטָּה Linea : Ordo, usus, discursus, ritus, stylus. שטה
הַתַּלְמוּד Ordo, Usus, Stylus Talmudicus.

שֶׁטַח Expansio, Expansum : Superficies.

שְׁטָר Literæ contractus, Instrumentum literarum, Literæ procurationis : שְׁטַר הַחוֹב Chirographum, literæ debiti : Plur. שְׁטָרוֹת.

שַׁיָּךְ Congruit, Convenit : לֹא שַׁיָּךְ לְמֵימַר Non convenit dicere : בִּגְדֶיהָ הַשַּׁיָּכִים לְגוּפָהּ Vestes ejus pertinentes ad corpus ejus. שַׁיָּךְ Decens, Conveniens, Pertinens.

שֵׁיד , שֵׁירִין Monilia, catenæ, armillæ. שֵׁרוֹת Idem. שְׁיָרָה Turma, Exercitus, Caterva. בִּשְׁיָרָה Catervatim.

שָׁכַב Cubare : שְׁכִיב מְרַע Ægrotus : & שְׁכִיב Mortuus, qui Occubuit. שְׁכִיבָה Obdormitio, Decubitus, vel הַחֹלִי morbi vel הַמָּוֶת mortis, ut docet Kimchi, Jes. 50.11.

שָׁכַח Invenire: שְׁכִיחַ Inventum, præsens, וְלָא שְׁכִיחַ Quod non invenitur, existit.

שָׂכַל , הִשְׂכִּיל Intelligere. שֵׂכֶל Ingenium, intellectus: שִׂכְלִי Intellectualis, מִצְווֹת שִׂכְלִיּוֹת Præcepta intellectus, quibus opponuntur מַעֲשִׂיּוֹת Actualia, practica. מוּשְׂכָּלוֹת Intellectualia, quæ sub intellectum cadunt. קִנְיַן הַמּוּשְׂכָּלוֹת Habitus intellectualis, מוּשְׂכָּלוֹת רִאשׁוֹנוֹת Notiones primæ, שְׁנִיּוֹת secundæ. שִׂכְלוּת Intellectus. שִׂכְלְתָן Intelligens, prudens, Ingeniosus: שִׂכְלְתָנוּת Intelligentia. נֶפֶשׁ הַמַּשְׂכֶּלֶת Anima intelligens.

שׁכם , הִשְׁכִּים Convenire, consentire ; שֵׁם מוּשְׁכָּם Nomen conveniens, alii scil. nomini eodem sensu, id est, Univocum, synonymum.

שָׁכַן Habitare, Cohabitare. שְׁכוּנָה Vicus, Vicinia, Platea urbis habitata. שְׁכִינָה Majestas Dei, Præsentia Dei, Spiritus sanctus, Divinitas. מַשְׁכּוֹן Pignus. מִשְׁכֵּן Oppigneravit. נִתְמַשְׁכֵּן Oppigneratus fuit, ם factum radicale, ut & in aliis quibusdam.

שָׁהָה Morari, Tardare. שְׁהִיָּה Mora, Tardatio.
שׁוּב Ampliùs, Porrò, Præterea, Adhuc.
שָׁוָה Æquari. שְׁוָאָה Æquatio, Comparatio : Hinc ו' הַשְּׁוָאָה Vau adæquationis, quod apodosin similitudinis denotat, quale sæpè in Proverbiis Salomonis. שׁוִוי Æquum, Æquale, Pretium rei, quod venditæ rei est æquatio & comparatio. שָׁוֶה Linea æquinoctialis : אוֹפָן שָׁוֶה Circulus æquus, concentricus.
שׁוּם Nomen, Chald. Unde שׁוּם בַּר נָשׁ Nomen filii hominis. Nomen proprium viri, apud Masorethas. Apud Rabbinos, Aliquis, Aliquid. Præcedere vel sequi solet אֵין vel לֹא. מִשּׁוּם Propter, מִשּׁוּם שֶׁ Propterea quòd, Eò quòd. עַל שׁוּם מָה Qua de causâ? quamobrem? מִשּׁוּם הָכִי Propterea.
שׂוּם Ponere. שִׂמוּת Positio.
שׁוּר, שׁוּרָה Linea : שׁוּרוֹת הַסֵּפֶר Lineæ libri. שׁוֹר Taurus, signum cœleste.
שׁוּר Canere : מְשׁוֹרֵר Cantor : Poëta. שִׁירָה Canticum : Carmen poëticum sive rhythmicum. מְלֶאכֶת הַשִּׁיר Ars Poëtices. שִׁירִיּוֹת Poëtica.
שָׁזַר Filare, Fila ducere & intorquere sive duplicare : חוּטִין שְׁזוּרִין Fila duplicata, contorta.
שחה, שֶׁחִי, בֵּית הַשֶּׁחִי Axilla, locus concavus sub brachio, Deut. 22.5. in R.Salom.
שַׁחַר Aurora, Manè. שַׁחֲרִי Matutinus : תְּפִלַּת שַׁחֲרִית Oratio matutina. שַׁחֲרוּת Nigredo. שִׁיחוּר Atramentum. שָׁחַר Nigrescere, Nigrum esse. שִׁחְרֵר Libertate donare, Manumittere : עֶבֶד מְשׁוּחְרָר Servus manumissus. אִשָּׁה מְשׁוּחְרֶרֶת Mulier libertate donata.
שַׁחַת Pabulum, fruges succisæ, antequam in culmum ascendant, R.Salom. Amos 7.1.
שָׁטָה Stultescere. שׁוֹטֶה Stultus, vesanus: אֵין מְבִיאִין רְאָיָה מִן הַשּׁוֹטִין Non adducunt probationes à stultis. שְׁטוּת Stultitia : רוּחַ שְׁטוּת Spiritus insaniæ. שְׁטוּתָא Idem.

שׁמד, הִשְׁמִיד Disperdidit, Delevit, Destruxit, מְשׁוּמָּד Apostata, quasi Perditus dictus, 2 Regum 18.17. in Kimchio de Rafsaka. הַשְׁמָדָה, הַשְׁמָדוֹת Perditio, Apostasia à fide vera. הִשְׁתַּמֵּד Apostata factus est. שְׁמַד, שְׁמָד Persecutio: גָּזְרוּ שְׁמָדוֹת Decreverunt persecutiones.

שׁמן שֶׁמֶן Pinguedo: שַׁמְנוּנִית Idem.

שׁמע שָׁמַע Audire. מַשְׁמָע Literalis vocis auditio, Sensus literalis & simplex.

שׁמשׁ, שִׁמֵּשׁ Ministrare, Servire: מְשַׁמֵּשׁ, שַׁמָּשׁ Minister. שִׁמּוּשׁ Ministerium. אוֹת שִׁמּוּשִׁית Litera ministerialis. Item שִׁמֵּשׁ Coire, Rem habere. שִׁמֵּשׁ עִם בַּת שֶׁבַע Coivit cum Bathscheba, Psal.51.ver.2. in Targum. תַּשְׁמִישׁ Concubitus, coitus: תַּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה Ministerium lecti: תַּשְׁמִישֵׁי מִצְוָה Ministeria Legis. Tertiò שִׁמֵּשׁ Uti: שִׁמְּשׁוּ בּוֹ בְּבִנְיַן פִּיעֵל Utuntur eo in conjugatione Pihel.

שׁמת, שַׁמְתָּא Excommunicationis species.

שׁנה שָׁנָה Mutari. שׁוֹנִים Mutata, Varia, diversa: מִלּוֹת שׁוֹנוֹת Voces diversæ. שִׁנּוּי Mutatio, ut Generatio & Corruptio. מִשְׁתַּנֶּה Alteratum, Variabile, Mutabile. שְׁנִיּוּת Diversitas: dualitas. הִשְׁתַּנּוּת Variatio, Mutabilitas, Alteratio. Deinde שָׁנָה, שְׁנָא Discere, Docere. מִשְׁנָה Textus Talmudicus: מִשְׁנֵה Deuteronomion, qui liber vocatur מִשְׁנֵה תוֹרָה Repetitio Legis, quia Moses præcedentem Legis doctrinam repetit: & Talmud continet repetitam Legem per Rabbinos, quæ vocatur Mischna. מְשׁוּנֶּה Repentinum, Mirabile, quod subitam mutationem inopinatò & extraordinariè subiit: מִיתָה מְשׁוּנָּה Mors repentina: דָּבָר מְשׁוּנֶּה Res mirabilis.

שׁעבד שִׁעְבֵּד Servituti subjecit, Oppressit, Subegit. מְשׁוּעְבָּד Subditus, Subjectus. הִשְׁתַּעְבֵּד Subjici, Subditum esse.

שְׁלִיבָה Gradus ſcalæ. Plural. שְׁלִיבוֹת, R.Salomon, Exod.26.25.

שָׁלַח Mittere, Emittere. שָׁלִיחַ Miſſus, Legatus, Nuncius, Apoſtolus : שְׁלִיחַ מְיוּחָד Nuncius proprius. שְׁלִיחוּת Legatio, Ablegatio, Emiſſio, Apoſtolatus. שֻׁלְחָן Menſa : שֻׁלְחָנִי Trapezita, numularius ; R.Sal.Deut.1.13.

שָׁלַל Negare : שׁוֹלְלִים Negativa, Negantia : שׁוֹלְלוּת, שְׁלִילָה Negatio. מִשְׁפָּט שׁוֹלֵל כְּלָלִי Propoſitio negativa univerſalis. שְׁלִילָה Negatio. עִנְיָן מְשׁוּלָל Ens abſtractum. Item תּוֹאַר שׁוֹלְלִי Forma abſtracta, cui opponitur חִיּוּבִי Concreta. שָׁלִיל Embryo, fœtus matricis, Levit.11. in R.Sal. Item Abortivum.

שָׁלֵם, נִשְׁלַם Perfici, Compleri. שְׁלֵימוּת Perfectio : כָּל מִינֵי שְׁלֵימוּת Omnis generis perfectiones : אֱמוּנָתוֹ בִּלְתִּי שְׁלֵימָה Fides ejus imperfecta erat, Job.1. in R.Levi.

שָׁלַק Elixare : יְרָקוֹת שְׁלוּקִין Olera elixa.

שָׁלְשַׁל Concatenare, Incatenare, Demittere deorſum : שַׁלְשֶׁלֶת Catena : Plur. שַׁלְשְׁלָאוֹת Catenæ : & formâ Chaldaicâ, שַׁלְשְׁלָן. Item שַׁלְשֶׁלֶת הַיּחַס Catena genealogiæ. בְּהִשְׁתַּלְשְׁלוּת הַסִּבּוֹת In concatenatione, connexione cauſarum, Pſalm.104. ver.27. in Kimchio. שִׁלְשׁוּל Diarrhœa, ventris ſolutio & fluxus.

שלש, מְשׁוּלָּשׁ Triplicatum, Triangulum : צוּרַת מְשׁוּלָּשׁ Figura trianguli. שִׁלּוּשׁ Trinitas.

שֵׁם Nomen, Deus, & cum articulo הַשֵּׁם. Item כְּשֵׁם Sicut, quemadmodum. עַל שֵׁם Propter, Propterea. לְשֵׁם Idem.

שָׁמַיִם Cœli : Deus, ab inhabitatione cœleſti ſic dictus. לְשֵׁם שָׁמַיִם Propter Deum. Sic שְׁמַיָּא Deus, Dan.4. ver.23. שְׁמֵימִי Cœleſtis : גְּרָמִים שְׁמֵימִיִּים Corpora cœleſtia, Job.26.6. in R.Levi.

שֶׁמָּא Fortè, Fortaſſis, Si fortè, Ne fortè : וְשֶׁמָּא Quòd ſi fortè.

gans rationem, Rationi non consentaneum: אינם משקול הדעת Non sunt ex conformitate rationis, rationi adversantur, absurda videntur: הפך שקול הדעת Contra dictamen rationis, Ab.Esra, Deut.13. in princ. טעה בשקול הדעת Errat discursu mentis, malâ ratiocinatione.

שָׁקַע Mergi: Occumbere, de sole: Sculpi in profundum. צורות מְשׁוּקָעוֹת Figuræ in fundum sculptæ: oppositum בּוֹלְטוֹת prominentes. שְׁקִיעָה Occasus solis.

שקר, שַׁקְרָן Mendax.

שרט, שְׂרִיטָה Linea, ut chartæ, manuum, & similium: שַׂרְטֵט Lineare, Lineas ducere. שִׂרְטוּטִין Lineamenta, שִׂרְטוּט Amussis, Regula.

שרר, שָׁרִיר Firmum, Stabile, Ratum.

שֹׁרֶשׁ Radix: שׁוֹרְשִׁית Radicalis: אותיות שָׁרְשִׁיּוֹת Literæ radicales.

שִׁשְׁבֵּן Sociavit: שׁוֹשְׁבֵּנִים Socii, Amici, Sodales: שָׁשְׁבְנוּת Societas.

שתן, הִשְׁתִּין Mingere, Urinam reddere. שֶׁתֶן Urina. הַשְׁתָּנָה Mixtio, Urina, Urinatio.

שִׁתֵּף Communicare, Jos.6.2. in Kimchio. שׁוּתָּף. מְשׁוּתָּף Socius, Co-operator: שׁוּתֶּפֶת Socia: שׁוּתָּפוּת Societas, Commercium. שִׁתּוּף Idem: item Communicatio, Homonymia, Æquivocatio: שֵׁם מְשׁוּתָּף Nomen æquivocum, homonymon, ambiguum, commune. שֵׁם מִשְׁתַּתֵּף Idem. מִלָּה מְשׁוּתֶּפֶת Vocabulum æquivocum. חוֹמֶר מְשׁוּתָּף Materia communis, prima, scil. quæ quatuor Elementis communis est.

שתת, שְׁתוּת Pars sexta: הַמִּשְׂתַּכֵּר אַל יִשְׂתַּכֵּר יוֹתֵר מִשְׁתוּת Qui lucratur, ne lucrator ultra sextam partem. Ut qui emit quinque, potest vendere sex. Regula juris Talmudici est, quæ nunc in desuetudinem abiit. Nam major lucri appetitus homines invasit.

שְׁעָבוּד Servitus, Subjectio. שִׁעְבֵּד אֶת עַצְמוֹ Subjecit seipsum.

שַׁעֲוָה, שעוה Cera.

שַׁעֵר, שִׁיעֵר Æstimare, Putare, Conjectare. שִׁיעוּר Conjectura : unde כּ הַשִּׁיעוּר Caph conjecturæ, quando scil. significat Quasi, Ferè, Quodammodo: Item Mensura ex æquo æstimata: כְּשִׁיעוּר Juxta mensuram vel æstimationem, Quasi, Plus-minus, Tantum, Tam multum. כּוֹחַ הַמְשַׁעֵר Virtus æstimativa, conjecturalis, Divinatrix.

שָׁפָה Tranquillum, Quietum esse. שָׁפוּי Tranquillus. שׁוּפִי (formæ חוּלִי, יוֹפִי) Tranquillitas, Num. 23. 3. in R. Salom.

שפט, מִשְׁפָּט Judicium: Jus: Proprietas: Propositio, apud Logicos.

שָׁפַךְ Fundere, Effundere. מַשְׁפֵּךְ Infundibulum, Clepsydra. שְׁפִיכוּת Effusio.

שָׁפֵל Humilis, Inferior, Infimus: העולם השפל Mundus hic inferior, cujus oppositum העליון Superior, cœlestis.

שֶׁפַע Influentia, Influxus: שֶׁפַע הַכּוֹכָבִים Influxus stellarum. הִשְׁפִּיעַ Influere fecit: Affudit, Abundè & affluenter contulit. מְשׁוּפָע Declive, Jos. 17. 5. in Kimch. שִׁפּוּעַ Declivitas.

שָׁפַף, שִׁפְשֵׁף Conterere, conquassare, conculcare, calcare, Jos. 15. 7. in Kimchio. Item Confricare: שִׁפְשׁוּף Confricatio.

שֶׁקֶל, מִשְׁקָל Pondus: Forma, analogia vocis, ad quam aliæ similes accommodantur. שִׁקּוּל Ponderatio: Libramen, Libramentum. Ad animum relatum, est Acies, Acumen mentis & judicii, Dictamen rationis: אנשי שקול הדעת Viri libramine rationis valentes, periti, prudentes: מכחשת שקול הדעת Abnegans

תַּיָּר Speculator, Cantic.2.ver.12. in R.Salomone: item Ductor itineris, salvum conductum præstans. תִּיוּר Salvus conductus.

תָּכַן Ponderare, Appendere, Numerare. תְּכוּנָה Astronomia. תּוֹכֵן Astronomus. לֹא יִתָּכֵן Non convenit, non quadrat.

תֶּכֶף, תֵּכֶף, תֵּיכֵף Mox, Statim, Subitò: תֶּכֶף לִגְאוּלָּה Statim post redemptionem: תֶּכֶף שֶׁיָּשַׁן Quamprimùm obdormivisset. Numerant Rab. שָׁלֹשׁ תְּכֵיפוֹת Tria Statim, quæ illicò fieri debent: Vide Thisbi Eliæ.

תלה, תְּלִי Draco, stella: רֹאשׁ הַתְּלִי Caput draconis, Iob.28.3. in R.Levi.

תִּלִים Psalmi Davidis, pro תְּהִלִּים Eccles.11. ver.9. in R.Sal. Aliâs תִּלִים Cumuli.

תָּלַשׁ Evellere, Exstirpare.

תָּם Ibi, Illic. תַּמָּה, תַּמָּן Idem. מִתָּם, מִתַּמָּן Inde. לְתַמָּן Illuc. Ex Hebræo שָׁם.

תמד, תְּמִיד Jugiter, Continuò. הִתְמִיד Continuavit. מַתְמִיד Jugis, Assiduus, continuus. מָקוֹר תְּמִידִי Scaturigo continua, perennis. הַתְמָדָה Continuatio, assiduitas: בְּהַתְמָדָה Jugiter, Prov.18.13. in R.Levi.

תָּמַהּ Mirari. תְּמִיהָה, תְּמִיאָה, תֵּימַהּ Admiratio. בִּתְמִיהָה Admirativè, Interrogativè: מִן הַתֵּימַהּ Ex admiratione, id est, Mirum est, Admiratione dignum est, R.Dav. Hos.11.12.

תָּנָה, תְּנָא Discere: תְּנוּ רַבָּנָן Didicerunt Rabbini nostri ex Chaldaismo. תַּנָּאִי Doctor Talmudicus.

תנה, הִתְנָה Pacisci certis conditionibus. תְּנָאִי Conditio: בִּתְנָאִי Conditionaliter: עָשׂוּ תְּנָאִים Fecerunt conditiones, pacta conditionalia. מִשְׁפָּט תְּנָאִי Propositio conditionalis.

תָּפַר Suere, Consuere. תְּפִירָה Sutura.

תָּפַשׂ Apprehendere: Insectari: תָּפַשׂ עֲלֵיהֶם Insectatur, Carpit eos, Joel.2.6. in Kimchi.

ת

תאם , תְּאֹמִים Gemini, signum cœleste.

תאר , תּוֹאַר Forma : שֵׁם הַתּוֹאַר Nomen formæ, formale, concretum, adjectivum, Denominans : ut רְאוּבֵן חָכָם Ruben est sapiens. Hîc sapiens est תּוֹאַר formale, Ruben הַמְתוֹאָר formatum, denominatum. תָּאֵר Denominare à forma, formare : מְתוֹאָר Denominatum, paronymum, Conjugatum, הִתְתָּאֵר Denominari, à forma propriè, Informari. בְּתֹאַר Formaliter.

תבה , תֵּיבָה Dictio, Vox, Vocabulum, scriptum propriè. רָאשֵׁי תֵּיבוֹת Capita dictionum, Abbreviaturæ ex prima vocum litera constitutæ.

תָּבַל Condire cibos. תִּבּוּל Condimentum. מְתֻבָּל Conditum. תַּבְלִין Condimenta ciborum, Cibi condîti.

תָּבַע Exigere, Repetere, Petere aliquid ab altero jure. תְּבִיעוֹת Postulationes.

תָּג Corona : Apex : Plur. תָּגִין.

תָּדִיר Assiduus, Jugis, Continuus.

תָּהָה Dolere, Dolore, pœnitentiâ duci priorum factorum, vel delictorum, R. Dav. Jer. 31. 19. in Com.

תוב , Et per apocopam תו , Præterea, porrò, Ampliùs, Iterùm, Rursus : ex שׁוּב , quod suprà positum.

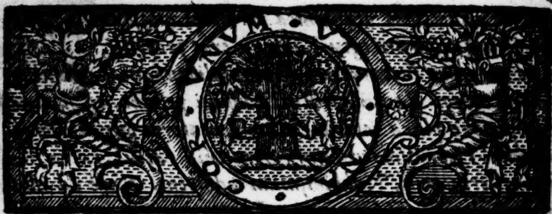
תוך , מִתּוֹךְ Propterea, Idcirco, Quia. מִתּוֹךְ כָּךְ Interim, Interea.

תָּחַב Figere : נִתְחַב Insigi.

תחל , הִתְחִיל Incipere, Exordiri. הַתְחָלָה Principium, Exordium, ab Heb. Nomine תְּחִלָּה.

תָּחַם Terminare, Determinare. תְּחוּם Terminus, Finis, Confinium : תְּחוּם שַׁבָּת Terminus sabbathi, qui continebat bis mille passus, quod exstruunt ex Jos. 3. 4.

תיק , תֵּיקָא תִּיקָא , Theca, Vagina.

AD STUDIOSOS LINGUÆ HEBRÆÆ, CONCLUSIO MONITORIA.

On eadem semper homini mens est, non idem in humanis consilium & propositum. Nec prudentissimi quidem idem semper sentiunt, nec eódem collimant spectántque semper. Præterit dies hodiernus, quæ invenit crastinus. Probantur nunc, quæ mox improbantur, si meliora succedant. Sic rerum est vicissitudo: sic mentis varietas, quia meliora quærendo, ad perfectionem annititur. Haud dissimiliter mihi nunc evenit. Lexicon hoc ad literam ש exierat, neque dum vel minima de Sylloge hac vocum Rabbinicarum addenda, cogitatio animum subiverat. Superfuturæ erant ad nundinas, una alteráve septimana, quas inanes abire, damnosum sibi futurum, operæ Typographicæ conquerebantur. Sic de materia Lexici cogitans, venit in mentem studium illorum, qui apud

תִּקֵּן Ordinare, Rectificare. תִּקּוּן Ordinatio, Directio, Directorium. תָּקִין Commodum, Conveniens, Rectum. תַּקָּנָה Directio, Commoditas.

תרה, הַתְרֵה Præmonere, Protestari. מֵעִיד וּמַתְרֶה בָּךְ Testor & protestor contra te. הַתְרָאָה Præmonitio, Protestatio, Joel.2.18. in R.Sal.

תרין, תְּרֵי, תְּרֵין Duo: תְּרֵי עֲשַׂר Duodecim. Sic vocantur duodecim prophetæ minores.

תרם, תַּרְמִיל Saccus viatorius, Pera pastoralis.

תרן, תַּרְנְגוֹל Gallus gallinaceus, Jes.22.17. in R.Sal. תַּרְנְגוֹלֶת Gallina.

תרף, בֵּית הַתִּרְפָּא Domus turpitudinis, ignominiæ. Sic per contemptum Ecclesias gentiles, in quibus idololatria exercetur, vocant.

תָּרֵץ Solvere, Explicare quæstionem dubiam. תֵּירוּץ Solutio, Explicatio. תָּרְצָן Respondens, Explicator quæstionis.

תשש תַּשׁ Infirmari, Debilitari: תָּשַׁשׁ כֹּחוֹ כִּנְקֵבָה Debilitata fuit vis ejus, quasi mulieris, Numer.11.15. in R.Sal. Et defectivè תַּשׁ. Activè תּוֹשֵׁשׁ Debilitavit. תְּשׁוּשִׁים Debiles, Infirmi.

תות Morus arbor: Plur. תּוּתִים Psal.84.7. in Kimch. תות pro תְּחוֹת Sub, Pro, Hierosolymitanè & Talmudicè.

ברוך יהוה לעולם
אמן ואמן:

matio, שִׁקּוּי *Potatio, & similia plura, ex conjugatione Pihel derivata.*

2. כְּתִיבָה *Scriptio. A quiescentibus tertiâ* ה *formata, habent* ו *cum Mappik notatum :* רְאִיָּה *Visio. Et hæc propriè exprimuntur per Latina in Jo. Exempla Biblica,* אֲכִילָה *Esus, Cibus :* נְגִינָה *Pulsatio musica.* קְרִיאָה *Vocatio, Lectio.* שְׁנִינָה *Dictitatio, Dicterium.* שְׁתִיָּה *Bibitio, potus, & similia ex Kal.*

3. *Nomina in* וּת*, sed diversa forma :* גַּשְׁמוּת *Corporeitas, à* גֶּשֶׁם *Corpus :* עַצְמוּת *Substantia, ab* עֶצֶם *quod idem.* אֱלֹהוּת *vel* אֱלָהוּת *Deitas, ab* אֱלוֹהַּ *Deus,* דְּבֵקוּת *Adhærentia, à* דָּבֵק *Adhærens :* סְמִיכוּת *Conjunctio, Syntaxis, à* סְמִיךְ *Conjunctum, quæ forma Chaldæis usitata pro* סָמוּךְ *ex Participio Pahul in Kal. Exempla Biblica,* יַלְדוּת *Nativitas.* מַרְדוּת *Rebellio.* אֱיָלוּת *Fortitudo.* כְּבֵדוּת *Gravitas.* יְדִידוּת *Dilectio,* כְּסִילוּת *Stultitia, & similia ex Kal.*

4. גַּזְלָן *Raptor, Prædo,* רַחְמָן *Misericors,* דַּבְּרָן *Loquax :* דַּעְתָּן *Intelligens, à* גֶּזֶל *rapina,* דַּעַת *scientia. Horum fœminina,* רַחְמָנִית *,* דַּבְּרָנִית*. Et substantiva abstracta* רַחְמָנוּת *Misericordia.* דַּבְּרָנוּת *Loquacitas. Et alia forma à Participio Benoni Kal deflexa :* גּוֹזְלָן *Rapiens,* גּוֹזֵל *Raptor,* כּוֹעֵס *Irascens,* כּוֹעֲסָן *Iracundus. Exemplum Biblicum hîc unum est, plurale fœmininum,* נָשִׁים רַחְמָנִיּוֹת *Fœminæ misericordes, Thren. 4. 10. à sing.* רַחְמָנִית*. Hæc partim ex Kal, partim ex Pihel proveniunt. Biblica exempla,* אַלְמָן *Viduus,* חַרְצָן *Acinus, in quibus Pathach propter gutturalem : nam aliâs* כִּבְשָׁן *fornax,* בִּנְיָן *,* פִּשְׁתָּן *&c.*

5. *Nomina concreta sive adjectiva masculina in* י *, à substantivis abstractis quibuslibet :* יוֹמִי *Diurnus, à* יוֹם *dies :* מִינִי *Specificum, à* מִין *, species :* גּוּפִי *,* גּוּפִיִּי *vel* גּוּפָנִי *Corporeum. à* גּוּף *Corpus.* לִמּוּד *Disciplina,* לִמּוּדִי *disciplinalis :* עִיּוּן *Speculatio,* עִיּוּנִי *Speculativus :* תּוֹרָה *Lex,* תּוֹרִיִּי *vel* תּוֹרָנִי *Legalis,* אֶרֶץ *Terra,* אַרְצִי *terrestris.* נֶגֶד

Contra,

apud me in lectione Rabbinica in voces quasdam subinde impegerunt, quarum usus Rabbinis erat proprius.

Ut his nunc succurrerem, hæc qualiacunque hoc tantillo tempore collegi. Paucula tibi ista videri possunt, sed si utaris, opinione plura reperies. Commentatores præstantiores communi Hebraismo utuntur, & non nisi rariùs, extra Biblicum sermonem, Rabbinismum adhibent. Unde ad illos intelligendos, non ita ita magno Lexico opus est. Alia ratio in Talmudicis authoribus, Philosophis, Cabalistis & illis qui Medraschim scripserunt, & allegorico ac vago commentandi genere delectati sunt. In his ut amplior materia, ita pluribus vocabulis opus fuit, ad tantam rerum diversitatem exprimendam. Lento gradu in Rabbinica procedendum, & in faciliora Scripta aditus primò dirigendus. Hæc sunt Commentaria illa Biblica, quæ literalem sensum maximè explicant, ut Rabbi Salomonis, Rabbi Davidis Kimchii, Rabbi Saadiæ, Rabbi Aben Esra, Rabbi Levi Gerson, qui duo sæpè philosophantur, in Astronomica, Physica & Ethica excurrentes, unde & vocabulis ad tales terminos commodè exprimendos, sæpiusculè utuntur, quorum bonam partem attigimus, & ex istorum forma, alia similia perfacilè intelligi poterunt. Omnium frequentissimè Nomina usurpant, vel in Bibliis inusitata, à Radicibus tamen Biblicis deflexa: vel quorum forma in Bibliis rarior, ipsis in ore ubique. Ex omnibus conjugationibus Nomina deducunt, plura tamen ex Kal, Pihel, Hiphil & Hithpahel, pauciora ex aliis formis passivis. Hæc ut meliùs intelligas, breviter te de quibusdam & præcipuis monebo.

Formæ usitatissimæ sunt:

1. דִּבּוּר *Sermo, locutio.* אִבּוּד *Perditio,* גִּלּוּי *Revelatio.* קִיּוּם *Confirmatio. Ferè actionem significant, ut Latina ista in Io. Exempla Biblica* בִּכּוּר *Primitiæ,* גִּדּוּף *blasphematio,*

nimè necesse judicavimus, maximè illa, quorum Radices in Lexico Hebraeo.

Quae ex Niphal, Pyhal & Hophal formata sunt, Participialia ferè sunt. Ex Niphal tamen etiam alia formae occurrunt, ut נִמְחוּת Deletio, נִמְסוּת Liquefactio, à מָחָה & מָסָה. Item נִימוּק Animadversio, Annotatio, à מָקַק juxta quosdam.

Multa etiam vocabula Rabbini cum Chaldaeis communia habent, ex quibus aliquot posuimus magis vulgata, maximè particulas sive voces indeclinabiles. Eas tunc inprimis usurpant, quando Talmudica, aut ex similis Dialecti libris quaedam adducunt.

Sed haec qualiacunque in transitu adjecimus, neque animus nunc est pleniorem de istis commentationem instituere. Fiet hoc proximè, si Deo placuerit, cum iterata editione Thesauri nostri Grammatici Hebraici. Dicetur illic speciatim, quae sit Rabbinismi in singulis Grammaticae partibus, ab Hebraismo Biblico differentia, quibus lectio Rabbinica tractanda, quis ejus usus, quomodo incipienda, & per quae media & subsidia illam facilè acquirere singuli possint. Neque enim hoc studium tam difficile est, ut plerique sibi imaginantur, neque tam sterile & inutile, ut imperiti ejus sibi persuadent. Quantum Sebastiano Munstero, Santi Pagnino, Johanni Mercero, Reuchlino, Postello, Aria Montano, Fagio, & aliis plurimis profuerit, satis ipsorum libri & scripta declarant. Lucernam in meridie accenderit, qui hoc probare velit. His utere, donec meliora & pleniora tecum communicare, divina concesserit gratia. Nunc tempus, & multiplices occupationes aliae, plura non permiserunt. Pluribus intentus, minus potest in singulis. Ut corporis est defatigatio, ita quoque animorum languor ex multitudine & varietate laborum nascitur. Tranquillitas autem, cum ad alia, tum ad scientiam, & prudentiae exercitationem commodissima est. Hanc pariet aliud tempus, cum quo negotiorum

Contra; נֶגְדִּי *Contrarium. Horum fœminina desinunt in* ית.

6. זַכָּאִי *Justus*, בַּנָּאִי *Architectus*, קָרָאִי *Karræus, in quo exclusum est Dagesch, & per Kametz primum compensatum. Fuerunt autem Karræi, Judæi textuales Biblici, solo textu Scripturæ contenti, & omnes scriptas traditiones repudiantes. Forma hæc tantum ex Pihel Quiescentium tertiâ petita est, & Chaldæorum ac Talmudicorum propria, ad formam Hebraicam perfectam* גַּנָּב *Fur.*

7. *Nomina ex Hiphil formata, cum* ה *ab initio, ut Verborum sic Nominum formativo. Prima forma,* הַפְלָגָה *Excessus, ab* הִפְלִיג *Excedere:* הַבְדָּלָה *Separatio, ab* הַבְדִּיל *Separare:* הַתְחָלָה *Initium, ab* הִתְחִיל *Incipere, quod Verbum defectivum è Nomine Hebræo* תְּחִלָּה *literâ* ת *ascitâ in radicalem, quod & in aliis quibusdam paucis factum est. Hujus formæ in perfectis exemplum Biblicum nullum est. Ex defectivis quidem primâ* נ *duo extant,* הַצָּלָה *Liberatio,* הַכָּרָה *Agnitio; quorum integra essent,* הַנְצָלָה, הַנְכָּרָה. *Secunda* הַמְצָאוּת *vel* הַמְצִיאוּת *Existentia, Substantia. Biblicum huic simile unicum* הַשְׁמָעוּת *Auditus. Tertia* הֶפְרֵשׁ *Discrimen,* הֶפְקֵר *Commune,* הֶרְגֵּל *Usus, Exercitatio. Hujus formæ exemplum Biblicum nullum est. Ex quiescentibus secundâ etiam forma familiaris,* הֲבָנָה *Intelligentia,* הֲנָעָה *Motio, & similia. Unicum hujus formæ in Bibliis est* הֲנָחָה *Quies. Tertia radicalis* ה *mutatur plerunque in* ו *vel* א*: ut,* הַטָּיָה *Declinatio, à* נָטָה *Inclinare:* הַכָּאָה *Plaga, percussio, à* נָכָה *unde in Hiphil* הִכָּה *Percutere.* הוֹרָאָה *&* הוֹדָיָה *Confessio, à* יָדָה *unde in Hiphil* הוֹדָה *Confiteri.*

8. *Nomina ex Hithpahel* הִתְנַצְּלוּת *Excusatio, Defensio.* הִתְלַמְּדוּת *Studium,* הִתְגַּלְּיוּת *Revelatio,* הִתְבּוֹנְנוּת *Consideratio, Intelligentia, & similia. Unicum in Bibliis est ex Quiescentibus tertiâ,* הִשְׁתַּחֲוָיָה *Adoratio. Ex his formis alia similia exempla facillimè intelliguntur, quæ in hocce Dictionariolo non posuimus; poni enim singula minimè*

nimè

רָאשֵׁי תֵיבוֹת

CAPITA DICTIONUM:

SIVE

TRACTATUS

DE

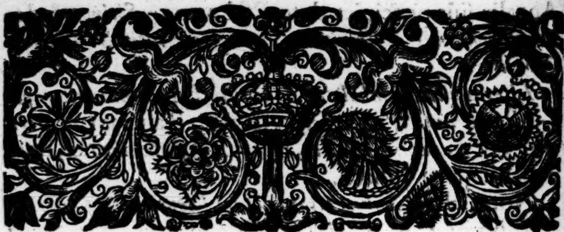
ABBREVIATURIS HEBRAICIS,

ET

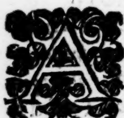
VOCIBUS DECURTATIS.

gotiorum turba volvitur, quibusdam sublatis, aliis succedentibus, aliis incisis. Augustissimum habet dies gyrum, qui seriò agentibus citissimè circumagitur. In cursu semper est, & tantum remanet, quantum in duratura collocatur. Sed ea rerum humanarum mixtura est & variatio, ut pauca in uno aliquo statu constanter & diu permaneant. Nunc parens, nunc noverca dies est. *Turbulenta excipit læta tranquillitas. Hac ipsa faciet, ut gratiosâ Dei adjuti manu, plus temporis & laboris in tua, Lector, impendamus commoda, & studia promoveamus. Quod ut nobis cordi est, sic Deus votis clementer annuat. Vale.*

DE ABBREVIATURIS HEBRÆORUM TRACTATUS.

ABbreviaturæ sunt initiales aliarum vocum literæ, in formam vocis conjunctæ, & duobus apicibus supernè notatæ, quarum singulæ singulas alias dictiones denotant.

Ab Hebrais vocantur רָאשֵׁי תֵּיבוֹת Capita, Initia dictionum, *quoniam initiales tantùm literæ in hunc usum adhiberi solent: V.g. Judas de familia Hasmonæorum pro belli tessera, signóque victoriæ, usus est his literis* מכ"בי Machbai, *quæ sunt initiales harum vocum,* מִי כָמוֹךָ בָּאֵלִים יְהוָה Quis sicut tu in Diis Jehova, Exod. 15. 11. *unde etiam* Machabbæus *cognominatus est.*

Interdum etiam ultimæ Vocum literæ pro Abbreviaturis colliguntur, & tunc vocantur סוֹפֵי תֵּיבוֹת Fines dictionum: *V.g. Apud Cabalistas nomen Angeli hominum custodiæ præfecti est* יו"הך Juhach, *quod desumptum est ex finalibus literis harum vocum,* כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ Nam Angelis

5. אֲוִיר Aër, Aura, *apud Physicos.*
6. אָדָם Homo. *Vide Abbrev.* אבו.

א"א *id est,* אֲנִי אֹמֵר Ego dico. *Vel* וא"א At ego dico. *Utuntur Rab. cum alicujus sententiam corrigunt.*
2. אֲדֹנִי אָבִי Dominus parens meus. *In R. D. Kimchi.*
3. אָמַר אֵלִיָּהוּ Inquit Elias. *Interdum* אֵלִיָּהוּ אַשְׁכְּנָזִי Elias Germanus. *Obvium est in Eliæ scriptis.*
4. אֶחָד אָמַר Unus dicit. *Vel* אַחַר אָמַר Postea dicit.
5. אוֹפָן אֶחָד Modus unus. *Vel* אוֹפָן אַחֵר Modus alius. *In Comment. R. Levi.*
6. אִי אֹמְרִית Si dixero. *Vel* אִי אֲמַרְתְּ Si dixeris.
7. אִי אֶפְשָׁר Non est possibile.
8. אִי בָּעֵית אֵימָא (*quod contractè effertur* אִבָּעֵית) Si quæsieris dicam. אֵימָא *Talmud. pro* אֹמַר.
9. אָמֵן, אָמֵן Amen, amen. *In fine precum.*
10. אֵשֶׁת אִישׁ Uxor viri, *id est, adultera. In materia divortii.*

א"אא *i.e.* אֶלָּא אִם אֲמַרְתְּ Si sic dicas. *Item* Amen *repetitum.*

אא"זל *Vide Abbrev.* א"א *num.* 2. & ז"ל.

א"אכ *i.e.* אֶלָּא אִם כֵּן Nisi quòd sic. Nisi alioqui.
2. אֲדֹנִי אֲבִיכֶם Dominus pater vester.

א"אם *i.e.* אָמֵן אָמֵן סֶלָה Amen, amen. Sela.

א"אע *id est,* אַבְרָהָם אַבֶּן עֶזְרָא Abraham Aben Esra.

אא"עה *id est,* אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם Abraham pater (*Patriarcha*) noster, super quo sit pax.

א"ב *i.e.* אַלְפָּא בֵּיתָא Alphabetum *apud Masor.*

א"ב א"ב א"ב *i.e.* אֶחָד בַּתּוֹרָה, אֶחָד בַּנְּבִיאִים, אֶחָד בַּכְּתוּבִים Unum in Lege, unum in Prophetis, unum in Hugiographis, *i.e. ter legitur in Bibliis.*

אב"א *id est,* אִי בָּעֵית אֵימָא Si quæsieris, dicam.

אב"בי *i.e.* אֶתְרוֹג, בֵּיצִים, בָּשָׂר שָׁמֵן, יַיִן יָשָׁן Malum citreum, Ova, Caro pinguis, Vinum vetus. *His non vescuntur pridie festi propitiationis.*

Angelis suis præcipiet de te, Psal. 92. 11. *Sic nomen* Jehovæ *notaturi scribunt* ה״, *quod est ultima dictionis* יְהוָה *litera.*

Literas istas symbolicas sic conjunctas, communiter per (-) *legunt: ut,* רד״ק Radak, רמ״בם Rambam. *Litera verò* ו *&* י, *sæpiùs vocales,* E, I, O, U, *indicant: ut,* ר״שי Raschi. יו״הך Juhach.

Nota, *His apicibus etiam notari solent*

1. *Numeri: ut,* כ״ה פְּסוּקִים 28. versus. בשנת ש״מ Anno 340. דַּף א״ Folio primo.
2. *Nomina quæ in lingua Hebræa sunt peregrina: ut,* בז״לאה Basilea, פלנט״ינוס Plantinus.
3. *Nomina alphabeti* τεχνικῶς *sumpta: ut,* אל״ף, ב״ית, גי״מל, Aleph, Beth, Gimel.
4. סִימָנִים Signa, *i.e. voces quæ certæ alicujus rei memoriale sunt: ut, literæ* יה״וא Jehu, *symbolum literarum Quiescentium.* האמ״נתי Hemanthi, *symbolum literarum formativarum Nominum, &c.*

Sequuntur ipsæ Abbreviaturæ *juxta ordinem Alphabeti. Ubi præmonitus esto* Lector, *Abbreviaturis frequentissimè præfigi has literas serviles* משה וכלב, *itemque* ד *ex Chaldaismo, & deniq;* א *ex usu Talmudico.* Quòd si ergo incideris in abbreviaturam ab una harum literarum incipientem, neque in ea eam repereris, tum quære in litera proxima; quòd si & illa servilis sit, adi literam tertiam.

א

א״ *Cum aliquid enumeratur est* אֶחָד *vel* אַחַת Unus, Unum, Primus, Primum.
2. אֵל *vel* אֲדֹנָי Deus, Dominus.
3. אָמַר *vel* אָמְרוּ Dicit, *vel* Dicunt. *Sæpè est cum* ו.
4. אֶלֶף Mille. *Sed rarissimè.*

אֵפֶר דָּם מָרָה Cinis *à corruptibilitate* : Sanguis *à vitalitate* : Fel *à calamitate.*

אר"עה *i.e.* אָמַר דָּוִד עָלָיו הַשָּׁלוֹם Dicit David ſuper quo ſit pax, *i.e. qui placidè quieſcat.*

א"ה *i.e.* אָמַר הַפָּסוּק Dicit verſus, *ſcil. Biblicus.*

2. אֲפִילוּ הָכִי Etiam ſic, Etiamnum, Attamen, Adhuc, Quantò, *vel* Multò magis.

3. אִי הָכִי Si ſic, Num ſic, Num ita ſit.

4. אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא Elias Propheta.

5. אוּמּוֹת הָעוֹלָם Nationes mundi.

אה"בה *i.e.* אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא Dicit Sanctus benedictus ille, *ſcil. Deus.*

א"ו *i.e.* אִיסּוּר וְהֶיתֵּר Vetitum & licitum. *De cibis.*

או"כיר, או"יר, *i.e.* אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן Amen, & ſic ſit voluntas, *ſcil. Dei.*

א"ז *i.e.* אוֹר זָרוּעַ Lux ſata vel orta. *Nomen libri eſt ex Pſal.* 97.11. *Inde* הַגָּהוֹת Animadverſiones *petitæ ſunt in compendiis Tractatuum Talmudicorum, R. Aſcher.*

אז"ל *i.e.* אָמְרוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה Dixerunt, quorum memoria ſit in benedictione, *ſcil. Sapientes vel Rabbini.*

2. *Interdum* א *valet* אֲבוֹתֵינוּ Patres noſtri.

א"ח *id eſt*, אֶחָד חָסֵר Unum *eſt* deficiens. *Maſor. ſic loquuntur de voce quæ defectivè, i.e. ſine* ו *vel* י *ſcribitur.*

2. אֹרַח חַיִּים Semita vitæ. *Nomen libri eſt.*

אח"זל *i.e.* אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה Dixerunt ſapientes noſtri, memoria illorum ſit in benedictione.

אח"כ *i.e.* אַחַר כָּךְ Poſtea, Deinde.

אח"כא *i.e.* אַחַר כָּךְ אָמַר Poſtea dixit.

אט"בח Atbach. *Eſt vox fictitia Cabaliſtica, quâ ſcribendi ratio arcana comprehenditur, cum viz. ſumitur* ט *pro* א, *&* ח *pro* ב, *& contra. Dividunt Alphabetum in tres claſſes : Prima continet literas, quarum binæ ſemper in numero conſtituunt* 10. *altera, quæ* 100. *tertia, quæ* 1000. *h.m.*

אב"ד *i.e.* אַב בֵּית דִּין Pater domus judicii.

אב"ה *i.e.* אָמַר בָּרוּךְ הוּא Dixit benedictus ille, *scil.* Deus.

אב"ו *i.e.* אָדָם בָּשָׂר וָדָם Homo caro & sanguis.

אב"י *i.e.* אֶתְרוֹג, בֵּיצִים, יַיִן יָשָׁן Malum citreum, Ova, Vinum vetus. *Vide paulò ante* אבבי.

אב"יה *i.e.* אֱלִיעֶזֶר בַּר יוֹסֵי הַגְּלִילִי Eliezer filius Rab. Jose Galilæi.

אב"יי *i.e.* אֲשֶׁר בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם Quia in te misericordiam consequetur pupillus. *Est ex Hos.* 14.4.

אב"יע *i.e.* אֲצִילוּת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה Emanatio, Creatio, Formatio, ποίησις. *Quatuor mundi Cabalistarum.*

אב"ן *Apud Cabalistas notat* אָב patrem, *&* בֵּן filium *uno complexu, ad ostendendam patris & filii unitatem in essentia. Et hoc est mysterium quod scribitur in Psalmis,* אבן Lapis quem reprobaverunt ædificantes. *Et ideò Christus à Daniele vocatur* אבן Lapis. *Schindl.*

אב"ר *i.e.* אָב, בֵּן, רוּחַ הַקָּדוֹשׁ Pater, Filius, Spiritus sanctus.

א"ג *i.e.* אִית גָּרְסִין Sunt legentes, *vel* docentes, *i.e. docent.*

אג"לא *i.e.* אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי Tu potens es in æternum, Domine. *Est nomen Divinum Cabalistis* AGLA *dictum, quo Deum ab Omnipotentia denominant.*

אג"ס *i.e.* אִית גִּרְסַת סְפָרִים Est lectio librorum, *i.e. In quibusdam libris legitur.*

אג"ר *i.e.* אִית גַּסּוּת רוּחַ Est elatio spiritus.

אג"ש *i.e.* אִית גְּזֵרָה שָׁוָה Est decisio æqualis, *par ratio.*

א"ד *i.e.* אִיכָּא דְּאָמְרֵי Sunt qui dicunt. *Talmud.*

אד"ם *Apud Cabalistas* אָדָם, דָּוִד, מָשִׁיחַ Adam, David, Messias. *Dicunt animam Adami migrasse in Davidem, Davidis in Messiam, qui adhuc latet propter peccatum Judæorum. Et horum trium unam eandémque fuisse animam, sicut & Abelis & Mosis unam. Talmudici scribunt* אדם *dici, quòd* Homo *sit*

אפר

2. *Apud Masor.* אֶחָד מָלֵא Unum plenum, *i.e. plenè scriptum est cum* ן *vel* ו *in medio.*

3. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ Pater noster, Rex noster. *In libris precum.*

אמ"ה *i.e.* אָמַר הַשֵּׁם Dicit Dominus.

2. אָמַר הַכָּתוּב Dicit Scriptura sacra.

אמ"ן Amen. *Apud Cabalistas exponitur per* אֲדֹנָי מֶלֶךְ נֶאֱמָן Dominus Deus rex fidelis.

אמ"ש *i.e.* אֵשׁ, מַיִם, שָׁמַיִם Ignis, Aqua, Cœlum, *i.e. Aër, quæ tria sunt rerum principia.*

אמ"ת *i.e.* אִיּוֹב, מִשְׁלֵי, תְּהִלִּים Job, Proverbia, Psalmi.

2. אֵלֶּה הַדְּבָרִים, מְלָכִים, תְּרֵי עָשָׂר Deuteronomion, Regum liber, Duodecim Prophetæ minores.

3. אֵשׁ, מַיִם, תִּפְאֶרֶת Ignis, Aqua, Decor. *Cabal.*

א"נ *i.e.* אִם נֹאמַר Si dixerimus.

2. *Talm.* אִי נַמִּי Si etiam, Sic etiam.

אנ"ך *i.e.* אוֹרַיְתָא, נְבִיאִים, כְּתוּבִים Lex, Prophetæ, Hagiographa, *scil. ter tantùm in Scriptura legitur.*

אנ"סו *id est,* אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד Amen perpetuò Sela & semper. *In clausulis librorum.*

א"ס *i.e.* אָמֵן, סֶלָה Amen, Sela, *i.e. sempiternum. Quandoq; triplicari solent* אאא סםם.

2. אֵין סוֹף Non finis, *i.e. Infinitum.*

אס"ף *i.e.* אַתְנַח, סוֹף פָּסוּק Athnach, Soph pasuk.

א"ע *i.e.* אַבֶּן עֶזְרָא Aben Esra.

2. אָמַר עוּלָּא Dixit Ula: *apud Talmud.*

אע"ג *i.e.* אַף עַל גַּב Tametsi, quamvis. *Additur interdum* ב *in fine,* אעגב.

אע"נע" *i.e.* אַבֶּן עֶזְרָא נוּחוֹ עֵדֶן Aben Esra, quies ejus sit Paradisus.

אע"פ *vel* אע"פי *i.e.* אַף עַל פִּי Licet, quamvis.

אע"פכ *i.e.* אַף עַל פִּי כֵּן Licet ita sit.

א"פה *i.e.* אֲפִילוּ הָכִי Etiamnum, Adhuc.

אפ"ס *i.e.* אֶחָד פָּסוּק סִימָן Unus versus signum est. *Apud Masor.*

Singulæ istæ binæ	10.	דו.	גז.	בח.	אט.
literæ valent in	100.	יצ.	כפ.	לע.	סמ.
numero	1000.	קץ.	רף.	שן.	תם.

Hîc ה , נ , ך *omittuntur, quoniam cum illis nulla alia potest combinari litera, ut superior aliquis numerus exprimatur: Sed* ה *&* נ *invicem permutantur, &* ך *manet viduatum. V.G. Prov.29.21. legitur,* Qui delicatè enutrit servum suum, finis ejus erit ut sit מָנוֹן, *quod per Athbach idem est quod* סַהֲדָה *(converso* מ *in* ס *, utroq;* נ *in* ה*, &* ו *in* ד*,)* Testimonium, *h.e. finis ejus testabitur de ipso. Dominus ejus videbit se delicata educatione, servum protervum educâsse.*

א"י *i.e.* אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל Terra Israëlis, *sive Canaan.*

אי"ג *i.e.* אָמַר יְהוּדָה גְּדַלְיָא Inquit Jehuda Gedalja.

אי"ה *i.e.* אִם יַעֲזוֹב *vel* יִרְצֶה *vel* יִגְזוֹר הַשֵּׁם Si juverit, voluerit, decreverit Dominus.

2. אִם יֵשׁ הַשָּׁלוֹם Si pax est, *i.e. si vales.*

אי"ש *i.e.* אֲדֹנָי יִתְבָּרֵךְ *vel* יִתְעַלֶּה שְׁמוֹ Dominus Deus, benedictum sit, exaltetur nomen ejus.

א"כ *i.e.* אִם כֵּן Si sic est. *Illationis nota,* Ergo.

אכ"יר *i.e.* אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן Amen, sic sit voluntas Dei.

אכ"מ *i.e.* אֵין כַּאן מְקוֹמוֹ Non est hîc locus ejus.

אכ"ע *i.e.* אַכּוּלֵּי עָלְמָא Toti mundo. *Ubi prius* א *Talmudicis idem est quod Hebræis* ל.

א"ל *i.e.* אָמַר לוֹ Dixit ei, *vel* אָמְרוּ לָהֶם Dixerunt ipsis, *pro ratione loci.*

אל"בם Albam. *Est species Cabalistica, quâ una litera sumitur pro altera, ut* א *pro* ל, ב *pro* מ, *&c. h.m.*

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת

V.g. Jesa.7.6. nomen proprium טבאל *per Albam significat* רַמְלָא *qui fuit filius Ramlajahu, ver. 5.*

אל"כ *i.e.* אִם לֹא כֵּן Si non sic.

א"מ *i.e.* אֶרֶץ מִצְרַיִם Terra Ægypti. *Rab.*

2. *Apud*

אש"ט *i.e.* אָמַר שֵׁם טוֹב Inquit Schem tof.

אש"י *i.e.* אֲדֹנָי שֶׁיִּתְבָּרֵךְ Dominus Deus, qui sit benedictus.

אש"עה *i.e.* אָמַר שְׁלֹמֹה עָלָיו הַשָּׁלוֹם Inquit Solomon (*rex*) super quo sit pax.

אש"ש *id est*, אָמַר שְׁמוּאֵל שׁוּלָם Inquit Samuel Shullam.

א"ת *i.e.* אִם תֵּימָא *vel* אִם תֹּאמַר Si dixeris.

2. אִמְרֵי תוֹרָה Verba Legis.

3. *Apud Cabalistas est idem quod* A & Ω, Principium & finis.

את"בש Athbasch. *Sic vocant* Alphabetum inversum, *cum scil. ultima litera capitur pro prima, penultima pro secunda, & contra, h.m.*

את בש גר דק הצ וף זע חס טן ים כל

לך מי נט סח עז פו צה קד רג שב תא

V.G. Jer. 25.26. *legitur*, Et Rex שֵׁשַׁךְ Schesach bibet post eos; *id per Athbasch idem est quod* בָּבֶל Rex Babyloniæ. *Sic cap.* 51.1. Ecce ego excitaturus sum contra Babyloniam, & contra habitatores לֵב קָמָי cor insurgentium in me, ventum corrumpentem: hîc לֵב קָמָי *per Athbasch sunt* כַּשְׂדִּים Chaldæi, &c.

את"ל *i.e.* אִם תִּמְצֵי לוֹמַר Si possis dicere. מְצֵי *in lingua Talmudica* potuit.

2. אִם תֹּאמַר לִי Si dixeris mihi.

ב

ב' *In numero valet* duo.

2. בַּיִת Domus. *Et cum* ב *præfixo* ב"ב, *i.e.* בְּבַיִת In domo.

ב"א *i.e.* בֵּית אָב Domus patris, *cognatio.*

2. *Apud Grammaticos* בֶּן אָשֵׁר Filius Ascher. *Hic voces*

Masor. cum versum aliquem dant pro rei alicujus signo.

א"צ *i.e.* אֵין צָרִיךְ Non est necesse.

2. אֶרֶץ צְבִי Terra decoris, *i.e. Judaa.*

אצ"ל *i.e.* אֵין צָרִיךְ לוֹמַר Non est necesse dicere.

א"ק *i.e.* אִיכְּתִיב קָשֶׁה Scriptum durum, *vel difficile. Apud Talmud. pro* אִתְכְּתִיב.

2. אָמַר קְרָא Dicit Scriptura.

אק"בו *i.e.* אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ Qui sanctificavit nos præceptis suis, & præcepit nobis.

יהא ארא"ר *id est*, אֶחָד רֹאשׁ אַחֲדוּתוֹ, רֹאשׁ יִיחוּדוֹ, תְּמוּרָתוֹ אֶחָד, Unum principium unitatis suæ, principium singularitatis suæ, vicissitudo ejus unum. *Apud Cabal. descriptio Dei æterni, immutabilis, unici, & semper sibi similis.*

א"ר *i.e.* אָמַר רַבִּי Dixit Rabbi. *In plural.* אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ Dixerunt Magistri nostri.

אר"גמן *i.e.* אוּרִיאֵל, רְפָאֵל, גַּבְרִיאֵל, מִיכָאֵל, נוּרִיאֵל. Uriel, Raphael, Gabriel, Michael, Nuriel. *Nomina Angelorum quos tradunt ferre currum Majestatis divinæ.*

אר"זל *Vide in* א"ל & ז"ל.

אר"יבל *i.e.* אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי Inquit Rabbi Josua filius Levi.

אר"ל *i.e.* אָמַר רֵישׁ לָקִישׁ Dicit Resch Lakisch.

אר"מע *i.e.* אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, Ignis, Aër, Aqua, Terra. *Nomina quatuor Elementorum.*

אר"ש *i.e.* אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן Dicit R. Simeon.

אר"שבג *i.e.* אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל Inquit R. Simeon filius Gamalielis.

א"ש *i.e.* אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם Deus noster qui in cœlis est. *Formula exordii in precibus.*

2. אֵלֶּה שְׁמוֹת Exodus, *à primis libri vocibus sic dictus.*

ꝺta ſunt. In Talmud. & Rambam frequens.

בר"ה *i.e.* בְּדִבְרֵי הַיָּמִים In verbis dierum, *ſcil. libro Chronicorum.*

2. בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל In ſermone incipientis, *ſive authoris.*

ב"ה *i.e.* בְּדִבְרֵי הַיָּמִים In verbis dierum, *ſive libro Chronicorum.*

2. בֵּית הַמִּקְדָּשׁ Domus ſanꝺuarii.

3. בֵּית הַכְּנֶסֶת Domus congregationis, Synagoga, Schola.

4. בֵּית הִלֵּל Domus, *ſive* familia Hillel, *i.e. Schola, Seꝺa, Diſcipuli Hillielis doꝺrinam ſequentes.*

5. בַּעַל הַבַּיִת Dominus domus. *Paterfamilias.*

6. בָּרוּךְ הַמָּקוֹם Benediꝺus ſit Deus.

7. בָּרוּךְ הוּא Benediꝺus ipſe.

8. בֵּיאוּר הַמִּלָּה Declaratio vocis.

9. בֶּדֶק הַבַּיִת Fiſſura, Labes domus. *Apud Talmudicos de Templi reſtauratione.*

בה"א *id eſt,* בֵּית הִלֵּל אָמְרִים Senatores Hillielis dicunt.

בה"ג *i.e.* בַּעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלָה Author Conſtitutionum magnarum.

בה"נוא *i.e.* בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם נַתְחִיל וְנִגְמַר אָמֵן Auxilio Dei incipiemus & finiemus, Amen.

בה"קר *i.e.* בַּר הַקָּדשׁ רַבִּי Filius ſanꝺi Rabbi N.

ב"ו *vel* בו"ר *i.e.* בָּשָׂר וָדָם Caro & ſanguis, *i.e. Homo carnalis, terrenus & mortalis.*

ב"ז *i.e.* בֶּן זַכַּאי Filius Zachæi.

ב"ח *i.e.* בֶּן חוֹרִין Filius nobilium. *Nobilis.*

2. בַּעֲלֵי חַיִּים Vitâ prædita animantia.

3. בַּעַל חוב Dominus debiti. *Debitor vel Creditor.*

בח"רג *i.e.* בְּחֵרֶם רַבֵּנוּ גֵּרְשׁוֹם Per anathema Doꝺoris noſtri Gerſom, *qui ſcil. ſub anathemate vetuit epiſtolas obſignatas reſignari.*

בי"לאו

voces quasdam biblicas aliter legit, cujus lectionem imitantur Judæi occidentales.

בא"ו א"מה *i.e.* בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם Benedictus tu, Jehova, Deus noster, rex hujus mundi.

בא"ו ש"ת *i.e.* בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה Benedictus tu, Jehova, exaudiens preces.

ב"ב *i.e.* בָּבָא בַּתְרָא Porta posterior. *Tractatus Talmudici nomen est.*

2. *Cum est cum uno apiculo hoc modo,* בב' *, est* בְּבַיִת In domo.

3. *Apud Masorethas sunt literæ numerales, quæ efferuntur per* תְּרֵין *,* תְּרֵין Duo, duo, *bina.*

4. *Apud Talmud.* בַּר בַּר Filius filii.

5. בַּעֲלֵי בָּתִּים Domini domus, *sive* Heri.

6. בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ Citò in diebus nostris. *Et cum* ש *servili,* שב"ב Ut citò in diebus nostris.

בב"ח *i.e.* בְּסֵפֶר בַּעֲלֵי חַיִּים In libro vitam habentium, *i.e. In Historia animalium.*

בב"ת *i.e.* בַּעַל בִּלְתִּי תַּכְלִית Non habens terminum. *Infinitum.*

ב"ג *i.e.* בִּישׁוּל גּוֹיִם Coctilia gentilium.

2. בֵּן גַּמְלִיאֵל Filius Gamalielis.

בג"בג *i.e.* בֵּן גֵּר , בֵּן גִּיוֹרֶת Filius gentilis viri, & filius gentilis fœminæ.

בג"ד *i.e.* בְּגִין דְּהָא Propterea quod ecce.

2. בְּגַוְנָא דָא Eodem modo.

בג"ה *i.e.* בִּגְבוּרַת הַשֵּׁם Potentiâ, auxilio Domini. *Vel* בִּגְזֵרַת הַשֵּׁם Decreto, voluntate Dei.

בג"כ *i.e.* בְּגִין כֵּן Propterea, Idcirco sic.

ב"ד *i.e.* בֵּית דִּין Domus judicii. *Curia, Consistorium, Metonymicè* Senatus, Magistratus.

2. בְּסַעֲדָא דִשְׁמַיָּא Ope, Auxilio divino.

בד"א *id est,* בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים Quibus verbis dicta

בנ"חש *i.e.* בְּנִדּוּי, חֵרֶם, שַׁמַּתָּא Per Niddui, Cherem, & Shemmata. *Tres sunt anathematis species. Vide Instit. Epist. Hebr. Buxt. pag.* 55.

בנ"לך *i.e.* בָּרוּךְ נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ Benedictus qui dat lusco robur, *ex Esa.* 40. 29. *In fine librorum usurpari solet. Adjiciunt interdum & alterum ejusdem versus membrum* ולא"עי *i.e.* וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה Et cui non sunt vires, ei robur multiplicat.

ב"סד *i.e.* בְּסַעֲדָא דִשְׁמַיָּא Auxilio Dei.

בס"מק *id est*, בְּסֵפֶר מִצְוֹות קָטוֹן In libro præceptorum parvo.

בס"פק *i.e.* בְּסוֹף פֶּרֶק קַמָּא In fine capitis primi.

ב"ע *i.e.* בֶּן עֶזְרָא Filius, Nepos Esræ. *Præcedere solet* אַבְרָהָם Abraham.

2. בֶּן עוּזִּיאֵל Filius Uzielis. *Præcedere solet* יוֹנָתָן Jonathan.

3. בְּרִיאַת עוֹלָם Creatio mundi.

4. בְּרִית עוֹלָם Fœdus perpetuum. *In libris precum.*

בע"ה *i.e.* בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם Auxilio Domini. *Interdum,*

בע"הו *i.e.* בְּעֶזְרַת הַצּוּר וִישׁוּעָתוֹ Auxilio Rupis & salutis ejus.

בע"הב *i.e.* בְּעוֹלָם הַבָּא In seculo, mundo futuro.

בע"הז *i.e.* בְּעוֹלָם הַזֶּה In seculo, mundo hoc.

2. בְּעִנְיָן הַזֶּה In materia, negotio hoc.

בע"וה *i.e.* בַּעֲווֹנָה הָרַבָּה Propter iniquitatem multam.

בע"ח *i.e.* בַּעֲלֵי חַיִּים Vitâ prædita animantia.

בע"כ *i.e.* בְּעַל כָּרְחוֹ Per coactionem ejus. Invito ipso, *aut*, Invito te.

בע"פ *i.e.* בַּעַל פֶּה Oretenus tradita.

ב"פ *i.e.* בּוֹרֵא פְּרִי Creans fructum. *Formula est in exordiis precum.*

ב"ק *i.e.* בַּת קוֹל Filia vocis. *Oraculum divinum ac cœleste post Prophetarum tempora, sic vocant Talmudici.* Filiam *vocant, quia erat vocis cujusdam ex aëre reduplicatio,*

בי"לאו *i.e.* בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן Benedictus sit Deus in æternum, Amen & Amen. *Tertius liber Psalmorum hoc versu clauditur, ideoq; etiam Rab. eo uti solent in librorum suorum exitu.*

ב"כ *i.e.* בִּרְכַּת כֹּהֲנִים Benedictio Sacerdotum.

בכ"ימ *i.e.* בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ Benedicta sit gloria Jehovæ è loco suo, *scil. recedentis. Ex Ezech.* 3.12. *In fine librorum usurpant.*

בכ"מ *i.e.* בֵּן כְּבוֹד מַעֲלֶה Filius gloriæ celsitudinis.

בכ"מר *i.e.* בֵּן כְּבוֹד מַעֲלַת רַבִּי Filius honorati & excellentis Rabbi N.

בכ"ר *i.e.* בֵּן כְּבוֹד רַבִּי Filius gloriæ Rabbi N.

ב"ל *i.e.* בֵּן לֵוִי Filius Levi.

בל"א *i.e.* בְּלָשׁוֹן אַשְׁכְּנַז In lingua Germanica.

בל"אא *i.e.* בֵּן לַאדֹנִי אָבִי Filius Domini parentis mei, *vel* לְגָאוֹן אָבִי Clari Doctoris mei.

בל"ב *i.e.* בָּרוּךְ לְעוֹלָם בּוֹרְאֵנוּ Benedictus sit in seculum Creator noster.

ב"מ *i.e.* בָּבָא מְצִיעָא Porta media. *Est nomen tractatus Talmudici.*

2. בַּר מִנָּן Extra nos, *Longè à nobis absit.*

במ"א במ"ב *i.e.* בַּר מִן אֶחָד Præter unum. בַּר מִן תְּרֵין Præter duo, *Excepto uno, Exceptis duobus, tribus, quatuor, & sic deinceps. Apud Masor. occurrit, quando vocem aliquam à regula vel numero excipiunt.*

במ"כ *i.e.* בֵּן מַעֲלַת כָּבוֹד Filius celsitudinis gloriæ.

במ"ם *i.e.* בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת Creans varias species alimentorum.

במ"רזל *i.e.* בְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה In oratione Doctorum nostrorum, faustæ memoriæ.

במ"ש *i.e.* בְּמִלּוֹת שׁוֹנוֹת Vocibus diversis.

2. בְּמָה שֶׁאָמַר In eo quod dixit.

ב"נ *i.e.* בֵּן נַפְתָּלִי Filius Naphthali. *Criticus insignis fuit, cujus lectionem in certis vocabulis Biblicis secuti sunt Judæi Orientales.*

בנ"חש

kon, Themura. *Tres ſunt artis Cabaliſticæ partes.*

Gematria (*vox corrupta ex Græc.* Γεωμέτρια) eſt pars Cabaliſtica, quâ diverſæ dictiones eundem numerum literis ſuis exprimunt, ſic ut una per alteram ſecreto modo explicetur. *V.g. Zach.* 3.8. *Vox* צֶמַח germen, *in numeris valet* 138. *totidem etiam valet* מְנַחֵם conſolator, *quod nomen eſt Meſſiæ*, (*vide ſupra Lex.Hebr. in Rad.* נִין) *Unde Cabaliſticè per* Tzemach *intelligitur illic* Meſſias. *Sic Geneſ.*49.10. *literæ vocum* יָבֹא שִׁילֹה Veniet Schilo, *in numeris valent* 358. *totidem etiam valet vocabulum* מָשִׁיחַ Meſſias. *Unde*, Donec venerit Schilo, *perinde eſt ac ſi dixiſſet*, Donec venerit Meſſias.

Notarikon (*ex Latinorum Noto, Notatio*,) eſt quando literæ ſingulæ vocis alicujus ſignificativæ, ſingulas alias dictiones connotant: *ut*, גַּן עֵדֶן Hortus voluptatis, *apud Cabaliſtas notativum eſt harum vocum*, גּוּף, נֶפֶשׁ, עֶצֶם, דַּעַת, נֶצַח, Corpus, Anima, Os, Scientia, Æternitas. *Sic* שׁוֹפָר Buccina, *i.e.* שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רַע Satan neque ullus occurſus malus, *ſcil. obveniet nobis.*

Themura (*ab Hebr.* מִיר, *unde* הֵמִיר *Permutavit*,) eſt permutatio, quando una vel duæ dictiones in unam vel plures alias, per literarum tranſpoſitionem, aut qualitatis inverſionem, tranſmutantur. *V.g. Pſal.*21.2. In virtute tua יִשְׂמַח lætabitur rex. *Hîc* ישמח *per metatheſin eſt* מָשִׁיחַ Meſſias, *q.d.* In virtute tua lætabitur rex Meſſias. *Sic Exod.*23.23. Ibit מַלְאָכִי angelus meus coram te, *nempe tranſpoſitis literis* מִיכָאֵל Michael. *Item* חֵרֶם anathema, *per metatheſin eſt* רַחֵם miſericordia, *& aliter* רמ״ח *vox ſymbolica numeralis valens* 248. *deſignans numerum membrorum in corpore humano. Nempe ſi is, in quem anathema fertur, reſipiſcat, tum pro* חֵרֶם *conſequitur* רַחֵם. *Si non reſipiſcat, tunc* חֵרֶם *invaleſcit, & intrat in* רמ״ח 248. *membra ejus, totumq; hominem perdit.*

duplicatio, & alterius vocis quasi partus.

ב"ר *i.e.* בַּר רַבִּי *vel* בֵּן Filius Rabbi.

2. בְּרֵאשִׁית רַבָּא Genesis magna. *Glossa magna in Genesin.*

בר"זל *i.e.* בְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה In sermone Rab.nostrorum faustæ memoriæ.

ב"ש *i.e.* בַּיִת שֵׁנִי Domus secunda. *Templum secundum.*

2. בֵּית שַׁמַּאי Domus Schammæi, *i.e. Schola, vel Secta Schammæi.*

בש"א *i.e.* בֵּית שַׁמַּאי אֹמְרִים Qui de Schola Shammai dicunt.

בש"כמלו *i.e.* בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד Benedictum sit nomen gloriosum regni ejus in seculum & sempiternum.

בש"ר *i.e.* בְּשֵׁם רַבִּי In nomine Rabbi N.

ב"ת *i.e.* בַּעַל תַּכְלִית Finitum. Res finita.

2. בַּעַל תְּשׁוּבָה Pœnitentiam agens.

בת"כ *i.e.* בְּתַלְמוּד כֵּן In Talmud.sic, *scil. scriptum est.*

ג

ג"ג *Apud Cabalistas valet* גְּדוּלָה גְּבוּרָה *i.e. quartam & quintam Numerationem divinam.*

2. *Apud Masorethas sunt literæ numeri,* תְּלָת, תְּלָת Tres, tres, *i.e. ternæ voces.*

ג"ה *i.e.* גֵּי־הִנֹּם Vallis Hinnom. *Gehenna.*

2. גְּזֵרַת הַשֵּׁם Decretum Dei.

3. גִּיד הַנָּשֶׁה Nervus luxationis.

ג"ח *i.e.* גְּמוּל חֶסֶד Retributio beneficentiæ.

ג"י *i.e.* גְּלִילַת יָדְךָ Revolutio manus tuæ. *Sic* Epistolas *periphrasticè appellant, quòd literarum figuræ aut scriptio ipsa, revolutis ductibus perficiatur.*

ג"כ *i.e.* גַּם כֵּן Etiam sic. *Itidem.*

ג"נת *i.e.* גִּימַטְרִיָּא, נוֹטָרִיקוֹן, תְּמוּרָה Gematria, Notari-kon,

ד"ם *id est*, דִּבְרֵי סֹפְרִים Verba ſcribarum.

דע"ה *i.e.* דָּוִד עָלָיו הַשָּׁלוֹם David ſuper eum pax.

ד"פ *i.e.* דּוּ פַּרְצוּפִין Duæ perſonæ.

ד"צך ע"דש בא"תב *i.e.* דָּם, צְפַרְדְּעִים, כִּנִּים, עָרוֹב, דֶּבֶר, שְׁחִין, בָּרָד, אַרְבֶּה, חֹשֶׁךְ, בְּכוֹר, Sanguis, ranæ, pediculi, colluvies inſectorum, peſtis, ulcera, grando, locuſta, tenebræ, primogenitus. *Nomina decem plagarum Ægyptiacarum.*

ד"ר *i.e.* דְּבָרִים רַבָּא Deuterononium magnum. *Gloſſa magna in Deuteron.*

2. דִּבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ Verba Doctorum noſtrorum.

דר"ג *i.e.* דְּרַבֵּנוּ גֵּרְשׁוֹם Rabbini noſtri Gerſchom.

דר"ע *i.e.* דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר Verba R.Elieſaris.

ד"ש *i.e.* דֹּרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ Quærens pacem tuam, *Tui commodi ſtudioſus.*

ד"ת *i.e.* דִּבְרֵי תוֹרָה Verba Legis, *ſcil. Moſaicæ.*

דת"קע *i.e.* דִּבְרֵי הַיָּמִים, תְּהִלִּים, קֹהֶלֶת, עֶזְרָא Chronica, Pſalmi, Eccleſiaſtes, Eſra.

ה

ה' *id eſt*, הַשֵּׁם Illud nomen, *quomodo* κατ' ἐξοχὴν *vocatur nomen tetragrammaton* יְהוָֹה.

ה"א *i.e.* הֲוָה אָמֵינָא Eſſem dicens, *Dicerem.*

הא"הל *i.e.* הַמִּלָּה אֲשֶׁר הוּנְחָה לְהוֹרוֹת Dictio quæ poſita eſt ad ſignificandum.

הא"ע *i.e.* הֶחָכָם אִבֶּן עֶזְרָא Sapiens Aben Eſra.

הב"בת *i.e.* הַבִּבַעַל תַּכְלִית Quod finitum eſt.

הב"ה *i.e.* הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא Sanctus ille, benedictus ipſe.

הב"על *vel* הב"עלט *i.e.* הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה Quod veniat ſuper nos ad bonum.

ה"ג *i.e.* הָכִי גָּרְסִינַן Sic legimus, diſcimus.

הג"ה *i.e.* הַגָּהַת הַמְחַבֵּר Animadverſio, Cenſura authoris.

ג"ע *i.e.* גַּן עֵדֶן Hortus voluptatis. *Paradisus.*
2. גִּלּוּי עֲרָיוֹת Denudatio verendorum.
ג"ש *i.e.* גְּמָרַת שְׁמוּאֵל Lectio, doctrina, disciplina Samuelis. *Nomen insignis Rabbini.*
2. גְּזֵרָה שָׁוָה Ratio par, *Argumentum à pari.*

ד

ד"א *i.e.* דָּבָר אַחֵר Verbum aliud, *vel* Sermo alius, *id est, alia expositio. Res alia.*
2. דֶּרֶךְ אַחֵר Via, Ratio alia, *modus alius.*
3. דָּא אִיהוּ Hoc est illud. *In Zohar.*
דא"לנ *i.e.* דְּאִם לֹא כֵּן Quod si non ita est.
דא"ק *i.e.* דְּאָמַר קְרָא Quod dixit Scriptura.
דב"עף *i.e. vide in litera* ש.
ד"דע *i.e.* דִּבְרֵי הַיָּמִים , דָּנִיאֵל , עֶזְרָא Liber Chronicorum, Daniel, Esra.
ד"ה *i.e.* דִּבְרֵי הַיָּמִים Verba dierum. *Sic vocantur libri Chronicorum.*
2. דִּבְרֵי הַכֹּל Verba omnium, *scil. rerum dictarum. Summa totius rei. Vel,* Verba omnium, *i.e. Omnes dicunt. Omnium sententia est.*
דה"א *i.e.* דְּהָא אָמְרִינָן Nam ecce dicimus nos.
דה"עה *i.e.* דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם David rex, (*vel propheta*) super quem pax.
דה"ף *i.e.* דְּהָכִי פֵּירֵשׁ Nam sic explicat. *Vel,* דְּהָכִי פֵּירוּשָׁהּ Quia sic est explicatio ejus.
ד"ל *i.e.* דַּי לְמֵבִין Satis est intelligenti.
דלמ"אע *id est,* דַּע לִפְנֵי מִי אַתָּה עוֹמֵד Considera coram quo stes. *Solent parietibus inscribere, ut moneantur homines se ubiq; esse in conspectu Dei.*
דל"תה *i.e.* דְּלָא תֵּימָא הָכִי Ne ita dixeris.
ד"מ *i.e.* דֶּרֶךְ מָשָׁל Per modum parabolæ, *tropicè.*
ד"נ *i.e.* דַּם נִדָּה Sanguis menstruus.

ה"ל *id est*, הָיָה לֵיהּ Erat ipsi.

הל"ל *i.e.* הָיָה לוֹ לוֹמַר Erat ei dicendum. Debuiſſet dicere. *Quandoq; interponitur* ו, *ut*, הולל.

הל"ם *id est*, הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי Mos, ritus, traditio Moſis è monte Sinai.

ה"ם *i.e.* הָנֵי מִלֵּי Hæc, iſta verba.

2. הָכִי מָאי Sic. *Talmud.*

המ"דא *i.e.* הֵיךְ מַה דְאָמַר Quomodo eſt quod dicit, *ſcil. Scriptura ſacra. Vel* הַיְנוּ מַה דְאָמַר Illud eſt quod dicit, *ſcil. Scriptura.*

ה"נ *i.e.* הָכִי נַמֵי Sic etiam. Hic quoque.

הנ"ל *i.e.* הַנִּזְכָּר לְמַעְלָה Memoratum ſupra.

2. הַנִּזְכָּר לִי Memoratum à me.

הנ"ר *i.e.* הַנַּעֲלֶה רַבִּי Excellens Rabbi. *Vel* הַנִּכְבָּד Honoratus. הַנָּגִיד Princeps. הַנָּדִיב Munificus.

ה"פ *i.e.* הָכִי פֵּירֵשׁ Sic interpretatur.

ה"ק *i.e.* הָא קָשֶׁה Ecce difficile eſt. *Ecce objici poteſt.*

2. הָכִי קָאָמַר Sic dicit.

3. הָאי קְרָא Hic verſus biblicus. *Hoc dictum.*

הקב"ה *i.e.* הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא Sanctus benedictus ille.

הק"ל *i.e.* הַקּוֹיֵם לָבוֹא Anticipans venire. *In epiſtolis ejus uſus.*

הק"ר *i.e.* הַקָּדוֹשׁ רַבִּי Sanctiſſimus Rabbi.

ה"ר *i.e.* הוֹשַׁעְנָא רַבָּא Hoſanna magnum. *Sic vocant feſtum Tabernaculorum, quod ex inſtitutione divina Levit.23. incipit die 15.menſis Septembris, & durat per integram ſeptimanam. Septimus ejus dies dicitur* Hoſanna magnum, *q.d. Feſtum auxiliare & ſalutare magnum,& celebratur 21.die Septembr. Vocatur* הוֹשַׁעְנָא Serva, Salva, Salutem, Opem confer nunc, *quia orant pro ſalute & remiſſione peccatorum totius populi, tum etiam pro proſperitate inchoati novi anni, cujus feſtum præceſſit celebratum Calendis Septembris. Hinc omnes preces hujus feſti Salvandi & Salutis vocabula incluſa*

ris. *Scribitur & integrè* הַגָּה״ה *cum virgulis, ut tanto magis observatio ista sit in conspectu.*

ה״ד *i.e.* הֵיכִי דָּמֵי Quomodo videtur. *Ut apparet.*
2. הוּא דֶּרֶךְ Est via, mos, consuetudo.
3. הוּא דְּאָמְרֵי Illud est quod dicunt.
4. הַיְנוּ דִּכְתִיב Illud est quod scribitur.

הר״א *id est,* הַיְנוּ דְּאָמְרֵי אֱנָשֵׁי Illud est quod dicunt homines.

ה״ה *i.e.* הוּא הַדִּין Idem judicium, *Par ratio.*
2. הַיְנוּ הַךְ Illud ipsum est. *Vel* הַנֵּי הַךְ Ista ita sunt.
3. הָאִישׁ הַגָּדוֹל Vir magnificus. *Vel* הֶחָכָם הַגָּדוֹל Sapiens maximus.
4. הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל Aquila maxima.
5. הָאֶשֶׁל הַגָּדוֹל Arbor maxima.
6. הֲלֹא הוּא Nonne est? *In exordiis literarum.*

הה״ד *i.e.* הַיְנוּ הַךְ דְּאָמַר Illud ipsum est quod ait דְּאָמְרוּ quod dicunt.
2. הֲדָא הוּא דִכְתִיב Illud est quod scriptum est.
3. הוּא הַדָּבָר Hæc est res ipsa.

הה״מכ *i.e.* הָאִישׁ הַגָּדוֹל מְנוּחָתוֹ כָּבוֹד Vir eximius, cujus requies sit gloriosa.

הה״ר *i.e.* הֶחָכָם הַגָּדוֹל רַבִּי Sapiens ille magnus Rabbi.
2. הַקָּדוֹשׁ הָרַב רַבֵּנוּ Sanctus ille Magister, Magister noster.

ה״ז *i.e.* הַיְנוּ זֶה Ecce illud est.

הז״ל *i.e.* הָרַב זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה Magister, memoria ejus ad benedictionem.

ה״חר *i.e.* הֶחָכָם רַבִּי Sapiens ille Rabbi N.

ה״י *i.e.* הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ Dominus, qui benedictus sit.

הי״ד *i.e.* הַבּוֹרֵא יִנְקוֹם דָּמוֹ Creator ulciscetur sanguinem ejus.

הי״לל *vide* ה״לל.

הכ״דא *i.e.* הֵיכְמָא דְּאָמַר Juxta quod dicit.

ה״ל

וי"קר *i.e.* וַיִּקְרָא רַבָּא Glossa magna in Levitic.

וי"ת *i.e.* וְיוֹנָתָן תַּרְגֵּם Et Jonathan transfert. *Interpres Chaldaicus Prophetarum.*

וכ"ז *i.e.* וְכָל־זְמָן Et omni tempore.

וכ"ת *i.e.* וְכִי תֵימָא Et si dicas, *interroges.*

ו"לד *i.e.* וְלַמֵּבִין דַּי Et intelligenti sat est.

ולכ"אלש *i.e.* וּלְכָל־אֲשֶׁר לוֹ שָׁלוֹם Et omnibus qui sunt ei, salus sit.

ול"מר *i.e.* וּלְמַן דְּאָמַר Et ei qui dicit.

ול"מל *i.e.* וְלָא מָצֵי לְמֵימַר Nec dici potest.

ול"ש *i.e.* וְלָא שְׁנָא Nec didicit, *notavit, observavit.*

ומ"ש *i.e.* וּמוֹצָאֵי שַׁבָּת Et egressus sabbathi.

ופ"גין *i.e.* וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ Et rumpens sepem, mordebit eum serpens. *Eccles.*10.8. *id est, Pereat, qui literas ruperit.*

ופפ"כוין *i.e.* וּפִתּוֹ פַּת כּוּתִים יֵינוֹ יֵין נֶסֶךְ Et panis ejus sit (*ut*) cibus gentilium, vinum ejus (*ut*) vinum idololatricum, *id est, impurus & prophanus esto cibus & potus ejus; indignus judicetur, quo cum alii cibum sumant. Per* כּוּתִים *tectè intelligunt Christianos, aliàs Samaritani eo nomine propriè intelliguntur, quòd Rex Assyriæ populum è Cutha regione in Samariam traduxit, ad incolendum eam, unde postea omnes Samariæ populi* Cuthæi *fuêre appellati.* 2 *Reg.*17.24. *Per* יֵין נֶסֶךְ Vinum libaminis, *intelligunt vinum Christianorum, quod prohibitum sibi censent, tanquam idololatricum, cum in Sacramento Cœnæ Dominicæ, ejus apud Christianos usus sit. Vide Inst. Epist. Hebr. Joh. Buxt. pag.*59.

וצ"ע *i.e.* וְצָרִיךְ עִיּוּן Et consideratione indiget.

וש"ש *i.e.* וְשָׁלוֹם שָׁלוֹם Et salus, salus, *id est, Vale etiam atq; etiam.*

ות"י *id est,* וְתַרְגֵּם יוֹנָתָן Et interpretatus est Jonathan.

inclusa habent; unde metonymicè ipsa preces hujus festi vocantur הוֹשַׁעְנוֹת. *Deinde vocant fasciculum ramorum, &c. salicum, (de quo Levit. 23.40.)* הוֹשַׁעְנָא, *quia in ejus circumgestatione & commotione subinde acclamant* Hosanna.

2. הָרַב רַבֵּינוּ Magister Magistrorum nostrorum.

הר"א *i.e.* הָרַבִּי אַבְרָהָם Rabbi ille Abraham.

הר"אם *id est,* הֶחָכָם רַבִּי אֵלִיָּה מִזְרָחִי Sapiens ille R. Elias Orientalis.

הר"אש *i.e.* הָרַב רַבֵּנוּ אָשֵׁר Dominus Doctor noster Ascher. *Insignis D. Talmudicus fuit.*

הר"ר *i.e.* הָרַב רַבִּי Amplissimus Rabbi.

הש"י *i.e.* הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ Dominus, (*qui*) benedictus sit.

ו

וא"ש *i.e.* וְאֵלֶּה שְׁמוֹת Exodus.

וא"שר *i.e.* וְאֵלֶּה שְׁמוֹת רַבָּא Glossa in Exodum magna.

2. וְאֵלָיו שָׁלוֹם רַב Et ipsi salus multa sit.

וא"משר *i.e.* וְאֶל מַעֲלָתוֹ שָׁלוֹם רַב Et ad Excellentiam ejus salus multa sit.

וה"אר *i.e.* וְהָא אָמַר רַבִּי Et ecce dicit Rabbi.

והפ"בריח *i.e.* וְהַפּוֹתֵחַ בְּלִי רְשׁוּתִי יִדְקְרֶנּוּ חֶרֶב Et aperiens absque licentia mea, transfodiat eum gladius.

וה"מב *i.e.* וְהוּא מוּבָן בְּנָקֵל Et hoc intelligitur perfacilè. *Facile intellectu est.*

וה"מל ת"עב *i.e.* וְהַמַּגִּיעַ לְיָדוֹ תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה Et qui perfert ad manus ejus, veniat super eum benedictio. *In dorso literarum ponunt.*

וח"ל *i.e.* וְחֵרֶם לְזָרִים Et excommunicatio sit alienis, *scil. reserantibus has literas.*

וי"א *i.e.* וְיֵשׁ אֹמְרִים Et sunt qui dicunt.

וי"ל *i.e.* וְיֵשׁ לוֹמַר Et est dicendum. *Dici potest.*

וי"מ *i.e.* וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים Et sunt qui exponunt.

ז"ש *id est*, זֶהוּ שֶׁאָמַר Illud eſt quod dicit.

זש"ה *id eſt*, זֶהוּ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב Illud eſt quod dicit Scriptura.

ח

ח"א *i.e.* חֲכָמִים אֹמְרִים Sapientes dicunt. *Sæpè interponitur* כ, *ut* וח"כא Et ſapientes dicunt.

ח"ב *i.e.* חֻרְבַּן בַּיִת Vaſtatio domus, *id eſt, Templi Jeroſolymitani.*

ח"ה *i.e.* חִלּוּל הַשֵּׁם Prophanatio nominis Divini, *contra tertium præceptum.*

2. חֲלוּץ הַנַּעַל Extractus (*eſt*) calceus. *In materia affinitatis uſurpant, ibi enim vidua ab affini repudiata ipſi calceum extrahit, ac ſimul in faciem ejus exſpuit.*

3. חִדּוּשׁ הָעוֹלָם Renovatio mundi.

4. חוֹל הַמּוֹעֵד Profanum tempus ſolennitatis. *Sic intermedios dies appellant feſtorum ſolennium, veluti Paſchatis & Tabernaculorum, in quibus primus & ſeptimus dies ſacri, reliqui intermedii ex parte tantùm ſacri. Et cum ſervilibus* ב"חה, ד"חה, *ubi* ד *nota genitivi.*

חה"רמם *i.e.* חָכָם הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מֵרַקְנַאטִי Sapiens ſanctus ille Rabbi Menachen de Raknate. *Et celebris Commentator in Pentateuchum.*

ח"וש, ח"ו *i.e.* חַס וְשָׁלוֹם Parce & pax ſit, *id eſt, Abſit. Utuntur eo Rabbini, quando aliquid mali deprecantur, & amoveri petunt. Hebraicè id dicitur* חָלִילָה *Gen.* 18.25. *&* 44.7.

ח"זל *i.e.* חֲכָמִים זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה Sapientes piæ memoriæ, *ſive quorum memoria* in benedictione.

ח"י *id eſt*, חֲתִימַת יָדִי Subſignatio, Subſcriptio manus meæ. *Chirographum meum.*

ח"כא *Vide paulò ante in* ח"א.

2. וְתַרְגּוּם יְרוּשַׁלְמִי Et Thargum Jerosolymitanum.

ז

זְכוֹר אֶת בּוֹרְאֶךָ וְהַצְנֵעַ לֶכֶת בֵּית יְהוָֹה i.e. ז"אב ול"ביא אֱלֹהֶיךָ Recordare Creatoris tui, & humiliter ingredere domum Domini Dei tui. *Parietibus Synagogarum inscribere solent.*

זְמַן בְּמָה i.e. ז"ב Tempus quo, *Quo tempore.*

זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָֹה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ i.e. ז"הל צ"יב Hæc est porta Domini, justi intrabunt eam, *Psal.* 118.20. *In superliminari Synagogarum scribere solent, quandoq; etiam in fronte Bibliorum.*

זֶרַע יִשְׂרָאֵל i.e. ז"י Semen Israëlis.

זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה i.e. ז"ל Memoria ejus sit in benedictione. *De pluribus* זִכְרוֹנָם Memoria ipsorum. *Sic de mortuis loquuntur celebribus quidem, sed qui sanctimonià alioqui non fuerint insigniores. De his enim dicunt* עָלָיו הַשָּׁלוֹם Super eum pax.

2. זָכוּר לְטוֹב Recordatus ad bonum. *Fausta memoria, quem honoris causâ nomino.*

3. זֶה לְשׁוֹנוֹ Hic est ejus sermo, Hæc sunt verba ejus. *Ut apud Latin. Hæc ille, Hactenus ille.*

זִכְרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא i.e. זל"הה Memoria ejus sit ad vitam futuri seculi. *Sensus: Multorum piorum memoria perit in hoc mundo, nemine ipsorum amplius recordante, sed* Memoria ejus, &c.

זֶרַע מְלוּכָה i.e. ז"מ Semen regium.

זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה i.e. ז"צל Memoria justi ad benedictionem, *Prov.* 10.7. *Quandoq; legitur* וצל"הה, *ubi* הה *ex* זל"הה. *Interdum* וצ"ול, *ubi* ו *valet* וְחָסִיד Et benigni, *vel* וְקָדוֹשׁ Et sancti.

זֶרַע קַיָּם i.e. ז"ק Semen stabile.

ח"שו *i.e.* חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטוֹן Surdus, ſtultus & puer, *ſive minorennis. Hi ad res peragendas, & contractus faciendos, inepti.*

ט

ט"א *id eſt,* טַעַם אַחֵר Ratio alia.

2. טָעוּת אַחַת Error alius. *Mendum aliquod.*

ט"אח *i.e.* טוּר אֹרַח חַיִּים Pars Orach-chajim. *Eſt liber celebris cui nomen* אַרְבָּעָה טוּרִים Quatuor ordines, *cujus una pars vocatur* ט"אח.

ט"מ *i.e.* טַעֲמֵי מִצְוֹת *Libri nomen eſt cujus autor R. Menachem Rekanati.*

ט"ס *i.e.* טָעוּת סֵפֶר Error libri. *Vel,* סוֹפֵר Scribæ.

י

י"א *i.e.* יֵשׁ אֹמְרִים Quidam dicunt.

2. יְהוָה אֱלֹהִים Dominus Deus.

יא"וא *Apud Cabaliſtas,* יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר Eſto lux, & fuit lux, *ex Gen.* 1. 3.

2. *In libris precum,* יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי Jehova Deus mi, & Deus patrum meorum.

יא"וא *Apud Cabaliſtas,* יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד Jehova Deus noſter, Jehova unus eſt, *ex Deut.* 6. 4.

י"בנ *id eſt,* יִשָּׂשכָר, בִּנְיָמִין, נַפְתָּלִי Iſaſchar, Benjamin, Naphtali.

יב"ק *i.e.* יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ Exaudiat nos quo die invocaverimus eum, *ex Pſal.* 20. 10.

י"ג *i.e.* יֵשׁ גּוֹרְסִין Quidam legunt, *vel* docent.

י"ד *i.e.* יוֹרֶה דֵעָה Jore dea. *Nomen libri eſt.*

יד"ן *id eſt,* יְהִי דָן נָחָשׁ Erit Dan ut ſerpens, *ex Gen.* 49. *ver.* 17. *Uſus ejus in dorſo literarum, q.d. Eſto judicans*

ſerpens

ב'חל. i.e. חוּצָה לָאָרֶץ Extra terram, *ſcil. Iſraeliticam.* ח"ל In peregrina terra.

ח"ל בנ"חש ד"רג מ"ה *id eſt,* חֵרֶם לְזָרִים בְּנִדּוּי חֵרֶם שַׁמְתָּא דְּרַבֵּנוּ גֵּרְשׁוֹם מְאוֹר הַגּוֹלָה Anathematis pœna ſit alienis, per ſeparationem, Anathema, & proſcriptionem Rabbini noſtri Gerſchom luminis captivitatis. *Hac verborum formulâ utuntur, cum dira imprecatione feriunt, & excommunicant.*

ח"לב *id eſt,* חֵרֶם לְזָרִים בְּנִדּוּי *Ut in præcedenti forma. Schindler. legit* בְּנָחָשׁ In ſerpente, *vel,* Juxta ſerpentem.

חל"עהב *i.e.* חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא Pars ſeculi futuri.

ח"מ *i.e.* חָתוּם מַטָּה Subſcriptus infrà.

2. חול מוֹעֵד Profanum feſti. *Vide* ח"ה.

חמ"שת *Apud Maſorethas vox ſymbolica eſt harum quatuor vocum,* חֻקָּה, מִדָּה, שָׁנָה, תּוֹרָה *Uſus ejus eſt quando dicunt :* אחת ו' פת' בזקפא וכל חמ"שת דכו' ב"מא *id eſt,* Vox אחת ſexies habet Pathach cum Zakeph katon, & omne חמ"שת eſt ipſi ſimile, excepto uno. *Senſus, Vox* אַחַת *ſex locis habet Pathach cum Zakeph katon, cum quo aliàs ſolet ſcribi cum Kametz: Similiter quoq; eſt cum Pathach, quotieſcunq; jungitur cum aliqua quatuor iſtarum vocum* חֻקָּה, מִדָּה, שָׁנָה, תּוֹרָה, *unico tantùm loco excepto, in quo ſcribitur* שָׁנָה אֶחָת *cum Zakeph katon cum Kametz. Deut. 24. 5.*

חנ"כל ש"צמ *i.e.* חַמָּה, נוֹגַהּ, כּוֹכָב, לְבָנָה, שַׁבְּתַאי, צֶדֶק, מַאְדִּים Sol, Venus, Mercurius, Luna, Saturnus, Jupiter, Mars.

ח"ק *i.e.* חָטֵף קָמֵץ Chateph-kametz.

חר"מבמ *i.e.* חָכָם רַבִּי מֹשֶׁה בֶּן מַיְימוֹן Sapiens R. Moſes filius Majmon.

חר"מבנ *id eſt,* חָכָם רַבִּי מֹשֶׁה בֶּן נַחְמָן Sapiens Rabbi Moſes filius Nachman. *Aliàs Moſes Gedurenſis.*

2. עֶשֶׂר סְפִירוֹת Decem numerationes, *quæ arborem Cabalisticam constituunt, ex cujus ramis tota Cabala nata est.* (י' *est litera numeri* 10.*significans.*) *Sunt autem hæ* Decem Sephiroth *nomina divina, quæ nos mortales de Deo concipimus, vel essentialia, vel personalia, vel notionalia, vel communia. Dispositio arboris Cabalistica talis est:*

כֶּתֶר CORONA.

בִּינָה Intelligentia | חָכְמָה Sapientia

גְּבוּרָה Potentia | גְּדוּלָה Magnificentia

תִּפְאֶרֶת Decor

הוֹד Majestas | נֶצַח Victoria

יְסוֹד Fundamentum,

מַלְכוּת Regnum.

Pro גְּדוּלָה, גְּבוּרָה, *quidam habent* פַּחַד Timor, חֶסֶד Misericordia.

יע"א *i.e.* יִשְׁמְעֵלִים עוֹבְדֵי אֱלִילִים Ismaelitæ servientes idolis.

יצ"ו *i.e.* יִשְׁמְרֵהוּ צוּרִי Custodiat eum rupes mea.

יצ"ט *i.e. idem quod* יצ"הט.

יצ"הט *i.e.* יֵצֶר הַטּוֹב Cupido bona, *id est, affectus bonus, voluntas ad bonum tendens.*

יצ"הר *i.e.* יֵצֶר הָרַע Concupiscentia mala, *id est, peccatum originale. naturalis hominis in malum propensio.*

יצ"ו *i.e.* יִשְׁמְרֵהוּ צוּרוֹ וְגוֹאֲלוֹ Custodiat eum rupes ejus & redemptor ejus. *Euphemia, quæ viventis nomini apponitur.*

ו"קב *id est,* יִיחוּד, קְדוּשָׁה, בְּרָכָה Unitas, Sanctitas, Benedictio.

ו"ר *i.e.* יְהִי רָצוֹן Sit voluntas, *scil. Dei.*

יר"ה *id est,* יָרוּם הוֹדוֹ Exaltetur majestas ejus. *Sic de principibus adhuc viventibus loqui solent.*

יר"מ. *Vel* יר"מוא. *Vel* יר"מיאוא, *i.e.* יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי Sit voluntas coram te Jehova

serpens eum qui scil. resignaverit. *Et sic* דָּן *sumitur pro Participio, à* דִּין.

י"ה *i.e.* יוֹם הַכִּפּוּר Dies expiationis, *qui* 10.*die mensis Septembris celebratur, ex Levit.*23.27.

יה"בי *i.e* יְקוּתִיאֵל הַכֹּהֵן בַּר יְהוּדָה Jekuthiel sacerdos, filius Jehudæ. *Scripsit librum* עֵין הַקּוֹרֵא Oculus lectoris, *in quo de ratione punctationis agitur.*

יו"הך *i.e.* יוֹם הַכִּפּוּר Dies expiationis.

2. Juhach *nomen Angeli, ut dictum ab initio Abbreviaturarum.*

י"ז *id est,* יִתְעַלֶּה זִכְרוֹ Exaltetur, Laudetur memoria ejus.

יז"ויא *i.e.* יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים אָמֵן Videat semen, producat dies vitæ, Amen. *Est ex Esa.*53.10.

י"ח *id est,* יוֹם חוֹל Dies profanus, *qui non est planè sacer.*

2. *Literæ numeri pro* 18. *integrè* שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה Octodecim. *Et sic vocant orationem certam quotidianam, quæ continet* 18.*benedictiones.*

י"ט *i.e.* יוֹם טוֹב Dies bonus, *i.e. festivus, feriatus extra sabbathum.*

י"י *Est nomen tetragrammaton* יְהוָֹה, *quod aliquando per tria* (י) *notatur, h.m.* י׳י׳י.

יי"לאו *i.e.* יִתְבָּרֵךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן Benedictus sit Jehova in æternum. Amen & amen.

י"כ *i.e.* יוֹם כִּפּוּר Dies expiationis.

י"ל *i.e.* יֵשׁ לוֹמַר Est dicendum, *dici debet.*

י"מ *i.e.* יֵשׁ מְפָרְשִׁים Sunt exponentes, *i.e. Quidam exponunt, Quidam interpretes.*

ימ"ה *id est,* יוֹצֵא מִן הַכְּלָל Egreditur ex regula, *Excipitur.*

י"נ *i.e.* יִחְיֶה נֶצַח Vivat æternùm.

י"ס *i.e.* יֵשׁ סְפָרִים Sunt libri. *Quidam libri. Sic* יֵשׁ *pro* Quidam *sæpissimè.*

כ

כ"א *i.e.* כִּי אִם Sed, Nisi.
2. כָּל אֶחָד Unusquisque, Unumquodque.
3. כֹּה אָמַר Sic dicit.
4. כִּי אַחַר Quia postquam.
5. כְּמוֹ אָמְרוּ Sicut dixerunt.

כא"לש *i.e.* כָּל־אֲשֶׁר לוֹ שָׁלוֹם Omnibus ejus pax sit, *i.e. Omnes ejus domesticos saluto.*

כא"רזל *i.e.* כֹּה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ Sic aiunt Rabbini nostri, ז"ל *vide supra.*

כ"ג *i.e.* כֹּהֵן גָּדוֹל Summus sacerdos.
2. כְּנֶסֶת גְּדוֹלָה Synagoga magna.

כ"ד *i.e.* כְּמָא דְּאָמַר Ut dicit, *scil. Scriptura.*
2. כָּל־דָּבָר Omne verbum, *Omnis res.*

כד"א *id est*, כְּמָא דְּאִיתְּמַר Sicut dicitur, *scil. in Scriptura.*
2. כְּדְאָמְרִין Sicut dicunt. *Vel,* כִּדְאֲמָרִינָן Sicut diximus.

כד"ארזל *id est*, כְּמָא דְּאָמְרוּ Sicut dicunt Rabbini nostri. *Vide* ר"זל.

כ"ה *i.e.* כֹּהֵן הֶדְיוֹט Sacerdos vulgaris, *plebeius*; *ex Græco* ἰδιώτης.
2. כֵּן הוּא Ita est.
3. *In numeris valet* 25.
4. כִּי הֵיךְ Nam sic.
5. כִּסֵּא הַכָּבוֹד Thronus gloriæ.

כה"א *i.e.* כֵּן הוּא אָמַר Sic ipse dicit.

כה"ג *i.e.* כְּהָאי גַּוְנָא Juxta hunc modum. *Et his similia, Et id genus alia.*

כה"רר *i.e.* כְּבוֹד הָרַב רַבִּי Gloria Domini, Domini N. *In titulis præstantium Rabbin.*

כו"ז

hova Deus mi, & Deus patrum meorum.

ימ"ש *i.e.* יִמַּח שְׁמוֹ Deleatur nomen ejus. *Sic imprecantur idololatris.*

ימש"ו *i.e.* יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹנוֹ Deleatur nomen ejus & memoria ejus. *Horribilis eſt maledictio Judaica, in perſonam Jeſu Chriſti potiſſimùm directa.* Jeſum *nunquam appellant* יֵשׁוּעַ, *ſed* יֵשׁוּ, *idq; per myſterium hujus blaſphemæ imprecationis. Fieri poteſt ut conſuetudo veterum, maximè Babyloniorum impuriore linguâ utentium, mutilam hanc pronunciationem* יֵשׁוּ *primùm introduxerit, & inde Apoſtoli* Ἰησοῦς *dixerint. At poſteriores Judæi in odium Chriſti diras iſtas ex iſtis literis excogitârunt. Vide plura in Abbrev. Buxt.*

יש"י עמ"הן נכחו *i.e.* יָבֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ Veniat pax, quieſcant in cubilibus ſuis, abeat in rectitudine ſua, *Eſa.* 57.2.

י"ת *i.e.* יוֹנָתָן תִּרְגֵּם Jonathan vertit. *Fuit Hillielis ſenis diſcipulus, & paulò ante natum Chriſtum floruit, ac Targum Prophetarum compoſuit.*

ו"ת וי"ת *i.e.* יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה Benedictum ſit & exaltetur, *ſcil. nomen Dei.*

ית"קק *i.e.* יְשַׁעְיָהוּ, תְּרֵי עֲשַׂר, קִינוֹת, קֹהֶלֶת Jeſaias, Duodecim (*Prophetæ minores*) Threni, Eccleſiaſtes. *Maſorethicum ſignum eſt quod legitur in fine Eccleſiaſtis, docetq; in quatuor iſtorum librorum lectione finali, repetendum eſſe verſum penultimum, melioris ominis causâ. Nam ultimus verſus in iſtis libris in minas exit: hîc, ne animus Lectoris, horribili vaticinio ſaucius decideret, ſtatuerunt repetendum verſum præcedentem, ut lætiori ejus doctrinâ refocillatur, in meditatione pia confirmaretur.*

ית"ש *i.e.* יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, *vel* יִתְעַלֶּה Exaltetur, *vel* Benedictum ſit nomen ejus, *ſcil. Dei.*

כ

כ"א *i.e.* כִּי אִם Sed, Nisi.
2. כל אֶחָד Unusquisque, Unumquodque.
3. כֹּה אָמַר Sic dicit.
4. כִּי אַחַר Quia postquam.
5. כְּמוֹ אָמְרוּ Sicut dixerunt.

כא"לש *i.e.* כָּל־אֲשֶׁר לוֹ שָׁלוֹם Omnibus ejus pax sit, *i.e. Omnes ejus domesticos saluto.*

כא"רזל *i.e.* כֹּה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ Sic aiunt Rabbini nostri, ז"ל *vide supra.*

כ"ג *i.e.* כֹּהֵן גָּדוֹל Summus sacerdos.
2. כְּנֶסֶת גְּדוֹלָה Synagoga magna.

כ"ד *i.e.* כְּמָא דְאָמַר Ut dicit, *scil. Scriptura.*
2. כָּל־דָּבָר Omne verbum, *Omnis res.*

כד"א *id est*, כְּמָא דְאִיתְּמַר Sicut dicitur, *scil. in Scriptura.*
2. כִּדְאָמְרִין Sicut dicunt. *Vel,* כִּדְאֲמָרִינָן Sicut diximus.

כד"ארזל *id est*, כְּמָא דְאָמְרוּ Sicut dicunt Rabbini nostri. *Vide* ר"זל.

כ"ה *i.e.* כֹּהֵן הֶדְיוֹט Sacerdos vulgaris, *plebeius*; *ex Græco* ἰδιώτης.
2. כֵּן הוּא Ita est.
3. *In numeris valet* 25.
4. כִּי הֵיךְ Nam sic.
5. כִּסֵּא הַכָּבוֹד Thronus gloriæ.

כה"א *i.e.* כֵּן הוּא אָמַר Sic ipse dicit.

כה"ג *i.e.* כְּהָאִי גַּוְנָא Juxta hunc modum. *Et his similia, Et id genus alia.*

כה"רר *i.e.* כְּבוֹד הָרַב רַבִּי Gloria Domini, Domini N. *In titulis præstantium Rabbin.*

כו"ז

hova Deus mi, & Deus patrum meorum.

ימ״ש *i.e.* יִמַּח שְׁמוֹ Deleatur nomen ejus. *Sic imprecantur idololatris.*

ימש״ו *i.e.* יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹנוֹ Deleatur nomen ejus & memoria ejus. *Horribilis est maledictio Judaica, in personam Jesu Christi potissimùm directa.* Jesum *nunquam appellant* יֵשׁוּעַ, *sed* יֵשׁוּ, *idq; per mysterium hujus blasphemæ imprecationis. Fieri potest ut consuetudo veterum, maximè Babyloniorum impuriore linguâ utentium, mutilam hanc pronunciationem* יֵשׁוּ *primùm introduxerit, & inde Apostoli* Ἰησοῦς *dixerint. At posteriores Judæi in odium Christi diras istas ex istis literis excogitârunt. Vide plura in Abbrev. Buxt.*

יש״י עמ״הן *i.e.* יָבֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ Veniat pax, quiescant in cubilibus suis, abeat in rectitudine sua, *Esa.* 57.2.

י״ת *i.e.* יוֹנָתָן תִּרְגֵּם Jonathan vertit. *Fuit Hillielis senis discipulus, & paulò ante natum Christum floruit, ac Targum Prophetarum composuit.*

יו״ת י״ת *i.e.* יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה Benedictum sit & exaltetur, *scil. nomen Dei.*

ית״קק *i.e.* יְשַׁעְיָהוּ, תְּרֵי עָשָׂר, קִינוֹת, קֹהֶלֶת Jesaias, Duodecim (*Prophetæ minores*) Threni, Ecclesiastes. *Masorethicum signum est quod legitur in fine Ecclesiastis, docetq; in quatuor istorum librorum lectione finali, repetendum esse versum penultimum, melioris ominis causâ. Nam ultimus versus in istis libris in minas exit: hîc, ne animus Lectoris, horribili vaticinio saucius decideret, statuerunt repetendum versum præcedentem, ut lætiori ejus doctrinâ refocillatur, in meditatione pia confirmaretur.*

ית״ש *i.e.* יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, *vel* יִתְעַלֶּה Exaltetur, *vel* Benedictum sit nomen ejus, *scil. Dei.*

mini N. *Aliquando scribitur cum duplici* ה, *hoc modo*: במה"הד, *ubi prius* ה *notat* הַקָּדוֹשׁ sancti.

במ"ד *Vide in Abbrev. præcedenti.*

כמ"ש *i.e.* כְּמוֹ שֶׁאָמַר Sicut dicit.

2. כְּמוֹ שֶׁכָּתַב Sicut scribit.

כמ"שר *i.e.* כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ Sicut exponunt: *sequi solet* חֲכָמִים sapientes.

כמ"שה *id est*, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַחֲכָמִים Sicut dicunt sapientes.

כמ"ת *i.e.* כְּבוֹד מַעֲלַת תִּפְאַרְתְּךָ Gloria excellentiæ decoris tui. *Titulus digniorum. Vel* ת *ponitur per* תּוֹרָתוֹ Doctrinæ ejus. *Inserunt etiam* ע, *hoc modo*: כמ"עת.

כנ"ל *i.e.* כֵּן נִרְאֶה לִי Sic videtur mihi.

כמ"פ *i.e.* כָּל־סוֹפֵי פְסוּקִים Omnes fines versuum. *Vel singulariter* Omnis Soph pasuk, *accentus scil. versum absolvens. Si* כ' *separatim cum virgula notatum præcedat, notat* 20. *Vigesies scil. versum sic finiri.*

כ"ע *i.e.* כָּל־עוֹלָם Totus mundus. *Talmud.* אכ"ל Toti mundo. *Ubi* א *idem est quod* ל.

2. כָּל־עִנְיָן Totus sensus.

3. כֹּחַ עֶלְיוֹן Virtus suprema, *divina & cœlestis. Vel,* כֶּתֶר עֶלְיוֹן Corona suprema. *Cabal.*

4. כַּעֲתִירַת Juxta precationem, *Juxta votum.*

כ"פ *id est*, כָּל־פָּנִים Omnes modi. מכ"פ Ab omnibus modis. מע"כפ Super omnes modos. שע"כפ Quod per omnes modos.

2. כִּי פְּלִיגֵי Nam dissentiunt.

כ"צ *i.e.* כֹּהֵן צֶדֶק Sacerdos justitiæ.

כ"ק *i.e.* כָּל־קְרָיָא Tota Scriptura sacra.

כ"ש *i.e.* כָּל־שֶׁכֵּן Quantò magis. *Et sequente particula negativa* שֶׁלֹּא, Quantò minus.

2. כְּמוֹ שֶׁאָמַר Sicut dicit, *vel dicunt.*

כ"ת *i.e.* כְּבוֹד תִּפְאַרְתְּךָ Gloria decoris tui.

כו"זו במו"כסז *Non sunt Abbreviaturæ, sed voces secretæ Cabalisticæ, quæ idem valent quod* יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ, *sumpta semper posteriore litera alphabeti pro præcedente, nempè* כ *pro* י, ו *pro* ה, ז *pro* ו, *& sic deinceps.*

כו"כ *i.e.* כַּךְ וְכַךְ Sic & sic. *Tali modo.*

2. כַּמָּה וְכַמָּה Tot & tot. *Toties.*

כו"ם *i.e. Cultores* כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת Stellarum & planetarum.

כ"ז *i.e.* כָּל זֶה Totum istud.

2. כָּל־זְמַן Omni tempore. *Quamdiu.*

כ"ח *i.e.* כֹּה חָפֵץ, *vel* כְּחֵפֶץ Juxta votum, *vel,* sic optat, desiderat.

כ"י *i.e.* כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל Synagoga Israelis.

2. *Apud Masorethas interdum usurpatur pro* 30. *Nam* כ *in numeris valet* 20. *&* י 10.

כ"כ *id est,* כָּל־כָּךְ Usque adeò, Tantopere, Omnino sic.

2. כָּל־כְּדְנָן Omnia sicut ista, *hujusmodi, ejusmodi, omnia talia.*

3. כֵּן כְּתִיב Sic scriptum est.

4. כֵּן כּוֹתֵב Sic scribit.

5. כָּל־כְּתָב Universa Scriptura.

כ"ל *i.e.* כָּל־לִשְׁנָא Omne vocabulum. Omnis dictio *ita sumpta.*

כל"ח *i.e.* כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ Quia in æternum misericordia ejus, *ex Psal.* 106.

כל"י *i.e.* כֹּהֵן לֵוִי יִשְׂרָאֵל Sacerdos Levita, Israelita.

כ"מ *id est,* כְּבוֹד מַעֲלָתְךָ Gloria excellentiæ tuæ. *Vel,* מַעֲלָתָם Excellentiæ ipsorum. *Sic honoris causâ loquuntur pro* Tu, Ipsi.

2. כֵּן מָצָאתִי Sic inveni.

כמ"הר. *Vel* כמ"הרר. *Vel* כמ"והרר *id est,* כְּבוֹד מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ הָרַב רַבִּי Gloria Doctoris nostri Domini, Domini

לכ"א *id est*, לָכֵן אָמַר Idcirco dicit.
2. לְכָל־אֶחָד Unicuique.

לכ"ם *Ad duos vel plures si quis scribat, valet* לָכֶם Vobis: *sed quia id non est satis honorificum, ideo notatur apicibus, & significat* לִכְבוֹד מַעֲלַתְכֶם Gloriosis excellentiis vestris. *Vel*, Gloriæ dignitatis vestræ.

ל"מ *i e.* לְשׁוֹן מִקְרָא Sermo Scripturæ.
2. לְשׁוֹן מִשְׁנָה Sermo Rabbinicus.

למ"ד *i.e.* לְמַאן דְּאָמַר Et qui dicit. Is qui dicit.
2. *Quando vox aliqua triginta locis in Scriptura extat, ad eam Masorethæ adscripserunt* למ"ד, *pro litera* ל *numerum* 30. *denotante, idq; ut differat ab altero* ל, *de quo supra.*

למ"כת *i.e.* לְמַעֲלַת כְּבוֹד תִּפְאַרְתֶּךָ Excellentiæ honoris decoris tui.

למ"נמ *id est*, לְמָאי נָפְקָא מִנֵּהּ Quid egreditur ex eo? *Quid inde sequitur? Quorsum id?*

ל"נ *i.e.* לָכֵן נֶאֱמַר *vel* לָכֵן Idcirco dicitur, *vel* Dictum est.
2. לִי נִרְאֶה Mihi videtur. ול"נ Et mihi videtur.

לס"ת *i.e.* לְסֵפֶר תּוֹרָה In libro Legis.

לע"ד *i.e.* לַעֲנִיוּת דַּעְתִּי Pro paupertate, *sive* tenuitate ingenii aut scientiæ meæ.

לע"ט *i.e.* לֵב, עַיִן, טְחוֹל Cor, Oculus, Lien.

לע"וט *i.e.* לְעֶרֶב יוֹם טוֹב Vespera diei boni, *i.e. Festi.*

לע"ל *i.e.* לֶעָתִיד לָבוֹא Ad futurum venire, *id est*, *In seculo futuro.*

לע"ע *i.e.* לְעֵת עַתָּה Ad tempus nunc, *id est*, *hoc tempore.*

לע"ש *i.e.* לְעֶרֶב שַׁבָּת Vespera Sabbathi. *Sic appellant Vesperam diei Veneris.*

לפ"ל *i.e.* לֵית פְּלִיג לֵיהּ Non est contrarius ipsi. *Nemo adversatur illi, Dissentit ab illo.*

לפ"ק *i.e.* לִפְרָט קָטוֹן Ad supputationem minorem. *Sic loquuntur,*

כת"י *id est*, כָּךְ תִּרְגֵּם יוֹנָתָן Sic interpretatur Jonathan.

ל

ל' *id est*, לֵית Non est, Non extat amplius. *Sic loquuntur Masoretha de voce, quæ per se, vel tali formâ non amplius quàm semel in Scriptura occurrit. Estq́ vox Aramæa, composita ex* לָא Non, *&* אִית Est.

ל"א *i.e.* לָשׁוֹן אַחֵר Sermo alius, *Interpretatio, Significatio alia.*

2. לָשׁוֹן אַשְׁכְּנָז Lingua Germanica.

לא"א *i.e* לַאדֹנִי אָבִי Domini parentis mei.

ל"ג *i.e.* לֵית גִּרְסָא Non est lectio, *studium.*

2. לָא גָּרְסִינָן Non legimus, *discimus.*

ל"ד *i.e.* לֵית דִּכְוָתֵיהּ Non est ei simile.

2. לַמֵּבִין דַּי Sapienti satis.

לד"א *id est*, לְדַעַת אוּנְקְלוֹס Juxta sententiam Onkelos. *Hic Legem Mosis in linguam Chaldaicam transtulit; unde* Targum Onkelos.

לד"אע *i.e.* לְדַעַת אַבֶּן עֶזְרָא Juxta sententiam Aben Esræ.

לד"י *i.e.* לְדַעַת יוֹנָתָן Juxta sententiam Jonathanis.

לד"ק *i.e.* לְדַעַת קִמְחִי Juxta sententiam Kimchi.

ל"ה *i.e.* לֵימָא הָכִי Dicendum sic.

לה"ד *i.e.* לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה Cui hæc res similis est? Cui assimilatur?

ל"ז *i.e.* לָשׁוֹן זֶה Sermo hic, Vocabulum hoc.

לז"א *i.e.* לְזֹאת אָמַר Idcirco ait.

ל"י *id est*, לִשָּׁנָא יְתֵירָה Sermo residuus, Doctrina amplior.

לו"קי *i.e.* לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהֹוָה Salutare tuum expecto, ô Jehova, *ex Gen.*49.18.

לכ"א

מא"רזל *i.e.* מַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ Oratio Rab.nostrorum,&c.
מ"ב *i.e.* מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית Opus creationis.
מב"ו *i.e.* מֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם Rex caro & sanguis, *carnalis, mortalis, qui sic solet opponi Regi immortali Deo.*
מב"וא *i.e.* מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה אַף Donum in abdito evertit iram, *ex Prov.*21.14. *Id solet inscribi arculæ eleemosynariæ in Synagogis.*
2. מִי בָכֶם יְרֵא אֲדֹנָי Quis inter vos timens Deum.
מב"ס *i.e.* מְנַחֵם בֶּן סָרוּק Menachem Seroki filius.
מב"ת *i.e.* מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ Præ mulieribus in tentorio benedicitor. *ex Jud.*5.24.
מ"ג *i.e.* מַחֲזוֹר גָּדוֹל Cyclus magnus.
2. מָסוֹרָה גְּדוֹלָה Masora magna.
מג"ש *i.e.* מִגְּזֵרָה שָׁוָה A pari *vel* simili. *Unus ex* 13. *modis, quibus inquiunt Legem enarrari posse.*
מ"ד *i.e.* מָאן דְּאָמַר Is qui dicit.
2. מַאי דִּכְתִיב Id quod scriptum est.
3. מַהוּ דְּתֵימָא Id quod dicis, *dixeris, vel objicere possis.*
מד"א *i.e.* מַה דְּאַתְּ אָמַר Quod autem dicis.
מ"ה *id est*, מְאוֹר הַגּוֹלָה, Lumen captivitatis. *Sic vocant R.Levi Gerschom.*
2. מִשּׁוּם הָכִי Propterea.
3. מִדַּת הָעוֹלָם Proprietas mundi.
4. מִדַּת הַדִּין Modus judicii.
5. מַלְאַךְ הַמָּוֶת Angelus mortis.
6. מַלְכֵי הָאֻמּוֹת Reges nationum, *gentium.*
7. מַכְחִישֵׁי הַתּוֹרָה Negantes Legem.
מה"מ דת"ר *i.e.* מְנָא הָנֵי מִילֵּי דְּתָנוּ רַבָּנָן Unde sunt hæ res, quas docent Rabbini. *Posterior Abbreviatura sæpè integrè scripta legitur.*
מה"ראם *i.e.* מוֹרֵנוּ הָרַב ר' אֵלִיָּה מִזְרָחִי Doctor noster R.Elias Orientalis.

loquuntur, quando annos à condito mundo ponunt, omisso numero millenario.

ל"צ *i.e.* לָא צָרִיךְ Non eſt neceſſe.

ל"ק *i.e.* לָא קְרֵי Non legitur. *Maſoretha utuntur, quando ſignificant literam aliquam in voce non legi; & tunc iſta litera additur: ut,* ל"קא Non legitur Aleph. ל"קה Non legitur He,&c.

2. לָא קַשְׁיָא Non eſt objectio. *Apud Talmud. q.d. Locus iſte non facit contra nos.*

לק"מ *i.e.* לָא קַשְׁיָה מִידִי Non adverſatur quicquam. *Nulla prorſus objectio eſt. Talm.*

ל"ש *i.e.* לָא שַׁיָּךְ Non convenit, *non quadrat.*

2. לָא שָׁנָא Non docet, *didicit, vel obſervavit.*

ל"שש *i.e.* לְשֵׁם שָׁמַיִם Ad nominis Divini gloriam.

ל"ת *i.e.* לֹא תַעֲשֶׂה Non facies. *Sic appellant præcepta negativa, ſive prohibentia.*

מ

מ"א *i.e.* מִשְׁקָל אֶחָד Pondus unum. *Proportio vel forma eadem. Vel* אַחֵר Forma alia.

2. מִן אֶחָד Præter unum.

3. מִדְרָשׁ אַגָּדָה Commentatio myſtica, Midraſch, *vel* Medraſch *commentarii genus allegoricum & myſticum eſt.* Aggada *eſt narratio, quæ multis difficultatibus implicita eſt; unde quibuſdam dicitur, quaſi* דְּאָגָה Cura, Solicitudo, *quam legenti parit.*

4. מִכָּל־אֶחָד De unoquoque. *De ſingulis.*

מא"ג *i.e.* מִדְרָשׁ אַגָּדָה *vide in* מ"א.

מא"ז *i.e.* מָאוֹר זָרוּעַ *vide in* א"ז.

מא"ל *i.e.* מַאי אִיכָּא לְמֵימַר Quid eſt dicendum.

2. מְנָא אֲמֵינָא לֵיהּ Unde, vel Inde dicam ipſi.

מא"ס *i.e.* מֵאֵין סוֹף Abſque fine, *Infinitè.*

2. מַרְאֵה מָקוֹם Index loci. *Vel libri.*

3. מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה Opus quadrigæ, *de quo in principio Ezekielis.*

4. מָאי מַשְׁמַע Quis ſimplex *& literalis* ſenſus?

מם"ה *i.e.* מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים Rex regum regum.

ממ"י *i.e.* מִסֵּפֶר מִלְחָמוֹת יְהוָה Ex libro præliorum Domini.

מ"נ *id eſt,* מְנָא נַפְשָׁךְ Unde eſt animus tuus? *Unde illud cenſes ita eſſe? Talm.*

מנ"ל *i.e.* מְנָא נַפְקָא לָן Unde egreditur nobis id? *Unde id colligimus? Sæpe adjungitur* ך *in fine, & cum ſervili* ו *ab initio: ut,* ומ"נלך.

מנ"ש *id eſt.* מְשַׁלֵּם נֶזֶק שָׁלֵם Perſolvit damnum integrum.

מ"ס *i.e.* מַר סָבַר Mar exiſtimat, *ſentit.*

מס"ג *i.e.* מָסֹרָה גְדוֹלָה Maſora magna.

מס"ה *i.e.* מָסֹרָה הַקְּטַנָּה Maſora parva.

מס"וה *i.e.* מָסוֹרָה הַגְּדוֹלָה Maſora magna.

מס"ק *i.e.* מָסֹרָה קְטַנָּה Maſora parva.

מ"ע *i.e.* מִצְוֹת עֲשֵׂה Præcepta fac. *Sic vocant præcepta Legis affirmantia ſive jubentia.*

2. מְאוֹר עֵינַיִם Lumen oculorum. *Nomen libri hiſtorici, chronologica tractantis.*

מע"כפ *i.e.* מֵעַל כָּל־פָּנִים Super omnes facies.

מע"ל *i.e.* מֵעֵת לְעֵת De tempore in tempus.

מע"שי בו"צו *i.e.* מִגְדַּל עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב Turris fortis eſt nomen Jehovæ, ad ipſam accurret juſtus, & exaltabitur, *ex Prov.* 18.10.

מע"ת *i.e.* מַעֲלַת תִּפְאַרְתְּךָ Excellentia tua.

מ"פ *i.e.* מֶצַע פָּסוּק Medium verſus Biblici.

מפ"רת *i.e.* מְפָרֵשׁ רַבֵּנוּ תָּם Interpretatur Rabbi noſter Tam. *Fuit Doctor Talmudic.*

מ"צ *i.e.* מוֹרֵה צֶדֶק Doctor juſtitiæ. *Inſigniores Rabb. & Synagog. Præfectos ſic vocant.*

מה"ריל Maharil, *i.e.* Morenu Harabh Rabbi Jacob Levita.

מה"רר *i.e.* Morenu Harabh, Rabbi.

מוה"רר *i.e.* Morenu, Verabbenu Harabh, Rabbi.

מה"רשל *i.e.* Morenu Harabh R.Salomon Luria.

מח"ז"ל *i.e.* מַאֲמַר חֲכָמֵינוּ Oratio Sapientum nostrorum. ז"ל *vide suo loco.*

מח"נ *i.e.* מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק Persolvit dimidium damnum. *In Talmud. usitatum.*

מח"פז *i.e.* מִיתָא חָמֵשׁ פִּדְיוֹן זָרִים Mors quinta redemptio extraneorum. *Non intelligo quid sit, inquit Buxt.*

מ"ט *i.e.* מַה טַּעַם Quis sensus? *Quæ ratio?*

2. מִדַּת טוֹב Conditio boni.

3. מַזָּל טוֹב Fortuna bona.

4. מַעֲשִׂים טוֹבִים Opera bona.

מ"י *i.e.* מְנָא יָדְעִינָן Unde scimus?

2. מִלְחָמוֹת יְהוָה Prælia Domini. *Nomen libri est authore R. Levi Gerschom.*

מ"כ *i.e.* מַעֲלַת כְּבוֹדְךָ Excellentia gloriæ tuæ.

מכ"בי *i.e.* מִי כָמוֹךָ בָּאֵלִים יְהוָה Quis sicut tu inter Deos, ô DOMINE? *Fuit belli tessera Judæ, felicis ducis bellici, qui inde postea dictus fuit* Machabbæus.

מכ"ת *i.e.* מַעֲלַת כְּבוֹד תִּפְאַרְתְּךָ Excellentiæ honoris decoris tui.

מ"ל *i.e.* מְנָא לָן Unde nobis.

2. מַה־לִּי Quid mihi?

מל"ה *id est*, מַלְכוּת הָרִשְׁעָה Regnum impietatis. *Vel,* הָרְשָׁעָה Impium. *Sic primò regnum Antiochi & Græcorum vocârunt, postea etiam ad regnum Romanorum traduxerunt.*

מל"הד *i.e.* מָשָׁל לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה Exemplum, cui res assimiletur.

מ"מ *i.e.* מִכָּל־מָקוֹם Nihilominus tamen.

נ

נ"א *id est*, נֻסְחָא אַחֲרָנָא Exemplar aliud. *Masorethæ utuntur, quando ex alio exemplari diversam lectionem citant. A* נָסַח Evellere. *Hinc* נָסְחָא Translatio, *quasi ex alio Evulsa.*

2. נָא אֲדֹנִי Nunc, Quæso Domine.

נ"ב *i.e.* נִכְתָּב בְּצִדּוֹ Scriptum ad latus, ad marginem ejus.

נד"ח *i.e.* נְגִינָה, דָּגֵשׁ, חִירֵק Accentus, Dagesch, Chirek.

נ"ח *i.e.* נֵר חֲנוּכָּה Lucerna festi-dedicationis.

נח"ש *i.e.* נִדּוּי, חֵרֶם, שַׁמַּתָּא *Vide suprà.*

נ"ט *i.e.* נוֹתֵן טַעַם Dat saporem, rationem.

נ"כ *i.e.* נְבִיאִים, כְּתוּבִים Prophetæ, Hagiographa.

נ"ל *id est*, נִזְכָּר לְמַעְלָה Memoratum suprà.

2. נִרְאֶה לִי Videtur mihi.

3. נוּכַל לוֹמַר Possumus dicere.

נ"מ *i.e.* נָפְקָא מִנָּא Egreditur hinc. *Consequens est.*

נ"נ *id est*, נַעֲשָׂה נְבֵלָה Facta est cadaver, *i.e. tanquam caro cadaveris, quæ ad esum prohibita.*

נ"ס *i.e.* נֶצַח סֶלָה Semper Sela.

נ"ע *i.e.* נוּחוֹ עֵדֶן Requies ejus sit Paradisus.

נפ"תלי *i.e.* נִתְקַבְּלָה פֹּה תְּפִלָּתִי לִפְנֵי יְהוָה Accepta est hîc oratio mea coram Domino.

נר"ו *i.e.* נַטְרֵהּ רַחֲמָנָא וּפַרְקֵיהּ Custodiat eum Deus misericors, & liberet eum. *In titulis librorum.*

נר"כם ג"ת Nircas (&) Gath. *Sic Grammatici loquuntur, cum aiunt* Puncta mutari ob נְקֵבָה genus fœmin. רִבּוּי numerum plural. כִּנּוּיִם Pronom. affixa, סְמִיכוּת Regimen, גָּרוֹן Literas guttural. תּוֹסֶפֶת additionem, *i.e. literas paragogicas.*

נ"ש *id est*, נֶזֶק שָׁלֵם Damnum integrum.

2. נְוֵה שָׁלוֹם Habitaculum pacis. *Libri nomen.*

נש"גז *i.e.* נִדָּה, שִׁפְחָה, גּוֹיָה, זוֹנָה Menstruata, Ancilla, Gentilis,

מצ"פץ *Nomen Cabalisticum per modum commutationis* Athbaſch *ſic efformatum, reſpondens nomini* יהוה.
מ"ק *i.e.* מִקְרָא קֹדֶשׁ Convocatio ſancta.
2. מוֹעֵד קָטוֹן *Nomen Tractatus Talmudici.*
3 מִסְפָּר קָטוֹן Numerus minor. *Cabal.*
4. מַחְזוֹר קָטוֹן Cyclus minor. *Aſtron.*
מ"ר *id eſt,* מַעֲלַת רַבִּי Excellentia Rabbi.
2. מִדְבַּר רַבָּא Gloſſa magna libri Numer.
3. מִדְרַשׁ רוּת Homilia Ruth.
4. מוֹרַת רוּחַ Indicatio ſpiritus. *Uſurpant de ſpiritu familiari, qui homini cuncta revelat.*
מר"ל *i.e.* מַה רְצוֹנוֹ לוֹמַר Quæ eſt voluntas ejus dicere? *Quid vult dicere?*
מר"עה *id eſt,* משֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם Moſes præceptor noſter, ſuper eum pax.
מ"ש *id eſt,* מוֹצָאֵי שַׁבָּת Exitus Sabbathi. *Sic appellant noctem, quæ diem Sabbathi proximè ſequitur.*
2. מִי שֶׁאָמַר Ille qui dicit. *Vel,* מַה שֶׁאָמַר Id quod dicit, *ſcil. Scriptura.*
3. מַאי שְׁנָא Quid docet? *Talmud.*
4. מַאי שְׁנָא Quid alterat? *Quid diverſi docet?*
5. מֵאִיר שְׁפִירָא Meir Spirenſis. *Rabbini nomen, qui emendatum habuiſſe fertur Pentateuchum.*
מש"ה *i.e.* מַהֲלַךְ שְׁבִילֵי הַדַּעַת Aditus ſemitarum ſcientiæ. *Nomen Grammaticæ R. Moſche Kimchi.*
מש"כ *id eſt,* מַה שֶּׁכָּתוּב כַּאן Id quod hîc ſcriptum eſt.
2. מַה שֶּׁלֹּא כֵן Id quod non ſic.
מ"ת *i.e.* מַתַּן תּוֹרָה Datio Legis.
2. מִשְׁנֵה תּוֹרָה Repetitio Legis, *id eſt, Deuteronomium.*
3. מַכְחִישֵׁי תּוֹרָה Abnegantes Legem. *Apoſtatæ.*

Vel, לִי Mihi. לָן Nobis. לְהוֹן Ipsis.

ס"מ *i.e.* סֵפֶר מִצְוֹת Liber præceptorum.

סמ"ג *i.e.* סֵפֶר מִצְוֹת גָּדוֹל Liber præceptorum magnus.

סמ"וט *i.e.* סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב Recede à malo, & fac bonum.

סמ"י *i.e.* סֵפֶר מִלְחָמוֹת יְהוָה Liber bellorum Jehovæ.

סמ"ק *i.e.* סֵפֶר מִצְוֹת קָטוֹן Liber præceptorum minor.

ס"ס *i.e.* סוֹף סוֹף Finis, finis, *i.e. Tandem.*

2. סְפֵק סְפֵיקָא Dubium dubii. *Dubium ex altero dubio illatum. Instantia ad objectionem dubiam.*

ס"ע *i.e.* סֵדֶר עוֹלָם Ordo mundi. *Liber est complectens chronologiam sacram Hebræorum.*

ס"פ *i.e.* סוֹף פָּסוּק Finis versus. *Masorethæ sic etiam vocant accentum qui quemlibet versum Biblicum finit, qui Grammaticis* Silluk *dicitur.*

2. סוֹף פֶּרֶק Finis capitis.

ספ"ק *i.e.* סוֹף פֶּרֶק קַמָּא Finis capitis primi.

ס"ר *i.e.* סִבָּה רִאשׁוֹנָה Causa prima.

סר"נך *i.e.* סְמִיכוּת, רִבּוּי, נְקֵבָה, כִּנּוּי Regimen, Pluralis numerus, Fœmininum genus, Affixio Pronominum. *Quatuor causæ mutationis Vocalium.*

סש"ר *i.e.* סֵפֶר שְׁמוֹת רַבָּא Glossa magna in Exod.

ס"ת *i.e.* סֵפֶר תּוֹרָה Liber Legis.

2. סִתְרֵי תּוֹרָה Arcana, mysteria Legis.

3. סֵפֶר תְּמוּרָה Liber mutationis. *Agit de ritibus, de licitis & vetitis.*

4. סוֹפֵי תֵיבוֹת Fines dictionum.

סת"ר *i.e.* סוֹף, תָּוֶךְ, רֹאשׁ Finis, Medium, Principium.

ע

ע"א *i.e.* עִנְיָן אַחֵר Res, significatio alia.

2. עֲבֹדַת אֱלִילִים Cultus idolorum. *Vel,* עֹבְדֵי אֱלִילִים Colentes idola. *Idololatræ.*

Gentilis, Meretrix. *Cum tali prohibitum Judaeo se miſcere.*

נש"ר *i.e.* נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן Naphtali ſatur benevolentia, *ſcil. Dei. ex Deut. 33.23. Signum militare fuit.*

נ"ת *i.e.* נְתִינַת תּוֹרָה Datio legis.

נת"בע *i.e.* נוּחָתוֹ תְּהִיֶה בְּגַן עֵדֶן Requies ejus ſit in Paradiſo. *De piis defunctis.*

ס

ס"א *i.e.* סֵפֶר אַחֵר Liber alius.

2. סִבָּה אַחַת Cauſa prima. *Ubi* א *litera numeri.*

3. סִימָן אַחֵר Signum aliud.

ס"ב *i.e.* סִבָּה ב' Cauſa ſecunda. *Ubi* ב *litera numeri.*

ס"ג *id eſt*, סוֹף גְּמָרָא Finis Gemaræ. *Eſt autem* Gemara *altera pars Talmud. q.d.* Complementum, Deciſio; *nam quæ in Miſchnajoth videbantur manca, obſcura, dubia, ea in Gemara fuerunt completa, explicata, deciſa.*

ס"ד *i.e.* סַלְקָא דַעְתָּךְ Aſcendit in mentem tuam? Putas ne? *Eſt ne mens tua? Fortaſſe putas. Præcedit ſæpè* קָ, *& ſeparatim* קָא Quòd ſi exiſtimas, Si fortè putas.

2. סוֹף דָּבָר Finis rei, *Denique, Poſtremò.*

3. סַעֲדָא דִשְׁמַיָא Auxilio Dei, *cœleſti.*

סד"א *i.e.* סַלְקָא דַעְתָּךְ אֵימָא Aſcendit mens tua quod dicam? *Putáſne me dicere?*

ס"ה *i.e.* סַם הַמָּוֶת Venenum mortis, *lethale.*

2. סַךְ הַכֹּל Summa omnium. *Summa ſummarum.*

סה"ב *i.e.* סֵפֶר הַבָּהִיר *Eſt liber Cabaliſticus.*

סה"ז *i.e.* סֵפֶר הַזּוֹהַר Liber Zohar, *ſcil. Elucidarius.*

ס"ח *i.e.* סַם חַיִּים Aroma vitæ, *ſalutare.*

ס"י *i.e.* סֵפֶר יְצִירָה Liber formationis. *Liber Cabaliſticus, cujus author effingitur Abraham Patriarcha.*

ס"ל *id eſt*, סְבִירָה לֵיהּ Opinio ejus eſt. *Videtur ipſi.*

Vel,

tici. ע"ח *notant numerum versiculorum* 78. *in Parascha ultima.* עז"א Uzza, *est symbolum memoriale ejus, eandem numeri* ע"ח *summam continens. In multis exemplaribus pro* עזא *malè habetur* עזה, *cum* ה.

ע"י *id est,* עַל יְדֵי Per manus. *Operâ. Per.*

2. עֵין יַעֲקוֹב *Libri nomen est.*

עי"ט *i.e.* עֶרֶב יוֹם טוֹב Vespera diei festi.

עי"מ *id est,* עַל יְדֵי מוּקְדָּם Per manus primi, *scil. nuncii, tabellarii. Per primam occasionem.*

ע"כ *i.e.* עַל כֵּן Ideò, Igitur, Idcirco.

2. עַד כָּאן Hucusque. Hactenus.

3. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים Cultus stellarum. *Idololatria.*

4. עַל כָּרְחוֹ Per coactionem ejus. *Velit, nolit.*

עכ"ד *i.e.* עַד כָּאן דְּבָרָיו Hactenus verba ipsius. *Quando autem sequitur* הָרַב *legendum,* כָּאן דִּבְרֵי הָרַב Hucusq; verba Rabbini.

2. עַל כָּלָא דָא Præter hæc omnia. *De omnibus his.*

עכו"ם *i.e.* עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת Cultores stellarum & planetarum.

עכ"ז *i.e.* עִם כָּל־זֶה Cum toto hoc. *Tamen. Nihilominus.*

עכ"ל *i.e.* עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ Hactenus lingua, *verba* ejus.

עכ"פ *i.e.* עַל כָּל־פָּנִים Omnibus modis. *Omnino.*

2. עַד כָּאן פֵּירוּשׁוֹ Hucusque expositio ejus.

ע"ל *i.e.* עַיֵּין לְעֵיל Vide suprà.

ע"מ *i.e.* עַל מְנַת Cum conditione. *Eâ lege. Eò ut.*

2. עַל מִשְׁקַל Ad pondus, *i.e. formam.*

3. עֱוִל מְשֻׁקָּץ Perversus abominabilis. *Vel, Perversitas detestanda. Vel,* עוּל Puer.

4. עֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת Decem verba, *Præcepta.*

עמ"א *i.e.* עַל מִשְׁקַל אַחֵר Juxta formam aliam.

עש"ו עמ"ו *i.e.* עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ Auxilium meum à Jehova, qui fecit cœlum & terram, *Ps.* 121.

ענ"ג *i.e.* עֵדֶן נָהָר גַּן Deliciæ, Fluvius, Hortus. *Ex Gen.* 2.10. *Est Notariacum vocis* עֹנֶג *Esa.* 58.13.

עא"כו *i.e.* עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה Pro uno quot & quot, *i.e. Quantò magis. Argumentum à minori ad majus, q.d. Si de uno id verum est, quantò magis de tot & tot.*

ע"ג *id est,* עַל־גַּב In superficie, Super, Suprà.

עג"מ *id est,* עַל גַּב מִזְבֵּחַ In superficie altaris.

ע"ד *i.e.* עַל דֶּרֶךְ Per modum, *viam, rationem.*

2. עַל דְּבַר Propter.

3. עַל דָּא Super hoc, *Ideò, propterea.*

4. עֲנִיוּת דַּעְתִּי Tenuitas ingenii mei.

עד"ה *i.e.* עַל דֶּרֶךְ הָאֱמֶת Per viam veritatis, *i.e. Verè, Propriè sic loquendo.*

עד"ז *i.e.* עַל דְּבַר זֶה Propter rem hanc. *Propterea.*

עד"מ *id est,* עַל דֶּרֶךְ מָשָׁל Per viam parabolæ. *Figuratè.*

2. עַל דְּבַר מָה Propter rem aliquam.

עד"ש *i.e.* עַל דֶּרֶךְ שָׁלוֹם Pacis causâ.

ע"ה *i.e.* עָלָיו הַשָּׁלוֹם Super eum pax. *Communiter usurpatur de Sanctis, quorum mentio in Bibliis fit.*

2. עִנְיָן הַזֶּה Negotium hoc. *Materia hæc.*

3. עוֹלָם הַזֶּה Mundus hic, *Seculum hoc.*

4. עוֹלָם הַבָּא Seculum venturum. *Ubi nimirum præcesserit* עוֹלָם הַזֶּה Seculum hoc.

5. עוֹלָם הַנְּפָשׁוֹת Seculum animarum.

6. עֵין הַקּוֹרֵא Oculus legentis. *Vel, lectoris.*

7. עַם הָאָרֶץ Populus terræ, *Idiota, Plebeius.*

8. עֵדֶן הָעֶלְיוֹן Eden superior.

עה"ב *vel* עו"הב *i.e.* עוֹלָם הַבָּא Seculum venturum.

עה"ז *vel* עו"הז *i.e.* עוֹלָם הַזֶּה Seculum hoc.

ע"ז *i.e.* עֲבוֹדָה זָרָה Cultus alienus, *Idololatria.*

2. עַל זֶה De hoc, Super hoc, *Propter hoc.*

3. עִם זֶה Cum hoc.

עז"א *i.e.* עַל זֶה אָמַר Propter hoc dicit.

עז"נ *i.e.* עַל זֶה נֶאֱמַר De hoc dicitur.

2. עוֹד זֶה נִקְרָא Præterea hoc vocatur.

עז"א ע"ח *Legitur in notis Masorethicis in fine Levitici.*

notare ad eas voces, quæ (-) *vel* (:) *cum accentu Athnach vel Sylluk, in singulis libris servant.*

2. פִּסְקָא דְסִפְרָא Piska libri. *Est autem Piska virgula recta* (׀) *quæ inter duas dictiones ponitur.*

פ"ה *i.e.* פָּסוּק הוּא Versûs Biblicus est.

2. פֵּירוּשׁ הַקּוּנְטְרֵים Explicatio quinternionis. *Sic loquuntur, quando vox aliqua eodem folio explicatur.*

פור"קשב *i.e.* פּוּר, זְמַן, רֶגֶל, קָרְבָּן, שִׁיר, בְּרָכָה Sors, Tempus, Solennitas, Oblatio, Canticum, Benedictio.

פכ"צ *id est,* פֶּרֶק כֵּיצַד צוֹלִין Caput ketzad tzolin. *Caput Talmudicum est sic incipiens, quod extat in libro* Pesachim.

פ"ס *i.e.* פְּתוּחָה סְתוּמָה Apertum, clausum. *Dicitur de spaciis istis quæ in quinque libris Mosis vel ab initio lineæ, vel in media linea relinquuntur. Textus vel Sectio ab initio lineæ incipiens, vocatur* פָּרָשָׁה פְּתוּחָה Sectio aperta, & *indicatur per* פ *minus eo loci positum. Sectio in media linea incipiens, vocatur* סְתוּמָה Clausa, & *significatur per* ס *minus. In impressis tamen libris hæc differentia non est accuratè observata, sed tantùm in libro Legis manuscripto, quo in Synagogis suis utuntur, quando sacra peragunt.*

פ"פ *i.e.* פִּתְחוֹן פֶּה Apertio oris, *Excusatio, Defensio.*

פ"ק *i.e.* פֶּרֶק קַמָּא Caput primum.

2. פְּרַט קָטוֹן Supputatio minor. *Vide* ל"פק.

3. פֵּירוּשׁ קוּנְטְרֵים Expositio folii.

פר"דק *i.e.* פֵּירוּשׁ ר' דָּוִד קִמְחִי Expositio R. David Kimchi.

פר"ח *i.e.* פֵּירוּשׁ ר' חֲנַנְאֵל Expositio R. Chananaelis.

פר"י *i.e.* פֵּירוּשׁ ר' יִצְחָק Expositio R. Isaac.

פר"שי *i.e.* פֵּירוּשׁ ר' שְׁלֹמֹה יַרְחִי Expositio R. Sal. Jarchi.

פר"ת *i.e.* פֵּירוּשׁ רַבֵּנוּ תָּם Expositio D. nostri Tham.

פת"ל *i.e.* פֶּן תֹּאמַר לוֹמַר Ne possis dicere.

ענ"ל *i.e.* ענין נזכר למעלה Res commemorata ſuprà.
ע"ס *id eſt,* עט ספר Stilus ſcribæ. *Nomen libri, authore R. David Kimchi, in quo de Maſora & Accentibus.*
2. עשר ספירות Decem numerationes. *Vide* ו"ם.
ע"ע *i.e.* עבד עברי Servus Hebræus.
עע"א *i.e.* עובדי עבדת אלילים Cultores cultus idolorum.
עע"ז *i.e.* עובדי עבודה זרה Cultores cultus extranei.
ע"פ *i.e.* על פי Juxta os, *præſcriptum, formam.*
2. עשרת פעמים Decem vicibus.
ע"צ *id eſt,* על צד Ad latus, *Juxta, Per, Prope,* Ex *parte.*
2. עובדי צלמים Cultores imaginum.
ע"ק *i.e.* עוד קשה Adhuc difficile. *Alia objectio.*
עק"ל *i.e.* עוד קשה לי Ampliùs difficile mihi eſt.
ע"ש *i.e.* ערב שבת Veſpera Sabbathi.
2. עיין שם Vide illic.
3. עם שלום Cum pace. *Cum ſalutatione.*
4. על שם De nomine, *i.e. Propterea, Eò quòd, Ob id. Chaldaicè dicitur* על שום Qua de cauſa?
5. עוד שם Præterea ibi, *ſcil. dicitur, ſcribitur.*
עש"ה *i.e.* על שמע הפסוק Juxta ſenſum literalem verſus.
עש"ן *i.e.* עולם שנה נפש Mundus, Annus, Anima.

פ

פ"א *i.e.* פירוש אחר Expoſitio alia.
2. פרקי אבות Capitula patrum. *Eſt Tractatus Talmudicus, in quo ſententiæ illuſtres collectæ ſunt.*
3. פעם אחרת Vice aliâ.
פא"פ *i.e.* פה אל פה Ore ad os.
2. פנים אל פנים Facie ad faciem. *Coram.*
פ"ג *i.e.* פלוגתא גדולה Diſcenſio, *Controverſia* magna.
פ"ד *i.e.* פתח דספרא Pathach libri. *Maſorethæ ſic ſolent notare*

קר"ובץ Kerubhatz. *Sic vocant carmina quæ in Sabbathis ac diebus festis recitare solent. Quidam putant esse abbreviaturam harum vocum*; קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים Vox jubilationis & salutis in tabernaculis justorum, *Psa.* 118.14. *Elias in Tischbi ait,* צ *&* ת *aspiratum, esse affines in pronunciatione; unde ista carmina vocantur* קְרָבוֹת *à* קָרַב appropinquavit, *quia applicantur & adjunguntur precibus ordinariis.*

ק"ש *i.e.* קְרִיאַת שְׁמַע Lectio Audi. *ex Deut.6.* Audi, Israel, Dominus Deus tuus, Dominus unus est, &c. *Hanc, singulis diebus bis, manè & vesperi, in loco quam maximè mundo, multa cum superstitione recitant.*

קש"ה *i.e.* קְרָא Textus Biblicus, שְׁנָא Textus Talmudicus, הֲלָכָה Textus, *vel Discursus* Gemaræ. *Hæc tria lectu difficilia sunt, quod voce* קָשֶׁה difficile *innuitur.*

ר

ר"א *id est,* רַבִּי אַבְרָהָם Rabbi Abraham.
2. ר' אֱלִיעֶזֶר Rabbi Eliezer.
3. רַב אָמַר Raf dicit.

רא"בד *id est,* רַבִּי אַבְרָהָם בַּר דִּיאוֹר *Scripsit librum historicum, qui vocatur,* Liber Cabalæ R. Abraham filii Dior.

רא"ביה *i.e.* ר' אֱלִיעֶזֶר בַּר יוֹסֵי הַגְּלִילִי R. Eliefer filius R. Jose Galilæi.

רא"בע *i.e.* רַבִּי אַבֶן עֶזְרָא R. Aben Esra.

רב"ום *Est ex Psal.* 3.2. רַבִּים Multi *insurgunt contra me, i.e.* רוֹמִיִּים Romani, בַּבְלִיִּים Babylonii, יְוָנִים Græci, מָדִים Persæ. *Cabalisticum est.*

רב"שע *i.e.* רִבּוֹן שֶׁל עוֹלָמִים Dominus mundorum.

ר"ג *i.e.* רֵישׁ גְּמָרָא Principium Gemaræ.
2. רַבָּן גַּמְלִיאֵל Rabban Gamaliel.

צ

צא"ל *i.e.* צָרִיךְ אַתָּה לוֹמַר Necesse habes dicere. *Dicendum tibi erit.* *Vel,* לָדַעַת Scire. *Ut scias.*

צ"ל *i.e.* צֹרֶךְ לוֹמַר Necessitas est dicere.

2. צֹרֶךְ לְתַקֵּן Opus est corrigere. *De mendis.*

3. צָרִיךְ לְהַגָּהָה Opus habet illustratione.

צל"ע *i.e.* צָרִיךְ לוֹ עִיּוּן Opus habet consideratione.

צ"ע *i.e.* צָרִיךְ עִיּוּן *Ut antè.*

צע"ב *i.e.* צָרִיךְ עִיּוּן בְּשֹׁרֶשׁ Considerandum diligentiùs in radice, *id est, fundamentaliter.*

ק

קא"מל *i.e.* קָא מַשְׁמַע לָן Est intelligentia (*inde*) nobis. *Intelligimus, observamus, discimus ex eo.*

קב"ה *i.e.* קָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא Sanctus benedictus ille.

ק"ג *id est,* קְהִלָּה גְּדוֹלָה Synagoga magna.

ק"ו *i.e.* קַל וָחוֹמֶר Leve & grave. *Argumentum à leviori, id est, à minori ad majus, vel contra.* Quantò magis, *vel,* Quantò minus.

ק"י *i.e.* קְהִלַּת יַעֲקוֹב Ecclesia Jacobi. *Israelitica.*

ק"ל *i.e.* קַיְימָא לָן Confirmatio est nobis. Probatio suppetit nobis. *Cum argumentum pro se afferunt.*

2. קָשֶׁה לִי Difficile est mihi.

3. קַל לְהָבִין Facile est intellectu.

קמ"ל *i.e.* קָא מַשְׁמַע לָן. *Vide* קא"מל.

קס"ד *i.e.* קָא סַלְקָא דַעְתָּךְ Quòd si ascendat in mentem tuam? *Si fortè putes.*

קצ"ף *Non est abbreviatura, sed symbolum ordinis vocum* חֻקּוֹת, מִצְוֹת, מִשְׁפָּטִים *In Masora, Deut.* 30.16.

ק"ק *i.e.* קְהִלָּה קְדוֹשָׁה Synagoga sancta.

קק"ק *i.e.* קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ Sanctus, sanctus, sanctus.

רל"בג i.e. ר' לֵוִי בֶּן גֵּרְשׁוֹם R.Levi filius Gersom.

ר"מ i.e. רַבִּי מֵאִיר Rabbi Meir. *Talmud.*

2. רַעְיָא מְהֵימְנָא Pastor fidelis. *Sic vocatur autor qui scripsit Additamenta in Zohar.*

3. רֵישׁ מְתִיבְתָּא Caput Synagogæ. *Chaldaicum est.*

רמ"א i.e. ר' מֵאִיר אָמַר R.Meir inquit. *Talm.*

רמ"בם i.e. ר' מֹשֶׁה בֶּן מַיְמוֹן R.Moses filius Maimon.

רמ"בן i.e. ר' מֹשֶׁה בֶּן נַחְמָן R.Moses filius Nachman.

2. ר' מֵאִיר בֶּן נָתָן R.Meir filius Nathan.

רמ"ח i.e. ר' מֹשֶׁה חַזָּן R.Moses æditũus.

2. *In numeris valet* 248. *quot scil. sunt præcepta jubentia, sive affirmativa : & comparantur* 248. *membris corporis humani, ut moneatur homo omnia & singula sua membra creata esse, ad præstanda ea quæ Deus ab homine fieri voluit. Membra autem hoc modo ab eis numerantur :* 30. *in infimo pede, nempe sex in uno quoq; digito pedis.* 10. *in talo.* 2. *in crure.* 5. *in genu.* 1. *in femore.* 3. *in coxis.* 30. *in manu, sex scil. in unoquoq; digito.* 2. *in tibia.* 2. *in cubito.* 1. *in brachio sive lacerto.* 4. *in humero.* 11. *costæ. En* 101. *ab uno latere, totidem ab altero, quæ faciunt* 202. *Præterea* 18. *vertebræ in spina dorsi.* 9. *in capite.* 8. *in collo.* 6. *in thorace.* 5. *in foraminibus suis. Sic habes* 248.

רמ"ך i.e. ר' מֹשֶׁה כֹּהֵן R.Moses sacerdos.

רמ"ת i.e. רֹאשׁ, מֵעַיִם, תַּחְתּוֹנִיּוֹת Caput, Viscera, Inferiora.

ר"ס i.e. רֵישׁ סִימָן Principio capitis.

ר"ע i.e. רַבִּי עֲקִיבָא R.Akiva. *Vel.* R.Eliesér.

רע"ה i.e. רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם Præceptor noster, qui in pace requiescat. *Si loquuntur de Mose.*

ר"פ i.e. רֹאשׁ פָּסוּק Initium versus. *Apud Masor.*

2. רֹאשׁ פֶּרֶק Initium capitis. *In Aruch.*

ר"ש i.e. רַבָּן שִׁמְעוֹן Rabban Schimeon.

רש"בא id est, ר' שְׁלֹמֹה בֶּן אַדְּרֶת R.Sal. filius Adrath.

רבנו

3. רַבֵּנוּ גֵּרְשׁוֹם Rabbenu Gerschom.
ר״ע *i.e.* רִבּוֹנִי עָלְמָא Domine mundi. *Epitheton Dei.*
2. רֵאשִׁית דָּבָר Principium rei. *Primum.*
רד״פ *i.e.* ר׳ דָּוִיד פֵּירֵשׁ Rabbi David exposuit.
רד״ק *i.e.* ר׳ דָּוִד קִמְחִי Rabbi David Kimchi.
ר״ה *i.e.* רֹאשׁ הַשָּׁנָה Initium anni.
2. רִבּוֹן הָעוֹלָם Dominus mundi.
3. רְשׁוּת הָרַבִּים Licentia plurium. *Locus publicus.*
רה״י *i.e.* רְשׁוּת הַיָּחִיד Licentia unici. *Locus privatus.*
רז״ל *i.e.* רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה Rabbini nostri benedictæ memoriæ.
ר״ח *i.e.* רֹאשׁ חֹדֶשׁ Initium mensis. *Neomenia.*
2. רֵאשִׁית חָכְמָה Principium sapientiæ.
3. רַב חִסְדָּא *Celebris fuit Doctor Babylonicus.*
רח״ול *i.e.* רַק חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ Tantummodo vita & salus addantur tibi, *i.e. Vive & Vale.*
ר״י *Constituit aliquot nomina propria : ut,* R. Jose, R. Jehuda, R. Joseph, R. Ismael.
2. רֹאשׁ יְשִׁיבָה Synagogiarcha. *Rector Academiæ.*
רי״בג *i.e.* ר׳ יוֹסֵף בֶּן גּוּרְיוֹן R. Joseph filius Gorionis.
ריב״ל *i.e.* ר׳ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי R. Josuæ filius Levi.
ריב״נ *id est,* ר׳ יַעֲקֹב בֶּן נַפְתָּלִי R. Jacob filius Naphtali.
ריב״ש *i.e.* ר׳ יִצְחָק בַּר שֵׁשֶׁת R. Isaac filius Scheschat.
רי״ה *i.e.* ר׳ יַנַּאי הַכֹּהֵן R. Janna sacerdos.
רי״ח *i.e.* ר׳ יְהוּדָה הַחַיָּט R. Jehuda sartor.
רי״טבא *i.e.* ר׳ יוֹם טוֹב בַּר אַבְרָהָם R. Jom tof, filius Abraham.
רי״ן *i.e.* ר׳ יַעֲקֹב נַקְדָּן R. Jacob punctator.
ר״ל *i.e.* רוֹצֶה לוֹמַר Vult dicere. *Et interdum* רְצוֹנִי לוֹמַר Volo dicere.
2. רָאוּי לְתַקֵּן Debet corrigi. *Vel,* לִהְיוֹת Esse.
3. רֵישׁ לָקִישׁ Resch Lakisch, *Nomen Doctoris Talm.*
4. רַבִּי לֵוִי Rabbi Levi.

ש"ח *id est*, שִׂנְאַת חִנָּם Odium immeritum.
ש"ט *i.e.* שֵׁם טוֹב Nomen bonum.
ש"י *i.e.* שֶׁיְהֵא Quod sit. *Chaldaicum est.*
2. שֵׁם יִתְבָּרֵךְ Nomen exaltetur.
שו"בה *id est*, שְׁתִיקָה יָפָה בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה Silentium pulchrum est tempore precum.
שי"לנע *i.e.* שֵׁם, יֶפֶת, לֶמֶךְ, נֹחַ, עֵבֶר Schem, Japheth, Lamech, Noach, Ebher.
שי"נ *i.e.* שֶׁיִּחְיֶה נֶצַח Qui vivat in æternum.
ש"ל *id est*. שְׁלֹמֹה לוּרְיָא *Nomen proprium R. celebris.*
2. שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ Quod peccavimus coram te.
3. שַׁיָּךְ לְעֵיל Pertinet ad superiora.
של"יט *i.e.* שֶׁיִּחְיֶה לְיָמִים טוֹבִים Qui vivat in dies bonos. *Additur &* א *in fine, pro* Amen.
של"ש *i.e.* שָׁלוֹם לוֹ שָׁלוֹם Salus ipsi, salus, *i.e. Salus plurima.*
ש"מ *i.e.* שְׁמַע מִנַּא Audi ex eo. *Inde intellige.*
2. שֵׁם מְפוֹרָשׁ Nomen expositum. *Cabalistæ sic vocant expositionem nominis tetragrammati* יְהֹוָה.
3. שֻׁלְחָן מְלָכִים Mensa regum. *Talm.*
שמ"ע *i.e.* שַׁחֲרִית, מִנְחָה, עַרְבִית Matutinum, Vespertinum, Nocturnum. *Tria tempora precum.*
ש"נ *i.e.* שֶׁיִּחְיֶה נֶצַח Qui vivat æternum.
2. שֶׁנֶּאֱמַר Quia dictum est, *scil. in Scriptura.*
3. שֶׁנִּתַּן Quæ data est, *scil. Cabala, Mosi.*
שנ"אן *i.e.* שׁוֹר, נֶשֶׁר, אַרְיֵה, בֵּן Bos, Aquila, Leo, Filius, *sive Homo. Sunt 4. animalia ipsius currus Dei.*
שנ"ב *i.e.* שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ Quoniam omnia extiterunt verbo ejus, *scil. Dei.*
ש"ם *i.e.* שִׁשָּׁה סְדָרִים Sex ordines *operis Talmudici.*
שס"ה. *Symbolum præceptorum negativorum; numero 365. Traditio Talm. 613. præcepta dicta fuerunt Mosi in Sinai, 365. negativa, juxta numerum dierum solarium, (quia unoquoq; die monentur homines, ne transgrediuntur*

2. רַבֵּנוּ שִׁמְשׁוֹן בַּר אַבְרָהָם Rabbenu Schimſchon filius Abrahami.

רש"בג *i.e.* רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל Rabban Schimeon filius Gamalielis.

רש"בי *i.e.* ר' שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי R.Simeon filius Jochæi.

רש"בם Reaſchbam, *i.e.* R.Samuel filius Meir.

רש"ט *i.e.* ר' שֵׁם טוֹב Rabbi Schem tof.

רש"י Raſchi, *i.e.* R.Schelomo Jarchi.

2. רָאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל Caput tribuum Iſrael.

רש"לע *id eſt,* רִבּוֹן שֶׁל עוֹלָם Domine mundi.

ר"ת *i.e.* רָאשֵׁי תֵּיבוֹת Capita dictionum.

2. רַבֵּנוּ תָּם Magiſter noſter Tham.

ש

ש"א *i.e.* שׁוּם אִתְּתָא Nomen mulieris.

שא"לכ *i.e.* שֶׁאִם לֹא כֵּן Quid ſi ita non eſſet.

ש"ב *i.e.* שְׁאֵר בְּשָׂרִי Propinquus carnis meæ.

שב"נ *i.e.* שׁוּם בַּר נַשׁ Nomen filii hominis, *id eſt, nomen proprium viri.* נַשׁ *per Aphæreſin pro* אֱנָשׁ.

שב"עפ *i.e.* שֶׁבְּעַל פֶּה Quæ per os, *ſcil. tradita eſt. Præcedere ſolet* תּוֹרָה *Lex.*

ש"ג *i.e.* שֶׁל גּוֹיִם Gentilium, *i.e. Chriſtianorum.*

ש"ד *i.e.* שֹׁרֶשׁ דָּבָר Radix rei, *fundamentum.*

2. שְׁפִיכוּת דָּמִים Effuſio ſanguinum, *cædes.*

ש"ה *i.e.* שַׁלְשֶׁלֶת הַקַּבָּלָה Catena Cabalæ.

2. שַׁבָּת הַיּוֹם Sabbathum eſt hodie.

ש"ו *i.e.* שְׁתִי וָעֵרֶב Stamen & ſubtegmen. *Textorum vocabula ſunt hujuſmodi textura, quia per formam crucis fit, ideò ad crucem appellandam hac locutione utuntur.*

שו"ם *id eſt, Germanica vocabula ſunt,* **Speir, Wurms, Mentz**, *Spira, Wormacium, Moguntia. In contractibus matronialibus ſolent uti.*

ת

ת"א *i.e.* תַּרְגּוּם אַחֵר Targum aliud.
2. תַּרְגּוּם אֻנְקְלוֹס Interpretatio Onkeli.

תא"ם *id est,* תְּהִלִּים, אִיּוֹב, מִשְׁלֵי Pſalmi, Job, Proverbia.

ת"ב *i.e.* תִּשְׁעָה בְּאָב Nonus dies menſis Julii, *quo die Templum ſecundum vaſtatum fuit.*

תב"כ כב"נ *i.e.* תְּפִלָּה בְּלֹא כַוָּנָה כְּגוּף בְּלֹא נְשָׁמָה Precatio ſine intentione, eſt ſicut corpus ſine anima. *Parietibus Synagogar. inſcribi ſolet.*

ת"ג *i.e.* תְּנוּעָה גְּדוֹלָה Motio, *ſcil. Vocalis* magna.
2. תְּקִיעָה גְּדוֹלָה Clangor magnus.

ת"ה *i.e.* תְּקוּמַת הַמֵּתִים Reſurrectio mortuorum.
2. תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ Precatio iter facientium.

תו"בב *i.e.* תִּבָּנֶה וְתִתְכּוֹנֵן בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ Ædificetur & erigatur citò in diebus noſtris, *ſcil. Templum ſanctuarii Hieroſolymitani.*

תו"שלבע *id est,* תַּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם Abſolutum & perfectum eſt: Laus ſit Deo creatori mundi. *Fini librorum apponi ſolet.*

ת"ח *i.e.* תַּלְמִיד חָכָם Diſcipulus ſapientis. *Philoſophus. Apud priſcos Hebræos uſitatum fuit.*
2. תָּא חֲזִי Veni, vide.

ת"י *i.e.* תִּרְגֵּם יוֹנָתָן Vertit Jonathan.
2. תַּרְגּוּם יְרוּשַׁלְמִי Targum Hieroſolymitanum.

תי"קו *i.e.* תִּשְׁבִּי יְתָרֵץ קֻשְׁיוֹת וּבַעֲיוֹת Tiſchbi (*i.e. Elias*) ſolvet objectiones & quæſtiones. *Sic loquuntur, cum occurrit quæſtio vel objectio difficillima, quam explicare nequeunt.*

ת"כ *i.e.* תּוֹרַת כֹּהֲנִים Lex ſacerdotum. *Leviticus.*

ת"ל *i.e.* תַּלְמוּד לוֹמַר Talmud vult dicere.
2. תְּהִלָּה לָאֵל Laus Deo.

untur os Domini.) 248. *factiva, juxta membra hominis, (quia unicuiq; membro dicitur, Fac, Serva praeceptum.)*

ש"ע *id est,* שְׁמִינִי עֲצֶרֶת Octavus dies interdicti, *sive prohibita opera. Vide Levit.* 23.36. *Deut.* 16.8.

2. שֶׁל עוֹלָם Mundi, *scil. Dominus.*

3. שֻׁלְחָן עָרוּךְ Mensa ordinata. *Nomen libri est, constitutiones omnes juris utriusq; continens.*

שע"הזל *i.e.* שָׁחוֹר עַל הַלָּבָן זֵכֶר לְחָרְבָּן Nigrum super albo, memoriale desolationis, *scil. urbis Jerusalem, cujus nunquam oblivisci debent, ex Psal.* 137.5,6. *Inde nigrum orbem aut aliam figuram parietibus albis adium appingere solent, cui abbreviaturam istam interdum apponunt.*

ש"ש שע"ע *Non est abbreviatura, sed symbolum ordinis locutionis* לֹא אַשְׁחִית & לֹא אֶעֱשֶׂה *Gen.* 18. *in colloquio Abrahami cum Deo; ubi* ש *vocem* אַשְׁחִית, & ע *vocem* אֶעֱשֶׂה *notat: quae quinquies juxta symbolum illud se consequuntur.*

ש"צ *i.e.* שְׁלִיחַ צִבּוּר Legatus, Minister Coetus.

חנ"כל ש"צם *Vide in litera* ח.

ש"ר *i.e.* שְׁמוֹת רַבָּא Glossa magna in Exodum.

2. שֵׁם רָע Nomen malum.

3. שָׁלוֹם רַב Salus plurima.

שר"י *i.e.* שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב Nomen impiorum putrescet.

שר"ל *i.e.* שֶׁרוֹצֶה לוֹמַר Quod vult dicere.

ש"ש *i.e.* שֵׁם שָׁמַיִם Nomen coelorum, *i.e. Dei.*

2. שְׁמוּאֵל שׁוּלָם *Nomen proprium Rabbini.*

ש"ת *i.e.* שְׁלָמָא תִּנְיָנָא Salus secunda. *Iterum vale.*

2. שֶׁמָּא תֵּימָא Fortè dices, *objicies.*

3. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה Exaudiens preces.

4. שְׁעַת תְּפִלָּה Hora precationis.

שת"א *i.e.* שֶׁתִּרְגֵּם אוּנְקְלוֹס Ut transtulit Onkelos.

תש"רת . תש"ת . תר"ת

Tria symbola sunt clangorum, quos edunt in festo tubarum. Primo die novi anni cornicen ter cornu inflat, sonis distinctis. Primò sonos edit quos prima abbreviatura denotat, nempe תְּקִיעָה sonus fixus & æqualis. שְׁבָרִים fractus, תְּרוּעָה תְּקִיעָה mixtus clangor. *Secundò, quos secunda abbreviatura,* תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּקִיעָה. *Tertiò,* תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה. *Ubi notandum, ex* תְּרוּעָה *non esse primam literam desumptam, sed secundam* ר, *ut distingueretur à* תְּקִיעָה.

ת"ת *i.e.* תַּלְמוּד תּוֹרָה Studium Legis.

2. תַּלְמִיד תּוֹרָה Discipulus Legis.

3. תִּפְאֶרֶת Decor. *Ubi prima & ultima litera vocis.*

3. תְּרֵי לִשָּׁנֵי Duæ significationes. *In Masor.*
4. תִּרְצֶה לֵידַע Volueris scire.
תל"ח *i.e.* תְּהִלָּה לְאֵל חַי Laus Deo viventi.
ת"מ *id est,* תְּבוֹרַךְ מִנָּשִׁים Benedicta sit præ mulieribus.
תמ"כ *i.e.* תְּהִי מְנוּחָתוֹ כָּבוֹד Sit quies ejus honor.
תמ"כעוכי *i.e.* תְּהֵא מִיתָתוֹ כַּפָּרָה עָלָיו וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל Sit mors ejus propitiatio pro ipso, & pro universo Israele. *Sic loquuntur de reo ad mortem condemnato, ut ejus delictum morte expietur, & alii exemplum capiant.*
תנ"בעא *i.e.* תְּהִי נַפְשׁוֹ בְּגַן עֵדֶן אָמֵן Sit anima ejus in Paradiso, Amen. *De defunctis.*
תנ"ה *i.e.* תַּנְיָא נָמֵי הָכִי Doctrina etiam talis.
תנ"כ *id est,* תּוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים Lex, Propheta, Hagiographa. *Tres partes Biblicæ.*
תנ"צבה *i.e.* תְּהִי נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים Sit anima ejus ligata in fasciculo viventium, ex 1 *Sam.* 25. *ver.* 29.
ת"ס *i.e.* תִּקּוּן סוֹפְרִים Correctio scribarum. *Sunt* 18. *loca Biblica, quæ dicuntur Scribæ correxisse.*
ת"ע *i.e.* תְּרֵי עָשָׂר Duodecim. *Prophetæ minores.*
2. תְּפִלַּת עַרְבִית Oratio vespertina.
3. תּוֹרַת עוֹלָה *Libri celebris nomen est.*
תע"ב *i.e.* תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה Veniat super eum benedictio.
ת"ק *i.e.* תְּנוּעָה קְטַנָּה Motio, *Vocalis* parva.
2. תְּקִיעָה קְטַנָּה Clangor parvus.
3. תַּנָּא קַמָּא Doctor primus *Tannajim.*
ת"ר *i.e.* תָּנוּ רַבָּנָן Docuerunt Rab. nostri.
2. תְּהוֹם רַבָּא Abyssus magna.
תרי"ג *Et symbolum numeri præceptorum Legis* 613. *totidem scil. quot sunt literæ Decalogi.*
ת"ש *i.e.* תָּא שְׁמַע Veni, audi.
תש"בעפ *i.e.* תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה Lex ore tenus tradita.
תש"בצ *i.e.* תְּשׁוּבוֹת שִׁמְעוֹן בַּר צֶמַח Responsiones Schimeonis filii Tzemach.

תש"רת

דא' *i.e.* דְּאוֹרַיְתָא Quod est in Lege.

דג' *i.e.* דָּגֵשׁ Dageſch.

דחם' *id est,* דְּחָסֵר Quod defectivum est.

דכו' *i.e.* דִּכְוָתֵיהּ Quod ſicut illud. *Simile ipſi.*

דמוי' *i.e.* דָּמְיָין Similes ſunt.

דסבי' *i.e.* דִּסְבִירִין Quæ putantur, *existimantur.*

דס' *i.e.* דִּסְמִיךְ Quod conjunctum est.

דספ' *i.e.* דְּסִפְרָא Libri hujus.

דקרי' *id est,* דְּקָרְיָין Quæ leguntur.

ה

ה' *i.e.* הַשֵּׁם Nomen illud, *ſcil. Jehova.*

ו

וא' *i.e.* וְאֶחָד Et unum.

2. וְאָלֶף Et Aleph.

וכו' *i.e.* וְכוּלּוֹ Et totum illud, *i.e. Et cætera. Et reliqua.*

וחם' *id est,* וְחָסֵר Et defectivum.

וסי' *id est,* וְסִימָן Et ſignum, *Symbolum, locus Scripturæ.*

ח

ח' *Notat numerum* octavum.

2. *Cum literis numeralibus est* חֵלֶק Pars. ח' א' Pars prima. בח' א' In parte prima.

חם' *i.e.* חָסֵר Defectivum, *cum ſcil. dictio aliqua ſcribitur abſque* ה, *vel* י, *vel* ו.

חם' דחם' *id est,* חָסֵר דְּחָסֵר Defectivum defectivi, *id est, totum defectivum.*

י

ישר' *i.e.* יִשְׂרָאֵל Iſrael.

ות' וית' *i.e.* יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה Benedictum ſit, & exaltetur, *ſcil. nomen Dei.*

כ

כג' *id est,* כְּגוֹן Sicut.

כו' *i.e.* כּוּלָּם Omnia iſta.

כל' *i.e.* כָּלְהוֹן Omnia hæc.

כלו' *i.e.* כְּלוֹמַר Secundùm dicere, *Ac ſi diceret.*

כשא' *i.e.* כְּשֶׁאָמַר Cum dicit.

כת' *i.e.* כְּתָב Scriptura.

כתי' *i.e.* כְּתִיב Scriptum est.

ל

ל' *In numeris valet* 30.

2. לֵית Non est.

3. לָשׁוֹן Lingua.

לומ' *i.e.* לוֹמַר Dicere.

ליש' *id est,* לִשָּׁנָא Lingua, *Significatio.*

לפי' *i.e.* לְפִיכָךְ Idcirco.

 2. לפירוש

De Vocibus Decurtatis.

Hactenus de Abbreviaturis. Sequuntur Voces Decurtatæ, *quando viz. una alteráve litera à fine vocis resecatur, & resecta, unica virgula obliqua ad summitatem literæ ultimæ posita, indicatur. Hujus generis sunt :*

א

'א *Vide in Abbreviaturis.*

'או *i.e.* אוֹרָיְתָא Lex. *Mosis.*

'אונ *i.e.* אוּנְקְלוֹס Onkelos, *Chaldæus interpres Pentateuchi.*

'אורי *i.e.* אוֹרָיְתָא Lex. *Mosis*

'אמ *i.e.* אָמַר Dixit.

'אפי *i.e.* אֲפִילוּ Etiam.

ב

'ב *In numeris valet* Duo.

2. בַּיִת Domus.

'בט *i.e.* בְּטַעַם Cum accentu.

'בכתו *i.e.* בִּכְתוּבִים In Hagiographis.

'בלי *i.e.* בְּלִישָׁן In hac significatione.

'בליש *Idem.*

'במצ *id est,* בְּמְצִיעוּת In medio.

'בנבי *i.e.* בִּנְבִיאִים In Prophetis.

'בס *id est,* בְּסִפְרָא In hoc libro.

'בספ *Idem.*

'בסד *i.e.* בְּסֵדֶר In sectione.

'בע *i.e.* בְּעִנְיָן In significatione.

'בפ *i.e.* בְּפֶרֶק In capite.

'בק *i.e.* בְּקְרָיָא In Scriptura.

'בתו *i.e.* בְּתוֹרָה In Lege.

'בתר *i.e.* בַּתְרָא Posterius.

ד

'ד *i.e.* דַּף Folium *libri.*

פת' *i.e.* פַּתַח Pathach.

ק

ק' *Notant numerum* 100.
2. קָשֶׁה Durum, Difficile.
3. קְרִי Legitur. *In margine Biblico, cum diversa lectio à textu notatur.*
4. קַמָּא Primum. *Talm.*

קמ' *i.e.* קָמֵץ Kametz.

קרי' *i.e.* קְרָיָא Scriptura sacra.

ר

ר' *In numeris valet* 200.
2. רַב *vel* רַבִּי Rabh, *vel* Rabbi. *Vel,* ריבי Ribbi.

רפ' *i.e.* רָפֶה Lene, *sine dagesch.*

רושי *i.e.* רֵישֵׁהוֹן Principium ipsorum.

ש

ש' *Est numerus* 300.
2. *Cum literis numerum significantibus notat* שָׁנָה Annus.

שי' *i.e.* שֶׁיִּחְיֶה Qui vivat.
2. שֶׁיִּתְבָּרֵךְ Quod benedictum sit.

שנ' *i.e.* שֶׁנֶּאֱמַר Quod dicitur.

שת' *i.e.* שֶׁתִּחְיֶה Quæ vivat.

ת

ת' *Est numerus* 400.
2. *Significat* Targum.

תו' *i.e.* תּוּב Præterea, Porro.
2. תּוֹסֶפֶת Additio, *Paragoge.*

תני' *id est,* תִּנְיָן Secundum, Alterum.

Ex his de similibus aliis prudens Lector facilè judicium feret, modò id advertat, has quatuor literas ה ם ן ת *sæpissimè à fine vocum resecari.*

תַּם וְנִשְׁלַם סֵפֶר רָאשֵׁי תֵּיבוֹת
זֶבַח תּוֹדָה לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת :

FINIS.

2. לְפֵירוּשׁ Juxta expositionem.

מ

מ' *In numeris est* 40.

2. *Cum litera numerali est* מַאֲמַר Sermo.

מגו' *i.e.* מִגּוֹרָה A Radice.

מדינ' *i.e.* מִדִנְחָאֵי Orientales.

מל' *i.e.* מָלֵא Plenum.

מל' דמל' *i.e.* מָלֵא דְּמָלֵא Plenum pleni, *i.e. omninò plenum.*

מלעי' *id est,* מִלְעֵיל Penacutum.

מלר' *i.e.* מִלְרַע Acutum.

מפ' *i.e.* מַפְתֵּחַ Clavis.

מתני' *i.e.* מַתְנִיתָא Traditio.

ס

ס' *In numeris valet* 60.

2. *Cum literis numeralibus est* סִימָן signum.

3. סֵפֶר Liber. בס' *In libro.*

4. סְתוּמָה Clausum. *Hac literâ in Pentateucho notatur, spacium inter duos versiculos debere esse arctum & clausum.* E-*andem rationem habent tria majuscula* ס *duabus Paraschis interjecta, quibus spacium inter antecedentem & consequentem Parascham angustum & arctum relinquendum significatur.*

סבי' *i.e.* סְבִירִין Existimantur.

סי' *id est,* סִימָן Signum.

2. סִפְרָא Liber.

סופ' *i.e.* סוֹפְהוֹן Finis ipsorum.

ע

ע' *In numeris valet* 70.

2. *Sequente literâ numerali, est* עַמּוּד Columna *libri.*

פ

פ' *Est nota numeri* 80.

2. פְּתוּחָה Apertum, *i.e. latum & amplum. Sic in Bibliis spacium latum inter duos versiculos, quibus* פ *inseritur, relinquendum esse designant. Eandem rationem habent tria majuscula* פ, *duabus Paraschis interposita. Notant enim duas illas Paraschas in scribendo, amplissimo spacio esse dis-jungendas.*

3. פֶּרֶק Caput.

4. פַּעַם Vice.

פי' *id est,* פֵּירוּשׁ Expositio.

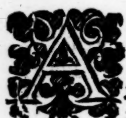
פסו' *i.e.* פָּסוּק Versus.

INDEX VOCUM LATINARUM LEXICI HEBRAICI ET CHALDAICI,

Huic Editioni accommodatus.

A

Absolutè

Afflatus

Apsides

Amplus

Centum

Colloqui,

Controversia

Considerare

D

Desiderium

Deglabrare

Distributio

E

Evolare

Extrusio

Follis

Mercatura,

N

Pellici

Pallor

Persuadere,

Procellare

Pytho

Ramusculus

 Si

Sorbere

Sylva

Subula

Teſtari

V

Vagatio

Virilitas

Ex Libris FINIS. T. C[illegible]
Ano. 1651.

Posteriorem hujus Lexici partem, viz. à pagina 529. ad finem usque, excudebat Jacobus Junius.